

Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna

Universitat Ramon Llull

PROGRAMA DE DOCTORAT EN INVESTIGACIÓ
PSICOLÒGICA

TESI DOCTORAL

**L'APLICACIÓ DE LA MUSICOTERÀPIA
EN EL COL·LECTIU DE LES DONES MALTRACTADES:
DOS ESTUDIS DE CAS ÚNIC I UN EXEMPLE DE RETORN**

VOLUM I

Doctoranda: Clara Parra Peñafiel

Directora: Dra. Melissa Mercadal Coll

Barcelona, 2008

Aquesta tesi doctoral ha estat elaborada amb el suport d'una **Beca de Recerca Blanquerna** (cursos 2004-2006) i l'autorització del **Departament de Benestar i Família, Secretaria de Famílies i d'Infància**, de la Generalitat de Catalunya.

Dedico aquesta tesi doctoral a la meva mare

AGRAÏMENTS

Aquesta tesi doctoral ha estat possible gràcies a la col·laboració de les tres dones que hi van participar com a pacients.

He d'agrair a la Sra. Maria Engràcia Querol i Rosell l'autorització concedida des del **Departament de Benestar i Família, Secretaria de Famílies i d'Infància de la Generalitat de Catalunya**, per poder accedir a la mostra de dones que participaria en la investigació doctoral.

També he d'agrair la col·laboració de les persones que em van facilitar desenvolupar les tasques de recerca, des del servei d'acolliment per a dones que pateixen violència de gènere a la comarca del Tarragonès, tant durant la primera fase de la investigació com durant la segona.

Voldria agrair a la **Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, Universitat Ramon Llull**, haver-me ofert l'oportunitat de poder aprofundir en temes com la Musicoteràpia, el model Humanista i les tècniques de recerca qualitativa. Això ha estat possible gràcies a la col·laboració duta a terme amb el grup de recerca en *Musicoteràpia*, el grup de recerca en *Psicologia Humanista* i el grup de recerca sobre *Constructivisme i Processos Discursius*, sobretot en la primera fase de la investigació, durant la qual també vaig poder gaudir d'una *Beca de Recerca Blanquerna*.

Vull agrair especialment el constant recolzament de la **Dra. Melissa Mercadal** des del primer moment en què li vaig plantejar la idea de dur a terme aquest projecte, així com al llarg de totes les seves vicissituds.

Per últim, gràcies als qui sempre em feu costat, membres de la meva família i estimades amistats, pel vostre suport i serena fidelitat.

VOLUM I

ÍNDIX

Introducció	1
I PART TEÒRICA	
1.-Violència domèstica	17
1.1.- Definició de dona maltractada, característiques associades i tipus d'abús	19
1.2.- Incidència de la violència domèstica contra les dones	21
1.2.1.- A nivell mundial	21
1.2.2.- A l'Estat Espanyol	22
1.3.- Perfil simptomatològic, diagnòstic i relació entre els símptomes	23
1.3.1.- Perfil simptomatològic i diagnòstic	23
1.3.2.- Relació entre tipus d'abús i simptomatologia	24
1.3.3.- Correlació entre alguns dels símptomes	25
1.4.- Definicions de les variables de l'Estudi 1.....	26
1.4.1.- Autoestima i autoconcepte	26
1.4.2.- Depressió i estat d'ànim	28
1.4.3.- Assertivitat i habilitats socials: Tres concepcions	30
1.5.- Relacions trobades entre les tres variables en altres estudis	32
1.5.1.- Revisió de la literatura general	32
1.5.2.- Revisió des de l'àmbit de la Intel·ligència Emocional	35
2.- Musicoteràpia	39
2.1.- Definició de Musicoteràpia i alguns significats sobre el fet musical	41
2.2.- Música, fisiologia, cognició i emoció	43
2.2.1.- Efectes fisiològics de la música	43
2.2.2.- Efectes cognitius de la música	48
2.2.3.- Música i emoció: Estructures cerebrals relacionades amb la música i beneficis de la Musicoteràpia en l'àrea emocional de les persones	51

2.3.- Musicoteràpia i model holístic de la salut	58
2.3.1.- Emoció, cognició, fisiologia i conducta	58
2.3.2.- Relació entre música, emoció, cognició, fisiologia i conducta: Model holístic de la salut congruent amb la Psicologia Humanista	60
2.3.3.- Aportació des de la Musicoteràpia i la Psicologia Humanista per abordar globalment la persona	61
2.4.- Aplicació de la Musicoteràpia en les variables autoestima, depressió i assertivitat en col·lectius diferents al de les dones maltractades	63
2.4.1.- Aplicació de la Musicoteràpia en col·lectius diferents al de les dones maltractades.....	65
2.4.2.- Tècniques utilitzades	79
2.5.- Aplicació de la Musicoteràpia en el col·lectiu de les dones maltractades	81
2.5.1.- Cassity i Theobold (1990)	81
2.5.2.- Whipple i Lindsey (1999)	82
2.5.3.- Curtis (2000)	83
2.5.4.- Hernández-Ruiz (2005)	83
2.5.5.- Parra (2005c)	84
2.5.6.- Teague, Hahna i McKinney (2006).....	85

II PART EMPÍRICA

3.- Dos estudis de cas únic i un exemple de retorn: Aplicació de la Musicoteràpia a tres dones maltractades	91
3.1.- Metodologia	93
3.1.1.- Hermenèutica	93
3.1.2.- La complementarietat entre investigació de processos i de resultats: Psicologia Humanista, emocions i el cas de la Musicoteràpia	95
3.1.3.- Investigació qualitativa i Musicoteràpia: El mètode de la <i>Grounded Theory</i>	101

3.2.- Tema, hipòtesi i objectius	108
3.3.- Mètode	109
3.3.1.- Mostra	109
3.3.2.- Instruments	110
3.3.3.- Disseny	111
3.3.4.- Procediment	112
3.4.- Aspectes ètics	115
3.4.1.- Objectiu de la investigació doctoral	115
3.4.2.- Possibles problemes ètics	115
3.4.3.- Justificació de la licitud de la investigació doctoral	116
3.5.- Estudi 1: Resultats	117
3.6.- Estudi 2: Resultats	122
3.6.1.- Dimensions relacionades amb el maltractament	125
3.6.2.- Tècniques musicoterapèutiques segons les dimensions	379
3.7.- Discussió: Complementarietat de les dades quantitatives i qualitatives	385
4.- Conclusions i suggeriments de futur	399
5.- Bibliografia	443
6.- Annex	489
Taula 7 A, 8 A i 9 A. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas A	491
Taula 10 A, 11 A i 12 A. Full de registre per mesurar l'autoestima, l'estat d'ànim i l'assertivitat. Cas A	492
Figura 1 A, 2 A i 3 A. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas A	494
Taula 7 B, 8 B i 9 B. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas B	495
Taula 10 B, 11 B i 12 B. Full de registre per mesurar l'autoestima, l'estat d'ànim i l'assertivitat. Cas B	496
Figura 1 B, 2 B i 3 B. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas B	498
Taula 7 C, 8 C i 9 C. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas C	499

Taula 10 C, 11 C i 12 C. Full de registre per mesurar l'autoestima, l'estat d'ànim i l'assertivitat. Cas C	500
Figura 1 C, 2 C i 3 C. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas C	502
Qüestionari AF-5	503
Qüestionari EHS	504
Qüestionari breu CET-DE	505
Escala tetradimensional per al seguiment de la depressió	507
Taules 13-23 A. Anàlisi semàntica de les sessions 3-13. Cas A	511
Taules 13-20 B. Anàlisi semàntica de les sessions 1-8. Cas B	615
Taules 13-15 C. Anàlisi semàntica de les sessions 1-3. Cas C	691
Figura 10 A, 11 A i 12 A. Torns de parla per sessió de la categoria "Autoestima", "Expressar sentiments" i "Fer peticions". Cas A	731
Figura 10 B, 11 B i 12 B. Torns de parla per sessió de la categoria "Autoestima", "Expressar sentiments" i "Fer peticions". Cas B	732
Figura 10 C, 11 C i 12 C. Torns de parla per sessió de la categoria "Autoestima", "Expressar sentiments" i "Fer peticions". Cas C	733
Taula 24 A, B i C. Jerarquia de categories segons el nombre de vegades que surten al llarg de les sessions	734
Taules 26-36 A. Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Cas A	737
Taules 26-33 B. Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Cas B	748
Taules 26-28 C. Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Cas C	756
Taula 37 A, B i C. Nombre de vegades que surt una tècnica en cada dimensió la llarg de les sessions analitzades	759
Taules 38 A, B i C. Jerarquia de dimensions segons el nombre de vegades que apareixen al llarg de les sessions en funció de les tècniques	762
Taula 39. Jerarquia de tècniques de Musicoteràpia en funció del nombre de vegades que surten en cada categoria d'ordre superior, al llarg de les sessions	764

Taules 40 A, B i C. Procés musicoterapèutic en la resolució de les seqüeles d'un maltractament	765
Figura 14 A, B i C. Mapa de l'anàlisi semàntica	767
Figura 15 A, B i C. Presència de les principals dimensions per sessions	770
Partitures de les cançons dels casos A, B i C	771
Lletres de les cançons dels casos A, B i C	777
Dibuixos de les imaginacions guiades dels casos A, B i C	778
Protocol de les sessions	784
Full de seguiment	810
Índex de músiques	811
Carta d'autorització de la Generalitat	813
Document de consentiment informat	814
Taules al llarg del text	
Taula 1. Continguts d'aquesta tesi doctoral des de l'aspecte més general al més particular	5
Taula 2. Nivells d'anàlisi de paradigma constructivista (segons Guba i Lincoln, 1994)	6
Taula 3. Diversitat d'enfocaments del constructivisme (Villegas, 1992)	8
Taula 4. Autoestima, Depressió i Assertivitat: diferents àmbits d'estudi que justifiquen la seva inclusió en aquesta tesi doctoral	38
Taula 5. Àrees més avaluades i tractades en Musicoteràpia, dins l'àmbit de la salut mental (Cassity i Cassity, 1994)	79
Taula 6. Punts de congruència entre la Musicoteràpia, el nou paradigma i la investigació qualitativa (Amir, 1993b)	103
Taula 25. Fragments de text analitzats. Referències Discursives al Maltractament en Musicoteràpia (RDMM)	125
Figures al llarg del text	
Figura 4 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió corporal". Cas A	137
Figura 5 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió espiritual". Cas A	150

Figura 6 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió metacomunicació relació terapèutica". Cas A	161
Figura 7 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió interpersonal". Cas A	181
Figura 8 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió sòcio-cultural". Cas A	196
Figura 9 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió emocional/ cognitiva". Cas A	221
Figura 4 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió corporal". Cas B	234
Figura 5 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió espiritual". Cas B	244
Figura 6 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió metacomunicació relació terapèutica". Cas B	254
Figura 7 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió interpersonal". Cas B	263
Figura 8 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió sòcio-cultural". Cas B	277
Figura 9 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió emocional/ cognitiva". Cas B	299
Figura 4 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió corporal". Cas C	312
Figura 5 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió espiritual". Cas C	322
Figura 6 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió metacomunicació relació terapèutica". Cas C	330
Figura 7 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió interpersonal". Cas C	341
Figura 8 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió sòcio-cultural". Cas C	353
Figura 9 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió emocional/ cognitiva". Cas C	377
Figura 13 A, B i C. Tècniques més utilitzades en cada dimensió	382
Figura 16. Model conceptual de Musicoteràpia (Curtis, 2000)	395

VOLUM II**ÍNDEX**

Introducció	815
-------------------	-----

TRANSCRIPCIÓ DE LES SESSIONS ANALITZADES

CAS A

1.- Tercera sessió	821
2.- Quarta sessió	835
3.- Cinquena sessió	865
4.- Sisena sessió	899
5.- Setena sessió	945
6.- Vuitena sessió	987
7.- Novena sessió	1013
8.- Desena sessió	1045
9.- Onzena sessió	1077
10.- Dotzena sessió	1119
11.- Tretzena sessió	1155

CAS B

12.- Primera sessió	1181
13.- Segona sessió	1207
14.- Tercera sessió	1221
15.- Quarta sessió	1245
16.- Cinquena sessió	1267
17.- Sisena sessió	1291
18.- Setena sessió	1311
19.- Vuitena sessió	1325

CAS C

20.- Primera sessió	1341
21.- Segona sessió	1373
22.- Tercera sessió	1395

INTRODUCCIÓ

Aquesta tesi doctoral estudia l'efecte que pot tenir una intervenció de Musicoteràpia en un grup de tres dones maltractades. La investigació va començar l'any 2003 i els seus primers resultats es mostraven en el treball de recerca (Parra, 2005c) on s'analitzava el primer dels tres casos que aquí es presenten (Cas A). Aleshores es va comentar que aquell treball hagués pogut ser ja una tesi doctoral o fins i tot que la tesi podia ser el mateix cas que s'havia analitzat, però encara més detallat. La qüestió és que només s'estava a la meitat del camí i a partir d'aquell moment el factor temps va marcar el recorregut que hi faltava. Calia demanar l'autorització al Departament de Benestar i Família de la Generalitat per poder continuar amb la investigació dins del col·lectiu triat i es va haver d'esperar gairebé un any perquè es concedís (veure Annex). Un cop concedida es va presentar el projecte de tesi doctoral i es va reprendre la investigació. Hi van haver dues dones que van voler participar-hi, una de les quals va anar a viure a un pis pont al cap de vuit sessions i no es va tornar a rebre notícies seves (Cas B). L'altra dona va retornar a casa seva després de tres sessions (Cas C). Fins al moment es portaven en total les mateixes sessions que s'havien fet en el Cas A i es va considerar la possibilitat de comparar els tres casos entre si. De fet, qualsevol altre cas que es comencés tindria les mateixes probabilitats de quedar "incomplet", tal com havia passat amb els dos darrers, ja que les dones podien abandonar la intervenció si així ho decidien, segons se'ls explicava des del començament. Aquesta ha estat una de les principals característiques d'aquest col·lectiu i, com a tal, s'havia de ressaltar. D'altra banda, els tres casos il·lustren diferents vessants d'aquest tipus de dones. Per tant, el factor temps va fer decidir que, si es volia començar a definir la tesi no es podia demorar un any més esperant possibles casos. Aquests hipotètics casos quedarien per a futures investigacions (veure apartat 3.2 i 3.3.).

Com a conseqüència, en aquesta tesi doctoral s'ha volgut fer una comparació exhaustiva dels tres casos esmentats, i s'ha volgut especificar que el tercer d'ells ha estat un exemple de retornar a viure amb el marit, un fenomen que es dona amb molta freqüència en aquest col·lectiu (veure apartat 1). Per portar-ho a terme, primer s'han analitzat separatament cadascun dels tres casos (el Cas A, tal i com apareixia en el treball de recerca, Parra, 2005c), per després destacar tots aquells elements que

els apropen o allunyen entre si, com a peces d'una mateixa realitat. S'han respectat els procediments d'anàlisi que es van utilitzar en el primer dels casos, però tant en el Cas B com en el Cas C es ressalta la part qualitativa d'anàlisi per sobre de la quantitativa, ja que les dones no van facilitar les mesures del post tractament. Per a la part quantitativa d'anàlisi d'aquests dos casos, s'ha comptat amb la informació facilitada pels fulls d'observació i per la dels qüestionaris en el pre test, i en el Cas B, a més, pel qüestionari de seguiment de la depressió (veure apartat 3.5. i 3.6.).

Pel que fa a treballs fets en el camp de la Musicoteràpia en aquest col·lectiu, es compta amb pocs estudis, la majoria des dels Estats Units. Cassity i Theobold (1990) estudien les àrees avaluades i les tècniques utilitzades pels musicoterapeutes en aquest col·lectiu; la tesi de Curtis (2000) està adreçada a sis dones maltractades; Whipple i Lindsey (1999) treballen amb un grup de vuit dones i Hernández-Ruiz (2005) aplica la intervenció per estudiar el seu efecte en el son i la relaxació. Per últim, Teague, Hahna i McKinney (2006), estudien l'efecte de la Musicoteràpia en l'autoestima, depressió i ansietat en un grup de set dones maltractades (veure apartat 2.5). Nosaltres hem aportat els resultats corresponents al nostre treball de recerca (Parra, 2005c) i altres treballs científics relacionats amb aquest (Parra, 2005a,b; 2006; Parra, Herrero i Mercadal, 2006), des de l'Estat Espanyol.

Aquesta tesi doctoral descansa en el mateix cos teòric que va tenir el treball de recerca esmentat (Parra, 2005c), i suposa la seva continuació pel que fa a l'actualització de la bibliografia consultada i, sobre tot, a la part empírica, amb els casos afegits. Com en aquell cas, l'aspecte emocional segueix present, per identificar-lo amb l'element musical que hem utilitzat i que ens és tan proper (veure apartat 2.1.). Aquesta identificació s'ha anat confirmant amb els estudis sobre les àrees del cervell que reben l'efecte de la música i de les emocions (veure apartat 2.2.3.). Aquestes àrees s'ha demostrat que són les mateixes (Kaser, 1993) i aquest punt s'ha erigit en el pivot de tota la investigació, al voltant del qual s'han anat ordenant la resta d'elements de manera natural. Així, hem triat posicionar-nos des del model de la Psicologia Humanista (veure aquesta *Introducció* i apartat 2.3.), perquè ofereix un marc idoni des del qual aplicar una teràpia amb música. En aquest sentit, hem descobert que els seus principis holístics són els que més s'apropen a la naturalesa inherent de la música. A partir d'aquí hem conegut alguns dels estudis que existeixen sobre els efectes de la música en les diferents àrees de la persona, (veure

apartat 2.2.). Però, tot i saber que la música actua i té efectes en totes les dimensions de la persona, nosaltres hem triat adreçar-nos a l'àrea emocional, com ja hem mencionat (veure apartat 2.4.). Part de la nostra justificació teòrica, tracta de demostrar que l'àrea emocional actua sobre les altres (Thaut, 1989b) (veure apartat 2.3.). Aquesta posició es defensa sobretot des de la Psicologia Humanista, que destaca la importància de les emocions en els processos terapèutics i de creixement de les persones (Rogers, 1961).

Pel que fa a la utilització de dades quantitatives i qualitatives en un mateix estudi hem buscat informació sobre la qüestió (veure apartat 3.1.). Hem trobat estudis des de l'àmbit de la Musicoteràpia i hem corroborat que els mateixos autors de la *Grounded Theory*, (Glaser i Strauss, 1967; Strauss i Corbin, 2002) defensen la interacció d'ambdós tipus de dades en la mateixa investigació (Herrero, 1999, 2004; McLeod, 2001; Rennie, 1992). Aquests autors promulguen la importància de fer ús de la creativitat en investigar. Els temes que sorgeixen de la nostra anàlisi qualitativa estan relacionats amb el maltractament (veure apartat 3.6.1.), però també s'ha observat la relació entre les tècniques musicoterapèutiques emprades i aquestes dimensions, tal com es reflecteix a l'apartat 3.6.2.

Quant a treballs semblants anteriors, des de l'àmbit de la Musicoteràpia, s'ha de mencionar la tesi de Curtis (2000), que va utilitzar una metodologia mixta, quantitativa i qualitativa, aplicada a sis dones maltractades en forma d'estudis de cas, per adreçar-se a la millora de l'autoestima. En aquell cas, però, no es va fer servir la *Grounded Theory* sinó l'anàlisi d'entrevistes i es va utilitzar com a tècnica musicoterapèutica l'anàlisi i l'escriptura de cançons, exclusivament. Tot i així també es va trobar una millora en la variable mesurada mitjançant els resultats de tots dos mètodes d'anàlisi. El qüestionari utilitzat (*Tennessee Self-Concept Scale*, TSCS) també va ser diferent del nostre cas. Altres treballs des de l'àmbit de la Musicoteràpia han utilitzat la metodologia de la *Grounded Theory*, però sense afegir dades quantitatives (Amir, 1993, 2005; Jungaberle, Wolfart i Verres, 2002; O'Callaghan 1996, 1997, 2001; O'Callaghan i Colegrove, 1998; Smeijsters i Storm, 1996). N'hi ha d'altres que han combinat ambdós tipus de dades (Díaz de Chumaceiro i Yáber, 1995; Ridder i Aldridge, 2005; Seibert, Fee, Basom i Zimmerman, 2000; Silverman, 2003; Teague et al., 2006; Whitehead-Pleaux, Zebrowski, Baryza i Sheridan, 2007), però sense utilitzar la *Grounded Theory*. Ara

bé, Rüütel, Ratnik, Tamm i Zilensk (2004), O'Callaghan i McDermott (2004) i O'Callaghan i Hiscock (2007) sí han combinat els principis de la investigació quantitativa i un apropament de la *Grounded Theory* en un estudi sobre teràpia vibroacústica i en dos estudis sobre pacients oncològics. Finalment, no hem trobat treballs que hagin utilitzat la freqüència dels torns de parla com a referent per a l'anàlisi.

Aquesta tesi doctoral es posiciona en l'epistemologia constructivista i la metodologia hermenèutica (Botella i Feixas, 1998; Guba i Lincoln, 1994) (veure aquesta *Introducció*). Els objectius es porten a terme mitjançant tres casos amb la Musicoteràpia com a tècnica d'intervenció. Cadascun dels casos consta de dos estudis, diferenciats però relacionats entre si, l'Estudi 1 és un *Estudi de Resultats o d'Eficàcia* que utilitza el mètode quantitatiu amb qüestionaris i fulls d'observació per mesurar l'efecte de la intervenció en les variables autoestima, depressió i assertivitat. L'Estudi 2 és un *Estudi de Procés* que realitza una anàlisi exploratòria i descriptiva de les sessions de Musicoteràpia mitjançant el mètode de la *Grounded Theory*. Aquest mètode s'ha utilitzat per analitzar les dimensions relacionades amb el maltractament així com la possible relació existent entre aquestes dimensions i les tècniques musicoterapèutiques utilitzades al llarg de la intervenció (veure Taula 1).

Com hem comentat, els dos Estudis s'apliquen en la seva totalitat només en el Cas A. Per als altres dos casos i dins l'Estudi 1 s'analitzaran els resultats recollits pels qüestionaris en el pre test, comparant-los entre ells. Comptem amb les mesures del seguiment de la depressió per al Cas B. També dins l'Estudi 1 i per als casos B i C, s'analitzaran els fulls d'observació registrats al llarg de les sessions. Des de bon començament hem sigut conscients que aquesta investigació tenia un caràcter fonamentalment pilot i exploratori i, per tant, hem volgut informar de tots els resultats obtinguts, sense menysprear cap d'ells i sense deixar-nos limitar per idees preconcebudes (p.e: nombre de sessions o nombre de qüestionaris omplerts), d'acord amb el paradigma constructivista que l'emmarca (veure apartat 3.7 i 4).

Pel que fa a l'Estudi 2, es troben algunes diferències entre els tres casos. La dona del Cas A ofereix una narració detallada sobre la seva experiència del maltractament i dels seus tipus. La dona del Cas B omet qualsevol referència a l'origen de la seva situació en el moment de la intervenció i destaca la importància de la família i del seu paper com a mare. En el Cas C es troba algun comentari de la

dona sobre la situació de la qual prové, però es nega a aprofundir-hi. Les principals semblances entre els dos primers casos són: l'edat jove, són estrangeres, porten gairebé un any a la casa, tenen inquietuds culturals, una bona predisposició envers la intervenció i assumeixen la seva nova vida. La principal diferència es troba en que només la segona és mare. El Cas C es diferencia dels altres dos en que la dona és una mica més gran, és del nostre país, porta poc temps a la casa, no té inquietuds culturals, no té assumida la seva nova vida i ja havia marxat un cop de casa seva. També és mare d'una nena. Aquests factors són els que s'analitzen per entendre el seu retorn.

ASPECTES GENERALS D'UNA INVESTIGACIÓ	POSICIONAMENT D'AQUESTA TESI DOCTORAL
Epistemologia	Constructivisme
Metodologia	Hermenèutica
Aplicació o àmbit de l'acció	Investigació quantitativa i qualitativa
Objectius	<p>ESTUDI 1: <u>Estudi de Resultats</u> d'una intervenció musicoterapèutica (estudi de l'eficàcia).</p> <p>Mètode o procediment:</p> <p><u>Quantitatiu:</u> qüestionaris estandaritzats (<i>Cuestionario Autoconcepto Forma 5</i>, García i Musitu, 2001; <i>Cuestionario Estructural Tetradimensional para la Depresión</i>, Alonso-Fernández, 1995; <i>Escala de Habilidades Sociales</i>, Gismero, 2002) i fulls d'observació.</p> <p>Aplicacions del mètode quantitatiu</p> <p>1.-Mesura de l'efecte pre i post tractament en les variables autoestima, depressió i assertivitat.</p> <p>2.-Seguiment quantitatiu amb fulls d'observació.</p> <hr/> <p>ESTUDI 2: <u>Estudi de Procés</u> d'una intervenció musicoterapèutica (anàlisi exploratòria i descriptiva d'onze, vuit i tres sessions).</p> <p>Mètode o procediment:</p> <p><u>Qualitatiu:</u> <i>Grounded Theory</i></p> <p>Aplicacions del mètode de la <i>Grounded Theory</i></p> <p>1.-Anàlisi de les dimensions relacionades amb el maltractament.</p> <p>2.-Anàlisi de les tècniques musicoterapèutiques utilitzades, segons les dimensions.</p>

Taula 1: Continguts d'aquesta tesi doctoral des de l'aspecte més general al més concret i posicionament de la mateixa.

En aquesta *Introducció* s'introdueixen els conceptes que fan referència, en primer lloc, al paradigma constructivista, com a marc teòric genèric i en segon lloc, al model de la Psicologia Humanista, com a marc teòric específic que guiarà aquesta tesi doctoral.

Guba i Lincoln (1994) defineixen un *paradigma* com el sistema bàsic de creences o visió del món que guia a l'investigador, no només en la tria del mètode sinó de manera ontològica i epistemològica.

La present tesi doctoral la guiarà el **paradigma constructivista**. No és la nostra intenció aprofundir en els fonaments filosòfics del constructivisme ni en les línies que se'n deriven per a la seva explicació. Per això, només ens detindrem una mica a analitzar-lo en diferents nivells: *ontològic*, *epistemològic* i *metodològic* i aportarem a títol il·lustratiu alguns dels autors que poden incloure's dins d'aquest paradigma (veure Taula 2).

Nivells d'anàlisi	Definició	Paradigma constructivista
Nivell ontològic	Visió de la realitat	Relativisme (realitats locals i específiques)
Nivell epistemològic	Visió del coneixement	Transaccional i subjectiva; troballes creades
Nivell metodològic	Visió de la investigació	Hermenèutica i dialèctica

Taula 2: Nivells d'anàlisi del paradigma constructivista (segons Guba i Lincoln, 1994).

Per a Guba i Lincoln (1994), el nivell ontològic suposa la visió que tenim de la realitat. Defineixen el constructivisme com a *relativista*, en el sentit que les realitats es poden copsar de manera múltiple, en forma de construccions mentals basades en l'experiència. El nivell epistemològic fa referència a la visió que tenim del coneixement. El constructivisme el defineixen com a *transaccional i subjectiu*, en el sentit que l'investigador i l'objecte de la investigació s'assumeixen lligats. Les troballes estaran creades literalment pels procediments de l'investigador. El nivell metodològic fa referència a la visió que tenim de la investigació. En el constructivisme la metodologia és l'*hermenèutica i la dialèctica*. Les construccions socials, personals, comporten que les individuals només poden sorgir de la interacció entre investigador i persones investigades.

Botella i Feixas (1998) defineixen la visió del món del constructivisme com a *organicista i/o contextualista* i la seva visió del coneixement com a *alternativisme constructiu*. Afegeixen la naturalesa de la justificació com el *valor d'ús* i una visió de l'ésser humà (*pro*) *actiu, propositiu, en relació dialèctica amb el seu entorn i integrat en el seu medi social* (p. 37). Per a aquests autors, el constructivisme intenta respondre a la pregunta de quina és la relació entre coneixement i realitat.

Segons Schwandt (1994), els termes *constructivista, constructivisme i interpretació* apareixen en el lèxic de metodòlegs de les ciències socials i filòsofs. Els qui proposen aquests termes comparteixen l'objectiu de comprendre el complex món de l'experiència vital des del punt de vista dels qui hi viuen. El constructivista creu que per entendre el món és necessari interpretar-lo.

Per als constructivistes, segons Ibáñez (1992), el coneixement científic és relatiu, recorrent a conceptes i categories convencionals. La realitat externa és aliena a la pròpia consciència, el coneixement de la qual es dóna a través de la pròpia subjectivitat. Aquest autor afirma, des d'aquesta concepció, que els fets en ciència no antecedirien la investigació sinó que resultarien d'aquesta. Es dissol la dicotomia subjecte/objecte. El que existeix seria resultat d'una construcció col·lectiva a través d'un llarg procés històric relacionat amb les nostres característiques com a éssers humans. Els criteris de veritat serien obra nostra, contingents i relatius a les nostres pràctiques canviants. De manera semblant, Botella, Pacheco i Herrero (1999) afirmen que els criteris explicatius en si mateixos deriven i són explicats per la història i la cultura que els configura.

Des del constructivisme, la distinció convencional entre **ontologia i epistemologia** desapareix perquè l'existència de l'objecte requereix d'un subjecte que estableixi la distinció (Botella i Feixas, 1998; Guba i Lincoln, 1994). Per això no es pot qualificar cap coneixement d'objectiu perquè “cap *objecte* existeix de forma independent del seu propi coneixement” (Botella i Feixas, 1998, p. 38).

Per a Villegas (1992), Piaget va ser el primer psicòleg constructivista quant entenia la “intel·ligència com a organitzadora del món en la mesura en què s'organitzava a si mateixa” (p. 8). Segons aquest autor, el constructivisme de Piaget (1976) s'interessa per la gènesi dels processos cognoscitius a través d'operacions successives de complexitat creixent. Cabria incloure'l dins del constructivisme *ontogenètic*, el qual centra la seva atenció en els canvis estructurals d'un organisme o

sistema, en contraposició al constructivisme *noogenètic* que s'interessa més en els continguts que en els processos. Villegas (1992) aporta un esquema que classifica amb claredat aquestes dues postures, amb els objectes d'estudi que contempnen i els autors que comparteixen cada un dels enfocaments (veure Taula 3).

CONSTRUCTIVISME	
ONTOGENÈTIC	NOOGENÈTIC
Construcció dels processos - Objecte Estructura Sistema Desenvolupament - Disciplines Biologia Etologia Cibernètica - Referents Maturana/ Varela Bowlby Bertalanffy	Construcció de l'experiència - Objecte Constructes Narratives Discurs - Disciplines Fenomenologia Hermenèutica Semiòtica - Referents Husserl/ Heidegger Gadamer/ Ricoeur Eco
Construcció del coneixement (Piaget)	Construcció dels esdeveniments (Kelly)
Construcció de la identitat (Guidano)	Construcció del pensament social (Gergen)

Taula 3: *Diversitat d'enfocaments del constructivisme (Villegas, 1992).*

Malgrat aquesta distinció, Villegas (1992) afirma que els processos psicològics no es construeixen al marge dels continguts (l'experiència) ni aquests al marge d'aquells.

És interessant destacar com hi ha autors, des de la Musicoteràpia, que relacionen la visió holística de l'ésser humà i de la salut amb una concepció de la realitat com a construcció (Ruud, 1988). Mahoney (1984) també utilitza el terme *holístic* quan parla de la contribució del constructivisme a la integració de pensament, sentiments i accions.

Greenberg, Rice i Elliot (1993) aporten la integració de l'emoció a la psicoteràpia, dins d'un marc constructivista. Conceben el client com implicat en un

procés d'exploració, dialècticament constructivista, que condueix a la construcció d'una nova visió de si mateix i del món. Defineixen la *dialèctica* com la separació d'una totalitat en les seves parts contradictòries, l'experiència interna i l'externa.

Segons Greenberg i Korman (1993), les teories del funcionament humà han d'integrar la cognició, el comportament, la interacció, la motivació i l'emoció. L'emoció, per a aquests autors, és un procés orientador important que ajuda l'organisme en les seves relacions amb el món extern. Desenvolupen una mesura de l'emoció de manifestacions intrasessió per ser utilitzada en la investigació en psicoteràpia: l'Episodi Emocional. Un Episodi Emocional és un segment de l'actuació en la sessió en què el client parla sobre l'experiència d'una emoció esdevinguda en resposta a una situació específica, real o imaginària. L'Episodi Emocional es compon de resposta emocional i la tendència d'acció, situació a la qual s'associa, avaluació de si mateix i/o la situació i la implicació (perquè es consideri un Episodi Emocional, els segments terapèutics necessiten contenir, com a mínim, una situació i una resposta emocional o una tendència d'acció). Els Episodis Emocionals poden, a nivell clínic, jugar un paper de diagnòstic de processos en la teràpia, alertant sobre l'ocurrència de processaments esquemàtics pertinents al benestar de l'individu.

Com a part d'un repertori terapèutic, les intervencions centrades emocionalment poden ampliar i augmentar la pràctica integradora i són addicions importants a una varietat d'enfocaments de la integració (Greenberg i Korman, 1993).

Com s'ha avançat més amunt, s'exposaran a continuació els principals conceptes referents al model de la **Psicologia Humanista** que guiarà la present tesi doctoral. S'exposaran aquí els principals elements que constitueixen aquest model, per desenvolupar-los més endavant en els diferents apartats d'aquesta tesi doctoral corresponents a la Musicoteràpia i a la metodologia.

L'any 1961 es crea oficialment l'*Associació Americana de Psicologia Humanista*. Aquest model pot emmarcar-se dins dels enfocaments holístic, sistèmic, constructivista i experiencial. Aborda l'estudi de la personalitat en el seu conjunt, sense perdre de vista qualitats *sui generi* com la llibertat, la dignitat i la consciència d'un mateix (Rosal, 2005; Rosal i Gimeno, 2001).

Els enfocaments terapèutics del model Humanista també s'anomenen tercera força, teràpies fenomenològiques o existencials. Tenen en comú la creença que l'experiència de cada persona és única i que tothom té al seu interior la força que els impulsa al creixement (Wheeler, 1981). Els psicòlegs Humanistes mereixien aquest qualificatiu perquè, com els humanistes clàssics grecs, creien que els valors per guiar l'acció humana han de trobar-se dins la naturalesa de l'humà i en la pròpia realitat natural (Maslow, 1982).

Algunes característiques de la Psicologia Humanista són les següents, segons Rosal (2005) i Rosal i Gimeno (2001):

- a) És un model integrador.
- b) L'objectiu de la teràpia ve donat per la demanda del client.
- c) Integra la visió del procés terapèutic com un procés de solució de problemes.
- d) Emfatitza la importància del vincle terapèutic.
- e) Exigeix al terapeuta un paper actiu.
- f) És experiencial: basat en "l'aquí i ara".
- g) Prioritza el paper de les funcions dependents de l'hemisferi dret: emocions, comportament no verbal i intuïció.
- h) Destaca la importància dels esdeveniments de canvi.
- i) És tecnològicament pluralista i eclèctic: facilita l'actitud integradora entre teories i tècniques terapèutiques, anteposant l'objecte al mètode.
- j) Reconeix les limitacions del mètode científic convencional (experimental) i es desentén de les lluites de poder entre escoles.

La Psicologia Humanista concedeix gran importància a l'estudi del creixement personal o *autorrealització* i no es fixa només en les patologies. Per aconseguir el creixement personal, aquest model atorga una especial rellevància a la *capacitat creadora* i a la llibertat d'elecció de l'individu (Rosal, 2005). Feixas i Miró (1993) destaquen el concepte d'*autonomia* com a concepte bàsic de la Psicologia Humanista: "només un individu que és autònom pot ser responsable enfront de la comunitat" (p. 147). Aquests autors també ressalten d'aquest model la recerca de sentit en l'home o recerca personal, el qual es mou per principis que intenten transcendir la pròpia existència. La Psicologia Humanista concep l'ésser humà globalment: pensament, sentiment i acció com un tot orgànic.

Un aspecte a ressaltar dins la Psicologia Humanista és el concepte d'*autoconsciència*, o imatge conscient d'un mateix (*self*). Segons Rogers (1961), el món personal es construeix sobre els sentiments, els quals proporcionen una evidència orgànica que defineix la realitat de la persona. El moviment de la *Gestalt* també introdueix un concepte semblant, el fet d'adonar-se (*awareness*) de les emocions i del sentir del moment (Feixas i Miró, 1993).

Relacionada amb aquests conceptes i emmarcada dins la Psicologia Humanista, trobem la noció d'*Intel·ligència emocional*, terme relativament recent que fa referència a un constructe que complementa el concepte tradicional d'intel·ligència. La Intel·ligència Emocional emfatitza les contribucions emocionals, personals i socials a la conducta intel·ligent (Cooper i Sawaf, 1997; Goleman, 1996; Mayer i Salovey, 1993). Schutte, Malouff, Simunek, McKenley i Hollander (2002) ofereixen la següent definició d'Intel·ligència Emocional: "habilitat per percebre, comprendre, regular i aprofitar les emocions en un mateix i en els altres adaptativament" (p. 769). Aquest concepte comprèn un seguit d'habilitats necessàries per a l'òptim desenvolupament de l'individu, tant a nivell personal com social i laboral. Existeixen alguns instruments per mesurar-la de manera fiable i vàlida (Ciarrochi, Chan i Caputi, 2000; Chico, 1999; Dawda i Hart, 2000; Mestre, Guil, Carreras i Braza, 2000). Gardner (1995), dins del seu model d'intel·ligències, també inclou la intel·ligència musical. En aquesta tesi doctoral el concepte d'Intel·ligència Emocional ressalta la importància de l'element emocional en una teràpia que utilitza la música com a mitjà (Parra, 2004, 2005a,b,c; 2006; Parra et al., 2006; Poch, 2001).

En aquest apartat s'ha volgut presentar el posicionament d'aquesta tesi doctoral, des de l'aspecte més general al més concret. Així, s'ha presentat el paradigma constructivista i el model Humanista en els quals s'emmarcarà. També s'ha establert l'hermenèutica com la metodologia que guiarà la investigació, així com els objectius abordats, amb els seus mètodes corresponents. Per a l'Estudi 1, de Resultats, s'utilitzarà el mètode quantitatiu d'anàlisi d'una intervenció musicoterapèutica; per a l'Estudi 2, de Procés, s'utilitzarà el mètode qualitatiu d'anàlisi de la mateixa intervenció.

I: PART TEÒRICA

La **PRIMERA PART** d'aquesta tesi doctoral està integrada per dos blocs temàtics principals. En el **CAPÍTOL 1** es presenta el **col·lectiu** que s'ha intervingut mitjançant la Musicoteràpia i s'aporten dades que il·lustren el fenomen de la violència domèstica. Aquí es presenten alguns dels símptomes que mostra aquest col·lectiu, els quals serviran per triar les dimensions psicològiques que s'estudiaran en la investigació. En aquest capítol també es defineixen les dimensions psicològiques que es mesuraran en la fase de la tesi doctoral corresponent al mètode quantitatiu (Estudi 1). Per aquesta raó ens referirem a aquestes dimensions amb el terme de *variables*. Aquí es presenten les relacions i correlacions que s'han trobat entre elles en altres estudis.

El **CAPÍTOL 2** de la part teòrica està dedicat a la **Musicoteràpia**. Se n'ofereix una definició i es presenten diferents estudis on s'ha aplicat la música com a teràpia en les àrees fisiològica, cognitiva i emocional. Es presenta el model holístic de la salut, el qual s'identifica amb els objectius de la Psicologia Humanista i amb l'efecte de la música en les diferents àrees de les persones, destacant l'emocional. En aquest capítol també es mostra una revisió d'estudis en què s'ha aplicat la Musicoteràpia en les variables que volem estudiar en la present tesi doctoral. Per finalitzar-lo es presenten sis estudis en què s'ha aplicat la Musicoteràpia en el col·lectiu de les dones maltractades, específicament.

1.- VIOLÈNCIA DOMÈSTICA

En aquest capítol s'aportaran algunes dades referents al fenomen social de les dones maltractades, articulant-lo al voltant de cinc subapartats. En primer lloc, es donarà una definició del concepte de dona maltractada, es diferenciarà dels termes més generals violència familiar, violència de gènere i s'identificarà amb el de violència domèstica. S'ofereixen algunes de les característiques que presenta una dona maltractada i es destaquen els tipus de maltractament que existeixen. En segon lloc, s'aporten algunes xifres per il·lustrar la incidència de la violència domèstica contra les dones en la població, a nivell mundial i a l'Estat Espanyol. En tercer lloc, s'exposa part del perfil simptomatològic que presenta aquest col·lectiu i es relaciona amb alguns diagnòstics que se li poden aplicar. A continuació, es farà referència a la relació entre tipus d'abús i simptomatologia i es mostrarà la relació que s'ha trobat entre alguns d'aquests símptomes. A partir dels símptomes anteriors es defineixen, en quart lloc, les tres dimensions psicològiques que s'ha triat intervenir en la part quantitativa de la present tesi doctoral. En cinquè lloc es mostren algunes de les relacions i correlacions que presenten aquestes variables en altres estudis.

1.1.- Definició de dona maltractada, característiques associades i tipus d'abús

L'OMS defineix la violència com:

“L'ús intencionat de la força física o el poder contra un mateix, contra una altra persona, grups o comunitats i que té com a conseqüències probables lesions físiques, danys psicològics, alteracions del desenvolupament, abandonament i fins i tot la mort” (Fernández et al., 2003, p. 11).

Segons la *Health on the Net Foundation* (2005), una dona maltractada pateix d'abús físic i mental durant un període extens de temps, normalment per part del marit o altra figura dominant masculina. L'*American Psychological Association* (2005) afegeix l'abús emocional (psicològic) i sexual i afirma que el maltractament pot donar-se en relacions sentimentals, durant el matrimoni o la vida en parella i durant la separació. La mateixa font afirma que les dones pateixen aquest tipus de violència més freqüentment que els homes. Segons Fernández et al. (2003), aquestes agressions causen dany físic i/o psicològic i vulneren la llibertat de l'altra persona (la

dona, en aquest cas). El terme violència familiar es reservaria als tipus de maltractament per part de persones del medi familiar contra els membres més vulnerables, englobant nens, dones i gent gran. La violència de gènere és un altre terme més general que fa referència a la violència específica cap a les dones, per mantenir la desigualtat i les relacions de poder per part dels homes, tant en l'àmbit públic com privat. Nosaltres farem servir principalment el terme **dona maltractada** o **violència domèstica** (tot i que es poden utilitzar els termes *violència en la parella* o *violència conjugal*, que també fan referència al maltractament de la dona cap a la seva parella), per referir-nos al tema que ens ocupa. S'han de tenir en compte dos elements en la seva definició, segons Fernández et al. (2003): la reiteració dels actes violents i la situació de domini de l'agressor, que utilitza la violència per a la submissió i control de la víctima.

Per a Newton (2001), en aquest tipus de relació, l'abusador estableix control i por mitjançant la intimidació, les amenaces i la violència física. Aquest tipus de violència és sovint el resultat de mesos o anys d'intimidació i control. L'autor defineix la violència domèstica com un abús crònic de poder.

Hi ha tres tipus de maltractament, segons Fernández et al. (2003):

- a) Físic: lesions corporals infligides de forma intencional (cops, cremades, agressions amb armes, etc.).
- b) Psicològic: humiliacions, desvaloracions, crítiques exagerades i públiques, llenguatge groller i humiliant, insults, amenaces, acusacions, aïllament social, control dels diners, no permetre prendre decisions. Aquesta variant inclouria el maltractament econòmic, material, social i verbal que sovint s'especifiquen a part. També se li anomena maltractament emocional (Wagner i Mongan, 1998; Wathen i MacMillan, 2003).
- c) Sexual: actes que atempten contra la llibertat sexual de la persona i lesionen la seva dignitat (relacions sexuals forçades, abús, violació).

Nosaltres, d'acord amb Echeburúa i Corral (1998a), considerem que els tipus d'abús existents poden reduir-se a dos principals: el **psicològic** (i les seves variants) i el **físic** (que inclouria el sexual). L'abús psicològic es dona amb més freqüència

(Bradley, Smith, Long i O'Dowd, 2002; Davins, 2005; Haj-Yahia, 1999, 2000; Labrador i Rincón, 2002; Richardson et al. 2002) i està associat a un pitjor estat de salut i de funcionament que el físic (Castro, Peek i Ruiz, 2003; Rhatigan i Axsom, 2006; Taft, Resick, Panuzio, Vogt i Mechanic, 2007; Wagner i Mongan 1998), a més de precedir-lo i augmentar la seva probabilitat i gravetat (Bradley et al., 2002; Echeburúa, Corral, Sarasua i Zubizarreta, 1996; Goetz, Shackelford, Schipper i Stewart-Williams, 2006; Wathen i McMillan, 2003). Aquest tipus d'abús és percebut com a més perjudicial que el físic (Follingstad, Rutledge, Berg, Hause i Polek, 1990; O'Leary, 2001; Street i Arias, 2001) i presenta uns efectes més durables (Reed i Enright, 2006; Rhagavan, Swan, Snow i Mazure, 2005).

1.2.- Incidència de la violència domèstica contra les dones

1.2.1.- A nivell mundial

Segons l'Informe Mundial sobre Violència i Salut de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), marits, ex cònjuges, companys sentimentals i persones amb les quals es conviu són responsables de la meitat de les morts violentes de dones en el món (*"Estadísticas"*, 2005). Aquest informe, publicat a Brussel·les l'any 2002, indica que, en alguns països, el percentatge de dones assassinades per les seves parelles o ex parelles arriba al 70%. Les mateixes estadístiques indiquen que, a nivell mundial, el femicidi és la sexta causa de mort de les dones entre 15 i 49 anys i es calcula que ascendeix a 3 milions el nombre de dones que pateixen abusos físics per part de les seves parelles cada any. Segons altres fonts, més de 53.000 dones moren anualment a mans de les seves parelles (Franco, 2004). Segons Heise, Ellsberg i Gottemoeller (1999), en tot el món, al menys una de cada tres dones ha estat colpejada, abusada sexualment o d'alguna altra manera en la seva vida. La majoria dels abusadors eren membres de la seva família. Segons estimacions del *Fondo de Desarrollo de las Naciones Unidas para la Mujer* (UNIFEM, 2007), cada deu minuts mor una dona de forma violenta en el món, cada.

En una enquesta realitzada a França, es va trobar que un 10% de les dones patien de violència domèstica en el moment de realitzar l'enquesta (ENVEF, Jaspard et al., 2000). Al Regne Unit i Irlanda, el 41% i 39% de les dones estudiades havien

patit violència física i trobem xifres més altes per a la violència psicològica (Bradley et al., 2002; Richardson et al., 2002). Al Canadà s'estima que 1 de cada 7 dones pateix maltractament i en el 40% dels casos s'inicia durant l'embaràs (Fernández et al., 2003). En països de l'Amèrica Llatina les xifres de prevalença de la violència domèstica oscil·len entre el 30 i el 60% (Venguer, Rawcet, Vernon i Pick, 1998). A l'Israel, el 50% de les dones casades són colpejades al menys un cop a l'any (*"Palestinian"*, 2003).

Als Estats Units, prop de 5,3 milions de casos de violència domèstica ocorren cada any entre dones a partir dels 18 anys d'edat. Aquest tipus de violència dona com a resultat prop de 2 milions de danys i de 1.300 morts (CDC, 2003). Segons el *Bureau of Justice Statistics* (2005), l'any 2002 les dones van patir unes 494.570 violacions, assalts sexuals, robatoris o alguna mena d'atac per part d'una persona propera. Segons la mateixa font, la violència per part d'una persona propera és, principalment, un crim contra les dones entre els 16 i els 24 anys d'edat (l'any 1998 les dones van ser víctimes del 72% dels crims). El *Bureau of Justice Statistics* (2007) afirma que l'any 2005, 7 de cada 10 dones va patir un acte violent per part d'una relació íntima, un amic o un conegut. Aquest tipus de relació també va ser la causant del 43% de les morts. Tot i així, aquesta font estima que s'ha produït un descens en el nombre de casos, des de l'any 1994.

Segons el *II Informe Internacional sobre Violència contra la mujer en las relaciones de pareja* (Sanmartín, 2007), la prevalença mitjana de femicidis de parella a Europa és de 5,78 dones per cada milió, i a Amèrica, de 6,57.

1.2.2.- A l'Estat Espanyol

A Espanya (*"Estadísticas"*, 2005), cada any es compten entre 50 i 70 les dones que moren a causa de la violència domèstica i segons Amnistia Internacional (*"Más de dos millones"*, 2005), més dos milions d'espanyoles pateixen maltractament. A la mateixa font s'indica que, l'any 2004, el Comitè per a l'Eliminació de la Discriminació contra la Dona de l'ONU alertà Espanya sobre la prevalença d'aquest problema i sobre l'augment dels assassinats (en els últims tres anys han mort quasi 200 dones). Segons el *Centro Reina Sofía para el Estudio de la Violencia* (2005, 2008), entre els anys 2001 i 2004, van morir per aquesta causa un

total de 237 dones, mentre entre 2002 i 2006 han estat 321. Com a conseqüència, en aquest darrer període, el nombre de dones mortes a mans de les seves parelles o ex parelles ha augmentat un 32,69%, una mitjana de 64 dones cada any. L'any 2007 el nombre de femicidis va ascendir a 72 i fins al 6 de maig de 2008 en sumen 25.

El *Centro Reina Sofía para el Estudio de la Violencia* (2005, 2008) informa que, entre els anys 2001 i 2004, el 69,33% de les dones que van ser assassinades per les seves parelles o ex parelles havien presentat una denúncia contra l'agressor, xifra propera al període 2002-2006 (69,09%). Segons Amnistia Internacional (*"Más de dos millones"*, 2005), a Espanya, actualment només denuncia el maltractament un 5% de les dones.

Quant a l'estat civil, entre l'any 2001 i 2004, el 34,45% de les dones van morir després d'anunciar la seva intenció de separar-se, mentre es trobaven en tràmits de separació o després de trencar al relació, un 24,61% en el període 2004-2006 (*Centro Reina Sofía para el Estudio de la Violencia*, 2005, 2008).

1.3.- Perfil simptomatològic, diagnòstic i correlació entre els símptomes

En aquest apartat s'exposarà informació relativa al perfil simptomatològic que presenta el col·lectiu de les dones maltractades i el seu possible diagnòstic. A continuació s'oferirà la relació que hem trobat entre tipus d'abús i simptomatologia. Per concloure, es ressalta la relació que presenten alguns d'aquests símptomes entre si i es mostren les dimensions que hem triat intervenir en la part quantitativa de la present tesi doctoral, a partir dels esmentats símptomes (Parra 2005c; Parra et al., 2006).

1.3.1.- Perfil simptomatològic i diagnòstic

Hem destacat vuit símptomes que presenta el col·lectiu de les dones maltractades, sigui per maltractament físic o psicològic (Bradley i Follingstad, 2003; Clements, Sabourin i Spiby, 2004; Davins, 2005; Echeburúa i Corral, 1998b; Echeburúa et al., 1996; Haj-Yahia, 1999, 2002; Hightower, Gorton i de Moss, 2000; Kubany, Hill i Owens, 2003; Kubany et al., 2004; Lang, Kennedy i Stein, 2002;

Martin, Taft i Resick, 2007; Zlotnick, Johnson i Kohn, 2006; Zweig, Crockett, Sayer i Vicary, 1999). Aquests símptomes són:

- a) alta ansietat
- b) depressió
- c) baixa autoestima
- d) por
- e) dificultat en la regulació i expressió dels sentiments
- f) dificultat en les estratègies d'afrontament
- g) sentiments d'impotència i desesperança
- h) baixa assertivitat.

D'aquests vuit símptomes, nosaltres ens centrarem en l'estudi de tres: la depressió, la baixa autoestima i la baixa assertivitat, tal i com discutirem més endavant.

Aquests símptomes poden resultar en tres tipus de diagnòstic: *Trastorn per estrès postraumàtic* (TEP), *Síndrome de la dona maltractada* i per últim, *Codependència*, (els dos últims no registrats en el *Manual diagnòstic y estadístico de los trastornos mentales*, DSM-IV-TR (2002) i el primer, no relacionat explícitament amb la violència domèstica). Aquests diagnòstics són independents de les races o ètnies (Arroyo, 2002; Franck i Golden, 1992).

Altres efectes de la violència domèstica, a llarg termini, són el dolor crònic, els estats dissociats, la dependència d'alcohol i drogues, els desordres alimentaris, les hiperreaccions als estímuls, problemes de salut, malnutrició, atacs de pànic, disfuncions sexuals, desordres de la son, pobresa, negligència, desordres somàtics o intents de suïcidi (Newton, 2001).

1.3.2.- Relació entre tipus d'abús i simptomatologia

L'**abús psicològic** -que, com hem vist en el punt 1.1., és el més freqüent i el percebut com a més perjudicial per les víctimes- és l'únic tipus d'abús que contribueix consistentment a la **baixa autoestima** en les dones maltractades, segons Aguilar i Nightingale (1994), Alberdi i Matas (2002), Lynch i Graham-Bermann

(2000), Matud (2005), Pipes i Le Bov (1997), Sackett i Saunders (2001) i Tuel i Russell (1998).

Pel que fa a l'**abús físic**, destaquem que diferents autors l'han relacionat amb els **síntomes depressius** (Bradley et al., 2002; Bradley i Follingstad, 2003; Campbell 2002; Coid et al., 2003; Martin et al., 2007; Sackett i Saunders, 2001; Tuel i Russell, 1998)

1.3.3.- Correlació entre alguns dels símptomes

Bisquerra (2003), a nivell general de la població, apunta a la correlació entre cinc dimensions psicològiques: depressió, dèficit en habilitats socials, desesperança, falta d'assertivitat i baixa autoestima, relació que també hem trobat en estudis específics de dones maltractades (Bradley i Follingstad, 2003; Clements et al., 2004; Kubany et al. 2003, 2004; Lang et al., 2002; Reed i Enright, 2006). Tenint en compte que la desesperança és un símptoma de la depressió i que l'assertivitat és una forma d'habilitat social, es poden agrupar aquestes cinc dimensions psicològiques en tres: depressió, autoestima i assertivitat. Aquestes tres dimensions són les que s'han triat com a variables per intervenir a l'Estudi 1.

En proves psicomètriques i autoinformades que mesuren l'estat d'ànim i les habilitats socials des del constructe de la Intel·ligència Emocional, hem trobat puntuacions més altes en els resultats obtinguts per dones (Bar-On, Brown, Kirkcaldy i Thome, 2000; Ciarrochi, Caputi i Mayer, 2003; Ciarrochi, Chan i Bajgar, 2001; Ciarrochi et al., 2000; Konzak i Boudreau, 1984; Petrides i Furnham, 2000; Saklovske, Austin i Minski, 2003). Aquest fet sembla posar de relleu la necessitat d'incidir sobre aquestes dimensions especialment en aquest col·lectiu. En el cas de l'autoestima, veurem com apareix en ocasions correlacionada amb aquestes variables, també en els estudis on puntuen més alt les dones. Així, es pot deduir la importància d'incidir sobre totes tres en una intervenció.

Per concloure aquest apartat, hem trobat evidència en Bisquerra (2003, p. 8) i Trinidad i Johnson (2002) que les "**competències emocionals**" (p.e.: habilitats socials, autoeficàcia, autoestima, habilitats de comunicació i disposició favorable) són un factor important de prevenció dels esmentats símptomes. Per aquest motiu i donat que en posteriors apartats intentarem aportar evidència que la Musicoteràpia és

un tipus d'intervenció apropiat per incidir sobre l'àrea emocional, la proposem com a alternativa de tractament viable per treballar sobre aquestes tres variables psicològiques en un col·lectiu en què hem trobat que es troben afectades, com és el de les dones maltractades.

1.4.- Definicions de les variables de l'Estudi 1

En aquest apartat es presenten les variables **autoestima**, estat d'ànim (mesurat en termes de **depressió**) i **assertivitat** que hem triat intervenir en la part quantitativa de la present tesi doctoral. Es ressalta la seva presència entre els símptomes que mostra el col·lectiu de les dones maltractades i es defineixen considerant la definició d'Intel·ligència Emocional però també altres concepcions més generals (Parra, 2004, 2005c). També avancem la importància atorgada des de la Musicoteràpia a aquestes dimensions, perquè les considera àrees principals de tractament. Per finalitzar, es presenten les relacions trobades entre totes tres dimensions en diferents estudis i aportem un resum que recull les diferents aportacions que justifiquen la seva inclusió en aquesta tesi doctoral.

1.4.1.- Autoestima i autoconcepte

S'ofereixen diferents definicions d'autoestima, fent menció del constructe d'Intel·ligència Emocional i es justifica la tria del concepte d'autoestima en la present tesi doctoral.

Per a Shavelson, Hubner i Stanton (1976), **autoestima** és el coneixement que l'ésser humà té de si mateix, considerant-la equivalent a l'**autoconcepte**. Bednar, Wells i Peterson (1989) i Schutte et al. (2002) la conceben com el resultat d'un procés d'autoavaluació afectiva del "jo", mentre Leary (1999a,b) i Mruk (1998) n'afegeixen la percepció de valor o mèrit. Per a Rovira (1998), en la mateixa línia afectiva, l'autoestima rauria en tenir sentiments positius vers un mateix, la qual cosa, afirma, facilita la convivència. D'acord amb aquest autor, podríem considerar l'autoestima com a dimensió psicològica principal, ja que afirma que "és el motor" (p. 59) de la resta de característiques que considera bàsiques i pròpies de la persona emocionalment intel·ligent. Branden (2001) també la considera la "força motora de

l'home" (p. 270) i una necessitat humana bàsica. Hare (2003) la defineix com el grau en què un es respecta o té una opinió favorable de si mateix. Significa que ens acceptem a nosaltres mateixos.

Schutte et al. (2002) consideren l'autoestima com a component del benestar emocional, junt amb l'estat d'ànim. Pardeck (1988) defineix el benestar psicològic pels nivells en autoestima, depressió i assertivitat assolits pels subjectes dels seus estudis i Bisquerra (2003, p. 24) la inclou dins la competència emocional d'“*Autonomia personal (autogestión)*”, des de l'àmbit de la Intel·ligència Emocional. La *Hay 360 Emotional Competence Inventory* (Watkin, 2000), inclou una escala d'autoconsciència que mesura aspectes relacionats amb l'autoestima, com la *self-confidence*. Field (1997), per la seva part, considera l'autoestima com la “consciència d'un mateix” (p. 17), igual que Mruk (1998).

Gardner (1995) va avançar el terme proper d'Intel·ligència Intrapersonal que inclou aquesta idea: “coneixement dels aspectes interns d'una persona: l'accés a la pròpia vida emocional, a la pròpia gamma de sentiments, la capacitat d'efectuar discriminacions entre les emocions i finalment posar-les un nom i recórrer-hi com un mitjà per interpretar i orientar la pròpia conducta” (Gardner, 1995, p. 42). Schutte et al. (2002) també inclouen aquest concepte en la seva definició d'Intel·ligència Emocional: “habilitat per percebre, comprendre, regular i aprofitar les emocions en un mateix (...) adaptativament” (p. 769).

Mruk (1998) afirma que existeix una interacció entre autoestima i gènere. Les dones sembla que s'inclinen pel component de mereixement de l'autoestima (ser valorades en termes d'acceptació o rebuig) i els homes s'inclinen cap a la dimensió de competència (èxit o fracàs). Com afirma l'autor, “el sexisme fa malbé l'autoestima d'ambdós sexes” (p. 77). Field (1997) és una altra autora que defensa la necessitat de desenvolupar l'autoestima en les dones. Afirma que el nostre benestar depèn de la nostra autoestima i que aquesta depèn de l'equilibri de les energies de ment, cos, esperit i emocions.

Aquí destaquem que nosaltres hem escollit, per a la present tesi doctoral, el concepte d'**autoestima**, considerant-lo equivalent al d'autoconcepte, d'acord amb Shavelson et al. (1976). Burn (1979) afirma que els termes *jo*, *ego*, *autoconcepte* i *autoestima* s'utilitzen més o menys indistintament, tot i que uns marcs teòrics prefereixen unes denominacions a unes altres. Del Barrio (1999), per la seva part,

considera que el contingut dels termes autoestima i autoconcepte, així com els instruments per avaluar-los, no difereixen essencialment entre si, tot i que de vegades es destaquï el caràcter avaluant de l'autoestima. De fet, la mesura de la nostra variable es portarà a terme a través d'un qüestionari d'autoconcepte, els autors del qual afirmen que són conscients de "l'íntima relació entre ambdós termes" (García i Musitu, 2001, p. 6).

1.4.2.- *Depressió i estat d'ànim*

En aquest apartat s'ofereix una definició del concepte de depressió i s'aporten diferents concepcions del concepte d'estat d'ànim, fent esment del constructe de la Intel·ligència Emocional.

El DSM-IV-TR (2002) inclou la **depressió** dins dels trastorns de l'estat d'ànim i la caracteritza per la presència obligada dels símptomes de tristesa i anhedònia, a més de per possibles modificacions del pensament, de l'energia i per la presència de possible simptomatologia somàtica. Seligman (1975), en el seu model de depressió en termes d'indefensió apresada, considera sis símptomes en comú entre ambdós fenòmens:

- 1.- Disminució de la iniciació de respostes voluntàries.
- 2.- Disposició cognitiva negativa.
- 3.- Curs temporal.
- 4.- Agressió disminuïda.
- 5.- Pèrdua de gana.
- 6.- Canvis fisiològics.

El que ens interessa ressaltar del model de Seligman (1975) és la idea que la persona deprimida "creu o ha après que no pot controlar els elements de la seva vida que alleugeren el patiment, resulten gratificants o proporcionen suport (...)" (p. 137). Per a l'autor, la depressió és un trastorn cognitiu i emocional, sense poder distingir entre ambdues entitats. D'altra part, Beck és un autor que concedeix a la cognició el paper de precursora de l'estat emocional i exposa la seva "tríade cognitiva negativa": visió negativa d'un mateix, dels altres i del futur (Beck, Rush, Shaw i Emery, 1983, p. 19).

Com a concepte més genèric, per a Tous i Pueyo (1991), l'**estat d'ànim** seria l'autopercepció que cada persona fa del seu potencial energètic en cada situació. Aquesta concepció és semblant a la d'autors que, sense fer esment del concepte estat d'ànim, la inclouen en les definicions del constructe de la Intel·ligència Emocional. Goleman (1997) parla de la consciència i autorregulació d'un mateix, dels nostres estats interns, recursos i intuïcions, Cooper i Sawaf (1997) parlen de tenir alfabetització emocional i Bisquerra (2003, p. 24) la inclou dins la competència emocional de "*Regulación emocional*". Com en el cas de l'autoestima, també podem incloure aquest concepte en la definició d'Intel·ligència Emocional de Schutte et al. (2002) ("habilitat per percebre, comprendre, regular i aprofitar les emocions en un mateix [...] adaptativament", p. 769) i en el concepte d'Intel·ligència Intrapersonal que hem vist en parlar de l'autoestima (Gardner, 1995).

Salovey, Mayer, Goldman, Turvey i Palfai (1995) i Salovey, Stroud, Woolery i Epel (2002) confeccionaren la *Trait Meta-Mood Scale* (TMMS), per mesurar els processos que acompanyen els estats d'ànim a través de les subescales *Attention*, *Clarity* i *Mood Repair*. Palmer, Donaldson i Stough (2002) van fer ús d'aquesta escala per mesurar l'habilitat per regular i dirigir les emocions pròpies. L'escala EQ-i de Bar-On (Dawda i Hart, 2000) per la seva part, conté la dimensió *Emotional Self-Awareness* que fa referència al reconeixement i comprensió dels propis sentiments.

L'associació existent entre regulació de l'estat d'ànim i depressió la trobem en autors com Klinger (1993) i Wenzlaff (1993). Nolen-Hoeksema (1993) i Clark i Teasdale (1985) destaquen la major tendència, per part de les dones, a informar de depressió en qüestionaris autoinformatats i a ser diagnosticades amb un desordre depressiu.

Contràriament i com hem avançat en el punt 1.3.3., s'han trobat puntuacions més altes en dones en proves psicomètriques que mesuren, en aquest cas, la regulació dels propis estats d'ànim (Ciarrochi et al., 2000) i la consciència i percepció de l'estat d'ànim propi (Ciarrochi et al., 2003; Ciarrochi et al., 2000), també en mesures autoinformades (Ciarrochi et al., 2001).

En la present tesi doctoral s'utilitzarà el concepte **depressió**, sobretot quan es tracti de mesurar aquesta variable mitjançant un qüestionari estandaritzat. En la resta d'ocasions es farà referència també al concepte estat d'ànim, indistintament.

1.4.3.- Assertivitat i habilitats socials: Tres concepcions

Hem destacat tres concepcions d'habilitats socials i conducta assertiva, conceptes que sovint s'intercanvien:

a) Gismo (2002) considera la **conducta assertiva** i les **habilitats socials** com un conjunt de respostes *verbals i no verbals*, a través de les quals un individu expressa en un context interpersonal les seves necessitats, sentiments, preferències, opinions o drets sense ansietat excessiva i de manera no aversiva, respectant-ho també en els altres i portant com a conseqüència l'autorreforç i augmentant la probabilitat d'aconseguir reforç extern. Aquesta idea és propera a la que defensen Lindenfield (2001) i Hare (2003). Salter (1949) i Wolpe (1958) van ser els primers autors en descriure la conducta assertiva i en relacionar-la amb l'entrenament en habilitats socials.

Com en el cas de l'estat d'ànim, els conceptes "habilitats socials" i "assertivitat" apareixen implícits en les definicions que es troben d'Intel·ligència Emocional, com la de Schutte et al. (2002, p. 769): "habilitat per percebre, comprendre, regular i aprofitar les emocions (...) en els altres adaptativament". Gardner (1995), en aquest cas, també va avançar el terme proper d'Intel·ligència Interpersonal que inclouria aquesta idea: "es construeix a partir d'una capacitat nuclear de sentir distincions entre els altres: en particular, contrastos en els seus estats d'ànim, temperaments, motivacions i intencions. En formes més avançades, aquesta intel·ligència permet a un adult hàbil llegir les intencions i desitjos dels altres, encara que s'hagin ocultat" (p. 40).

Ciarrochi et al. (2001) van utilitzar la *Self-Report Measure of Emotional Intelligence* (SEI, Schutte et al., 1998), per mesurar aspectes interpersonals de la Intel·ligència Emocional, com ara el diferenciar entre percepció de les pròpies emocions i les alienes o el maneig d'aquestes últimes, a més de les pròpies. Comenten que el factor *Managing Other's Emotions* (regulació de les emocions dels altres) també es podria anomenar *Social Skills* (habilitats socials), com fan Petrides i Furnham (2000), però que ells han triat el primer terme. L'escala *Level of Emotional Awareness* (LEAS, Lane, Quinlan, Schwartz, Walker i Zeitlin, 1990), també inclou aquest aspecte, que avalua fins a quin punt les persones són conscients de les

emocions pròpies i alienes. L'escala *Multi-Factor Emotional Intelligence Scale* (MEIS, Mayer, Caruso i Salovey, 1999) també contempla aquesta dimensió i mesura, entre d'altres aspectes, la percepció i maneig de les emocions pròpies i alienes.

b) La definició d'**habilitats socials** que ofereixen Martínez i Aparicio (1999) és la de la capacitat per crear i mantenir relacions socials eficients, per expressar verbalment els propis sentiments, saber escoltar i dominar el llenguatge no verbal propi i dels altres. Aquesta concepció és semblant a la de Goleman (1996), per a qui seria la capacitat per induir respostes desitjables en els altres o la de Chan (2003) i Petrides i Furnham (2000), que parlen de regular les emocions dels altres i percebre-les.

En aquesta mateixa línia, però de forma més general, Cooper i Sawaf (1997) parlen de la capacitat d'utilitzar les emocions.

c) Bisquerra (2003) ofereix una definició d'**assertivitat** com a manteniment d'un comportament equilibrat entre l'agressivitat i la passivitat i la capacitat per defensar i expressar els propis drets, opinions i sentiments, distingint-la de les habilitats socials bàsiques (p.e. escoltar, saludar o acomiadar-se). Aquest concepte l'inclou dins la competència emocional "*Intel·ligència interpersonal*" (p. 25). Una altra definició molt propera a aquesta, és la de Bar-On et al. (2000) tot i que, contràriament al que estem comprovant en la resta d'aportacions, inclou l'assertivitat dins la subescala intrapersonal del seu *Emotional Quotient Inventory* (EQ-i): "Habilitat per expressar sentiments, creences i pensaments i defensar els propis drets d'una manera no destructiva" (p. 1116). Malgrat això, també inclou en la mateixa EQ-i la subescala Interpersonal per abastar les habilitats socials de les persones (Dawda i Hart, 2000, p. 798).

Com hem avançat en el punt 1.3.3., s'han trobat, en dones, puntuacions més altes en proves psicomètriques que mesuren: les habilitats socials (Petrides i Furnham, 2000; Bar-On et al., 2000; Saklofske et al., 2003) i la percepció i regulació de les emocions dels altres (Ciarrochi et al., 2000, 2001, 2003). Quant a l'assertivitat, Konzak i Boudreau (1984) van trobar puntuacions més altes d'aquesta variable en

dones esportistes de karate (en mesures autoinformades). Lindenfield (2001) defensa la necessitat de desenvolupar l'assertivitat de les dones.

En la present tesi doctoral, s'ha optat pel terme **assertivitat** per referir-nos a la variable sobre la qual s'incidirà, per ser el terme concret que es menciona dins la simptomatologia que apareix en les dones maltractades i per considerar-lo més concret que el d'habilitats socials, com hem vist en Bisquerra (2003). Malgrat això, compartim amb Gismeno (2002) l'equivalència entre ambdós conceptes. De fet i quan es tracti de mesurar aquesta variable, es farà a través del seu qüestionari d'habilitats socials.

1.5.- Relacions trobades entre les tres variables en altres estudis

En aquest apartat ens interessa destacar els estudis que hem trobat en què s'han treballat conjuntament o apareixen correlacionades les tres variables d'aquesta tesi doctoral, *en col·lectius diferents al de les dones maltractades* (Parra 2005c). Agrupem la informació en dos apartats corresponents a la revisió de la literatura general i a la literatura que s'inclou dins l'àmbit de la Intel·ligència Emocional. Els estudis en què s'ha aplicat la Musicoteràpia com a tècnica d'intervenció en aquestes tres dimensions els veurem a l'apartat 2.4.

1.5.1.- Revisió de la literatura general

Com a resultat d'una operació de *bypass* per a l'obesitat, Castelnuovo i Schiebel (1976) trobaren un augment en l'assertivitat que va tenir conseqüències socials positives per als pacients i va estar associat amb una major autoestima. Connors, Johnson i Stuckey (1984) van aplicar un tractament multifacètic a 10 dones bulímiques trobant millores en funcionament psicològic, incloent autoestima, depressió i assertivitat.

Pardeck (1988) defineix el benestar psicològic pels nivells de depressió, autoestima i assertivitat mesurat en els 43 estudiants que van participar en el seu experiment, trobant nivells dins del normal. Cassel i Costello (1990) van aplicar el *Type-A Proneness Assessment Test* a 393 persones (100 de les quals rebien teràpia)

per comprovar si discriminava els membres que han de rebre teràpia dels que no, mesurant, entre d'altres variables, la depressió, l'autoestima i l'assertivitat.

Salaberria i Echeburúa (1995) van aplicar tres tipus de teràpia a 71 fòbics socials i van trobar millores significatives en els dos grups experimentals amb mesures de depressió, autoestima i assertivitat entre d'altres variables. Els mateixos autors (1996) també van estudiar les característiques de 48 fòbics socials que abandonaren el tractament, amb mesures de depressió, autoestima i assertivitat, entre d'altres variables. Els que abandonaren el tractament mostraren una menor dificultat en les conductes objectiu.

Fernández-Montalvo i Echeburúa (1997) estudiaren les variables psicopatològiques i sòcio-demogràfiques de 42 maltractadors domèstics (físics i psicològics) amb mesures en depressió (alta-mitja), autoestima (baixa) i assertivitat (baixa), entre d'altres variables. Echeburúa i Fernández-Montalvo (1997) portaren a terme un tractament cognitiu-conductual que incloïa l'entrenament en assertivitat, a 16 maltractadors domèstics i va obtenir millores en les mesures de depressió i d'autoestima entre d'altres variables, en el post test.

Alcázar, Sánchez, Olivares i Inglés (2002) realitzaren una metaanàlisi sobre l'eficàcia d'intervencions conductuals i farmacològiques, trobant efectes en el post test per a la depressió, l'autoestima i l'assertivitat.

Pachman i Foy (1978) trobaren una correlació negativa entre assertivitat i depressió i entre depressió i autoestima en un estudi experimental amb 55 homes alcohòlics. Nir i Neumann (1990) trobaren en 53 pacients, durant tres mesos després d'un infart, que el seu nivell d'assertivitat estava correlacionat amb baixa depressió i alta autoestima. Raynor (1992) aplicà una intervenció a 3 nens amb història d'abús físic i emocional incorporant els principis de la Teràpia Racional Emotiva a l'entrenament en assertivitat, ajudant-los a resoldre problemes d'autoestima i depressió propis d'aquest col·lectiu durant 6 sessions.

Uehara, Compton i Johnson (1997) posaren a prova l'*Ego-Grasping Orientation Scale* (EGO), qüestionari que mesura la salut mental basat en la filosofia taoista, junt amb altres mesures psicològiques occidentals/orientals en 68 subjectes. Trobaren que aquest qüestionari pot resultar millor combinat amb mesures com la depressió, l'autoestima i l'interès social, augmentant la seva validesa. Es va trobar

una correlació positiva entre l'escala d'assertivitat i la d'autoestima i una correlació negativa entre l'escala de depressió i la d'autoestima i assertivitat.

Arrindell, Heesink i Feij (1998) aplicaren *The Satisfaction With Life Scale* (SWLS) en una mostra de 1.775 subjectes holandesos i trobaren les mateixes correlacions que en els d'EUA amb mesures d'autoestima i depressió. També van trobar que aspectes de l'extraversió, com l'assertivitat en homes i l'emoció positiva en dones, està més relacionada amb aquesta escala que la variable sociabilitat.

Bouvard et al. (1999) estudiaren les propietats psicomètriques de la versió francesa del *Social Self-Esteem Inventory* (Lawson, Marshall i McGraty, 1979), aplicant-lo a un grup de 316 persones (N= 166 amb dèficit en assertivitat i N=150 grup control). Trobaren correlacions moderades amb les mesures de depressió i d'assertivitat (amb *L'échelle d'affirmation de soi* de Rathus i *L'inventaire de dépression* de Beck).

Mruk (1998) i Branden (2001) apunten a la relació existent entre depressió i autoestima baixa. Hare (2003) considera que l'autoestima d'una persona millora quan comença a creure que té drets: a mesura que aquesta creença millora la seva autoestima, comença a comportar-se d'una manera assertiva. Seligman (1975) també estableix una relació entre depressió, baixa autoestima i dèficits socials. En la mesura que s'esdevinguin fets controlables, sorgirà un sentit de domini i s'enfortirà la resistència a la depressió. Per aconseguir aquests objectius, el mateix autor aconsella l'entrenament en assertivitat. Linville (1982, 1987), afirma que les persones amb autoconceptes més complexos mostren menys canvis en l'estat d'ànim i menys intensos, que aquelles amb autoconceptes simples.

Ghorbani i Watson (2005) estudiar la validesa incrementada de les *Hardiness scales* i trobaren correlacions amb l'autoestima, l'assertivitat i l'estabilitat emocional, entre d'altres factors en un estudi aplicat a 159 homes managers.

Garaigordobil i Durá (2006) trobaren correlacions entre alt/a autoconcepte/autoestima i baixos nivells d'assertivitat inapropiada i de depressió, entre d'altres variables, en una mostra de 322 adolescents a qui aplicaren sis instruments d'avaluació.

1.5.2.- Revisió des de l'àmbit de la Intel·ligència Emocional

A continuació es presenten alguns dels resultats referents a la correlació trobada entre els conceptes d'autoestima, estat d'ànim i habilitats socials des del constructe de la Intel·ligència Emocional (Parra, 2004, 2005c).

a) L'**autoestima** alta l'hem trobat relacionada amb l'estat d'ànim alt a Schutte et al. (2002) i amb la regulació dels propis estats d'ànim a Ciarrochi et al. (2001) i Smith i Petty (1995). A Leary (1999b) està relacionada amb menys depressió, específicament. També l'hem trobat relacionada amb la regulació dels estats d'ànim dels altres a Ciarrochi et al. (2001), en una línia que la identificaria amb les habilitats socials.

Segons Salovey et al. (2002) i Ciarrochi et al. (2000), l'autoestima en general està relacionada amb la regulació de les pròpies emocions, fent referència a la concepció d'estat d'ànim des de la Intel·ligència Emocional. Per a Ciarrochi et al. (2000, 2001), l'autoestima està relacionada amb percepció de les pròpies emocions i dels altres. En aquests dos darrers estudis les correlacions positives es van trobar més altes en dones. Furnham, Petrides i Spencer (2002) van trobar que els subjectes amb estil de *coping* (afrontament a l'estrès) repressiu (*repressive*) puntuaven més alt en autoestima que els del grup ansiós.

En un estudi de Ghorbani i Watson (2006), les *Self-knowledge Scales*, (relacionades amb l'autoconcepte), van predir una més alta intel·ligència emocional autopercebuda.

b) L'**estat d'ànim** com a consciència de l'estat d'ànim propi l'hem trobat relacionat amb les habilitats socials en dos estudis: a Otto, Doering, Grebe i Lantermann (2001), com a millor percepció de les emocions dels altres i a Ciarrochi et al. (2001), com a quantitat i qualitat de recolzament social.

L'estat d'ànim positiu l'hem trobat relacionat amb l'autoestima alta a Schutte et al. (2002) mentre l'estat d'ànim baix amb depressió, específicament a Watson, Wiese, Vaidya i Tellegen (1999).

L'estat d'ànim com a regulació de les pròpies emocions l'hem trobat relacionat amb les habilitats socials, en forma de comportament prosocial (Salovey, Hsee i Mayer 1993), quantitat i qualitat de suport social (Ciarrochi et al., 2001; Ciarrochi et al., 2000), satisfacció amb les relacions (Salovey et al., 2002) i com a

expressió dels sentiments a un mateix i als altres (Salovey et al., 1995). Lopes, Salovey i Straus (2003) van trobar que els subjectes que puntuaven alt en la subescala *Managing Emotions* del MSCEIT (Mayer, Salovey i Caruso, 2001)¹ correlacionaven positivament amb l'escala Relacions Positives amb els Altres i Recolzament Social dels Pares de la *Network of Relationship Inventory* (NRI, Furman i Buhrmester, 1985). També ho feien negativament amb l'escala Interaccions Negatives amb els Amics. La capacitat per regular el propi estat d'ànim (*Emotional Repair*) apareix positivament relacionada amb l'autoestima en un estudi de Fernández-Berrocal, Alcaide, Extremera i Pizarro (2006).

Pel que fa a la depressió, hem trobat correlacions negatives entre alexitímia (discapacitat per descriure verbalment l'experiència emocional) i tendència a la depressió (Saklovske et al., 2003), entre depressió i les subescales de l'EQ-i (incloses la intra i interpersonal, Dawda i Hart, 2000) i entre suport social i depressió (Schmidt i Andrykowski, 2004). Hem trobat correlacions positives entre estrès² i depressió a Ciarrochi, Deane i Anderson (2002). L'habilitat per regular les pròpies emocions va aparèixer positivament relacionada amb el benestar emocional en una investigació a Spence, Oades i Caputi (2004) i amb el bon humor en un estudi de Yip i Martin (2006).

c) Les **habilitats socials** les hem trobat relacionades amb una major satisfacció en les relacions, a Schutte et al. (2001) i com a component de solució de problemes i habilitats emocionals, en general, a Bechara, Tranel i Damasio (2000). En la mateixa línia, la percepció de les emocions dels altres l'hem trobat relacionada amb calidesa i proximitat a Libby (1971).

Pel que fa a l'assertivitat, Bar-On et al. (2000) la trobà correlacionada amb l'afecte positiu, Lounsbury et al. (2003) amb el sentiment de satisfacció amb la carrera i Dawda i Hart (2000) l'han trobat correlacionada negativament amb la depressió.

---

¹ MSCEIT: Test que mesura quatre aspectes de la Intel·ligència Emocional: percepció, ús, comprensió i regulació d'emocions.

² Estrès considerat aquí com una variable que té a veure amb el benestar emocional i un dels majors antecedents de la depressió.

Jain i Sinha (2005) van trobar que l'assertivitat i l'autoconcepte positiu i prediuen el sentit de lliure existència, mentre en l'estudi mencionat de Yip i Martin (2006), els diferents estils d'humor positiu van aparèixer positivament correlacionats amb diferents tipus de competència social.

En aquest apartat, referit a les tres variables psicològiques sobre les quals volem incidir a través de la Musicoteràpia, s'ha volgut demostrar la relació que existeix entre les tres en presentar-se conjuntament en els estudis esmentats. D'aquesta manera, es poden presentar motius que demostrin la necessitat d'incidir sobre cadascun d'aquests símptomes, amb l'objectiu d'actuar, al mateix temps, sobre els altres dos. Com s'ha comprovat, aquestes tres variables es troben deficitàries en les dones maltractades, raó per la qual considerem que mereixen una atenció especial a l'hora d'intervenir sobre aquest tipus de pacients. També s'ha aportat l'evidència que les dones, en general, puntuen més alt en estat d'ànim i habilitats socials quan es mesuren en proves psicomètriques des del constructe de la Intel·ligència Emocional. A més, s'ha observat que l'autoestima i la depressió es relacionen amb els dos tipus d'abús (emocional i físic), que hem definit i que, sovint, les tres variables es troben correlacionades.

Hi ha autors que consideren l'autoestima com la característica més important d'una persona emocionalment intel·ligent (Rovira, 1998). Pel que fa als conceptes depressió i assertivitat, trobem que sovint apareixen englobats en els termes més inclusius estat d'ànim i habilitats socials. De fet, aquests dos conceptes apareixen reflectits en les definicions que s'han donat de la Intel·ligència Emocional:

- a) la percepció i regulació de les emocions en un mateix i en els altres (Candela, Barberá, Ramos i Sarrió, 2001; González de Rivera, 2002; Mayer i Salovey, 1993; Schutte et al., 1998);
- b) habilitat per percebre, comprendre, regular i aprofitar les emocions en un mateix i en els altres adaptativament (Schutte et al., 2002).

També hem aportat la distinció que Gardner (1995) va establir entre Intel·ligència Intrapersonal i Interpersonal, conceptes que poden incloure les nostres tres dimensions. De manera semblant, Amir (1996), des de l'àmbit de la **Musicoteràpia**, considera que el nivell intrapersonal fa referència a "l'aquí i ara", a

la consciència interior i als *insights* o preses de consciència i el nivell interpersonal a tot el que s'esdevé entre terapeuta i pacient.

Volem avançar que aquestes tres dimensions apareixen com a objectius principals des de la Musicoteràpia. L'autoestima, energitzar l'organisme i la interacció social són les àrees més abordades mitjançant la Musicoteràpia (Gfeller, 1987). Gaston (1968) les va considerar com a principals per als fonaments d'aquest tipus de teràpia. A l'apartat 2.4 ampliarem la informació referent a aquestes dimensions des de la Musicoteràpia i la Psicologia Humanista.

Com a resum i per concloure aquest apartat, es presenta un recull de les principals aportacions teòriques sobre les tres dimensions esmentades que hem considerat per incloure en aquesta tesi doctoral (veure Taula 4):

Àmbit d'estudi	Autoestima, Depressió/ Estat d'ànim i Assertivitat/ Habilitats socials
<u>Dones maltractades</u>	Apareixen com a símptomes del maltractament. A més, específicament: <ul style="list-style-type: none"> · Maltractament psicològic → Baixa autoestima · Maltractament físic/ sexual → Depressió
<u>Bisquerra (2003)</u> <u>Parra (2005c)</u>	Estudis generals en què correlacionen → Veure revisió de la literatura general i des de la Intel·ligència Emocional
<u>Intel·ligència Emocional</u>	Gardner (1995), Bisquerra (2003) <ul style="list-style-type: none"> · Intel·ligència Intrapersonal → Autoestima, Estat d'Ànim · Intel·ligència Interpersonal → Interacció social
	Definició de Schutte et al. (2002) d'Intel·ligència Emocional: <ul style="list-style-type: none"> · Percepció i regulació de les pròpies emocions → Autoestima, Estat d'Ànim · Percepció i regulació de les emocions dels altres → Habilitats socials
<u>Musicoteràpia</u>	Gaston (1968), Gfeller (1987): Àrees principals de tractament des de la Musicoteràpia <ul style="list-style-type: none"> · Autoestima · Energitzar l'organisme · Interacció social

Taula 4: *Autoestima, Depressió i Assertivitat: Diferents àmbits d'estudi que justifiquen la seva inclusió en aquesta tesi doctoral.*

2.- MUSICOTERÀPIA

El següent capítol es presentarà en cinc seccions. En primer lloc, s'ofereix una definició de Musicoteràpia i alguns significats sobre el fet musical. En segon lloc, s'exposaran els efectes de la música en les àrees fisiològica, cognitiva i emocional de les persones. Es destaquen les estructures cerebrals que participen en el processament de la música i trobarem la seva equivalència amb les que processen les emocions. També s'aporten alguns dels beneficis de la música en l'àrea emocional de les persones. En tercer lloc, es presenta el model holístic de la salut, aplicat a la Musicoteràpia. En quart lloc, s'aporten alguns estudis en què s'ha aplicat la Musicoteràpia a les variables de la nostra investigació en col·lectius diferents al de les dones maltractades. En cinquè lloc, s'ofereixen les aplicacions que hem trobat d'aquest tipus de teràpia en el col·lectiu de les dones maltractades.

2.1.- Definició de Musicoteràpia i alguns significats sobre el fet musical

Segons l'*American Music Therapy Association* (2004), la Musicoteràpia és una professió del camp de la salut que utilitza la música i activitats musicals per tractar necessitats físiques, psicològiques i socials d'individus de totes les edats. La Musicoteràpia millora la qualitat de vida de persones amb salut i cobreix les necessitats de nens i adults amb discapacitats o malalties. Les intervencions poden dissenyar-se per promoure el benestar, controlar l'estrès, alleugerir el dolor, expressar sentiments, potenciar la memòria, millorar la comunicació i promoure la rehabilitació física. La investigació en Musicoteràpia dóna suport de la seva efectivitat en una àmplia gamma d'ambients relacionats amb la salut i l'educació. La *British Society for Music Therapy* (2007) ressalta, a més, que en tots els apropaments musicoterapèutics és fonamental el desenvolupament d'una relació entre terapeuta i client, on ambdós prenen part activa en les sessions. L'ús de la música forma la base de la comunicació en aquesta relació, en què el terapeuta, responent musicalment, pot donar suport i potenciar aquest procés. La música cobreix una àmplia gamma d'estils per complementar les necessitats individuals de cada client. Finalment, la *World Federation of Music Therapy* (1996) puntualitza que la Musicoteràpia ha de ser implementada per un musicoterapeuta qualificat.

Goldman (1988) ens recorda que en temps antics l'estudi del so i de la música com a eines terapèutiques era una tasca de per vida, amb escoles específiques

dedicades a l'estudi d'aquesta ciència, considerada sagrada. Ens explica que l'escola de Pitàgores, a Grècia, tenia tres nivells d'estudi i iniciació i que era només en el tercer i més alt nivell, després d'anys de treball i disciplina, que els deixebles començaven a aprendre els usos del so i de la música com a eines terapèutiques.

El mateix Aristòtil considerava que executar música és només un primer moment preparatori per a una activitat més elevada: la de saber jutjar la música mateixa; per aquest motiu, "la pràctica musical s'hauria de detenir quan assoleix el llindar del virtuosisme, quan porta a un cansament excessiu o fins i tot quan es tracta d'instruments massa difícils" (Fubini, 1990, p. 69). Tradicions xamanístiques de Mongòlia, l'Àfrica, l'Aràbia i Mèxic, tradicions cabalístiques del judaisme i el cristianisme i tradicions espirituals sagrades de Tibet han fet servir la música per sanar i transformar (Goldman, 1996; Holmes, 2007).

En l'època actual s'ha perdut molt del poder de la música perquè hem creat la figura del músic i la de l'oient (Goldman, 1988). Com a conseqüència, la música deixa de ser una força activa per convertir-se en una diversió passiva. De la mateixa manera, Del Campo (1997) afirma que, socialment i culturalment, el concepte música està associat inconscientment i erròniament a una elit. Per aquest motiu, ens sembla important destacar que persones provinents del món musical clàssic, com el violinista Jehudi Menuhin (1997), hagin defensat la idea que hauríem d'aprendre a no separar l'art de la vida o el cas de Braswell (Brooks, 2002), una de les figures més importants per al desenvolupament de la Musicoteràpia, que va deixar de dedicar-se a fer concerts per començar a buscar altres camins per fer ús de la seva música. Weinberger (1997a) parlaria, en aquest sentit, d'una posició utilitarista de la música enfront de la purista.

El que Goldman (1988) i Campbell (1988) reivindiquen, si volem fer servir la música com a eina terapèutica, és reactivar la interacció comunal en què tota persona té l'habilitat única de contribuir al procés musical, de manera que les persones que hi participen sonen com a grup i esdevenen una unitat. La idea que tothom és susceptible de compartir el fet musical ens porta a ressaltar que hi ha autors que parlen de la música com a comportament universal (Weinberger, 1994a), i aporten evidències que els no músics tenen les mateixes expectatives inconscients en escoltar música que els músics (Weinberger, 2000b). Per això, sembla evident que la

Musicoteràpia no està reservada només per a persones amb coneixements musicals (Martí, 2000).

La música actua sobre les àrees física-corporal, emocional, cognitiva-intel·lectual, social i espiritual (Adelman, 1985; Amir, 1996; Bruscia, 1997; Goldman, 1988; Holmes, 2007; Martí, 2000; Poch, 1999) i el seu valor terapèutic rau en aquest fet. Willems (1981) ha relacionat diferents components musicals amb algunes d'aquestes àrees: el ritme amb el nivell fisiològic, la melodia amb l'afectiu i l'harmonia amb el mental.

2.2.- Música, fisiologia, cognició i emoció

Dins d'un model holístic de la salut considerem la música com un mitjà que aborda terapèuticament la persona en la seva totalitat (Bonny, 1986), per aquest motiu, es presenta en els següents apartats, si bé per separat, l'efecte que produeix la música en les àrees **fisiològica**, **cognitiva** i **emocional**, segons la concepció de Willems (1981). Reservem l'àrea **sòcio-emocional** (Kaser, 1993) i **espiritual** per a l'apartat dedicat a Musicoteràpia i model holístic de la salut, on es parlarà de la interrelació existent entre aquestes àrees i la resta.

2.2.1.- Efectes fisiològics de la música

Amir (1996) estableix que l'**àrea fisiològica** és la que comprèn les reaccions corporals: postures, moviments interns i externs, la funció de diferents parts del cos que tenen a veure amb la producció musical i les diferents reaccions del cos a l'estimulació musical. La música pot afectar la pressió sanguínia, el ritme cardíac i el pols, la respiració, la resposta galvànica de la pell, les respostes musculars i motores (reflex pupil·lar a la llum, moviments peristàltics de l'estómac, nivell de resistència al dolor, activitat muscular i relaxació), les respostes cerebrals, la temperatura, els nivells hormonals, les secrecions glandulars, les funcions neurològiques, les respostes immunes, la ressonància vibracional i la sintonització dels òrgans, el nivell d'energia/fatiga i la retroalimentació (Bonny, 1986; Bruscia, 1997; Poch, 1999).

En un dels primers estudis sobre els efectes fisiològics de la música, Hudson (1973) va assenyalar la importància dels processos fisiològics per al

desenvolupament de l'ego i va establir una analogia entre el ritme corporal i el musical. Gardner (1995) defensa que existeixen unes bases biològiques per a la música i Weinberger (1994a) ho argumenta en afirmar que és un comportament universal, apareix molt aviat i està present en els animals. Afegeix que el cervell mostra una especialització per als sons musicals, no només entre els hemisferis sinó en el mateix còrtex auditiu.

En aquest apartat, s'han triat diferents aportacions sobre l'estudi de l'efecte de la música en el *sistema immune*, *resposta d'estrès*, *sistema endorfin*, *ones cerebrals*, *relaxació i teixits interns*.

a) *Sistema immune*.- L'experiment de Rider, Floyd i Kirkpatrick (1985) relaciona els efectes de la música amb el sistema immune³ trobant un major descens de l'amplitud circadiana i un millor funcionament dels ritmes relatius a les mesures de temperatura i de corticosteroids durant la condició d'audició musical. Els neutròfils i limfòcits van descendir en 30 subjectes després de 6 setmanes de sessions amb música i imatges (Rider i Achterberg, 1989). Les mesures d'interleukin van augmentar i les de cortisol⁴ van descendir significativament en un experiment que feia servir l'audició musical com a variable independent (Bartlett, Kaufman i Smeltekop, 1993). MacCraty, Atkinson, Rein i Watkins (1996) aplicaren tres tipus de música i autoinducció d'estat d'ànim positiu a pacients sans i trobaren un augment en l'activitat autonòmica i IgA (tipus d'immunoglobulina) salival. Hirokawa i Ohira (2003) trobaren en el seu experiment que la música animada és efectiva per augmentar l'activitat de les cèl·lules NK (*natural killer*) després de l'estrès. L'experiment de Knight i Rickard (2001) mostrà que la música augmentà els nivells d'IgA. Le Roux, Bouic i Bester (2007) van trobar millores en els paràmetres del sistema immune en un experiment aplicat a 40 pacients amb una afecció de pulmó, igual que Suzuki, Kanamori, Nagasaka, Tokiko i Takayuki (2007) en el seu experiment aplicat a 16 pacients, repartits en grup control i experimental.

---

³ Mitjançant el sistema immune (glòbuls blancs) l'organisme es defensa a si mateix de les proteïnes estranyes (Carlson, 1994).

⁴ Hormones relacionades amb la resposta d'estrès i el sistema immune (McKinney, Tims, Kumar i Kumar, 1997).

b) *Resposta d'estrès*.- DeWolfe, Youkilis i Konieczny (1975) van trobar, en una mostra d'esquizofrènics aguts, una millor resposta a l'estrès en funció de les seves preferències musicals, a través de mesures fisiològiques: conductància de la pell, moviments abruptes del cos i pressió diastòlica de la sang. En un altre experiment, el grup al qual s'administrà música i imaginació experimentà un descens significatiu en el nivell de b-endorfines (v. n. 4) en sang i en cortisol en el post test (McKinney, Antoni, Kumar, Tims i McCabe, 1997; McKinney, Tims, et al., 1997). Weinberger (1997c) cita els resultats de dos estudis (Escher et al., 1993; Miluk-Kolasa, Obminski, Stupnicki i Golec, 1994) en què el nivell de cortisol va descendir per l'exposició a música en un context mèdic. El mateix autor cita un altre estudi (Möckel et al., 1994) en què els nivells de cortisol i noradrenalina van descendir amb un tipus de música en un grup de persones sanes. Hanser (1985) exposa els resultats d'estudis en què s'ha aplicat música en pacients amb estrès i ansietat, trobant canvis en l'activitat cerebral, Electromiograma (EMG)⁵ i Biofeedback (BF).⁶ Hirokawa i Ohira (2003) van trobar en el seu experiment que la música animada i tranquil·la produeix diferents efectes en la resposta neuroendocrina (augment de la norepinefrina i disminució de la norepinefrina i dopamina). Burns et al. (2002) van aplicar tres tipus de música (clàssica, rock i auto seleccionada) a 60 subjectes. El grup de música clàssica va mostrar una més baixa taxa cardíaca i tots tres grups van presentar diferències en aquesta mesura i en tret i estat d'ansietat. L'experiment de Knight i Rickard (2001) mostrà que la música va prevenir l'augment d'estrès (després de la presentació d'un estressor), mesurat per la taxa cardíaca, la pressió sanguínia, el cortisol i el nivell salival IgA. En un experiment amb dones amb depressió, Tornek, Field, Hernandez-Reif, Diego i Jones (2003) van trobar un descens en cortisol, depressió i ansietat en el grup de dones retraïgues en la condició de música rock. Witvliet i Vrana (2007) trobaren canvis en l'activitat cardíaca i EMG facial en resposta a estímuls musicals en un experiment amb 67 subjectes, mentre Caprilli, Anastasi, Grotto, Abeti i Messeri (2007) van demostrar l'efecte beneficiós de la música en reduir l'estrès abans, durant i després de les anàlisis de sang en nens.

---

⁵ "Potencial elèctric registrat mitjançant un electrode situat a la superfície o a l'interior d'un múscul" (Carlson, 1994, p. 697).

⁶ Procediment terapèutic que consisteix en la modificació dels valors d'una variable fisiològica pel propi individu, per la informació que se li proporciona sobre ella de manera immediata, puntual, constant i precisa (Olivares i Méndez, 1999).

c) Sistema endorfiní.- L'efecte de la música en el sistema endorfiní⁷ el podem il·lustrar amb l'experiment de Rider et al. (1985) en què aplicaren un tractament amb música i imaginació a 23 subjectes amb dolor espinal. Com a resultat obtingueren una reducció en el dolor i en la tensió EMG. Per la seva part, Bonny (1986) i Goldman (1988, 1996) afirmen que la producció d'endorfines pot estar connectada a certes experiències musicals (el "sonar com a grup" de Goldman, 1988, p. 31, que hem mencionat en el punt 2.1.). Zhang, Fan, Manyande, Tian i Yin (2005) han demostrat la influència de la música en la inducció del temps de sedació, concentració i nivell de propofol durant la intervenció quirúrgica, mentre Sendelbach, Halm, Doran, Miller i Galliard (2006) han comprovat el seu efecte positiu en la reducció del dolor en un experiment aplicat a 86 pacients després d'una operació de cardíaca.

d) Ones cerebrals.- Goldman (1996) afirma que la música alta en contingut harmònic carrega l'escorça cerebral i disminueix l'activitat de les ones cerebrals. Per a Menuhin (1997), la música és segurament l'art que produeix un major canvi en la química de l'organisme, quan les ones sonores que arriben al cervell es tradueixen en reaccions psicofisiològiques. La música estimula la producció de les ones tipus alfa relacionades amb un estat despert relaxat i d'atenció concentrada, sobretot en l'hemisferi dret (Godley, 1987) dels músics (Wagner 1975; Wagner i Menzel, 1977). Johnston (1973) trobà una correspondència entre la freqüència del ritme dels tambors en cerimònies tribals de Moçambic i els ritmes alfa de l'àrea auditiva del còrtex dels individus que hi participen. Borling (1981) trobà una correlació entre l'actuació en una tasca d'atenció i el percentatge de temps mesurat en les ones alfa en subjectes que reberen música sedant versus música estimulants. Fernández de Juan, Andrián i Virués (1995) van comprovar l'efecte de la música ansiogènica i ansiolítica en les ones alfa, amb una disminució de l'ansietat. Crowe i Scovel (1996) comprovaren que els ritmes monòtons promouen la sincronització dels dos hemisferis cerebrals, la qual cosa afavoreix el procés de curació. Weinberger (1998) exposa els resultats d'una investigació amb música per reduir els atacs epilèptics en què trobaren una reducció en la durada de les descàrregues del 62% al 21% en 23 de 29 casos. Tornek et al. (2003) realitzaren un experiment amb dones amb depressió en què trobaren un canvi

---

⁷ Les endorfines són substàncies que segrega el cervell i alleugen el dolor en situacions naturals (Curtis i Barnes, 1996). "Són 100 cops més potents que la morfina" (Goldman, 1996, p.192).

en les mesures d'activitat electroencefalogràfica (EEG) en el grup de dones "intrusives" (en la condició de música *rock*).

e) Relaxació.- Wilson i Aiken (1977) trobaren en un experiment amb 53 subjectes que la música *rock* provocà una disminució de la resistència de la pell, la taxa cardíaca i un augment de la taxa respiratòria. Bonny (1983) realitzà un experiment amb 26 pacients de la unitat coronària, mitjançant l'audició de diferents estils musicals, en què trobà millores en les tres variables dependents (taxa cardíaca, pressió sanguínia i estat d'ànim) en el post test. Scartelli (1984) va aplicar tres tipus de condicions experimentals per veure el seu efecte sobre la relaxació del múscul frontal de 30 subjectes. El major descens en microvolts es va aconseguir en la condició EMG BF amb música, seguida de la condició música sola i per últim, EMG BF sol. Logan i Roberts (1984) van trobar que el grup sense música va experimentar menys tensió que el grup amb música i Davis i Thaut (1989) trobaren un descens en ansietat i un augment de la relaxació amb música relaxant. Els resultats en constricció vascular, taxa cardíaca, tensió muscular i temperatura de la pell indicaren que l'efecte de la música va ser el d'excitar l'activitat autonòmica i muscular. La música alta en contingut harmònic redueix el ritme cardíac i respiratori (Goldman, 1996), mentre en l'experiment de Krumhansl (1997) diferents tipus de música van provocar diferents respostes fisiològiques: cardíaca, vascular, electrodermal i respiratòria (interpretades com a indicadors comportamentals de l'experiència emocional dels oients). Lai i Good (2005) han comprovat l'efecte positiu de la música en la qualitat del son en un experiment aplicat a 60 persones grans i Sokhadze (2007) que la música agradable i desagradable provoquen efectes positius en l'activitat cardiovascular i respiratòria en un experiment aplicat a 29 subjectes.

f) Teixits interns.- Hi ha autors que afirmen que la música no es transmet al cervell exclusivament pels mecanismes de l'oïda sinó que també ens arriba mitjançant la pell, els ossos i les vísceres, a més de poder afectar els òrgans, els ossos i els teixits fins al nivell de les cèl·lules (Bonny, 1986; Goldman, 1988). Aquest últim autor afirma que, amb la prolongació conscient d'un so mitjançant la respiració i la veu, es

poden alterar les vibracions de cada molècula i cada cèl·lula del nostre cos (Goldman, 1996).

La relació entre la música i les diferents àrees de funcionament de les persones esdevé un fenomen en què apareixen totes elles involucrades simultàniament. En aquest apartat s'han volgut aportar exemples del efectes que produeix la música en les respostes fisiològiques, com a primer pas per entendre la seva interrelació amb les àrees cognitiva, emocional, social i espiritual, com veurem a l'apartat dedicat a la Musicoteràpia i el model holístic de la salut.

2.2.2.- Efectes cognitius de la música

Amir (1996), des d'un model holístic de la salut, estableix que l'**àrea cognitiva** és la que implica un procés d'aprenentatge mitjançant el reconeixement de símbols musicals propis, patrons i conductes i d'entendre la seva connexió amb la pròpia realitat interna i externa. També implica el coneixement i comprensió, per part del pacient, del procés terapèutic. La música pot afectar l'atenció, la meditació, la reflexió, la capacitat creativa i la imaginació, la capacitat de sorpresa, el procés des del pensament prelògic al lògic, el plaer, la memòria, el sentit de l'ordre i d'anàlisi, el raonament simultani, l'aprenentatge, les actituds, les creences i l'estil cognitiu, el llenguatge i l'orientació a la realitat (Bruscia, 1997; Martí, 2000; Poch, 1999). Oferirem diferents aportacions del efectes cognitius de la música segons les següents àrees: *record, atenció, imatges, memòria, aprenentatge i inducció d'estats d'ànim i memòria*.

a) Record.- DeWolfe et al. (1975) van trobar, en una mostra d'esquizofrènics aguts, una millor resposta a l'estrès en funció de les seves preferències musicals a través de mesures fisiològiques i record de paraules (com hem vist en el punt 2.2.1.). Jellison (1976) realitzà un experiment de record de dígit presentats dicòticament, amb i sense música i trobà que la cançó facilità el record en subjectes amb i sense coneixement de música. Santamaría (1987) no trobà diferències en un experiment de record rítmic entre subjectes amb i sense retard mental i Smith (1991) trobà un millor record de les cançons familiars en un experiment amb gent gran. Prickett i Moore

(1991), en una tasca de record amb malalts d'Alzheimer, trobà un millor record en les paraules de cançons, mentre en l'experiment de Gervin (1991) amb persones amb traumatisme cranial, les cançons ajudaren a recordar els passos necessaris per vestir-se, escurçant la quantitat de temps i l'ajuda per portar-ho a terme. Ceccato, Caneva i Lamonaca (2006) han demostrat l'eficàcia d'un protocol terapèutic amb música per a la millora de la memòria de pacients esquizofrènics.

b) Atenció.- Borling (1981) trobà una correlació entre l'actuació en una tasca d'atenció i el percentatge de temps mesurat en les ones alfa (com hem vist en el punt 2.2.1.) amb millors resultats en subjectes que rebien música sedant versus música estimulants. Morton, Kershner i Siegel (1990) aplicaren una tasca d'escolta verbal dicòtica i trobaren que la prèvia exposició a la música augmentà la capacitat de memòria i reduí la distracció dels subjectes. L'estudi mencionat de Ceccato et al. (2006) ha demostrat l'eficàcia d'un protocol terapèutic amb música per a la millora de l'atenció de pacients esquizofrènics.

c) Imatges.- Kerr, Walsh i Marshall (2001) portaren a terme un estudi mixt aplicant una teràpia cognitiva-conductual assistida amb i sense música en adults amb ansietat. La intervenció assistida amb música va ser més efectiva per a la reducció de l'ansietat i per potenciar la vivesa de la imaginació. Les imatges, juntament amb la música, també afavoriren els resultats dels estudis de Rider i Achtenberg (1989) i Godley (1987).

d) Memòria.- Morton et al. (1990) aplicaren una tasca d'escolta verbal dicòtica i trobaren que la prèvia exposició a la música augmentà la capacitat de memòria i reduí la distractibilitat⁸. Suzuki (1998) trobà millores en depressió i memòria negativa en el post test en un experiment amb gent gran, mitjançant activitats amb Musicoteràpia. Carruth (1997) trobà una millora de respostes correctes en la condició musical en un experiment de reconeixement de nom de cares amb malalts amb pèrdua de memòria. Weinberger (1997c) estableix una relació entre hormones, memòria i sistema emocional en afirmar que l'adrenalina afecta el cervell mitjançant

---

⁸ Resultat que explicaren per l'activació bilateral dels hemisferis cerebrals (com veurem a l'apartat 2.2.3.).

l'**amígdala** (centre emocional), la qual enforteix els **records** associats amb l'experiència que l'ha provocat. També hi ha estudis que defensen la relació entre memòria i interacció interhemisfèrica (Carruth, 1997; Morton et al., 1990). Baker (2001) trobà, en un experiment amb 22 persones amb amnèsia, que la música en viu es recorda millor que les imatges, mentre Irish et al. (2006), trobaren que els malalts d'Alzheimer recorden millor en la condició experimental amb música.

e) Aprenentatge.- En l'estudi d'Spychiger (1994), es demostrà que l'aprenentatge musical a l'escola a expenses d'altres matèries millorà els resultats en llenguatge, lectura i matemàtiques. Altenmüller, Gruhn, Parlitz, i Kahrs (1997) comprovaren que el grup que va aprendre música de manera procedimental (activa) mostrà millor memòria al cap d'un any comparat amb el grup que va aprendre de manera declarativa (passiva) i el grup control. Brown, Götell i Ekman (2001) realitzaren un estudi qualitatiu amb un pacient amb demència per millorar les seves reaccions durant el temps de cura amb l'ajuda de cançons. Van trobar millores en les seves habilitats cognitives. Prickett i Moore (1991), en una tasca de record amb malalts d'Alzheimer, comprovaren la possibilitat d'aprendre noves cançons, tot i no poder recordar material parlat. Elefant i Wigram (2005) treballaren amb 7 nenes amb síndrome de Rett en qui observaren millores en la capacitat d'aprendre i de mantenir-ho al llarg del temps.

f) Inducció d'estats d'ànim i memòria.- Hi ha diferents estudis en què s'ha utilitzat la música com a mètode d'inducció d'estat d'ànim en tasques de memòria, segons la *Teoria de la xarxa associativa de l'estat d'ànim i la memòria* de Bower (1981). En l'estudi de Clark i Teasdale (1985), les dones recordaren més paraules alegres en la condició alegre i més paraules tristes en la condició trista i també van fer més ús de paraules congruents amb un estat d'ànim per recordar aspectes de la vida diària. Houston i Haddock (2007) han trobat resultats semblants, fent ús del mode de les escales musicals.. En l'estudi de Teasdale i Spencer (1984), els subjectes deprimits realitzaren autoestimacions més baixes del seu èxit en l'actuació (explicat per l'efecte diferencial de l'estat d'ànim en l'accessibilitat del material a recordar), mentre Martin i Metha (1997) trobaren una millor memòria de records de la infància en la condició experimental "feliç". Thaut i de l'Étoile (1993) portaren a terme un

experiment de record d'informació i trobaren millors resultats en la condició d'inducció d'estat d'ànim amb música. Resultats semblants són els que aporta Weinberger (1997b).

En aquest apartat s'han volgut aportar exemples de l'efecte que exerceix la música en les diferents àrees sobre les quals actua, per separat, tot i establint les interrelacions entre elles quan així es produeix. A l'apartat 2.2.3. s'abordarà l'efecte de la música sobre l'àrea emocional, que és la que s'ha destacat des del començament de la present tesi doctoral, per la seva rellevància dins la intervenció terapèutica que es portarà a terme. S'intentaran ressaltar les analogies entre processament emocional i musical, sense oblidar-nos de la interrelació amb les altres àrees de funcionament (veure apartat 2.3.).

2.2.3.- Música i emoció: Estructures cerebrals relacionades amb la música i beneficis de la Musicoteràpia en l'àrea emocional de les persones

a) Música i emoció

Amir (1996) considera que l'**àrea emocional** és la que inclou estats d'ànim, sentiments, sensacions i emocions que la música provoca en nosaltres. La música pot afectar el registre, la variabilitat, l'adequació, la congruència de les emocions, la reacció, l'expressivitat, els interessos, les actituds, les defenses, la impulsivitat, la motivació, l'expressió, la comunicació i la modificació d'estats d'ànim, les emocions profundes i els sentiments (Bonny, 1986; Bruscia, 1997; Martí, 2000). Oferirem una definició d'emoció des de la Psicologia General, parlarem dels autors que atorguen un paper central a les emocions en el procés terapèutic i oferirem quatre aportacions teòriques de les emocions musicals des de la Psicologia de la Música, destacant la seva interrelació amb la resta d'àrees de funcionament de les persones (el protagonisme de les emocions a la resposta musical dependrà de les teories que la contemplan).

Les **emocions** són patrons de respostes fisiològiques i de conductes típiques d'espècie que, en els humans, van acompanyades de sentiments, considerant l'emoció com a inconscient i els sentiments com a accions emocionals voluntàries. Una resposta emocional està constituïda per tres tipus de components: conductuals,

autonòmics i hormonal (Carlson, 1994), mentre en la seva apreciació intervenen la implicació personal, l'apreciació cognitiva i el canvi comportamental envers l'estímul (Frijda, 1994).

La relació música i emoció, com acabem de veure, també involucra les àrees fisiològica, cognitiva i conductual alhora (Bonny, 1986; Boso, Politi, Barale i Emanuele, 2006; Thaut, 1989b). En aquest apartat destaquem el **paper principal** que alguns autors atorguen a l'emoció en el procés terapèutic com a catalitzador per efectuar canvis en la resta d'àrees.

Thaut (1989b) afirma que la música és un mètode de tractament únic per efectuar canvis afectius en el procés terapèutic i Whelton (2004), que els processos emocionals són un aspecte essencial del canvi terapèutic més enllà de la teoria terapèutica o la tècnica utilitzada. Diferents autors han utilitzat la música com a tècnica d'inducció d'estats d'ànim (Clark i Teasdale, 1985; Martin i Metha, 1997; Teasdale i Spencer, 1984; Thaut i de l'Étoile, 1993). La importància atorgada a l'emoció en el procés terapèutic ressalta el seu protagonisme per efectuar canvis comportamentals, cognitius i fisiològics, com veurem en els següents apartats dins d'un model holístic de l'ésser humà i de la salut (Adelman, 1985; Amir, 1996; Bonny, 1986; Goleman, 1996; Le Doux, 1999; Thaut, 1989b; Whelton, 2004).

Des de la Psicologia de la Música se'ns mostra que els oients sense i amb coneixements musicals responen emocionalment a la música de la mateixa manera (Vink, 2001; Weinberger, 2000b). Una de les anàlisis més influents sobre música i emoció fins a l'actualitat, és la de Meyer (1956), que s'inclou dins les teories *cognitives* de l'emoció. Per a Meyer, hi ha elements en la música que creen expectatives sobre el futur desenvolupament de la mateixa, determinants per a l'experimentació d'emocions musicals (anomenades *arousal* de l'afecte). Vink (2001) aporta altres dues teories cognitives de l'emoció: la de Mandler i la de Berlyne, basades en l'apreciació *cognitiva* de les experiències *corporals*. En la línia de Meyer, Mandler defensa que l'experiència d'*arousal*⁹ es produeix com a resultat de canvis musicals inesperats. Les emocions negatives es produiran com a resultat d'un gran desfasament entre la informació musical i els esquemes cognitius previs i a l'inrevés amb les emocions positives. En Berlyne a l'igual que en Mandler, l'*arousal* serà un factor important en experimentar emocions, però en aquest cas, és l'oient qui

---

⁹ Nivell d'alerta i activació per l'acció dels circuits de neurones del tronc de l'encèfal (Carlson, 1994).

determina l'*arousal* que vol experimentar, per les seves preferències personals. El grau en què una música ens sona familiar determinarà que es rebi com a agradable o no.

Contràriament, Krumhansl (1997) defensa, dins les teories *emotives* de l'emoció musical, que els canvis psicofisiològics són indicadors comportamentals de l'experiència emocional dels oients. Els representants d'aquesta línia afirmen que la música provoca emocions que són qualitativament iguals a les no musicals. Alguns dels estudis que hem exposat a l'apartat dedicat als efectes fisiològics de la música (veure punt 2.2.1.) es podrien incloure en aquest enfocament (p.e.: Burns et al., 2002; Hanser, 1985; Hirokawa i Ohira, 2003; MacCarty et al., 1996; Tornek et al., 2003).

b) Música, emoció i fisiologia: Estructures cerebrals relacionades amb la música

Considerant l'estreta relació que existeix entre **emoció** i **fisiologia** (Goleman, 1996; Le Doux 1999; Tucker, 1981), oferim les estructures cerebrals que participen en el processament de la música: *oïda, neurones, hemisferis cerebrals i sistema límbic* i destaquem la seva equivalència amb les que intervenen en el processament de les emocions (Behrens, 1988; Kaser, 1993).

Oïda

El sentit de l'*oïda* és, per a alguns autors, la via sensorial privilegiada per a la regulació del to emocional (Del Campo, 1997) i potser el sentit més important per al desenvolupament del comportament, per abastar una extensió totalment esfèrica, proveir informació de la relació espacial amb l'entorn i per situar la font d'un so (Cyrus, 1966). Sembla haver acord en que quasi tots els nervis cranials condueixen a l'oïda, la qual subministra, a través del so, la càrrega energètica de l'escorça i el 90-95% de la càrrega total del cos (Goldman, 1996). La seva associació amb la recol·lecció i els judicis perceptius pot deduir-se pel fet de trobar-se en el lòbul temporal, molt a prop de les zones que contenen aquest tipus d'informació (Muskatevc, 1967). El nervi auditiu travessa la formació reticular des de les dues oïdes abans d'arribar al tàlem en el sistema límbic, seu de les emocions (Kaser, 1993; Rogers i Fleming, 1981; Thaut, 1989b).

Neurones

Weinberger (1997a,d; 2000b) ens parla dels efectes *neuroconductuals* de la música en exercitar tot el cervell i la ment, enfortint les sinapsis de tots els sistemes cerebrals i augmentant la seva capacitat i recursos. D'aquesta manera, les cèl·lules que estan pròximes a les actives també reben estimulació i esdevenen entre elles més interconnectades. Aquest autor exposa els resultats d'un experiment portat a terme per Altenmüller (1997), com hem vist en el punt 2.2.2., en què trobà que l'aprenentatge musical procedimental (actiu) involucrà més parts del còrtex cerebral. Cyrus (1966) ressalta la connexió existent entre oïda i respostes afectives quan afirma que existeix un reflex interneuronal que comprèn oïda, ulls, cap, coll i hipotàlem.¹⁰ Per la seva part, l'experiment d'Angelucci, Ricci, Padua, Sabino i Tonali (2007) mostra que la música augmenta els nivells de les proteïnes implicades en el creixement de les cèl·lules del sistema nerviós central dels ratolins, mentre Rosenkranz, Williamon i Rothwell (2007), que els músics presenten una major plasticitat sinàptica que els no músics.

Hemisferis cerebrals

Tot i haver estudis que afirmen que els músics mostren una dominància de l'*hemisferi* esquerre en el processament de la música (Bonny, 1986; Mcelwain, 1979; Weinberger, 1997d), hi ha acord en què és l'hemisferi dret (no dominant, en subjectes dretans) el que està especialitzat en el llenguatge sintètic i holístic de la música, oposat al llenguatge analític i seqüencial de l'esquerre (dominant) (Brotons, Koger i Pickett-Cooper, 1997; Brydon i Nugent, 1979; Carruth, 1997; Cook, 1973; Gardner, 1995; Godley, 1987; Hwang, Wu, Chou, Liu i Chen, 2005; Pignatiello, Camp, Elder i Rasar, 1989; Rogers i Fleming, 1981; Skille, 1989; Tyson, 1982).

Així, pel que fa a les funcions pròpies de l'hemisferi dret, sabem de la seva importància en la comprensió i la comunicació de l'emoció (Tucker, 1981) perquè rep informació més específica que prové de l'oïda o de l'ull esquerre i porta a terme l'anàlisi d'aspectes espacials i de formes i figures geomètriques, on els elements es presenten simultàniament (Carlson, 1994; Orsmond i Miller, 1995). El llenguatge de la metàfora i la visualització també pertanyen a aquest hemisferi i sovint s'utilitzen

---

¹⁰ Regula l'*arousal* autonòmic i les respostes homeostàtiques que acompanyen les reaccions afectives (Kaser, 1993).

juntament amb la música per accedir-hi en el procés de canvi terapèutic (Brydon i Nugent, 1979; Jarvis 1988; Silber i Hes, 1995).

Si bé veurem que tots dos hemisferis participen en el processament de la música, també és cert que aquesta interacció pot utilitzar-se per potenciar les funcions d'un d'ells per la inhibició de l'altre o viceversa. Així, la música pot afavorir la relaxació si es potencia l'activitat de l'hemisferi dret (Scartelli, 1984; Scartelli i Borling, 1986) i les tasques no verbals, sobretot en dones (Brodsky i Sloboda, 1997; Miller i Schyb, 1989).

Com hem vist, estudis en diferenciació hemisfèrica han trobat que la música es processa en l'hemisferi dret, tot i que, dins d'una perspectiva *holística*, s'ha trobat que tots dos hemisferis són necessaris per efectuar una resposta musical completa (Bonny, 1984; Campbell, 1988; Kaser, 1993). Els nostres cervells estan especialitzats per a la música de manera que cadascun dels seus components és processat per una part diferent del cervell. L'hemisferi dret (lòbul temporal) sembla estar especialitzat per a les qualitats emocionals de la música (timbre, to i melodia), mentre l'esquerre ho està per al ritme i el processament analític (Kaser, 1993; Rogers i Fleming, 1981; Weinberger, 1994b, 1999). La interacció entre els dos hemisferis és probable abans, durant i després de cada comportament o pensament (Wagner, 1975) i sabem que és el funcionament complementari dels dos hemisferis el que dona a la ment el seu poder i flexibilitat (Jarvis, 1988).

En aquest sentit, la música pot contribuir a la coordinació dels hemisferis dret i esquerre mitjançant l'efecte mediador de l'hemisferi dret en l'*arousal* bilateral (Gervin, 1991; Goldman, 1988; Krauss i Galloway, 1982; Morton et al., 1990). Hi ha estudis que parlen de la major grandària del cos callós en músics (estructura que interconnecta ambdós hemisferis, Schlaugh, Jäncke, Huang, Staiger i Steinmetz, 1995).

Sistema límbic

El contingut afectiu està disponible en els dos hemisferis mitjançant les estructures del *sistema límbic*.¹¹ L'hipocamp i l'amígdala treballen conjuntament

¹¹ Integrat per l'hipocamp (aprenentatge i memòria), amígdala (sentiments i comportament instintiu), hipotàlem (regulació de l'*arousal* autòmic i de les respostes homeostàtiques que acompanyen les reaccions afectives) i tàlem (rep i projecta informació de l'escorça cerebral) (Kaser, 1993).

¹² Xarxa neural en el tronc de l'encèfal (Carlson, 1994).

amb l'hipotàlem, el qual està connectat amb el *nervi auditiu*. Aquest travessa la formació reticular¹² des de les dues oïdes abans d'arribar al tàlem, en el sistema límbic (Erdonmez, 1996; Kaser, 1993; Koelsch, Fritz, Cramon, Müller i Friederici, 2006; Magee, 2007; Menon i Levitin, 2005; Poveda, 2000; Rogers i Fleming, 1981; Thaut, 1989b). Kaser (1993) estableix una íntima relació entre música i emocions en trobar que existeixen connexions neurals que uneixen diferents àrees cerebrals responsables de percebre-les i processar-les: “Diverses àrees del cervell, que inclouen el tronc de l'encèfal, sistema límbic i neocòrtex, comparteixen simultàniament la responsabilitat de processar l'estímul auditiu, controlar el son (REM)¹³, la imaginació i les emocions” (p. 17). Goleman (1996) destaca el paper principal del sistema límbic (amígdala) en el processament de les emocions quan afirma que **l'estímul auditiu** s'hi adreça directament, sense que hi intervingui el neocòrtex (consciència) i afirma que hi ha certes reaccions que tenen lloc sense la menor participació cognitiva conscient.

L'explicació que Goleman (1996) dóna per a la preeminència del sistema emocional en les nostres vides és que, de la regió més primitiva del cervell (tronc de l'encèfal) dels nostres avantpassats, se'n va derivar, milions d'anys després, el neocòrtex o cervell racional. Per aquesta raó, aquest autor parla de dos cervells i de dues classes d'intel·ligència: el sistema límbic per a les emocions (cervell emocional) i el neocòrtex (cervell racional, equivalent al que nosaltres anomenem *cognició* en la nostra investigació) o regulador cerebral que desconnecta els impulsos de l'amígdala i ens ajuda a tenir una resposta més analítica i proporcionada. Ens interessa destacar que, per a Goleman (1996), el funcionament de l'amígdala i la seva interrelació amb el neocòrtex constitueixen el nucli mateix de la Intel·ligència Emocional.

En la mateixa línia i uns anys abans, Thaut (1989b) presentava un **model de Musicoteràpia com a teràpia del canvi afectiu**. L'autor defensa que, en el centre de la reacció emocional a la música rau una “resposta afectiva-avaluativa” (p. 58) que és funció de tres sistemes de respostes que interactuen:

- 1.- Una **resposta afectiva primària o apreciació primària**: no reflexiva sinó subjectiva i que respon als estímuls ambientals, expressada en termes de gust/ disgust, plaent/ desplaent.

---

¹³ Període d'activitat EEG desincronitzada durant el son en què tenen lloc somnis, moviments ràpids dels ulls i paràlisi muscular; també anomenat son paradògic (Carlson, 1994).

2.- **Elaboracions cognitives** a partir de les respostes primàries: les quals determinen la qualitat i significat específics als estímuls a partir de l'anàlisi dels atributs de l'estímul i el context en què es presenta.

3.- **Resposta d'arousal neurofisiològic**: basada en funcions hemisfèriques laterals i processos d'arousal autonòmic, endocrí i central en diferents sistemes còrtico-límbic-tronc de l'encèfal.

L'autor afegeix que les tècniques musicoterapèutiques, combinades amb psicoteràpia verbal i tècniques de *counselling* (assistència psicològica), serveixen de vehicle per experimentar i practicar terapèuticament comportaments rellevants dins d'un medi afectiu: la música. Per a Thaut (1989b), tres de les més importants àrees d'aplicació, on la modificació de l'afecte pot contribuir de manera significativa al canvi terapèutic són l'aprenentatge social, la reorientació cognitiva i el processament emocional. Investigacions més recents donen suport a aquest model (Gosselin, Peretz, Johnsen i Adolphs, 2007). En el següent apartat exposem alguns dels beneficis específics de la Musicoteràpia en l'àrea emocional.

c) Beneficis de la Musicoteràpia en l'àrea emocional de les persones

Del que s'ha exposat fins aquí, podem extraure que les estructures cerebrals implicades en el processament de les emocions són equivalents a les implicades en el processament de l'estímul auditiu. A partir d'això, es pot entendre millor l'efecte que l'estímul musical pot exercir sobre les emocions. Així, relacionat amb els beneficis de la música en l'àrea emocional:

a) Les intervencions musicals faciliten increments en l'autoexpressió i l'autoestima i milloren la comunicació interpersonal (Edgerton, 1990; Ficken, 1976; Schmidt, 1983).

b) La música pot incitar o alterar respostes emocionals i mentals i sobretot, afectar el nostre ésser (Goldman, 1988).

c) La música és eficaç per provocar i induir diferents estats emocionals, els quals poden influir en l'ocurrència, freqüència i intensitat d'altres comportaments (p.e.: accés a cognicions sobre el jo, nivell de motivació i reducció de la por) i facilitar el canvi terapèutic (Thaut, 1989b).

d) El procés musicoterapèutic pot aportar *insights* (preses de consciència) addicionals a l'experiència terapèutica i facilitar la teràpia verbal (Rogers, 1995; Smeijsters, 1993).

e) La música permet una major disponibilitat dels sentiments que les paraules. Les intervencions musicals faciliten l'accés a noves estratègies d'afrontament mitjançant el desenvolupament de més respostes creatives (Austin, 1996).

f) La música és una valuosa forma d'expressió no verbal que permet donar veu a records traumàtics emmagatzemats com a sensacions o emocions, més que com a narracions (MacIntosh, 2003).

En aquest apartat s'han exposat diferents estudis que demostren l'efecte que té la música en les àrees **fisiològica, cognitiva i emocional**. Dins l'àrea emocional, s'han volgut aportar algunes teories sobre la resposta emocional dels oients a la música. També s'han ressaltat les estructures cerebrals relacionades amb la música, les quals són equivalents a les relacionades amb les emocions. Finalment, s'han mostrat alguns dels beneficis que produeix la Musicoteràpia en l'àrea emocional de les persones.

2.3.- Musicoteràpia i model holístic de la salut

En aquest apartat s'exposaran diferents aportacions teòriques relatives a la relació entre **emoció, cognició, fisiologia i conducta**, primer des d'apropaments amb independència de la música, per abordar després el model holístic de la salut aplicat a la Musicoteràpia, el qual considera les diferents àrees de la persona interrelacionades. Es destaca, des de la nostra postura, el protagonisme de l'àrea emocional sobre les altres, tal com s'ha fet al llarg de la present tesi doctoral (Parra, 2005b,c).

2.3.1.- Emoció, cognició, fisiologia i conducta

A través dels estudis que relacionen les diferents àrees de funcionament de les persones, trobem els que consideren les emocions bàsicament com a respostes fisiològiques, i les entenen com a part dels ritmes corporals (Bonny, 1986; Carlson, 1994; Krumhansl, 1997; MacCraty et al., 1996). Dixon (1986) afirmà: "Les emocions i els sentiments són bioquímics per natura i afecten el sistema immune,

directament i indirectament” (p. 6). Altres autors també reconeixen l’element conductual i cognitiu (Carlson, 1994 ; Frijda, 1994) i trobem autors que defensen la interrelació entre fisiologia i cognició, com en el cas d’un desordre físic que dona lloc a un estrès psicològic (Short, 1991) o a l’inrevés, en el cas de les malalties psicosomàtiques (Belloch, Sandín i Ramos, 1995).

Hi ha estudis que defensen l’existència d’una percepció avaluativa primària (cognitiva) prèvia a l’emoció (Lazarus, 1984) i n’hi ha d’altres que ens parlen de la relació recíproca que hi ha entre emoció i cognició, afirmant que l’afecte sovint no pot existir sense la cognició (Lang, 1984; Strickland, Hale i Anderson, 1975; Thaut, 1989b; Whelton, 2004). En el *Model integrador en el processament de les emocions* de Greenberg i Safran (1984) “els esquemes propis i els estímuls actuen simultàniament” (p. 569).

Ens interessa destacar les posicions teòriques que **prioritzen el paper de l’àrea emocional** sobre les altres. Zajonc (1980) afirmà que les reaccions afectives als estímuls poden ser independents de les operacions cognitives i perceptives i les poden precedir: “Afecte i cognició estan sota el control de sistemes separats i parcialment independents que poden influenciar-se entre si de moltes maneres” (p. 151). Rachman (1984) critica les teràpies cognitives que assumeixen que l’afecte és postcognitiu i defensa que la modificació del comportament hauria d’incloure la modificació de l’afecte. També fa esment de la utilitat que tindria la música com a mitjà per actuar sobre les emocions en el cas d’una “influència imperfecta de les operacions cognitives sobre l’afecte” (p. 582). Easterbrook (1959) afirma que els estats emocionals estan relacionats amb l’efectivitat del comportament i redueixen el nombre de senyals cognitius. Una gran quantitat d’investigacions apunten a la influència de l’estat d’ànim i emocions en la memòria, l’aprenentatge, el comportament social, els estats motivacionals i les funcions cognitives com la presa de decisions, la solució de problemes i els pensaments sobre el jo (Blaney, 1986; Bower, 1981; Bower, Monteiro i Gilligan, 1978; Derriberry i Rothbarth, 1984; Hale i Strickland, 1976; Isen, Shalke, Clark i Karp, 1978; Tucker, 1981) (com hem vist a l’apartat 2.2.2.). Nosaltres ja hem argumentat aquesta primàcia des de la neurociència a l’apartat 2.2.3., (Goleman, 1996; Le Doux, 1999) i és la postura que compartim.

2.3.2.- *Relació entre música, emoció, cognició, fisiologia i conducta: Model holístic de la salut congruent amb la Psicologia Humanista*

Com venim avançant al llarg dels darrers apartats, ens interessa ressaltar que, dins d'un **model holístic** de l'ésser humà i de la salut (Adelman, 1985; Aigen, 1991; Amir, 1996; Arnold, 1975; Bonny, 1986; Boxill, 1981; Bryant, 1987; Goldman, 1988; Hollander, 1988; Kenny, 1985; Lehtonen, 2003; Ruud, 1988; Sears, 1968; Short, 1991; Weinberger, 1997a), congruent amb les concepcions de la Psicologia Humanista, s'ha demostrat que en tot canvi terapèutic en què intervé la música es veuen involucrades les àrees *fisiològico-conductual* (Hollander, 1988; Short, 1991; Willems, 1981), *cognitiva i emocional*, així com la social (*sòcio-emocional*, Gfeller, 1984; Kaser, 1993) i *espiritual* (Gaston, 1968).

Com hem avançat a l'apartat 2.2., aquí s'exposarà l'efecte que té la música en les àrees *sòcio-emocional* i *espiritual*. La música actua en l'**àrea sòcio-emocional** afavorint la integració social, contribuint a les relacions socials, facilitant la cohesió grupal i el sentiment de grup, invitant al diàleg i comunicació entre els membres del grup, afavorint l'expressió individual davant del grup, contribuint al desenvolupament de les habilitats socials, a la tolerància als altres i als rols de comportament (Bruscia, 1997; Martí, 2000; Poch, 1999). Com veurem en el següent apartat, aquest és un nivell de tractament que s'ha considerat principal des dels primers estudis sobre Musicoteràpia (Campbell, 1988; Crowe i Scovel, 1996; Goldman, 1988; Sears, 1968; Weinberger, 1994b, 2000a) i l'abordarem en parlar sobre els treballs que hem revisat referents a les nostres variables d'interès (en particular, l'assertivitat).

Pel que fa a l'**àrea espiritual**, la música pot oferir una vivència de pau, serenitat, purificació, harmonia, saviesa; pot crear una atmosfera per a la meditació, despertar un sentiment de connexió amb l'univers i la divinitat, invitar a la reflexió i exploració sobre el sentit de la vida i l'espiritualitat i afavorir sentiments de felicitat (Aldridge, 1999; Amir, 1996; Poch, 1999). Si bé aquesta àrea pot semblar secundària i difícil d'avaluar en una intervenció, no deixa de ser important pel fet que afavoreix un clima no amenaçador i ofereix la possibilitat d'explorar noves fonts d'inspiració (Bonny, 2002; Bonny i Savary, 1993; Broucek, 1987; Volkman, 1993). Els seus efectes es poden recollir mitjançant mesures qualitatives (Martí, 2000).

Amb l'aplicació de la música com a eina terapèutica principal, hi ha autors que destaquen el protagonisme del seu potencial afectiu per influenciar els components fisiològic, cognitiu i comportamental (Behrens, 1988; Hale i Strickland, 1976; Kaser, 1993; Teasdale i Spencer, 1984; Thaut, 1989b) i aquesta és la postura que nosaltres compartim i defensem.

2.3.3.- Aportació des de la Musicoteràpia i la Psicologia Humanista per abordar globalment la persona

Si bé la Intel·ligència Emocional coincideix amb la Psicologia Humanista a destacar el protagonisme de l'element emocional en la resta d'àrees de funcionament, considerant les emocions com a "impulsos per a l'acció" (Goleman, 1996, p. 25), la Intel·ligència Emocional ressalta el paper central de la relació emoció-cognició: "l'adequada complementació entre el sistema límbic i el neocòrtex, entre l'amígdala i els lòbuls prefrontals, exigeix la participació harmònica d'ambdós. Només aleshores podem parlar amb propietat d'intel·ligència emocional i de capacitat intel·lectual" (p. 56).

La **Musicoteràpia** i la **Psicologia Humanista**, des d'una concepció holística de l'ésser humà i la salut, conceben la persona com un tot, la qual es pot abordar des de qualsevol de les tres dimensions principals: emoció, cognició i cos o part fisiològic-conductual. Aquesta idea central es troba a través de les diferents aportacions teòriques que conformen la Psicologia Humanista, com la teràpia centrada en la persona de Rogers, la Teràpia Gestàltica de Perls, (amb referències a les filosofies orientals), l'Anàlisi Transaccional de Berne, el psicodrama de Moreno i les teràpies corporals i energètiques (Feixas i Miró, 1993), raó per la qual també se la ubica dins del que s'anomena holisme i teràpies experiencials (Rosal i Gimeno, 2001).

El nostre abordament terapèutic es farà des de l'òptica holística de la Psicologia Humanista que contempla la persona globalment sense desatendre cap de les seves funcions (incloent accions i àrea espiritual), d'acord amb les diferents teràpies holístiques o multimodals (Adelman, 1985). Des d'aquesta premissa, considerem que la Musicoteràpia, com a modalitat experiencial de teràpia s'adequa

convenientment a aquest fi i és la que permetria millorar les nostres àrees de tractament.

Volem recordar les característiques que, segons Bonny (1986) i des d'un apropament holístic, contribueixen a l'ús terapèutic de la música:

- 1.- És no verbal: prové significat a diferents nivells simultàniament. Imprescindible, sobretot en teràpies amb persones que han patit traumes i els resulta difícil de verbalitzar (MacIntosh, 2003; Volkman, 1993).
- 2.- Evoca respostes emocionals.
- 3.- Evoca respostes fisiològiques.
- 4.- Estimula la representació simbòlica.
- 5.- L'estimulació sensorial de la música pot crear sinestèsies amb altres sentits.

Amir (1996) i des d'un apropament també holístic, considera que la música actua en 5 àrees: la fisiològica, cognitiva, emocional, intuïtiva i espiritual. Ruud (1988) afirma que la naturalesa polisèmica de la música ens força sovint a obrir-nos a àrees no investigades de cos i consciència i ens ajuda a construir noves categories amb què relacionar-nos amb el món. Adelman (1985) defensa la teràpia multimodal de Lazarus per adreçar-se a les àrees de comportament, afecte, sensació, imaginació, cognició i benestar interpersonal i físic. Short (1991) destaca que, en les filosofies no occidentals i en particular les orientals, consideren la ment i el cos íntimament relacionats i esmenta el budisme, en què es treballa la consciència constant de cos, sentiments, ment i idees (idea propera a la que defensa la Intel·ligència Emocional) per assolir la saviesa.

Rugenstein (1996) destaca la nostra naturalesa multidimensional i aplica el model de Wilber sobre els nivells de consciència a la Musicoteràpia. Segons aquest model, hi ha quatre nivells de consciència corresponents als conceptes: persona, ego, organisme total i consciència d'unitat. Per a Rugenstein, la Musicoteràpia pot funcionar com una modalitat terapèutica en tots els nivells de consciència. Així, per al nivell de l'organisme total n'aconsellaria l'ús combinat amb les teràpies Bioenergètica, rogeriana, *Gestalt*, Anàlisi Existencial o Humanista. Aigen (1991) ressalta, contra els enfocaments conductual i psicoanalític, la importància de la Musicoteràpia en adreçar-se a la necessitat humana de trobar un sentit a la vida i de connexió amb la vida espiritual i Arnold (1975) aplica l'Anàlisi Transaccional de

Berne a la Musicoteràpia. El mateix Maslow afirmà que “escollir música pot ser un substitut de la psicoanàlisi” (Haigh, 1990, p. 51). Weinberger (1997a), finalment, destaca que la música potencia tots els components del cervell/ment humà: sensorial i perceptual, cognitiu, planificació de moviments, motor, *feedback* (retroalimentació) i avaluació de comportaments, motivació/hedonista, aprenentatge i memòria.

Tampoc es poden oblidar les aportacions que ens parlen de l'efecte de la música sobre l'hemisferi dret, per accedir al llenguatge de la *Gestalt* (Brydon i Nugent, 1979; Campbell, 1988; Crowe i Scovel, 1996; Jarvis, 1988; Tucker, 1981). Segons Godley (1987), la música, la relaxació i l'ús d'imaginació poden enfortir l'hemisferi dret del cervell, influenciant el sistema immune, l'habilitat per dirigir el procés de curació del cos i augmentant les actituds positives vers la salut i els altres. També es coneix el seu efecte sobre la coordinació interhemisfèrica, tan valorada des de l'enfocament holístic (Bonny, 1984; Campbell, 1988; Goldman, 1988; Kaser, 1993; Michel, Parker, Giokas i Werner, 1982; Morton et al., 1990; Wagner, 1975; Weinberger, 1999). Des del moviment *Gestalt* i des de la mateixa Psicologia Humanista, un dels objectius que es persegueixen és el de la integració de les polaritats dins de cada persona (Feixas i Miró, 1993; Rosal i Gimeno, 2001).

En aquest apartat s'han exposat aportacions teòriques que demostren l'efecte que té l'àrea emocional sobre la resta d'àrees de la persona. S'ha presentat el **model holístic de la salut**, congruent amb la **Psicologia Humanista** i la **Musicoteràpia**, el qual considera totes les dimensions de la persona interrelacionades. S'ha destacat, des del model holístic, el protagonisme de l'element emocional per actuar en la resta d'àrees de la persona. Finalment, s'han aportat diferents autors, des de la Musicoteràpia, que han adoptat l'enfocament holístic de la Psicologia Humanista en les seves intervencions.

2.4.- Aplicació de la Musicoteràpia en les variables autoestima, depressió i assertivitat en col·lectius diferents al de les dones maltractades

En aquest apartat es tornen a abordar les variables de la present investigació i s'intenten aportar més raons per a la seva intervenció amb la Musicoteràpia, a partir dels arguments exposats fins aquí. Més endavant es presenten les tècniques més

utilitzades en les intervencions musicoterapèutiques, així com les específicament sorgides des del model de la Psicologia Humanista.

En el capítol 1 s'han presentat les tres variables que s'abordaran quantitativament en l'Estudi 1 a partir dels símptomes que presenten les dones maltractades i dels estudis que les presenten correlacionades. També s'ha justificat la seva inclusió des del constructe de la Intel·ligència Emocional, ressaltant la seva vessant **emocional** (Bisquerra, 2003). Aleshores dèiem que la nostra tria venia dictada pel fet que reflectien gairebé tota la definició de la Intel·ligència Emocional d'autors com Schutte et al. (2002): la percepció i regulació de les pròpies emocions i dels altres. Quant a l'autoestima, s'ha presentat com a característica més important de les persones emocionalment intel·ligents (Rovira, 1998). També s'ha vist que, les tres dimensions, sovint apareixen correlacionades, destacant l'estreta relació entre elles.

L'**autoestima** ja va ser abordada per autors com Erikson (1980), Spitz (1988) i Bowlby (1993), en relació amb la formació dels vincles afectius. Per a Maslow (1954), l'autoestima segueix a l'autoactualització en la jerarquia de necessitats humanes. L'**assertivitat** va ser estudiada per autors com Berne (1964), Steiner (1981), Moreno (1993) o Kelly (1992). Field (1997) relaciona l'experiència d'un mateix com a totalitat amb el sentiment d'autoestima. Aquesta seria el resultat de l'equilibri de les energies de ment, cos, esperit i emocions. Branden (2001) considera que la necessitat d'autoestima en l'home és inherent a la seva naturalesa i que la seva manca és tan greu com per motivar-nos de maneres negatives. Aquest autor ha relacionat l'autoestima baixa amb la depressió. També hem vist el model de **depressió** de Seligman (1975) i la seva relació amb l'autoestima i l'assertivitat.

D'una manera o altra, totes tres apareixen com a objectius principals des de la Musicoteràpia. Així, Gfeller (1987) va trobar en la seva revisió de la literatura que l'autoestima, energitzar l'organisme i la interacció social són les àrees més abordades amb la Musicoteràpia, les mateixes que Gaston (1968) va establir com a principals per als fonaments d'aquest tipus de teràpia. De manera semblant, també trobem que la Musicoteràpia aporta auto-organització a l'expressió dels sentiments, contribueix a augmentar l'autoestima i facilita la interacció social (Campbell, 1988; Crowe i Scovel, 1996; Goldman, 1988; Sears, 1968; Weinberger, 1994b, 2000a). Enllaçant amb la divisió establerta per Gardner (1995), en Musicoteràpia també trobem que el

nivell interpersonal és tot el que s'esdevé entre pacient i musicoterapeuta i el nivell intrapersonal fa referència a "l'aquí i ara", a la consciència interior i als *insights* o *preses de consciència* (Amir, 1996, p. 49).

Com acabem de veure a l'apartat 2.3., l'apropament holístic de la salut, des del qual treballa la Psicologia Humanista, considera la persona en el seu conjunt, abordable des de qualsevol dels seus sistemes (Rosal i Gimeno, 2001). Nosaltres defensem, d'acord amb Goleman (1996) i Le Doux (1999), el protagonisme del **cervell emocional** de la persona pel fet d'haver estat el primer en aparèixer en la nostra evolució. També hem establert l'equivalència de les estructures cerebrals que participen en el processament de les emocions i de la música, raó per què qualsevol abordament terapèutic mitjançant la música estarà adreçat principalment a l'**àrea emocional**, a partir de la qual se'n derivaran els canvis en les altres (Behrens, 1988; Godley, 1987; Hale i Strickland, 1976; Kaser, 1993; Teasdale i Spencer, 1984), com hem vist en el punt 2.3.1. Aquests canvis poden afectar l'accés a cognicions sobre el jo, l'autoimatge, l'autoestima, la motivació, la solució de problemes o les habilitats socials (Thaut, 1989b).

Hem vist que les **emocions** comparteixen l'element fisiològic, cognitiu i conductual (veure punt 2.2.3.) (Belloch et al., 1995; Bonny, 1986; Bower, 1981; Carlson, 1994; Easterbrook, 1959; Frijda, 1994; Goleman, 1996; Greenberg i Safran, 1984; Le Doux, 1999; Rachman, 1984; Short, 1991; Whelton, 2004; Zajonc, 1980) i hem destacat que la **música** s'adreça a altres àrees de la persona, com la socio-emocional, la fisiològic-conductual, la cognitiva i l'espiritual. Per aquestes raons, considerem que, tot i haver ressaltat la vessant emocional de l'autoestima, l'estat d'ànim i l'assertivitat, pensem que totes tres poden compartir, a més de l'element emocional: el cognitiu (percepció, regulació), el socio-emocional (habilitats socials) i el fisiològic-conductual (funcionament cerebral, comportament). A continuació s'exposa la intervenció d'aquestes tres variables des de la Musicoteràpia.

2.4.1.- Aplicació de la Musicoteràpia en col·lectius diferents al de les dones maltractades

En aquest apartat es presenten alguns exemples en què l'aplicació de la Musicoteràpia ha resultat beneficiosa com a tipus d'intervenció adreçada a diferents

col·lectius, fent esment de les variables **autoestima**, **estat d'ànim** i **assertivitat**, que són les del nostre interès. Com a l'apartat 1.4., s'utilitzaran els termes assertivitat i habilitats socials indistintament, així com el de depressió i estat d'ànim baix. Es presentaran, a partir dels autors que els han tractat, diferents col·lectius en què s'ha aplicat aquest tipus de teràpia: *infants*, *adolescents*, *adults*, *dones* i *gent gran*. Es destaquen les àrees sobre les quals s'ha incidit i les tècniques musicoterapèutiques utilitzades en cada cas.

a) Infants

Cassity i Cassity (1994) realitzaren una enquesta per definir les àrees més avaluades i tractades en Musicoteràpia, dins l'àmbit de la salut mental. Trobaren l'àrea interpersonal com la més freqüent en **infants**, seguida de l'autoestima. Hughes, Robbins i King (1988) trobaren els mateixos resultats en una altra enquesta sobre les àrees més beneficiades per la Musicoteràpia en educació especial. Els estudis que nosaltres hem trobat també reflecteixen aquests resultats, amb una minoria dedicats a l'estudi de l'estat d'ànim. Cartwright i Huckaby (1972) treballaren amb 8 nens de pre-escolar la socialització en un experiment pre i post test, mitjançant el cant, jocs musicals i discussions, durant 9 setmanes. Giles, Cogan i Cox (1991) realitzaren un experiment pre i post amb 155 nens mitjançant el dibuix i la música de fons, per expressar l'estat d'ànim. Trobaren els millors resultats amb dos tipus concrets de música, després d'11 dies.

Nens amb deficiències

Goodnow (1968), Lathom (1964), Aigen (1995) i Alvin (1981) han treballat amb nens amb retard l'**autoestima**, les **relacions interpersonals** i l'expressió d'emocions. Kotska (1993) treballà amb un nen amb autisme i retard mental moderat en un estudi experimental, durant un mes, per observar conductes dins d'una classe de Musicoteràpia o normal: trobà millors resultats en la de Musicoteràpia. Josepha (1964) i Lathom (1982) treballaren l'autoestima i la interacció social amb nens amb deficiències severes, Alley (1979) i Gfeller (1984) amb nens d'educació especial i Cooke (1969) i Ford (1984) amb nens amb paràlisi cerebral, dany cerebral i afàsia. Galloway i Bean (1974) treballaren amb 6 nens amb problemes auditius en un experiment pre i post per a l'aprenentatge de les parts del cos mitjançant cançons,

durant 4 setmanes. Wigram i Lawrence (2005) treballaren amb un nen amb síndrome de Rett en qui comprovaren millores en la seva expressió emocional, mentre Gold, Wigram i Elefant (2006) han conclòs que la Musicoteràpia ha resultat més efectiva que el placebo en relació amb les habilitats comunicatives, verbals i gestuals, en una revisió d'estudis sobre l'efecte de diferents teràpies en el desordre autista.

Nens amb desordres emocionals

Wilson (1964) i Hong, Hussey i Heng (1998) han treballat amb nens amb desordres emocionals l'**assertivitat**, l'**autoestima** i la **depressió** mitjançant produccions musicals, l'aprenentatge d'un instrument, la improvisació, l'escriptura de cançons i audicions. Miller (1994) participà en una teràpia familiar amb un nen, durant 7 mesos, en què millorà la seva depressió i l'expressió de sentiments mitjançant la improvisació, solos, duets i tocar instruments. En el mateix col·lectiu, Grossman (1978) treballà amb 12 nens en un experiment pre i post test (N=6 grup exp. i N=6 grup control) mitjançant estímuls musicals, per incidir en l'autoestima, durant 4 mesos. Montello i Coons (1998) treballaren amb 16 preadolescents en un estudi experimental amb Musicoteràpia activa i passiva, durant 4 mesos i trobaren millores en les dues condicions i més canvis en l'escala d'agressió/hostilitat. Tot i els resultats positius, Staum (1993) realitzà un experiment amb 12 nens sense llar utilitzant *counselling* amb i sense música i no trobà diferències entre els grups, després de 40 dies. Hilliard (2001) realitzà un experiment amb 18 nens de dol als quals aplicaren 8 sessions de Musicoteràpia per mesurar el comportament i l'estat d'ànim. Trobà millores en ambdues variables (significatives només per a la primera) en el grup experimental. Roberts (2006) ha observat l'efecte positiu de la música per regular les emocions d'un nen abusat sexualment.

Nens hospitalitzats

Christenberry (1979), Fagen (1982) i Brodsky (1989) han treballat l'**autoestima**, l'autoexpressió, la **depressió** i l'**assertivitat** de nens d'una unitat de cremats, terminals i amb càncer, mentre McDonnell (1984) i Jacobowitz (1992) han treballat l'expressió de sentiments i l'autoestima amb nens hospitalitzats amb l'ús de cançons, jocs musicals i instruments. Colwell, Davis i Schroeder (2005) han

comprovat l'efecte positiu en l'autoestima de la composició musical i artística en un grup de nens hospitalitzats.

b) Adolescents

A l'enquesta que Cassity i Cassity (1994) realitzaren sobre les àrees més tractades en Musicoteràpia en salut mental, van trobar els problemes afectius com els més freqüents en **adolescents**, seguits de l'àrea interpersonal i l'autoestima. Nosaltres hem trobat una majoria d'estudis que han abordat l'autoestima, seguits dels que han tractat les habilitats socials i l'estat d'ànim.

Adolescents amb pertorbacions emocionals

La majoria d'estudis que hem trobat sobre aquest col·lectiu s'han adreçat a la millora de l'**autoestima**, aquest és el cas del treball de Salas (1990) amb un noi, durant un any i mig; Edgerton (1990) amb 12 nois durant 8 setmanes i Kivland (1986) amb un noi durant 12 setmanes. Johnson (1981) millorà aquesta variable en el grup experimental (N=13) de 26 delinqüents juvenils amb l'escriptura de cançons, durant 22 sessions. Michel i Martin (1970) la treballaren amb 28 nois amb problemes d'aprenentatge i comportament mitjançant el desenvolupament d'habilitats musicals, durant 10 setmanes i mitja, trobant millores significatives en el grup experimental (N=14). Armstrong (1971) treballà amb una noia l'autoestima, la **depressió** i l'expressió de sentiments mitjançant la improvisació amb el piano, instruments de percussió i la verbalització de sentiments en un estudi qualitatiu, mentre Standley (1986) ens aporta el cas d'una noia amb càncer abdominal terminal i depressió a qui es va tractar durant 14 mesos amb l'ajuda de lliçons de guitarra, audicions i cançons. Ludwig i Tyson (1969) han treballat en un noi amb deteriorament cerebral i afàsic l'autoestima i la resocialització i Wasserman (1972) ho ha fet en un grup de 23 estudiants amb pertorbacions emocionals. Henderson (1983) portà a terme un experiment amb 13 nois hospitalitzats per reacció adaptativa, mitjançant la discussió, l'expressió corporal, la composició d'històries i la música amb pintura, durant 18 sessions. Trobà més millores en el grup experimental (N=8). Eidson (1989) realitzà un experiment ABA amb 25 estudiants amb problemes emocionals als qui aplicà una intervenció amb Musicoteràpia estructurada, Musicoteràpia general i un grup control. Trobà resultats més estables per als grups experimentals en comportament

interpersonal, després de 10 sessions. Hendricks i Bradley (2005) demostren l'eficàcia de la *Psicoteràpia interpersonal* combinada amb Musicoteràpia en un estudi de cas únic aplicat a un adolescent diagnosticat amb depressió major, mentre DeCarlo i Hockman (2004) i Kim et al. (2006) i han demostrat l'eficàcia d'aquesta teràpia per promoure les **habilitats prosocials** entre adolescents.

Haines (1989) ha abordat conjuntament l'**autoestima**, la **depressió** i l'**assertivitat** en aquest col·lectiu, utilitzant exercicis de pregunta-resposta, escriptura de cançons, l'audició, la improvisació i activitats de cant i rítmiques, durant 6 setmanes amb 19 nois. Trobà millores en les mesures qualitatives en el grup experimental. White i Allen (1966) també han incidit en aquestes àrees en un grup de 60 nois amb retard mental i perturbacions emocionals amb l'ajuda del psicodrama i un cor durant 6 mesos. Trobaren millores en els grups experimentals. Frisch (1990) treballà amb pacients psiquiàtrics adolescents amb l'ús d'instruments, l'audició i la improvisació.

Adolescents víctimes d'abús emocional, físic i/o sexual

En aquest col·lectiu es troben moltes àrees per intervenir properes a les que presenten les dones víctimes de violència domèstica. Clendenon (1991) trobà millores en l'autoconfiança, les verbalitzacions i l'**assertivitat** en un grup de 12 nois a través de l'escriptura de cançons, d'audicions i discussió posterior, d'anàlisi de lletres de cançons, la improvisació, el moviment creatiu i la música amb dibuix, durant 12 setmanes, en un estudi mixt. Slotoroff (1994) treballà l'autocontrol en un noi mitjançant la improvisació referencial amb tambor. Ritholtz i Turry (1994) han tractat l'assertivitat d'un jove amb el mètode *Nordoff-Robbins*, durant 1 any. Lindberg (1995) també ha tractat l'assertivitat, junt amb l'**autoestima**, l'expressió de sentiments i la presa de decisions d'una adolescent, mitjançant l'escriptura de cançons, durant 26 mesos, mentre Rüütel et al. (2004) han estudiat l'efecte positiu de la teràpia vibroacústica en l'autoestima d'un grup de noies adolescents, mentre una combinació de diferents tècniques amb música va resultar positiva per a la mateixa variable en l'estudi de Keen (2004).

Adolescents amb deficiències

Toombs, Walker i Bonny (1965) van treballar l'**autoestima**, l'expressió de sentiments i la **socialització** en adolescents amb retard mitjançant la música amb moviment, mentre Rubin, Crowley i Giannattasio (1966) treballaren amb una adolescent amb problemes visuals i **depressió** amb l'ajuda de lliçons de piano i audicions amb discussió.

c) Adults

A l'esmentada enquesta que Cassity i Cassity (1994) realitzaren sobre les àrees més tractades en Musicoteràpia en salut mental, van trobar l'àrea interpersonal com la més freqüent en **adults**, seguida dels problemes afectius i l'autoestima. Nosaltres hem trobat una majoria d'estudis adreçats a la variable autoestima, seguits dels que han abordat les habilitats socials i l'estat d'ànim.

Relació entre tipus de música i estat d'ànim

Smith i Noon (1998) realitzaren un experiment amb 12 adults per comprovar l'efecte de la música contemporània sobre l'**estat d'ànim**. Trobaren canvis significatius en el post test, sobretot en les categories de música tensa, depressiva, irritant i la que reflectia tots els estats d'ànim. Stratton i Zalanowski (1989, 1997) realitzaren un experiment amb 226 estudiants fent ús de l'audició amb imatges i trobaren que la música és dominant per determinar la direcció de l'estat d'ànim, però que es necessita de la imatge. En un altre estudi amb 122 estudiants i 90 no estudiants, mitjançant l'audició musical, els mateixos autors trobaren correlacions entre tipus de música escoltada i estat d'ànim (més en els estudiants).

Grup d'adults amb ansietat

Kerr et al. (2001) milloraren l'ansietat, l'afectivitat i la vivesa de la imaginació en un grup de 40 pacients en què es demostrà la major eficàcia d'una teràpia cognitiva assistida amb música (N=20) en un estudi mixt. Wigram (1995) exposa els resultats d'estudis portats a terme amb la teràpia vibroacústica amb una reducció dels símptomes **depressius** i psicossomàtics i un augment en l'autoconfiança i la motivació en pacients amb ansietat. Gross i Swartz (1982) milloraren l'ansietat i l'**autoestima** en el grup experimental (N=11) versus el grup control (N=8) de

pacients amb ansietat crònica amb l'ajuda de cançons, improvisacions vocals i instrumentals i discussions, durant 8 setmanes.

Adults amb depressió

Cordobés (1997) treballà amb 18 adults seropositius amb **depressió** en els quals millorà la cohesió grupal, la verbalització, l'expressió de sentiments i la depressió mitjançant l'escriptura de cançons, durant 3 dies, en un estudi mixt amb tres grups. Reilly (1997) treballà amb un grup de 44 pacients, mitjançant la improvisació, en un estudi experimental i trobà millores en les quatre variables mesurades (respostes de gest relacionades amb la música). Smeijsters, Wijzenbeek i van Nieuwenhuijzen (1995) treballaren amb 44 pacients mitjançant l'audició, durant un mes i mig, en un estudi experimental i trobaren correlacions entre les peces escollides i els tipus de valors evocats.

McKinney, Antoni, et al. (1997) realitzaren un experiment amb 28 adults sans mitjançant el mètode *Guided Imagery and Music* (GIM), durant 6 setmanes i trobaren millores en depressió, el cansament, els desequilibris emocionals i el cortisol en el grup experimental (N=14). Skille (1989) exposa els resultats d'un estudi per millorar l'estrès, l'ansietat i la depressió en un experiment amb 32 adults, durant 3 mesos. Trobà més millores en el grup experimental (teràpia vibroacústica, N=17) versus un tractament tradicional (N=15). Pignatiello et al. (1989) realitzaren un experiment (factorial 3x2) en un grup de 36 estudiants mitjançant l'audició, durant 3 mesos, i trobaren millores en depressió en el grup experimental. Williams i Dorow (1983) realitzaren un experiment amb un pacient amb depressió crònica amb l'ajuda d'audicions musicals, durant 8 setmanes i trobaren una disminució en les queixes. Hole, Wolfersdorf i Kopittke (1992) aporten dades sobre l'aplicació de la Musicoteràpia com a intervenció alternativa per al tractament de la depressió a Alemanya. Thaut (1989a) trobà diferències significatives en les mesures d'estat d'ànim, relaxació i pensaments del post test després de quatre tipus d'intervenció amb música, en un estudi experimental amb 130 presoners, durant 3 mesos (però els diferents tipus de tractament no van influenciar significativament els resultats). Hirokawa i Ohira (2003) van trobar en el seu experiment que la música animada contribueix al descens de la depressió (mitjançant l'augment en els nivells de norepinefrina, com hem vist en el punt 2.2.1., apartat b). Hsu i Lai (2004) van

comprovar una millora en la variable depressió en un experiment amb pre i post test amb grup control, de dues setmanes de durada. Chou i Lin (2006) han demostrat l'efecte beneficiós del mètode GIM en pacients amb depressió.

Adults amb abús sexual a la infància

Rogers (1995, 1993) ha treballat l'**autoestima**, la **depressió**, l'ansietat, el TEP i la personalitat *borderline* amb l'ús de la improvisació i l'ús simbòlic dels instruments, en un estudi mixt. Trobà millores en la verbalització i en la diferenciació de tipus de relacions. Worden (1998) treballà l'**assertivitat**, el moviment corporal, la relaxació, la inhibició i l'autoestima en un grup de 49 adults amb l'ajuda de l'audició i el moviment en un estudi mixt. Trobà en el grup d'abús sexual menys inhibició del moviment amb música orquestral que en el grup de músics.

Adults amb abús de substàncies i malaltia mental

Heaney (1992) ha treballat l'**autoestima** en 27 pacients psiquiàtrics amb diferents teràpies i trobà puntuacions més altes en l'escala plaer/desplaer amb la teràpia musical, en un estudi quantitatiu. Freed (1987) també ha incidit en l'autoestima de 29 adults amb dependència de substàncies mitjançant l'escriptura de cançons, anàlisi de lletres, omplir lletres de cançons i corejar, en un estudi qualitatiu en què trobà millores en aquesta àrea i en les **habilitats interpersonals**. James (1986) treballà aquesta àrea amb 95 adults amb dependència química, junt amb la motivació intrínseca o extrínseca, durant 6 mesos. Bednarz (1992) intervingué 30 adults amb abús de substàncies i malaltia mental la **depressió** i l'autoestima mitjançant l'aprenentatge, la discussió i l'audició musical, el cant i l'escriptura de cançons, en un estudi qualitatiu en què trobà millores en les àrees esmentades i en la cohesió grupal, les habilitats socials i l'expressió de sentiments. Murphy (1983) ha treballat la interacció social i l'autoestima junt amb la relaxació i la tolerància a la frustració d'un pacient amb abús de substàncies mitjançant l'escriptura de cançons i la improvisació, en un estudi qualitatiu. També incidí en aquestes àrees Ficken (1976) amb pacients psiquiàtrics mitjançant l'escriptura de cançons, en un estudi qualitatiu i Pavlicevic, Trevarthen i Duncan (1994) en un experiment amb 41 pacients amb esquizofrènia crònica, durant 10 setmanes, en què trobaren millores en el grup experimental.

Murphy (1992) ha treballat simultàniament les **habilitats socials, la depressió i l'autoestima** de dos pacients amb depressió i abús de drogues mitjançant la creació d'una cançó, la improvisació instrumental i el cant. Aquest també és el cas d'Adelman (1985), que intervingué pacients psiquiàtrics mitjançant tècniques passives (GIM) o actives.

Adults amb problemes emocionals

En aquest col·lectiu la majoria d'estudis que hem trobat aborden el tractament de l'**autoestima i la interacció social** conjuntament, com en Bailey (1984) amb dos pacients amb càncer, amb l'ús de cançons cantades i escrites, Dolan (1973) amb l'ús del cant, tocar instruments, moviment creatiu i audició i Margolis (1972) amb l'ús de la Musicoteràpia en sessions grupals. Tyson (1966) també va abordar aquestes àrees en dos adults amb problemes emocionals i traumes passats, mitjançant exercicis de respiració i vocals, cant i tocar instruments. Stein (1965) treballà amb un grup de pacients psiquiàtrics amb pertorbacions severes, amb l'ús de bandes rítmiques, grups de cant i audició i Fulford (2002) i Stephens (1983) amb adults psiquiàtrics. Rio i Tenney (2002) intervingueren ofensors juvenils en sessions individuals, mentre Nolan (1983) treballà amb un pacient psiquiàtric forense durant dos mesos mitjançant el mètode GIM i sessions grupals. Anshel i Kipper (1988) realitzaren un experiment pre i post amb 96 adults aplicant 4 tipus d'intervenció en què trobaren que les dues condicions musicals actuaren sobre la variable confiança, mentre les condicions en què intervenia l'activitat actuaren sobre la variable cooperació. Schmidt (1983) ha treballat l'autoestima mitjançant l'escriptura de cançons, en sessions grupals, O'Callaghan (1996), amb 39 pacients de cures pal·liatives, trobant-hi millores amb temes de cançons, durant una sessió i Dvorkin (1982) en una dona amb personalitat esquizoafectiva durant 8 mesos, amb l'ús de la improvisació. Amir (1993a) entrevistà 4 terapeutes i 4 pacients i trobà que es produeixen millores en aquesta variable mitjançant moments d'*insight* amb la Musicoteràpia (mitjançant el mètode GIM, tocar instruments, cantar i la improvisació).

Rubin (1976) ha abordat simultàniament l'**autoestima, l'assertivitat i la depressió** de 10 pacients amb problemes emocionals, mitjançant l'ús de campanes, en sessions grupals, i Arnold (1975) les treballà en un grup de 12 adults, mitjançant

audicions, el moviment, la improvisació, el *role-playing*¹⁴ i altres activitats relacionades. Rubin (1973) treballà amb un grup de 8 adults tocant instruments i corejant, durant 6 mesos i Douglass i Wagner (1965) ho van fer amb pacients psiquiàtrics que rebien *electroshock*, amb l'ajuda de la relaxació, la música amb dibuix, l'escriptura, l'associació de paraules i altres tècniques creatives. Priestley (1987) intervingué quatre pacients amb desordres emocionals amb l'ús d'instruments, del cant, de la improvisació i de composicions.

Quant a l'**assertivitat**, Moreno (1984) la millorà en un grup de 25 músics mitjançant el psicodrama, la improvisació instrumental, el *role-playing* i l'expressió verbal, durant una setmana. Stratton i Zalanowski (1984) realitzaren un experiment amb 70 estudiants per comprovar l'efecte de dues condicions musicals (suau i estimulant de fons) i una altra condició control sobre les verbalitzacions. Trobaren més respostes en el grup de música suau. Cassity (1976) millorà l'acceptació dels altres i la cohesió grupal en el grup experimental (N=7) versus grup control (N=5), amb l'aprenentatge de la guitarra, durant dues setmanes. Com a contrast i com ja hem trobat en dues ocasions, Bonny, Cistrucnk, Macuch, Stevens i Tally (1965) no trobaren efectes en un estudi experimental sobre l'aplicació de música sedant o estimulant en la interacció verbal de 15 estudiants, durant quatre sessions (amb la primera i la quarta com a controls).

Adults hospitalitzats

Trobem estudis experimentals que han incidit en l'**estat d'ànim** i en l'**autoestima**. Bonny (1983) treballà amb 26 pacients de la unitat coronària, durant 10 mesos, mitjançant l'audició de diferents estils musicals. Trobà millores en les tres variables dependents (taxa cardíaca, pressió sanguínia i estat d'ànim) en el post test. Bailey (1983) intervingué 50 pacients hospitalitzats amb càncer, aplicant música gravada o en viu i trobà millores en la variable esmentada en el post test amb les dues condicions, tot i que més amb la música en viu. Kenny (2004) comprovà una millora en l'estat d'ànim en un experiment aplicat a un grup de pacients amb dolor crònic, i en la variable **depressió**, com Siedliecki i Good (2006). Le Roux et al. (2007) van

---

¹⁴ Tècnica de modificació de conducta on "el client i el terapeuta interpreten els papers de les situacions concretes en què el client mostra dèficit d'habilitats socials" (Olivares i Méndez, 1999, p. 351).

trobar millores en els paràmetres de l'escala *Profile of Mood States* en un experiment format per 40 pacients amb una afecció de pulmó, que van escoltar el *Magnificat* de Bach, durant tres dies, mentre Schmidt i Aldridge (2004) i Aldridge, Schmid, Kaeder, Schmidt i Ostermann (2005) trobaren millores en les mesures de depressió i **autoestima** en un experiment aplicat a 20 malalts d'esclerosi múltiple.

d) Dones

En el cas d'aquest col·lectiu, que hem volgut diferenciar del grup d'adults, hem trobat una majoria d'estudis adreçats a les variables autoestima i estat d'ànim, seguides de la variable habilitats socials.

Dones amb història d'abús físic i sexual i /o emocional

Ventre (1995) ha abordat l'**autoestima**, l'expressió dels sentiments i els símptomes del TEP d'una dona, amb l'ajuda del mètode GIM, durant 2 anys. Aquesta intervenció l'ajudà a treballar les seqüeles de l'abús i a millorar l'acceptació i confiança en si mateixa i en els altres. Aquest mateix mètode l'utilitzà Short (1991) amb el qual trobà fortes associacions entre imaginació i records sobre l'abús.

Volkman (1993) va incidir sobre la **depressió** de dues pacients amb història d'abús sexual mitjançant la improvisació. Scheiby (1999) incidí sobre l'autoestima, l'autocontrol i l'**assertivitat** amb l'ajuda de la improvisació instrumental, durant 3 anys, en una dona amb història d'abús emocional, sexual i ex alcohòlica. Més recentment, MacIntosh (2003) treballà amb dones víctimes d'abús sexual mitjançant l'escriptura de cançons, el cant, la improvisació amb tambors i ritmes, l'entonació vocal i la relaxació amb música. Austin (1996) també intervingué dues dones mitjançant la improvisació i el *role-playing* musical. Slotoroff (1994) treballà l'assertivitat, les habilitats de *coping* i l'autoconsciència amb una dona víctima d'abús emocional amb depressió, en una sessió en què utilitzà la improvisació amb tambors.

Dones amb depressió

Tornek et al. (2003) van aplicar música clàssica o *rock* en un experiment a 48 dones amb **depressió** i ansietat, intrusives o retraigudes en què trobaren millores en els dos grups amb els dos tipus de música. Whyte (2001) millorà la depressió,

l'expressió de sentiments i el desig de cantar en una dona, durant 7 mesos, amb l'ajuda de la improvisació i Rugenstein (1996) millorà la depressió i els mals de cap d'una dona amb l'ajuda del mètode GIM, la improvisació i el dibuix, durant un any. El mètode GIM també l'utilitzà Bonny (1989) amb una dona amb depressió, problemes amb la seva feminitat i el control de l'ego, durant 20 sessions i Davis (1989) va fer ús de l'audició, l'escriptura i la lectura de poesia amb una altra dona. Goldberg, Hoss i Chesna (1988) tractaren una dona amb dany cerebral mitjançant el mètode GIM i la música amb relaxació, durant 6 sessions i Tyson (1984) intervingué 3 dones, amb el cant, l'aprenentatge d'un instrument i la composició de cançons. Taylor (1969) millorà la depressió, l'exteriorització del comportament agressiu i l'expressió de sentiments en una dona amb depressió severa i intents de suïcidi amb l'educació de la veu i el cant. Butler (1966) treballà amb dues dones amb problemes psiquiàtrics amb l'ajuda del cant, la discussió de cançons, tocar instruments i l'audició i Wärja (1994) millorà la depressió i la pèrdua de sentit en dues dones, amb l'ajuda de la improvisació metafòrica i el mètode GIM. Smeijsters i van den Hurk (1999) treballaren en una dona el desenvolupament dels sentiments d'identitat, l'**autoestima**, l'**assertivitat**, l'expressió de sentiments i les relacions mitjançant la improvisació, durant 23 sessions. Choi i Lee (2007) han comprovat l'efecte positiu de diferents teràpies, una d'elles amb música en la depressió d'un grups de dones coreanes.

Dones amb problemes emocionals

Hem trobat estudis que han incidit en l'**autoestima**, i en les altres dues variables, d'aquest col·lectiu. Rider (1987) la millorà junt amb el dolor, l'ansietat i l'autoexpressió en una dona violoncel·lista mitjançant el mètode GIM i la improvisació durant 5 sessions, en un estudi mixt. Bryant (1987) treballà amb una dona amb obsessió per la seva imatge, amb l'ús de la flauta. Goldstein, Lingas i Sheafor (1965) hi incidiren junt amb la **socialització**, l'expressió de sentiments, la responsabilitat i la flexibilitat en un grup de 4 dones amb problemes psiquiàtrics, amb l'ús del moviment interpretatiu, la comunicació no verbal, l'audició amb discussió i el dibuix, durant 5 mesos. Shiraishi (1997) millorà aquesta àrea, l'ansietat, la **depressió** i l'estrès en els 2 grups experimentals d'un estudi mixt amb 19 dones mares en situació de multirisc, mitjançant un protocol de música per escoltar, durant

8 setmanes. Chang i Chen (2005) trobaren millores en ansietat i **nivell de satisfacció** en un grup de 64 dones (grup experimental versus grup control) que havien d'experimentar una cesària a les quals se'ls va aplicar Musicoteràpia, mentre Cevasco, Kennedy i Generally (2005) observaren un descens en la variable depressió d'un grup de 10 dones d'un programa de rehabilitació de drogues que participaren en tres tipus d'intervencions musicoterapèutiques.

e) Gent gran

En aquest col·lectiu la majoria d'estudis que hem trobat incideixen sobre la variable interacció social, seguits dels que han abordat la variable estat d'ànim i l'autoestima.

Els següents estudis aborden la **interacció social**: Darrow (1994) treballà amb 4 grups de gent gran i estudiants, amb l'ús d'un cor intergeneracional, durant dos semestres, en un estudi experimental, trobant-hi els majors canvis en els homes grans. Millard i Smith (1989) hi trobaren millores en un experiment ABABA amb 10 malalts d'Alzheimer, després de 5 setmanes de tractament amb Musicoteràpia, mitjançant un grup de cant. Groene, Zapchenk, Marble i Kantar (1998) trobaren més respostes en el grup experimental en què aplicaren un tractament amb Musicoteràpia i cant versus un altre amb exercici físic i música en el grup control, després de 16 sessions a 7 malalts d'Alzheimer. Ridder i Aldridge (2005) demostren l'efecte positiu de la música en la interacció social de persones amb Alzheimer en un estudi de cas únic mixt. Els estudis següents aborden l'**estat d'ànim**: el de Suzuki (1998) millorà la depressió i la memòria en un estudi quantitatiu amb 9 persones, mitjançant l'escriptura de cançons, la relaxació, el moviment amb música, tocar instruments i corejar, durant 3 setmanes, en un estudi experimental. Clair i Ebberts (1997) intervingueren 15 parelles de malalts amb demència i els seus assistents, amb l'ús del cant, balls de saló i tocar ritmes, durant 4 setmanes, en un estudi mixt i trobaren millores en les tres condicions experimentals. En un estudi experimental amb 20 persones Olson (1984) trobà millores en les mesures d'activitat física, rítmica, record i estat emocional en el post test, mitjançant l'audició de 20 peces, després de 5 sessions.

Redinbaugh (1988) ha abordat conjuntament la **interacció social i l'estat d'ànim** en una dona de 91 anys amb l'ús del moviment, tocar instruments i el cant,

durant 15 mesos. Smith (1990) menciona aquestes àrees en una revisió sobre l'efectivitat terapèutica de la Musicoteràpia en gent gran, mitjançant l'audició o tocar instruments. Clemetson (1968) treballà l'autoestima i la depressió en un grup de 10 persones, amb l'ús del cant, d'audicions, tocar instruments i l'aprenentatge musical. Palmer (1977) proposa un tractament amb Musicoteràpia en una residència de gent gran per millorar l'autoestima, l'orientació a la realitat i la interacció social, amb l'ús del cant, aprendre a tocar un instrument, l'escriptura de cançons i corejar. Lesta i Petocz (2006) comprovaren millores en l'estat d'ànim i comportament social d'un grup de quatre dones en un estudi amb pre i post test.

Summer (1981) ha abordat conjuntament **les tres variables** que ens interessen, en un grup de 15 persones, amb l'ús del cant, tocar instruments, el moviment, la improvisació i el mètode GIM, durant 1 any. Carle (1982) també les treballà en un grup de 15 persones mitjançant la improvisació vocal i instrumental, les activitats manuals i el *role-playing*, durant 10 sessions. Bowers (1998) aplicà un experiment pre i post a gent gran i a adolescents (N=57) que participaven en un cor intergeneracional en què mesurà quatre tipus d'actituds i trobà augments després de 6 mesos.

En aquest apartat s'han revisat diferents estudis en què la Musicoteràpia s'ha utilitzat com a tècnica d'intervenció, amb resultats positius, en diferents col·lectius. S'han escollit aquells treballs en què s'han intervingut les dimensions autoestima, depressió i assertivitat o aspectes molt relacionats, com el d'estat d'ànim, les habilitats socials o l'expressió de sentiments. Els estudis han mostrat aquestes dimensions bé com a variables o bé com a aspectes per treballar, mitjançant mètodes quantitativs o qualitativs. S'han volgut abastar diferents poblacions que han comprès infants, adolescents, adults (especificant-ne les dones) i la gent gran, amb diferents varietats, totes amb l'aspecte comú de presentar carències en les tres dimensions psicològiques esmentades. Hem comprovat que Cassity i Cassity (1994) van trobar aquestes mateixes àrees com les més avaluades i tractades en Musicoteràpia, en l'àrea de salut mental, a través de diferents col·lectius (veure Taula 5).

Col·lectiu	Àrees més avaluades i tractades en Musicoteràpia, en l'àmbit de la salut mental, segons Cassity i Cassity (1994).
<u>Nens</u>	1.- Interpersonal 2.- Autoestima
<u>Adolescents</u>	1.- Afectiva 2.- Interpersonal 3.- Autoestima
<u>Adults</u>	1.- Interpersonal 2.- Afectiva 3.- Autoestima

Taula 5: Àrees més avaluades i tractades en Musicoteràpia, dins l'àmbit de la salut mental (Cassity i Cassity, 1994).

2.4.2.- Tècniques utilitzades

En aquest apartat es realitzarà un repàs de les diferents tècniques més utilitzades en les intervencions de Musicoteràpia, ressaltant les específicament sorgides des de l'enfocament holístic de la Psicologia Humanista.

Des de la Musicoteràpia, els objectius terapèutics que s'aborden en una intervenció es porten a terme mitjançant diferents tècniques i activitats amb la música com a element principal i no és inusual que se n'utilitzin diverses dins d'una mateixa intervenció (Capdevila, 1999; Haselbach, 1999). Segons Skaggs (1997), l'ús d'una o altra modalitat d'art en una mateixa sessió i al llarg de diverses sessions pot expandir i impulsar les altres: "La connexió de les diferents formes d'art entre si té les seves arrels a l'antiguitat, on dansa, música, pintura i relats d'històries eren part del mateix procés" (Rogers, 1993).

Quant al tipus de tècniques utilitzades, a l'enquesta portada a terme per Cassity i Cassity (1994) a 100 musicoterapeutes, l'**audició, cantar i tocar instruments** van ser les més freqüents. Hong et al. (1998) destaquen la improvisació com a tècnica més adequada en el cas d'infants amb problemes emocionals severes i Stein (1973) relaciona l'ús de sons vocals forts en cultures on s'emfatitza l'assertivitat dels nens.

Dins del **model holístic**, trobem l'aportació de *Nordoff-Robbins* (Aigen 1995, 2001; Forinash, 1992; Lorenzo, 2000; Ritholtz i Turry, 1994). És aquest un

apropament musicoterapèutic basat en la improvisació, que considera que en tota persona, no importa el seu nivell d'habilitat, habita una sensibilitat musical que ha de descobrir-se (el “*Music Child*”, Forinash, 1992, p. 120).

Bonny (1986, 1989, 2002) aporta el seu mètode GIM (*Guided Imagery and Music*) (Amir, 1993a; Gimeno, 2005; Goldberg et al., 1988; Rider, 1987; Ritholtz i Turry, 1994; Rugenstein, 1996; Short, 1991; Summer, 1981; Ventre, 1995; Wårja, 1994) basat en les aportacions de Maslow, Jung i ideologies Humanistes. Aquesta tècnica musicoterapèutica es basa en “l'ús conscient de la imaginació que sorgeix en resposta a un programa formal de relaxació i música per potenciar l'autoconeixement i creixement personal de la persona. Es fa servir amb un guia expert” (Bonny, 1989, p. 7). Maack i Nolan (1999) realitzaren un estudi per conèixer l'opinió de terapeutes i pacients sobre el mètode GIM i trobaren com a aspectes més valorats: aconseguir un major contacte amb les pròpies emocions, un major *insight* en els problemes, canvis en l'autoestima, assolir un creixement espiritual i l'autodescobriment personal.

També hem de destacar el psicodrama musical de Moreno (1984), que fa ús de la improvisació musical, del *role-playing* i de l'expressió verbal lliure en grup, des d'un enfocament experiencial, com també ho fan Goldstein et al. (1965), Douglass i Wagner (1965), Carle (1982) i MacIntosh (2003). Arnold (1975) aplica la Musicoteràpia des de la teoria de l'Anàlisi Transaccional de Berne on s'emfatitza la situació terapèutica de grup mitjançant l'audició, el moviment, la improvisació i els jocs. Murphy (1983) és una altra autora que aplica la Musicoteràpia des de dues teories properes a la Psicologia Humanista: la de Zinker (*Creative process in Gestalt therapy*, 1977) i la de Yalom (*The Theory and Practice of Group Psychotherapy*, 1975). Al nostre país s'ha de destacar la *Musicoteràpia Autorrealitzadora* de Trallero (2006a,b), mètode estructurat al voltant de diferents tècniques i disciplines holístiques.

En aquest apartat s'ha volgut demostrar, en primer lloc, que a través de la Musicoteràpia s'ha incidit beneficiosament sobre les variables autoestima, estat d'ànim i assertivitat en col·lectius diferents al de les dones maltractades i en segon lloc, que existeixen tècniques musicoterapèutiques útils per portar a terme aquest fi.

2.5.- Aplicació de la Musicoteràpia en el col·lectiu de les dones maltractades

En el següent apartat es presenten les aportacions específiques de sis investigacions en què s'ha aplicat la Musicoteràpia com a tipus d'intervenció adreçada al col·lectiu de les dones maltractades.

2.5.1.- Cassity i Theobald (1990)

Aquests autors realitzaren un estudi en què investigaren les àrees avaluades i les tècniques utilitzades per 2.564 musicoterapeutes especialitzats en el tractament de dones maltractades, els seus fills i els maltractadors. És la primera i única investigació que hem trobat d'aquestes característiques i, per abastar el tipus d'informació esmentada, l'hem considerat de gran utilitat referencial des del principi de la nostra investigació, principalment pel que fa al tipus de tècniques musicoterapèutiques utilitzades. No aporta, tanmateix, informació al voltant de l'efectivitat de les esmentades tècniques, aspecte que els mateixos autors suggereixen desenvolupar en posteriors investigacions.

- Àrees en què s'ha incidit: aquests autors han estudiat la incidència de la intervenció musicoterapèutica en vuit àrees, de les quals destacarem tres, per ser les que més es relacionen amb les variables sobre les quals volem incidir en la present tesi doctoral:

- àrea conductual
- àrea afectiva
- àrea interpersonal

- Les tècniques utilitzades per incidir sobre les esmentades àrees són vuit, repartides entre els tres tipus següents:

- Àrea conductual: l'anàlisi de lletres i cançons, la improvisació i el moviment.
- Àrea afectiva: l'audició i discussió posterior, la improvisació instrumental, vocal i corporal i la composició de cançons.
- Àrea interpersonal: música plaent orientada al grup i les activitats no musicals seguides d'anàlisi i processament dels sentiments dels pacients.

2.5.2.- Whipple i Lindsey (1999)

Aquesta investigació ens ha suposat una referència fonamental per a la present tesi doctoral, perquè aborda específicament un programa de Musicoteràpia adreçat al col·lectiu de les dones maltractades. Ens ha estat de gran utilitat quant ens ha aportat informació concreta sobre els objectius plantejats, les tècniques utilitzades, les condicions d'aplicació, les activitats concretes amb les seves referències musicals, així com els resultats obtinguts i el tipus d'instruments de mesura utilitzats. També ens ha donat una visió inicial de la possibilitat d'aplicació grupal d'aquest tipus de teràpia, tot i que finalment haguem optat per portar a terme una aplicació individual.

- Àrees sobre les quals s'ha incidit: aquests autors han estudiat la incidència de la intervenció musicoterapèutica en deu àrees, de les quals destacarem cinc, per ser les que més es relacionen amb les variables sobre les quals volem incidir en la present tesi doctoral:

- habilitats de comunicació
  - estat d'ànim
  - autoestima
  - habilitats socials
  - autoexpressió
- Les tècniques que aquests autors han utilitzat per incidir sobre les àrees esmentades han estat set: audició, cant, música i dibuix, tocar un instrument, improvisació, escriptura de lletres de cançons i música amb relaxació.
  - Instruments de mesura: qüestionaris de set preguntes, confidencials, després de cada sessió, transformades en Escala *Likert* o forma narrativa i observacions de *facilitators*.
  - Mostra i procediment: un total de 15 dones d'entre els 29 i els 50 anys d'edat participaren en vuit sessions setmanals d'una hora de durada. El grup varià entre una i cinc dones.
  - Resultats: l'anàlisi de les respostes als qüestionaris mostren que el format *counselling* de Musicoteràpia va ser beneficiós per a les dones entrevistades.

2.5.3.- Curtis (2000)

Aquesta investigació correspon a la tesi doctoral de l'autora que es basa en un model feminista de Musicoteràpia utilitzant l'apropament d'estudi de cas. És la referència més propera amb què hem comptat per a la present tesi doctoral. Com en el cas anterior, hem pogut accedir a informació fonamental referent als elements integrants de la investigació:

- Àrees sobre les quals s'ha incidit: autoestima.
- Les tècniques: anàlisi i escriptura de cançons.
- Instruments de mesura: anàlisi d'entrevistes individuals, anàlisi de contingut de les composicions originals i mesures pre i post test amb el *Tennessee Self-Concept Scale* (TSCS).
- Mètode: multiplicitat de mètodes, mitjançant la triangulació, un apropament d'investigació que permet que un tipus d'avaluació validi i redefineixi un altre. En aquest cas es va fer ús de mesures quantitatives i qualitatives.
- Mostra i procediment: es comptà amb un total de sis dones, d'entre 18 i 45 anys d'edat, que participaren en vuit sessions de Musicoteràpia.
- Resultats: el TSCS mostrà un marcat augment en l'autoestima per a 4 de les 6 dones i un augment modest per a una d'elles. Els resultats de les altres dues mesures (qualitatives) mostraren un augment de l'autoestima per al total de les dones.

2.5.4.- Hernández-Ruiz (2005)

Aquest estudi ens ha permès comprovar que la Musicoteràpia se segueix aplicant en el col·lectiu de les dones maltractades, tot i que de manera minoritària. El programa es va aplicar, en aquest cas, a 28 dones mitjançant un disseny experimental. Els elements de la investigació són els següents:

- Àrees sobre les quals s'ha incidit: ansietat i patró de son.
- Les tècniques: audició unida a relaxació muscular progressiva.
- Instruments de mesura: mesures pre i post sessió amb el qüestionari *State Trait Anxiety Inventory* (STAI, Form Y, Spielberger et al., 1983); mesures de la qualitat del son en la primera i darrera sessió amb el qüestionari *Pittsburg*

Sleep Quality Index (PSQI, Buysse et al., 1989) i nivell de fatiga amb la *Fatigue Scale* (Lee, 1992) a l'hora de llevar-se.

- Mètode: quantitatiu en un disseny pre i post test amb grup control i grup experimental, per a totes les mesures.
- Mostra i procediment: es comptà amb 28 dones, de 35,36 anys d'edat de mitjana, que residien en dues cases d'acollida. Cada participant va rebre cinc sessions consecutives de mitja hora de durada.
- Resultats: es demostra que la Musicoteràpia va constituir un mètode efectiu per reduir els nivells d'ansietat. També es trobà un efecte significatiu en la qualitat del son per al grup experimental, però no per al control. L'autora justifica la necessitat d'incidir en aquests aspectes mitjançant una intervenció amb música. Considera que és una manera efectiva de potenciar els recursos personals d'un col·lectiu com aquest.

2.5.5.- Parra (2005c)

Incloem el nostre treball d'investigació, publicat a l'Estat Espanyol, en què analitzàvem l'efecte de la Musicoteràpia en l'autoestima, la depressió i l'assertivitat d'una dona maltractada, dins d'un estudi mixt.

- Àrees sobre les quals s'ha incidit: autoestima, depressió i assertivitat.
- Les tècniques: Musicoteràpia.
- Instruments de mesura: mesures pre i post test de l'autoestima amb el *Cuestionario Autoconcepto Forma 5* (AF-5, García i Musitu, 2001), de la depressió amb el *Cuestionario Estructural Tetradiimensional para la Depresión* (CET-DE, Alonso-Fernández, 1995) i de l'assertivitat amb l'*Escala de Habilidades Sociales* (EHS, Gismero, 2002). Seguiment de la depressió amb l'*Escala Tetradiimensional para el seguimiento de la Depresión* (ETD, Alonso-Fernández, 1990). Fulls de seguiment diaris.
- Mètode: quantitatiu amb mesures pre i post test i qualitatiu, utilitzant el mètode de la *Grounded Theory* per analitzar les dimensions sobre el maltractament i la relació entre aquestes dimensions i les tècniques de Musicoteràpia utilitzades.

- Mostra i procediment: es comptà amb una dona maltractada, prop dels vint anys, immigrant, residint en una casa d'acollida. Va rebre 13 sessions de Musicoteràpia d'una hora de durada.
- Resultats: es van trobar millores en les tres variables amb els dos mètodes d'anàlisi. De l'anàlisi qualitativa van sorgir sis dimensions relacionades amb el maltractament i diferents relacions amb les tècniques de Musicoteràpia utilitzades.

2.5.6.- Teague et al. (2006)

En aquest estudi hem tornat a trobar algunes de les variables que ens interessa intervenir en la present tesi doctoral, com la depressió i l'autoestima. Es tracta d'un grup de 7 dones maltractades i d'un estudi quantitatiu i qualitatiu.

- Àrees sobre les quals s'ha incidit: ansietat, depressió i autoestima.
- Les tècniques: Musicoteràpia i arts creatives.
- Instruments de mesura: mesures pre, post test i seguiment amb el qüestionari *Visual Analogue Scales*.
- Mètode: quantitatiu i qualitatiu en un disseny amb mesures repetides i anàlisi pot hoc.
- Mostra i procediment: es comptà amb 7 dones d'entre 22 i 73 anys que havien patit violència en la parella, residint en un pis de transició. Van rebre sis sessions grupals d'1-1,30 hores de durada, un cop a la setmana, durant tres mesos.
- Resultats: les participants van informar d'un descens significatiu en la variable depressió i un descens marginalment significatiu en ansietat. La majoria de les dones van considerar la intervenció com una experiència positiva.

La informació presentada en aquest apartat ens ha estat de gran utilitat per establir, en primer lloc, els nostres propis objectius d'intervenció i en segon lloc, per escollir les tècniques musicoterapèutiques que hem comprovat que s'han aplicat específicament en el col·lectiu de les dones maltractades.

Com a conclusió i a través del que hem desenvolupat en els diferents apartats d'aquesta tesi doctoral, podem establir una relació entre l'efecte que la música pot exercir sobre l'àrea emocional de les persones, mitjançant **tècniques musicoterapèutiques** concretes; d'aquesta manera podem incidir en les variables psicològiques d'**autoestima, depressió i assertivitat** en el col·lectiu de les dones maltractades. Les esmentades variables es poden ubicar des del constructe de la Intel·ligència Emocional, on hem trobat que apareixen sovint, relacionades.

II: PART EMPÍRICA

En la **SEGONA PART** de la present tesi doctoral, corresponent al **CAPÍTOL 3**, es presenta l'aplicació d'una intervenció amb Musicoteràpia a tres dones maltractades. A l'apartat 3.1., presentem l'hermenèutica com a metodologia que s'ha utilitzat i s'ofereix una definició d'investigació de procés i de resultats. També s'aporta la *Grounded Theory* com a mètode triat per a la part qualitativa de la tesi doctoral. A l'apartat 3.2., s'estableix el tema, la hipòtesi i els objectius contemplats i es continua, a l'apartat 3.3., amb el mètode emprat quant a mostra, instruments de mesura, disseny i procediment. S'inclou la justificació ètica de la investigació doctoral, a l'apartat 3.4. i, a continuació, a l'apartat 3.5. i 3.6., es diferencia el procediment de la part quantitativa de la tesi doctoral, corresponent a l'Estudi 1 (*de Resultats*), del de la part qualitativa, corresponent a l'Estudi 2 (*de Procés*) i es presenten els resultats d'un i altre mètode, també per separat. En la part quantitativa presentem els resultats obtinguts de l'aplicació de la Musicoteràpia en les dimensions autoestima, depressió i assertivitat. En la part qualitativa s'ofereixen els resultats de les anàlisis referides a les dimensions sobre el maltractament i a les tècniques musicoterapèutiques que s'han trobat relacionades amb cada una de les dimensions anteriors. En aquest mateix capítol i per concloure'l es discuteixen, a l'apartat 3.7., els resultats obtinguts amb un i altre mètode, interrelacionant-los.

3.- DOS ESTUDIS DE CAS ÚNIC I UN EXEMPLE DE RETORN:
APLICACIÓ DE LA MUSICOTERÀPIA A TRES DONES
MALTRACTADES

El primer apartat corresponent a la part empírica d'aquesta tesi doctoral, inclou la informació sobre la metodologia emprada. Es presenta l'hermenèutica com a modalitat metodològica del paradigma constructivista. S'ofereix una definició d'investigació de procés i de resultats i es relaciona cadascuna d'aquestes modalitats amb la Psicologia Humanista i la Musicoteràpia. També es destaca la importància que la Psicologia Humanista i la Musicoteràpia atorguen a les emocions en el procés terapèutic. A continuació es presenta la *Grounded Theory* com a mètode triat per a l'anàlisi qualitativa de la present tesi doctoral i s'aporten exemples de la seva aplicació des de l'àmbit de la Musicoteràpia.

3.1.- Metodologia

Per a Guba i Lincoln (1994), els mètodes qualitatiu i quantitatiu poden ser utilitzats apropiadament amb qualsevol paradigma d'investigació. Segons aquests autors, les qüestions sobre el mètode són secundàries a la qüestió sobre el paradigma, el qual guia a l'investigador, no només en la tria dels mètodes sinó també a nivell ontològic i epistemològic. De la mateixa manera, la qüestió metodològica o visió de la investigació guiarà la tria dels mètodes. Així, des del paradigma constructivista, la metodologia basada en l'**hermenèutica** o anàlisi de texts és una metodologia coherent amb l'epistemologia.

Schwandt (1994) afirma que el paradigma constructivista no pot ser explicat amb un examen dels mètodes que utilitza. La intenció d'atendre amb cura els detalls, la complexitat i els significats de la vida diària pot ser assolida mitjançant una varietat de mètodes. Aquest autor afirma que una excessiva atenció en el mètode sovint emmascara la completa comprensió entre aquest i l'objectiu de la investigació.

3.1.1.- *Hermenèutica*

Schwandt (1994) afirma que Taylor (1971/1987) va definir l'activitat interpretativa com la comprensió hermenèutica anàloga a la interpretació d'un text. La postura hermenèutica representa la teoria i la pràctica de la interpretació. Es tracta d'una postura filosòfica que sosté que la comprensió és sempre interpretació (Gadamer, 1977; Villegas, 1992).

Schwandt (1994) estableix dues classes d'hermenèutica. D'una part hi hauria l'hermenèutica de l'avaluació, objectiva, la qual és una epistemologia o metodologia (amb pretensions realistes) per entendre les objectivacions de la ment humana. En contrast, afirma aquest autor, "l'hermenèutica de Heidegger, Gadamer i Taylor es relaciona amb l'ontologia" (p. 121). La condició hermenèutica seria un fet de l'existència humana. Des d'aquest enfocament, l'investigador intenta llegir o interpretar el significat de l'acció humana, mitjançant altres interpretacions.

Schwandt (1994) continua afirmant que una hermenèutica ontològica suggereix una determinada concepció del mètode que contrasta amb una visió científica. El mètode *científic* defensa la creença en el poder de la raó i la racionalitat instrumental, cercant l'exactitud. El mètode *normatiu* de l'hermenèutica ontològica defensa la creença en una raó pràctica i acull el judici subjectiu. Des d'aquest punt de vista, la comprensió del mètode seria menys una aplicació de regles i més una qüestió ètica en interpretar una situació concreta. La comprensió mitjançant la interpretació en termes ontològics suposa acceptar un model d'ésser en el món, el qual requereix una redefinició del mètode, com hem vist.

La tasca pròpia d'investigar pot portar-nos a proposar unes hipòtesis que ens puguin donar pas a ulteriors teories. Per a Popper (Chalmers, 1993), les teories es construïrien com a conjetures que, un cop proposades, han de ser comprovades per l'observació o l'experimentació. Però, tot i que mai es pot lícitament dir d'una teoria que és vertadera, sí pot dir-se que és la millor disponible en aquell moment. Per a Popper, tot i que es poden deduir els fets que es podrien derivar, donada una teoria, no és possible, a partir d'un seguit de fets, arribar a una teoria ineludible. Aquesta dificultat, pròpia de la inducció, és la que portà Popper a rebutjar la noció de *verificació*, del positivisme, per la de *falsació*.

Per a Villegas (1992), Botella et al. (1999), Herrero i Botella (2002) i Parra (2005c) dins d'una perspectiva constructivista, la psicoteràpia es construeix com una activitat lingüística en què la conversa sobre un problema dóna lloc a nous significats. Aquesta construcció de significat es produeix a través d'un discurs "col·laboratiu" entre pacient i terapeuta. La interpretació constructivista exigeix una postura col·laboradora. Ricoeur (1985, 1986) també afirma que l'experiència humana requereix ser narrada i que, mitjançant el llenguatge, es pot assolir una construcció lingüística dels models del món. De fet, el constructivisme ha donat lloc a una nova

modalitat de psicoteràpia integradora, anomenada *integració teòricament progressiva* (Feixas i Botella, 2004).

Villegas (1992) exposa la visió que té Ricoeur (1985) sobre la importància del discurs. Per a Ricoeur, l'experiència humana és per si mateixa pre-narrativa en el sentit que requereix ser narrada. En passar de l'acció a la comprensió narrativa, passem de l'ordre paradigmàtic de la praxi, a l'ordre sintagmàtic del llenguatge. És aquí on el significat (la semàntica) de l'acció pren una configuració textual. Considera la narrativa com una innovació semàntica a nivell de discurs que busca el seu centre a través de la invenció d'un argument. Villegas (1992, p.11) continua aportant la idea que té Ricoeur (1986) sobre la construcció lingüística dels models del món:

- Un diàleg transformatiu en què es negociïn els nous significats, juntament amb un nou conjunt de premisses sobre el significat.
- L'assumpció d'una actitud expectant vers el desconegut, el que encara no s'ha explicat, cap al significat més enllà del text. El canvi serà el resultat d'aquest diàleg i actitud.

3.1.2.- *La complementarietat entre investigació de processos i de resultats:*

Psicologia Humanista, emocions i el cas de la Musicoteràpia

Oferim a continuació una definició d'investigació de resultats i de procés. Es ressalta la seva aplicació des de la Psicologia Humanista i la Musicoteràpia, les quals atorguen un paper principal als processos emocionals en els resultats de la teràpia. S'aporten conceptes relacionats amb la Psicologia Humanista, com el d'Intel·ligència Emocional i el d'aliança terapèutica.

a) Definició d'investigació de resultats i de processos

Segons Feixas i Miró (1993), la *investigació de resultats* té com a objectiu respondre a les preguntes sobre l'efectivitat terapèutica i portar a terme estudis comparatius. Considera variables dependents referides al resultat de la psicoteràpia. Aquest tipus d'investigació té a veure amb el *què* (Botella, Pacheco, Herrero i Corbella, 2000) i està molt relacionada amb els paradigmes quantitius

d'investigació que avaluen el canvi comparant les puntuacions pre i post tractament (Corbella i Botella, 2004).

La *investigació de processos* pretén identificar els elements que són terapèutics en una psicoteràpia. Estudia els processos del client, les actuacions del terapeuta i les interaccions entre ambdós que produeixen canvi. Aquest canvi es pot reflectir en el resultat final de la teràpia (Feixas i Miró, 1993). Per a Greenberg (1986), l'objectiu de la investigació de procés és identificar els mecanismes de canvi; l'investigador se centra tant en els punts inicials i finals del tractament com en la identificació dels processos que han conduït al canvi entre aquests dos punts. És l'estudi de la interacció entre els sistemes del pacient i del terapeuta i cobreix totes les conductes i experiències d'aquests sistemes, dins i fora de les sessions de tractament, que afecten el procés de canvi (Greenberg i Pinsof, 1986). Per a Botella et al. (2000) i Corbella i Botella (2004) la investigació de processos té a veure amb el *com*.

Feixas i Miró (1993) afirmen que, a partir dels anys vuitanta, es van multiplicar els esforços per integrar la investigació de processos i de resultats. Els investigadors de resultats dels anys seixanta afirmaren que “la investigació de processos sense resultats és fútil” (p. 336), la investigació de resultats necessita complementar-se amb la investigació de processos i viceversa. Botella et al. (2000) afirmen que primer és necessari demostrar l'eficàcia de la psicoteràpia per després poder estudiar els mecanismes de canvi inherents a aquesta; d'aquesta manera, l'eficàcia de la psicoteràpia estarà clarament demostrada. Per a Corbella i Botella (2004, p. 39), Herrero (2004) i Parra (2005c) finalment, la separació entre l'estudi de resultats i de processos “és virtual”, ja que estan íntimament relacionats i no deixen de formar part del mateix fenomen. En el següent apartat aportem la visió que, des de la Psicologia Humanista, es té sobre aquesta qüestió.

b) Psicologia Humanista i la importància dels processos emocionals en els resultats de la teràpia

Per a Frijda (1994) les emocions són el mitjà i la mesura de la relació d'un mateix amb el món. Whelton (2004) resalta la dimensió emocional en la investigació de processos demostrant la forta associació d'aquests amb els resultats

de la teràpia. A propòsit de la importància de treballar amb les emocions, aquest autor afirma que els esdeveniments emocionals són processos i que el canvi es produeix en facilitar-los a través de seqüències estructurades d'un tipus particular, en un temps i per a un desordre concret.

El mateix autor afirma que les **teràpies Humanistes i experiencials** emfatitzen la importància de l'adonar-se de la pròpia consciència i experiències, així com de donar significat a aquesta *presa de consciència*. En aquest procés les **emocions** tenen un paper clau. Whelton (2004) aporta dades que demostren que els processos emocionals són un aspecte essencial del canvi terapèutic més enllà de la teoria terapèutica o la tècnica utilitzada. A propòsit de la seva aproximació metodològica, la Psicologia Humanista defensa l'ús de tots els mètodes disponibles per tal de comprendre l'ésser humà en la seva totalitat (Rosal i Gimeno, 2001).

Whelton (2004) també aporta dades que demostren, des d'una perspectiva humanístico-experiencial, que el procés fisiològic i psicològic de l'emoció és indispensable per produir transformació i canvi: l'emoció necessita ser exterioritzada i sentida i també necessita ser examinada i articulada per produir un canvi terapèutic. La transformació implica l'*emoció* i la *cognició*, d'acord amb el que defensa la **Intel·ligència Emocional**. El pacient pot aprendre, en el curs de la teràpia, a *atendre i processar* les seves emocions, la qual cosa preduïu un augment en l'autoestima i una reducció de la simptomatologia depressiva. Aprendre a contenir i regular les emocions intenses és central per adaptar l'arousal emocional i la seva expressió, habilitats que sovint es troben deteriorades en alguns pacients. Segons Greenberg (2002), per a alguns pacients, desenvolupar la capacitat per a la regulació emocional ha de precedir o acompanyar la teràpia. Des de la Musicoteràpia, Poch (2001) crida l'atenció sobre les carències en les àrees de l'educació i la salut emocional dels éssers humans en la nostra societat i explica la necessitat d'una teràpia amb música que les potencii.

L'efecte de l'*arousal* emocional en la teràpia també depèn de la qualitat de l'**aliança terapèutica**. Iwakabe, Rogan i Stalikas (2000) trobaren que la intensitat emocional d'una sessió terapèutica era un fort predictor de resultat, resultat que només es produïa si hi havia una forta aliança terapèutica. Per a Corbella i Botella (2004), la qualitat de la relació terapèutica és un aspecte determinant en el desenvolupament del procés terapèutic i en els resultats finals del tractament. La

importància de desenvolupar un vincle afectiu segur és important en aplicar-lo a la relació terapèutica, d'acord amb la teoria dels vincles afectius (Bowlby, 1993; Rovira, 2000). Safran (1994) també destaca la importància de la relació terapèutica com un mecanisme de significat fonamental.

La validació emocional i l'empatia del terapeuta semblen ser particularment importants en permetre calmar i restaurar el propi equilibri emocional de pacients amb emocions desregulades (Greenberg, 2002; Herrero i Botella, 2002; Neimeyer, Herrero i Botella, 2006; Paivio i Laurent, 2001). Aquests atributs han estat característiques centrals de moltes de les teràpies Humanistes i experiencials (Parra, 2005c; Rovira, 2005), com en el cas de les **actituds suficients i necessàries** per a l'èxit de la psicoteràpia proposades per Rogers (1961): *consideració positiva incondicional, empatia i congruència*. Aquest autor confiava totalment en la capacitat de la persona per dirigir-se a si mateixa a més de defensar que el món personal es construeix sobre els sentiments. Mruk (1998, p. 97) afirma que els terapeutes Humanistes poden ajudar a enfortir l'autoestima mitjançant l'“acceptació positiva incondicional”.

El musicoterapeuta que treballa des d'una perspectiva Humanista utilitza experiències musicals per ajudar el pacient a trobar una satisfacció personal i un significat a la seva vida (Davis, Gfeller i Thaut, 2000).

c) Investigació quantitativa i qualitativa. El cas de la Musicoteràpia

Hi ha diferents posicions teòriques que defensen la interrelació entre les dades qualitatives i quantitatives dins d'una mateixa investigació. O'Day i Killeen (2002) defensen que cada apropament complementa l'altre i que, en combinar ambdós mètodes en un mateix estudi, cadascun pot ser utilitzat per adreçar-se a aquelles àrees que restarien més febles amb una sola metodologia. Afirmen que Lee Cronbach i Donald Campbell, dos importants representants de la investigació quantitativa, han destacat sovint la necessitat d'incloure els mètodes observacionals i qualitatius per dissenyar estudis més robusts i per promoure nou coneixement. Creuen que si es combinen ambdós mètodes es pot tenir el millor de cadascun d'ells.

Brannen (2004, p. 314) enumera les maneres de combinar les dades quantitatives i qualitatives en un estudi:

- 1.- Triangulació: quan un tipus de dades (normalment quantitativa) s'utilitza per *corroborar* un altre tipus de dades (normalment qualitatives).
- 2.- Facilitació: quan recollir un tipus de dades facilita la recollida d'un altre tipus de dades.
- 3.- Complementarietat: quan dos diferents tipus de dades s'utilitzen per adreçar-se a aspectes de la investigació diferents però complementaris.

L'autora pensa que és preferible tractar les dades qualitatives i quantitatives com a complementàries, però no necessàriament a nivell ontològic, epistemològic i teòric. Aquesta postura és contrària a la que defensen Guba i Lincoln (1994), comentada en la *Introducció* d'aquesta tesi doctoral i que nosaltres compartim.

El cas de la Musicoteràpia

Per a Bonde (1997), les metodologies quantitativa i qualitativa aborden diferents aspectes dins la Musicoteràpia:

- *Quantitativa*: aborda aspectes generals i permet l'avaluació estandaritzada de la música.
- *Qualitativa*: examina l'experiència musical des d'un punt de vista fenomenològic, des del procés personal de l'oient.

Des d'un punt de vista teòric, es requereix una comprensió dinàmica de la música. Amir (1993b) advoca per un enfocament qualitatiu, però tot i així defensa la multiplicitat de mètodes i esmenta el centrar-se en el *procés* i no només en els *resultats*. Wigram i Heal (1993) mencionen, en un compendi sobre tasques musicoterapèutiques, que hauria d'haver una reconciliació entre investigació *quantitativa i qualitativa*, suggerint, en particular, estudis on es combinin processos i resultats. En la mateixa obra segueixen defensant aquesta combinació per donar més convicció a *estudis de cas* amb l'ús d'un disseny ABAB i l'anàlisi de les gravacions de les sessions en vídeo.

A propòsit de les diferències entre els paradigmes d'investigació *quantitativa i qualitativa*, Bruscia (1995) afirma que la Musicoteràpia és massa ampla i complexa com per ser definida, continguda o limitada per un sol tipus d'investigació i afegeix que el musicoterapeuta ha d'estar preparat per fer ús de totes les facetes de la música en favor del client. Segons l'autor, tot i poder recollir dades quantitatives i

qualitatives en el mateix estudi i combinar els diferents interessos i metodologies, els dos *paradigmes filosòfics* no poden ser integrats i combinats perquè són maneres de pensar sobre el món excloents mútuament. Això és així perquè l'autor considera la investigació qualitativa i quantitativa com a paradigmes. Les opcions que ofereix per a la investigació en Musicoteràpia són tres:

1.- Estudiar un fenomen musicoterapèutic amb un paradigma i un altre fenomen amb l'altre paradigma: el paradigma positivista per a àrees que es poden quantificar i de pensament lineal i el paradigma no positivista per a àrees que requereixen una interpretació basada en la relació interpersonal.

2.- Estudiar diferents aspectes del mateix fenomen en dos o més estudis d'investigació separats i independents, cadascun en el seu paradigma. No podem unir els dos paradigmes, però les troballes combinades ens informaran del nostre treball.

3.- Combinar tipus de dades i metodologies en el mateix estudi, però romandre sòlidament ancorats en el paradigma positivista o no positivista (segons farem en aquesta tesi doctoral).

Aquesta darrera opció és la que també comparteixen Guba i Lincoln (1994), quan afirmen que les qüestions relatives al mètode són secundàries a les relatives al paradigma. Al nostre parer, la investigació qualitativa i quantitativa són formes de recollir i analitzar diferents tipus de dades al servei d'un paradigma des del qual s'analitzen i interpreten (siguin números o paraules).

Vink (2001), per la seva part, destaca que hi ha nombrosos problemes metodològics en l'estudi de la música i les emocions i recorda que l'ús de qüestionaris estandaritzats és difícil d'utilitzar en aquest tipus de situacions perquè no estan pensats específicament per a elles. Com en el cas de Bonde (1997), també està d'acord en que es poden obtenir resultats d'emocions generals però que, sovint, la naturalesa de la resposta no és clara, perquè hi ha més elements que hi interactuen. Aquest autor afegeix que són necessàries més investigacions que s'adrecin a comprendre el *procés* de com es desenvolupen les emocions en la música més que estudiar l'experiència final *estàtica*. Afirmar que, avui dia, ja s'estan combinant diferents apropaments en investigació, avaluant amb mètodes qualitius les experiències individuals més mesures fisiològiques relacionades amb les emocions.

Altres autors que defensen la combinació d'ambdós tipus de mètodes dins d'una mateixa investigació en Musicoteràpia són Silverman (2003), que tractà un

esquizofrènic comparant la seva taxa de conducta dins i fora de la sessió i Díaz de Chumaceiro i Yáber (1995), que van aconseguir l'aprovació del comitè de doctorat per portar a terme una investigació de cas únic amb música en què es requeria una *combinació de mètodes*. Vanger, Oerter, Otto, Schmidt i Czogalik (1995) aplicaren una metodologia per poder abastar els canvis entre pacient i terapeuta en el curs del tractament amb Musicoteràpia i Seibert et al. (2000) analitzaren amb dades quantitatives i qualitatives l'evolució d'una pacient amb dany cerebral a qui van tractar amb música. Ridder i Aldridge (2005), van utilitzar ambdós tipus de dades en un estudi que aplicava la Musicoteràpia a un malalt d'Alzheimer, mentre Whitehead-Pleaux et al. (2007) ho van fer aplicant-la a un grup de pacients pediàtrics. Sabbatella (2001), afirma que ambdues perspectives, quantitativa i qualitativa, són possibles dins la investigació en Musicoteràpia, de fet conviuen i els seus resultats fonamenten investigacions que difereixen en els seus objectius i tècniques d'investigació utilitzades.

3.1.3.- *Investigació qualitativa i Musicoteràpia: El mètode de la Grounded Theory*

Des de la Musicoteràpia, trobem aportacions específiques que defensen l'ús del mètode qualitatiu com a mitjà adequat per analitzar les dades relacionades amb el fenomen musical. Hi ha autors que parlen del paradigma constructivista com el més adequat per a la investigació en Musicoteràpia. S'introdueix el mètode de la *Grounded Theory* com a procediment d'anàlisi qualitatiu i s'aporten exemples en què s'ha utilitzat aquest mètode des de la Musicoteràpia.

a) Investigació qualitativa i Musicoteràpia

Amir (1993b) afirma que la investigació qualitativa, a través de les seves característiques principals, mostra la seva relació amb l'experiència **holística** de la Musicoteràpia. En el cas del mètode qualitatiu d'investigació, l'investigador està més interessat en el procés que en els resultats, en descriure més que en explicar. El subjecte és vist com un participant de l'experiència més que com l'objecte d'investigació.

L'autora afirma que es necessita un nou paradigma d'investigació apropiat per explorar l'experiència en Musicoteràpia¹⁵. Les seves característiques, segons Schwartz i Ogilvy (1979) són:

- a) Canvi de realitats simples a complexes.
- b) Canvi de conceptes jeràrquics a conceptes d'ordre.
- c) Canvi d'imatges mecàniques a hologràfiques.
- d) Canvi del determinat a l'indeterminat.
- e) Canvi de la causalitat lineal a la mútua causalitat.
- f) Canvi de visions objectives a subjectives.

La modalitat d'investigació qualitativa està basada en els principis del nou paradigma. Un mètode d'investigació qualitativa és l'anomenada *Grounded Theory*, fundat per Glaser i Strauss (1967). La *grounded theory* és una fonamentació detallada per a l'anàlisi sistemàtica i intensiva de dades, sovint oració per oració o frase per frase, de les anotacions, entrevistes o altres documents; per comparació constant, les dades són recollides extensivament i codificades, produint així una teoria ben construïda. L'objectiu de l'anàlisi no és només la recol·lecció o ordenació d'una massa de dades, sinó organitzar les idees que han sorgit de l'anàlisi de dades. L'objectiu de la *grounded theory* consisteix en la generació d'una **nova teoria** basada en la descripció comprensiva, anàlisi i interpretació de dades.

Bodgan i Biklen (1982) enumeren cinc característiques en tota investigació qualitativa, relacionades també amb la investigació en Musicoteràpia:

- a) En investigació qualitativa l'investigador és l'instrument clau.
- b) La investigació qualitativa és descriptiva.
- c) Els investigadors qualitativs es fixen en el procés més que en els simples resultats o productes.
- d) Els investigadors qualitativs analitzen les dades inductivament. La teoria que es desenvolupa d'aquesta manera emergeix des de baix, de les diferents peces d'evidència recollida que estan interconnectades. Un exemple en seria la *grounded theory* (Glaser i Strauss, 1967).

---

¹⁵ Tot i no anomenar en cap moment el nou paradigma, interpretem que s'està referint al paradigma constructivista, amb les característiques definides per Guba i Lincoln (1994, p. 109-112).

- e) El significat és d'importància essencial en l'apropament qualitatiu. Fa referència a captar la manera d'interpretar el significat de cada persona tan precisament com sigui possible: del client i del musicoterapeuta.

Musicoteràpia	Nou paradigma (Constructivisme)	Investigació qualitativa
Realitats intra i interpersonals	Realitats complexes i construïdes	Mostratge amb propòsit. Multiplicitat de mètodes
El terapeuta utilitza la persona com un tot	Visió subjectiva. La implicació és necessària	L'investigador és l'instrument clau
Improvisació musical	Visió heterojeràrquica i hologràfica	Atenció en el procés, no només en els resultats
Permetre que la teràpia evolucioni	Indeterminació	<u>Anàlisi inductiva</u> Teoria fonamentada en les dades (<i>Grounded Theory</i>)
Interaccions entre Terapeuta- Música- Client	Causalitat múltiple. A i B evolucionen i canvien alhora	Visió interactiva. Atenció en el significat, no en la veritat absoluta
Necessitat d'un llenguatge	-	La investigació és descriptiva
Cada client és únic i també la seva música	-	L'objectiu de la investigació no és la generalització

Taula 6: Punts de congruència entre la Musicoteràpia, el nou paradigma i la investigació qualitativa (Amir, 1993b).

A propòsit de la possibilitat de generalització des del “nou paradigma”, Lincoln i Guba (1985) ja van avançar el concepte de *generalització naturalística* o *generalització hologràfica*, com a alternativa. Estableixen que la metàfora del món està canviant de la figura de la màquina a la de l'hograma: “(...) cada part de l'hograma conté tota la informació que es troba en el tot” (p. 125).

Com alguns dels elements de la Musicoteràpia tenen lloc en el món interior del client és important parlar amb les persones que l'han experimentat i veure com descriuen les seves experiències com a clients.

Un concepte proper és l'anomenat *Musicoteràpia Morfològica* (Pedersen, 2004) que es defineix com una ciència molt holística en el seu concepte que no pretén presentar-se com un mètode sinó com una teoria o filosofia per entendre el procés musicoterapèutic. Aquesta ciència pretén trobar la manera de preservar les connexions entre el tot i els detalls de la teoria que es construeix.

La tesi doctoral d'Amir (1992) va tenir com a objectiu descobrir el significat i aprofundir en la comprensió de l'experiència de la Musicoteràpia. Les preguntes que es va formular van ser:

- Quins són els moments més significatius en el procés de Musicoteràpia tal com ho experimenten i descriuen els musicoterapeutes i els clients?
- Com sorgeixen aquests moments i quina és la contribució d'aquests moments per a les vides del client i el musicoterapeuta?

Amir va utilitzar un apropament qualitatiu per a la recollida i anàlisi de les dades. Van ser entrevistats 8 participants, en entrevistes intenses i obertes: 4 musicoterapeutes Humanistes i 4 clients (rebut Musicoteràpia els darrers 4 mesos). Cada entrevista va ser transcrita, organitzada i analitzada en categories, d'acord amb el mètode qualitatiu d'investigació de la *grounded theory*. Aquesta anàlisi va oferir 15 "moments" significatius de l'experiència de Musicoteràpia (dotze moments en un nivell intrapersonal i tres moments en un nivell interpersonal).

Tots aquests moments es van experimentar multidimensionalment i alguns simultàniament entre ells. La contribució d'aquests moments a la vida dels clients van incloure una millora de *l'autoestima*, una millora de la *salut emocional i física* i de les *relacions interpersonals*. L'autor ha intentat demostrar que la investigació qualitativa és adequada per a la naturalesa holística de la Musicoteràpia. Aquest tipus d'investigació permet traslladar l'experiència musical en llenguatge verbal. Amir (1993b) creu que la investigació qualitativa reflecteix l'art, la bellesa i l'essència del nostre treball com a musicoterapeutes. Aquesta mateixa autora (Amir, 2005) va tornar aplicar la *grounded theory*, per explorar el concepte i l'experiència de l'humor musical durant la improvisació en Musicoteràpia.

O'Callaghan (1996, 1997, 2001), O'Callaghan i Colegrove (1998) van utilitzar la *grounded theory* modificada i l'anàlisi de contingut per investigar els temes lírics i les categories (o grups de conceptes) de 64 cançons escrites per 39

pacients de cures intensives. Van sorgir vuit temes i set categories més recurrents. Els temes lírics suggereixen que en el procés de curació s'han de tenir en compte les necessitats físiques, psicosocials i espirituals del pacients. Més endavant, però, Rүүitel et al. (2004) van combinar els dos tipus d'anàlisi per estudiar l'efecte de la teràpia vibrocústica en un grup de noies adolescents, mentre O'Callaghan i McDermott (2004) i O'Callaghan i Hiscock (2007) han combinat els principis de la investigació quantitativa i un apropament de la *Grounded Theory* en dos estudis sobre la relació entre les característiques d'un grup de pacients oncològics i les seves respostes.

Smeijsters i Storm (1996) descriuen el mètode d'investigació qualitativa desenvolupat al Laboratori de Musicoteràpia d'Holanda. Es van fer servir autoinformes, observacions gravades i en viu, entrevistes i discussions en equip com a dades per a l'anàlisi. Com a tècniques d'investigació qualitativa van utilitzar comprovacions per una altra persona, categoritzacions, memòries analítiques, comprovació per altres observadors, desenvolupament de múltiples perspectives i triangulació. S'exposa el cas d'una noia de set anys amb enuresi i la relació amb la seva mare.

Jungaberle, Wolfart i Verres (2002), mitjançant una anàlisi qualitativa sistemàtica i de la *Grounded Theory* (Strauss i Corbin, 2002), van formar categories de contingut. Es van analitzar 167 expressions de pacients i, com a guia per a l'avaluació, la pregunta: Quines habilitats cognitives, emocionals i de comportament presenten els pacients en relacionar-se mitjançant la música?. Els pacients que van progressar amb èxit ho van fer mitjançant l'"apreciació lliure", "tolerància a la irritació", "exploració activa" i "sentit de l'involucrament". Els autors argumenten que els terapeutes poden estimular aquestes habilitats en els pacients, mitjançant la música. Magee i Davison (2004) van aplicar aquest mètode d'anàlisi per analitzar l'efecte de la Musicoteràpia en pacients amb esclerosi múltiple progressiva, mentre Edwards i Kennelly (2004) el van utilitzar per analitzar les tècniques utilitzades per un musicoterapeuta pediàtric.

Aldridge i Aldridge (2002) ofereixen una proposta metodològica anomenada *anàlisi de narracions terapèutiques* per a la interpretació de "pistes" musicoterapèutiques (*traces*). Aquestes pistes les consideren dades empíriques i inclouen tant elements qualitius com quantitius. El procés d'interpretació que

exposen el refereixen a l'hermenèutica i a l'enfocament constructivista, pels quals els significats s'uneixen per entendre el procés terapèutic.

b) El mètode de la Grounded Theory

En el mètode de la *Grounded Theory*, les dades s'utilitzen per desenvolupar una teoria i el procés que se segueix, anomenat **mètode de la comparació constant**, és el següent (Glaser i Strauss, 1967):

- 1.- Dividir el text en unitats d'anàlisi.
- 2.- Codificar les unitats d'anàlisi en funció del seu significat (des d'un pensament o concepte a unes frases o dues pàgines de text, Rennie, 1995).
- 3.- Assignar les unitats a categories: tantes com siguin necessàries ("categorització oberta", Rennie, Phillips i Quartaro, 1988, p. 143).
- 4.- Estructura jeràrquica: cada categoria de la qual emergeixen les altres és una categoria nuclear. Les categories d'ordre inferior es consideren propietats de les d'ordre superior.

La **teoria del fenomen** sorgeix a partir de les relacions que s'estableixen entre les categories de tots els nivells i ha d'emergir al marge dels prejudicis de l'investigador (Herrero, 1999; Parra, 2005c). Tenint en compte que en investigació qualitativa s'assumeix que l'investigador no pot ser neutral, és recomanable l'ús d'una *memòria teòrica* en què l'investigador pugui mantenir-se fidel al text, separant les especulacions de l'analista de la teoria fonamentada en el text (procediment fenomenològic anomenat *bracketing*, Giorgi, 1970).

En el procés de **redacció de la teoria**, els **criteris** que ha de tenir una *grounded theory* són (Rennie et al., 1988):

- 1.- Resultar creïble al lector: que expliqui el fenomen.
- 2.- Aproximació comprensiva a les dades, sense oblidar cap aspecte de les mateixes.
- 3.- Ha d'emergir del procés d'inducció de les dades.
- 4.- Ha de portar l'analista a la formulació d'hipòtesis i investigacions addicionals.

Strauss i Corbin (2002) afirmen que, tot i que la unitat d'anàlisi és el concepte, "més endavant, si es vol comprovar quantitativament la teoria fent anàlisis

múltiples o altre tipus d'estudis quantitativs amb formes molt complexes d'anàlisis estadístiques, també es pot fer" (p. 303). Afirment que, com altres investigadors qualitativs, qui treballi amb la *grounded theory* pot utilitzar dades quantitatives o combinar tècniques d'anàlisi quantitativa i qualitativa (Strauss i Corbin, 1994). De fet, asseguren que, en molts aspectes, ambdós tipus de dades són necessàries (Glaser i Strauss, 1967).

"(...) per construir una teoria densa, ben desenvolupada, integrada i exhaustiva, un investigador ha de fer ús de qualsevol mètode al seu abast, tenint en ment que és necessària una vertadera **interacció de mètodes**. (...) al disseny, així com als conceptes, se'ls ha de permetre que **emergeixin** durant el procés de la investigació. (...). Sigui quin sigui el mètode que s'adopti, la força motriu ha de ser sempre la teoria que va evolucionant" (Strauss i Corbin, 2002, p. 37).

Per a aquests autors, la informació d'un estudi quantitativ dins d'una investigació es pot utilitzar per formular hipòtesis addicionals que es poden examinar i refinar mitjançant un mostratge teòric més precís amb procediments qualitativs. Segons Strauss i Corbin (2002), no existeix un conjunt estàndard de mètodes igualment útils per a cada pas de la investigació. Aquests autors advoquen per la interacció de mètodes i afirmen que hi pot haver una interacció de doble via entre ambdós tipus de procediments, on les dades qualitatives afectin les anàlisis quantitatives i a l'inrevés.

D'altra part, Strauss i Corbin (2002) també atorguen una importància primordial a la **creativitat** dels investigadors: "(...) aquests procediments no van ser dissenyats per seguir-los de manera dogmàtica sinó per utilitzar-los de manera creativa" (p. 15). Destaquen que l'anàlisi és la interacció entre els investigadors i les dades, buscant un equilibri entre ciència i creativitat.

En el primer apartat de la part empírica d'aquesta tesi doctoral s'ha presentat la metodologia que s'utilitzarà, definida des del paradigma constructivista. Així, s'ha definit la modalitat metodològica de l'**hermenèutica**, coherent amb l'**epistemologia constructivista**. S'ha definit què s'entén per *investigació de resultats i de procés* i s'ha establert la seva relació amb el **model Humanista** i la **Musicoteràpia**, destacant la importància que ambdues atorguen als *processos emocionals* en els resultats d'una

teràpia. Finalment, s'han aportat diferents estudis en què s'ha utilitzat una combinació de mètodes quantitatius i qualitatius, des de la Musicoteràpia i s'ha presentat el mètode de la *Grounded Theory*, com a modalitat qualitativa d'anàlisi aplicable a la Musicoteràpia.

3.2.- Tema, hipòtesi i objectius

En el segon apartat corresponent a la part empírica de la present tesi doctoral presentem el tema que la defineix i formulem una possible hipòtesi exploratòria. També s'ofereixen els objectius triats per portar a terme la investigació.

El **tema** de la tesi doctoral pretén englobar allò de què tracta, de manera resumida. Es podria expressar de la següent manera: "*Investigació de resultats i de procés d'una intervenció musicoterapèutica en tres dones maltractades*".

Pel que fa a la hipòtesi, hem de definir-la com a exploratòria, pel fet que no es pretén realitzar un contrast d'hipòtesis com el que es porta a terme des del paradigma positivista. Per això, la nostra **hipòtesi exploratòria** es podria formular de la següent manera:

La utilització de la música com a element principal d'una intervenció terapèutica pot produir canvis en l'autoestima, depressió i assertivitat de tres dones maltractades.

Els **objectius** triats per a aquesta tesi doctoral s'ordenen en dos Estudis diferenciats però relacionats entre si, com hem exposat a l'apartat *Introducció*. Aquí no farem sinó recordar-los:

ESTUDI 1: Estudi de Resultats o de l'eficàcia d'una intervenció musicoterapèutica. Per portar-ho a terme s'utilitzarà el mètode quantitatiu mitjançant qüestionaris estandaritzats per mesurar l'efecte pre i post tractament de les variables autoestima, depressió i assertivitat. També es portarà a terme un seguiment quantitatiu mitjançant fulls de seguiment diaris.

ESTUDI 2: Estudi de Procés d'una intervenció musicoterapèutica. Per portar-ho a terme es realitzarà una anàlisi exploratòria i descriptiva de les sessions

mitjançant el mètode de la *Grounded Theory*. Amb aquest mètode s'analitzaran les dimensions relacionades amb el maltractament així com la possible relació existent entre les esmentades dimensions i les tècniques musicoterapèutiques utilitzades en la intervenció.

Els dos Estudis pretenen mantenir una relació complementària a l'hora de discutir i interpretar els resultats obtinguts en un i en l'altre.

3.3.- Mètode

Dins del mètode utilitzat, presentem la mostra de què vam partir per portar a terme la tesi doctoral, així com els instruments de mesura emprats, pel que fa a dades quantitatives i qualitatives. S'ofereix el disseny que ha guiat el nostre treball i el procediment utilitzat, tant per a l'Estudi 1 com per a l'Estudi 2.

3.3.1.- Mostra

Vam proposar partir d'una mostra de dones maltractades que residien en una casa d'acollida que reunissin les següents característiques: portar un cert temps vivint a la casa (per afavorir l'estabilitat emocional); parlar castellà o català; comptar amb un total de sis dones. Aquestes condicions les vam proposar a la directora del centre en una entrevista, la qual ja havia llegit el projecte i ens va informar de les condicions en les qual poder-lo portar a terme. Vam assistir a una reunió amb les dones, a les quals se'ls va informar del projecte de manera detallada: objectius, tipus d'intervenció i la seva justificació, procediment (nombre de sessions, lloc, qüestionaris, confidencialitat, document de consentiment informat...), tipus de resultats que esperàvem i finalitat de la investigació (publicació de resultats i presentació de la tesi doctoral a la qual podrien assistir, si així ho desitjaven). En tot moment va ser prioritari que fossin les dones, personalment, les qui donessin el seu consentiment de participar en la investigació en les condicions proposades i ens vam assegurar que el respecte envers elles i a la seva autonomia fos una constant (essent coherents amb els objectius de la investigació i amb els principis que l'emmarquen, veure apartat 3.4.). El següent pas va consistir en una presa de contacte amb elles a través d'entrevistes informals, durant una setmana, aproximadament, en què vàrem

recollir informació sobre els seus gustos musicals i sobre altres aspectes que ens van voler facilitar. En aquesta mateixa ocasió vam passar les bateries de tests a les possibles participants i vam obtenir el seu consentiment signat de participar en la investigació (veure apartat 3.4. i Annex).

La nostra intenció era aplicar la intervenció a un total de sis dones, però finalment hi van participar tres. El primer cas, que hem anomenat Cas A, va integrar el treball d'investigació previ (Parra, 2005c). Els casos B i C s'hi van afegir en la segona part del nostre projecte doctoral. Els tres casos són els següents:

- Cas A: immigrant, prop dels vint anys, casada.
- Cas B: immigrant, prop del vint anys, sense parella coneguda, amb una filla de tretze mesos.
- Cas C: del nostre país (no catalanoparlant), prop dels trenta anys, casada, amb una filla de cinc anys.

La dona del Cas C és la que menys temps portava a la casa, però va mostrar interès a participar en la investigació. Per això, tot i adequar-se menys al perfil de pacient demanat, hem volgut incloure-la per il·lustrar el procés seguit per una dona amb aquestes característiques. Amb una de les dones vam poder aplicar el total de la intervenció (Cas A), però les altres dues no van concloure les dotze sessions previstes. Una perquè va retornar amb el seu marit (Cas C) i l'altra perquè es va mudar a un pis pont (Cas B) després de la vuitena sessió. Per aquest motiu, només la dona que va concloure el total de sessions (Cas A) va respondre als qüestionaris abans i després de la intervenció, corresponents a l'Estudi 1.

3.3.2.- Instruments

Tests estandaritzats: a les pacients se'ls passarien, abans i després del tractament, les següents bateries de tests estandaritzats:

- 1.- *Cuestionario Autoconcepto Forma 5 (AF5)* (García i Musitu, 2001; 30 ítem): es mesuren les dimensions autoconcepte acadèmic/ laboral, social, emocional, familiar i físic.
- 2.- *Cuestionario Estructural Tetradsimensional para la Depresión (CET-DE)* (Alonso-Fernández, 1995; 16 ítem; versió breu): es mesuren les dimensions humor depressiu, anèrgia, discomunicació i ritmopatia.

- 3.- *Escala de Habilidades Sociales* (EHS) (Gismero, 2002; 33 ítem.): es mesuren les dimensions autoexpressió, defensa dels drets com a consumidor, expressió d'enuig, dir no, fer peticions i iniciar interaccions positives amb l'altre sexe.

Fulls de seguiment diaris: per mesurar les tres variables, segons el temps de participació en diferents activitats (en % sobre la durada total de la sessió):

- Estat d'ànim: temps de participació en activitats musicoterapèutiques (tocar instruments, cantar, ballar, moviment, dibuixar, escenificar i audició).
- Assertivitat: durada de la interacció verbal.
- Autoestima: temps de participació en activitats musicoterapèutiques + durada de la interacció verbal.

Vam utilitzar un aparell de mini disc SONY per gravar el so de les sessions i un reproductor de CD's per escoltar les audicions. També vam fer ús d'instruments *Orff* (instruments de percussió senzills), una guitarra, paper, retoladors de colors i bolígrafs. Les verbalitzacions de les sessions es van transcriure i van servir com a material per a l'anàlisi qualitatiu posterior.

3.3.3.- Disseny

Tipus de disseny: estudi mixt, quantitatiu i qualitatiu, de cas únic (N=3).

- ESTUDI 1: *Estudi de Resultats* d'una intervenció de Musicoteràpia a tres dones maltractades (anàlisi de l'eficàcia).

Mètode o procediment: quantitatiu.

Aplicacions del mètode quantitatiu:

- Mesura de l'efecte pre i post tractament mitjançant qüestionaris estandaritzats en les variables autoestima, depressió i assertivitat.
- Seguiment quantitatiu amb fulls d'observació diaris.

- ESTUDI 2: *Estudi de Procés* d'una intervenció de Musicoteràpia a tres dones maltractades (anàlisi exploratòria i descriptiva d'onze, vuit i tres sessions).

Mètode o procediment: qualitatiu.

Aplicacions del mètode qualitatiu:

- Anàlisi de les dimensions relacionades amb el maltractament, mitjançant els Torns de Parla (TP) de la pacient: *Grounded Theory* (Glaser i Strauss, 1967).
- Anàlisi de les tècniques musicoterapèutiques utilitzades, segons les dimensions sobre el maltractament.

3.3.4.- Procediment

Per portar a terme els objectius de l'Estudi 1 i de l'Estudi 2, el procediment que es va seguir en cada cas va ser el següent:

ESTUDI 1:

Variable Independent: intervenció musicoterapèutica, a través de diferents experiències musicals.

Variable Dependent: mesures quantitatives de les variables autoestima, depressió i assertivitat a través de tests estandaritzats i full de seguiment diari (veure Annex).

Es contemplaren les tres variables en totes les sessions.

Es realitzaren un total de tretze, vuit i tres sessions de Musicoteràpia repartides al llarg de dos mesos, d'una hora de durada i amb una freqüència d'1-2 cops per setmana, en què vam incloure una varietat d'experiències musicals apropiades per a aquest col·lectiu i els objectius apuntats:

- audicions i discussió posterior
- anàlisi de lletres de cançons
- improvisació instrumental, vocal i corporal
- escriptura de cançó i poema
- dansa estructurada
- dibuix
- aprendre a tocar la guitarra
- cantar
- imaginació guiada amb música
- *role-playing* (que nosaltres anomenarem *escenificacions*).

S'ha utilitzat un protocol de sessions semblant per als tres casos, amb un mateix esquema pel que fa a sessions en què s'ha portat a terme una imaginació

guiada, l'escriptura d'una cançó, començar a tocar la guitarra, l'activitat amb bongos, l'elaboració del títol d'un CD i els qüestionaris pre, post test i per al seguiment de la depressió (veure Annex, protocol del Cas A, B i C).

Sessió 1: Improvisació instrumental. Audició.

Sessió 2: Imaginació guiada nº1, dibuix i posar-hi una paraula.

Sessió 3: Escriure una cançó.

Sessió 4: Començar a aprendre a tocar la guitarra.

Sessió 5: Moviment/ Ballar.

Sessió 6: Escenificar. Qüestionari per al seguiment de la depressió.

Sessió 7: Moviment/ Ballar.

Sessió 8: Imaginació guiada nº2, dibuix i posar-hi una paraula.

Sessió 9: Conversa amb bongos.

Sessió 10: Escriure els títols d'un CD de la pròpia vida.

Sessió 11: Moviment/ Ballar.

Sessió 12: Activitat escollida per la pacient. Qüestionaris finals.

La resta d'activitats s'han implementat seguint un ordre d'acord amb les preferències de cada cas, però sempre incloent-hi de semblants o d'equivalents (p.e: escenificar una qualitat pròpia, un moment feliç o el nom; omplir els buits d'una cançó; cantar), combinant música aportada per la musicoterapeuta i per les pacients. La música s'ha utilitzat com a mitjà d'expressió. Majoritàriament, les sessions s'han estructurat amb una primera part en què es portaren a terme diferents activitats amb la música com a element principal i una part final reservada a verbalitzar sobre diferents aspectes a propòsit de la sessió o d'algun tema a mode d'exercici escrit per donar forma i contenir l'esdevingut durant cada sessió. Les sessions dedicades a l'audició d'una imaginació guiada en portaren a terme amb la pacient en posició horitzontal i els ulls tancats, després de la qual comentàrem conjuntament la seva experiència i els dibuixos d'allò que imaginà. Les sessions es realitzaren al saló menjador de la casa d'acollida, després de dinar (15.30-16.30 h.).

Seguiment:

- Després d'un mes: Escala Tetradimensional para el seguimiento de la *Depresión* (ETD) (Alonso-Fernández, 1990; 16 ítems).
- Gravacions diàries en mini disc.

- Full de seguiment diari: segons el temps de participació en les activitats esmentades.

Després de dos mesos vàrem tornar a passar els tests per avaluar canvis en els objectius apuntats. Les indicacions temporals (en mesos) són orientatives i correspondrien al punt mig i final de la intervenció, aproximadament.

ESTUDI 2:

A partir de la transcripció de les verbalitzacions que es van enregistrar a les sessions, es van portar a terme els següents passos:

- 1.- Anàlisi dels TP de la pacient i categorització dels temes principals (relacionats amb el maltractament) mitjançant la metodologia de la *Grounded Theory* (Glaser i Strauss, 1967).
- 2.- Quantificació dels TP de cada categoria sorgida de l'anàlisi anterior i de les tècniques musicoterapèutiques utilitzades en cada categoria.
- 3.- Anàlisi de les dimensions relacionades amb el maltractament segons la seva evolució al llarg de les sessions analitzades.
- 4.- Anàlisi de la relació entre les dimensions relacionades amb el maltractament i les tècniques musicoterapèutiques més utilitzades al llarg de les sessions analitzades.

Per a l'anàlisi dels punts 1 i 3 s'ha seguit l'esquema utilitzat per Herrero (2004) i Parra (2005c), que compta amb els següents passos:

Primer pas: Llegir i comprendre tot el text.

Segon pas: Anàlisi de les 11, 8 i 3 sessions (selecció de Referències Discursives al Maltractament en Musicoteràpia).

Tercer pas: Selecció de les unitats d'anàlisi:

- TP de la terapeuta i de la pacient (especialment de la pacient).

Quart Pas: Dividir el text en les unitats d'anàlisi seleccionades.

Cinquè Pas: Sintetitzar el significat de les unitats d'anàlisi.

Sisè Pas: Crear categories mitjançant el mètode de la comparació constant.

Setè Pas: Organitzar totes les categories sorgides de les diferents sessions de forma gràfica.

Vuitè Pas: Redactar els resultats de l'anàlisi.

Entenem per **Referències Discursives al Maltractament en Musicoteràpia** la selecció de seqüències d'anàlisi que ens interessaven per a aquest Estudi 2. S'han inclòs els fragments de la sessió en què les pacients han parlat d'aspectes específics relacionats amb el maltractament, així com aquells relacionats amb els seus objectius i aspiracions. S'han exclòs els fragments de conversa en què s'ha parlat sobre qüestions irrelevantes per a la intervenció (p.e.: traduccions de cançons o converses sobre aspectes pràctics del dia a dia). Els moments de la intervenció en què no s'ha parlat (p.e.: tocar instruments, cantar, ballar o dibuixar), s'han analitzat mitjançant els fulls de seguiment, considerant la durada de cadascuna d'aquestes activitats.

En aquest apartat s'ha presentat la mostra, els instruments, el disseny i el procediment utilitzats per portar a terme la part empírica d'aquesta tesi doctoral. En els dos següents apartats es mostren els resultats que s'han obtingut, corresponents a l'Estudi 1 i a l'Estudi 2.

3.4.- Aspectes ètics

En aquest apartat presentem algunes consideracions ètiques a tenir en compte, específicament, en la investigació que volem portar a terme. Estan basades en els principis de l'Informe Belmont (1978) i fan referència a l'objectiu de la investigació, als seus possibles problemes ètics i a la justificació de la seva licitud.

3.4.1.- Objectiu de la investigació doctoral

Millorar les variables psicològiques d'autoestima, depressió i assertivitat en tres dones maltractades mitjançant una intervenció musicoterapèutica.

3.4.2.- Possibles problemes ètics

a) No maleficència.- Assegurar que no es causarà un mal a la persona investigada per la nostra intervenció. En el nostre cas, en els nivells *psicològic*: no empitjorar les variables que pretenem millorar (autoestima, depressió i assertivitat); *social*: no pertorbar l'estat de coses que trobem (p.e., si hi ha fills); *simbòlic-axiològic*: respectar els valors de les pacients, en cas que siguin diferents als nostres.

b) Beneficència.- Assegurar-nos que la persona es beneficiarà de la nostra intervenció, en aquest cas, en els nivells *somàtic*: mitjançant les activitats de

moviment amb música, contribuint a millorar la seva imatge (autoestima) i el seu nivell d'energia (depressió); *social*: contribuir a millorar la seva vida de relació (assertivitat); *psicològic*: contribuir al seu benestar psicològic millorant l'autoestima, la depressió i l'assertivitat; *simbòlic-axiològic*: potenciar la confiança i el desenvolupament dels seus propis valors (autoestima).

c) Autonomia.- Respectar les decisions lliures i responsables del subjecte investigat, en el nostre cas, en els nivells *moral i físic*: mitjançant la seva participació lliure en l'experimentació, des del començament i al llarg de la mateixa. Per a això ens assegurarem d'informar-la, que comprèn aquesta informació i que no rep coaccions externes al respecte. Contribuir així mateix, a la seva autonomia moral interna; *emocional*: contribuir a la seva autoexpressió; *econòmica*: contribuir a que la persona pugui desenvolupar-se a aquest nivell, a partir de potenciar les altres àrees (i influint aquesta, al mateix temps, en aquelles).

d) Justícia.- No fer discriminacions en triar la nostra mostra per motius de raça, origen social, nivell econòmic o altre tipus de consideracions.

e) Confidencialitat.- Assegurar la confidencialitat de les dades que recollim en l'experimentació ometent els noms i cognoms de les participants.

3.4.3.- Justificació de la licitud de la investigació doctoral

a) Necessitat.- Considerem que aquesta tesi doctoral pot ser necessària per tres raons. *Tipus d'intervenció*: mitjançant la Musicoteràpia, en adreçar-se a l'àrea emocional; *àrees d'intervenció*: emocionals (autoestima, depressió i assertivitat); *col·lectiu vulnerable*: dones maltractades, on aquestes àrees es troben afectades.

b) Licitud.- Considerem que aquesta tesi doctoral pot resultar acceptable en tant s'assegurin, mitjançant la intervenció, els principis ètics de no maleficència, beneficència, autonomia, justícia i confidencialitat, tal i com hem mirat de justificar a l'apartat 3.4.2. A l'Annex adjuntem un document de consentiment informat perquè sigui omplert per les participants de la investigació (veure Annex).

3.5.- ESTUDI 1: Resultats

Presentem per separat els resultats corresponents a l'Estudi 1 i a l'Estudi 2. Com hem comentat, l'Estudi 1 només es va poder aplicar en la seva totalitat en el Cas A, ja que va ser l'única dona que va concloure el total de sessions previstes i la que va respondre els qüestionaris abans i també després de la intervenció. Tot i així, incloem els resultats obtinguts per als casos B i C.

Pel que fa a l'Estudi 1, i el Cas A, els resultats corresponen a la mesura de les variables autoestima, depressió i assertivitat mitjançant els qüestionaris i els fulls de seguiment diaris. Els resultats mostren millores en les tres variables mitjançant els qüestionaris (veure Annex, Figures 1 A, 2 A, 3 A i Taules 7 A, 8 A i 9 A) i els fulls de seguiment diaris (veure Annex, Taules 10 A, 11 A i 12 A). Autoestima: 20,24% (qüestionari), 31,11% (full de seguiment); depressió: 41,38% i 10,64%; assertivitat: 11,2% i 21,93%.

En la variable **autoestima** s'ha observat una major millora mitjançant els fulls de seguiment (31,11%). El qüestionari AF-5 reflecteix un augment en les cinc dimensions, (en total, un 20,3%, Puntuació Directa, PD; de 22,4 a 48 centils) sobretot en les que puntuaren més baix en el pre test (autoconcepte social i familiar), amb un augment de 35 i 53 unitats de centil.

La variable **depressió** és la que ha mostrat una major millora a través del qüestionari CET-DE, que es reflecteix en totes les dimensions (menys en la discomunicació), amb una disminució en la puntuació global de depressió del 41,4% (PD). Es va partir d'un tipus bidimensional de depressió (humor depressiu i anèrgia), monodimensional en el seguiment (discomunicació) i cap dimensió en depressió en el post test. Amb el full de seguiment s'ha observat una millora en l'estat d'ànim del 10,6%.

L'**assertivitat** és la que menys millora ha mostrat a través del qüestionari EHS (11,2%, PD) reflectint-se en 4 dimensions (menys en expressió d'enuig o disconformitat, que quedà igual i iniciar interaccions positives amb l'altre sexe, que empitjorà). Tot i així, la puntuació en centil global (5) no varià respecte al pre test (la directa sí: de 56 a 63). Mitjançant els fulls de seguiment diaris s'ha observat un canvi del 21,9%.

Pel que fa al Cas B, els resultats mostren millores per a la variable **depressió** mitjançant els qüestionaris, només entre pre test i seguiment (veure Annex, Figures 2 B i Taula 8 B) i els fulls de seguiment diaris (veure Annex, Taula 11 B), un 33,33% (qüestionari) i un 3,83% (full de seguiment). En aquest cas es partia d'una depressió tetradiimensional en el pre test i cap dimensió de depressió en el seguiment.

La variable **autoestima** ha mostrat una puntuació global en el pre test per sota del centil 50. Les dimensions acadèmica-laboral, social i emocional han puntuat per sota del centil 25. Les dimensions familiar i física han puntuat per sobre del centil 50. Amb els fulls de seguiment diaris la variable autoestima ha mostrat un empitjorament del 2,4% (veure Annex, Figura 1 B i Taula 7 B i 10 B).

La variable **assertivitat** ha mostrat una puntuació global en el pre test de 5 centils. Les dimensions dir no i fer peticions han puntuat per sota d'aquesta puntuació. L'única dimensió que ha puntuat per sobre del centil 25 ha estat iniciar interaccions positives amb l'altre sexe. Amb els fulls de seguiment diaris la variable assertivitat han mostrat un empitjorament del 2,83% (veure Annex, Figura 3 B i Taula 9 B i 12 B).

En el Cas C, les tres variables només s'han pogut mesurar en el pre test amb els qüestionaris (veure Annex, Figures 1 C, 2 C, 3 C i Taules 7 C, 8 C i 9 C). La variable **autoestima** ha mostrat una puntuació global en el pre test per sobre del centil 50. La dimensió que ha puntuat més baix ha estat l'emocional, per sota del centil 50. La dimensió familiar és la que ha puntuat més alt, amb el centil 95. Amb els fulls de seguiment diaris la variable autoestima ha mostrat una disminució en la seva puntuació del 13,50% (veure Annex, Taula 10 C).

La variable **depressió** ha puntuat per sota del llindar depressiu en el pre test. La dimensió que ha puntuat més alt ha estat la comunicació (PD=7). Amb els fulls de seguiment diaris la variable depressió ha mostrat una disminució en la seva puntuació del 13,54% (veure Annex, Taula 11 C).

La variable **assertivitat** ha mostrat una puntuació global en el pre test de 50 centils. Les dimensions autoexpressió en situacions socials i iniciar interaccions positives amb l'altre sexe han puntuat per sota del centil 25. La dimensió fer peticions és la que ha puntuat més alt, amb el centil 99. Amb els fulls de seguiment diaris la variable assertivitat ha mostrat una disminució en la seva puntuació del 0,29% (veure Annex, Taula 12 C).

En conjunt podem inferir que les variables que han experimentat una major millora han estat la depressió (Cas A: mitjana = menys 26%; Cas B: mitjana = menys 37,16%) i l'autoestima (Cas A: mitjana = més 25,7%). Si considerem els resultats del qüestionari AF-5, en el Cas A veiem que l'autoestima reflecteix millores en totes les dimensions, fet que ens sembla rellevant, per considerar aquesta variable com la principal i de la qual depenen les altres dues, segons alguns autors (Rovira, 1998). Quant a la **depressió**, i en el Cas A, malgrat haver-se produït millores en tres de les quatre dimensions, hem observat un empitjorament en la dimensió *discomunicació*, en el seguiment, que ha tornat a millorar en el post test (però no fins al nivell del pre test). Creiem que pot ser degut al fet d'haver estat l'única dona que va decidir assistir a totes les sessions de Musicoteràpia, malgrat que la resta de les seves companyes no ho van fer, la qual cosa va poder produir certa fredor en la convivència entre elles (com hem pogut comprovar amb les dades qualitatives). La dimensió que mostra una major millora ha estat l'*humor depressiu*. Ara bé, en el Cas B, hem observat una millora en totes les dimensions en el seguiment, sobretot en la dimensió *anèrgia*. Quant a l'**assertivitat**, i en el Cas A, la millora mitjana ha estat en un 16,55%. Ens sembla important destacar que la dimensió que més ha millorat ha estat *fer peticions*, segurament per haver-se treballat en les sessions amb insistència. D'altra banda, la dimensió *iniciar interaccions positives amb l'altre sexe* és l'única que ha experimentat un descens, fet que interpretem com cert canvi d'actitud envers aquesta àrea de la seva vida, potser més prudent, en què ha expressat sentir-se més tranquil·la que abans (com també hem confirmat amb les dades qualitatives).

Ens sembla important afegir informació qualitativa de les pacients per completar els elements que poden contribuir als canvis en la teràpia, dins d'un disseny mixt (quantitatiu i qualitatiu) que contempli tant els resultats com el procés de la teràpia (Feixas i Miró, 1993). Per tant, pensem que es poden portar a terme dissenys de cas únic (p.e. N=3-4) o en petit grup, mixts, per contrastar entre ells els resultats que se n'obtinguin i poder establir alguna conclusió més general respecte a l'efecte d'aquest tipus de teràpia aplicada a aquest col·lectiu.

CONCLUSIONS

CAS A

- Les tres variables mesurades han mostrat millores mitjançant els qüestionaris i els fulls de seguiment diaris: la variable **depressió** ha estat la que més millora ha experimentat (26%), seguida de la l'**autoestima** (25,7%) i l'**assertivitat** (16,5%).
- La variable depressió és la que ha millorat més quan s'ha mesurat mitjançant el qüestionari (41,38%), seguida de l'autoestima (20,24%) i l'assertivitat (11,2%). Dins la variable **depressió** la dimensió que més ha millorat ha estat l'*humor depressiu*. Dins la variable **autoestima**, les dimensions que més millora han mostrat han estat l'*autoconcepte social i familiar*. Quant a l'**assertivitat**, la dimensió *fer peticions* és la que més ha millorat.
- La variable autoestima és la que ha mostrat una major millora quan s'ha mesurat mitjançant els fulls de seguiment diaris (31,11%), seguida de l'assertivitat (21,93%) i la depressió (10,64%).
- Les dimensions que han empitjorat (*discomunicació*, del qüestionari CET-DE de depressió i *iniciar interaccions positives amb l'altre sexe*, del qüestionari EHS d'habilitats socials), les hem pogut explicar mitjançant les mesures qualitatives de l'Estudi 2.

CAS B

- La variable **depressió** és l'única que s'ha pogut mesurar amb els qüestionaris en el pre test i en el seguiment, mostrant una millora del 33,33%. Aquesta variable també és l'única que ha mostrat una millora amb els fulls de seguiment diaris (3,83%).
- Dins la variable **depressió**, la dimensió que més ha millorat quan s'ha mesurat amb el qüestionari ha estat l'*anèrgia* (40%).
- La variable **autoestima** ha mostrat una puntuació global en el pre test per sota del centil 50. Les dimensions *acadèmica-laboral*, *social* i *emocional* han puntuat per sota del centil 25. Les dimensions *familiar* i *física* han puntuat per sobre del centil 50.
- La variable **assertivitat** ha mostrat una puntuació global en el pre test de 5 centils. Les dimensions *dir no* i *fer peticions* han puntuat per sota d'aquesta

xifra. L'única dimensió que ha puntuat per sobre del centil 25 ha estat *iniciar interaccions positives amb l'altre sexe*.

- Amb els fulls de seguiment diaris la variable autoestima i assertivitat han mostrat un empitjorament al voltant del 2,5%.

CAS C

- Les tres variables només s'han pogut mesurar amb els qüestionaris en el pre test.
- La variable **depressió** ha puntuat per sota del llindar depressiu en el pre test. La variable que ha puntuat més alt ha estat la *discomunicació*.
- La variable **autoestima** ha mostrat una puntuació global en el pre test per sobre del centil 50. La dimensió que ha puntuat més baix ha estat l'*emocional*, per sota del centil 50. La dimensió *familiar* és la que ha puntuat més alt, amb el centil 95.
- La variable **assertivitat** ha mostrat una puntuació global en el pre test de 50 centils. Les dimensions *autoexpressió en situacions socials i iniciar interaccions positives amb l'altre sexe* han puntuat per sota del centil 25. La dimensió *fer peticions* és la que ha puntuat més alt, amb el centil 99.
- Amb els fulls de seguiment diaris l'autoestima i la depressió han mostrat una disminució del 13,5% en les seves puntuacions al llarg de les tres sessions. La variable **assertivitat** només en un 0,29%.

En aquest apartat hem exposat els resultats de l'Estudi 1, corresponents als qüestionaris i els fulls de seguiment que han mesurat les dimensions autoestima, depressió i assertivitat en la nostra intervenció de Musicoteràpia a tres dones maltractades. En el següent apartat, presentarem els resultats corresponents a l'anàlisi qualitativa de l'Estudi 2, relatiu a les dimensions sobre el maltractament i a les tècniques musicoterapèutiques utilitzades en cadascuna d'aquestes dimensions.

3.6.- ESTUDI 2: Resultats

Quant als resultats de l'Estudi 2, s'ha seguit l'esquema d'anàlisi utilitzat per Herrero (2004) i Parra (2005c). S'han ordenat en forma de taula les categories d'ordre superior i les categories d'ordre inferior o subcategories a partir de què s'han creat les d'ordre superior. La categoria nuclear que dona sentit al conjunt de l'anàlisi és la de **“Procés Musicoterapèutic en la Resolució de les Seqüeles d'un Maltractament”** (veure Annex, Taules 13-23 A; 13-20 B i 13-15 C). Podem considerar aquesta categoria com la pregunta que hem formulat al text.

Dividirem la nostra anàlisi en dues parts. En primer lloc exposarem els resultats referents a les *dimensions* o temes principals relacionats amb el maltractament, segons la seva evolució al llarg de les onze, vuit i tres sessions analitzades. En segon lloc analitzarem les dimensions esmentades i la seva relació amb les *tècniques musicoterapèutiques* més utilitzades al llarg de les mateixes sessions.

En les dues parts es farà referència a la quantificació dels TP en freqüències per il·lustrar l'anàlisi (veure Annex, Taula 24 A, B i C). Aquesta quantificació fa referència al nombre de vegades que surt cadascuna de les dimensions o tècniques al llarg de les sessions. De fet, l'ordre de presentació de les següents sis dimensions principals es relaciona amb la seva freqüència d'aparició en el primer dels casos (Cas A): de menys a més freqüència. De la mateixa manera, les figures que acompanyen algunes de les dimensions relacionades amb el maltractament no pretenen ser gràfiques estadístiques sinó una forma gràfica de representar els TP. Del total de sis dimensions relacionades amb el maltractament, ens detindrem una mica més en l'“Emocional/ cognitiva”, per ser la que creiem que té més rellevància en el procés de canvi de la teràpia portada a terme en aquest cas. Així mateix hi haurà ocasions en què trobarem subcategories en més d'una dimensió (com a resultat de la “categorització oberta”), en aquest cas especificarem en quina dimensió realitzarem la nostra anàlisi.

La Taula 25 mostra les **Referències Discursives al Maltractament en Musicoteràpia (RDMM)** o fragments de text que hem seleccionat per a l'anàlisi d'aquest Estudi 2. Els seus límits vénen assenyalats pels Torns de Parla (TP).

NOMBRE DE SESSIÓ (CAS A)	FRAGMENTS DE REFERÈNCIES DISCURSIVES AL MALTRACTAMENT EN MUSICOTERÀPIA: TORNS DE PARLA (TP)
S3	· TP. 6 a 279
S4	· TP. 12 a 106 · TP. 119 a 224 · TP. 254 a 638 · TP. 656 a 672
S5	· TP. 43 a 91 · TP. 130 a 505 · TP. 525 a 701 · TP. 748 a 803 · TP. 819 a 936
S6	· TP. 8 a 280 · TP. 320 a 345 · TP. 410 a 499 · TP. 558 a 645 · TP. 723 a 756 · TP. 804 a 904 · TP. 1033 a 1194
S7	· TP. 1 a 182 · TP. 254 a 437 · TP. 475 a 531 · TP. 578 a 696 · TP. 720 a 766 · TP. 874 a 889 · TP. 1005 a 1077 · TP. 1116 a 1180
S8	· TP. 11 a 68 · TP. 82 a 253 · TP. 263 a 513
S9	· TP. 9 a 91 · TP. 139 a 188 · TP. 242 a 344 · TP. 359 a 509 · TP. 523 a 617
S10	· TP. 1 a 28 · TP. 67 a 84 · TP. 137 a 212 · TP. 272 a 326 · TP. 386 a 436 · TP. 457 a 538 · TP. 563 a 671
S11	· TP. 15 a 76 · TP. 102 a 130 · TP. 158 a 167 · TP. 186 a 390 · TP. 408 a 633 · TP. 652 a 667 · TP. 691 a 707 · TP. 749 a 781

	<ul style="list-style-type: none"> · TP. 797 a 874 · TP. 896 a 961
S12	<ul style="list-style-type: none"> · TP. 9 a 41 · TP. 65 a 89 · TP. 150 a 170 · TP. 188 a 238 · TP. 284 a 318 · TP. 340 a 406 · TP. 452 a 487 · TP. 562 a 608 · TP. 626 a 644 · TP. 670 a 766 · TP. 810 a 817
S13	<ul style="list-style-type: none"> · TP. 72 a 87 · TP. 107 a 166 · TP. 211 a 398 · TP. 416 a 572
NOMBRE DE SESSIÓ (CAS B)	
S1	<ul style="list-style-type: none"> · TP. 21 a 90 · TP. 103 a 194 · TP. 204 a 423
S2	<ul style="list-style-type: none"> · TP. 1 a 28 · TP. 35 a 236 · TP. 241 a 272 · TP. 279 a 346
S3	<ul style="list-style-type: none"> · TP. 1 a 104 · TP. 118 a 155 · TP. 165 a 232 · TP. 249 a 257 · TP. 267 a 472 · TP. 485 a 527
S4	<ul style="list-style-type: none"> · TP. 11 a 98 · TP. 111 a 135 · TP. 149 a 174 · TP. 195 a 201 · TP. 217 a 239 · TP. 252 a 266 · TP. 278 a 300 · TP. 311 a 401
S5	<ul style="list-style-type: none"> · TP. 1 a 17 · TP. 28 a 83 · TP. 107 a 243 · TP. 269 a 305 · TP. 322 a 426 · TP. 453 a 477
S6	<ul style="list-style-type: none"> · TP. 1 a 329
S7	<ul style="list-style-type: none"> · TP. 1 a 4 · TP. 39 a 163 · TP. 176 a 220 · TP. 229 a 241 · TP. 262 a 314

	· TP. 327 a 335
S8	· TP. 1 a 61 · TP. 71 a 236 · TP. 251 a 260 · TP. 282 a 311
NOMBRE DE SESSIÓ (CAS C)	
S1	· TP. 49 a 54 · TP. 79 a 136 · TP. 145 a 212 · TP. 219 a 224 · TP. 233 a 268 · TP. 275 a 454 · TP. 468 a 511 · TP. 524 a 672 · TP. 681 a 701 · TP. 706 a 712
S2	· TP. 1 a 130 · TP. 145 a 481
S3	· TP. 1 a 58 · TP. 70 a 437 · TP. 448 a 498 · TP. 518 a 685 · TP. 695 a 717 · TP. 734 a 750

Taula 25: *Fragments de text analitzats. Referències Discursives al Maltractament en Musicoteràpia (RDMM).*

3.6.1.- *Dimensions relacionades amb el maltractament*

A continuació presentem els resultats de l'anàlisi qualitativa d'aquest Estudi 2 que corresponen a les dimensions sobre el maltractament. Ho farem correlativament per a cadascun dels casos A, B i C.

CAS A

I. Dimensió corporal

En el Cas A, la “Dimensió corporal” es troba integrada per les categories centrals “Cos” i “Sexe” i és la minoritària quant a freqüència de TP (veure Annex, Taula 24 A i Figura 4 A). En el cas d’una teràpia amb música, com és el nostre, aquesta dimensió apareix reflectida en moments en què no té lloc la paraula, com ara en tocar instruments o ballar, principalment. Tot i així, hem escollit estudiar les verbalitzacions que sorgeixen en resposta a les activitats amb música, per analitzar els canvis que es puguin anar produint en la pacient (en el Cas A, B i C).

En el Cas A, aquesta dimensió apareix al llarg de totes les sessions, menys a la setena. La categoria “Cos” és la que apareix des de la primera sessió analitzada (S 3) i no serà fins a la S 8 que la pacient farà referència explícita a aspectes de la seva vida sexual, en forma de maltractament, just en la meitat del curs de la teràpia (sessió en què hi ha el major nombre de TP referits a la dimensió corporal, veure Annex, Taula 24 A). Això ens fa pensar que han estat necessàries les primeres set sessions perquè la pacient pugui arribar a aquest punt.

Els dos temes que apareixen en referència al “Cos”, fins a la S 8, són el del “benestar subjectiu” i el del “ball”. A la S 3, tots dos temes sorgeixen després d’una activitat de música i imaginació:

S 3 TP. 60-64

M: al estirar, también, cuando hacemos la gimnasia y tenemos gimnasia cada viernes una hora, corres, haces muchos movimientos, pero al final cuando cuando faltan cin, cua, cinco minutos o así tú haces la re, tú tú descansas (espira), te te notas que tú echas toda la, te sientes que tú echas todo lo que

C: sí, como

M: descan, sí

C: como, renovar, ¿no?

M: sí

S 3 TP. 124-126

M: pero estaba esperando, estaba imaginando bailando antes de entrar

C: (aclara la voz) sí, pues

M: porque la música había la música y estaba bailando antes de entrar, pero bueno

A la S 4, expressarà el seu desig de ballar (TP. 12), però no serà fins a la S 8 que el ball formarà part de la sessió:

S 8 TP. 283-286

M: ¡pero me sigues bien!

C: bueno

M: me sigues bien (ríe)

C: hago lo que puedo

El tema del benestar subjectiu, en forma de relaxació, tornarà a aparèixer a la S 9, després d'una altra imaginació guiada (TP. 396) i a la S 11, en què la pacient afirmarà que aquesta és l'activitat que li agradaria repetir l'últim dia (TP. 33-34), més que ballar (TP. 36-40). Altres aspectes relacionats amb la dimensió "Cos" tenen a veure amb el seu estat d'energia ("**son/ cansament**" S 3 TP. 15-18; 36-37; S 8 TP. 292-301) o amb comentaris que denoten "**dolor/ malestar**" (S 8 TP. 424-425; 441; 449-455; 477-482). La resta de temes enllacen amb la següent categoria "Sexe" o amb d'altres com la d'"Autoestima", que veurem més endavant.

Serà a partir de la S 8 i després del ball que hem comentat, quan sorgirà el tema del "**maltractament sexual**", a la categoria "Sexe", des del dia de la seva boda:

S 8 TP. 375

M: pues es que es que no puedo representarlo ¿sabes? de acos, estaba acostada era mi primera vez y él me dijo que no soy virgen ¿sabes? es muy es muy fuerte es como me acusa que he estado con otro, pero al final por eso no puedo representar, pero al final estaba y al final lloré, no reí ¿sabes? estaba contenta pero salieron las lágrimas de

A partir de l'acusació de la seva falta de virginitat, en una cultura on es valora molt aquest fet, la pacient ha de trobar arguments davant de si mateixa i del marit per demostrar el contrari, amb què s'estableix des d'aquest moment una relació de desigualtat, en què ella es troba en inferioritat (TP. 439-441; 484-485):

S 8 TP. 417

M: (...) es una cultura muy difícil de, normalmente la chica después de, su marido tiene que ser el primero de su vida, por lo menos no tiene que acostar con nadie, entonces él me acusó, dice que no soy virgen, entonces dice que yo acostaba con alguien y yo nunca, si tenía un amigo puedes decir, pero yo nunca jamás, sólo pensaba de estudiar (...) entonces qué que otra persona puede matar porque dice que un día me violaron unos chicos amigos y mi madre creía que ellos me violaron a mí (...)

En aquest cas, podríem parlar de maltractament psicològic/ sexual, pel fet que les acusacions estan vinculades a la primera relació sexual de la pacient.

En aquesta sessió (S 8) expressarà per primer cop la seva **“voluntat de superació”**:

S 8 TP. 485

M: (...) demostrar, mira yo vine, muy muy débil, no hablaba no en castellano, no sabía de nada, pero mira ahora soy más fuerte que tú, quiero ser algo importante (...)

En següents sessions, el tema sobre el sexe torna a aparèixer en funció de relacions diferents a la del seu marit i la pacient reconeix que aquest és un problema a l'hora d'establir una nova relació, perquè ho viu com una **“utilització”**. Així parla d'un noi que va conèixer al poc temps d'haver arribat al nostre país:

S 9 TP. 589

M: (...) es que tienes que irme a la casa para demostrar que tú me me amas, si no me amas no puedo, no puedo aguantar no puedo quedar así, quién sabe después de divorcio tú te puedes ir con otro, yo no quería casarlo porque, casármelo porque, así, porque tengo miedo del matrimonio aún e así él demuestra que quiere acostar conmigo, me quiere para la cama y ya está y cuando dije que no puedo es cosa muy fuerte, para mí, dice ya está y no me lla, no me llamó otra vez, es así y él ts e luego luego encontré que es muy es muy mentiroso, muy mentiroso,

mentirísimo (ríe) (...)

S 10 TP. 614

M: sí, tenía esta relación con un chico y pidió la cama y dije que ya está no quiero más porque mi problema con mi marido era la cama, además sus ca sus características se aparecen mucho

A la S 10 també reconeix la seva “**vulnerabilitat**”, però sembla saber què és el que li caldria per sentir-se més forta:

S 10 TP. 604

M: pienso como sabes, de mi futuro primero y cuando serás fuerte en aquel tiempo puedes pensar, puede venir quien, digo puedes decidir más, ahora yo no soy fuerte (...)

En aquesta sessió trobem també una actitud molt crítica cap a les seves companyes, perquè li “**molesta**” que facin tantes referències al sexe en els darrers dies:

S 10 TP. 602

M.: (...) comentaba eso de mi amiga ah es tu novio hija ¿eh? qué dices es tu novio, no me enfado de estas cosas, no, tomamos el pelo, pero, pero ellas meten en tu cabeza que tú tienes que debes de tener novio y sexo, novio y sexo, eso que me molesta yo

Serà a la S 12 quan aparegui de nou el tema sobre el maltractament sexual per part del seu marit cap a ella:

S 12 TP. 718-720

M: (...) cuando contaba eso a mis amigas allí decían no podemos aguantar todo esto e además ellos no sabían que que él me violenciaba, no sé cómo se dice

violenciaba, me acostaba conmigo con

C: sí

M: con fuerza

A la mateixa sessió també relata el primer episodi de “**maltractament físic**”, molt relacionat amb el maltractament sexual, pel fet de sorgir arran del tema d’un possible embaràs no desitjat:

S 12 TP. 738-740

M: preservativo ¿sabes? que es mi marido y tengo derecho de de probar todo lo que todo lo que veo o todo lo que todo lo que oigo, tengo derecho de probarlo con él e él e e e ya está se ha acabao ahora ahora tengo derecho de ha salido el visado me voy con él entonces tengo que decirlo todos los secretos y no tengo que tapar nada, pero cuando le dije el primer día cuando vino cuando le dije me dio una una tarta, no sé cómo se

C: una bofetada, una bofetada

M: bofetada

En aquesta sessió fa una referència positiva cap a si mateixa, quan es veu reflectida en un dibuix fet per la terapeuta per regalar-li, en contrast amb el que diu d’ella mateixa a la S 8 (TP. 439-449) i S 10 (TP. 603-604):

S 12 TP. 9-11

M: bonito, ésa es Marta, con el pelo rizado (mirando el dibujo)

C: sí

M: ¿eh? ¡no soy tan fea! ¿eh? (ríe)

A la S 13 es torna a fer referència a la categoria “Cos” amb els temes sobre el benestar subjectiu i el ball, que ja havien aparegut a les primeres sessions. Aquests temes podrien ser els que més relaciona la pacient amb els efectes de la música en la dimensió corporal, i els menciona en escriure el poema final (TP. 459-468; 521-527; 559-568).

CONCLUSIONS

- El ball i la relaxació són els dos temes principals que la pacient relaciona amb l'efecte de la música en el seu cos al llarg de les sessions.
- El tema del maltractament sexual (psicològic/ sexual, el dia de la seva boda), per part del seu marit (S 8 i 12), com a establiment d'una relació de desigualtat en què ella es troba inferior.
- Relació directa entre maltractament sexual i físic a causa d'intentar evitar un embaràs no desitjat (S 12), fent ús dels anticonceptius.
- Vivència del sexe en relacions posteriors com a intent d'utilització (S 9) i molèstia d'aspectes relacionats amb el tema (S 10).
- Fórmula per superar la inferioritat: pensar en el seu futur i poder decidir per si mateixa (S 8 i 10).
- Autopercepció més positiva (S 12) en contrast amb les S 8 i 10.
- Importància de la S 8, en la meitat del curs de la intervenció, pel fet de ser la primera vegada que la pacient parla del tema del maltractament.

II. Dimensió espiritual

En el Cas A, la “Dimensió espiritual” fa referència a les categories “**Esperit**” i “**Imaginació**” (veure [Figura 5 A](#)). Hem de dir que, a la categoria “Imaginació”, hem inclòs exclusivament les imatges sorgides de la tècnica de Musicoteràpia que utilitza la imaginació guiada amb música. Fora d’això, hem exclòs conceptes utilitzats en la parla de la pacient que fan referència a alguna imatge, per ajudar-se en la seva explicació (en el Cas A, B i C). Comentarem els temes que més es repeteixen al llarg de les sessions.

En el Cas A, aquesta dimensió mostra el major nombre de TP a la S 3 (veure Annex, [Taula 24 A](#)), que va ser la primera en què la pacient va estar sola i en la qual es va utilitzar la música amb imatges. És a partir d’aquí que sorgeixen temes importants relatius a la seva visió dels problemes que està vivint, com el de l’**“optimisme-paciència”** o esperança, que apareixerà repetidament al llarg de la resta de sessions, dins la categoria “Esperit”. Així, en relació a les imatges vistes durant l’activitat de la S 3:

S 3 TP. 138-140

M: ¿crees que esto tiene relación con la esperanza? porque es ahora te explico qué
 C: es muy fuerte sí
 M: te explico, te he explicado que mi marido no quiere divorciar, eh, bueno sabes ahora tengo, tengo papeles permiso sin trabajo y no puedo trabajar, quiero estudiar, muchas cosas, ¿tú crees que esto tiene relación? yo no, yo yo soy muy pesimista

A la S 4 i a l’hora de posar un títol a una cançó que estan començant a escriure la pacient i la terapeuta, torna a aparèixer la idea de la paciència i, al llarg de les sessions 5, 6, 7 i 11, ho segueix fent en formar part de la lletra d’aquesta cançó:

S 6 TP. 604

M: *‘quiero llegar a un lugar ese lugar está muy lejos pero muy cerca con la paciència (...)’*

A la S 8 fa referència a aquest concepte quan se li demana que posi un títol a una escenificació que acaba de fer:

S 8 TP. 409-410

M: sssí, o la pacien, no sé, es que en la primera paciencia, porque si estudias, para estudiar tienes que ser paciente mucho, que quedar por la noche mucho rato despierta y la segunda del visado también se necesita paciencia porque es la la suerte

C: mh, también podrían ser las dos palabras 'el triunfo de la paciencia'

A la S 11 la pacient reconeix que la paciència és necessària per portar a terme la seva teràpia:

S 11 TP. 749-755

M: entonces no solamente esto, tu trabajo no es cerrado

C: no, a ver yo considero que lo que hemos hecho está muy bien

M: mh mh

C: y es

M: (ríe)

C: y ya sé que

M: se necesita paciencia

A la sessió següent insisteix en utilitzar aquest terme quan se li demana per alguna cosa per la qual estigui agraïda. Ella relaciona aquest concepte amb les penalitats que va haver de superar abans de venir al nostre país (S 12 TP. 744):

S 12 TP. 710-712

M: pues doy digo una un característico de la paciencia, porque si no tengo, no he tenido paciencia

C: tuya

M: no he podido venir aquí, no la el visado no puede salir a mí

Aquest tema també el menciona en relació amb els consells que li donaria la seva família (S 3 TP. 208; S 12 TP. 730-732) i quan recorda una relació que la va decebre (S 9 TP. 589). Finalment, a la S 13 i última, després d'una altra sessió de

música i imatges, encara apareix aquest tema quan se li demana una paraula que resumeixi l'experiència:

S 13 TP. 380

M: ya está pues mis papeles ni ni nada de esto es como estoy en un, no sé qué pasa conmigo (ríe) hoy estos dos días pero, (cierran la puerta)
(p: 00:00:05) al menos aparte de esperanza e e paciencia y todo, pero espera, esperar, podría decir esperar

Un altre tema que trobem repetidament al llarg de les sessions, relacionat també amb la categoria "Esperit", és el que hem anomenat "*insight interior*". Aquest concepte fa referència a un sentit intern de veritat, que ja sorgeix a la S 3:

S 3 TP. 197-200

C: pero tú lo ves
M: ha salido de
C: sí
M: es algo dentro

També trobem aquesta idea quan parla, a la S 6, que no vol tornar al seu país:

S 6 TP. 142-145

M: yo digo, vale después, luego, pero en mi dentro
C: tú sabes que no
M: yo no quiero volver

El concepte d'*insight interior* torna a aparèixer a la S 10, quan la pacient expressa el seu desgrat pels temes de què parlen les dones de la casa darrerament:

S 10 TP. 643

M: yo tomo el pelo con ellas, no demuestro que soy complicada, pero dentro siento que ts bueno una vez dos veces está bien pero cada vez demasiado con los

niños que escuchan esto, con el tiempo no sé qué harán

Encara dins la categoria “Esperit”, trobem altres nocions destacades per a la pacient, com la de la “**seguretat**” que percep de la seva família:

S 3 TP. 202

M: quizás porque mi familia me quiere y me llaman y ya está, ¿no quiere?, pues ya está, da igual, tú sigues como quieras y ya está, tú sabes lo que es malo lo que es bueno, tenemos confianza de ti, eso, eso me, no tengo amigas aquí, no tengo, no tengo a nadie que es como allí, claro, pero, pero mi familia me ayuda, no me ayuda con dinero, claro, no no necesito dinero porque estoy comiendo viviendo, normal, tengo, tengo la beca, tengo bastante, pero, pero me ayudan más como me importa más, me ayudan ¿cómo se llama? psico psicológicamente

Parla de la seguretat que sentia enfront del seu marit, a la S 8, malgrat haver-la acusat de no ser verge:

S 8 TP. 428-431

C: bueno, pero tú estabas segura de ti
M: sí, estaba segura, pero siempre
C: eso te daba tranquilidad
M: estaba segura pero siempre hay dudas, puedes quizá cuando era pequeña me caí o quizá alguien me violó, un amigo me dio algo y me dormí, pero si estoy bien, pero en mi conocimiento no estaba ni dormida ni nada yo ya lo sé que nunca nadie me tocó

La pacient també mostra seguretat en aconseguir un objectiu contra tota expectativa d'altres persones i sense rebre cap suport, a les S 11 i 12:

S 11 TP. 476

M: si por ejemplo dice tú eres muy pequeña no puedes hacer esas cosas esas cosas son más fuertes, por ejemplo, la sociedad también no te dan caso, no te

comprenden, no intentan de comprenderte, todo, mira, a pesar de eso tú llegas tú dices yo me voy a ponemos me voy a resistir y me voy a llegar y lo veréis y mira, al final llegas

S 12 TP. 756

M: por ejemplo, si tú amas a alguien y toda tu familia, tus amigos y todo dicen no, no es bueno, no tienes que que vivir con él y tú dices, yo me voy a hacer yo me voy a vivir con ello, con él y ya y se ha acabado

Un altre aspecte que volem destacar és el concepte de “**bellesa**”, que apareix per primer cop a la S 10, en relació amb la lletra d’una cançó:

S 10 TP. 157-158

M: ‘los sueños sin palabras’ ‘tengo sólo esta vida para vivirla como quiera y aunque me cueste conseguirla a mi manera me duele despertar sin tu mirada’ ‘tengo que enamorarte como la primera vez y hasta ponerte la luna bajo los pies para que entiendes que nunca he dejado de quererte’ ¡es bonita!
C: es muy bonita, sí

Aquesta idea torna a aparèixer a la S 12, a partir d’un dibuix en què surt ella reflectida:

S 12 TP. 9

M: bonito, ésa es Marta, con el pelo rizado (mirando el dibujo)

La idea de bellesa també la trobem a la darrera sessió en què la pacient reconeix que ha millorat dibuixant:

S 13 TP. 382-384

M: es muy bonito así ¿no? (ríe)
C: sí (ríen)
M: eso no tengo que decirlo yo pero bueno

Altres temes de la categoria “Esperit” són els referits a la **“innocència”** (S 8 TP. 427), el **“perdó/ gratitud”** (S 9 TP. 550; 589; 614; S 10 TP. 506; S 11 TP. 194-203; S 12 TP. 744; S 13 TP. 72-79) i els **“valors”** (S 10 TP. 175-201; 506).

Pel que fa a la categoria “Imaginació”, destacarem els canvis produïts en les imatges que va veure la pacient, en resposta a l’activitat de música amb imatges, al llarg de les tres sessions en què es va utilitzar.

Les imatges que apareixen a la S 3 són molt positives i es relacionen amb el concepte d’esperança i optimisme que ja hem vist (TP. 138-140) (**“símbols”**):

S 3 TP. 132-136

<p>M: porque, eh, como dentro también hay hay el mismo, como la puerta, es como por ejemplo, si coges el sol aquí y le eh, le cuando sales tú vas a ver las el sol, las lor ray ¿cómo se?</p> <p>C: rayos</p> <p>M: que salen del sol de la puerta</p> <p>C: mh, mh</p> <p>M: y sí me voy a encontrar algo, luz, muy fuerte</p>

A la S 9, en canvi, la imaginació guiada no resulta tan positiva, en part a causa dels sorolls que provenien del carrer i en part per no haver estat tan guiada per la terapeuta com a la S 3. En aquest cas, les imatges que es repeteixen són les de **“solitud i pèrdua”**:

S 9 TP. 408-412

<p>M: así, andando sola</p> <p>C: mh</p> <p>M: yo sola</p> <p>C: mh</p> <p>M: que quieres decir que no había tanta gente y ya está, el monte, estoy perdida, claro, estoy perdida de verdad</p>

A la S 13 es va tornar a repetir la mateixa imaginació guiada de la S 9, a petició de la pacient (com a activitat escollida per a l'últim dia), aquest cop sense soroll de fons i amb més imatges suggerides per la terapeuta. Com a resultat, van sorgir imatges de gran contingut simbòlic, com la del cofre sense obrir o una nova vida, dins la subcategoria “**amor**”:

S 13 TP. 274

M: he salido de la casa, he ido, la la la más importante, la la otra cosa que llama la atención del jardín es un caja como las antiguas cajas donde ponen las joyerías, como ésta he encontrado, pero no aún no la he abierto, eso eso es lo más importante y el resto, viento, bueno, mucho viento y esto

S 13 TP. 282

M: un marido e un trabajo e un niños, una, bueno, una familia y niño y trabajo y una vida, bueno, tranquila (ríe)

Una nova imatge que va veure la pacient, també molt significativa, és la de “**volar**”:

S 13 TP. 396-398

M: claro tiene que estar aquí piedras para ir, pero me has dicho jardín y ya está he he ido al jardín directamente
 C: mh, mh
 M: y volando

A propòsit d'aquesta imatge, podem comentar que es podria relacionar amb el sentiment de “**llibertat**”, de la categoria “Esperit” (S 4), quan expressa que li agradaria independitzar-se de la seva família:

S 4 TP. 176

M: pero diré lo que pienso yo, es de es de por ejemplo puedo ir a la casa de mis hermanos y de quedar allí a la casa, puedo puedo estudiar el año que viene, pero

pero de otra, eso de una parte y de otra parte, quiero la independencia (...)

La pacient també menciona el sentiment de llibertat quan es refereix a la importància de poder tenir un aparell propi per poder escoltar música:

S 13 TP. 532

M: sí, (p: 00:00:06) con más libertad, ts, porque es mía no voy pedir a a alguien que que me deje que me deje a mí ¡eso lo digo, no lo escribes! (ríe)

CONCLUSIONS

- Pacència com a element de fons al llarg de la teràpia: el que li va permetre superar situacions del passat i el que li pot permetre superar les actuals.
- Importància de l’*“insight interior”* o sentit intern de veritat per prendre decisions per si mateixa:
  - (S 3): en abstracte
  - (S 6): no tornar amb la seva família
  - (S 10): defensar el seu punt de vista
- Relacionat amb l’*“insight interior”*, importància de la percepció de seguretat:
  - (S 3): per part de la seva família
  - (S 8): en relació al marit
  - (S 11 i 12): en relació amb la societat
- Importància de valorar la bellesa:
  - (S 10): capacitat de percebre-la
  - (S 12 i S 13): capacitat de percebre-la en si mateixa i en les seves creacions
- Importància de la imaginació com a font d’elements espirituals:
  - (S 3): paciència, *“insight interior”* i seguretat
  - (S 9): solitud, pèrdua
  - (S 13): riquesa interior potencial (joies), nova vida, llibertat
- Rellevància de la S 3 pel que fa al sorgiment d’aspectes relacionats amb l’esfera espiritual de la vida de la pacient. En aquesta sessió sorgeixen els

temes principals que continuaran al llarg de la intervenció. Aquest fet coincideix amb la utilització de la tècnica d'imaginació guiada amb música.

III. Dimensió metacomunicació relació terapèutica

En el Cas A, la dimensió que hem anomenat “Metacomunicació relació terapèutica” està integrada per les categories “**Interès per la terapeuta**”, “**Nosaltres dues**” i “**Les sessions de Musicoteràpia**” (veure [Figura 6 A](#)). La seva màxima freqüència en TP correspon a la S 5 (la tercera de la nostra anàlisi), per descendir a més de la meitat a les S 9 i 12 (veure Annex, [Taula 24 A](#)). Aquest fet podria explicar-se perquè les primeres sessions són les que han mostrat l'establiment d'un vincle entre terapeuta i pacient.

Quant a la categoria “Interès per la terapeuta”, a la S 3 només n'apareix un indicatiu, quan la pacient li pregunta a la terapeuta per qüestions del seu “**treball**”, interès que demostrarà a les següents sessions:

S 3 TP. 254-256

M: bueno y tú luego qué haces, los otros días

C: haré cosas diferentes

M: ¿en otros sitios diferentes?

S 5 TP. 829-831

M: ¿no vendrás el viernes?

C: no y mañana tampoco

M: ¿tienes el miércoles y el viernes no?

S 6 TP. 90-91

M: sí ¿sabes qué? a a mí me gusta de no sé, me parece que tú acabarás en mayo
¿no?

C: sí

S 9 TP. 462-463

M: (p: 00:00:23) ¿y tú por qué grabas todo esto? gastas, gastas las cintas (sonríe)
¿es tu trabajo?

C: sí

Aquest aspecte continua a la S 11 TP. 749 (“entonces no solamente esto, tu trabajo no es cerrado”), S 12 TP. 69 (“¿fue difícil para grabar?”) i S 13 TP. 316 (“¿tú te buscas mucha faena!”).

Un altre nivell d’interès és el que demostra la pacient quan es preocupa pel “**benestar de la terapeuta**” durant les sessions:

S 4 TP. 606-607

M: siéntate

C: ¿sí? ¿no quieres que le demos más vueltas al trozo de en medio?

S 5 TP. 405-406

M: ¿te quieres sentar?

C: no (...)

Aquest aspecte també apareix a la S 7 TP. 162 (“siéntate, te doy silla”) o TP. 1028 (“[...] ¿repitamos o te aburres es aburrido?”). També demostra el seu interès per la terapeuta quan es preocupa per la seva tranquil·litat, sobretot a la S 6 (TP. 277-280; 902-904; 1102-1105):

S 6 TP. 1054-1055

C: no hay no hay tiempo

M: tranquila

S 13. TP. 418-419

M: ¡yo no me esperes! (ríe)

C: (ríe), yo también tengo mucha paciencia (p: 00:00:44). ¿no? (...)

A les S 7 i S 12 mostra la seva preocupació per si té fred:

S 7 TP. 1008-1009

M: ¿tienes frío?

C: yo había cerrado yo soy friolera sí

S 12 TP. 292-293

M: ya está ¡ahora tienes frío!

C: bueno, porque sudo enseguida

Tampoc falten expressions en què la pacient mostra el seu **“reconeixement”** a la terapeuta (S 6 TP. 1128-1131; S 7 TP. 148-153; S 8 TP. 283-286; S 13 TP. 227-238), **“s’interessa pels seus gustos”** (S 5 TP. 230-234; S 8 TP. 237-240; S 10 TP. 168-174; S 11 TP. 110-111) o li **“dóna algun consell”** (S 5 TP. 675-687; S 6 TP. 259-276; S 7 TP. 28-37; S 11 TP. 931-933).

Dins la categoria “Nosaltres dues” trobem aspectes de **“complicitat”** que ja apareixen a la categoria “Interès per la terapeuta”. A la S 3 hem inclòs l’expressió “Et parlo com a amiga” (TP. 190) com un anunci de la relació que s’estableix entre terapeuta i pacient. A partir de la S 4 hem triat les expressions de la pacient que l’engloben juntament amb la terapeuta, en forma de primera persona del plural:

S 4 TP. 12

M: (...) ¿no tenemos una tema de bailar, un día y así bailo?

Aquestes expressions li serveixen per **“prendre decisions”** o **“fer peticions”** de manera no personal, com en el cas de la cançó que escriuen conjuntament:

S 5 TP. 135

M: si quieres lo cambiamos

Troblem peticions en forma de pregunta, com també hem vist a la S 4:

S 6 TP. 644-645

M: para ¿empezamos?

C: sí

També trobem peticions de manera directa, però en plural, des de la S 4:

S 4 TP. 357-358

C: las canciones eh, mhh, son como poemas ¿no? entonces

M: sí, claro antes te he dicho tenemos que escribir primero un poema (riu)

Aquest tipus d'expressions les trobem fins a la S 13, mentre escriuen el poema final:

S 13 TP. 523-524

C: ¿sí? (escribe, 00:00:13)

M: relajación, otras cosas tenemos que explicar, relajación, tocar guitarra y bailar y bailes

Aquesta forma del plural també li serveix a la pacient per **“expressar defectes”** d'una manera més acceptable per a totes dues, com quan diu que no li agrada com queda el so de la guitarra amb les seves veus:

S 5 TP. 203-204

C: ¿la manera de tocar?

M: sssí, nuestro voz es muy es muy finita

La categoria “Nosaltres dues” també inclou moltes expressions d’**“ironia/humor”** que comentarem dins la “Dimensió emocional/ cognitiva”.

Dins la categoria “Les sessions de Musicoteràpia”, hem inclòs les opinions que la pacient aporta sobre les sessions de Musicoteràpia i sobre la Musicoteràpia mateixa. A la S 3 ja dona el seu parer sobre què li ha semblat la primera sessió en solitari:

S 3 TP. 186-171

M: bueno, está, he pasado bien

C: sí, ya está

M: bueno, hoy es un poco, es es muy diferente de los dos días

C: sí

A la S 5 i després de dues sessions en solitari, es tracta el tema de “**les altres dones**” que conviuen amb ella i que han deixat de venir a les sessions. La pacient dóna el seu parer sobre la situació:

S 5 TP. 887-890

M: yo expliqué, expliqué ayer qué hice el otro día

C: mh

M: bueno intento que ellas, pero por ejemplo Fátima trabaja por la noche y tiene que descansar

C: es que es normal, es que cada una tiene sus problemas

En aquest cas intenta defensar la intervenció de Musicoteràpia quan la terapeuta li explica que elles no han demanat fer aquestes sessions:

S 5 TP. 848-849

C: vosotras no habéis pedido hacerlas

M: pero tampoco no rechazan

És interessant veure com la pacient se situa en la situació, donant la seva opinió, primer d'una manera crítica:

S 5 TP. 865-869

M: tú dices depende de si no interesa a la persona también depende de si me aburro por ejemplo, dos veces hicimos dos veces los primeros días hicimos de tocar es poco

C: sí

M: si hacemos una tercera vez yo voy a decir me aburro

C: claro

M: pero cada vez ahora hacemos cosas nuevas, me apetece (...)

Això ho fa per definir clarament la seva postura a la següent sessió:

S 6 TP. 82

M: en la reunión me preguntaron si te gusta si quieres seguir tú sola y digo dije sí

Ens sembla important destacar que, des d'un principi, la pacient pren part activa en la relació i a les sessions (per l'orientació Humanista de la teràpia) i aquest factor és el que pot haver contribuït a la seva major implicació o **“compromís”** en el procés. Així, hi ha moments en què dóna la seva opinió i consells sobre la millor manera de portar a terme les sessions, en un futur (temes també inclosos a la categoria “Interès per la terapeuta”):

S 5 TP. 837- 840

M: mmh ¿sabes lo que pasa? es diferente si tú estás practicando con muchas mujeres ¿no? más que con una

C: para mí es

M: igual

C: perfecto

S 6 TP. 259-261

C: ¿no? pero yo creo que es mejor persona por persona más que en grupo

M: sí, te concentras más

C: y por vosotras porque a mí me parece que a ellas no les apetece contar según qué cosas

S 6 TP. 270-271

M: hombre puedes hacer por ejemplo un día colectiva con grupo y los días que tienes no sé tu programa, depende

C: sssí o no o simplemente siempre una

Aquesta implicació l'ajudarà a decidir canviar de dia alguna sessió, per iniciativa pròpia (S 8 TP. 499-513).

A la S 6 reconeix la importància que atorga a la Musicoteràpia (TP. 54-71) i a partir de la S 7 manifesta el seu **“grat/ interès”** per les sessions, quan una companya diu que també les voldrà fer:

S 7 TP. 14-16

I: no, yo con ella también, cuando tú acabas (da golpecitos con los dedos en la guitarra, sonando un anillo)

C: más adelante

M: ¡si yo no voy a acabar! (prueba las cuerdas)

Aquest aspecte continua a la S 10, després de la conversa instrumental amb la terapeuta:

S 10 TP. 498- 500

M: ¿sabes qué?!

C: (ríe)

M: ¡eso tiene un significado, primero estaba estaba, estaba!

S 10 TP. 516-524

M: ¡pero son cosas sin que no sabía que me voy a pensar de esto! (...) seguro es una cosa rara ¿no? (ríe)

C: ¡muy bien! pero si te va bien está muy bien

M: musicoterapia (ríe)

La pacient torna a mostrar el seu gust i “**complicitat**” amb les sessions quan afirma del seu germà i oncle que “no entenen la Musicoteràpia” (S 10 TP. 314-320) i en referir-se a la facilitat d’aprendre un idioma amb lletres de cançons (S 12 TP. 462: “¿sabes qué? en el curso si hacen estas canciones y le escriben nos vamos a aprender rápido [...]”).

Finalment, a la darrera sessió donarà “**la seva visió**” del que han estat les sessions, en un poema que escriu conjuntament amb la terapeuta:

S 13 TP. 430-434

M: diver, más divertida, muy divertida, (p: 00:00:11) diferentes cosas

C: variedad

M: variadas, sí

C: (escribe, 00:00:16) ¿y antes de empezar qué pensabas que sería?
 M: enseñar música, hacer música

S 13 TP. 524

M: relajación, otras cosas tenemos que explicar, relajación, tocar guitarra y bailar y bailes

S 13 TP. 468-470

M: ahora algo más concentro más e la segunda las las palabras de los canta canciones, así aprendo algunas palabras que no lo decimos
 C: mh
 M: no lo muy raro cuando lo oigo además son muy importantes (p: 00:00:07) e la radio

CONCLUSIONS

- Importància de la relació terapèutica en el procés d'intervenció, d'acord amb l'enfocament Humanista que potencia la interacció terapeuta-pacient, segons els principis proposats per Rogers (1961) i d'acord amb els estudis sobre Aliança Terapèutica (Bordin, 1976, 1994), La pacient, en aquestes sessions:
  - Fa preguntes i dóna la seva opinió sobre el treball al llarg de tot el procés, prenent-hi part activa (des de la S 3).
  - Pren consciència de la necessitat de comprometre's amb la intervenció (com es porta a terme a l'Anàlisi Transaccional) (S 6).
  - S'interessa pel benestar de la terapeuta durant les sessions i pels seus gustos, reconeixent-ne les qualitats (a partir de la S 4).
  - Utilitza la 1a forma del plural per prendre decisions i fer peticions de manera indirecta (a partir de la S 4).
  - Reconeix els beneficis de la Musicoteràpia (S 6, 10 i 13).
- Rellevància de la S 5 pel que fa al sorgiment de temes relacionats amb aquesta dimensió. Aquest fet pot indicar l'establiment d'un vincle entre terapeuta i pacient durant les "cinc primeres sessions" (Horvath i Luborsky, 1993, p. 567).

IV. Dimensió interpersonal

En el Cas A, la categoria d'ordre superior anomenada "Dimensió interpersonal" està integrada per les categories "**La seva família nuclear**", "**Companyes de la casa/ amigues**", "**Amics/ relacions sentimentals/ amor**" i "**Marit**" (veure [Figura 7 A](#)). La S 9 és on trobem aquesta dimensió en major freqüència (en nombre de TP) (veure Annex, [Taula 24 A](#)).

La categoria "La seva família nuclear" apareix per primer cop a la S 3, on trobem que la pacient percep la seva família com a font de "**recolzament**":

S 3 TP. 202

M: quizás porque mi familia me quiere y me llaman y ya está, ¿no quiere?, pues ya está, da igual, tú sigues como quieras y ya está, tú sabes lo que es malo lo que es bueno, tenemos confianza de ti, eso, eso me, no tengo amigas aquí, no tengo, no tengo a nadie que es como allí, claro, pero, pero mi familia me ayuda, no me ayuda con dinero, claro, no no necesito dinero porque estoy comiendo viviendo, normal, tengo, tengo la beca, tengo bastante, pero, pero me ayudan más como me importa más, me ayudan ¿cómo se llama? psico psicológicamente

En contrast, també hi trobem un element oposat: des de la visió de la seva cultura, la pacient sent que no pot fer res que no sigui acceptat per la seva família ("**percepció de desaprovació**"):

S 3 TP. 208

M: (...) no no puedo hacer algo que mi familia no acepta, si por ejemplo, no puedo, ellos dicen ya está (...), no puedo perderme de mi familia y si por ejemplo ellos me obligan de hacer algo me me cuesta mucho y yo y todo, pero puedo decidir, pueden aceptar o pueden no, pero para hacer cosas, no voy a hacer esto y ya está, es difícil (...)

Si bé sembla estar d'acord en aquest aspecte, en següents sessions comprovem que ho viu més aviat com un sentiment de manca de llibertat:

S 4 TP. 176-178

M: pero diré lo que pienso yo, es de es de por ejemplo puedo ir a la casa de mis hermanos y de quedar allí a la casa, puedo puedo estudiar el año que viene, pero pero de otra, eso de una parte y de otra parte, quiero la independencia, porque allí tengo que poner h., segundo allí allí tenemos un montón de familia entonces no puedes tomar pelo, aquí no tengo relación con ningún chico pero, bueno a veces si pasa algo puedes tomar pelo y tú vas, pero allí todos son amigos de mis de mis hermanos de mi ex de mi familia y tengo miedo, no puedo, tengo que hacer cuidado mucho con

C: no estás libre, sí

M: me voy a sentir que soy, sentir que estoy controlada

Aquesta manca de llibertat contrasta amb una manera de viure que la pacient està començant a conèixer (“**desig d’autonomia**”):

S 6 TP. 134-138

M: (...) ellos no aceptan que una chica, ¿sabes? es otra cultura de que la chica vive sola en otro sitio (...) (toca el micrófono) ellos imaginan que ts que un día me voy estoy aquí de momento y luego volveré

Aquest desig d’autonomia és el que li permet aprendre per si mateixa:

S 6 TP. 176

M: y digo yo digo yo quiero aprender además muchas cosas yo ahora yo sé más cosas mejor que antes además quiero así, lejos de la familia tú comprendes muchas cosas, sufres tú sola mejor que cada vez ay tú pides cosas a tu familia

A partir de la S 6 comença a personalitzar alguns elements de la seva família. Així, sabem que hi ha un amic de la família (a qui anomena “oncle”) que està trucant-la amb massa insistència:

S 6 TP. 134

M: (...) hoy soy un poquito nerviosa porque me mi tío me llamó hizo un negocio de locutorio con mi hermano en V., ahora dijo que me llamó para trabajar allí, dice de traer una persona que no conocemos es mejor de traer, porque ts dice que soy inteligente y esas cosas, bueno (toca el micrófono), además tú tú es mejor que otro (...)

Tornarà a parlar d'aquesta persona a la S 10:

S 10 TP. 278-280

M: no sé, a ver ¿sabes qué? estoy un poco liada porque (ríe) tengo un tío, no sé le llamo tío, es una persona de ts mi familia e está con, ha hecho un negocio con mi hermano

C: en V.

M: sí eso y me llama cada vez me llama cada vez me llama me llama, quiero verte quiero verte y cuando pregunto a mi madre, mi madre dice no, no tienes que verlo, para evitar problemas, no tienes que ver a la familia e eso es lo que quiero yo (...)

A propòsit d'aquest tema, comprovem que la pacient està molt influenciada per la seva família a l'hora de prendre decisions, sobretot per la seva mare (com acabem de veure) o pel seu germà:

S 10 TP. 420-422

M: que es un poco grande para mí e mira dice, por eso te aconsejo que no tienes que verlo, no es porque

C: ya, tu hermano ¿no?

M: te aconsejo que no lo ves (habla con su compañera, 00:00:19). pues ya está

Així, a partir de la S 8 tornem a trobar les opinions del seu germà i de les seves cosines en relació al que seria el seu marit:

S 8 TP. 469

M: y mis primas y todo e es muy bueno es muy bueno chico sabes que te arrepentirás si no lo casas con él e eso me dije e cuando e tú ves muchas chicas celosas de ti ¿por qué? (...) y mi hermano decía por eso me llevó a la Policía, por eso me llevó porque sabe que dice que él es el responsable de todo esto de que dice que es bien es va a dejarte allí estudiar, qué quieres más tú aquí tú vas a estudiar pero no tendrás futuro y no sé e hasta cuándo tú vas a vivir con tu familia ¿sabes? (...)

Malgrat això, un cop casada i després que sorgissin els problemes en el matrimoni, van ser els mateixos pares els que l'animaven a divorciar-se, sense ella voler (en un intent d'assolir certa autonomia):

S 12 TP. 716

M: porque todos me daban la presión mis padres, mis hermanos me daban la presión de divorciarlo y no quería (...) me voy a divorciar es algo que me da me da pena e era muy paciente y siempre mi padre me lo me no lo puedo decir me amenazaba, pero me decía, me decía, si no si tú vas a vivir con él no no eres mi mi hija (...)

La pacient té una visió dels seus pares força punitiva, com quan pensa en què li dirien en el present:

S 9 TP. 580

M: (...) si no, después de un año sí que van a ¿qué estás haciendo ahí? no estás estudiando ni una carrera ni nada, es un curso e que no te ayudará en nada el verano, mira, pasó e no trabajaste en un trabajo bueno y qué, entonces vete a vivir con tus hermanos ahí tú vas a comer y vivir normal con tu familia, mejor que ahí no sabemos qué pasa a ti, eso (...)

La categoria “Companyes de la casa/ amigues” la trobem, per primer cop, a la S 3. En aquesta ocasió reconeix no tenir amigues que siguin com la família (“necessitat d'amistat”):

S 3 TP. 202

M: (...) no tengo amigas aquí, no tengo, no tengo a nadie que es como allí, claro
(...)

Tornem a trobar aquest mateix tema a la S 10 (TP. 570-577). Tot i així, comprovem que la pacient reconeix la part positiva de conviure amb les companyes de la casa d'acollida:

S 3 TP. 220

M: me gusta todo queda a la casa hablamos, tomamos el pelo y así (...)

S 3 TP. 222

M: (...) aquí me me me acuerdo del aire familiar (...)

Però també en reconeix la part negativa, sempre amb la **“família com a referent”**:

S 3 TP. 226

M: (...) pero ahora se empie, empie, empiezo a perder esto porque, con el tiempo te encuentras problemas con algunas, hablas con ellas, con ellas, luego, pero siempre recuerdas que ella de verdad no es mi familia porque

A la S 7 la pacient rep algun comentari negatiu, de les seves companyes, sobre el treball que està fent a les sessions (TP. 79-80; 92-108) i a la S 10 recorda els problemes que va tenir amb una altra dona perquè la “controlava massa” (TP. 588). A la S 13 expressarà que li molesta que les seves companyes parlin tant sobre sexe en els darrers dies (**“desaprovació”**):

S 10 TP. 602

M.: (...) tomamos el pelo, pero, pero ellas meten en tu cabeza que tú tienes que debes de tener novio y sexo, novio y sexo, eso que me molesta yo

S 10 TP. 663

M: parece que todas pensaban así, pero la la valiente que puede decirlo más fuerte no había, no estaba e ahora sí que está, entonces todo saca, ah mira hay una que dice ¿me has entendido?

Contràriament, rebia comentaris més alentadors de les amigues del seu país (S 12 TP. 718). Malgrat això, ella tracta les companyes de la casa amb “**respecte**” i parla d’elles amb “**consideració**”:

S 6 TP. 594-595

M: (da golpecitos en la guitarra) entramos en el estudio ¿no? porque va a limpiar aquí
C: no, yo me quedaría

Fins i tot les convida a que es quedin a la sessió, tot i haver estat ella l’única que decidís continuar amb la intervenció:

S 7 TP. 10-13

I: (habla con M. en francés)
M: sí pero tiene el tiempo, ¿ves?
C: mh, más adelante
M: bueno, si quieres quedar aquí

S 9 TP. 153-154

M: no quédate, ¡Fátima!
F: no que parece que ya se desocupó Elisa (sale de la habitación)

En una ocasió, va proposar canviar la sessió de dia perquè havia quedat amb una amiga paisana per dinar:

S 8 TP. 499-502

M: ¿sabes qué? es que una amiga me invitó

<p>C: bueno</p> <p>M: no sé si podré venir pronto o no</p> <p>C: lo que tú me digas</p>

En general, manté una bona relació amb les companyes de la casa i les amigues, incloses les seves paisanes (S 9 TP. 293-302; 504; 550; 589-590; S 10 TP 280; S 11 TP. 115-120; 158-164; 570). Fins i tot pensa en mantenir aquestes amistats i les del seu país, en un futur (S 11 TP. 584).¹⁶

La categoria “Amics/ relacions sentimentals/ amor” apareix a la S 3, quan la pacient menciona l’**“amor”** com una imatge que hagués pogut aparèixer entre les imatges de la imaginació guiada, però que no ha estat així:

S 3 TP. 148-149

<p>M: bueno, puedes pensar, por ej, imaginar, por ejemplo, encontrar algo alguien que yo estaba ena enamorada de él, por ejemplo</p> <p>C: sí, sí, cualquier cosa</p>

La idea de l’amor com quelcom que et fa perdre les pròpies capacitats apareix quan comencen a escriure la cançó:

S 4 TP. 254-256

<p>M: yo escribe, yo escribía poemas, pero en mi idioma</p> <p>C: bueno, se traduce</p> <p>M: pero cuando me casé, ya está, la las ideas se fueron, normalmente tiene que ser el contrario, porque ya está, estoy enamorada, pero todo el contrario, no sé qué pasó, no lo sé, vamos a ver (...)</p>
--

D’altra part, la pacient intenta diferenciar clarament el **“sentiment amorós de l’amistós”** en les seves relacions actuals. En aquest sentit, en el present valora molt

---

¹⁶ Els comentaris referents a les diferències amb les seves paisanes els analitzarem a la “Dimensió socio-cultural”.

més l'amistat i és el que busca principalment en l'altre sexe. Així, en referir-se a un amic que enyora, la pacient afirma:

S 9 TP. 550

M: (...) tiene que distintar entre la novios y la amistad e esto (ríe) (...) yo no lo yo no lo amo como un ts no quiero hacer una relación

S 9 TP. 570

M: (...) mira si quieres no llamarme más no hace falta de de si no quieres hacerlo a ayudarme, no pasa nada quedamos amigos y ya está, los papeles me voy a hacerlos hoy o mañana o da igual pero a mí a mí respecto mucho la amistad

Un sentiment, en aquest cas, proper al fraternal (S 9 TP. 550 “tu hermanita pesadita”):

S 9 TP. 560

M: pero es así, digo cómo lo veo se parece un poco de mi hermano, necesito de hablar con él

En referir-se a un altre paísà, la pacient s'expressa de la següent manera:

S 10 TP. 506

M: (...) no dice que te quiero, porque somos amigos, pero dice demuestra que él que soy que valgo mucho para él (...)

De fet, el que critica principalment dels seus paísans és que no deixin un temps per a l'amistat, que és el que ella sembla necessitar:

S 9 TP. 548

M (...) porque los chicos, mis paísanos son ¿amigos? amigos, vale, quedan dos semanas tres semanas y luego hablan de quiero acostar contigo y te quiero no sé qué (...)

Sense aquest temps dedicat a l'amistat, ella viu la relació com un intent d'utilització, com hem vist a la categoria "Sexe":

S 9 TP. 589

M: (...) yo tenía una una experiencia con un chico el primer chico, aquí mismo (da golpes en la mesa) en S., porque nunca yo hice una relación con nadie, ni antes del matrimonio ni ni e decía necesitaba necesitaba un amigo que me protege que me aconseja (...) vale, aceptamos de quedar amigos un día, hoy, mañana, pasado mañana me llama poquito a poco entraba en los temas del amor, quiero casarte (...) yo no quería casarlo porque, casármelo porque, así, porque tengo miedo del matrimonio aún e así él demuestra que quiere acostar conmigo, me quiere para la cama y ya está y cuando dije que no puedo es cosa muy fuerte, para mí, dice ya está y no me lla, no me llamó otra vez (...)

A la mateixa S 9 trobem alguns dels **"valors en una relació"** que més aprecia, com el nivell econòmic i cultural alt (TP. 540-542; 550; 568; 580; 589; 614), rebre ajuda (TP. 542; 550; 568-570; 580-588), l'honestedat, el respecte (TP. 550) i l'afecte (TP. 589):

S 9 TP. 550

M: (...) pero, pero después cuatro meses de cada vez cada vez cada vez te promete y tú esperas tú dices ay no, ya está, si no puedes no hace falta, pero él dice, no, no, es que te he dao una una palabra (...)

A la S 9 reconeix el procés que ha seguit des de fa un temps amb els nois, en relació amb la seva falta de disponibilitat:

S 9 TP. 616

M: dice, te entiendo, bueno, en todos los casos estamos en contacto, te veo, see you y ya está, es como, lo que quiero decir, he dao he dao a veces, antes decía que no, no doy no voy a darte mi número, después daba mi número fa, un número falso, ahora doy mi número pero cuando me llaman es que no se qué, es que no

sé qué (ríe)

A la S 10 sembla prendre consciència de quin és el principal problema en les seves relacions actuals:

S 10 TP. 604

M: pienso como sabes, de mi futuro primero y cuando serás fuerte en aquel tiempo puedes pensar, puede venir quien, digo puedes decidir más, ahora yo no soy fuerte, por ejemplo, aquí te digo la realidad de chicos que hay ahora, mis paisanos yo digo, si si puedo hablar dicen por ejemplo ah ¿no tienes papeles? (habla con su paisana) pues dame tu número y te llamaré, te ayudaré no sé qué
 C: me contaste, mh
 M: ts, encuentra tu punto
 C: débil

A la S 11, tot i afirmar que és molt difícil trobar una amistat, afegeix que no et pots quedar amb la por i que “has de provar” (TP. 762-781).

La pacient parla de la possibilitat de formar una família amb un nou marit com una de les imatges que ha tingut durant la imaginació guiada de la darrera sessió (S 13 TP. 275-282; 367-372).

Quant a la categoria “Marit”, veurem que es troba molt relacionada amb la que venim de comentar, pel fet d’haver estat la primera relació sentimental que va tenir amb l’altre sexe i la que ha marcat les successives (S 10 TP. 612-614; S 11 TP. 773-775).

El primer tema que apareix a la S 3, relacionat amb el marit, és el del divorci que ella demana i al qual ell s’oposa:

S 3 TP. 140

M: te explico, te he explicado que mi marido no quiere divorciar, eh, bueno sabes ahora tengo, tengo papeles permiso sin trabajo y no puedo trabajar, quiero estudiar, muchas cosas, ¿tú crees que esto tiene relación? yo no, yo yo soy muy

pesimista

Aquesta circumstància la fa témer que ell vingui a buscar-la:

S 3 TP. 192

M: (...) el divorcio, mira ayer, lo pasé muy mal y me decía ya está, tienes que ir otra vez, déjalo, hasta él cuando me dice, él va a venir a ti otra vez para ir, ya está, ¿sabes? todas esas cosas son

El tema del divorci es repetirà al llarg de les sessions (S 4 TP. 125-158; S 9 TP. 589; S 10 TP. 6-28; S 12 TP. 732-733). Al començament de la S 10 la pacient explica que se li ha concedit el permís per a la separació, únic pas previ per aconseguir el divorci, quan un dels dos no ho accepta:

S 10 TP. 14

M: (...) allí lo aceptan ahora, lo consideren porque antes decían no, es un derecho español, tenemos un derecho nuestro, además, es un separación pero queremos el divorcio (toca los crótales)

A la categoria “La seva família nuclear” ja hem comentat que, després que sorgissin els problemes en el matrimoni, la pròpia família va ser la que la pressionava per divorciar-se (veure S 12 TP. 716-718), però ella reconeix que el seu marit constantment l’amenaçava amb el divorci des d’abans (“**maltractament psicològic**”):

S 12 TP. 732

M: (...) seguí hasta que un día me dijo ya está te tramité los papeles a ti ahora veremos qué va a pasar, si no divorciamos, siempre estaba amenazada con el divorcio, siempre, (...) luego me maltrataba también psicológicamente, siempre me amenazaba, me voy a dejarte aquí cojo los papeles y yo voy, te dejo aquí (...)

Un aspecte important en aquesta i en qualsevol relació d'abús és la dependència que es crea entre les dues persones. En aquest cas, la pacient confessa, davant la pressió de la seva família per divorciar-se, que en realitat a ella li donava “pena” fer-ho:

S 12 TP. 716

M: (...) yo no quería porque no aceptaba (...) y allí me casé y allí porque porque impidieron de darme el visado la primera vez e otra me quedé allí después de casamiento, me voy a divorciar es algo que me da me da pena (...)

Per entendre millor la relació que s'estableix entre la pacient i el seu marit ens sembla important analitzar-la des del seu començament, tal i com ho explica ella a la S 8:

S 8 TP. 469

M: es que algo, ts, lo conocí, a ver es un primo e es que él vivía en un pueblo en el campo viajaba aquí, venía él nació allí, pero vive aquí, lleva aquí once doce años (...) yo viajaba al al en el verano con mis padres para ver mis abuelos y las bodas y eso no encontramos y mis primas y todo e es muy bueno es muy bueno chico sabes que te arrepentirás si no lo casas con él (...) y mi hermano decía (...) tú tú crees que mis amigos pueden casarte pero mira son guapísimos, son cariñosos, pero dónde está el dinero, para sabes me dio una una una imaginación de pobrecita de no sé qué ps no sé e dice dice si pasa algo soy el responsable y mira (...)

Com hem comentat a la categoria “La seva família nuclear”, la seva família va tenir molta influència en la decisió del seu casament i encara la té en el present. En aquest sentit, ja hem analitzat la figura d'un amic de la família que la truca amb insistència i la intercessió del germà i la mare en no fer-hi cas. Aquesta **“dependència de la seva pròpia família”** sembla ser l'origen que ella reproduceixi aquest patró en les seves relacions, principalment en una cultura on es potencia aquest fenomen. Veiem el paper que va tenir la mare en el seu compromís matrimonial:

S 8 TP. 475

M: (...) en después dos días mi mi madre me dijo, cuando sales del cole a las cuatro, vienes, vienes aquí, yo comprendí automáticamente automatiquement que me voy a hacer una fe de matrimonio (...)

Destaquem també que la relació abans del matrimoni, amb qui seria el seu marit, es va mantenir per telèfon, durant un any (S 8 TP. 475) i un cop casats, encara va esperar ella un altre any abans de venir a viure amb ell al nostre país. Durant aquest temps, va haver de conviure amb els pares d'ell (S 8 TP. 477).

El mateix dia de la boda ella explica que el marit va beure i recordem que la va acusar de no ser verge, com hem vist a la categoria "Sexe":

S 8 TP. 418-419

C: ¿y por qué te acusaba?
M: ¿él? porque vino, vino no digo borracho pero bebió cerveza y no salió sangre y dice que si no sale sangre no eres virgen es así, por eso yo, bueno eso

A partir d'aquí se succeiran tot un seguit de decepcions:

S 8 TP. 419

M: (...) luego oí muchas cosas malas de él (...) era peor que lo que decían (...)

A les decepcions s'hi sumaran humiliacions psicològiques, físiques i sexuals, sempre per part del seu marit cap a ella. Quant al **maltractament psicològic**, es van repetir els insults (S 8 TP. 453-463; S 12 TP. 730-732; 744), demanar diners a la família d'ella (S 12 TP. 718; 744), penediments (S 8 TP. 434-437; 469; S 12 TP. 718; 732; 734), acusacions i amenaces (S 8 TP. 375; 417-433; S 12 TP. 732-733):

S 8 TP. 455

M: tú me prometes si pasa, estás conmigo tanto tiempo, me prometes si pasa algo tú vas a hacer lo posible para mí y mira al final ahora que estoy, no puedo levantarme mismo, tienes que decir tú descánsate yo me a hacer de todo, un día

si, si tendremos niños tú vas a si estoy embarazada por ejemplo (ríe) me voy a decir ay me duele, me parece que me voy a dar a luz ¿ahora tú vas a decir déjame en paz?

Pel que respecta al **“maltractament físic”** i enllaçant amb el fragment anterior, es va iniciar arran de la negativa de la pacient de ser mare, per no sentir-se preparada encara (S 12 TP. 732) i al fet de mirar d'impedir-ho utilitzant preservatius (TP. 730-744):

S 12 TP. 738

M: preservativo ¿sabes? que es mi marido y tengo derecho de de probar todo lo que todo lo que veo o todo lo que todo lo que oigo, tengo derecho de probarlo con él e él e e e ya está se ha acabao (...) pero cuando le dije el primer día cuando vino cuando le dije me dio una una tarta, no sé cómo se
C: una bofetada, una bofetada

Directament relacionat amb el maltractament físic trobem el **“maltractament sexual”** (S 8 TP. 375; 417; 427; 439-448; 475; S 12 TP. 718-729; 744):

S 8 TP. 441

M: bajita y delgada e él le daba igual en medio día, por la noche en medio día, por la noche, por la mañana sss, y yo, ts, para que lo dejo contento, para que cómo digo, para dejar la relación entre yo e él muy buena tengo que acostar con él y no tengo que gritar, no tengo que que decir ay me duele, ¿sabes?, muchas chicas sí, pero entonces, así, no lo sé él tiene problemas de relación sexual, él no sabe de

S 12 TP. 718-720

M: (...) además ellos no sabían que que él me violenciaba, no sé cómo se dice violenciaba, me acostaba conmigo con
C: sí
M: con fuerza

Davant d'aquesta relació de desigualtat, un aspecte que comentarem a la "Dimensió emocional/ cognitiva" és el fet que ella vulgui assolir la seguretat suficient com perquè, de manera hipotètica, pogués ser el seu marit el que necessités un dia la seva ajuda (S 11 TP. 574-576).

CONCLUSIONS

- La seva família nuclear com a referent de la resta de relacions:
  - (S 3): percepció de recolzament
  - (S 4): falta de llibertat
  - (S 9): pares punitius
  - (S 8, 10 i 12): influència en la presa de decisions
    - Necessitat d'autonomia (S 6 i 12).
- Referent familiar en les relacions amb les companyes de la casa i amigues:
  - (S 3) Referent positiu: semblants a la família.
  - (S 3) Referent negatiu: no són com la família.
    - Comentaris negatius cap a ella (S 7).
    - Comentaris grollers (S 10).
    - Falta de confiança (S 10).
  - (S 6, 7 i 9): Noves amistats.
- Amor no viscut com a il·lusió (S 3) sinó com a pèrdua de capacitats (S 4):
  - Influència de la seva família: sentiment proper al fraternal (S 9).
    - Necessitat de diferenciar amor i amistat (S 9).
    - Valors en una relació (S 9).
    - Major obertura amb els altres (S 9).
    - Presa de consciència del problema en les seves relacions (vulnerabilitat) (S 10) i optimisme (S 11).
    - Noves il·lusions (S 13).
- Marit com a referent de les següents relacions sentimentals:
  - (S 3) Divorci: s'hi oposa tot i haver-la amenaçat sempre amb fer-ho (dependència emocional i maltractament psicològic).
  - (S 10) Separació.
  - Origen de la relació:
    - Cosí (S 8).

- Influència de la família: mare, germà, cosines.
  - Falta de coneixement mutu previ.
  - Maltractament sexual (S 8 i 12).
  - Maltractament físic a causa d'intentar evitar un embaràs no desitjat (fent ús dels anticonceptius) (S 12).
  - Maltractament psicològic (S 8 i 12).
- Rellevància de la S 9 pel que fa al sorgiment d'aspectes relacionats amb la "Dimensió interpersonal", dins la segona meitat del curs de la intervenció. Pensem que això és conseqüència d'haver-se tractat, a la sessió anterior, per primer cop, el tema sobre el maltractament.

V. Dimensió socio-cultural

En el Cas A, la “Dimensió socio-cultural” està integrada per les categories **“Plans de futur”**, **“La seva cultura”**, **“Situació legal”** i **“Manera de pensar”** (veure [Figura 8 A](#)). La S 11 és on apareix en major freqüència i en general, la trobem representada al llarg de totes les sessions (veure Annex, [Taula 24 A](#)).

A la categoria “Plans de futur” trobem temes relacionats amb els seus projectes. Aquests són majoritàriament d’ordre laboral per tal d’aconseguir una independència econòmica que li permeti tenir un **“lloc on viure”**. Però, en la jerarquia de prioritats, primer es troba **“estudiar”**, que apareix ja a la S 3:

S 3 TP. 192

M: pero pienso de estudiar, pero cómo puedo empezar, para buscar trabajo, necesito permiso de trabajo, claro, luego viene para buscar un piso, eso es eso es lejos ahora, (...)

Aquest aspecte es repetirà al llarg de les sessions (S 4; S 5; S 6; S 8; S 9 i S 11) i formarà part del tema de la cançó que escriuran conjuntament pacient i terapeuta. A més, sembla ser un element important per a l’autoestima d’aquesta pacient, com veurem a l’apartat corresponent perquè afirma que té moltes ganes de posar-se a estudiar (S 6 TP. 184-200; S 8 TP. 483-485). Aquest va ser un dels arguments que el seu germà li va donar a favor que es casés amb el seu marit i vingués a viure al nostre país:

S 8 TP. 469

M: (...) es bien es va a dejarte allí estudiar, qué quieres más tú aquí tú vas a estudiar pero no tendrás futuro (...)

Com ja hem comentat, un altre pla de futur és **“treballar”**, que també formarà part de la cançó que escriuran al llarg de les sessions. El tema del treball està molt relacionat amb el que tractarem a la categoria “Situació legal” perquè, per tenir-ne dret, es necessita primer un permís de treball, com hem vist a la S 3 (TP. 192).

A la S 4 (TP. 182) la pacient explica que té la possibilitat de trobar un treball després dels estudis de castellà que està fent. A la S 6 torna a aparèixer aquesta qüestió quan el seu “oncle” li proposa anar a treballar amb ell i el germà d’ella:

S 6 TP. 160

<p>M: sí. (p: 00:00:11) lo que quiero decir que ella dice es mejor de quedar con nosotras para que porque hay una posibilidad de arreglar los papeles, por eso yo digo, ahora él me llama, cada vez cada vez, me da cómo digo, me da la presión</p> <p>C: mh</p> <p>M: de de aceptar de irme y sabes que si yo voy no tengo derecho de volver aquí a la casa ese derecho es así</p>

A la S 9 (TP. 550) es repetirà la situació quan un altre paísà seu també li ho proposa. Cap al final de les sessions i coincidint amb el final del curs que està fent, sembla que podrà començar a treballar:

S 11 TP. 625

<p>M: sí, dicen que va a encontrarme, va a buscar a mí trabajo, más que todas, pero, no sé</p>
--

Entre els seus objectius també es troba “**divorciar-se**” del seu marit (S 3 TP. 192; S 4 TP. 125-158; S 10 TP. 6-28). Com hem comentat a la categoria “Marit”, aconseguix els tràmits per a la separació a la S 10 (TP. 10-26).

Com a objectiu en abstracte i també formant part de la cançó que escriuen durant les sessions, la pacient parla de poder arribar a un lloc (S 3; S 4; S 5; S 6; S 7; S 11) i de tenir un “somni”(S 4; S 6; S 11) (“**tenir un objectiu/ una il·lusió**”):

S 3 TP. 235-238

<p>C: lo que has visto en el dibujo, porque es algo parecido a la fe ¿no?, es algo que no ves pero</p> <p>M: sí, muy lejos</p> <p>C: pero, tú crees</p>

M: que puedo llegar

S 4 TP. 416

M: ay (suspira) ‘quiero llegar a un lugar, es ese lugar, es es muy lejos, está muy lejos, pero muy cerca con la paciencia’, ‘tengo un sueño, acabar de trabajar y estudiar, pero’ (...)

Serà només a la S 13 quan apareguin altres “Plans de futur” com el d’una “vida tranquil·la” (TP. 275-282) o el de tenir una família (TP. 275-282; 367-372).

Quant a la categoria “La seva cultura”, trobem aspectes que ja hem comentat a la categoria “La seva família nuclear”, com les que hem anomenat **“percepció familiar de desaprovació”** (S 3 TP. 208-220; S 6 TP.134-150; 160-176) i que no tornarem a analitzar. Els aspectes que la pacient critica de la seva cultura són els de la dificultat d’emancipació per a una dona, llevat que sigui per matrimoni (S 3 TP. 208), l’haver-se de vestir d’una manera particular (S 4 TP 176; S 12 TP. 752), no poder viure lliurement les relacions (S 4 TP. 176) o les diferències home-dona (S 6 TP. 146-151; S 8 TP. 417).

Un altre aspecte interessant que la pacient critica és la diferència que troba entre les seves paisanes que viuen aquí i ella mateixa (S 8 TP. 479-483; S 9 TP. 63-85; S 11 TP. 957-959).

S 9 TP. 67-85

M: curso de informática, infor información, no sé, algo así y bueno, claro desde la no la diferencia notas la diferencia entre mujeres casadas cerradas e otras (...) la mayoría (...) mis paisanas (...) cómo visten cómo ps, es otro mundo, claro
---

Hi ha moments en què la trobem **“identificant-se amb elements de la seva cultura”**, quan parla de persones que coneix aquí i que són del seu país (S 7 TP. 81-91; 874-889; S 10 TP. 175) o quan comenta el negatiu que seria per a uns fills hipotètics néixer en una cultura diferent a la seva d’origen (S 8 TP. 463-465).

Tot i així, són bastants els moments en què lloa aspectes de la seva cultura, com quan es refereix a la seva música i escriptura (S 5 TP. 598-604; 658-701; S 10 TP. 175-198; S 11 TP. 927-949; 931-933).

S 11 TP. 931-933

M: por eso la escritura de W. es muy rica ¿sabes?

C: mh

M: puedes jugar con las letras y ésta

També trobem un moment en què mostra certa **“enyorança”** dels seus costums, per exemple quan explica que una amiga l’ha convidat a dinar menjar típic del seu país (S 8 TP. 499-505).

La categoria “Situació legal” està molt relacionada amb l’anomenada “Plans de futur”. Aquí comentarem els aspectes relacionats amb la legalització de la pacient al nostre país i als moments en què parla de la seva **“situació econòmica”** i de l’**“idioma”**, entenent que aquests aspectes comprenen els plans de treball, habitatge i divorci ja comentats.

El tema relacionat amb la regularització al nostre país surt en totes les sessions en què apareix aquesta categoria (veure Annex, [Taula 24 A](#)) i se’n refereix amb l’expressió de “no tenir papers”. El primer cop que en parla és a la S 3:

S 3 TP. 140

M: te explico, te he explicado que mi marido no quiere divorciar, eh, bueno sabes ahora tengo, tengo papeles permiso sin trabajo y no puedo trabajar, quiero estudiar, muchas cosas, ¿tú crees que esto tiene relación? yo no, yo yo soy muy pesimista

Hem comentat que del tema del treball depèn la seva regularització al nostre país (**“permís de treball/ residència”**). Aquesta circumstància fa que la resta d’aspectes de la seva vida depenguin d’aquest. Com a conseqüència, la pacient sap que l’única solució que té és seguir el curs d’acció que ve dictat per les persones de

la casa d'acollida i la xarxa relacionada amb aquesta (S 4 TP. 182; S 6 TP. 152-160; S 11 TP. 616):

S 4 TP. 182

M: bueno, la cosa que, entonces, ¿qué de qué quiero, de qué pienso? de que, de de acabar de estudiar ahora a a la parroquia porque dicen la la directora de del curso de que hay posibilidad luego ella va a encontrarme un trabajo y hay posibilidad de arreglar los papeles eso lo que me aconsejan aquí, la Elisa también

El tema dels “papers” és una constant des d'abans de casar-se, pel fet d'haver-los hagut d'esperar per poder venir al nostre país a viure amb el seu marit (que ja vivia aquí):

S 8 TP. 475-477

M: yo hice yo tramité los papeles allí, después ellos en Navidad vinieron él y sus hermanos para hacer la boda y creí que ya está con el visado yo me voy a cogerla pero lo que pasa es que después la boda que él acostó conmigo fuimos al Consulado y dicen que está ¿cómo se dice? de denegada

C: mh

M: entonces tengo que quedar allí con sus padres y con su padre en el pueblo (...), después un año y medio de sufrimiento otra vez tramito los papeles y salió muy rápido (...)

Ja casada i al nostre país, aquest tema va continuar sent un tema de xantatge i maltractament psicològic per part del seu marit:

S 12 TP. 732

M: (...) seguí hasta que un día me dijo ya está te tramité los papeles a ti ahora veremos qué va a pasar, si no divorciamos, siempre estaba amenazada con el divorcio, siempre, siempre e después de un mes salieron, (...) pero luego me maltrataba también psicológicamente, siempre me amenazaba, me voy a dejarte

aquí cojo los papeles y yo voy, te dejo aquí (...)

Un cop separada d'ell ho continua sent per part dels seus paisans, com en el cas d'un noi que va conèixer feia poc temps:

S 9 TP. 542

M: (...) y hablamos, dice que él tiene, claro, la primera vez tiene que preguntar tú qué haces aquí, tú qué así, dice que él tiene negocio e e bueno yo también yo digo que estoy compartiendo piso con amigas e así e ya está, dice si puedo ayudarte, puedo hacer, si puedo arreglar tus papeles, te llamaré un día (...)

La mateixa pacient és conscient d'aquesta situació, quan afirma:

S 9 TP. 550

M: (...) mira, soy soy una chica, soy una mujer que no tengo que no tiene ni papeles ni dinero ni idioma ni nadie (...)

Fins i tot arriba a adonar-se de la “**dependència**” que aquesta situació li crea en les seves relacions, com hem comentat a la categoria “Amics/ relacions sentimentals/ amor” (S 10 TP. 604). Abans que se n'adoni, però, sembla que li costa discernir l'autèntic motiu d'aquestes relacions:

S 9 TP. 574-576

M: sí claro que necesito los papeles pero pero si, si si
 C: pero los puedes conseguir
 M: pero no puedo demostrar que, ya está, si no tienes papeles es como la mujer con el marido, ya está, si no tienes, te amaba antes porque tenías dinero pero ahora si no tienes no no me voy a quedar contigo

S 9 TP. 580

M: (...) sí que me alegro, me alegría mu me alegré mucho si él me ayuda, pero si no me ayuda, bueno, por lo menos tengo, si digo por ejemplo, tengo amigo que

tiene negocio tal y tal no es como si tengo amigo que está trabajando en campo ¿has entendido?

Pel que fa a la seva **“situació econòmica”** i a l’**“idioma”**, en el present, ambdós aspectes contribueixen a aquesta situació de dependència amb el seu entorn (S 9 TP. 548-550; 589), com també ho van fer en la relació amb el seu marit (S 8 TP. 469; 475-477; S 12 TP. 718; 732-733; 744).

Dins la categoria “Manera de pensar” hem inclòs aquelles expressions relacionades amb els diferents àmbits de la vida de la pacient que reflecteixen esquemes de pensament que es repeteixen. Farem referència als que apareixen amb certa insistència, tot i haver sortit en altres apartats.

Hem anomenat **“paradoxa”** a l’expressió “lluny però a prop” que la pacient utilitza en escriure la cançó al llarg de les sessions, quan es refereix a com percep la consecució dels seus objectius:

S 4 TP. 416

M: ay (suspira) ‘quiero llegar a un lugar, es ese lugar, es es muy lejos, está muy lejos, pero muy cerca con la paciencia’, (...)

Aquest concepte també l’utilitza en referir-se a la seva família:

S 6 TP. 176

M: y digo yo digo yo quiero aprender además muchas cosas yo ahora yo sé más cosas mejor que antes además quiero así, lejos de la familia tú comprendes muchas cosas, sufres tú sola mejor que cada vez ay tú pides cosas a tu familia

El concepte de paradoxa torna a aparèixer quan parla de la idea de bellesa (S 12 TP. 406: “[...] no todas las cosas bonitas son bonitas perfectamente”).

Un altre esquema de pensament que es repeteix és el del pas del temps, al qual la pacient dóna gran valor perquè l’ajuda a esclarir els esdeveniments de la seva vida, com quan parla de les músiques que acaba oblidant (S 4 TP. 656-659) o de la importància del record (**“valors”**):

S 6 TP. 92

M: mh, si queda bien, si queda mejor si por ejemplo tú vas y me dejas recuerdo para mí, para si un día tenía musicoterapia ahora recuerdo qué cosa me voy a recordar, por ejemplo la guitarra, te tengo

La idea del pas del temps l'ajuda a extraure conclusions, en aquest cas de relacions infructuoses:

S 11 TP. 773

M: con el tiempo puedes justificar

Des de la S 3 apareix la idea de la necessitat de tranquil·litat en la seva situació, amb el terme paciència que ja hem comentat a la categoria “Esperit”. Aquí afegim que la pacient reconeix la seva preferència per avançar a poc a poc, també en temes relacionats amb la música (S 8 TP. 249-253) o quan li deia al marit: “m’haig d’acostumar primer a l’aire d’aquí” (del nostre país) abans de tenir fills (S 12 TP. 732).

Molt relacionada amb aquesta necessitat d’acomodar-se al ritme natural del temps trobem la idea d’acceptar la seva situació vital, que apareix en escriure la cançó:

S 6 TP. 606

M: *‘ésta es la vida pero es mi vida y tengo que aguantar para llegar a un lugar con la paciencia’* (p: 00:00:05)

Troblem una altre aspecte que la pacient considera important per a ella i que relaciona amb la idea de temps: el valor que dóna a l’antiguitat (S. 4 TP. 96-106; S 10 TP. 175-201), com quan parla de la importància de no precipitar-se en les seves decisions sentimentals actuals:

S 10 TP. 598

M: (...) pero me voy a pensar de tener novio rápido y eso no está bien, porque así,

ts estas cosas tienes que elegirlo y necesitan tiempo, porque es un es algo de toda la vida, es como

També trobem el valor que dóna a les coses senzilles (“petites”) (S 4 TP. 270-280) i a la capacitat de tenir “caràcter” (S 8 TP. 485; S 9 TP. 580):

S 12 TP. 750

M: (...) que me gusta (p: 00:00:08) la un característico fuerte si puedo decir, (da golpes en la mesa con el bolígrafo) si quiere algo se va a se va a hacerlo sin, no sé cómo decirlo

La pacient reconeix la capacitat de la música d’“educar la persona” (S 6 TP. 47-71) i de facilitar l’aprenentatge (S 12 TP. 462-486), com hem vist a l’apartat corresponent.

Hi ha un element que ens interessa comentar i és la idea de “diferenciar”. Si bé a les sessions S 6 (TP. 441-445; 562-580) i S 7 (TP. 340-366) afirma no notar la diferència en aspectes relacionats amb la música, a la S 9 insisteix que nota la diferència en qüestions relacionades amb les seves paisanes i ella mateixa:

S 9 TP. 67

M: curso de informática, infor información, no sé, algo así y bueno, claro desde la no la diferencia notas la diferencia entre mujeres casadas cerradas e otras

També aplica la idea de diferenciar quan parla dels seus paisans:

S 9 TP. 589

M: cómo puedo tratar a los inmigrantes que están aquí, son, porque son muy diferentes, si tú vas un día una vez a W. lo verás, lo notarás la gente, la diferencia

Aquest concepte el trobem en les “**polaritats**” que surten al llarg del seu discurs: Orient-Occident (S 4 TP. 14-44; 286; 572-577; S 5 TP. 771-792), lent-ràpid,

quan parla de qüestions relacionades amb la música (S 4 TP. 311-312; 587-588) i les diferències home-dona a la seva cultura (S 6 TP. 246-151).

Ens sembla remarcable la integració que trobem de les **“imatges”** en el seu discurs (independentment de les que utilitza després de l’activitat d’imaginació guiada amb música), si considerem que encara no domina del tot la llengua castellana. En són exemples les expressions “pujant com en una escala” (S 4 TP. 195-202), “com algú que està corrent” (S 5 TP. 221-224), “tinc un somni” (S 5 TP. 255; S 7 TP. 306; S 11 TP. 608-616), “la clau de començar” (S 11 TP. 608-616) o “ara tinc els ulls oberts” (S 12 TP. 744).

Hi ha altres temes relacionats amb la seva manera de pensar que es repeteixen, com la idea de certesa (S 6, S 8, S 11), **“crítica”** (S 3, S 9, S 10, S 12), **“autocrítica”** (S 7, S 9, S 10, S 11, S 12) o **“mantenir la distància”** (S 10, S 11).

CONCLUSIONS

- Influència de la seva situació legal en la resta d’àmbits de la seva vida, la qual cosa li crea una dependència a tots els nivells.
- Presa de consciència de la via de solució, relacionada amb els seus plans de futur:
  - Estudiar (S 3).
  - Treballar (S 3).
  - Divorciar-se (S 3).
  - “Arribar a un lloc” (S 3).
  - Relacions (S 10).
  - Vida tranquil·la, nova família (S 13).
- Motiu de xantatge per part de familiars i amics, abans de casar-se, un cop casada i en el present.
- La seva cultura com a referent:

Positiu (identificació):

  - Paisans.
  - Música i escriptura.
  - Enyorança.

Negatiu (crítica: S 8, 9 11):

  - Emancipació només per matrimoni.

- Discriminacions home-dona: manera de vestir-se, manca de llibertat en les relacions, desigualtat d'oportunitats laborals.
- Les seves paisanes al nostre país.
- Manera de pensar, influenciada pels aspectes anteriors:
  - Paradoxa.
  - Valors:
    - El pas del temps: records, antiguitat, paciència, acceptació de la situació vital → el temps ajuda a extraure conclusions.
    - Coses senzilles.
    - Importància del “caràcter” (S 8, 9, 12).
  - No diferenciar (S 6, 7) → diferenciar (S 9).
  - Polaritats.
  - Ús d'imatges.
  - Certesa.
  - Crítica i autocrítica.
  - Mantenir la distància (S 10, 11).
- Rellevància de la S 11 pel que fa al sorgiment d'aquesta dimensió. Pensem que pot ser degut al fet que aquesta dimensió engloba aspectes importants de les altres que la pacient exposa com a solució als seus problemes.

VI. Dimensió emocional/ cognitiva

En el Cas A, la “Dimensió emocional/ cognitiva” està integrada per les categories “**Autoestima**”, “**Expressar sentiments**”, “**Dir no**” i “**Fer peticions**” (veure [Figura 9 A](#)). Les quatre categories apareixen al llarg de totes les sessions i aquesta és la dimensió més nombrosa quant a freqüència de TP, sent la S 9 en la qual és majoritària (veure Annex, [Taula 24 A](#)). Ens detindrem una mica més en aquesta dimensió pel fet de ser la que hem mesurat mitjançant els qüestionaris i per ser la que hem ressaltat com a principal des del marc teòric Humanista en una teràpia amb música. Tot i fer referència al nombre de TP, ressaltarem més el significat de cada categoria i la seva evolució al llarg de les sessions (en el Cas A, B i C).

La categoria “Autoestima” l’hem dividit per a l’anàlisi en “positiva” i “negativa”, d’acord amb Mruck (1998, p. 96), en els tres casos. En el cas de la positiva (veure Annex, [Figura 10 A](#)), la major freqüència de TP la trobem a la S 11. Hem anomenat “**autoafirmació**” a les expressions en què la pacient ratifica que ha dit o pensat alguna cosa:

S 3 TP. 92

M: es está así, un mirror con, mi un espejo con con cuadrado dorado, bueno, mi, ahora explico, porque no hay color dorado (ríe), con, con, no es, no es algo normal así cuadrado ¿sabes? algo que

Aquesta subcategoria apareix al llarg de totes les sessions. En aquesta subcategoria també incloem les expressions en què la pacient afirma que ha entès la terapeuta (p.e.: S 6 TP. 127-133) o quan pregunta a la terapeuta si l’ha entès a ella (p.e.: S 4 TP. 446-450).

Una altra subcategoria dins l’“Autoestima positiva”, que també apareix en totes les sessions, és la que hem anomenat “**decisió**”, que inclou les expressions en què apareix el verb voler (també quan no ho fa explícitament), tant en sentit positiu com negatiu:

S 5 TP. 355-356

M: quiero tocarla
C: ¿quieres tocar la guitarra?

S 6 TP. 142-144

M: yo digo, vale después, luego, pero en mí dentro

C: tú sabes que no

M: yo no quiero volver

Aquestes expressions reflecteixen amb força el desig de la pacient d'aconseguir objectius. De fet, la cançó escrita al llarg de les sessions entre terapeuta i pacient es titula “Quiero llegar” (S 4 TP. 167-171; 265-269; 351-361, [veure Annex](#)), fent referència als seus plans de futur, com ja hem comentat a la categoria corresponent. Però, sobretot, faria referència a l'objectiu d'enfortir-se:

S 8 TP. 485

M: (...) quiero estudiar, primero porque tengo ganas de estudiar, tengo muchas ganas porque era era era era inteligente, como se dice, pero además para decir, para demostrar, mira yo vine, muy muy débil, no hablaba no en castellano, no sabía de nada, pero mira ahora soy más fuerte que tú, quiero ser algo importante (...)

La subcategoria que hem anomenat “**confiança**” inclou expressions que es refereixen a la capacitat d'assolir algun objectiu i en ocasions, s'apropa a la categoria “Esperit”, quan parla de la paciència o l'esperança (p.e.: S 3 TP. 138-140; 208).

Quant a la subcategoria “**autovaloració**”, fa referència als moments en què la pacient reconeix fer bé alguna cosa o ser capaç en alguna àrea, com quan diu que fa bé la truita:

S 3 TP. 174-176

M: (...) ¿sabes? tenemos tortilla (ríe)

C: sí, sí

M: y siempre tengo costumbre de hacerla muy bien, entonces no quiero

La idea d'autovaloració també la trobem quan afirma que es troba intel·ligent (S 6 TP. 134; 196; S 9 TP. 589; 592-614), amb les expressions “vaig aprendre sense diccionari” (S 10 TP. 147), “sé més coses” (S 6 TP. 176), “sé què vull” (S 11 TP.

608-616; 574-576; S 8 TP. 485; S 12 TP. 747-748) i quan reconeix que no és lletja (S 12 TP. 9-11).

Altres dues subcategories que hem inclòs dins l'“Autoestima positiva” són **“valoració de la pròpia cultura”**, que ja hem comentat més amunt i **“fortalesa”**, en part inclosa a la categoria “Esperit”. A aquest respecte, la pacient afirma ser més forta que algunes companyes de la casa (S 3 TP. 222), voldria arribar a ser més forta que el seu marit (S 8 TP. 485), voldria demostrar a la seva família que és forta (S 9 TP. 580), voldria arribar-ho a ser en les seves relacions (S 10 TP. 603-611) i voldria poder-ho demostrar a la societat (S 11 TP. 460-498).

La subcategoria “Autoestima negativa” apareix amb més freqüència a la S 8 (veure Annex, [Figura 10 A](#)). Hem anomenat **“falta de convicció”** a les expressions en què apareix “no sé” o equivalents (“no tinc idea”), com ara mentre escriuen la cançó:

S 5 TP. 324-327

C: (...) pero hasta aquí, ¿estaría de acuerdo? cómo suena ¿te parece bien?

M: pssí

C: ¿sí?

M: pero no tengo ninguna otra idea ¿sabes? de

Ens sembla important comentar que, així com a la S 3 la pacient afirma “No sé dibuixar!” (TP. 65-68) quan la terapeuta li demana un dibuix després de la imaginació guiada, a la S 13, en reproduir-se la mateixa situació i després d’haver-ho fet, afirma que ha millorat:

S 13 TP. 382-386

M: es muy bonito así ¿no? (ríe)

C: sí (ríen)

M: eso no tengo que decirlo yo pero bueno

C: es bonito

M: yo creo que he mejorado

Aquest segon fragment està inclòs dins la categoria “Autoestima positiva” (“**autovaloració**”). Un cas semblant és el pas d’afirmar “no sé si no tinc personalitat” (S 3 TP. 216) a dir “vull ser important” (S 8 TP. 485) o “vull demostrar que tinc una característica” (S 12 TP. 747-748), de la subcategoria “**decisió**”.

Una altra subcategoria dins l’“Autoestima negativa” és la que anomenem “**inseguretat**”, on hem inclòs les expressions en què la pacient afirma que té dubtes (S 8 TP. 427-431), por (S 4 TP. 174-176) o que no entén:

S 4 TP. 663-664

C: ¿te gusta esta música?

M: sí, no la entiendo bien, ahora porque no la oigo no, yo ahora recuerdo solamente la solamente la música cómo se va y

Això contrasta amb les sessions en què afirma “entenc” (S 6 TP. 127-133; 875-890; 1066-1099; i a les S 8, 9,12 i 13), de la subcategoria “**autoafirmació**”. El concepte d’inseguretat també el trobem quan afirma no tenir recursos:

S 9 TP. 550

M: (...) soy una mujer que no tengo que no tiene ni papeles ni dinero ni idioma ni nadie (...)

Altres subcategories dins l’“Autoestima negativa” són les de “**falta de confiança**” (S 6 TP. 156-158; S 9 TP. 544-545; 589; S 11 TP. 508-519), (que contrasta amb la subcategoria “**confiança**”) i “**desvaloració**”. Aquesta última fa referència a expressions en què la seva identitat apareix minvada, fins i tot en boca d’altres persones (en referir-se a la falta de cura del seu marit cap a ella):

S 8 TP. 477

M: (...) ¿no te manda dinero? oy pobrecita mira que estás muy delgada oy pobrecita psss, cosas

Troblem el concepte de desvaloració quan el marit deia d’ella que era una “brossa” (S 12 TP. 744). En contrast, trobem l’expressió “No sóc tan lletja!” (S 12

TP. 9-11) (dins la subcategoria “**autovaloració**”), després de veure’s reflectida en un dibuix. També incloem la subcategoria “**falta de decisió**”, amb les expressions “em costa dir no” (S 9 TP. 601-616; S 12 TP. 748, en contrast amb la subcategoria “**decisió**”), molt relacionada amb la categoria “Dir no”, que veurem més endavant.

La categoria “Expressar sentiments” l’hem dividit per a l’anàlisi en “Sentiments positius” i “Sentiments negatius” (veure Annex, [Figura 11 A](#)). La primera subcategoria apareix amb més freqüència a la S 11 i S 13 i inclou la subcategoria “**ironia/ humor**”, que és present al llarg de totes les sessions. Aquesta subcategoria fa referència a les expressions en què la pacient bromeja amb la terapeuta sobre qüestions que es tracten a les sessions. En aquest cas, a més del contingut de l’expressió, ens ha estat molt útil conèixer el to i l’actitud en què van ocórrer, per tal de considerar-les com a ironia/ humor (en els Cas A, B i C) . Ens sembla un bon indicador de la confiança que es va assolir entre terapeuta i client, com quan a la S 12 la pacient comenta un dibuix que li ha fet la terapeuta en què surten reflectits diferents instruments i ella mateixa:

S 12 TP. 17-21

M: eso eso es la ¿dónde está el panderó?

C: aquí

M: ¡eso!

C: es un poco más

M: se se parece como una una barra de pan (ríe)

Una altra subcategoria dins dels “Sentiments positius” és la que inclou expressions de “**grat-satisfacció**” i ens sembla remarcable que sigui a la S 13 i darrera on aparegui amb més freqüència. Si bé al llarg de totes les sessions apareixen diferents graus de grat-satisfacció, aquesta gamma surt àmpliament a la S 6, amb l’expressió “m’agrada”:

S 6 TP. 853

M: pero me parece que me gusta la primera elección

S 6 TP. 78

M: sí, ahora mira me gusta más

S 6 TP. 1107

M: pues a ver ésta me gusta mucho yo, pues quiero quiero grabarla e una de David Bisbal no no lo sé ts es que hace tiempo que no oigo (...)

S 6 TP. 873

M: ay que me encanta (sigue la letra tarareando) (...)

A partir de la S 4 apareix l'expressió “és millor” (TP. 592), que es repetirà al llarg de la resta de sessions, com també l'expressió “m'interessa” (S 4 TP. 557-558) o “important”, a partir de la S 6 (TP. 47-71), en referir-se a aspectes relacionats amb la música. En aquest fragment relata el que ha vist després de la darrera imaginació guiada amb música:

S 13 TP. 274

M: he salido de la casa, he ido, la la la más importante, la la otra cosa que llama la atención del jardín es un caja como las antiguas cajas donde ponen las joyerías (...) eso eso es lo más importante (...)

La subcategoria “**desig d'acompliment**” inclou expressions en què apareix el verb “voler” i seria equivalent a la subcategoria “decisió” de la categoria “Autoestima positiva”, que ja hem comentat.

La subcategoria “**benestar subjectiu**” inclou elements que hem analitzat a la categoria “Cos” (S 3 TP. 49-64) i fa referència, sobretot, als moments en què la pacient expressa que se sent relaxada o a gust (S 6 TP. 83-89; 106-108; 1190-1193; S 9 TP. 396), com quan toca la guitarra:

S 5 TP. 432-433

C: entonces la mano derecha si quieres

M: mh, así me encuentro bien (pone los dedos y C. toca con la mano derecha)

Una altra subcategoria, dins dels “Sentiments positius”, és la que hem anomenat **“optimisme”**, molt propera a la que hem analitzat a la categoria “Esperit”, amb expressions relatives a l’esperança o a la paciència. Aquí també incloem, però, els moments en què la pacient es mostra amb ànim positiu per aconseguir o fer diferents coses: “podem millorar” (S 4 TP. 559-562) “no hi ha problema/ fàcil” (S 6 TP. 1084-1089; 116-1169; S 11 TP. 110-112; 363-366; 578-580) i “m’acostumo” (S 7 TP. 563-663; 729-735; 1048-1062).

Una altra categoria inclosa en “Sentiments positius” és l’anomenada **“intuïció”**, que apareix a partir de la S 9, amb expressions com “noto la diferència” (TP. 63-85), “noto molt que parlen de sexe massa” (S 10 TP. 580), “sento que ell també voldria parlar” (TP. 589) o “sents” (S 11 TP. 776-781).

També hem inclòs la subcategoria **“força”**, que es refereix a aspectes relacionats amb la música (S 5 TP. 200-214; 751-754), a les activitats a les sessions (S 11 TP. 466-468), a episodis desagradables en el seu matrimoni (S 8 TP. 375; 417; 449; S 12 TP. 718-721; 730), al seu passat recent (S 9 TP. 548; 589), als seus pares (S 8 TP. 469) o a ella mateixa (S 8 TP. 485; S 11 TP. 476; S 12 TP. 748-752). En aquest fragment la pacient parla del que li agradaria tenir com a qualitat i que ja hem comentat a la subcategoria “Autoestima positiva”:

S 12 TP. 747-748

C: (...) alguna cualidad que te guste

M: no sé, (p: 00:00:07) puedo decir la persona tiene un característico un poco fuerte, a mí me cuesta decir no (...) quiero demostrar que tengo una pers, un característica (...)

Per acabar amb la subcategoria “Sentiments positius”, volem mencionar dos moments, dins la subcategoria **“gratitud”**, en què la pacient dóna les gràcies a la terapeuta durant la sessió (S 11 TP. 194-203; S 13 TP. 72-79). També forma part d’aquesta categoria la necessitat de la pacient d’**“exterioritzar”** el que sent (S 9 TP. 550; 560-565; 589).

La subcategoria “Sentiments negatius”, apareix amb més freqüència a la S 9 (veure Annex, [Figura 11 A](#)) i on ho fa en menor nombre és a la darrera (S 13). Tant en el cas de la subcategoria “Autoestima negativa” com en aquesta, creiem que el fet

que hi hagi una sessió en què surti en major número és indicatiu, per part de la pacient, d'estar elaborant aquest aspecte en el procés de la teràpia, sobretot perquè a aquest punt àlgid li segueix una visible i continuada davallada, tant en un cas com en l'altre (veure Annex, Figura 10 i 11 A, B i C).

Dins dels “Sentiments negatius”, una subcategoria que es repeteix al llarg de totes les sessions analitzades és la de **“dificultat”**. Aquesta subcategoria fa referència a expressions que denoten problemes per desenvolupar alguna tasca o assolir algun objectiu. L'expressió més representativa seria la d'“em costa”, que ja apareix a la S 3, en parlar de prendre decisions al marge de la seva família:

S 3 TP. 208

M: (...) si por ejemplo ellos me obligan de hacer algo me me cuesta mucho y yo y todo, pero puedo decidir, pueden aceptar o pueden no, pero para hacer cosas, no voy a hacer esto y ya está, es difícil (...)

Aquest tema es repetirà al llarg de la resta de sessions, en referència a aspectes de la sessió (S 4 TP. 571-572; S 6 TP. 410-417; 619-623; 1163-1169; S 7 TP. 1067-1077; 1147-1150) i quan reconeix que “em costa dir no”, a partir de la S 9 (TP. 614). Aquesta subcategoria contrasta amb la d'“**optimisme**”.

S 9 TP. 600-601

C: y a decir que no también, por supuesto
M: no, a ve, a mí, me cuesta mucho, decir no

A la S 7, la pacient ja havia avançat que “(...) mi problema en la casa todas lo observan que no digo no” i a la S 12 afirma que ho ha après a dir, però que no sap bé quan, ni com, ni a qui:

S 12 TP. 748

M: (...) a mí me cuesta decir no, pero lo que pasa ahora lo digo y no sé cuándo lo digo y digo en algunas veces que no a algunas por ejemplo a algunas gente que no merecen de decir no pero ya está ahora no decía no ahora aprendí a decir no

pero no sé a quién y cuándo, digo no y ya está (ríe). hay gente que piden ahora mi ayuda de traducir pero digo no (da un golpe en la mesa con el bolígrafo) y cuando van y digo bueno quiero demostrar que tengo una pers, un característica, pero al final me arrepiento digo ¿por qué he dicho no? (p: 00:00:06)

Aquest aspecte és un dels elements que formen part de la variable “Assertivitat” que hem mesurat amb un qüestionari i ens sembla interessant observar la seva evolució a través de les sessions, com veurem més endavant.

Una altra subcategoria de “Sentiments negatius” és la de **“desgrat”**, que fa referència a expressions com “no m’agrada” o “em molesta”. Si bé aquestes expressions són mostra de falta d’acord, trobem que indiquen una capacitat de poder afirmar una postura pròpia. En aquest sentit, serien un pas endavant respecte l’expressió “em costa dir no”, que acabem de veure. Trobem la subcategoria “desgrat”, des de la S 4, sobretot a la S 5 (TP. 147-149), en començar a escriure la cançó i quan exposa aspectes que es poden millorar a les sessions. A la S 9 i S 13 la utilitza quan es refereix al que no li ha agradat de la imaginació guiada. A la S 9 tornem a trobar aquesta subcategoria quan parla de les seves relacions actuals (TP. 550; 589), a la S 10 en explicar què li molesta de les seves companyes (TP. 584-587; 594-597; 602; 612; 645-647; 655; 663-664; 667-671) i a la S 11 quan troba defectes a la seva cançó i a un hipotètic treball de traductora:

S 11 TP. 570

M: pero ahora estoy harta de porque ahora traducto, bueno sin cobrar pero a muchas amigas y toda la casa mismo, pero veo que me voy a aburrirme

Aquesta subcategoria contrasta amb la de **“grat”**.

La subcategoria **“enuig”** apareix a partir de la S 9, quan parla de les seves relacions actuals (TP. 548; 550; 580; 589) i també a la següent sessió (S 10 TP. 506-602), en contrast amb la subcategoria **“ironia/ humor”**. A la S 11 torna a aparèixer l’enuig, però contra la terapeuta (TP. 797-807); en aquest cas podria estar molt relacionat amb la subcategoria **“confusió”**:

S 11 TP. 542

M: bueno este mes, se puede decir, un día ayer yo me morí de risa y hoy estoy seria y no sé qué pasa

La subcategoria enuig també es relacionaria amb la subcategoria **“decepció”**: “no hi seràs” (TP. 346-362) i amb una manera d’expressar el seu descontent perquè s’acabin les sessions:

S 13 TP. 380

M: (...) estoy en un, no sé qué pasa conmigo (ríe) hoy estos dos días pero, (cierran la puerta)

Per acabar amb la subcategoria “Sentiments negatius”, ens sembla curiós comentar l’ús que fa la pacient de les **“paraulades”**, a partir de la S 7 (TP. 179-182; 254-255; S 8 TP. 453). A la S 10, aprofitant que li molesta que les seves companyes facin servir molt sovint la mateixa paraulada, explica que va ser el seu marit qui li va ensenyar (TP. 580-583). També incloem la subcategoria **“malestar”**(S 3 TP. 40; 192; S 4; S 6; S 8; S 9; S 10; S 11 i S 12), que contrasta amb la de **“benestar subjectiu”**. Altres aspectes dels sentiments negatius serien la **“por”** (S 4 TP. 174-176), la **“vergonya”** (S 5 TP. 819-821) i la **“indiferència”** (S 9 TP. 445-446; 548; 566; 570; 589; 614).

La categoria “Dir no” fa referència a totes aquelles expressions en què la pacient ha utilitzat l’adverbi de negació “no”. En aquest cas, ens sembla indicativa la freqüència del seu ús, que va augmentant des de la S 3 fins a la S 9, per tornar a descendir fins a la S 13 (veure Annex, [Taula 24 A](#)). En aquesta categoria trobem formes que ja hem analitzat com “no sé”, “no entenc”, de la categoria “Autoestima negativa”, la forma “no vull”, “no m’agrada” de la categoria “Sentiments negatius”, les expressions “no?” que veurem a la categoria “Preguntes” i altres incloses en altres categories, per la qual cosa no les tornarem a comentar. Aquestes expressions també inclouen les ocasions en què la pacient atribueix aquest “no” a altres persones o ho diu a persones diferents de la terapeuta, sense estar presents a la sessió. Ens centrarem en analitzar aquestes dues variants i ressaltem que, aquesta categoria, enllaça molt directament amb les dues anteriors, on hem trobat que la mateixa

pacient afirmava que li costa molt dir no. En aquest sentit, com s'esdevenia aleshores, interpretem aquesta expressió com la capacitat de defensar la seva postura i per tant, com un aspecte del que hem anomenat "Assertivitat".

Com en el cas de la categoria "Expressar sentiments negatius", la de "Dir no" apareix amb més freqüència a la S 9, per descendir gradualment fins a l'última, com en aquell cas i en el de l'"Autoestima negativa" (veure Annex [Taula 24 A](#) i [Figura 10 A](#) i [11 A](#)). Passem a comentar els dos aspectes que hem avançat.

La subcategoria "**Dir no atribuït a altres**" apareix a les sessions 6, 8, 9, 10, 11 i 12 en què la pacient parla en boca de terceres persones, en aquest cas en referir-se al seu "oncle":

S 6 TP. 146

M: además del tema, él claro va a preguntarme ¿por qué no quieres trabajar ahora?

Aquest aspecte es repeteix a la mateixa sessió (S 6 TP. 168-170) o quan es refereix al que li dirien les persones que l'assessoren "No has de deixar el curs" (TP. 154). A la S 8 són les persones de la seva família les que, en un moment o altre, li han dit que no, com en el cas de les seves cosines: "Si no et cases amb ell te'n penediràs" (TP. 469-473) o del seu germà: "Aquí no tindràs futur" (TP. 469-473), abans que es casés amb el seu marit, però, sobretot són el seu marit i els seus pares qui en fan més ús (S 8 TP 375; 417-433; 477; 481; S 9 TP. 580-589; S 12 TP. 732; 716; 744).

A la S 9 apareixen les seves relacions actuals i reproduïxen, d'alguna manera, patrons que acabem de veure en figures de la seva família, com en el cas d'una primera relació que va tenir en el nostre país que la pressionava perquè marxés de la casa d'acollida:

S 9 TP. 589

M: (...) tienes que irme a la casa para demostrar que tú me me amas, si no me amas no puedo, no puedo aguantar no puedo quedar así (...)

A la S 10 apareix un altre amic, paisà, amb qui té una millor relació, més amistosa:

S 10 TP. 506

M: (...) ¡ven!, en principio tú ayudas, dice oy es que, dije ah ¿no quieres venir? dice no no, qué va no puedo dejarte ahí (...)

El mateix to amable el trobem en el cas d'un altre amic que enyora (S 9 TP. 548-550; 566; 568-570; 589). A la S 11 aquest “no” atribuït a terceres persones apareix de forma abstracta, quan pensa en la veu que diria:

S 11 TP. 460

M: (...) la sociedad y todo pero es como he dicho que me voy a llegar ellos dicen que no pero, mira, he llegado

La pacient intenta rebel·lar-se i superar aquesta veu de la societat, com hem vist a la subcategoria **“fortalesa”** (S 11 TP. 460-498), **“decisió”** i **“desig d’acompliment”**. Aquesta mateixa veu torna aparèixer a la S 12 (TP. 756), com a reptre, però també com a consell que ella sembla seguir:

S 12 TP. 730-732

M: (...) sí todos decían si no eres paciente no puedes hacer nada, pero mira, con la paciencia sí que seguí, seguí, seguí (...)

Hi ha dues sessions en què l’expressió “Dir no” la utilitza per dirigir-se a persones diferents de la terapeuta (**“Dir no a altres persones”**), com en el cas d’una primera relació que va tenir al nostre país:

S 9 TP. 589

M: (...) quiero casarte oh que no puedo porque estoy casada aún (...)

D’aquesta expressió en fa ús, sobretot, quan s’adreça a l’amic que enyora, en el mateix to amable que ell utilitzava amb ella (S 9 TP. 542; 548-550; 566; 570; 589). A la S 10 fa servir aquesta expressió quan parla del seu amic paisà:

S 10 TP. 506

M: (...) dije ah ¿no quieres venir? (...)

La categoria “Fer peticions” també la incloem dins la variable “Assertivitat”, per ser un dels aspectes que hi formen part. Aquesta categoria l’hem dividit en les subcategories “Preguntes” i “Imperatius”. Aquesta categoria mostra un nombre molt baix de TP a la primera sessió analitzada, per ascendir fins a la S 5 (veure Annex, [Taula 24 A](#)). Aquest tipus d’expressions poden haver contribuït a establir la relació terapeuta-pacient durant les primeres sessions. Aquest és el cas de la subcategoria “**Preguntes**”, que surt a la S 5 amb més freqüència i que descendeix fins a l’última (veure Annex, [Figura 12 A](#)). Com hem vist a la categoria “Dir no”, aquí també trobem preguntes que la pacient “atribueix a altres persones”, per exemple al seu oncle (S 6 TP. 134-150; 166-172; S 10 TP. 280) o al seu marit:

S 8 TP. 475

M: (...) él hablaba en el teléfono cada semana ¿qué quieres? ¿qué qué? si necesitas algo y yo decía no y un día sí dije necesito dinero, es que no tengo dinero, en aquello comprendí que que no puedo, dinero no tengo que hablar, porque él no va a mandar dinero y ya está (...)

Les preguntes atribuïdes al seu marit tornen a aparèixer a la S 12 (TP. 744) i també les atribueix a paisans seus (S 8 TP. 477; 481; S 12 TP. 752-754) i al seu germà (S 8 TP. 469; S 10 TP. 304; 314). A la S 9, les atribueix a un amic que enyora (TP. 542; 548; 570) o als seus pares (TP. 580) i a la S 10 a nois que coneix, quan li pregunten:

S 10 TP. 604

M: (...) dicen por ejemplo ah ¿no tienes papeles? (habla con su paisana) pues dame tu número y te llamaré, te ayudaré no sé qué

També trobem aquesta forma per part de la seva mare (S 10 TP. 280; S 12 TP. 732). En aquests casos, les preguntes es poden interpretar més com un intent

d'intrusió en la vida de la pacient que per un interès real, com hem vist en el cas del seu marit.

En aquesta categoria també trobem “preguntes formulades a persones diferents de la terapeuta”, com a altres companyes, a la S 8 (TP. 289-291), al marit (TP. 455), a l'amic que enyora (S 9 TP. 550), a una amiga i a un amic paisà (S 10 TP. 506). En general, aquestes preguntes les formula com a retret quan s'adreça a l'altre sexe.

De les preguntes formulades a la terapeuta podem deduir principalment el seu interès per les activitats que porten a terme conjuntament, com des de la S 3, abans de fer el seu primer dibuix:

S 3 TP. 70-72

M: ¿casa por ejemplo?
 C: puede ser lo que más te ha gustado
 M: pero ¿redondo aquí?

Troblem altres preguntes que es poden interpretar com a peticions i que hem comentat a la categoria “Nosaltres dues”, com ara:

S 4 TP. 12

M: (audición: música de su cultura 4,51 min)
 (p: 00:00:30) ¿no tenemos una tema de bailar, un día y así bailo?

N'hi ha que denoten certa manca de seguretat, com a la S 5, en improvisar una conversa amb ritme:

S 5 TP. 48

C: (aclara la voz) ¿quieres coger tú otro ritmo?
 M: (hace otro ritmo más complicado) no (ríe) ¿qué digo?

També en trobem que demanen reconeixement: S 12 (TP. 484-485); S 13 (TP. 502-516; 541-550). En general, les preguntes que formula la pacient en gran

quantitat li permeten mantenir la seva atenció i la de la terapeuta al llarg de totes les sessions:

S 9 TP. 472

M: a ver, no sé cómo, es co es como un muro, un, ts es como ese de los árboles ¿sabes?

Les preguntes també demostren el grau de confiança que assoleix la pacient en la seva interacció amb la terapeuta, en què se l'ha convidat a tenir-hi un paper actiu:

S 6 TP. 623-624

C: *la cucaracha ya no puede caminar* (con otro ritmo)

M: ¡eh! ¡ahora por qué haces eso!

La subcategoria “**Imperatius**” apareix amb molt poca freqüència a la S 3 per créixer fins a la S 7 i S 9 i tornar a decreïxer fins a la S 13 (veure Annex, [Figura 12 A](#)), tot i mantenir-se en una freqüència força homogènia al llarg de les sessions. Considerem que la capacitat de fer peticions de manera directa és un bon indicador d'assertivitat i podem dir que al llarg de les sessions la pacient en fa un ús freqüent. Hem inclòs alguna forma indirecta de fer peticions i d'expressions d'obligació (S 5 TP. 334-335), també cap a ella mateixa (S 7 TP. 756-766; S 8 TP. 315; 389-391) i hem exclòs les expressions que inclouen el verb “voler”, que hem comentat més amunt.

Com en el cas de la subcategoria “Preguntes” i de la categoria “Dir no”, aquí també trobem la forma de l'imperatiu “atribuït a altres persones”, com en el cas del seu oncle (S 6 TP. 172), del seu marit (S 8 TP. 453; S 12 TP. 718; 732), del germà i la mare (S 8 TP. 471; 475; S 10 TP. 280; 420-422), d'un amic que enyorava (S 9 TP. 548-550), d'altres relacions (S 9 TP. 589; 591; S 10 TP. 604), de companyes seves (S 10 TP. 280; S 12 TP. 752), dels pares (S 9 TP. 580; S 12 TP. 744) o en abstracte (S 12 TP. 752).

També trobem imperatius que la pacient utilitza en “adreçar-se a altres persones” diferents de la terapeuta, que apareixen durant el seu discurs, com al seu

marit (S 8 TP. 455), a l'amic que enyora (S 9 TP. 542; 548-550), a altres amics (S 9 TP. 550; 589-591; 614; S 10 TP. 506; S 11 TP. 705-707), als pares (S 9 TP. 580) i al germà (S 10 TP. 304).

La pacient utilitza la forma de l'imperatiu, per adreçar-se a la terapeuta, des de la primera sessió analitzada (S 3, la primera que va rebre sola), però només en dues ocasions i per mostrar el seu interès, com quan li ensenya el dibuix que acaba de fer:

S 3 TP. 82

M: vale. mira, donde estoy antes, estoy, estuve aquí, aquí estuve en principio, cerca del mar, esto con, con este color un poco flojito (...)

A partir de la S 4, els imperatius que apareixen tenen una intenció clara de petició, al principi encara tímidament:

S 4 TP. 298-299

M: dame la ¿tienes la esa el e CD?

C: no, te lo di, te lo di, esto es una copia

Després d'algunes sessions, encara ho farà de manera indirecta. En aquest cas sembla important per a la pacient recuperar el seu CD, però mira molt la manera de demanar-ho (per després aclarir que en realitat la terapeuta ja li havia tornat, S 9 TP. 304-307):

S 9 TP. 258

M: y si puedes llevarme la la otra cinta que te quedaste que te que te di el otro día ese el mi mía, que está

Els imperatius també formen part de la relació que s'estableix entre terapeuta i pacient, on aquesta, fent-ne ús, desenvolupa el seu rol amb total convenciment, com quan comencen a escriure la cançó conjuntament:

S 4 TP. 344-346

<p>M: a ver, tú empiezas</p> <p>C: ¿sí?</p> <p>M: para coger una idea</p>

Els imperatius també els trobem quan la pacient li demana a la terapeuta la seva col·laboració:

S 4 TP. 348-349

<p>M: no, pero, igual, dame un ejemplo, por ejemplo</p> <p>C: vale</p>
--

Un altre tipus d'imperatiu que es repetirà al llarg de les sessions és el que utilitza per adreçar-se al benestar de la terapeuta, com quan li demana que sigui (S 4 TP. 607-607; S 7 TP. 162-163; 392-395) o quan l'anima a escoltar música del seu país (S 4 TP. 669-672).

Un tipus d'imperatiu que també apareix a partir de la S 4 és el que la pacient utilitza en forma de plural, com hem comentat a la categoria "Nosaltres dues". D'aquesta manera, sembla més senzill fer peticions d'una manera indirecta:

S 4 TP. 357-358

<p>C: las canciones eh, mhh, son como poemas ¿no? entonces</p> <p>M: sí, claro antes te he dicho tenemos que escribir primero un poema (riu)</p>
--

Aquesta fórmula es repetirà al llarg de les sessions, sobretot fins a la S 7. L'imperatiu també el trobem per fer ús de la "Ironia/ humor", des de la S 4, com quan parlen de les gravacions de les sessions:

S 4 TP. 625-626

<p>C: se oye muy bien</p> <p>M: ¡ay no grabes! sí</p>

A la S 13 és on la pacient farà més ús d'aquesta forma d'imperatiu, mentre escriu el poema final amb la terapeuta:

S 13 TP. 416-418

M: venga, de qué, con qué empezamos

C: todo lo que quieras poner como último día, lo que tú quieras

M: ¡yo no me esperes! (ríe)

L'imperatiu, en la seva forma d'ironia/ humor, tornarà a aparèixer després d'haver-lo escrit:

S 13 TP. 570

M: sí (ríe) ¿ves? ¡cuando quie cuando quieres escribimos un poema ven aquí y lo haremos yo y tú en dos minutos!

CONCLUSIONS

- Ús d'un major nombre d'expressions d'autoestima positiva que d'autoestima negativa al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d'una i altra. La **S 11** ha estat la majoritària quant a l'ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria "**Autoestima positiva**" i la **S 8** ha estat la majoritària pel que fa a la categoria "**Autoestima negativa**". Mostrem el procés que han mostrat alguns dels temes corresponents a la categoria negativa d'autoestima, durant les primeres sessions i el seu moviment envers la categoria positiva, en sessions posteriors. En negreta apareixen les subcategories corresponents a cadascuna de les categories esmentades. Mostrem algunes de les expressions que il·lustren les subcategories corresponents i la sessió on es poden trobar.

- La subcategoria "**Falta de convicció**" (**S 3**), amb expressions com "no sé si no tinc personalitat" evoluciona, més endavant, envers expressions "vull ser important" o "vull demostrar que tinc una característica", de la subcategoria "**Decisió**" (**S 8 i 12**). La mateixa subcategoria "Falta de convicció", amb expressions com "no sé dibuixar" (**S 3**), evoluciona envers expressions del tipus "sóc

intel·ligent”, “sé què vull”, “pot necessitar el meu ajut” o “crec que he millorat”, de la subcategoria “**Autovaloració**” (S 9, 11 i 13).

- La subcategoria “**Inseguretat**” (S 4), amb expressions com “no entenc” o “tinc por”, ha donat lloc, més endavant, a expressions com “entenc”, de la subcategoria “**Autoafirmació**” (S 6, 8, 9, 12 i 13) o a d’altres corresponents a la subcategoria “**Fortalesa**” (S 8, 9, 10 i 11).

- La subcategoria “**Falta de confiança**” (S 6), amb expressions com “no tinc confiança”, evoluciona envers la subcategoria “**Confiança**” (S 11), amb expressions com “al final arribes”.

- Expressions com “baixeta” i “feble”, de la subcategoria “**Desvaloració**” (S 8), donen lloc a d’altres com “no sóc tan lletja”, de la subcategoria “**Autovaloració**” (S 12).

- Major ús d’expressions de sentiments positius que de negatius al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d’una i altra. La S 11 ha estat la majoritària quant a l’ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria “**Sentiments positius**” i la S 9 ha estat la majoritària pel que fa a la categoria “**Sentiments negatius**”. Com en el cas de la categoria “Autoestima”, mostrem el procés que han mostrat les expressions corresponents a la categoria negativa de sentiments, durant les primeres sessions, envers la categoria positiva, en sessions posteriors.

- Expressions de la subcategoria “**Dificultat**” (S 3), donen lloc a d’altres com “fàcil”, de la subcategoria “**Optimisme**” (S 4, 6, 7, 11 i 12). Altres expressions de la mateixa subcategoria “Dificultat”, com “em costa dir no” (S 7), evolucionen envers expressions com “he après a dir no” (S 12), de la subcategoria “**Desig d’acompliment**”.

- Expressions com “ho vaig passar molt malament”, de la subcategoria “**Malestar**” (S 3), donen lloc, més endavant a d’altres del tipus “estic més relaxada”, de la subcategoria “**Benestar subjectiu**” (S 9).

- Des de la S 4 trobem expressions corresponents a la subcategoria “**Desgrat**”, també com a afirmació de la pròpia postura

que, en sessions posteriors, donen lloc a expressions de la subcategoria **“Grat” (fins a la S 13)**.

- Quant a expressions de la subcategoria **“Enuig” (S 9)**, també com a expressió d’altres sentiments (com ara frustració o descontent), comprovem el seu contrast amb expressions corresponents a la subcategoria **“Ironia/ humor” (fins a la S 13)**.

- Gran ús d’expressions amb l’adverbi de negació “no” al llarg de les sessions, que inclouen les trobades a gran part de les categories analitzades. La categoria **“Dir no”** té el seu major protagonisme a la **S 9**, després de la sessió (S 8) en què va sorgir el tema sobre el maltractament. Ho interpretem com un indicatiu positiu d’assertivitat. Aquest ús nombrós contrasta amb l’expressió: “em costa molt dir no” (S 7, 9 i 12). La subcategoria “Dir no atribuït a altres” la trobem en major nombre que la de “Dir no a altres”, com a inclusió del seu ús a terceres persones, per part de la pacient. En el primer cas, trobem que aquesta atribució, durant la conversa, la fa a persones amb les quals té una relació conflictiva. Considerem que aquestes expressions, restrictives, reflecteixen aquest fet. Dins la categoria “Dir no a altres” no hem inclòs les expressions adreçades a la terapeuta. D’aquesta manera, veiem que, les persones a qui les adreçaria, de manera punitiva, formen part de les seves relacions actuals i apareixen a la S 9, la majoritària quant a aquesta dimensió.

- Expressions de la subcategoria **“Dir no atribuït a altres”** (a partir de la **S 6**) han estat atribuïdes per la pacient, sobretot, al seu marit i als seus pares. Expressions com “tots diuen que no”, atribuïdes a altres en abstracte, han donat lloc, més endavant a expressions com “al final arribes” (**S 11, 12**).

- Expressions de la subcategoria **“Dir no a altres” (S 9 i 10)**, les hem trobat adreçades, en to amable, sobretot, a un amic que enyora.

- La categoria **“Fer peticions”** té el seu major protagonisme a la **S 5**. Pensem que les expressions que la integren han pogut contribuir a la formació del vincle entre terapeuta i pacient, sobretot pel que fa a la subcategoria

“Preguntes”. Quant a la categoria “Imperatius”, hem observat que el seu ús ha estat més minoritari i homogeni al llarg de les sessions. Com en el cas de la categoria “Dir no”, observem certa distinció entre l’ús que fa d’aquestes expressions quan les atribueix a altres o les diu a altres. En el cas de la distinció “Atribuïts a altres”, tornem a trobar persones de la seva família, com hem vist a la categoria “Dir no”. L’ús que fan els altres d’aquestes expressions, en boca de la pacient, solen ser en to restrictiu. En el cas de la subcategoria “Dits/ formulades a altres”, trobem que tornen a aparèixer amics o relacions sentimentals quan en fa ús. Sembla que la pacient es troba més decidida a reivindicar els seus drets quan ho fa amb les seves relacions sentimentals. Podem considerar aquest fet com un aspecte positiu quant a la seva assertivitat.

• La pacient fa tres usos principals de les **Preguntes**:

- 1.- A la terapeuta, per mantenir l’atenció i com a mostra d’interès (S 3), per fer-li peticions (S 4), prendre seguretat (S 5), rebre reconeixement (S 12 i 13) i com a mostra de confiança (S 6).
- 2.- “Atribuïdes a altres” (a partir de la S 6), sobretot per part de l’oncle, del seu germà i de l’amic que enyora.
- 3.- “Formulades a altres persones” (a partir de la S 8), sobretot com a retret, en el cas del marit, l’amic que enyora i l’amic paísà.

• La pacient fa quatre usos principals dels **Imperatius**:

- 1.- A la terapeuta com a mostra d’interès (S 3), per fer-li peticions (S 4), per mostrar una relació de col·laboració (S 4), per procurar-li benestar (S 4 i 7) i com a expressió d’ironia (S 4-13).
- 2.- A ella mateixa (a partir de la S 7).
- 3.- “Atribuïts a altres” (a partir de la S 6): sobretot per part de la mare i del germà.
- 4.- “Dits a altres” (a partir de la S 8): sobretot a amics.

- Rellevància de la **S 9** pel que fa als temes relacionats amb la “**Dimensió emocional/ cognitiva**”. Pensem que això pot ser degut al fet d’haver-se tractat el tema sobre el maltractament a la sessió anterior, per primer cop.

- Importància de la **S 11 i 13** quant a les categories “**Autoestima positiva**” i “**Sentiments positius**”. Creiem que aquest fet pot ser el resultat de l’efecte beneficiós de la intervenció en aquests aspectes.
- Quant a les categories “**Autoestima negativa**” i “**Sentiments negatius**”, rellevància de la **S 8 i 9**, coincidint amb el moment de la intervenció en què va sorgir el tema sobre el maltractament per primer cop.

CAS B

I. Dimensió corporal

En el Cas B, la “Dimensió corporal” es troba integrada per les categories centrals “**Activitats físiques**”, “**Sensacions**” i “**Parts del cos**” (veure Annex, Taula 24 B i Figura 4 B).

Aquesta dimensió apareix al llarg de totes les sessions i la S 4 és en la qual apareix en major nombre (veure Annex, Taula 24 B). El primer tema que trobem en relació amb la categoria “Activitats físiques” és el de “**ballar**”, a la S 1, en definir el tipus de música que li agrada:

S 1 TP. 62

D: y, y no sé, supongo que yo busco más ¿sabes?, mhhh una música que pueda bailar porque hay tipos de música que son solamente para escuchar

Aquesta és la raó que tornarà a donar al llarg de la sessió, en relació amb el tipus de música que li agrada (TP. 229-232; 393-394), i quan concreta que li agraden els balls de l'Índia (TP. 221-228; 338-350; 363-393). A arrel de la conversa, la Dora ens parlarà sobre la seva professió, abans d'arribar a Espanya:

S 1 TP. 310

D: tengo muchos discos porque estuve bailando en C. (...)

Aquest tema el tornarà a mencionar al llarg de les sessions (S 2 TP. 307-315: “he hecho lo del baile”, S 3 TP. 73-84: “he hecho coreografías”). A propòsit d'això afirmarà poder ballar de moltes maneres (S 3 TP. 126-133; S 4 TP. 331-334) i fins i tot aportarà algunes imatges en relació amb aquest tema (S 3 TP. 146-152: “como los árboles cuando les da el viento”; S 6 TP. 181-186: “la mariposa vuela”, “tengo unas alas”), per exemple, mentre escriuen una cançó (S 3 TP. 417-420; 443-446; 451-452; 457-460; S 4 TP. 65-66; 81-83; 93-94):

S 4 TP. 66

D,C: *'te echo de menos, con lágrimas estás, en casa te espero, conmigo bailarás'*

Ara bé, sembla que la Dora, tot i haver-se dedicat a la dansa abans d'arribar al nostre país, no es troba en situació de revivre-ho durant la teràpia, per això, al final de la S 1 expressarà la seva vergonya quan se li demani fer un exercici de ball (TP. 356-362). Abans d'acabar la sessió parlaran de preparar una coreografia per a alguna de les properes sessions:

S 1 TP. 363-368

C: te hubiera apetecido una de estilo indio
 D: sí
 C: no tienes nada en CD
 D: no (...).
 si eso, la próxima vez te traigo el DVD portátil

A partir d'aquí i al llarg de la intervenció sorgiran diferents pretexts per no fer-la. A la S 2 afirmarà no tenir la cançó que li agrada més per ballar:

S 3 TP. 497-504

C: (...) en realidad ya hemos acabado, yo te diría si quieres poner alguna música, para acabar y bailar, pero no tienes aquí los CDs
 D: y tampoco no está abierto (...)
 no tengo (...) la que me gusta ¿sabes?

Però tot seguit es comprometrà a preparar una coreografia per a les properes sessions, tot i reconèixer que li ve una mica difícil per preparar-la:

S 3 TP. 516-518

D: sí, porque aquí me va un poco difícil para hacerlo
 C: ¿a qué te refieres?, la coreografía
 D: porque, para, para ensayar y todo esto, sí

Aquesta situació es tornarà a repetir a la S 4 (TP. 321-327: “para la semana que viene”) i a la següent, en forma d'excusa (S 5 TP. “es que ahora, como están en

la reuni3n”). Finalment, a la darrera sessi3 que rebr3 la pacient, tornar3 a afirmar que abans de marxar ballar3, cosa que finalment no va oc3rrer:

S 8 TP. 49-52

C: pero bueno, si a ti te hiciera ilusi3n, podr3a ser una manera

D: no, si hac3rtelo te lo voy a hacer, ya te digo

C: ser3a una manera

D: hasta que terminamos te lo voy a hacer

Dins de la categoria “Activitats f3siques” tamb3 trobem la subcategoria “**gimn3stica**”, amb la qual descobrim que la Dora tamb3 es va dedicar a aquesta disciplina al seu pa3s, abans d’arribar al nostre:

S 7 TP. 154-156

D: porque es que tambi3n tengo las manos muy

C: bueno

D: de la gimnasia, de hacer saltos y todo eso se me han

Dins de la categoria “Activitats f3siques” tamb3 trobem la subcategoria “**son**” i “**dormir**” a prop3s de l’activitat de m3sica i imatges (S 1 TP. 327-334: “no me dormir3”; S 2 TP. 1-21), sobretot a la S 8, quan aporta abundants comentaris abans de comen3ar-la:

S 8 TP. 92-98

D: es que ¿sabes?, despu3s de comida

C: ya, ya, bueno, como la otra vez

D: y el sol que entra

C: (tose)

D: ¿sabes?

C: s3

D: y, y el calor que te, te, te agobia

Per3 tamb3 en acabar-la:

S 8 TP. 108-110

D: bien, pero he estado para dormirme (ríe)

C: ya, ya. ya sé que es arriesgado. pero ya no te voy a hacer ninguna más ¿eh?

D: (p: 00:00:07). te relaja, pero ya te digo. por una parte te ¡uf!

Pel que fa a la categoria “Sensacions”, les hem dividit en “Positives” i en “Negatives”. Les positives inclouen les sensacions de “**benestar subjectiu**” que ja a apareixen a la S 1, quan se li pregunta què li ha semblat la sessió (TP. 401-410: “me he sentido bien”). A la S 2 torna a parèixer aquest tema en comentar l’activitat de música i imatges:

S 2 TP. 226

D: sí, porque me he sentido, me he sentido feliz ¿sabes?. me he imaginao feliz todo el tiempo

A la S 3 en farà menció quan parli dels beneficis que li aporta la platja “TP. 55-71: “me quita todos los problemas”) i a la S 4, en comentar una activitat de música amb moviment (TP. 37-38; 43-48; 52-54) i en escriure una cançó

S 4 TP. 98

D,C: *‘sufriendo estás, sonrisa me quitas, más cerca te quiero, contento me siento’* (estribillo). *‘me escondo llorando, aprendo a luchar, soñando te veo, feliz que estás’* (estribillo).

A la S 6 parlarà que normalment se sent “tranquil·la” (S 6 TP. 237-238; 289-292) i a la S 7 en farà menció quan parli de què li ha fet sentir una activitat de ball que han fet juntes, terapeuta i pacient:

S 7 TP. 70

D: sí, el estribi, o sea, el estribillo estaba muy bien. muy, parecía, no sé, tranquilidad, por una parte, y libertad por otra. la sentía yo

Dins la categoria “Sensacions positives”, també hem inclòs la subcategoria “relaxació”, que apareix sobretot a les sessions en què es fa l’activitat de música i imatges (S 2 TP. 36-46: “estoy muy relajada”; S 8 TP. 109-113: “te relaja”), però també a propòsit d’un comentari que fa sobre la platja:

S 3 TP. 60-62

D: sí sí, siempre me ha pasao
 C: muy bien
 D: y sí, en la playa me relajo mucho

Una darrera referència a la categoria “Sensacions positives” és la de “comoditat”, quan expressa preferir la cadira per seure (S 2 TP. 36-46).

Dins la categoria “Sensacions negatives” trobem la subcategoria “tremolor” a la S 1, mentre una improvisació instrumental:

S 1 TP. 89-90

C: (tocando) ahora te sigo yo a ti
 D: (ríe), ¡pues me tiemblan las manos ahora!

També hi trobem la subcategoria més nombrosa de “dolor”, després de les dues imaginacions guiades amb música (S 2 TP. 36-46: “¡me duele la espalda!”; S 8 TP. 101-106: “¡me duele el cuello!”), però, sobretot, a partir de la S 4, en tocar la guitarra:

S 4 TP. 266

D: ¡me duelen las manos y no sé dónde poner! (ríe)

S 5 TP. 370

D: es que parece que me, me entra en la piel ¿sabes? y, y, y duele

S 7 TP. 282

D: claro. me viene muy difícil y me duelen los dedos

Dins la categoria “Parts del cos” es repeteix la subcategoria “**cap**”, en temes relacionats amb pensar (S 1 TP. 107-108: “me ha entrado en la cabeza”; S 3 TP. 42-50: “lo tengo en la cabeza), però, sobretot, l’expressió “no em ve res al cap” (S 3 TP. 1-10; 175-178; 425-431; 449-450; S 4 TP. 58-59; S6 TP. 65-68):

S 3 TP. 10

D: (p: 00:00:19). no sé qué representarte (ríe). (p: 00:00:05). no me viene nada en la cabeza ahora

També hi trobem les subcategories “**dits**” i “**mans**”, quan la pacient fa comentaris sobre l’experiència de tocar la guitarra, per parlar del “dolor” que li provoca, com ja hem vist, però també parlar-ne en to jocós (S 4 TP. 125-135; S 5 TP. 351-359; S 7 TP. 214-215):

S 7 TP. 276-278

D: estaba pensando en los dedos (ríe)

C: vale

D: que, que, ¿sabes? tiene, el grande, claro. ¡el grande se tiene que poner en una posición, el pobre!, y éste tan chiquitito se tiene que alargar

La subcategoria “**ulls**” la trobem quan la Dora parla d’una activitat de música i moviment amb els ulls tancats i oberts:

S 4 TP. 52

D: ya, ya, ya, pero no sé, es una cosa con los ojos abiertos y otra cosa con los ojos cerrados

I també apareix quan aprèn a tocar la guitarra (S 4 TP. 233-235: “¡no veo!”; 259-260: “así puedo ver”).

Pel que fa a la subcategoria “**cara**”, la trobem, en omplir els buits d’una cançó, quan la Dora se la dedica a algú, molt probablement la seva filla, a qui li agradaria “tocar la cara” (S 6 TP. 163-168; 222-228) i col·locar-s’hi al costat del “**cor**”:

S 6 TP. 247-248

C: (...). bueno, aquí le has tocado la cara. pero, para pasar toda la noche, toda la noche despierta ¿dónde te gustaría allí estar colocada?

D: no sé, al lado del corazón

CONCLUSIONS

- Importància de la dimensió corporal per la pacient, a la qual va dedicar part del seu passat.
- Rellevància del ball, al qual s’hi havia dedicat preparant coreografies, però excuses a preparar una coreografia sola (S 1, 2, 3, 4 i 8).
  - Ús d’imatges en què s’identifica amb el ball (S 3, 4, 6 i 7).
- Al·lusió a la gimnàstica, la qual li ha deixat seqüeles en l’anatomia de dits i mans.
- Expressió de sensacions positives relacionades amb l’activitat de música i imatges (S 2 i 8) i, en general, amb la relaxació (S 3 i 4) i la tranquil·litat (S 6 i 7).
- Expressió de sensacions negatives de dolor relacionades amb l’activitat de tocar la guitarra (S 4, 5 i 7) i en acabar la imaginació guiada (S 2 i 8).
- Preponderància d’expressions amb l’element “cap”, referits a la dificultat per pensar (S 3, 4 i 6).
- Ús de parts del cos associades, probablement, a la seva filla (S 6).
- Importància de la S 4 pel que fa a temes relacionats amb l’esfera corporal. En aquesta sessió la pacient comença a aprendre a tocar la guitarra, amb el consegüent ús abundant d’al·lusions a parts del seu cos.

II. Dimensió espiritual

En el Cas B, la “Dimensió espiritual” fa referència a les categories “**Esperit**” i “**Imaginació**” (veure Figura 5 B).

Aquesta dimensió mostra el major nombre de TP a la S 2 i S 8 (veure Annex, Taula 24 B), coincidint amb les activitats de música amb imatges. A la S 1 apareix per primer cop la subcategoria “*insight interior*”, ja comentada per al Cas A. Aquí, la Dora en fa referència per quan escolta un tipus de música:

S 1 TP. 183-185

D: bien, sí, la música está bien, pero esa este tipo de música lo escucho más en otro
 C: mh
 D: otros tiempos, a lo mejor más cuando estoy en la habitación, cuando estoy de sentimientos diferente

Aquesta subcategoria torna a aparèixer a la S 2, en explicar com s’ha sentit durant l’activitat de música i imatges (TP. 215-232: “me he sentido feliz”), a la S 4, comentant un exercici de música i moviment amb els ulls tancats i oberts (TP. 37-48: “tienes una sensación diferente”) i quan defineix quin és el seu estat habitual, la “tranquil·litat” (S 6 TP. 237-238; 289-292; S 7 TP. 69-70).

Una altra subcategoria que es repeteix a partir de la S 1 és la d’“**optimisme-paciència**”, quan explica que li agradaria poder sentir el mateix que l’autor de “Burbujas de amor”:

S 1 TP. 240

D: a lo mejor ¿sabes? pero como está la situación ahora y, y, y ¿sabes? de cada persona cómo es, pues en, yo pienso que, que, que a lo mejor me gustaría que pase, digo, o yo qué sé

Aquesta subcategoria també la trobem a la S 2 quan la pacient parla de com li agradaria que fos la seva casa i pensa en el futur (TP. 215-232). El tema sobre la paciència apareix explícitament a la S 3, mentre trien el tema d’una cançó per escriure:

S 2 TP. 189-190

C: (apunta, 00:00:07). vale, ¿qué te gustaría decir?

D: no sé, de los sentimientos, de ¿sabes?, como también tengo este caso de decir, de la paciencia que tienen con los hijos

I continuarà apareixent al llarg de la sessió (TP. 225-230; 399-424; 444-446; 451-460) i durant la sessió següent (S 4 TP. 65-66; 81-82; 93-94). En aquesta sessió i properes trobem expressions que mostren una actitud positiva envers el futur, com en decidir fer una activitat (S 4 TP. 385-396: “yo lo intento”; S 5 TP. 230-231; 269-277). De la mateixa manera, a la S 6 la Dora triarà les paraules “esperança” i “il·lusió” per omplir els buits d’una cançó (TP. 169-180; 213-216; 289-292). Finalment, a la S 7, mentre aprèn a tocar la guitarra, reconeixerà els seus progressos:

S 7 TP. 183-184

C: ¿quieres probar? ¿suelto?

D: (prueba) ¡ahora me sale!

Una altra subcategoria relacionada amb la categoria “Esperit” és la que hem anomenat “**seguretat**”, per referir-se a un tipus de música que de vegades li dóna “ànims” (S 1 TP. 281-284). Relacionada amb aquesta incloem la subcategoria “**força**”, quan es defineix a si mateixa com una persona “lluitadora” (S 3 TP. 144-145; 271-274; 319-320; S 4 TP. 81-83; 97-98), també en escriure una cançó:

S 3 TP. 323-324

C: vamos a, vamos a ver

D: que sería ‘me escondo llorando, aprendo a luchar’

Així com la subcategoria “**valor**”, també referida a la cançó que omplen amb paraules (S 6 TP. 301-308: “hasta el fin”).

Dins la categoria “Esperit” també hem inclòs la subcategoria “**llibertat**”, que es repeteix al llarg de les sessions. El primer que apareix és a la S 2, quan explica què ha imaginat durant l’activitat de música i imatges (S 2 TP. 47-52: “he imaginado un

lugar al aire libre”). A la següent sessió es definirà a si mateixa com una persona “lliure”:

S 3 TP. 144

D: una escalera, como si representa una persona luchadora. em, cuando, cuando he llegado al final, mh representé como, mh una persona libre, o sea, no, no cerrada en ella misma, mh, libre que signi, lo que he representado o sea, divertida, no, no soy cerrada y, y, o sea una persona, normal

Aquest tema el tornarem a trobar a la S 6, quan escull la imatge “**volar**” per omplir un dels buits de la cançó (TP. 181-186; 243-244; 289-290; 293-300) i a la S 7 definirà les sensacions que ha experimentat en una activitat de ball:

S 7 TP. 70

D: sí, el estribi, o sea, el estribillo estaba muy bien. muy, parecía, no sé, tranquilidad, por una parte, y libertad por otra. la sentía yo

Una altra subcategoria de la categoria “Esperit” és la que hem anomenat “**bellesa**”, que sorgeix per primer cop quan defineix com li agrada passejar per la platja

S 3 TP. 62-66

D: y sí, en la playa me relajó mucho
 C: sí
 D: de, de, no sé de pasear con los pies en el agua
 C: sí
 D: y, y ir paseando y mirar el agua, el azul y todo es

La “bellesa” també la trobem a la S 6, en escollir les paraules “flors” i “vida i color” per omplir els buits d’una cançó (TP. 187-194; 239-242; 289-290), així com a la S 8 (TP. 172; 174-175).

Una subcategoria relacionada amb aquest seria l’anomenada “**tendresa**”, que apareix a la S 6 en omplir els buits d’una cançó dedicada a una persona triada per ella

(TP. 163-168: “tocar tu cara”; TP. 245-250: “al lado de tu corazón”; TP. 313-318: “darte un beso”), molt probablement la seva filla:

S 6 TP. 167-169

C: una parte del cuerpo que a ti te guste. (p: 00:00:08). también depende de a quién se la estés cantando. yo aquí no me meto ¿no?. pero a quien se la estés cantando, ¿dónde te gustaría tocar con la nariz?

D: la cara

C: *para tocar mi nariz en tu cara, y hacer burbujas de*

La subcategoria “**felicitat**” la trobem a la S 3, després de la imaginació guiada amb música (TP. 215-232: “me he sentido feliz”) i a la S 3 i S 4, escrivint la cançó:

S 3 TP. 321-322

C: vale, pues lo hacemos con soñar. ‘aprendo a luchar, *ta ta ta ta ta, ta ta ta* soñar’

D: (p: 00:00:09). ‘soñando te veo feliz que estás’

Per acabar amb la categoria “Esperit”, comentar que a la S 8, l’última paraula que pronuncia la Dora abans de marxar de la sessió serà la de “gràcies”, que hem inclòs dins la subcategoria “**gratitud**” (TP. 302-311).

La “Dimensió espiritual” també està integrada per la categoria “Imaginació” integrada per les imatges que va veure la pacient durant les dues imaginacions guiades que es van realitzar (S 2 i S 8).

A la S 2 les imatges que sorgeixen tenen a veure amb el lloc d’origen de la Dora, en concret, el seu “**poble**” (TP. 53-78), amb una “**casa de camp**” de les que hi pot trobar (TP. 61-79; 154-157):

S 2 TP. 66-68

D: era una casa de madera

C: sí

D: de campo. de mi pueblo

A propòsit d'aquesta casa, la pacient afirma que així és com li agradaria que fos la seva casa (TP. 215-232). Altres imatges en aquesta S 2 han estat les del **“paisatge”**:

S 2 TP. 56-58

D: y me he imaginado la hierba, ¿cómo te explico?, un poco mo, mojada en la base

C: sí

D: mh. sí y era, era en verano

Però, a més de les imatges més o menys familiars, la Dora destaca la visió de l'interior de la casa, on ha trobat **“coses noves”**:

S 2 TP. 94-96

D: mh, no. no he visto cosas conocidas

C: mh. eran nuevas

D: sí, todo eran cosas nuevas

El més important de les imatges noves ha estat un **“dormitori”** (TP. 97-116; 237-250) que corresponia a una altra persona, en el qual ha pogut trobar **“llibres”** (TP. 97-116; 251-272). Ressaltem la descripció detallada que la pacient ha fet d'alguns elements de la casa, com ara, de les **“habitacions”**:

S 2 TP. 205-206

C: pero, ¿por qué las ventanas son de colores?. no lo entiendo muy bien

D: por, por las ¿sabes?, ¿cómo te explico?. son cortinas. sí, cortinas de colores. Por eso son de colores

Així com d'altres espais, com de dues **“terrasses”** (TP. 169-183; 209-214).

Ara bé, a més de descriure l'habitatge i el paisatge, la Dora també podrà donar una definició del seu **“estat intern”** i del seu **“futur”** durant aquest recorregut imaginat (TP. 215-233: “felicidad”; TP. 233-236: “soledad”; TP. 251-272: “amor”):

S 2 TP. 226-228

D: sí, porque me he sentido, me he sentido feliz ¿sabes?. me he imaginado feliz todo el tiempo

C: me alegro

D: (ríe). sí. y, y, también he pensado en el, en el futuro

Els elements que han sorgit de la imaginació guiada de la S 8, han estat relacionats en part amb els de la S 2. Així, aquí també trobem la descripció d'un **“paisatge”**, més o menys conegut i relacionat amb el primer (TP. 115-122; 251-260). De fet, la Dora de seguida ens explicarà que el **“jardí”** que trobarà serà el dels seus **“avis paterns”** (TP. 123-134; 191-195; 199-201), els únics als quals va conèixer (TP. 217-218). A partir d'aquí trobarem una descripció molt detallada de tots els elements integrants d'aquest jardí, que ella visitava a les **“vacances d'estiu”** (TP. 217-218), com ara uns “tomàquets” (TP. 121-131), un “arbre fruiter” (TP. 189-192), una “reixa” (TP. 169-171), “flors” (TP. 174-175), “enciams” (TP. 174-183), “raïms” (TP. 196-216), un “arbre sec” (TP. 191-195) o un “pou” (TP. 219-222):

S 8 TP. 124-126

D: el jardín, mh, ¿cómo te explico?. me lo he imaginado con árboles de frutas ¿sabes?, con, como era la casa de mi abuelo que plantaba los tomates, que estaba todo así para arriba, que había un árbol supergrande que, que incluso daba más o menos así

C: vale, o sea que en jardín había esto

D: una sombra

CONCLUSIONS

- Actitud optimista envers el futur (S 1-7). Importància de la paciència per assolir els diferents objectius (S, 3, 4, 5, 6).
- Capacitat per definir els propis sentiments (“*insight* interior”) (S 1, 2, 4, 6, 8)
- Autopercepció com a persona “lluitadora” (S 3, 4).
- Rellevància de conceptes com la llibertat (S 2, 3, 6 i 7), la felicitat (S 2, 3 i 4) i la bellesa (3, 6 i 8).

- Ús de la tendresa, amb seguretat, referit a la seva filla (S 6).
- Importància d'imatges relacionades amb el seu país d'origen:
  - (S 2): tipus d'habitatge
  - (S 8): vacances d'estiu
  - (S 8): avis paterns
  - (S 2 i S 8): naturalesa i paisatge
- Importància d'elements relacionats amb el futur i les novetats (S 2)
- Sentiments de felicitat en relació amb el futur (S 2). Absència de por a la solitud (S 2). Il·lusió per l'amor (S 2).
- Rellevància de les sessions S 2 i S 8 pel que fa al sorgiment d'aspectes relacionats amb l'esfera espiritual de la vida de la pacient. Això coincideix amb l'ús de la tècnica de la imaginació guiada.

III. Dimensió metacomunicació relació terapèutica

En el Cas B, la dimensió que hem anomenat “Metacomunicació relació terapèutica” està integrada per les categories “**Interès per la terapeuta**”, “**Nosaltres dues**” i “**Les sessions de Musicoteràpia**” (veure Figura 6 B). La seva màxima freqüència en TP correspon a la S 5 (veure Annex, Taula 24 B). Aquest fet podria explicar-se perquè les primeres sessions són les que han mostrat l’establiment d’un vincle entre terapeuta i pacient.

Quant a la categoria “Interès per la terapeuta”, a la S 1 trobem la subcategoria “**compromís**”, en què la pacient expressa la seva predisposició a col·laborar amb les sessions, aportant la seva iniciativa i material:

S 1 TP. 368-370

D: si eso, la próxima vez te traigo el DVD portátil

C: mh

D: que es más pequeño y

Aquest “compromís” el mantindrà al llarg de les sessions, en relació amb la preparació d’una coreografia, com ja hem comentat a la “Dimensió corporal” (S 1 TP. 379-390; S 3 TP. 507-517; S 4 TP. 317-327; 348-374; S 5 TP. 57-61; 139-156; S 8 TP. 47-61), però també amb altres temes relacionats amb les sessions (S 4 TP. 78-80; 385-396; S 5 TP. 122-138; 157-173; 179-191; S 6 TP. 75-76; S 7 TP. 296-304; S 8 TP. 22-27; 302-311), com quan li demana el seu número de telèfon, per poder contactar després de la mudança:

S 8 TP. 28-32

D: yo se lo voy a decir. digo, mira llama a la, a la Clara y dile que esta semana no puedo, esta semana sí que puedo. que te va a decir ella

C: ya. podemos hacer eso o me puedes llamar tú. a mí no me importa (...)

D: si a mí me da igual. pero te digo, te tengo que pedir el número de teléfono

La categoria “Interès per la terapeuta” també inclou la subcategoria “**empatia**”, a la S 2, a arrel de l’activitat de música i imatges:

S 2 TP. 47-52

C: vale. (p: 00:00:06). ¿has visto cosas?

D: sí, antes de que me dijeras las cosas ya me las imaginaba (...). sí, cuando has dicho, deja el peso del cuerpo (...) ya me imaginaba que estaba en un sitio al aire libre

A la S 5 trobem una subcategoria relacionada amb aquesta anomenada “**respecte**”, quan la pacient li demana a la terapeuta posposar una activitat:

S 5 TP. 62-68

D: la semana que viene no van a tener reunión. se hace una semana sí una semana no. (...). si no te importa

C: puede ser otra

D: haces ¿sabes? es que por eso te prepararé una canción que es una, un CD de un DVD

Una altra subcategoria que s’hi relaciona amb aquestes és la de “**confiança**”, que trobem a partir de la S 5, mentre aprèn a tocar la guitarra (S 5 TP. 331-334; S 7 TP. 149-150; 152-153; 307-314).

S 5 TP. 332-334

D: uf ¡duele! ¿eh?

C: ¿sí?

D: ¿ves? ¡para que veas que apreto! (ríe)

La Dora s’interessa per l’opinió de la terapeuta a la S 3 (“**la seva opinió**”):

S 3 TP. 415-416

C: (escribe, 00:00:12). ¿quieres que acabe así esta palabra, como ésta?

D: sí. ¿tienes alguna idea?

I també ho fa a la S 6 (TP. 314-315: “¿cuál sería la palabra?”). De la mateixa manera, hi mostrarà “**curiositat**” a la S 4 (TP. 290-291: “esto, ¿se lo pones tú?”).

A la mateixa S 4 veiem que la Dora donarà un consell a la terapeuta, per no molestar els companys de la casa d'acollida (“**donant consells**”):

S 4 TP. 34-35

D: (ríe). no muy fuerte que están haciendo la reunión (en voz baja)

C: es verdad. ya, ya hacen bastante que se van allí. vale, a ver si te gusta esto

Però si fins ara hem trobat elements que s'adreçaven positivament a la terapeuta, també ressaltem d'altres en què formula algun tipus de “**crítica**”, a partir de la S 4:

S 4 TP. 16-18

D: ¿es toda la canción así o cambia el ritmo?

C: ahora cambia

(nos piden que bajemos el volumen)

D: vale ¿está bien así?

(00:02:00). ¿tenemos que hacerla entera?

I que continuarà al llarg d'altres sessions (S 5 TP. 363-368; 331-334; S 6 TP. 207-210).

Dins la categoria “Interès per la terapeuta”, també hem inclòs els moments en què la pacient expressa “**agraïment**” (S 4 TP. 160-165; 328-330):

S 4 TP. 160-163

D: ¡me has escrito mi nombre ahí!

C: ¿dónde?

D: *ta ta ta*

C: ah sí

Moments en què procura “**comoditat**” (S 4 TP. 259-260) i mostra “**consideració**” (S 8 TP. 172-173: “ya es tarde/ perdemos tiempo”).

Dins la categoria “Nosaltres dues” i com hem fet en els casos A i C, hem inclòs les expressions en què la pacient utilitza la primera persona del plural. Aquestes expressions serveixen per establir una relació de proximitat entre terapeuta i pacient.

En acabar la S 1, la Dora parla de “quan hem fet el duet” (TP. 401-410) per referir-se a un dels moments de la sessió que més li han agradat (“**referència a una tasca**”). A la S 6 tornarà a fer servir aquestes formes per referir-se a tasques que acaben de fer (TP. 213-216; 224-226, així com a la S 7:

S 7 TP. 91-92

<p>C: ¿cuál quieres cantar? D: la primera que cantamos</p>
--

Aquest tipus d’expressions també li serveixen a la pacient per fer peticions en forma de “**preguntes**” (S 2 TP. 1-14; S 3 TP. 402-403; S 4 TP. 18-19; S 5 TP. 117-118):

S 2 TP. 1-3

<p>C: ¿qué tal? D: bien. ¿venimos aquí? C: sí</p>

Així com per fer peticions i “**prendre decisions**” en forma d’imperatiu:

S 3 TP. 309-310

<p>C: luchando, soñando, ‘me escondo llorando, me tal soñando, me cual luchando’ D: hacemos dos, o sea</p>
--

Aquest tipus d’expressions es repetiran al llarg de les sessions (S 3 TP. 309-310; 312-313; 432-434; S 4 TP. 74-77; S 5 TP. 393-394; S 7 TP. 83-86; 195-196; 200-202), fins a la darrera, d’una manera més indirecta:

S 8 TP. 22

D: uff, a ver. lo único que podemos hacer de, a ver la semana que viene de, de a ver cómo puedo hacer cómo voy a tener el horario de trabajar y después pues decirte alguna cosa

A la S 3 també trobem una expressió d’**“ironia/ humor”** dins la categoria “Nosaltres dues” (TP. 399-401: “¡a ver si tenemos más ideas!”), inclosa a la “Dimensió emocional/ cognitiva”.

Finalment, a la darrera sessió hem inclòs elements de **“complicitat”**, que mostren la relació de proximitat establerta entre terapeuta i pacient (TP. 52-54; 172-173; 302-303):

S 8 TP. 302-303

D: si nos vemos la semana que viene, bien. yo te digo algo y mejor
C: bueno

La categoria “Les sessions de Musicoteràpia” inclou les opinions que la pacient aporta sobre les sessions de Musicoteràpia.

La subcategoria **“grau d’interès”** sorgeix ja a la S 1 amb expressions com “la propera vegada portaré el DVD portàtil” (TP. 210-213; 361-371; 379-390), ja comentades dins la categoria “Interès per la terapeuta”. Aquesta subcategoria es repeteix al llarg de les sessions, en relació amb la coreografia que la pacient estava disposada a dur a terme (S 3 TP. 507-517; S 4 TP. 317-327; 348-374; S 5 TP. 57-61; 139-156; 465-472; S 8 TP. 41-61), però també en relació amb altres tasques, com l’exercici d’escriure una cançó (S 4 TP. 78-80), el d’omplir els buits d’una cançó (S 4 TP. 385-396; S 5 TP. 122-138; 179-191; S 6 TP. 49-52) o en aprendre a tocar la guitarra (S 6 TP. 47-48; S 7 TP. 83-86; 195-196; 299-304; (S 8 TP. 282-290).

A la darrera sessió, els elements de “grau d’interès” tindran a veure amb facilitar la retrobada després del temps que la pacient haurà de dedicar a la mudança (TP. 22-40; 302-311):

S 8 TP. 22

D: uff, a ver. lo único que podemos hacer de, a ver la semana que viene de, de a ver cómo puedo hacer cómo voy a tener el horario de trabajar y después pues decirte alguna cosa

Una subcategoria semblant a la de “grau d’interès” és la de **“grat”**, en què hem inclòs l’expressió “m’he sentit bé/ ha estat bé”, de la S 1 (TP. 401-402; 404-405; 409-410) i altra de la S 4 (TP. 397-402).

La subcategoria **“dificultat”**, **“excusa”** i **“justificació”** fan referència a les expressions en què la pacient evadeix algun tipus de compromís amb les activitats de les sessions, com ara quan comenta que a la casa es fa difícil assajar (S 3 TP. 505-507), explica que no ha portat les músiques que més li agraden (S 3 TP. 497-515), que hi ha persones reunides (S 5 TP. 57-71) o que està molt enfeïnada:

S 8 TP. 41-46

C: (...) el baile, no lo sé. una cosa especial para acabar
 D: sí, porque es que es, estos días tuve la, las entrevista de trabajo (...) piso (...) mira, tengo las, todas las cartas fuera

A la categoria “Nosaltres dues” ja hem vist la subcategoria **“donant consells”** (S 4 TP. 33-34; S 5 TP. 57-71) i **“compromís”** (S 6 TP. 1-12; 17-42), que també incloem aquí.

La categoria “Nosaltres dues” també inclou la subcategoria **“cura d’objectes”** en què la Dora expressa el seu interès en mantenir íntegres els objectes de les sessions, com en una sessió en què hi va ser la seva filla:

S 5 TP. 385-386

C: ¿y si le damos una maraca?
 D: es que se, es que me da miedo que no la tire y la, la haga pedazos aquí

Pel que fa a “**les altres dones**”, només en farà dues mencions. La primera quan preguntí per la dona que va començar les sessions al mateix temps que ella (S 5 TP. 13-17: “¿ya se ha ido Sonia?”). El segon cop serà per mirar de no pertorbar el treball d’una de les companyes que està netejant la sala:

S 7 TP. 1-2

C: hola. ¿puedes cerrar la puerta? (sale de la sala un niño de la casa)

D: espera que va a venir la chica con vasos

CONCLUSIONS

- Importància de la relació terapèutica en el procés d’intervenció, d’acord amb l’enfocament Humanista que potencia la interacció terapeuta-pacient, segons els principis proposats per Rogers (1961) i d’acord amb els estudis sobre Aliança Terapèutica (Bordin, 1976, 1994), La pacient, en aquestes sessions:
  - Es mostra decidida a comprometre’s amb les activitats de les sessions (com es porta a terme a l’Anàlisi Transaccional) (a partir de la S 1), però no ho aconsegueix amb totes (la coreografia).
  - S’interessa per l’opinió de la terapeuta durant les sessions (a partir de la S 3) i li mostra empatia (S 2), agraïment (S 4), respecte, confiança (S 5) i consideració (S 8).
  - Hi prendrà una actitud de consell i crítica amb les sessions (a partir de la S 4).
  - Utilitza la 1a forma del plural per prendre decisions i fer peticions (a partir de la S 2), però també per mostrar la seva complicitat (S 8).
  - Farà ús d’excuses i justificacions per no dur a terme algun dels compromisos adoptats a les sessions (a partir de la S 2).
- Rellevància de la S 5 pel que fa al sorgiment de temes relacionats amb aquesta dimensió. Aquest fet pot indicar l’establiment d’un vincle entre terapeuta i pacient durant les “cinc primeres sessions” (Horvath i Luborsky, 1993, p. 567).

IV. Dimensió interpersonal

En el Cas B, la categoria d'ordre superior anomenada "Dimensió interpersonal" està integrada per les categories "**La seva família nuclear**", "**La casa d'acollida/ amigues**", "**Amics/ relacions sentimentals/ amor**" i "**Filla**" (veure Figura 7 B). Aquesta dimensió és la que presenta un nombre més baix de TP. La S 5 és on trobem aquesta dimensió en major freqüència (en nombre de TP) (veure Annex, Taula 24 B).

La categoria "La seva família nuclear" apareix per primer cop a la S 2, quan la Dora recorda un amic que tenia la seva "**germana**" (S 2 TP. 307-318; S 4 TP. 117-224). A la S 3 tornarà a mencionar la seva germana, per darrer cop, per afirmar que són molt diferents:

S 3 TP. 192

D: yo tengo una hermana que es diferente a mí, mh, claro, han tenido más problemas con cada una, mh, y claro

A la S 3 parlarà dels seus "**pares**", quan escull el tema per escriure una cançó (TP. 172-174: "sería la canción de los padres"). Més endavant, quan se li preguntí pels seus pares en concret, en escriure la cançó, expressarà la seva enyorança i el seu desig de retrobar-los:

S 3 TP. 444

C,D: 'te echo de menos, con lágrimas estás, en casa te espero, conmigo bailarás'

La Dora dedicarà una paràgraf per a la idea de la paternitat en general, que associa al patiment:

S 3 TP. 444

C,D: (...) 'sufriendo estás, sonrisa me quitas, más cerca te quiero, contento me siento'

I també afegirà un fragment per als seus sentiments com a mare, que associa a la idea de lluitar:

S 3 TP. 444

C,D: (...) ‘me escondo llorando, aprendo a luchar, soñando te veo, feliz que estás’

La cançó l’acabaran d’escriure a la S 4 (TP. 65-66; 81-83; 93-94). La Dora ressaltava el tema de la maternitat (“**mare**”) quan escullí el títol “Amor de mare” a la cançó (S 4 TP. 55-60). A propòsit d’aquest element, volem comentar que, en aquest mateixa sessió farà ús de l’exclamació “mare meva!” en un parell d’ocasions (TP. 278-280; 348-350).

A arrel de l’activitat de música i imatges (S 8) la pacient recordarà els seus “**avis paterns**”, en concret, el jardí on estiuejava:

S 8 TP. 124

D: el jardín, mh, ¿cómo te explico?. me lo he imaginao con árboles de frutas ¿sabes?, con, como era la casa de mi abuelo que plantaba los tomates, que estaba todo así para arriba, que había un árbol supergrande que, que incluso daba más o menos así

D’aquests avis afirmarà que van ser els únics que va conèixer, perquè els “**avis materns**” van morir (S 8 TP. 217-218).

La categoria “La casa d’acollida/ amigues”¹⁷ apareix al llarg de totes les sessions. A la S 1 trobem un comentari sobre l’ús que en fa de la “**televisió**” (TP. 298-300; 344-350). Més endavant, sorgiran altres elements relacionats amb les “**tasques quotidianes**”, com la de fer el dinar (S 5 TP. 222-229; 419-422) o parlar i recollir la taula (S 7 TP. 1-4). Una subcategoria relacionada amb aquesta és la referent a l’“**espai**”, quan la pacient explica els inconvenients que troba per assajar:

S 3 TP. 516-518

D: sí, porque aquí me va un poco difícil para hacerlo

C: ¿a qué te refieres?, la coreografía

D: porque, para, para ensayar y todo esto, sí

¹⁷ Per qüestions pràctiques farem servir al llarg del text l’expressió “casa d’acollida” en lloc de la més normativa “servei d’acolliment per a dones que pateixen violència de gènere”.

A la subcategoria “**respecte pels companys**” trobem comentaris que mostren el seva consideració per les persones que treballen a la casa d’acollida, com quan aconsella no posar la música massa forta:

S 4 TP. 34-35

D: (ríe). no muy fuerte que están haciendo la reunión (en voz baja)

C: es verdad. ya, ya hacen bastante que se van allí. vale, a ver si te gusta esto

Aquesta situació es tornarà a repetir en altres sessions (S 2 TP. 1-20; S 5 TP. 57-71; S 6 TP. 1-30). Aquesta actitud també s’ampliarà a les “**companys de la casa**” (S 5 TP. 13-17; 79-83), com quan demana esperar a que acabin una tasca:

S 7 TP. 1-4

C: hola. ¿puedes cerrar la puerta?

(sale de la sala un niño de la casa)

D: espera que va a venir la chica con vasos

Ara bé, la Dora també mencionarà una amiga, de fora de la casa, que la va convidar el darrer cap d’any (“**la inviten**”, S 6 TP. 113-135).

Dins la categoria “La casa d’acollida/ amigues” també trobem la subcategoria “**nens**”, en comentaris sobre l’habitació on juguen (S 2 TP. 1-20), el naixement d’algun d’ells (S 5 TP. 107-116) o el seu estat de salut (S 8 TP. 76-84). Per últim, mencionar la subcategoria “**temps d’estada**” (S 5 TP. 1-8; 28-32; S 6 TP. 1-42; S 8 TP. 5-21; 42-46) que inclou comentaris sobre els dies que li queden abans de marxar a viure a un pis pont:

S 5 TP. 28-30

D: yo el día diez termino ¿vale? el tiempo que tenía aquí. entonces, bueno, ya empiezo a, a buscar una cosa, claro, pero hasta que encuentre, a lo mejor no encuentro hasta el día diez o encuentro el día diez y hasta que hago la mudanza y todo eso, claro

C: mh

D: pues va a pasar una semana o dos

La categoria “Amics/ relacions sentimentals/ amor” apareix a la S 1, quan la pacient expressa que li agradaria viure l’amor (“**amor com a ideal**”, TP. 232-240), tot i ser conscient de “com està la situació ara” (“**relacions actuals**”, TP. 235-240). La subcategoria “amor com a ideal” també inclou altres comentaris, com els que fa sobre una escriptora que escriu històries d’amor:

S 2 TP. 269-270

C: bueno, tranquila. no pasa nada. y las historias ¿recuerdas el contenido, de qué van?

D: sí, suelen ser historias de amor. la he leído en mi país. es muy conocida allí

Aquesta subcategoria també sorgeix quan comenten la lletra d’una cançó del grup “Mecano” que han escoltat (S 5 TP. 208-221). D’altra banda, la Dora farà menció d’un “amic de la seva germana” (S 2 TP. 307-318; S 4, TP. 115-124) en un parell d’ocasions, que també sembla recordar com a referent positiu:

S 2 TP. 310

D: no. bueno, mh, mi hermana. mi, mi hermana tenía un amigo que tocaba la guitarra, ¡la tocaba muy bien!

En aquesta categoria també trobem la subcategoria “**diferències entre cultures**”, en què la pacient farà algun comentari sobre el seu país, en matèria de relacions sentimentals:

S 2 TP. 333-334

C: ¿lo celebráis en tu país?

D: no, no se hace nada especial, para decirte. ahora, últimamente, con la con influencia de otros países, algunas veces. pero antes no

Aquesta categoria també inclou la subcategoria “**valors**” en una relació, informació que recollim d’un exercici d’omplir buits d’una cançó (S 6). En aquest

exercici la Dora escollirà diferents conceptes dedicats a un ideal, com la tendresa (TP. 163-168), l'esperança (TP. 169-176), la il·lusió (TP. 177-180), la llibertat (TP. 181-186), la bellesa (TP. 239-242) i la valentia (TP. 301-308). Tot i no especificar en cap moment a qui dedicaria aquesta lletra, nosaltres pensem que podria estar dedicada a la seva filla.

Quant a la categoria “Filla”, la trobem en algunes de les sessions. A al S 1 la Dora ens comentarà que normalment va a **“l’escola bressol”** (TP. 47-51), però en un parell d’ocasions compartirà la seva **“presència a la sessió”** amb nosaltres (S 1 i 5), per evitar que plori a la seva habitació (**“plora”**, S 5 TP. 76-83; 192-193). Aquest fet provocarà que el transcurs de la sessió es vegi interromput amb freqüència i que la pacient perdi la paciència en algun moment (S 5 TP. 398: “¡qué hago contigo!”, TP. 454: “¡qué niña!”), perquè la filla no té més de dos anys. Aquesta situació no es repetirà a la S 8 perquè ha agafat la varicel·la (**“malaltia”**, TP. 76-84).

La importància de la filla per a la Dora es reflectirà a la S 3, mentre escriuen la cançó sobre el tema dels pares (**“felicitat/somnis”**):

S 3 TP. 444

C,D: (...) ‘me escondo llorando, aprendo a luchar, soñando te veo, feliz que estás’

Com hem comentat més amunt, tot i deduir que la Dora podria estar pensant en la seva filla, en omplir els buits de la cançó “Burbujas de amor”, hem preferit incloure els elements mencionats a la categoria “Amics/ relacions sentimentals/ amor” i no en aquesta.

CONCLUSIONS

- “Dimensió interpersonal” com la que presenta el nombre més baix en TP de totes les dimensions analitzades.
- Sentiment d’enyorança i desig de retrobament envers els seus pares (S 3 i 4).
- Germana com a referent diferent a ella (S 3).
- Rellevància de la seva condició de mare (S 3 i 4):
  - Tema i títol de la cançó (“Amor de mare”).
  - Sentiment de lluita en relació amb la seva condició de mare.
  - Sentiment de patiment en relació amb la condició de ser mare/pare.

- Referent familiar de benestar (vacances amb els avis paterns, S 8).
- Respecte cap els companys i altres dones de la casa i elements pertorbadors:
  - (A partir de la S 2) Reunions periòdiques.
  - (S 3) Falta d'espai per assajar.
  - (S 4) No pertorbar amb el volum.
  - (S 7) Respecte per les tasques d'altres dones.
- Moment de transició entre la casa d'acollida i el pis pont (S 5-8).
- Cert referent de l'amor com a ideal:
  - (S 1) Il·lusió per poder experimentar-lo en un futur.
  - (S 1) Consciència de la dificultat de la situació present.
  - (S 6) Consciència dels valors ideals en una relació.
- Presència de la seva filla a les sessions, per raó de la seva edat, dos anys (S 1 i S 5).
- Rellevància de la S 5 pel que fa al sorgiment de temes relacionats amb la "Dimensió interpersonal", en què hi va estar present la seva filla.

V. Dimensió socio-cultural

En el Cas B, la “Dimensió socio-cultural” està integrada per les categories “Plans de futur”, “La seva cultura”, “Situació legal” i “Manera de pensar” (veure Figura 8 B). Aquesta dimensió és la segona amb un nombre més alt de TP. La S 3 és on apareix en major freqüència i en general, la trobem representada al llarg de totes les sessions (veure Annex, Taula 24 B).

La categoria “Plans de futur” està representada a la S 1 per la subcategoria “amor”, quan la Dora afirma que li agradaria poder-ho experimentar:

S 1 TP. 240

D: a lo mejor ¿sabes? pero como está la situación ahora y, y, y ¿sabes? de cada persona cómo es, pues en, yo pienso que, que, que a lo mejor me gustaría que pase, digo, o yo qué sé

A la S 2 i durant la imaginació guiada, la pacient és capaç de projectar-se en un futur (“**projecció**”, TP. 215-232), cosa que tornarà a fer a la S 8, durant la segona imaginació guiada (TP. 135-146: “estaba pensando en mis planes/ son los mismos”).

A la mateixa S 2, la Dora comença a definir alguns d’aquests projectes, per exemple, el tipus d’“**habitatge**” que li agradaria tenir (TP. 215-232). Aquest tema s’anirà repetint al llarg de les sessions a propòsit de la seva mudança a un pis pont (S 6 TP. 1-42; S 8 TP. 5-40; 42-46):

S 5 TP. 28-30

D: yo el día diez termino ¿vale? el tiempo que tenía aquí. entonces, bueno, ya empiezo a, a buscar una cosa, claro, pero hasta que encuentre, a lo mejor no encuentro hasta el día diez o encuentro el día diez y hasta que hago la mudanza y todo eso, claro

C: mh

D: pues va a pasar una semana o dos

Molt relacionat amb el tema de la mudança sorgeix el de “**treballar**”. A la S 5 la dona ens explica que està començant a buscar-lo (TP. 28-32) i a la S 8 ens comunica que ja ha fet una entrevista de treball (TP. 41-54). De fet, la nostra

preocupació, en aquest punt de la intervenció, és poder continuar amb les sessions, tot i els canvis que s'apropen:

S 8 TP. 22

D: uff, a ver. lo único que podemos hacer de, a ver la semana que viene de, de a ver cómo puedo hacer cómo voy a tener el horario de trabajar y después pues decirte alguna cosa

La Dora també inclou entre els seus “Plans de futur” retrobar-se amb la seva “**família**”, com menciona en escriure una cançó amb la terapeuta, durant la S 3 (TP. 172-174; 179-188; 199-232) i S 4 (TP. 65-66; 81-83; 93-94):

S 4 TP. 82

D,C: *‘te echo de menos, con lágrimas estás, en casa te espero, conmigo bailarás’*
(estribillo) *‘sufriendo estás, sonrisa me quitas, más cerca te quiero, contento me siento’*

Per últim, la Dora també farà un comentari sobre el seu futur com a ballarina, en to jocós (“**ballar**”):

S 7 TP. 214-218

D: ¡claro!, igual me hago, ¡canto por aquí y canto por allá!
C: (ríe)
D: ¡y ya de bailar me dejo!

Quant a la categoria “La seva cultura”, trobem aspectes de “**lloança**”, com quan parla del tipus de música que li agrada (S 1 TP. 204-228) i de les cases del seu poble:

S 2 TP. 230

D: sí, creo que, bueno, así me gustaría que fuera mi casa. así me la imagino

Ara bé, la Dora també estableix “**contraposicions**” entre la nostra i la seva cultura, com ara en parlar del dia dels enamorats (S 2 TP. 327-346), en afirmar que balla de tot menys flamenc (S 4 TP. 331-340) o de com se celebra el cap d’any al seu país (S 6 TP. 113-135). Malgrat aquestes contraposicions, la pacient se sent força integrada amb els nostres costums:

S 3 TP. 270

D: ¡no, si ahora sé más castellano que mi idioma! (ríe)

Al costat d’aquestes diferències, també trobem la subcategoria “**semblança de cultures**”, ja que la Dora afirma que al seu país també es toca la guitarra (S 4 TP. 111-135) i que també s’hi trobem gitanos (S 5 TP. 208-221).

Però la major part de referències les trobem en forma d’“**enyorança de la seva cultura**”. Així, la Dora farà esment de les famílies estrangeres quan es retroben amb els seus fills:

S 3 TP. 348-350

D: me refería como si yo qué sé, mh, los padres ¿vale? de, al ver a su hijo de nuevo ¿vale?

C: sí

D: yo qué sé, por ejemplo hay muchos casos que han pasao de las familias extranjeras (baja la voz)

També recordarà el primer cop que va escoltar una música (S 5 TP. 192-207; 222-229) i el temps que va dedicar a fer gimnàstica, tot al seu país (S 5 TP. 343-359; 363-368; S 7 TP. 154-159). Finalment, a la S 8 recordarà àmpliament els estius que passava amb els seus avis paterns:

S 8 TP. 217-218

C: vale. muy bien. muy bonito. y ¿por qué la casa de tu abuelo?

D: porque son los únicos abuelos que tengo. porque los de parte de mi madre han muerto y no los conocí. y tampoco nunca, bueno, he ido a su casa pero no estaban

vivos. y porque allí yo iba cada verano, cada vacaciones de verano iba allí y lo pasé, lo pasaba bien. (...)

La categoria “Situació legal” està molt relacionada amb l’anomenada “Plans de futur” en què hem parlat del tema del treball i de l’habitatge. Per començar, a la S 1 (TP. 47-51) la pacient se’ns presenta com una **“mare soltera”** amb una filla de dos anys, tot i que el seu estat civil no es menciona en cap moment. Altres aspectes sobre aquesta condició els trobem a la S 3 (TP. 281-286; 290-291) i S 4 (TP. 81-83; 97-98), en el paràgraf dedicat a la seva condició de mare de la cançó que escriuen pacient i terapeuta:

S 3 TP. 444

C,D: ‘me escondo llorando, aprendo a luchar, soñando te veo, feliz que estás’

A la resta de sessions encara trobarem informació de la preocupació de la mare per la seva filla (S 5 TP. 398; 454; S 8 TP. 76-84).

Relacionat amb aquest aspecte, i com hem comentat, un dels temes principals de la categoria “Situació legal” és el del **“treball”**. A la S 1 la Dora recordarà quan treballava a l’estranger com a coreògrafa (TP. 308-311), segurament abans d’arribar al nostre país. Aquest tema tornarà a aparèixer a la S 3 (TP. 74-84) i S 4 (TP. 348-350). Però a partir de la S 5, la pacient ens comentarà que ha de començar a buscar “una altra cosa” (TP. 28-32), qüestió que sembla haver-se definit a la S 8:

S 8 TP. 22

D: uff, a ver. lo único que podemos hacer de, a ver la semana que viene de, de a ver cómo puedo hacer cómo voy a tener el horario de trabajar y después pues decirte alguna cosa

Junt amb el tema del “treball” sorgeix el tema de l’**“habitatge”**. Durant el temps que va durar la nostra intervenció, la Dora va estar vivint a la casa d’acollida, però el seu temps d’estada va finalitzar coincidint amb el final de les sessions. Veiem el procés seguit. A la S 2, com esdevingué amb la subcategoria “treball” la pacient projecta que li agradaria que la seva casa fos com les del seu poble (TP. 215-232:

“así me gustaría que fuera mi casa”). Durant les S 3 i S 4 (TP. 33-36) sorgiran comentaris referits als inconvenients de viure a una casa d’acollida:

S 3 TP. 516-518

D: sí, porque aquí me va un poco difícil para hacerlo

C: ¿a qué te refieres?, la coreografía

D: porque, para, para ensayar y todo esto, sí

A partir de la S 5, com ja hem vist, la Dora ens explicarà que marxarà a viure a un pis pont en poc temps, “en una o dues setmanes” (TP. 28-30) i a partir d’aquest moment en mirarà de poder abastar el màxim d’intervenció abans de la seva sortida o bé continuar-la al pis pont (S 6 TP. 1-42; S 8 TP. 5-40; 42-46):

S 8 TP. 7-10

C: lo que pasa es que, claro, es ir a tu casa, es una cosa que tú me has de decir que no te

D: no, que a mi casa no es.

C: una casa puente

D: es un piso puente

La intervenció es va interrompre amb la seva mudança i la Dora ja no va avisar a la terapeuta, tal com havien quedat:

S 8 TP. 28-32

D: yo se lo voy a decir. digo, mira llama a la, a la Clara y dile que esta semana no puedo, esta semana sí que puedo. que te va a decir ella

C: ya. podemos hacer eso o me puedes llamar tú. a mí no me importa

D: vale, no

C: ¿vale?

D: si a mí me da igual. pero te digo, te tengo que pedir el número de teléfono

Per acabar amb la categoria “Situació legal”, afegir que, com hem comentat anteriorment, el tema de l’**“idioma”** no suposava cap problema per a la pacient (S 3 TP. 269-270).

Dins la categoria “Manera de pensar” hem inclòs aquelles expressions relacionades amb els diferents àmbits de la vida de la pacient que reflecteixen esquemes de pensament que es repeteixen. Un dels temes que més es repeteixen és el del **“pensament dicotòmic”**, com quan afirma que tot i ser del seu país li agraden les músiques de l’Índia (S 1 TP. 204-209), quan reconeix haver estat sola a la imaginació guiada però haver-se sentit bé (S 2 TP. 233-236), en establir idees generals i particulars a la seva cançó (S 3 TP. 178-183; S 4 TP. 65-66) o quan compara la primera imaginació guiada amb la segona:

S 8 TP. 114

D: pero, fue más. la otra, no sé. ésta no. ¿cómo te explico?, eh, era para llevarme de sueño ¿vale?. la otra sí que, mh, mh, ponía más, o sea, me relajaba más, mh, me imaginaba muchas más cosas. ésta no

Altres tipus de polaritats que trobem al llarg de les sessions són les anomenades **“pensament relatiu”**, amb expressions com “de vegades” (S 1 TP. 21-22) o més o menys (S 3 TP. 121-123) i **“pensament absolut”**, amb expressions com “sempre” (S 7 TP. 39-44) o “mai” (S 8 TP. 217-218). Una altra polaritat és la que hem anomenat **“diferenciació”**, que utilitza la pacient quan utilitza la paraula “diferent” en el seu discurs (S 1 TP. 124-132; S 3 TP. 189-192).

Un altre esquema de pensament que es repeteix al llarg de les sessions és el d’**“acceptació de la situació vital”**. A la S 1 apareix per primer cop quan parla de com està la seva situació sentimental en el present (TP. 235-240):

S 1 TP. 240

D: a lo mejor ¿sabes? pero como está la situación ahora y, y, y ¿sabes? de cada persona cómo es, pues en, yo pienso que, que, que a lo mejor me gustaría que pase, digo, o yo qué sé

Més endavant parlarà de la situació de les famílies estrangeres (S 3 TP. 172-192; 210-232; 348-352), que no té costum a demanar desitjos (S 6 TP. 123-124), o que els plans que imagina són els actuals (S 8 TP. 135-146).

La Dora també ressaltarà quins són els **“valors”** que són importants per a ella, com l’**“antiguitat”** (S 1 TP. 298-302; 308-310; 312-316; S 2 TP. 53-58; 251-272), les **“novetats”** (S 2 TP. 87-96, 114-116; 215-236), la **“paternitat”** i **“maternitat”** (S 3 TP. 153-176; 193-194; S 4 TP. 55-60; 65-66) o l’**“amor”** (S 6 TP. 163-168; 222-228) (veure Annex, per a la cançó):

S 4 TP. 57-58

C: (...) eh, faltaría el título y si quisieras poner algo más, pero si no, ésta es la canción. ¿quieres ponerle un título?

D: (p: 00:00:11). ‘amor de madre’, aunque no sé, pero es lo único que me viene a la cabeza

També trobem força elements d’**“autocrítica”** al llarg de les sessions. Així, a la S 1 i 5 reconeix haver-se equivocat (TP. 356-358), i a la S 2 afirma haver fet **“només lo del ball”** (TP. 307-318). Però aquests elements apareixeran sobretot quan comenci a tocar la guitarra (S 4, 5 i 7):

S 7 TP. 112-114

D: sí. (prueba, 00:00:11). no se escucha bien ¿verdad o?

C: ¿a ver? (coge la guitarra y prueba, 00:00:07). (...)puedes hacerlo con uñas igual, pero intenta que quede clara la, la posición, el pisar las cuerdas

D: (coge la guitarra, 00:00:09). ¡no me gusta cómo se escucha!

La Dora continuarà sent autocrítica i en escriure (S 3, TP. 417-418) i en omplir els buits d’una cançó (S 6 TP. 213-216). Finalment, a la S 8 encara afirmarà **“perdem temps”**, mentre dibuixa (TP. 172-173). Ara bé, també hem trobat expressions de **“crítica”**, en general (S 3 TP. 505-517; S 4 TP. 231-232; 348-350; S 5 TP. 304-305), com a la darrera sessió, quan detalla els inconvenients de fer la imaginació guiada després de dinar:

S 8 TP. 92-98

D: es que ¿sabes?, después de comida

C: ya, ya, bueno, como la otra vez

D: y el sol que entra (...) y el calor que te, te, te agobia

Una subcategoria relacionada amb aquesta és la que hem anomenat “**diàleg intern**” per incloure les expressions en què la pacient és pregunta o parla amb ella mateixa, com en escriure la cançó (S 3 TP. 367-372):

S 3 TP. 92-98

D: pero pasas de sufrimiento, a, como si, o sea, al principio dices ‘sufriendo te veo’ y después ‘contento me haces’, claro, después se, te preguntas ¿por qué te hace contento si lo ves sufriendo?

O també en adreçar-se a la seva filla en to cansat (S 5 TP. 398).

Tampoc falten expressions de “**contradicció**”, en relació amb el ball (S 1 TP. 62-63; 361-362), els costums del seu país (S 2 TP. 327-340), el dia en que marxarà de la casa d’acollida (S 6 TP. 31-42) o en afirma que perdem temps (S 8 TP. 172-173).

Al costat de les contradiccions també incloem alguna “**paradoxa**”, com quan parla dels efectes que li produeix la platja:

S 3 TP. 58

D: y hay a veces personas, bueno, yo porque, yo si voy al, al, a la playa, por ejemplo, para decirte, mh, no sé, no, es que en la playa se me quita todas las cosas, todos los problemas, y, y es que quisiera pensar pero es que no, como si no me deja

Altres esquemes de pensament són el “**sinceritat**” (S 1 TP. 181-190; 193-194; S 7 TP. 67-68; 293-295), “**reivindicació**” (S 5 TP. 333-334; 363-368; S 7 TP. 149-150; 152-153), “**el pas del temps**” (S 5 1-8; 28-32; 203-204; S 6 TP. 1-42, 104-106; S 8 TP. 76-84) i “**optimisme**” (S 1-7), que també incloem en la “Dimensió espiritual” i “Emocional / cognitiva”.

Pel que fa a la subcategoria “**records**”, hem de ressaltar els moments en què la pacient realitza una “**negació de records**” amb expressions com “no em recorda a res” (S 1 TP. 232-235; 291-394), o “no em ve res al cap” (S 3 TP. 1-10; 175-178), sobretot a la S 6, quan se li demana recordar algun moment feliç:

S 6 TP. 66-74

D: (p: 00:00:35). (tose). (p: 00:00: 05). no sé. (p: 00:00:32). ¡ay, no lo sé, no! (ríe)
 C: a lo mejor de hace una semana o hace un mes. no hace falta que sea de hace años
 D: pero no sé, estoy pensando y ¿sabes?, se me pone la mente en blanco o no sé ¿cómo decirte?, no. tampoco no puedo recordar o, no sé, de, de momentos felices

Al costat d’aquest tipus d’expressions trobem una abundant varietat d’altres records que sí expressa, relatius al seu “**treball**” (S 1 TP. 308-311; S 3 TP. 74-84; S 4 TP. 348-350), la “**gimnàstica**” (S 5 TP. 343-359; 363-368; S 7 TP. 154-159), els seus “**estudis**” (S 6 TP. 88-112), però també “**el seu país**” (S 2 TP. 53-78; 251-272; 327-346; S 5 TP. 192-207; 222-229) i la seva “**família**” (S 2 TP. 307-318; S 4 TP. 65-66; 81-83; 115-124; S 8 TP. 121-131).

CONCLUSIONS

- La seva situació legal influeix en la resta d’àmbits de la seva vida i fa referència a:
  - Condició de mare soltera (amb una filla de dos anys) (S 1).
  - Domini de l’idioma del nostre país (S 3).
  - Falta d’habitatge propi: transició cap a un pis pont (a partir de la S 5).
  - Recerca de treball (S 5) i imminència de començar a treballar (S 8).
- Entre els plans per al futur, ha pres consciència de la prioritat de:
  - Aconseguir un habitatge (a partir de la S 2).
  - Retrobar-se amb la seva família (S 3 i 4).
  - Aconseguir un treball (S 5).
  - Tornar a ballar (S 7).
- Referències positives a la seva cultura:
  - Identificació amb la seva cultura (Iloança) (S 1 i S 2).

- Contraposició entre cultures (a partir de la S 2).
- Enyorança de la seva cultura (a partir de la S 3).
- Semblança de cultures (S 4 i S 5).
- Manera de pensar que ha dirigit l'escriptura de la cançó:
  - Polaritats en forma de pensament dicotòmic, pensament relatiu i absolut i diferenciació.
  - Paradoxes (S 3) i contradiccions.
  - Acceptació de la seva situació vital.
  - Crítica (a partir de la S 3), autocrítica i diàleg intern (S 3 i S 5).
  - Valors referits a l'antiguitat, les novetats i la condició de mare i pare (S 3 i S 4).
  - Certa negació de records: positius i negatius (S 6).
  - Records referits al seu país, les activitats que hi desenvolupava i la seva família.
- Rellevància de la S 3 pel que fa al sorgiment d'aquesta dimensió, coincidint amb l'escriptura d'una cançó. Pensem que pot ser degut a que en aquesta sessió utilitza abundants elements corresponents a la categoria "Manera de pensar", en escriure la cançó.

VI. Dimensió emocional/ cognitiva

En el Cas B, la “Dimensió emocional/ cognitiva” està integrada per les categories “**Autoestima**”, “**Expressar sentiments**”, “**Dir no**” i “**Fer peticions**” (veure Figura 9 B). Les quatre categories apareixen al llarg de totes les sessions i aquesta és la dimensió més nombrosa quant a freqüència de TP, sent la S 3 en la qual és majoritària (veure Annex, Taula 24 B).

La categoria “Autoestima positiva” (veure Annex, Figura 10 B), apareix en major freqüència de TP a la S 3. Hem anomenat “**autoafirmació**” a les expressions en què la pacient ratifica que ha dit o pensat alguna cosa:

S 1 TP. 240

D: a lo mejor ¿sabes? pero como está la situación ahora y, y, y ¿sabes? de cada persona cómo es, pues en, yo pienso que, que, que a lo mejor me gustaría que pase, digo, o yo qué sé

Aquesta subcategoria apareix al llarg de totes les sessions. En aquesta subcategoria també incloem les expressions en què la pacient afirma que ha entès algun concepte (p.e.: S 3 TP. 439-442) o que sap de què s'està parlant (p.e.: S 6 TP. 139-142).

Una altra subcategoria dins l'“Autoestima positiva”, que també apareix en totes les sessions, és la que hem anomenat “**decisió**”, que inclou les expressions en què apareix el verb voler, o altres amb el mateix sentit:

S 1 TP. 62

D: y, y no sé, supongo que yo busco más ¿sabes?, mhhh una música que pueda bailar porque hay tipos de música que son solamente para escuchar

S 2 TP. 157-158

C: puedes usar los rotuladores, si quieres
D: mh. lo haré primero a lápiz. me, me gusta a lápiz, más

Aquestes expressions reflecteixen la intenció de la pacient de realitzar alguna acció o d'aconseguir objectius, com en escriure la cançó dedicada als pares (S 3 TP.

373-374: “te quiero más cerca”), però també quan expressa quins dies prefereix continuar amb les sessions (S 6 TP. 11-12: “mejor la semana que viene”; TP. 17-20: “mejor miércoles y viernes”).

La subcategoria que hem anomenat **“confiança”** inclou expressions que es refereixen a la capacitat d’assolir algun objectiu (S 4 TP. 385-396: “yo lo intento”), i en ocasions, s’apropa a la categoria “Esperit”, quan parla de la paciència o l’esperança, com en explicar com s’ha sentit durant la primera imaginació guiada:

S 2 TP. 226-227

D: sí, porque me he sentido, me he sentido feliz ¿sabes?. me he imaginado feliz todo el tiempo
 C: me alegro
 D: (ríe). sí. y, y, también he pensado en él, en el futuro

I també en escriure la cançó sobre els pares (S 3 TP. 399-424; S 4 TP. 65-66: “te espero en casa”).

Quant a la subcategoria **“autovaloració”**, fa referència als moments en què la pacient reconeix fer bé alguna cosa o se sent orgullosa en alguna àrea de la seva vida, com en explicar que va treballar com a coreògrafa:

S 1 TP. 308-310

D: la quién. mira también tengo muchos discos de del Michael Jackson
 C: mh, los vamos poniendo
 D: tengo muchos discos porque estuve bailando en C. y hay canciones que me, que me gustan. y estos dos son canciones de más o menos cuando empezó él su carrera

La idea d’autovaloració també la trobem quan afirma durant la primera imaginació guiada que s’imaginava el mateix que la terapeuta li faria imaginar (S 2 TP. 47-52), en autodefinir-se com a “creativa” (S 3 TP. 74-84), “lluitadora”, “lliure”, o “divertida” (S 3 TP. 144-145), en afirmar “ara sé és castellà que el meu idioma!” (S 3 TP. 269-270), en assegurar “jo ballo de tot!” (S 4 TP. 331-340), en comprometre’s a preparar un ball (S 5 TP. 139-148) o en explicar, a la darrera sessió, que començarà a treballar aviat (S 8 TP. 22-23).

Altres dues subcategories que hem inclòs dins l'“Autoestima positiva” és **“valoració de la pròpia cultura”**, que ja hem comentat a la “Dimensió sociocultural”.

La subcategoria “Autoestima negativa” apareix amb més freqüència a la S 3 (veure Annex, Figura 10 B). Hem anomenat **“falta de convicció”** a les expressions en què apareix l'expressió “no sé” o equivalents (“suposo”), com ara en triar el títol per a la seva cançó (S 3 TP. 461-464), però, sobretot quan dubta o no sap què dir:

S 6 TP. 310-312

D: ‘cara a cara’ y no sé qué más (ríe)

C: si son palabras más largas yo las hago, las hago encajar

D: no sé, no sé. (p: 00:00:26). no sé

Aquest fragment contrasta amb l'expressió “ja ho sé” (S 8 TP. 136-138), de la subcategoria **“autoafirmació”**, quan afirma que ja sap quins són els seus plans de futur i també en els moments en què mostra **“decisió”** a les seves idees (S 8 TP. 22-23: “lo que podemos hacer”).

Una altra subcategoria dins l'“Autoestima negativa” és la que anomenem **“inseguretat”**, on hem inclòs els moments en què la utilitza el pronom reflexiu de 2a persona, des de la S 1:

S 1 TP. 383-384

C: la veo y me la enseñas, eh con el tipo de música que tú escojas, que no sé cuál es

D: vale. te voy a hacer de India, mejor

Amb aquestes expressions sembla que la pacient pensi que ha de satisfer la terapeuta (S 2 TP. 188-189; S 3 TP. 1-10; S 5 TP. 67-68; S 6 TP. 99-101; S 8 TP. 151-152). Aquestes expressions, contrastaran amb d'altres en què no fa servir aquest pronom, com ara en dir “vaig a buscar una cançó” (S 5 TP. 157-173), de la subcategoria **“decisió”**. Per tant, així com a la S 1 utilitza aquesta forma per comprometre's a preparar un ball, a la S 5 no la farà servir (**“autovaloració”**):

S 5 TP. 140-142

D: tengo dos canciones

C: vale

D: que va a venir una detrás de otra

Altres subcategories dins l'“Autoestima negativa” són les de **“falta de confiança”** (S 1 TP. 79-82; S 2 TP. 145-152; S 3 TP. 13-17; S 4 TP. 297-298; S 5 TP. 269-273; S 6 TP. 53-56; S 7 TP. 39-42; S 8 TP. 217-218), (que contrasta amb la subcategoria **“confiança”**) i **“desvaloració”**. Aquesta última fa referència a expressions en què la seva identitat apareix minvada, per boca d'ella mateixa, i de vegades s'apropa a l'anomenada “falta de convicció”, com durant la improvisació instrumental, a la S 1:

S 1 TP. 68

D: a lo mejor no sé, porque, es que de esto, como no sé usarlo y esto sí que lo he visto, entonces tampoco no sé cómo va (toca, 00:00:10)

O després de la primera imaginació guiada, a la S 2, en afirmar “no dibuixo des del col·legi!” (S 2 TP. 145-148). Aquestes expressions contrastaran amb la seva autodefinició com a “creativa”, a la S 3 (TP. 74-80), mentre a la S 7, tocant la guitarra, reconeixerà haver millorat (TP. 123-135; 183-184), dins la subcategoria **“autovaloració”**:

S 7 TP. 183-184

C: ¿quieres probar? ¿suelto?

D: (prueba) ¡ahora me sale!

També incloem la subcategoria **“falta de decisió”**, amb expressions que denoten dificultat, com “no em ve res al cap” (S 3 TP. 1-10) o “no tinc la que m'agrada” (S 3 TP. 500-504), en contrast amb la subcategoria **“decisió”**. Per últim, també hem de parlar de la subcategoria **“impotència”**, amb expressions amb el verb poder (S 6 TP. 73-74: “no puedo recordar”), que contrasta amb expressions com

“anem a cantar” (S 7 TP. 22-23) o “m’ho puc emportar” (S 8 TP. 282-285), de la subcategoria “**decisió**”.

La categoria “Expressar sentiments” l’hem dividit per a l’anàlisi en “Sentiments positius” i “Sentiments negatius” (veure Annex, Figura 11 B). La primera subcategoria apareix amb més freqüència a la S 3 i inclou la subcategoria “**ironia/ humor**”, que és present al llarg de totes les sessions. Ens sembla un bon indicador de la confiança que es va assolir entre terapeuta i client, com quan a la S 7 diu en clau de broma que es dedicarà a cantar i deixarà de ballar:

S 7 TP. 215-218

C: piensa que es para tres semanas, luego ya, a lo mejor acabas teniendo una guitarra tú

D: ¡claro!, igual me hago, ¡canto por aquí y canto por allá!

C: (ríe)

D: ¡y ya de bailar me dejo!

Una altra subcategoria dins dels “Sentiments positius” és la que inclou expressions de “**grat-satisfacció**”. Si bé al llarg de totes les sessions apareixen diferents graus de grat-satisfacció, aquesta gamma ja surt àmpliament a la S 1, amb l’expressió “m’agrada”:

S 1 TP. 185

D: ¡que me gusta, sí, me gusta!

S 1 TP. 236

D: sí, yo qué sé, a lo mejor también me gustaría

S 1 TP. 272

D: fff, la compré ¿cuándo?, el año pasao en febrero o así. y la escuché más, o sea, la, empezó a gustarme en septiembre, octubre o así (ríe)

S 1 TP. 344

D: y, pero ahora, ya te digo, lo que, lo que me ha gustao, porque también desde hace mucho tiempo, en B. también se daba, son las canciones y los bailes de, de India, y sí, son unos bailes que a mí me encantan

A partir d'aquesta S 1 també trobem l'expressió “millor” (TP. 338-344), que es repetirà al llarg de la resta de sessions, com també l'expressió “molt interessant” (S 7 TP. 59-64), en referir-se a aspectes relacionats amb la música, com quan se li demani l'opinió sobre un ball que acaben de fer:

S 7 TP. 63-64

C: ¿te ha gustado?
D: muy interesante la canción

La subcategoria “**desig d'acompliment**” inclou expressions en què apareix el verb “voler” i seria equivalent a la subcategoria “decisió” de la categoria “Autoestima positiva”, que ja hem comentat.

La subcategoria “**benestar subjectiu**” inclou elements que hem analitzat a la categoria “Cos” (S 3 TP. 49-64) i fa referència, sobretot, als moments en què la pacient expressa que se sent relaxada o a gust (S 1 TP. 401-410; S 2 TP. 215-232; S 3 TP. 55-71; S 4 TP. 37-38; S 6 TP. 237-238; S 7 TP. 59-70; S 8 TP. 109-113), com després de la primera imaginació guiada:

S 2 TP. 236

D: sí, sí. ¿sabes?, no, no me ha molestado estar sola. estaba bien, ¿cómo decirte?.
estaba bien todo el tiempo

Una altra subcategoria, dins dels “Sentiments positius”, és la que hem anomenat “**optimisme**”, molt propera a la que hem analitzat a la categoria “Esperit”, amb expressions relatives a l'esperança o a la paciència. Aquí també incloem, però, els moments en què la pacient es mostra amb ànim positiu per aconseguir o fer diferents coses: “m'agradaria que em passés” (S 1 TP. 235-240), “ho intentaré” (S 2 TP. 145-152; S 4 TP. 385-396) o “t'espero a casa” (S 4 TP. 399-424; S 5 TP. 65-66).

Una altra categoria inclosa en “Sentiments positius” és l’anomenada “**força**”, en autodefinir-se com una persona lluitadora (S 3 TP. 144-145; S 4 TP. 81-83) i també hem inclòs la subcategoria “**tendresa**”, que apareix a la S 6, durant l’exercici d’omplir buits d’una cançó (TP. 163-168; 245-250; 313-318), segurament en referir-se a la seva filla:

S 6 TP. 290

D,C: (...) *‘quisiera ser una mariposa para tocar mi nariz en tu cara y hacer burbujas de esperanza por donde quiera, pasar la noche en vela junto a tu corazón (...)*

Per acabar amb la subcategoria “Sentiments positius”, volem mencionar el moment, a la S 8 (TP. 302-311), dins la subcategoria “**gratitud**”, en què la pacient dóna les gràcies a la terapeuta al final de la sessió. Aquesta serà l’última ocasió en què es trobaran la Dora i la terapeuta.

La subcategoria “Sentiments negatius”, també apareix amb més freqüència a la S 3 (veure Annex, Figura 11 B) i on ho fa en menor nombre és a la S 1 i 2.

Dins dels “Sentiments negatius”, una subcategoria que es repeteix al llarg de totes les sessions analitzades és la de “**dificultat**”. Aquesta subcategoria fa referència a expressions que denoten problemes per desenvolupar alguna tasca o assolir algun objectiu. En són representatives les expressions “em costa” (S 1 TP. 122-124) i “no me’n recordo” o d’altres similars, que ja apareixen a la S 1, quan assegura no recordar quina música voldria escoltar:

S 1 TP. 300

D: (p: 00:00:05). es que tampoco no escucho música, lo que escucho yo, por eso tengo los CDs. yo lo que escucho más, si veo por la tele el Sergio Rivero, eh, ahora no me viene. mira, también me gusta la Céline Dion

Aquest tema es repetirà al llarg de la resta de sessions, en referència a aspectes de la sessió (S 2 TP. 265-266; S 3 TP. 1-10; S 5 TP. 157-158; S 6 TP. 55-56; S 7 TP. 292-294; S 8 TP. 153-154). Ressaltem el moment en què afirma no poder recordar cap moment feliç:

S 6 TP. 66-74

D: (p: 00:00:05). uff (ríe). (p: 00:00:52). no sé. no me viene nada a la cabeza.
 tampoco no me viene para recordar (...)
 pero no sé, estoy pensando y ¿sabes?, se me pone la mente en blanco o no sé
 ¿cómo decirte?, no. tampoco no puedo recordar o, no sé, de, de momentos felices

Aquesta subcategoria contrasta amb la d'“**optimisme**” (S 7 TP. 183-186: “¡ahora me sale!”) o “**desig d'acompliment**” (S 7 TP. 91-94: “¡se me queda más mirando!”).

Una altra subcategoria de “Sentiments negatius” és la de “**desgrat**”, que fa referència a expressions del tipus “no m'agrada” o “em molesta”. Si bé aquestes expressions són mostra de falta d'acord, trobem que indiquen una capacitat de poder afirmar una postura pròpia. Trobem la subcategoria “desgrat”, des de la S 2, per exemple, a la S 3, en començar a escriure la cançó (TP. 393-394) i quan exposa aspectes de la seva personalitat que reconeix no tenir:

S 3 TP. 144

D: (...) em, cuando, cuando he llegado al final, mh representé como, mh una persona libre, o sea, no, no cerrada en ella misma, mh, libre que signi, lo que he representado o sea, divertida, no, no soy cerrada y, y, o sea una persona, normal

La Dora també utilitzarà aquesta expressió per mostrar el seu desgrat amb algunes de les audicions (S 4 TP. 16-21; S 7 TP. 65-66) i, sobretot, quan comença a escriure la cançó (S 4 TP. 74-77), a tocar la guitarra (S 4 TP. 231-232; S 5 TP. 357-359; S 7 TP. 113-118) i a omplir els buits d'una cançó (S 6 TP. 147-150). A la S 8 descriurà els inconvenients que troba a fer la imaginació guiada després de l'hora de dinar:

S 8 TP. 92-98

D: es que ¿sabes?, después de comida
 C: ya, ya, bueno, como la otra vez
 D: y el sol que entra (...) y, y el calor que te, te, te agobia

Aquesta subcategoria es troba molt relacionada amb l'anomenada “**desacord**” (S 5 TP. 363-368; S 7 TP. 39-58) i totes dues contrasten amb la de “**grat**”.

La subcategoria “**enuig**” apareix a partir de la S 5, quan s'adreça en to enutjat a la seva filla que està compartint la sessió amb ella (TP. 202; 398; 454). Una subcategoria relacionada amb aquesta és la de “**rebuig**”, quan afirma que no pot recordar moments feliços (S 6 TP. 58-74), o que es desfaria dels records per poder estar tranquil·la (S 6 TP. 217-221). També hem d'incloure-hi la subcategoria “**paraulades**” que apareix en un moment puntual (S 5 TP. 293-301). Aquestes subcategories contrasten amb la d’“**ironia/ humor**”.

La subcategoria “**malestar**” està integrada per aquelles expressions en què la Dora manifesta algun dolor o incomoditat, com a la S 1, durant la improvisació instrumental:

S 1 TP. 89-90

C: (tocando) ahora te sigo yo a ti

D: (ríe), ¡pues me tiemblan las manos ahora!

A la S 1 també trobem l'expressió “quan em sento malament l'escolto” (TP. 281-284), en relació a una música que li agrada. Aquest tipus d'expressions tornaran a aparèixer després de les imaginacions guiades (S 2 TP. 35-40; S 8 TP. 101-106), en tocar la guitarra (S 4 TP. 265-266; S 5 TP. 331-334; S 7 TP. 274-284), en contrast amb la subcategoria “**benestar subjectiu**”.

Altres aspectes dels sentiments negatius són la “**indiferència**”, amb expressions com “tant me fa” (S 1 TP. 312-315; S 2 TP. 22-24; S 8 TP. 30-32), en contrast amb la subcategoria “**grat-satisfacció**” (S 7 TP. 59-64: “muy interesante”). També hem d'esmentar la subcategoria “**tancament/negativisme**”, propera a la de “rebuig” (S 6 TP. 135-146):

S 1 TP. 143-146

C: ¿de qué te gustaría hablar?

D: ¿mh?

C: ¿de qué te gustaría hablar?

D: no lo sé

A la subcategoria “Sentiments negatius”, també pertanyen els temes relatius a la “**tristesa**”, com en escriure una cançó sobre els pares (S 3 TP. 281-284; S 4 TP. 65-66) o en omplir els buits d’una cançó (S 6 TP. 217-221) i la subcategoria propera anomenada “**enyorança**”, també en escriure la cançó (S 3 TP. 271-274) o després de l’última imaginació guiada (S 8 TP. 132-134). Per últim, la subcategoria anomenada “**decepció**” la trobem quan parla dels seus estudis:

S 6 TP. 96-98

D: no, eh. el colegio era diferente. terminabas los ochos clases y pasabas un examen.

mh, dependía de la nota que ibas a, a, a

C: ¿sacar?

D: sacar, pues tenías una profesión y no saqué la que quería yo

Aquestes subcategories contrasten amb la d’“**optimisme**” (S 3 TP. 335-398; S 4 TP. 65-66; S 6 TP. 169-176). El tema relatiu a la “**por**” (en contrast amb la subcategoria “**força**” i “**tendresa**”), el trobem a la S 3 (TP. 196-334) i S 4 (TP. 81-83), en escriure la cançó sobre els pares:

S 4 TP. 98

D,C: (...) *‘me escondo llorando, aprendo a luchar, soñando te veo, feliz que estás’*
(estribillo).

La categoria “Dir no” fa referència a totes aquelles expressions en què la pacient ha utilitzat l’adverbi de negació “no”. En aquest cas, ens sembla indicativa la freqüència del seu ús, que ha estat força repartida al llarg de totes les sessions (veure Annex, Taula 24 B). En aquesta categoria trobem formes que ja hem analitzat com “no sé”, “no me’n recordo”, de la categoria “Autoestima negativa”, la forma “no vull”, “no m’agrada” de la categoria “Sentiments negatius”, les expressions “no?” que veurem a la categoria “Preguntes” i altres incloses en altres categories, per la qual cosa no les tornarem a comentar. Aquestes expressions també inclouen les ocasions en què la pacient diu aquest “no” a altres persones diferents de la terapeuta,

sense estar presents a la sessió o sent-hi. Ens centrarem a analitzar aquestes variants i ressaltem que interpretem aquesta expressió com la capacitat de la Dora de defensar la seva postura i per tant, com un aspecte del que hem anomenat “Assertivitat”.

La categoria “Dir no” apareix amb una freqüència homogènia al llarg de totes les sessions, com hem comentat, si bé efectua un cert descens a la S 7 per tornar a augmentar lleugerament a la darrera S 8 (veure Annex Taula 24 B). Passem a comentar els dos aspectes que hem avançat.

La subcategoria “**Dir no a altres**” apareix a les sessions 1, 5 i 8. A les dues primeres la pacient utilitza aquesta expressió per adreçar-se a la seva filla, que és present a la sessió. En aquestes ocasions la Dora utilitza el no per sancionar alguna acció o moviment de la nena, que no té més de dos anys:

S 1 TP. 294

D: he dicho que ahí no se toca (a la niña)

S 5 TP. 72

D: (p: 00:00:09). no puedes ir ahí, cariño (a la hija).

S 5 TP. 454

D: shh (a la niña) ¡qué nena!. ¡no empujes!.

L'altra ocasió en què la pacient fa ús d'aquest tipus d'expressió és a la S 8, quan explica a la terapeuta que la treballadora social la informarà de quan continuar amb les sessions, un cop la Dora visqui al pis pont:

S 8 TP. 28

D: yo se lo voy a decir. digo, mira llama a la, a la Clara y dile que esta semana no puedo, esta semana sí que puedo. que te va a decir ella

La categoria “Fer peticions” també la incloem dins la variable “Assertivitat”, per ser un dels aspectes que hi formen part. Aquesta categoria és la que mostra un nombre més baix en TP. de les que integren la “Dimensió emocional/ cognitiva”. L'hem dividit en les subcategories “Preguntes” i “Imperatius” i mostra el nombre

més alt de TP a la S 5 (veure Annex, Taula 24 B). Aquest tipus d'expressions poden haver contribuït a establir la relació terapeuta-pacient durant les primeres sessions, com és el cas de la subcategoria “**Preguntes**”, que surt a la S 5 amb més freqüència i que descendeix a la S 6 per ascendir fins a l'última (veure Annex, Figura 12 B). Aquí només trobem preguntes que la pacient formula a la terapeuta. D'aquestes, podem deduir principalment el seu interès per les activitats que porten a terme conjuntament, com des de la S 1, abans de la primera improvisació instrumental:

S 1 TP. 38-42

D: ¿y esto? (coge el tone block)

C: puedes tocarlos como quieras ¿eh?, pero en realidad

D: son

C: en realidad se toca con esto, golpeando y verás que cambia un poco según dónde lo golpeas verás que cambia

D: ¿en las puntas o (00:00:05)?

Hi ha un gran nombre de preguntes que denoten certa manca de seguretat, del tipus “com et dic?”, com a la S 3, en intentar representar una qualitat seva:

S 3 TP. 52-55

D: sí ¿sabes?

C: más que observadora

D: más de, ¿cómo te digo?, de perderse, mh ¿sabes? de, de

C: meditar

També en trobem que demanen reconeixement: S 5 (TP. 335-340); S 7 (TP. 149-150); S 8 TP. 189-190. En general, les preguntes que formula la pacient li permeten mantenir la seva atenció i la de la terapeuta al llarg de totes les sessions:

S 4 TP. 350

D: (...) ésta tiene el final, más, más ¿sabes?, más con ritmo.

pero el principio es muy largo. digo que mejor será la otra

La Dora també fa ús de les preguntes per mostrar el seu desacord amb algun punt de les sessions, com en la tria de les músiques:

S 4 TP. 16-17

D: ¿es toda la canción así o cambia el ritmo?

C: ahora cambia

Les preguntes també demostren el grau de confiança que assolix la pacient en la seva interacció amb la terapeuta, en què se l'ha convidat a tenir-hi un paper actiu, com en omplir ells buits d'una cançó:

S 6 TP. 313-314

C: a mí si se me ocurre, pero, claro, no es mía

D: ¿y cuál sería?

La subcategoria “**Imperatius**” apareix amb molt poca freqüència a la S 1 per créixer a la S 5 i tornar a decreixer fins a la S 8 (veure Annex, Figura 12 B). Considerem que la capacitat de fer peticions de manera directa és un bon indicador d'assertivitat i podem dir que al llarg de les sessions la pacient en fa un ús moderat o baix. Hem inclòs alguna forma indirecta de fer peticions i d'expressions d'obligació (S 1 TP. 81-82), també cap a ella mateixa (S 2 TP. 272-306) i hem exclòs les expressions que inclouen el verb “voler”, que hem comentat més amunt.

Aquí trobem per primer cop la forma de l'imperatiu “**atribuït a altres persones**”, com en el cas de la terapeuta (S 2 TP. 50-52) o dels pares als fills (S 3 TP. 353-360).

També trobem imperatius que la pacient utilitza “**dits a altres persones**” diferents de la terapeuta, presents o no a la sessió, com a la seva filla (S 1 TP. 146; S 5 TP. 72), a si mateixa (S 1 TP. 267-268) o a la treballadora social (S 8 TP. 28-29):

S 8 TP. 28

D: yo se lo voy a decir. digo, mira llama a la, a la Clara y dile que esta semana no puedo, esta semana sí que puedo. que te va a decir ella

La pacient utilitza la forma de l'imperatiu, per adreçar-se a la terapeuta, des de la S 1. En aquesta ocasió utilitza quatre cops la forma “mira”, quan li explica quina música li agrada, per mostrar el seu interès:

S 1 TP. 316

D: me gusta. mira, tengo ésta, pero ésta es más o menos el penúltimo CD, y tuve, también tuve un CD de hace mucho tiempo

A la S 2 trobem una forma d'imperatiu adreçat a ella mateixa, en to d'obligació, pensant en una cançó que escriuran:

S 2 TP. 297-298

C: y entonces puedes escoger el tema que más te guste. ¿te parece bien?

D: vale. tengo que pensar en un tema

Un altre tipus d'imperatiu és el que utilitza per fer peticions a la terapeuta, de manera directa:

S 4 TP. 260

D: espera que me pongo a tu lado y así lo puedo ver

S 5 TP. 174-176

D: dime

C: te he traído la canción de Mecano

D: ¡ah, vale!

Un tipus d'imperatiu que també apareix a partir de la S 3 és el que la pacient utilitza en forma de plural, com hem comentat a la categoria “Nosaltres dues”. D'aquesta manera, sembla més senzill fer peticions d'una manera indirecta, com mentre escriuen la cançó:

S 3 TP. 310-312

D: hacemos dos, o sea

C: pueden ser dos sí

D: ¿sabes? hacemos dos con al final o, y las demás dos en

Aquesta fórmula es repetirà al llarg de les sessions (S 4 TP. 75-77; S 5 TP. 393-394), sobretot fins a la S 7 (TP. 83-86; 195-196; 200-202). En aquesta sessió trobem aquesta forma d'imperatiu per fer ús de la "Ironia/ humor", com abans de tocar una cançó juntes:

S 7 TP. 196

D: (p: 00:00:06). ¡vamos a cantar 'La cucarracha'!

C: ¡venga!

CONCLUSIONS

- Ús d'un major nombre d'expressions d'autoestima positiva que d'autoestima negativa al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d'una i altra. La **S 3** ha estat la majoritària quant a l'ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria "**Autoestima positiva**", la mateixa pel que fa a la categoria "**Autoestima negativa**". Mostrem el procés que han mostrat alguns dels temes corresponents a la categoria negativa d'autoestima, durant les primeres sessions i el seu moviment envers la categoria positiva, en sessions posteriors. En negreta apareixen les subcategories corresponents a cadascuna de les categories esmentades. Mostrem algunes de les expressions que il·lustren les subcategories corresponents i la sessió on es poden trobar.

- La subcategoria "**Falta de convicció**" (**S 3**), amb expressions com "no sé" o "suposo" evoluciona, més endavant, envers expressions "el que podem fer", de la subcategoria "**Decisió**" (**S 8**) o "ja ho sé", de la subcategoria "**Autoafirmació**" (**S 8**).

- La subcategoria "**Inseguretats**" (**S 1 i S 2**), amb expressions com "et faré" o "t'he dibuixat", ha donat lloc, més endavant, a expressions com "vaig a buscar una cançó", de la subcategoria

“**Decisió**” (S 5) o “en tinc dues per ballar”, corresponent a la subcategoria “**Autovaloració**” (S 5).

- La subcategoria “**Falta de decisió**” (S 6), amb expressions com “no em ve res al cap” o “**Impotència**” (S 6), amb l’afirmació “no puc recordar”, evolucionen envers la subcategoria “**Decisió**” (S 7 i S 8), amb expressions com “anem a cantar” o “m’ho puc emportar”.

- Expressions com “no sé com fer-ho servir” o “no dibuixo des del col·legi”, de la subcategoria “**Desvaloració**” (S 1 i S 2), donen lloc a d’altres com “sóc creativa” o “ara em surt!”, de la subcategoria “**Autovaloració**” (S 3 i S 7).

- Major ús d’expressions de sentiments positius que de negatius al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d’una i altra. La S 3 ha estat la majoritària quant a l’ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria “**Sentiments positius**”, la mateixa pel que fa a la categoria “Sentiments negatius”. Com en el cas de la categoria “Autoestima”, mostrem el procés que han mostrat les expressions corresponents a la categoria negativa de sentiments, durant les primeres sessions, envers la categoria positiva, en sessions posteriors.

- Expressions de la subcategoria “**Dificultat**” (S 1), com “costa” donen lloc a d’altres com “ara em surt!”, de la subcategoria “**Optimisme**” (S 7). Altres expressions de la mateixa subcategoria “Dificultat”, com “no me’n recordo” (S 2), evolucionen envers expressions com “se’m queda més mirant” (S 7), de la subcategoria “**Desig d’acompliment**”.

- Expressions com “quan em sento malament”, de la subcategoria “**Malestar**” (S 1), donen lloc, més endavant a d’altres del tipus “sentia tranquil·litat”, de la subcategoria “**Benestar subjectiu**” (S 7).

- Des de la S 2 trobem expressions corresponents a la subcategoria “**Desgrat**”, com “no m’agrada”, també com a afirmació de la pròpia postura i a d’altres de la subcategoria “**desacord**”, que

donen lloc a expressions de la subcategoria **“Grat”**, del tipus “m’agrada molt” o “molt interessant” (**fins a la S 8**).

- Quant a expressions de la subcategoria **“Enuig”** (S 5), adreçades sobretot a la seva filla, o a d’altres de la subcategoria **“Rebuig”** (S 6), comprovem que contrasten amb expressions corresponents a la subcategoria **“Ironia/ humor”** (**fins a la S 8**), com ara “cantaré i em deixaré de ballar!”.

- Expressions de **“Tristesia”** (S 3 i S 4), **“Enyorança”** (s 3) i **“Decepció”** (S 6), contrasten amb la subcategoria **“Optimisme”** (**fins a la S 8**). El tema de la **“Por”** (S 3 i S 4) evoluciona envers la subcategoria **“Força”** (S 3 i S 4) i **“Tendresa”** (S 6).

- Gran ús d’expressions amb l’adverbi de negació “no” al llarg de les sessions, que inclouen les trobades a gran part de les categories analitzades. La categoria **“Dir no”** apareix amb una freqüència homogènia al llarg de les sessions, si bé efectua un cert descens a la S 7 per tornar a augmentar a la S 8. Ho interpretem com un indicatiu positiu d’assertivitat. Dins la categoria “Dir no a altres” no hem inclòs les expressions adreçades a la terapeuta. D’aquesta manera, veiem que, les persones a qui les adreçaria, en to restrictiu, formen part de les seves relacions actuals i apareixen a les S 1, 5 i 8.

- Expressions de la subcategoria **“Dir no a altres”**, les hem trobat adreçades, en to restrictiu, a la seva filla (S 1 S 5) i a la treballadora social (S 8).

- La categoria **“Fer peticions”** té el seu major protagonisme a la **S 5**. Pensem que les expressions que la integren han pogut contribuir a la formació del vincle entre terapeuta i pacient, sobretot pel que fa a la subcategoria “Preguntes”. Quant a la categoria “Imperatiu”, hem observat que el seu ús ha estat més minoritari al llarg de les sessions. Observem certa distinció entre l’ús que fa d’aquestes expressions quan les atribueix a altres o les diu a altres. En el cas de la distinció “Atribuïts a altres”, trobem la persona de la terapeuta i les figures dels pares als seus fills. L’ús que fan els altres d’aquestes expressions, en boca de la pacient, solen ser en to amable. En el cas de la

subcategoria “Dits a altres”, trobem la seva filla, la treballadora social i ella mateixa. En aquests casos el to utilitzat és més autoritari. Ressaltem el major ús que fa d’aquestes expressions quan s’adreça a la seva filla, present a la sessió. Podríem considerar aquest fet com un aspecte positiu quant a la seva assertivitat.

• La pacient fa un ús principal de les **Preguntes**:

1.- A la terapeuta, per mantenir l’atenció i com a mostra d’interès (S 1), prendre seguretat (S 3), rebre reconeixement (S 5), per mostrar el seu desacord (S 4) i com a mostra de confiança (S 6).

• La pacient fa quatre usos principals dels **Imperatius**:

1.- A la terapeuta com a mostra d’interès (S 1), per fer-li peticions de manera indirecta (S 3) i directa (S 4) i com a expressió d’ironia (S 7).

2.- A ella mateixa (S 2).

3.- “Atribuïts a altres” (a partir de la S 6): la terapeuta (S 2) i els pares als seus fills (S 3).

4.- “Dits a altres” (a partir de la S 8): a la seva filla (S 1 i 5) i a la treballadora social (S 8).

- Rellevància de la **S 3** pel que fa als temes relacionats amb la “**Dimensió emocional/ cognitiva**”, tant positius (“**Autoestima positiva**” i “**Sentiments positius**”) com negatius (“**Autoestima negativa**” i “**Sentiments negatius**”). Pensem que el protagonisme d’aquesta sessió és degut al fet d’haver sorgit el tema sobre la paternitat/ maternitat, central per a la pacient, en escriure la cançó.

CAS C

I. Dimensió corporal

En el Cas C, la “Dimensió corporal” es troba integrada per les categories centrals “**Activitats físiques**”, “**Sensacions**” i “**Imatge/Parts del cos**” (veure Figura 4 C). Aquesta dimensió apareix al llarg de les tres sessions, si bé la seva major freqüència en TP apareix a la S 2 (veure Annex, Taula 24 C i Figura 4 C).

El primer tema que apareix en referència a la categoria “Activitats físiques” és el de “**ballar**”, a la S 1, abans i durant un ball:

S 1 TP. 655-661

<p>S: vamos a escuchar ésta</p> <p>C: lo que tú quieras. para bailarla es</p> <p>S: ah ¿para bailarla?</p> <p>C: ¿sí?</p> <p>S: bueno (ríe)</p> <p>C: ¿no?</p> <p>S: no, sí, sí, se intentará</p>

Sembla que la pacient no es troba massa còmoda amb el tema del ball, i per aquest motiu adopta una actitud crítica:

S 1 TP. 687-689

<p>S: sí, de ‘Chandé’</p> <p>C: mh</p> <p>S: la cuatro. a ver</p> <p>(audición: Chandé, Tú verás, 00:03:20)</p> <p>(bailan y acompañan con palmas)</p> <p>(...)</p> <p>¡esto no se baila así!, es otro estilo (mientras siguen bailando)</p>
--

Aquest tema torna a aparèixer a la S 3, quan la pacient recorda una sortida que van fer a la casa d’acollida, amb motiu del carnaval:

S 3 TP. 582-591

C: ya hace días que no bailamos
 S: (ríe)
 C: y así
 S: bueno sí, yo el sábado. salimos el sábado
 C: mh
 S: y nos fuimos a bailar (ríe)
 C: bueno
 S: no tenía muchas ganas, pero bueno
 C: bailaste ¿no?
 S: un poco

Relacionat amb el ball i el “**moviment**”, la pacient mostra la seva preferència per la música de ritme animat, també a la S 3:

S 3 TP. 668-670

C: (...)
 (Sonia sale de la sala a buscar los CDs, 00:00:54).
 ¿cómo quieres que sea tu canción de movida?. ¿un poquito, un poquito movidilla?
 S: movidita, sí, porque así
 C: vale, para los acordes. bueno, yo buscaré algo y a partir de ahí si tú la quieres más rápida o menos (...)

Dins de la categoria “Activitats físiques”, per contra, també trobem el tema “**son/dormir**”, a la S 2, a propòsit d’una activitat de música i imatges:

S 2 TP. 1-8

C: bueno. (p: 00:00:11). vale, pues ya está preparado. si quieres cierras los ojos, será más fácil.
 S: sí, y me duermo, más si cierro los ojos. ya estoy ya que no
 C: intentaremos que no te duermas

S: es que no he dormío muy bien
 C: te iré hablando ¿vale?
 S: sí, aunque me hables, yo me duermo, ¡a mí! (ríe)
 C: (ríe). ¡lo tienes claro!
 S: es que contra más me hablas más sueño me entra (ríe)

En aquest sessió la pacient establirà una clara diferència entre dormir i estar relaxat, qüestió que reprendrem més endavant:

S 2 TP. 65-68

C: ya. bueno, yo no te he dejado mucho ¿eh?, que te he estado ahí, pinchando y te iba preguntando, si estabas dormida (ríe)
 S: en el sitio me he quedao y ya ni he escuchao ni la música ni nada
 C: bueno. también era esa idea que, si te has relajado, oye, algo es algo, que no me hayas pegao cuatro tortas
 S: ¡no, no me he ralajao, lo que me he quedao durmiendo!

A la S 3 tornarà a aparèixer el tema relacionat amb “**dormir**”, quan la Sònia explica que porta uns dies sense dormir massa bé:

S 3 TP. 212-214

S: ya. (p: 00:00:08). es que no sé. (p: 00:00:04). ¡ay! (ríe). no. es que tampoco anoche he dormido muy bien, bueno, no he dormido. ¡no he dormido nada!
 C: ya. llevas unas cuantas noches así
 S: más o menos. sí

La categoria “Sensacions” l’hem dividit en “positives” i “negatives”. Dins de les positives tornem a trobar el tema de la “**relaxació**”, però com a sinònim de benestar, a la S 2:

S 2 TP. 34-36

S: (p: 00:02:10). me duele la cabeza

C: (p: 00:00:07). ¿quieres que acabemos con la que sigue?. queda una canción sólo ¿sí?

S: es que me duele mucho la cabeza y yo no me relajo ni nada

De fet, serà a la S 3, quan la dona reconegui, en escriure una cançó, que voldria estar tranquil·la:

S 3 TP. 302-303

C: bien. ‘tener una casa que esté en la playa’. alguna cosilla más. que sea

S: (p: 00:00:06) ‘y poder estar tranquila’

Relacionat amb les “Sensacions positives”, trobem el tema de la **“depressió”**. A la S 1, la Sònia afirma que no sent depressió en el present, a diferència del primer cop que va marxar de casa seva:

S 1 TP. 240-244

S: es que yo. a ver. la primera vez, porque ésta es la segunda vez que

C: que vienes a un

S: no. a ver, la primera vez yo me fui a casa de mis padres y lo dejé. ¿vale?. pero ahí sí que cogí depresión y estaba muy mal muy mal. no quería ni salir a la calle. nada. y estaba muy mal, sí que tenía depresión. pero yo esta vez yo me veo con más fuerza y yo me veo que no cojo ni depresión ni

C: porque ya sabes lo que has hecho

S: sí

Malgrat això, i dins de les “Sensacions negatives” apareix el tema de la **“depressió”** i del **“desànim”**, a la S 3:

S 3 TP. 696-705

C: yo lo que no quiero es que hagas nada que no quieras.
 S: es que no
 C: vale
 S: es que llevo unos días que me siento más. no sé (...).
 no, no ha pasado nada. pero me siento más como desanimada de hacer cosas

Altres “Sensacions negatives”, relacionades amb aquesta seran el “**cansament**” (S 2 TP. 1-9; 38-52; 191-202), el “**mareig**” (S 2 TP. 38-52), la “**molèstia**” (S 2 TP. 191-202), i, sobretot, el “**mal de cap**” (S 2 27-52; S 3 TP. 215-238; 260-268; 656-659; 747-750), que la pacient relaciona amb la dificultat per pensar:

S 3 TP. 225-230

C: sí, que te cuesta pensar
 S: a lo mejor muchas cosas metidas en la cabeza y ya me cuesta
 C: bueno
 S: pensar y, yo qué sé
 C: bueno
 S: en otras cosas

Molt relacionat la dificultat de la pacient per pensar i el mal de cap, trobem la seva incapacitat per imaginar res al llarg de l’activitat de música amb imatges:

S 2 TP. 20-26

S: uff
 C: (p: 00:01:15). ¿quieres otro cojín? ¿quieres otro cojín?
 S: (p: 00:00:14). ¿y esto pa qué es pa relajarte?
 C: bueno, yo sigo contándote cosas. sí, para imaginarte, sobre todo
 S: pues a mí, ni me relajo ni me imagino
 C: bueno
 S: a mí no me hace ná

I a propòsit del tema del “**cansament**”, malgrat reconèixer no dormir bé a les nits, sembla que li costi reconèixer que la música li causa algun efecte positiu:

S 2 TP. 50-52

S: ayer no dormí muy bien
 C: mh
 S: tengo un poco de sueño y estoy cansada

S 2 TP. 199-200

C: una de cada. y luego te pongo alguna lentita, para que te relajés. si es que te ha gustado alguna
 S: mi gusto, ya te he dicho, a mí no me han gustao, ¡pero durmiendo me he quedao!

Dins de la Dimensió corporal també trobem la categoria “**Imatge/ parts del cos**”. Aquesta categoria apareix per primer cop a la S 1, quan la pacient afirma que li agrada arreglar-se:

S 1 TP. 321-327

S: ahora no. ahora tengo ganas de salir, arreglarme y estar por mí y por mi hija
 C: sí
 S: mh
 C: recuerdo una pregunta que te hicieron de si te arreglabas menos. y tú decías, no, me arreglo más
 S: ¡pues es que me arreglo más ahora!, sí (ríe)
 C: pues eso
 S: y además a mí me gusta arreglarme (ríe)

Aquesta categoria té la seva màxima representació a la S 2, amb motiu de d’una activitat de música amb imatges. En aquesta activitat la Sònia farà una descripció detallada de quina seria la seva roba preferida:

S 2 TP. 300-301

S: (p: 00:00:05). no, en una tienda he visto un vestido muy bonito que es más o menos para el tiempo, sí, es, bueno, es de, es de media manga, de pirata, así, pero estaba muy bonito (dibuja)

C: éste sería para ti ¿verdad?

Farà referència a un “**vestit**” i un “**cinturó**” (TP. 267-320), a un “**mocador**” (TP. 353-390), a unes “**arracades**”, el seu “**cabell**” i les “**sabates**” (TP. 363-390). També es dedicarà a definir els seus gustos per a la roba de la seva filla:

S 2 TP. 342-344

S: que no hace mucho frío. y como la falda es tejana, la falda es tejana, encima del suéter, que no sea tampoco muy, ni muy fino ni muy gordito, de esas chaquetas tejanas, así, cortitas. ¡esto no es un vestido!

C: sí

S: ¡esto es un traje entero! (ríe)

CONCLUSIONS

- Preferència pels ritmes de música animats, però actitud crítica envers el ball, perquè no se sent còmoda (S 1 i S 3).
- Diferenciació entre l'acte de dormir i sentir-se relaxada. Relació entre relaxació i benestar (S 2).
- No reconeixement d'un efecte positiu de la música perquè l'ha portat a dormir, malgrat reconèixer que li costa dormir i es troba cansada (S 2).
- Dificultat en imaginar i en pensar. Reconeixement de sensacions negatives després d'una activitat de música amb imatges (S 2).
- La pacient relaciona la depressió amb el primer cop que va deixar el seu marit. Negació de depressió en el present (S 1), però recaiguda a la S 3.
- Gran importància de la seva imatge i la de la seva filla, amb la tria, imaginada, de roba per a les dues (S 2).
- Importància de la S 2 pel que fa al sorgiment de temes relacionats amb la dimensió corporal, coincidint amb la tècnica de la imaginació guiada.

II. Dimensió espiritual

En el Cas C, la “Dimensió espiritual” fa referència a les categories **“Esperit”** i **“Imaginació”** (veure Figura 5 C).

Aquesta dimensió mostra el major nombre de TP a la S 2 (veure Annex, Taula 24 C), que és la primera en què es va utilitzar la música amb imatges. A partir d'aquí que sorgeixen temes relatius a la seva visió dels problemes que està vivint, com el de l’**“optimisme-paciència”** o esperança, que apareixerà a les tres sessions, dins la categoria “Esperit”. Així, a la S 1, la pacient expressa les seves ganes de canviar i de gaudir:

S 1 TP. 319-321

S: sí, encerrada en mí. y a lo mejor, yo qué sé, mi madre y mi padre me decían algo y yo ya me enfadaba. lo que sea, estaba, como, no sé. y ahora ya no
 C: sí
 S: ahora no. ahora tengo ganas de salir, arreglarme y estar por mí y por mi hija

A la S 2 pren consciència que és ara quan està començant a veure la realitat, tal com és:

S 2 TP. 252-254

S: yo pa mí que de las cuatro paredes de mi casa nunca he salido
 C: un jardín
 S: no sé, no. es ahora cuando estoy viendo un poco la luz

En aquesta sessió també es pregunta si en un futur proper estarà vivint de manera independent (TP. 424-425) i a la S 3 confessa somniar amb tenir una casa (TP. 295-299) i li agradaria estar treballant:

S 3 TP. 320-325

C: estás en ello
 S: sí. ¡he empezado a mandar el currículum!
 C: bueno. muy bien
 S: ¡no estoy trabajando! (ríe)

C: vale
S: ¡ojalá! (ríe)

Molt relacionat amb el seu desig d'independència trobem el tema "**llibertat**", (S 2 TP. 252-254; S 3 TP. 314-315) i "**autonomia**" (S 2 TP. 424-425), en aquest cas, la seva manca:

S 2 TP. 240-242

S: el viaje único que he hecho es venir aquí
C: bueno
S: de una hora (ríe)

Dins la categoria "Esperit" també trobem dos temes en què expressa la seva fortalesa, com els de "**força**" i "**seguretat**", en referir-se a com se sent ara, en contrast a com es va sentir el primer cop que va deixar el seu marit:

S 1 TP. 240-242

S: es que yo. a ver. la primera vez, porque ésta es la segunda vez que
C: que vienes a un
S: no. a ver, la primera vez yo me fui a casa de mis padres y lo dejé. ¿vale?. pero ahí sí que cogí depresión y estaba muy mal muy mal. no quería ni salir a la calle. nada. y estaba muy mal, sí que tenía depresión. pero yo esta vez yo me veo con más fuerza y yo me veo que no cojo ni depresión ni

S 1 TP. 258-264

S: y a lo mejor que todavía que no sabía lo que
C: sí
S: lo que bien quería
C: mh
S: o que bien lo que había hecho. pero ahora sí
C: sí
S: ahora sí que estoy segura

Aquest aspecte també es relaciona amb el d’**“insight interior”**, quan afirma que no se sent amb depressió (S 1 TP. 235-238). Aquests temes contrastaran amb el retorn amb el seu marit, després de les tres sessions que va rebre de Musicoteràpia. De fet, a la S 3, mentre escriuen un cançó, afirmarà que el que li agradaria és “poder estar tranquil·la”, dins del tema **“tranquil·litat”** (TP. 302-313).

La categoria “Esperit” també inclou el tema **“bellesa”**, sobretot a la S 2, quan se li demana recordar algun moment especialment feliç de la seva vida:

S 2 TP. 114-120

S: ¿una cosa bonita?
C: una cosa bonita
S: el nacimiento de mi hija
C: pues ahí lo tienes
S: mh
C: ¡casi nada!
S: es más bonito que nada

A partir d’aquí trobem un abundant ús de l’adjectiu “bonic” per referir-se a la roba que se li demana imaginar per a ella i per a la seva filla (S 2 TP. 290-296; 299-300; 302-303; 308-310; 316-320). Fins i tot utilitza el tema **“felicitat”** per imaginar un pastís on apareix escrit “Felicitats Sònia”, per al seu aniversari (S 2 TP. 444-456).

La dimensió espiritual també inclou la categoria “Imaginació”, que apareix a la S 2, amb l’ús de la imaginació guiada amb música. Durant l’activitat expressarà la seva **“dificultat”** a imaginar res (TP. 20-26; 30-36; 70-108, 145-166):

S 2 TP. 12-14

S: no veo nada
C: es un monte y corre aire
S: ya te he dicho que yo no tengo nada de imaginación

Afegida a la seva dificultat a imaginar trobem la seva resistència a recordar:

S 2 TP. 87-92

C: ¿y una casa agradable, cuando eras pequeña? ¿con tus abuelos?

S: pero si yo no conocí a mis abuelos

C: alguna excursión en el colegio

S: (ríe) ¡si no me acuerdo ya!, hace muchos años

C: alguna cosa

S: si es que no me acuerdo

També referit a les seves vacances, als seus anys de col·legi o a la festa de Nadal (S 2 TP. 87-108). Enllaçant amb la “Dimensió corporal” podem trobar certa relació entre la seva dificultat a imagina (i a recordar) i la seva resistència a relaxar-se:

S 2 TP. 20-26

S: uff

C: (p: 00:01:15). ¿quieres otro cojín? ¿quieres otro cojín?

S: (p: 00:00:14). ¿y esto pa qué es pa relajarte?

C: bueno, yo sigo contándote cosas. sí, para imaginarte, sobre todo

S: pues a mí, ni me relajo ni me imagino

C: bueno

S: a mí no me hace ná

Al final de la sessió, però, i després de l'exercici d'imaginar la seva festa d'aniversari, expressarà per si mateixa, “ja, m'ho he d'imaginar jo” (S 2 TP. 444-452).

Tot i no poder imaginar res durant l'activitat, sí que ho farà quan se li demana imaginar algun esdeveniment que li fes il·lusió, i detallar els seus components. Pel que fa als elements que formarien part de la seva festa d'aniversari, trobem una descripció detallada del “**vestit**” que portaria ella (“de tela muy fina, un poco suave, de verano, estampada en blanco y negro”, TP. 267-320):

S 2 TP. 299-301

C: bueno, un vestido

S: (p: 00:00:05). no, en una tienda he visto un vestido muy bonito que es más o menos para el tiempo, sí, es, bueno, es de, es de media manga, de pirata, así, pero estaba muy bonito (dibuja)

C: éste sería para ti ¿verdad?

També descriu el “**cinturó**” (“molt gran, molt bonic, negre”, TP. 267-320), les “**arracades**” (“de aro”, TP. 363-390), i les “**sabates**” (“negras”, TP. 363-390).

A més del seu vestit també serà capaç d’imaginar un conjunt de roba per a la seva filla (“con un jersey de cuello y una chaqueta tejana, cortita”, TP. 321-352):

S 2 TP. 324-330

S: no. a mí, de esas faldas que son tejanas, pero cortitas

C: mh, con un poco de vuelo, ¿así como con flecos?

S: no, no, no, sin vuelo, rectas

C: mh

S: son cortitas

C: sí

S: y debajo, unas mallas, de ésas que se ponen con mallas

També podrà imaginar el tipus de flor i planta (“un potus”, TP. 391-412) que li agradaria que li regalessin per al seu aniversari:

S 2 TP. 407-412

C: y flores ¿te gusta alguna especial?

S: la rosa, que nunca me han regalado ninguna, pero bueno

C: ¿de qué color?

S: como no me han regalado ninguna no, pero bueno

C: ¿de qué color?

S: roja

Abans d'acabar la S 2 i de manera espontània, la pacient demanarà incloure en la nostra imaginació un pastís, que també detallarà (“que ponga felicidades, Sonia!, con velas, mermelada y chocolate”, TP. 444-481):

S 2 TP. 444-448

S: lo que falta una cosa

C: ahora ya te has animado

S: sí

C: ya puestos ¿verdad?

S: el pastel

També podrà definir el tipus de casa que li agradaria tenir en un futur (TP. 413-430):

S 2 TP. 355-360

C: ¿qué te gusta?

S: (ríe). de gustar me gustan muchas cosas, pero

C: bueno. ¡un par de cosillas!

S: no sé

C: asequible, que no sea, que no sea una casa

S: (ríe). en la montaña, o en la playa

CONCLUSIONS

- L'optimisme és present al llarg de les tres sessions, com a element que li mostra el que li agradaria assolir en un futur (S 1-3):
  - Sortir i arreglar-se
  - Fer la seva vida
  - Treballar i tenir una casa
- Relacionat amb l'optimisme, desig d'autonomia i de llibertat. Presa de consciència de la manca de llibertat (S 2).
- Necessitat d'una tranquil·litat que no hi és (S 3).

- Certa sensació de força i de seguretat en contrast amb el primer cop que va marxar de casa seva. Això contrastarà amb el fet que, després de la S 3, la pacient farà un retorn amb el seu marit (S 1 i S 3).
- Capacitat de reconèixer el valor que té per a ella la seva filla i d'apreciar la bellesa en objectes de roba per a ella i per a la seva filla (S 3).
- Gran dificultat a imaginar dins l'activitat de música i imatges i resistència a recordar (relacionada amb la dificultat per relaxar-se) (S 2):
  - Vacances
  - Anys de col·legi
  - Festa de Nadal
- Capacitat d'imaginació potenciant els seus interessos (S 2):
  - Casa per viure
  - Festa d'aniversari
  - Roba per a si mateixa i per a la seva filla
  - Regals: tipus de planta i de flor
  - Pastís
- Rellevància de la S 2 pel que fa al sorgiment de temes relacionats amb l'esfera espiritual, coincidint amb la utilització de la tècnica de la imaginació guiada.

III. Dimensió metacomunicació relació terapèutica

En el Cas C, la dimensió que hem anomenat “Metacomunicació relació terapèutica” està integrada per les categories “**Interès/ crítica a la terapeuta**”, “**Nosaltres dues**” i “**Les sessions de Musicoteràpia**” (veure Figura 6 C). Aquesta és la dimensió amb un nombre més baix de TP. La seva màxima freqüència en TP correspon a la S 2, per descendir quasi a la meitat a les S 1 i 3 (veure Annex, Taula 24 C). Aquest fet podria explicar-se per la poca proximitat que s’establirà entre terapeuta i pacient en aquest cas que només s’allargarà durant tres sessions. No podem parlar, per tant, de cap establiment de vincle entre ambdós.

Quant a la categoria “Interès per la terapeuta”, a la S 2 apareixen les primeres mostres del tema “**crítica**”, quan la pacient es queixa de la velocitat d’una de les cançons:

S 1 TP. 481-483

C: sí.

(audición: Enya, Evening falls, 00:03:28).

esto va bien para dormir. cuando quieras

S: ¡qué lento! (ríe)

C: sí. cuando quieras. ¡luego ya pondremos a ‘Gusanito’!

S: (ríe)

També es queixarà de l’estil que adoptaran en ballar una de les cançons triada per ella:

S 1 TP. 684-689

C: sí. me dices qué es y porqué te gusta. me cuentas

S: a ver (ríe)

C: ¿sí? ¿me lo cuentas ahora? (prepara el CD, p: 00:00:07). ¿de cuál de los dos es?

S: sí, de ‘Chandé’

C: mh

S: la cuatro. a ver

(audición: Chandé, Tú verás, 00:03:20)

(bailan y acompañan con palmas)

(...) ¡esto no se baila así!, es otro estilo (mientras siguen bailando)

A la S 2 també trobem algunes demostracions de crítica a la terapeuta, com quan li mostra el seu desgrat per les músiques triades per a l'activitat de música i imatges:

S 2 TP. 55-58

C: ¿nada?. ¿la música te ha gustado, por lo menos?

S: no mucho

C: ¿cuál te ha gustado más?

S: es que no me ha gustado ninguna de las músicas

Aquest desgrat el repetirà a la mateixa sessió, parlant sobre el mateix motiu (TP. 199-200) i fins i tot, abans de començar l'activitat d'imaginació guiada:

S 2 TP. 3-6

C: intentaremos que no te duermas

S: es que no he dormío muy bien

C: te iré hablando ¿vale?

S: sí, aunque me hables, yo me duermo, ¡a mí! (ríe)

D'aquesta manera la dona farà palesa una actitud de tancament envers la majoria d'activitats de les sessions de Musicoteràpia. A la S 3, en canvi, trobem un cert canvi en aquesta actitud, que es mostra més relaxada, en el tema “**joc/complicitat**”:

S 3 TP. 184-187

S: no. (p: 00:00:05). ¡no nos vamos a quedar así todo el día! ¿eh? (ríe)

C: ¡sí, ya, bueno!. ¡yo, me rindo!

S: ¿te rindes?

C: sí (...)

Aquesta actitud es repetirà a la mateixa sessió (“¡darte alguna pista!”, TP. 119-122; “¡no lo adivinarás nunca!”, TP. 205-211). En la mateixa línia i a la mateixa

sessió la pacient també s'interessarà pels gustos de la terapeuta, dins del tema **“els seus gustos”** (“¿no la has escuchado?”, TP. 635-645).

Pel que fa a la categoria **“Les sessions de Musicoteràpia”**, a la S 1 la pacient mostra al principi certa indiferència o **“desinterès”**, quan se li demana la seva participació:

S 1 TP. 546-547

C: bueno, em. también he bajado una canción de ‘El arretrato’, la de ‘Te uiero más que ojú’ o ‘La quiero más que ojú’. ¿te parece bien ésa?

S: sí, ésa misma

Aquesta actitud es repetirà a la mateixa sessió (TP. 402-404) i canviarà cap al final, quan afirma haver estat atenta a la lletra d'una audició (“la he estado siguiendo”, TP. 566-567). Abans d'acabar la S 1 la dona mostrarà la seva **“conformitat”** amb el transcurs de la mateixa:

S 1 TP. 706-711

C: eh. ya está ¿eh? ya hemos acabado

S: sí,

C: ¿bien? ¿todo bien?

S: sí, todo bien

C: ¿te ha parecido bien?

S: sí

A la S 2 tornem a trobar un esquema semblant pel que fa a l'actitud de la pacient. Al principi de la sessió expressarà les seves **“dificultats”** a participar en l'activitat de música i imatges (TP. 11-12; 29-32; 35-36; 57-58; 67-70):

S 2 TP. 22-26

S: (p: 00:00:14). ¿y esto pa qué es pa relajarte?

C: bueno, yo sigo contándote cosas. sí, para imaginarte, sobre todo

S: pues a mí, ni me relajo ni me imagino

C: bueno
S: a mí no me hace ná

En aquesta ocasió també mostrarà cert “desinterès” (“me da igual”, TP. 205-206; “con una ya me vale”, TP. 208), però, malgrat això, la pacient farà arribar a la terapeuta les seves **“disculpes”** per l’actitud negativa de l’inici de la sessió:

S 2 TP. 192-196

S: es que yo me canso muy pronto
C: bueno. no, pero yo entiendo
S: sí
C: yo, me pones así tumbada
S: como que me agobio un poco

A la S 3 continuarà la disposició positiva de la dona envers les sessions (**“absència de problema”**), quan se li pregunta si el seu desànim prové del que s’hi fa:

S 3 TP. 699-703

S: es que llevo unos días que me siento más. no sé
C: ¿con las sesiones?
S: no, no, no
C: ¿es con las sesiones?
S: con las sesiones no, es. no

Ens sembla important destacar que la Sònia deixarà clar que no voldrà **“parlar”** de certs temes:

S 3 TP. 740-747

C: tú misma ¿eh, Sonia?
S: ya. a mí no me apetece hablar de cosas que me han pasado
C: prefieres que no

S: no, prefiero que no
 C: pues libertad total
 S: porque contra más hablo más me acuerdo y no quiero
 C: bueno, pues
 S: lo que quiero yo es sacármelo del todo de mi cabeza

La categoria “Nosaltres dues” la trobem a la S 1 i a la S 3. Aquesta categoria fa referència als moments en què la pacient utilitza la primera persona del plural que l’engloba amb la terapeuta. A la S 1 utilitzarà aquesta forma per fer una petició (“¿la podemos escuchar?”, TP. 621-623) i prendre una decisió (“vamos a escuchar ésta”, TP. 652-656). La S 2 no mostra cap expressió d’aquest tipus, la qual cosa indicaria un poc sentiment de complicitat i proximitat amb la terapeuta. A la S 3 tornem a trobar aquesta categoria, aquest cop amb expressions com “hem dit” (TP. 162-163) i l’exclamació irònica “no ens quedarem així tot el dia!” (TP. 184-185), que mostra una major grau d’enteniment i confiança amb la terapeuta.

CONCLUSIONS

- Poca rellevància de la relació terapeuta-pacient en una cas que només s’allargarà durant tres sessions: no es pot parlar de la creació d’un vincle entre ambdós.
- Major nombre d’elements de crítica envers la terapeuta (S 1 i 2) per sobre dels d’interès (S 3).
- Contrast de l’element de crítica amb un element de:
  - Disculpa per aquesta actitud (S 2).
  - Conformitat amb el contingut de les sessions (S 3).
  - Declaració de quin temes no voldrà tractar a les sessions (S 3).
- Certa progressió envers una aproximació terapeuta-pacient (S 3).
- Poc nombre d’elements que mostren la complicitat terapeuta-pacient (categoria “Nosaltres dues”, S 1 i 3).
- Rellevància de la S 2 pel que fa al sorgiment de temes relatius a la dimensió terapeuta-pacient, però davallada a la darrera S 3.

IV. Dimensió interpersonal

En el Cas C, la categoria d'ordre superior anomenada "Dimensió interpersonal" està integrada per les categories "**La seva família nuclear**", "**La casa d'acollida/ amigues**", "**Amics/ relacions sentimentals/ amor**" i "**Marit**" (veure Figura 7 C). La S 2 és on trobem aquesta dimensió en major freqüència (en nombre de TP) (veure Annex, Taula 24 C).

La categoria "La seva família nuclear" apareix per primer cop a la S 1, on recorda quan va anar a casa dels seus "**pares**" la primera vegada que va deixar el seu marit (TP. 240-255; 315-319)

S 1 TP. 240-242

S: es que yo. a ver. la primera vez, porque ésta es la segunda vez que
 C: que vienes a un
 S: no. a ver, la primera vez yo me fui a casa de mis padres y lo dejé. ¿vale?. pero ahí sí que cogí depresión y estaba muy mal muy mal. no quería ni salir a la calle. nada. y estaba muy mal, sí que tenía depresión. pero yo esta vez yo me veo con más fuerza y yo me veo que no cojo ni depresión ni

A la S 2 tornarà a parlar dels seus pares i explica que viuen al mateix lloc on vivia ella (TP. 101-108). També farà referència a ells i als seus "**germans**" quan imagini com li faria il·lusió celebrar el seu aniversari:

S 2 TP. 425-426

C: bueno, pues, puedes imaginar
 S: no sé. pues. (p: 00:00:14). bueno, pues yo me imagino que ya tendré yo mi casa, con mi hija, y estarán mis padres y mis hermanos

En aquesta sessió també parlarà de la resta de la seva família ("tampoco tengo aquí a la familia", TP. 101-108) i dels seus avis ("yo no conocí a mis abuelos", TP. 101-108):

S 2 TP. 86-88

S: pero no me vienen a la cabeza

C: ¿y una casa agradable, cuando eras pequeña? ¿con tus abuelos?

S: pero si yo no conocí a mis abuelos

Per la informació que ens dóna veiem que les celebracions en família no han estat un element freqüent en la seva vida:

S 2 TP. 104-106

S: es que nosotros cuando Navidad tampoco la hemos fetejao así mucho. un poco comer y ya está

C: bueno

S: lo normal. como un día de cada día. tampoco lo hemos hecho con tanta gente. como tampoco tengo aquí a la familia. tengo a mi padre y a mi madre en G. pero cuando yo los veía tampoco, ellos tampoco tenían familia aquí ni nada y no

Dins la categoria “La seva família nuclear” també hem inclòs el tema “**Filla**”, de la qual parlarà la llarg de les tres sessions. A la S 1 expressarà el seu desig de dedicar-se a si mateixa i a la seva filla, després de la separació, en contrast amb el que va viure el primer cop que va marxar de casa seva:

S 1 TP. 319-321

S: sí, encerrada en mí. y a lo mejor, yo qué sé, mi madre y mi padre me decían algo y yo ya me enfadaba. lo que sea, estaba, como, no sé. y ahora ya no

C: sí

S: ahora no. ahora tengo ganas de salir, arreglarme y estar por mí y por mi hija

De fet, el primer cop que va deixar el seu marit, la seva filla era més petita. Aquest és un dels motius pel que creu que va retornar amb ell:

S 1 TP. 254-256

S: y por eso a lo mejor también yo me quedé en casa de mis padres y eso pero, claro, a los dos meses o tres meses volví otra vez con él y fue a lo mejor por eso

C: mh, sí

S: porque recaí a lo mejor en la depresión, a lo mejor todavía tenía a la niña más pequeña

A la S 2 continuarà parlant de la seva filla, aquest cop per confessar la importància que té per a ella, dins el tema “**naixement**” (TP. 109-122; 167-174; 171-172):

S 2 TP. 114-120

S: ¿una cosa bonita?

C: una cosa bonita

S: el nacimiento de mi hija

C: pues ahí lo tienes

S: mh

C: ¡casi nada!

S: es más bonito que nada

A la S 2 també dedicarà una bona estona a imaginar quina roba li agradaria per a la seva filla, com ja hem comentat a la “Dimensió corporal” i a la “Dimensió espiritual” (“una falda tejana cortita”, “unas mallas cortitas”, “un jersey de cuello”, “una chaqueta tejana, cortita”, TP. 321-352).

En aquesta sessió s’adonarà que la seva filla sempre ha viscut les celebracions amb el seu pare, excepte en aquest cop:

S 2 TP. 178-184

S: no, ya. es que aquí, es mañana cuando se celebra el cumpleaños de ella (...) y lo que tengo yo en mente, de celebraciones y fiestas, siempre han sido allí, con su padre

C: mh, bueno, pues mira

S: siempre sale él

A la S 3 i encara dins del tema “Filla”, parlarà d’allò de què se sent més orgullosa (“irme con mi hija”, TP. 142-154; 191-204). En aquesta sessió també expressarà la seva preocupació per poder combinar la seva feina i l’horari de la seva

filla, el dia que comenci a treballar (TP. 270-287; 354-401). El tema del treball, la casa i la seva filla els agruparà sota el títol “Mi vida cotidiana”, quan escrigui una cançó amb l’ajuda de la terapeuta (TP. 402-425) (veure Annex).

La categoria “La casa d’acollida/ amigues” apareix a la S 1 i a la S 3. A la S 1 fa una referència a com actuaria ella en cas que alguna a amiatat seva no es queixés d’alguna irregularitat, per exemple, en demanar cafè en un bar (“**reivindicació**”, TP. 112-126):

S 1 TP. 112-114

S: y a lo mejor estoy con alguien y me dice pues ya no lo cambies

C: sí

S: ¿no lo voy a cambiar? si a mí no me gusta en taza, ¿por qué me lo voy a tomar en taza? (ríe)

Tret d’aquest cop, la resta d’elements d’aquesta categoria estaran referits a les persones que viuen amb ella a la casa d’acollida. A la S 1 reconeixerà que hi falta una mica de comunicació entre elles, quan comenten els resultats d’un dels qüestionaris:

S 1 TP. 285-288

C: depresión. y lo único que ha puntuado un poco más alto es la ‘discomunicación’ que es la falta de comunicación

S: sí, un poco

C: con tus compañeras o lo que sea ¿no?

S: un poco

Ja a la S 3, i dins de la mateix categoria, la pacient donarà alguns detalls de la convivència entre les dones que viuen a la casa d’acollida. Així, parlarà de les dificultats en escoltar una cançó a la “**televisió**” (TP. 466-498; 518-553; 620-627), sobretot per la presència d’altres “**dones**” i dels “**nens**”:

S 3 TP. 545-551

S: y quería escucharla, pero claro, más fuerte ya no se podía poner la tele

C: y radio

S: y tampoco se podía decir ¡callaros niños!

C: ya

S: ¡porque tampoco se callan! (ríe)

C: ya, los niños es que son niños

S: o ¡iros de aquí! (ríe)

L'últim comentari que farà sobre les altres dones de la casa serà quan parli d'una sortida que van fer a ballar per carnaval:

S 3 TP. 585-591

S: bueno sí, yo el sábado. salimos el sábado

C: mh

S: y nos fuimos a bailar (ríe)

C: bueno

S: no tenía muchas ganas, pero bueno

C: bailaste ¿no?

S: un poco

Pel que fa a la categoria “Amics/ relacions sentimentals/ amor”, només en farà referència a les dues primeres sessions. A la S 1 parlarà de la seva “**dificultat**” en establir relacions sentimentals, també quan es projecta en “**relacions futures**”, mentre comenten els resultats d'un qüestionari (TP. 201-212):

S 1 TP. 204-208

S: es que a mí me cuesta

C: ésta la que es más bajita

S: y que yo creo que ni ahora ni aunque pasen años yo no creo que

C: bueno

S: no lo sé, pero yo creo que no

Més endavant, i a la mateixa sessió donarà el seu parer sobre les diferències entre homes i dones en “**declarar el seu amor**” (TP. 582-585) o en “**expressar sentiments**” (TP. 586-596):

S 1 TP. 588-591

C: y es bonito eso, encontrar canciones que han escrito hombres
 S: o a lo mejor, o a lo mejor hay algún hombre que a lo mejor le cuesta más expresar
 C: sí
 S: y lo expresa de otra manera

A la S 2 i dins de la mateixa categoria, la pacient es queixarà de no haver celebrat mai i el seu aniversari ni haver tingut mai el que ha demanat (TP. 213-238). També es queixarà de no haver rebut mai detalls de “**romanticisme**”

S 2 TP. 407-410

C: y flores ¿te gusta alguna especial?
 S: la rosa, que nunca me han regalado ninguna, pero bueno
 C: ¿de qué color?
 S: como no me han regalado ninguna no, pero bueno

De fet, al principi d’aquesta sessió expressarà el seu desig de no recordar alguns episodis de la seva vida (“**mals records**”, TP. 15-19). A aquesta categoria també pertany el tema “**evitar discutir**”. Per a aquesta dona sembla preferible no donar el seu parer si amb això evita l’enuig de l’altra persona (S 1, TP. 159-176).

Dins la categoria “Marit” trobem des de la S 1 el tema de la seva primera separació, feia tres anys:

S 1 TP. 240-246

S: es que yo. a ver. la primera vez, porque ésta es la segunda vez que
 C: que vienes a un
 S: no. a ver, la primera vez yo me fui a casa de mis padres y lo dejé (...)

C: la primera vez ¿cuánto tiempo hace?

S: hace por lo menos tres años o así

Però aquesta separació només va durar un curt temps (“a los dos meses o tres volví otra vez con él”, TP. 249-255). Al respecte d’això, la Sònia reconeixerà que porta molts anys vivint aquesta situació (“**durada**”, TP. 249-252).

A la S 2 trobem els temes ja tractats a la categoria “Amics/ relacions sentimentals/ amor”, relatius a falta de “**romanticisme**” (TP. 407-408), “**mals records**” (TP. 15-19) i “**celebracions**” de la mare (TP. 213-218) i de la filla, en les quals sempre ha participat el marit, com si fos quelcom inevitable:

S 2 TP. 182-184

S: y lo que tengo yo en mente, de celebraciones y fiestas, siempre han sido allí, con su padre

C: mh, bueno, pues mira

S: siempre sale él

A la S 3 la pacient reconeixerà que del que se sent més orgullosa és d’haver deixat el seu marit (“**deixar-lo**”, TP. 191-195). Tot i a així, i al llarg de la mateixa sessió, es repetiran els elements en què la dona serà incapaç de recordar o concentrar-se en episodis agradables de la seva vida: (“**mals records**”, TP. 466-480; 628-655; 734-750):

S 3 TP. 262-268

S: ¿agradable?. yo qué sé. pa mí que ya. yo qué sé. sí, puedo hablar de algunas cosas agradables, pero no

C: vamos para allá

S: (suspira). no sé. (p: 00:00:12). es que mi cabeza está en otro lado y no

C: ya. bueno

S: no puedo

C: mh, alguna cosa que te haga

S: es que no puedo

Al final de la sessió expressarà clarament que prefereix no recordar ni parlar d'alguns aspectes de la seva vida ("lo que quiero es sacármelo del todo de mi cabeza", TP. 734-750).

CONCLUSIONS

- Importància relativa de la seva família nuclear, que es redueix als pares i germans (S 2). Suport dels pares el primer cop que va deixar el seu marit (S 1).
- Gran importància subjectiva de la filla:
  - (S 1) Desig de dedicar-se a ella i a la seva filla.
  - (S 2) El més "bonic" que recorda: el seu naixement.
  - (S 2) Records en què sempre participa el pare.
  - (S 3) Orgull per haver deixat mare i filla el marit aquest segon cop.
  - (S 3) Desig de compatibilitzar un futur treball amb els horaris de la filla.
- Certa falta de comunicació entre les dones de la casa. Dificultats d'intimitat (S 1 i S 3).
- Dificultats en establir relacions sentimentals: no projecció en relacions futures (S 1).
- Consciència de diferències entre homes i dones en matèria de sentiments (S 1):
  - Pocs declaren els seus sentiments.
  - A ells els costa més expressar-los.
- Queixa per no haver rebut mai detalls romàntics ni per haver celebrat mai el seu aniversari (S 2).
- Separació prèvia del marit tres anys enrere (S 1 i S 3):
  - Retorn als tres mesos.
  - Situació insatisfactòria que s'allarga fins al present.
  - Orgull per la nova separació.
- Absència de bons records relacionats amb el marit (S 2 i S 3):
  - Incapacitat per recordar episodis agradables.
  - Incapacitat per concentrar-se en el present.
  - Evitació de records.

V. Dimensió socio-cultural

En el Cas C, la “Dimensió socio-cultural” està integrada per les categories “Plans de futur”, “La seva cultura”, “Situació legal”, “Manera de pensar” i “Records” (veure Figura 8 C). Aquesta dimensió és la segona amb un nombre més alt de TP. La S 3 és on apareix en major freqüència i en general, la trobem representada al llarg de les tres sessions (veure Annex, Taula 24 C).

A la categoria “Plans de futur” trobem temes relacionats amb els seus projectes i inquietuds. A la S 1 aquests tenen un caire subjectiu, quan afirma que ara vol dedicar-se a ella mateixa i a la seva filla (“**estar per mi**”, “**estar per la meva filla**”):

S 1 TP. 319-321

S: sí, encerrada en mí. y a lo mejor, yo qué sé, mi madre y mi padre me decían algo y yo ya me enfadaba. lo que sea, estaba, como, no sé. y ahora ya no
 C: sí
 S: ahora no. ahora tengo ganas de salir, arreglarme y estar por mí y por mi hija

Tot i així, més endavant expressarà la seva “**incertesa**” quan se li demani com li agradaria sentir-se en un futur (“cómo me gustaría sentirme en un futuro. ¿no lo sé?”, TP. 484-485).

A la S 2 aquests projecte de futur es concretaran una mica quan afirmi que li agradaria tenir una casa (“**habitatge**”):

S 2 TP. 357-360

C: bueno. ¡un par de cosillas!
 S: no sé
 C: asequible, que no sea, que no sea una casa
 S: (ríe). en la montaña, o en la playa

Fins i tot imaginarà tenir ja una casa quan celebri la seva propera “**fiesta d’aniversari**” (“**autonomia**”, TP. 413-430):

S 2 TP. 424-426

S: a ver. el V. de K. yo creo que todavía. no sé si estaré todavía aquí o ya estaré haciendo mi vida

C: bueno, pues, puedes imaginar

S: no sé. pues. (p: 00:00:14). bueno, pues yo me imagino que ya tendré yo mi casa, con mi hija, y estarán mis padres y mis hermanos

A la S 3 encara reapareixerà l'element d' "incertesa" de la S 1 quan afirmi "el dia que me'n vagi d'aquí, no sé on aniré!" (TP. 269-270). Malgrat això, i al llarg de la resta de sessió tornarà a parlar de com li agradaria que fos la seva casa ("**habitatge**", "una casa en la playa", TP. 269-313).

Ara bé, la pacient és molt conscient que abans li caldria "**treballar**" per aconseguir els seus projectes (TP. 314-401):

S 2 TP. 278-282

S: sí, bueno. he empezado hoy

C: bueno

S: a enviar el currículum

C: bueno, pues. el camino es ése ¿no?. tener un trabajo antes

S: hombre claro, porque si no la casa no la tienes

En aquesta sessió tornem a trobar el tema de l'"autonomia" a què feia referència a la S 2 ("hacer mi vida", TP. 302-315). També tornen a aparèixer dos temes més subjectius, com el de la "**tranquil·litat**" (TP. 302-315) o el de l' "**equilibri**" (TP. 270-287), mentre escriuen la cançó:

S 3 TP. 397-401

S: 'esperar encontrar con', a ver, ¿a ver?

C: 'espero encontrar'

S: ¡espera!, 'espero encontrar cómo encajar estar con mi hija

C: vale

S: (p: 00:00:04). y poder trabajar'

Pel que fa a la categoria “Situació legal”, dir que es troba molt relacionada amb l’anterior. Aquí trobem el tema sobre l’**“habitatge”** que venim de veure a la categoria “Plans de futur”. A la S 1 parla del cop que va anar a viure a casa dels seus pares, el primer cop que es va separar (TP. 240-255; 315-320), així com del seu desig de tenir una casa pròpia (S 2 TP. 353-362; 413-430) i de tenir una **“autonomia”** (S 2 TP. 413-430) i un **“treball”** (S 3 TP. 269-286; 314-401). Malgrat això, a la S 3 també expressa el seu temor per no poder-ho aconseguir (“el día que me vaya de aquí ;no sé adónde voy a ir! (TP. 269-270):

S 3 TP. 281-284

C: bueno, pues. el camino es ése ¿no?. tener un trabajo antes

S: hombre claro, porque si no la casa no la tienes

C: claro

S: y aunque tenga el trabajo me parece que tampoco voy a tener la casa

Pel que fa al tema de l’autonomia, la pacient lamenta que en els moments presents, a la casa d’acollida, no pot fer segons quines coses (**“falta d’autonomia”**, S 3 TP. 448-457).

S 3 TP. 455-457

S: sí, a mí me gusta comprar (ríe)

C: vale, como más o menos

S: pero ahora no, porque no se puede

Dins la categoria “Situació legal” també la condició de **“mare separada”** de la dona (S 1 TP. 252-261; 315-319; S 2 TP. 109-122; 167-174; 171-172; S 3 TP. 142-150; 402-425), condició de la qual n’és molt conscient, a més de sentir-se satisfeta d’aquest fet, com ja hem vist a la “Dimensió interpersonal”:

S 3 TP. 192-195

S: mh. lo que yo había pensado de mí que

C: mh

S: de una cosa que he hecho orgullosa es ‘irme, con mi hija’
 C: vale, vale. sí señor

Dins la categoria “Manera de pensar” hem inclòs aquelles expressions relacionades amb els diferents àmbits de la vida de la pacient que reflecteixen esquemes de pensament que es repeteixen. Un dels temes que més es repeteixen és el de l’**“escepticisme”**, quan afirma que no confia en millorar les seves relacions sentimentals en un futur (S 1 TP. 203-208), quan pensa que s’adormirà encara que la terapeuta la parli (S 2 TP. 5-6) o en desconfiar que la terapeuta resolgui la resposta d’un joc (S 3 TP. 44-46; 48; 92-96; 207-208).

Un altre esquema de pensament propi d’aquesta dona és el que hem anomenat **“pensament absolut”**, que fa referència a les expressions que inclouen un “sempre” o un “mai”, com quan explica que no ha anat mai de vacances:

S 2 TP. 94-100

S: si nunca he ido de vacaciones
 C: cuando eras chiquitita
 S: tampoco
 C: ¿y en el cole? ¡¿la fiesta del árbol?!, ¿plantar árboles?
 S: nunca he ido a esa fiesta
 C: ¿no? ¿y una obra de teatro?
 S: ¡tampoco!

També utilitza aquesta expressió per afirmar que mai ha sortit de casa seva (S 2 TP. 252-254), no ha tingut mai allò que ha demanat (S 2 TP. 225-226) o no ha rebut mai cap rosa (TP. 407-408). Per contra, també fa ús d’aquest esquema per dir que sempre se’n recorda de quan va néixer la seva filla (S 2 TP. 173-174) o que aquest cop ha marxat de casa seva (“una vez sólo y para siempre”, S 3 TP. 123-126).

Molt relacionat amb el “pensament absolut” trobem l’esquema **“contradicció”** a la S 2 i S 3. A la S 2, la dona afirma haver estat alguna cop a la muntanya (TP. 15-16), per, més endavant assegurar no haver fet mai cap viatge (TP. 239-240). També afirma que no li han agradat cap de les músiques que ha escoltat a

l'activitat de música i imatges, alhora que expressa no haver-les escoltat (S 2 TP. 57-58; 65-66; 199-200). A la S 3, la Sònia dirà que pot parlar d'algunes coses agradables, però tot seguit dirà que “no puc” (TP. 260-268).

Al llarg de les sessions trobem algunes expressions d’**“optimisme”** referides a les seves ganes de disfrutar del moment present (“tengo ganas de salir y de arreglarme”, S 1 TP. 315-327), a la manera de veure's en un futur proper (“no sé si estaré haciendo ya mi vida”, S 2 TP. 434-435) o quan imagina la casa que li agradaria tenir (“me da ilusión tener una casa”, S 3 TP. 275-276).

Ara bé, contraposat a aquest optimisme la dona també utilitza expressions de **“prudència”** en referir-se al primer cop que va marxar de casa seva (“puede que todavía no supiera lo que quería”, S 1 TP. 256-262), en imaginar un pastís per al seu aniversari (“un pastel que ponga a lo mejor felicidades Sònia”, S 2 TP. 455-456) o en explicar com se sent (“a lo mejor tengo muchas cosas metidas en la cabeza”, S 3 TP. 225-226).

S 3 TP. 224-226

S: y después a veces no me viene, tengo, yo qué sé

C: sí, que te cuesta pensar

S: a lo mejor muchas cosas metidas en la cabeza y ya me cuesta

La pacient també farà ús d'esquemes de pensament d’**“autocrítica”** (“ahora es cuando estoy empezando a ver un poco la luz” S 2 TP. 252-254; “a veces no se me puede aguantar”, S 3 TP. 448-449). Altres temes relacionat amb la seva manera de pensar són **“el pas del temps”** (S 1 TP. 203-212; 249-252; 630-631; S 3 TP. 734-736), **“pensament relatiu”** (S 1 TP. 127-130; S 2 338-339; S 3 TP. 185-188), **“certesa”** (S 1 TP. 85-89; S 2 TP. 109-122; S 3 TP. 123-129), **“incertesa”** (S 1 TP. 203-212; S 3 TP. 269-270), **“pensament dicotòmic”** (S 1 TP. 240-242; S 2 TP. 55-58; S 3 TP. 55-56) o **“diferenciació”**, entre d'altres (S 1 TP. 365-372; S 3 TP. 426-427).

La Dimensió socio-cultural també inclou la categoria “Records”. A la S 1 aquests fan referència al primer cop que va marxar de casa seva, ara fa tres anys (**“marxar de casa”**, TP. 240-248):

S 1 TP. 240-242

S: es que yo. a ver. la primera vez, porque ésta es la segunda vez que
 C: que vienes a un
 S: no. a ver, la primera vez yo me fui a casa de mis padres y lo dejé. ¿vale?. pero ahí
 sí que cogí depresión y estaba muy mal muy mal. no quería ni salir a la calle.
 nada. y estaba muy mal, sí que tenía depresión (...)

Aquests records poden agrupar-se sota el tema **“mals records”** (“no quería salir/ nomás lloraba”, TP. 240-256; 315-318; “no tenía ganas de nada”, TP. 315-318). Després d’aquesta primera separació, la pacient recorda el **“retorn”** amb el seu marit, que ella explica pel seu estat deprimit:

S 1 TP. 254-256

S: y por eso a lo mejor también yo me quedé en casa de mis padres y eso pero, claro,
 a los dos meses o tres meses volví otra vez con él y fue a lo mejor por eso
 C: mh, sí
 S: porque recaí a lo mejor en la depresión, a lo mejor todavía tenía a la niña más
 pequeña

Els records a què fa referència a la S 2 també estan relacionats amb la seva vida de parella. Aquí i per primer cop la pacient expressa el seu desig de no recordar un episodi infeliç, sota el tema **“dificultat”** (“no me quiero acordar de aquella vez”, TP. 15-19), però tampoc recordarà abundants episodis de la seva vida (TP. 70-108; 145-166; 391-406) ni tampoc els referits a **“viatges”** (TP. 71-72; 239-242). A continuació afirmarà no haver celebrat mai el seu aniversari, ni algunes festes (**“celebracions i festes”**, TP. 87-108; 101-108; 213-218):

S 2 TP. 214-216

S: ¿la mía? yo no he hecho nunca fiesta de cumpleaños
 C: ¿hacemos la tuya en lugar de la de Ana?
 S: ¡pero si yo nunca he celebrado fiesta de cumpleaños!

En aquest punt notem que la Sònia troba associats els records referents a la seva filla amb el seu marit a **“celebracions de la filla”** (“siempre han sido allí, con su padre”, S 2 TP. 175-190), com si fos alguna mena de fatalitat. Com a gran contrast afirmarà que del naixement de la seva filla sempre se’n recorda (S 2 TP. 109-122; 167-174).

A la S 3 reapareix el tema **“marxar de casa”**, aquest cop referit al moment present, de la qual cosa se sent orgullosa:

S 2 TP. 192-194

S: mh. lo que yo había pensado de mí que

C: mh

S: de una cosa que he hecho orgullosa es ‘irme, con mi hija’

Malgrat això, en aquesta sessió també trobem el tema dels **“mals records”**. Com esdevenia a la S 2, aquí continua amb el seu desig de no parlar de segons quins temes (TP. 260-268; 466-480; 628-255). I encara més, afirma que, més que no voler recordar o evitar parlar-ne, el que vol és “treure-m’ho del tot del meu cap” (TP. 734-750).

CONCLUSIONS

- Aquesta dimensió ha estat la segona més nombrosa en TP, junt amb la “Dimensió emocional/ cognitiva”.
- La seva situació legal fa referència a:
  - Falta d’habitatge propi.
  - Condició de mare separada (amb una filla de 5 anys).
  - Falta d’autonomia: recerca de treball (S 2 i S 3).
- Entre els plans per al futur, ha pres consciència de la prioritat de:
  - Tenir cura d’ella mateixa i de la seva filla (S 1).
  - Aconseguir una autonomia: buscar una treball i una casa (S 2 i S 3)
  - Cercar un equilibri entre el seu treball i la seva filla. Trobar la tranquil·litat (S 3).
  - Incertesa per què li depararà el futur (S 1 i S 3).
- Manera de pensar, elements de:

- Optimisme: referits als seus plans de futur (S 1 i S 2).
  - Escepticisme: pel que fa a la seva capacitat d'aconseguir objectius i a la capacitat de la terapeuta de comprendre-la.
  - Contradicció: en la seva capacitat d'imaginar, en el seu interès per les activitats de les sessions, en les experiències que recorda haver viscut (S 2 i S 3).
  - Prudència: en els temes que tenen a veure amb les seves decisions.
  - Autocrítica: autoconsciència de la seva falta de llibertat (S 2).
  - Pensament absolut: referit a les algunes afirmacions sobre aspectes de la seva vida positius i negatius.
- Records referits a:
    - El primer cop que va marxar de casa seva i hi va retornar: mals records (S 1).
    - Contrast amb la S 3 en què se sent orgullosa d'haver marxat aquest segon cop de casa seva.
    - Evitació de records referits a aspectes desagradables de la seva vida (S 2).
    - Absència de records referits a aspectes positius de la seva vida (viatges, celebracions i festes) (S 2).
    - Gran presència de la seva filla entre els seus records (S 2).
    - Desig exprés de no parlar de segons quins temes de la seva vida: desig de desfer-se'n (S 3).
  - Rellevància de la S 3 pel que fa al sorgiment d'aquesta dimensió, coincidint amb l'escriptura d'una cançó. Pensem que pot ser degut a que en aquesta sessió utilitza abundants elements corresponents a la categoria "Manera de pensar", en escriure la cançó.

VI. Dimensió emocional/ cognitiva

En el Cas C, la “Dimensió emocional/ cognitiva” està integrada per les categories “**Autoestima**”, “**Expressar sentiments**”, “**Dir no**” i “**Fer peticions**” (veure Figura 9 C). Les quatre categories apareixen al llarg de totes les sessions i aquesta és la dimensió més nombrosa quant a freqüència de TP, sent la S 3 en la qual és majoritària (veure Annex, Taula 24 C). Com en els casos A i B, ens detindrem una mica més en aquesta dimensió.

La categoria “Autoestima positiva” (veure Annex, Figura 10 C), apareix en major freqüència de TP a la S 3. Hem anomenat “**autoafirmació**” a les expressions en què la pacient ratifica que ha dit o pensat alguna cosa i també per reivindicar la seva opinió:

S 1 TP. 85-88

C: tú siempre has dicho que sí, que tú lo pedirías. que no te cuesta

S: no

C: no te cuesta pedir algo que

S: ¡pero si es mío!

Aquesta subcategoria apareix al llarg de totes les sessions. En aquesta subcategoria també incloem les expressions en què la pacient es defineix a si mateixa (“soy muy golosa”, S 2 TP. 461-462; “yo me canso muy pronto”, S 2 TP. 192-196).

Una altra subcategoria dins l’“Autoestima positiva”, que també apareix en totes les sessions, és la que hem anomenat “**decisió**”, que inclou les expressions en què apareix el verb voler (també quan no ho fa explícitament), tant en sentit positiu com negatiu:

S 1 TP. 319-321

S: sí, encerrada en mí. y a lo mejor, yo qué sé, mi madre y mi padre me decían algo y yo ya me enfadaba. lo que sea, estaba, como, no sé. y ahora ya no

C: sí

S: ahora no. ahora tengo ganas de salir, arreglarme y estar por mí y por mi hija

Aquestes expressions també reflecteixen moments en què la dona actua de manera directa, sense dubtar (“voy y me quejo”, S 1 TP. 106-114; 122-126; “¡no me corto!”, S 1 TP. TP. 110-111).

La subcategoria que hem anomenat “**confiança**” inclou expressions que es refereixen a la capacitat d’assolir algun objectiu i en ocasions, s’apropa a la categoria “Esperit”, quan parla de la paciència o l’esperança, com quan afirma que ara està més segura del que ha fet (S 1 TP. 256-268), que li faria il·lusió aconseguir una casa (S 3 TP. 275-276; 295-299) o en reconèixer que ara s’està adonant de la seva realitat:

S 2 TP. 252-254

S: yo pa mí que de las cuatro paredes de mi casa nunca he salido

C: un jardín

S: no sé, no. es ahora cuando estoy viendo un poco la luz

De fet, a la S 2 fins i tot projecta que en un termini mitjà de temps pot haver assolit la seva autonomia (“no sé si estaré haciendo ya mi vida”, TP. 424-425).

Quant a la subcategoria “**autovaloració**”, fa referència als moments en què la pacient reconeix fer bé alguna cosa o ser capaç en alguna àrea. A la S 1 i S 2 (TP. 272-321; 363-374; 389-390; 377-387), sobretot, aquests temes estan relacionats amb la seva imatge:

S 1 TP. 324-327

C: recuerdo una pregunta que te hicieron de si te arreglabas menos. y tú decías, no, me arreglo más

S: ¡pues es que me arreglo más ahora!, sí (ríe)

C: pues eso

S: y además a mi me gusta arreglarme (ríe)

A la S 3, però, les referències s’amplien a l’orgull de ser mare (TP. 73-78). De fet, afirma que d’allò que se sent més orgullosa és d’haver marxat de casa seva, aquest segon cop:

S 3 TP. 192-194

S: mh. lo que yo había pensado de mí que

C: mh

S: de una cosa que he hecho orgullosa es 'irme, con mi hija'

La idea d'autovaloració també la trobem quan afirma que creu que queda bé el títol que ha pensat per a la seva cançó (S 3 TP. 421-423) o quan li agradaria rebre una pastís d'aniversari on posés "felicitats, Sònia" (S 2 TP. 444-474).

Una altra subcategoria que hem inclòs dins l'"Autoestima positiva" és "**fortalesa**", en part inclosa a la categoria "Esperit". La pacient afirma sentir-se més forta ara que el primer cop que es va separar del seu marit, ara fa tres anys ("esta vez me veo con más fuerza", S 1 TP. 240-242).

La subcategoria "Autoestima negativa" apareix amb més freqüència a la S 2 (veure Annex, Figura 10 C). Hem anomenat "**falta de convicció**" a les expressions en què apareix "no sé", com ara com no sap què contestar o actuar:

S 1 TP. 192-198

S: yo escucho y oigo lo que dicen. pero, a ver si me dicen pues habla

C: sí

S: ya como me cuesta un poco (...).

y no sé qué decir

Aquesta situació es repetirà abundantment al llarg de les sessions, sempre que la pacient no sàpiga què fer en una situació. Això ho trobem fins i tot quan se li preguntí sobre els seus gustos:

S 2 TP. 257-264

C: (...) ¿qué color te gusta?

S: pues no lo sé yo

C: ¿el grosella? ¿qué color te gusta?

S: no sé

C: ¿el rosa?
 S: no, no sé mi preferido.
 C: mh
 S: no sé (suspira). (p: 00:00:27).

Però, sobretot, quan se li demani recordar algun aspecte de la seva vida, encara que sigui agradable:

S 3 TP. 262-264

S: ¿agradable?. yo qué sé. pa mí que ya. yo qué sé. sí, puedo hablar de algunas cosas agradables, pero no
 C: vamos para allá
 S: (suspira). no sé. (p: 00:00:12). es que mi cabeza está en otro lado y no

En relació amb aquest aspecte, volem ressaltar que així com la pacient afirma que el primer cop que va marxar de casa seva “no sabia què volia” (S 1 TP. 258-260), en aquesta segona ocasió sí ho sap, i se sent “segura” (S 1 TP. 256-268). Aquest segon fragment està inclòs dins la categoria “Autoestima positiva” (“**confiança**”).

Una altra subcategoria dins l’“Autoestima negativa” és la que anomenem “**inseguretat**”, on hem inclòs l’expressió “no dic res” (S 1 TP. 183-198), en una situacions en què la pacient no sabia què dir. Això contrasta amb les sessions en què afirma “entenc” (S 3 TP. 11-14) o “ja ho sé” (S 3 TP. 29-32; 243-244; 255-256; 566-567; 647-652), de la subcategoria “**autoafirmació**”.

Altres subcategories dins l’“Autoestima negativa” són les de “**falta de confiança**” (que contrasta amb la subcategoria “**confiança**”), i que fan referència a expressions com “crec que no” (S 1 TP. 203-212; S 3 TP. 27-28; 135-136) o “jo què sé” (S 2 TP. 310-320; S 3 TP. 221-224; 227-228). La subcategoria “**desvaloració**” fa referència a expressions en què la seva identitat apareix minvada, com en afirmar “jo no aprovaria” (S1 TP. 448-452), “em canso molt aviat” (S 2 TP. 191-192) o amb l’expressió “no sóc compositora!” (S 3 TP. 243-244), enfront de “crec que queda bé el títol que he pensat” (S 3 TP. 421-423, subcategoria “**autovaloració**”).

S 1 TP. 448-451

C: sí, pero vamos. puedes hacerlo como quieras, no hay

S: ya

C: un examen de esto, ni nada

S: (ríe). ¡pa mí que no aprobaría! (ríe)

A aquest respecte trobem el contrast entre l’afirmació “lo meu tant me fa”, referida a rebre regals (S 2 TP. 225-226), a dir, més endavant, “és clar que m’agradaria!” (S 2 TP. 231-234), de la subcategoria “**decisió**”. O el contrast entre dir “de les quatre parets de casa meva no he sortit mai” (S 2 TP. 252-264) a dir “ara és quan estic veient una mica la llum” (S 2 TP. 252-254) (subcategoria “**confiança**”).

També incloem la subcategoria “**falta de decisió**”, amb les expressions “em costa” (S 1 TP. 187-198; 201-212; S 3 TP. 221-230, en contrast amb la subcategoria “**decisió**”). Enfront d’aquesta expressió i relacionada amb la categoria “Dir no”, trobem l’afirmació “no em costa dir no” (S 1 TP. 131-136), de la subcategoria “**autoafirmació**”.

Dins l’“Autoestima negativa” també trobem la subcategoria “**victimisme**”, que no apareix als casos A i B. Aquí apareixen expressions de caire fatalista o desesperançador, com en quan explica que no ha celebrat mai la seva festa d’aniversari:

S 2 TP. 225-228

C: (...). si yo sé que te apetece y lo tengo. ¿te gustaría eso o no te gusta mucho?

S: a mí lo mío me da igual. nunca he tenido yo, cuando he pedido algo

C: ¿no te haría gracia? ¿no te haría ilusión?

S: ya no

També quan parla que mai no ha fet cap viatge (“el único viaje que he hecho es venir aquí”, S 2 TP. 239-242), en afirmar que encara que tingui treball no tindrà una casa (S 3 TP. 284-287) i en pensar on anirà quan surti de la casa d’acollida:

S 3 TP. 269-270

C: que te hiciera ilusión conseguir, del tipo que sea. una casa. (...). ¿te acuerdas de todo aquello?. puede ser eso. el día que te vayas de aquí
 S: uf, el día que me vaya de aquí ¡no sé adónde voy a ir!, uf

També hem definit la subcategoria **“impotència”** que inclou les expressions en què la pacient afirma “no puc” (S 3 TP. 260-266; 268).

La categoria “Expressar sentiments” l’hem dividit per a l’anàlisi en “Sentiments positius” i “Sentiments negatius” (veure Annex, Figura 11 C). La primera subcategoria apareix amb més freqüència a la S 3 i inclou la subcategoria **“ironia/ humor”**, que és present al llarg de totes les sessions.. Ens sembla un bon indicador del grau de confiança assolit entre terapeuta i client, com quan a la S 2 la pacient exclama la quantitat d’elements que han imaginat d’un vestit per a la seva filla:

S 2 TP. 342-344

S: que no hace mucho frío. y como la falda es tejana, la falda es tejana, encima del suéter, que no sea tampoco muy, ni muy fino ni muy gordito, de esas chaquetas tejanas, así, cortitas. ¡esto no es un vestido!
 C: sí
 S: ¡esto es un traje entero! (ríe)

La pacient també utilitza la “ironia/humor” per alleugerar el seu desgrat (“¡no me gusta mi canción!”, S 2 TP. 369-370).

Una altra subcategoria dins dels “Sentiments positius” és la que inclou expressions de **“grat-satisfacció”** i ens sembla remarcable que sigui a la S 3 i darrera on aparegui amb més freqüència. Si bé al llarg de totes les sessions apareixen diferents graus de grat-satisfacció, aquesta gamma surt àmpliament a la S 3, amb l’expressió “em fa il·lusió”, “m’agrada” i “està bé”:

S 3 TP. 275-276

C: podemos ir poniendo. em

S: (p: 00:00:06). sí, a mí me da ilusión tener una casa

S 3 TP. 455

S: sí, a mí me gusta comprar (ríe)

S 3 TP. 415

S: (p: 00:00:12). para mí que esto, como trata de la casa, el trabajo y mi hija, se podría poner. (p: 00:00:08). yo estoy pensando en uno pero no sé si. a lo mejor queda bien

A partir de la S 2 apareix l'expressió "bonic" (TP. 109-122), referida a la roba que li agradaria vestir, i que es repetirà al llarg de la resta de sessió (TP. 290-296; 299-300; 302-303; 316-320; 308-310). A la mateixa sessió farà un us abundant de l'expressió "m'agrada" (TP. 231-234; 355-356; 361-362; 365-366; 393-394; 461-462; 464).

S 2 TP. 355-356

C: ¿qué te gusta?

S: (ríe). de gustar me gustan muchas cosas, pero

La subcategoria "**desig d'acompliment**" inclou expressions en què apareix el verb "voler" i seria equivalent a la subcategoria "decisió" de la categoria "Autoestima positiva", que ja hem comentat.

La subcategoria "**benestar subjectiu**" inclou elements que hem analitzat a la categoria "Cos" (S 3 TP. 49-64) i fa referència, sobretot, als moments en què la pacient expressa que se sent relaxada o a gust, com quan afirma no sentir-se amb depressió (S 1 TP. 235-238), o quan expressa el seu desig de tranquil·litat, en escriure la cançó:

S 3 TP. 302-303

C: bien. 'tener una casa que esté en la playa'. alguna cosilla más. que sea

S: (p: 00:00:06) 'y poder estar tranquila'

Una altra subcategoria, dins dels “Sentiments positius”, és la que hem anomenat “**optimisme**”, molt propera a la que hem analitzat a la categoria “Esperit”, amb expressions relatives a l’esperança o a la paciència. Aquí també incloem, però, els moments en què la pacient es mostra amb ànim positiu per aconseguir o fer diferents coses: “no em costa” (S 1 TP. 79-101), “s’intentarà” (S 1 TP. 655-663) o en projectar-se en un futur proper (“no sé si estraré haciendo ya mi vida” S1 TP. 424-425).

També hem inclòs la subcategoria “**força**”, quan afirma sentir-se més forta ara que el primer cop que va deixar el seu marit:

S 1 TP. 240-242

S: es que yo. a ver. la primera vez, porque ésta es la segunda vez que

C: que vienes a un

S: no. a ver, la primera vez yo me fui a casa de mis padres y lo dejé. ¿vale?. pero ahí sí que cogí depresión y estaba muy mal muy mal (...). pero yo esta vez yo me veo con más fuerza y yo me veo que no cojo ni depresión ni

També forma part d’aquesta categoria la necessitat de la pacient d’“**exterioritzar**” el que sent, en afirmar “tinc ganes de sortir i d’arreglar-me” (S 1 TP. 315-327), en contrast amb el primer cop que va deixar el seu marit.

La subcategoria “Sentiments negatius”, apareix amb més freqüència a la S 2 (veure Annex, Figura 11 C) i on ho fa en menor nombre és a la primera (S 1).

Dins dels “Sentiments negatius”, una subcategoria que es repeteix al llarg de totes les sessions analitzades és la de “**dificultat**”. Aquesta subcategoria fa referència a expressions que denoten problemes per desenvolupar alguna tasca o assolir algun objectiu. L’expressió més representativa seria la de “no em ve al cap” (S 2 TP. 85-86; 149-150) o “em costa pensar”, a partir a la S 2 i S 3:

S 3 TP. 225-228

C: sí, que te cuesta pensar

S: a lo mejor muchas cosas metidas en la cabeza y ya me cuesta

C: bueno

S: pensar y, yo qué sé

Aquest tema es repetirà al llarg de la resta de sessions, en referència, a aspectes de la sessió (S 2 TP. 213-220; S 3 TP. 29-58; 205-208), però, sobretot, en tractar aspectes de la seva vida que vol evitar (S 3 TP. 260-264):

S 3 TP. 262-264

S: ¿agradable?. yo qué sé. pa mí que ya. yo qué sé. sí, puedo hablar de algunas cosas agradables, pero no

C: vamos para allá

S: (suspira). no sé. (p: 00:00:12). es que mi cabeza está en otro lado y no

Aquesta subcategoria contrasta amb la de “**grat-satisfacció**”, quan explica que sempre se’n recorda del naixement de la seva filla (S 2 TP. 109-122):

S 2 TP. 172-174

S: pues el nacimiento de mi hija

C: volver a acordarte, volver a acordarte

S: no, yo me acuerdo siempre, siempre me acuerdo

També contrasta amb expressions en què afirma que “no em costa”, de la subcategoria “**optimisme**” (S 1 TP. 70-101)

Una altra subcategoria de “Sentiments negatius” és la de “**desgrat**”, que fa referència a expressions com “no m’agrada”. Si bé aquestes expressions són mostra de falta d’acord, trobem que indiquen una capacitat de poder afirmar una postura pròpia. Trobem la subcategoria “desgrat”, des de la S 1, en aspectes relacionats amb la seva vida quotidiana (TP. 102-114; 131-136), per parlar de com expressen els homes els seus sentiments (“pocos lo hacen”, “lo hacen de otra manera”, S 1 TP.

582-585) i per a aspectes relacionats amb les activitats de la sessió, en to relaxat (S 1 TP. 373-381; 480-483). El grau de desgrat pujarà al final de la S 1 i a la S 3, dins l'activitat de ball (S 1 TP. 681-701; S 3 TP. 695) i, sobretot, a la S 2, en referir-se a les músiques utilitzades a la imaginació guiada:

S 2 TP. 57-58

C: ¿cuál te ha gustado más?

S: es que no me ha gustado ninguna de las músicas

A la S 3 les expressions de “desgrat” estaran adreçades a ella mateixa, en to més irònic i distès (“¡no me gusta mi canción!”, TP. 287-288; 369-370). Aquesta subcategoria contrasta amb la de “**grat**”.

La subcategoria “**enuig**” apareix a la S 1, quan recorda com tractava els seus pares el primer cop que va marxar de casa seva (TP. 319-321), en contrast amb la subcategoria “**ironia/ humor**”.

En aquesta categoria trobem la subcategoria “**indiferència**”, a les tres sessions, en què la pacient mostra desinterès per les activitats de la sessió (S 1 TP. 404-404; S 2 TP. 205-206; TP. 1-6), però quan es refereix al primer cop que va deixar el seu marit (“no tenia ganas de nada”, S 1 TP. 315-318). Una subcategoria relacionada amb aquesta és la de “**desesperança/ indefensió**”, quan explica que ja no li fa il·lusió rebre regals:

S 2 TP. 226-228

S: a mí lo mío me da igual. nunca he tenido yo, cuando he pedido algo

C: ¿no te haría gracia? ¿no te haría ilusión?

S: ya no

La subcategoria “**tristesia**” apareix en recordar el primer cop que va marxar de casa seva (“no quería salir a la calle”/ “nomás lloraba”, S 1 TP. 240-256; 315-321), i l'anomenada “**solitud**” quan explica que no té aquí a la seva família (S 2 TP. 103-108).

Troblem també altres dues subcategories en què la pacient es tanca a expressar-se. Un cas és el de “**defensiva**”, quan evita recordar cap moment agradable

de la seva vida (“no es que no me apeteciera/ no es que no me acuerde”, S 2 TP. 69-70; 149-150), una altre cas és el de “**tancament/negativisme**”, en parlar del primer cop que va marxar de casa seva (“cerrada en mí misma”, S 1 TP. 317-321), però, sobretot, a la S 2, durant l’activitat de música i imatges:

S 2 TP. 5-6

C: te iré hablando ¿vale?

S: sí, aunque me hables, yo me duermo, ¡a mí! (ríe)

Aquesta actitud es tornarà encara més hostil, durant la mateixa sessió (“**menyspreu**”):

S 2 TP. 23-26

S: (p: 00:00:14). ¿y esto pa qué es pa relajarte?

C: bueno, yo sigo contándote cosas. sí, para imaginarte, sobre todo

S: pues a mí, ni me relajo ni me imagino

C: bueno

S: a mí no me hace ná

També incloem la subcategoria “**malestar**”(S 1 TP. 240-242; S 2 TP. 3-4; 33-34; 52; 192-193; S 3 TP. 695-717), que contrasta amb la de “**benestar subjectiu**”. De fet, al final de la S 3, reconeixerà que se sent “desanimada” (TP. 695-717), a partir de la qual cosa tornarà amb el seu marit.

Per acabar amb la categoria “Sentiments negatius”, hem d’incloure la subcategoria “**rebuig**”, amb expressions del tipus “no vull” (“no me quiero acordar de aquella vez”, S 2 TP. 16-18), que contrasta amb la subcategoria “**desig d’acompliment**”.

La categoria “Dir no” fa referència a totes aquelles expressions en què la pacient ha utilitzat l’adverbi de negació “no”. En aquest cas, la freqüència del seu ús va augmentant des de la S 1 fins a la S 3 (veure Annex, Taula 24 C). En aquesta categoria trobem formes que ja hem analitzat com “no sé”, “no entenc”, de la categoria “Autoestima negativa”, la forma “no vull”, “no m’agrada” de la categoria

“Sentiments negatius”, les expressions “no?” que veurem a la categoria “Preguntes” i altres incloses en altres categories, com esdevé en el Cas A i B, per la qual cosa no les tornarem a comentar. Aquestes expressions també inclouen les ocasions en què la pacient atribueix aquest “no” a altres persones o ho diu a persones diferents de la terapeuta, sense estar presents a la sessió. Ens centrarem a analitzar aquestes dues variants i ressaltarem que, aquesta categoria, enllaça molt directament amb les dues anteriors, on hem trobat que la mateixa pacient afirmava que no li costa no. En aquest sentit, interpretem aquesta expressió com la capacitat de defensar la seva postura i per tant, com un aspecte del que hem anomenat “Assertivitat”.

Com en el cas de la categoria “Autoestima negativa” i “Expressar sentiments negatius”, la de “Dir no” apareix amb més freqüència a la S 3, havent descendit totes dues a la prèvia S 2 (veure Annex Taula 24 C i Figura 10 C i 11 C). Passem a comentar els dos aspectes que hem avançat.

La subcategoria “**Dir no atribuït a altres**” apareix a la S 1 en què la pacient parla en boca d’una amiga, en to d’advertència:

S 1 TP. 112-114

S: y a lo mejor estoy con alguien y me dice pues ya no lo cambies

C: sí

S: ¿no lo voy a cambiar? si a mí no me gusta en taza, ¿por qué me lo voy a tomar en taza? (ríe)

Aquest mateix to és el que utilitzarà quan parli per boca de les autores d’una cançó sobre la depressió (“No caigas en la depresión”, S 1 TP. 647-651). En els dos casos sembla que la pacient s’estigui parlant a ella mateixa, a través d’altres persones, com si es tractés de la seva consciència.

A la S 1 la pacient també utilitza l’expressió “Dir no” per dirigir-se a persones diferents de la terapeuta (“**Dir no a altres persones**”), com en el cas anterior, a la mateixa amiga, en to reivindicatiu (“¿no lo voy a cambiar?”, S 1 TP. 112-114).

La categoria “Fer peticions” també la incloem dins la variable “Assertivitat”, per ser un dels aspectes que hi formen part. Aquesta categoria l’hem dividit en les

subcategories “Preguntes” i “Imperatius”. Aquesta categoria mostra el major nombre de TP a la S 1, per descendir a la S 2 i tornar a pujar a la S 3, però no fins al nivell de la primera (veure Annex, Taula 24 C). No creiem que per al Cas C aquest tipus d’expressions hagin contribuït a establir la relació terapeuta-pacient, ja que, si bé la darrera sessió en mostra un nombre considerable, hem de recordar que la pacient va retornar amb el seu marit després d’aquesta. Aquest és el cas de la subcategoria “**Preguntes**”, que surt a la S 1 amb més freqüència i que descendeix a la S 2 (veure Annex, Figura 12 C). Contràriament al que hem vist a la categoria “Dir no”, aquí no trobem preguntes que la pacient “atribueix a altres persones”. El que sí trobem són “preguntes formulades a persones diferents de la terapeuta”, a la S 1, com a reivindicació, a una amiga (TP. 112-114) i com a petició a un cambrer (“¿me lo puedes cambiar?”, TP. 106-109):

S 1 TP. 106-108

S: y a lo mejor a veces me se ha olvidao decirlo, porque pienso que me lo van a poner en vaso y si me lo ponen en taza yo voy y les digo, oye
 C: sí
 S: por favor ¿me lo puedes cambiar en vaso?

De les preguntes formulades a la terapeuta podem deduir principalment el seu interès per les activitats que porten a terme conjuntament, com des de la S 1, abans d’una improvisació amb instruments:

S 1 TP. 362-364

C: ¡claro!, será la primera vez
 S: y esto ¿cómo se hace? ¿así?
 C: puedes tocarlo como quieras, pero prueba aquí y aquí y verás que suena diferente

Troblem altres preguntes que es poden interpretar com a peticions i que hem comentat a la categoria “Nosaltres dues”, com ara:

S 1 TP. 621-623

S: la de 'Azúcar Moreno' ¿no la podemos escuchar?, ahora, en un ratito

C: ¿la quieres ahora?

S: sí

N'hi ha que les utilitza per mantenir l'atenció de la terapeuta i la seva mateixa ("¿la pongo?", S 1 TP. 683-684), per rebre informació ("esto pa qué es ¿para relajarte?", S 2 TP. 22-23) o per prendre temps per pensar:

S 2 TP. 419-420

C: te diré, si lo hemos hablado. y ¿dónde te gustaría que fuera la fiesta de cumpleaños?

S: ¿la fiesta de cumpleaños?

També trobem preguntes que busquen rebre un reconeixement ("¿y esto cómo se hace, así?", S 1 TP. 363-364), certa seguretat ("¿cómo lo hago?", S 3 TP. 179-180) i com a mostra de confiança (S 3 TP. 639-640; 695):

S 3 TP. 184-186

S: no. (p: 00:00:05). ¿no nos vamos a quedar así todo el día! ¿eh? (ríe)

C: ¡sí, ya, bueno!. ¡yo, me rindo!

S: ¿te rindes?

La subcategoria "**Imperatius**" apareix amb més freqüència a la S 1 per decreïxer a la S 2 i tornar a ascendir a la S 3, com en el cas de les "Preguntes" (veure Annex, Figura 12 C). Considerem que la capacitat de fer peticions de manera directa és un bon indicador d'assertivitat, però la pacient no en fa un ús freqüent. La categoria "Fer peticions" és la que mostra un nombre menor de TP dins la "Dimensió emocional/ cognitiva". Hem inclòs alguna forma indirecta de fer peticions i d'expressions d'obligació ("me lo das", S 1 TP. 664-672), també cap a ella mateixa (S 2 TP. 451-452) i hem exclòs les expressions que inclouen el verb "voler", que hem comentat més amunt.

Com en el cas de la subcategoria “Preguntes” i de la categoria “Dir no”, aquí també trobem la forma de l’imperatiu “atribuït a altres persones”, per part d’una amiga (“no lo cambies”, S 1 TP. 112-113), però també per part de persones desconegudes. Això és el que esdevindria si es trobés en una hipotètica reunió:

S 1 TP. 192-194

S: yo escucho y oigo lo que dicen. pero, a ver si me dicen pues habla

C: sí

S: ya como me cuesta un poco

En aquests dos casos el to rebut sembla força restrictiu. Però també trobem un caire de consell en cas de rebre el missatge per part de les autores d’una cançó sobre la depressió:

S 1 TP. 647-649

S: y cantan esta canción pa, a lo mejor pa animar

C: mh, mh

S: que, a lo mejor no, que no caigas en la depresión. que te vistas, que salgas, así

També trobem imperatius que la pacient utilitza “dits a altres persones” diferents de la terapeuta, que apareixen durant el seu discurs, com a un cambrer (“escucha”, S 1 TP. 106-107) i als nens de la casa, en to restrictiu:

S 3 TP. 547-551

S: y tampoco se podía decir ¡callaros niños!

C: ya

S: ¡porque tampoco se callan! (ríe)

C: ya, los niños es que son niños

S: o ¡iros de aquí! (ríe)

Ara bé, cal ressaltar que en aquest darrer cas, tot i que la pacient vulgui reivindicar els seus drets, finalment no ho farà, ja que pensa que no es troba en situació de fer-ho (“no se podía decir”).

La pacient utilitza la forma de l'imperatiu, per adreçar-se a la terapeuta, des de la S 1, com a mostra d'interès (“¿a ver?”), però també per fer-li peticions directes S 1 TP. 665-672; S 3 TP. 382-383). També utilitza l'imperatiu adreçat a la terapeuta com a expressió de col·laboració:

S 1 TP. 654-655

C: ¿quieres poner tú alguna cosa tuya, para acabar?, y así seremos muy puntuales
S: vamos a escuchar ésta

I per demostrar enteniment:

S 2 TP. 451-452

C: como tú ya tienes las cosas, yo no te diré exactamente cómo será el pastel ni el vestido, pero
S: ya, me lo tengo que imaginármelo yo

Finalment, a la S 2 trobem una mostra d'imperatiu en què la pacient utilitza la ironia o el bon humor, en relació amb un exercici que faran la sessió propera:

S 2 TP. 437-438

C: ¿qué más te iba a decir?. pues nada, que el próximo día te tiraré un poquito más del hilo, que ya sabes que yo me pongo muy pesada, para escribir una canción. entonces te
S: ¡uy, pues ahí sí que me vas a tener que sacar pero mucho, mucho porque, uf!

CONCLUSIONS

- Ús d'un major nombre d'expressions d'autoestima negativa que d'autoestima positiva al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d'una i altra. La **S 3** ha estat la majoritària quant a l'ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria “**Autoestima positiva**” i la **S 2** ha estat la majoritària pel que fa a la categoria “**Autoestima negativa**”. Mostrem el procés que han mostrat alguns dels temes corresponents a la categoria negativa d'autoestima i el seu contrast amb categoria positiva. En negreta

apareixen les subcategories corresponents a cadascuna de les categories esmentades. Mostrem algunes de les expressions que il·lustren les subcategories corresponents i la sessió on es poden trobar.

- La subcategoria “**Falta de convicció**” (S 1), amb expressions com “no sabia què volia” contrasta amb l’expressió “ara sí que n’estic de segura” de la subcategoria “**Confiança**” (S 1) o “aquest cop em veig amb més força”, de la subcategoria “**Fortalesa**” (S 1).

- La subcategoria “**Inseguretat**” (S 1), amb l’expressió “no dic res” ha donat lloc, més endavant, a expressions com “entenc”, o “ja ho sé” de la subcategoria “**Autoafirmació**” (S 3).

- La subcategoria “**Autoafirmació**” (S 1), amb expressions com “no em costa dir no” contrasta amb expressions com “em costa”, de la subcategoria “**Falta de decisió**” (S 1 i 3).

- Expressions com “jo no aprovaria” i “no sóc compositora!”, de la subcategoria “**Desvaloració**” (S 3), donen lloc a d’altres com “crec que queda bé el títol que he pensat”, de la subcategoria “**Autovaloració**” (S 3). De la mateixa manera, les expressions “lo meu tant me fa” (S 2) i “de les quatre parets de casa meva no he sortit mai” (S 2), contrastaran amb “és clar que m’agradaria!”, de la subcategoria “**Decisió**” (S 2) i “ara és quan estic veient un mica la llum”, de la subcategoria “**Confiança**” (S 2).

- Expressions de caire fatalista o desesperançador de la subcategoria “**Victimisme**” (S 2), com “l’únic viatge que he fet ha estat venir aquí”; S 3, “encara que tingui treball no tindrè casa”.

- Major ús d’expressions de sentiments negatius que de positius al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d’una i altra. La S 3 ha estat la majoritària quant a l’ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria “**Sentiments positius**” i la S 2 ha estat la majoritària pel que fa a la categoria “**Sentiments negatius**”. Com en el cas de la categoria “Autoestima”, mostrem el contrast que han mostrat les expressions corresponents a la categoria negativa de sentiments amb la categoria positiva, si s’ha donat el cas.

- Expressions de la subcategoria “**Grat-satisfacció**” (S 2) com “sempre me’n recordo del naixement de la meva filla”, o “no em costa dir no”, de la subcategoria “**Optimisme**” (S 1) contrastaran amb expressions de la subcategoria “**Dificultat**” (S 3), com “em costa pensar”.

- Expressions com “no em noto amb depressió ara”, de la subcategoria “**Benestar subjectiu**” (S 1), contrastarà amb l’expressió “em sento més desanimada” de la subcategoria “**Malestar**” (S 3).

- Des de la S 1 trobem expressions corresponents a la subcategoria “**Desgrat**”, també com a afirmació de la pròpia postura, que contrastaran amb expressions de la subcategoria “**Grat**” (fins a la S 3).

- La subcategoria “**Ironia/ humor**” (fins a la S 3) contrastarà amb expressions de la subcategoria “**Enuig**” (S 1), “**Desesperança/ indefensió**” (S 2), “**Tristesia**” (S 1), “**Tancament/ negativisme**” (S 1 i 2) o “**Menyspreu**” (S 2).

- Trobem expressions equivalents de subcategories oposades, com ara “no me’n vull recordar d’aquell cop” de la subcategoria “**Rebuig**” (S 2) i la de “el que vull és treure-m’ho del tot del cap”, de la subcategoria “**Desig d’acompliment**” (S 3).

- La categoria “**Dir no**” és la majoritària en nombre de TP, dins la “Dimensió emocional/ cognitiva”. Majoria d’ús d’expressions amb l’adverbi de negació “no” al llarg de les sessions, que inclouen les trobades a gran part de les categories analitzades. La categoria “**Dir no**” té el seu major protagonisme a la S 3, després de la sessió (S 2) en què la pacient es va mostrar reticent a parlar i recordar elements del seu passat. Ho interpretem com un indicatiu positiu d’assertivitat. Aquest ús nombrós confirma la seva afirmació “no em costa dir no” (S 1). La subcategoria “Dir no atribuït a altres” la trobem en major nombre (dos cops) que la de “Dir no a altres” (un cop), com a inclusió del seu ús a terceres persones, per part de la pacient. En el primer cas, trobem que aquesta atribució, durant la conversa, l’ha fet a una amiga seva i a les

autores d'una cançó sobre la depressió. En els dos casos, el to utilitzat ha estat d'advertència, adreçat a ella mateixa, com si es tractés d'un missatge que es diu ella a si mateixa (la seva consciència).

- Expressions de la subcategoria **“Dir no atribuït a altres”** (a la **S 1**) han estat atribuïdes per la pacient, a una amiga i a les autores d'una cançó sobre la depressió, en to d'advertència a si mateixa.

- L'expressió de la subcategoria **“Dir no a altres” (S 1)**, l'hem trobat adreçada, a una amiga, en to reivindicatiu.

- La categoria **“Fer peticions”** és la minoritària en nombre de TP, dins la “Dimensió emocional/ cognitiva”. Aquesta categoria té el seu major protagonisme a la **S 1** i el menor a la **S 2**, tant per a la subcategoria “Preguntes” com per a l'anomenada “Imperatius”, si bé el major nombre correspon a la primera. No pensem que les expressions que la integren hagin pogut contribuir a la formació d'un vincle entre terapeuta i pacient, ja que aquesta va marxar després de la **S 3**. Quant a la categoria “Imperatius”, hem observat que el seu ús ha estat més minoritari i igual d'homogeni que el de “Preguntes”, al llarg de les sessions. Com en el cas de la categoria “Dir no”, observem certa distinció entre l'ús que fa d'aquestes expressions quan les atribueix a altres o les diu a altres. En el cas de la distinció “Atribuïts a altres”, trobem sobretot persones desconegudes que li fan arribar un missatge restrictiu però també de consell. En el cas de la distinció “Dits/ formulades a altres”, trobem que apareixen una amiga, un cambrer i els nens de la casa, en to reivindicatiu, quan en fa ús. Sembla que la pacient es troba força decidida a reivindicar els seus drets quan s'adreça directament a altres persones, encara que després no ho faci.

- La pacient fa dos usos principals de les **Preguntes**:

- 1.- A la terapeuta, per mantenir l'atenció i com a mostra d'interès, per rebre informació i fer peticions (**S 1-3**), prendre temps per pensar (**S 2**), rebre reconeixement (**S 1**), seguretat (**S 3**) i com a mostra de confiança (**S 3**).

- 2.- “Formulades a altres persones” (a la **S 1**), com a petició (a un cambrer) i com a reivindicació (a una amiga).

• La pacient fa tres usos principals dels **Imperatius**:

1.- A la terapeuta com a mostra d'interès (S 1-3), per fer-li peticions (S 1 i S 3), per mostrar una relació de col·laboració (S 1), per demostrar enteniment (S 2) i com a expressió d'ironia (S 2).

2.- "Atribuïts a altres" (a la S 1): per part d'una amiga, de desconeguts i de les autores d'una cançó sobre la depressió, en to restrictiu però també de consell.

3.- "Dits a altres" (a la S 1 i S 3): a un cambrer i als nens de la casa, en to reivindicatiu.

- Rellevància de la **S 3** pel que fa als temes relacionats amb la "**Dimensió emocional/ cognitiva**". Pensem que això pot ser degut al fet d'haver aparegut elements no desitjats del seu passat a la sessió anterior, per primer cop.
- Importància de la **S 3** quant a les categories "**Autoestima positiva**" i "**Sentiments positius**". Creiem que aquest fet pot ser el resultat de l'efecte beneficiós de la intervenció en aquests aspectes.
- Quant a les categories "**Autoestima negativa**" i "**Sentiments negatius**", rellevància de la **S 2**, coincidint amb el moment de la intervenció en què la pacient es va mostrar reticent a parlar i recordar elements del seu passat.
- Malgrat l'augment en nombre de TP a la S 3 d'expressions d'autoestima i de sentiments positius, en general, cert moviment regressiu envers les expressions de caire negatiu, conforme avancen les sessions i al llarg de la mateixa.

En aquest apartat hem presentat els resultats corresponents a les dimensions relacionades amb el maltractament, de l'Estudi 2. Hem extret, de l'anàlisi qualitativa, sis dimensions corresponents a l'àrea "Corporal", "Espiritual", "Metacomunicació relació terapèutica", "Interpersonal", "Sòcio-cultural" i "Emocional/ cognitiva", en els tres casos, mitjançant el mètode de la *Grounded Theory*. Utilitzarem el mateix mètode per analitzar, en el següent apartat, les tècniques musicoterapèutiques emprades en la intervenció.

3.6.2.- Tècniques musicoterapèutiques segons les dimensions

En aquest apartat establirem les relacions que hem trobat entre l'ús que s'ha fet d'una determinada **tècnica de Musicoteràpia**, al llarg de les sessions i les **dimensions** (o categories d'ordre superior) relacionades amb el maltractament que venim d'analitzar. El procés que hem seguit per a aquesta anàlisi ha estat:

- 1.- Definir les tècniques utilitzades el més concretament possible.
- 2.- Definir els fragments de TP que responen a una determinada tècnica, en cada sessió.
- 3.- Establir la relació entre cada dimensió relacionada amb el maltractament i cada tècnica, sessió per sessió (veure Annex, Taules 26-36 A; 26-33 B i 26-28 C).
- 4.- Comptabilitzar el nombre de cops que surt cada tècnica en cada categoria al llarg de totes les sessions (veure Annex, Taula 37 A, B i C).
- 5.- Comptabilitzar el nombre de cops que surt cada dimensió al llarg de les sessions, en funció de les tècniques (veure Annex, Taula 38 A, B i C).
- 6.- Comptabilitzar el nombre de cops que surt cada tècnica en funció de les dimensions sobre el maltractament (veure Annex, Taula 39).
- 7.- Establir quina tècnica musicoterapèutica s'ha utilitzat més en cada dimensió (veure Annex, Taula 38 A, B i C i veure Figura 13 A, B i C).

A les taules, farem servir les sigles IG per referir-nos a la tècnica musicoterapèutica *imaginació guiada* (amb música). Algunes de les tècniques incloses en l'anàlisi no són exclusivament musicoterapèutiques, però formen part del tipus de teràpia establerta des del model Humanista (p.e. "Pregunta", "Escollir" i "Aportació terapèutica")¹⁸.

Les Taules 26-36 A, 26-33 B i 26-28 C (veure Annex) mostren el resultat de l'anàlisi dels punts 1, 2 i 3. En elles s'han definit les tècniques utilitzades al llarg de les sessions, acotades per TP. Les creus indiquen que, durant l'ús d'una determinada tècnica, ha sorgit en la conversa la dimensió corresponent.

---

¹⁸ En les nostres anàlisis només farem referència a la "pregunta" com a tècnica no musicoterapèutica (les altres dues tècniques figuren en color més fluix a les taules de l'Annex).

La Taula 37 és conseqüència de les taules anteriors. Aquesta taula és el resultat de comptabilitzar (verticalment) el nombre de vegades que s'ha utilitzat una determinada **tècnica** quan ha sorgit una determinada dimensió sobre el maltractament, al llarg de totes les sessions analitzades. En vermell hem indicat la tècnica majoritària utilitzada en cada dimensió. En el Cas A la pregunta ha estat la tècnica més utilitzada en la dimensió “Emocional/ cognitiva”, “Sòcio-cultural”, “Interpersonal” i “Corporal”. Si obviem aquest fet, la segona tècnica que s'ha utilitzat, específicament musicoterapèutica, ha estat l'audició en la “Dimensió emocional/ cognitiva”; l'escenificació en la dimensió “Sòcio-cultural” i “Interpersonal”, i l'audició, el moviment i escenificar en la dimensió “Corporal”. En el cas de la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica”, la tècnica més utilitzada ha estat l'audició, per damunt de la pregunta, i en la “Dimensió espiritual”, la imaginació guiada/ paraula (IG), també per damunt de la pregunta. La segona tècnica més utilitzada en els dos darrers casos han estat la pregunta, dibuixar i el moviment (“Dimensió metacomunicació terapèutica”); la pregunta i dibuixar (“Dimensió espiritual”) (veure Annex, Taula 37 A). En el Cas B el moviment/ ballar ha estat la tècnica més utilitzada a totes les dimensions, menys en l'espiritual, en què ha estat la imaginació guiada. Tocar la guitarra ha estat la segona tècnica més utilitzada en les dimensions “Emocional/ cognitiva”, “Metacomunicació relació terapèutica”, “Corporal” i “Interpersonal”, mentre la imaginació guiada i la pregunta ho han estat en la dimensió “Sòcio-cultural” i el moviment/ ballar en la “Dimensió espiritual” (veure Annex, Taula 37 B). En el Cas C, la tècnica més utilitzada a totes les dimensions ha estat el moviment/ ballar, menys a la “Dimensió interpersonal” en què ha estat la pregunta i a la “Dimensió espiritual” en què ha estat la imaginació guiada, junt amb el dibuix. L'audició ha estat la segona tècnica més utilitzada a la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica”, mentre les escenificacions han fet sorgir aquesta dimensió i la “Dimensió corporal”. L'escriptura d'una cançó ha afavorit el sorgiment de la “Dimensió sòcio-cultural” (veure Annex, Taula 37 C).

A la Taula 38 hem comptabilitzat el nombre de vegades que apareix cadascuna de les **dimensions** sobre el maltractament, a partir de l'ús de les tècniques, al llarg de totes les sessions analitzades. Aquest recompte s'ha fet a partir de les Taules

26-36 A, 26-33 B i 26-28 C (horitzontalment). Aquesta taula també reflecteix les tècniques més utilitzades en cada dimensió, com a resultat del recompte de la Taula 37 A, B i C (veure Annex, Taula 38 A, B i C). En el Cas A, la “Dimensió emocional/ cognitiva” ha estat la dimensió que ha aparegut més vegades, en funció de les tècniques (un 100% de les vegades). Li segueix la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica” (un 73,68%), “Sòcio-cultural” (un 59,64%), “Espiritual” (un 56,14%), “Interpersonal” (un 40,35%) i “Corporal” (un 36,84%) (veure Annex, Taula 38 A). En el Cas B, la “Dimensió emocional/ cognitiva” ha estat la dimensió que ha aparegut més vegades, en funció de les tècniques (un 100% de les vegades). Li segueix la dimensió “Sòcio-cultural” (un 97,43%), “Dimensió metacomunicació relació terapèutica” (un 66,66%), “Corporal” (un 64,10%), “Interpersonal” (un 61,53%) i “Espiritual” (un 51,28%) (veure Annex, Taula 38 B). En el Cas C, la “Dimensió emocional/ cognitiva” i “Sòcio-cultural” han estat les dimensions que han aparegut més vegades, en funció de les tècniques (un 100% de les vegades). Li segueixen la dimensió “Corporal” (un 80%), “Interpersonal” i “Dimensió metacomunicació relació terapèutica” (un 70%) i “Espiritual” (un 50%) (veure Annex, Taula 38 C).

La Taula 39 **ordena jeràrquicament les tècniques** utilitzades, segons la seva freqüència d'aparició al llarg de totes les sessions analitzades. Aquest recompte l'hem fet a partir de les Taules 26-36 A; 26-33 B i 26-28 C, en funció de les dimensions sobre el maltractament. En el Cas A, la tècnica més utilitzada ha estat la pregunta, seguida de l'audició, la imaginació guiada/paraula (IG), dibuixar, moviment/ ballar i escenificar. En el Cas B, la tècnica més utilitzada ha estat el moviment/ ballar, seguida de tocar la guitarra, la imaginació guiada/paraula (IG), la pregunta, l'audició i escriure una cançó. En el Cas C, la tècnica més utilitzada ha estat el moviment/ ballar, seguida de la imaginació guiada/paraula (IG), l'audició, dibuixar, la pregunta, escenificar i escriure una cançó (veure Annex, Taula 39).

Finalment, la Figura 13 torna a reflectir l'exposat a la Taula 38. Com en aquell cas, apareixen les tècniques més utilitzades en cada dimensió sobre el maltractament, al llarg de totes les sessions analitzades. Hem agrupat les tècniques en dos nivells d'anàlisi: en el nivell superior hem recollit la tècnica majoritària i en un segon nivell exposem la segona tècnica més utilitzada (que en algun cas arriben a ser

tres tècniques, veure Figura 13 A, B i C i Annex, Taula 38 A, B i C).

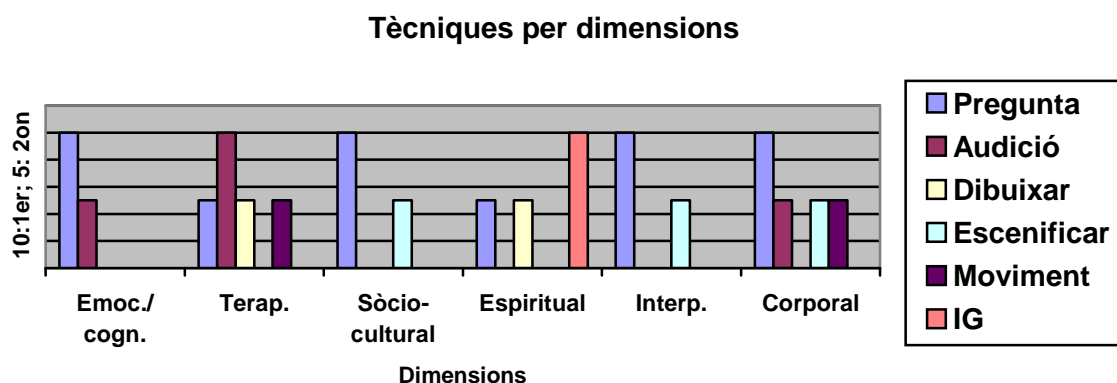

Figura 13 (A): Tècniques més utilitzades en cada dimensió. Cas A.

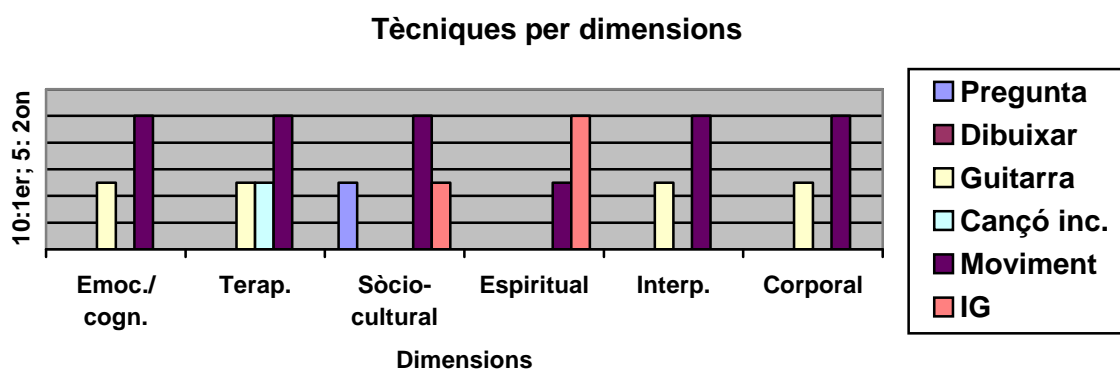

Figura 13 (B): Tècniques més utilitzades en cada dimensió. Cas B.

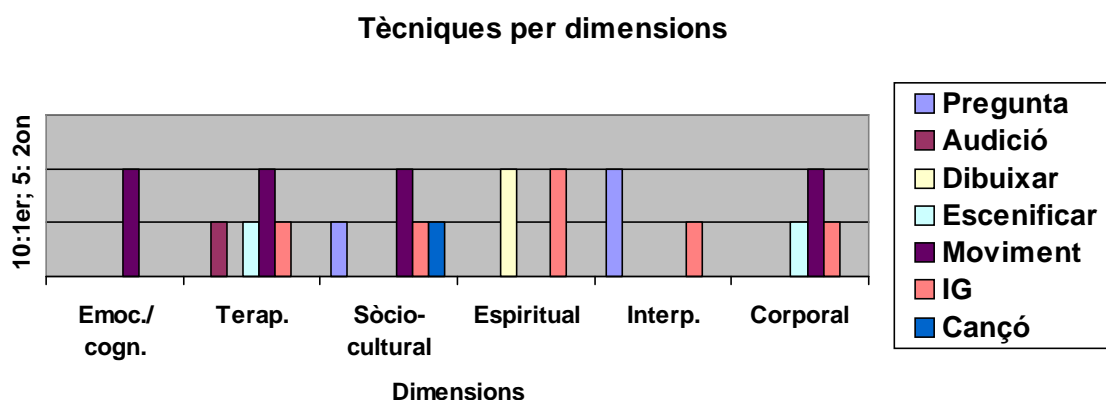

Figura 13 (C): Tècniques més utilitzades en cada dimensió. Cas C.

CONCLUSIONS

De les taules i figures anteriors es desprèn que:

En el Cas A:

- La “Dimensió emocional/ cognitiva” és la que surt més cops en funció de les tècniques musicoterapèutiques i la “Dimensió corporal” és la que surt menys cops (veure Annex, Taula 38 A). Aquests resultats són els mateixos que hem trobat en el punt 3.6.1.
- La resta de dimensions, contràriament, apareixen en un altre ordre de freqüència: la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica” en segon lloc i li segueixen la “Sòcio-cultural”, “Espiritual” i “Interpersonal”.
- La tècnica que surt amb més freqüència, segons apareix en cada dimensió, és la pregunta i li segueix l’audició, la imaginació guiada, dibuixar, moviment/ ballar i escenificar (veure Annex, Taula 39).
- L’**audició** és la tècnica més utilitzada quan sorgeix la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica”, així com l’“Emocional/ cognitiva” i “Corporal” (si obviem la pregunta com a tècnica més freqüent en els dos darrers casos). La **imaginació guiada** és la que s’ha utilitzat quan han aparegut temes relacionats amb la “Dimensió espiritual”, molt relacionada amb el **dibuix**, que també s’ha fet servir en sorgir la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica”. Les tècniques musicoterapèutiques que han inclòs el **moviment/ ballar** han facilitat que es parlés de temes relacionats amb la “Dimensió metacomunicació terapèutica” i “Corporal”. Finalment, trobem que l’ús d’**escenificacions** ha permès verbalitzar, per part de la pacient, sobre temes relacionats amb les dimensions “Corporal”, “Sòcio-cultural” i “Interpersonal” (amb la pregunta com a tècnica més freqüent en els tres casos).

En el Cas B:

- La “Dimensió emocional/ cognitiva” i “Sòcio-cultural” són les que surten més cops en funció de les tècniques musicoterapèutiques i la “Dimensió espiritual” és la que surt menys cops (veure Annex, Taula 38 B).

- La “Dimensió metacomunicació relació terapèutica” apareix en tercer lloc i li segueixen la “Corporal” i “Interpersonal”.
- La tècnica que surt amb més freqüència, segons apareix en cada dimensió, és el moviment/ ballar i li segueix tocar la guitarra, la imaginació guiada, la pregunta, l’audició i escriure una cançó (veure Annex, Taula 39).
- El **moviment/ ballar** ha estat la tècnica més utilitzada en quasi totes les dimensions. La **imaginació guiada** ha facilitat el sorgiment de temes relacionats amb “Dimensió espiritual” i “Sòcio-cultural”. La tècnica de **tocar la guitarra** ha permès, que sorgissin temes relacionats amb les dimensions “Emocional/ cognitiva”, “Metacomunicació relació terapèutica”, “Corporal” i “Interpersonal”.

En el Cas C:

- La “Dimensió emocional/ cognitiva” i “Sòcio-cultural” són les que surten més cops en funció de les tècniques musicoterapèutiques i la “Dimensió espiritual” és la que surt menys cops (veure Annex, Taula 38 C).
- La “Dimensió corporal” apareix en tercer lloc i li segueixen la “Interpersonal” i la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica”.
- La tècnica que surt amb més freqüència, segons apareix en cada dimensió, ha estat el moviment/ ballar i li ha seguit la imaginació guiada, l’audició, dibuixar, la pregunta, escenificar i escriure una cançó (veure Annex, Taula 39).
- La **pregunta** s’ha utilitzat en parlar de temes relacionats amb la “Dimensió interpersonal”. L’**escenificació** ha afavorit el sorgiment de la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica” (amb l’**audició**) i de la “Dimensió corporal”. La **imaginació guiada** i el **dibuix** han permès tractar temes de la “Dimensió espiritual”. L’**escriptura d’una cançó** s’ha relacionat amb la dimensió “Sòcio-cultural”.

En aquest apartat hem exposat els resultats corresponents a l’anàlisi qualitativa de les tècniques musicoterapèutiques utilitzades en aquesta tesi doctoral i la seva relació amb les dimensions sobre el maltractament, sorgides també de

l'anàlisi qualitativa d'aquest Estudi 2.

3.7.- Discussió: Complementarietat de les dades quantitatives i qualitatives

En aquest apartat exposarem els principals resultats que hem trobat en aquesta tesi doctoral i els relacionarem entre si. En primer lloc, discutirem aspectes relacionats amb el tipus de disseny emprat i amb el tipus de col·lectiu intervingut. En segon lloc, destacarem els resultats obtinguts de l'anàlisi qualitativa, relacionats amb el maltractament. Mencionarem algun aspecte referent a les sessions en què apareixen més vegades les principals dimensions de l'anàlisi qualitativa. En tercer lloc, exposarem els resultats referents a les tècniques utilitzades al llarg de la intervenció. En quart lloc, ressaltem la importància de l'enfocament Humanista en aquesta intervenció i el protagonisme que atorga a les emocions en el procés terapèutic, a la relació terapeuta-pacient i a la idea de *compromís*. Exposem un model conceptual de Musicoteràpia que pot encaixar en l'enfocament Humanista. En cinquè lloc, discutim les dimensions triades per a la part quantitativa d'aquesta intervenció i la seva relació amb les dimensions sorgides de l'anàlisi qualitativa.

Aquest estudi ha estat determinat des del principi pel tipus de **disseny de cas únic** (N=3) utilitzat. Si bé aquest factor ha impedit poder generalitzar els resultats obtinguts, ens ha permès, per contra, poder aprofundir en aspectes com el fenomen del maltractament, mitjançant una anàlisi qualitativa i la relació entre tipus de tècniques musicoterapèutiques utilitzades en la intervenció i les dimensions relacionades amb el maltractament sobre les quals van incidir específicament. Hem observat que aquest és un col·lectiu difícil amb el qual treballar en sessions grupals perquè les integrants presenten grans diferències entre si quant a situació vital, familiar i motivacions, a més de mostrar-se susceptibles pels temes que es puguin tractar i per conviure en el mateix espai. Per aquesta raó, sembla resultar més profitós i enriquidor per a elles el treball individual, tal i com expressà una de les pacients amb qui vam treballar en aquesta tesi doctoral.

Quant al tipus de **col·lectiu** treballat, ens interessava poder analitzar l'evolució, en cas d'existir, dels temes relacionats amb el maltractament a una dona per part de la seva parella. En aquest cas, es tractava de tres dones joves, dues

immigrants i una altra del nostre país que, per diferents circumstàncies, van arribar a una situació de submissió; situació que es va veure agreujada pel fet de ser dones immigrants, en dos casos, i per tenir filles petites, en altres dos. Mitjançant l'anàlisi qualitativa hem pogut analitzar els factors que poden contribuir a aquest estat, en forma de categories (factors socials, familiars, culturals) i hem comprovat que surten a gairebé totes les sessions, interrelacionant-se (veure Annex, Taula 40 A, B i C).

La Figura 14 A, B i C mostra les sis dimensions o categories d'ordre superior sorgides de l'anàlisi qualitativa de les sessions de Musicoteràpia en els tres casos. Hem denominat **“Procés Musicoterapèutic en la resolució de les seqüeles d'un Maltractament” (PMRM)** a la categoria nuclear que dona sentit al conjunt de l'anàlisi. Les sis dimensions principals han sorgit a partir de les categories d'ordre inferior que també mostrem (veure Annex).

Categories d'ordre superior: “Procés Musicoterapèutic en la resolució de les seqüeles d'un Maltractament” (PMRM)

- I.- Dimensió corporal
- II.- Dimensió espiritual
- III.- Dimensió metacomunicació relació terapèutica
- IV.- Dimensió interpersonal
- V.- Dimensió sòcio-cultural
- VI.- Dimensió emocional/ cognitiva

La Taula 40 A, B i C (veure Annex) mostra la interrelació entre les dimensions sobre el maltractament sorgides de l'anàlisi qualitativa de les sessions de Musicoteràpia. Com hem comentat, aquestes dimensions les trobem pràcticament al llarg de totes les sessions, excepte en el cas de la dimensió “Interpersonal” i “Corporal” que no ho fan en dues ocasions (Cas A). En la resta de casos, podem comprovar que els temes sobre el maltractament estan presents quasi de continu; fet que sembla demostrar la importància d'haver-los tractat per al procés terapèutic de les pacients. Hem de dir, d'altra banda, que el fet d'haver tractat un tema o altre al llarg de la intervenció ha vingut determinat bàsicament per les preferències de les pacients.

L'anàlisi de les sessions mitjançant la *Grounded Theory* ens ha permès aprofundir en els tipus de maltractament patits per la pacient del Cas A (psicològic, sexual, físic), el seu origen i la seva interrelació. Així, hem pogut comprovar que el maltractament psicològic precedeix el físic, augmentant la seva probabilitat, d'acord amb Bradley et al. (2002), Echeburúa et al. (1996) i Wathen i McMillan (2003). També hem sabut que és percebut com a més perjudicial que el físic, d'acord amb Follingstad et al. (1990), O'Leary (2001) i Street i Arias (2001) i tal com afirma la pacient del Cas A en el següent fragment de la nostra anàlisi:

S 12 TP. 730

M: e y y muchas cosas, muchas pero me maltrataba físicamente (...) físicamente solamente últimamente (...) **psicológicamente es más es más fuerte** que lo hacen los los hombres inteligentes que no se ve y dicen ¡ah es una tontería que tú cuentas estas cosas! son, no sé pero ella qué siente más (...)

En el nostre cas, també hem pogut saber que el maltractament sexual va precedir el físic, tot i que nosaltres els hem considerat dins del mateix tipus (veure apartat 1.1.). L'abús sexual per part del marit i els temes relacionats amb la prevenció d'un embaràs no desitjat, per part de la pacient, van ser l'origen del primer episodi de maltractament físic (S 8 TP. 441; S 12 TP. 738). Aquesta informació, així com la dels factors que poden contribuir a una relació d'aquest tipus pot ser útil de cara a la seva prevenció. Ni la dona del Cas B i la del Cas C han fet menció expressa de cap tipus de maltractament. En el primer cas, això reflectiria una voluntat de mantenir en la intimitat un passat que vol oblidar i del qual sembla avergonyir-se (“me escondo llorando”, S 3, TP. 324). Pel que fa al Cas C, les seves paraules només reflecteixen una queixa, però mai de manera explícita cap al seu marit (“nunca he tenido yo, cuando he pedido algo”, S 2, TP. 226).

La inclusió en l'anàlisi de la freqüència de TP en cada dimensió, ens ha permès il·lustrar l'**evolució dels temes tractats al llarg de les sessions**. Si bé aquesta dada no demostra la major importància d'uns temes sobre els altres, sí ens ha ajudat a conèixer quin ha estat el moment en què s'han tractat en el procés d'intervenció, com

mostra la Figura 15 A, B i C (veure Annex). En aquesta figura hem establert tres nivells: el més alt correspon a la sessió en què apareix una dimensió amb la màxima freqüència; el nivell mig correspon a la sessió en què apareix una dimensió en una freqüència minoritària i el nivell inferior correspon a la sessió en què no apareix una determinada dimensió.

En el Cas A i dins la **“Dimensió corporal”**, el tema del maltractament no va sorgir fins a la **S 8**, de manera espontània per part de la pacient, donant a entendre que havia necessitat les sessions anteriors per arribar a aquest punt. Com es pot apreciar a la Figura 15 A (veure Annex), la sessió en què apareix aquesta dimensió en menor freqüència és la S 5. No sembla casual que la sessió 8 es trobi just a la meitat de la durada total del tractament: considerem que el tema sobre el maltractament té la importància suficient com per establir dos blocs imaginaris en la intervenció. Dins del primer bloc de sessions, de la S 3 a la S 7, els temes més tractats per la pacient han estat els corresponents a la **“Dimensió espiritual”** (a la S 3) i a la **“Dimensió metacomunicació relació terapèutica”** (a la S 5). La “Dimensió espiritual” ha estat el tema més tractat a la primera sessió analitzada (**S 3**), que coincideix amb la tècnica de la imaginació guiada. Pensem que aquesta sessió, la primera que va rebre sola, posa de relleu la importància que per a la pacient tenen els aspectes espirituals per a la solució dels seus problemes. De fet, aquest serà un concepte que marcarà tota la intervenció, com il·lustra la cançó que escriuen pacient i terapeuta (“Quiero llegar”, veure Annex). L'altra dimensió del primer bloc de la intervenció és la **“Dimensió metacomunicació relació terapèutica”**, que apareix amb més freqüència a la **S 5**. Considerem que aquesta dada posa de relleu que l'establiment d'un vincle entre terapeuta i pacient s'ha elaborat durant les primeres sessions de la intervenció terapèutica. Aquest vincle podria correspondre a la primera fase de l'aliança terapèutica, amb el seu punt àlgid a la “tercera sessió” (que en el nostre cas, correspondria a la S 5, la tercera que va rebre sola), d'acord amb Horvath i Luborsky (1993, p. 567).

Les sessions que van de la S 9 a la S 13 formen el segon bloc d'aquesta intervenció. Les dimensions més freqüentment tractades, quant a TP, han estat la **“Interpersonal”** i la **“Emocional/ cognitiva”**, les quals han tingut el seu major

protagonisme a la **sessió 9**. Donat que ens trobem en el segon bloc de la intervenció, sembla que els temes que han necessitat major atenció en aquest moment han estat els referents a aquests aspectes de la vida de la pacient. No oblidem que venim de tractar el tema del maltractament a la sessió anterior (S 8). La dimensió que pren protagonisme a la **S 11** és la **“Sòcio-cultural”** (veure Annex, Figura 15 A). Considerem que aquesta dimensió aglutina els temes corresponents a les dimensions anteriors i es podria considerar com la conseqüència d’haver-les tractat anteriorment. De fet, en aquesta dimensió es troben els temes que la pacient considera com a resposta a la seva situació actual.

En el Cas B i pel que fa al total de la intervenció, hem establert dos punts en què s’han agrupat la majoria de dimensions. Per una part, la S 3 ha estat el moment en què s’han tractat majoritàriament els temes corresponents a les dimensions **“Dimensió sòcio-cultural”** i **“Dimensió emocional/ cognitiva”**. D’altra part, la S 5 és la que ha agrupat els temes de la **“Dimensió Interpersonal”** i **“Dimensió metacomunicació relació terapèutica”**. Hem considerat que en el primer punt (S 3), la pacient ha pogut reconèixer, mitjançant l’escriptura d’una cançó (“Amor de madre”, veure Annex), quins temes són els importants per a ella en l’actualitat, com el seu paper com a mare i poder retornar amb la seva família (“Dimensió sòcio-cultural”), temes molt relacionats amb l’esfera emocional de la seva vida (“Dimensió emocional/ cognitiva”). El segon punt important de la intervenció ha correspost al moment en què s’ha consolidat la relació terapeuta-pacient (“Dimensió metacomunicació relació terapèutica”) i ha pres protagonisme la seva filla, present a la sessió (“Dimensió Interpersonal”) (veure Annex, Figura 15 B).

En el Cas C i pel que fa al total de la intervenció, hem establert tres moments, corresponents a la S 1, 2 i 3 i hem ressaltat les dimensions que han aparegut majoritàriament a cadascuna d’elles i, en algun cas, les categories. Els temes que han aparegut majoritàriament a la S 1 han estat els corresponents a la categoria *“Ferpeticions”*, de la “Dimensió emocional/ cognitiva”, tan per a les preguntes com per als imperatius. A la S 2 hem trobat com a temes més majoritaris els corresponents a la **“Dimensió interpersonal”**, **“Dimensió espiritual”**, **“Dimensió corporal”**, **“Dimensió metacomunicació relació terapèutica”** i *“Autoestima negativa”* i

“*Sentiments negatius*”. Pel que fa a la S 3, els temes que han aparegut amb més freqüència han estat els de la “**Dimensió socio-cultural**”, “**Dimensió emocional/ cognitiva**” i les categories “**Dir no**”, “*Autoestima positiva*” i “*Sentiments positius*” d’aquesta darrera dimensió. Hem considerat que el total de la intervenció ha estat marcada pel to de la S 2, en la qual s’han produït la més alta quantitat d’expressions corresponents a la majoria de dimensions, així com les negatives corresponents a la “**Dimensió emocional/ cognitiva**”. En aquesta sessió és on han aparegut els temes corresponents al seu passat, davant dels quals la pacient s’ha negat a reconèixer cap element positiu (tret de la seva filla). Ara bé, les expressions positives d’aquesta dimensió són les que han tingut protagonisme a la S 3 i darrera, junt amb la categoria “**Dir no**”, i la “**Dimensió sociocultural**”, que li han mostrat possibles vies d’actuació per a un futur (veure Annex, Figura 15 C).

Pel que fa a la “**Dimensió emocional/ cognitiva**”, hem observat que les categories que fan referència a aspectes positius, com les d’“**Autoestima positiva**” i la de “**Sentiments positius**” es troben de manera majoritària, quant a nombre de TP, a les sessions finals de la intervenció (Cas A: **S 11 i S 13**; Cas C: **S 3**, veure Annex, Figura 10 i 11 A i C). Interpretem aquesta dada positivament, en el sentit que creiem que la intervenció pot haver contribuït a aquest augment. Contràriament i pel que fa a aspectes negatius, com els de les categories “**Autoestima negativa**” i “**Sentiments negatius**”, hem trobat que apareixen amb major freqüència en sessions prèvies (Cas A: **S 8 i 9**; Cas B: **S 3**; Cas C: **S 2**, veure Annex, Figura 10 i 11 A, B i C). De fet, en el Cas A, la S 8 és la que marca el punt en què va sorgir el tema sobre el maltractament, per primer cop, per part de la pacient; en el Cas B i C, la S 3 coincideix amb l’escriptura d’una cançó sobre els temes que preocupen a les pacient. En el Cas A, la **S 9** també és on apareix amb més freqüència la categoria “**Dir no**”, coincidint amb les dues anteriors i en Cas C ho fa a la S 3 i darrera (veure Annex, Taula 24 A i C). Donat que hem considerat aquesta expressió com un aspecte de l’assertivitat, creiem que és un bon indicador de progrés en aquest aspecte. Pel que fa a la categoria “**Fer peticions**”, observem que apareix a la **S 5** en major freqüència en els Cas A i C. En aquests casos ho podem considerar com un aspecte que ha contribuït a la formació del vincle entre terapeuta-pacient durant les primeres

sessions (veure Annex, Figura 12 A i B).

Quant al tipus de **tècniques musicoterapèutiques** utilitzades, hem pogut inferir algunes correspondències entre els moments en què es van utilitzar aquestes i els temes sobre el maltractament. Així, sabem que, si deixem de banda l'ús majoritari de la pregunta com a tècnica d'intervenció, trobem que l'audició ha estat la tècnica musicoterapèutica que ha fet sorgir, principalment, temes corresponents a la dimensió "Metacomunicació relació terapèutica", segurament per haver estat moments en què es va poder establir una conversa de tipus més personal. La imaginació guiada amb música ha permès que sorgissin temes relacionats amb la "Dimensió espiritual", juntament, en aquest cas, amb l'ús del dibuix. Això podria coincidir amb el que diu la literatura sobre les àrees cerebrals que reben l'efecte de la música. Aquestes àrees poden ser les mateixes que les que tenen a veure amb l'ús de la imaginació (Kaser, 1993). Mitjançant l'ús d'imatges i símbols es facilita l'accés a aspectes de la vida espiritual i a noves maneres de resoldre els problemes (Austin, 1996; Bonny, 2002; Parra, 2005c). Finalment, és curiosa l'associació que hem trobat entre l'ús de l'escenificació i l'accés a temes relacionats amb la dimensió "Corporal". Aquesta tècnica sembla facilitar una obertura a altres àrees diferents del propi jo, mitjançant l'ús del cos (Moreno, 1993). En un cas de maltractament en què els records traumàtics poden ser difícils de verbalitzar, la música apareix com una forma d'expressió que facilita aquest fenomen, d'acord amb MacIntosh (2003). Aquests resultats coincideixen, en part, amb els de Cassity i Theobald (1990). Pel que fa al moviment/ ballar, hem observat que ha estat una tècnica que ha afavorit el sorgiment de la major part de les dimensions, segurament per la mateixa raó que en el cas de l'escenificació. De cara a posteriors investigacions podríem aplicar exclusivament les tècniques musicoterapèutiques que hem vist aquí relacionades amb els temes sobre el maltractament. Malgrat això, considerem, d'acord amb Skaggs (1997) que l'ús d'una o altra modalitat d'art en una mateixa sessió i al llarg de les mateixes pot expandir i impulsar les altres.

El moviment/ ballar i la pregunta han estat les tècniques més utilitzades, pel que fa a les vegades que apareix en les diferents dimensions. Li han seguit, la imaginació guiada i l'audició. Pel que fa a l'ús del **moviment/ ballar**, considerem

que és una tècnica que permet crear un clima còmode i afavorir una actitud positiva durant una intervenció d'aquestes característiques. Quant a la **pregunta**, considerem que en aquesta modalitat podem incloure les variants que no pertanyen a les tècniques musicoterapèutiques; per aquest motiu, sembla lògic que hagi estat la que ha fet sorgir més dimensions quan se n'ha fet ús. La **imaginació guiada**, tot i que s'ha utilitzat en comptades ocasions, ha fet sorgir el suficient nombre de dimensions, quan se n'ha fet ús, com perquè hagi estat la tercera tècnica més utilitzada, lloc que comparteix amb l'**audició**, la qual sembla permetre abastar la suficient gamma de temàtiques com per ocupar aquesta posició. El **dibuix** ha estat una altra tècnica molt utilitzada, sovint junt amb la imaginació guiada, raó per la qual la trobem a continuació d'aquesta, quant a freqüència al llarg de les dimensions.

La “Dimensió emocional/ cognitiva” i “Sòcio-cultural” són les que han sortit més cops en funció de les tècniques musicoterapèutiques. Aquests resultats han coincidit amb els trobats en l'ordre de freqüència en TP de cada dimensió (veure Taula 24 A, B i C i Annex, Taula 38 A, B i C). La resta de dimensions, contràriament, han aparegut en un altre ordre de freqüència, en funció de les tècniques utilitzades. D'aquest fet deduïm que, independentment que una dimensió hagi aparegut amb una determinada freqüència al llarg de les sessions, quant a nombre de TP, pot haver estat present més vegades si prenem com a referència les tècniques que s'han utilitzat. Això sembla posar de relleu la importància d'unes tècniques sobre les altres en aquest tipus d'intervenció.

Un altre aspecte determinant d'aquesta intervenció, junt amb el tipus de disseny de cas únic (N=3), ha estat l'enfocament teòric des de la **Psicologia Humanista** i el tipus de teràpia amb música. En el punt 2.3. vam argumentar les similituds entre els principis holístics d'aquest model psicològic i la modalitat d'intervenció de la **Musicoteràpia**. També vam defensar la idea d'incidir en l'*àrea emocional* com a mitjà per actuar en la resta de dimensions de la persona (Parra, 2005b,c; Rosal i Gimeno, 2001; Thaut, 1989b). Els resultats de l'anàlisi quantitativa de l'Estudi 1 ens han mostrat una millora, en el Cas A, per a les tres variables emocionals que vam escollir per incidir-hi, i per a la depressió, en el Cas B, amb les excepcions que vam comentar a l'apartat 3.5., corresponents a les dimensions

discomunicació (del qüestionari de depressió) i iniciar interaccions positives amb l'altre sexe (del qüestionari d'habilitats socials), en el Cas A. D'una banda, l'anàlisi qualitativa de l'Estudi 2 ens ha ofert un ventall d'àrees relacionades amb la persona que han sorgit de la conversa entre terapeuta i pacient al llarg de la teràpia. Ens sembla molt important destacar que aquesta combinació de dades ens permet accedir a aspectes que d'altra manera restarien fora del nostre domini (Bruscia, 1995). Així, hi ha elements relacionats amb l'**àrea espiritual** (i amb la imaginació) o amb la **relació terapeuta-pacient** que només una anàlisi qualitativa pot facilitar-nos. D'altra part, els resultats corresponents als qüestionaris que han empitjorat es poden entendre millor des de l'anàlisi qualitativa, com ja vam predir en el punt 3.5. Aquests resultats feien referència a un empitjorament en la dimensió *discomunicació* del qüestionari de depressió CET-DE, per al Cas A, en el seguiment, tornant a millorar en el post test (però no fins al nivell del pre test). Aquest resultat l'explicàvem pel fet d'haver estat l'única dona que va decidir assistir a totes les sessions de Musicoteràpia, en la primera fase de la tesi doctoral, fet que va produir certa fredor en la convivència amb les altres dones de la casa d'acollida. Una altra dimensió que va empitjorar en el Cas A va ser *iniciar interaccions positives amb l'altre sexe*, del qüestionari d'habilitats socials, EHS. En aquest cas l'interpretàvem com cert canvi d'actitud envers aquesta àrea de la seva vida, en què la pacient ha expressat sentir-se més tranquil·la que abans.

Pel que fa al Cas B, considerem que la millora en la variable depressió, mitjançant els dos mètodes de mesura, reflecteix l'efecte positiu de la teràpia en aquesta dimensió de la pacient. Pel que fa a les altres dues variables, només hi podem constatar la molt baixa puntuació en el pre test, confirmant el diagnòstic que reben aquest tipus de pacients (Kubany et al., 2004; Zlotnick et al., 2006). El fet de no haver pogut obtenir més informació de la pacient, després de la S 8, podria reflectir una mancança en aquestes dues àrees, és a dir, tant en assertivitat com en autoestima i establir que si l'autoestima és la dimensió sobre la qual descansa la personalitat, cal que millori aquesta perquè ho facin les altres dimensions, d'acord amb Rovira (1998) i Matud (2005). Ara bé, la informació qualitativa que ens ofereix l'Estudi 2, apunta a que sí que hi ha hagut certa millora, encara que no s'hagi reflectit als qüestionaris. El

Cas C, per últim, no ha mostrat la puntuació en el pre test anàloga als altres dos casos i a la que presenten aquest tipus de dones: no ha puntuat en depressió i l'autoestima i l'assertivitat han puntuat igual o per sobre del centil 50. Per aquest motiu, sembla una conseqüència lògica que, després d'un primer període d'adaptació, en arribar a la casa d'acollida, aquesta dona hagi començat a experimentar un canvi en totes aquestes dimensions, la qual cosa ha desembocat en una sortida de la casa en forma de retorn amb el seu marit.

El fet d'incidir sobre totes les àrees de la persona ens ha mostrat la interrelació existent entre elles. Aquesta interrelació entre dimensions és congruent amb l'enfocament holístic de la **Psicologia Humanista** i la **Musicoteràpia** que defensen incidir en totes les dimensions de la persona (Parra, 2005b,c; Parra, 2006; Parra et al., 2006). En el nostre cas, podem establir certs paral·lelismes entre les dimensions sorgides de l'anàlisi qualitativa i les àrees que integren la persona, segons el model holístic de la salut. Les àrees fisiològico-conductual, emocional, sòcio-emocional, cognitiva i espiritual estarien representades per les dimensions corporal, interpersonal, sòcio-cultural, emocional/ cognitiva i espiritual de la nostra anàlisi. La "Dimensió metacomunicació relació terapèutica" faria referència, explícitament, a l'enfocament Humanista de la nostra intervenció.

Hi ha un aspecte relacionat amb l'enfocament Humanista que hem trobat corroborat dins la "**Dimensió metacomunicació relació terapèutica**": la idea del *compromís* del pacient amb la teràpia. Aquest concepte, pres de l'Anàlisi Transaccional (Steiner, 1991), pressuposa que, perquè una teràpia sigui efectiva, el pacient ha de mostrar un compromís sincer amb la seva evolució, tal com vam trobar en el nostre cas. D'acord amb Davis et al. (2000), el musicoterapeuta des d'un enfocament Humanista, utilitza activitats musicals com a vehicle a través del qual construir una relació i impulsar el seu procés. Ja hem destacat la importància de l'establiment de l'**aliança terapèutica** (Bordin, 1976, 1994, 2004; Rogers, 1961) i d'uns vincles afectius segurs (Bowlby, 1993; Rovira, 2000) per impulsar-la. Aquest tipus de relació ens remet al model conceptual de Musicoteràpia de què ens parla Curtis (2000, p. 158):

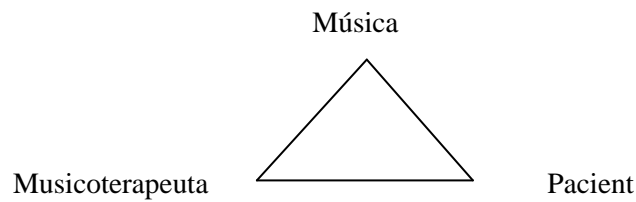

Figura 16: *Model conceptual de la Musicoteràpia (Curtis, 2000).*

Segons aquest model, la Musicoteràpia es concep com a resultat de la interacció i la relació entre tres components: la música/ experiència musical, el musicoterapeuta i el client. Aquests components es consideren interrelacionats, com en el cas dels tres costats d'un triangle, cadascun essencial per a l'altre. Com a conseqüència, el resultat d'eliminar qualsevol de les tres parts d'aquest triangle conceptual no podria ser considerat com a Musicoteràpia. Des de qualsevol altre model psicològic, com ara l'Humanista, es considerarien dos dels tres components d'aquests triangle: el client i el musicoterapeuta. Des de la Musicoteràpia, el musicoterapeuta transforma la informació pròpia del model psicològic que adopta, en aquest cas l'Humanista, en tècniques i activitats musicoterapèutiques apropiades. El fet d'utilitzar un mitjà *creatiu*, com el de la música, encaixa perfectament amb les aspiracions Humanistes de potenciar la capacitat creadora de la persona com a pas per a la seva *autorrealització*.

Un altre aspecte que volem comentar és el de la **definició de les nostres tres variables**. Vam escollir com a referent la definició que Schutte et al. (2002) ofereixen d'Intel·ligència Emocional i vam establir la distinció entre intel·ligència intra i interpersonal proposada per Gardner (1995). Segons aquesta distinció, l'autoestima i l'estat d'ànim s'inclourien dins la intel·ligència intrapersonal i l'assertivitat, considerada equivalent a les habilitats socials, s'inclouria dins la interpersonal. El que hem trobat a partir de l'anàlisi qualitativa és la "**Dimensió emocional/ cognitiva**", que inclouria aquestes variables i aspectes relacionats. Aquesta nomenclatura no restaria lluny del constructe de la Intel·ligència Emocional, d'acord amb Goleman (1996), que ressalta el paper central de la relació emoció-cognició i la rellevància de l'*autoconsciència*, d'acord amb els postulats Humanistes

(Feixas i Miró, 1993; Field, 1997). De fet, hi ha autors que identifiquen l'autoestima amb una obertura a l'autoconsciència (Field, 1997; Mruk, 1998).

La dimensió que hem anomenat **“Emocional/ cognitiva”** inclou la categoria “Autoestima”, que hem especificat en positiva i negativa (Mruck, 1998) i les categories “Dir no”, o “Fer peticions”, que trobem en el qüestionari d'habilitats socials, EHS (Gismero, 2002), utilitzat en la nostra intervenció per mesurar l'assertivitat. En el cas de “Fer peticions”, l'anàlisi qualitativa també ens ha permès especificar els elements “preguntes” i “imperatius”, no trobats en el qüestionari. La categoria “expressar sentiments” la podríem incloure com un aspecte de l'estat d'ànim, pel fet d'haver especificat sentiments positius i negatius i propera a les dimensions *humor depressiu* i *discomunicació*, mesurades en el qüestionari per a la depressió, CET-DE (Alonso-Fernández, 1995). Tot i així, en el qüestionari d'habilitats socials trobem la dimensió “autoexpressió” que podria incloure la nostra categoria. Aquesta interrelació entre variables i categories és la que ja havíem trobat a l'apartat 1.5. En el cas de la variable **estat d'ànim**, destacaríem la seva relació amb la teoria de Seligman (1975) que considera la depressió (reactiva) com a resultat d'una manca d'*autonomia* i d'autoestima. Aquest autor també destaca la importància de la relació emoció-cognició per a la definició de la depressió. Com en el cas de Seligman (1975), Feixas i Miró (1993) i Bisquerra (2003) ressalten el paper de l'autonomia per al desenvolupament de l'autoestima i de l'autorealització des de postulats Humanistes i de la Intel·ligència Emocional. La interrelació entre les tres variables que hem mesurat i entre aquestes i la resta de dimensions és un aspecte que també havíem defensat a l'apartat 2.4., quan afirmàvem que totes tres comparteixen algunes dimensions en un grau o altre, pel fet d'estar directament relacionades amb l'element emocional. De nou, l'anàlisi qualitativa ens ha permès comprovar aquest fet mitjançant la “categorització oberta” (Rennie et al., 1988), com, per exemple, il·lustra el següent fragment, del Cas A:

S 4 TP. 610-612

M: como qué más vueltas, ¿ponemos más frases?

C: sí, a ver lo que has hecho, volver a a pensar si es lo que te gusta ¿te gusta lo que ha salido?

M: sí, bastante, **¡no cree que nos vamos a poner todo esto!**

En aquest fragment, hem inclòs una mateixa unitat de significat (“No creia que escriuríem tant!”) en tres categories diferents de la “Dimensió emocional/ cognitiva”: “Autoestima positiva” (subcategoria: “autoafirmació”), “Sentiments positius” (subcategoria: “ironia/ humor”) i “Dir no”. A més, l’hem inclòs a la categoria “Nosaltres dues”, de la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica” (veure Annex, Taula 14 A).

En un altre exemple, del Cas B, la unitat de significat “potser m’agradaria que em passés” (S 1 TP. 235-240), en referència a tornar-se a enamorar, pertany a la categoria “Sentiments positius” (subcategoria: “grat-satisfacció” i “optimisme”) de la “Dimensió emocional/ cognitiva”; a la categoria “Manera de pensar” (subcategoria: “records” i “prudència”) i “Plans de futur” (subcategoria: amor”) de la “Dimensió sòcio-cultural”; a la categoria “Amics/ relacions sentimentals/ amor” (subcategoria: “amor com a ideal”) de la “Dimensió interpersonal” i a la categoria “Esperit” (subcategoria: optimisme-paciència) de la “Dimensió espiritual” (veure Annex, Taula 13 B).

S 1 TP. 235-240

C: te gusta de qué habla

D: sí, yo qué sé, **a lo mejor también me gustaría**

C: mh

D: lo que dice la canción

En aquest apartat hem volgut presentar els diferents resultats obtinguts en la present tesi doctoral, relacionar-los entre si i establir les oportunes conclusions. En la següent part d’aquest treball exposarem les principals conclusions extretes de

l'apartat que acabem de tractar i dels resultats obtinguts al llarg de tota la investigació.

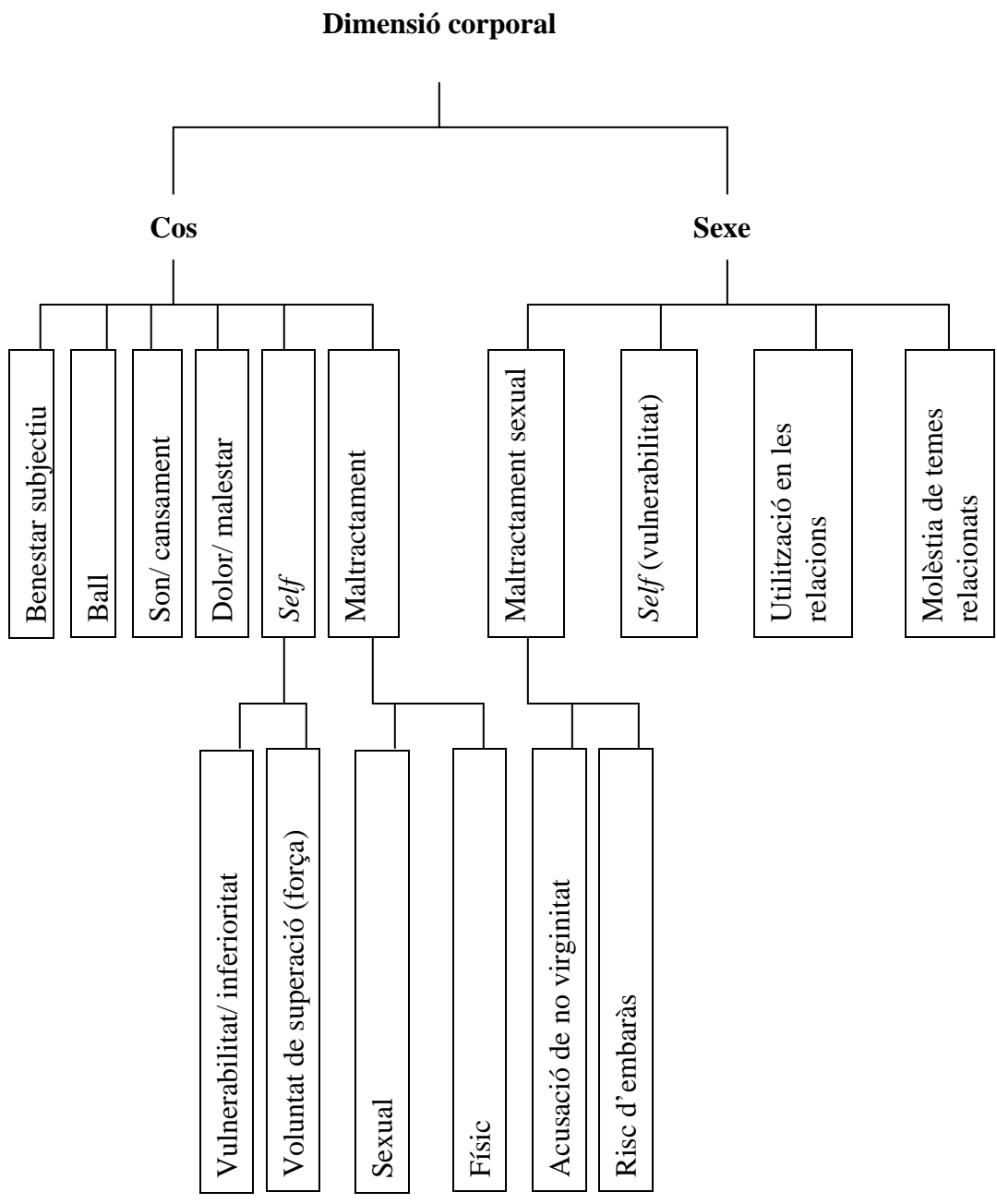

Figura 4 (A): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió corporal". Cas A.

Dimensió espiritual

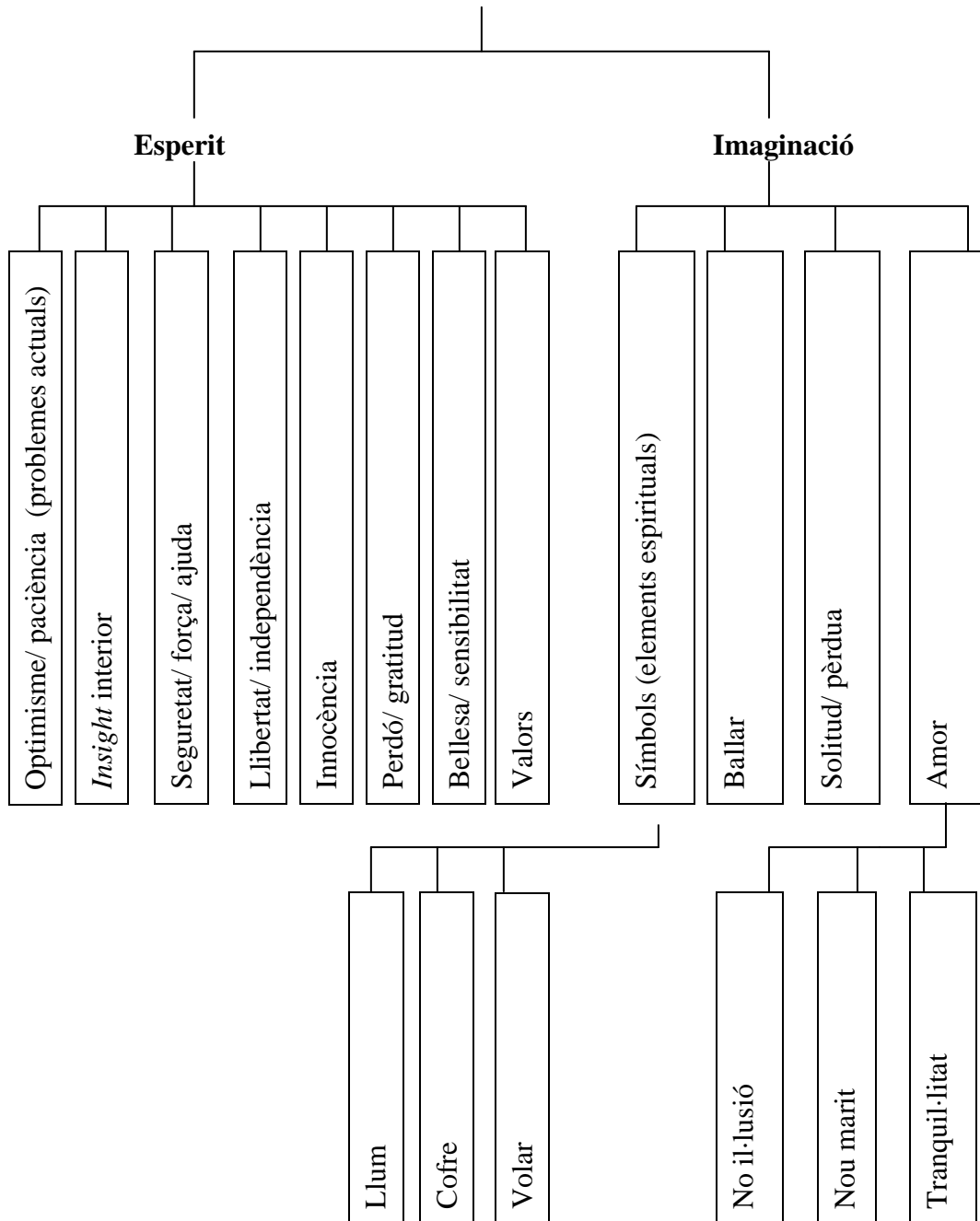

Figura 5 (A): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió espiritual". Cas A.

Dimensió metacomunicació relació terapèutica

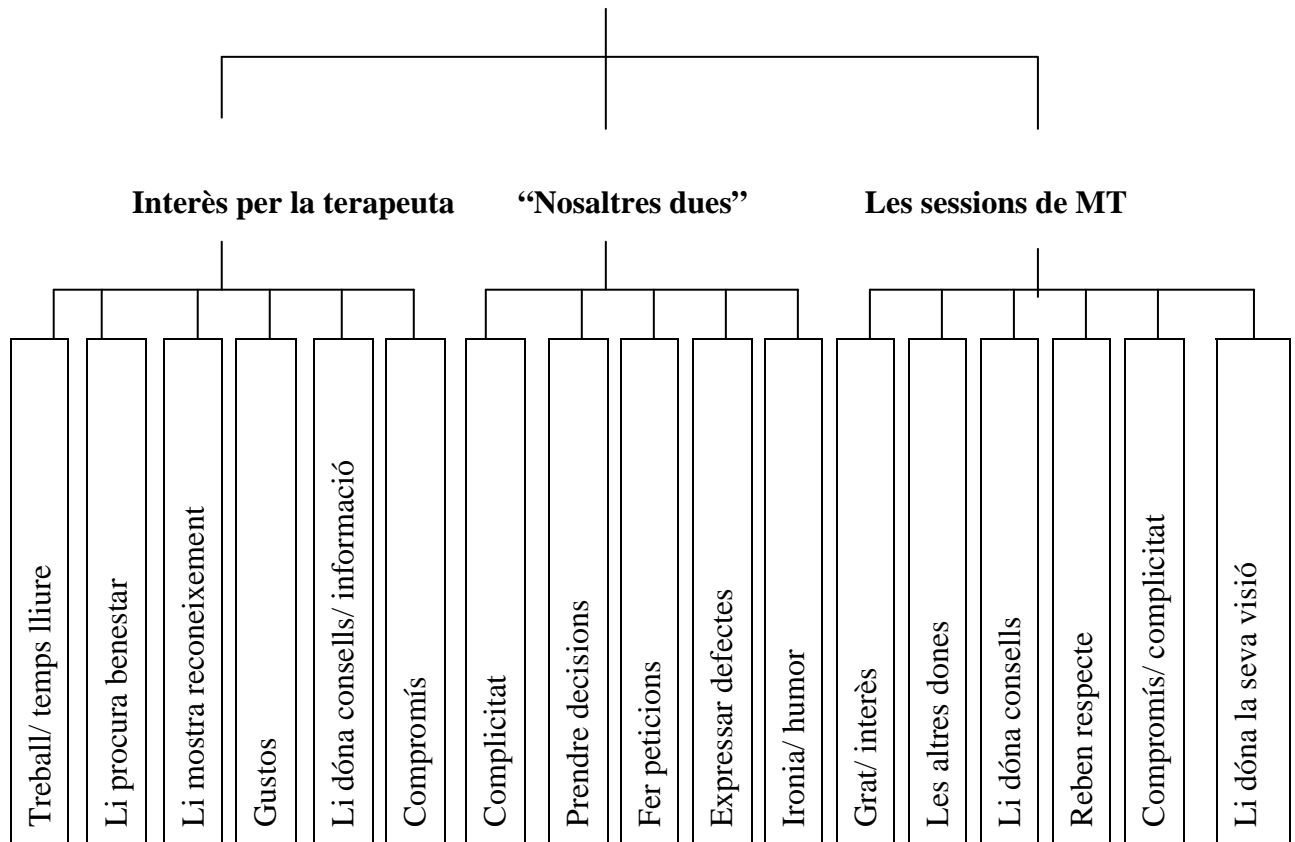

Figura 6 (A): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió metacomunicació relació terapèutica". Cas A.

Dimensió interpersonal

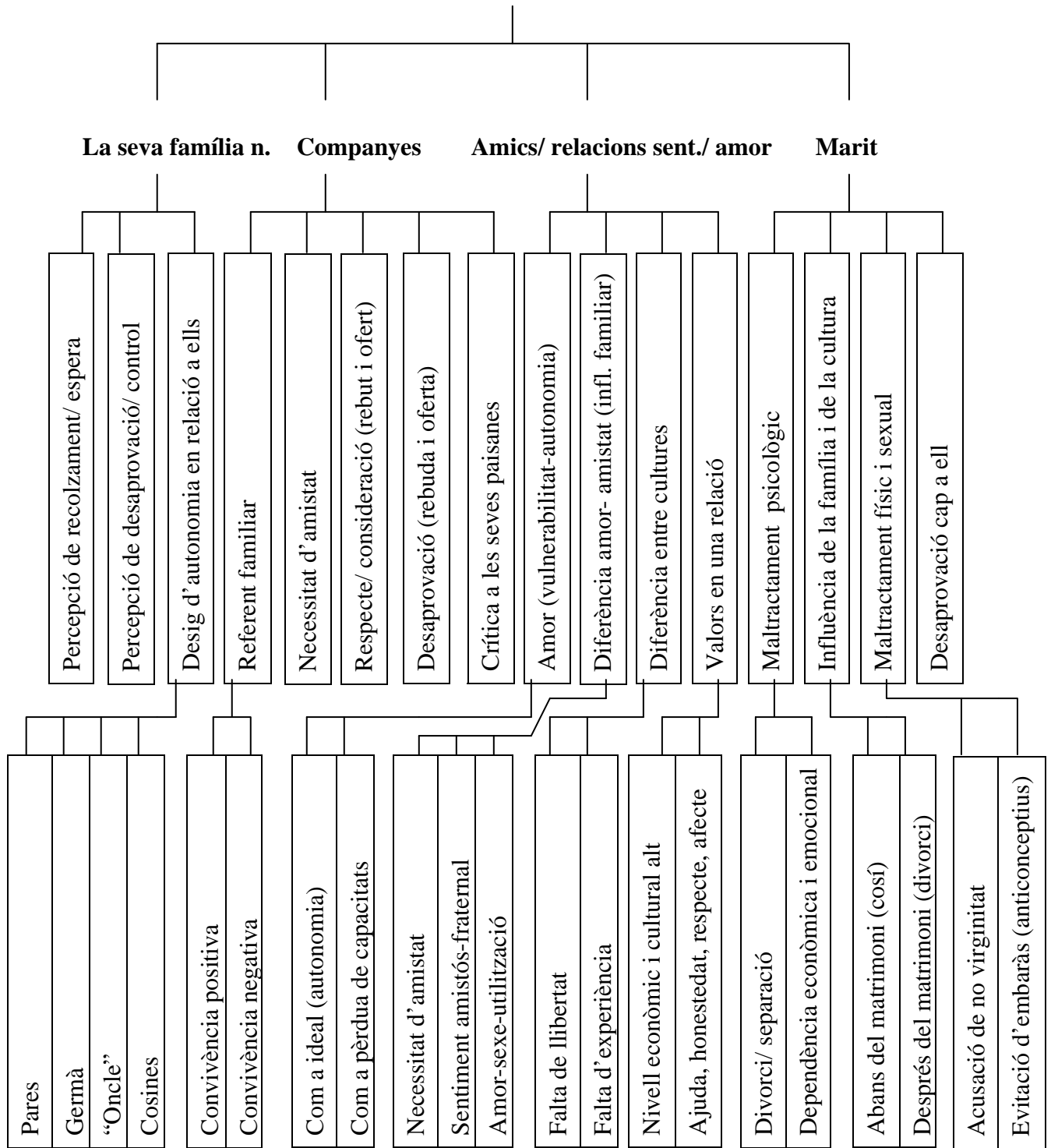

Figura 7 (A): Mapa de l'anàlisi semàntica de la “Dimensió interpersonal”. Cas A.

Dimensió socio-cultural

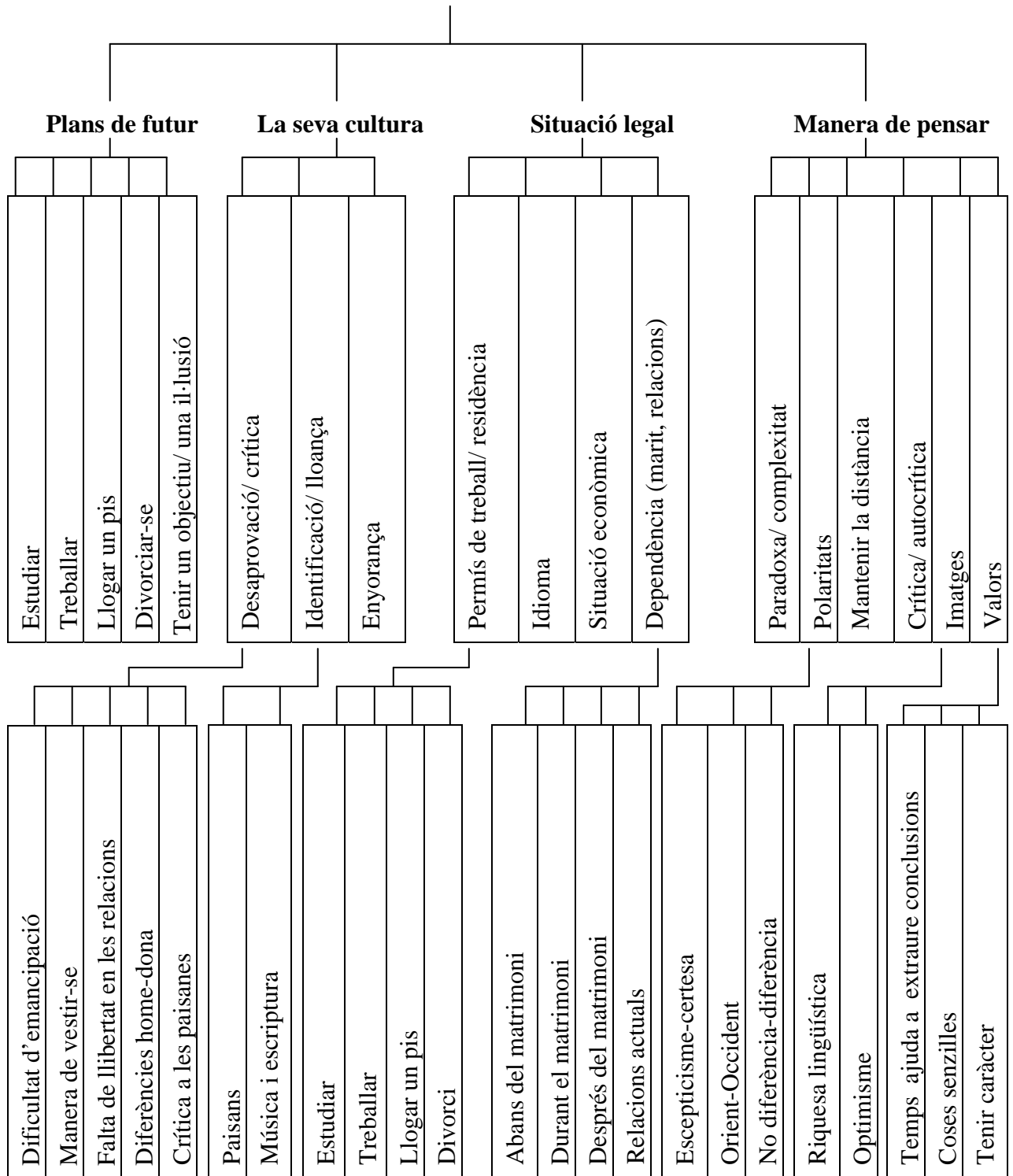

Figura 8 (A): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió socio-cultural". Cas A.

Dimensió emocional/ cognitiva

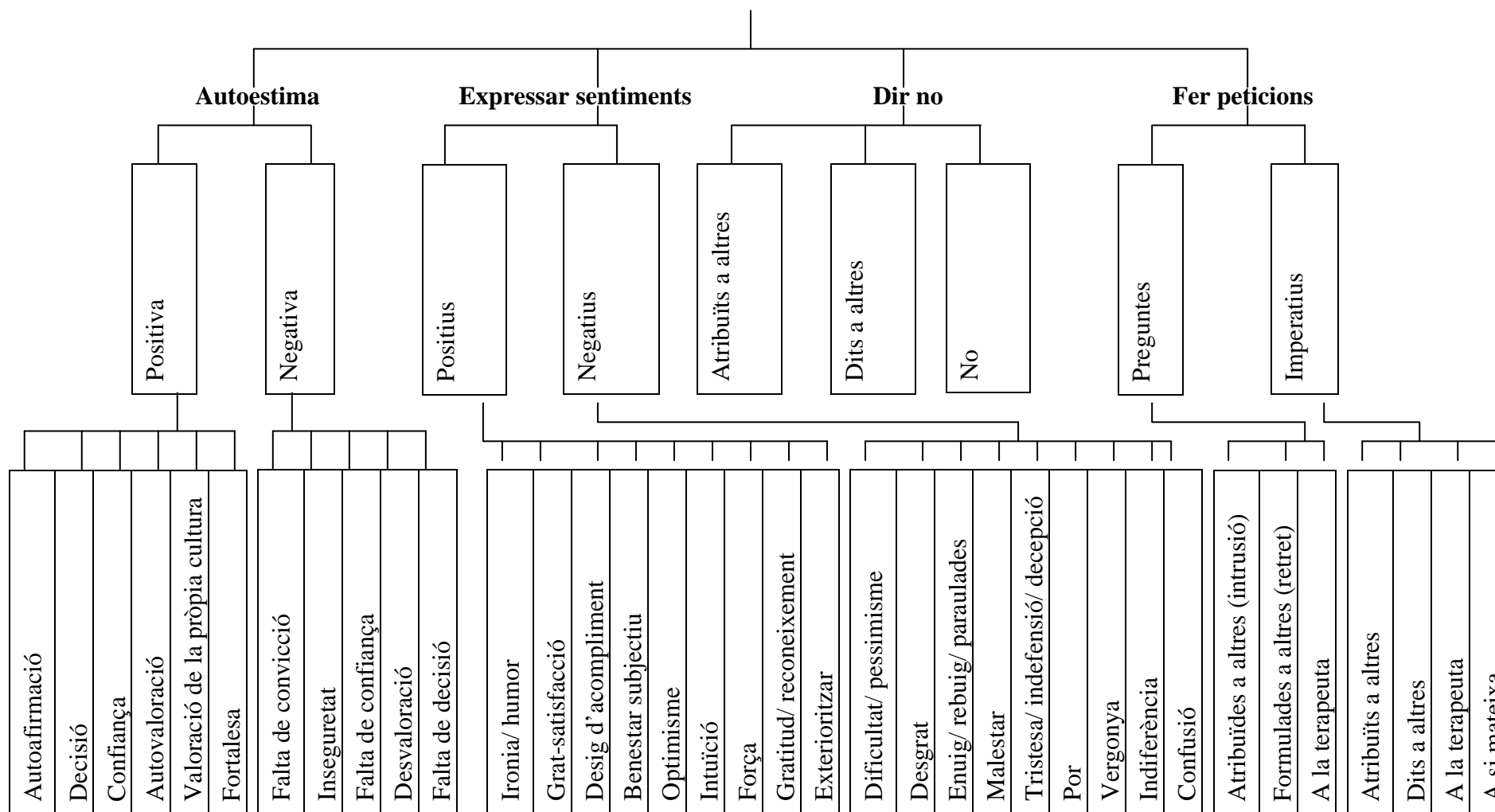

Figura 9 (A): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió emocional/ cognitiva". Cas A.

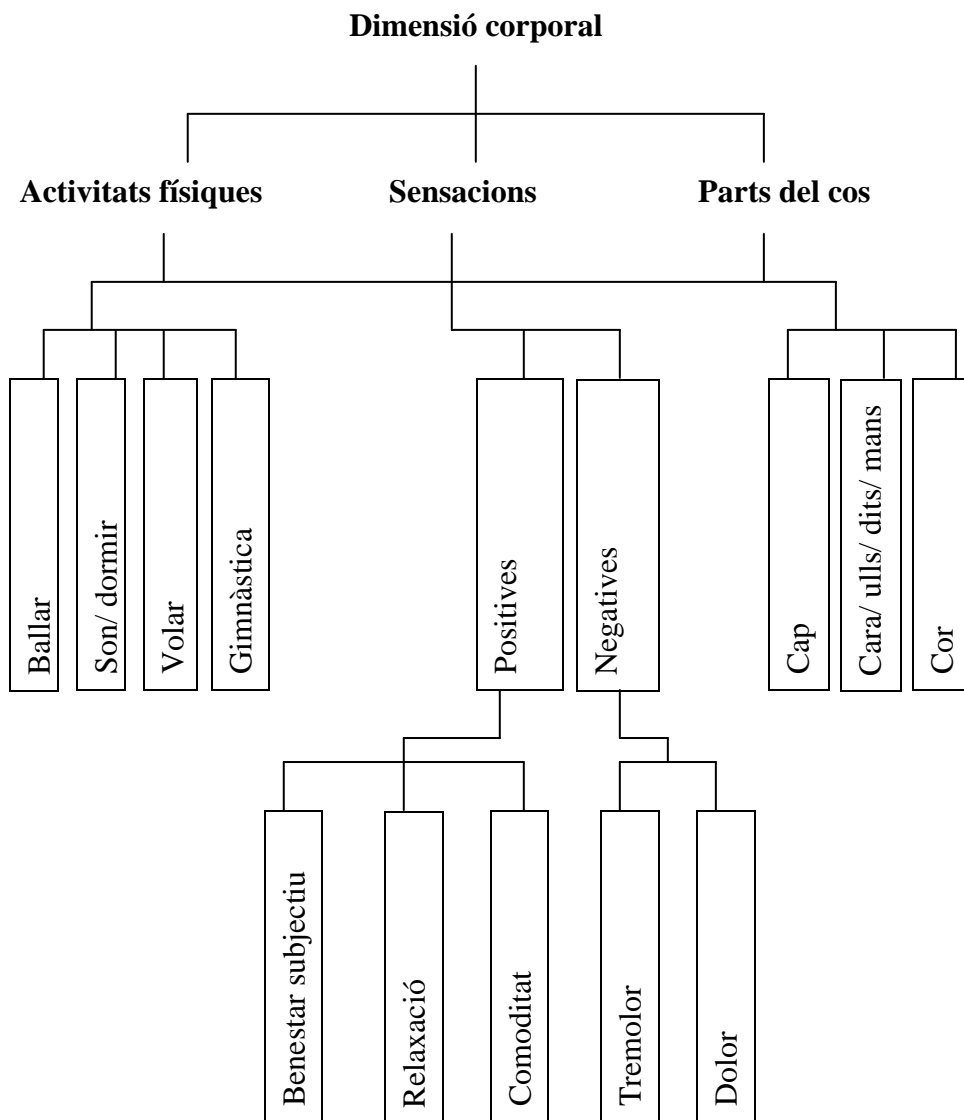

Figura 4 (B): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió corporal". Cas B.

Dimensió espiritual

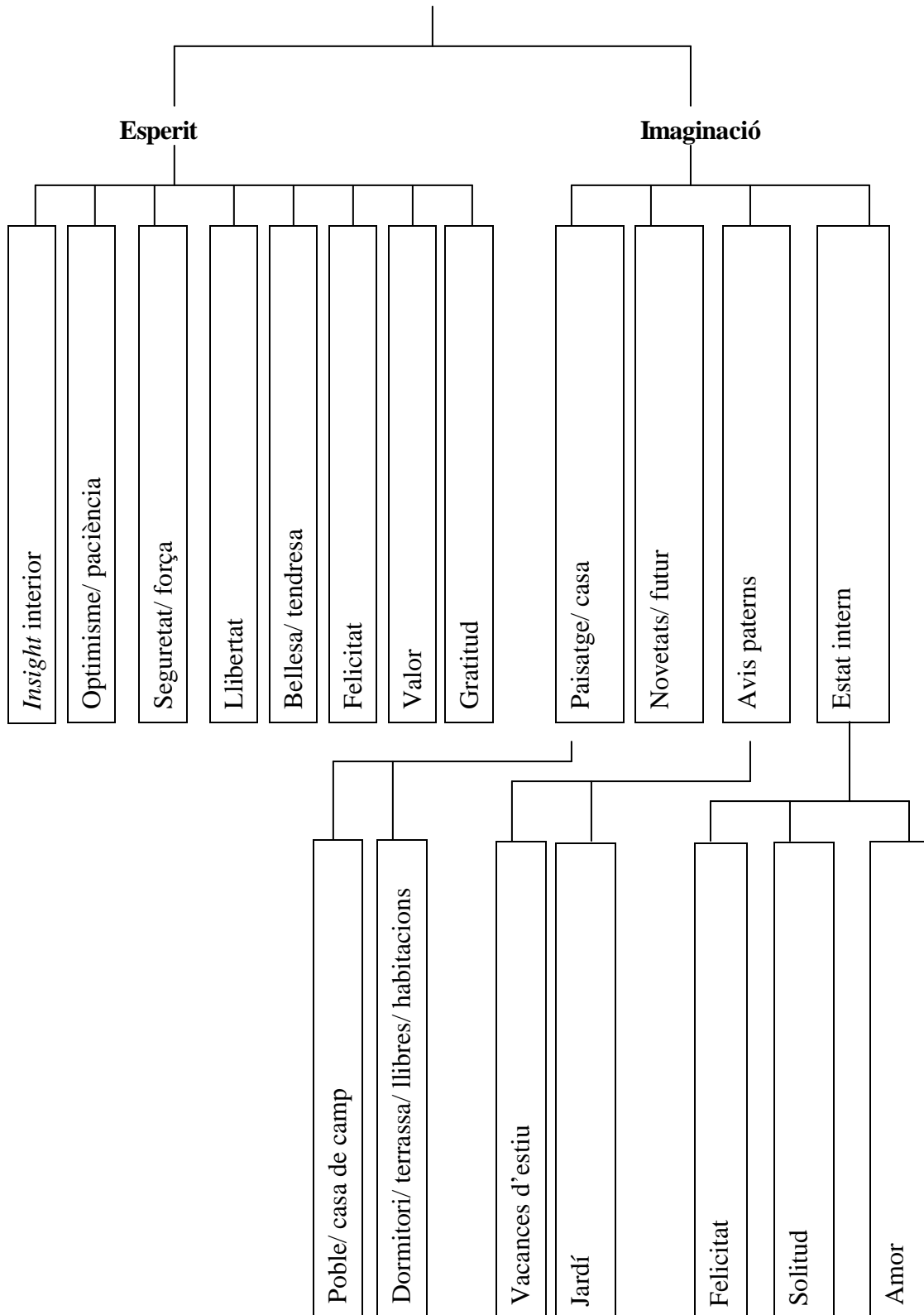

Figura 5 (B): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió espiritual". Cas B.

Dimensió metacomunicació relació terapèutica

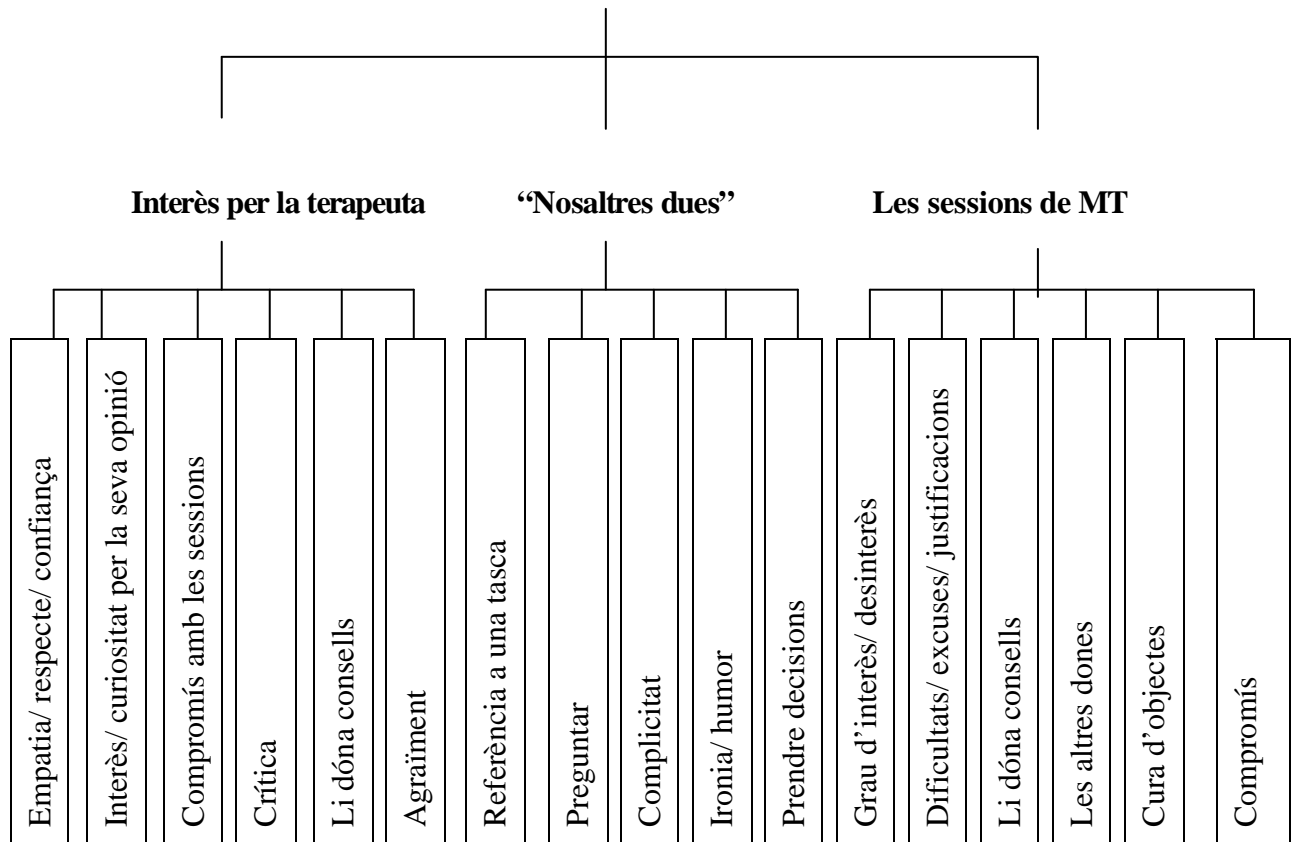

Figura 6 (B): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió metacomunicació relació terapèutica". Cas B.

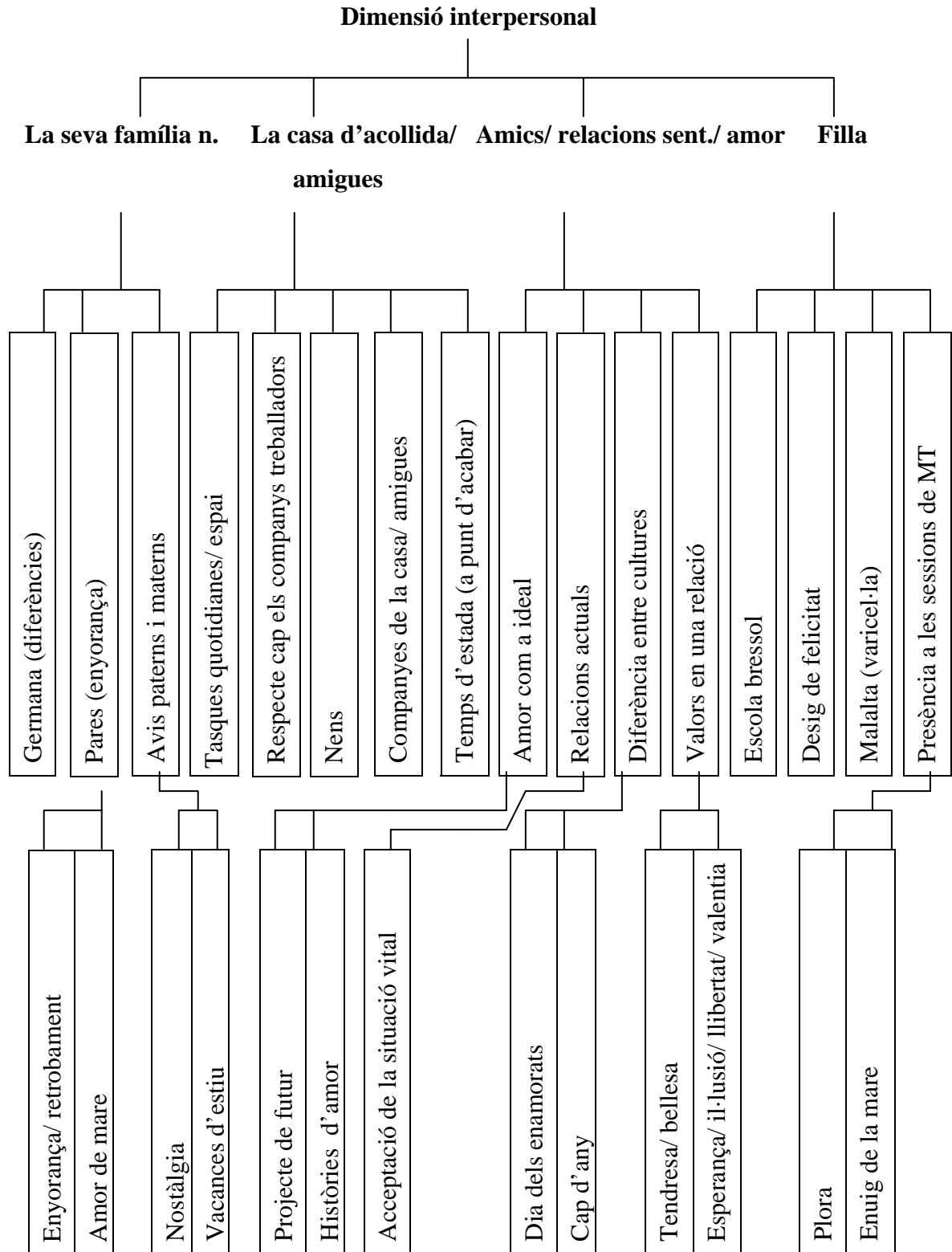

Figura 7 (B): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió interpersonal". Cas B.

Dimensió socio-cultural

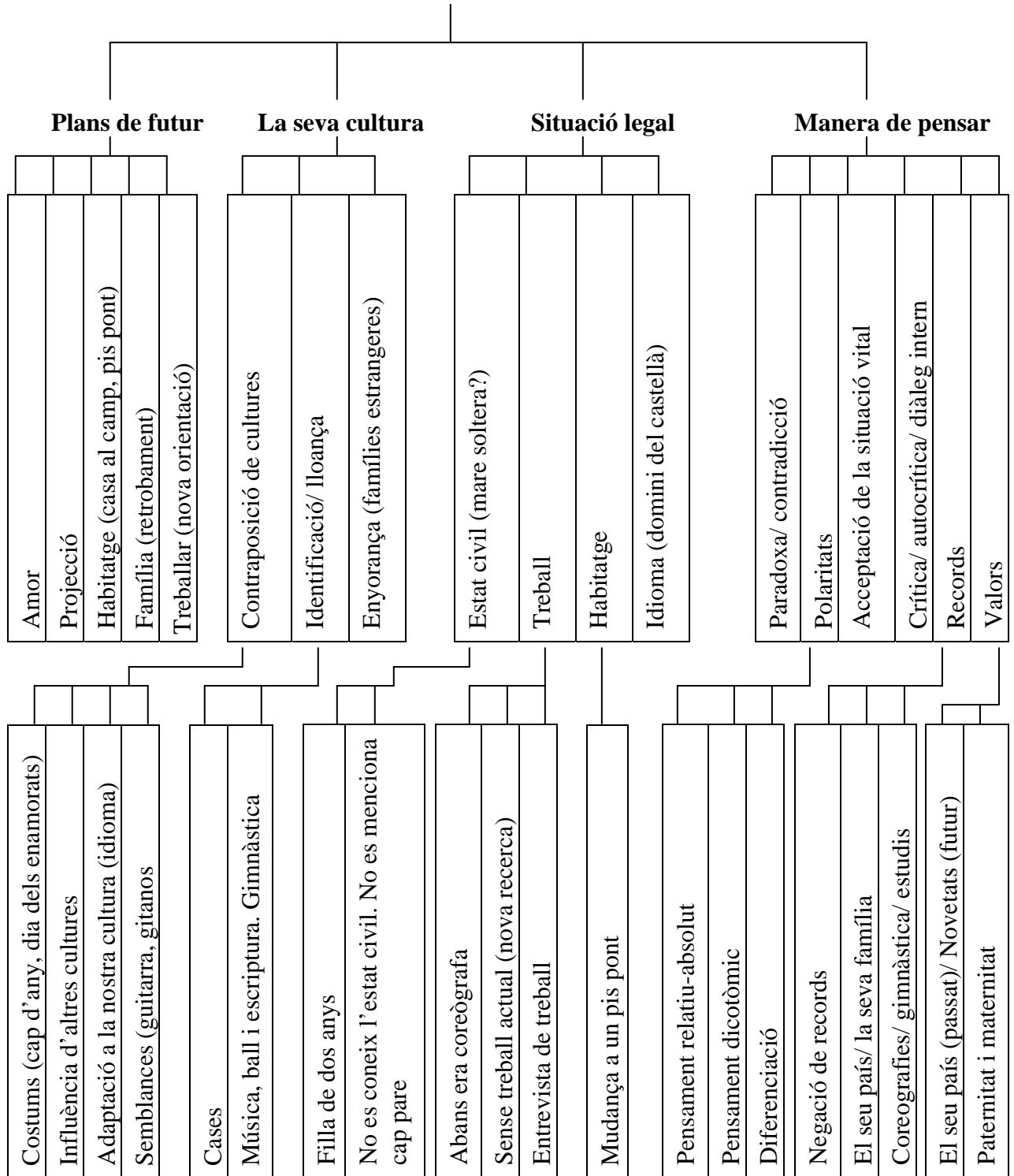

Figura 8 (B): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió socio-cultural". Cas B.

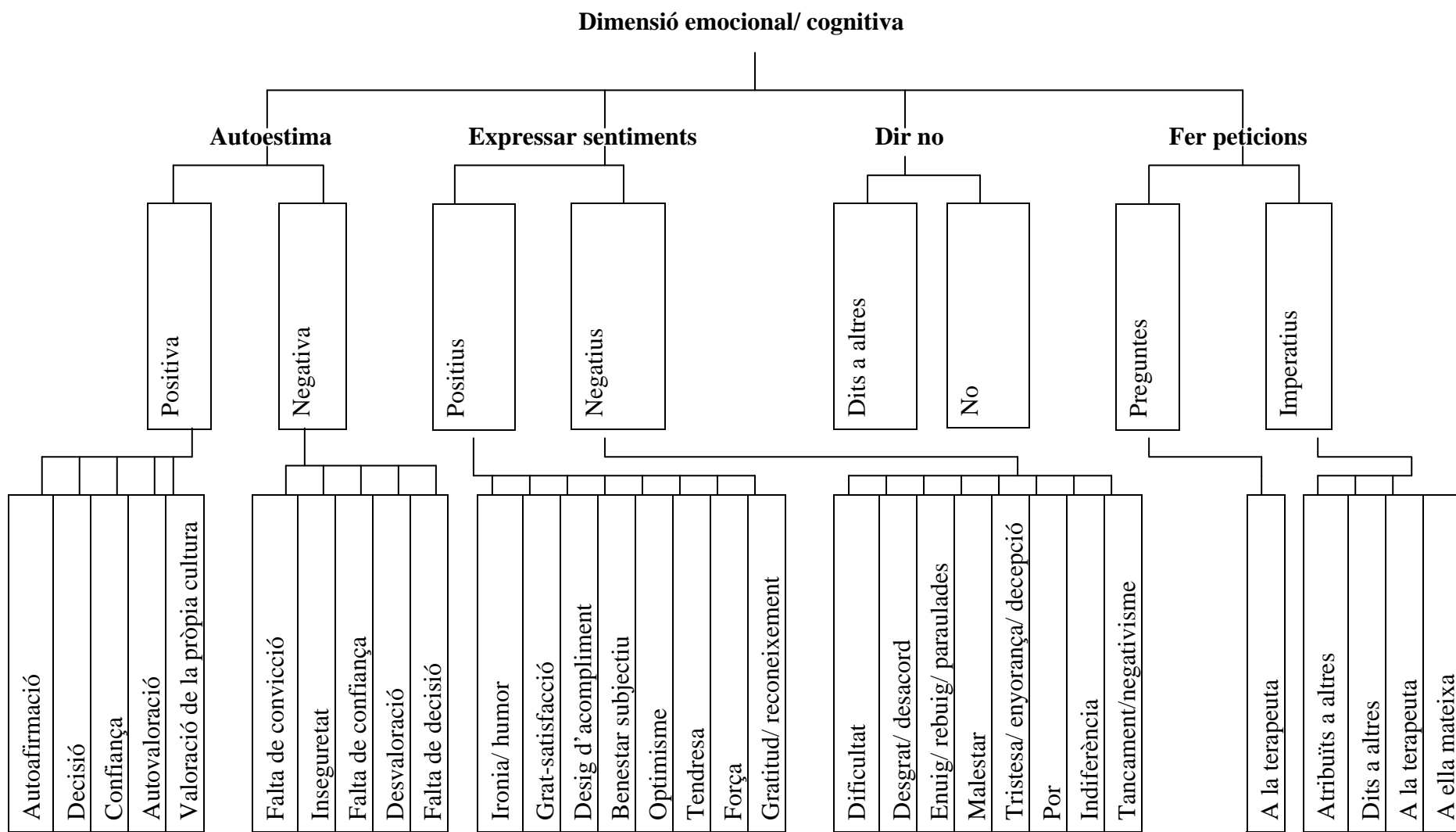

Figura 9 (B): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió emocional/ cognitiva". Cas B.

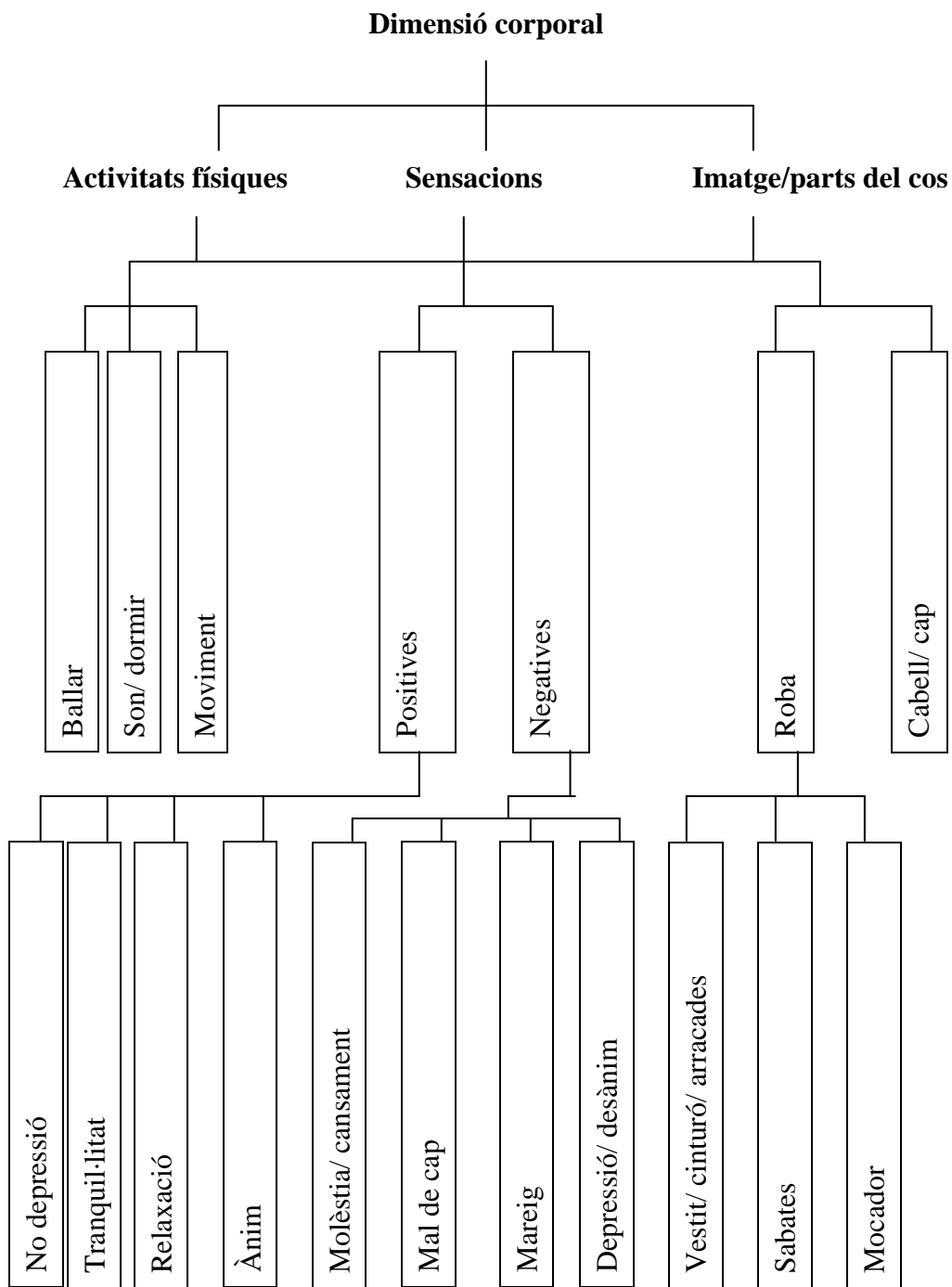

Figura 4 (C): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió corporal". Cas C.

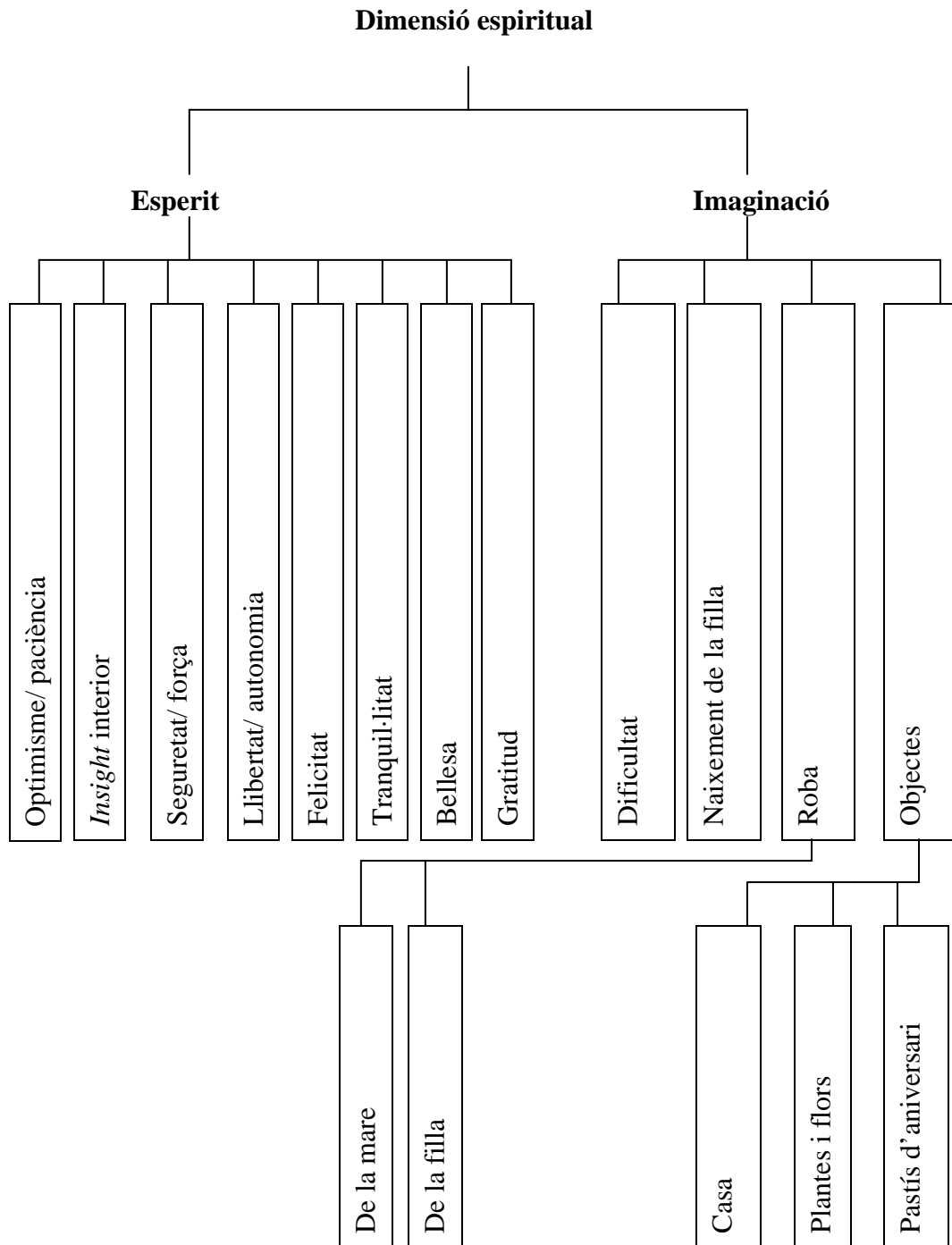

Figura 5 (C): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió espiritual". Cas C.

Dimensió metacomunicació relació terapèutica

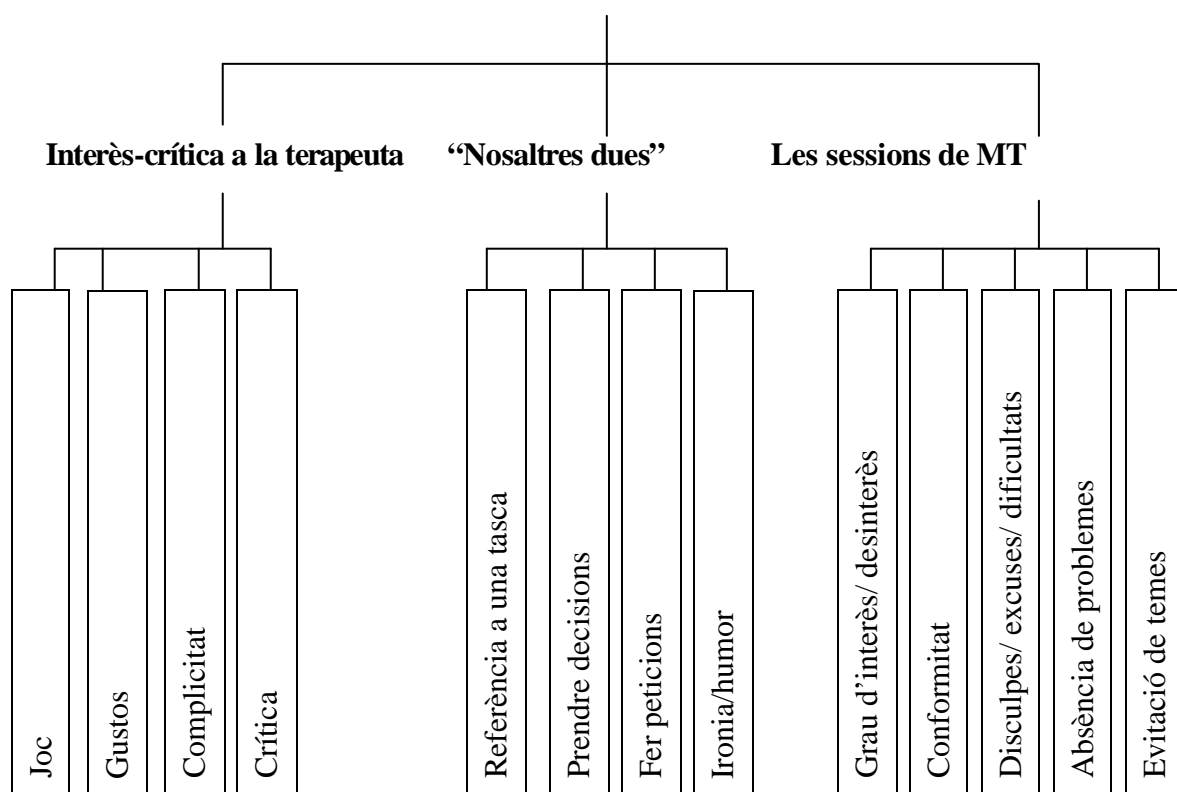

Figura 6 (C): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió metacomunicació relació terapèutica". Cas C.

Dimensió interpersonal

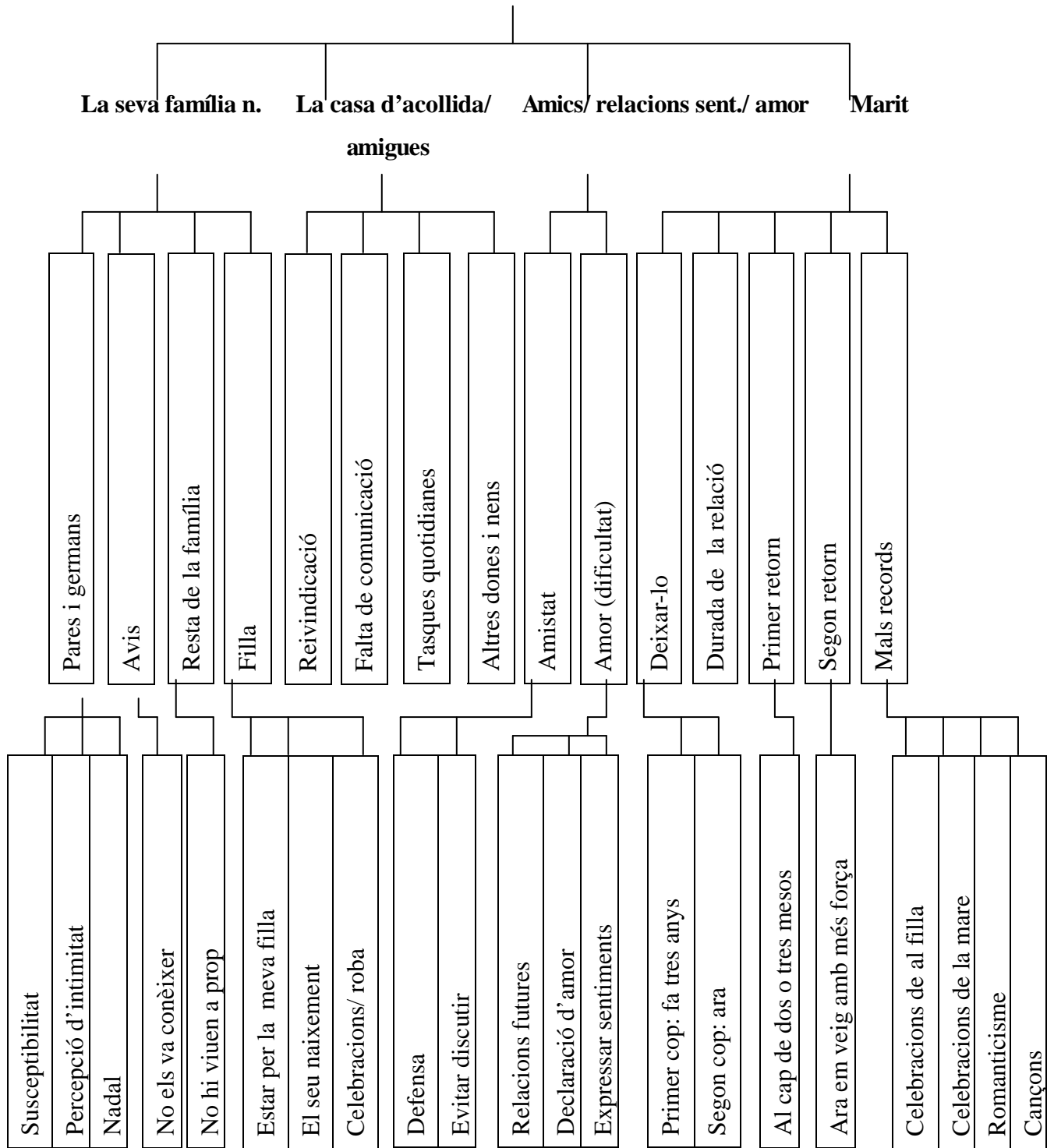

Figura 7 (C): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió interpersonal". Cas C.

Dimensió socio-cultural

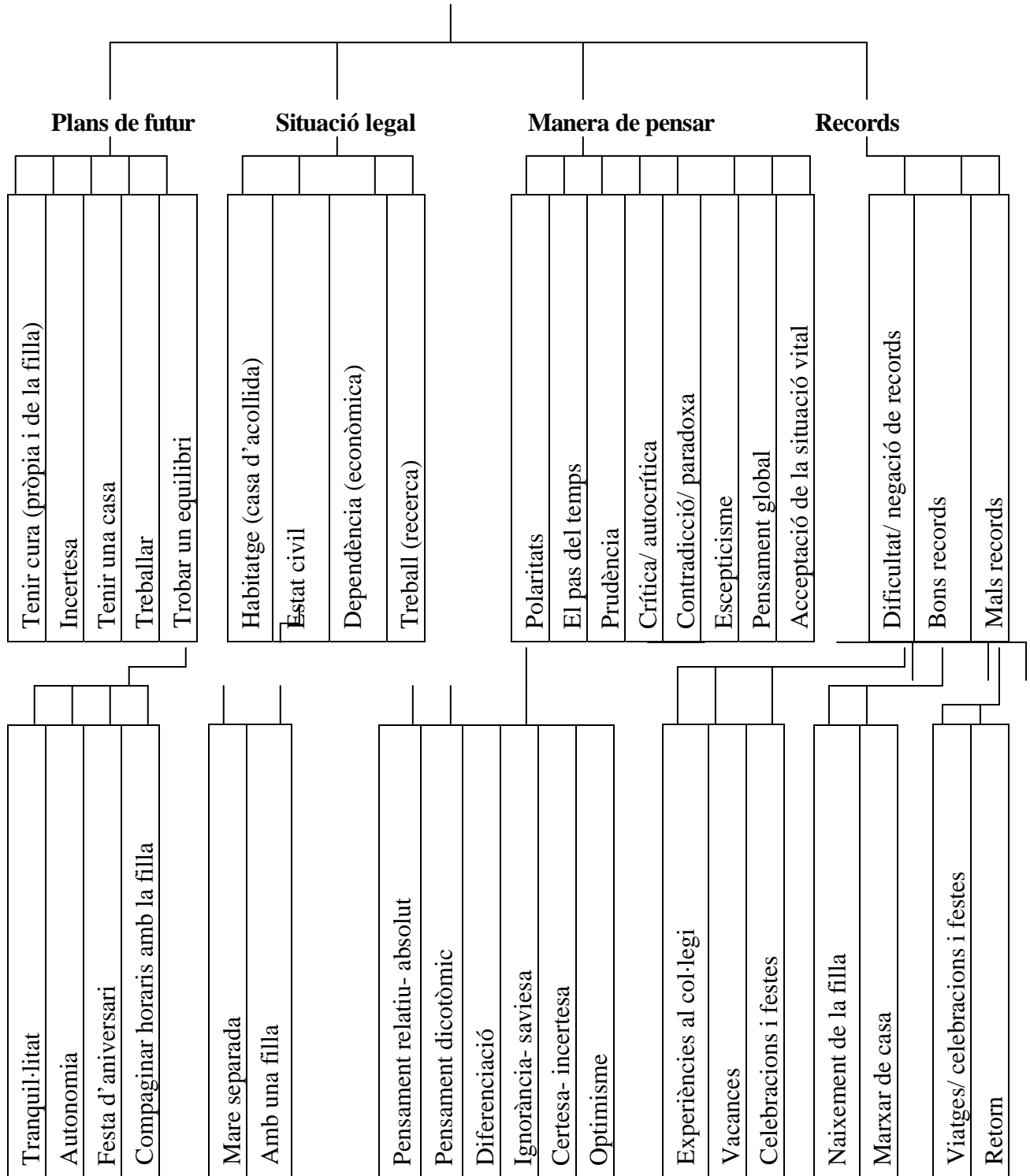

Figura 8 (C): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió socio-cultural". Cas C.

Dimensió emocional/ cognitiva

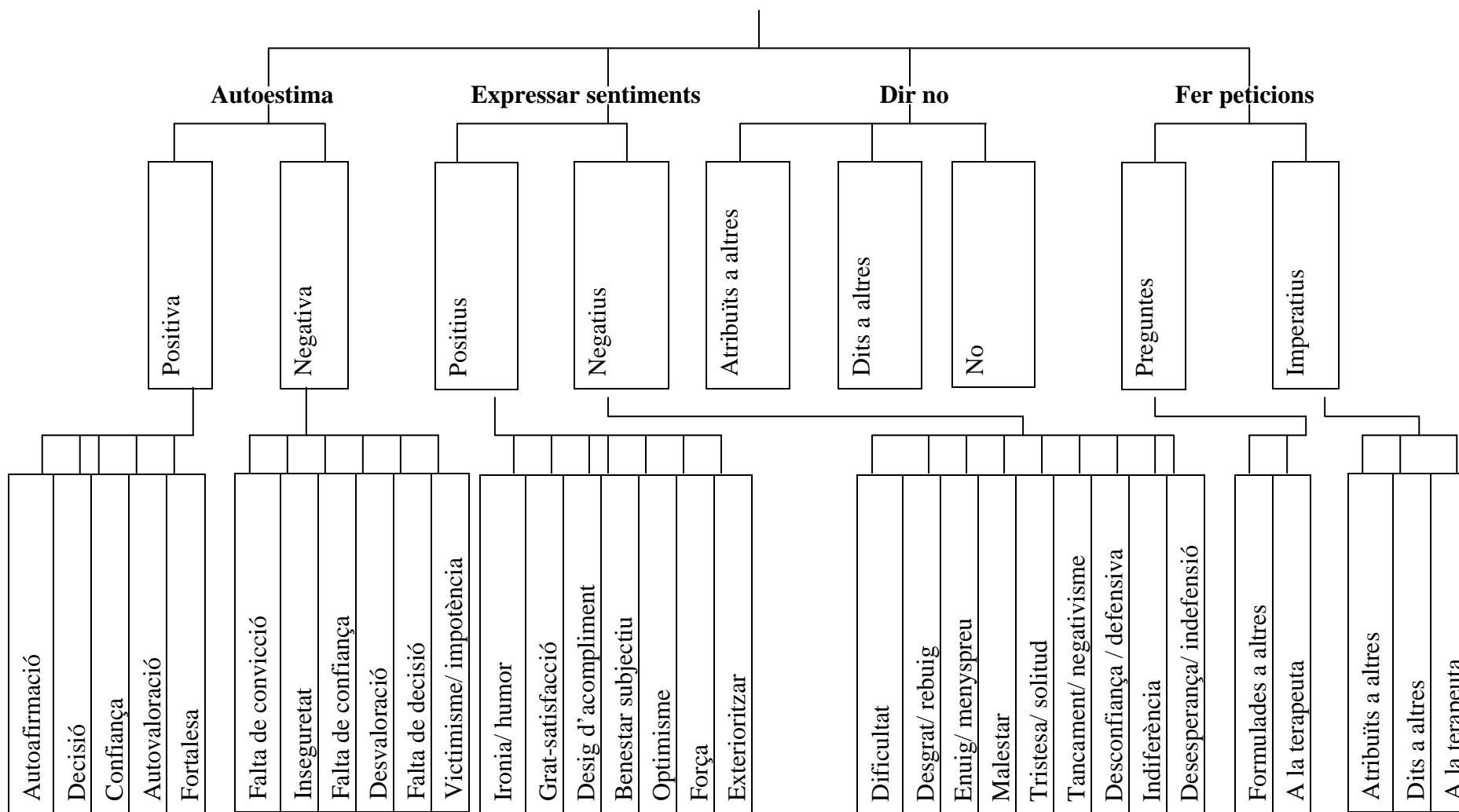

Figura 9 (C): Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió emocional/ cognitiva". Cas C.

4.- CONCLUSIONS I SUGGERIMENTS DE FUTUR

4.- Conclusions i suggeriments de futur

Les conclusions d'aquesta tesi doctoral ja es troben implícites a l'apartat *Discussió*. Remarcarem a continuació les principals conclusions generals, en forma d'esquema, com a guia per al seu desenvolupament posterior. El primer punt fa referència als aspectes teòrics més rellevants que han definit la nostra investigació i que es troben formant part de les conclusions de l'Estudi 1 i de l'Estudi 2:

1.- Els següents aspectes teòrics han definit la tesi doctoral:

- Estudi en profunditat de tres casos únics mitjançant mètodes quantitativs i qualitativs: la construcció d'una teoria.
- Identificació de música i emocions: les estructures cerebrals que participen en el processament de la música són equivalents a les que intervenen en el processament de les emocions. Importància de l'enfocament Humanista, de la Intel·ligència Emocional i del model holístic de la salut: protagonisme de les emocions, de la relació terapèutica i de l'abordament global de la persona.

2.- Conclusions de l'Estudi 1:

- Verificació d'hipòtesis.

3.- Conclusions de l'Estudi 2:

- Dimensions relacionades amb el maltractament: interrelació entre elles i anàlisi de les sessions en què cada dimensió ha aparegut amb més freqüència.
- Relació entre les dimensions relacionades amb el maltractament i les tècniques musicoterapèutiques emprades.

1.- En primer lloc, hem pogut extraure el màxim d'informació de tres casos únics aplicant mètodes quantitativs i qualitativs. La nostra investigació doctoral va començar amb una fase quantitativa, corresponent a l'Estudi 1 o *de Resultats* per, en un segon moment, portar a terme una anàlisi qualitativa, corresponent a l'Estudi 2 o *de Procés*, mitjançant el mètode de la *Grounded Theory* (Glaser i Strauss, 1967). Aquests autors (Glaser i Strauss, 1967), van advocar per la utilitat d'ambdós tipus de dades en la mateixa investigació. Strauss i Corbin (2002) van remarcar uns anys després que, per construir una teoria ben desenvolupada, un investigador ha de fer ús de qualsevol

mètode a la seva disposició, tenint en ment que és necessària una vertadera interacció de mètodes. Això ho defensen per a cada fase de la investigació, sempre que la “força motriu” sigui la teoria que es va construint (p. 37).

Un aspecte primordial que volíem que guiés la tesi doctoral era l'ús de la música aplicada a una teràpia on les necessitats emocionals fossin evidents, com en el cas d'una dona maltractada. El punt clau de tota l'argumentació ha estat la **identificació entre els efectes de la música i de les emocions en les persones**. Aquesta identificació s'ha basat en els mecanismes cerebrals que responen a l'efecte de la música i de les emocions, els quals se sap que són els mateixos (Kaser, 1993). A partir d'aquí i amb l'argumentació de la principal importància del cervell emocional en les nostres vides (Goleman, 1996; Le Doux, 1999), hem establert unes àrees psicològiques on incidir en teràpia mitjançant la música. Per a la definició d'aquestes variables ens hem remés al constructe de la Intel·ligència Emocional, el qual estableix una relació directa entre emocions i cognició (Schutte et al., 2002).

La línia guia de la música i de les emocions ens ha portat a emmarcar la nostra teràpia des del model de la **Psicologia Humanista**, el qual atorga una importància principal al paper de les emocions en el desenvolupament de les nostres capacitats com a éssers humans (Rogers, 1961; Rosal i Gimeno, 2001). Aquest enfocament terapèutic ha afavorit l'aplicació d'una teràpia amb música, atorgant-li el paper facilitador de la relació amb el pacient (Curtis, 2000) d'una manera creativa (Rosal, 2005). L'establiment d'aquesta relació ha permès a les pacients trobar un espai no amenaçador on poder-se expressar i exterioritzar aspectes de la seva vida que necessitaven elaborar-se (Austin, 1996; Broucek, 1987; MacIntosh, 2003; Rogers, 1995).

2.- Dels resultats corresponents a l'Estudi 1, que estudiava l'*eficàcia* de la intervenció de Musicoteràpia sobre les variables autoestima, depressió i assertivitat en tres dones maltractades, mitjançant qüestionaris estandaritzats i fulls d'observació, hem extret les següents conclusions:

Per al Cas A:

- Les tres variables mesurades han mostrat millores mitjançant els qüestionaris i els fulls de seguiment diaris: la variable **depressió** ha estat la que més millora ha experimentat (26%), seguida de l'**autoestima** (25,7%) i l'**assertivitat** (16,5%).
- La variable depressió és la que ha millorat més quan s'ha mesurat mitjançant el qüestionari (41,38%), seguida de l'autoestima (20,24%) i l'assertivitat (11,2%).

Dins la variable **depressió** la dimensió que més ha millorat ha estat l'*humor depressiu*. Dins la variable **autoestima**, les dimensions que més millora han mostrat han estat l'*autoconcepte social i familiar*. Quant a l'**assertivitat**, la dimensió *fer peticions* és la que més ha millorat.

- La variable autoestima és la que ha mostrat una major millora quan s'ha mesurat mitjançant els fulls de seguiment diaris (31,11%), seguida de l'assertivitat (21,93%) i la depressió (10,64%).
- Les dimensions que han empitjorat (*discomunicació*, del qüestionari CET-DE de depressió i *iniciar interaccions positives amb l'altre sexe*, del qüestionari EHS d'habilitats socials), les hem pogut explicar mitjançant les mesures qualitatives de l'Estudi 2.

Per al Cas B:

- La variable **depressió** és l'única que s'ha pogut mesurar amb els qüestionaris en el pre test i en el seguiment, mostrant una millora del 33,33%. Aquesta variable també és l'única que ha mostrat una millora amb els fulls de seguiment diaris (3,83%).
- Dins la variable **depressió**, la dimensió que més ha millorat quan s'ha mesurat amb el qüestionari ha estat l'*anèrgia* (40%).
- La variable **autoestima** ha mostrat una puntuació global en el pre test per sota del centil 50. Les dimensions *acadèmica-laboral*, *social* i *emocional* han puntuat per sota del centil 25. Les dimensions *familiar* i *física* han puntuat per sobre del centil 50.
- La variable **assertivitat** ha mostrat una puntuació global en el pre test de 5 centils. Les dimensions *dir no* i *fer peticions* han puntuat per sota d'aquesta puntuació. L'única dimensió que ha puntuat per sobre del centil 25 ha estat *iniciar interaccions positives amb l'altre sexe*.
- Amb els fulls de seguiment diaris la variable autoestima i assertivitat han mostrat un empitjorament al voltant del 2,5%.

Per al Cas C:

- Les tres variables només s'han pogut mesurar amb els qüestionaris en el pre test.
- La variable **depressió** ha puntuat per sota del llindar depressiu en el pre test. La variable que ha puntuat més alt ha estat la *discomunicació*.

- La variable **autoestima** ha mostrat una puntuació global en el pre test per sobre del centil 50. La dimensió que ha puntuat més baix ha estat l'*emocional*, per sota del centil 50. La dimensió *familiar* és la que ha puntuat més alt, amb el centil 95.
- La variable **assertivitat** ha mostrat una puntuació global en el pre test de 50 centils. Les dimensions *autoexpressió en situacions socials* i *iniciar interaccions positives amb l'altre sexe* han puntuat per sota del centil 25. La dimensió *fer petitions* és la que ha puntuat més alt, amb el centil 99.
- Amb els fulls de seguiment diaris l'autoestima i la depressió han mostrat una disminució del 13,5% en les seves puntuacions al llarg de les tres sessions. La variable **assertivitat** només en un 0,29%.

Resumint les **conclusions per als tres casos**, pel que fa als resultats de l'Estudi 1, podem dir que:

- L'únic cas que ha completat tot el protocol corresponent a l'Estudi 1 ha estat la pacient del Cas A. Els resultats corresponents a aquest estudi reflecteixen un **efecte positiu** de la intervenció en aquesta pacient, sobretot per a la variable depressió i autoestima.
- Pel que fa al Cas B, el resultat positiu en **depressió**, en el seguiment, reflecteix l'efecte positiu de la teràpia en aquesta dimensió, si bé, no hem pogut comprovar mitjançant els qüestionaris si s'hi correspondria amb una millora en autoestima i assertivitat. Podríem establir la importància principal de l'autoestima sobre la resta de dimensions de la persona (Matud, 2005; Rovira, 1998).
- El Cas C reflecteix el procés que pot mostrar una dona que porta poc temps a una casa d'acollida amb poca convicció per continuar-hi: absència de diagnòstic de depressió, absència de baixa autoestima i de baixa assertivitat i posterior abandonament de la residència per **retornar amb el marit**.

3.- Amb l'objectiu de conèixer en profunditat els temes relacionats amb el maltractament, en l'Estudi 2 hem dut a terme una anàlisi qualitativa de les verbalitzacions de les pacients al llarg de les sessions de Musicoteràpia. Fruit d'aquesta anàlisi han resultat diferents dimensions, interrelacionades entre si, amb les seves categories i subcategories. Aquestes dimensions han estat les següents:

- I.- Dimensió corporal
- II.- Dimensió espiritual
- III.- Dimensió metacomunicació relació terapèutica
- IV.- Dimensió interpersonal
- V.- Dimensió sòcio-cultural
- VI.- Dimensió emocional/ cognitiva

El fet d'incidir sobre totes les àrees de la persona ens ha mostrat la interrelació existent entre elles, oferta per l'anàlisi amb la *Grounded Theory* que, mitjançant la "categorització oberta" ens ha permès agrupar uns mateixos temes en diferents categories (Rennie et al., 1988). Aquesta interrelació entre dimensions ha estat congruent amb l'**enfocament holístic** de la **Psicologia Humanista** i de la **Musicoteràpia** que defensen incidir en totes les dimensions de la persona. Les àrees fisiològico-conductual, emocional, sòcio-emocional, cognitiva i espiritual han estat representades per les dimensions "Corporal", "Interpersonal", "Sòcio-cultural", "Emocional/ cognitiva" i "Espiritual" de la nostra anàlisi. La "Dimensió metacomunicació relació terapèutica" ha fet referència, explícitament, al tipus de relació establerta entre terapeuta i pacient, segons el model Humanista de la nostra intervenció. Al llarg de l'anàlisi de les dimensions hem trobat elements molt valorats des de l'enfocament Humanista (Frankl, 1988), en aquest cas, expressats per part de la pacient. Així, hem trobat aspectes relacionats amb la importància de tenir un objectiu, valorar les petites coses i la bellesa, valorar-se a un mateix o la riquesa que aporta la imaginació i els elements espirituals.

Hem considerat, en l'anàlisi de cada dimensió, el procés comprès al llarg del total de sessions analitzades, prenent com a referència la sessió en què han aparegut més TP en una dimensió donada. En el cas de la "Dimensió emocional/ cognitiva", hem contemplat aquest procés per a cada categoria que la integra.

Cas A:

- Pel que fa al total de la intervenció, hem establert dos blocs de sessions que han correspost a les compreses entre la S 3 i la S 7, per al primer bloc i les compreses entre la S 9 i la S 13, per al segon bloc. Hem establert la S 8 com a punt mig de la intervenció, en la qual va sorgir el tema del maltractament, per primer cop, per part de la pacient.

- Els temes que han aparegut majoritàriament en el primer bloc de la intervenció han estat els corresponents a la **“Dimensió espiritual”**, a la S 3 i a la **“Dimensió metacomunicació relació terapèutica”**, a la S 5. En el segon bloc de la intervenció hem trobat com a temes més majoritaris els corresponents a la **“Dimensió interpersonal”** (S 9), **“Dimensió emocional/ cognitiva”** (S 9) i **“Dimensió socio-cultural”** (S 11). El punt mig de la intervenció ha correspost a la **“Dimensió corporal”** (S 8).
- Hem considerat que la intervenció ha estat marcada pel to de la primera sessió analitzada (S 3), en la qual ja han aparegut els temes que la pacient ha considerat importants per resoldre els seus problemes. El procés terapèutic ens ha portat fins a la S 11 on han sorgit aspectes relacionats amb la “Dimensió socio-cultural” que ha recollit les principals respostes als esmentats problemes. Al llarg d’aquest procés, s’han hagut d’elaborar els temes relacionats amb les seves relacions (“Dimensió interpersonal”) (S 9) i amb l’expressió i presa de consciència de les seves emocions (“Dimensió emocional/ cognitiva”) (S 9).

Cas B:

- Pel que fa al total de la intervenció, hem establert dos punts en què s’han agrupat la majoria de dimensions.
- Per una part, la S 3 ha estat el moment en què s’han tractat majoritàriament els temes corresponents a les dimensions **“Dimensió socio-cultural”** i **“Dimensió emocional/ cognitiva”**. D’altra part, la S 5 és la que ha agrupat els temes de la **“Dimensió Interpersonal”** i **“Dimensió metacomunicació relació terapèutica”**. En aquest cas també trobem un punt central a la S 4, amb la **“Dimensió corporal”**.
- Hem considerat que en el primer punt (S 3), la pacient ha pogut reconèixer, mitjançant l’escriptura d’una cançó, quins temes són els importants per a ella en l’actualitat, com el seu paper com a mare i poder retornar amb la seva família (“Dimensió socio-cultural”), temes molt relacionats amb l’esfera emocional de la seva vida (“Dimensió emocional/ cognitiva”). El segon punt important de la intervenció (S 5) ha correspost al moment en què s’ha consolidat la relació terapeuta-pacient (“Dimensió metacomunicació relació terapèutica”) i ha pres protagonisme la seva filla, present a la sessió (“Dimensió Interpersonal”).

Cas C:

- Pel que fa al total de la intervenció, hem establert tres moments, corresponents a la S 1, 2 i 3. Ressaltarem les dimensions que han aparegut majoritàriament a cadascuna d'elles i, en algun cas, les categories.
- Els temes que han aparegut majoritàriament a la S 1 han estat els corresponents a la categoria “*Fer peticions*”, de la “Dimensió emocional/ cognitiva”, tan per a les preguntes com per als imperatius. A la S 2 hem trobat com a temes més majoritaris els corresponents a la “**Dimensió interpersonal**”, “**Dimensió espiritual**”, “**Dimensió corporal**”, “**Dimensió metacomunicació relació terapèutica**” i “*Autoestima negativa*” i “*Sentiments negatius*”. Pel que fa a la S 3, els temes que han aparegut amb més freqüència han estat els de la “**Dimensió sòcio-cultural**”, “**Dimensió emocional/ cognitiva**” i les categories “**Dir no**”, “*Autoestima positiva*” i “*Sentiments positius*” d'aquesta darrera dimensió.
- Hem considerat que el total de la intervenció ha estat marcada pel to de la S 2, en la qual s'han produït la més alta quantitat d'expressions corresponents a la majoria de dimensions, així com les negatives corresponents a la “Dimensió emocional/ cognitiva”. En aquesta sessió és on han aparegut els temes corresponents al seu passat, davant dels quals la pacient s'ha negat a reconèixer cap element positiu (tret de la seva filla). Ara bé, les expressions positives d'aquesta dimensió són les que han tingut protagonisme a la S 3 i darrera, junt amb la categoria “Dir no”, i la “Dimensió sòciocultural”, que li ha mostrat possibles vies d'actuació per a un futur.

Resumint les **conclusions per als tres casos**, pel que fa a la sessió en què han aparegut més TP en una dimensió donada, podem dir que:

- L'estructura del Cas A s'ha creat al voltant de la narració sobre l'**experiència de maltractament** (S 8), donant com a resultat dos blocs, amb una exposició, durant el primer i la seva resolució, durant segon.
- Per al Cas B, l'estructura s'ha organitzat en funció de dos punts (S 3 i S 5), en cadascun dels quals la pacient ha pres consciència de quins són els elements importants per a ella: la seva **família** i la **relació terapèutica**.
- Pel que fa al Cas C, l'estructura ha correspost a cadascuna de les tres sessions (S 1, 2 i 3), amb un punt central a la segona, on s'ha negat a reconèixer **cap element positiu** a la seva vida (tret de la seva filla).

- Ni la dona del Cas B ni la del Cas C han fet **menció explícita** de cap tipus de maltractament.
- La “Dimensió metacomunicació relació terapèutica” ha estat rellevant en les **cinc primeres sessions** per al Cas A i B.
- La “Dimensió sòcio-cultural” i “Emocional/ cognitiva” han estat importants en **la part final de la intervenció** per al Cas A i C. En el cas A i B, les dimensions més importants en la fase final han estat la “Interpersonal” i, només per al Cas B, la dimensió “Metacomunicació relació terapèutica”. En els tres casos, la dimensió “Corporal” la trobem en la **part central** de la intervenció.

Els moments en què les pacients han pres consciència dels seus problemes i de les seves respectives solucions els hem subratllat dins del resum corresponent a cadascuna de les dimensions. Amb això hem ressaltat la importància del concepte d'autoconsciència, tan valorat des de l'**enfocament Humanista** i des de la **Intel·ligència Emocional** (Feixas i Miró, 1993; Field, 1997; Mruk, 1998; Rogers, 1961; Watkin, 2000; Whelton, 2004). També hem observat la necessitat d'autonomia i d'autodirecció de les pacients, igualment valorades des del model Humanista i la Intel·ligència Emocional i relacionades, junt amb l'autoconsciència, amb l'autoestima (Bisquerra, 2003; Field, 1997; Seligman, 1975). La S 5 (en el Cas A i B) ens ha mostrat el moment en què ha estat rellevant l'establiment d'un vincle entre terapeuta i pacient (“Dimensió metacomunicació terapèutica”), com a facilitador d'aquest procés terapèutic.

En analitzar cada dimensió hem extret unes conclusions, reflectides a l'apartat 3.6. i que aquí tornem a exposar, junt amb un extracte dels resultats corresponents a cadascuna de les sis dimensions per a cada cas.

I. Dimensió corporal

Aquesta dimensió està integrada, en el Cas A per les categories “Cos” i “Sexe”, i en el Cas B i C, per les categories “Activitats físiques”, “Sensacions” i “Parts del cos” (Cas B) i “Imatge/parts del cos” (Cas C) i hem considerat que també ha inclòs els moments en què no ha tingut lloc la paraula, com en ballar o en tocar instruments, més relacionats amb l'aspecte conductual. En el Cas A i dins la categoria “**Cos**” hem trobat temes relacionats amb el benestar subjectiu, el ball, el dolor/ malestar, la son/ cansament

i aspectes sobre el *self* i el maltractament sexual i físic. Dins la categoria “**Sexe**” hem diferenciat temes sobre el maltractament sexual, el *self*, el sentir-se utilitzada en les relacions i la molèstia sobre aspectes relacionats amb aquesta esfera de la seva vida. Hem observat que el tema sobre el maltractament psicològic-sexual ha sorgit, per part de la pacient, a la S 8, i hem considerat aquesta dada com a indicativa de la importància d’aquest tema en el procés de la intervenció. A partir d’aquesta sessió, han tornat a aparèixer els temes sobre la incomoditat que li produïa el tema del sexe i a la S 12, la pacient ha explicat el primer episodi de maltractament físic. Les qüestions relacionades amb la percepció del seu jo han sorgit a la S 8 i 10, en què ha pres consciència de la seva vulnerabilitat. Aquest tema ha evolucionat fins a la S 12 en què s’ha percebut a si mateixa més positivament.

- El ball i la relaxació han estat els dos temes principals que la pacient ha relacionat amb l’efecte de la música en el seu cos al llarg de les sessions.
- El tema del maltractament sexual (psicològic/ sexual el dia de la seva boda), per part del seu marit, com a establiment d’una relació de desigualtat en què ella s’ha trobat inferior (S 8 i 12).
- Relació directa entre maltractament sexual i físic a causa d’intentar evitar un embaràs no desitjat, fent ús dels anticonceptius (S 12).
- Vivència del sexe en relacions posteriors com a intent d’utilització i molèstia d’aspectes relacionats amb el tema (S 10).
- Fórmula per superar la inferioritat: pensar en el seu futur i poder decidir per si mateixa (S 8 i 10).
- Autopercepció més positiva (S 12).

En el Cas B i dins la categoria “**Activitats físiques**” hem trobat temes relacionats amb ballar, la son/ dormir, volar i la gimnàstica. Dins la categoria “**Sensacions**” hem diferenciat entre les positives, com el benestar subjectiu, la relaxació i la comoditat i les negatives, com la tremolor i el dolor. La categoria “Parts del cos” ha inclòs temes sobre el cap, la cara/ ulls/ dits/mans i cor. Hem trobat una ambivalència en l’actitud envers el tema del ball, des de la S 1 en què la pacient ha sentit vergonya i s’ha compromès a preparar una coreografia, però ha esposat excuses al llarg de tota la intervenció (S 1, 2, 3, 4 i 8). Aquesta negativa ha contrastat amb la seva identificació com a ballarina (S 3, 4, 6 i 7).

- Importància de la dimensió corporal per a la pacient, a la qual ha dedicat part del seu passat (ball, gimnàstica).
- Rellevància del ball, al qual s’hi havia dedicat preparant coreografies, però ha presentat excuses a preparar una coreografia sola (S 1, 2, 3, 4 i 8): ha mostrat vergonya (S 1) i ha utilitzat d’imatges en què s’ha identificat amb el ball (S 3, 4, 6 i 7).
- Al·lusió a la gimnàstica, la qual li ha deixat seqüeles en l’anatomia de dits i mans.
- Expressió de sensacions positives relacionades amb l’activitat de música i imatges (S 2 i 8) i, en general, amb la relaxació (S 3 i 4): ha pres consciència que li agrada la tranquil·litat (S 6 i 7).
- Expressió de sensacions negatives de dolor relacionades amb l’activitat de tocar la guitarra (S 4, 5 i 7) i en acabar la imaginació guiada (S 2 i 8).
- Preponderància d’expressions amb l’element “cap”, referits a la dificultat per pensar (S 3, 4 i 6).
- Ús de parts del cos associades, probablement, a la seva filla (S 6).

En el Cas C, la categoria “**Activitats físiques**” està integrada per temes sobre el ballar, la son/ dormir i el moviment. Dins la categoria “**Sensacions**” hem diferenciat entre les positives, com la no depressió, la tranquil·litat, la relaxació i l’ànim i les negatives, com la molèstia/ cansament, el mal de cap, el mareig i la depressió/ desànim. Pel que fa a la categoria “**Imatge/ parts del cos**”, hem inclòs temes sobre la roba i el cabell. La recaiguda de la pacient s’ha reflectit en el contrast entre la no depressió de la **S 1** i l’ànim decaigut de la **S 3**. A la **S 2**, durant la imaginació guiada, la pacient ha distingit entre sentir-se relaxada i adormida, però s’ha contradit a dir que li costava dormir. També ha mostrat un gran interès en la seva imatge i en la de la seva filla.

- Preferència pels ritmes de música animats, però actitud crítica envers el ball, perquè no s’ha sentit còmoda (S 1 i 3).
- Diferenciació entre l’acte de dormir i sentir-se relaxada. Relació entre relaxació i benestar (S 2).
- No reconeixement d’un efecte positiu de la música perquè l’ha portat a dormir, malgrat reconèixer que li costa dormir i es troba cansada (S 2).
- Dificultat en imaginar i en pensar. Reconeixement de sensacions negatives després d’una activitat de música amb imatges (S 2).

- La pacient ha relacionat la depressió amb el primer cop que va deixar el seu marit. Negació de depressió en el present (S 1), però recaiguda a la S 3.
- Gran importància de la seva imatge i la de la seva filla, amb la tria, imaginada, de roba per a les dues (S 2).

II. Dimensió espiritual

La “Dimensió espiritual” es troba integrada per les categories “Esperit” i “Imaginació” als tres casos. En el Cas A la categoria “**Esperit**” fa referència a temes relacionats amb l’optimisme/paciència, la seguretat/ força/ ajuda, la llibertat/ independència, la innocència, el perdó/ gratitud, la bellesa/ sensibilitat, els valors i el concepte que hem anomenat *insight* interior. La categoria “**Imaginació**” fa referència a temes que han sorgit en resposta a la tècnica d’imaginació guiada amb música. En aquesta categoria hem trobat temes relacionats amb els símbols, el ball, la solitud/ pèrdua i l’amor. Hem observat que la “Dimensió espiritual” ha aparegut amb major protagonisme a la primera sessió analitzada (**S 3**), i hem considerat que aquest aspecte ha marcat el to de la resta de sessions. La idea de la cançó escrita per terapeuta i pacient (“Quiero llegar”, veure Annex) ha sorgit en aquesta sessió. Els elements relacionats amb l’esfera espiritual han estat viscuts per la pacient com a font d’optimisme i hem vist com han evolucionat al llarg de la intervenció:

- La paciència ha estat l’element de fons al llarg de la teràpia: el que li va permetre superar situacions del passat i el que li pot permetre superar els problemes actuals.
- Importància de l’*insight* interior o sentit intern de veritat per prendre decisions per si mateixa: en abstracte (S 3), en relació amb la seva família (S 6) i en relació a defensar el seu punt de vista (S 10).
- Relacionat amb l’*insight* interior, importància de la percepció de seguretat per part de la seva família (S 3), en relació al marit (S 8) i en relació amb la societat (S 11 i 12).
- Importància de valorar la bellesa: capacitat per percebre-la (S 10), percebre-la en si mateixa i en les seves creacions (S 12 i 13).
- Importància de la imaginació com a font d’elements espirituals: la idea de la paciència, de l’*insight* interior i de la seguretat (S 3); la idea de la solitud i de la

pèrdua (S 9); la idea de la riquesa interior, d'una nova vida i de la llibertat (S 13).

En el Cas B, la categoria **“Esperit”** fa referència a temes relacionats amb el concepte que hem anomenat *insight* interior, l'optimisme/paciència, la seguretat/ força, la llibertat, la bellesa/ tendresa, la felicitat, el valor i la gratitud. La categoria **“Imaginació”** fa referència a temes que han sorgit en resposta a la tècnica d'imaginació guiada amb música. En aquesta categoria hem trobat temes relacionats amb el paisatge/ casa, les novetats i el futur, els avis paterns i l'estat intern. La “Dimensió espiritual” ha aparegut amb major protagonisme a la **S 2 i S 8**, coincidint amb les activitats de música i imatges. En aquestes sessions la pacient ha pogut mirar positivament al futur (S 2) i al passat, integrant elements del seu país i de la seva família, S 8. També ha estat capaç d'autodefinir-se positivament (S 3 i 4) i de prendre consciència de la importància de la tendresa, segurament com a mare (S 6). La pacient també ha valorat la importància de la paciència en la seva vida. Veiem com han evolucionat aquestes elements al llarg de la intervenció:

- Actitud optimista envers el futur (S 1-7). Importància de la paciència per assolir els diferents objectius (S, 3, 4, 5, 6).
- Capacitat per definir els propis sentiments (*insight interior*) (S 1, 2, 4, 6, 8)
- Autopercepció com a persona “lluïtadora” (S 3, 4).
- Rellevància de conceptes com la llibertat (S 2, 3, 6 i 7), la felicitat (S 2, 3 i 4) i la bellesa (3, 6 i 8).
- Ús de la tendresa, amb seguretat, referit a la seva filla (S 6).
- Importància d'imatges relacionades amb el seu país d'origen: tipus d'habitatge (S 2), vacances d'estiu (S 8), avis paterns (S 8), naturalesa i paisatge (S 2 i S 8).
- Importància d'elements relacionats amb el futur i les novetats (S 2)
- Sentiments de felicitat en relació amb el futur (S 2). Absència de por a la solitud (S 2). Il·lusió per l'amor (S 2).

En el Cas C, la categoria **“Esperit”** fa referència a temes relacionats amb l'optimisme-paciència, el concepte d'*insight* interior, la seguretat/ força, la llibertat/ autonomia, la felicitat, la tranquil·litat, la bellesa i la gratitud. La categoria **“Imaginació”** fa referència a temes que han sorgit en resposta a la tècnica d'imaginació guiada amb música. En aquesta categoria hem trobat temes relacionats amb les

dificultats, el naixement de la filla, la roba i els objectes. La “Dimensió espiritual” ha aparegut amb major protagonisme a la **S 2**, coincidint amb l’activitat de música i imatges. En aquesta sessió la pacient ha pres consciència de la seva manca de llibertat i també ha mostrat una gran dificultat per relaxar-se i imaginar tot i poder-ho fer amb incitació. La recaiguda de la pacient ha contrastat amb la sensació de força i seguretat de la **S 1** i l’orgull per haver deixat el seu marit a la **S 3**. Veiem alguns d’aquests temes al llarg de les tres sessions:

- L’optimisme ha estat present al llarg de les tres sessions, com a element que li ha mostrat el que li agradaria assolir en un futur (S 1-3): sortir i arreglar-se, fer la seva vida, treballar i tenir una casa.
- Relacionat amb l’optimisme, desig d’autonomia i de llibertat. Ha pres consciència de la seva manca de llibertat (S 2).
- Necessitat d’una tranquil·litat que no hi és (S 3).
- Certa sensació de força i de seguretat que ha contrastat amb el primer cop que va marxar de casa seva (S 1 i S 3). Això ha contrastat amb el fet que, després de la S 3, la pacient farà un retorn amb el seu marit.
- Capacitat de reconèixer el valor que té per a ella la seva filla i d’apreciar la bellesa en objectes de roba per a ella i per a la seva filla (S 3).
- Gran dificultat a imaginar dins l’activitat de música i imatges i resistència a recordar (relacionada amb la dificultat per relaxar-se) (S 2): vacances, anys de col·legi i festa de Nadal
- Capacitat d’imaginació potenciant els seus interessos (S 2): casa per viure, festa d’aniversari, roba per a si mateixa i per a la seva filla i regals.

III. Dimensió metacomunicació relació terapèutica

Aquesta dimensió la integren les categories “Interès per la terapeuta” (“Interès-crítica” al Cas C), “Nosaltres dues” i “Les sessions de Musicoteràpia” als tres casos. En el Cas A, dins la categoria “**Interès per la terapeuta**” hem trobat aspectes relacionats amb el treball/ temps lliure de la terapeuta, benestar, reconeixement, gustos, consells/ informació i la idea de compromís que la pacient ha mostrat a la terapeuta. Dins la categoria “**Nosaltres dues**” hem trobat temes sobre la complicitat, la presa de decisions, les peticions, l’expressió de defectes i la ironia/ humor que la pacient ha expressat al

llarg de les sessions en la seva relació amb la terapeuta. Dins la categoria **“Les sessions de Musicoteràpia”** hem trobat aspectes sobre el grat/ interès, les altres dones, els consells, el respecte, el compromís/ complicitat i la seva visió sobre les sessions de Musicoteràpia. Hem trobat que aquesta dimensió ha mostrat la seva major freqüència, en nombre de TP, a la **S 5**. Aquesta dada s’ha interpretat com a indicador de l’establiment d’un vincle entre terapeuta i pacient durant les primeres cinc sessions de la intervenció, que correspondria a la primera fase de l’aliança terapèutica, d’acord amb Horvath i Luborsky (1993). De fet, a partir de la S 5 ha estat quan la pacient s’ha compromès amb el tractament (S 6) i ha reconegut els beneficis de la Musicoteràpia (S 6, 10 i 13).

- Importància de la relació terapèutica en el procés d’intervenció, d’acord amb l’enfocament Humanista que potencia la interacció terapeuta-pacient, segons els principis proposats per Rogers (1961) i d’acord amb els estudis sobre Aliança Terapèutica (Bordin, 1976, 1994). La pacient, en aquestes sessions:
  - Ha formulat gran quantitat de preguntes i ha donat la seva opinió sobre el treball al llarg de tot el procés, prenent-hi part activa (des de la S 3).
  - Ha pres consciència de la necessitat de *comprometre’s* amb la intervenció (com es porta a terme a l’Anàlisi Transaccional) (S 6).
  - S’ha interessat pel benestar de la terapeuta durant les sessions, pels seus gustos i n’ha reconegut les qualitats (a partir de la S 4).
  - Ha utilitzat la 1a forma del plural per prendre decisions i fer peticions de manera indirecta.
  - Ha reconegut els beneficis de la Musicoteràpia (S 6, 10 i 13).

En el Cas B, dins la categoria **“Interès per la terapeuta”** hem trobat aspectes relacionats amb l’empatia/ respecte i confiança, l’interès/ curiositat per a seva opinió, el compromís amb les sessions, els consells i la crítica, el benestar i l’agraïment que la pacient ha mostrat a la terapeuta. Dins la categoria **“Nosaltres dues”** hem trobat temes sobre la referència a una tasca, les preguntes, la complicitat, la ironia/ humor i la presa de decisions que la pacient ha expressat al llarg de les sessions en la seva relació amb la terapeuta. Dins la categoria **“Les sessions de Musicoteràpia”** hem trobat aspectes sobre el grau d’interès/ grat/ desinterès, les dificultats/ excuses i justificacions, els consells, la cura d’objectes i el compromís de la pacient amb les sessions de Musicoteràpia. Hem trobat que aquesta dimensió ha mostrat la seva major freqüència,

en nombre de TP, a la **S 5**. Aquesta dada s'ha interpretat com a indicador de l'establiment d'un vincle entre terapeuta i pacient durant les primeres cinc sessions de la intervenció, que correspondria a la primera fase de l'aliança terapèutica, d'acord amb Horvath i Luborsky (1993). Tot i així, la pacient no ha arribat a concloure el total de sessions que s'havia previst fer.

- Importància de la relació terapèutica en el procés d'intervenció, d'acord amb l'enfocament Humanista que potencia la interacció terapeuta-pacient, segons els principis proposats per Rogers (1961) i d'acord amb els estudis sobre Aliança Terapèutica (Bordin, 1976, 1994), La pacient, en aquestes sessions:
  - S'ha mostrat decidida a comprometre's amb les activitats de les sessions (com es porta a terme a l'Anàlisi Transaccional) (a partir de la S 1), però no ho ha aconseguit amb totes (la coreografia).
  - S'ha interessat per l'opinió de la terapeuta durant les sessions (a partir de la S 3) i li ha mostrat empatia (S 2), agraïment (S 4), respecte, confiança (S 5) i consideració (S 8).
  - Ha pres una actitud de consell i crítica amb les sessions (a partir de la S 4).
  - Ha utilitzat la 1a forma del plural per prendre decisions i fer peticions (a partir de la S 2), però també per mostrar la seva complicitat (S 8).
  - Ha fet ús d'excuses i justificacions per no dur a terme algun dels compromisos adoptats a les sessions (a partir de la S 2).

En el Cas C, dins la categoria **“Interès-crítica a la terapeuta”** hem trobat aspectes relacionats amb el joc, els gustos, la complicitat i la crítica que la pacient ha mostrat a la terapeuta. Dins la categoria **“Nosaltres dues”** hem trobat temes sobre la referència a una tasca, la presa de decisions, fer peticions i la ironia/ humor que la pacient ha expressat al llarg de les sessions en la seva relació amb la terapeuta. Dins la categoria **“Les sessions de Musicoteràpia”** hem trobat aspectes sobre el grau d'interès/ desinterès, la conformitat, les disculpes/ excuses i dificultats, l'absència de problemes i l'evitació de temes de la pacient amb les sessions de Musicoteràpia. Hem trobat que aquesta dimensió ha mostrat la seva major freqüència, en nombre de TP, a la **S 2**, però aquesta freqüència ha tornat a decreixer a la darrera S 3. Sembla evident que en un cas com aquest, que no ha arribat més enllà de tres sessions, aquesta dada mostra que no s'ha establert un vincle terapèutic entre terapeuta i pacient:

- Poca rellevància de la relació terapeuta-pacient en una cas que només s'allargarà durant tres sessions: no es pot parlar de la creació d'un vincle entre ambdós. Aquesta dimensió és la que ha presentat el nombre més baix en TP.
- Major nombre d'elements de crítica envers la terapeuta (S 1 i 2) per sobre dels d'interès (S 3).
- Contrast de l'element de crítica amb un element de: disculpa per aquesta actitud (S 2), conformitat amb el contingut de les sessions (S 3) i declaració de quins temes no voldrà tractar a les sessions (S 3).
- Certa progressió envers una aproximació terapeuta-pacient (S 3).
- Poc nombre d'elements que mostren la complicitat terapeuta-pacient (categoria "Nosaltres dues", S 1 i 3).

IV. Dimensió interpersonal

Aquesta dimensió està formada per les categories "La seva família nuclear", "Companyes de la casa/ amigues" ("Companyes de la casa/ amigues", Cas B i C), "Amics/ relacions sentimentals/ amor" i "Marit" ("Filla", Cas B). En el Cas A, dins la categoria "**La seva família nuclear**" hem trobat temes relacionats amb la percepció de recolzament/ espera, la percepció de desaprovació/ control i el desig d'autonomia. Dins la categoria "**Companyes de la casa/ amigues**" hi ha aspectes relacionats amb el referent familiar, la necessitat d'amistat, el respecte/ consideració, la desaprovació i la crítica a les seves paisanes. La categoria "**Amics/ relacions sentimentals/ amor**" està integrada per les subcategories amor, diferència amor-amistat, diferència entre cultures i valors en una relació. Quant a la categoria "**Marit**" està formada per les subcategories maltractament psicològic, influència de la família i de la cultura, maltractament físic i sexual i desaprovació cap a ell. Hem observat que la "Dimensió interpersonal" ha tingut el seu major protagonisme a la **S 9**, pel que fa a nombre de TP. En comentar la "Dimensió corporal", hem considerat que la S 8 podia marcar el punt mig de la intervenció, pel fet d'haver-se tractat el tema sobre el maltractament. De la mateixa manera, hem pensat que, a partir d'aquest punt central, s'ha afavorit que hagin sorgit altres temes relacionats amb la pacient, com els corresponents a la "Dimensió interpersonal" en què parla d'altres relacions, a més de la que va viure amb el seu marit.

D'aquesta manera la pacient ha mostrat el seu interès actual per aquesta esfera de la seva vida.

- **La seva família nuclear** ha aparegut com a referent de la resta de relacions: com a percepció de recolzament (S 3), com a manca de llibertat (S 4), com a referent punitiu (pares) (S 9) i com a influència en la presa de decisions (S 8, 9 i 12). Com a conseqüència, la pacient ha expressat:
  - Necessitat d'autonomia.
- Referent familiar en les **relacions amb les companyes** de la casa i amigues:
  - *Referent positiu*: semblants a la família (S 3).
  - *Referent negatiu*: no són com la família (S 3).
  - Noves amistats (S 6, 7 i 9).
- **Amor** no viscut com a il·lusió (S 3) sinó com a pèrdua de capacitats (S 4). Per influència de la seva família, la pacient ha viscut l'amor com un sentiment proper al fraternal (S 9). Com a conseqüència, ha expressat:
  - La necessitat de diferenciar amor i amistat (S 9).
  - Els valors en una relació (S 9).
  - Una major obertura amb els altres (S 9).
  - Una presa de consciència del problema en les seves relacions: la vulnerabilitat (S 10). Posteriorment ha mostrat optimisme sobre el tema (S 11).
  - Noves il·lusions (S 13).
- El **marit** ha aparegut com a referent de les següents relacions sentimentals:
  - Divorci: el marit no li ha atorgat, tot i haver-la amenaçat sempre amb el divorci (S 3) (dependència emocional i maltractament psicològic).
  - Separació (S 10): la pacient l'ha aconseguit durant la intervenció.
  - Origen de la relació: era un cosí, influència de la seva família, falta de coneixement mutu previ.
  - Maltractament sexual (S 8 i 12).
  - Maltractament físic a causa d'intentar evitar un embaràs no desitjat (fent ús dels anticonceptius) (S 12).
  - Maltractament psicològic (S 8 i 12), per exemple, com a acusació falsa de falta de virginitat (el dia de la seva boda); amenaces de divorci; humiliacions o insults a ella i a la seva família.

En el Cas B, dins la categoria “**La seva família nuclear**” hem trobat temes relacionats amb la seva germana, els pares i els avis paterns i materns. Dins la categoria “**La casa d’acollida/ amigues**” hi ha aspectes relacionats amb les tasques quotidianes, el respecte cap els companys treballadors, els nens, les companyes de la casa i les amigues i el temps d’estada a la casa. La categoria “**Amics/ relacions sentimentals/ amor**” està integrada per les subcategories amor com a ideal, les relacions actuals, la diferència entre cultures i els valors en una relació. Quant a la categoria “**Filla**” està formada per les subcategories escola bressol, desig de felicitat, malaltia i presència a les sessions. Hem observat que la “Dimensió interpersonal” ha tingut el seu major protagonisme a la **S 5**, pel que fa a nombre de TP. Pensem que aquesta dada ha reflectit el moment en què ha aparegut, per primer cop, el tema de la mudança a un pis pont, tema que s’ha repetit fins a la darrera sessió (S 8). Durant la **S 5** també ha participat la seva filla, raó per la qual hem trobat més temes relacionats amb ella.

- “Dimensió interpersonal” com la que ha presentat el nombre més baix en TP de totes les dimensions analitzades.
- Sentiment d’enyorança i desig de retrobament envers els seus **pares** (S 3 i 4).
- **Germana** com a referent diferent a ella (S 3).
- Rellevància de la seva condició de **mare** (S 3 i 4):
  - Tema i títol de la cançó (“Amor de mare”).
  - Sentiment de lluita en relació amb la seva condició de mare.
  - Sentiment de patiment en relació amb la condició de ser mare/pare.
- Referent familiar de benestar (vacances amb els avis paterns, S 8).
- Respecte cap els **companys i altres dones de la casa** i elements pertorbadors:
  - Reunions periòdiques (a partir de la S 2).
  - Falta d’espai per assajar (S 3).
  - No pertorbar amb el volum (S 4).
  - Respecte per les tasques d’altres dones (S 7).
- Moment de transició entre la **casa d’acollida i el pis pont** (S 5-8).
- Cert referent de l’**amor** com a ideal:
  - Il·lusió per poder experimentar-lo en un futur (S 1).
  - Consciència de la dificultat de la situació present (S 1).
  - Consciència dels valors ideals en una relació (S 6).
- Presència de la seva **filla** a les sessions, per raó de la seva edat, tretze mesos (S 1 i S 5).

En el Cas C, dins la categoria “**La seva família nuclear**” hem trobat temes relacionats amb els pares i els germans, els avis, la resta de la família i la filla. Dins la categoria “**La casa d’acollida/ amigues**” hi ha aspectes relacionats amb la reivindicació, la falta de comunicació, les tasques quotidianes, les altres dones i els nens. La categoria “**Amics/ relacions sentimentals/ amor**” està integrada per les subcategories amiatat i amor. Quant a la categoria “**Marit**” està formada per les subcategories deixar-lo, durada de la relació, primer retorn, segon retorn i mals records. Hem observat que la “Dimensió interpersonal” ha tingut el seu major protagonisme a la **S 2**, pel que fa a nombre de TP. Pensem que aquesta dada ha reflectit el moment en què la pacient ha parlat més extensament sobre el seu marit, les relacions sentimentals, la seva filla i la seva família, a partir d’una activitat de música i imatges fallida.

- Importància relativa de la seva **família nuclear**, que es redueix als pares i germans (S 2). Suport dels pares el primer cop que va deixar el seu marit (S 1).
- Gran importància subjectiva de la **filla**:
  - Desig de dedicar-se a ella i a la seva filla (S 1).
  - El més “bonic” que recorda: el seu naixement (S 2).
  - Records en què sempre participa el pare (S 2).
  - Orgull per haver deixat mare i filla el marit aquest segon cop (S 3).
  - Desig de compatibilitzar un futur treball amb els horaris de la filla (S 3).
- Certa falta de comunicació entre les **dones de la casa**. Dificultats d’intimitat (S 1 i S 3).
- Dificultats en establir **relacions sentimentals**: no projecció en relacions futures (S 1).
- Consciència de diferències entre homes i dones en matèria de sentiments (S 1):
  - Pocs declaren els seus sentiments.
  - A ells els costa més expressar-los.
- Queixa per no haver rebut mai detalls romàntics ni per haver celebrat mai el seu aniversari (S 2).
- Separació prèvia del **marit** tres anys enrere (S 1 i S 3):
  - Retorn als tres mesos.
  - Situació insatisfactòria que s’allarga fins al present.
  - Orgull per la nova separació.
- Absència de bons records relacionats amb el marit (S 2 i S 3):
  - Incapacitat per recordar episodis agradables.

- Incapacitat per concentrar-se en el present.
- Evitació de records.

V. Dimensió socio-cultural

La “Dimensió socio-cultural” està integrada per les categories “Plans de futur”, “Situació legal” i “Manera de pensar” en els tres casos, “La seva cultura” en el Cas A i B i “Records” en el Cas C. En el Cas A la categoria “**Plans de futur**” està formada per les subcategories estudiar, treballar, llogar un pis, divorciar-se i tenir un objectiu/il·lusió. La categoria “**La seva cultura**” la integren els temes sobre la desaprovació/crítica, la identificació/ lloança i l’enyorança. La categoria “**Situació legal**”, està formada per aspectes relacionats amb el permís de treball/ residència, l’idioma, la situació econòmica i la dependència. La categoria “**Manera de pensar**” la integren les subcategories paradoxa/ complexitat, polaritats, mantenir la distància, crítica/ autocrítica, imatges i valors. Hem observat que aquesta dimensió ha aparegut a la **S 11** de manera majoritària, quant a nombre de TP. Hem considerat que el fet que hagi sorgit majoritàriament quasi al final de la intervenció pot indicar que aquesta dimensió recull o ha estat el resultat dels temes tractats en les altres dimensions, al llarg de totes les sessions. De fet, la pacient ha considerat els temes corresponents a aquesta dimensió com a solució per als seus problemes actuals.

- La seva **situació legal** ha influenciat la resta d’àmbits de la seva vida, la qual cosa li ha creat una dependència a tots els nivells.
- Ha pres consciència de la via de solució, relacionada amb els seus **plans de futur**. Veiem que la majoria d’aquests projectes han aparegut a la S 3, com ara:
  - Estudiar (S 3).
  - Treballar (S 3).
  - Divorciar-se (S 3).
  - “Arribar a un lloc” (S 3).
  - Les seves relacions (S 10).
  - Vida tranquil·la, nova família (S 13).
- Els temes relacionats amb aquesta dimensió han estat motiu de xantatge per part de familiars i amics, abans de casar-se, un cop casada i en el present.
- **La seva cultura** ha estat un referent:

- *Positiu*, amb el qual s'ha identificat, com per exemple amb els seus paisans, la seva música i escriptura i quan ha expressat enyorança.
  - *Negatiu*, en forma de crítica (S 8, 9 i 11), com quan ha parlat del tema de l'emancipació només per matrimoni, de les discriminacions home-dona (manera de vestir-se, manca de llibertat en les relacions, desigualtat d'oportunitats laborals) o quan ha parlat de les seves paisanes al nostre país.
- **La seva manera de pensar** l'hem trobat influenciada pels aspectes anteriors i s'ha expressat com a paradoxes, valors (el pas del temps, coses senzilles, importància del caràcter), la idea de diferenciació, les polaritats, l'ús d'imatges, la idea de certesa, la crítica i l'autocrítica i la idea mantenir la distància en els aspectes de la seva vida que vol evitar.

En el Cas B, la categoria “**Plans de futur**” està formada per les subcategories amor, projecció, habitatge, família i treballar. La categoria “**La seva cultura**” la integren els temes sobre la contraposició de cultures, la identificació/ lloança i l'enyorança. La categoria “**Situació legal**”, està formada per aspectes relacionats amb el seu estat civil, el treball, l'habitatge i l'idioma. La categoria “**Manera de pensar**” la integren les subcategories paradoxa/ contradicció, polaritats, acceptació de la situació vital, crítica/ autocrítica/ diàleg intern, records i valors. Hem observat que aquesta dimensió ha aparegut a la **S 3** de manera majoritària, quant a nombre de TP. Aquesta dada ha coincidit amb l'escriptura d'una cançó entre terapeuta i pacient (“Amor de madre”, veure Annex) que ha fet sorgir els temes corresponents a aquesta dimensió, sobretot pel que fa a la seva manera de pensar.

- La seva **situació legal** ha influenciat la resta d'àmbits de la seva vida i ha fet referència a:
  - Condició de mare soltera (amb una filla de tretze mesos) (S 1).
  - Domini de l'idioma del nostre país (S 3).
  - Falta d'habitatge propi: transició cap a un pis pont (a partir de la S 5).
  - Recerca de treball (S 5) i imminència de començar a treballar (S 8).
- Entre els **plans per al futur**, ha pres consciència de la prioritat de:
  - Aconseguir un habitatge (a partir de la S 2).
  - Retrobar-se amb la seva família (S 3 i 4).

- Aconseguir un treball (S 5).
- Tornar a ballar (S 7).
- Referències *positives* a **la seva cultura**: amb la qual s'ha identificat i l'ha enyorat. També ha trobat semblances i diferències entre la seva cultura i la nostra.
- **La seva manera de pensar** ha dirigit l'escriptura de la cançó i s'ha expressat en forma de polaritats (pensament dicotòmic, pensament relatiu, absolut i diferenciació), paradoxes i contradiccions, acceptació de la seva situació vital, crítica, autocrítica i diàleg intern.
  - Valors referits a l'antiguitat, les novetats i la condició de mare i pare (S 3 i S 4).
  - Certa negació de records: positius i negatius (S 6), referits al seu país, les activitats que hi desenvolupava i la seva família.

En el Cas C, la categoria “**Plans de futur**” està formada per les subcategories tenir cura, incertesa, tenir una casa, treballar i trobar un equilibri. La categoria “**Situació legal**”, està formada per aspectes relacionats amb l'habitatge, l'estat civil, la dependència i el treball. La categoria “**Manera de pensar**” la integren les subcategories polaritats, el pas del temps, la prudència, la crítica/ autocrítica, la contradicció/ paradoxa, l'escepticisme, el pensament global i l'acceptació de la situació vital. La categoria “**Records**” la integren els temes sobre la dificultat/ negació de records, els bons records i els mals records. Hem observat que aquesta dimensió ha aparegut a la **S 3** de manera majoritària, quant a nombre de TP, l'única que ho ha fet junt amb la “Dimensió emocional/ cognitiva”. Pensem que aquesta dada, junt amb el fet que aquesta dimensió ha estat la segona més nombrosa en TP, pot reflectir la importància que han assolit aquests temes a la darrera sessió, coincidint amb l'escriptura d'una cançó entre terapeuta i pacient (“Mi vida cotidiana”, veure Annex), sobretot pel que fa a la seva manera de pensar.

- Aquesta dimensió ha estat la segona, en quantitat de TP, després de la “Dimensió emocional/ cognitiva”.
- La seva **situació legal** ha influenciat la resta d'àmbits de la seva vida i ha fet referència a:
  - Falta d'habitatge propi.
  - Condició de mare separada (amb una filla de 5 anys).

- Falta d'autonomia: recerca de treball (S 2 i S 3).
- Entre els **plans per al futur** ha pres consciència de la prioritat de:
  - Tenir cura d'ella mateixa i de la seva filla (S 1).
  - Aconseguir una autonomia: buscar una treball i una casa (S 2 i S 3)
  - Cercar un equilibri entre el seu treball i la seva filla. Trobar la tranquil·litat (S 3).
  - Incertesa per què li depararà el futur (S 1 i S 3).
- **La seva manera de pensar** ha dirigit l'escriptura de la cançó i s'ha expressat en forma d'optimisme, escepticisme, contradicció, prudència, autocrítica (autoconsciència de la seva falta de llibertat) i pensament absolut.
- El seus **records** han fet referència a:
  - El primer cop que va marxar de casa seva i hi va retornar: mals records (S 1) → se sent orgullosa d'haver marxat aquest segon cop de casa seva (S 3).
  - Evitació de records referits a aspectes desagradables de la seva vida (S 2).
  - Absència de records referits a aspectes positius de la seva vida (viatges, celebracions i festes) (S 2).
  - Gran presència de la seva filla entre els seus records (S 2).
  - Desig exprés de no parlar de segons quins temes de la seva vida: desig de desfer-se'n (S 3).

VI. Dimensió emocional/ cognitiva

La “Dimensió emocional/ cognitiva” es troba integrada per les categories “Autoestima”, “Expressar sentiments”, “Dir no” i “Fer peticions” en els tres casos. En el Cas A la categoria “**Autoestima**” l’hem dividit en “positiva” i “negativa” (Mruk, 1998). L’“Autoestima positiva” la formen les subcategories autoafirmació, decisió, confiança, autovaloració, valoració de la pròpia cultura i fortalesa. L’“Autoestima negativa” la formen les subcategories falta de convicció, inseguretat, falta de confiança, desvaloració i falta de decisió. La categoria “**Expressar sentiments**” també l’hem dividit en “positius” i “negatius”. La subcategoria “Sentiments positius” està integrada per les subcategories ironia/ humor, grat-satisfacció, desig d’acompliment, benestar subjectiu, optimisme, intuïció, força, gratitud/ reconeixement i exterioritzar. La categoria

“Sentiments negatius” la integren els temes sobre la dificultat/ pessimisme, el desgrat, l’enuig/ rebuig/ paraulades, el malestar, la tristesa/ indefensió/ decepció, la por, la vergonya, la indiferència i la confusió. Pel que fa a la categoria **“Dir no”**, l’hem dividit en tres subcategories: “Dir no atribuït a altres”, “Dir no a altres” i “No”. La categoria **“Fer peticions”** la integren les subcategories “Preguntes i “Imperatius”. Les “Preguntes” han pogut ser atribuïdes a altres, formulades a altres o a la terapeuta. Els “Imperatius” també han pogut ser atribuïts a altres, dits a altres, a la terapeuta o a si mateixa. Hem trobat que la **S 9** és on ha aparegut la “Dimensió emocional/ cognitiva” en major freqüència, quant a nombre de TP. Hem interpretat aquesta dada d’acord amb el que hem comentat en el cas de la “Dimensió interpersonal”: pensem que a partir del punt central de la S 8 s’ha afavorit que hagin sorgit altres temes relacionats amb la pacient, com els corresponents, en aquest cas, a la “Dimensió emocional/ cognitiva”.

Hem interpretat positivament que les categories que fan referència a aspectes positius, com les d’**“Autoestima positiva”** i la de **“Sentiments positius”** s’hagin trobat de manera majoritària, quant a nombre de TP, a les sessions finals de la intervenció (S 11 i S 13). Hem considerat que la intervenció pot haver contribuït a aquest augment. Pel que fa a aspectes negatius, com els de les categories **“Autoestima negativa”** i **“Sentiments negatius”**, hem trobat que han aparegut amb major freqüència en sessions prèvies (S 8 i 9), coincidint amb el punt mig de la intervenció, quan es va parlar sobre el maltractament. La categoria **“Dir no”** també ha aparegut amb més freqüència a la S 9 i hem considerat aquesta dada com un bon indicador de progrés en l’aspecte “assertivitat”. Pel que fa a la categoria **“Fer peticions”**, hem observat que ha aparegut a la S 5 en major freqüència i ho hem considerat com un aspecte que ha contribuït a la formació del vincle entre terapeuta-pacient durant les primeres sessions (sobretot pel que fa a la subcategoria “Preguntes”).

Hem de dir que la “Dimensió emocional/ cognitiva” és la que ha estat majoritària, quant a nombre de TP, al llarg de les sessions dels casos A, B i C. Aquest fet pot haver posat de relleu la seva importància en el procés terapèutic. De fet, els aspectes relacionats amb aquesta dimensió són els que hem mesurat quantitativament en l’Estudi 1 d’aquesta tesi doctoral. En aquestes conclusions volem mostrar part de l’evolució de cadascuna de les categories que integren la “Dimensió emocional/ cognitiva” al llarg de la intervenció, per a aquest Cas A:

- Hem trobat un major nombre d’expressions d’autoestima positiva que d’autoestima negativa al llarg de les sessions, amb correspondències entre

elements d'una i altra. La **S 11** ha estat la majoritària quant a l'ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria **“Autoestima positiva”** i la **S 8** ha estat la majoritària pel que fa a la categoria **“Autoestima negativa”**. Mostrem el procés que han mostrat alguns dels temes corresponents a la categoria negativa d'autoestima, durant les primeres sessions i el seu moviment envers la categoria positiva en sessions posteriors. En negreta apareixen les subcategories corresponents a cadascuna de les categories esmentades i entre comentos algunes de les expressions que il·lustren les subcategories corresponents i la sessió on es poden trobar. La variable autoestima ha millorat en totes les seves dimensions quan l'hem mesurat mitjançant el qüestionari AF-5 (García i Musitu, 2001).

- La subcategoria **“Falta de convicció” (S 3)**, amb expressions com “no sé si no tinc personalitat” ha evolucionat, més endavant envers expressions com “vull ser important” o “vull demostrar que tinc una característica”, de la subcategoria **“Decisió” (S 8 i 12)**. La mateixa subcategoria “Falta de convicció”, amb expressions com “no sé dibuixar” (S 3), ha evolucionat envers expressions del tipus “sóc intel·ligent”, “sé què vull”, “pot necessitar el meu ajut” o “crec que he millorat”, de la subcategoria **“Autovaloració” (S 9, 11 i 13)**.

- La subcategoria **“Inseguretat” (S 4)**, amb expressions com “no entenc” o “tinc por”, ha donat lloc, més endavant, a expressions com “entenc”, de la subcategoria **“Autoafirmació” (S 6, 8, 9, 12 i 13)** o a d'altres corresponents a la subcategoria **“Fortalesa” (S 8, 9, 10 i 11)**.

- La subcategoria **“Falta de confiança” (S 6)**, amb expressions com “no tinc confiança”, ha evolucionat envers la subcategoria **“Confiança” (S 11)**, amb expressions com “al final arribes”.

- Hem trobat expressions com “baixeta” i “feble”, de la subcategoria **“Desvaloració” (S 8)**, que han donat lloc a d'altres com “no sóc tan lletja”, de la subcategoria **“Autovaloració” (S 12)**.

- S'ha fet un major ús d'expressions de sentiments positius que de negatius al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d'una i altra. La **S 11** ha estat la majoritària quant a l'ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria **“Sentiments positius”** i la **S 9** ha estat la majoritària pel que fa a la categoria **“Sentiments negatius”**. Com en el cas de la categoria

“Autoestima”, mostrem el procés que han mostrat les expressions corresponents a la categoria negativa de sentiments, durant les primeres sessions, envers la categoria positiva, en sessions posteriors. La variable depressió és la que més ha millorat (sobretot la dimensió *humor depressiu*) quan l’hem mesurat mitjançant el qüestionari per a la depressió CET-DE (Alonso-Fernández, 1995).

- Expressions de la subcategoria “**Dificultat**” (S 3), han donat lloc a d’altres com “fàcil”, de la subcategoria “**Optimisme**” (S 4, 6, 7, 11 i 12). Altres expressions de la mateixa subcategoria “Dificultat”, com “em costa dir no” (S 7), han evolucionat envers expressions com “he après a dir no” (S 12), de la subcategoria “**Desig d’acompliment**”.

- Expressions com “ho vaig passar molt malament”, de la subcategoria “**Malestar**” (S 3), han donat lloc, més endavant, a d’altres del tipus “estic més relaxada”, de la subcategoria “**Benestar subjectiu**” (S 9).

- Des de la S 4 hem trobat expressions corresponents a la subcategoria “**Desgrat**”, com “em molesta” (també com a afirmació de la pròpia postura) que, en sessions posteriors, han donat lloc a expressions de la subcategoria “**Grat**”, com “m’agrada molt” (fins a la S 13).

- Quant a expressions de la subcategoria “**Enuig**” (S 9), com “deixeu-me en pau” (també com a expressió d’altres sentiments, com ara frustració o descontent), hem comprovat el seu contrast amb expressions corresponents a la subcategoria “**Ironia/ humor**”, com “deixa’m pensar!” (fins a la S 13).

- S’ha fet un gran ús d’expressions amb l’adverbi de negació “no” al llarg de les sessions, incloses les que hem trobat a gran part de les categories analitzades. La categoria “**Dir no**” ha tingut el seu major protagonisme a la S 9, la posterior al moment de la intervenció en què va sorgir el tema sobre el maltractament. Ho hem interpretat com un indicatiu positiu d’assertivitat. Aquest ús nombrós ha contrastat amb l’expressió: “em costa molt dir no” (S 7, 9 i 12). De fet, a la S 12, la pacient ha reconegut que ha après a dir no, però que no sap ni quan, ni a qui ho ha de dir (TP. 748). Les expressions relacionades amb la subcategoria “Dir no atribuït a altres” les hem trobat en major nombre que les de “Dir no a altres”,

en què fa el seu ús a terceres persones. En el primer cas, hem trobat que la pacient ha fet aquesta atribució a persones amb les quals té una relació conflictiva. Hem considerat que aquestes expressions, restrictives, han reflectit aquest fet. Dins la subcategoria “Dir no a altres” no hem inclòs les expressions adreçades a la terapeuta. D’aquesta manera, hem vist que, les persones a qui les hauria adreçat, de manera punitiva, han format part de les seves relacions actuals i han aparegut, majoritàriament, a la S 9.

- Expressions de la subcategoria “**Dir no atribuït a altres**” (a partir de la S 6) han estat atribuïdes per la pacient, sobretot, al seu marit i als seus pares. Expressions com “tots diuen que no”, atribuïdes a altres en abstracte, han donat lloc, més endavant a expressions com “al final arribes” (S 11, 12).

- Expressions de la subcategoria “**Dir no a altres**” (S 9 i 10), les hem trobat adreçades, en to amable, sobretot, a un amic que enyora.

- La categoria “**Fer peticions**” ha tingut el seu major protagonisme a la S 5. Hem considerat que les expressions que la integren han pogut contribuir a la formació del vincle entre terapeuta i pacient, sobretot pel que fa a la subcategoria “Preguntes”. Quant a la categoria “Imperatius”, hem observat que el seu ús ha estat més minoritari i homogeni al llarg de les sessions. Com en el cas de la categoria “Dir no”, hem observat certa distinció entre l’ús que la pacient ha fet d’aquestes expressions quan les ha atribuït a altres o les ha dit a altres. En el cas de la distinció “Atribuïts a altres”, hem tornat a trobar persones de la seva família, com hem vist a la categoria “Dir no”. L’ús que s’ha fet d’aquestes expressions, en boca de la pacient, han estat, sobretot, en to restrictiu. En el cas de la subcategoria “Formulades/ dits a altres”, hem trobat que han tornat a aparèixer amics o relacions sentimentals quan n’ha fet ús. Sembla que la pacient s’ha trobat més decidida a reivindicar els seus drets quan s’ha tractat de les seves relacions sentimentals. Hem considerat aquest fet com un aspecte positiu quant a la seva assertivitat. La dimensió *fer peticions* és la que més ha millorat quan l’hem mesurat mitjançant el qüestionari d’habilitats socials EHS (Gismero, 2002).

- La pacient ha fet tres usos principals de les **Preguntes**: *A la terapeuta* per mantenir l’atenció i com a mostra d’interès (S 3), per fer-li

peticions (S 4), prendre seguretat (S 5), rebre reconeixement (S 12 i 13) i com a mostra de confiança (S 6). “*Atribuïdes a altres*” (a partir de la S 6), sobretot per part de l’oncle, del seu germà i de l’amic que enyora. “*Formulades a altres persones*” (a partir de la S 8), sobretot com a retret, en el cas del marit, de l’amic que enyora i de l’amic paisà.

- La pacient ha fet quatre usos principals dels **Imperatius**: *A la terapeuta* com a mostra d’interès (S 3), per fer-li peticions (S 4), per mostrar una relació de col·laboració (S 4), per procurar benestar (S 4 i 7) i com a expressió d’ironia (S 4-13). *A ella mateixa* (a partir de la S 7), “*Atribuïts a altres*” (a partir de la S 6), sobretot per part de la mare i del germà i “*Dits a altres*” (a partir de la S 8), sobretot a amics.

En el Cas B, l’“Autoestima positiva” la formen les subcategories autoafirmació, decisió, confiança, autovaloració i valoració de la pròpia cultura. L’“Autoestima negativa” la formen les subcategories falta de convicció, inseguretat, falta de confiança, desvaloració i falta de decisió. La categoria “**Expressar sentiments**” també l’hem dividit en “positius” i “negatius”. La subcategoria “Sentiments positius” està integrada per les subcategories ironia/ humor, grat-satisfacció, desig d’acompliment, benestar subjectiu, optimisme, tendresa, força i gratitud/ reconeixement. La categoria “Sentiments negatius” la integren els temes sobre la dificultat, el desgrat/ desacord, l’enuig/ rebuig/ paraulades, el malestar, la tristesa/ enyorança/ decepció, la por, la indiferència i el tancament/ negativisme. Pel que fa a la categoria “**Dir no**”, l’hem dividit en dues subcategories: “Dir no a altres” i “No”. La categoria “**Fer peticions**” la integren les subcategories “Preguntes i “Imperatius”. Les “Preguntes” han estat formulades a la terapeuta. Els “Imperatius” han pogut ser atribuïts a altres, dits a altres, a la terapeuta o a si mateixa. Hem trobat que la S 3 és on ha aparegut la “Dimensió emocional/ cognitiva” amb major freqüència. Pensem que aquesta sessió ha estat crucial pel fet d’haver-hi sorgit el tema sobre la paternitat/ maternitat, central per a la pacient.

De la mateixa manera, tant les categories que fan referència a aspectes positius (“**Autoestima positiva**” i “**Sentiments positius**”) com negatius (“**Autoestima negativa**” i “**Sentiments negatius**”) s’han trobat de manera majoritària en aquesta S 3. La categoria “Dir no” ha efectuat un cert descens a la S 7 per tornar a augmentar a la S 8 i hem considerat aquesta dada com un cert indicatiu positiu d’assertivitat. Pel que fa a

la categoria “Fer peticions”, hem observat que ha aparegut a la S 5 en major freqüència i ho hem, considerat com un aspecte que ha pogut reflectir la formació d’un vincle entre terapeuta i pacient (sobretot pel que fa a la subcategoria “Preguntes”).

- S’ha fet un major ús d’expressions d’autoestima positiva que d’autoestima negativa al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d’una i altra. La **S 3** ha estat la majoritària quant a l’ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria “**Autoestima positiva**”, la mateixa pel que fa a la categoria “**Autoestima negativa**”. Mostrem el procés que han mostrat alguns dels temes corresponents a la categoria negativa d’autoestima, durant les primeres sessions i el seu moviment envers la categoria positiva, en sessions posteriors. En negreta apareixen les subcategories corresponents a cadascuna de les categories esmentades. Mostrem algunes de les expressions que il·lustren les subcategories corresponents i la sessió on es poden trobar. No hem pogut comprovar si hi ha hagut correspondència entre el progrés d’aquesta dimensió en l’Estudi 2 i la seva puntuació en el post test mitjançant el qüestionari AF-5 (García i Musitu, 2001).

- La subcategoria “**Falta de convicció**” (**S 3**), amb expressions com “no sé” o “suposo” ha evolucionat, més endavant, envers expressions “el que podem fer”, de la subcategoria “**Decisió**” (**S 8**) o “ja ho sé”, de la subcategoria “**Autoafirmació**” (**S 8**).

- La subcategoria “**Inseguretat**” (**S 1 i S 2**), amb expressions com “et faré” o “t’he dibuixat”, ha donat lloc, més endavant, a expressions com “vaig a buscar una cançó”, de la subcategoria “**Decisió**” (**S 5**) o “en tinc dues per ballar”, corresponent a la subcategoria “**Autovaloració**” (**S 5**).

- La subcategoria “**Falta de decisió**” (**S 6**), amb expressions com “no em ve res al cap” o “**Impotència**” (**S 6**), amb l’afirmació “no puc recordar”, han evolucionat envers la subcategoria “**Decisió**” (**S 7 i S 8**), amb expressions com “anem a cantar” o “m’ho puc emportar”.

- Expressions com “no sé com fer-ho servir” o “no dibuixo des del col·legi”, de la subcategoria “**Desvaloració**” (**S 1 i S 2**), han donat lloc a d’altres com “sóc creativa” o “ara em surt!”, de la subcategoria “**Autovaloració**” (**S 3 i S 7**).

- S'ha fet un major ús d'expressions de sentiments positius que de negatius al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d'una i altra. La **S 3** ha estat la majoritària quant a l'ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria "**Sentiments positius**", la mateixa pel que fa a la categoria "Sentiments negatius". Com en el cas de la categoria "Autoestima", mostrem el procés que han mostrat les expressions corresponents a la categoria negativa de sentiments, durant les primeres sessions, envers la categoria positiva, en sessions posteriors. La variable depressió ha mostrat una forta millora (sobretot la dimensió *anèrgia*) quan l'hem mesurat mitjançant el qüestionari per a la depressió CET-DE (Alonso-Fernández, 1995), en el seguiment, però no hem pogut comprovar si hi ha hagut correspondència entre el progrés d'aquesta dimensió en l'Estudi 2 i la seva puntuació en el post test.

- Expressions de la subcategoria "**Dificultat**" (**S 1**), com "costa" han donat lloc a d'altres com "ara em surt!", de la subcategoria "**Optimisme**" (**S 7**). Altres expressions de la mateixa subcategoria "Dificultat", com "no me'n recordo" (**S 2**), han evolucionat envers expressions com "se'm queda més mirant" (**S 7**), de la subcategoria "**Desig d'acompliment**".

- Expressions com "quan em sento malament", de la subcategoria "**Malestar**" (**S 1**), han donat lloc, més endavant a d'altres del tipus "sentia tranquil·litat", de la subcategoria "**Benestar subjectiu**" (**S 7**).

- Des de la **S 2** hem trobat expressions corresponents a la subcategoria "**Desgrat**", com "no m'agrada", també com a afirmació de la pròpia postura i a d'altres de la subcategoria "**desacord**", que han donat lloc a expressions de la subcategoria "**Grat**", del tipus "m'agrada molt" o "molt interessant" (**fins a la S 8**).

- Quant a expressions de la subcategoria "**Enuig**" (**S 5**), adreçades sobretot a la seva filla, o a d'altres de la subcategoria "**Rebuig**" (**S 6**), han contrastat amb expressions corresponents a la subcategoria "**Ironia/humor**" (**fins a la S 8**), com ara "cantaré i em deixaré de ballar!".

- Expressions de "**Tristesia**" (**S 3 i S 4**), "**Enyorança**" (**s 3**) i "**Decepció**" (**S 6**), han contrastat amb la subcategoria "**Optimisme**" (**fins a la S 8**). El tema de la "**Por**" (**S 3 i S 4**) ha evolucionat envers la subcategoria "**Força**" (**S 3 i S 4**) i "**Tendresa**" (**S 6**).

- S'ha fet un gran ús d'expressions amb l'adverbi de negació “no” al llarg de les sessions, que inclouen les trobades a gran part de les categories analitzades. La categoria “**Dir no**” ha aparegut amb una freqüència homogènia al llarg de les sessions, si bé ha efectuat un cert descens a la S 7 per tornar a augmentar a la S 8. Ho hem interpretat com un indicatiu positiu d'assertivitat. Dins la categoria “Dir no a altres” no hem inclòs les expressions adreçades a la terapeuta. D'aquesta manera, hem observat que, les persones a qui les adreçaria, en to restrictiu, formen part de les seves relacions actuals i han aparegut a les S 1, 5 i 8.

- Expressions de la subcategoria “**Dir no a altres**”, les hem trobat adreçades, en to restrictiu, a la seva filla (S 1 S 5) i a la treballadora social (S 8).

- La categoria “**Fer peticions**” ha tingut el seu major protagonisme a la S 5. Pensem que les expressions que la integren han pogut contribuir a la formació del vincle entre terapeuta i pacient, sobretot pel que fa a la subcategoria “Preguntes”. Quant a la categoria “Imperatius”, hem observat que el seu ús ha estat més minoritari al llarg de les sessions, així com certa distinció entre l'ús que ha fet d'aquestes expressions quan les ha atribuït a altres o les ha dit a altres. En el cas de la distinció “Atribuïts a altres”, hem trobat la persona de la terapeuta i les figures dels pares als seus fills. L'ús que han fet els altres d'aquestes expressions, en boca de la pacient, han estat en to amable. En el cas de la subcategoria “Dits a altres”, hem trobat la seva filla, la treballadora social i ella mateixa. En aquests casos el to utilitzat ha estat més autoritari. Hem ressaltat el major ús que ha fet d'aquestes expressions quan s'ha adreçat a la seva filla, present a la sessió i hem considerat aquest fet com un aspecte positiu quant a la seva assertivitat. Ara bé, no hem pogut comprovar si hi ha hagut correspondència entre el progrés d'aquesta dimensió en l'Estudi 2 i la seva puntuació en el post test, mitjançant el qüestionari d'habilitats socials EHS (Gismero, 2002).

- La pacient ha fet un ús principal de les **Preguntes**: *A la terapeuta*, per mantenir l'atenció i com a mostra d'interès (S 1), prendre seguretat (S 3), rebre reconeixement (S 5), per mostrar el seu desacord (S 4) i com a mostra de confiança (S 6).

• La pacient ha fet quatre usos principals dels **Imperatius**: *A la terapeuta* com a mostra d'interès (S 1), per fer-li peticions de manera indirecta (S 3) i directa (S 4) i com a expressió d'ironia (S 7). *A ella mateixa* (S 2), “*Atribuïts a altres*” (a partir de la S 6), per la terapeuta (S 2) i els pares als seus fills (S 3) i “*Dits a altres*” (a partir de la S 8), sobretot a la seva filla (S 1 i 5) i a la treballadora social (S 8).

En el Cas C, l’“Autoestima positiva” la formen les subcategories autoafirmació, decisió, confiança, autovaloració i fortalesa. L’“Autoestima negativa” la formen les subcategories falta de convicció, inseguretats, falta de confiança, desvaloració, falta de decisió i victimisme/ impotència. La categoria “**Expressar sentiments**” també l’hem dividit en “positius” i “negatius”. La subcategoria “Sentiments positius” està integrada per les subcategories ironia/ humor, grat-satisfacció, desig d’acompliment, benestar subjectiu, optimisme, força i exterioritzar. La categoria “Sentiments negatius” la integren els temes sobre la dificultat, el desgrat/ rebuig, l’enuig/ menyspreu, el malestar, la tristesa/ solitud, el tancament/ negativisme, la desconfiança/ defensiva, la indiferència i la desesperança/ indefensió. Pel que fa a la categoria “**Dir no**”, l’hem dividit en tres subcategories: “Dir no atribuït a altres”, “Dir no a altres” i “No”. La categoria “**Fer peticions**” la integren les subcategories “Preguntes i “Imperatius”. Les “Preguntes” han estat formulades a altres a la terapeuta. Els “Imperatius” han pogut ser atribuïts a altres, dits a altres o a la terapeuta. Hem trobat que la **S 3** és on ha aparegut la “Dimensió emocional/ cognitiva” en major freqüència, qüestió que pot haver estat deguda per haver aparegut elements no desitjats del seu passat a la sessió anterior, per primer cop. Hem interpretat positivament que les categories que fan referència a aspectes positius, com les d’“**Autoestima positiva**” i “**Sentiments positius**” s’hagin trobat de manera majoritària, quant a nombre de TP, a la darrera sessió que la pacient va rebre (S 3). Hem considerat que la intervenció pot haver contribuït a aquest augment. Pel que fa a aspectes negatius, com els de les categories “**Autoestima negativa**” i “**Sentiments negatius**”, hem trobat que han aparegut amb major freqüència a la sessió prèvia (S 2), coincidint amb el punt en què la pacient es va mostrar reticent a parlar i recordar elements del seu passat. Malgrat l’augment en nombre de TP a la S 3 d’expressions d’autoestima i de sentiments positius, hem observat, en general, cert moviment regressiu envers les expressions de caire negatiu, conforme avancen les sessions i al llarg d’una mateixa. La categoria “**Dir no**” també ha aparegut amb més freqüència a la

S 3 i ho hem com un indicatiu positiu d'assertivitat. Pel que fa a la categoria "**Ferpeticions**", hem observat que el seu ús ha estat minoritari, sobretot a la S 2. Creiem que aquest fet ha reflectit el no establiment d'un vincle entre terapeuta i pacient.

- Hem trobat un major nombre d'expressions d'autoestima negativa que d'autoestima positiva al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d'una i altra. La **S 3** ha estat la majoritària quant a l'ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria "**Autoestima positiva**" i la **S 2** ha estat la majoritària pel que fa a la categoria "**Autoestima negativa**". Mostrem el procés que han mostrat alguns dels temes corresponents a la categoria negativa d'autoestima i el seu contrast amb categoria positiva. En negreta apareixen les subcategories corresponents a cadascuna de les categories esmentades. Mostrem algunes de les expressions que il·lustren les subcategories corresponents i la sessió on es poden trobar. No hem pogut comprovar la correspondència de la variable autoestima entre el seu progrés en l'Estudi 2 i la seva puntuació en el post test mitjançant el qüestionari AF-5 (García i Musitu, 2001).

- La subcategoria "**Falta de convicció**" (**S 1**), amb expressions com "no sabia què volia" ha contrastat amb l'expressió "ara sí que n'estic de segura" de la subcategoria "**Confiança**" (**S 1**) o "aquest cop em veig amb més força", de la subcategoria "**Fortalesa**" (**S 1**).

- La subcategoria "**Inseguretat**" (**S 1**), amb l'expressió "no dic res" ha donat lloc, més endavant, a expressions com "entenc", o "ja ho sé" de la subcategoria "**Autoafirmació**" (**S 3**).

- La subcategoria "**Autoafirmació**" (**S 1**), amb expressions com "no em costa dir no" ha contrastat amb expressions com "em costa", de la subcategoria "**Falta de decisió**" (**S 1 i 3**).

- Expressions com "jo no aprovaria" i "no sóc compositora!", de la subcategoria "**Desvaloració**" (**S 3**), han donat lloc a d'altres com "crec que queda bé el títol que he pensat", de la subcategoria "**Autovaloració**" (**S 3**). De la mateixa manera, les expressions "lo meu tant me fa" (**S 2**) i "de les quatre parets de casa meva no he sortit mai" (**S 2**), han contrastat amb "és clar que m'agradaria!", de la subcategoria "**Decisió**" (**S 2**) i "ara és quan estic veient un mica la llum", de la subcategoria "**Confiança**" (**S 2**).

- Expressions de caire fatalista o desesperançador de la subcategoria “**Victimisme**” (S 2), com “l’únic viatge que he fet ha estat venir aquí”; S 3, “encara que tingui treball no tindrè casa”.
- S’ha fet un major ús d’expressions de sentiments negatius que de positius al llarg de les sessions, amb correspondències entre elements d’una i altra. La S 3 ha estat la majoritària quant a l’ús, per part de la pacient, de temes relacionats amb la categoria “**Sentiments positius**” i la S 2 ha estat la majoritària pel que fa a la categoria “**Sentiments negatius**”. Com en el cas de la categoria “Autoestima”, mostrem el contrast que han mostrat les expressions corresponents a la categoria negativa de sentiments amb la categoria positiva, si s’ha donat el cas. No hem pogut comprovar la correspondència d’aquesta variable entre el seu progrés en l’Estudi 2 i la seva puntuació en el post test, mitjançant el qüestionari per a la depressió CET-DE (Alonso-Fernández, 1995).
- Expressions de la subcategoria “**Grat-satisfacció**” (S 2) com “sempre me’n recordo del naixement de la meva filla”, o “no em costa dir no”, de la subcategoria “**Optimisme**” (S 1) han contrastat amb expressions de la subcategoria “**Dificultat**” (S 3), com “em costa pensar”.
  - Expressions com “no em noto amb depressió ara”, de la subcategoria “**Benestar subjectiu**” (S 1), han contrastat amb l’expressió “em sento més desanimada” de la subcategoria “**Malestar**” (S 3).
  - Des de la S 1 trobem expressions corresponents a la subcategoria “**Desgrat**”, també com a afirmació de la pròpia postura, que han contrastat amb expressions de la subcategoria “**Grat**” (fins a la S 3).
  - La subcategoria “**Ironia/ humor**” (fins a la S 3) han contrastat amb expressions de la subcategoria “**Enuig**” (S 1), “**Desesperança/ indefensió**” (S 2), “**Tristesia**” (S 1), “**Tancament/ negativisme**” (S 1 i 2) o “**Menyspreu**” (S 2).
  - Hem trobat expressions equivalents de subcategories oposades, com ara “no em vull enrecordar d’aquell cop” de la subcategoria “**Rebuig**” (S 2) i la de “el que vull és treure-m’ho del tot del cap”, de la subcategoria “**Desig d’acompliment**” (S 3).

- La categoria **“Dir no”** ha estat la majoritària en nombre de TP, dins la “Dimensió emocional/ cognitiva”. Hem trobat una majoria d’expressions amb l’adverbi de negació “no” al llarg de les sessions, que han inclòs les trobades a gran part de les categories analitzades. La categoria **“Dir no”** ha tingut el seu major protagonisme a la **S 3**, després de la sessió (S 2) en què la pacient es va mostrar reticent a parlar i recordar elements del seu passat. Ho hem interpretat com un indicatiu positiu d’assertivitat. Aquest ús nombrós ha confirmat la seva afirmació “no em costa dir no” (S 1). La subcategoria “Dir no atribuït a altres” l’hem trobat en major nombre (dos cops) que la de “Dir no a altres” (un cop), com a inclusió del seu ús a terceres persones, per part de la pacient. En el primer cas, hem trobat que aquesta atribució, durant la conversa, l’ha fet a una amiga seva i a les autores d’una cançó sobre la depressió. En els dos casos, el to utilitzat ha estat d’advertència, adreçat a ella mateixa, com si es tractés d’un missatge que es diu ella a si mateixa (la seva consciència).

- Expressions de la subcategoria **“Dir no atribuït a altres”** (a la **S 1**) han estat atribuïdes per la pacient, a una amiga i a les autores d’una cançó sobre la depressió, en to d’advertència a si mateixa.

- L’expressió de la subcategoria **“Dir no a altres”** (**S 1**), l’hem trobat adreçada, a una amiga, en to reivindicatiu.

- La categoria **“Fer peticions”** ha estat la minoritària en nombre de TP, dins la “Dimensió emocional/ cognitiva”. Aquesta categoria ha tingut el seu major protagonisme a la **S 1** i el menor a la **S 2**, tant per a la subcategoria “Preguntes” com per a l’anomenada “Imperatius”, si bé el major nombre ha correspost a la primera. No pensem que les expressions que la integren hagin pogut contribuir a la formació d’un vincle entre terapeuta i pacient, ja que aquesta va marxar després de la S 3. Quant a la categoria “Imperatius”, hem observat que el seu ús ha estat més minoritari i igual d’homogeni que el de “Preguntes”, al llarg de les sessions. Com en el cas de la categoria “Dir no”, hem observat certa distinció entre l’ús que ha fet d’aquestes expressions quan les ha atribuït a altres o les ha dit a altres. En el cas de la distinció “Atribuïts a altres”, hem trobat sobretot persones desconegudes que li han fet arribar un missatge restrictiu però també de consell. En el cas de la subcategoria “Dits/ formulades a altres”, hem trobat que han aparegut una amiga, un cambrer i els nens de la casa, en to reivindicatiu,

quan n'ha fet ús. Sembla que la pacient s'ha trobat força decidida a reivindicar els seus drets quan s'ha adreçat directament a altres persones, encara que després no ho hagi fet. Com en el Cas B, no hem pogut comprovar si hi ha hagut correspondència entre el progrés d'aquesta dimensió en l'Estudi 2 i la seva puntuació en el post test, mitjançant el qüestionari d'habilitats socials EHS (Gismero, 2002).

- La pacient ha fet dos usos principals de les **Preguntes**: *A la terapeuta*, per mantenir l'atenció i com a mostra d'interès, per rebre informació i fer peticions (S 1-3), prendre temps per pensar (S 2), rebre reconeixement (S 1), seguretat (S 3) i com a mostra de confiança (S 3). *“Formulades a altres persones”* (a la S 1), com a petició (a un cambrer) i com a reivindicació (a una amiga).

- La pacient ha fet tres usos principals dels **Imperatius**: *A la terapeuta* com a mostra d'interès (S 1-3), per fer-li peticions (S 1 i S 3), per mostrar una relació de col·laboració (S 1), per demostrar enteniment (S 2) i com a expressió d'ironia (S 2). *“Atribuïts a altres”* (a la S 1), sobretot per part d'una amiga, de desconeguts i de les autores d'una cançó sobre la depressió, en to restrictiu però també de consell i *“Dits a altres”* (a la S 1 i S 3), sobretot a un cambrer i als nens de la casa, en to reivindicatiu.

Resumint les **conclusions per als tres casos**, pel que fa a l'anàlisi de les dimensions relacionades amb el maltractament podem dir que:

- La **“Dimensió emocional/ cognitiva”** ha estat la majoritària en nombre de TP. Per als casos A i B els aspectes positius d'aquesta dimensió han estat els més nombrosos (autoestima i sentiments positius). Per al Cas C, els aspectes majoritaris han estat els negatius (autoestima i sentiments negatius).
- La **“Dimensió metacomunicació relació terapèutica”** ha estat més important en el Cas A i B, però en el Cas C no s'ha creat el vincle terapèutic i en el B, si s'ha creat, això no ha impedit que s'interrompés la intervenció.
- La **“Dimensió interpersonal”** ha reflectit els temes relatius al marit en els casos A i C. La pacient del Cas B no ha fet cap referència a aquest aspecte. D'altra banda, aquí hem trobat informació sobre les filles dels casos B i C.

- La “**Dimensió socio-cultural**” ha mostrat els temes relatius a les cultures estrangeres dels casos A i B. També ha posat de relleu els diferents interessos de les tres dones: els estudis i l’art, per a les dues dones més joves (Cas A i B) i la roba i la imatge per a la dona C. En aquesta dimensió hem observat la dificultat i negació de les dones B i C per recordar.
- La “**Dimensió espiritual**” ha mostrat les diferents facilitats per imaginar de les tres dones. Gran facilitat i font d’optimisme per als casos A i B i tancament i dificultat per a la dona C.
- La “**Dimensió corporal**” ha reflectit els diferents aspectes rellevants per a cadascuna de les dones. El maltractament físic i sexual per al Cas A, el ball com a professió de la dona B i la dificultat per relaxar-se i descansar de la dona C.

Les diferències esmentades entre les tres dones han pogut explicar el fet que, en el Cas A es pogués portar a terme tota la intervenció, inclosa la part quantitativa (Estudi 1) i en els casos B i C la intervenció hagi quedat més o menys incompleta. En el Cas C perquè la pacient va retornar amb el seu marit i en el Cas B perquè la pacient va marxar de la casa d’acollida i es va interrompre el tractament. Pel que fa al procés seguit al llarg de les sessions, l’anàlisi qualitativa de les diferents dimensions han reflectit una evolució positiva en el *contingut de les expressions* per als casos A i B, però cert retrocés en el Cas C, la qual cosa explicaria el seu comportament de retorn. D’altra banda, com hem comentat abans, les dimensions més *nombroses* al final de la intervenció han estat la “Sòcio-cultural i “Emocional-cognitiva” (Cas A i C) i la “Interpersonal” (Cas A i B) i “Metacomunicació relació terapèutica” (Cas B).

Les dimensions sorgides de l’anàlisi han explicat aspectes difícilment assolibles mitjançant altres mètodes, com ara el procés que ha portat a una situació de maltractament, aspectes relacionats amb la dimensió espiritual o la relació entre pacient i terapeuta amb detall. Aquest tipus d’anàlisi qualitativa també ens ha permès comprovar que el **maltractament psicològic** ha estat percebut com a més perjudicial que el físic, d’acord amb Follingstad et al. (1990), O’Leary (2001) i Street i Arias (2001) i l’ha precedit, augmentant la seva probabilitat, d’acord amb Bradley et al. (2002), Echeburúa et al. (1996) i Wathen i McMillan (2003). També hem pogut inferir la relació entre tipus d’abús i simptomatologia, (Cas A), en parlar del **maltractament psicològic** i l’**autoestima** (S 12 TP. 730-732; 744) i del **maltractament físic** i l’**estat**

d'ànim depressiu (S 8 TP. 449-455) (Alberdi i Matas, 2002; Bradley i Follingstad, 2003).

En l'Estudi 2, el mètode de la *Grounded Theory* també ens ha permès explorar la relació entre les tècniques musicoterapèutiques utilitzades en cada cas i el sorgiment de determinades dimensions relacionades amb el maltractament. En aquest sentit hem pogut trobar interessants associacions, com per exemple:

Cas A:

- La **imaginació guiada** amb música ha permès el sorgiment de la “Dimensió espiritual” en la conversa.
- Les **escenificacions** s’han relacionat amb la dimensió “Sòcio-cultural”, “Interpersonal” i “Corporal”.
- El **dibuix** ha aparegut majoritàriament a la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica” i “Espiritual”.
- El **moviment/ ballar** s’ha relacionat amb temes de la dimensió “Corporal” i “Metacomunicació relació terapèutica”.
- L’**audició** s’ha relacionat amb la dimensió “Emocional/ cognitiva”, “Metacomunicació relació terapèutica” i “Corporal”.
- La “Dimensió emocional/ cognitiva” és la que ha sortit més cops en funció de les tècniques musicoterapèutiques i la “Dimensió corporal” és la que ha sortit menys cops. Aquests resultats han coincidit amb els trobats en l’ordre de freqüència en TP de cada dimensió. La resta de dimensions, contràriament, han aparegut en un altre ordre de freqüència, en funció de les tècniques utilitzades, la qual cosa ha posat de relleu la importància d’unes tècniques sobre les altres en aquesta intervenció.
- La tècnica més utilitzada, pel que fa a les vegades que ha aparegut en les diferents dimensions ha estat la pregunta. Li ha seguit l’audició, la imaginació guiada, el dibuix, el moviment/ ballar i l’escenificació.

Cas B:

- La **imaginació guiada** ha facilitat el sorgiment de temes relacionats amb “Dimensió espiritual” i “Sòcio-cultural”.
- La tècnica de **tocar la guitarra** ha permès, que sorgissin temes relacionats amb les dimensions “Emocional/ cognitiva”, “Metacomunicació relació terapèutica”, “Corporal” i “Interpersonal”.

- La “Dimensió emocional/ cognitiva” i “Sòcio-cultural” són les que han aparegut més cops en funció de les tècniques musicoterapèutiques i la “Dimensió espiritual” és la que ha sorgit menys cops.
- La tècnica que ha sorgit amb més freqüència, segons apareix en cada dimensió, ha estat el moviment/ ballar i li ha seguit tocar la guitarra, la imaginació guiada, la pregunta, l’audició i escriure una cançó.

Cas C:

- La **pregunta**, s’ha utilitzat en parlar de temes relacionats amb la “Dimensió interpersonal”.
- L’**escenificació** ha afavorit el sorgiment de la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica” (amb l’**audició**) i de la “Dimensió corporal”.
- La **imaginació guiada** i el **dibuix** han permès tractar temes de la “Dimensió espiritual”.
- L’**escriptura d’una cançó** s’ha relacionat amb la dimensió “Sòcio-cultural”.
- La “Dimensió emocional/ cognitiva” i “Sòcio-cultural” són les que han aparegut més cops en funció de les tècniques musicoterapèutiques i la “Dimensió espiritual” és la que ha sorgit menys cops.
- La tècnica que ha aparegut amb més freqüència, segons apareix en cada dimensió, ha estat el moviment/ ballar i li ha seguit la imaginació guiada, l’audició, dibuixar, la pregunta, escenificar i escriure una cançó.

Resumint les **conclusions per als tres casos**, pel que fa a l’anàlisi de la interacció entre les dimensions relacionades amb el maltractament i les tècniques de Musicoteràpia utilitzades podem dir que:

- La “Dimensió emocional/ cognitiva i “Sòcio-cultural” són les que han sorgit més cops en funció de les tècniques musicoterapèutiques i la “Dimensió corporal” i “Espiritual” les que han sortit menys cops.
- Les **tècniques** més utilitzades han estat el moviment/ ballar, la pregunta, la imaginació guiada i l’audició.
- El **moviment/ ballar** ha afavorit el sorgiment de la major part de les dimensions.
- L’**audició** ha permès el sorgiment de la “Dimensió metacomunicació relació terapèutica”.
- Les **escenificacions** han afavorit que sorgeixi la “Dimensió corporal”.

- La **imaginació guiada** amb música i el **dibuix** s'han relacionat amb la "Dimensió espiritual".

La interacció entre els resultats de l'Estudi 1 i de l'Estudi 2, quantitatius i qualitius, ens ha mostrat que, en efecte, s'ha incidit sobre les dimensions que volíem treballar, millorant-les (sobre tot en el Cas A i B), i que cada una de les variables podria comptar amb una encara més ampla especificació quan es tracta de mesurar-les mitjançant els qüestionaris. Pel que fa a la seva definició, nosaltres havíem ressaltat el seu caire emocional (Bisquerra, 2003; Parra, 2005c). En aquest cas i prenent com a referència la "Dimensió emocional/ cognitiva" que ha ofert l'anàlisi de la *Grounded Theory*, ens podríem decantar per redefinir-les com a *emocional-cognitives*, com de fet es desprèn de la definició que hem analitzat de la Intel·ligència Emocional o com fa Seligman (1975) en presentar la seva teoria sobre la depressió. D'altra part, considerem que la informació sobre les dimensions relacionades amb el maltractament i els factors que poden contribuir a una relació d'aquest tipus pot ser útil de cara a la seva prevenció i tractament.

Pel que fa a treballs futurs, creiem que caldria continuar en aquesta línia, insistint en la necessitat de completar diferents intervencions en aquest col·lectiu, a l'Estat Espanyol, mitjançant dissenys de cas únic, ja que aquí no es coneixen estudis en què la Musicoteràpia s'hagi aplicat a les dones maltractades. Caldria continuar intervenint les mateixes àrees, en aquest col·lectiu o en d'altres, dins l'àmbit clínic, que hi presentin necessitats semblants. Ara bé, tot i partir d'un protocol previ, destaquem la importància d'adaptar-lo en cadascun dels casos, un cop començat el tractament i d'acord amb les necessitats de cada pacient, si bé sembla que es podria escurçar el nombre de sessions per assegurar que es compleixi tota la intervenció. Els fulls de seguiment poden informar-nos sobre aquest punt. D'altra banda i pel que fa al perfil de les participants, sembla desitjable que portin al servei d'acolliment una mitjana d'un any abans de començar el tractament. Pel que fa a l'evolució que s'hi pot esperar, al llarg de les sessions, sembla interessant comprovar l'establiment d'un vincle terapèutic durant les tres-cinc primeres sessions mitjançant l'anàlisi qualitativa d'aquesta dimensió.

Podem **suggerir** alguns possibles objectius per a futures investigacions relacionades amb aquesta:

- Continuar afegint casos per comparar els resultats obtinguts entre si.
- Utilitzar un programa informàtic (p.e. NUD-IST) per aprofundir i millorar l'anàlisi qualitativa, interrelacionant les dimensions sorgides amb les tècniques musicoterapèutiques.
- Relacionar els ítems dels qüestionaris amb les subcategories de les variables mesurades quan això sigui possible (p.e. tipus d'autoestima: social, laboral, familiar...).
- Incloure en l'anàlisi exclusivament les tècniques musicoterapèutiques que hem trobat relacionades amb algunes de les dimensions sobre el maltractament.
- Continuar desenvolupant amb profunditat el significat atribuït al nombre de vegades que surten les diferents dimensions al llarg de les sessions (mesurades en TP), en el procés de la intervenció: dimensions més rellevants al principi, en la meitat i al final de la intervenció.
- Continuar analitzant la possible relació entre aquesta freqüència i altres elements de la teràpia (p.e.: aliança terapèutica, verbalitzacions sobre el maltractament...).
- Establir un perfil definit per a les pacients: portar al voltant d'un any al servei d'acolliment i extraure alguna conclusió referent al perfil de les pacients més col·laboradores: edat, nacionalitat, nombre de fills, inquietuds.
- Plantejar la possibilitat d'escurçar el nombre de sessions al voltant de les 8.
- Utilitzar els fulls de seguiment només com a suport secundari dels qüestionaris.

Les **limitacions** amb què ens podem trobar vindran condicionades per les característiques pròpies de la mostra, com les dificultats per accedir a aquest col·lectiu (permís del Departament de Benestar i Família de la Generalitat), la predisposició i el compromís de les pacients a seguir una intervenció al llarg d'un temps predefinit i la preferència pel treball en casos únics, com vam deduir després del nostre treball d'investigació (Parra, 2005c), la qual cosa dilata el tractament per a l'investigador i/o el musicoterapeuta. Part dels impediments tenen a veure amb el fet d'haver de dur a terme les sessions en el marc d'un servei d'acolliment per a aquest tipus de dones, ja que el temps que hi viuen ve acompanyat per un gran nombre de necessitats que van més enllà

de la nostra intervenció, com ara trobar un treball, aconseguir un nou habitatge, aconseguir una bona convivència amb les altres dones o integrar-se en una nova ciutat, sovint amb un o més fills. Una alternativa seria accedir a aquest col·lectiu en una fase posterior al període de residència al servei d'acolliment i mitjançant altres serveis socials, mitjançant l'Institut de la Dona, grups de suport o programes de tallers formals organitzats des de les mateixes cases d'acollida.

5.- BIBLIOGRAFIA

- Adelman, E.J. (1985). Multimodal therapy and music therapy: Assessing and treating the whole person. *Music Therapy*, 5(1), 12-21.
- Aguilar, R.J. i Nightingale, N.N. (1994). The impact of specific battering experiences on the self-esteem of abused women. *Journal of Family Violence*, 9(1), 35-45.
- Aigen, K. (1991). The voice of the forest: A conception of music for music therapy. *Music Therapy*, 10(1), 77-98.
- Aigen, K. (1995). Cognitive and affective processes in music therapy with individuals with developmental delays: A preliminary model for contemporary Nordoff-Robbins practice. *Music Therapy*, 13(1), 13-46.
- Aigen, K.S. (2001). Popular musical styles in Nordoff-Robbins clinical improvisation. *Music Therapy Perspectives*, 19(1), 31-44.
- Alberdi, I. i Matas, N. (2002). *La violència domèstica. Informe sobre els maltractaments a dones a Espanya*. Barcelona: Fundació La Caixa.
- Alcázar, A., Sánchez, J., Olivares, J. i Inglés, C. (2002). El tratamiento de la fobia social y su repercusión en variables clínicas y de personalidad: Una revisión meta-analítica. *Análisis y Modificación de Conducta*, 28(121), 749-777.
- Aldridge, D. (Ed.). (1999). *Music therapy in palliative care*. Londres: Jessica Kingsley.
- Aldridge, D. i Aldridge, G. (2002). Therapeutic narrative analysis: A methodological proposal for the interpretations of music therapy traces. *Music Therapy Today*. <http://www.musictherapyworld.net>
- Aldridge, D., Schmid, W., Kaeder, M., Schmidt, C. i Ostermann, T. (2005). Functionality or aesthetics? A pilot study of music therapy in the treatment of multiple sclerosis patients. *Complementary Therapies in Medicine*, 13(1), 25-33.
- Alley, J.M. (1979). Music in IEP: Therapy/ Education. *Journal of Music Therapy*, 16(3), 111-127.
- Alonso-Fernández, F. (1995). *Cuestionario estructural tetradimensional para la depresión (CET-DE)*. Madrid: Tea Ediciones, S.A.
- Altenmüller, E., Gruhn, W., Parlitz, D i Kahrs, J. (1997). Music learning produces changes in brain activation patterns: a longitudinal DC-EEG study. *International Journal of Arts Medicine*, 5(1), 28-34.
- Alvin, J. (1981). Regressional techniques in music therapy. *Music Therapy*, 1(1), 3-8.

- American Music Therapy Association (2004). Recuperat l'1 d'abril de 2005, de <http://www.musictherapy.org>
- American Psychiatric Association (2002). *Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales. Texto revisado (DSM-IV-TR)*. Barcelona: Masson.
- American Psychological Association (2005). *Violence and the Family: Report of the American Psychological Association Presidential Task Force on Violence and the Family*. Recuperat el 30 de maig de 2005 de <http://www.apa.org/pi/viol&fam.html>
- Amir, D. (1992). *Awakening and Expanding the Self: Meaningful moments in the music therapy process as experienced and described by music therapists and music therapy clients*. Doctoral Dissertation, New York University. UMI Order Number: 9237730. (Abstract).
- Amir, D. (1993a). Moments of insight in the music therapy experience. *Music Therapy*, 12(1), 85-100.
- Amir, D. (1993b). Research in music therapy: Quantitative or qualitative?. *Nordic Journal of Music Therapy*, 2(2).
- Amir, D. (1996). Music therapy: Holistic model. *Music Therapy*, 14(1), 44-60.
- Amir, D (2005). Musical humour in improvisational music therapy. *Australian Journal of Music Therapy*, 16, 3-42.
- Angelucci, F., Ricci, E., Padua L., Sabino, A. i Tonali, P.A. (2007). Music exposure differentially alters the levels of brain-derived neurotrophic factor and nerve growth factor in the mouse hypothalamus. *Neuroscience Letters*, 18.
- Anshel, A. i Kipper, D.A. (1988). The influence of group singing on trust and cooperation. *Journal of Music Therapy*, 25(3), 145-155.
- Armstrong, K. (1971). The role of music therapy on an adolescent unit. *Journal of Music Therapy*, 8(2), 60-62.
- Arnold, M. (1975). Music therapy in a transactional analysis setting. *Journal of Music Therapy*, 12(3), 104- 120.
- Arrindell, W.A., Heesink, J. i Feij, J.A. (1998). The Satisfaction With Life Scale (SWLS): Appraisal with 1700 healthy young adults in the Netherlands. *Personality and Individual Differences*, 26, 815-826.
- Arroyo, A. (2002). Mujer maltratada y trastorno por estrés postraumático. *Revista de Psiquiatría de la Facultad de Medicina de Barcelona*, 29(2), 77-82.

- Austin, D. (1996). The role of improvised music in psychodynamic music therapy with adults. *Music Therapy, 14*(1), 29-43.
- Bailey, L.M. (1983). The effects of live music versus tape-recorded music on hospitalized cancer patients. *Music Therapy, 3*(1), 17-28.
- Bailey, L.M. (1984). The use of songs in music therapy with cancer patients and their families. *Music Therapy, 4*(1), 5-17.
- Baker, F. (2001). The effects of live, taped and no music on people experiencing posttraumatic amnesia. *Journal of Music Therapy, 38*(3), 170-192.
- Bar-On, F., Brown, J.M., Kirkcaldy, B. i Thome, E. (2000). Emotional expression and implications for occupational stress; an application of the Emotional Quotient Inventory (EQ-I). *Personality and Individual Differences, 28*, 1107-1118.
- Bartlett, D., Kaufman, D. i Smeltekop, R. (1993). The effects of music listening and perceived sensory experiences on the immune system as measured by interleukin-1 and cortisol. *Journal of Music Therapy, 30*(4), 194-209.
- Bechara, A., Tranel, D. i Damasio, A.R. (2000). Poor judgment in spite of high intellect: Neurological evidence for emotional intelligence. En R. Bar-On & J.D.A. Parker (Eds.), *The handbook of emotional intelligence: Theory, development, assessment, and application at home, school, and in the workplace* (pp. 192-214). San Francisco, CA, US: Jossey Bass/ Pfeiffer.
- Beck, A. T., Rush, A.J., Shaw, B.F. i Emery, E. (1983). *Terapia cognitiva de la depresión*. Bilbao: DDB.
- Bednar, R.L., Wells, M.G. i Peterson, S.R. (1989). *Self-esteem: Paradoxes and innovations in clinical theory and practice*. Washington, D.C., US: American Psychological Association.
- Bednarz, L.A. (1992). The role of music therapy in the treatment of young adults diagnosed with mental illness and substance abuse. *Music Therapy Perspectives, 10*(1), 21-26.
- Behrens, G.A. (1988). An objective approach to the expression of feelings. *Music Therapy Perspectives, 5*, 16-22.
- Belloch, A., Sandín, B. i Ramos, F. (1995). *Manual de psicopatología* (Vol. 2). Madrid: McGraw- Hill.
- Berne, E. (1964). *Juegos en que participamos*. México. Diana.

- Bisquerra, R. (2003). Educación emocional y competencias básicas para la vida. *Revista de Investigación Educativa*, 21(1), 7-43.
- Blaney, P.H. (1986). Affect and memory: A review. *Psychological Bulletin*, 99(2), 229-246.
- Bodgan, R. i Biklen, S. (1982). *Qualitative research for education*. Boston: Allyn & Bacon, Inc.
- Bonde, L.O. (1997). Music analysis and image potentials in classical music. *Nordic Journal of Music Therapy*, 7(2), 121-128.
- Bonny, H.L. (1983). Music listening for intensive coronary care units: A pilot study. *Music Therapy*, 3(1), 4-16.
- Bonny, H.L. (1984). Prologue. *Music Therapy*, 4(1), 1-4.
- Bonny, H.L. (1986). Music and healing. *Music Therapy*, 6 A(1), 3-12.
- Bonny, H.L. (1989). Sound as symbol: Guided Imagery and Music in clinical practice. *Music Therapy Perspectives*, 6, 7-10.
- Bonny, H.L. (2002). *Music consciousness: The evolution of Guided Imagery and Music*. Gillsum (NH): Barcelona Publishers.
- Bonny, H.L., Cistrucnk, M., Macuch, R., Stevens, E. i Tally, J. (1965). Some effects of music on verbal interaction on groups. *Journal of Music Therapy*, 2(2), 61-63.
- Bonny, H.L. i Savary, L.M. (1993). *La música y su mente*. Madrid: Edaf.
- Bordin, E.S. (1976). The generalizability of the psychoanalytic concept of the working alliance. *Psychotherapy: Theory, Research and Practica*, 16, 252-260.
- Bordin, E.S. (1994). Theory and research on the therapeutic working alliance: New directions. En A.O. Horvath i L.S. Greenberg (Eds), *The working alliance: Theory, research and practice* (pp. 13-37). New York: Wiley.
- Borling, J.E. (1981). The effects of sedative music on alpha rhythms and focused attention in high-creative and low-creative subjects. *Journal of Music Therapy*, 18(2), 101-108.
- Boso, M., Politi, P., Barale, F. i Emanuele, E. (2006). Neurophysiology and neurobiology of the musical experience. *Functional Neurology*, 21(4), 187-191.

- Botella, L. (1993). Emociones y significado: Implicaciones terapéuticas de la concepción constructivista de los procesos emocionales. *Revista de Psicoterapia*, 4(16), 39-55.
- Botella, L. i Feixas, G. (1998). *Teoría de los constructos personales: Aplicaciones a la práctica psicológica*. Barcelona: Laertes.
- Botella, L., Pacheco, M. i Herrero, O. (1999). Pensamiento posmoderno constructivo y psicoterapia. *Revista de Psicoterapia*, 10(37), 5-28.
- Botella, L., Pacheco, M., Herrero, O. i Corbella, S. (2000). Investigación en psicoterapia: El estado de la cuestión. *Boletín de Psicología*, 69, 19-42.
- Bouvard, M., Guerin, J., Rion, A.C., Bouchard, C., Ducottet, E., Séchaud, M., Mollard, E., Grillet, P.R. i Cottraux, J. (1999). Psychometric study of the Social Self-Esteem Inventory of Lawson et al. (1979). *European Review of Applied Psychology*, 49(3), 165-172.
- Bower, G.H. (1981). Mood and memory. *American Psychologist*, 36(2), 129-148.
- Bower, G.H., Monteiro, K.P. i Gilligan, S.G. (1978). Emotional mood as context for learning and recall. *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*, 17, 573-585.
- Bowers, J. (1998). Effects of an intergenerational choir for community-based seniors and college students on age-related attitudes. *Journal of Music Therapy*, 35(1), 2-18.
- Bowlby, J. (1993). *El vínculo afectivo*. Barcelona: Paidós.
- Boxill, E.H. (1981). A continuum of awareness: Music therapy with the developmentally hadicapped. *Music Therapy*, 1(1), 17-23.
- Bradley, F., Smith, M., Long, J. i O'Dowd, T. (2002). Reported frequency of domestic violence: Cross sectional survey of woman attending general practice. *British Medical Journal*, 324(7332), 271. Recuperat de <http://bmj.com>
- Bradley, R.G. i Follingstad, D.R. (2003). Group therapy for incarcerates women who experienced interpersonal violence. A pilot study. *Journal of Traumatic Stress*, 16(4), 337-340.
- Branden, N. (2001). *La psicología de la autoestima*. Barcelona: Paidós.

- Brannen, J. (2004). Working qualitatively and quantitatively. En C. Seale, G. Gobo, J. Gubrium, i D. Silverman, *Qualitative research practice* (pp. 313-325). London: Sage Publications.
- British Society for Music Therapy (2007). Recuperat el 28 de novembre de 2007 de <http://www.bsmt.org/>
- Brodsky, W. (1989). Music therapy as an intervention for children with cancer in isolation rooms. *Music Therapy*, 8(1), 17-34.
- Brodsky, W. i Sloboda, J.A. (1997). Clinical trial of a music generated vibrotactile therapeutic environment for musicians: Main effects and outcome differences between therapy subgroups. *Journal of Music Therapy*, 34(1), 2-32.
- Brooks, D.M. (2002). Charles E. Braswell: A man with vision. *Journal of Music Therapy*, 39(2), 74-100.
- Brotans, M., Koger, S.M. i Pickett-Cooper, P. (1997). Music and dementias: A review of literature. *Journal of Music Therapy*, 34(4), 204-245.
- Broucek, M. (1987). Beyond healing to “whole-ing”: A voice for the deinstitutionalization of Music Therapy. *Music Therapy*, 6(2), 50-58.
- Brown, S., Götell, E. i Ekman, S.L. (2001). ‘Music-therapeutic caregiving’: The necessity of active music-making in clinical care. *The Arts in Psychotherapy*, 28(2), 125-135.
- Bruscia, K.E. (1995). Differences between quantitative and qualitative research paradigms: Implications for music therapy. En B. Wheeler (Ed.), *Music therapy research: Quantitative and qualitative perspectives* (pp.17-27). Gilsum, N.H.: Barcelona Publishers.
- Bruscia, K. (1997). *Definiendo musicoterapia*. Colección música, arte y proceso, 2. Salamanca: Amarú.
- Bryant, D.R. (1987). A cognitive approach to therapy through music. *Journal of Music Therapy*, 24(1), 27-34.
- Brydon, K.A. i Nugent, W.R. (1979). Musical metaphor as a means of therapeutic communication. *Journal of Music Therapy*, 16(3), 149-153.
- Bureau of Justice Statistics (2005, 2007). *Crime characteristics*. <http://www.ojp.usdoj.gov/bjs/cvict.htm>
- Burn, R.B. (1979). *The self-concept in theory, measurement, development and behavior*. London: Longman.

- Burns, J.L., Labbe, E., Arke, B., Capeless, K., Cooksey, B., Steadman, A. i Gonzales, C. (2002). The effects of different types of music on perceived and physiological measures of stress. *Journal of Music Therapy*, 39(2), 101-116.
- Butler, B. (1966). Music group psychotherapy. *Journal of Music Therapy*, 3(2), 53-56.
- Campbell, D.G. (1988). The cutting edge: Personal transformation with music. *Music Therapy*, 7(1), 38-50.
- Campbell, J. (2002). Health consequences of intimate partner violence. *Lancet*, 359(9314), 1331-1336.
- Candela, C., Barberá, E., Ramos, A. i Sarrió, M. (2001). Tendencias psicológicas en la investigación sobre la Inteligencia Emocional. *Revista de Psicología Social Aplicada*, 11(3), 5-25.
- Capdevila, M. (1999). El arte como fuerza curativa en el encuentro terapéutico. *Música, arte y proceso*, 8, 77-85.
- Caprilli, S., Anastasi, F., Grotto, R.P.L., Abeti, M.S. i Messeri, A. (2007). Inteaactive music as a treatment for pain and stress in children during venipuncture: A randomized prospective study. *Journal of Developmental & Behavioral Paedriatics*, 28(5), 399-403.
- Carle, I. L. (1982). Music therapy in a different key. *Music Therapy*, 2(1), 63-71.
- Carlson, N.R. (1994). *Fisiología de la conducta*. Barcelona: Ariel.
- Carruth, E.K. (1997). The effects of singing and the spaced retrieval technique on improving face-name recognition in nursing home residents with memory loss. *Journal of Music Therapy*, 34(3), 165-186.
- Cartwright, J. i Huckaby, G. (1972). Intensive preschool language program. *Journal of Music Therapy*, 9(3), 137-146.
- Cassel, R. i Costello, B. (1990). Validation of the Type-A Proneness Assessment Test against therapy/no-therapy group status. *College Student Journal*, 23(4), 368-372.
- Cassity, M.D. (1976). The influence of a music therapy activity upon peer acceptance, group cohesiveness and interpersonal relationships of adult psychiatric patients. *Journal of Music Therapy*, 13(2), 66-76.

- Cassity, M. i Cassity, J.E. (1994). Psychiatric music therapy assessment and treatment in clinical training facilities with adults, adolescents and children. *Journal of Music Therapy*, 31(1), 2-30.
- Cassity, M. i Theobald, K. (1990). Domestic Violence: Assessments and treatments employed by music therapists. *Journal of Music Therapy*, 27(4), 179-194.
- Castelnuovo, P. i Schiebel, D. (1976). Studies of superobesity: II. Psychiatric appraisal of jejuno-ileal bypass surgery. *American Journal of Psychiatry*, 133(1), 26-31.
- Castro, R., Peek, C. i Ruiz, A. (2003). Violence against women in Mexico: A study of abuse before and during pregnancy. *American Journal of Public Mental Health*, 93(7), 1110-1116.
- CDC (2003). Costs of intimate partner violence against women in the United States. Atlanta (GA): U.S. Department of Health and Human Services, CDC. Recuperat l'1 de juny de 2005 de <http://www.cdc.gov/ncipc/factsheets/ipvfacts.htm>
- Ceccato, E., Caneva, P. i Lamonaca, D. (2006). Music therapy and cognitive rehabilitation in schizophrenic patients: A controlled study. *Nordic Journal of Music Therapy*, 15(2), 111-120.
- Centro Reina Sofía para el Estudio de la Violencia (2005). Recuperat el 15 d'octubre de 2005 de <http://www.gva.es/violencia/>
- Centro Reina Sofía para el Estudio de la Violencia (2008). Recuperat el 7 de maig de 2008 de <http://www.centroreinasofia.es/>
- Cevasco, A.M., Kennedy, R. i Generally, N.R. (2005). Comparison of movement to music, rythm activitites and competitives games on depression, stress, anxiety and anger for females in substance abuse rehabilitation. *Journal of Music Therapy*, 42(1), 64-80.
- Ciarrochi, J., Caputi, P. i Mayer, J.D. (2003). The distinctiveness and utility of a measure of trait emotional awareness. *Personality and Individual Differences*, 34(8), 1477-1490.
- Ciarrochi, J., Chan, A.Y.V. i Bajgar, J. (2001). Measuring emotional intelligence in adolescents. *Personality and Individual Differences*, 31(7), 1105-1119.

- Ciarrochi, J. V., Chan, A.Y.V. i Caputi, P. (2000). A critical evaluation of the emotional intelligence construct. *Personality and Individual Differences*, 28(3), 539-561.
- Ciarrochi, J., Deane, F.P. i Anderson, S. (2002). Emotional intelligence moderates the relationship between stress and mental health. *Personality and Individual Differences*, 32(2), 197-209.
- Clair, A.A. i Ebberts, A. (1997). The effects of music therapy on interactions between family caregivers and their care receivers with late stage dementia. *Journal of Music Therapy*, 34(3), 148-164.
- Clark, D. i Teasdale, J. (1985). Constraints of the effects of mood on memory. *Journal of Personality and Social Psychology*, 48, 1595-1608.
- Clements, C.M., Sabourin, C.M. i Spiby, L. (2004). Dysphoria and hopelessness following battering: The role of perceived control, coping and self-esteem. *Journal of Family Violence*, 19(1), 25-36.
- Clemetson, B. (1968). The development and process of a group of a music appreciation group. *Journal of Music Therapy*, 5(1), 6-10.
- Clendenon, J. (1991). The use of music therapy to influence the self-confidence and self-esteem of adolescents who are sexually abused. *Music Therapy Perspectives*, 9, 73-81.
- Coid, J., Petruckevich, A., Wai-Shan C., Richardson, J., Moorey, S. i Feder, G. (2003). Abusive experiences and psychiatric morbidity in women primary care attenders. *British Journal of Psychiatry*, 183, 332-9.
- Colwell, C.M., Davis, K. i Schroeder, L.K. (2005). The effect of composition (art or music) on the self-concept of hospitalized children. *Journal of Music Therapy*, 42(1), 49-63.
- Connors, M., Johnson, C. i Stuckey, M. (1984). Treatment of bulimia with brief psychoeducational group therapy. *American Journal of Psychiatry*, 141(12), 1512-1516.
- Cook, R.B. (1973). Left-right differences in the perception of dichotically presented musical stimuli. *Journal of Music Therapy*, 10(2), 59-63.
- Cooke, R.M. (1969). The use of music in play therapy. *Journal of Music Therapy*, 6(3), 66- 75.

- Cooper, R.K. i Sawaf, A. (1997). *Estrategia emocional para ejecutivos*. Barcelona: Martínez Roca.
- Corbella, S. i Botella, L. (2004). *Investigación en psicoterapia: Proceso, resultados y factores comunes*. Madrid: Visión net.
- Cordobés, T.K. (1997). Group songwriting as a method for developing group cohesion for HIV-seropositive adult patients with depression. *Journal of Music Therapy*, 34(1), 46-67.
- Crowe, B.J. i Scovel, M. (1996). An overview of sound healing practices: Implications for the profession of music therapy. *Music Therapy Perspectives*, 14(1), 21-29.
- Curtis, S. L. (2000). Singing subversion, singing soul: Women's voices in feminist music therapy. *Dissertation Abstracts International Section A: Humanities and Social Sciences*, 60(12-A), 4240.
- Curtis, H. i Barnes, N.S. (1996). *Invitación a la biología*. Madrid: Editorial Panamericana.
- Cyrus, A.E. (1966). Music for receptive release. *Journal of Music Therapy*, 3(2), 65-68.
- Chalmers, A.F. (1993). *¿Qué es esa cosa llamada ciencia?*. Madrid: Siglo veintiuno de España Editores, S.A.
- Chan, D.W. (2003). Dimensions of emotional intelligence and their relationships with social coping among gifted adolescents in Hong Kong. *Journal of Youth and Adolescence*, 32(6), 409-418.
- Chang, S. i Chen, C. (2005). Effectes of music therapy on women's physiologic measures, anxiety and satisfaction during cesarean delivery. *Research in Nursing & Health*, 28(6), 453-461.
- Chico, E. (1999). Evaluación psicométrica de una escala de Inteligencia Emocional. *Boletín de Psicología*, 62, 65-78.
- Choi, Y.J. i Lee, K.J. (2007). Evidence-based nursing: Effects of a structures nursing program for the health promotion of korean women with Hwa-Byung. *Archives of Psychiatric Nursing*, 21(1), 12-16.
- Chou, M.H. i Lin, M.F. (2006). Exploring listening experiences during guided imagery and music therapy of outpatients with depression. *Journal of Nursing Research*, 14(2), 93-102.

- Christenberry, E.B. (1979). The use of music therapy with burn patients. *Journal of Music Therapy*, 16(3), 138-148.
- Darrow, A.A. (1994). The effect of participation in an intergenerational choir on teens' and older persons' cross-age attitudes. *Journal of Music Therapy*, 31(2), 119-134.
- Davins, M. (2005). *Maltractament en les relacions de parella: estils de personalitat, simptomatologia i ajustament diàdic d'un grup de dones maltractades*. Tesis doctoral, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, Universitat Ramon Llull, Barcelona.
- Davis, W. (1989). Music therapy in Victorian England. *Music Therapy Perspectives*, 7, 17-22.
- Davis, W.B., Gfeller, K.E. i Thaut, M.H. (2000). *Introducción a la musicoterapia. Teoría y práctica*. Barcelona: Boileau.
- Davis, W.B. i Thaut, M.H. (1989). The influence of preferred relaxing music on measures of state anxiety, relaxation and physiological responses. *Journal of Music Therapy*, 26(4), 168-187.
- Dawda, D. i Hart, S.D. (2000). Assessing emotional intelligence: Reliability and validity of the Bar-On Emotional Quotient Inventory (EQ-i) in university students. *Personality and Individual Differences*, 28(4), 797-812.
- DeCarlo, A. i Hockman, E. (2004). A group work intervention method for urban adolescents. *Social Work with Groups*, 26(3), 45-59.
- Del Barrio, V. (1999). Evaluación de características de la personalidad. En R. Fernández-Ballesteros, *Introducción a la evaluación psicológica* (Vol. 2, pp. 17-66). Madrid: Pirámide.
- Del Campo, P. (coord.) (1997). *La música como proceso humano*. Colección música, arte y proceso, 1. Salamanca: Amarú.
- Derriberry, D. i Rothbarth, M.K. (1984). Emotion, attention and temperament. En C. Izard, J. Kagan i R. Zajonc (Eds), *Emotions, cognition and behavior* (pp. 132-166). New York: Cambridge University Press.
- DeWolfe, A.S., Youkilis, H.D. i Konieczny, J.A. (1975). Psychophysiological correlates of responsiveness in schizophrenia. *Journal of Consulting and Clinical Psychology* 43(2), 192-197.

- Díaz de Chumaceiro, C.L. i Yáber, O. (1995). Serendipity analogues: Approval of modifications of the traditional case study for a psychotherapy research with music. *The Arts in Psychotherapy*, 22(2), 155-159.
- Dixon, B. (1986). Dangerous thoughts: How we think and feel can make us sick. *Science*, 86, 63-66.
- Dolan, M.C. (1973). Music therapy: An explanation. *Journal of Music Therapy*, 10, 172-176.
- Douglass, D.R. i Wagner, M. K. (1965). A program for the activity therapist in group psychotherapy. *Journal of Music Therapy*, 2(2), 56-60.
- Dvorkin, J. (1982). Piano improvisation: A therapeutic tool in acceptance and resolution of emotions in a schizo-affective personality. *Music Therapy*, 2(1) 53-62.
- Easterbrook, J.A. (1959). The effect of emotion on cue utilization and the organization of behavior. *Psychological Review*, 66(3), 183-201.
- Echeburúa, E. i Corral, P. (1998a). Trastorno de estrés postraumático. En M.A. Vallejo, *Manual de terapia de conducta* (Vol. 1, pp. 429-471). Madrid: Dykinson.
- Echeburúa, E. i Corral, P. (1998b). *Manual de violencia familiar*. Madrid: Siglo XXI.
- Echeburúa, E., de Corral, P., Sarasua, B. i Zubizarreta, I. (1996). Tratamiento cognitivo-conductual del trastorno de estrés postraumático crónico en víctimas de maltrato doméstico. *Análisis y Modificación de Conducta*, 22(85), 627-654.
- Echeburúa, E. i Fernández-Montalvo, J. (1997). Tratamiento cognitivo-conductual de hombres violentos en el hogar: Un estudio piloto. *Análisis y Modificación de Conducta*, 23(89), 355-384.
- Edgerton, C.D. (1990). Creative group songwriting. *Music Therapy Perspectives*, 8, 15-19.
- Edwards, J. i Kennelly, J. (2004). Music therapy in paediatric rehabilitation. The application of modified Grounded Theory to identify categories of techniques used by a music therapist. *Nordic Journal of Music Therapy*, 13(2), 112-126.
- Eidson, C.E. (1989). The effect of behavioural music therapy on the generalization of interpersonal skills from sessions to the classroom by emotionally

- handicapped middle school students. *Journal of Music Therapy*, 26(4), 206-221.
- Elefant, C. i Wigram, T. (2005). Learning ability in children with Rett syndrome. *Brain & Development*, 27(suppl 1), S97-S101.
- El informe Belmont* (1978). Recuperat el 23 de gener de 2006 de <http://www.ub.es/fildt/belmont.htm>
- Erdonmez, D. (1996). Lo que necesitan saber los musicoterapeutas sobre el cerebro. *Música, arte y proceso*, 2, 12-20.
- Erikson, E. (1980). *Infancia y sociedad*. Buenos Aires: Hormé.
- Estadísticas contundentes* (2005). Recuperat el 2 de juny de 2005 de http://www.demus.org.pe/Menus/Articulos/mujeres_asesinadas2004.htm
- Fagen, T.S. (1982). Music therapy in the treatment of anxiety and fear in terminal pediatric patients. *Music Therapy*, 2(1), 13-23.
- Feixas, G. i Botella, L. (2004). Psychotherapy integration: Reflections and contributions from a constructivist epistemology. *Journal of Psychotherapy integration*, 14(2), 192-222.
- Feixas, G. i Miró, Mª T. (1993). *Aproximaciones a la psicoterapia*. Barcelona: Paidós.
- Fernández-Berrocal, P., Alcaide, R., Extremera, N. i Pizarro, D. (2006). The role of emotional intelligence in anxiety and depression among adolescents. *Individual Differences Research*, 4(1), 16-27.
- Fernández de Juan, T., Andrián, J.A. i Virués, T. (1995). Efectos de la música ansiogénica y ansiolítica sobre la actividad cerebral alfa en sujetos con ansiedad patológica. *Estudios de Psicología*, 16(1), 25-46.
- Fernández, M.C., Herrero, S., Buitrago, F., Ciurana, R., Chocron, L. García, J., Montón, C., Redondo, M.J. i Tizón, J. (2003). *Violencia doméstica*. Madrid: Ministerio de Sanidad y Consumo.
- Fernández-Montalvo, J. i Echeburúa, E. (1997). Variables psicopatológicas y distorsiones cognitivas de los maltratadores en el hogar: Un análisis descriptivo. *Análisis y Modificación de Conducta*, 23(88), 151-180.
- Ficken, T. (1976). The use of song writing in a psychiatric setting. *Journal of Music Therapy*, 13, 164-172.
- Field, L. (1997). *Autoestima para la mujer*. Barcelona: Kairós.

- Follingstad, D.R., Rutledge, L.L., Berg, B.J, Hause, E.S. i Polek, D.S. (1990). The role of emotional abuse in physically abusive relationships. *Journal of Family Violence*, 5(2), 107-120.
- Fondo de Desarrollo de las Naciones Unidas para la Mujer (UNIFEM) (2007). <http://www.unifem.org.mx/cms/index.php>
- Ford, S.H. (1984). Music therapy for cerebral palsied children. *Music Therapy Perspectives*, 1(3), 8-13.
- Forinash, M. (1992). A phenomenological analysis of Nordoff-Robbins approach to music therapy: The lived experience of clinical improvisation. *Music Therapy*, 11(1), 120-141.
- Franck, P.B. i Golden, G.K. (1992). Blaming by naming: Battered women and the epidemic of codependence. *Social Work*, 37(1), 5-6.
- Franco, E. (2004). *Violencia terrorista*. Recuperat el 9 d'agost de 2004 de <http://www.e-leusis.net>
- Frankl, V. E. (1988). *El hombre en busca de sentido*. Barcelona: Herder.
- Freed, B.S. (1987). Songwriting with the chemically dependent. *Music Therapy Perspectives*, 4, 13-18.
- Frijda, N. (1994). *Emotions: Essays on emotion theory*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Frisch, A. (1990). Symbol and structure: Music therapy for the adolescent psychiatric inpatient. *Music Therapy*, 9(1), 16-34.
- Fubini, E. (1990). *La estética musical desde la antigüedad hasta el siglo XX*. Madrid: Alianza Editorial.
- Fulford, M. (2002). Overview of a music therapy program at a maximum security unit of a state psychiatric facility. *Music Therapy Perspectives*, 20(2), 112-116.
- Furnham, A., Petrides, K.V. i Spencer, B.S. (2002). The effects of different types of social desirability on the identification of repressors. *Personality and Individual Differences*, 33(1), 119-130.
- Gadamer, H.G. (1977). *Verdad y método*. Salamanca: Sígueme.
- Galloway, H.F. i Bean, M. (1974). The effects of action songs on the development of body-image and body-part identification in hearing-impaired preschool children. *Journal of Music Therapy*, 11(3), 125-134.

- Garaigordobil, M. i Durá, A. (2006). Relaciones del autoconcepto y la autoestima con la sociabilidad, estabilidad emocional y responsabilidad en adolescentes de 14 a 17 años. *Análisis y Modificación de la Conducta*, 32(141), 37-64.
- García, F. i Musitu, G. (2001). *Autoconcepto Forma 5 (AF5)*. Madrid: TEA Ediciones, S.A.
- Gardner, H. (1995). *Inteligencias múltiples: La teoría en la práctica*. Barcelona: Paidós.
- Gaston, E.T. y otros (1968). *Tratado de musicoterapia*. Barcelona: Paidós
- Gervin, A.P. (1991). Music therapy compensatory technique utilizing song lyrics during dressing to promote independence in the patient with a brain injury. *Music Therapy Perspectives*, 9, 87-90.
- Gfeller, K.E. (1984). Prominent theories in learning disabilities and implications for music therapy methodology. *Music Therapy Perspectives*, 2(1), 9-13.
- Gfeller, K. (1987). Music therapy theory and practice as reflected in research literature. *Journal of Music Therapy*, 24(4), 178-194.
- Ghorbani, N. i Watson, P.J. (2005). Hardiness scales in iranian managers: evidence of incremental validity in relationships with the five factor model and with organizational and psychological adjustment. *Psychological Reports*, 96(3), 775-781.
- Ghorbani, N. i Watson, P.J. (2006). Relationships of experiential and reflective self-knowledge with Trait Meta-mood Scale, Constructive Thinking Inventory and the Five Factors in iranian managers. *Psychological Reports*, 98(1), 253-260.
- Giles, M.M., Cogan, D. i Cox, C. (1991). A music and art program to promote emotional health in elementary school children. *Journal of Music Therapy*, 28(3), 135-148.
- Gimeno, M. (2005). Orientación del método Bonny de imaginación guiada con música. Un método transformativo. *Aloma*, 16, 131-142.
- Giorgi, A. (1970). *Psychology as a human science: A phenomenologically based approach*. New York: Harper & Row.
- Gismero, E. (2002). *Escala de Habilidades Sociales (EHS)*. Madrid: TEA Ediciones, S.A.

- Glaser, B.G. i Strauss, A. (1967). *The discovery of grounded theory: Strategies for qualitative research*. Chicago: Aldine.
- Godley, C.A. (1987). The use of music therapy in pain clinics. *Music Therapy Perspectives*, 4, 24-28.
- Goetz, A.T., Shackelford, T.K., Schipper, L.D., i Stewart-Williams, S. (2006). Adding insult to injury: development and initial validation of the Partner-Directed Insults Scale. *Violence and Victims*, 21(6), 691-706.
- Gold, C., Wigram, T. i Elefant, C. (2006). Music therapy for autistic spectrum disorder. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 19(2), CD004381.
- Goldberg, F.S., Hoss, T.M. i Chesna, T. (1988). Music and imagery as psychotherapy with a brain damaged patient: A case study. *Music Therapy Perspectives*, 5, 41-45.
- Goldman, J.S. (1988). Toward a new consciousness of the sonic healing arts: The therapeutic use of sound and music for personal and planetary health and transformation. *Music Therapy*, 7(1), 28-33.
- Goldman, J. (1996). *Sonidos que sanan*. Barcelona: Luciérnaga.
- Goldstein, C., Lingas, C. i Sheafor, D. (1965). Interpretive or creative movement as a sublimation tool in music therapy. *Journal of Music Therapy*, 2(19), 11-15.
- Goleman, D. (1996). *Inteligencia emocional*. Barcelona: Kairós.
- Goleman, D. (1997). *La práctica de la inteligencia emocional*. Barcelona: Kairós.
- González de Rivera, J.L. (2002). *El maltrato psicológico. Cómo defenderse del mobbing y otras formas de acoso*. Madrid: Espasa Calpe.
- Goodnow, C.C. (1968). The use of dance in therapy with retarded children. *Journal of Music Therapy*, 5(4), 97-102.
- Gosselin, N., Peretz, I., Johnsen, E. i Adolphs, R. (2007). Amygdala damage impairs emotion recognitions from music. *Neuropsychologia*, 45(2), 236-244.
- Greenberg, L.S. (1986). Change process research. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 54(1), 4-9.
- Greenberg, L.S. (2002). *Emotion-focused therapy: Coaching clients to work through their feelings*. Washington, DC: APA Press.
- Greenberg, L.S. i Korman, L. (1993). La integración de la emoción en psicoterapia. *Revista de Psicoterapia*, 4(16), 5-19.

- Greenberg, L.S. i Pinsof, W. (1986). *The psychotherapeutic process: A research handbook*. New York: Guildford.
- Greenberg, L.S., Rice, L. i Elliot, R. (1993). *Facilitando el cambio emocional: El proceso terapéutico punto por punto*. Barcelona: Paidós.
- Greenberg, L.S. i Safran, J.D. (1984). Integrating affect and cognition: A perspective on the process of therapeutic change. *Cognitive Therapy and Research*, 8(6), 559-578.
- Groene II, R., Zapchenk, S., Marble., G. i Kantar. S. (1998). The effect of therapist and activity characteristics on the purposeful responses of probable Alzheimer's disease participants. *Journal of Music Therapy*, 35(2), 119-136.
- Gross, J.L. i Swartz, R. (1982). The effects of music therapy on anxiety in chronically ill patients. *Music Therapy*, 2(1), 43-52.
- Grossman, S. (1978). An investigation of Crocker's music projective techniques for emotionally disturbed children. *Journal of Music Therapy*, 15(4), 179-184.
- Guba, E. i Lincoln, Y. (1994). Competing paradigms in qualitative research. En N. Denzin i Y. Lincoln, *Handbook of qualitative research* (pp. 105-117). Thousand Oakes, CA: Sage.
- Haigh, G.V. (1990). Book reviews. *Journal of Music Therapy*, 27(1), 50-51.
- Haj-Yahia, M.M. (1999). Wife abuse and its psychological consequences as revealed by the First Palestinian National Survey on violence against women. *Journal of Family Psychology*, 13, 642-662.
- Haj-Yahia, M.M. (2000). The incidence of wife abuse and battering and some sociodemographic correlates as revealed by two national surveys in Palestinian society. *Journal of Family Violence*, 15, 347-374.
- Haj-Yahia, M.M. (2002). Beliefs of Jordanian women about wife beating. *Psychology of Women Quarterly*, 26(4), 282-291.
- Haines, J.H. (1989). The effects of music therapy on the self-esteem of emotionally-disturbed adolescents. *Music Therapy*, 8(1), 78-91.
- Hale, W.D. i Strickland, B.R. (1976). Induction of mood states and their effect on cognitive and social behaviors. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 44(1), 155.
- Hanser, S. B. (1985). Music therapy and stress reduction research. *Journal of Music Therapy*, 22(4), 193-206.

- Hare, B. (2003). *Sea asertivo*. Barcelona: Gestión 2000.com.
- Haselbach, B. (1999). Sobre la interrelación entre la danza y las artes plásticas. *Música, arte y proceso*, 7, 71-87.
- Health on the Net Foundation (2005). *Battered women*. Recuperat el 8 de juny de 2005 de <http://debussy.hon.ch/cgi-bin/HONselect?browse+I01.198.240.856.350#MeSH>
- Heaney, C.J. (1992). Evaluation of music therapy and other treatment modalities by adult psychiatric inpatients. *Journal of Music Therapy*, 29(2), 70-86.
- Heise, L., Ellsberg, M. i Gottemoeller, M. (1999). Ending violence against women. *Population reports. Series L. N° 11*. Baltimore, Johns Hopkins University School of Public Health, Population Information Program. Recuperat l'1 de juny de 2005 de <http://www.therapistfinder.net/journal/>
- Henderson, S.M. (1983). Effects of a music therapy program upon awareness of mood in music, group cohesion and self-esteem among hospitalized adolescent patients. *Journal of Music Therapy*, 20(1), 14-20.
- Hendricks, C.B. i Bradley, L.J. (2005). Interpersonal theory and music techniques. A case study for a family with a depressed adolescent. *The Family Journal*, 13(4), 400-405.
- Hernández-Ruiz, E. (2005). Effect of music therapy on the anxiety levels and sleep patterns of abused women in shelters. *Journal of Music Therapy*, 42(2), 140-158.
- Herrero, O. (1999). *Análisis de narrativas con apoyo computerizado: Fundamentos conceptuales, metodológicos y aplicación a una narrativa de duelo*. Tesina no publicada, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, Universitat Ramon Llull, Barcelona.
- Herrero, O. (2004). *De la ausencia de significado al significado de la ausencia: La construcción discursiva de los procesos de duelo en un caso de psicoterapia*. Tesis doctoral no publicada, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, Universitat Ramon Llull, Barcelona.
- Herrero, O i Botella, L. (2002). La reconstrucción dialógica en un caso de duelo: Mecanismos pragmático-retóricos en psicoterapia. *Revista de Psicoterapia*, 12(49), 47-76.

- Hightower van N.R., Gorton, J. i de Moss, C.L. (2000). Predictive models of domestic violence and fear of intimate partners among migrant and seasonal farm worker women. *Journal of Family Violence*, 15(2), 137-154.
- Hilliard, R.E. (2001). The effects of music therapy-based bereavement groups on mood and behavior of grieving children: A pilot study. *Journal of Music Therapy*, 38(4), 291-306.
- Hirokawa, E. i Ohira, H. (2003). The effects of music listening after a stressful task on immune functions, neuroendocrine responses, and emotional states in college students. *Journal of Music Therapy*, 40(3), 189-211.
- Hole, G., Wolfersdorf, M. i Kopittke, W. (1992). Special depression treatment wards in the Federal Republic of Germany: A survey. *European Journal of Psychiatry*, 6(3), 133-142.
- Hollander, L. (1988). Music, the creative process and the path of enlightenment. *Music Therapy*, 7(1), 8-14.
- Holmes, E. (2007). Sound and song as hypnotherapy: A holistic approach for transformation through the use of sound and song. *Australian Journal of Clinical Hypnotherapy and Hypnosis*, 28(1), 12-18.
- Hong, M., Hussey, D. i Heng, M. (1998). Music therapy with children with severe emotional disturbances in a residential treatment setting. *Music Therapy Perspectives*, 16(2), 61-66.
- Horvath, A.O. i Luborsky, L. (1993). The role of the therapeutic alliance in psychotherapy. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 61(4), 561-573.
- Houston, D. i Haddock, G. (2007). On auditing auditory information: The influence of mood on memory for music. *Psychology of Music*, 35(2), 201-212.
- Hsu, W. i Lai, H. (2004). Effects of music in major depression psychiatric inpatients. *Archives of Psychiatric Nursing*, 18(5), 193-199.
- Hudson, W.C. (1973). Music: A physiologic language. *Journal of Music Therapy*, 10, 173-140.
- Hughes, J.E., Robbins, B.J. i King, R.J. (1988). A survey of perception and attitudes of exceptional student educators toward music therapy services in a county-wide school district. *Journal of Music Therapy*, 25(4), 216-222.

- Hwang, J.H., Wu, C.W., Chou, P.H., Liu, T.C i Chen, J.H. (2005). Hemispheric difference in activation patterns of human auditory-associated cortex: An FMRI study. *Journal of Oto-rhino-laryngology and its Related Specialties*, 67(4), 242-246.
- Ibáñez, T. (1992). ¿Cómo se puede no ser constructivista hoy en día?. *Revista de Psicoterapia*, 3(12), 17-27.
- Irish M., Cunningham C.J., Walsh J.B., Coakley D., Lawlor B.A., Robertson I.H., Coen R.F. (2006). Investigating the enhancing effect of music on autobiographical memory in mild Alzheimer's disease. *Dementia and Geriatric Cognitive Disorders*, 22(1):108-120.
- Isen, A.M., Shalke, T.E., Clark, M. i Karp, L. (1978). Affect, accessibility of material in memory and behavior: A cognitive loop?. *Journal of Personality and Social Psychology*, 36, 1-12.
- Iwakabe, S., Rogan, K. i Stalikas, A. (2000). The relationship between client emotional expressions, therapist interventions and the working alliance: An exploration of eight emotional expression events. *Journal of Psychotherapy Integration*, 10(4), 375-402.
- Jacobowitz, R.M. (1992). Music therapy in the short-term pediatric setting: Practical guidelines for the limited time frame. *Music Therapy*, 11(1), 45-64.
- Jain, A.K. i Sinha, A.K. (2005). General health in organizations: Relative relevance of Emotional Intelligence, trust and organizational support. *International Journal of Stress Management*, 12(3), 257-273.
- James, M.R. (1986). Verbal reinforcement and self-monitoring inclinations. *Journal of Music Therapy*, 23(4), 182-193.
- Jarvis, J. (1988). Guided Imagery and Music (GIM) as a primary psychotherapeutic approach. *Music Therapy Perspectives*, 5, 69-72.
- Jaspard, M., Brown, E., Condon, E., Firdion, J.M., Fougeyrollas-Schwebel, D., Houel, A., Lhomond, B., Saurel-Cubizolles, M.J i Schiltz, M.A. (2000). L'enquête nationale sur les violences envers les femmes en France (ENVEFF). Recuperat de http://www.euowrc.org/01.euowrc/06.euowrc_fr/france/13france_ewrc.htm

- Jellison, J.A. (1976). Accuracy of temporal order recall for verbal and song digit spans presented to right and left ears. *Journal of Music Therapy*, 13(3), 114-129.
- Johnson, E.R. (1981). The role of objective and concrete feedback in self-concept treatment of juvenile delinquents in music therapy. *Journal of Music Therapy*, 18(3), 137-147.
- Johnston, T.F. (1973). The function of Tsonga work-songs. *Journal of Music Therapy*, 10(3), 156-164.
- Josepha, S.M. (1964). Therapeutic values of instrumental performance for severely handicapped children. *Journal of Music Therapy*, 1(3), 73-79.
- Jungaberle, H., Wolfart, M., Verres, R. (2002). ¿Cómo se transforma la música en una experiencia terapéutica?. Habilidades de transferencia en la improvisación. *Revista Española de Musicoterapia*, 5/6, 8-20.
- Kaser, V.A. (1993). Musical expressions of subconscious feelings: A clinical perspective. *Music Therapy Perspectives*, 11(1), 16-23.
- Keen, A. W. (2004). Using music as a therapy tool to motivate troubled adolescents. *Social Work in Health Care*, 39(3-4), 361-373.
- Kelly, J.A. (1992). *Entrenamiento en habilidades sociales: Guía práctica para intervenciones*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- Kenny, C.B. (1985). Music: A whole systems approach. *Music Therapy*, 5(1), 3-11.
- Kenny, D.T. (2004). The impact of group singing on mood, coping and perceived pain in chronic pain patients attending a multidisciplinary pain clinic. *Journal of Music Therapy*, 41(3), 241-258.
- Kerr, T., Walsh, J. i Marshall, A. (2001). Emotional change processes in music-assisted reframing. *Journal of Music Therapy*, 38(3), 193-211.
- Kim, S., Kverno, K., Lee, E.M., Park, J.W., Lee, H.H. i Kim, H.L. (2006). Development of a group psychotherapy intervention for the primary prevention of adjustment difficulties in Korean adolescent girls. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*, 19(3), 103-111.
- Kivland, M.J. (1986). The use of music to increase self-esteem in a conduct disordered adolescent. *Journal of Music Therapy*, 23(1), 25-29.

- Klinger, E. (1993). Clinical approaches to mood control. En D.M. Wegner & J.W. Pennebaker, *Handbook of mental control* (pp. 344-369). Englewood Cliffs, N.J., U.S.: Prentice Hall, Inc.
- Knight, W.E.J. i Rickard, N.S. (2001). Relaxing music prevents stress-induced increases in subjective anxiety, systolic blood pressure and heart rate in healthy males and females. *Journal of Music Therapy*, 38(4), 254-272.
- Koelsch, S., Fritz, T., Cramon, D.Y., Müller, K. i Friederici, A.D. (2006). Investigating emotion with music: An fMRI study. *Human Brain Mapping*, 27(3), 239-250.
- Konzak, B. i Boudreau, F. (1984). Martial arts training and mental health: An exercise in self-help. *Canada's Mental Health*, 32(4), 2-8.
- Kostka, M.J. (1993). A comparison of selected behaviors of a student with autism in special education and regular music classes. *Music Therapy Perspectives*, 11(2), 57-60.
- Krauss, T. i Galloway, H. (1982). Melodic intonation therapy with language delayed apraxic children. *Journal of Music Therapy*, 19(2), 102-113.
- Krumhansl, C. (1997). An exploratory study of musical emotions and psychophysiology. *Canadian Journal of Experimental Psychology*, 51(4), 336-352.
- Kubany, E.S., Hill, E.E. i Owens, J.A. (2003). Cognitive trauma therapy for battered women with PTSD: Preliminary findings. *Journal of Traumatic Stress*, 16(1), 81-99.
- Kubany, E.S., Hill, E.E., Owens, J.A., Iannce-Spencer, C., McCaig, M.A. i Tremayne, K.E. i Williams, P.L. (2004). Cognitive trauma therapy for battered women with PTSD. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 72(1), 3-18.
- Labrador, F. i Rincón, P. (2002). Trastorno de estrés postraumático en víctimas de maltrato doméstico. *Análisis y Modificación de Conducta*, 28(122), 905-932.
- Lai, H.L. i Good, M. (2005). Music improves sleep quality in older adults. *Journal of Advanced Nursing*, 49(3), 234-244.
- Lane, R.D., Quinlan, D.M., Schwartz, G.E., Walker, P.A. i Zeitlin, S.B. (1990). The levels of Emotional Awareness Scale: A cognitive-developmental measure of emotion. *Journal of Personality Assessment*, 55, 124-143.

- Lang, P.J. (1984). Cognition in emotion: Concept in action. En C. Izard, J. Kagan i R. Zajonc (Eds), *Emotions, cognition and behavior* (pp. 192-226). New York: Cambridge University Press.
- Lang, A.J., Kennedy, C.M. i Stein, M.B. (2002). Anxiety sensitivity and PTSD among female victims of intimate partner violence. *Depression and Anxiety*, 16(2), 77-83.
- Lathom, W. (1964). Music therapy as a means of changing the adaptive behavior level of retarded children. *Journal of Music Therapy*, 1(4), 132-143.
- Lathom, W. (1982). Special project. A national in-service training model for educational personnel providing music education/therapy for severely/profoundly handicapped children. *Music Therapy Perspectives*, 1(1), 27-29.
- Lazarus, R.S. (1984). On the primacy of cognition. *American Psychologist*, 39(2), 124-129.
- Leary, M.R. (1999a). Making sense of self-esteem. *Current directions in Psychological Science*, 8(1), 32-35.
- Leary, M.R. (1999b). The social and psychological importance of self-esteem. En R.M. Kowalski & M.R. Leary, *The social psychology of emotional and behavioral problems: Interfaces of social and clinical psychology* (pp. 197-221). Washington, DC, US: American Psychological Association.
- Le Doux, J.E. (1999). *El cerebro emocional*. Barcelona: Ariel.
- Lehtonen, K. (2003). Towards holistic and patient-centered music therapy. *Nordic Journal of Music Therapy*, 12(2), 160-162.
- Le Roux, F.H., Bouic, P.J.D. i Bester, M.M. (2007). The effect of Bach's Magnificat on emotions, immune and endocrine parameters during physiotherapy treatment of patients with infectious lung conditions. *Journal of Music Therapy*, 44(2), 156-168.
- Lesta, B. i Petocz, P. (2006). Familiar group singing: Addressing mood and social behaviour of residents with dementia displaying sundowning. *Australian Journal of Music Therapy*, 17, 2-17.
- Libby, W.L. (1971). Sociometric task leadership and the perception of deviance and subsequent conformity, as functions of personality. *Genetic Psychology Monographs*, 84 (2), 245-273. (Abstract).

- Lincoln, Y. i Guba, E. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Newbury Park, CA: Sage.
- Lindberg, K.A. (1995). Songs of healing: Songwriting with an abused adolescent. *Music Therapy, 13*(1), 93-108.
- Lindenfield, G. (2001). *La mujer positiva*. Madrid: Neo Person.
- Linville, P.W. (1982). Affective consequences of complexity regarding the self and others. In M.S. Clark & S.T. Fiske (Eds.), *Affect and cognition*. Hillsdale, N.J.: Lawrence Erlbaum.
- Linville, P.W. (1987). Self-complexity as a cognitive buffer against stress-related illness and depression. *Journal of Personality and Social Psychology, 35*, 63-78.
- Logan, T.G. i Roberts, A.R. (1984). The effects of different types of relaxation music on tension level. *Journal of Music Therapy, 21*(4), 177-183.
- Lopes, P.N., Salovey, P. i Straus, R. (2003). Emotional intelligence, personality, and the perceived quality of social relationships. *Personality and Individual Differences, 35*(3), 641-658.
- Lorenzo, A. (2000). Mi aportación a la musicoterapia: Metodología y práctica. *Música, terapia y comunicación, 20*.
- Lounsbury, J.W., Loveland, J.M., Sundstrom, E.D., Gibson, L.W., Drost, A.W. i Hamrick, F.J. (2003). An investigation of personality traits in relation to career satisfaction. *Journal of Career Assessment, 11*(3), 287-307. (Abstract)
- Ludwig, A.J. i Tyson, F. (1969). A song for Michael. *Journal of Music Therapy, 6*(3), 82-86.
- Lynch, S.M. i Graham-Bermann, S.A. (2000). Woman abuse and self-affirmation: Influences on women's self-esteem. *Violence Against Women, 6*(2), 178-197.
- Maack, C. i Nolan, P. (1999). The effects of Guided Imagery and Music therapy on reported change in normal adults. *Journal of Music Therapy, 36*(1), 39-55.
- MacCraty, R., Atkinson, M., Rein, G. i Watkins, A.D. (1996). Music enhances the effect of positive emotional states on salivary IgA. *Stress-Medicine, 12*(3), 167-175.
- MacIntosh, H.B. (2003). Sounds of healing: Music in group work with survivors of sexual abuse. *The Arts in Psychotherapy, 30*(1), 17-23.
- Magee, W.L. (2007). Music as a diagnostic tool in low awareness states. Considering limbic responses. *Brain Injury, 21*(6), 593-599.

- Magee, W.L. i Davison, J.W. (2004). Music therapy in a multiple sclerosis: Results of a systematic qualitative analysis. *Music Therapy Perspectives*, 22(1), 39-51.
- Mahoney, M.J. (1984). Integrating cognition, affect and action: A comment. *Cognitive Therapy and Research*, 8(6), 585-589.
- Margolis, P.M. (1972). Community mental health: Harmony or cacophony?. *Journal of Music Therapy*, 9, 123-129.
- Martí, P. (2000). Visión general y teoría de la musicoterapia. En M. Betés de Toro, (comp.), *Fundamentos de musicoterapia* (pp. 287-300). Madrid: Morata.
- Martin, M.A. i Metha, A. (1997). Recall of early childhood memories through musical mood induction. *The Arts in Psychotherapy*, 24(5), 447-454.
- Martin, E.K., Taft, C.T. i Resick, P.A. (2007). A review of marital rape. *Aggression and Violent Behavior*, 12(3), 329-347.
- Martínez, V. i Aparicio, P. (1999). Inteligencia emocional y eficiencia. *Capital Humano*, 118, 64-68.
- Más de dos millones de españolas sufren maltrato, según Amnistía Internacional* (2005). Recuperat el 30 de maig de 2005 de <http://www.20minutos.es/noticia/23280/0/maltrato/mujeres/proteccion/>
- Maslow, A. (1954). *Motivación y personalidad*. Madrid: Díaz de Santos.
- Maslow, A. (1982). *La amplitud potencial de la naturaleza humana*. México: Trillas.
- Matud, M.P. (2005). The psychological impact of domestic violence on spanish women. *Journal of Applied Social Psychology*, 35(11), 2310-2322.
- Mayer, J.C., Caruso, D.R. i Salovey, P. (1999). Emotional intelligence meets traditional standards for an intelligence. *Intelligence*, 27, 267-298.
- Mayer, J.D. i Salovey, P. (1993). The intelligence of emotional intelligence. *Intelligence*, 22, 89-113.
- Mayer, J.D., Salovey, P. i Caruso, D.R. (2001). Emotional intelligence as a standard intelligence. *Emotion*, 1(3), 232-242.
- McDonnell, L. (1984). Music therapy with trauma patients and their families on a pediatric service. *Music Therapy*, 4(1), 55-63.
- Mcelwain, J. (1979). The effect of spontaneous and analytical listening on the evoked cortical activity in the left and right hemispheres of musicians and nonmusicians. *Journal of Music Therapy*, 16(4), 180-189.

- McKinney, C., Antoni, M., Kumar, M., Tims, F. i McCabe, P. (1997). Effects of guided imagery and music on mood and cortisol in healthy adults. *Health Psychology, 16*(4), 390-400.
- McKinney, C.H, Tims, F.C., Kumar, A. M. i Kumar, M. (1997). The effect of selected classical music and spontaneous imagery on plasma b-endorphin. *Journal of Behavioral Medicine, 29*(1), 1997.
- McLeod, J. (2001). *Qualitative research in counselling and psychotherapy*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Menon, V. i Levitin, D.J. (2005). The rewards of music listening: Response and physiological connectivity of the mesolimbic system. *Neuroimage, 28*(1), 175-184.
- Menuhin, Y. (1997). La música y el proceso creativo humano. En P. Del Campo, (coord.), *La música como proceso humano* (pp. 141-154). Colección música, arte y proceso, 1. Salamanca: Amarú.
- Mergenthaler, E., Gril, S., Ávila-Espada, A. i Vidal, J.J. (2003). Protocolo de transcripción para el análisis computarizado del contenido de sesiones de psicoterapia, entrevistas clínicas y otros textos de interés clínico en español. *Revista de Psicoterapia, 14*(53), 5-28.
- Mestre, J.M., Guil, M.R., Carreras, M.R. i Braza, P. (2000). Cuando los constructos psicológicos escapan del método científico: El caso de la Inteligencia Emocional y sus implicaciones en la validación y evaluación, *Revista Electrónica de Motivación y Emoción, 3*(4).
- Meyer, L.B. (1956). *Emotion and meaning in music*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Michel, D. i Martin, D. (1970). Music and self-esteem with disadvantaged, problem boys in an elementary school. *Journal of Music Therapy, 7*(4), 124-127.
- Michel, D.E., Parker, P., Giokas, D. i Werner, J. (1982). Music therapy and remedial reading: Six studies testing specialized hemispheric processing. *Journal of Music Therapy, 19*(4), 219-229.
- Millard, K.A.O. i Smith, J.M. (1989). The influence of group singing therapy on the behavior of Alzheimer's disease patients. *Journal of Music Therapy, 26*(2), 58-70.

- Miller, E.B. (1994). Musical intervention in family therapy. *Music Therapy*, 12(2), 39-57.
- Miller, L.K. i Schyb (1989). Facilitation and interference by background music. *Journal of Music Therapy*, 26(1), 42-54.
- Montello, L. i Coons, E.E. (1998). Effects of active versus passive group music therapy on preadolescents with emotional, learning and behavioral disorders. *Journal of Music Therapy*, 35(1), 49-67.
- Moreno, J.L. (1984). Musical psychodrama in Paris. *Music Therapy Perspectives*, 1(4), 2-6.
- Moreno, J.L. (1993). *Psicodrama*. Buenos Aires: Hormé.
- Morton, L.L., Kershner, J.R. i Siegel, L.S. (1990). The potential for therapeutic applications of music on problems related to memory and attention. *Journal of Music Therapy*, 27(4), 195-208.
- Mruk, C.J. (1998). *Autoestima: Investigación, teoría y práctica*. Bilbao: Desclée de Brower.
- Murphy, M. (1983). Music therapy. A self-help group experience for substance abuse patients. *Music Therapy*, 3(1), 52-62.
- Murphy, M.E. (1992). Coping in the short term: The impact of acute care on music therapy practice. *Music Therapy*, 11(1), 99-119.
- Muskatevc, L.C. (1967). Music therapy 1967: A confrontation. *Journal of Music Therapy*, 4(4), 132-141.
- Neimeyer, R.A., Herrero, O. i Botella, L. (2006). Chaos to coherence: Psychotherapeutic integration of traumatic loss. *Journal of Constructivist Psychology*, 19(2), 127-145.
- Newton, C. J. (2001). *Domestic Violence: An Overview*. TherapistFinder.net Mental Health Journal. Recuperat l'1 de juny de 2005 de <http://www.therapistfinder.net/journal/>
- Nir, Z. i Neumann, L. (1990). Motivation patterns, self-esteem and depression of patients after first myocardial infarction. *Behavioral Medicine*, 16(2), 62-66.
- Nolan, P. (1983). Insight therapy: Guided Imagery and Music in a forensic psychiatric setting. *Music Therapy*, 3(1), 43-51.

- Nolen-Hoeksema, S. (1993). Sex differences in control of depression. En D.M. Wegner & J.W. Pennebaker, *Handbook of mental control* (pp. 306-324). Englewood Cliffs, N.J., U.S.: Prentice Hall, Inc.
- O'Callaghan, C.C. (1996). Lyrical themes in songs written by palliative care patients. *Journal of Music Therapy*, 33(2), 74-92.
- O'Callaghan, C.C. (1997). Therapeutic opportunities associated with the music when using song writing in palliative care. *Music Therapy Perspectives*, 15(1), 32-38.
- O'Callaghan, C. (2001). Bringing music to life: A study of music therapy and palliative care experiences in a cancer hospital. *Journal of Palliative Care*, 17(3), 155-160T.
- O'Callaghan, C.C. i Colegrove, V. (1998). Effect of the music therapy introduction when engaging hospitalized cancer patients. *Music Therapy Perspectives*, 16(2), 67-74.
- O'Callaghan, C. i Hiscock, R. (2007). Interpretive subgroup analysis extends modified grounded theory research in oncologic music therapy. *Journal of Music Therapy*, 44(3), 256-281.
- O'Callaghan, C. i McDermott, F. (2004). Music therapy's relevance in a cancer hospital researched through a constructivist lens. *Journal of Music Therapy*, 41(2), 151-185.
- O'Day, B. i Killeen, M. (2002). Research on the lives of persons with disabilities: The emerging importance of qualitative research methodologies. *Journal of Disability Policy Studies*, 13(1), 9-15.
- O'Leary, K.D. (2001). Psychological abuse: A variable deserving critical attention in domestic violence. En K.D. O'Leary & R.D. Maiuro (Eds.), *Psychological abuse in violent domestic relations* (pp. 3-28). New York, US: Springer.
- Olivares, F. i Méndez, F.X. (1999). *Técnicas de modificación de conducta*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Olson, B.K. (1984). Player piano music as therapy for the elderly. *Journal of Music Therapy*, 21(1), 35-45.
- Orsmond, G.I. i Miller, L.K. (1995). Correlates of musical improvisation in children with disabilities. *Journal of Music Therapy*, 32(3), 152-168.

- Otto, J.H., Doering, E., Grebe, M. i Lantermann, E.D. (2001). Development of a questionnaire for measuring perceived emotional intelligence: Attention to, clarity, and repair of emotions. *Diagnostica*, 47(4), 178-187. (Abstract)
- Pachman, J. i Foy, D. (1978). A correlational investigation of anxiety, self-esteem and depression: New findings with behavioural measures of assertiveness. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 9(2), 97-101.
- Paivio, S.C. i Laurent, C. (2001). Empathy and emotion regulation: Reprocessing memories of childhood abuse. *Journal of Clinical Psychology*, 57, 213-226.
- Palestinian arab women in Israel: Violence against women* (2003). Recuperat el 8 de juny de 2005 de http://www.mediterraneas.org/article.php3?id_article=149
- Palmer, M.D. (1977). Music therapy in a comprehensive program of treatment and rehabilitation for the geriatric resident. *Journal of Music Therapy*, 14(4), 190-197.
- Palmer, B., Donaldson, C. i Stough, C. (2002). Emotional intelligence and life satisfaction. *Personality and Individual Differences*, 33(7), 1091-1100.
- Pardeck, J. (1988). The psychological well-being of undergraduate social work students during times of economic cutbacks. *Family Therapy*, 15(1), 1-5.
- Parra, C. (2004). *Autoestima, assertivitat i estat d'ànim en dones maltractades i tractament amb musicoteràpia*. Comunicació presentada en les Jornades sobre Psicologia Humanista i Intel·ligència Emocional, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport, Universitat Ramon Llull, Barcelona.
- Parra, C. (2005a). *Efecto de la musicoterapia en la autoestima, estado de ánimo y asertividad en mujeres maltratadas*. Recuperat el 24 d'abril de 2005 de <http://www.psiquiatria.com>
- Parra, C. (2005b). Musicoteràpia i psicologia humanista. *Aloma*, 16, 117-130.
- Parra, C. (2005c). *Musicoteràpia i violència domèstica: Un estudi de cas únic*. Tesina no publicada, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, Universitat Ramon Llull, Barcelona.
- Parra, C. (2006). *La musicoterapia como modalidad de intervención en un caso de violencia doméstica*. Comunicació presentada en 1er Congreso Nacional de las Terapias Creativas, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport, Universitat Ramon Llull, Barcelona.

- Parra, C., Herrero, O i Mercadal, M. (2006). *Intervención psicoterapéutica con música a una mujer maltratada: un estudio de caso único*. Comunicació presentada en IV Congreso de la AEIDTF, Violencia en la Familia: Modelos y Técnicas de Intervención, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport, Universitat Ramon Llull, Barcelona.
- Pavlicevic, M., Trevarthen, C. i Duncan, J. (1994). Improvisational music therapy and the rehabilitation of persons suffering from chronic schizophrenia. *Journal of Music Therapy*, 32(2), 86-104.
- Pedersen, I.N. (2004). An introduction to Rosemarie Töpker's article: Morphological music therapy. *Nordic Journal of Music Therapy*, 13(1), 79-81.
- Petrides, K.V. i Furnham, A. (2000). Gender differences in measured and self-estimated trait emotional intelligence. *Sex- Roles*, 42(5-6), 449-461.
- Piaget, J. (1976). *La construcción de lo real en el niño*. Buenos Aires: Nueva Visión.
- Pignatiello, M., Camp, C.J., Elder, S.T. i Rasar, L.A. (1989). A psychophysiological comparison of the Velten and musical mood induction techniques. *Journal of Music Therapy*, 26(3), 140-154.
- Pipes, R.B. i LeBov, K. (1997). Psychological abuse among college women in exclusive heterosexual dating relationships. *Sex Roles*, 36(9-10), 585-603.
- Poch, S. (1999). *Compendio de musicoterapia* (Vol. 1). Barcelona: Herder.
- Poch, S. (2001). Importancia de la musicoterapia en el área emocional del ser humano. *Revista Española de Musicoterapia*, 4, 18-31.
- Poveda, J.M. (2000). Música y afectividad. *Música, terapia y comunicación*, 20.
- Prickett, C.A. i Moore, R.S. (1991). The use of music to aid memory of Alzheimer's patients. *Journal of Music Therapy*, 28(2), 101-110.
- Priestley, M. (1987). Music and the shadow. *Music Therapy*, 6(2), 20-27.
- Rachman, S. (1984). A reassessment of the 'primacy of affect'. *Cognitive Therapy and Research*, 8, 579-584.
- Raynor, C. (1992). Managing angry feelings: Teaching troubled children to cope. *Perspectives in Psychiatric Care*, 28(2), 11-14.
- Redinbaugh, E.M. (1988). The use of music therapy in developing a communication system in a withdrawn, depressed older adult resident: A case study. *Music Therapy Perspectives*, 5, 82-85.

- Reed, G.L. i Enright, R.D. (2006). The effects of forgiveness therapy on depression, anxiety, and posttraumatic stress for women after spousal emotional abuse. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 74*(5), 920-929.
- Reilly, J.F. (1997). Lightning strikes: A correlational study of the gesturo-musical responses of in-patients with acute manic or depressive symptomatology using the lightning module. *Journal of Music Therapy, 34*(4), 260-276.
- Rennie, D.L. (1992). Qualitative analysis of the clients experience of psychotherapy: The unfolding of reflexivity. In S.G. Toukmanian & D.L. Rennie (Eds.), *Psychotherapy process research: Paradigmatic and narrative approaches* (pp. 211-233). Newbury Park, CA: Sage.
- Rennie, D.L. (1995). Strategic choices in qualitative approach to psychotherapy process research. In L. Hosmand and J. Martin (Eds.), *Research as praxis: Lessons from programatic research in therapeutic psychology* (pp.198-220). New York: Teachers College Press.
- Rennie, D.L., Phillips, J.R. i Quartaro, G.K. (1988). Grounded theory: A promising approach to conceptualization in psychology?. *Canadian Psychology, 29*, 139-150.
- Rhagavan, C., Swan, S.C., Snow, D.L., i Mazure, C.M. (2005). The mediational role of relationship efficacy and resource utilization in the link between physical and psychological abuse and relationship termination. *Violence against women, 11*(1), 65-88.
- Rhatigan, D.L., i Axsom, D.K. (2006). Using the investment model to understand battered women's commitment to abusive relationships. *Journal of Family Violence, 21*(2), 153-162.
- Richardson, J., Coid, J., Petruckevitch, A., Chung, W., Moorey, S, i Feder, G. (2002). Identifying domestic violence: Cross sectional study in primary care. *British Medical Journal, 324*(7332), 274. <http://bmj.com>
- Ricoeur, P. (1985). *Tiempo y narración*. Madrid: Siglo XXI.
- Ricoeur, P. (1986). *Del texto a la acción*. Buenos Aires: Fondo de Cultura Económica de Argentina.
- Ridder, H.M. i Aldridge, D. (2005). Individual music therapy with persons with frontotemporal dementia: Singing dialogue. *Nordic Journal of Music Therapy, 14*(2), 91-106.

- Rider, M.S. (1987). Music therapy: Therapy for debilitated musicians. *Music Therapy Perspectives*, 4, 40-43.
- Rider, M. S. i Achterberg, J. (1989). Effect of music-assisted imagery on neutrophils and lymphocytes. *Biofeedback and Self Regulation* 14(3), 247-257.
- Rider, M.S., Floyd, J.W. i Kirkpatrick, J. (1985). The effect of music, imagery and relaxation on adrenal corticosteroids and the re-entrainment of circadian rhythms. *Journal of Music Therapy*, 22(1), 46-58.
- Rio, R.E. i Tenney, K.S. (2002). Music therapy for juvenile offenders in residential treatment. *Music Therapy Perspectives*, 20(2), 89-97.
- Ritholtz, M.S. i Turry, A. (1994). The journey by train: Creative music therapy with a 17-year-old boy. *Music Therapy*, 12(2), 58-87.
- Robarts, J. (2006). Music therapy with sexually abused children. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 11(2), 249-269.
- Rogers, C. R. (1961). *El proceso de convertirse en persona*. Barcelona: Paidós.
- Rogers, N. (1993). *The creative connection: Expressive arts as healing*. Palo Alto, CA: Science & Behavior Books, Inc.
- Rogers, P. (1993). Research in music therapy with sexually abused clients. En H. Payne (Ed.), *Handbook of inquiry in the arts therapies: One river, many currents* (pp. 197-217). London: Jessica Kingsley Publishers, Ltd.
- Rogers, P.J. (1995). Childhood sexual abuse: Dilemmas in therapeutic practice. *Music Therapy Perspectives*, 13(1), 24-30.
- Rogers, A. i Fleming, P.L. (1981). Rhythm and melody in speech therapy for the neurologically impaired. *Music Therapy*, 1(1), 33-38.
- Rosal, R. (2005). Per què i per a què va sorgir el moviment de la Psicologia Humanista. *Aloma*, 16, 17-38.
- Rosal, R. i Gimeno, A. (2001). *Cuestiones de psicología y psicoterapias humanistas*. Barcelona: Instituto Eric Fromm.
- Rosenkranz, K., Williamon, A. i Rothwell, J.C. (2007). Motorcortical excitability and synaptic plasticity is enhanced in professional musicians. *Journal of Neuroscience*, 27(19), 5200-5206.
- Rovira, F. (1998). Com saber si un és emocionalment intel·ligent?. *Aloma*, 2, 57-68.
- Rovira, F. (2000). Els vincles afectius. *Aloma*, 7, 43-66.

- Rovira, F. (2005). Psicología Humanista, Intel·ligència Emocional, Psicologia Positiva. Els seus principis bàsics en tota relació d'ajuda. *Aloma*, 16, 39-50.
- Rubin, B. (1973). Music therapy in an outreach station of the Milwaukee County Mental Health Center. *Journal of Music Therapy*, 10(4), 201-204.
- Rubin, B. (1976). Handbells in therapy. *Journal of Music Therapy*, 13(1), 49-53.
- Rubin, B., Crowley, W.J. i Giannattasio, V.A. (1966). Clinical considerations of visual distortion of musical notation. *Journal of Music Therapy*, 3(3), 95-98.
- Rugenstein, L. (1996). Wilber's spectrum model of transpersonal psychology and its application to music therapy. *Music Therapy*, 14(1), 9-28.
- Ruud, E. (1988). Music therapy: Health profession or cultural movement?. *Music Therapy*, 7(1), 34-37.
- Rüütel, E., Ratnik, M., Tamm, E. i Zilensk, H. (2004). The experience of vibroacoustic therapy in the therapeutic intervention of adolescent girls. *Nordic Journal of Music Therapy*, 13(1), 33-46.
- Sabbatella, P.L. (2001). La investigación en musicoterapia: Ecos de una identidad en desarrollo. *Revista Española de Musicoterapia*, 4, 32-41.
- Sackett, L.A. i Saunders, D.G. (2001). The impact of different forms of psychological abuse on battered women. En K.D. O'Leary & R.D. Maiuro (Eds.), *Psychological abuse in violent domestic relations* (pp. 197-210). New York, US: Springer.
- Safran, J.D. (1994). Rupturas en la alianza terapéutica: Un ámbito para negociar una auténtica relación. *Revista de Psicoterapia*, 5(20), 69-91.
- Saklofske, D.H., Austin, E.J. i Minski, P.S. (2003). Factor structure and validity of a trait emotional intelligence measure. *Personality and Individual Differences*, 34(4), 707-721.
- Salaberria, I. i Echeburúa, E. (1995). Tratamiento psicológico de la fobia social: Un estudio experimental. *Análisis y Modificación de Conducta*, 21(76), 151-179.
- Salaberria, I. i Echeburúa, E. (1996). Variables predictoras de abandonos y de fracasos terapéuticos en el tratamiento de la fobia social. *Análisis y Modificación de Conducta*, 22(84), 387-407.
- Salas, J. (1990). Aesthetic experience in music therapy. *Music Therapy*, 9(1), 1-15.
- Salovey, P., Hsee, C.K. i Mayer, J. (1993). Emotional intelligence and the self-regulation of affect. En D.M. Wegner & J.W. Pennebaker, *Handbook of*

- mental control* (pp. 258-277). Englewood Cliffs, N.J., U.S.: Prentice Hall, Inc.
- Salovey, P., Mayer, J.D., Goldman, S.L., Turvey, C. i Palfai, T.P. (1995). Emotional attention, clarity and repair: Exploring emotional intelligence using the Trait Meta-Mood Scale. En J.W. Pennebaker (Ed.), *Emotion, disclosure & health* (pp. 125-154). Washington, DC, US: American Psychological Association.
- Salovey, P., Stroud, L.R., Woolery, A. i Epel, E.L. (2002). Perceived emotional intelligence, stress reactivity, and symptom reports: Further explorations using the Trait Meta-Mood Scale. *Psychology and Health*, 17(5), 611-627.
- Salter, A. (1949). *Conditioned reflex therapy*. New York: Creative Age Press.
- Sanmartín, J. (2007). *II Informe Internacional. Violencia contra la mujer en las relaciones de pareja. Estadísticas y legislación*. Centro Reina Sofía para el Estudio de la Violencia. Recuperat el 21 de novembre de 2007 de <http://www.centroreinasofia.es/>
- Santamaría, A. (1987). The effects of input organization and rehearsal on the rhythmic short-term memory of mentally retarded and nonretarded subjects. *Music Therapy*, 6(2), 1-19.
- Scartelli, J.P. (1984). The effect of EMG biofeedback and sedative music, EMG biofeedback only and sedative music only on frontalis muscle relaxation ability. *Journal of Music Therapy*, 21(2), 67-78.
- Scartelli, J.P. i Borling, J.E. (1986). The effects of sequenced versus simultaneous EMG biofeedback and sedative music on frontalis relaxation training. *Journal of Music Therapy*, 23(3), 157-165.
- Scheiby, B.B. (1999). Music as symbolic expression: Analytical music therapy. En D.J. Wiener (Ed), *Beyond Talk Therapy: Using movement and expressive techniques in clinical practice* (pp. 263-285). Washington, DC, US: American Psychological Association.
- Schlaugh, G., Jäncke, L., Huang, Y., Staiger, J.F. i Steinmetz, H. (1995). Increased corpus callosum size in musicians. *Neuropsychology*, 33(8), 1047-1055.
- Schmidt, J.A. (1983). Songwriting as a therapeutic procedure. *Music Therapy Perspectives*, 1(2), 4-7.

- Schmidt, W. i Aldridge, D. (2004). Active music therapy in the treatment of multiple sclerosis patients: A matched control study. *Journal of Music Therapy*, 41(3), 225-240.
- Schmidt, J. i Andrykowski, M.A. (2004). The role of social and dispositional variables associated with emotional processing in adjustment to breast cancer: An internet- based study. *Health Psychology*, 23(3), 259-266.
- Schutte, N.S., Malouff, J.M., Bobick, C., Coston, T., Greeson, C., Jedlicka, C., Rhodes, E. i Wendorf, G. (2001). Emotional intelligence and interpersonal relations. *Journal of Social Psychology*, 141(4), 523-536.
- Schutte, N.S., Malouff, J.M., Hall, L.E., Haggerty, D.J., Cooper, J.T., Golden, D.J. i Dorheim, L. (1998). Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and Individual Differences*, 25,167-177.
- Schutte, N.S., Malouff, J.M., Simunek, M., McKenley, J. i Hollander, S. (2002). Characteristic emotional intelligence and emotional well-being. *Cognition and Emotion*, 16(6), 769-785.
- Schwandt, T. (1994). Constructivist, interpretivist approaches to human inquiry. En N. Denzin i Y. Lincoln, *Handbook of qualitative research* (pp. 118-137). Thousand Oakes, CA: Sage.
- Schwartz, P. i Ogilvy, J. (1979). *The emergent paradigm: Changing patterns of thought and belief*. Menlo Park, CA: SRI International.
- Sears, W. (1968). Los procedimientos en Musicoterapia. En E.T. Gaston y otros, *Tratado de musicoterapia* (pp. 50-67). Barcelona: Paidós.
- Seibert, P., Fee, L., Basom, J. i Zimmerman, C. (2000). Music and the brain: the impact of music on an oboist's fight for recovery. *Brain Injury*, 14(3), 295-302.
- Seligman, M.E.P. (1975). *Indefensión*. Madrid: Debate.
- Sendelbach, S.E., Halm, M.A., Doran, K.A., Miller, E.H. i Galliard, P. (2006). *Journal of Cardiovascular Nursing*, 21(3), 194-200.
- Shavelson, R.J., Hubner, J.J. i Stanton, G.C. (1976). Self-concept: Validation of construct interpretations. *Review of Educational Research*, 46(3), 407-441.
- Shiraishi, I. (1997). A home-based music therapy program for multi-risk mothers. *Music Therapy Perspectives*, 15(1), 16-23.

- Short, A.E. (1991). The role of Guided Imagery and Music in diagnosing physical illness or trauma. *Music Therapy, 10*(1), 22-45.
- Siedliecki, S.L. i Good, M. (2006). Effect of music on power, pain, depression and disability. *Journal of Advanced Nursing, 54*(5), 553-562.
- Silber, F. i Hes, J.P. (1995). The use of songwriting with patients diagnosed with Alzheimer's disease. *Music Therapy Perspectives, 13*(1), 31-34.
- Silverman, M.J. (2003). Contingency songwriting to reduce combativeness and non-cooperation in a client with schizophrenia: A case study. *The Arts in Psychotherapy, 30*(1), 25-33.
- Skaggs, R. (1997). Music-centered creative arts in a sex offender treatment program for male juveniles. *Music Therapy Perspectives, 15*(2), 73-78.
- Skille, O. (1989). Vibroacoustic therapy. *Music Therapy, 8*(1), 61-77.
- Slotoroff, C. (1994). Drumming technique for assertiveness and anger management in the short-term psychiatric setting for adult and adolescent survivors of trauma. *Music Therapy Perspectives, 12*(2), 111-116.
- Smeijsters, H. (1993). Music therapy and psychotherapy. *The Arts in Psychotherapy, 20*(3), 223-229.
- Smeijsters, H. i Storm, H. (1996). Becoming friends with your mother: Techniques of qualitative research illustrated with examples from the short-term treatment of a girl with enuresis. *Music Therapy, 14*(1), 61-83.
- Smeijsters, H. i van den Hurk, J. (1999). Music therapy helping to work through grief and finding a personal identity. *Journal of Music Therapy, 36*(3), 222-252.
- Smeijsters, H., Wijzenbeek, G. i van Nieuwenhuijzen, N. (1995). The effect of musical excerpts on the evocation of values for depressed patients. *Journal of Music Therapy, 32*(3), 167-188.
- Smith, D.S. (1990). Therapeutic treatment effectiveness as documented in the gerontology literature: Implications for music therapy. *Music Therapy Perspectives, 8*, 36-40.
- Smith, D.S. (1991). A comparison of group performance and song familiarity on cued recall tasks with older adults. *Journal of Music Therapy, 28*(1), 2-13.
- Smith, J.L. i Noon, J. (1998). Objective measurement of mood change induced by contemporary music. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing, 5*(5), 403-408.

- Smith, S.M. i Petty, R.E. (1995). Personality moderators of mood congruence effects on cognition: The role of self-esteem and negative mood regulation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 68, 1092-1107.
- Sokhadze, E.M. (2007). Effects of music on the recovery of autonomic an electrocortical activity after stress induced by aversive visual stimuli. *Applied Psychophysiology and Biofeedback*, 32(1), 31-50.
- Spence, G., Oades, L.G. i Caputi, P. (2004). Trait emotional intelligence and goal self-integration: Important predictors of emotional well-being?. *Personality and Individual Differences*, 37(3), 449-461.
- Spychiger, M. (1994). Music and cognitive achievement in children. *Musica Resarch Notes*, 1(2).
- Spitz, R. (1988). *El primer año de vida*. Madrid: Aguilar.
- Standley, J.M. (1986). Music research in medical/dental treatment: Meta-analysis and clinical applications. *Journal of Music Therapy*, 23(2), 56-122.
- Staum, M.J. (1993). A music/ nonmusic intervention with homeless children. *Journal of Music Therapy*, 30(4), 236-262.
- Stein, J. (1965). The music therapist's role in work with severely disturbed patients. *Journal of Music Therapy*, 2(1), 53-55.
- Stein, J. (1973). Musicology for music therapists. The lomax study. *Journal of Music Therapy*, 10(1), 47-51.
- Steiner, C. (1981). *L'autre face du pouvoir*. París: Desclée de Brouwer.
- Steiner, C. (1991). *Los guiones que vivimos*. Barcelona: Kairós.
- Stephens, G. (1983). The use of improvisation for developing relatedness in the adult client. *Music Therapy*, 3(1), 29-42.
- Stratton, V.N. i Zalanowski, A. (1984). The effect of background music on verbal interaction in groups. *Journal of Music Therapy*, 21(1), 16-26.
- Stratton, V.N. i Zalanowski, A.H. (1989). The effects of music and paintings on mood. *Journal of Music Therapy*, 26(1), 30-41.
- Stratton, V.N. i Zalanowski, A.H. (1997). The relationship between characteristic moods and most commonly types of music. *Journal of Music Therapy*, 34(2), 129-140.

- Strauss, A. i Corbin, J. (1994). Grounded Theory methodology. An overview. En N. Denzin i Y. Lincoln (Eds.), *Handbook of Qualitative Research* (pp. 273-285). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Strauss, A. i Corbin, J. (2002). *Bases de la investigación cualitativa, técnicas y procedimientos para desarrollar la teoría fundamentada*. Colombia: Universidad de Antioquia.
- Street, A.E. i Arias, I. (2001). Psychological abuse and posttraumatic stress disorder in battered women: Examining the roles of shame and guilt. *Violence and Victims, 16*(1), 65-78.
- Strickland, B.R., Hale, W.D. i Anderson, L.H. (1975). Effect of induced mood states on activity and self-reported affect. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 43*, 587.
- Summer, L. (1981). Guided Imagery and Music with the elderly. *Music Therapy, 20*(1), 14-20.
- Suzuki, A.I. (1998). The effects of music therapy on mood and congruent memory of elderly adults with depressive symptoms. *Music Therapy Perspectives, 16*(2), 75-80.
- Suzuki, M., Kanamori, M., Nagasaka, S., Tokiko, I. i Takayuki, S. (2007). Music therapy-induced changes in behavioral evaluations, and saliva chromogranin A and immunoglobulin A concentrations in elderly patients with senile dementia. *Geriatrics & gerontology International, 7*(1), 61-71.
- Taft, C.T., Resick, P.A., Panuzio, J., Vogt, D.S., i Mechanic, M.B. (2007). Examining the correlates of engagement and disengagement coping among help-seeking battered women. *Violence and Victims, 22*(1), 3-17.
- Taylor, D. (1969). Expressive emphasis in the treatment of intropunitive behavior. *Journal of Music Therapy, 6*(2), 41-43.
- Teague, A.K., Hahna, N.D. i McKinney, C.H. (2006). Group music therapy with women who have experienced intimate partner violence. *Music Therapy Perspectives, 24*(2), 80-86.
- Teasdale, J.D. i Spencer, P. (1984). Induced mood and estimates of past success. *British Journal of Clinical Psychology, 23*, 149-150.

- Thaut, M.H. (1989a). The influence of music therapy interventions on self-rated changes in relaxation, affect and thought in psychiatric prisoner-patients. *Journal of Music Therapy*, 26(3), 155-166.
- Thaut, M.H. (1989b). Music therapy, affect modification, and therapeutic change: Towards an integrative model. *Music Therapy Perspectives*, 7, 55-62.
- Thaut, M.H. i de L'Étoile, S.K. (1993). The effects of music on mood state-dependent recall. *Journal of Music Therapy*, 30(2), 70-80.
- Toombs, M.R., Walker, J. i Bonny, H. (1965). Dance therapy with retarded adolescents. *Journal of Music Therapy*, 1(4), 115-117.
- Tornek, A., Field, T., Hernandez-Reif, M., Diego, M. i Jones, N. (2003). Music effects on EEG in intrusive and withdrawn mothers with depressive symptoms. *Psychiatry*, 66(3), 234- 243.
- Tous, J.M. i Pueyo, A.A. (1991). *Inventario diferencial de adjetivos para el estudio del estado de ánimo (IDDA-EA)*. Madrid, TEA Ediciones, S.A.
- Trallero, C. (2006a). *Descubriendo la calma interior: Musicoterapia Autorrealizadora en situaciones de ansiedad y estrés*. Taller presentat en 1er Congreso Nacional de las Terapias Creativas, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport, Universitat Ramon Llull, Barcelona.
- Trallero, C. (2006b). *Musicoterapia Autorrealizadora: La creatividad musical como herramienta terapéutica*. Comunicació presentada en 1er Congreso Nacional de las Terapias Creativas, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport, Universitat Ramon Llull, Barcelona.
- Trinidad, D.R. i Johnson, C.A. (2002). The association between emotional intelligence and early adolescent tobacco and alcohol use. *Personality and Individual Differences*, 32(1), 95-102.
- Tucker, D.M. (1981). Lateral brain function, emotion and conceptualization. *Psychological Bulletin*, 89(1), 19-46.
- Tuel, B.D. i Russell, R.K. (1998). Self-esteem and depression in battered women: A comparison of lesbian and heterosexual survivors. *Violence Against Women*, 4(3), 344-362.
- Tyson, F. (1966). Music therapy in private practices-three case histories. *Journal of Music Therapy*, 3(1), 8- 18.

- Tyson, F. (1982). Individual singing instruction. *Music Therapy Perspectives*, 1(1), 5-15.
- Tyson, F. (1984). Music therapy as a choice for psychotherapeutic intervention. *Music Therapy Perspectives*, 2(1), 2-8.
- Uehara, N., Compton, W.C. i Johnson, J. (1997). On the validity of the Ego-Grasping Orientation Scale. *Journal of Clinical Psychology*, 53(6), 621-627.
- Vanger, P., Oerter, U., Otto, H., Schmidt, S. i Czogalik, D. (1995). The musical expression of the separation conflict during music therapy: A single case study of a Crohn's disease patient. *The Arts in Psychotherapy*, 22(2), 147-154.
- Venger, T., Rawcet, G., Vernon, R. i Pick, S. (1998). Violencia doméstica: Un marco conceptual para la capacitación del personal de salud. Population Council/INOPAL III. <http://bmj.com>
- Ventre, M.E. (1995). Healing the wounds of childhood abuse: A Guided Imagery and Music case study. *Music Therapy Perspectives*, 13(1), 55.
- Villegas, M. (1992). Hermenéutica y constructivismo en psicoterapia. *Revista de Psicoterapia*, 3(12), 17-27.
- Vink, A. (2001). Music and emotion. Living apart together: A relationship between music psychology and music therapy. *Nordic Journal of Music Therapy*, 10(2), 144-158.
- Volkman, S. (1993). Music therapy and the treatment of trauma- induced dissociative disorders. *Arts in Psychotherapy*, 20(3), 243-251.
- Wagner, M.J. (1975). Brainwaves and biofeedback, a brief story: Implications for music therapy. *Journal of Music Therapy*, 12(2), 46-58.
- Wagner, M.J. i Menzel, M.B. (1977). The effect of music listening and attentiveness training on the EEG'S of musicians and nonmusicians. *Journal of Music Therapy*, 14(4), 151-164.
- Wagner, P.J. i Mongan, P.F. (1998). Validating the concept of abuse. Women's perceptions of defining behaviors and the effects of emotional abuse on health indicators. *Archives of Family Medicine*, 7(1), 25-29.
- Wärja, M. (1994). Sounds of music through the spiraling path of individuation: A jungian approach to music psychotherapy. *Music Therapy Perspectives*, 12(2), 75-83.

- Wasserman, N.M. (1972). Music therapy for the emotionally disturbed in a private hospital. *Journal of Music Therapy*, 9(2), 99-104.
- Wathen, C. i MacMillan, H. (2003). Prevention of violence against women: Recommendation statement from the Canadian Task Force on Preventive Health Care. *Canadian Medical Association Journal*, 169(6), 582-584.
- Watkin, C. (2000). Developing emotional intelligence. *International Journal of Selection and Assessment*, 8(2), 89-92.
- Watson, D., Wiese, D., Vaidya, J., i Tellegen, A. (1999). The two general activation systems of affect: Structural findings, evolutionary considerations, and psychological evidence. *Journal of Personality and Social Psychology*, 76(5), 820-838.
- Weinberger, N.M. (1994a). Music: Cultural add-on or biological imperative?. *MuSICA Research Notes*,1(1). Recuperat el 16 de setembre de 2004 de <http://www.musica.uci.edu/mrn/V5I2S98.html#understanding>
- Weinberger, N.M. (1994b). Does music have cognitive “spin-offs”?. *MuSICA Research Notes*,1(2). Recuperat el 16 de setembre de 2004 de <http://www.musica.uci.edu/mrn/V5I2S98.html#understanding>
- Weinberger, N.M. (1997a). The neurobiology of the benefits of music. *MuSICA Research Notes*,3(1). Recuperat el 16 de setembre de 2004 de <http://www.musica.uci.edu/mrn/V5I2S98.html#understanding>
- Weinberger, N.M. (1997b). Threads of music in the tapestry of memory. *MuSICA Research Notes*,4(1). Recuperat el 16 de setembre de 2004 de <http://www.musica.uci.edu/mrn/V5I2S98.html#understanding>
- Weinberger, N.M. (1997c). The musical hormone. *MuSICA Research Notes*,4(2). Recuperat el 16 de setembre de 2004 de <http://www.musica.uci.edu/mrn/V5I2S98.html#understanding>
- Weinberger, N.M. (1997d). The neurobiology of musical learning and memory. *MuSICA Research Notes*,4(2). Recuperat el 16 de setembre de 2004 de <http://www.musica.uci.edu/mrn/V5I2S98.html#understanding>
- Weinberger, N.M. (1998). The powers of music: A treatment for epilepsy?. *MuSICA Research Notes*,5(3). Recuperat el 16 de setembre de 2004 de <http://www.musica.uci.edu/mrn/V5I2S98.html#understanding>

- Weinberger, N.M. (1999). Can music really improve the mind? The question of transfer effects. *MuSICA Research Notes*, 6(2). Recuperat el 16 de setembre de 2004 de <http://www.musica.uci.edu/mrn/V5I2S98.html#understanding>
- Weinberger, N.M. (2000a). The impact of the arts on learning. *MuSICA Research Notes*, 7(2). Recuperat el 16 de setembre de 2004 de <http://www.musica.uci.edu/mrn/V5I2S98.html#understanding>
- Weinberger, N.M. (2000b). What the brain tell us about music: Amazing facts and astounding implication revealed. *MuSICA Research Notes*, 7(3). Recuperat el 16 de setembre de 2004 de <http://www.musica.uci.edu/mrn/V5I2S98.html#understanding>
- Wenzlaff, R.M. (1993). The mental control of depression: Psychological obstacles to emotional well-being. En D.M. Wegner & J. W. Pennebaker, *Handbook of mental control* (pp. 239-257). Englewood Cliffs, N.J., U.S.: Prentice Hall, Inc.
- Wheeler, B. (1981). The relationship between music therapy and theories of psychotherapy. *Music Therapy*, 1(1), 9-16.
- Whelton, W.J. (2004). Emotional processes in psychotherapy: Evidence across therapeutic modalities. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, 11(1), 58-71.
- Whipple, J. i Lindsey, R.S (1999). Music for the soul: A music therapy program for battered women. *Music Therapy Perspectives*, 17(2), 61-68.
- White, W.F. i Allen, W.R. (1966). Psychodramatic effects of music as a psychotherapeutic agent. *Journal of Music Therapy*, 3(2), 69-71.
- Whitehead-Pleaux, A.M., Zebrowski, N., Baryza, M.J. i Sheridan, R.L. (2007). Exploring the effects of music therapy on pediatric pain: Phase 1. *Journal of Music Therapy*, 44(3), 217-241.
- Whyte, C. (2001). The development of a desire to sing in a young doctor with a history of multiple self harm attempts. *Music Therapy in Europe-Vth European Music Therapy Congress, Naples*, 1039-1054.
- Wigram, T. (1995). The physiological effects of low frequency sound and music. *Music Therapy Perspectives*, 13(1), 16-23.
- Wigram, T. i Heal. M. (1993). Book reviews. *Music Therapy Perspectives*, 13(2), 113-114.

- Wigram, T. i Lawrence, M. (2005). Music therapy as a tool for assessing hand use and communicativeness in children with Rett Syndrome. *Brain & Development*, 27(suppl 1), S95-S96.
- Willems, E. (1981). *El valor humano de la educación musical*. Barcelona: Paidós.
- Williams, G. i Dorow, L.G. (1983). Changes in complaints and non-complaints of a chronically depressed psychiatric patient as a function of an interrupted music/verbal feedback package. *Journal of Music Therapy*, 20(3), 143-155.
- Wilson, A. (1964). Special education for the emotionally disturbed child. *Journal of Music Therapy*, 1(1), 16-18.
- Wilson, C.V. i Aiken, L.S. (1977). The effect of intensity levels upon physiological and subjective affective response to rock music. *Journal of Music Therapy*, 14(2), 60-76.
- Witvliet, C.V.O. i Vrana, S.R. (2007). Play it again Sam: Repeated exposure to emotionally evocative music polarises liking and smiling responses and influences other affective reports, facial EMG and heart rate. *Cognition & Emotion*, 21(1), 3-25.
- Wolpe, J. (1958). *Psychotherapy by reciprocal inhibition*. Palo Alto, CA: Stanford University Press.
- Worden, M.C. (1998). The effect of music on differences in body movement of college music majors, dance majors and survivors of sexual abuse. *Journal of Music Therapy*, 35(4), 259-273.
- World Federation of Music Therapy (1996). Recuperat l'1 d'abril de 2005, de <http://www.musictherapyworld.org>
- Yip, J.A. i Martin, R.A. (2006). Sense of humor, emotional intelligence and social competence. *Journal of Research in Personality*, 40(6), 1202-1208.
- Zajonc, R.B. (1980). Feeling and thinking: Preferences need no inferences. *American Psychologist*, 35, 151-175.
- Zhang, X.W., Fan, Y., Manyande, A., Tian, Y.K. i Yin, P. (2005). Effects of music on target-controlled infusion of propofol requirements during combined spinal-epidural anaesthesia. *Anaesthesia*, 60(10), 990-994.
- Zlotnick, C., Johnson, D.M., i Kohn, R. (2006). Intimate partner violence and long-term psychosocial functioning in a national sample of american women. *Journal of Interpersonal Violence*, 21(2), 262-275.

Zweig, J., Crockett, L.J., Sayer, A. i Vicary, J.R. (1999). A longitudinal examination of the consequences of sexual victimization for rural young adult women. *Journal of Sex Research*, 36(4), 396-409.

6.- ANNEX

Taula 7 (A)

Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5: mesures pre i post tractament. Cas A.

Dimensions	Pre test (Centil)	Post test	
Acadèmic/ Laboral	50	60	(+ 10)
Social	10	45	(+ 35)
Emocional	20	25	(+ 5)
Familiar	7	60	(+ 53)
Físic	25	50	(+25)
Puntuació global (Centil)	22,4	48	
Puntuació global (PD)	5,44	6,82	(+20,24%)

Taula 8 (A)

Resultats del qüestionari de depressió CET-DE: mesures pre, post tractament i seguiment. Cas A.

Dimensions	Pre test (PD)	Seguim.	Post test
Humor depressiu	11	4	3
Anèrgia	10	7	5
Discomunicació	3	8	5
Ritmopatia	5	4	4
Puntuació global (PD)	7,25	5,75	4,25 (-41,38%)

Taula 9 (A)

Resultats del qüestionari d'habilitats socials EHS: mesures pre i post tractament. Cas A.

Dimensions	Pre test (Centil)	Post test
Autoexpressió en situacions socials	20	35 (+ 15)
Defensa dels propis drets com a consumidor	3	5 (+ 2)
Expressió d'enuig o disconformitat	10	10 (=)
Dir no	3	4 (+1)
Fer peticions	5	25 (+20)
Iniciar interaccions positives amb l'altre sexe	15	5 (-10)
Puntuació global (Centil)	5	5
Puntuació global (PD)	56	63 (+11,2%)

Taula 10 (A)

Full de registre per mesurar l'autoestima: durada d'interacció verbal + activitat musicoterapèutica (Línia de base, resta de sessions i magnitud del canvi en %). Cas A.

Període	Interacció verbal + activitat musicoterapèutica (en %)			
Línia de base (1a sessió)	20,6			
Resta de sessions	20,29	36,52	39,55	46,33
	59,52	70,69	75,65	50,54
	66,05	47,49	77,09	30,81
X per a la resta de sessions				51,71
Magnitud del canvi (entre línia base i resta de sessions)				31,11
% de durada: sobre el temps total de durada de la sessió				

Taula 11 (A)

Full de registre per mesurar l'estat d'ànim: temps invertit en activitats musicoterapèutiques (Línia de base, resta de sessions i magnitud del canvi en %). Cas A.

Període	Activitat musicoterapèutica (en %)			
Línia de base (1a sessió)	11,35			
Resta de sessions	16,5	7,46	6,72	21,68
	20,28	47,27	33,01	-
	21,38	20,17	32,75	14,67
X per a la resta de sessions				21,99
Magnitud del canvi (entre línia base i resta de sessions)				10,64
% de durada: sobre el temps total de durada de la sessió				
A la sessió 9a no es mesurà aquesta dimensió amb el full de seguiment				

Taula 12 (A)

Full de registre per mesurar l'assertivitat: temps invertit en interaccions verbals (Línia de base, resta de sessions i magnitud del canvi en %). Cas A.

Període	Interacció verbal (en %)			
Línia de base (1a sessió)	9,25			
Resta de sessions	3,79	29,06	32,83	24,65
	39,24	23,42	42,64	46,14
	44,67	27,32	44,34	16,14
X per a la resta de sessions				31,18
Magnitud del canvi (entre línia base i resta de sessions)				21,93
% de durada: sobre el temps total de durada de la sessió				

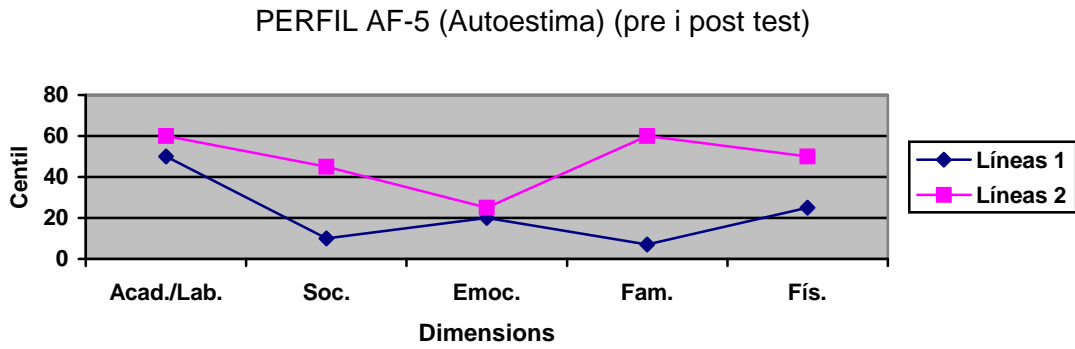

Figura 1 (A): Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5: mesures pre i post tractament. Cas A.

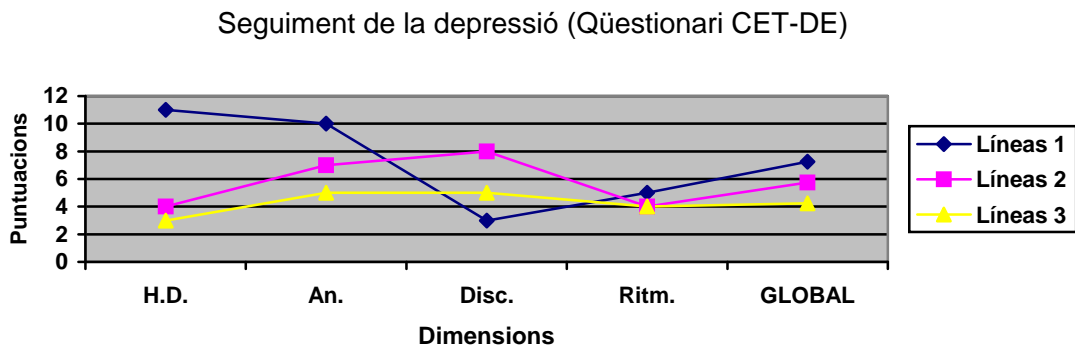

Figura 2 (A): Resultats del qüestionari de depressió CET-DE: mesures pre, post tractament i seguiment. Cas A.

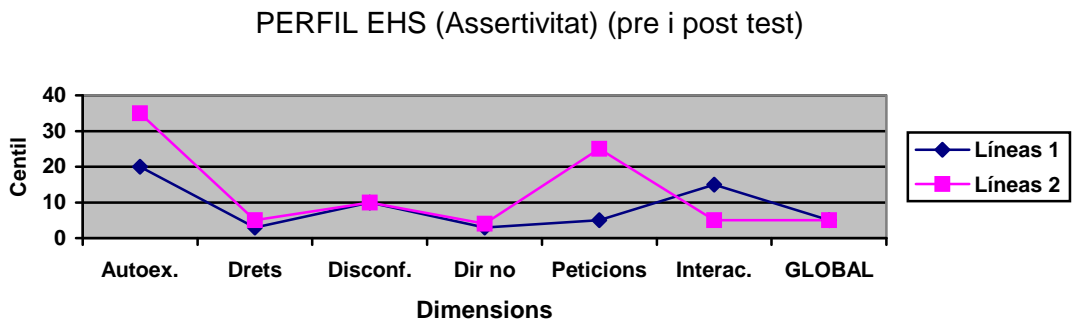

Figura 3 (A): Resultats del qüestionari d'habilitats socials EHS: mesures pre i post tractament. Cas A.

Taula 7 (B)

Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5: mesures pre tractament. Cas B.

Dimensions	Pre test (Centil)	Post test
Acadèmic/ Laboral	11	-
Social	15	-
Emocional	20	-
Familiar	51	-
Físic	73	-
Puntuació global (Centil)	34	-
Puntuació global (PD)	6,11	-

Taula 8 (B)

Resultats del qüestionari de depressió CET-DE: mesures pre tractament i seguiment. Cas B.

Dimensions	Pre test (PD)	Seguim.	Post test
Humor depressiu	9	3	-
Anèrgia	15	6	-
Discomunicació	11	4	-
Ritmopatia	10	4	-
Puntuació global (PD)	11,25	3,75 (-33,33%)	-

Taula 9 (B)

Resultats del qüestionari d'habilitats socials EHS: mesures pre tractament. Cas B.

Dimensions	Pre test (Centil)	Post test
Autoexpressió en situacions socials	20	-
Defensa dels propis drets com a consumidor	10	-
Expressió d'enuig o disconformitat	10	-
Dir no	3	-
Fer peticions	3	-
Iniciar interaccions positives amb l'altre sexe	35	-
Puntuació global (Centil)	5	-
Puntuació global (PD)	60	

Taula 10 (B)

Full de registre per mesurar l'autoestima: durada d'interacció verbal + activitat musicoterapèutica (Línia de base, resta de sessions i magnitud del canvi en %). Cas B.

Període	Interacció verbal + activitat musicoterapèutica (en %)			
Línia de base (1a sessió)	53,59			
Resta de sessions	86,00	25,54	50,16	51,86
	28,28	44,60	71,92	-
	-	-	-	-
X per a la resta de sessions				51,19
Magnitud del canvi (entre línia base i resta de sessions)				- 2,4
% de durada: sobre el temps total de durada de la sessió				

Taula 11 (B)

Full de registre per mesurar l'estat d'ànim: temps invertit en activitats musicoterapèutiques (Línia de base, resta de sessions i magnitud del canvi en %). Cas B.

Període	Activitat musicoterapèutica (en %)			
Línia de base (1a sessió)	34,11			
Resta de sessions	68,00	25,54	37,35	33,73
	16,20	29,13	55,65	-
	-	-	-	-
X per a la resta de sessions				37,94
Magnitud del canvi (entre línia base i resta de sessions)				+ 3,83
% de durada: sobre el temps total de durada de la sessió				

Taula 12 (B)

Full de registre per mesurar l'assertivitat: temps invertit en interaccions verbals (Línia de base, resta de sessions i magnitud del canvi en %). Cas B.

Període	Interacció verbal (en %)			
Línia de base (1a sessió)	19,48			
Resta de sessions	18,00	23,80	12,81	18,13
	12,08	15,47	16,27	-
	-	-	-	-
X per a la resta de sessions				16,65
Magnitud del canvi (entre línia base i resta de sessions)				- 2,83
% de durada: sobre el temps total de durada de la sessió				

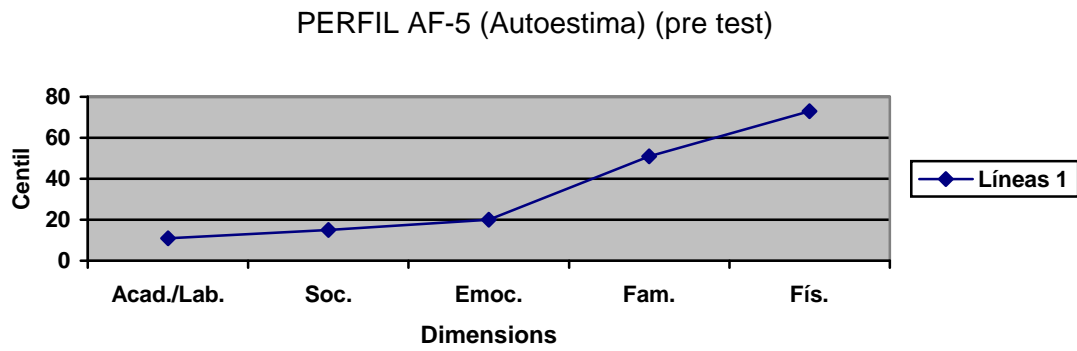

Figura 1 (B): Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5: mesures pre tractament. Cas B.

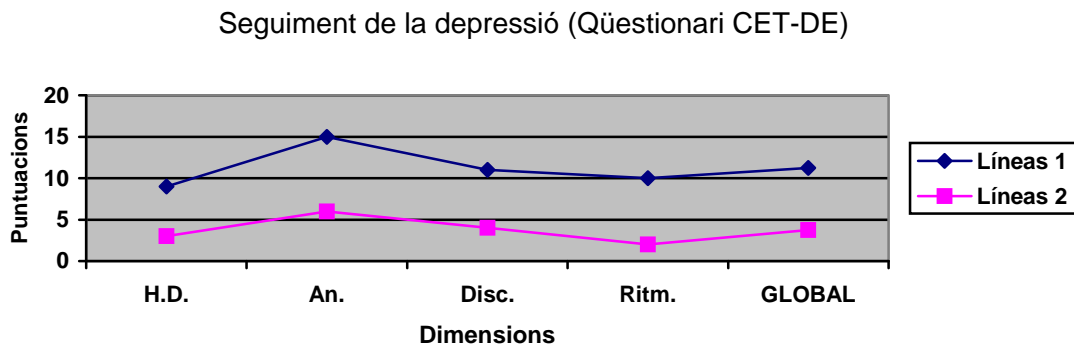

Figura 2 (B): Resultats del qüestionari de depressió CET-DE: mesures pre tractament i seguiment. Cas B.

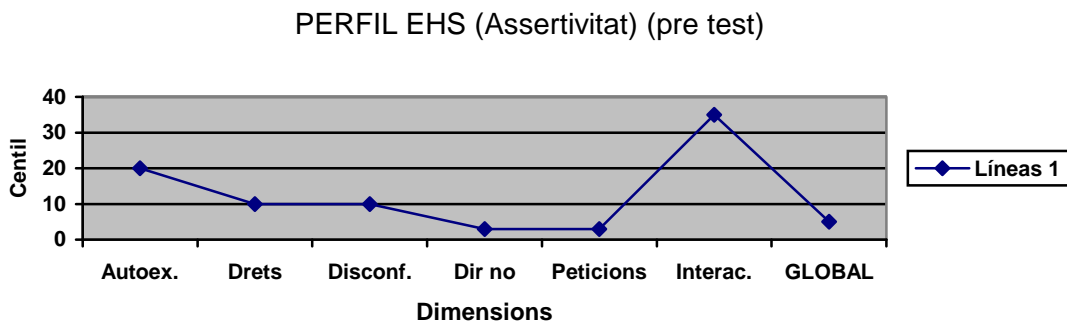

Figura 3 (B): Resultats del qüestionari d'habilitats socials EHS: mesures pre tractament. Cas B.

Taula 7 (C)

Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5: mesures pre i post tractament. Cas C.

Dimensions	Pre test (Centil)	Post test
Acadèmic/ Laboral	61	-
Social	70	-
Emocional	30	-
Familiar	95	-
Físic	72	-
Puntuació global (Centil)	65,6	-
Puntuació global (PD)	7,55	-

Taula 8 (C)

Resultats del qüestionari de depressió CET-DE: mesures pre, post tractament i seguiment. Cas C.

Dimensions	Pre test (PD)	Seguim.	Post test
Humor depressiu	0	-	-
Anèrgia	5	-	-
Discomunicació	7	-	-
Ritmopatia	4	-	-
Puntuació global (PD)	4,00	-	-

Taula 9 (C)

Resultats del qüestionari d'habilitats socials EHS: mesures pre i post tractament. Cas C.

Dimensions	Pre test (Centil)	Post test
Autoexpressió en situacions socials	15	-
Defensa dels propis drets com a consumidor	85	-
Expressió d'enuig o disconformitat	25	-
Dir no	90	-
Fer peticions	99	-
Iniciar interaccions positives amb l'altre sexe	5	-
Puntuació global (Centil)	50	-
Puntuació global (PD)	92	-

Taula 10 (C)

Full de registre per mesurar l'autoestima: durada d'interacció verbal + activitat musicoterapèutica (Línia de base, resta de sessions i magnitud del canvi en %). Cas C.

Període	Interacció verbal + activitat musicoterapèutica (en %)			
Línia de base (1a sessió)	57,29			
Resta de sessions	57,66	29,91	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
X per a la resta de sessions				43,79
Magnitud del canvi (entre línia base i resta de sessions)				-13,50
% de durada: sobre el temps total de durada de la sessió				

Taula 11 (C)

Full de registre per mesurar l'estat d'ànim: temps invertit en activitats musicoterapèutiques (Línia de base, resta de sessions i magnitud del canvi en %). Cas C.

Període	Activitat musicoterapèutica (en %)			
Línia de base (1a sessió)	35,8			
Resta de sessions	39,26	5,27	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
X per a la resta de sessions				22,26
Magnitud del canvi (entre línia base i resta de sessions)				- 13,54
% de durada: sobre el temps total de durada de la sessió				

Taula 12 (C)

Full de registre per mesurar l'assertivitat: temps invertit en interaccions verbals (Línia de base, resta de sessions i magnitud del canvi en %). Cas C.

Període	Interacció verbal (en %)			
Línia de base (1a sessió)	21,79			
Resta de sessions	18,40	24,60	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
X per a la resta de sessions				21,50
Magnitud del canvi (entre línia base i resta de sessions)				- 0,29
% de durada: sobre el temps total de durada de la sessió				

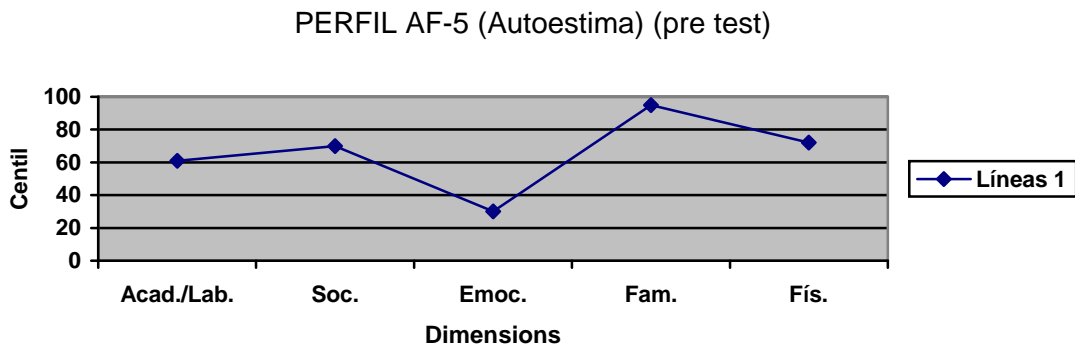

Figura 1 (C): Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5: mesures pre tractament. Cas C.

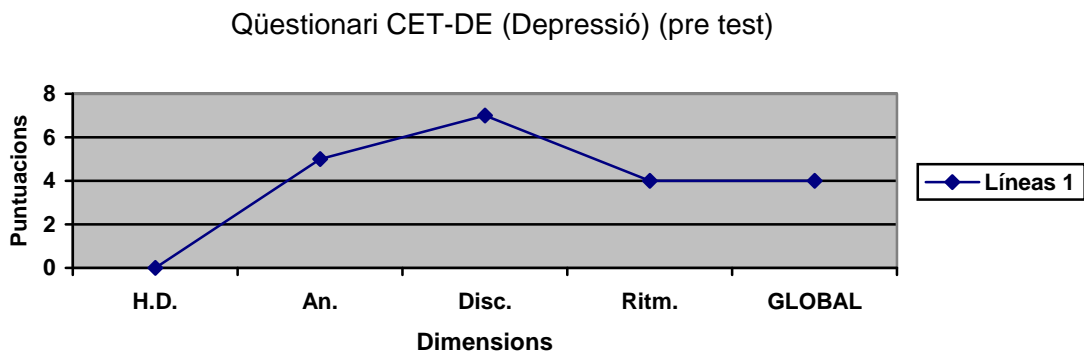

Figura 2 (C): Resultats del qüestionari de depressió CET-DE: mesures pre tractament. Cas C.

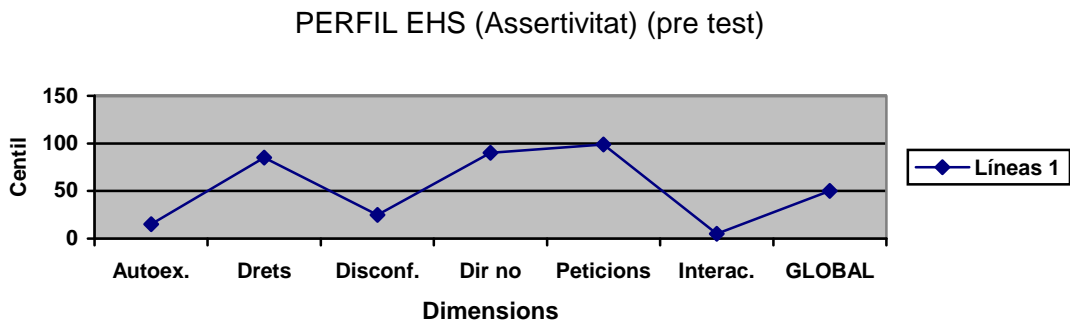

Figura 3 (C): Resultats del qüestionari d'habilitats socials EHS: mesures pre tractament. Cas C.

Fragments d'anàlisi (Cas A)

1r: TP. 6-279

SESSIÓ 3a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Cos	
· Benestar subjectiu: Relaxació/ ens trobem bé/ descanses/ sents que treus	TP. 6-14; 49-64
· Son: Tinc por de dormir-me!/ estava dormint!	TP. 15-18; 36-37
· Dolor: Mal als ulls	TP. 100-102
· Ballar: M'ho imaginava	TP. 124-126
2.- Esperit	
· Optimisme-paciència: Esperança/ optimisme/ puc arribar a un lloc (està lluny) Paciència	TP. 138-140; 154; 188-190; 192-196; 235-248 TP. 208
· Pessimisme: Sóc molt pessimista	TP. 140; 188
· Insight interior: De dins	TP. 197-200
· Seguretat: Confien en mi (no vol? és igual/ saps què és bo i què és dolent)/ m'ajuden psicològicament/ ànim	TP. 201-205
3.- La seva família nuclear	
· Percepció de recolzament: M'estimen/ confien en mi (no vol? és igual/ saps què és bo i què és dolent)/	TP. 201-205

m'ajuden psicològicament/ ànim	
· Percepció de desaprovació: No puc fer quelcom que no accepti la meva família/ tots hem d'estar d'acord	TP. 208-220
· Enyorança: Aire familiar (a la casa d'acollida)	TP. 222-226
4.- Autoestima (positiva i negativa)	
4.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: Dic/ explico/ t'he dit/ vull dir/ crec/ saps/ com et dic/ penso/ puc decidir/ puc dir Jo no/ no penso com ells	TP. 42; 92; 98; 110; 130; 138-141; 188; 190-192; 208; 226 TP. 151-154; 211-212; 222
· Confiança: Puc arribar a un lloc (està lluny)/ esperança/ paciència	TP. 138-140; 154; 188-190; 192-196; 208; 235-248
· Decisió: Vull estudiar/ em vull divorciar No vull fer-ho malament	TP. 140; 192 TP. 174-176
· Autovaloració: Faig molt bé la truita (els agrada com la faig)	TP. 173-180
· Fortalesa: Sóc més forta que algunes	TP. 222
4.2- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: no sé/ no sé dibuixar!/ no sé si no tinc personalitat	TP. 40; 65-68; 190; 206; 216
5.- Companyes de la casa/ amigues	
· L'accepten: Em donen la truita per fer-la	TP. 174-180
· Cerca d'amistat: Et parlo com a amiga	TP. 190

· Falta d'amistat: No tinc amigues aquí	TP. 202
· L'amistat a la seva cultura: A W. no marxem a viure amb una amiga o el xicot/ hi puc anar a casa d'una amiga	TP. 208
· Benestar a la casa: Prenem el pèl Aire familiar (a la casa d'acollida)	TP. 220 TP. 222-226
· Malestar a la casa: Comencen a plorar (volen marxar) Trobes problemes amb el temps	TP. 222 TP. 226
6.- Plans de futur	
· Estudiar: Vull estudiar	TP. 140; 190-192
· Treballar	TP. 140; 192
· Divorci: Em vull divorciar	TP. 192
· Habitatge: Buscar un pis	TP. 192
· Tenir un objectiu: Puc arribar a un lloc (està lluny)	TP. 235-248
7.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
7.1.- Sentiments positius	
· Ironia/ humor: Tinc por de dormir-me!/ estava dormint!/ què he d'imaginar!/ no sé dibuixar!/ trobar diners/ prenem el pèl	TP. 15-18; 36-37; 41-42; 65-68; 148-150; 220
· Grat-satisfacció: Ha estat molt bo/ està bo/ ho he passat bé/ m'importa més/ m'agrada	TP. 30-32; 38; 44; 168-171; 202; 220
· Benestar subjectiu: Ens trobem bé/ descansas/ sents que treus	TP. 49-64
· Optimisme: Esperança/ optimisme/ de	TP. 138-140; 154; 188-190; 192; 194-

dins/ puc arribar a un lloc (està lluny) Et parlo com a amiga	200; 235-248 TP. 190
· Desig d'acompliment: Vull estudiar Ara no/ no vull fer-ho malament/ em vull divorciar	TP. 140; 190-192 TP. 163-167; 174-176
· Força: Sóc més forta que algunes	TP. 222
7.2.- Sentiments negatius	
· Malestar: Estava molt nerviosa/ ho vaig passar molt malament	TP. 40; 192
· Dificultat: Problemes/ sóc molt pessimista/ complicat/ em costa molt/ difícil	TP. 46-48; 140; 188-194; 208; 226-230
· Tristesia/ indefensió: Puc ser perduda/ sola/ trista	TP. 160; 220-222
· Necessitat: Necessito el permís de treball	TP. 192
8.- S'interessa per la terapeuta	
· Treball: Què fas altres dies?/en altres llocs?	TP. 254-268
9.- Imaginació	
· Llum: Porta de llum/ mirall daurat (decorat)/ com el sol (rar)	TP. 42; 88-111; 130-137; 142; 231-234
· Casa: Casa/ escales	TP. 70-76; 80; 86; 98
· Paisatge: Mar/ ocells Selva/ animals	TP. 82-87; 154-162 TP. 160
· Ballar	TP. 124-126
· Amor: Enamorada	TP. 143-148
· Diners: Trobar diners	TP. 148-150

10.- La seva cultura	
· Percepció familiar de protecció: Respecten la família/ els agrada tenir cura de tots	TP. 206-207
· Costums d'emancipació: A W. no marxem a viure amb una amiga o el xicot	TP. 208
· Percepció familiar de desaprovació: No puc fer quelcom que no accepti la meva família/ tots hem d'estar d'acord	TP. 208-220
11.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Grat: Ha estat molt bo/ està bo/ he passat bé	TP. 30-32; 38; 44; 168-171
Avui ha estat diferent	TP. 168-171; 181-184; 249-252
· Les altres dones: Totes quedem aquí	TP. 269-278
12.- Situació legal	
· "Papers": Sense permís de treball/ no puc treballar	TP. 140
· Diners: No necessito diners	TP. 202
13.- Dir no	
· No estaves aquí?	TP. 31-35
· No sé/ no sé dibuixar!/ no sé si no tinc personalitat	TP. 40; 65-68; 190; 206; 216
· No hi ha fusta/ color daurat	TP. 42; 92; 98
· No pots imaginar/ descriure/ entrar/ veure bé/ no he entrat (no ho has dit)/	TP. 43-44; 100-102; 112-127; 241-248

no hi veig	
· No recordo	TP. 80
· Crec que no trobaré res/ no hi ha esperança	TP. 128-130; 192-196
· No puc treballar/ no puc fer quelcom que no accepti la meva família/ no puc perdre la meva família	TP. 140; 208-220
· No es vol divorciar (el meu marit)	TP. 140; 192
· Jo no/ ara no	TP. 151-154; 163-167; 211-212; 222
· No vull fer-ho malament	TP. 174-176
· No tinc amigues aquí/ a ningú	TP. 202
· No necessito diners	TP. 202
· A W. no marxem a viure amb una amiga o el xicot	TP. 208
· No són coses tan serioses	TP. 208-210
· No faré això	TP. 208
· No són la meva família (les dones de la casa d'acollida)	TP. 226
· No?	TP. 263-264
· No passa res	TP. 278
14.- Marit	
· Divorci: No es vol divorciar	TP. 140; 192
15.- Manera de pensar	
· Escepticisme: Crec que no trobaré res	TP. 128-130
· Optimisme: El mar em dóna esperança (és com la vida)/ puc arribar a un lloc	TP. 154-162; 235-248

· Oposició a la família: Penso estudiar/ no penso com ells	TP. 190-192; 211-212
· Confiança en la família: Confien en mi (no vol? és igual/ saps què és bo i què és dolent)/ m'ajuden psicològicament/ ànim	TP. 201-205
· Respecte per la família: No puc fer quelcom que no accepti la meva família/ no puc perdre la meva família	TP. 208-220
· Crítica: No són la meva família (les dones de la casa d'acollida)	TP. 226
· Complexitat: És difícil explicar les coses de la persona	TP. 230
16.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Amor com a ideal: Enamorada	TP. 143-148
· Superació d'una relació: Aquest noi ja està tret (li diria la seva família)	TP. 208
17.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
17.1.- Preguntes	
· Sec?/ m'he de moure?	TP. 6; 19-24; 27-29
· Quant tarda això?	TP. 15-18
· Com?/ per exemple?/ com es fa?/ com t'explico?	TP. 25-27; 41-42; 70-72; 80-82; 132; 154; 190; 194; 202
· No estaves aquí?/ ho has dit?/ ho guardaràs?	TP. 31-35; 121-123; 249-253
· Saps?/ creus?	TP. 42; 82; 92; 166; 174; 192; 206; 218
· Ho he de fer tot?/ què és/ on és?/ ara?	TP. 68-69; 76-79; 172; 185-187

· Per què?	TP. 142
· No?	TP. 263-264
17.2.- Imperatius	
· A veure	TP. 39-40
· Mira	TP. 58; 82
18.- “Nosaltres dues”	
· Et parlo com a amiga	TP. 190

Taula 13 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 3. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas A)

1r: TP. 12-106

3r: TP. 254-638

2n: TP. 119-224

4t: TP. 656-672

SESSIÓ 4a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
<ul style="list-style-type: none"> · Ironia/ humor: No ballo?!/ <i>chin, chin, chin</i>/ em vull divorciar del meu marit!/ <i>pi, pi, pi</i>/ dibuixar la cara del meu marit!/ encara estic contant!/ puc escollir David Bisbal/ vull arribar (però molestar)/ qui no entengui el meu pla!/ visc en la casa d'acollida/ què difícil escriure una cançó!/ no creia que escriuríem tant!/ no crec que ho recordis/ no gravis! 	TP. 12; 66-69; 125-158; 328-332; 141-158; 183-184; 287-293; 351-352; 390-394; 443-451; 458-461; 611-618; 622-632
<ul style="list-style-type: none"> · Grat-satisfacció: M'agrada/ m'agrada molt/ m'agradava/m'interessa/ què <i>chulo!</i>/ és millor així/ és molt rica 	TP. 36; 46; 48; 52; 74; 465-488; 556-558; 580-584; 592; 670-672
<ul style="list-style-type: none"> · Desig d'acompliment: Vull arribar a un lloc (lluny)/ vull la independència/ si vull/ vull això/ quan vols sí pots 	TP. 167-171; 174-176; 180; 205-206; 265-269; 351-361; 416-432; 498-556
<ul style="list-style-type: none"> · Optimisme: Podem millorar 	TP. 559-562
1.2.- Sentiments negatius	
<ul style="list-style-type: none"> · Desgrat: No és bo tot alhora/ no 	TP. 48-50; 74; 514-518; 592; 633-636

m'agradava/ em molesta	
· Dificultat: Problema/ em costa/ difícil	TP. 96-100; 285-286; 571-572; 660-661; 670-672
· Malestar: Em posa nerviosa/ em sentiré controlada	TP. 172; 176-180
· Por: Tinc por	TP. 174-176
· Tristesia: El violí m'ho recorda	TP. 328
2.- Manera de pensar	
· Pensament dicotòmic: Orient i Occident Poquet a poc/ lent-ràpid	TP. 14-44; 286; 572-577 TP. 48-50; 77-80; 90-95; 165-167; 311-316; 587-588
· Valors: Les coses antigues (són “invalorables”)/ les coses petites (tenen més significat) Vull la independència	TP. 96-106; 270-280 TP. 174-176
· Imatge: Pujant com en una escala	TP. 195-202
· El pas del temps: Les idees van marxar (quan em vaig enamorar)/ amb el temps/ amb el temps marxa	TP. 254-256; 587-588; 656-659
· Optimisme: Quan vols sí pots/ tinc un somni	TP. 265-269; 386-388; 416; 530; 588-602
· Paradoxa: Lluny però a prop	TP. 362-370; 416-432; 510-528; 556
· Acceptació de la situació vital: Aquest és el meu cas/ hi ha circumstàncies/ aquesta és la vida/ haig d'aguantar	TP. 394-398; 402-418; 422-457; 535-556; 590; 602
3.- Plans de futur	
· Divorci: Em vull divorciar	TP. 125-158

· Estudiar	TP. 159-224; 384-416; 589-603
· Tenir un objectiu: Vull arribar a un lloc/ lluny	TP. 167-171; 351-361; 416-432; 498-556
· Treballar	TP. 182-224; 384-416; 589-603
· Habitatge: Llogar un pis	TP. 188-212
· Tenir una il·lusió: Tinc un somni	TP. 416; 530; 588-592; 602
4.- Dir no	
· No ballo?	TP. 12
· No/ no cal	TP. 12-14; 22-24; 61-62; 71-72; 81-82; 134-136; 149-158; 203-204; 257-261; 301-303; 347-348; 351-352; 387-388; 405-406; 458; 556; 592; 595-600; 621-622
· No?/ per què no?	TP. 22-23; 270-274; 311-312; 328-329; 393-394; 406-408; 542-543; 600; 619-623; 633-638
· No sé/ no tinc idea	TP. 28-30; 52; 86; 129-130; 146; 188; 256; 262-263; 274; 308; 350; 382; 462-464; 633-636
· No és bo tot ahora	TP. 48-50
· No trobo aquí aquesta música (no m'agradava abans)	TP. 74
· Allà no pots prendre el pèl/ aquí no tinc relació amb cap noi	TP. 176
· No pagaré tant/ no trobaré dificultat	TP. 188-190
· No ho he posat	TP. 213-215
· No tinc càrrega familiar	TP. 220-222
· Qui no entengui el meu pla!	TP. 390-394
· No puc deixar (les circumstàncies)	TP. 403-404

· No ha de ser diferent?	TP. 542-543
· No escolto música espanyola	TP. 572; 664
· No creia que escriuríem tant!/ no crec que ho recordis	TP. 611-618
· No gravis! (no em molesta)	TP. 622-632
· No queda a la memòria	TP. 656-658
· No l'entenc bé	TP. 662-668
5.- Esperit	
· Llibertat: Vull la independència	TP. 174-176
· Optimisme-paciència	TP. 265-266; 347-368; 416-432; 512-556
6.- S'interessa per la terapeuta	
· Economitzar: Gastem papers	TP. 150-152
· Procurant comoditat: Seu	TP. 606-607
7.- La seva família nuclear	
· Percepció de control: Em sentiré controlada	TP. 176-180
Allà no pots “prendre el pèl”	TP. 176
Allà tots són amics del meu “ex”	TP. 176
8.- Situació legal	
· “Papers”	TP. 182-214
· Treball: (buscar un treball)	TP. 182-224
· Idioma	TP. 660
9.- La seva cultura	
· Lloança de la seva cultura: Música	TP. 24-106; 572-580; 670-672

oriental/ tinc models al cap/ és molt rica (la música oriental)	
· Crítica als costums de la seva cultura: Allà m'he de posar h. Allà no pots “prendre el pèl”	TP. 176 TP. 176
10.- Marit	
· Divorci: Em vull divorciar	TP. 125-158
· Percepció de control: Allà tots són amics del meu “ex”	TP. 176
11.- Cos	
· Ballar: No ballo?/ estava ballant (m'ho imaginava)	TP. 12; 125-126
12.- Autoestima (positiva i negativa)	
12.1.- Autoestima positiva	
· Decisió: No ballo?/ estava ballant (m'ho imaginava) Em vull divorciar/ vull arribar a un lloc (lluny) vull la independència/ si vull/ vull això/ quan vols sí pots Dibuixar la cara del meu marit! Estudiar	TP. 12; 125-126 TP. 125-158; 167-171; 174-176; 180; 205-206; 265-269; 351-361; 416-432; 498-556 TP. 141-158 TP. 159-224; 384-416; 589-603
· Autoafirmació: Em sembla/ dic jo/ com t'he dit/ penso/ diré què penso/ ara diré/ saps/ abans t'ho he dit Ara que m'entens/ entens? Aquest és el meu cas No creia que escriuríem tant!/ no crec que ho recordis	TP. 24; 58; 80; 104; 174-176; 182-188; 264; 286; 357-358; 364-366; 587-600; 627-632 TP. 138-139; 446-450 TP. 394-398 TP. 611-618

· Confiança: Podem millorar Paciència	TP. 559-562 TP. 265-266; 347-368; 416-432; 512-556
· Valoració de la pròpia cultura: És molt rica (la música oriental)	TP. 670-672
12.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No sé/ no tinc idea	TP. 28-30; 52; 86; 129-130; 146; 188; 256; 262-263; 274; 308; 350; 382; 462-464; 633-636
· Inseguretat: Tinc por Escrivia poemes en el meu idioma/ em falta vocabulari espanyol No l'entenc bé	TP. 174-176 TP. 254-264 TP. 662-668
13.- Amics /relacions sentimentals/ amor	
· Relacions actuals: Aquí no tinc relació amb cap noi	TP. 176
· Diferències entre cultures: Allà no pots "prendre el pèl"/ aquí sí pots	TP. 176
· Amor com a pèrdua de capacitats: Les idees van marxar (quan em vaig enamorar)	TP. 254-256
14.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
14.1.- Preguntes	
· No ballo?/ cantarem?/ hem d'escriure això?/ he d'escriure? no ha de ser diferent?	TP. 12; 304-307; 426-427; 452-453; 542-543
· Veus?/ saps?/ es nota?/ vols dir?/ te'n recordes?/ no sé si m'entens/ sí?/ et sembla bé? (m'interessa la teva opinió)	TP. 12-15; 24-30; 36; 52-56; 68; 80-81; 90-91; 96; 106; 172; 270-274; 304-306; 371-381; 446-450; 522; 524-526; 556-

	558; 571-572; 592; 595-596; 656; 660
· No?/ per què no?	TP. 22-23; 270-274; 311-312; 328-329; 393-394; 406-408; 542-543; 600; 619- 623; 633-638
· De què/ què vull, què penso?/ quin tipus?/ amb què?/ què és?/ què diu?/ per a què?/ què més?	TP. 119-125; 182; 281-284; 294; 333- 338; 339-343; 364-366; 386-387; 419- 420; 432-433; 456-457; 465-467; 489- 494; 495-497; 528; 588
· Més?/ puc trencar-ho?/ puc escollir una música?/ més voltes?/ més frases?	TP. 141-142; 149-150; 283-284; 607-610
· Llogar o lloguer?/ com es diu?/ com la puc escollir?/ és gran?/ com?/ però?/ i la segona vegada?	TP. 210-211; 270; 309-310; 317-327; 333-335; 382-383; 402-403; 411-412; 416-417; 424-425; 563-570
14.2.- Imperatius	
· Té/ a veure/ dóna'm el CD/ tu comences/ dóna'm un exemple/ mira/ digues un sinònim/ seu/ no gravis!/ has d'escoltar la música oriental	TP. 156-157; 294-300; 344-349; 426- 427; 522; 539-540; 556; 583-586; 600; 604-607; 622-626; 669-672
· Anem a veure/ hem d'escriure primer un poema/ seguim amb una altra/ podem millorar/ passem ara	TP. 256; 357-358; 432; 559-562; 588
15.- “Nosaltres dues”	
· No tenim un tema de ballar?/ cantarem?	TP. 12; 304-307
· Gastem papers	TP. 150-152
· Anem a veure	TP. 256
· Hem d'escriure primer un poema/ hem escrit abans	TP. 357-358; 413-414; 446-450
· Hem d'escriure això?	TP. 426-427

· Seguim amb una altra	TP. 432
· Podem millorar	TP. 559-562
· Passem ara	TP. 588
· No creia que escriuríem tant!	TP. 611-618
· Parlàvem fluixet	TP. 621-627
16.- Imaginació	
· Ballar: Estava ballant (m'ho imaginava)	TP. 125-126

Taula 14 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 4. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas A)

1r: TP. 43-91

4t: TP. 748-803

2n: TP. 130-505

5è: TP. 819-936

3r: TP. 525-701

SESSIÓ 5a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
· Ironia/ humor: És complicada/ olé!!/ costa de canviar!/ deixa'm buscar/ ara t'acostumaràs!/ potser descobrirem alguna cosa/ dic "filosòfies"/ tran, tran! (hippie, misteri)/ potser t'agrada el color!	TP. 51-58; 227-234; 446-457; 458-466; 485-498; 499-505; 591-592; 760-766; 893-895
· Desig d'acompliment: Vull arribar (a un lloc)/ vull tocar-la/ si vull canviar/ deixo de tocar	TP. 78- 82; 139; 163- 175; 230-234; 236-252; 354-358; 452-453; 471-472
· Grat-satisfacció: És millor la primera/ m'agrada/ em ve de gust	TP. 179-180; 227-228; 396-397; 558; 869
· Força: És forta (la manera de tocar/ la música)	TP. 200-214; 751-754
· Benestar subjectiu: Em trobo bé així	TP. 432-443
1.2.- Sentiments negatius	
· Dificultat: No em puc concentrar (tocar i cantar)/ instrument molt difícil	TP. 43-48; 783-785
· Desgrat: Toques normal/ no m'agrada/	TP. 147-149; 155-160; 200-202; 411-413;

és una mica massa/ molt lenta/ m'avorriré La meva veu!/ Déu meu!	558; 793; 823-826; 865-871 TP. 235-236; 444-446
· Tristesa: Parlaven de coses tristes (les cançons <i>rai</i>)	TP. 697-701
· Vergonya: Per treure la vergonya (baixo el volum)	TP. 819-821
2.- Autoestima (positiva i negativa)	
2.1.- Autoestima positiva	
· Autovaloració: La meva cançó!	TP. 73-85
· Decisió: Vull arribar a un lloc/ vull tocar-la/ si vull canviar/ deixo de tocar	TP. 78-82; 139; 163- 175; 230-234; 236-252; 354-358; 452-453; 471-472
· Confiança: Paciència	TP. 139-146; 150-154; 169-189; 249-254; 284-300; 305; 315-319
· Autoafirmació: Dic/ t'ho vaig dir l'altre dia/ crec/ puc dir/ saps/ haig de dir/ diré/ em refereixo/ em sembla	TP. 203-207; 327-329; 334-335; 395; 471-472; 583; 652-656; 671-674; 683-687; 865-869; 898-900; 916-918
· Valoració de la pròpia cultura: T'han agradat les cançons?	TP. 548-554; 558-561
2.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No sé on ho he posat/ no sé/ no tinc cap idea	TP. 90-91; 175-177; 206-211; 324-327; 336-338; 343-348; 395-402; 901-903; 909-918
3.- S'interessa per la terapeuta	
· Els seus gustos: No t'agrada T'han agradat les cançons?	TP. 230-234 TP. 548-554; 558-561
· Treball: Es va gravar bé? No vindràs divendres?/ ho fas allà?/ si	TP. 349-353 TP. 829-831; 834-836; 926-932

vas a Z És diferent (amb una sola dona)	TP. 837-849
· Procurant comoditat: Et molesto? Vols seure?	TP. 377-378 TP. 404-406
· Donant consells: Pots anar un dia a una altra casa A tu t'interessa (fer pràctiques amb dones)	TP. 675-687 TP. 901-908
4.- La seva cultura	
· Lloança de la seva cultura: Jo ho conec/ és un cantant molt famós És un instrument molt difícil	TP. 598-604; 658-701 TP. 783-785
· Contraposició Orient-Occident: Ara barregen música oriental i europea/ és una oportunitat per conèixer-la	TP. 771-792
5.- Cos	
· Ballar: Estava ballant (m'ho imaginava)	TP. 629-635
6.- Plans de futur	
· Tenir un objectiu: Vull arribar a un lloc	TP. 78-82; 139; 163-175; 230-234; 236-252
· Estudiar	TP. 255-257
· Treballar	TP. 255-257
7.- Manera de pensar	
· Paradoxa: Lluny però a prop	TP. 139-143; 151-153; 165-189; 250-254
· Imatge: Com algú que està corrent	TP. 221-224

Tinc un somni	TP. 255; 320-323; 334-335
· Acceptació de la situació vital: Haig d'aguantar	TP. 266- 270; 277-295; 315-319
· El pas del temps: Amb el temps...	TP. 343-348
· Comprensió: Al menys va provar	TP. 872-881
8.- Esperit	
· Optimisme-paciència	TP. 139-146; 150-154; 169-189; 249-254; 284- 300; 305; 315-319
9.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Les altres dones: Vaig cantar/ vaig explicar/ ho intento	TP. 62-72; 887-892
No rebutgen (les altres dones)	TP. 846-852
· Grau d'interès: Tinc temps/ quant de temps?	TP. 748-751; 853-861
Depèn si no interessa	TP. 862-869
· Donant consells: És més concentrat (amb una sola dona)	TP. 837-843
A tu t'interessa (fer pràctiques amb dones)	TP. 901-908
10.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
10.1.- Preguntes	
· Com es diu?/ com l'haig d'agafar?/ com cantava abans?/ com pot agradar?	TP. 45; 355-359; 755-759; 767-770; 793
· Què dic?/ què vols dir?/ on haig de?/ què és?/ què saps?	TP. 49-50; 184-187; 240-246; 265-267; 366-381; 395; 478-479
· No?	TP. 59-61; 180-181; 224-226; 501-504; 558; 567-579; 591-595; 602-603; 667-668; 819-821; 837; 893-895; 901-903

· Eh?/ val?/ veritat?	TP. 73-83; 132-133; 136-137; 272; 384-394; 444-446
· A veure?	TP. 90-91; 255; 275-276; 467-472; 478-484
· És així?/ sí o no?/ i l'altra?	TP. 147-149; 224-226; 359-360; 419-421; 499-504
· Creus?/ hem tret una parada?/ veus?	TP. 170-171; 189-196; 771-773
· Saps?	TP. 200-202; 223-224; 327-329; 395; 542-547; 596; 631; 662-663; 779; 793; 836-837; 863-865
· On?/ aquí?/ on la vas trobar?	TP. 260-263; 378-382; 475-480; 596
· Pots ensenyar-me?	TP. 363-365; 395
· És fàcil?/ és teva?/ és millor?/ és l'últim dia?	TP. 403-404; 592-593; 837-843; 853-854
· Quan canvies?	TP. 412-413
· Quin és el primer?/ quin tipus de cançó?/ quin idioma?	TP. 472-474; 558; 613-615
· Ha marxat?	TP. 486-488
· De qui?/ qui és?/ qui, on, quan?	TP. 548-552; 604-612; 616-628; 688-690; 872-873
· T'han agradat les cançons?	TP. 548-554; 558-561
· No has portat el meu CD?	TP. 577-583
· Quant de temps?	TP. 853-861
· Per què? (ho has posat d'aquest color?)	TP. 893-897
10.2.- Imperatius	

· Deixem provar/ canvia-ho/ puja i baixa/ un altre cop?/ a veure/ un altre cop/ mira/ canta-la/ sense cantar/ toca així/ sense tocar/ deixa'm buscar/ digues-me a on/ deixa-la aquí/ puc tocar/ deixa-la a la Mònica/ pots tocar	TP. 136-138; 197-199; 215-222; 278- 279; 355-362; 382-383; 407-409; 413- 431; 448; 458-466; 467-468; 478-482; 528-541; 587-590
· Anem a treure/ anem a posar <i>ésta es mi vida</i>	TP. 158-162; 180-181; 189-196; 264
· Ha de ser el mateix ritme	TP. 334-335
· Si em deixes la guitarra	TP. 525-527; 926-936
11.- “Nosaltres dues”	
· Si vols ho canviem	TP. 130-135
· Deixem provar	TP. 136-138
· Anem a treure/ si traiem una parada/ hem tret una parada?	TP. 158-162; 168-169; 180-181; 189-196
· La nostra veu és molt fluixeta/ parlem fluixet	TP. 202-205; 349-353
· Anem a posar <i>ésta es mi vida</i>	TP. 264
· Si tenim piano	TP. 395
· Potser descobrirem alguna cosa	TP. 499-505
· Fem coses noves (abans vam haver de repetir)	TP. 865-879
· Ja ho veurem	TP. 909-910
· Els podem cridar	TP. 916-925
12.- Dir no	
· No em puc concentrar/ no puc deixar (les circumstàncies)	TP. 43- 48; 258-259
· No	TP. 49; 239-240; 247-248; 283-284; 355- 361; 421-423; 583-586; 648-651; 662-

	663; 688-691; 748-751; 778-779; 797-799; 863; 898-901
· No?	TP. 59-61; 180-181; 224-226; 501-504; 558; 567-579; 591-595; 602-603; 667-668; 819-821; 837; 893-895; 901-903
· No havia de dir res?	TP. 63-67
· No ho sabies?/ no t'agrada/ no escoltaves música oriental/ no has portat el meu CD?/ no vindràs divendres?/ ara no ho repetiràs/ no és amb nens (la teva carrera)	TP. 77; 230-234; 560-566; 577-583; 829-836; 882-886; 901-904
· No sé on ho he posat/ no sé/ no tinc cap idea/ no me'n recordo	TP. 90-91; 175-177; 206-211; 324-327; 336-338; 343-348; 395-402; 555-558; 901-904; 909-918
· No passa res	TP. 155-158; 878-879
· No t'agrada	TP. 230-234
· No he de parar/ no escoltava música/ feia temps que no l'escoltava	TP. 271-274; 329; 596-598; 793-803
· No hi ha ràdio/ no funciona el CD	TP. 329-333; 583
· Si no hi ha ningú	TP. 535-536
· No m'agrada/ no es mou més?	TP. 558; 793; 824-828
· No és ball oriental/ clàssic	TP. 631-647; 665
· Qui no sap la música europea/ oriental	TP. 779-781
· No rebutgen (les altres dones)/ depèn si no interessa	TP. 846-852; 862-869
· No és amb nens (la teva carrera)	TP. 901-904
13.- Imaginació	
· Ballar: Estava ballant (m'ho imaginava)	TP. 629-635

Taula 15 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 5. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas A)

1r: TP. 8-280	5è: TP. 723-756
2n: TP. 320-345	6è: TP. 804-904
3r: TP. 410-499	7è: TP. 1033-1194
4t: TP. 558-645	

SESSIÓ 6a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- S'interessa per la terapeuta	
· Treball: Li va agradar?/ no dirà res ara (la teva professora) És rar?/ els teus companys què fan? Acabaràs al maig? On pots treballar?/ és una mica lluny de la música/ amb el temps Vas venir en un temps en què marxaven És el teu darrer any? Vindràs T'ha deixat coses de les dones?	TP. 8-20 TP. 21-46 TP. 90-91 TP. 218-249 TP. 250-268 TP. 630-631 TP. 755-756 TP. 1190-1194
· Lloant: La MT és important (per educar la persona) Et queda bé	TP. 47-71 TP. 1128-1131
· Donant consells: Et concentres més (amb una sola dona)/ pots fer per exemple un dia col·lectiva	TP. 259-276
· Procurant comoditat: Tranquil·la/ dóna igual/ no et preocupis Patiràs per res	TP. 277-280; 740-744; 902-904; 1052- 1055; 1102-1105 TP. 564-572

2.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
2.1.- Sentiments positius	
· Grat-satisfacció: La MT és important/ és molt bona/ molt divertida	TP. 47-71; 1033-1035; 1108-1111
M'agrada més/ queda bé/ queda millor/ puc practicar/ m'agrada/ m'agradava/ m'encanta/ m'agrada molt/ els escoltaré	TP. 71- 82; 90-93; 558-560; 577-585; 847- 863; 873; 1106-1115; 1145-1147; 1163- 1165; 1170-1185
· Desig d'acompliment: Vaig dir que sí vull seguir (amb les sessions)/ vull aprendre/ estudiar/ arribar a un lloc/ escoltar-la/ gravar-la	TP. 78-82; 176; 184; 599-604; 616; 727- 733; 1107
· Benestar subjectiu: Més còmoda/ més relaxada/ molt relaxat	TP. 83-89; 106-108; 1190-1193
· Ironia/ humor: Ay, ho toco! (el micròfon)/ <i>Trrr</i> (és una mica avorrit!)/ ara pots deixar la guitarra!	TP. 136; 561-562; 749-754
· Optimisme: No hi ha problema/ fàcil	TP.1084-1089; 1163-1169
2.2.- Sentiments negatius	
· Malestar: Nerviosa/ estic patint	TP. 134; 152; 176
· Rebuig: De dins no vull tornar/ no volia (acceptar un treball encara)	TP. 142-145; 154
· Dificultat: No ho trobaré fàcil/ complicat/ problema de l'idioma/ costa molt/ costa/ difícil	TP. 152; 190; 208-212; 410-417; 619-623; 873; 1163-1169
· Por: Tinc por	TP. 196
3.- Manera de pensar	
· Valors: La MT és important (per	TP. 47-71

educar la persona)	
· Certesa: Vaig dir que sí vull seguir (amb les sessions) L'idioma l'has de dominar	TP. 78-82 TP. 204-212
· El pas del temps: Si em deixes un record Amb el temps/ és millor esperar Vas venir en un temps en què marxaven És poc temps (fins divendres)	TP. 92-116; 1163 TP. 96-106; 121-126; 152-154; 188-190; 244-248; 1175-1179 TP. 250-268 TP. 1153-1157
· Pensament dicotòmic: Jo em quedaré sense treball (sóc la dona i ell l'home)	TP. 146-151
· Paradoxa: Lluny de la família comprends moltes coses Lluny però a prop	TP. 176 TP. 604-605
· Diferenciació: No és diferent/ no noto la diferència	TP. 441-445; 562-580
· Acceptació de la situació vital: Aquesta és la vida Haig d'aguantar	TP. 606 TP. 606
4.- La seva família nuclear	
· Amic de la família: “Oncle” (diu que sóc intel·ligent, em truca massa, em pressiona)/ no volies treballar?	TP. 134-176
· Germà: Ha fet un negoci amb el meu “oncle”	TP. 134-146
· Percepció de desaprovació: No accepten que visqui sola	TP. 134-150
· Percepció d'espera: Pensen que un dia tornaré	TP. 138-144
· Autonomia: Lluny de la família	TP. 176

comprends moltes coses	
5.- Plans de futur	
· Treballar	TP. 134-188
· Estudiar	TP. 152; 184-200
· Tenir un objectiu: Vull arribar a un lloc	TP. 599-604
· Tenir una il·lusió: Tinc un somni	TP. 604
6.- Autoestima (positiva i negativa)	
6.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: Em sembla/ saps/ dic jo/ què et dic/ vull dir/ puc dir/ creia/ et vaig dir/ et diré/ et donaré	TP. 54; 58-66; 82; 106-107; 134; 142-146; 156-162; 176; 190; 343-345; 558-560; 569-570; 577-581; 612; 845; 853-855; 1071-1072; 1108-1111; 1116-1117; 1139-1157; 1163-1164; 1174-1185
Vaig dir que sí vull seguir (amb les sessions)	TP. 78-82
M'entens?	TP. 108-110; 1186-1189
El meu <i>planning</i>	TP. 117-120
T'entenc/ t'he entès/ ara t'entenc	TP. 127-133; 875-890; 1066-1099
· Autovaloració: Sóc intel·ligent (el meu "oncle" ho diu)/ al col·legi ho era	TP. 134; 196
Sé netejar/ ara sé més coses	TP. 156-157; 176
· Decisió: De dins no vull tornar/ no volia (acceptar un treball encara)	TP. 142-145; 154
Vull aprendre/ estudiar/ arribar a un lloc/ escoltar-la/ gravar-la	TP. 176; 184; 599-604; 616; 727-733; 1107
· Confiança: Paciència	TP. 606
6.2.- Autoestima negativa	

· Falta de convicció: No sé/ no tinc idea/ no sé perquè	TP. 54; 90-92; 123-124; 146; 158; 188; 196-200; 270; 343-344; 564; 579-584; 727-728; 804-807; 818-819; 1091-1093; 1097-1098; 1107; 1158-1162
· Falta de confiança: No tinc confiança	TP. 156-158
· Inseguretat: Por No ho entenia	TP. 196 TP. 860-861
7.- Situació legal	
· “Papers”: No tinc “papers”	TP. 152-160
· Treball: No tinc permís de treball	TP. 152; 188
· Habitatge: Si marxo de la casa no puc tornar/ és millor esperar	TP. 152-162; 188-190
· Idioma	TP. 873
8.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Grau d’interès: Van parlar en TV de la MT/ la MT és important Vaig dir que sí vull seguir (amb les sessions) Si em deixes un record	TP. 54-71 TP. 78-82 TP. 92-116; 1163
· Les altres dones: No interessa Vas venir en un temps en què marxaven Són discretes (les dones de la casa)	TP. 225-229 TP. 250-268 TP. 261-269
· Donant consells: Et concentres més (amb una sola dona)/ pots fer per exemple un dia col·lectiva	TP. 259-276
9.- Companyes de la casa/ amigues	
· Respecte cap a les companyes: Són	TP. 261-269

discretes (les dones de la casa) Va a netejar, marxem?	TP. 594-596
10.- Esperit	
· <i>Insight interior</i> : De dins no vull tornar	TP. 142-145
· Optimisme-paciència	TP. 604-606
11.- Dir no	
· No dirà res ara (la teva professora)	TP. 8-20
· No és com les cases d'acollida	TP. 36-37
· No sé/ no tinc idea/ no sé perquè	TP. 54; 90-92; 123-124; 146; 158; 188; 196-200; 270; 343-344; 564; 579-584; 727-728; 804-807; 818-819; 1091-1093; 1097-1098; 1107; 1158-1162
· No mostren les cares	TP. 56-60
· Que no m'agrada?	TP. 82-84
· No?/ sí o no?	TP. 90-92; 191-192; 213-217; 482-491; 590-591; 594; 616-618; 891-894; 1118- 1120; 1139-1140; 1163-1167
· No recordo	TP. 104-106; 1113-1115
· No	TP. 129-130; 134; 277-280; 479-481; 631- 637; 1100-1101; 1107
· De dins no vull tornar	TP. 142-145
· No ho trobaré fàcil	TP. 152
· No tinc "papers"/ permís de treball	TP. 152-160; 188
· Si marxo de la casa no tinc dret de tornar/ a ajuda familiar	TP. 152-162; 188
· No volia (acceptar un treball encara)	TP. 154

· No tinc confiança	TP. 156-158
· No puc	TP. 188; 816-819; 1063-1065
· No està clar	TP. 218
· No interessa	TP. 225-229
· No buscaven pis abans (les dones)	TP. 250
· No és diferent/ no noto la diferència	TP. 441-445; 562-580
· No estarà bé?	TP. 562
· Una persona que no sap (no ho noten)?	TP. 570-575
· Abans no tenia una base	TP. 749-751
· No puc dir (una cosa dolenta)?	TP. 845
· No ho entenia	TP. 860-861
· No tenim CD	TP. 868-869
· No la volien escoltar (les dones)	TP. 873-875
· No tens?	TP. 893-898
· No et preocupis/ no passa res/ no hi ha problema	TP. 902-904; 1047-1051; 1084-1089
11.1.- Dir no atribuït a altres persones	
· El seu “oncle”: Per què no vols treballar ara? (no accepten que visqui sola)/ un dia vindràs, no?	TP. 134-150; 168-170
· Persones de l’entorn: No has de deixar el curs	TP. 154
12.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
12.1.- Preguntes	
· On van els teus companys?/ on pots	TP. 30; 218-227

treballar?	
· Què és?	TP. 40
· Saps?	TP. 54; 90-92; 96-98; 134; 156; 190; 250; 873; 1063-1065; 1122-1127; 1143; 1181-1182
· Que no m'agrada?	TP. 82-84
· No?	TP. 90-92; 191-192; 213-217; 482-491; 594; 616-618; 891-894; 1118-1120; 1139-1140; 1163-1167
· M'entens?	TP. 108-110; 1187-1188
· On anirà (el meu germà)?	TP. 150
· Com?	TP. 181-184; 418-423; 804-814
· Quants anys?	TP. 201-207
· Sí?	TP. 213-214; 479
· Pots tancar? (a una de les noies de la casa)	TP. 320-322
· Has portat la cinta?	TP. 337-343
· Eh?	TP. 410
· Ho fem?/ entrem a l'estudi/ què farem?/ comencem/ provem aquesta/ ballem	TP. 424-438; 594-598; 638-643; 644-645; 1174-1179
· Faig així?/ així?	TP. 439-440; 469-478; 723-728
· El primer?/ el segon?	TP. 446-468; 492-498
· Aquí?	TP. 496-498
· Saps tocar una cançó?/ no tens?/ on pots?	TP. 499; 893-898
· No estarà bé?/ està bé?	TP. 562; 734-739
· Quina diferència?	TP. 564

· Una persona que no sap (no ho noten)?	TP. 570-575
· Sí o no?	TP. 590-591
· Veus al revés?/ tens dos papers?/ tens una idea?	TP. 607-611; 628-629; 899-901
· Per què fas això?	TP. 624-627; 723
· Què hi ha?/ què hi havia abans?	TP. 745-748; 1107
· L'he de demostrar?/ escoltar i escriure-la?	TP. 809-823; 1056-1062
· No puc dir (una cosa dolenta)?	TP. 845
· La deixes per a mi?	TP. 864-867
· És la mateixa?	TP. 1038-1046
· De qui és?	TP. 1132-1138
12.1.1.- Preguntes atribuïdes a altres persones	
· El seu “oncle” : Per què no vols treballar ara?/ què faràs/ què més vols?/ un dia vindràs, no?	TP. 134-150; 166-172
12.2.- Imperatius	
· Mira	TP. 77-78; 228-229; 254; 564; 586-593; 1091-1092
· A veure	TP. 323-326; 332-336; 439-440; 443-444; 586-589; 813-815; 845-846
· Està cap allà	TP. 611-615
· Ara pots deixar la guitarra!/ deixa-la amb mi	TP. 749-754; 1033-1037
· Dóna'm un exemple	TP. 824-844
· Si deixes la ràdio	TP. 869-872
· No et preocupis	TP. 902-904
12.2.1.- Imperatius atribuïts a altres persones	

· El seu “oncle”: Mira	TP. 172
13.- “Nosaltres dues”	
· Ho fem?	TP. 424-438
· Entrem a l’estudi	TP. 594-598
· Què farem?	TP. 638-643
· Comencem?	TP. 644-645
· Provem aquesta/ ballem/ vam ballar	TP. 1116-1119; 1174-1179
14.- La seva cultura	
· Percepció familiar de desaprovació: No accepten que visqui sola Prop de la teva família, què més vols? (diu el seu “oncle”)	TP. 134-150 TP. 160-176
· Crítica als costums de la seva cultura: Jo em quedaré sense treball (sóc la dona i ell l’home)	TP. 146-151
15.- Cos	
· Benestar subjectiu: Més relaxada	TP. 106-108
· Ballar: Ballem/ vam ballar	TP. 1116-1119; 1174-1179
16.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Acuit d’un amic de la família: “Oncle” (diu que sóc intel·ligent, em truca massa, em pressiona)/ no volies treballar?/ prop de la teva família , què més vols?/ un dia vindràs, no?	TP. 134-176

Taula 16 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 6. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas A)

1r: TP. 1-182	5è: TP. 720-766
2n: TP. 254-437	6è: TP. 874-889
3r: TP. 475-531	7è: TP. 1005-1077
4t: TP. 578-696	8è: TP. 1116-1180

SESSIÓ 7a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Companyes de la casa/ amigues	
· Invitació a les companyes: Si vols quedar (li diu a una altra dona)	TP. 10-17
· Complicitat: No acabaré les sessions! (li diu a una altra dona) És una dona nova	TP. 14-16 TP. 81- 91
· Desaprovació cap a ella: Diu que no és així	TP. 79-80; 92-108
· Respecte: Poquet a poc (diu una altra dona d'ella) Deixa-les (diu la Treb. S. a una altra dona)	TP. 410- 429 TP. 1006
· Coneixement: Observen que no dic no	TP. 1143-1150
2.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
2.1.- Sentiments positius	
· Ironia/humor: No acabaré les sessions! (li diu a una altra dona)/ deures!/ més de 20 cops!/ ben posat... no!/ ten, ten, ten (imitant la guitarra)/ creia que era més llarga!/ els primers dies sí/ perquè es	TP. 14-16; 36-44; 61-63; 63-78; 156-157; 313-323; 324-331; 367-374; 373-377; 720-723; 1153-1169

porti bé amb mi!/ home, en català!/ la majoria comencen amb LA!/ és teatre!	
· Desig d'acompliment: Vull escoltar/ així/ arribar a un lloc	TP. 97-99; 156-160; 283-287
· Grat-satisfacció: M'agrada/ important/ millorar	TP. 124-128; 163-166; 375-383; 1133- 1136
· Benestar subjectiu: Menys mal	TP. 522-531
· Optimisme: Els meus dits!/ s'acostumaran/ m'acostumo	TP. 601-611; 653-663; 729-735; 1048- 1062; 1115-1116
2.2.- Sentiments negatius	
· Paraulades: <i>Joder!</i>	TP. 179-182; 254-255
· Dificultat: Veig al revés!/ trobo problema/ em costa	TP. 254-266; 475-480; 1067-1077; 1135-1137; 1147-1150
· Desgrat: Tinc la veu fatal/ fa calor!	TP. 612-619; 1007-1014
3.- Plans de futur	
· Tenir un objectiu: Vull arribar a un lloc	TP. 283-287
4.- Manera de pensar	
· Paradoxa: Lluny però a prop	TP. 287-305
· Imatge: Tinc un somni	TP. 306
· Diferenciació: No noto la diferència	TP. 340-366
· Finalitat: Perquè es porti bé amb mi!	TP. 371-374
· Optimisme: Els nens m'ajudaran	TP. 736-766
· Autocrítica: Observen que no dic no	TP. 1143-1150
5.- Dir no	

· No acabaré les sessions! (li diu a una altra dona)	TP. 14-16
· Millor no	TP. 18-30
· No sé/ no tinc idea	TP. 36-39; 156-158; 752-754; 1173-1179
· No	TP. 63-78; 167-178; 313-314; 389-391; 643-645; 672-673; 684-686; 762-764; 1066-1067
· No recordo/ no me'n recordaré	TP. 79; 384-394; 430-437; 582-590; 735-741; 886-889
· Diu que no és així	TP. 79-80; 92-108
· No puc/ no tinc espai	TP. 81-84; 294-296; 306
· No parla espanyol/ observen que no dic no	TP. 85-88; 1143-1150
· No és així	TP. 97-99; 346-349; 1132-1136
· No?/ no cal?/ sí o no?	TP. 129-139; 507-523; 756-759; 1025-1027; 1036-1047; 1132-1140; 1168-1169
· No et costa?	TP. 324-325
· No noto la diferència	TP. 340-366
· No passa res	TP. 578-581
· No tinc temps	TP. 1139-1142
· No dic res?	TP. 1153-1158
6.- La seva cultura	
· Identificació amb la seva cultura: És del meu país	TP. 81-91
Un amic de W. que toca la guitarra	TP. 874-889
7.- S'interessa per la terapeuta	
· Donant consells: Pots canviar els	TP. 28-37

horaris	
· Compromís: T'ho tornaré	TP. 45-60
· Lloant: Tens bona veu	TP. 148-153
· Procurant comoditat: Seu No et costa?/ et costa Tens fred? T'avorreixes?	TP. 157-163; 392-395 TP. 324-325; 343-345 TP. 1008-1014 TP. 1028-1030
· Passat: Quan estudiaves	TP. 756-765
8.- Esperit	
· Optimisme-paciència	TP. 301-306
9.- Autoestima (positiva i negativa)	
9.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: T'ho tornaré Entenc/ ara sé Et vaig dir/ dic/ creia/ he pensat Ho vaig fer ahir a la nit	TP. 45-60 TP. 70-75; 332-339; 358-361; 432-435 TP. 97-99; 389-391; 490-494, 518-519; 1153-1163 TP. 396-401
· Autovaloració: Jo li traduïa Afectuosa/ ordenada	TP. 85-89 TP. 1153-1180
· Decisió: Vull escoltar/ així/ arribar a un lloc	TP. 97-99; 156-160; 283-287
· Confiança: Paciència	TP. 301-306
9.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No sé/ no tinc idea	TP. 36-39; 156-158; 752-754; 1173-1179
· Desvaloració: Tinc la veu fatal	TP. 612-619
10.- Fer peticions: preguntes i imperatius	

10.1.- Preguntes	
· De què?/ què fem?/ què és?/ què passa?/ el què?	TP. 4-6; 109-116; 591-600; 613-615; 665-671; 1117-1120; 1143-1148
· Sí?/ eh?/ ja està?/ val?/ veritat?	TP. 6-9; 278-282; 297-298; 306; 316- 318; 477-480; 682-684; 756-759; 1015- 1016; 1063-1065; 1067-1069
· Veus?/ saps?	TP. 9-11; 79-80; 156; 477-478; 875-886; 1149-1150
· Com es diu?/ com és?/ com es fa?/ com ho pots saber?	TP. 105-108; 140-147; 154-158; 273- 277; 294-295; 491-506; 585-586; 887- 889; 1151-1157
· No?/ no cal?/ sí o no?	TP. 129-139; 507-523; 756-759; 1025- 1027; 1132-1147; 1168-1169
· Així?	TP. 254-255; 638-652; 1025-1027
· A on?/ aquí?	TP. 254; 267-272; 477-478; 687-690; 1015-1027
· No et costa?/ ho fas tu?	TP. 324-325; 1161-1167
· Repetim?/ comencem?	TP. 402-409; 600-608
· Quan?	TP. 477-484
· Per què?	TP. 690-696
· Es nota?	TP. 1117-1131
· Ho he de fer?	TP. 1161-1167
10.2.- Imperatius	
· A veure/ he de veure	TP. 116-123; 157-158; 165-168; 254; 311-312; 485-492; 515-517; 601-608; 620-637; 679-687; 724-729
· Seu/ a poc a poc/ un altre cop/ mira/ canta	TP. 162-163; 167-168; 392-395; 416- 420; 485-487; 514-515; 740-742; 754;

	1133-1136
· Les traiem/ l'altra/ repetim/ comencem	TP. 307-310; 402-409; 672-678; 1028-1035; 1063-1066
· Preguntaré	TP. 756-766
11.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Les altres dones: Si vols quedar (li diu a una altra dona)	TP. 10-17
Diu que no és així	TP. 79-80; 92-108
· Grau d'interès: No acabaré les sessions! (li diu a una altra dona)	TP. 14-16
No me'n recordaré	TP. 384-394; 430-437; 735-741
· Respecte cap a elles: Deixa-les (diu la Treb. S. a una altra dona)	TP. 1006
12.- "Nosaltres dues"	
· Què fem?	TP. 109-116
· Les traiem	TP. 307-310
· Repetim?/ repetim	TP. 402-409; 672-678; 1028-1035
· Comencem?/ comencem	TP. 600-608; 1063-1066
· Anem a fer teatre	TP. 1166-1169

Taula 17 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 7. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas A)

1r: TP. 11-68

2n: TP. 82-253

3r: TP. 263-513

SESSIÓ 8a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
· Ironia/ humor: Ballar per despertar!/ em fa riure/ Si seiem...!	TP. 82-97; 195-202; 292-301
· Grat-satisfacció: Alegria/ què bé/ millor/ m'agrada a poc a poc/ contenta/ feliç/ em fa il·lusió	TP. 152-167; 195-198; 222-223; 249- 253; 294-298; 343-353; 368-377; 380- 381; 404-408; 425-427; 469
· Força: Molt fort/ demostrar que sóc més forta	TP. 375; 417; 449; 477; 485
· Desig d'acompliment: Parlo amb qui vull/ ser important/ volia venir/ vull estudiar	TP. 425-427; 463; 469; 484-485
1.2.- Sentiments negatius	
· Decepció: Ja veus què va passar	TP. 63-64
· Dificultat: Difícil/ molt difícil/ complicada/ problema	TP. 275-276; 380-383; 417; 427; 453; 484-485
· Tristesia-indefensió: Trist/ ploro/ pobreta	TP. 368-375; 404-408; 417; 469; 473- 474; 477
· Rebuig: No tinc ganes/ no vull	TP. 379; 391; 471-472
· Malestar: Dolor/ malalta/ fatal/ he patit	TP. 424-425; 441; 449-455; 477-482

· Paraulades: <i>Joder!</i>	TP. 453
· Por: Tinc por de tornar-me a casar	TP. 483-485
· Enyorança: Fa temps que no menjo c.	TP. 499-505
2.- Autoestima (positiva i negativa)	
2.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: Pregunto/ vaig pensar/ he dit/ et vaig dir/ intentaré explicar/ pensava/ no dic/ crec/ em fa il·lusió dir-ho/ li preguntava al meu marit/ vaig trucar els germans/ dic/ saps/ li vaig dir/ vaig creure/ creia És el meu nom Ja ho sé/ entenc/ vaig comprendre	TP. 16-26; 36-37; 43-53; 249; 340-342; 346-348; 417-423; 425-427; 441; 451- 455; 463-464; 469; 475-476; 481-483; 509-513 TP. 116-117 TP. 278-279; 431-432; 438-439; 453; 475
· Autovaloració: És millor el meu! Natural T'ensenyaré Triomf/ intel·ligent/ important Innocent Noies geloses de tu (deien les seves cosines)	TP. 29-35 TP. 54-59 TP. 263-265 TP. 404-416; 485 TP. 427 TP. 469
· Confiança: Em segueixes bé/t'he de seguir Paciència Valenta/ confiança (saps qui sóc jo, eh?)/ segura/ convençuda	TP. 283-286; 315 TP. 409-417 TP. 427-431; 451
· Decisió: No tinc ganes/ no vull Parlo amb qui vull/ ser important/ volia venir/ vull estudiar	TP. 379; 391; 471-472 TP. 425-427; 463; 469; 484-485
· Fortalesa: He aguantat massa/ demostrar que sóc més forta	TP. 449; 463; 485

2.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No tinc idea/ no sé/ no sabia res	TP. 11-15; 36-41; 233; 249-250; 302-306; 341-342; 344-351; 359-361; 375-379; 404-409; 441; 451; 469; 479-481; 485; 497-501
· Desvaloració: Lletja/ inferior/ petita/ baixeta/ prima/ pobreta/ feble Es creuen perfectes (una altra dona/ el meu marit) No em puc moure bé (avui estic lenta) Va dir que no era verge (m'acusà)/ violació	TP. 27-28; 65; 439-441; 469; 477; 484-485 TP. 54-59; 469 TP. 277-282 TP. 375; 417- 433; 481
· Inseguretats: No entenc Dubtes/ por	TP. 128-131; 401-403 TP. 427- 431; 583-585
3.- Marit	
· Maltractament sexual: Anar al llit/ a ell li donava igual/ problemes de relació sexual	TP. 375; 417; 427; 439-448; 475
· Maltractament psicològic: Va dir que no era verge (m'acusà)/ em volia matar Se'n penedia <i>Joder!</i> / deixa'm en pau (li deia ell)/ has de dir descansa (li deia ella) M'insultà/ insultava la meua família Si estava embarassada Diners no puc demanar	TP. 375; 417-433; 481 TP. 434-437; 469 TP. 453-455 TP. 453-463 TP. 455; 481 TP. 469; 475-477
· Decepció: Va beure (el dia de la boda)/ vaig sentir coses dolentes d'ell (portava droga)/ era pitjor del que deien Dia de la boda	TP. 418-419; 469 TP. 469; 475

4.- Situació legal	
· Visat	TP. 409; 469-475
· Edat: (X, onze, quinze anys)	TP. 417; 439; 469
· Policia	TP. 469
· Matrimoni: Dia de la boda	TP. 469; 475
· Diners	TP. 469; 475-477
· Abans del matrimoni: Acta de matrimoni	TP. 471-475
· “Papers”	TP. 475-477
5.- La seva família nuclear	
· Mare: Pensà que m’havien violat/ si la insulta el meu marit/ vine aquí després del “cole”	TP. 417; 431; 463; 475
· Germà: Diu que és el responsable/ no, és una ximpleria/ em portà a la Policia/ aquí no tindràs futur	TP. 417; 469-473
· Pare: El meu marit l’insultà	TP. 453
· Pare i mare: Són forts/ eren més durs que ell/ em donaven coratge	TP. 469; 477-483
· Cosines: Si no et cases amb ell te’n penediràs	TP. 469
6.- Plans de futur	
· Estudiar: Abans només pensava en estudiar/ ara en tinc moltes ganes	TP. 409; 417; 469; 483-485
7.- Manera de pensar	
· Imatge: Em dóna més imaginació per ballar (el mocador) No es pot ser verge dos cops	TP. 217-232 TP. 421

· El pas del temps: M'agrada a poc a poc És un record	TP. 249-253 TP. 332-340; 421-423
· Valors: He aguantat massa/ demostrar que sóc més forta	TP. 449; 463; 485
· Certesa: Estic convençuda de fer-ho Serien un fills perduts No em comprenen Tinc por de tornar-me a casar No és problema si no vens ?	TP. 451 TP. 463-465 TP. 477 TP. 483-485 TP. 499-513
8.- Companyes de la casa/ amigues	
· Diferències amb una paisana: La meva paisana (compra roba aquí)/ diu que no parlo de W.)	TP. 187-194; 479-483
· L'accepten: Vam fer un acomiadament	TP. 209-214
· La inviten: No és problema si no vens? (una amiga m'ha convidat)	TP. 499-513
9.- S'interessa per la terapeuta	
· Temps lliure: Què faràs al sortir?	TP. 195-208
· Els seus gustos: Saps una mica? (aquest ball?) És difícil per a tu? (aquest ball?)	TP. 237-240 TP. 275-276
· Lloant: Em segueixes bé	TP. 283-286
· Passat: No ho feien quan tu estudiaves?	TP. 347-368
10.- Dir no	
· No tinc idea/ no sé/ no entenc/ no sabia res	TP. 11-15; 36-41; 128-131; 233; 249-250; 302-306; 341-342; 344-351; 359-

	361; 375-379; 401-403; 404-409; 441; 451; 469; 479-481; 451; 485; 497-501
· No té res a veure/ no m'ha dit res (la mare de Sara)/ no em toca res	TP. 29; 489-490; 496-497; 509
· No era veritat	TP. 36-37
· No	TP. 39-43; 134-135; 217-221; 226-227; 242-243; 289; 346-351; 392-394; 475-483; 486-488
· No la conec/ no sabia	TP. 54-57; 234-236
· Si no la tens/ si no entens	TP. 244-247; 251-252; 341-342
· No em puc moure bé/ no puc/ no puc representar-ho	TP. 277-282; 287-288; 375; 449; 455; 475
· No és oriental	TP. 302-303
· Fins que no estigui clar	TP. 312-314
· No ho feien quan tu estudiaves?	TP. 347-368
· Aquí no ho fan?	TP. 353-355
· No vaig plorar	TP. 375
· No tinc ganes/ no vull/ no tinc diners/ no enviarà diners (el meu marit)	TP. 379; 391; 471-472; 475
· No vaig tenir cap amic abans (del meu marit)	TP. 417; 431
· No dic	TP. 418-419
· No ho oblidó	TP. 421
· No em fa mal ara	TP. 424-425
· No estava adormida	TP. 431
· No he de cridar/ de dir/ de parlar de diners	TP. 441; 475
· No recordo	TP. 451

· No llegia/ no parlava castellà	TP. 453; 485
· No agafaran ni la una ni l'altra (els meus fills)	TP. 463-465
· No estan bé amb ell (els meus germans)	TP. 469
· Diners no puc demanar	TP. 469; 475-477
· No em comprenen	TP. 477
· Diu que no parlo de W. (la meva paisana)	TP. 479-483
· Fa temps que no menjo c.	TP. 499-505
· No és problema si no vens ?	TP. 499-513
10.1.- Dir no atribuït a altres persones	
· Marit i pares: Va dir que no era verge (no va sortir sang/ no es pot ser verge dos cops)	TP. 375; 417-433; 481
· Els metges: No ho podem veure	TP. 417
· Els germans: No, és una ximpleria	TP. 417
· Cosines: Si no et cases amb ell te'n penediràs	TP. 469-473
· Germà: Aquí no tindràs futur/ no ploraràs	TP. 469-473
· Al seu país: No t'envia diners?, pobreta	TP. 477
· Paisana: No enyores la teva família?	TP. 481
· Els pares : No pots anar al poble/ no has d'anar a cap casa/ no tens cap amiga allà	TP. 477; 481
11.- La seva cultura	
· Crítica als costums de la seva	

· cultura: La meva paisana (compra roba aquí/ diu que no parlo de W.) És una cultura molt difícil (el marit ha de ser el primer)	TP. 187-194; 479-483 TP. 417
· Oposició entre Orient i Occident: Serien un fills perduts	TP. 463-465
· Enyorança de la seva cultura: Fa temps que no menjo c.	TP. 499-505
12.- Esperit	
· Seguretat: Triomf Valenta/ confiança (saps qui sóc jo, eh?)/ segura/ convençuda	TP. 404-416 TP. 427-431; 451
· Optimisme-paciència	TP. 409-417
· Innocència	TP. 427
· Força: He aguantat massa/ demostrar que sóc més forta	TP. 449; 463; 485
13.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Relacions abans del matrimoni: No vaig tenir cap amic abans (del meu marit)	TP. 417; 431
· Explicació a l'absència de virginitat: Em van poder violar uns amics (pensà la meva mare)	TP. 417; 431
14.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
14.1.- Preguntes	
· La llegeixo?/ cantem?/ ballar?/ dibuixar?/ és igual?/ la poso?/ apago?/ ho fem dimecres que ve?	TP. 11-12; 66-68; 84-85; 98-110; 221-223; 241-248; 395; 509-510

· Eh?/ sí?/ val?	TP. 85-89; 176-177; 427; 473
· Què has escrit?/ quina imaginació?/ què és això?/ què més?/ què dius?/ què ballem?/ quina cançó?/ de què?	TP. 111-115; 132-133; 136-151; 168-174; 175-179; 182-186; 217-218; 325-331; 386- 388; 396-400
· El meu nom?/ un significat?/ Clara?/ sense música?/ el record?/ feliç?/ l'emoció?/ contenta, trista?/ la sort de la paciència?	TP. 116-127; 152-153; 180-181; 316-324; 338-339; 368-369; 384-385; 404-408; 410- 412
· Com?	TP. 128-129; 209; 266-269; 396-399; 417; 441; 449; 471-475; 485
· I tu?/ té aniversari? (la teva neboda)/ tu i ella?/ vols un?/ el petit o l'altre?	TP. 195-197; 204-205; 226-233
· Ja està?/ ara?	TP. 215-216; 458-461
· No?	TP. 237-238; 275; 302-303; 307-308; 494- 495
· Per què?	TP. 269-274; 469
· En aquesta?/ aquí no ho fan?	TP. 302-303; 353-355
· Saps?	TP. 375; 391; 421; 441; 451; 465; 469; 485; 499
· Ell?	TP. 418-419; 434-435; 466-468
· No és problema si no vens?	TP. 499-513
14.1.1.- Preguntes atribuïdes a altres persones	
· Marit: Què vols?	TP. 475
· Al seu país: No t'envia diners?, pobreta	TP. 477
· Paisana: no enyores la teva família?	TP. 481
· Germà: Què més vols? allà et deixarà estudiar	TP. 469
14.1.2.- Preguntes formulades a altres persones	

· A altres companyes: Vols ballar?	TP. 289-291
· Al marit: Em diràs deixa'm en pau?	TP. 455
14.2.- Imperatius	
· Mira/ espera/ posa-t'ho/ imagina't/ fixa't	TP. 60-63; 233; 309-311; 427; 439; 485; 491-493
· Fins que no estigui clar	TP. 312-314
· T'he de seguir/ ho he d'apagar	TP. 315; 389-391
· A veure	TP. 341; 469
· He de netejar	TP. 491-493
14.2.1.- Imperatius atribuïts a altres persones	
· Marit: Deixa'm en pau	TP. 453
· Germà: No ploraràs	TP. 471
· Mare: Vine aquí després del “cole”	TP. 475
14.2.2.- Imperatius dits a altres persones	
· Al marit: Has de dir descansa	TP. 455
15.- Cos	
· Inferioritat: Lletja/ inferior/ baixeta/ prima/ feble	TP. 27-28; 65; 439-441; 484-485
· Ballar: Ballar per despertar!/ em segueixes bé/ t'he de seguir	TP. 82-97; 283-286; 315
· Cansament: Si seiem...!	TP. 292-301
· Indefensió: Va dir que no era verge (m'acusà)/ violació	TP. 375; 417-433; 481
· Malestar: Dolor/ malalta/ fatal/ he patit	TP. 424-425; 441; 449-455; 477-482

· Força: He aguantat massa/ demostrar que sóc més forta	TP. 449; 463; 485
· Embaràs: Si estava embarassada	TP. 455; 481
16.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Compromís: No és problema si no vens?	TP. 499-513
17.- Sexe	
· Desvirgament: Va dir que no era verge (m'acusà)/ violació	TP. 375; 417-431; 481
· Maltractament sexual: Anar al llit/ a ell li donava igual/ problemes de relació sexual	TP. 375; 417; 427; 439-448; 475
· Vulnerabilitat: Si estava embarassada	TP. 455; 481
18.- “Nosaltres dues”	
· Cantem?/ què ballem?	TP. 66-68; 217-218
· Si seiem...!	TP. 292-299
· Estàvem representant	TP. 400-401
· Ho fem dimecres que ve?	TP. 509-510

Taula 18 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 8. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas A)**1r: TP. 9-91****4t: TP. 359-509****2n: TP. 139-188****5è.: TP. 523-617****3r: TP. 242-344****SESSIÓ 9a**

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Plans de futur	
· Aprendre-estudiar	TP. 13-20; 59; 63-85; 580
· Treballar	TP. 55-58; 548-550; 580
2.- Companyes de la casa/ amigues	
· Diferències amb paisanes: Les meves paisanes/ diferència entre dones (és un altre món)/ casades/ tancades	TP. 63- 85
· Invitació: Queda't	TP. 148-154
· Complicitat: Li preguntaré/ diu que és culpa meva	TP. 293-302; 540; 550; 589-590; 614-615
3.- Imaginació	
· Paisatge: Arbres Color verd Mar	TP. 9-12; 442-443; 472-473 TP. 419-424 TP. 442; 479-486
· Estat intern: M'he esperat (molta estona) Estic sola Estic perduda Res	TP. 381-383 TP. 405-410; 425-444 TP. 405-412; 487-490 TP. 437-438; 442; 448-453

4.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
4.1.- Sentiments positius	
· Desig d'acompliment: Vull estudiar/ volia dibuixar/ parlar amb ell	TP. 59; 447-450; 550
· Intuïció: Noto la diferència (entre els llocs i els tipus de dones) Sento que ell també voldria parlar	TP. 63-85 TP. 589
· Força: Fort/ no em queixo	TP. 184-188; 548; 589; 591; 605-613
· Reconeixement: Tens raó	TP. 338-344
· Ironia/ humor: M'adormiré!/ m'he adormit/ no sé com va sortir/ jo ho deia?	TP. 360-362; 491-494; 548; 591
· Grat-satisfacció: Molt bé/ m'ha agradat/ està bé/ sentir molt bé/ m'agradaria apropar-me/ respecto molt l'amistat/ m'alegraria molt	TP. 362-364; 396; 419-424; 548-550; 570; 580
· Benestar subjectiu: Estic més relaxada	TP. 396
· Exterioritzar: Necessitava treure (el que em molesta)/ parlar/ un amic/ protecció/ consell	TP. 550; 560-565; 589
4.2.- Sentiments negatius	
· Malestar: Estava cansada (la darrera sessió)/ nerviosa	TP. 59-62; 589
· Desgrat: No estic contenta allà/ ara estic més contenta/ l'altra tenia més imaginacions/ m'he esperat (molta estona)/ em molestava/ em molesta/ em	TP. 59; 364-376; 381-383; 382-389; 395-396; 496-509; 550; 589

desagrada	
· Culpa: M'he equivocat /perdona/ ho sento/ és culpa meva	TP. 300-306; 550; 589; 614
· Dificultat: Problema/ em costa molt dir no	TP. 307-316; 550; 598-604; 614
· Solitud-indefensió: Estic sola/ perduda	TP. 405-412; 425-444; 487-490; 550; 580
· Indiferència: Normal/ em dóna igual	TP. 445-446; 548; 566; 570; 589; 614
· Rebuig: No vull/ no vull posar el currículum/ fer una relació amb ell/ no volia/ no et vull (deia abans)/ no em dóna la gana/ no tinc ganes	TP. 447-448; 542; 548-550; 558-559; 589; 614
· Enyorança: T'enyoro (li diria a un amic)	TP. 535-539; 550; 589
· Desacord: No t'obligaré/ no ho diguis/ no t'enfadis/ no et preocupis/ no pateixis/ no passa res	TP. 542; 548-550; 566; 570; 589
· Desconfiança: No tinc confiança	TP. 544-545; 589
· Enuig: Ets el pitjor (li va dir a un amic)/ deixeu-me en pau (diria als pares)/ enfadada	TP. 548; 550; 580; 589
· Necessitat: Necessito els papers	TP. 571-576
· Por: Tinc por (del matrimoni)	TP. 589
5.- Dir no	
· No	TP. 46-49; 273-274; 283-284; 425-428; 447-448; 496-498; 548-550; 598-601; 614
· No s'ha acabat	TP. 52-54
· No estic contenta allà	TP. 59
· Ara no	TP. 60-61; 88-91

· No sé/ no sabia	TP. 67; 81; 139-140; 263-266; 331-332; 444; 455-456; 472-474; 548-550; 566; 589; 591; 614-616
· No cal	TP. 81; 550; 570; 589
· No els interessa	TP. 81-83
· No pots escriure amb la mà	TP. 86-87
· Potser no vindrà	TP. 139
· No?	TP. 139-142; 318-319; 496-497; 541-543; 614
· No recordo	TP. 174; 548
· No m'ho has donat/ no t'he sentit	TP. 280-282; 402-404; 413-414; 417-418; 435-436
· Si no ho tens/ si no ho coneixes	TP. 302-304; 339-340
· No és una dona (el cantant)	TP. 307-340
· Aquesta no	TP. 376
· No he anat	TP. 376-380; 614
· No he vist res/ no dibuixaré res/ no hi ha res	TP. 395-401; 437-438; 444
· No hi havia tanta gent/ no estàs a prop del mar	TP. 412; 442-444
· No tinc cap <i>planning</i> / no tinc res/ treball/ diners/ a ningú/ res a fer	TP. 442; 448-454; 548-550; 614
· No vull/ no vull posar el currículum/ fer una relació amb ell/ no volia/no et vull (deia abans) no em dóna la gana/ no tinc ganys	TP. 447-448; 542; 548-550; 558-559; 589; 614
· No vaig trucar/ no trucaré/ no puc trucar	TP. 542; 550; 589
· No tinc confiança	TP. 544-545; 589

· No truquen/ no va trucar/ si no em truqués/ no em trucava/ si no truques esborra el meu número (li va dir a un amic)	TP. 544-550
· No vam parlar de res	TP. 548
· Aquí no són com ell	TP. 548
· No li deixa (la seva xicota)	TP. 548-550
· No em deixarà tornar (el seu marit)	TP. 550
· No l'estimo com...	TP. 550
· No sentia bé què deia	TP. 550
· No és perquè sigui gitana/ no eren <i>hippies</i>	TP. 550; 589
· No ho crec	TP. 553-557
· No té tant de treball/ no pot/ si no m'ajuda/ no ha dit el mateix que l'altre (un amic seu)	TP. 567-570; 580; 589
· No em van ajudar (la meva família)	TP. 580
· No vaig poder dir res/ no em va tornar a trucar (quan li vaig dir que no)	TP. 589
· Vaig dir que no/ em costa molt dir no	TP. 589; 591; 598-604
· No em queixo	TP. 591
· Abans no tenia problema en no donar el meu número/ no el dono	TP. 614
5.1.- Dir no atribuït a altres persones	
· Amic que enyora: No t'he oblidat/ no puc ara/ no estic content/ no marxis al teu país/ no esborraré el teu número/ no vas agafar el telèfon/ no m'enfadaré	TP. 548-550; 566; 568-570; 589

· Xicoteta de l'amic que enyora: No has d'ajudar la noia (pensa que li diria)	TP. 548
· Pares: No sabem què passa amb tu allà/ no t'està ajudant el curs/ no vas treballar (pensa que li dirien)	TP. 580; 589
· Cap: No t'he dit res	TP. 589
· Primera relació: Si no marxés de la casa és que no m'estimes/ no has de pensar així	TP. 589; 591
5.2.- Dir no a altres persones	
· A l'amic que enyora: No t'obligaré/ no ho diguis/ no ho has de dir/ no t'enfadis/ no et preocupis/ no pateixis/ no passa res Si no em vols ajudar No ho diguis un altre cop/ no ho has de dir No gràcies	TP. 542; 548-550; 566; 570; 589 TP. 548 TP. 548-550 TP. 548
· A un marit hipotètic: No em quedo amb tu (no li diria a un marit sense diners)/ jo no	TP. 576-579
· A una amiga: Per què no truquem?	TP. 589
· A un cap: No, gràcies	TP. 589
· A una primera relació: No puc casar-me	TP. 589
6.- La seva família nuclear	
· Germà: Germaneta pesadeta/ com un germà/ no em van ajudar	TP. 550; 558-560; 580; 591
· Pare i mare: Què estàs fent?/ no t'està ajudant el curs/ no vas treballar/ ves a	TP. 580; 589

viure amb els teus germans/ no sabem què passa amb tu allà (pensa que li dirien els seus pares)	
7.- Marit	
· Problemes: Amb ell	TP. 550
· Un marit hipotètic: No em quedo amb tu (no li diria a un marit sense diners)/ jo no	TP. 576-579
· Divorci	TP. 589
· Policia: Va entrar a la Policia (pel meu germà)	TP. 591
8.- Situació legal	
· “Papers”	TP. 542; 548-550; 570-588
· Diners	TP. 548-550; 589
9.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Enyorança: “T’enyoro” (li diria a un amic)	TP. 535-539; 550; 589
· Xicotes dels amics: És molt gelosa/ va quedar embarassada)	TP. 540; 548-550; 566; 589; 591
· Inici de les relacions: Dóna’m el teu número (li van dir l’amic que enyora, el cap i el “funcionari”)/ truca’m (li va dir l’amic que enyora)	TP. 542; 544; 589; 614
· Defectes en les relacions: Els meus paisans (immigrants) Ets el pitjor (li va dir a l’amic que enyora) Anar al llit (només em volia per anar-hi)	TP. 548; 589 TP. 548 TP. 548; 589

Sacrificar/ molt mentider Si no marxés de la casa és que no m'estimes/ no has de pensar així (li va dir una relació que va tenir)	TP. 589-591 TP. 589; 591
· Excuses dels amics: No t'he oblidat/ no puc ara/ no estic content/ no marxis al teu país/ no esborraré el teu número/ no vas agafar el telèfon/ no m'enfadaré (li va dir l'amic que enyora)/ no has d'ajudar la noia (pensa que li diria la seva xicota) Truca'm un altre dia (li va dir un paísà)	TP. 548-550; 566; 568-570; 589 TP. 589
· Amor i amistat: Com a amics Parlar d'amor Amor i amistat (ho ha de distingir) Necessitava treure (el que em molesta)/ parlar/ un amic/ protecció/ consell Respecto molt l'amistat	TP. 548; 560-562; 570; 589 TP. 548-550; 589 TP. 550-560 TP. 550; 560-565; 589 TP. 570
· Matrimoni	TP. 589
· Excuses d'ella: No em dóna la gana (de sortir)	TP. 614
9.1.- Valors en una relació (positius)	
· Nivell econòmic alt: Negoci/ cap (tenir-ne un amic)	TP. 540-542; 550; 568; 580; 589
· Ajuda	TP. 542; 550; 568-570; 580- 588
· Honestedat: Prometre/ donar la paraula Esperança	TP. 548-550; 568 TP. 589

Veritat	TP. 589
· Respecte: És molt “respectiu” (un amic meu)	TP. 550
· Nivell cultural alt	TP. 550; 614
· Afecte: Afectuós/ net	TP. 589
10.- Sexe	
· Sentiments d'utilització: Anar al llit (només em volia per anar- hi)	TP. 548; 589
11.- Autoestima (positiva i negativa)	
11.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: Com t'he dit/ t'ho dic/ sempre dic/ et vaig dir/ t'he dit/ creia/ he pensat/ saps/ dic jo/ em sembla/ vaig dir/ he volgut dir/ què vol dir?/ vull dir	TP. 9; 46-49; 59; 81; 276-281; 334-335; 384-386; 395-397; 442-443; 447-453; 462-465; 496-498; 537-543; 546- 550; 560; 566-570; 580; 589; 591; 614-616
Noto la diferència (entre els llocs i els tipus de dones)	TP. 63-85
T'avisaré	TP. 139-147
T'entenc/ vaig entendre/ ja ho sé	TP. 523-527; 548-550
Has entès?	TP. 542; 580
Estàs content?	TP. 548
No sé com va sortir/ jo ho deia?	TP. 548; 591
· Decisió: Aprendre	TP. 13-15; 63-85
Vull estudiar/dibuixar/ parlar amb ell	TP. 59; 447-450; 550
No vull/ no vull posar el currículum/ fer una relació amb ell/ no volia/ no et vull (deia abans) no em dóna la gana/ no tinc ganes	TP. 447-448; 542; 548-550; 558-559; 589; 614
· Autovaloració: És molt bona (la	TP. 21-51

nostra cançó) Ets molt “respectiva”/ molt afectuosa/ molt jove (li diu un amic) Intel·ligent/ llesta Veus que sóc llesta?	TP. 548-550; 556; 566; 589; 591 TP. 589; 592- 614 TP. 614
· Fortalesa: Ningú m’ajudà/ demostrar a la meva família que sóc capaç No em queixo	TP. 580 TP. 591
· Confiança: Esperança	TP. 589
11.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No sé/ no sabia	TP. 67; 81; 139-140; 263-266; 331-332; 444; 455-456; 472-474; 548-550; 566; 589; 591; 614-616
· Inseguretats: Estic sola/ perduda No tinc cap <i>planning</i> / no tinc res/ treball/ diners/ a ningú/ res a fer Por	TP. 405-412; 425-444; 487-490; 550; 580 TP. 442; 448-454; 548-550; 614 TP. 589
· Falta de confiança: No tinc confiança	TP. 544-545; 589
· Desvaloració: Pesadeta M’ofenia	TP. 550 TP. 589
· Falta de decisió: Em costa dir no	TP. 601-616
12.- Manera de pensar	
· Diferenciació: Les meves paisanes/ diferència entre dones (és un altre món)/ casades/ tancades Els meus paisans (immigrants)/ molt diferents	TP. 63-85 TP. 548; 589
· Valors: Negoci/ cap (tenir-ne un	TP. 540-542; 550; 568; 580; 589

com a amic) Ser forta	TP. 580
· Acceptació de la situació vital: No tinc treball	TP. 548-550
· Crítica: No vam parlar de res/ al final res Anar al llit (només em volia per anar-hi) Amor i amistat (ho ha de distingir) Ningú m'ajudà/ demostrar a la meva família que sóc capaç	TP. 548; 589 TP. 548; 589 TP. 550-560 TP. 580
· Autocrítica: Em costa molt dir no	TP. 598-604
13.- Esperit	
· Perdó: Perdona	TP. 550; 589; 614
· Optimisme-paciència: Esperança	TP. 589
14.- S'interessa per la terapeuta	
· Informant: Perquè sàpigues què fem allà	TP. 46-51
· Treball: Per què graves?/ és el teu treball?	TP. 462- 471
15.- Cos	
· Cansament: Estava cansada (la darrera sessió)	TP. 59-62
· Son: M'adormiré! / m'he adormit	TP. 359-362; 491-495
· Benestar subjectiu: Estic més relaxada	TP. 396
16.- Fer peticions: preguntes i imperatius	

16.1.- Preguntes	
· Com es diu?/ com es canta?/ com?/ com t'explico?/ com puc?	TP. 81; 174; 457-461; 472-474; 537-543; 570; 589
· No?	TP. 139-142; 318-319; 496-497; 541-543; 614
Esperem?/ què fem?	TP. 149-150; 390-392
· A veure?	TP. 150-156; 162-173
· De la música?/ la dona?/ on és la dona?/ després de sortir de la casa?/ apropessis?/ paraula?/ “varia”?/ alguna persona?/ dir-li alguna cosa?/ amics?/ estimar-lo?	TP. 157-161; 307-308; 328-330; 405-406; 433-434; 487-488; 499-500; 526-534; 548; 554-556
· De què parla?	TP. 174-183
· Sí?/ veritat?/val?	TP. 285-286; 548; 589
· És aquesta?/ de què?/ què vol dir?	TP. 336-337; 393-394; 551-555; 580; 583-588
· A on?/ estava a la casa?	TP. 401-403; 415-416; 444
· Saps?/ veus?/ has entès?	TP. 442; 472-478; 546-550; 580; 614
· Per què graves?/ és el teu treball?/ per què?/ per a què?	TP. 462-470; 496; 550; 614
· Dir quelcom?	TP. 531-535
16.1.1.- Preguntes atribuïdes a altres persones	
· Amic que enyora: Què fas aquí?/ val?/ com estàs?	TP. 542; 548; 570
· Cap: Parles francès?	TP. 548; 570
· Pares: Què estàs fent?	TP. 580
· “Funcionari”: El cap de setmana?	TP. 614

16.1.2.- Preguntes formulades a altres persones	
· A l'amic que enyora: Estàs enfadat?	TP. 550
16.2.- Imperatius	
· Queda't (a una altra dona)	TP. 148-154
· A veure	TP. 150-156; 472-478; 540
· Espera/ agafa aquesta/ porta'm la cinta/ mira	TP. 242-302; 491-492
· Amor i amistat (ho ha de distingir)	TP. 550-560
16.2.1.- Imperatius atribuïts a altres persones	
· Amic que enyora, un cap i un funcionari: Té el meu número/ truca'm/ dóna'm el teu número	TP. 542; 544; 548-550; 589; 614
· Amic que enyora: No marxis al teu país	TP. 550
· Pares: Ves a viure amb els teus germans/ mira	TP. 580
· Xicotada d'un cap: Puja al cotxe	TP. 589
· Cap: Truca'm un dia laborable	TP. 589
· Una primera relació: No has de pensar així	TP. 591
16.2.2.- Imperatius dits a altres persones	
· A l'amic que enyora: M'has de trucar (per estar segura)/ deixa'm posar el meu currículum/ és l'últim cop/ no ho diguis/ mira/ esborra el meu número/ no t'enfadis/ m'has de donar consells/ no et preocupis/ no pateixis/ digues-me	TP. 542; 548-550; 566; 570; 589

la veritat/ escolta	
· Als amics: Perdona/ mira	TP. 550; 589-591; 614
· Als pares: Deixeu-me en pau/ mira	TP. 580
17.- “Nosaltres dues”	
· El nostre poema	TP. 21-25
· Esperem?	TP. 149-150
· Què fem?	TP. 390-392
· Gravem/ fem una música	TP. 464-470
18.- La seva cultura	
· Crítica a la seva cultura: Les meves paisanes/ diferència entre dones (és un altre món)/ casades/ tancades Els meus paisans (immigrants)	TP. 63-85 TP. 548; 589

Taula 19 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 9. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas A)

1r: TP. 1-28

4t: TP. 272-326

7è: TP. 563-671

2n: TP. 67-84

5è: TP. 386-436

3r: TP. 137-212

6è: TP. 457-538

SESSIÓ 10a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Situació legal	
· Divorci: Em vull divorciar d'ell	TP. 6-28
· Separació	TP. 10-26
· “Papers”	TP. 18; 604
2.- La seva família nuclear	
· Pare: Tramitarà el divorci	TP. 10
· Amic de la família: “Oncle” té un negoci amb el germà/ em vol veure	TP. 278-318; 412-422
· Germà: No li puc comentar això/ diu que no haig de veure el meu “oncle”	TP. 278-318; 412-422
· Mare: Diu que no haig de veure el meu “oncle”	TP. 280
· Preocupació: Es preocupen, em truquen	TP. 563-569
3.- Marit	
· Divorci: Em vull divorciar d'ell	TP. 6-28
· Desaprovació: <i>Joder!</i> (és la primera paraula que em va ensenyar)	TP. 580-583
Creu que és perfecte	TP. 614-622

· Compromís: Va demanar la meva mà	TP. 600-602
· Maltractament sexual: El llit (era el meu problema amb ell)	TP. 612-614
4.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
4.1.- Sentiments positius	
· Grat-satisfacció: Uuuuh! (de contenta) M'agrada molt/ és més profunda/ és bonica/ m'agrada/ prefereixo/ valen molt/ ho passo bé Hem tret el que teníem!/ contenta	TP. 1-7 TP. 73-84; 157-193; 412-422; 588 TP. 496-497; 512-531
· Desig d'acompliment: Em vull divorciar d'ell/ vull el diccionari/ és el que vull/ ho vull fer/ ho volia dir/ vull comentar-te/ vull dir	TP. 6-28; 137; 280; 405-411; 458-462; 506; 578-579; 622-624
· Ironia/ humor: Si ho sents!/ no entenen la MT/ t'agraden els meus dibuixos/ és una mica gran per a mi/ estava esperant!/ no sabia que ho pensaria/ musicoteràpia!/ vas callar!/ prenem el pèl	TP. 208-212; 314-320; 400; 413-420; 488-490; 516-524; 532-534; 588; 602; 643
· Benestar subjectiu: Per quedar tranquil·la	TP. 288-290
· Intuïció: Noto (que parlen de sexe massa)	TP. 580
4.2.- Sentiments negatius	
· Necessitat: Necessito el divorci/ viure aquí	TP. 6; 588
· Confusió: Estic una mica embolicada/ tinc dubte/ complicada	TP. 278; 280-300; 643-644

· Dificultat: Problemes/ és difícil	TP. 280; 304; 563-564
· Rebuig: No vull (escoltar <i>bronca</i> / parar/ pensar- hi/ parlar-ne)/ no m'agrada dir-ho/ no m'agradaven les coses que vaig sentir (d'un noi)/ a dintre sento (que és massa)	TP. 290; 304; 314; 412; 492-495; 506-507; 594; 598-599; 614; 643
· Desgrat: Molt fort/ més fort/ m'influeix/ em molesta	TP. 427-432; 584-587; 594-597; 602; 612; 645-647; 655; 663-664; 667-671
· Enuig: Enfadada/ no m'enfado	TP. 506; 602
· Solitud: No tinc amics aquí	TP. 570-572
· Indiferència: Estem normal (entre les dones de la casa)	TP. 573-577
· Paraulades: <i>Joder!</i> (és la primera paraula que em va ensenyar el meu marit)	TP. 580-583
· Malestar: Ho vaig passar molt malament/ no sóc forta ara/ patiré (si penso com elles)	TP. 588; 603-604; 633-637
5.- Companyes de la casa/ amigues	
· Paisana: Parla (amb la seva paisana) Si truca el teu "oncle" dóna-m'ho (li diu la seva paisana)	TP. 272; 402; 412-413; 604 TP. 280
· Falta d'amistat: Aquí no tinc amics	TP. 570-577
· Malestar a la casa: Parlen de sexe massa/ <i>joder!</i> / m'influeix/ em molesta fiquen al teu cap (que has de tenir xicot i sexe/ que això és el que hi ha a la vida) Em controlaven massa És el teu xicot!	TP. 578-668 TP. 588 TP. 602; 645

La valenta/ qui parla més fort	TP. 663-667
· Benestar a la casa: Prenem el pèl	TP. 588; 602; 643
6.- Manera de pensar	
· Valors: Cançons antigues	TP. 175-201
És per a tota la vida	TP. 598-602
· Mantenir distància: Prefereixo dir oncle	TP. 412-422
· Crítica: Parlen de sexe massa/ no sé si és normal/ no sé com evitar-ho	TP. 580-668
Els nens (no sé què faran si escolten això)	TP. 584; 643-647
Em molesta	TP. 594-597; 602
Semblants (el meu marit i aquests nois)	TP. 612-622
· Autocrítica: Penso en ser forta (i després decidir)	TP. 603-611; 640-668
7.- Autoestima (positiva i negativa)	
7.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: Saps/ dic/ et dic/ li pregunto a la meva mare/ diré/ creia/ pregunto/ li dic “oncle”/ vaig trucar/ li vaig dir/ no vaig parlar amb ell/ jo deia/ no ho deia/ parlo de mi/ parlava/ pensaré/ penso/ comento/ parlo amb elles/ li hauria de comentar (a l’Elisa)/ m’has entès	TP. 6; 26; 67-69; 184-185; 278-282; 304; 314-316; 386-387; 412; 506; 510-511; 580-584; 594; 598-599; 602-604; 614; 633-637; 641-643; 655; 659; 665
T’entenc/ et pregunto coses molt fàcils/ conec/ començo a entendre/ no entenia	TP. 153-156; 386-399; 427-429
M’has entès?	TP. 177; 663-665

No penso com elles	TP. 633-634
· Decisió: Em vull divorciar d'ell/ vull el diccionari/ és el que vull/ ho vull fer/ ho volia dir/ vull comentar-te/ vull dir No vull (escoltar <i>bronca</i> / parar/ pensar-hi/ parlar-ne)/ no m'agrada dir-ho/ no m'agradaven les coses que vaig sentir dir (d'un noi)/ a dintre sento (que és massa)	TP. 6-28; 137; 280; 405-411; 458-462; 506; 578-579; 622-624 TP. 290; 304; 314; 412; 492-495; 506-507; 594; 598-599; 614; 643
· Autovaloració: Vaig aprendre sense diccionari T'agraden els meus dibuixos! Demostra que valc molt per a ell	TP. 137-147 TP. 400 TP. 506
· Fortalesa: Penso en ser forta (i després decidir) No demostro (que sóc complicada)	TP. 603-611; 640-668 TP. 643
7.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No sé/ no tinc idea	TP. 8; 14; 75-77; 187-189; 278; 292; 306; 312; 321-324; 386; 400-404; 412; 435-436; 529-530; 594; 612; 643-647; 665
· Inseguretat: No entenc/ no segueixo	TP. 161; 321-326; 386-390
· Desvaloració: Mal educada (pensarà que ho sóc)	TP. 582
8.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Acuit d'un amic de la família: "Oncle" té un negoci amb el germà/ em volia veure/ casat/ una mica gran/ on vius? (li pregunta a ella)	TP. 278-318; 412-422
· Superació de relacions: Està oblidat (aquell noi)	TP. 457-480

Hem tret el que teníem!	TP. 496; 512-530
· Defectes en les relacions: Un noi que no ve (no és per a mi)/ no vols venir?/ escolta'm/ vine! (li va dir a un amic)/ et trucaré (li deia ell) Paisans/ troben el teu punt feble/ no tens papers?/ no ho he trobat (li diuen) Demana el llit/ s'assembla al marit	TP. 502-506; 604 TP. 604-610 TP. 612-614
· Amistat: No diu t'estimo/ som amics/ demostra que valc molt per a ell/ no puc deixar-te allà (li va dir un amic)/ no ho faré mai més (pensa que diria ell)	TP. 506; 512
9.- Esperit	
· Bellesa: És bonica	TP. 157-193
· Valor: Cançons antigues/ demostra que valc molt per a ell	TP. 175-201; 506
· Gratitud: Gràcies (li va dir a un amic)	TP. 506
· Força: Penso en ser forta (i després decidir)	TP. 603-611; 640-668
· Insight interior: A dintre sento (que és massa)	TP. 643
10.- S'interessa per la terapeuta	
· Els seus gustos: Pot ser oriental (la cançó que t'agradi)	TP. 168-174
11.- Dir no	
· No és tan important	TP. 6-8
· No sé	TP. 8; 14; 75-77; 187-189; 278; 292; 306; 312; 321-324; 386; 400-404; 412; 435-

	436; 529-530; 594; 612; 643-647; 665
· No pot començar (el meu pare)	TP. 10
· No	TP. 14-16; 69-72; 386; 423-428; 432-434; 572; 602; 655
· No accepta el divorci/ no vol (el meu marit)	TP. 16-18
· No estic embarassada	TP. 18
· No puc tornar (al meu país)/ no puc	TP. 26; 137; 304-306; 588
· No?	TP. 26; 202-203; 208; 520-522
· No es repeteixen les estrofes	TP. 79-81
· No el deixen (el diccionari)	TP. 137-139
· Aquí no	TP. 146-147
· No entenc/ no segueixo/ no entenia	TP. 161; 321-326; 386- 399; 427- 429
· No canten coses modernes	TP. 177-179
· No moren (les cançons antigues)	TP. 191
· Germà (no li puc comentar això) i mare (diuen que no haig de veure el meu oncle)	TP. 278-318; 412-422
· No sé què	TP. 280; 290; 506; 584; 588-594; 600; 604; 659; 667
· No vull (escoltar <i>bronca</i> / parar/ pensar- hi/ parlar-ne)/ no m'agrada dir-ho/ no m'agradaven les coses que vaig sentir dir (d'un noi)/ a dintre sento (que és massa)	TP. 290; 304; 314; 412; 492-495; 506-507; 594; 598-599; 614; 643
· No truco/ no responc	TP. 296
· No va a W. fa deu anys (el meu "oncle")	TP. 306
· No entenen la MT	TP. 314-320

· No és així	TP. 396
· No tinc cap idea/ no sabia que ho pensaria!	TP. 400-404; 435-436; 516-524
· No és el meu oncle/ no és res	TP. 412; 416-418
· No ve/ no va venir/ no vaig parlar amb ell (un noi que no és per a mi)	TP. 502-506
· No diu t'estimo (l'altre noi)	TP. 506
· No recordo	TP. 508
· No tinc amics aquí	TP. 570-572
· No ho deia	TP. 580
· No està bé	TP. 598
· No m'enfado	TP. 602
· No sóc forta ara	TP. 603-604
· No passa res	TP. 624-626
· No penso com elles	TP. 633-634
· No demostro (que sóc complicada)	TP. 643
· Abans no hi eren (les dones d'ara)/ no hi era la valenta/ no ho demostraven	TP. 655; 663; 667
11.1.- Dir no atribuït a altres persones	
· Mare i germà: No has de veure el teu oncle	TP. 280; 420-422
· Germà: Per què no volies parlar?	TP. 304
· Amic paísà: No puc deixar-te allà/ no ho faré mai més	TP. 506; 512
· Nois: No tens papers?/ no ho he trobat	TP. 604; 612
11.2.- Dir no a altres persones	

· Germà: No volia parlar amb tu	TP. 314
· Amiga i ella: No tenim a ningú/ no tenia per menjar (el nadó)	TP. 506
· Amic paisà: No ho diguis/ no vols venir?	TP. 506
12.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Complicitat: No entenen la MT	TP. 314-320
· Grau d'interès: No vull parar! Té un significat No sabia que ho pensaria!/ MT!	TP. 492-495 TP. 496-501 TP. 516-524
13.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
13.1.- Preguntes	
· No?	TP. 26; 202-203; 208; 520-522
· Pots pujar el volum?/ pots esperar?	TP. 67-72; 288-290
· Com es diu?/ com l'altre dia?	TP. 77-79; 481-487; 616-618
· Saps?	TP. 137; 161; 208; 278; 302; 386-390; 498-502; 655
· Allà?	TP. 142-143
· Què vol dir?	TP. 148-154; 649-650
· M'has entès?	TP. 177; 663-665
· Puc quedar-me-la?	TP. 202-207
· Fer un dibuix?	TP. 273-277
· Què dirà? (el meu germà)	TP. 304; 314
· Què faig?/ sense parar?	TP. 312-313; 492-493; 638-639; 651-657
· De què?/ el què?/ què va passar?	TP. 321-324; 457-458; 469-470; 506; 600

· Pot escoltar?	TP. 412
· Està amb la guitarra?	TP. 430-432
· Amb tu?/ amb qui?/ qui comença?	TP. 462-464; 471-472; 488-490
· Eh?	TP. 602
13.1.1.- Preguntes atribuïdes a altres persones	
·“Oncle”: On vius?/ com vius?	TP. 280
· Germà : Per què no volies parlar?	TP. 304; 314
· Amistats : Què tal?	TP. 506; 572
· Nois : No tens papers?	TP. 604
13.1.2.- Preguntes formulades a altres persones	
· A una amiga : Què fem?	TP. 506
· A un amic paisà : No vols venir?	TP. 506
13.2.- Imperatius	
· A veure	TP. 6; 402-404; 416
· Seguim/ ho fem	TP. 290; 457-462
· Tu ara	TP. 491-496
· He de parlar per telèfon	TP. 535-538
· Mira	TP. 600-602
13.2.1.- Imperatius atribuïts a altres persones	
· Mare i germà : No has de veure el teu “oncle”	TP. 280; 420-422
· Paisana : Si truca, dona-m’ho	TP. 280

· Nois: Dóna'm el teu número	TP. 604
· Companyes de la casa: Mira	TP. 659; 663
13.2.2.- Imperatius dits a altres persones	
· Al germà: Mira	TP. 304
· A un amic paisà: Escolta'm/ vine!	TP. 506
14.- “Nosaltres dues”	
· Seguint	TP. 290
· Ho fem	TP. 457-462
· Si vols quedem fins tres quarts	TP. 535-536
15.- La seva cultura	
· Lloança de la seva cultura: Valor (cançons antigues)	TP. 175-198
· Identificació amb la seva cultura: Me les ha deixat un paisà	TP. 175
16.- Sexe	
· Desaprovació: Parlen de sexe massa/ <i>joder!</i> / m'influeix/ em molesta/ fiquen al teu cap (que has de tenir xicot i sexe/ que això és el que hi ha a la vida)	TP. 578-668
· Vulnerabilitat: No sóc forta ara	TP. 603-604
· Sentiments d'utilització: Demana el llit/ el llit (era el problema amb el meu marit)	TP. 612-614
17.- Cos	

· Vulnerabilitat: No sóc forta ara	TP. 603-604
· Maltractament sexual: El llit (era el problema amb el meu marit)	TP. 612-614
18.- Plans de futur	
· Divorci: Em vull divorciar d'ell	TP. 6-28
· Separació	TP. 10-26

Taula 20 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 10. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas A)

1r: TP. 15-76	5è: TP. 408-633	9è: TP. 797-874
2n: TP. 102-130	6è: TP. 652-667	10è: TP. 896-961
3r: TP. 158-167	7è: TP. 691-707	
4t: TP. 186-390	8è: TP. 749-781	

SESSIÓ 11a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
· Grat-satisfacció: Important M'agrada/ m'agrada molt/ bé/ queda millor/ molt bé/ m'agrada una mica/ bones/ molt rica Em feia il·lusió (traduir)	TP. 15-32; 489-490 TP. 33-46; 57-60; 102-106; 255-274; 333-342; 467-470; 605-609; 652-667; 816-821; 832-841; 927-933 TP. 573-577
· Benestar subjectiu: Relaxació	TP. 33-34; 828-841
· Desig d'acompliment: Tinc ganes/ vull donar-te/ vull lo de dimecres/ arribar a un lloc/ gravar- ho/ comprar/ veure-ho/ vull l'última/ volia aprendre/ quan vulgui/ ho volia escriure així/ volia fer decoracions	TP. 36-40; 44-46; 205-214; 227-237; 261-262; 298-299; 313-314; 327-332; 408-416; 422-435; 610-615; 695; 698- 704; 804-806; 834-839; 849-853; 927
· Optimisme: Fàcil/ no cal/ no costa	TP. 110-112; 363-366; 578-580
· Ironia/ humor: Radio noo/ "Tengo..." (cantant)/ "He arribat"/ és un exercici molt difícil!/ no crec que surti res més/	TP. 162-167; 266-267; 415-416; 424- 425; 448; 501-506; 584; 749-759; 760-761;

no cal pagar-me un hotel/ es necessita paciència/ ja em coneixes ara/ deixa'm pensar!/ em vaig adormir/ et ve de gust! (saber com s'escriu el meu nom en el meu idioma)/ el que buscaves! (molt de treball)	828-829; 834-843; 896-900; 960-961
· Gratitud: T'ho agraeixo	TP. 194-203
· Força: Fort	TP. 466-468; 476
· Intuïció: Intuïció/ sents	TP. 776-781
1.2.- Sentiments negatius	
· Rebuig: No vull (ser pesadeta/ si un dia no vull)	TP. 74-76; 192-194; 698-701; 807-815
· Dificultat: Em costa/ difícil/ molt difícil El meu problema gran (no tinc "papers")	TP. 158-162; 584-589; 762-765; 822-825; 862-872 TP. 616
· Vergonya: Em fa vergonya (demandar-li sempre música a un amic)	TP. 192-194; 705-707
· Desgrat: No m'agrada del tot (cançó curta/ tants cops/ lenta)/ m'avorriré	TP. 255-258; 283-285; 305-308; 563-572
· Decepció: No hi seràs (vius a V.)	TP. 346-362
· Necessitat: Rescatar/ curar/ necessito estudis	TP. 519-522; 582-583
· Confusió: Tinc contradiccions/ no sé què passa (avui seriosa/ ahir em moria de riure)	TP. 536-542
· Malestar: Estic farta (de traduir)	TP. 570
· Por: No em puc quedar amb la por	TP. 765-766
· Enuig: Deixa-ho a fora (empipada)	TP. 797-807
2.- Plans de futur	

· Tenir un objectiu: Vull arribar a un lloc	TP. 227-237; 261-262; 298-299; 313-314; 327-332; 408-416; 422-435
· Estudiar	TP. 238-244; 247-255; 267-268; 305; 314; 325-331; 563-580; 590-609
· Treballar	TP. 238-244; 247-255; 267-268; 305; 314; 325-331; 568-584; 602-612; 625-632
· Tenir una il·lusió: Tinc un somni	TP. 242-250; 265-268; 275-284; 298-299; 325-331; 608-610
· Habitatge: Llogar un pis	TP. 608
3.- Manera de pensar	
· Imatge: M'agrada aquest tipus (dir i respondre) És un somni/ sé què vull/ la clau de començar	TP. 102-106 TP. 608-616
· Paradoxa: Lluny però a prop	TP. 232-237; 262; 314; 329
· Acceptació de la situació vital: Aquesta és la vida Haig d'aguantar	TP. 244-245; 264; 326-329 TP. 244-245; 264; 326-329
· Certesa: Lo lògic No viuré aquí sempre Hi ha coses clares ara	TP. 247-252 TP. 582-608 TP. 765
· El pas del temps: El temps/ amb el temps ho pots justificar	TP. 456; 522-530; 765-775
· Optimisme: Resistir/ desafiament/ repte	TP. 460-497
· Incertesa: Ningú no sap què passarà	TP. 510-517
· Autocrítica: Tinc contradiccions/ no sé què passa (avui seriosa/ ahir em moria de riure)	TP. 536-542
· Mantenir distància: Deixar distància	TP. 705-707

4.- Autoestima (positiva i negativa)	
4.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: Saps/ m'has entès?/t'ho he explicat bé/ has entès Porto la ràdio/ marxo i torno Em sembla/ vaig dir/ deia/ puc dir/ dius/ es pot dir/ pensava/ ara dic/ penso/ em refereixo/ t'he dit/ et vaig dir T'ho deixo a tu Miraré de buscar/ d'escriure/ ho diré a la festa	TP. 30-32; 192; 471-475; 477-490 TP. 52-54; 633 TP. 70-71; 105-106; 164-167; 343-346; 439-442; 476; 522; 542; 563-569; 582; 590-596; 602; 610-615; 701; 705-707; 803-807; 840-841; 957-958 TP. 550-562 TP. 703-704; 858-863
· Decisió: Vull donar-te/ vull/ arribar a un lloc/ gravar- ho/ comprar/ veure-ho/ aprendre/ ho volia escriure així/ volia fer decoracions No vull (ser pesadeta/ si un dia no vull)	TP. 44-46; 205-214; 227-237; 261-262; 298-299; 313-314; 327-332; 408-416; 422-435; 610-615; 695; 698-704; 804-806; 834-839; 849-853; 927 TP. 74-76; 192-194; 698-701; 807-815
· Confiança: Paciència Al final arribes Ja ho veureu Triomf Amb el temps ho pots justificar	TP. 232; 236-237; 245; 262; 314; 326-329; 749-759 TP. 460; 476 TP. 476; 488 TP. 499-518 TP. 765-775
· Fortalesa: Resistir/ desafiament/ repte	TP. 460-498
· Autovaloració: Sé què és/ sé què vull/ ho sé Treball "respectiu"/ estudiar Informàtica El meu ajut (el pot necessitar el meu marit)	TP. 465-466; 608-616; 950-951 TP. 568-584; 590-612 TP. 574-576

· Valoració de la pròpia cultura: És molt rica (l'escriptura del meu país)	TP. 927-949
4.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No sé/ no tinc idea/ no se sap	TP. 44; 130; 158; 164; 275-277; 309-312; 327-330; 437-440; 449-450; 457-460; 477-480; 488; 497-498; 516; 531-535; 542; 590-592; 598; 625; 803-805
· Inseguretat: No he entès Por	TP. 408-420 TP. 765-766
· Desconfiança: Fracàs	TP. 508-519
5.- Marit	
· Percepció de control: El meu ajut (el pot necessitar el meu marit)	TP. 574-576
· Desaprovació: Característiques semblants (amb altres nois)	TP. 773-775
6.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Vergonya: Em fa vergonya (demanar-li sempre música a un amic)	TP. 192-194; 705-707
· Ampliar horitzons: Visites (aquí i a W.)	TP. 584
· Dificultat: És molt difícil trobar una amistat	TP. 762-781
7.- Companyes de la casa/ amigues	
· Benestar a la casa: A l'estiu (posaven aquesta cançó)	TP. 73-76
· Complicitat: Ràdio (li demanaré a una amiga) Tradueixo (a moltes amigues)	TP. 115-120; 158-164 TP. 570

Visites (aquí i al W.)	TP. 584
8.- Esperit	
· Gratitud: T'ho agraeixo	TP. 194-203
· Optimisme-paciència	TP. 232; 236-237; 245; 262; 314; 326-329; 749-759
· Seguretat: Resistir/ desafiament/ repte Triomf	TP. 460-498 TP. 499-518
· Ajuda: Rescatar/ curar	TP. 519-522
9.- Situació legal	
· Diners	TP. 570-578; 584; 608
· “Papers”: No tinc “papers”	TP. 616
10.- Cos	
· Benestar subjectiu: Relaxació	TP. 33-34; 828-841
· Ballar: De vegades en tinc ganes/ saps ballar sevillanes?	TP. 36-40; 849-851
11.- La seva família nuclear	
· Pare: Puc agafar el seu cotxe	TP. 608
12.- S'interessa per la terapeuta	
· Els seus gustos: No t'agrada aquesta música? Saps dibuixar, no?/ saps ballar sevillanes?	TP. 110-111 TP. 550-551; 849-851
· Lloc de residència: No hi seràs (vius a V.)	TP. 346-362
· Treball: No està tancat el teu treball	TP. 749-755

· Donant consells: Pots jugar (amb les lletres)	TP. 931-933
13.- Dir no	
· De vegades no/ no/ no creia/ no cal/ no crec/ això no	TP. 38; 107-110; 162-167; 318-319; 335-336; 363-366; 471-472; 501-506; 543-549; 553-554; 582; 584; 705; 767-769; 775; 799-801; 822-827; 832-835; 917-919; 924-925; 950-956
· No recordo/ ha marxat	TP. 44-51; 335-336; 463-464
· No sé/ no tinc idea/ no se sap	TP. 44; 130; 158; 164; 275-277; 309-312; 327-330; 437-440; 449-450; 457-460; 477-480; 488; 497-498; 516; 531-535; 542; 590-592; 598; 625; 803-805
· No tens problema si m'ho portes?/ no t'agrada aquesta música?/ no has dit?	TP. 67-71; 110-111; 315-317
· No?/ no cal?	TP. 70-73; 238-239; 278-279; 281; 298-304; 550-551; 797; 803; 849-851; 873-874
· No vull (ser pesadeta/ si un dia no vull)	TP. 74-76; 192-194; 698-701; 807-815
· Aquí no	TP. 117-118
· No m'agrada del tot (cançó curta/ tants cops/ lenta)	TP. 255-258; 283-285; 305-308
· No és correcte?/ no és lenta?	TP. 280-281; 286-297; 305-306
· No hi seràs (vius a V.)	TP. 346-362
· No hem dit això	TP. 367-375; 378-389
· No he entès	TP. 408-420
· No hi són	TP. 409-412
· No crec que surti res més	TP. 501-506

· Ningú no sap què passarà	TP. 510-517
· Dius que no oblidaràs	TP. 522
· No costa	TP. 578-580
· No viuré sempre aquí	TP. 582-608
· No hi ha només informàtica i traducció	TP. 602
· Coses que no coneixem	TP. 602-604
· No llogaré	TP. 608
· No tinc “papers”	TP. 616
· No puc trobar aquesta oportunitat	TP. 705-707
· No està tancat el teu treball	TP. 749-755
· Por (no em puc quedar amb la por)	TP. 765-766
13.1.- Dir no atribuït a altres persones	
· En abstracte: Tots diuen que no/ no pots fer això/ no et fan cas/ no et comprenen	TP. 460; 476
14.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
14.1.- Preguntes	
· Quina és?/ la nº 1?/ està desordenat?	TP. 54-66; 218-219
· No tens problema si m’ho portes?/ em donaràs les lletres?	TP. 67-71; 127-129
· No?/ no cal?	TP. 70-73; 238-239; 278-279; 281; 298-304; 797; 803; 849-851; 873-874
· On puc escoltar-ho?/ aquí?/ on?	TP. 75-76; 113-120; 617-619; 920-923; 926-927
· No t’agrada aquesta música?/ què	TP. 110-111; 204; 315-317; 389-390;

faràs?/ no has dit?/ m'has entès?/ què vols fer?/ pots?/ ho vols gravar?/ vols ara?/ de quin tipus?/ t'ho emportes?/ et dius Clara i ja està?/ vols el teu cognom?	472-475; 691-694; 698-699; 817-818; 828-829; 844-848; 873-874; 911-918
· De què?/ del CD?/ quin CD?/ la meva selecció?/ què ha de ser?	TP. 121-126; 215-217; 421-423; 427-437; 528-529; 828-831; 904-910
· Com és?/ com t'explico?/ com dir?/ com es diu?	TP. 158; 460; 574; 598
· Apago?/ no és correcte?/ no és lenta?	TP. 220-226; 280-281; 286-297; 305-306
· Realitzar?/ la joventut?/ un repte?/el triomf?/ el fracàs?/ la guitarra?/ el castellà?	TP. 283-284; 445-446; 477-479; 500-501; 510-512; 822-823; 950-951
· Eh?	TP. 448
· Saps dibuixar, no?/ saps ballar sevillanes?	TP. 550-551; 849-851
· Ara?	TP. 620-624; 854-857
· Saps?	TP. 693; 931
· Això?	TP. 696-697
· Què fas, quedar-te amb la por?	TP. 765-767
· Sí?	TP. 901-903; 933-936
· Em deixes? (li pregunta al nadó)	TP. 901-903
14.2.- Imperatius	
· Dóna'm una cançó/ em graves música oriental/ m'ho portes/ deixa'm pensar/ deixa-ho/ mira/ dóna- m'ho com a regal/ deixa- ho a fora (empipada)	TP. 44; 186-192; 205-206; 318-324; 460; 476; 550-554; 576; 695-696; 797-807; 828-829; 937
· A veure	TP. 70; 327-328; 460; 816-817; 926-927

· Demanaré (la ràdio)	TP. 115-120
· Ho diem/ posem resistir	TP. 322-323; 476
· Has de provar (en abstracte)	TP. 765-767
14.2.1.- Imperatius dits a altres persones	
· A un amic paísà: Escolta	TP. 705-707
15.- “Nosaltres dues”	
· Farem	TP. 17-20
· Ho diem	TP. 322-323
· Hem dit això/ no hem dit això	TP. 367-375; 378-389
· Hem tret això	TP. 376-377
· Hem passat directament	TP. 378-380
· Posem resistir	TP. 476
· Coses que no coneixem	TP. 602-604
16.- La seva cultura	
· Lloança de la seva cultura: És molt rica (l’escriptura del meu país) Pots jugar (amb les lletres)	TP. 927-949 TP. 931-933
· Crítica a la seva cultura: Els hi costa escriure en castellà (a les meves paisanes)	TP. 957-959

Taula 21 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 11. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas A)

1r: TP. 9-41	5è: TP. 284-318	9è: TP. 626-644
2n: TP. 65-89	6è: TP. 340-406	10è: TP. 670-766
3r: TP. 150-170	7è: TP. 452-487	11è: TP. 810-817
4t: TP. 188-238	8è: TP. 562-608	

SESSIÓ 12a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Autoestima (positiva i negativa)	
1.1.- Autoestima positiva	
· Autovaloració: No sóc tan lletja! La nostra cançó!	TP. 9-11 TP. 628-634
· Autoafirmació: T'entenc/ entenc/ a veure si entenc/ sé Em sembla/ el que crec/ creia Saps/ dic/ li deia/ ho explicava/ vaig dir/ vull dir/ li vaig dir/ puc dir/ dius/ pots dir	TP. 164-170; 474-477; 562; 596-603; 732-733 TP. 340-342; 474-479; 744 TP. 462; 707-712; 716-719; 730-732; 736-738; 744; 748-753; 756-763
· Confiança: Pacència Coratge/ valentia	TP. 709-716; 730-732; 744 TP. 756-764
· Decisió: No volia/ no estic preparada (per posar-me la roba d'ell/ per ser mare)/ no vull Tinc dret/ volia veure (com era aquí)/ ara tinc els ulls oberts/ vull demostrar (que tinc una característica)	TP. 716; 732 TP. 738; 744; 748-750
1.2.- Autoestima negativa	

· Falta de convicció: No sé/ no tinc idea	TP. 300-304; 452-453; 626-627; 707-708; 718; 730; 738; 744; 745-752
· Inseguretat: No entenc Optimista/ pessimista/ por	TP. 562-563; 701-702; 810-813 TP. 670- 681; 744
· Desvaloració: És una ximpleria (deien)/ em donaven bronca/ deia que sóc una brossa Amb cubs/ primeta/ roba tradicional	TP. 730-732; 744 TP. 730-732
· Falta de decisió: Em costa dir no/ he après a dir no (no sé quan ni a qui)	TP. 748
2.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
2.1.- Sentiments positius	
· Grat-satisfacció: Bonic/ hi són tots/ bé/ millor/ molt bona/ molt bonic/ m'agrada/ el que m'importa/ m'agrada molt	TP. 9; 39-41; 85-89; 153-162; 212-214; 342; 358-363; 399-406; 474-475; 482-487; 688-692; 744; 758-760
· Ironia/ humor: No sóc tan lletja!/ sembla una barra de pa/ quines paraules!/ la nostra cançó!/ tindrè guitarra/ ja l'he tingut prou dies (la ràdio)/ soldats lluitadors	TP. 9-11; 16-36; 364-373; 482-487; 608; 628-634; 635-644; 814-817; 760-766
· Optimisme: Optimista	TP. 670-681
· Força: Força/ fort	TP. 718-721; 730; 748-752
· Desig d'acompliment: Volia veure com era aquí/ vull demostrar que tinc una característica	TP. 744; 748-750
2.2.- Sentiments negatius	
· Malestar: Em feia mal el cor/ fa temps	TP. 284-291; 315-318; 716-718; 730-732

que no ballo/ em pressionaven per divorciar-me (els meus pares i els meus germans)/ maltractament (físic i psicològic)	
· Pessimisme: Pessimista/ pitjor	TP. 670-681; 744
· Tristesia: Em donava llàstima divorciar-me/ aire molt trist	TP. 716; 744
· Rebuig: No volia/ no estic preparada (per posar-me la roba d'ell/ per ser mare)/ no vull	TP. 716; 732
· Por: Amenaça/ tenir por/ risc	TP. 716; 732; 736; 744
· Dificultat: Problema/ difícil/ no és fàcil/ em costa	TP. 732; 744; 748; 752
3.- S'interessa per la terapeuta	
· Treball: Va ser difícil de gravar?/ t'ho has gravat?	TP. 65-89
No ho dones?	TP. 150-162
· Procurant comoditat: Ara tens fred!	TP. 290-294
4.- Situació legal	
· Visat	TP. 710-716; 738
· Divorci: Em pressionaven per divorciar-me (els meus pares i els meus germans)/ m'amenaçava amb el divorci (el meu marit)	TP. 716-718; 732-733
· Diners	TP. 718; 744
· “Papers”	TP. 732-733
· Idioma	TP. 732-733
5.- Marit	

· Divorci: Em pressionaven per divorciar-me (els meus pares i els meus germans)/ m'amenaçava amb el divorci (el meu marit)	TP. 716-718; 732-733
· Maltractament sexual: "Violenciar"/ anar al llit (amb força)	TP. 718-729; 744
· Maltractament psicològic: Plorava/ demanà perdó Demanava diners (als meus pares/ als meus germans) Maltractament psicològic/ homes intel·ligents/ insultar (al meu pare i a mi)/ si necessites alguna cosa em truques	TP. 718; 732; 744 TP. 718; 744 TP. 730-732; 744
· Policia: (m'hi va portar el meu germà)	TP. 730
· Maltractament físic: Maltractament físic/ embarassada/ pastilles/ preservatiu/ bufetada	TP. 730-744
· Desaprovació: No era responsable/ nerviós/ com pot ser responsable amb el seu fill?	TP. 732; 744
· Intent d'apropament: Secrets (li ho volia dir tot/ entre els nois)	TP. 738; 744
6.- La seva família nuclear	
· Pares i germans: Em pressionaven per divorciar-me	TP. 716-718
· Germà: Em va portar a la Policia	TP. 730
· Pare: Deia que no era la seva filla si anava a viure amb ell/ fora de la meua casa (li va dir al marit)	TP. 716; 732; 744
· Mare: Deia que no havia de portar	TP. 732; 744

aquella roba/plorava/ no podien fer res	
· Tia: Era maltractada pel seu marit	TP. 732
· Sogre: També la maltractava	TP. 732
7.- Companyes de la casa/ amigues	
· Desaprovió: No ho podem aguantar (deien les amigues del seu país quan els hi explicava)	TP. 718
8.- Manera de pensar	
· Paradoxa: No tot lo bonic és bonic (i ja està)	TP. 406
· Crítica: Maltractament psicològic/ homes intel·ligents Va fer molt malament (amb els meus germans)	TP. 730-732 TP. 744
· El pas del temps: M'haig d'acostumar (primer a l'aire d'aquí)	TP. 732
· Valors: Secrets (li ho volia dir tot) Aprendríem ràpid Vull demostrar (que tinc una característica)/ si vol alguna cosa ho fa	TP. 738 TP. 462-486 TP. 748-766
· Imatge: Ara tinc els ulls oberts	TP. 744
· Autocrítica: Em costa dir no/ he après a dir no (no sé quan ni a qui)	TP. 748
9.- Dir no	
· No sóc tan lletja!	TP. 9-11
· No ho dones?	TP. 150-162
· No?	TP. 153-155; 682-685; 722

· No	TP. 215-216; 342-352; 748-750; 758-760; 810-815
· No recordo	TP. 235-238; 670-674
· No podia respirar	TP. 284-286
· No hi ha més	TP. 288
· No sé/ no tinc idea	TP. 300-304; 452-453; 626-627; 707-708; 718; 730; 738; 744; 745-752
· Fa temps que no ballo	TP. 315-318
· No ho escolto aquí	TP. 370-372
· No és per a ell?	TP. 378-385
· No tot lo bonic és bonic (i ja està)	TP. 406
· A la majoria no interessava (el francès)	TP. 462
· No és com el francès	TP. 478-480
· No entenc	TP. 562-563; 701-702; 810-813
· Qui no vol?	TP. 583-595
· No cal	TP. 626; 684-687
· No m'ho crec/ no ho creia/ no m'ho imaginava/ no crec	TP. 640-644; 732; 744
· Si no tinc paciència no puc venir aquí	TP. 710-712; 730-732
· No porten tants anys aquí (els meus germans)	TP. 716
· No volia/ no estic preparada (per posar-me la roba d'ell/ per ser mare)/ no vull	TP. 716; 732
· No acceptava (no divorciar-me)/ no puc acceptar-ho ara (aquella situació)	TP. 716; 744
· No puc dir-ho/ no podia/ no em puc moure	TP. 716; 730-734

· No es veu (el maltractament psicològic)	TP. 730
· No hi havia aigua ni res/ no tenia roba	TP. 730-732
· No passa res	TP. 732
· No ho acceptava/ no era responsable/ no es porta bé amb la meva família/ no pagava per menjar/ no tenia treball/ no tenia res/ no pot tornar/ demanar ajut als meus germans (el seu marit)	TP. 732; 744
· No he de tapar res (al meu marit)	TP. 738
· No em queixava/ no podien fer res (els meus pares)	TP. 744
· No sé què	TP. 744
· No és fàcil	TP. 744
· No ho veia abans (com són les coses)	TP. 744
· Ara no	TP. 744
· No ho mereixen (que els digui no)	TP. 748
· Em costa dir no/ he après a dir no (no sé quan ni a qui)	TP. 748
9.1.- Dir no atribuït a altres persones	
· Pare: No ets la meva filla (si anava a viure amb el meu marit)	TP. 716
· Amigues al seu país: No ho podem aguantar	TP. 718
· Familiars: No pots fer res sense paciència	TP. 730-732
· Mare: No has de portar aquesta roba	TP. 732
· Marit: No et donen diners els teus	TP. 744

germans?	
· Paisana: No deixaré el c./ no pots pensar així (no és caparruda)	TP. 752-754
· En abstracte: No és bo, no has de viure amb ell	TP. 756
10.- Esperit	
· Bellesa: Bonic/ molt bonica	TP. 9-11; 399-406
· Optimisme-paciència	TP. 670-681 TP. 709-716; 730-732; 744
· Pessimisme	TP. 670- 681
· Força: Força/ fort	TP. 718-721; 730; 748-752
· Perdó: Demanà perdó	TP. 744
· Seguretat: Coratge/ valentia	TP. 756-764
11.- Cos	
· Autoacceptació: No sóc tan lletja!	TP. 9-11
· Dolor: Em feia mal el cor	TP. 284-291
· Ballar: Fa temps que no ballo	TP. 315-318
· Vulnerabilitat: “Vendre les meves carns” Influeix la meva salut (és un risc)	TP. 716 TP. 732-736
· Maltractament sexual: “Violenciar”/ anar al llit (amb força)	TP. 718-729; 744
· Maltractament físic: Embarassada/ pastilles/ preservatiu/ bufetada	TP. 730-744
· Inferioritat: Primeta	TP. 732
12.- Les sessions de Musicoteràpia	

· Grau d'interès: Aprendríem ràpid	TP. 462-486
13.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
13.1.- Preguntes	
· Eh?	TP. 9-11
· On és?/ en el mateix?	TP. 12-18; 197-203; 298-299; 308-309
· Què és?/ què més?/ què vol dir?/ de què?/ què has dit?	TP. 37-38; 65; 342; 374-377; 394-395; 474; 564-569; 580-586; 596; 695-700; 810-811
· Sí?	TP. 66-68; 72-73
· Va ser difícil?	TP. 69-70
· Per què?/ per què ho vaig posar?	TP. 69-71; 74-75; 670-672; 748
· Pot passar?	TP. 72-73
· T'ho has gravat?	TP. 82-89
· No ho dones?	TP. 150-162
· No?	TP. 153-155; 682-685; 722
· Vol dir?	TP. 163-164
· D'això?/ tot això?	TP. 189-196; 628
· Porto l'aparell?/ poso la música?	TP. 204-208; 209-212
· Quina és?/ quin número?/ és aquest?/ quin és el verb?	TP. 223-230; 233-234; 302-306; 310-311; 604-607
· Falta molt?	TP. 231-233
· Ho tens allà?	TP. 312-313
· Amb una corda?/ sedueix-me?/ passatger?/ tornes?/ tornem?/ espines?/ només les flors?/ embogir?/ en aquest	TP. 345-346; 358-363; 374; 386-393; 396-405; 454-461; 562; 576-579; 584-585

gran?/ pesa?/ qui no vol?	
· Com?/ com es diu?	TP. 378; 716; 722-729; 752
· Saps?/ coneixes?	TP. 462; 466-467; 478; 738
· És correcte?	TP. 484-485
· Té festa la B.? (li pregunta a la Tr. Social)	TP. 684-690
· A algú?/ una característica?/ d'altres persones?/ del moment?	TP. 701-706; 745-746; 749-750
· Com pot ser responsable amb el seu fill? (el meu marit)	TP. 732
13.1.1.- Preguntes atribuïdes a altres persones	
· Mare: Per què et poses aquest roba?	TP. 732
· Marit: No et donen diners els teus germans?	TP. 744
13.2.- Imperatius	
· A veure	TP. 65; 197-198; 238; 290-297; 305-307; 353-357; 452-453; 562-563; 572-575; 630-632; 693-694; 752; 813
· Primer escolto aquesta/ les he d'escoltar	TP. 188-191; 235-238
· Digue-m'ho	TP. 204-208
· Busquem	TP. 217-222
· Posa aquesta/ mira	TP. 312-314; 630-632; 732-733
13.2.1.- Imperatius atribuïts a altres persones	
· Marit: Demana diners als teus pares/ si necessites alguna cosa em truques	TP. 718; 732
· Pare: Fora de la meva casa (li va dir al seu marit)	TP. 744

· Paisana: No pots pensar així	TP. 752
· En abstracte: No has de viure amb ell	TP. 752
14.- “Nosaltres dues”	
· Busquem	TP. 217-222
· La nostra cançó!	TP. 628-634
15.- La seva cultura	
· Crítica als costums de la seva cultura: Treure el c. (per trobar feina)	TP. 752
16.- Sexe	
· Vulnerabilitat: “Vendre les meves carns”	TP. 716
Embarassada/ pastilles/ preservatiu	TP. 730-744
· Maltractament sexual: “Violenciar”/ anar al llit (amb força)	TP. 718-729; 744

Taula 22 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 12. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas A)**1r: TP. 72-87****3r: TP. 211-398****2n: TP. 107-166****4t: TP. 416-572****SESSIÓ 13a**

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
· Gratitud: Gràcies	TP. 72-79
· Grat-satisfacció: Interessa/ m'importa/ el més important/ molt important Millor/ és més llarga ara/ està bé/ m'agradava/ és molt bonic (no ho haig de dir jo)/ crec que he millorat Què llestos!/ més divertida	TP. 117-131; 142-154; 274; 468-474 TP. 142-148; 265-267; 283-286; 299-304; 311-314; 382-387; 427-429; 455-458; 507-508; 517-518; 543-545; 557-558 TP. 211-215; 429-432; 546-558
· Desig d'acompliment: Si vull/ vull quelcom diferent/ aquest més fort	TP. 132-135; 321-326; 564-568
· Reconeixement: Ets sensible	TP. 227-238
· Ironia/ humor: Puc fer una altra?/ la meva mà pujava/ et busques molta feina!/ millor que tu segur que no (no tenia cap gust)/ és molt bonic (no ho haig de dir jo)/ crec que he millorat/ no m'esperis!/ no em miris!/ escriu el que puguis/ no ho escriguis!/ molt	TP. 271-272; 294-296; 315-316; 360-364; 382-387; 416-420; 425-426; 448-454; 529-534; 500-501; 569-572

divertida (en aquesta casa d'acollida)/ quan vulguis! (ho farem tu i jo en dos minuts)	
· Benestar subjectiu: Relaxació	TP. 459-468; 521-527
1.2.- Sentiments negatius	
· Desgrat: Pesat/ em molestava/ em molesta	TP. 80-87; 295-298; 466-467
· Confusió: M'he equivocat/ no sé què passa (amb mi aquests dies)	TP. 353-360; 377-381
· Rebuig: No ho volia posar	TP. 387-392
· Dificultat: És difícil	TP. 421-425
2.- Imaginació	
· Paisatge: Caixa antiga/ joies Pedres	TP. 273-274; 287-293 TP. 387- 397
· Nova vida: Marit/ família Vida tranquil·la T treball	TP. 275-282; 367-372 TP. 275-282 TP. 275-282; 367-372
· Casa: Escales	TP. 358-360
· Estat intern: Esperar Volant	TP. 377-380 TP. 396-398
3.- Les sessions de Musicoteràpia	
· La seva visió particular: Varietat Divertida/ molt divertida Ensenyar música Relaxació/ tocar la guitarra Paraules Ràdio	TP. 429-432; 504-506 TP. 429-432; 500-501; 546-558 TP. 433-451; 475-487 TP. 459-468; 521-527 TP. 468-470 TP. 470-472; 528-534

Ballar	TP. 524-527; 559-568
4.- Autoestima (positiva i negativa)	
4.1.- Autoestima positiva	
· Autovaloració: Sabia que hi havia algú	TP. 295-302
Millor que tu segur que no (no tenia cap gust)	TP. 360-362
És molt bonic (no ho haig de dir jo)/ crec que he millorat	TP. 382-387
Aprendre música/ paraules	TP. 433-451; 468-470
Em concentro més	TP. 466-468
· Decisió: Si vull/ vull quelcom diferent/ aquest més fort	TP. 132-135; 321-326; 564-568
· Autoafirmació: T'he entès	TP. 72-75
He dit/ dic/ crec/ pensava/ això ho dic!	TP. 142-148; 164-165; 382-387; 441-447; 477-482; 508-511; 529-534
M'importa l'opinió (de la resta)	TP. 142-154
No m'has entès	TP. 164-166
T'ho emporto	TP. 343-350
Veus?/ quan vulguis! (ho farem tu i jo en dos minuts)	TP. 533-540; 569-570
· Confiança: Esperança/ paciència/ esperar	TP. 375-380
4.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No sé/ no tinc cap paraula/ no ho he posat/ no puc escriure-ho/ no sé què passa/ no tinc idea/ no sé com s'escriu	TP. 117-128; 142-147; 287-294; 365-366; 370-372; 377-381; 387-392; 421-426; 507- 510; 560-564
· Inseguretats: No t'entenc	TP. 325-328

· Falta de decisió: No ho volia posar	TP. 387-392
5.- Cos	
· Benestar subjectiu: Relaxació	TP. 459-468; 521-527
· Ballar	TP. 524- 527; 559-568
6.- Esperit	
· Gratitud: Gràcies	TP. 72-79
· Sensibilitat: Ets sensible	TP. 227-238
· Tranquil·litat: Vida tranquil·la	TP. 275-282
· Optimisme-paciència: Esperança/ paciència/ esperar	TP. 375-380
· Bellesa: És molt bonic (no ho haig de dir jo)	TP. 382-387
· Llibertat: Amb més llibertat	TP. 528-534
· Força: Vull aquest més fort	TP. 564-568
7.- S'interessa per la terapeuta	
· Treball: Tu ho veus (no hi participes) Et busques molta feina!	TP. 107-116 TP. 315-316
· Lloant: Ets sensible	TP. 227-238
· Compromís: T'ho emporto	TP. 343-349
· Procurant comoditat: No m'esperis!/ no em miris!/ escriu el que puguis/ no ho escriguis!	TP. 416-420; 425-426; 448-454; 529-534
8.- Dir no	
· No?	TP. 117-128; 132-138; 155-165; 265-267; 380-382; 502-506; 541-550; 560-562

· No sé/ no tinc cap paraula/ no ho he posat/ no puc escriure-ho/ no sé què passa/ no tinc idea/ no sé com s'escriu	TP. 117-128; 142-147; 287-294; 365-366; 370-372; 377-381; 387-392; 421-426; 507-510; 560-564
· No m'has entès	TP. 164-166
· No ha rigut	TP. 221-226
· No	TP. 227-234; 276-286; 305-312; 337-340; 441-444; 448-450; 500-501; 507-510
· No l'he obert/ no he obert els ulls	TP. 274; 466
· No tenia plans/ no penso ara	TP. 275- 276; 375-378
· No ho trobaré	TP. 321-326
· No t'entenc	TP. 325-328
· No cal	TP. 329-344; 351-352
· No m'ho emportaré avui	TP. 351-352
· Millor que tu segur que no (no tenia cap gust)	TP. 360-364
· No ho haig de dir jo (és molt bonic)	TP. 382-387
· No he passat per aquí	TP. 387-392
· No ho volia posar	TP. 387-392
· No m'esperis!/ no em miris!/ no ho escriguis!	TP. 416-420; 425-426; 529-534
· Paraules que no diem	TP. 468-470
· Si no ens agrada ho traiem	TP. 515-522
· No la demanaré	TP. 528-532
9.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
9.1.- Preguntes	

· Una xerrada?	TP. 107-109
· No?	TP. 117-128; 132-138; 155-165; 265-267; 380-382; 502-506; 541-550; 560-562
· Sí?	TP. 136-141
· Saps?	TP. 142
· Es pot esborrar?	TP. 155-158
· No influeix?	TP. 155-165
· Què ha dit?/ què et creus? qui ets tu?	TP. 213-221
· Ella?/ tu?/ i els altres?/ qui ho ha preparat?	TP. 222-233; 244-245
· De què?	TP. 239-250
· On és?	TP. 251-259
· Qui?	TP. 260-265
· Has posat més?	TP. 266-270
· Puc fer una altra?/ em dones una altra?	TP. 271-272; 358
· És la mateixa cançó?/ la tinc jo?/ l'esborraràs?	TP. 305-313; 328-331
· Data?/ ocells?/ balls?	TP. 316-320; 337-340; 564-565
· Com?	TP. 373-375
· Amb què comencem?	TP. 416-417
· Què he de dir?/ què és?/ què has escrit?/ què més?	TP. 441-444; 488-492; 526-531; 542-543; 552-553
· Seguim?/ diem?	TP. 484; 559-560
· És correcte?/ m'has de corregir/ no és?	TP. 502-516; 541-550
· No pots dir?	TP. 560-562
9.2- Imperatius	
· A veure	TP. 132-134
· Vinga	TP. 416-417

· No m'esperis!/ no em miris !/ escriu el que puguis!/ això que has dit/ no ho escriguis!/ vine aquí	TP. 416-420; 425-426; 448-454; 493-499; 529-534; 569-570
· Escrivim/ si no ens agrada ho traiem/ hem d'explicar	TP. 441-446; 515-525
· Quan vulguis! (ho farem tu i jo en dos minuts)	TP. 569-570
10.- Manera de pensar	
· Valors: Amb més llibertat	TP. 528-534
11.- Plans de futur	
· Estabilitat: Vida tranquil·la	TP. 275-282
· Treballar	TP. 275-282; 367-372
· Família: Marit/ família	TP. 275-282; 367-372
12.- “Nosaltres dues”	
· Amb què comencem?	TP. 416-417
· Escrivim	TP. 441-446
· Seguim?	TP. 484
· Si no ens agrada ho traiem	TP. 515-522
· Hem d'explicar	TP. 523-525
· Diem	TP. 559-560
· Ho farem tu i jo en dos minuts! (quan vulguis)	TP. 569-570
13.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Amor com a ideal: He imaginat un nou marit	TP. 275-282; 367-372

Taula 23 (A): Anàlisi semàntica de la Sessió 13. Cas A.

Fragments d'anàlisi (Cas B)**1r: TP. 21-90****3r: TP. 204-423****2n: TP. 103-194****SESSIÓ 1a**

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Cos	
<ul style="list-style-type: none"> · Ballar: Una música que es pugui ballar M'agraden els balls de l'Índia Vaig estar ballant a C. Del meu estil? Em fa vergonya! Preparar una coreografia Ha estat bé 	<ul style="list-style-type: none"> TP. 59-63; 229-232; 393-394 TP. 221-228; 338-350; 363-393 TP. 308-311 TP. 334-337 TP. 356-362 TP. 363-390 TP. 407-410
<ul style="list-style-type: none"> · Tremolor: Em tremolen les mans ara! 	TP. 87-90
<ul style="list-style-type: none"> · Cap: M'ha entrat al cap 	TP. 107-108
<ul style="list-style-type: none"> · Son: No m'adormiré 	TP. 327-334
<ul style="list-style-type: none"> · Benestar subjectiu: M'he sentit bé 	TP. 401-410
2.- Esperit	
<ul style="list-style-type: none"> · Insight interior: Quan estic de sentiments diferents 	TP. 182-194
<ul style="list-style-type: none"> · Optimisme-paciència: Potser m'agradaria que em passés 	TP. 235-240
<ul style="list-style-type: none"> · Seguretat: De vegades em dóna ànims 	TP. 281-284
3.- Autoestima (positiva i negativa)	

3.1.- Autoestima positiva	
· Decisió: Busco música per ballar Això sí que ho he vist Ho volia provar	TP. 62-63 TP. 63-68; 133-134; 136-145 TP. 133-134
· Autoafirmació: Et dic/ dic/ per dir-te/ et vaig dir/ he dit Penso Vaig entendre/ entenc Explicar-te Em sembla No sé què és el que ha sortit!	TP. 103-106; 189-194; 235-240; 267-268; 285-286; 288-289; 291-292; 294; 338- 340; 344-345; 359-360; 393-394 TP. 235-240; 393-394 TP. 267-268 TP. 338-339 TP. 124-132; 259-266; 323-326 TP. 107-115
· Autovaloració: Vaig estar ballant a C. Et faré una coreografia de l'Índia Em veig	TP. 308-311 TP. 379-390 TP. 103-106
· Confiança: Portaré el DVD De vegades em dóna ànims	TP. 210-213; 361-378 TP. 281-284
3.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No sé/ no sabia Suposo	TP. 59-60; 62; 64; 68; 103-104; 106; 107- 115; 118-123; 133-134; 147-152; 154; 267-268; 285-286; 335-338; 340; 344- 346; 351-358; 359-360; 368-378 TP. 59-62; 64; 116-117
· Desvaloració: No sé fer-ho servir/ no sé com va No sé què ha sortit!	TP. 63-68 TP. 107-115
· Falta de confiança: A veure si puc No sé si ho podré fer Em perdo! Jo què sé	TP. 79-82 TP. 116-123 TP. 107-115 TP. 235-236; 239-240; 393-394

· Inseguretat: Et porto el DVD Et faré de l'Índia	TP. 365-368 TP. 383-384
4.- La casa d'acollida/ amigues	
· Televisió: El que escolto és per la tele Ho hauré de posar a la tele	TP. 298-300 TP. 344-350
5.- Plans de futur	
· Amor: Potser m'agradaria que em passés	TP. 232-250
6.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
6.1.- Sentiments positius	
· Grat-satisfacció: Està bé/ <i>bueno</i> M'agrada més/ m'agrada/ m'agradaria/ em va començar a agradar/ m'ha agradat M'encanta Millor	TP. 21-33; 136-145; 182-184; 190-194; TP. 59-63; 185-194; 221-225; 229-232; 235-236; 239-240; 255-258; 271-280; 298-301; 308-310; 312; 315-316; 338- 344; 393-394; 401-406; 409-410 TP. 204-209; 338-344 TP. 338-344; 379-384
· Desig d'acompliment: Busco Ho volia provar Em fa per cantar	TP. 59-62 TP. 133-134 TP. 107-108
· Ironia/ humor: Ara em tremolen les mans! Ara m'ha entrat al cap i em dóna per cantar! Em perdo! No sé què ha sortit! Em fa vergonya!	TP. 83-90 TP. 107-108 TP. 107-115 TP. 107-115 TP. 361-362
· Optimisme: Potser m'agradaria que	TP. 235-240

em passés	
· Benestar subjectiu: M'he sentit bé	TP. 401-410
6.2.- Sentiments negatius	
· Dificultat: No sé usar-ho/ com va/ tocar-ho	TP. 59-72; 103-106
Em perdo!/ l'he perdut/ el vaig perdre	TP. 107-110; 298-306; 316-318
Costa	TP. 122-124
No es pot	TP. 214-220
No me'n recordo/ no em ve ara	TP. 232-234; 298-300
M'he equivocat	TP. 356-358
· Malestar: Ara em tremolen les mans!	TP. 87-91
Quan em sento malament l'escolto	TP. 281-284
Em fa vergonya!	TP. 361-362
· Indiferència: El primer cop hi vaig passar	TP. 267-268
Tant me fa	TP. 312-315
7.- La seva cultura	
· Lloança de la seva cultura: Sòc de B.	TP. 204-228
però m'agraden les pel·lícules de l'Índia	
De l'estil de l'Índia	TP. 338-339; 344-345; 379-384
8.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Grau d'interès: La propera vegada portaré el DVD portàtil	TP. 210-213; 361-371
Et faré una coreografia	TP. 379-390
· Grat: M'he sentit bé/ ha estat bé	TP. 401-402; 404-405; 409-410
9.- Situació legal	
· Mare soltera: Ha estat malalta, per	TP. 47-51

això no està a l'escola bressol	
· Treball: Vaig estar ballant a C.	TP. 308-311
10.- Dir no	
· No està a l'escola bressol	TP. 47-50
· No sé/ no sabia	TP. 59-60; 62; 64; 68; 103-104; 106; 107-115; 118-123; 133-134; 147-152; 154; 267-268; 285-286; 335-338; 340; 344-346; 351-358; 359-360; 368-378
· No Tampoc	TP. 103-104; 147-152; 152-158; 210-213; 218; 220; 222; 232-234; 241-244; 246; 250; 255-256; 303-304; 327-334; 358; 361-371; 393-394; 411-423 TP. 59-72; 298-300
· No?	TP. 116-117
· No es pot	TP. 214-217
· Que no estigui aquí	TP. 251-254
· No escolto música/ no he escoltat No em ve ara	TP. 298-301; 323-326 TP. 298-300
10.1.- Dir no a altres persones	
· A la filla: Això no/ aquí no es toca/ que no	TP. 146; 294; 392
11.- Filla	
· Escola bressol: Ha estat malalta, per això no està a l'escola bressol	TP. 47-51
12.- Manera de pensar	
· Pensament relatiu: De vegades Em sembla	TP. 21-22; 281-284 TP. 124-132; 259-266; 323-326

Sovint	TP. 133-135; 272-280
Més o menys	TP. 298-302; 304-306; 308-310; 315-316
· Prudència: Potser	TP. 59-78; 182-185; 235-236; 239-240
· Contradicció: M'agrada la música que es pugui ballar/ m'agraden els balls de l'Índia/ vaig estar ballant a C./ et faré una coreografia Em fa vergonya!	TP. 62-63; 204-209; 221-225; 232-233; 308-311; 338-350; 379-384 TP. 361-362
· Pensament absolut: Això no ho fet servir mai	TP. 116-123
· Imatge: Sembla el que es posa a les portes i sona en obrir-les Flamenc? És com mexicà	TP. 124-129 TP. 133-135 TP. 400-401
· Diferenciació: Quan ho fas amb els dits és diferent Ho escolto quan estic de sentiments diferents	TP. 124-132 TP. 182-194
· Sinceritat: La veritat és que escolto més aquesta que l'altra La veritat és que l'he triat pel ritme	TP. 181-190 TP. 393-394
· Pensament dicotòmic: Aquesta música està bé però l'escolto en altres moments Sóc de B. però m'agraden les músiques de l'Índia No escolto música, el que escolto és a la tele	TP. 182-194 TP. 204-209 TP. 298-299
· Acceptació de la situació vital: Tal com està la situació ara	TP. 235-240
· Optimisme: De vegades em dóna ànims	TP. 281-284

· Valors/ antiguitat: Va passar molt de temps/ fa molt de temps	TP. 267-272; 338-344
M'agrada la música més vella d'ella	TP. 298-302
La música de quan començà la seva carrera	TP. 308-310
Els CD's d'abans/ la música més antiga	TP. 312-316; 319-320
· Autocrítica: M'he equivocat	TP. 356-358
12.1.- Records	
· Negació de records: No em recorda a res	TP. 232-235; 391-394
· Amor: Potser m'agradaria que passés	TP. 235-240
· Música: Vaig escoltar a Sergio Rivero a <i>Operación Triunfo</i> / fa un any que em vaig comprar un disc seu	TP. 259-280
M'agrada la més antiga	TP. 298-306; 308-310; 312-313; 316-320
· Ball: Vaig estar ballant a C.	TP. 308-311
13.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Amor com a ideal: Potser m'agradaria que passés	TP. 232-240
· Relacions actuals: Tal com està la situació ara	TP. 235-240
14.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
14.1.- Preguntes	
· I això?/ a les puntes?	TP. 34-41; 42-46; 51-58; 116-123
Quin és el ritme?/ el què?/ l'altra?	TP. 136-145; 173-181; 285-290
Puc fer així?	TP. 159-172

· Saps?	TP. 59-63; 124-132; 204-209; 229-231; 235-240; 393-400
· Flamenc?/ de cançons?/ del meu estil?	TP. 133-135; 281-282; 284; 335-337
· D'acord?	TP. 204-209; 338-350
· Per què?	TP. 232-234
· Quan?	TP. 271-272
14.2.- Imperatius	
· A veure	TP. 81-82; 133-134; 338-339; 359-360
· Mira	TP. 107-108; 298-300; 303-309; 313-317
· Espera	TP. 173-176
14.2.1.- Imperatius dits a altres persones	
· A la filla: Agafa-ho	TP. 146
Deixa-ho aquí	TP. 162
Aquí no es toca	TP. 293-297
· A si mateixa: Vinga	TP. 267-268
15.- S'interessa per la terapeuta	
· Compromís: La propera vegada portaré el DVD portàtil Et faré una coreografia	TP. 210-213; 361-371 TP. 379-390
16.- “Nosaltres dues”	
· Quan hem fet el duet	TP. 401-410

Taula 13 (B): Anàlisi semàntica de la Sessió 1. Cas B.

Fragments d'anàlisi (Cas B)

1r: TP. 1-28

3r: TP. 241-272

2n: TP. 35-236

4t: TP. 279-346

SESSIÓ 2a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
<ul style="list-style-type: none"> · Ironia/ humor: Per dormir Em fa mal l'esquena!/ sort de la manta! No dibuixo des del col·legi!/ ho intentaré Amb aquestes cortines! Una cançó!/ no he escrit mai cap cançó! No em sé les notes ni ho sé llegir! 	<ul style="list-style-type: none"> TP. 17-18 TP. 35-40; 43-44 TP. 145-148; 151-152 TP. 230-232 TP. 279-280; 283-284 TP. 307-318
<ul style="list-style-type: none"> · Grat-satisfacció: És millor/ molt bé Està bé aquí/ anirà bé/ <i>bueno</i>/ estava bé/ bé Abans que em diguessis les coses ja me les imaginava M'han agradat/ m'ha agradat molt/ m'agrada més/ m'agraden/ m'agradaria No m'ha molestat estar sola 	<ul style="list-style-type: none"> TP. 1-6; 199-200; 307-310 TP. 8-12; 22-24; 35-36; 39-40; 42; 123-124; 169-174; 176-178; 183-184; 199-200; 233-236; 257-258; 307-310; 319-326 TP. 47-52 TP. 117-126; 139-144; 157-158; 203-204; 229-230 TP. 233-236
<ul style="list-style-type: none"> · Desig d'acompliment: M'asec en una cadira Ho faré primer a llapis Pintaré una mica de cel 	<ul style="list-style-type: none"> TP. 45-46 TP. 157-158 TP. 161-162

· Optimisme: Ho intentaré He pensat en el futur Així m'agradaria que fos la meva casa	TP. 145-152 TP. 215-232 TP. 215-232
· Força: Groc fort per dibuixar el sol	TP. 161-164
· Benestar subjectiu: Molt relaxada/ m'ha relaxat molt M'he sentit feliç He estat bé tot el temps	TP. 35-38; 127-130 TP. 215-232 TP. 233-236
1.2.- Sentiments negatius	
· Indiferència: És igual	TP. 22-24
· Desgrat: Quina mala sort! M'agradat menys la tercera cançó Molt forta Agressiva No ha sortit gaire bé/ no ho he fet	TP. 25-28 TP. 131-138 TP. 135-136 TP. 137-138 TP. 178-182; 184
· Malestar: Em fa mal l'esquena!	TP. 35-40
· Dificultat: No dibuixo des del col·legi! No me'n recordo No he escrit mai una cançó! No he fet res més No em sé les notes ni ho sé llegir	TP. 145-148 TP. 265-266 TP. 279-284 TP. 307-312 TP. 307-318
2.- Manera de pensar	
· Pensament dicotòmic: Al meu poble les cases són de fusta (aquí no) L'última cançó m'agradat molt, la tercera no He estat sola, però m'he sentit bé Al meu país abans no se celebrava, ara	TP. 53-78 TP. 117-145 TP. 233-236 TP. 327-340

algunes vegades Tocava molt bé la guitarra/ jo només faig lo del ball	TP. 307-318
· Valors: El seu país (passat) Novetats (futur)	TP. 53-78; 251-272; 308-311 TP. 87-96; 114-116; 215-236; 245-250; 279-306
· Optimisme: Ho intentaré He pensat en el futur Així m'agradaria que fos la meva casa	TP. 145-152 TP. 215-232 TP. 215-232
· Pensament absolut: M'he sentit feliç tot el temps/ estava bé tot el temps No he escrit mai cap cançó! Solen ser històries d'amor	TP. 217-228; 235-236 TP. 279-284 TP. 269-272
· Autocrítica: Només he fet lo del ball	TP. 307-318
· Admiració: Tocava la guitarra molt bé!	TP. 307-318
· Pensament relatiu: De vegades se celebra al meu país	TP. 327-334
· Contradicció: Al meu país no es fa res especial el dia dels enamorats/ algunes vegades se celebra	TP. 327-340
2.1.- Records	
· El seu país: He imaginat el meu poble Una escriptora escriu històries d'amor El dia dels enamorats: no se celebra al meu país L'any passat vaig veure el dia dels Enamorats aquí	TP. 53-78 TP. 251-272 TP. 327-346 TP. 327-340
· Amic de la germana: Tocava la guitarra molt bé	TP. 307-318
3.- Plans de futur	

· Projecció: He pensat en el futur	TP. 215-232
· Habitatge: Així m'agradaria que fos la meva casa	TP. 215-232
4.- Dir no	
· No Tampoc	TP. 41-42; 45-46; 63-64; 93-94; 105-106; 111-112; 114-116; 217-224; 233-234; 236; 245-246; 248; 260-262; 265-266; 307-308; 310; 333-334 TP. 315-316
· No ho havia vist mai/ no he vist ningú No he imaginat ningú	TP. 114-116; 233-234 TP. 233-234
· No sé/ no ho sabia	TP. 131-137; 245-246; 315-316; 327-332
· No dibuixo des del col·legi!	TP. 145-148
· No m'ha sortit massa bé	TP. 169-182
· No ho he fet/ no he escrit mai una cançó!	TP. 183-187; 279-284
· No junt	TP. 217-222
· No m'ha molestat	TP. 235-236
· No era meva/ no hi havia res meu	TP. 245-246; 248
· No escriu/ no eren per a nens	TP. 260-262; 264
· No ho recordo	TP. 265-266
· No es fa res especial Si no hi ha res	TP. 333-334 TP. 341-346
5.- Esperit	
· Llibertat: M'he imaginat en un lloc a l'aire lliure	TP. 47-52
· Optimisme-paciència: Així	TP. 215-232

m'agradaria que fos la meva casa He pensat en el futur	TP. 215-232
· Insight interior: M'he sentit feliç M'he trobat bé sola	TP. 215-232 TP. 233-236
· Felicitat: M'he sentit feliç	TP. 215-232
6.- S'interessa per la terapeuta	
· Empatia: Quina mala sort! Abans que m'ho diguessis ja m'ho imaginava	TP. 25-28 TP. 47-52
7.- La seva família nuclear	
· Germana: Ma germana tenia un amic que tocava la guitarra	TP. 307-318
8.- La casa d'acollida/ amigues	
· Respecte cap els companys: Hi ha reunió els dimecres	TP. 1-20
· Nens: Juguen en aquesta habitació	TP. 1-20
9.- Situació legal	
· Habitatge: Així m'agradaria que fos la meva casa	TP. 215-232
10.- La seva cultura	
· Lloança de la seva cultura: Així són les cases del meu poble És una escriptora del meu país	TP. 53-78 TP. 251-272
· Costums: No se celebra el dia dels enamorats	TP. 327-346
· Influències externes: Amb la	TP. 327-346

influència d'altres països	
11.- Cos	
· Dormir: Serà per dormir	TP. 1-21
· Relaxació: Amb aquesta manta anirà bé Estic molt relaxada/ m'ha relaxat molt Quan has dit deixa el pes del cos	TP. 22-28 TP. 36-46; 117-130 TP. 50-52
· Dolor: Em fa mal l'esquena	TP. 36-46
· Comoditat: Seuré a la cadira	TP. 36-46
· Benestar subjectiu: M'he sentit feliç He estat bé tot el temps	TP. 215-232 TP. 233-236
· Ballar: He fet lo del ball	TP. 307-315
12.- Autoestima (positiva i negativa)	
12.1.- Autoestima positiva	
· Decisió: Amb això m'anirà bé M'asec en una cadira Ho intentaré Ho faré primer a llapis Pintaré una mica de cel El terra aniria per aquí Així m'agradaria que fos la meva casa He de pensar en un tema	TP. 22-24 TP. 45-46 TP. 145-152 TP. 157-158 TP. 161-162 TP. 183-184 TP. 215-232 TP. 297-298
· Autovaloració: Abans que m'ho diguessis ja m'ho imaginava Per això t'ho he dibuixat així	TP. 47-52 TP. 183-192
· Valoració de la pròpia cultura: M'he imaginat el meu poble Una escriptora molt coneguda al meu	TP. 53-78 TP. 251-272

país	
· Autoafirmació: Crec Per dir-te/ et dic/ t'ho diré/ et vaig dir/ t'he dit He pensat/ he de pensar La conec	TP. 131-134 TP. 158-160; 185-188; 209-212; 245- 250; 265-268; 307-312; 327-334 TP. 225-230; 297-298 TP. 265-266
· Confiança: Ho intentaré Així m'agradaria que fos la meva casa He pensat en el futur	TP. 145-152 TP. 215-232 TP. 215-232
12.2.- Autoestima negativa	
· Inseguretat: Com t'explico?/ com dir-te? Com ho faig? T'he dibuixat aquí les finestres	TP. 53-56; 169-172; 205-206; 235-236; 245-246 TP. 161-162 TP. 188-189
· Falta de convicció: No sé/ no ho sabia	TP. 131-137; 245-246; 315-316; 327-332
· Falta de confiança: Ho intentaré	TP. 145-152
· Desvaloració: No dibuixo des del col·legi! No m'ha sortit massa bé Jo no he escrit mai una cançó! Jo només he fet lo del ball No sé les notes ni llegir-ho	TP. 145-148 TP. 174-178 TP. 279-284 TP. 307-312 TP. 312-316
13.- Amics /relacions sentimentals/ amor	
· Amor com a ideal: Una escriptora que escriu històries d'amor	TP. 251-272
· Amic de la germana: Tocava la guitarra molt bé	TP. 307-318
· Diferències entre cultures: El dia dels enamorats no se celebra al meu país	TP. 327-346

14.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
14.1.- Preguntes	
· Venim aquí?/ on em poso?/ com t'explico?/ com t'ho dic?/ com ho faig?	TP. 1-14; 22-28; 53-57; 161-164; 169-177; 205-208; 235-236; 245-250
· Saps?	TP. 72-78; 131-137; 139-145; 169-177; 188-191; 205-208; 215-232; 235-236; 241-244; 246-250; 255-260; 265-266
· Una paraula?/ quina cançó?	TP. 215-218; 279-286
· Ah, sí?	TP. 327-328
14.2.- Imperatius	
· A veure	TP. 22-28; 36-40; 53-54; 101-102; 131-136; 151-152; 159-160; 165-168; 183-184; 188-191; 245-250; 265-266
· He de pensar en un tema	TP. 272-306
14.2.1.- Imperatius atribuïts a altres persones	
· Terapeuta: Deixa el pes del cos	TP. 50-52
15.- “Nosaltres dues”	
· Venim aquí?	TP. 1-14
16.- Imaginació	
· Poble: M'he imaginat el meu poble	TP. 53-78
· Paisatge: He imaginat un lloc a l'aire lliure	TP. 48-52
Estiu	TP. 53-60

Camí i bosc	TP. 61; 62; 79-86
Hi havia camp i herba humida	TP. 52-57; 158-160
Sol	TP. 161-168
· Casa de camp: Com les del meu poble, de fusta	TP. 61-78
El que més m'ha agradat	TP. 145-157
Així m'agradaria que fos la meva casa	TP. 215-232
· Coses noves: No he vist coses conegudes a la casa	TP. 87-96
No les havia vist mai	TP. 114-116
Era una habitació nova	TP. 245-250
Una cançó nova	TP. 279-306
· Llibres: Hi havia llibres al dormitori	TP. 97-116; 251-272
· Dormitori: He entrat en una habitació amb llibres i una cama	TP. 97-116
Amb les cortines blaves	TP. 237-272
Un dormitori d'una altra persona	TP. 237-250
· Terrassa: Per asseure's Per mirar des de dalt	TP. 169-183 TP. 209-214
· Habitacions: Menjador	TP. 183-192
Amb finestres de color taronja i lila	TP. 193-204
Cortines de colors	TP. 205-208; 240-244
· Futur: He pensat en el futur	TP. 215-232
· Estat intern:	
Felicitat	TP. 215-232
Solitud	TP. 233-236
Amor	TP. 251-272

Taula 14 (B): Anàlisi semàntica de la Sessió 2. Cas B.

Fragments d'anàlisi (Cas B)

1r: TP. 1-104   4t: TP. 249-257

2n: TP. 118-155   5è: TP. 267-472

3r: TP. 165-232   6è: TP. 485-527

SESSIÓ 3a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
· Ironia/ humor: Una qualitat! Ballar de manera còmica Ara sé més castellà que el meu idioma! A veure si tenim més idees! No em ve res al cap!	TP. 1-2 TP. 132-133 TP. 269-270 TP. 399-401 TP. 449-450
· Grat-satisfacció: Millor La platja no em deixa pensar M'agrada Content/ somriure/ alegre Feliç/ somniar Estaria bé/ <i>bueno</i>	TP. 11-14; 397-398; 413-414; 419-420; 435-438 TP. 55-58 TP. 80-84; 500-504 TP. 132-133; 271-274; 337-340; 360; 364; 370-374; 378-398; 443-446 TP. 281-286; 290-291; 321-322; 325-326; 443-446 TP. 453-456; 525-527
· Desig d'acompliment: Voldria pensar Parlar dels pares Posaria la paraula Fem les dues Et vull més a prop	TP. 55-58 TP. 165-174; 203-204; 208-209; 214-215 TP. 271-274 TP. 309-310; 312 TP. 360-362; 364; 368; 370; 373-374; 378; 380; 391-392; 394; 443-446

· Benestar subjectiu: La platja em treu tots els problemes	TP. 55-71
· Força: Una persona lluitadora	TP. 144-145; 271-274; 319-320; 323-324; 329-330; 443-446
· Optimisme: Paciència dels pares Ànims Retrobament T'espero a casa	TP. 189-191 TP. 225-232 TP. 335-398 TP. 399-424; 444-446; 451-460
1.2.- Sentiments negatius	
· Dificultat: Espera que m'ho pensi No em ve res al cap/ no he pensat/ m'he oblidat Em confonc No sé com representar-ho/ no sé si em vindrà bé/ potser no s'ha vist bé Problemes No està obert/ no tinc la que m'agrada Difícil	TP. 1-8 TP. 1-10; 175-178; 118-119; 134-137; 342-344; 425-431; 449-450 TP. 93-98; 103-104 TP. 129-132; 134-137; 140-143; 249-252 TP. 189-192 TP. 395-398; 497-498; 500-504 TP. 508-524
· Tristesia: Ballo una cançó trista Llàgrimes/ patir/ plorar	TP. 132-133 TP. 281-284; 295-330; 335-398; 402-424; 443-446; 451-452; 457-458
· Desgrat: No sóc tancada Si no m'agrada Per què ho preguntes? Això no està bé aquí/ no rima/ falta Seria massa possessiu	TP. 144-145 TP. 254-247 TP. 372-374 TP. 393-394; 395-398; 409-410 TP. 417-420
· Enyorança: Et trobo a faltar	TP. 271-274; 348-352; 399-424; 444-446; 451-460
· Por: M'amago plorant	TP. 296-334; 443-446
2.- Autoestima (positiva i negativa)	

2.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: M'ho penso/ ho tinc al cap/ puc pensar/estic pensant/ estava pensant/ m'ho pensaré Per dir-te/ em dic Dora/ dic jo/ dius Ja ho sé/ ho entenc Em referia/ em refereixo	TP. 7-8; 38-42; 121-123; 267-268; 319-320; 365-366; 432-434 TP. 55-58; 123-125; 214-216; 220-222; 367-368; 370; 372; 461-464 TP. 301-304; 439-442 TP. 348-350; 352
· Autovaloració: Sóc pensativa He fet coreografies/ m'agrada crear, pensar, imaginar Ballo una cançó melòdica, trista, alegre... Sóc lluitadora Sóc lliure Sóc divertida Sóc normal Sóc "melòdica" Jo faig la cançó Si la faig jo sola ho puc esborrar Ara sé més castellà que el meu idioma! Faré una coreografia	TP. 42-46 TP. 74-80; 82-84 TP. 132-133 TP. 144-145; 271-274; 319-320; 323-324; 329-330; 443-446 TP. 144-145 TP. 144-145 TP. 144-145 TP. 146-147 TP. 208-210 TP. 254-257 TP. 269-270 TP. 507-512
· Decisió: Voldria pensar Parlar dels pares Posaria la paraula Fem les dues Et vull més a prop	TP. 55-58 TP. 165-174; 203-204; 208-209; 214-215 TP. 271-274 TP. 309-310; 312 TP. 360-362; 364; 368; 370; 373-374; 378; 380; 391-392; 394; 443-446
· Confiança: Paciència dels pares Ànims	TP. 189-191 TP. 225-232

Retrobament T'espero a casa	TP. 335-398 TP. 399-424; 444-446; 451-460
2.2.- Autoestima negativa	
· Falta de decisió: Espera que m'ho pensi No em ve res al cap/ no he pensat/ m'he oblidat Em confonc No està obert/ no tinc la que m'agrada Difícil	TP. 1-8 TP. 1-10; 118-119; 134-137; 175-178; 342-344; 425-431; 449-450 TP. 93-98; 103-104 TP. 497-498; 500-504 TP. 508-524
· Inseguretat: No sé què representar-te Com et dic?/ com dir-te? M'amago plorant	TP. 1-10; 134-137 TP. 53-54; 146-147 TP. 296-334; 443-446
· Falta de convicció: No sé Suposo	TP. 10; 55-61; 64-67; 130-132; 134; 136; 189-190; 220-222; 229-230; 249-252; 327- 328; 467-472 TP. 461-464
· Falta de confiança: A veure si em dóna una idea No sé com representar-ho Potser no s'ha vist bé No sé si em vindrà bé fer-ho avui Jo què sé Seria potser com està aquí	TP. 13-17 TP. 129-132; 249-252 TP. 140-143 TP. 252-253 TP. 345-348; 350-352 TP. 461-464
3.- S'interessa per la terapeuta	
· La seva opinió: Tens alguna idea?	TP. 415-416
· Compromís: Faré una coreografia	TP. 507-517
4.- La seva família nuclear	

· Pares: Enyorança/ retrobament	TP. 172-174; 179-188; 199-232; 271-274; 399-424; 444-446; 451-460
· Germana: Som diferents	TP. 184-192
5.- Filla	
· Felicitat/ somnis: Et veig somniant, feliç que estàs	TP. 281-286; 290-291; 321-322; 325-326; 443-446
6.- La seva cultura	
· Contraposició de cultures: Ara sé més castellà que el meu idioma!	TP. 269-270
· Enyorança de la seva cultura: Quan les famílies estrangeres tornen a trobar els seus fills	TP. 348-352
7.- Situació legal	
· Treball: He fet coreografies	TP. 74-84
· Idioma: Ara sé més castellà que el meu idioma!	TP. 269-270
· Mare soltera: Et veig somniant, feliç que estàs	TP. 281-286; 290-291; 321-322; 325-326; 443-446
· Habitatge: Es fa difícil assajar aquí	TP. 505-527
8.- Cos	
· Cap: No em ve res al cap Ho tinc al cap La platja no em deixa pensar	TP. 1-10; 175-178; 425-431; 449-450 TP. 42-50 TP. 55-71
· Relaxació: Em relaxo molt a la platja	TP. 55-71
· Benestar subjectiu: La platja em treu tots els problemes/ m'agrada passejar amb els peus a l'aigua	TP. 55-71

· Ballar: He fet coreografies Puc ballar de moltes maneres Com els arbres al vent Ballaràs amb mi (als pares) No tinc la cançó que m'agrada més Prepararé una coreografia	TP. 73-84 TP. 126-133 TP. 146-152 TP. 417-420; 443-446; 451-452; 457-460 TP. 497-504 TP. 505-527
9.- Plans de futur	
· Família: Retrobar-m'hi	TP. 172-174; 179-188; 199-232; 271-274; 399-424; 444-446; 451-460
10.- Manera de pensar	
· Pensament relatiu: De vegades Més o menys Suposo Molts casos/ sovint	TP. 55-58 TP. 121-123 TP. 461-464 TP. 220-222; 350-351; 353-354
· Pensament absolut: Sempre m'ha passat/ sempre em confonc No hi he pensat mai	TP. 55-61; 96-102 TP. 118-119; 135-137
· Paradoxa: M'agradaria pensar però la platja no em deixa Per què et poses content si el veus patir?	TP. 55-61 TP. 367-372
· Imatge: L'aigua, el blau, el sol i el cel Les notes musicals Com una escala Melòdica Els arbres al vent Somniar Terrassa	TP. 55-71 TP. 121-123 TP. 140-143 TP. 146-147 TP. 146-147 TP. 281-286; 290-291; 321-322; 325-326; 443-446 TP. 485-496
· Pensament dicotòmic: Sóc oberta, no	TP. 144-145

sóc tancada General i particular Enyorança i proximitat Patiment i alegria	TP. 178-183; 210-214; 271-274 TP. 271-274; 399-424; 444-446; 451-460 TP. 271-274; 335-398; 443-446
· Acceptació de la situació vital: Les famílies estrangeres/ cadascú té la seva família Enyorança	TP. 172-192; 210-232; 348-352 TP. 172-174; 179-188; 199-232; 271-274; 399-424; 444-446; 451-460
· Optimisme: Paciència dels pares Ànims Retrobament T'espero a casa	TP. 189-191 TP. 225-232 TP. 335-398 TP. 399-424; 444-446; 451-460
· Diferenciació: La meva germana i jo som diferents	TP. 189-192
· Contraposició de cultures: Ara sé més castellà que el meu idioma!	TP. 269-270
· Prudència: Potser Assajar	TP. 290-291; 353-354 TP. 315-320; 507-518
· Diàleg intern: Per què et poses content si el veus patir?	TP. 367-372
· Autocrítica: Això no està bé aquí Seria massa possessiva la paraula	TP. 393-394 TP. 417-418
· Crítica: Aquí es fa difícil assajar	TP. 505-527
10.1.- Valors	
· Paternitat: La cançó dels pares (paciència) Parlar dels meus pares (enyorança) Parlar dels pares en general (patiment)	TP. 153-176; 195-232; 271-274; 444-446 TP. 172-174; 179-188; 199-232; 271-274; 399-424; 444-446; 451-460 TP. 179-182; 189-191; 199-232; 271-274; 335-398; 443-446

· Maternitat: Aprenc a lluitar/ m'amago plorant	TP. 193-194; 199-232; 271-274; 276-334; 444-446
10.2.- Records	
· Negació de records: No em ve res al cap/ no he pensat/ m'he oblidat	TP. 1-10; 175-178; 118-119; 134-137; 342-344; 425-431; 449-450
· Ball: He fet coreografies	TP. 74-84
11.- Esperit	
· Bellesa: L'aigua, el blau, el sol i el cel	TP. 55-71
· Optimisme-paciència: La platja em treu tots els problemes Paciència Ànims T'espero a casa	TP. 55-71 TP. 189-191 TP. 225-232 TP. 399-424; 444-446; 451-460
· Llibertat: Una persona lliure	TP. 144-145
· Força: Una persona lluitadora	TP. 144-145; 271-274; 319-320; 323-324; 329-330; 443-446
· Felicitat: Somniant et veig, feliç que estàs	TP. 281-286; 290-291; 321-322; 325-326
12.- La casa d'acollida/ amigues	
· Espai: Aquí es fa difícil assajar	TP. 505-527
13.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Excusa: No està obert/ no he portat la que m'agrada més	TP. 497-515
· Grau d'interès: Faré una coreografia	TP. 507-517
· Dificultat: Aquí es fa difícil assajar	TP. 505-527

14.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
14.1.- Preguntes	
· Que m'agradi?	TP. 30-35
· Representar el nom?	TP. 138-139
· Alguna cançó?/ fer-la avui?	TP. 153-155; 249-251
· Saps?	TP. 51-52; 54; 121-123; 126-133; 146-147; 189-191; 252-257; 267-269; 290; 292; 311-312; 350-352; 491-496; 500-507
· Com et dic?/ com dir-te?	TP. 53-54; 146-147
· Com era?/ com?	TP. 342-344; 465-467
· Sí?	TP. 68-73
· Clara?	TP. 86-98
· No?	TP. 325-326; 402-403; 461-464
· D'acord?	TP. 345-349; 352; 378-379
· Per què?	TP. 372-374
· Tens alguna idea?	TP. 460-416
14.2.- Imperatius	
· Espera't/ espera	TP. 1-9; 380-384
· A veure	TP. 10-23; 122-125; 337-340; 353-356; 375-379; 399-401
· Ho posem	TP. 300-310; 312-313
· Mira	TP. 375-379
14.2.1.- Imperatius atribuïts a altres persones	
· Pares a un fill: Apropa't	TP. 353-360; 362-363
15.- “Nosaltres dues”	

· En fem dues	TP. 309-310; 312-313
· A veure si tenim més idees!	TP. 399-401
· Ho vam posar? Ho posem	TP. 402-403 TP. 432-434
16.- Dir no	
· No sé	TP. 10; 55-61; 64-67; 130-132; 134; 136; 189-190; 220-222; 229-230; 249-252; 327-328; 467-472
· No he pensat/ no em ve al cap No tinc la que m'agrada més No em dic Sònia No sóc tancada	TP. 10; 118-121; 175-178; 425-431; 449- 450 TP. 499-504 TP. 124-125 TP. 144-145
· No Tampoc	TP. 11-12; 36-41; 55-61; 85-90; 99-102; 144-145; 165-166; 175-178; 181-182; 195-196; 203-204; 206; 269-270; 290- 294; 337-338; 345-346; 352; 354; 385- 386; 417-418; 447-448; 450; 518-524 TP. 24-29; 91-92; 497-498
· No ho fan	TP. 24-29
· No és No s'ha vist bé/ no està bé No rima	TP. 36-41 TP. 140-143; 393-394 TP. 395-398
· No em deixa	TP. 55-61
· Si no m'agrada Si no són nets	TP. 252-257 TP. 24-29
· No?	TP. 325-326; 402-403; 461-464
· No està obert	TP. 497-498

Taula 15 (B): Anàlisi semàntica de la Sessió 3. Cas B.

Fragments d'anàlisi (Cas B)

1r: TP. 11-98	5è: TP. 217-239
2n: TP. 111-135	6è: TP. 252-266
3r: TP. 149-174	7è: TP. 278-300
4t: TP. 195-201	8è: TP. 311-401

SESSIÓ 4a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- S'interessa per la terapeuta	
· Crítica: És tota la cançó així?/ l'hem de fer sencera?	TP. 16-21
· Donant consells: No molt fort, que estan fent una reunió	TP. 33-36
· Agraïment: M'has posat el meu nom aquí! Me la deixes a mi?	TP. 160-165 TP. 328-330
· Procurant comoditat: Espera, que em poso al teu costat	TP. 259-260
· Curiositat: Això li ho poses tu?	TP. 290-291
· Compromís: Lletra de cançó (penso alguna cosa) No ho he preparat (la coreografia) Faré un ball la setmana que ve Faré dos balls diferents Omplir buits (ho intento)	TP. 78-80 TP. 297-300 TP. 317-327 TP. 348-374 TP. 385-396
2.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
2.1.- Sentiments positius	

<p>· Grat-satisfacció: Bé/ millor</p> <p>M'agrada/ m'agradaria</p> <p>Amor de mare</p> <p>T'espero</p> <p>Content/ feliç</p> <p>Canta el noi!/ m'has escrit el meu nom aquí!</p> <p>M'ha encantat!</p>	<p>TP. 18-21; 23-24; 37-38; 63-64; 67-70; 78-80; 95-96; 347-350; 353-354</p> <p>TP. 29-32; 84-85</p> <p>TP. 57-58</p> <p>TP. 65-66; 81-82; 93-94</p> <p>TP. 71-73; 81-83; 97-98</p> <p>TP. 117-124; 160-165</p> <p>TP. 347-350</p>
<p>· Benestar subjectiu: Et relaxes/ et relaxa/ ser guiada</p> <p>Em sento content/ feliç</p> <p>Ay! (s'estira)</p>	<p>TP. 37-38; 43-48; 52-54</p> <p>TP. 71-73; 81-82; 83; 97-98</p> <p>TP. 395-396</p>
<p>· Ironia/ humor: A veure si em toparé!</p> <p>Uf!/ oy!</p> <p>Així no hi veig!</p> <p>Em confonc!</p> <p>Em fan mal les mans!</p> <p>Es trenca el cap de tant de girar!</p> <p>Hi havia persones que tocaven així!</p> <p>Jo ballo de tot!</p> <p>Jo ho intento</p>	<p>TP. 37-38</p> <p>TP. 153-156; 292-296</p> <p>TP. 233-235</p> <p>TP. 236-239</p> <p>TP. 265-266</p> <p>TP. 278-280</p> <p>TP. 280-289</p> <p>TP. 331-340</p> <p>TP. 385-396</p>
<p>· Optimisme: T'espero a casa</p> <p>Puc fer alguna cosa la setmana que ve</p> <p>Jo ho intento</p>	<p>TP. 65-66; 81-82; 93-94</p> <p>TP. 321-327</p> <p>TP. 385-396</p>
<p>· Desig d'acompliment: Et vull més a prop</p> <p>La deixem així</p> <p>M'agradaria</p> <p>Me la deixes a mi?/ i la de Titanic?</p> <p>Serà millor l'altra</p> <p>El "Butterfly"</p>	<p>TP. 74-77; 81-82; 97-98</p> <p>TP. 74-77</p> <p>TP. 84-85</p> <p>TP. 328-330; 341-347</p> <p>TP. 348-350; 353-354; 356-360</p> <p>TP. 377-380</p>

· Força: Aprenc a lluitar Té molta força	TP. 81-83; 97-98 TP. 198-199
2.2.- Sentiments negatius	
· Desgrat: És tota la cançó així? L'hem de fer sencera? No molt fort No rima Massa fort	TP. 16-17 TP. 18-21 TP. 33-36 TP. 74-77 TP. 231-232
· Por: No saps on vas/ a veure si cauré! M'amago plorant	TP. 37-38 TP. 81-83; 97-98
· Tristesia: Llàgrimes/patir/ plorar	TP. 65-66; 81-83; 93-94; 97-98
· Malestar: Uf!/ oy! Em fan mal les mans! Es trenca el cap de tant de girar!	TP. 153-156; 293-297 TP. 265-266 TP. 278-280
· Dificultat: T'equivoques No ho veig! Em confonc! No sé on posar-les! No he preparat la cançó Uf!	TP. 195-197 TP. 233-235 TP. 236-239 TP. 236-239 TP. 297-298 TP. 381-384; 386
· Rebuig: Menys flamenc o rock	TP. 331-340
3.- Manera de pensar	
· Optimisme: T'espero a casa Puc fer alguna cosa la setmana que ve Jo ho intento	TP. 65-66; 81-82; 93-94 TP. 321-327 TP. 385-396
· Imatge: Una persona cega	TP. 37-38
· Pensament dicotòmic: Et relaxa i pots caure	TP. 37-38

Guiar i ser guiat	TP. 43-54
Ulls tancats i oberts/ veure i no veure	TP. 51-54; 233-235; 259-260
Enyorança i proximitat	TP. 65-66; 71-77; 81-83; 93-94; 97-98
Patiment i alegria	TP. 65-66; 71-77; 81-83; 93-94; 97-98
Lent i ràpid	TP. 84-92; 348-374
Principi i final	TP. 84-92; 348-350
· Diferenciació: És una sensació diferent	TP. 37-48
És una diferència gran	TP. 51-54
És un ritme diferent	TP. 361-374
· Prudència: Potser és una sensació diferent	TP. 43-48
No ho he preparat	TP. 297-298
· Acceptació de la situació vital:	
Enyorança	TP. 65-66; 71-77; 81-83; 93-94; 97-98
· Certesa: Et vull més a prop	TP. 74-77; 81-82; 97-98
Jo, menys flamenc o rock ballo de tot!	TP. 339-340
· Crítica: Massa fort	TP. 231-232
Seria millor l'altra	TP. 348-350; 353-354; 356-360
· Autocrítica: Em confonc!	TP. 236-239
3.1.- Valors	
· Maternitat: Amor de mare/ apreng a lluitar/ m'amago plorant	TP. 55-60; 81-83; 97-98
· Paternitat: Enyorança/ patiment	TP. 65-66; 81-83; 93-94; 71-77; 81-83; 97-98
3.2.- Records	
· Família: Enyorança	TP. 65-66; 81-83; 93-94
· Amic de la germana: Tocava molt bé la guitarra	TP. 115-124

· Ball: Quan estava a C., la mirava!	TP. 348-350
4.- La seva família nuclear	
· Mare: Amor de mare Mare meva!	TP. 55-60 TP. 278-280; 348-350
· Pares: Enyorança/ retrobament	TP. 65-66; 81-83; 93-94
· Germana: Tenia una parella que tocava la guitarra molt bé	TP. 117-124
5.- Plans de futur	
· Família: Retrobar-m'hi	TP. 65-66; 81-83; 93-94
6.- Autoestima (positiva i negativa)	
6.1.- Autoestima positiva	
· Confiança: T'espero a casa Puc fer alguna cosa la setmana que ve Jo ho intento	TP. 65-66; 81-82; 93-94 TP. 321-327 TP. 385-396
· Decisió: Et vull més a prop La deixem així M'agradaria Me la deixes a mi?/ i la de Titanic? Serà millor l'altra El "Butterfly"	TP. 74-77; 81-82; 97-98 TP. 74-77 TP. 84-85 TP. 328-330; 341-347 TP. 348-350; 353-354; 356-360 TP. 377-380
· Autoafirmació: Si penso en alguna cosa Em poso al teu costat La conec Dic Serà millor l'altra	TP. 78-80 TP. 259-260 TP. 311-316 TP. 348-350 TP. 353-354; 356-360
· Autovaloració: M'has escrit el meu	TP. 160-165

nom aquí!	
Ho puc fer	TP. 321-327
Me la deixes a mi?	TP. 328-330
Jo ballo de tot!	TP. 331-340
Jo ho intento	TP. 385-396
6.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No sé/ no ho sabia/ no saps	TP. 11-15; 18-21; 25-26; 28; 37-38; 41-42; 45-46; 49-52; 55-60; 71-73; 111-114; 125-129; 198-199; 229-230; 265-266; 278-280; 299-300; 375-376; 381-384
· Falta de decisió: No sé com fer-ho No sé què més fer/ on posar-ho	TP. 11-15 TP. 18-21; 265-266
· Inseguretat: A veure si cauré!	TP. 37-38
· Desvaloració: T'equivoques Em confonc	TP. 195-197 TP. 236-239
· Falta de confiança: No he preparat la cançó	TP. 297-298
7.- Situació legal	
· Habitatge: Estan reunits (no molt fort)	TP. 33-36
· Mare soltera: somniant et veig	TP. 81-83; 97-98
· Treball: Quan estava a C., la mirava!	TP. 348-350
8.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Donant consells: No molt fort, que estan fent una reunió	TP. 33-36
· Grau d'interès: Lletra de cançó (penso alguna cosa) No ho he preparat (la coreografia) Faré un ball la setmana que ve	TP. 78-80 TP. 297-300 TP. 317-327

Faré dos balls diferents	TP. 348-374
Omplir buits (ho intento)	TP. 385-396
I escoltar	TP. 397-401
· Grat: I escoltar	TP. 397-402
9.- La casa d'acollida/ amigues	
· Respecte cap els companys: No molt fort que tenen una reunió	TP. 33-36
10.- Esperit	
· Insight interior: Tens una sensació diferent	TP. 37-48
· Optimisme-paciència: T'espero a casa Puc fer alguna cosa la setmana que ve Jo ho intento	TP. 65-66; 81-82; 93-94 TP. 321-327 TP. 385-396
· Felicitat: Somniant et veig feliç que estàs	TP. 71-73; 81-83; 97-98
· Força: Aprenc a lluitar Té molta força	TP. 81-83; 97-98 TP. 198-199
11.- Dir no	
· No sé/ no ho sabia/ no saps	TP. 11-15; 18-21; 25-26; 28; 37-38; 41-42; 45-46; 49-52; 55-60; 71-73; 111-114; 125- 129; 198-199; 229-230; 265-266; 278-280; 298-299; 374-375; 380-383
· No en tinc així	TP. 22-23
· No	TP. 22-23; 25-26; 29-32; 71-73; 95-96; 115-116; 195-197; 217-220; 321-327; 351- 354; 356-358
· No massa fort	TP. 33-36
· No rima	TP. 74-77

· No?	TP. 132-133; 166-171
· No ho veig	TP. 233-234
· No ho apreto	TP. 236-239
· No ho he preparat	TP. 297-298
· No les tens aquí	TP. 321-327
12.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
12.1.- Preguntes	
· És així tota la cançó?	TP. 16-17
· No?	TP. 132-133; 166-171
Veritat?	TP. 172-174
· Així?	TP. 134-135; 149-151; 261-264
Des d'aquí?	TP. 200-201
Amb una?	TP. 255-256
· Per què?	TP. 152-153
Què vols dir?	TP. 317-320
· Saps?	TP. 195-197; 321-327; 347-350
· Hi ha algun soroll?	TP. 198-199
· Sí?	TP. 252-254; 397-402
· Això li ho poses tu?	TP. 290-291
I la de Titanic?	TP. 341-347
· Me la deixes a mi?	TP. 328-330
Aquesta?	TP. 355-357
12.2.- Imperatius	
· No massa fort	TP. 33-36
· A veure	TP. 37-40; 157-159; 221-223; 227-228; 257-258

· La deixem així	TP. 75-77
· Mira	TP. 84-85
· Espera	TP. 259-260
13.- “Nosaltres dues”	
· L’hem de fer sencera?	TP. 18-19
· La deixem així	TP. 74-77
14.- La seva cultura	
· Semblança de cultures: Al meu país també es toca la guitarra	TP. 111-135
· Contraposició de cultures: Jo, menys flamenc o <i>rock</i> ballo de tot!	TP. 331-340
15.- Cos	
· Ballar: Canvia el ritme?/ l’hem de fer sencera? Ballaràs amb mi Puc ballar la setmana que ve Jo ballo de tot! Tenen un ritme diferent (per ballar)	TP. 11-21 TP. 65-66; 81-83; 93-94 TP. 321-327 TP. 331-340 TP. 348-374
· Benestar subjectiu: Et relaxes/ et relaxa/ ser guiada Em sento content/ feliç Ay! (s’estira)	TP. 37-38; 43-48; 52-54 TP. 71-73; 81-82; 83; 97-98 TP. 395-396
· Ulls: Ulls tancats i oberts No hi veig!/ així puc veure	TP. 49-52 TP. 233-235; 259-260
· Cap: L’únic que em ve al cap Es trenca el cap de tant de girar!	TP. 58-59 TP. 278-280
· Dits/ mans: Dits petits Els apreto	TP. 125-135 TP. 236-239

Em fan mal les mans!	TP. 265-266
· Dolor: Uf!/ oy!	TP. 153-156; 292-296
Em fan mal les mans!	TP. 265-266
Es trenca el cap de tant de girar!	TP. 278-280
16.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Parella de la germana: Tocava molt bé la guitarra	TP. 115-124

Taula 16 (B): Anàlisi semàntica de la Sessió 4. Cas B.

Fragments d'anàlisi (Cas B)

1r: TP. 1-17   5è: TP. 322-426

2n: TP. 28-83   6è: TP. 453-477

3r: TP. 107-243

4t: TP. 269-305

SESSIÓ 5a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
· Grat-satisfacció: <i>Bueno</i> Això m'encanta! Està bé Si no t'importa Estimada (a la filla) Millor Molt guapa Aquesta s'escolta més	TP. 1-8; 28-32; 38-40; 117-118; 146-148 TP. 33-36 TP. 49-52 TP. 64-66 TP. 72 TP. 171-172 TP. 201-202; 222-229 TP. 242-243
· Desig d'acompliment: Començo a buscar Que no se m'oblidi Vaig a buscar una cançó Ho estava intentant	TP. 28-29 TP. 124-129 TP. 166-170 TP. 322-330
· Optimisme: Fins que trobi alguna cosa A veure si me'n recordo Mirava a veure si puc trobar una posició	TP. 28-32 TP. 230-231; 269-277 TP. 322-330
· Ironia/humor: Pirata! És un penjoll	TP. 74 TP. 117-118

<p>Idees em queden poques, d'això!</p> <p>Perquè vegis que apreto!</p> <p>Mira que les tinc curtes, ara!</p> <p>Som-hi!</p> <p>Ayy!</p> <p>Com que es petiteta!</p>	<p>TP. 191-121</p> <p>TP. 333-334</p> <p>TP. 352-353</p> <p>TP. 393-394</p> <p>TP. 421-422</p> <p>TP. 423-426</p>
1.2.- Sentiments negatius	
<p>· Dificultat: Problema</p> <p>Fins que trobi alguna cosa</p> <p>Ara són a la reunió</p> <p>La nena està plorant</p> <p>Em queden poquen idees, d'això!</p> <p>No em ve la paraula/ no me'n recordo</p> <p>No ho puc llegir aquí/ no es pot/ no puc/ no veig on posar la mà</p> <p>De vegades no ho entens/ no trobes el ritme/ no ho entenia/ no pots adonar- te/ no ho entenc!</p> <p>M'he equivocat</p> <p>Em paro</p> <p>Ho tinc així de la gimnàstica!</p>	<p>TP. 1-8</p> <p>TP. 28-32</p> <p>TP. 57-71</p> <p>TP. 76-83</p> <p>TP. 119-121</p> <p>TP. 130-133; 157-158</p> <p>TP. 150-152; 202; 348-350; 362; 407-412</p> <p>TP. 184; 186-191; 203-204; 206; 208- 210; 287-292</p> <p>TP. 283-284</p> <p>TP. 304-306</p> <p>TP. 363-368</p>
<p>· Enuig: T'ho! (a la filla)</p> <p>Què hi faig amb tu! (a la filla)</p> <p>Brrrrr (a la filla)</p> <p>Quina nena! (a la filla)</p> <p>Shhh (a la filla)</p>	<p>TP. 202</p> <p>TP. 398</p> <p>TP. 417-418</p> <p>TP. 454</p> <p>TP. 464</p>
<p>· Paraulades: Hòstia!</p>	<p>TP. 293-301</p>
<p>· Malestar: Fa mal!</p> <p>Ay!/ uf</p> <p>Sembla que m'entri en la pell</p>	<p>TP. 331-334</p> <p>TP. 341-342; 344; 407-412</p> <p>TP. 369-375</p>
<p>· Desgrat: S'escolta més o menys igual</p>	<p>TP. 357-359</p>

S'escolta malament	TP. 377-383
· Desacord: Ho tinc així per la gimnàtica!	TP. 363-368
· Por: Em fa por que no la trenqui	TP. 384-392
2.- Plans de futur	
· Habitatge: Mudança al pis pont	TP. 1-8; 28-32
· Treballar: Començo a buscar una altra cosa	TP. 28-32
3.- Manera de pensar	
· Pensament relatiu: Suposo/ depèn Moltes vegades Em sembla	TP. 1-2; 6-8 TP. 184-185 TP. 419-422
· El pas del temps: Em donen una setmana o dues El dia deu acabar a la casa Feia molt de temps que no l'escoltava	TP. 1-8 TP. 28-32 TP. 203-204
· Prudència: Potser S'escolta més o menys igual	TP. 28-29; 130-133; 222-229 TP. 354-369
· Optimisme: Fins que trobi alguna cosa A veure si me'n recordo Mirava a veure si puc trobar una posició	TP. 28-32 TP. 230-231; 269-277 TP. 322-330
· Pensament dicotòmic: Aquest la sé, aquesta no Fan una setmana sí, una setmana no Una serà lenta i l'altra més ràpida Abans no entenia gaire cosa (ara sí) El primer cop la vaig escoltar a B, després, aquí	TP. 53-56 TP. 62-68 TP. 139-148 TP. 203-204 TP. 222-229
· Imatge: Pirata! Lluna	TP. 72-74 TP. 107-110

Penjoll	TP. 117-118
Sembla que entri en la pell	TP. 369-375
· Autocrítica: En aquell temps no entenia gaire cosa/ no entens les paraules	TP. 203-204; 181-185
M'he equivocat	TP. 283-284
S'escolta més o menys igual	TP. 354-369
S'escolta malament	TP. 377-383
· Diferenciació: Aquest s'escolta més	TP. 242-243
Aquesta era més ràpida	TP. 269-273
S'escolta més o menys igual	TP. 354-369
· Crítica: Em paro perquè t'estic esperant	TP. 304-305
· Reivindicació: Perquè vegis que apreto!	TP. 333-334
Ho tinc així per la gimnàstica!	TP. 363-368
· Diàleg intern: Què hi faig amb tu?	TP. 398
3.1.- Records	
· Nadal i any nou recents: Escoltàvem aquesta cançó (aquí)	TP. 33-48
· El seu país: El primer cop la vaig sentir a B./ fa temps que la vaig escoltar	TP. 192-207; 222-229
· Gimnàstica: Tinc els dits així de la gimnàstica!	TP. 343-359; 363-368
· Casa d'acollida: Aquesta la va cantar la cuinera	TP. 419-422
4.- Dir no	
· Potser no en trobo	TP. 28-29
· No	TP. 41-42; 49-50; 53-56; 59-60; 107-110; 129-131; 146-148; 150-152; 179-180; 183-184; 186-191; 203-204; 361-368; 453-454

Tampoc	TP. 203-204
· No tindran reunió	TP. 62-63
· Si no t'importa	TP. 64-66
· Perquè no m'oblidi	TP. 124-129
· No sé	TP. 129-131; 166-170; 181-184; 348-350; 453-454
· No em ve la paraula	TP. 132-133
· No me'n recordo	TP. 157-158
· No puc	TP. 150-152; 348-350
· No?	TP. 171-173; 269-273
· No entens les paraules/ no ho entenc	TP. 181-184; 208-210; 287-292
· No li trobes el ritme	TP. 186-191
· No te n'adones	TP. 204-207
· No el va enganyar	TP. 216-221
· No m'ho espero	TP. 302-303
· Que no la llençi	TP. 384-386
· No veig on posar la ma	TP. 407-408; 413-416
· Si no	TP. 469-472
4.1.- Dir no a altres persones	
· A la filla: No pots anar-hi/ no es pot	TP. 72; 202; 362
· No empaitis!	TP. 454
· No peguis	TP. 460
5.- La seva cultura	
· Enyorança de la seva cultura: El primer cop la vaig sentir a B./ fa temps que la vaig escoltar	TP. 192-207; 222-229
· Tinc els dits així de la gimnàstica!	TP. 343-359; 363-368

· Similituds entre cultures: A B. també hi ha gitanos	TP. 208-221
6.- S'interessa per la terapeuta	
· Respecte: Si no t'importa	TP. 57-71
· Confiança: Perquè vegis que apreto!	TP. 331-334
· Compromís: Ballaré la setmana que ve/ t'he preparat una cançó La cançó que m'has donat per omplir (que no m'oblidi) En tinc dues per ballar Buscaré una cançó per al nom La cançó la tinc penjada al taulell Ja m'ho pensaré Si me'n recordo del cantant t'ho dic	TP. 57-61 TP. 122-138 TP. 139-156 TP. 157-173 TP. 179-191 TP. 453-454 TP. 455-459
· Crítica: Tinc els dits així de la gimnàstica! Perquè vegis que apreto!	TP. 363-368 TP. 331-334
7.- Esperit	
· Optimisme-paciència: Fins que trobi alguna cosa A veure si me'n recordo M'estic esperant Mirava a veure si puc trobar una posició	TP. 28-32 TP. 230-231; 269-277 TP. 304-305 TP. 322-330
8.- Autoestima (positiva i negativa)	
8.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: Suposo La sé Ho sabia/ ho sé	TP. 1-8 TP. 53-56; 216-221; 420-423 TP. 107-116

T'ho dic/ per dir/ et dic	TP. 130-131; 186-191; 222-229; 376; 455-459
Estava pensant/ m'ho pensaré	TP. 146-148; 453-454
Em sembla	TP. 419-422
Si me'n recordo	TP. 455-459
· Autovaloració: Començo a buscar/ trobo	TP. 28-29
T'he preparat una cançó	TP. 57-61
Faré dues cançons alhora	TP. 139-148
No m'espero/ estic esperant	TP. 302; 304-306
Em paro	TP. 304-305
Perquè vegis que apreto!	TP. 333-334
Ho tinc així de la gimnàstica!	TP. 363-368
· Decisió: Començo a buscar/ trobo	TP. 28-29
Que no se m'oblidi	TP. 124-129
Vaig a buscar una cançó	TP. 166-170
Ho estava intentant/ a veure si puc trobar	TP. 322-330
· Confiança: Fins que trobi alguna cosa	TP. 28-32
A veure si me'n recordo	TP. 230-231; 269-277
Mirava a veure si puc trobar una posició	TP. 322-330
8.2.- Autoestima negativa	
· Inseguretats: T'he preparat una cançó	TP. 67-68
T'ho representaré	TP. 166-170
· Desvaloració: Aquesta no la sé	TP. 53-56; 116-117
Em queden poques idees, d'això	TP. 119-121
No entens/ no entenien/ no entenc	TP. 181-185; 203-204; 206; 208; 287-293
No trobes el ritme	TP. 186-191
· Falta de confiança: En saber que ve la paraula "cor"	TP. 124-138
A veure si me'n recordo/ si puc	TP. 269-273; 322-324; 455-459

T'he d'esperar?/ ha de sonar així?	TP. 302-303; 335-340
· Falta de convicció: No sé	TP. 129-131; 166-170; 181-184; 348-350; 453-454
· Impotència: Què hi faig amb tu!	TP. 398
9.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
9.1.- Preguntes	
· Ja ha marxat?	TP. 9-17
· D'acord?	TP. 28-29; 146-148; 150; 152-156; 362; 455-459; 473-477
· Saps?	TP. 67-68; 122-123; 132-133; 285-286; 302-303; 348-350; 369-375; 407-408; 453-454
· Sí?	TP. 107-110; 398-406
· No?	TP. 171-173; 269-273
· Així?	TP. 232-241
· Aquesta?	TP. 417-418
· La de San Fermín?	TP. 278-282
· T'he d'esperar?	TP. 302-303
· Ha de sonar així?	TP. 335-340
· Eh?	TP. 331-332; 351-353
· Veus?	TP. 333-334
· Molt més?	TP. 395-397
9.2.- Imperatius	
· A veure	TP. 1-2; 38-40; 230-231; 269-273; 322-330; 469-472
· Fes	TP. 67-68
· La tenia que completar	TP. 124-129

· Digue'm	TP. 174-178
· Mira	TP. 348-349; 351-352; 354-357
· Som-hi	TP. 393-394
· S'han de fer immediatament els canvis	TP. 423-426
9.2.1.- Imperatius dits a altres persones	
· A la filla: No hi pots anar/ no es pot Aquí, així Shhh/ pss Has de dormir No empaitis! No peguis	TP. 72; 202; 362 TP. 196 TP. 202; 222; 360; 392; 454; 464 TP. 376 TP. 454 TP. 460
10.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Les altres dones: Ja ha marxat Sònia?	TP. 13-17
· Grau d'interès: Ballaré la setmana que ve La cançó que m'has donat per omplir (que no m'oblidi) En tinc dues per ballar Buscaré una cançó per al nom La cançó la tinc penjada al taulell Ja m'ho pensaré Si me'n recordo del cantant t'ho dic Si funciona el DVD	TP. 57-61 TP. 122-138 TP. 139-156 TP. 157-173 TP. 179-191 TP. 453-454 TP. 455-459 TP. 465-472
· Excusa: És que ara són a la reunió	TP. 57-71
· Donant consells: Pot ser la setmana que ve (si no t'importa)	TP. 57-71
· Cura d'objectes: Em fa por que el trenqui	TP. 384-386

11.- Cos	
· Ballar: Ballaré la setmana que ve En tinc dues per ballar	TP. 57-61 TP. 139-156
· Dolor: Fa mal! Ay!/ uf Sembla que m'entri en la pell Si funciona el DVD	TP. 331-334 TP. 341-342; 344; 407-412 TP. 369-375 TP. 465-472
· Dits: Tinc els dits corbats Tinc les ungles curtes S'han de fer immediatament els canvis	TP. 343-350 TP. 351-359 TP. 423-426
· Mans: No veig on posar la ma	TP. 407-412
12.- Situació legal	
· Habitatge: Mudança al pis pont	TP. 1-8; 28-32
· Treball: Començo a buscar una altra cosa	TP. 28-32
· Mare soltera: No hi pots anar/ no es pot Està plorant la nena Aquí, així Shhh/ pss Has de dormir Em fa por que no la trenqui Què hi faig amb tu! Quina nena! No peguis	TP. 72; 202; 362 TP. 76-83; 192-193 TP. 196 TP. 202; 222; 360; 392; 454; 464 TP. 376 TP. 384-386 TP. 398 TP. 454 TP. 460-464
13.- La casa d'acollida/ amigues	
· Temps d'estada: Marxaré el dia deu El dia deu acabo el temps que tenia aquí/ passaran una o dues setmanes	TP. 1-8 TP. 28-32

· Companyes de la casa: Ja ha marxat Sònia? Ha vingut una altra mare	TP. 13-17 TP. 79-83
· Respecte cap els companys: Estan a la reunió	TP. 57-71
· Nens: L'altre dia va néixer una nena	TP. 107-116
· Tasques quotidianes: Estava fent el dinar Aquesta la va cantar la cuinera	TP. 222-229 TP. 419-422
14.- Filla	
· A la sessió: No hi pots anar/ no es pot Aquí, així Shhh/ pss Has de dormir Em fa por que no la trenqui Què hi faig amb tu! Quina nena! No peguis	TP. 72; 202; 362 TP. 196 TP. 202; 222; 360; 392; 454; 464 TP. 376 TP. 384-386 TP. 398 TP. 454 TP. 460-464
· Plora: Està plorant la nena Un altre cop	TP. 76-83 TP. 192-193
15.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Amor com a ideal: Va matar a la mare/ no el va enganyar/ l'home era de pell morena	TP. 208-221
16.- “Nosaltres dues”	
· En fem més?	TP. 117-118
· Som-hi	TP. 393-394

Taula 17 (B): Anàlisi semàntica de la Sessió 5. Cas B.

Fragments d'anàlisi (Cas B)

1r: TP. 1-329

SESSIÓ 6a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
<ul style="list-style-type: none"> · Desig d'acompliment: Millor la setmana que ve Millor dimecres i divendres No vaig treure la que volia Voldria ser una papallona 	TP. 11-12 TP. 17-20 TP. 97-98 TP. 289-292
<ul style="list-style-type: none"> · Grat-satisfacció: Millor Bé/ molt bé Il·lusió 	TP. 11-12; 17-30; 185-186; 239-242; 251-252 TP. 43-46; 115-122; 125-126 TP. 180-181
<ul style="list-style-type: none"> · Ironia/ humor: No em vaig menjar totes les uves! Veus com n'és de difícil! I jo menys! Fins a la fi! 	TP. 123-124 TP. 207-210 TP. 285-286 TP. 303-308
<ul style="list-style-type: none"> · Tendresa: Tocar la teva cara Al costat del teu cor Fer-te un petó 	TP. 163-168; 222-228 TP. 245-250; 289-293 TP. 313-318
<ul style="list-style-type: none"> · Optimisme: Esperança Il·lusió La papallona vola Vida i color 	TP. 169-176; 213-216; 289-292 TP. 177-180; 289-292 TP. 181-186; 243-244; 289-290; 293-300 TP. 239-242

Fins a la fi	TP. 301-308
· Benestar subjectiu: Tranquil·la/ tranquil·litat	TP. 237-238; 289-292
1.2.- Sentiments negatius	
· Dificultat: Dilluns tenim reunió No em venen idees/ no em ve res al cap/ no recordo/ no puc recordar/ se'm posa la ment en blanc Com interpretar-t'ho? No vaig treure la que volia No sé la paraula Uff Veus com n'és de difícil!	TP. 13-16 TP. 53-56; 65-68; 73-74 TP. 75-76 TP. 97-98 TP. 99-101; 151-154 TP. 113-114 TP. 207-210
· Tancament/negativisme: No recordo moments feliços/ tinc la ment en blanc No sé de què m'agradaria fer la cançó Els records no em deixarien cantar	TP. 57-74 TP. 135-146 TP. 213-221
· Rebuig: No puc recordar moments feliços Records	TP. 58-74 TP. 217-221; 289-292
· Decepció: No vaig treure la que volia No la vaig acabar	TP. 88-98 TP. 109-112
· Desgrat: Una paraula llarga no Ja ho hem posat dues vegades Es repeteix molt De vida no/ no va	TP. 147-150 TP. 213-214 TP. 253-260 TP. 267-268; 279-284
· Tristesia: Records	TP. 217-221; 289-292
2.- Autoestima (positiva i negativa)	
2.1.- Autoestima positiva	

· Autovaloració: Fins que faci tota la mudança Vaig aprovar l'examen La papallona vola Vida i color	TP. 1-42 TP. 104-106 TP. 181-186; 243-244; 289-290; 293-300 TP. 239-242
· Decisió: Millor la setmana que ve Millor dimecres i divendres No vaig treure la que volia Voldria ser una papallona	TP. 11-12 TP. 17-20 TP. 97-98 TP. 289-292
· Confiança: Segur que és després del dia deu Esperança Il·lusió Fins a la fi	TP. 31-42 TP. 169-176; 213-216; 289-292 TP. 177-180; 289-292 TP. 302-308
· Autoafirmació: Estic pensant/ estava pensant Per dir-te/ traduir-te/ per dir Ja la sé/ sí, ya Em refereixo Veus com n'és de difícil!	TP. 73-74; 161-162 TP. 88-92; 99-101; 102-103 TP. 139-142; 161-162 TP. 200-202 TP. 285-286
2.2.- Autoestima negativa	
· Falta de confiança: No em venen idees/ no em ve res al cap/ se'm posa la ment en blanc No sé si em sortirà bé Jo què sé	TP. 53-56; 65-68; 73-74 TP. 88-89 TP. 267-268
· Falta de convicció: No sé	TP. 58-60; 62; 65-66; 69-72; 74; 88-89; 99-101; 130-132; 135-142; 145-146; 151-152; 155-156; 158; 160; 205-206; 235-236; 245-250; 264-266; 311-312; 315-318

· Impotència: No puc recordar	TP. 73-74
· Inseguretat: Com dir-te? Com interpretar-t'ho? No sé traduir-te la paraula	TP. 73-74 TP. 75-76 TP. 99-101
· Desvaloració: Com interpretar-t'ho? No ho he expressat bé I jo menys!	TP. 75-76 TP. 113-115 TP. 284-285
3.- La casa d'acollida/ amigues	
· Respecte cap els companys: Dilluns tindrem reunió	TP. 1-30
· Temps d'estada: Segur que marxo després del dia deu	TP. 1-42
· La inviten: Vaig celebrar el cap d'any a casa d'una amiga	TP. 113-135
4.- Situació legal	
· Habitatge: Mudança a un pis pont Ho vaig celebrar a casa d'una amiga	TP. 1-42 TP. 113-135
5.- Plans de futur	
· Habitatge: Mudança a un pis pont	TP. 1-42
6.- Manera de pensar	
· Pensament relatiu: Més o menys No tinc el costum Sovint	TP. 1-2 TP. 123-124 TP. 157-159
· El pas del temps: Potser es retarda dues setmanes la mudança Vaig aprovar després de dos anys Vam celebrar aquí el cap d'any	TP. 1-42 TP. 104-106 TP. 113-135

· Prudència: Potser	TP. 30-33
· Contradicció: S'adelanta, es retarda Ja la sé, però no sé	TP. 31-42 TP. 136-142
· Imatge: Se'm posa la ment en blanc Papallona/ la papallona vola Cara Flors Vida i color Cor Vent Petó	TP. 73-74 TP. 163-165; 181-186; 243-244; 289-290; 293-300; 288-289 TP. 167-168; 289-290 TP. 187-195; 289-290 TP. 239-242; 289-290 TP. 245-250; 289-292 TP. 267-268; 289-290 TP. 313-318
· Diferenciació: El col·legi era diferent Aquí no és com a B. el cap d'any	TP. 95-96 TP. 125-129
· Prejudicis: No era un treball per a una noia	TP. 95-103
· Autocrítica: No ho he expressat bé! Ja ho hem posat dues vegades Es repeteix molt Aquí no va	TP. 113-115 TP. 213-216 TP. 257-260 TP. 279-284
· Acceptació de la situació vital: No tinc costum de demanar desitjos	TP. 123-124
· Pensament dicotòmic: Has de posar una paraula curta, no llarga El peix està mullat, la papallona vola No a la cançó sinó en general Ha de ser el contrari de la paraula Aquí no, a baix sí	TP. 147-150 TP. 181-184; 294-301 TP. 200-202 TP. 220-234 TP. 279-280
· Optimisme: Esperança Il·lusió	TP. 169-176; 213-216; 289-292 TP. 177-180; 289-292

6.1.- Valors

· Maternitat/ amor: Tendresa	TP. 163-168; 222-228; 245-250; 289-292
Esperança	TP. 169-176; 213-216; 289-292
Il·lusió	TP. 177-180; 289-292
Llibertat	TP. 181-186; 289-290; 293-300
Bellesa	TP. 187-195; 289-290; 239-242
Valentia	TP. 301-308
6.2.- Records	
· Negació de records: No recordo moments feliços/ tinc la ment en blanc	TP. 57-74
Els records no em deixarien cantar	TP. 213-221
· Estudis: Vaig fer un examen per passar d'una professió a una altra	TP. 88-112
· Cap d'any: A B. no se celebra com aquí/ no prenem uves	TP. 113-135
El vaig celebrar a casa d'una amiga (aquest any)	TP. 113-135
7.- S'interessa per la terapeuta	
· Compromís: Com interpretar-t'ho?	TP. 75-76
· Crítica: Veus com n'és de difícil!	TP. 207-210
· La seva opinió: I quina seria (la paraula)?	TP. 314-315
8.- Dir no	
· No	TP. 34-42; 47-48; 53-56; 61-64; 69-72; 74; 95-96; 99-101; 104-106; 111-112; 123-124; 127-128; 130-132; 135-142; 148-150; 152; 157-162; 200-202; 267-268; 279-284
· No em venen idees/ no em ve res	TP. 53-56; 65-68
No puc recordar	TP. 73-74

· No sé	TP. 58-60; 62; 65-66; 69-72; 74; 88-89; 99-101; 130-132; 135-142; 145-146; 151-152; 155-156; 158; 160; 205-206; 235-236; 245-250; 264-266; 311-312; 315-318
· No vaig treure la que volia	TP. 97-98
· No era per a una noia	TP. 102-103
· No ho he expressat bé	TP. 113-114
· No em vaig prendre totes les uves	TP. 123-124
· No tinc el costum	TP. 123-124
· No demano desitjos	TP. 123-124
· No és com aquí	TP. 129-131
· No tenia una altra paraula?	TP. 200-202
· No a la cançó	TP. 200-202
· Que no sigui il·lusió	TP. 211-212
· No va	TP. 279-284
· No sé què més	TP. 309-310
9.- La seva cultura	
· Contraposició de cultures: Era per passar d'una professió a una altra A B. no se celebra com aquí/ no prenem uves	TP. 88-112 TP. 113-135
10.- Esperit	
· Tendresa: Tocar la teva cara Al costat del teu cor Fer-te un petó	TP. 163-168; 222-228 TP. 245-250; 289-292 TP. 313-318

· Optimisme-paciència: Esperança Il·lusió	TP. 169-176; 213-216; 289-292 TP. 177-180; 289-292
· Llibertat: Volar	TP. 181-186; 243-244; 289-290; 293-300
· Bellesa: Flors Vida i color	TP. 187-194; 289-290 TP. 239-242; 289-290
· Insight interior: Tranquil·litat	TP. 237-238; 289-292
· Valor: Fins a la fi	TP. 301-308
11.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	
· Diferències entre cultures: Ho celebràvem tots al carrer	TP. 125-135
· Valors: Tendresa Esperança Il·lusió Llibertat Bellesa Valentia	TP. 163-168; 222-228; 245-250; 289-292; 313-318 TP. 169-176; 213-216; 289-292 TP. 177-180; 289-292 TP. 181-186; 289-290; 293-300 TP. 239-242 TP. 301-308
12.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
12.1.- Preguntes	
· Un moment feliç?	TP. 57-59
· De què?	TP. 69-72
· Saps?	TP. 73-74
· Com dir-te?	TP. 73-74
· Com interpretar-t'ho?	TP. 75-76
· Sí?	TP. 77-87
· Mh?	TP. 143-144; 202-205

· Veus?	TP. 147-148
· Àncora?	TP. 196-199
· Quina seria?	TP. 313-318
12.2.- Imperatius	
· A veure	TP. 88-89; 269-278; 287-288
· Mira	TP. 147-148; 261-266
· Li has de posar	TP. 147-148
· Ha de ser	TP. 151-154; 229-234
13.- Cos	
· Cap: No em ve res al cap	TP. 65-68
· Ballar: Vam anar a una discoteca	TP. 113-122
· Cara: M'agradaria tocar la cara	TP. 163-168; 222-228
· Volar: La papallona vola Tinc unes ales	TP. 181-186; 243-244; 289-290; 293-300 TP. 261-284; 289-292
· Benestar subjectiu: Tranquil·la/ tranquil·litat	TP. 237-238; 289-292
· Cor: Al costat del cor	TP. 245-250; 261-266; 289-292
14.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Compromís: Millor la setmana que ve Marxaré després del dia deu	TP. 1-12 TP. 17-42
· Grau d'interès: He practicat més les notes Jo també tinc la cançó a l'habitació	TP. 47-48 TP. 49-52
15.- “Nosaltres dues”	

· Ja ho hem posat dues vegades	TP. 213-216
· Nosaltres hem posat “cara”	TP. 226-227

Taula 18 (B): *Anàlisi semàntica de la Sessió 6. Cas B.*

Fragments d'anàlisi (Cas B)

1r: TP. 1-4

4t: TP. 229-241

2n: TP. 39-163

5è: TP. 262-314

3r: TP. 176-220

6è: TP. 327-335

SESSIÓ 7a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
· Desig d'acompliment: Em queda més mirant! Mirem primer aquestes cançons La primera que vam cantar Anem a cantar " <i>La cucarracha</i> "!	TP. 39-44 TP. 83-86 TP. 91-94 TP. 195-196
· Grat-satisfacció: Bé/ molt bé Molt interessant Millor Ara em surt! <i>Bueno</i>	TP. 59-60; 61; 65-66; 69-70 TP. 59-64 TP. 123-135 TP. 183-186 TP. 334-335
· Benestar subjectiu: Tranquil·litat i llibertat	TP. 59-70
· Optimisme: Un dia més Ara, millor Ara em surt!	TP. 71-82 TP. 123-135 TP. 183-186
· Ironia/ humor: Ara tinc les ungles més grans! Veus?, se'm corben Ay, sí! Anem a cantar " <i>La cucarracha</i> "!	TP. 136-142 TP. 152-153 TP. 187-194 TP. 195-196

Aaaaay!	TP. 203-211
Només em falta l'ungla	TP. 214-215
Canto per aquí i canto per allà!	TP. 216-217
Em deixo de ballar!	TP. 218-220
El gran s'ha de posar en una posició, el pobre!	TP. 278-279
Uy, que no hi veig!	TP. 285-286
1.2.- Sentiments negatius	
· Desacord: Se'm queda més mirant!	TP. 39-58
· Desgrat: No és del meu tipus No m'agrada com s'escolta	TP. 65-66 TP. 113-118; 121-122; 176-182; 212-213
· Dificultat: No em surt el RE No s'escolta bé Estic trepitjant aquesta així Em ve més difícil!/ em va molt difícil Se'm corben! S'ha de posar en una posició, el pobre! No hi veig! No me'n recordo Com era? Què venia?	TP. 105-110 TP. 111-112 TP. 133-135; 149-150; 160-163 TP. 136-142; 238-242; 282-284 TP. 152-153 TP. 278-279 TP. 285-291 TP. 292-294 TP. 305-306 TP. 307-314
· Malestar: Ay, ay, ay Em fan mal els dits	TP. 262-268 TP. 274-284
2.- Dir no	
· No	TP. 39-44; 87-90; 119-120; 160-163; 200-202; 295-296
· No és el meu tipus	TP. 65-66
· No sé	TP. 65-66; 69-70; 96-104; 160-163; 238-242

· No he estat atenta	TP. 67-68
· No em surt el RE	TP. 105-106
· No s'escolta bé No m'agrada com s'escolta	TP. 111-112 TP. 113-118; 121-122; 176-182; 212-213
· No hi veig	TP. 285-286
· No me'n recordo	TP. 292-294
3.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Les altres dones: Espera, que ha de venir una dona	TP. 1-4
· Grau d'interès: Molt interessant, la cançó Primer aquestes cançons i després la meva Anem a cantar " <i>La cucarracha</i> "! Puc anar-hi ara Quan agafi la jaqueta t'ho dic Fins divendres	TP. 59-64 TP. 83-86 TP. 195-196 TP. 295-298 TP. 299-304 TP. 327-335
4.- La casa d'acollida/ amigues	
· Companyes de la casa: Espera, que ha de venir una dona	TP. 1-4
· Tasques quotidianes: Ve la dona amb els gots	TP. 1-4
5.- S'interessa per la terapeuta	
· Crítica: Se'm queda més mirant!	TP. 39-58
· Confiança: Veus?, l'última l'estic tapant Veus?, se'm corben! Uy, què venia?	TP. 149-150 TP. 152-153 TP. 307-314

· Compromís: Puc anar-hi ara Quan agafi la jaqueta t'ho dic	TP. 296-299 TP. 299-304
6.- Autoestima (positiva i negativa)	
6.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: Dic/ et dic/ t'ho dic He entès/ havia entès Estava pensant Això és meu	TP. 39-44; 65-66; 299-300 TP. 71-82; 232-237 TP. 274-277 TP. 327-335
· Decisió: Em queda més mirant! Mirem primer aquestes cançons La primera que vam cantar Anem a cantar " <i>La cucarracha</i> "! Hi vaig ara! Quan agafi la jaqueta/ agafo la jaqueta	TP. 39-44 TP. 83-86 TP. 91-94 TP. 195-196 TP. 296-299 TP. 299-304; 327-328
· Autovaloració: La sentia jo La meva cançó Una mica millor Ara em surt! Comencem!	TP. 69-70 TP. 83-86 TP. 123-135 TP. 183-186 TP. 200-202
6.2.- Autoestima negativa	
· Falta de confiança: A veure si se'm pot No sé si em sortirà	TP. 39-42 TP. 95-96
· Falta de convicció: No sé	TP. 65-66; 69-70; 96-104; 160-163; 238-242
· Desvaloració: No em surt el RE No m'agrada com s'escolta Em ve més difícil!/ em va molt difícil	TP. 105-106 TP. 113-118, 121-122; 176-182; 212-213 TP. 136-142; 238-242; 282-284
· Inseguretats: Com era?	TP. 305-306

Què venia?	TP. 313-314
7.- Manera de pensar	
· Pensament absolut: Sempre m'ha passat igual	TP. 39-44
· Crítica: No és del meu tipus	TP. 65-66
· Sinceritat: No he estat atenta La veritat és que no me'n recordo	TP. 67-68 TP. 293-295
· Optimisme: Un dia més Ara, millor Ara em surt!	TP. 71-82 TP. 123-135 TP. 183-186
· Pensament dicotòmic: Primer aquestes cançons i després la meva No em surt/ ara em surt El gran i el petit No me'n recordo/ d'aquesta sí	TP. 83-86 TP. 105-106; 183-186 TP. 278-279 TP. 292-294
· Autocrítica: No em surt el RE No s'escolta bé No m'agrada com s'escolta Una mica millor	TP. 105-110 TP. 111-112 TP. 113-118; 121-122; 176-182; 212-213 TP. 123-135
· Reivindicació: Veus?, l'última l'estic tapant Veus?, se'm corben!	TP. 149-150 TP. 152-153
· Personificació: S'ha de posar en una posició, el pobre!	TP. 278-279
7.1.- Records	
· Gimnàstica: Tinc les mans així de la gimnàstica	TP. 154-159
· Ball: Em poso a cantar i em deixo de ballar!	TP. 216-220

8.- Esperit	
· Insight interior: Sentia tranquil·litat i llibertat	TP. 69-70
· Llibertat	TP. 69-70
· Optimisme-paciència: Un dia més Ara, millor Ara em surt!	TP. 71-82 TP. 123-135 TP. 183-186
9.- Cos	
· Ballar: Se'm queda més mirant! Tranquil·litat i llibertat I ja em deixo de ballar!	TP. 39-58 TP. 69-70 TP. 214-220
· Benestar subjectiu: Tranquil·litat i llibertat	TP. 59-70
· Dits: Tinc les ungles més grans Se'm corben Apreto on hi ha la corda Només em falta l'ungla! Em venen difícil els dits S'han de posar en una posició difícil	TP. 136-148 TP. 151-153 TP. 158-163 TP. 214-215 TP. 238-241 TP. 274-278
· Gimnàstica: Tinc les mans així de la gimnàstica	TP. 154-159
· Dolor: Ay, ay, ay Em fan mal els dits	TP. 262-268 TP. 274-284
10.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
10.1.- Preguntes	
· Comença a ploure?	TP. 87-90
· Veritat?	TP. 111-112
· Veus?	TP. 149-150; 152

· Saps?	TP. 158; 160-163; 238-242; 278; 280-281
· Un altre cop?	TP. 229-231
· Ja hi va?	TP. 262-264
· Quin és?	TP. 292-294
Com era?	TP. 305-306
Què venia?	TP. 313-314
10.2.- Imperatius	
· Espera	TP. 1-4
· A veure	TP. 39-42; 65-66; 105-106; 197-199; 212-213; 305-306
· Mirem	TP. 83-86
Cantem	TP. 195-196
Comencem	TP. 200-202
· Mira	TP. 160-163
· S'ha de posar així	TP. 278-279
11.- “Nosaltres dues”	
· Mirem	TP. 83-86
· La primera que vam cantar	TP. 91-94
· Anem a cantar	TP. 195-196
· Comencem	TP. 200-202
12.- La seva cultura	
· Enyorança de la seva cultura: Tinc les mans així de la gimnàstica	TP. 154-159
13.- Plans de futur	
· Ballar: Canto per aquí i per allà i em deixo de ballar!	TP. 214-220

Taula 19 (B): Anàlisi semàntica de la Sessió 7. Cas B.

Fragments d'anàlisi (Cas B)

1r: TP. 1-61

4t: TP. 282-311

2n: TP. 71-236

3r: TP. 251-260

SESSIÓ 8a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Situació legal	
· Treballar: No sé com aniran els trens (per arribar a temps) Miraré l'horari de treballar He fet l'entrevista de treball	TP. 1-4 TP. 22-27 TP. 41-54
· Habitatge: És un pis pont Hi ha un DVD de l'altra noia al pis pont	TP. 5-40; 42-46 TP. 292-301
· Mare soltera: Vaig a veure-la (té la varicel·la)	TP. 76-84
2.- La seva família nuclear	
· Avis paterns: La casa del meu avi El jardí dels meus avis El meu avi hi posava ferro (vacances d'estiu) Són els únics avis que he conegut	TP. 123-131 TP. 132-134; 191-195 TP. 199-201 TP. 217-218
· Avis materns: Van morir i no els vaig conèixer	TP. 217-218
3.- Imaginació	
· Paisatge: Cases	TP. 115-122

Bosc	TP. 115-119
Camí	TP. 251-260
· Avis paterns: La casa del meu avi	TP. 123-131
El jardí dels meus avis	TP. 132-134; 191-195
El meu avi posava ferro	TP. 199-201
Són els únics avis que he conegut	TP. 217-218
· Jardí: Jardí en primavera	TP. 123-131
Tot per amunt	TP. 123-124; 189-190; 202-203; 206-209
Tomàquets	TP. 123-131; 153-164; 172-173
Arbre súpergran/ fruiter	TP. 123-131; 189-192
Dels meus avis	TP. 132-134; 191-195
Reixa que l'envolta	TP. 169-171
Flors	TP. 172; 174-175
Enciam	TP. 174-183
Herba	TP. 184-188
Raïm/ ferro	TP. 189-190; 196-216
Arbre sec/ vell	TP. 191-195
Pou	TP. 219-222
· Avis materns: Van morir i no els vaig conèixer	TP. 217-218
· Vacances d'estiu: Ho passava bé	TP. 217-218
4.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
4.1.- Sentiments positius	
· Grat-satisfacció: <i>Bueno</i>	TP. 71-75; 299-300
Bé	TP. 107-108; 217-218; 223-225; 233-236; 302-303
M'imaginava més coses amb l'altra	TP. 114-115
Et dona la impressió	TP. 132-134
M'agrada més	TP. 165-168
Net	TP. 184-188

Millor	TP. 302-303
· Ironia/ humor: Ay, que no m'adormi! Em fa mal el coll! Quasi m'adormo Sembla!	TP. 85-90 TP. 101-106 TP. 107-108 TP. 149-152
· Benestar subjectiu: Et relaxa L'altra et relaxava més	TP. 109-113 TP. 114-115
· Gratitud: Gràcies	TP. 302-311
4.2.- Sentiments negatius	
· Dificultat: Potser hi haurà dies amb retard He de saber l'horari del treball No tinc el teu telèfon Li diré si puc o no puc He tingut l'entrevista de treball (no he tingut temps) No me'n recordo Perdem temps No he pogut No ho entenc/ no he entès	TP. 1-4 TP. 22-23 TP. 24-27 TP. 28-29 TP. 41-46 TP. 153-154 TP. 172-173 TP. 217-218 TP. 223-224; 226
· Necessitat: T'he de demanar el número de telèfon	TP. 28-40
· Indiferència: Tant me fa	TP. 30-32
· Rebuig: Ay, que no m'adormi!	TP. 88-90
· Desgrat: Després del dinar El sol que entra La calor que t'agobia Amb l'altra m'imaginava més coses Pfff	TP. 91-92 TP. 94-96 TP. 98-100 TP. 113-114 TP. 162-164
· Malestar: Em fa mal el coll!	TP. 101-106

Oy/ uff	TP. 101-102; 109-110
· Enyorança: Et fa cosa Els meus avis materns van morir/ no els vaig conèixer	TP. 132-134 TP. 217-218
5.- Manera de pensar	
· Pensament relatiu: Depèn Moltes vegades	TP. 9-12; 14-15 TP. 191-195
· Prudència: Més o menys	TP. 12-124; 132-134
· Pensament dicotòmic: Digue-li que no puc, que sí puc Amb l'altra em vaig imaginar moltes coses, amb aquesta no	TP. 28-29 TP. 109-114
· El pas del temps: Estic esperant Fa una setmana i pico Ja és tard/ perdem temps Hi anava cada vacances d'estiu	TP. 36-40 TP. 76-84 TP. 172-173 TP. 217-218
· Crítica: Estic esperant l'altre Després del dinar, amb el sol i la calor Amb l'altra em vaig relaxar més	TP. 36-40 TP. 91-101 TP. 109-114
· Acceptació de la situació vital: Els meus plans són els mateixos	TP. 135-146
· Contradicció: Perdo, perdem temps	TP. 172-173
· Autocrítica: Perdem temps	TP. 172-173
· Pensament absolut: Mai Hi anava cada estiu	TP. 217-218 TP. 217-218
5.1.- Records	

· Avis paterns: La casa del meu avi	TP. 123-131
El jardí dels meus avis	TP. 132-134; 191-195
El meu avi hi posava ferro	TP. 199-201
Són els únics avis que he conegut	TP. 217-218
· Jardí: Jardí en primavera	TP. 123-131
Tot per amunt	TP. 123-124; 189-190; 202-203; 206-209
Dels meus avis	TP. 132-134; 191-195
Tomàquets	TP. 123-131; 153-164; 172-173
Reixa que l'envolta	TP. 169-171
Flors	TP. 172; 174-175
Enciam	TP. 174-183
Herba	TP. 184-188
Raïm/ ferro	TP. 189-190; 196-216
Arbre súpergran/ fruiter	TP. 123-131; 189-192
Arbre sec/ vell	TP. 191-195
Pou	TP. 219-222
· Enyorança: Et fa cosa	TP. 132-134
Els meus avis materns van morir/ no els vaig conèixer	TP. 217-218
· Avis materns: Van morir i no els vaig conèixer	TP. 217-218
· Vacances d'estiu: Ho passava bé	TP. 217-218
6.- Autoestima (positiva i negativa)	
6.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: No és casa meva	TP. 5-8
No depèn de mi	TP. 9-12; 14-15
Dir-te/ li ho diré/ dic/ et dic/ dius/	TP. 22-23; 28-29; 30-32; 49-50; 109-110; 120-121; 132-134; 153-164; 206-207; 302-303
Em refereixo	TP. 24-27

Digue-li (la treballadora social)	TP. 28-29
M'he imaginat	TP. 117-118; 120-121; 123-124
Pensant	TP. 135-136; 138
Ja ho sé	TP. 136-138
· Decisió: Depèn de la Mònica	TP. 13-14
Et dic alguna cosa	TP. 22-27; 302-311
El que podem fer	TP. 22-23
Tanco la porta	TP. 71-72
M'ho puc emportar	TP. 282-285
· Autovaloració: Miraré com tinc l'horari de treballar	TP. 22-23
Estic esperant	TP. 33-40
He tingut l'entrevista de treball	TP. 42-46
Abans que terminem t'ho faré	TP. 42-54
Vaig a veure la nena	TP. 76-77
Perdo temps	TP. 172-173
· Confiança: Ella t'avisarà/ t'ho dirà	TP. 24-26; 28-39
6.2.- Autoestima negativa	
· Falta de convicció: No sé	TP. 1-4; 114-115; 116; 132-134; 151-152; 191-195
· Falta de confiança: He de tancar els ulls?	TP. 88-90
No he pogut	TP. 217-218
· Inseguretat: T'ho faré	TP. 49-50; 52-54
Com t'explico?	TP. 114-115; 117-118; 123-124; 132-134; 199-201
No sé com fer-te-la/ t'ho he fet	TP. 151-152; 191-195; 251-254
No t'he dibuixat flors/ t'he dibuixat el raïm	TP. 172-173; 189-190
· Desvaloració: No sé com fer-te-la	TP. 151-152
Perdem temps	TP. 172-173
No he entès	TP. 223-224; 226

7.- Filla	
· Malaltia: Vaig a veure-la (té la varicel·la)	TP. 76-84
8.- Esperit	
· Insight interior: Et fa la impressió	TP. 132-134
· Bellesa: Flors	TP. 172; 174-175
· Gratitud: Gràcies	TP. 302-311
9.- S'interessa per la terapeuta	
· Compromís: Et dic alguna cosa	TP. 22-27; 302-311
Li ho diré	TP. 28-29
M'has de donar el teu número de telèfon	TP. 28-40
Abans d'acabar et faré el ball	TP. 41-61
Em puc emportar la guitarra al final	TP. 282-290
· Consideració: Ja és tard/ perdem temps	TP. 172-173
10.- Dir no	
· No sé	TP. 1-4; 114-115; 116; 132-134; 151-152; 191-195
· No	TP. 5-8; 13-14; 24-27; 29-30; 49-50; 114-115; 141-142; 165-166; 196-198; 257-258; 260; 282-285
Tampoc	TP. 217-218
· No és	TP. 5-8; 217-218
· No depèn de mi	TP. 9-12
· No tinc el telèfon	TP. 24-27
· Que no m'adormi!	TP. 88-90

· No més	TP. 120-122
· No me'n recordo	TP. 153-154
· Perquè no	TP. 154-156
· No t'he dibuixat flors	TP. 172-173
· No té fulla	TP. 206-209
· No els vaig conèixer	TP. 217-218
· No vaig poder	TP. 217-218
· No vaig entendre	TP. 223-225
No he entès	TP. 226-228
· Si no	TP. 302-306
10.1.- Dir no a altres persones	
· A la treballadora social: Digue-li que no puc	TP. 28-29
11.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Grau d'interès: No sé com tindrè l'horari de treballar	TP. 22-27
M'has de donar el teu número de telèfon	TP. 28-40
Abans d'acabar et faré el ball	TP. 41-61
Ja és tard/ perdem temps	TP. 172-173
No he entès una de les músiques	TP. 223-232
Em puc emportar la guitarra al final	TP. 282-290
Et dic alguna cosa	TP. 302-311
· Justificació: Mira, tinc totes les cartes fora	TP. 41-61
· Cura d'objectes: Me la puc emportar l'últim	TP. 282-290
12.- Fer peticions: preguntes i imperatius	

12.1.- Preguntes	
· Saps?	TP. 1-4; 91-92; 94-97; 123-124; 169-171; 174-175; 177-178; 182-185; 251-252; 282-285
· El ball?	TP. 59-61
· Més cap allà?	TP. 71-75
· He de tancar els ulls?	TP. 88-90
· Com t'explico?	TP. 114-115; 117-118; 123-124; 132-134; 199-201
· D'acord?	TP. 114-115; 199-201
· De fer?	TP. 147-148
· Veus?	TP. 189-190
· Com es diu?	TP. 202-205
· Com són?	TP. 210-216
12.2.- Imperatius	
· A veure	TP. 22-23; 199-201; 217-218
· T'he de demanar	TP. 30-32
· Mira	TP. 41-46
· Espera	TP. 71-72
· He de tancar els ulls?	TP. 88-90
12.2.1.- Imperatius dits a altres persones	
· A la treballadora social: Mira	TP. 28-29
Truca-la	TP. 28-29
Digue-li a la Clara	TP. 28-29

13.- “Nosaltres dues”	
· Podem fer	TP. 22-23
· Fins que terminem	TP. 52-54
· Perdem temps	TP. 172-173
· Si ens veiem	TP. 302-303
14.- La seva cultura	
· Enyorança de la seva cultura: Tres o quatre cases/ un jardí	TP. 123-134; 191-195; 199-201
Et fa cosa	TP. 132-134
Vacances d’estiu	TP. 217-218
15.- Cos	
· Ballar: Ballaré abans d’acabar	TP. 41-61
· Son: Ay que no m’adormi!	TP. 88-90
Després del dinar	TP. 91-92
El sol que entra	TP. 93-97
La calor	TP. 98-100
He estat a punt d’adormir-me!	TP. 107-108
M’ha portat al son	TP. 114-115
· Dolor: Em fa mal el coll!	TP. 101-106
· Relaxació: Et relaxa	TP. 109-113
L’altra et relaxava més	TP. 114-115
16.- La casa d’acollida/ amigues	

· Temps d'estada: Serà un pis pont Depèn de la Mònica T'he de demanar el teu telèfon Hi ha un DVD per a l'altra noia al pis pont	TP. 5-21; 42-46 TP. 9-29 TP. 29-40 TP. 292-302
· Objectes de la casa: S'ha trencat una pota del sofà S'ha obert la porta	TP. 71-75 TP. 223-232
· Nens: Tenen la varicel·la	TP. 76-84
17.- Plans de futur	
· Treballar: No sé com aniran els trens (per arribar a temps) Miraré l'horari de treballar He fet l'entrevista de treball	TP. 1-4 TP. 22-27 TP. 41-54
· Habitatge: És un pis pont Hi ha un DVD per a l'altra noia al pis pont	TP. 5-40; 42-46 TP. 291-301
· Projecció: Estava pensant en els meus plans/ són els mateixos	TP. 135-146

Taula 20 (B): Anàlisi semàntica de la Sessió 8. Cas B.

Fragments d'anàlisi (Cas C)

1r: TP. 49-54	5è: TP. 233-268	9è: TP. 681-701
2n: TP. 79-136	6è: TP. 275-454	10è: TP. 706-712
3r: TP. 145-212	7è: TP. 468- 511	
4t: TP. 219-224	8è: TP. 524-672	

SESSIÓ 1a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Cos	
· No depressió: No sento depressió ara	TP. 233-268
· Depressió: El primer cop sí que en tenia/ una dona que té depressió	TP. 233-268; 304-319; 645-651
· Arreglar-se: M'agrada arreglar-me/ m'arreglo més ara	TP. 321-327; 645-651
· Relaxació: Faig una migdiada!/ ara m'està entrant	TP. 524-545
· Ballar: S'intentarà/ això no es balla així!	TP. 655-663; 681-701
2.- Esperit	
· Insight interior: No em noto amb depressió	TP. 235-238
· Força: Aquest cop em veig amb més força	TP. 240-242
· Seguretat: Ara n'estic segura	TP. 256-268
· Optimisme: Tinc ganes de sortir i d'arreglar-me/ tinc ganes d'estar per mi i per la meva filla S'intentarà	TP. 315-327 TP. 655-663

· Gratitud: Gràcies	TP. 706-712
3.- La seva família nuclear	
· Pares: El primer cop vaig anar a casa dels meus pares	TP. 240-255; 315-319
· Susceptibilitat: Em deien alguna cosa i jo m'enfadava	TP. 315-319
4.- Autoestima (positiva i negativa)	
4.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: Però si és meu!/ és clar!/ no em costa dir no Jo sempre/ de vegades sí Penso/ veig/ em veig No dic res Ara no Tant me fa No crec/ crec Em sembla/ sembla	TP. 85-90; 131-136; 177-182; 201-202 TP. 93-101; 183-186 TP. 106-107; 159-166; 240-242 TP. 187-191 TP. 317-321 TP. 402-405 TP. 532-535; 203-206; 208-209; 211-212 304-309; 533-535 TP. 599-600; 602; 507-511
· Decisió: Hi vaig i em queixo No em tallo! Callo per evitar la discussió Tinc ganes de sortir i d'arreglar-me/ tinc ganes d'estar per mi i per la meva filla De moment el tambor Et segueixo/ ho intento/ agafo aquest/ t'ho dono Vull escoltar-la una estona	TP. 106-114; 122-126 TP. 110-111 TP. 159-172 TP. 315-327 TP. 384-390 TP. 417-419; 421-422; 442-443; 671-672 TP. 621-630
· Fortalesa: Aquest cop em veig amb	TP. 240-242

més força	
· Confiança: Ara n'estic segura S'intentarà	TP. 256-268 TP. 655-663
· Autovaloració: M'arreglo més ara	TP. 315-327
4.2- Autoestima negativa	
· Inseguretat: No dic res	TP. 183-198
· Falta de decisió: Em costa	TP. 187-198; 201-212
· Falta de convicció: No sé/ no sabia	TP. 192-200; 208-209; 258-260; 318-319; 343-345; 398-399; 401; 410-411; 438- 441; 484-486; 496-497; 500-501; 507- 509; 568-569; 571-573; 575; 578-581
· Falta de confiança: Crec que no Això, ho intento! S'intentarà	TP. 203-212 TP. 420-423 TP. 655-663
· Desvaloració: Jo mai ho havia tocat! Jo no aprovaria!	TP. 407-415 TP. 448-452
5.- La casa d'acollida/ amigues	
· Reivindicació: Per què no ho he de canviar?	TP. 112-126
· Falta de comunicació: Hi falta una mica	TP. 285-290
6.- Plans de futur	
· Estar per mi: Tinc ganes de sortir i d'arreglar-me	TP. 315-327
· Estar per la meva filla: Tinc ganes d'estar per mi i per la meva filla	TP. 315-321
· Incertesa: No sé com m'agradaria sentir-me en un futur!	TP. 484-485

7.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
7.1.- Sentiments positius	
· Optimisme: No em costa Tinc ganes de sortir i d'arreglar-me/ tinc ganes d'estar per mi i per la meva filla Vesteix-te, surt S'intentarà	TP. 79-101 TP. 315-327 TP. 645-651 TP. 655-663
· Ironia/ humor: Però si és meu!/ no em tallo!/ home, és clar!/ m'arreglo més ara!/ sí, després!/ això raspa!/ jo mai! això, ho intento!/ una mica!/ per provar!/ jo no aprovaria!/ què lent!/ no ho sé!/ faig una migdiada!/ qui sap! pocs ho fan/ s'intentarà/ només en tinc aquests dos!	TP. 85-90; 110-111; 177-182; 324-329; 332-343; 373-381; 407-415; 417; 420- 425; 431-434; 444-446; 448-452; 480- 483; 484-485; 532-533; 535-537; 582- 585; 655-663; 696-701
· Grat-satisfacció: m'agrada/ m'agrada més/ està bé/ m'agrada molt/ m'agradava/ tot bé És interessant	TP. 102-105; 327-331; 382-383; 400-401; 488-495; 582-585; 597-598; 605-620; 631-637; 706-712 TP. 219-224
· Benestar subjectiu: No em noto amb depressió/ ara m'està entrant	TP. 235-238; 544-545
· Força: Aquest cop em veig amb més força	TP. 240-242
· Exterioritzar: Tinc ganes de sortir i d'arreglar-me	TP. 315-327
· Desig d'acompliment: Ara no Vull escoltar-la una estona	TP. 317-321 TP. 621-630

7.2.- Sentiments negatius	
· Desgrat: No m'agrada Això raspa! Què lent! Pocs ho fan Això no es balla així!	TP. 102-114; 131-136 TP. 373-381 TP. 480-483 TP. 582-591 TP. 681-701
· Dificultat: Em costa	TP. 187-198; 201-212
· Desconfiança: Crec que no Això, ho intento! S'intentarà	TP. 203-212 TP. 420-423 TP. 655-663
· Malestar: Estava molt malament	TP. 240-242
· Tristesia: No volia sortir al carrer Només plorava	TP. 240-256; 317-321 TP. 315-318
· Indiferència: No tenia ganes de res Tant me fa/ aquesta mateixa Serà per això! Tots són semblants	TP. 315-318 TP. 402-404; 546-552 TP. 410-411 TP. 574-581
· Tancament/ negativisme: Tancada en mi mateixa	TP. 317-321
· Enuig: Si em deien alguna cosa m'enfadava	TP. 319-321
8.- Filla	
· Edat: Quan vaig tornar amb ell la nena era més petita	TP. 252-261
· Estar per la meva filla: Tinc ganes d'estar per mi i per la meva filla	TP. 315-321
9.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Desinterès: Tant me fa/ aquesta	TP. 402-404; 546-552

mateixa	
· Grau d'interès: L'he estat seguint	TP. 566-567
· Conformitat: Tot bé	TP. 706-712
10.- Situació legal	
· Habitatge: El primer cop vaig anar a viure a casa dels meus pares	TP. 240-255; 315-320
· Vida conjugal: Porto molts anys així	TP. 240-252
· Mare separada: Quan vaig tornar amb ell la nena era més petita Tinc ganes d'estar per mi i per la meva filla	TP. 252-261 TP. 315-319
11.- Dir no	
· A mi no/ no/ dir no/ no tant/ ara no	TP. 81-82; 85-86; 122-123; 131-132; 134-135; 145-156; 170-171; 194-196; 210-211; 221-222; 240-242; 275-284; 292-293; 304-305; 307-309; 318-319; 321; 402-403; 405-406; 423-424; 426-427; 435-437; 476-479; 532-535; 564-565; 603-604; 649-651; 657-661
· No m'agrada	TP. 102-103; 134-135
· No em tallo	TP. 110-111
· No dic res	TP. 187-188
· No sé/ no sabia	TP. 192-200; 208-209; 258-260; 318-319; 343-345; 398-399; 401; 410-411; 438-441; 484-486; 496-497; 500-501; 507-509; 568-569; 571-573; 575; 578-581
· No crec/ crec que no	TP. 203-206; 208-209; 212-213; 532-535

· No?	TP. 210-211; 235-236; 346-347; 370-371; 373-374; 447-448; 487-488; 671-672
· No saps	TP. 212-213
· No em noto	TP. 235-238
· No volia/ no tenia ganes, ànims	TP. 240-242; 317-318
· No agafo	TP. 240-242
· No aprovaria	TP. 448-452
· No és el meu estil	TP. 492-493
· Si no hi ha res	TP. 524-525
· No les havia escoltat/ fa temps que no	TP. 603-604, 631-633; 638-644
· No la conec	TP. 603-604
· No la podem escoltar?	TP. 621-623
· No es balla així	TP. 689-690
11.1.- Dir no a atribuït a altres persones	
· Amiga: No ho canviïs	TP. 112-113
· Cantants: No caiguis	TP. 647-651
11.2.- Dir no a altres persones	
· A una amiga: No ho he de canviar?	TP. 112-114
12.- Marit	
· Retorn: Aquest cop em veig amb més força/ ara n'estic segura Vaig tornar	TP. 240-242; 256-268 TP. 249-255
· Deixar-lo: El vaig deixar fa tres anys	TP. 240-248

· Durada: Porto molts anys així	TP. 249-252
13.- Manera de pensar	
· Optimisme: No em costa Tinc ganes de sortir i d'arreglar-me/ tinc ganes d'estar per mi i per la meva filla Vesteix-te, surt S'intentarà	TP. 79-101 TP. 315-327 TP. 645-651 TP. 655-663
· Certesa: Però si és meu! Ara sí que n'estic segura És el mateix ritme/ són semblants	TP. 85-90 TP. 256-268 TP. 555-563; 574-581
· Pensament absolut: Sempre ho dic/ porto molts anys així/ sempre m'ha agradat més	TP. 93-101; 249-255; 398-401
· Rebel·lia: Per què no ho haig de fer?/ em queixo No em tallo!	TP. 102-126 TP. 102-111
· Pensament relatiu: Segons en què/ de vegades/ de moment Si no hi ha res previst Qui sap!/ em sembla/	TP. 127-130; 159-176; 183-184; 382-391; 696-701 TP. 524-525 TP. 532-537; 599-602
· Prudència: Evito la discussió/ no dic res Potser encara no sabia què volia Potser li costa més expressar-ho	TP. 159-176; 183-198 TP. 256-262 TP. 586-596
· Escepticisme: Encara que passin els anys Jo no aprovaria!	TP. 203-208 TP. 448-452
· Incertesa: Ningú no pot dir que no/ no se sap què passarà	TP. 203-212
· El pas del temps:	

Encara que passin els anys	TP. 203-212
Porto molts anys així	TP. 249-252
Feia molt de temps que no l'escoltava	TP. 630-631
· Pensament dicotòmic: Abans estava molt malament però ara em veig amb més força Abans no volia sortir, ara sí Abans no sabia què volia, ara sí Potser li costa més expressar-ho a l'home (que a la dona)	TP. 240-242 TP. 240-268; 317-329 TP. 254-268 TP. 582-592
· Ignorància: No sabia què volia/ no sabia què havia fet	TP. 249-262
· Saviesa: Ara sí sé què he fet/ sé que el primer cop sí	TP. 249-268; 315-318
· Aventura: Ho intento/ per provar! Seguint la música	TP. 420-423; 442-446 TP. 468-475
· Diferenciació: Sona diferent Hi ha molta diferència Els trossos són molt semblants	TP. 365-372 TP. 496-511 TP. 574-575
· Crítica: Això no es balla així!	TP. 681-701
13.1.- Records	
· Marxar de casa: El vaig deixar fa tres anys	TP. 240-248
· Mals records: No volia sortir al carrer/ només plorava No tenia ganes de res	TP. 240-256; 317-321 TP. 315-318
· Retorn: Vaig tornar al cap de tres mesos	TP. 249-255
14.- Amics/ relacions sentimentals/ amor	

· Defensa: Si no ho fa ell ho faig jo	TP. 115-126
· Evitar discutir: Si veig que s'enfadarà	TP. 159-176
· Dificultat: Em costa establir relacions	TP. 201-212
· Relacions futures: Encara que passin els anys, jo crec que no	TP. 201-212
· Declaració d'amor: Pocs ho fan	TP. 582-585
· Expressar sentiments: Els costa més	TP. 586-596
15.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
15.1.- Preguntes	
· Com?/ com es fa?/ envers què?	TP. 49-50; 52-53; 79-80; 363-364; 484-485
· Mostrar enuig?	TP. 157-158
· No?	TP. 210-211; 235-236; 346-347; 370-371; 373-374; 447-448; 487-488; 621-623; 671-672
· D'aquí?/ així?/ un altre cop?/ quin tros?	TP. 346-355; 363-364; 435-436; 574-577
· Què és?	TP. 356-362
· A veure?	TP. 407-409
· Eh?	TP. 416-417
· T'he seguit?	TP. 423-424
· Jo?/ que comenci jo?/ l'he de cantar?/ ballar-la?/ la poso?	TP. 428-429; 453-454; 553-554; 657-658; 683-684
· La podem escoltar?	TP. 621-623
15.1.1.- Preguntes formulades a altres persones	

· A un cambrer: M'ho pots canviar?	TP. 106-109
· A una amiga: No ho he de canviar?/ per què?	TP. 112-114
15.2.- Imperatius	
· A veure?/ a veure	TP. 192-194; 240; 242-243; 407-409; 428-431; 435-437; 442-443; 447-448; 496-497; 570-571; 603-604; 684-685
· Anem a escoltar	TP. 652-656
· M'ho dones	TP. 664-672
15.2.1.- Imperatius dits a altres persones	
· A un cambrer: Escolta	TP. 106-107
15.2.2.-Imperatius atribuïts a altres persones	
· Amiga: No ho canviïs	TP. 112-113
· En una reunió: Parla	TP. 192-193
· Cantants: No caiguis/ vesteix-te/ surt	TP. 647-651
16.- Interès/ crítica a la terapeuta	
· Crítica: Què lent! Això no es balla així!	TP. 480-483 TP. 681-701
17.- “Nosaltres dues”	
· La podem escoltar?	TP. 621-623
· Anem a escoltar	TP. 652-656

Taula 13 (C): Anàlisi semàntica de la Sessió 1. Cas C.

Fragments d'anàlisi (Cas C)

1r: TP. 1-130

2n: TP. 145-481

SESSIÓ 2a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
· Desig d'acompliment: Prefereixo aixecar-me	TP. 53-46
· Ironia/ humor: No me'n recordo ja!/ m'he quedat adormida!/ és clar que m'agradaria!/ com m'imagino que vaig a Nova York?/ no hi he estat mai a Nova York!/ de petita no n'he vist!/ això no és un vestit, és un <i>traje</i> sencer!/ una casa a la muntanya o a la platja/ no sé si me'n recordaré!/ me n'hauràs de treure molt, molt!/ una mica de nata, una mica de tot!	TP. 89-90; 199-200; 231-234; 243-244; 246; 301-302; 342-344; 359-360; 415-416; 437-438; 471-476
· Grat-satisfacció: És més bonic que res/ els vestits de pic són molt bonics/ un vestit molt bonic de mitja màniga/ un cinturó molt bonic Està bé És clar que m'agradaria!/ m'agraden moltes coses/ m'agraden les que cauen/ m'agrada molt la xocolata/ m'agrada	TP. 109-122; 172-174; 290-296; 299-300; 302-303; 316-320; 308-310 TP. 203-212; 334-335 TP. 231-234; 355-356; 361-362; 365-366; 393-394; 461-462; 464

molt el dolç/ m'agrada molt la melmelada	
· Optimisme: Ara és quan estic veient una mica la llum No sé si estaré fent ja la meva vida	TP. 239-254 TP. 424-425
1.2.- Sentiments negatius	
· Malestar: No he dormit massa bé Em fa mal el cap/ estic marejada Estic cansada/ em canso molt aviat/ m'agobio una mica	TP. 3-4; 48-50 TP. 33-34; 36; 39-40; 42 TP. 52; 192-193; 195-196
· Dificultat: Encara que em parlis No hi veig res/ no tinc gens d'imaginació/ ni em relaxo ni m'imagino/ a mi no em fa res No he escoltat res No em surt/ per molt que vulgui no em surt No em ve al cap/ no me'n recordo No me'n recordaré Me n'hauràs de treure molt!	TP. 5-6 TP. 11-12; 14; 23-24; 26; 30; 32; 35-36; 65-66; 70-71; 75-76 TP. 67-68 TP. 70-71; 75-76 TP. 85-86; 88; 90; 92; 149-150; 153-154; 393-394 TP. 213-220 TP. 437-438
· Indiferència: A mi! Tant me fa/ amb una en tinc prou/ tant me fa lo meu/ ja no No sé quin és el meu color preferit	TP. 5-6 TP. 205-206; 208; 225-226; 228 TP. 255-264
· Menyspreu: A mi! A mi no em fa res/ això què és per relaxar-te?/ no, no m'he relaxat/ a mi no em surt imaginar-me coses així com així No m'ha agradat cap de les músiques	TP. 5-6 TP. 11-12; 22-26; 29-32; 35-36; 57-58; 67-70 TP. 53-62; 199-200
· Tancament/ negativisme: Encara que	TP. 5-6; 75-76; 217-218

em parlis jo m'adormo/ per molt que vulgui/ però fins que es faci... No hi veig res/ no tinc gens d'imaginació/ no me'n vull enrecordar/ no em relaxo ni m'imagino/ no em fa res No me'n recordo/ no em ve al cap/ no me'n recordaré	TP. 11-14; 16-18; 20-26; 29-32; 35-36; 57-58; 65-66; 75-76 TP. 83-86; 89-90; 92; 145-150; 153-154; 217-220
· Rebuig: No em vull enrecordar d'aquella vegada	TP. 16-18
· Desgrat: No m'ha agradat cap de les músiques/ no m'agrada portar mocador	TP. 53-62; 199-200; 375-376
· Defensiva: No és que no em vingués de gust/ no és que no me'n recordi	TP. 69-70; 149-150
· Solitud: No tinc aquí a la família	TP. 103-108
· Desesperança/ indefensió: No he tingut mai el que he demanat/ ja no em fa il·lusió	TP. 225-228
2.- Manera de pensar	
· Escepticisme: Encara que em parlis Per molt que vulgui No sé si me'n recordaré!	TP. 5-6 TP. 75-76 TP. 415-416
· Contradicció: No tinc gens d'imaginació/ m'imagino Sí que he estat algun cop a la mutanya/ l'unic viatge que he fet ha estat venir aquí No m'ha agradat massa/ no m'ha agradat cap de les músiques/ no he escoltat la música No me'n recordo, no és que no me'n	TP. 13-14; 69-70; 75-76; 425-426; 451-452 TP. 15-16; 239-240 TP. 57-58; 65-66; 199-200 TP. 149-150

<p>recordi, és que no em ve</p> <p>Lo meu m'és igual/ d'agradar</p> <p>m'agraden moltes coses</p> <p>No sé si em faria il·lusió que em fessis</p> <p>un regal/ és clar que sí que m'agradaria!</p>	<p>TP. 225-228; 353-356</p> <p>TP. 229-234</p>
<p>· Pensament dicotòmic:</p> <p>No m'han agradat les músiques/ m'agraden moltes coses</p> <p>No me'n recordo/ me'n recordo sempre</p> <p>De l'aniversari de la nena me'n recordaré, però del meu...</p>	<p>TP. 55-58; 199-200; 355-356; 361-362; 375-376</p> <p>TP. 83-86; 89-90; 92; 145-150; 153-154; 217-220; 393-394; 415-416</p> <p>TP. 219-220</p>
<p>· Pensament absolut: No he anat mai de vacances/ a la festa de l'arbre/ teatre al col·legi/ cantar al Nadal/ no he celebrat mai la meva festa d'aniversari</p> <p>Sempre me'n recordo/ sempre surt el seu pare</p> <p>No he tingut mai el que he demanat</p> <p>Mai no he sortit de les quatre parets de casa meva</p> <p>No l'he posat mai vestits sencers</p> <p>Sempre porto una cinta de les negres</p> <p>No m'han regalat mai cap rosa</p>	<p>TP. 90-102; 213-216</p> <p>TP. 173-174; 182-184</p> <p>TP. 225-226</p> <p>TP. 252-254</p> <p>TP. 321-322</p> <p>TP. 377-378</p> <p>TP. 407-408</p>
<p>· Certesa: El més bonic de tot és la meva filla</p>	<p>TP. 109-122</p>
<p>· Valors: És més bonic que res</p>	<p>TP. 114-122</p>
<p>· Optimisme: Ara és quan estic veient una mica la llum</p> <p>No sé si estaré fent ja la meva vida</p>	<p>TP. 239-254</p> <p>TP. 424-425</p>
<p>· Imatge: De les quatre parets de casa meva mai no he sortit</p>	<p>TP. 252</p>

Ara és quan estic veient una mica la llum	TP. 254
M'imagino que ja tindrè la meva casa	TP. 424-425
· Autocrítica: De les quatre parets de casa meva mai no he sortit/ ara és quan estic començant a veure una mica la llum	TP. 252-254
· Prudència: Potser és estiu/ vestits que potser són de tirants	TP. 270-273; 292-294
Més o menys per al temps	TP. 299-300
Potser un jersey/ de coll/ potser una casa	TP. 334-335; 338; 340; 361-362
Potser me'l deixo <i>suelto</i>	TP. 382-383
Un pastís que potser posi felicitats!	TP. 455-456
· Pensament relatiu: Segons el temps que faci	TP. 338-339
Em sembla	TP. 397-398; 401-402
2.1.- Records	
· Dificultat: No me'n vull enrecordar d'aquell cop	TP. 9-19
No he anat mai a la platja de S.	TP. 70-86
No me'n recordo	TP. 70-108; 145-166; 391-406
No vaig conèixer els meus avis	TP. 87-108
No recordo cap excursió al col·legi	TP. 87-108
No he anat mai de vacances	TP. 87-108
No he anat mai a la festa de l'arbre	TP. 87-108
No he fet mai teatre al col·legi	TP. 87-108
No he cantat al Nadal	TP. 87-108
No sé si me'n recordaré!	TP. 213-220; 413-418
No he sortit mai de les quatre parts de casa meva	TP. 239-252

· Viatges: No me'n vull enrecordar d'aquell cop No he estat a la platja de S. L'únic viatge que he fet ha estat venir aquí No he estat mai a Nova York! No conec cap altre país	TP. 15-19 TP. 71-72 TP. 239-242 TP. 243-246 TP. 247-252
· Celebracions i festes: No he anat mai a la festa de l'arbre El Nadal no l'hem festejat massa El que tinc en ment, sempre han estat amb el seu pare/ sempre surt ell Jo mai he celebrat el meu aniversari	TP. 87-108 TP. 101-108 TP. 175-190 TP. 213-238
· Naixement de la filla: Sempre me'n recordo	TP. 109-122; 167-174
3.- Plans de futur	
· Habitatge: Una casa a la muntanya o a la platja Tindrè la meva casa	TP. 353-362 TP. 413-430
· Festa d'aniversari: Celebraré el meu aniversari amb els meus pares i els meus germans	TP. 413-430; 444-481
· Autonomia: No sé si estaré encara aquí o estaré fent la meva vida	TP. 413-430
4.- Dir no	
· Estic ja que no	TP. 1-2
· No he dormit molt bé	TP. 3-4; 48-50
· No hi veig res/ no tinc gens d'imaginació No em fa res	TP. 11-12; 14; 22-24; 75-76 TP. 22-26; 29-30; 32; 35-36; 65-66

· No me'n vull enrecordar No em ve al cap/ no me'n recordo No me'n recordaré	TP. 16-18 TP. 85-86; 88; 90; 92; 149-150; 153-154; 393-394 TP. 213-220
· No/ no massa/ ja no/ si no Tampoc	TP. 43-44; 53-54; 56; 67-68; 70; 75-76; 77-78; 80; 106; 161-162; 164; 173-174; 177-178; 227-228; 237-238; 253-254; 261-262; 275-276; 278; 281-282; 285- 286; 288; 299-300; 303-304; 323-324; 326; 382-384; 386; 388; 395-396; 409- 410 TP. 63-64; 71-72; 75-76; 94-96; 99-100; 102; 104; 106; 108; 247-250; 341-342; 455-456
· No me n'ha agradat cap No m'agrada portar mocador	TP. 57-58; 199-200 TP. 375-376
· No m'he relaxat	TP. 67-68
· No em surt	TP. 69-70
· No hi he anat	TP. 71-72
· No sé	TP. 81-82; 109-110; 112; 129-130; 145- 146; 148; 149-150; 153-154; 163-164, 169-170; 229-230; 235-236; 245-246; 253-254; 256; 258; 260; 262; 264; 273- 274; 279-280; 289-290; 298-299; 301- 302; 307-308; 312-314; 321-322; 334- 335; 353-354; 357-358; 361-362; 389- 390; 415-416; 424; 426
· No són llocs per imaginar	TP. 83-84
· No vaig conèixer els meus avis/ no hi són	TP. 87-88; 106-108
· No s'ha celebrat	TP. 179-180

· No he fet mai festa d'aniversari	TP. 213-214
· No conec cap altre país	TP. 247-248; 250
· No?	TP. 272-273
· No és aquesta tela/ no és recte/ no eren flors	TP. 289-290, 312-313; 316-317
No molt fi ni molt gruixut	TP. 342-343
No és un vestit!	TP. 342-343
· No n'he vist	TP. 301-302
· No fa massa fred	TP. 340-342
· No m'han regalat mai cap rosa	TP. 409-410
5.- Esperit	
· Bellesa: Una cosa bonica? el naixement de la meva filla/ és més bonic que res/ més bonic que un paisatge	TP. 109-122
Els vestits de pic són molt bonics	TP. 290-296
Un vestit molt bonic de mitja màniga	TP. 299-300; 302-303; 316-320
Un cinturó molt bonic	TP. 308-310
· Optimisme-paciència: Ara és quan estic veient una mica la llum	TP. 239-254
No sé si estaré fent ja la meva vida	TP. 424-425
· Llibertat: L'únic viatge que he fet és venir aquí	TP. 239-254
De les quatre parets de casa meva no he sortit	TP. 252-254
· Autonomia: No sé si estaré ja fent ja la meva vida	TP. 424-425
· Felicitat: Felicitats, Sònia!	TP. 444-456

6.- La seva família nuclear	
· Avis: No vaig conèixer els meus avis	TP. 84-88; 101-108
· Pares: Tinc els meus pares a G. Celebraré el meu aniversari amb els meus pares i els meus germans	TP. 101-108 TP. 413-430
· Nadal: No el celebràvem massa	TP. 101-108
· Resta de la família: No la tinc aquí	TP. 101-108
· Germans: Celebraré el meu aniversari amb els meus pares i els meus germans	TP. 413-430
· Percepció d'intimitat: Celebraré el meu aniversari amb els meus pares i els meus germans	TP. 413-430
7.- Situació legal	
· Mare separada: Naixement de la filla Celebracions Roba de la filla	TP. 109-122; 167-174; 171-172 TP. 175-190 TP. 321-352
· Habitatge: Una casa a la muntanya o a la platja Tindrè la meva casa	TP. 353-362 TP. 413-430
· Autonomia: No sé si estaré encara aquí o estaré fent la meva vida	TP. 413-430
8.- Filla	
· Naixement: El més bonic que recordo/ sempre me'n recordo	TP. 109-122; 167-174; 171-172
· Celebracions: Sempre han estat amb el seu pare Demà se celebrarà el seu aniversari aquí	TP. 175-190 TP. 175-190

· Roba de la filla: Faldilla texana, corteta, recta	TP. 321-352
Malles cortetes	TP. 321-352
Jersey de coll	TP. 321-352
Jaqueta texana, corteta	TP. 321-352
9.- Marit	
· Mals records: No me'n vull enrecordar d'aquell cop (viatge)	TP. 15-19
· Celebracions de la filla: Sempre han estat amb ell/ sempre surt ell	TP. 175-190
· Celebracions de la mare: Jo mai he celebrat la meva festa d'aniversari/ mai he tingut el que he demanat	TP. 213-238
· Romanticisme: Mai no m'han regalat cap rosa	TP. 407-408
10.- Cos	
· Son: M'adormo/ tinc una mica de son/ m'he adormit!	TP. 1-9; 30-52; 63-69; 191-202
· Cansament: No he dormit molt bé Estic cansada/ em canso molt aviat	TP. 1-9 TP. 38-52; 191-202
· Relaxació: No em relaxo/ no m'he relaxat	TP. 20-26; 30-36; 63-69
· Cap/ mal de cap: Tinc mal de cap	TP. 27-52
· Mareig: Estic marejada/ prefereixo aixecar-me	TP. 38-52
· Cap: No em ve al cap	TP. 85-86
· Molèstia: M' <i>agobio</i> una mica	TP. 191-202
10.1.- Roba i imatge	

10.1.1.- Pròpies	
· Vestit: Jo em vestiria de tirants/ de mitja màniga/ de tela molt fina, una mica suau/ d'estiu/ estampat en blanc i negre	TP. 267-320
· Cinturó: Un cinturó molt gran, molt bonic, negre	TP. 267-320
· Mocador: No m'agrada portar mocador	TP. 353-390
· Arracades: M'agraden molt les arracades/ d'aro	TP. 363-390
· Cabell: Sempre porto una cinta de les negres/ me l'arribo/ el deixo <i>suelto</i>	TP. 363-390
· Sabates: Sabates negres amb el vestit	TP. 363-390
10.1.2.- De la filla	
· Vestit: No l'he posat mai vestit sencer	TP. 321-352
· Faldilla: Texana, corteta, recta	TP. 321-352
· Malla: Unes malles cortetes	TP. 321-352
· Jersey: Un jersey de coll, segons el temps	TP. 321-352
· Jaqueta: Una jaqueta texana, corteta	TP. 321-352
11.- Autoestima (positiva i negativa)	
11.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: T'he dit Tinc al meu pare i a la meva mare Me'n recordo sempre/ ho tinc en ment	TP. 13-14; 199-200 TP. 103-106 TP. 172-174; 182-183

Em canso/ m'agobio	TP. 192-193; 195-196
Em sembla	TP. 395-398; 401-402
Jo crec	TP. 424-425
M'ho he d'imaginar jo	TP. 451-452
Sóc molt golafre	TP. 461-462
· Decisió: Prefereixo aixecar-me	TP. 53-46
El naixement de la meva filla	TP. 114-122; 171-172
Amb una en tinc prou	TP. 207-208
És clar que m'agradaria!	TP. 231-234
Ara estic veient una mica la llum	TP. 252-254
Això no és un vestit, és un traje sencer!	TP. 342-344
Falta el pastís	TP. 444-448
· Confiança: Ara és quan estic veient una mica la llum	TP. 239-254
No sé si estaré fent ja la meva vida	TP. 424-425
· Autovaloració: Vestir-me de tirants	TP. 274-321
Posar-me arracades d'aro/ unes sabates negres	TP. 363-374; 389-390
Deixar-me el cabell <i>suelto</i> o arrissat/	TP. 377-387
Un pastís que posi felicitats Sònia!	TP. 444-474
11.2.- Autoestima negativa	
· Desvaloració: No tinc gens d'imaginació	TP. 11-14; 75-76
No em sé els títols/ no sé dibuixar molt bé!	TP. 161-164; 297-299
Em canso molt aviat/ m'agobio	TP. 191-192; 195-196
No he celebrat mai la festa d'aniversari	TP. 213-216
No me'n recordaré	TP. 281-219
De l'aniversari de la nena me'n recordaré, però no del meu	TP. 218-219
Lo meu tant me fa	TP. 225-226

De les quatre parets de casa meva no he sortit	TP. 252-264
Me n'hauràs de treure molt!	TP. 437-438
· Falta de convicció: No sé	TP. 81-82; 109-110; 112; 129-130; 145-146; 148; 149-150; 153-154; 163-164; 169-170; 229-230; 235-236; 245-246; 253-254; 256; 258; 260; 262; 264; 273-274; 279-280; 289-290; 298-299; 301-302; 307-308; 312-314; 321-322; 334-335; 353-354; 357-358; 361-362; 389-390; 415-416; 424; 426
· Falta de confiança: Però fins que es faci...	TP. 217-218
Jo què sé	TP. 310-320
No sé si me'n recordaré	TP. 415-416
· Victimisme: No vaig conèixer els meus avis/ no tinc aquí a la família	TP. 84-88; 103-108
No he anat mai de vacances/ a la festa de l'arbre/ teatre al col·legi/ cantar al Nadal/ no he celebrat mai la meva festa d'aniversari/	TP. 90-102; 213-216
De la festa de la nena me'n recordaré, però de la meva...	TP. 218-220
No he tingut mai el que he demanat/ ja no em fa il·lusió/ no m'han regalat mai cap rosa	TP. 225-228; 407-410
L'únic viatge que he fet ha estat venir aquí/ no conec cap altre país/no he sortit mai de les quatre parets de casa meva	TP. 239-242; 247-248; 252
12.- Amics /relacions sentimentals/ amor	
· Mals records: No me'n vull enrecordar	TP. 15-19

d'aquell cop	
· Celebracions: Jo mai he celebrat la meva festa d'aniversari/ mai he tingut el que he demanat	TP. 213-238
· Romanticisme: Mai no m'han regalat cap rosa	TP. 407-412
13.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
13.1.- Preguntes	
· Què?/ això què és?/ mh?/ eh?	TP. 9-10; 22-23; 37-38; 73-74; 155-158; 185-187; 165-166; 298-299; 363-364; 415-417
· Una cosa bonica? Com m'ho imagino? La festa d'aniversari? D'algun sabor?	TP. 113-116 TP. 243-244 TP. 419-420 TP. 461-462
· De les que et vaig dir?/ quina és?/ la meva?/ iguals?	TP. 127-128; 152-153; 213-214; 267-268; 270-271; 419-423
· No?	TP. 272-273
13.2.- Imperatius	
· A veure	TP. 292-294; 301-302; 424-425; 455-456
· M'hauràs de treure molt!	TP. 437-438
· M'ho he d'imaginar jo	TP. 451-452
14.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Dificultats: No m'imagino res/ no em relaxo	TP. 11-12; 22-26; 29-32; 35-36; 57-58; 67-70
· Disculpa: M'agobio una mica	TP. 192-193; 195-196

· Grau d'interès/ desinterès: Tant me fa	TP. 205-206; 208
15.- Interès/ crítica a la terapeuta	
· Crítica: Encara que em parlis/ a mi! No m'ha agradat cap de les músiques	TP. 5-6 TP. 56-62; 199-200
16.- Imaginació	
· Dificultat: No tinc gens d'imaginació Ni em relaxo ni m'imagino res No em surt imaginar-me coses així com així/ no tinc imaginació/ no són llocs per imaginar/ no em ve al cap/ no me'n recordo No vaig conèixer els meus avis No he anat mai de vacances No he anat mai a la festa de l'arbre No he cantat al Nadal M'ho he d'imaginar jo	TP. 9-14 TP. 20-26; 30-36 TP. 70-108; 145-166 TP. 87-108 TP. 87-108 TP. 87-108 TP. 87-108 TP. 444-452
· Naixement de la filla	TP. 167-174
· Vestit: Jo em vestiria de tirants/ de mitja màniga, pirata/ de tela molt fina, una mica suau/ d'estiu/ estampat en blanc i negre	TP. 267-320
· Cinturó: Un cinturó molt gran, molt bonic, negre	TP. 267-320
· Roba de la filla: Faldilla texana, corteta, recta Malles cortetes Jersey de coll Jaqueta texana, corteta	TP. 321-352 TP. 321-352 TP. 321-352 TP. 321-352
· Casa: Una casa a la muntanya o a la	TP. 353-362

platja Tindr� la meva casa	TP. 413-430
· Arracades: M'agraden molt les arracades/ d'aro	TP. 363-390
· Sabates: Sabates negres amb el vestit	TP. 363-390
· Plantes i flors: Un potus/ rosa vermella	TP. 391-412
· Pastís: Falta el pastís/ que posi felicitats Sònia!/ amb espelmes/ de melmelada i xocolata/ una mica de nata, una mica de tot	TP. 444-481

Taula 14 (C): Anàlisi semàntica de la Sess  2. Cas C.

Fragments d'anàlisi (Cas C)

1r: TP. 1-58   4t: TP. 518-685

2n: TP. 70-437   5è: TP. 695-717

3r: TP. 448-498   6è: TP. 734-750

SESSIÓ 3a

CATEGORIES	UNITATS D'ANÀLISI (Torns de parla)
1.- Expressar sentiments (positius i negatius)	
1.1.- Sentiments positius	
<p>· Ironia/ humor: Sí que em sento orgullosa!/ sí, molt!/ no sé si ho endevinaràs!/ ho sóc en moltes coses!/ donar-te alguna pista!/ no ho crec!/ si et dono més pistes ja t'ho dic!/ no ens quedarem així tot el dia!/ les meves coses són molt difícils!/ no sóc compositora!/ serà una mica avorrida aquesta cançó!/ ho he somniat!/ he començat a enviar el currículum!/ sembla un anunci!/ no m'agrada la meva cançó!/ a mi què m'importa!/ jo tampoc!/ cal·leu nens!/ no sé res!</p>	<p>TP. 73-82; 85-89; 90-94; 105-106; 119-122; 135-140; 149-176; 184-185; 205-211; 239-245; 288-289; 293-301; 314-325; 328-341; 363-374; 414-420; 458-465; 545-550; 560-567</p>
<p>· Grat-satisfacció: Millor/ seria millor Em fa il·lusió/ m'agrada/ em va agradar/ m'agradaria/ m'agradava/semprè m'ha agradat Està bé/ queda bé/ pot ser/ estava bé/ pega/ em pega Cançó bonica</p>	<p>TP. 119-122; 342-343; 380-381 TP. 269-276; 455-457; 480-481; 560-565; 580-594; 598-619; 628-635; 647-651 TP. 352-352; 388-389; 414-415; 420-421; 448-449; 518-519; 584-595; 604-605 TP. 524-529</p>

· Desig d'acompliment: He somniat/ tant de bo!/ la volia escoltar/ espero trobar El que vull és treure-m'ho del tot del cap	TP. 295-301; 314-327; 345-401; 493-498; 544-545 TP. 747-750
· Optimisme: Em fa il·lusió/ he somniat/ tant de bo estigués treballant! Espero Poder treballar	TP. 275-276; 295-299; 314-327 TP. 345-359; 380-401 TP. 385-401
· Benestar subjectiu: Poder estar tranquil·la	TP. 302-313
· Força: Més forta no es podia posar la tele	TP. 545-553
1.2.- Sentiments negatius	
· Indiferència: Igual/ aquesta mateixa No cal	TP. 1-6; 518-519 TP. 11-14
· Dificultat: No es pot/ no crec que es pugui fer/ com ho faig jo?/ no puc/ no he pogut/ no se'm pot aguantar/ no es pot comprar/ no es podia posar la tele no es podia dir 'cal·leu' Estic pensant com fer-ho/ no veig com fer-ho Les meves coses són molt difícils! això és més difícil/ no sé si ho endevinaràs Ha marxat del cap! de vegades no em ve/ em costa/ no se'm queden al cap/ no me'n recordo No sóc compositora	TP. 18-19; 23-28; 177-180; 266; 268; 428-429; 448-449; 455-457; 544-545; 547-548 TP. 29-36; 44-45; 90-98; 177-180 TP. 29-58; 90-98; 205-208; 326-327 TP. 157-160; 215-230; 260-264; 656-661; 676-685 TP. 239-248
· Rebuig: No em ve massa de gust	TP. 233-238; 741

Prefereixo que no	TP. 260-261; 472-473; 743
No tenia massa ganes	TP. 580-591
No vull	TP. 745
· Desesperança/ indefensió: El dia que marxi d'aquí no sé on aniré!	TP. 269-270
· Desgrat: És una mica avorrida aquesta cançó! no m'agrada la meva cançó Una mica lleig No es balla així!	TP. 287-288; 369-370 TP. 342-343 TP. 695
· Malestar: Em sento desanimada	TP. 695-717
2.- Autoestima (positiva i negativa)	
2.1.- Autoestima positiva	
· Autoafirmació: Entenc Ja ho sé/ m'ho sé Estic pensant/ he pensat/ en tenia una pensada!/ havia pensat T'he dit/ puc parlar/ si et dic! Crec Em sembla	TP. 11-14 TP. 29-32; 243-244; 255-256; 566-567 647-652 TP. 33-34; 89-90; 157-160; 191-192 TP. 89-90; 261-262; 289-295 TP. 380-381; 421 TP. 486-487; 490-491
· Autovaloració: M'he sentit/ em sento una mare orgullosa!/ sí que la protec, molt!/ em sento orgullosa Ho sóc en moltes coses! Marxar amb la meva filla Ho he fet Estic buscant treball/ he començat avui/ busco treball/ envio/ faig trucades Estar tranquil·la/ fer la meva vida	TP. 70-71; 73-78; 85-86; 130-134; 162-163; 191-194 TP. 105-106 TP. 130-204 TP. 163-166; 198-204 TP. 272-273; 277-280; 316-321; 336-337; 340-341; 345 TP. 302-313; 315

Crec que sí queda bé el títol que he pensat	TP. 421-423
Me'n recordo	TP. 554-555; 741-745
· Decisió: És clar	TP. 196-204; 281-282; 363-365; 492-493; 620-621; 647-653
No ho endevinaràs mai!	TP. 205-208
Tant de bo!	TP. 323-325
Sembla un anunci!	TP. 334-337
Tot es relaciona	TP. 360-361
A mi què m'importa!	TP. 416-417; 419
Ho estic mirant!	TP. 676-677
No es balla així!	TP. 695
El que vull és treure-m'ho del tot del meu cap	TP. 747-750
· Confiança: Em fa il·lusió/ he somniat/ tant de bo estigués treballant!	TP. 275-276; 295-299; 314-327
Poder treballar/ es podria posar/ pot ser	TP. 385-401; 414-415; 518-519
Espero	TP. 345-359; 380-401
2.2.- Autoestima negativa	
· Falta de confiança: No crec	TP. 27-28; 135-136
Jo què sé	TP. 221-224; 227-228; 261-262; 272-273; 590-595
· Falta de convicció: No sé/ no sabia	TP. 29-30; 45-46; 48; 51-52; 54; 71-72; 94; 97-98; 113-114; 177-178; 180; 196-198; 208-210; 212; 243-244; 247-248; 250; 252; 263-264; 269-270; 402-403; 405; 408-409; 414-415; 470-471; 533-537; 540-541; 554-555; 560-561; 564-567; 569-571; 641-642; 656-657; 680-681; 699-700
· Falta de decisió: Em costa pensar en altres coses	TP. 221-230

· Desvaloració: No tinc cap cançó! No me la sé! No sóc compositora! De vegades no se'm pot aguantar No sé res! No tinc res	TP. 239-240 TP. 239-242; 409-410 TP. 243-244 TP. 448-449 TP. 560-567 TP. 620-623
· Impotència: No puc	TP. 260-266; 268
· Victimisme: Per a mi que ja... El dia que marxi d'aquí no sé on aniré No tinc res Encara que trobi treball no tindrè casa	TP. 260-262 TP. 269-270 TP. 620-627 TP. 284-287
3.- S'interessa per la terapeuta	
· Joc/ complicitat: Donar-te alguna pista! No ens quedarem així tot el dia! No ho endevinaràs mai!	TP. 119-122 TP. 184-185 TP. 205-211
· Els seus gustos: No l'has escoltat?	TP. 635-645
4.- Filla	
· Col·legi: No la vaig a buscar normalment	TP. 105-114
· Mare i filla: Estava jo sola amb la nena He marxat amb la meva filla	TP. 142-150 TP. 191-204
· Horaris: Encaixar el meu horari i el de la nena	TP. 270-287; 354-401
· Vida quotidiana: La casa, el treball i la filla	TP. 402-425
5.- La casa d'acollida/ amigues	

· Televisió: La vaig escoltar a la tele/ no es podia posar més alta	TP. 466-498; 518-553; 620-627
· Nens: La volia escoltar però van arribar els nens/ no podia dir 'cal·leu'!	TP. 466-498; 518-553
· Dones: Van venir tots	TP. 466-498
· Sortida: Vam anar a ballar dissabte	TP. 580-619
6.- Situació legal	
· Mare separada: Col·legi Mare i filla Horaris Vida quotidiana	TP. 105-114 TP. 142-150; 191-204 TP. 270-287; 354-401 TP. 402-425
· Treball: Estic buscant treball He començat avui a enviar el currículum	TP. 269-286 TP. 314-401
· Habitatge: Encara que tingui treball crec que no tindrè la casa Quan marxi d'aquí no sé a on aniré	TP. 269-313 TP. 269-275
· Falta d'autonomia: Ara no podem comprar	TP. 448-457
7.- Cos	
· Tranquil·litat: No estic tranquil·la Poder estar tranquil·la	TP. 99-104 TP. 302-313
· Dormir: No he dormit res	TP. 212-214
· Cap: De vegades em fa mal el cap Em costa pensar/ el meu cap està en un altre lloc No em queden gaires coses al cap! Vull treure-m'ho del tot del meu cap	TP. 215-238 TP. 215-238; 260-268 TP. 656-659 TP. 747-750

· Mal de cap: De vegades em fa mal el cap	TP. 215-238
· Ballar: Vam sortir a ballar dissabte	TP. 580-597; 662-666
· Moviment: Que sigui una mica movideta la meva cançó	TP. 668-670
· Ànim: Em sento més desanimada	TP. 695-717
8.- Plans de futur	
· Incertesa: No sé a on aniré!	TP. 269-270
· Treballar: Estic buscant treball Encara no treballo!	TP. 269-286 TP. 314-401
· Habitatge: Em fa il·lusió tenir una casa a la platja	TP. 269-313
· Equilibri: Combinar els meus horaris amb els de la meva filla	TP. 270-287; 354-401
· Autonomia: Fer la meva vida	TP. 302-315
· Tranquil·litat: I estar tranquil·la	TP. 302-315
· Guitarra: Sí que m'agradaria tocar-la una mica	TP. 560-579
9.- Manera de pensar	
· Escepticisme: No sé si ho endevinaràs	TP. 44-46; 48; 92-94; 207-208
· Pensament dicotòmic: Sí, però no/ me'n recordo d'una però prefereixo que no Puc parlar d'algunes coses agradables, però no M'agrada comprar però ara no es pot La volia escoltar però no es podia M'agradaria, però no en sé res	TP. 55-56; 85-86; 112-113; 152-154; 187-188; 470-473; 628-655 TP. 260-264 TP. 455-457 TP. 480-498; 538-553 TP. 560-579

Vam anar a ballar però no en tenia moltes ganes	TP. 585-597
· Prudència: Potser	TP. 112-114; 225-226; 414-415; 430-437; 448-449; 518-519; 538-541; 605-607; 621-625
· Pensament absolut: Un cop només i per sempre Sempre m'ha agradat	TP. 123-126 TP. 647-649
· Contradicció: Ho he fet un cop només i per sempre Puc parlar d'algunes coses agradables però no puc	TP. 123-129 TP. 260-268
· Certesa: Ho fet només un cop i per sempre Com més en parlo més em recordo	TP. 123-129; 162-166; 191-204 TP. 741-570
· Valors: Ho fet només un cop i per sempre	TP. 123-129; 162-166; 191-204
· Pensament relatiu: Més o menys De vegades Em sembla Sovint	TP. 185-188; 212-214; 432-437; 589-595; 647-649 TP. 217-218; 220-221; 223-224; 448-449; 589-593; 595; 715-717 TP. 284-285; 481-487; 490-491 TP. 530-535; 629-635; 647-648
· Imatge: Tinc moltes coses dins del cap/ el meu cap està en un altre lloc/ m'ho vull treure tot del cap He somniat una casa en la platja	TP. 221-230; 262-264; 745-747 TP. 295-300
· Incertesa: Quan surti d'aquí no sé on aniré	TP. 269-270
· Optimisme: Em fa il·l·lusió/ he somniat/ tant de bo estigués treballant!	TP. 275-276; 295-299; 314-327

Espero	TP. 345-359; 380-401
Poder treballar	TP. 385-401
· Paradoxa: Encara que tingui treball crec que no tindr� casa Encara que sigui al meu gust hi ha vegades que no tinc l'ànim	TP. 284-285 TP. 712-717
· Pensament global: Es relaciona tot/ pot anar una mica més/ no queda.../ pega/ queda bé Que se la relacioni	TP. 357-363; 368-369; 388-389; 414-415; 420-421 TP. 524-526
· Diferenciació: No és el mateix el teu gust i el meu	TP. 426-427
· Autocrítica: De vegades no se'm pot aguantar	TP. 448-449
· Acceptació de la situació vital: M'agrada comprar però ara no es pot	TP. 455-457
· Crítica: Aix� no es balla aix�!	TP. 695
· El pas del temps: Fa molt de temps és antiga aquesta can�o	TP. 734-735 TP. 734-736
9.1.- Records	
· Marxar de casa: Anar-me'n amb la meva filla	TP. 191-195
· Mals records: Prefereixo no parlar-ne Hi ha una can�o que me'n recorda/ m'agradava El que vull �s treure-m'ho del tot del cap	TP. 260-268 TP. 466-480; 628-655 TP. 734-750
· Cançons: No se'm queden moltes al cap!/ no me'n recordo	TP. 554-555; 656-659; 676-685
10.- Esperit	

· Optimisme-paciència: Em fa il·lusió/ he somniat/ tant de bo estigués treballant! Espero Poder treballar	TP. 275-276; 295-299; 314-327 TP. 345-359; 380-401 TP. 385-401
· Tranquil·litat: Poder estar tranquil·la	TP. 302-313
· Llibertat: Fer la meva vida	TP. 314-315
· Bellesa: Cançó bonica	TP. 524-529
11.- Les sessions de Musicoteràpia	
· Absència de problemes: Amb les sessions no em passa res	TP. 695-717
· Parlar: Prefereixo no parlar de coses que m'han passat	TP. 734-750
12.- Fer peticions: preguntes i imperatius	
12.1.- Preguntes	
· Alguna cosa?/ de coses meves?/ una de les meves?	TP. 7-11; 239-259; 580-581
· Mh?/ eh?/ què has dit?/ a veure?	TP. 15-17; 115-117; 141-142; 181-184; 215-216; 396-397; 668-675
· Com?/ com ho faig?	TP. 18-19; 177-180
· Amiga?/ et rendeixes?/ agradable?/ solitari?/ no l'has escoltat?/ s'ha acabat ja?	TP. 20-22; 185-190; 260-262; 481-487; 628-637; 639-640; 695
· On?	TP. 288-293
· No?	TP. 348-349; 421-423; 458-465; 734-735
12.2.- Imperatius	

· A veure	TP. 75-76; 162-163; 169-170; 364-367; 372-275; 386-387; 392-393; 396-397; 480-481; 679; 735-737
· Espera	TP. 382-383; 398-399
12.2.1.- Imperatius dits a altres persones	
· Als nens de la casa: Calleu nens! Marxeu d'aquí!	TP. 547-548 TP. 550-551
13.- “Nosaltres dues”	
· Hem dit	TP. 162-163
· No ens quedarem així tot el dia!	TP. 184-185
14.- Marit	
· Deixar-lo: Anar-me'n amb la meva filla	TP. 191-195
· Mals records: Prefereixo no parlar-ne Hi ha una cançó que me'n recorda/ m'agradava El que vull és treure-m'ho del tot del cap	TP. 260-268 TP. 466-480; 628-655 TP. 734-750
15.- Dir no	
· No/ no cal/ si no/ ara no	TP. 3-4; 6; 11-12; 17-18; 25-26; 28; 31- 32; 35-36; 38; 55-56; 73-74; 79-80; 83- 84; 103-104; 109-112; 117-118; 123-124; 131-132; 135-136; 147-148; 153-154; 156; 171-172; 174; 181-182; 184; 212; 219-220; 221-222; 233-234; 244-246; 255-256; 259-260; 262; 264; 281-282; 316-319; 364-369; 380-381; 383; 391;

Tampoc	393; 402-403; 408-409; 416-417; 428-429; 448-449; 455-457; 464-465; 472-473; 482-483; 496-497; 522-523; 552-553; 564-567; 594-595; 598-601; 672-673; 696-697; 700-701; 703; 705; 712-713; 715; 734-735; 741-743 TP. 7-8; 212-213; 284; 338-339; 460-461; 463; 480-482; 540-541; 543-547; 549; 657-659; 678-679
· No es pot/ no es podia No puc/ no he pogut No em combina	TP. 17-18; 455-457; 544-545 TP. 265-266; 268; 428-429 TP. 356-357
· No va per aquí/ no és això	TP. 21-22; 75-76; 79-80; 85-86; 88; 153-154; 187-188
· No crec	TP. 27-28; 135-136
· No sé/ no sabia/ no me la sé	TP. 29-30; 45-46; 48; 51-52; 54; 71-72; 94; 97-98; 113-114; 177-178; 180; 196-198; 208-210; 212; 241-242; 244; 247-248; 250; 252; 263-264; 269-270; 402-403; 405; 408-409; 414-415; 470-471; 533-537; 540-541; 554-555; 560-561; 564-567; 569-571; 641-642; 656-657; 680-681; 699-700
· No veig/ no he vist	TP. 43-44; 95-96
· No ho faig	TP. 109-112
· No ens quedarem així tot el dia! No es balla així!	TP. 184-185 TP. 694-695
· No ho endevinaràs mai!	TP. 207-208
· No he dormit res	TP. 212
· No tinc/ no em prenc res	TP. 219-220; 222; 239-240; 620-623

· No em ve res/ no me'n recordo	TP. 223-224; 677-679
· No sóc compositora	TP. 243-244
· No estic treballant	TP. 316-319; 322-323
· No?	TP. 348-349; 421-423; 458-465; 734-735
· No m'agrada	TP. 364-369
No m'importa	TP. 416-419
No se'm pot aguantar	TP. 448-449
No tenia moltes ganes/ no em ve de gust/ prefereixo que no/ no vull	TP. 587-589; 738-741; 741-743; 745
· No és el mateix/ no és/ no era	TP. 426-427; 538-539; 594-595; 598-601
· No l'escoltat/ no me l'he posat més/ encara que no l'escolti	TP. 480-482; 554-555; 625-627
No l'has vist	TP. 638-639
· No l'has escoltat?	TP. 635-637; 639
· Perquè no caigui	TP. 672-675
· No ha passat res	TP. 704-705

Taula 15 (C): Anàlisi semàntica de la Sessió 3. Cas C.

Autoestima positiva i negativa: Torns de parla/sessió

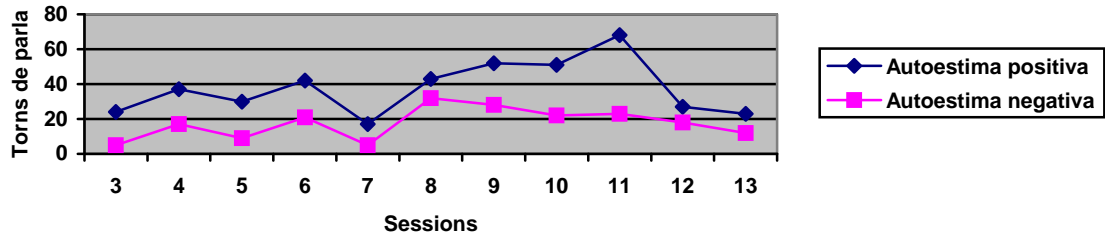

Figura 10 (A): Torns de parla per sessió de la categoria “Autoestima”. Cas A.

Expressar sentiments positius i negatius: Torns de parla/sessió

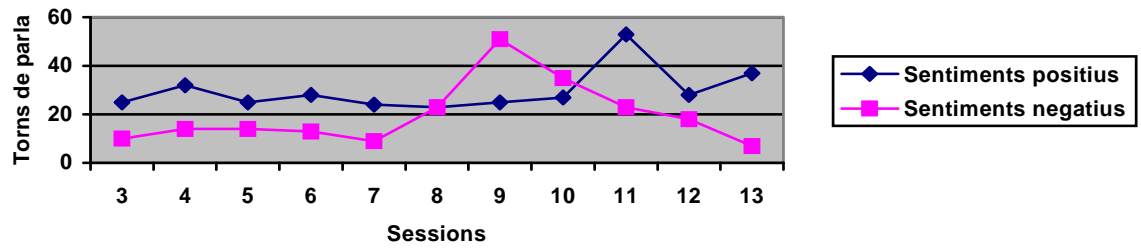

Figura 11 (A): Torns de parla per sessió de la categoria “Expressar sentiments”. Cas A.

Fer peticions (preguntes i imperatius): Torns de parla/sessió

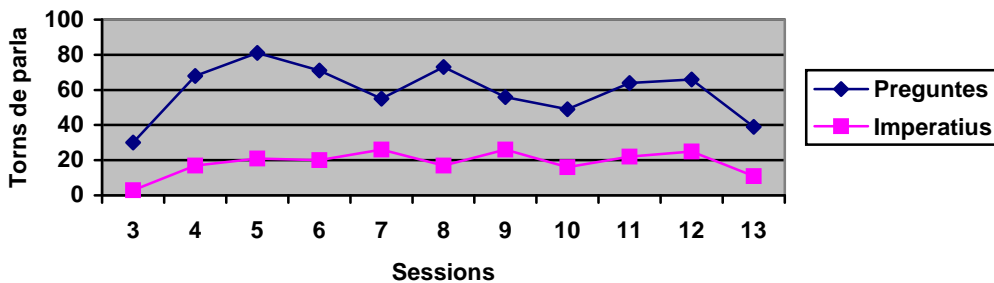

Figura 12 (A): Torns de parla per sessió de la categoria “Fer peticions”. Cas A.

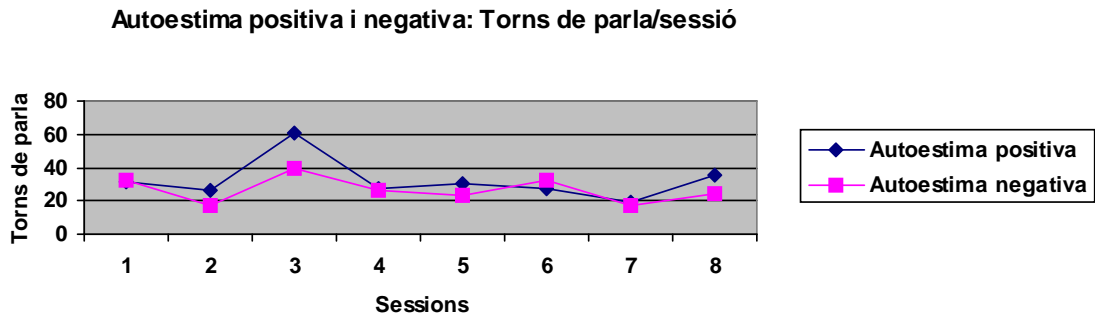

Figura 10 (B): Torns de parla per sessió de la categoria “Autoestima”. Cas B.

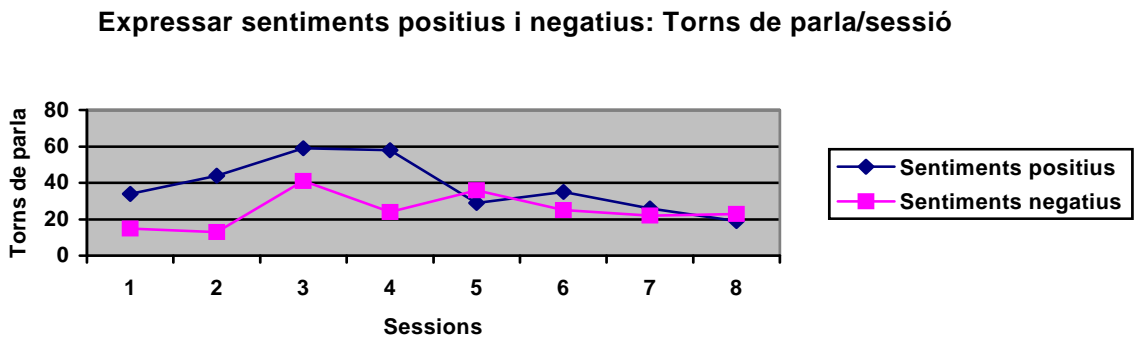

Figura 11 (B): Torns de parla per sessió de la categoria “Expressar sentiments”. Cas B.

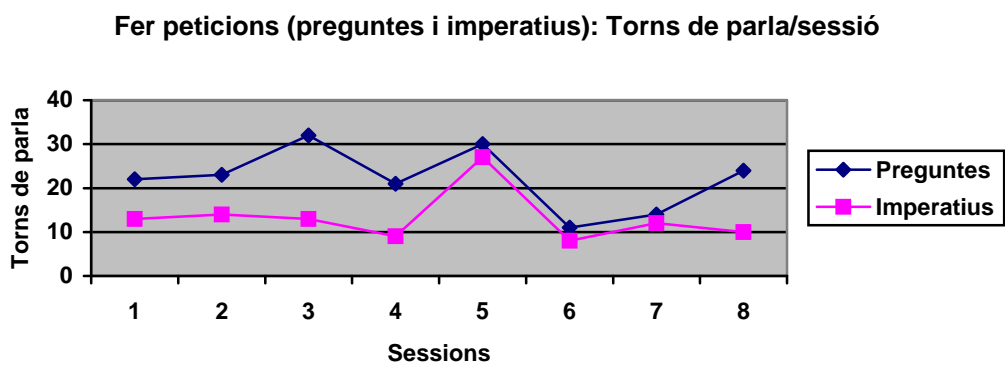

Figura 12 (B): Torns de parla per sessió de la categoria “Fer peticions”. Cas B.

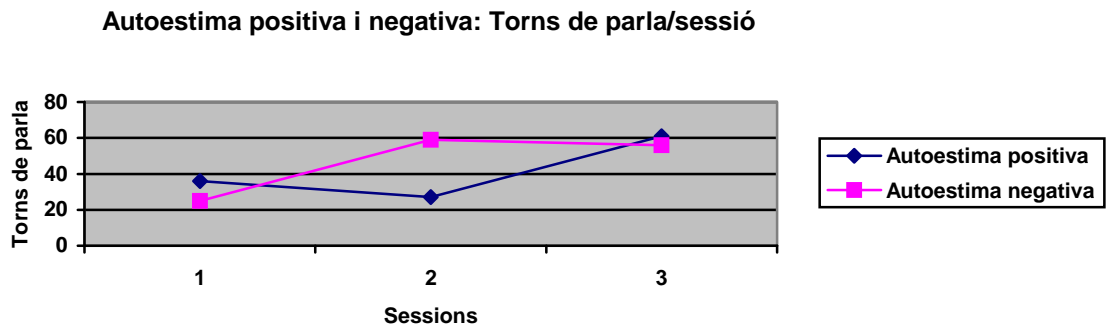

Figura 10 (C): Torns de parla per sessió de la categoria "Autoestima". Cas C.

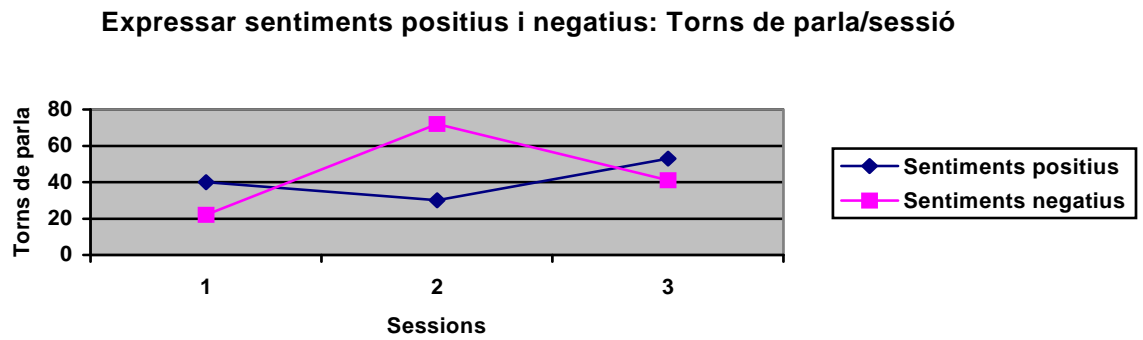

Figura 11 (C): Torns de parla per sessió de la categoria "Expressar sentiments". Cas C.

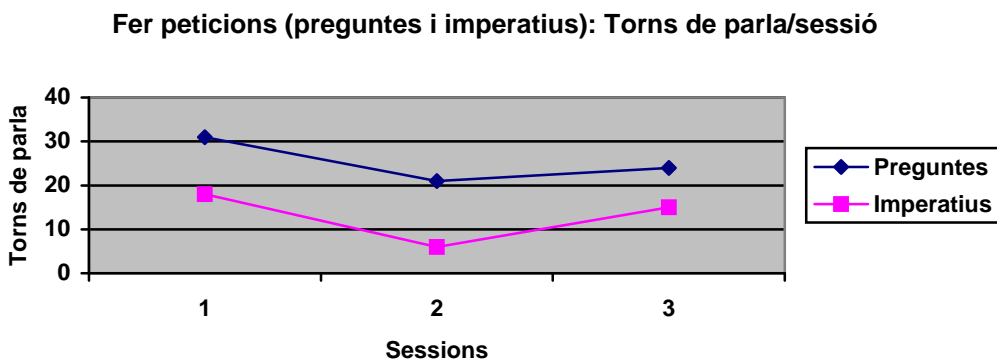

Figura 12 (C): Torns de parla per sessió de la categoria "Fer peticions". Cas C.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories ordre sup.)	Categories centrals (nº de Torns de Parla/ sessió) <u>CAS A</u>	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	N (T/P) Total
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	29	54	39	63	22	75	80	73	91	45	35	606
	· Dir no	33	59	67	72	43	84	113	101	87	67	47	773
	· Fer peticions	33	85	102	91	81	90	82	65	86	91	50	856
	· Expressar sentiments	35	46	39	41	33	46	76	62	76	45	44	543
· Dimensió socio-cultural	· Plans de futur	7	16	7	5	1	4	7	2	31	0	5	85
	· La seva cultura	3	5	4	3	2	5	3	2	3	1	0	31
	· Situació legal	2	3	0	6	0	12	5	4	4	8	0	44
	· Manera de pensar	9	31	13	20	6	13	17	11	22	9	1	152
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear	3	3	0	5	0	10	6	7	1	9	0	44
	· Companyes de la casa/amigues	8	0	0	2	8	4	7	14	5	1	0	49
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor	2	3	0	1	0	4	55	11	4	0	2	82
	· Marit	2	2	0	0	0	20	4	5	2	17	0	52
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	1	2	12	17	10	5	2	1	6	3	8	67
	· “Nosaltres dues”	1	13	14	6	8	5	4	3	8	2	7	71
	· Les sessions de MT	8	0	8	8	8	1	0	4	0	1	14	52
· Dimensió espiritual	· Esperit	10	5	7	2	1	8	4	7	11	12	7	74
	· Imaginació	15	1	1	0	0	0	14	0	0	0	11	42
· Dimensió corporal	· Cos	6	2	1	3	0	20	4	2	4	9	4	55
	· Sexe	0	0	0	0	0	10	2	3	0	4	0	19

Taula 24 (A): Jerarquia de Categories segons el número de vegades que surten al llarg de les sessions. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories ordre sup.)	Categories centrals (nº de Torns de Parla/ sessió) CAS B	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	N (T/P) Total
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	63	43	101	53	53	59	36	59	467
	· Dir no	49	38	58	39	46	55	21	35	341
	· Fer peticions	35	37	45	30	57	19	26	34	283
	· Expressar sentiments	49	57	100	82	65	60	48	42	503
· Dimensió socio-cultural	· Plans de futur	1	2	7	3	3	1	1	7	25
	· La seva cultura	4	4	2	2	5	2	1	5	25
	· Situació legal	2	1	8	2	20	2	0	7	42
	· Manera de pensar	52	29	90	58	42	67	24	49	411
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear	0	1	8	7	0	0	0	6	22
	· Casa d'acollida/amigues	2	2	1	1	8	3	2	8	27
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor	2	3	0	1	1	16	0	0	23
	· Filla	1	0	5	0	17	0	0	1	24
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	3	2	2	11	11	3	6	7	45
	· “Nosaltres dues”	1	1	5	2	2	2	4	4	21
	· Les sessions de MT	6	0	3	8	12	4	7	9	49
· Dimensió espiritual	· Esperit	3	6	18	12	5	21	5	4	73
	· Imaginació	0	31	0	0	0	0	0	31	62
· Dimensió corporal	· Activitats físiques	12	2	9	7	2	7	4	7	50
	· Sensacions	2	8	2	12	6	2	3	3	38
	· Parts del cos	1	0	6	8	4	6	6	0	31

Taula 24 (B): Jerarquia de Categories segons el nombre de vegades que surten al llarg de les sessions. Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories ordre sup.)	Categories centrals (nº de Torns de Parla/ sessió) CAS C	S1	S2	S3	N (T/P) Total
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	61	86	117	266
	· Dir no	78	121	169	368
	· Fer peticions	49	27	39	115
	· Expressar sentiments	62	102	93	256
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur	3	5	9	17
	· Situació legal	5	8	11	24
	· Manera de pensar	46	60	80	186
	· Records	5	25	8	38
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear	5	17	6	26
	· Casa d'acollida/amigues	2	0	7	9
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor	6	3	0	9
	· Marit	5	4	5	14
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès/ crítica a la terapeuta	2	3	4	9
	· “Nosaltres dues”	2	0	2	4
	· Les sessions de MT	4	10	2	16
· Dimensió espiritual	· Esperit	5	12	9	26
	· Imaginació	0	23	0	23
· Dimensió corporal	· Act. físiques	2	4	4	10
	· Sensacions	5	9	4	18
	· Imatge/ parts del cos	2	12	5	19

Taula 24 (C): Jerarquia de Categories segons el nombre de vegades que surten al llarg de les sessions. Cas C.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Imaginació Guiada (IG) (TP. 6-64)	Dibuixar (IG) (TP.65-152)	Pregunta (fer una activitat) (TP.163-184)	Paraula (IG) (TP.185-248)	Pregunta (sessió) (TP. 249-278)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	
	· Dir no	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur		X		X	
	· La seva cultura				X	
	· Situació legal		X		X	
	· Manera de pensar		X		X	
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear				X	
	· Companyes de la casa/amigues			X	X	
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor		X		X	
	· Marit		X		X	
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta					X
	· “Nosaltres dues”				X	
	· Les sessions de MT	X		X		X
· Dimensió espiritual	· Esperit		X		X	
	· Imaginació	X	X		X	
· Dimensió corporal	· Cos	X	X			
	· Sexe					

Taula 26 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 3. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Audició (sense lletra) (TP. 12-106)	Pregunta Una cosa per oblidar/ Dibuir (TP. 119-158)	Pregunta Plans de futur (TP. 159-224)	Escriure una cançó (TP.254-488)	Ritme (buscar-ho) (TP.489-638)	Pregunta Els seus gustos musicals (TP.656-672)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X	X
· Dimensió socio-cultural	· Plans de futur		X	X	X	X	
	· La seva cultura	X		X		X	X
	· Situació legal			X			X
	· Manera de pensar	X		X	X	X	X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear			X			
	· Companyes de la casa/amigues						
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor			X	X		
	· Marit		X	X			
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta		X			X	
	· “Nosaltres dues”	X	X		X	X	
	· Les sessions de MT						
· Dimensió espiritual	· Esperit			X	X	X	
	· Imaginació		X				
· Dimensió corporal	· Cos	X	X				
	· Sexe						

Taula 27 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 4. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Ritme (palmes) (TP. 43-61)	Escriure una cançó (TP.62-91; 130-353)	Tocar la guitarra (TP.354-505; 525-547)	Audició (sense lletra) (TP.548-701;748-803)	Moviment (TP.819-936)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur		X			
	· La seva cultura				X	
	· Situació legal					
	· Manera de pensar		X			X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear					
	· Companyes de la casa/amigues					
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor					
	· Marit					
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta		X	X	X	X
	· “Nosaltres dues”		X	X		X
	· Les sessions de MT		X		X	X
· Dimensió espiritual	· Esperit		X			
	· Imaginació				X	
· Dimensió corporal	· Cos				X	
	· Sexe					

Taula 28 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 5. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Aportació (la MT) (TP.8-70)	Pregunta (les sessions) (TP.71-280)	Tocar la guitarra (TP.320-245;410-499;558-645;723-756)	Escollir una activitat (TP.804-853)	Audició (sense lletra) (TP.854-904; 1033-1037)	Cançó incompleta (TP.1038-1105)	Escollir canç./ qualitat (TP. 1106-1196)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur		X	X				
	· La seva cultura		X					
	· Situació legal		X			X		
	· Manera de pensar	X	X	X				X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear		X					
	· Companyes de la casa/amigues		X	X				
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor		X					
	· Marit							
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	X	X	X		X	X	X
	· “Nosaltres dues”			X				X
	· Les sessions de MT	X	X					X
· Dimensió espiritual	· Esperit		X	X				
	· Imaginació							
· Dimensió corporal	· Cos		X					X
	· Sexe							

Taula 29 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 6. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Tocar la guitarra (TP.4-182; 254-437; 475-531; 578-696;720-766; 874-889; 1066-1077;1115-1138)	Cançó incompleta/ qualitat (escenif.) (TP. 1139-1179)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X
	· Dir no	X	X
	· Fer peticions	X	X
	· Expressar sentiments	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur	X	
	· La seva cultura	X	
	· Situació legal		
	· Manera de pensar	X	
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear		
	· Companyes de la casa/amigues	X	X
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor		
	· Marit		
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	X	
	· “Nosaltres dues”	X	X
	· Les sessions de MT	X	
· Dimensió espiritual	· Esperit	X	
	· Imaginació		
· Dimensió corporal	· Cos		
	· Sexe		

Taula 30 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 7. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Cançó incompleta (TP.11-68)	Moviment (nom) (TP. 82-215)	Ballar (TP.216-253; 263-321)	Escenif. (record feliç) (TP.322-485)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur				X
	· La seva cultura		X		X
	· Situació legal				X
	· Manera de pensar			X	X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear				X
	· Companyes de la casa/amigues		X		X
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor				X
	· Marit				X
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta		X	X	X
	· “Nosaltres dues”	X		X	X
	· Les sessions de MT				X
· Dimensió espiritual	· Esperit				X
	· Imaginació				
· Dimensió corporal	· Cos	X	X	X	X
	· Sexe				X

Taula 31 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 8. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Lletra d' Audició (TP.150-188)	Escollir cançons (TP.242-344)	IG (TP.359-446)	Dibuixar (IG) (TP.447-486)	Paraula (IG) (TP.487-490)	Pregunta (sessió) (TP.491-509)	Escenif. parlar amb algú (imag.) (TP.523-617)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima		X	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X		X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur							X
	· La seva cultura							X
	· Situació legal							X
	· Manera de pensar							X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear							X
	· Companyes de la casa/amigues	X	X					X
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor							X
	· Marit							X
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta				X			
	· “Nosaltres dues”	X		X	X			
	· Les sessions de MT							
· Dimensió espiritual	· Esperit							X
	· Imaginació			X	X	X		
· Dimensió corporal	· Cos			X			X	
	· Sexe							X

Taula 32 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 9. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Audició (amb lletra) (TP.67-84;137-212; 400-436)	Dibuixar (TP.272-326)	Lletra de l'audició (TP.386-399)	Conversa instrumental (TP.457-538)	Pregunta qualitats (de persones) (TP.563-671)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X		X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur					
	· La seva cultura	X				
	· Situació legal					X
	· Manera de pensar	X				X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear	X	X			X
	· Companyes de la casa/amigues	X	X			X
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor	X	X		X	X
	· Marit					X
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	X				
	· “Nosaltres dues”		X		X	
	· Les sessions de MT		X		X	
· Dimensió espiritual	· Esperit	X			X	X
	· Imaginació					
· Dimensió corporal	· Cos					X
	· Sexe					X

Taula 33 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 10. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Escollir activitats (per a l'últim dia) (TP.15-43; 828-874)	Escollir cançons (per gravar) (TP.44-76; 102-130;158-167;186-224; 652-667; 691-707; 749-781; 797-827)	Escriure la cançó (TP.225-390)	Dibuixar (caràtula i cançons d'un CD) (TP.408-562)	Pregun- ta (què vol estudiar) (TP.563-633)	Escriu- re (els noms) (TP.896-961)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur			X	X	X	
	· La seva cultura						X
	· Situació legal					X	
	· Manera de pensar		X	X	X	X	
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear					X	
	· Companyes de la casa/amigues		X			X	
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor		X			X	
	· Marit		X			X	
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	X	X	X	X		X
	· “Nosaltres dues”	X		X	X	X	
	· Les sessions de MT						
· Dimensió espiritual	· Esperit		X	X			
	· Imaginació				X		
· Dimensió corporal	· Cos	X					
	· Sexe						

Taula 34 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 11. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Aportació (li dono la caràtula i les lletres) (TP.9-41; 65-89;150-170; 670-692)	Ballar (TP.188-238;284-294)	Audició (amb lletra) (TP.295-318;340-406;452-487;562-608)	Pregunta (agraïda per quelcom) (TP.693-744)	Pregunta (agraïda per altres persones) (TP.745-766)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X		X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X
· Dimensió socio-cultural	· Plans de futur					
	· La seva cultura					X
	· Situació legal				X	
	· Manera de pensar			X	X	X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear				X	
	· Companyes de la casa/amigues				X	
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor					
	· Marit				X	
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	X	X			
	· “Nosaltres dues”		X	X		
	· Les sessions de MT			X		
· Dimensió espiritual	· Esperit	X		X	X	X
	· Imaginació					
· Dimensió corporal	· Cos	X	X	X	X	
	· Sexe				X	

Taula 35 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 12. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS A	Aportació	IG	Dibuixar (IG)	Paraula (IG)	Escriure un poema
		(TP.107-131; 211-238)	(TP.239-352)	(TP. 353-364)	(TP.365-398)	(TP.416-572)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur		X		X	
	· La seva cultura					
	· Situació legal					
	· Manera de pensar					X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear					
	· Companyes de la casa/amigues					
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor		X		X	
	· Marit					
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	X	X			X
	· “Nosaltres dues”					X
	· Les sessions de MT					X
· Dimensió espiritual	· Esperit	X	X		X	X
	· Imaginació		X	X	X	
· Dimensió corporal	· Cos					X
	· Sexe					

Taula 36 (A): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 13. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS B	Pregunta (comentari dels tests) (TP. 21-32)	Conversa instrum. (TP.33-90; 103-158)	Moviment (TP.159-194)	Escollir cançons (TP.204-228; 291-326)	Audició (sense lletra) (TP. 229-290; 391-423)	Ballar (TP. 335-390)
· Dimensió emocional/cognitiva	· Autoestima		X	X	X	X	X
	· Dir no		X		X	X	X
	· Fer peticions		X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X	X
· Dimensió socio-cultural	· Plans de futur					X	
	· La seva cultura				X		X
	· Situació legal		X		X		
	· Manera de pensar	X	X	X	X	X	X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear						X
	· La casa d'acollida				X		X
	· Amics/relacions sentimentals/amor					X	
	· Filla		X				
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta				X		X
	· “Nosaltres dues”					X	
	· Les sessions de MT				X	X	X
· Dimensió espiritual	· Esperit			X		X	
	· Imaginació						
· Dimensió corporal	· Act. físiques		X		X	X	X
	· Sensacions		X			X	
	· Parts del cos		X				

Taula 26 (B): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 1. Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS B	IG (TP. 1-28; 35-144; 241-272)	Dibuixar (IG) (TP. 145-214)	Paraula (IG) (TP. 215-236)	Escriure una cançó (preparació) (TP. 279-306)	Tocar la guitarra (preparació) (TP. 307-322)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur			X		
	· La seva cultura	X				
	· Situació legal			X		
	· Manera de pensar	X	X	X	X	X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear					X
	· La casa d'acollida	X				
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor	X				X
	· Filla					
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	X				
	· “Nosaltres dues”	X				
	· Les sessions de MT					
· Dimensió espiritual	· Esperit	X		X		
	· Imaginació	X	X	X	X	
· Dimensió corporal	· Act. físiques	X				X
	· Sensacions	X		X		X
	· Parts del cos					

Taula 27 (B): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 2. Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS B	Escenif. (qualitat) (TP. 1-84)	Moviment (nom) (TP. 85-104; 118-155)	Escriure una cançó (TP.165-232; 249-257; 267-472)	Dibuixar (IG) (TP.485-496)	Ballar (preparació) (TP.497-527)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X		X
	· Dir no	X	X	X		X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X		X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur			X		
	· La seva cultura			X		
	· Situació legal	X		X		X
	· Manera de pensar	X	X	X	X	X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear			X		
	· La casa d'acollida					X
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor					
	· Filla			X		
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta			X		X
	· “Nosaltres dues”			X		
	· Les sessions de MT					X
· Dimensió espiritual	· Esperit	X		X		
	· Imaginació					
· Dimensió corporal	· Act. físiques	X	X	X		X
	· Sensacions	X				
	· Parts del cos	X		X		

Taula 28 (B): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 3. Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS B	Moviment (TP.11-54)	Escriure una cançó (TP.55-98; 111-114)	Tocar la guitarra (TP.115-135; 149-174; 195-201; 217-239; 252-266; 278-296)	Ballar (preparació) (TP.297-300; 311-330)	Audició (sense lletra) (TP.331-380)	Cançó incompleta (prep.) (TP.381-401)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X	X
· Dimensió socio-cultural	· Plans de futur		X				
	· La seva cultura		X			X	
	· Situació legal	X				X	
	· Manera de pensar	X	X	X	X	X	X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear		X	X		X	
	· La casa d'acollida	X					
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor			X			
	· Filla						
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta						
	· “Nosaltres dues”	X	X				
	· Les sessions de MT	X	X		X	X	X
· Dimensió espiritual	· Esperit	X	X	X	X		X
	· Imaginació						
· Dimensió corporal	· Act. físiques	X	X		X	X	
	· Sensacions	X	X	X			X
	· Parts del cos	X	X	X			

Taula 29 (B): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 4. Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS B	Pregunta (mudança) (TP. 1-17; 28-32)	Aportació (CD gravat) (TP. 33-56)	Movim. (TP. 71-83; 107-121)	Cançó incompl. (TP. 122-138)	Ballar (prepar) (TP. 57-70; 139-156)	Audició (amb letra) (TP. 174-224)	Tocar guitarra (TP. 225-243; 269-305; 322-427)
· Dimensió emocional/cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió socio-cultural	· Plans de futur	X						
	· La seva cultura						X	X
	· Situació legal	X		X			X	X
	· Manera de pensar	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear							
	· La casa d'acollida	X		X		X	X	X
	· Amics/relacions sentimentals/amor						X	
	· Filla			X			X	X
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta			X	X	X	X	X
	· “Nosaltres dues”			X				X
	· Les sessions MT	X			X	X	X	X
· Dimensió espiritual	· Esperit	X						X
	· Imaginació							
· Dimensió corporal	· Act. físiques					X		
	· Sensacions							X
	· Parts del cos							X

Taula 30 (B): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 5. Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS B	Pregunta (mudança) (TP.1-42)	Escenif. (record feliç) (TP. 57-134)	Cançó incompl. (TP. 49-56; 135-318)	Tocar la guitarra (preparació) (TP.43-48)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	
	· Dir no	X	X	X	X
	· Fer peticions		X	X	
	· Expressar sentiments	X	X	X	
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur	X			
	· La seva cultura		X		
	· Situació legal	X	X		
	· Manera de pensar	X	X	X	
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear				
	· La casa d'acollida	X			
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor		X	X	
	· Filla				
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta		X	X	
	· “Nosaltres dues”			X	
	· Les sessions de MT	X	X	X	
· Dimensió espiritual	· Esperit			X	
	· Imaginació				
· Dimensió corporal	· Activitats físiques		X	X	
	· Sensacions			X	
	· Parts del cos		X	X	

Taula 31 (B): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 6. Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS B	Ballar (TP.39-74)	Tocar la guitarra (TP.75-163; 176-220; 229-241; 262-314)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X
	· Dir no	X	X
	· Fer peticions	X	X
	· Expressar sentiments	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur		X
	· La seva cultura		X
	· Situació legal		
	· Manera de pensar	X	X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear		
	· La casa d'acollida		
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor		
	· Filla		
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	X	X
	· “Nosaltres dues”		X
	· Les sessions de MT	X	X
· Dimensió espiritual	· Esperit	X	X
	· Imaginació		
· Dimensió corporal	· Act. físiques	X	X
	· Sensacions	X	X
	· Parts del cos		X

Taula 32 (B): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 7. Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS B	Pregunta (mudança) (TP.1-40)	Ballar (preparació) (TP. 41-61; 282-301)	IG (TP.71-146; 223-236; 251-260)	Dibuixar (IG) (TP.147-222)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur	X	X	X	X
	· La seva cultura			X	X
	· Situació legal	X	X	X	X
	· Manera de pensar	X	X	X	X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear			X	X
	· La casa d'acollida	X	X	X	
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor				
	· Filla			X	
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès per la terapeuta	X	X		X
	· “Nosaltres dues”	X	X		X
	· Les sessions de MT	X	X	X	X
· Dimensió espiritual	· Esperit			X	X
	· Imaginació			X	X
· Dimensió corporal	· Act. físiques		X	X	
	· Sensacions			X	
	· Parts del cos				

Taula 33 (B): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 8. Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS C	Pregunta (comentari dels tests) (TP. 49-54; 79-136; 145-212; 219-224; 233-268; 275-331)	Conversa instrum. (TP. 332-454)	Moviment (TP. 468-511)	Audició (amb/sense lletra) (TP. 546-651)	Ballar (TP. 652-663; 681-701)
· Dimensió emocional/cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X
· Dimensió socio-cultural	· Plans de futur	X		X		
	· Situació legal	X				
	· Manera de pensar	X	X	X	X	X
	· Records	X				
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear	X				
	· Casa d'acollida/amigues	X				
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor	X			X	
	· Marit	X				
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès/ crítica a la terapeuta			X		X
	· “Nosaltres dues”				X	X
	· Les sessions de MT		X		X	
· Dimensió espiritual	· Esperit	X				X
	· Imaginació					
· Dimensió corporal	· Act. físiques					X
	· Sensacions	X			X	
	· Imatge/ parts del cos	X			X	

Taula 26 (C): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 1. Cas C.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS C	IG	Dibuixar (IG)	Escollir cançons
		(TP. 1-122; 169-202; 213-299; 353-481)	(TP. 300-352)	(TP. 123-130; 145-168; 203-212)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X
	· Dir no	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X
	· Expressar sentiments	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur	X		
	· Situació legal	X	X	X
	· Manera de pensar	X	X	X
	· Records	X		X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear	X	X	X
	· Casa d'acollida/amigues			
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor	X		
	· Marit	X		X
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès/ crítica a la terapeuta	X		
	· “Nosaltres dues”			
	· Les sessions de MT	X		X
· Dimensió espiritual	· Esperit	X	X	
	· Imaginació	X	X	X
· Dimensió corporal	· Act. físiques	X		
	· Sensacions	X		
	· Imatge/ parts del cos	X	X	

Taula 27 (C): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 2. Cas C.

DIMENSION S DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categories centrals CAS C	Escenif. (qualitat) (TP. 7-58; 70-238)	Escriure una cançó (TP.239-429)	Escollir cançons (TP. 430-437; 448-498; 518-559; 734-750)	Tocar la guitarra (preparació) (TP. 560-579)	Ballar (TP.580-685; 695-717)
· Dimensió emocional/ cognitiva	· Autoestima	X	X	X	X	X
	· Dir no	X	X	X	X	X
	· Fer peticions	X	X	X		X
	· Expressar sentiments	X	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	· Plans de futur		X		X	
	· Situació legal	X	X	X		
	· Manera de pensar	X	X	X	X	X
	· Records	X	X	X		X
· Dimensió interpersonal	· Família nuclear	X	X			
	· Casa d'acollida/ amigues			X		X
	· Amics/ relacions sentimentals/ amor					
	· Marit	X	X	X		X
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	· Interès/ crítica a la terapeuta	X				X
	· “Nosaltres dues”	X				
	· Les sessions de MT			X		X
· Dimensió espiritual	· Esperit		X	X		
	· Imaginació					
· Dimensió corporal	· Act. físiques	X				X
	· Sensacions	X	X	X		X
	· Imatge/ parts del cos	X	X	X		X

Taula 28 (C): Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Sessió 3. Cas C.

DIMENS. DE LA PERSONA AFFECT. PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categor. Centrals CAS A	Pregunta	Audició	Dibuixar	Moviment/ Ballar	Escollir	Escriure una cançó	Tocar la guitarra	IG/ Paraula (IG)	Aportació terapeuta	Escriure	Cançó incompleta	Buscar un ritme	Escenificar	Conversa instrum.
· Dimensió emocional/ cognitiva	Autoestim	10	6	6	3	5	3	3	6	3	2	3	1	3	1
	Dir no	11	7	6	4	5	3	3	5	3	2	3	2	3	1
	Peticions	11	7	6	4	5	3	3	6	3	2	3	2	3	1
	Expres. sentiment	10	6	6	4	5	3	3	6	3	2	3	2	3	1
N /sessions		42	26	24	15	20	12	12	23	12	8	12	7	12	4
· Dimensió socio-cultural	Plans de futur	4	-	3		-	3	2	3	-	-	-	1	2	-
	La seva cultura	4	3	-	1	-	-	1	1	-	1	-	1	2	-
	Situació legal	6	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-
	Manera de pensar	7	3	2	2	2	3	2	1	1	1	-	1	2	-
N/sessions		21	7	6	3	2	6	5	6	1	2	-	3	8	-
· Dimensió interpersonal	Família nuclear	5	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-
	Amigues	5	2	1	1	2	-	2	1	-	-	1	-	3	-
	Relacions	4	1	2	-	1	1	-	3	-	-	-	-	2	1
	Marit	5	-	2	-	1	-	-	1	-	-	-	-	2	-
N/sessions		19	4	6	1	4	1	2	6	-	-	1	-	9	1
· Dimensió metacomun. relació terapèutica	Interès per terapeuta	3	3	3	4	3	2	3	1	3	2	1	1	1	-
	“Nosaltres dues”	2	4	4	3	2	3	3	2	-	1	2	1	2	1
	Les sessions	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1
N/sessions		8	9	8	8	6	6	7	4	4	4	3	2	4	2
· Dimensió espiritual	Esperit	5	2	1	-	1	3	2	3	2	1	-	1	2	1
	Imaginació	1	1	5	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
N/sessions		6	3	6	-	1	3	2	9	2	1	-	1	2	1
· Dimensió corporal	Cos	5	3	2	3	2	-	-	2	1	1	1	-	1	-
	Sexe	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
N/sessions		7	3	2	3	2	-	-	2	1	1	1	-	3	-

Taula 37 (A): Nombre de vegades que surt una tècnica en cada dimensió al llarg de les sessions analitzades. Cas A.

DIMENS. DE LA PERSONA AFECT. PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categor. centrals CAS B	Pregunta	Audició	Dibuixar	Moviment/ Ballar	Escollir	Escriure una cançó	Tocar la guitarra	IG/ Paraula (IG)	Aportació terapeuta	Escriure	Cançó incompleta	Buscar un ritme	Escenificar	Conversa instrum.
		· Dimensió emocional/ cognitiva	Autoestim	3	3	2	10	1	3	4	3	1	-	3	-
	Dir no	3	3	2	9	1	3	5	3	1	-	3	-	2	1
	Peticions	2	3	3	10	1	3	3	3	1	-	3	-	2	1
	Expres. sentiment	4	3	2	10	1	3	4	3	1	-	3	-	2	1
N/sessions		12	12	9	39	4	12	16	12	4	-	12	-	8	4
· Dimensió socio-cultural	Plans de futur	3	1	1	1	0	2	1	2	0	-	0	-	0	0
	La seva cultura	0	2	1	1	1	2	2	2	0	-	0	-	1	0
	Situació legal	3	2	1	3	1	1	1	2	0	-	0	-	2	1
	Manera de pensar	4	3	3	10	1	3	4	3	1	-	1	-	2	1
N/sessions		10	8	6	15	3	8	8	9	1	-	1	-	5	2
· Dimensió interpersonal	Família nuclear	0	1	1	1	0	2	2	1	0	-	0	-	0	0
	Casa ac.	3	1	0	6	1	0	1	2	0	-	0	-	0	0
	Relacions	0	2	0	0	0	0	2	1	0	-	1	-	1	0
	Filla	0	1	0	1	0	1	1	1	0	-	0	-	0	1
N/sessions		3	5	1	8	1	3	6	5	0	-	1	-	1	1
· Dimensió metacomun. relació terapèutica	Interès per terapeuta	1	1	1	6	1	1	2	1	0	-	2	-	1	0
	“Nosaltres dues”	1	1	1	3	0	2	2	1	0	-	1	-	0	0
	Les sessions	3	3	1	7	1	1	2	1	0	-	3	-	1	0
N/sessions		5	5	3	16	2	4	6	3	0	-	6	-	2	0
· Dimensió espiritual	Esperit	1	1	1	4	0	2	3	3	0	-	2	-	1	0
	Imaginació	0	0	2	0	0	1	0	3	0	-	0	-	0	0
N/sessions		1	1	3	4	0	3	3	6	0	-	2	-	1	0
· Dimensió corporal	Act. físiq.	0	2	0	8	1	2	2	2	0	-	1	-	2	1
	Sensacions	0	1	0	2	0	1	4	3	0	-	2	-	1	1
	Parts del cos	0	0	0	1	0	2	3	0	0	-	1	-	2	1
N/sessions		0	3	0	11	1	5	9	5	0	-	3	-	5	3

Taula 37 (B): Nombre de vegades que surt una tècnica en cada dimensió al llarg de les sessions analitzades. Cas B.

DIMENS. DE LA PERSONA AFFECT. PEL M. (Categories d'ordre superior)	Categor. centrals CAS C	Pregunta	Audició	Dibuixar	Moviment/ Ballar	Escollir	Escriure una cançó	Tocar la guitarra	IG/ Paraula (IG)	Aportació terapeuta	Escriure	Cançó incompleta	Buscar un ritme	Escenificar	Conversa instrum.
· Dimensió emocional/ cognitiva	Autoestim	1	1	1	3	2	1	1	1	-	-	-	-	1	1
	Dir no	1	1	1	3	2	1	1	1	-	-	-	-	1	1
	Peticions	1	1	1	3	2	1	-	1	-	-	-	-	1	1
	Expres. sentiment	1	1	1	3	2	1	1	1	-	-	-	-	1	1
N /sessions		4	4	4	12	8	4	3	4	-	-	-	-	4	4
· Dimensió socio-cultural	Plans de futur	1	0	0	1	-	1	1	1	-	-	-	-	0	0
	Situació legal	1	0	1	0	2	1	-	1	-	-	-	-	1	0
	Manera de pensar	1	1	1	3	2	1	1	1	-	-	-	-	1	1
	Records	1	0	0	1	2	1	-	1	-	-	-	-	1	0
N/sessions		4	1	2	5	6	4	2	4	-	-	-	-	3	1
· Dimensió interpersonal	Família nuclear	1	0	1	0	1	1	-	1	-	-	-	-	1	0
	Casa ac.	1	0	0	1	1	0	-	0	-	-	-	-	0	0
	Relacions	1	1	0	0	-	0	-	1	-	-	-	-	0	0
	Marit	1	0	0	1	2	1	-	1	-	-	-	-	1	0
N/sessions		4	1	1	2	4	2	-	3	-	-	-	-	2	1
· Dimensió metacomun. relació terapèutica	Interès per terapeuta	0	0	0	3	-	0	-	1	-	-	-	-	1	0
	“Nosaltres dues”	0	1	0	1	-	0	-	0	-	-	-	-	1	0
	Les sessions	0	1	0	1	2	0	-	1	-	-	-	-	0	1
N/sessions		0	2	0	5	2	0	-	2	-	-	-	-	2	1
· Dimensió espiritual	Esperit	1	0	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-	0	0
	Imaginació	0	0	1	0	1	0	-	1	-	-	-	-	0	0
N/sessions		1	0	2	1	2	1	-	2	-	-	-	-	0	0
· Dimensió corporal	Act. físic.	0	0	0	2	-	0	-	1	-	-	-	-	1	0
	Sensac.	1	1	0	1	1	1	-	1	-	-	-	-	1	0
	Parts cos	1	1	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-	1	0
N/sessions		2	2	1	4	2	2	-	3	-	-	-	-	3	0

Taula 37 (C): Nombre de vegades que surt una tècnica en cada dimensió al llarg de les sessions analitzades. Cas C.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Nº de cops que surt al llarg de les sessions/ tècniques	% del total <u>CAS A</u>	Tipus de tècnica/ tècnica de Musicoteràpia en què surt més cops
· Dimensió emocional/ cognitiva	57	100	1.-Pregunta 2.-Audició
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	42	73,68	1.-Audició 2.-Pregunta Dibuixar Moviment/ Ballar
· Dimensió sòcio-cultural	34	59,64	1.-Pregunta 2.-Escenificar
· Dimensió espiritual	31	56,14	1.-IG 2.-Pregunta Dibuixar
· Dimensió interpersonal	22	40,35	1.-Pregunta 2.-Escenificar
· Dimensió corporal	20	36,84	1.-Pregunta 2.-Audició Moviment/ Ballar Escenificar

Taula 38 (A): Jerarquia de dimensions segons el nombre de vegades que apareixen al llarg de les sessions en funció de les tècniques. Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Nº de cops que surt al llarg de les sessions/ tècniques	% del total <u>CAS B</u>	Tipus de tècnica/ tècnica de Musicoteràpia en què surt més cops
· Dimensió emocional/ cognitiva	39	100	1.-Moviment/Ballar 2.-Tocar la guitarra
· Dimensió sòcio-cultural	38	97,43	1.-Moviment/Ballar 2.-Pregunta IG
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	26	66,66	1.-Moviment/Ballar 2.-Tocar la guitarra Cançó incompl.
· Dimensió corporal	25	64,10	1.-Moviment/Ballar 2.-Tocar la guitarra
· Dimensió interpersonal	24	61,53	1.-Moviment/Ballar 2.-Tocar la guitarra
· Dimensió espiritual	20	51,28	1.-IG 2.-Moviment/Ballar

Taula 38 (B): Jerarquia de dimensions segons el nombre de vegades que apareixen al llarg de les sessions en funció de les tècniques. Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	Nº de cops que surt al llarg de les sessions/ tècniques	% del total <u>CAS C</u>	Tipus de tècnica/ tècnica de Musicoteràpia en què surt més cops
· Dimensió emocional/ cognitiva	14	100	1.-Moviment/Ballar
· Dimensió sòcio-cultural	14	100	1.-Moviment/Ballar 2.-Pregunta Escriure cançó IG
· Dimensió corporal	10	80,00	1.-Moviment/Ballar 2.-Escenificar IG
· Dimensió interpersonal	9	70,00	1.-Pregunta 2.-IG
· Dimensió metacomunic. relació terapèutica	9	70,00	1.-Moviment/Ballar 2.-Audició IG Escenificar
· Dimensió espiritual	7	50,00	1.-IG Dibuixar

Taula 38 (C): *Jerarquia de dimensions segons el nombre de vegades que apareixen al llarg de les sessions en funció de les tècniques. Cas C.*

TÈCNiques/ Tècniques de Musicoteràpia	Nº de cops que surt (en funció de les categories d'ordre superior) al llarg de les sessions			
	CAS A	CAS B	CAS C	TOTAL
· Pregunta	53	15	5	73
· Audició	26	15	5	46
· IG/ Paraula (IG)	24	16	6	46
· Dibuixar	23	10	5	38
· Moviment/ Ballar	15	46	13	74
· Escollir	15	5	11	31
· Escenificar	14	9	5	28
· Escriure una cançó	13	15	5	33
· Tocar la guitarra	12	21	-	33
· Escriure/ Cançó incompleta	8	14	-	22
· Aportació terapeuta	10	2	-	12
· Conversa instrumental	4	4		8
· Buscar un ritme	5	-	-	5

Taula 39: Jerarquia de tècniques de Musicoteràpia en funció del nombre de vegades que surten en cada categoria d'ordre superior, al llarg de les sessions.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13
· Dimensió corporal	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
· Dimensió espiritual	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió interpersonal	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió emocional/ cognitiva	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió metac. relac. terapèutica	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Taula 40 (A): “*Procés Musicoterapèutic en la Resolució de les seqüeles d’un Maltractament*”(PMRM). Cas A.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8
· Dimensió corporal	X	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió espiritual	X	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió interpersonal	X	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió emocional/ cognitiva	X	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	X	X	X	X	X	X	X	X
· Dimensió metac. relac. terapèutica	X	X	X	X	X	X	X	X

Taula 40 (B): “*Procés Musicoterapèutic en la Resolució de les seqüeles d’un Maltractament*”(PMRM). Cas B.

DIMENSIONS DE LA PERSONA AFECTADES PEL M. (Categories d'ordre superior)	S1	S2	S3
· Dimensió corporal	X	X	X
· Dimensió espiritual	X	X	X
· Dimensió interpersonal	X	X	X
· Dimensió emocional/ cognitiva	X	X	X
· Dimensió sòcio-cultural	X	X	X
· Dimensió metac. relac. teràpèutica	X	X	X

Taula 40 (C): “*Procés Musicoterapèutic en la Resolució de les seqüeles d’un Maltractament*”(PMRM). Cas C.

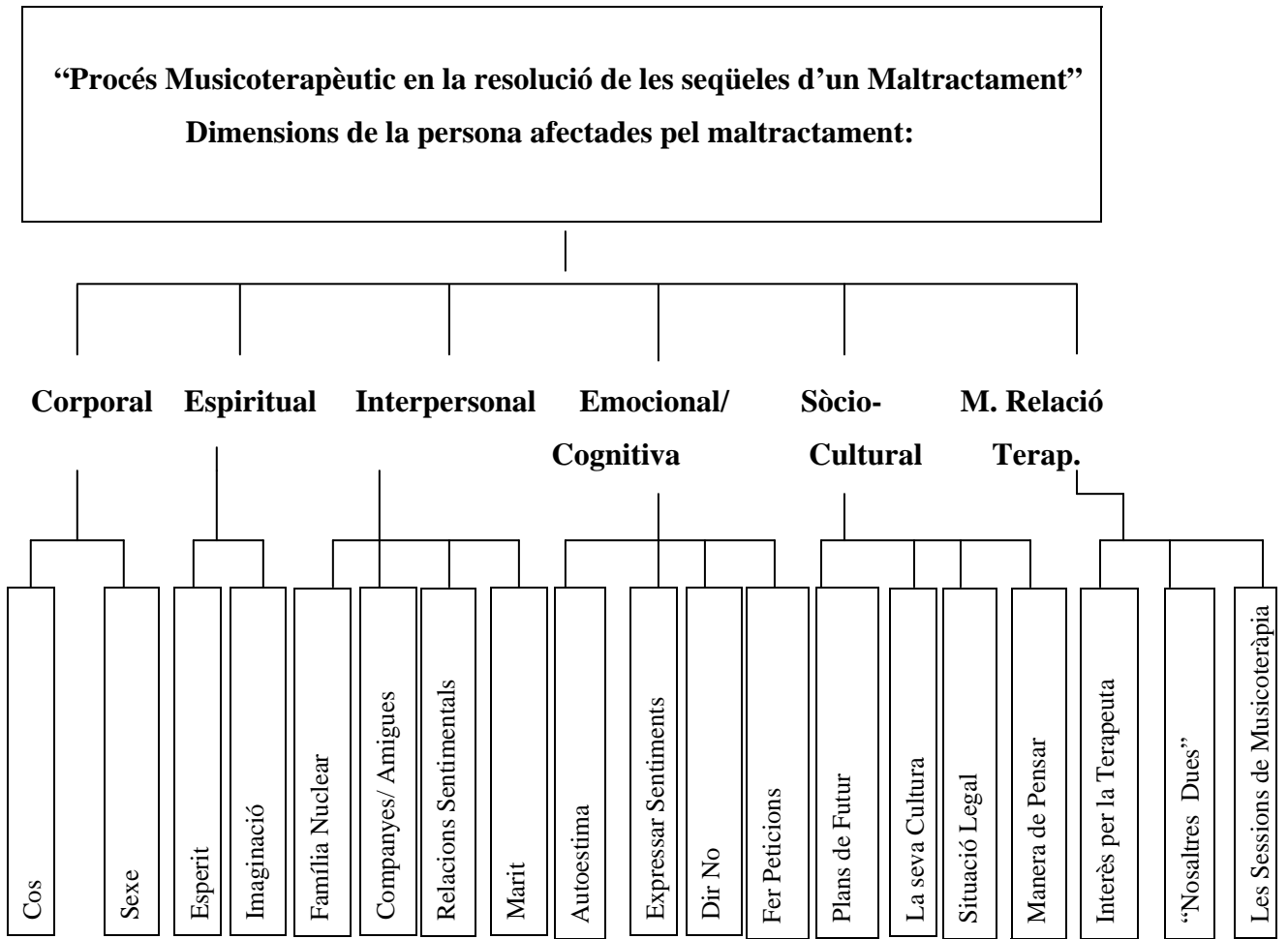

Figura 14 (A): Mapa de l’anàlisi semàntica. Cas A.

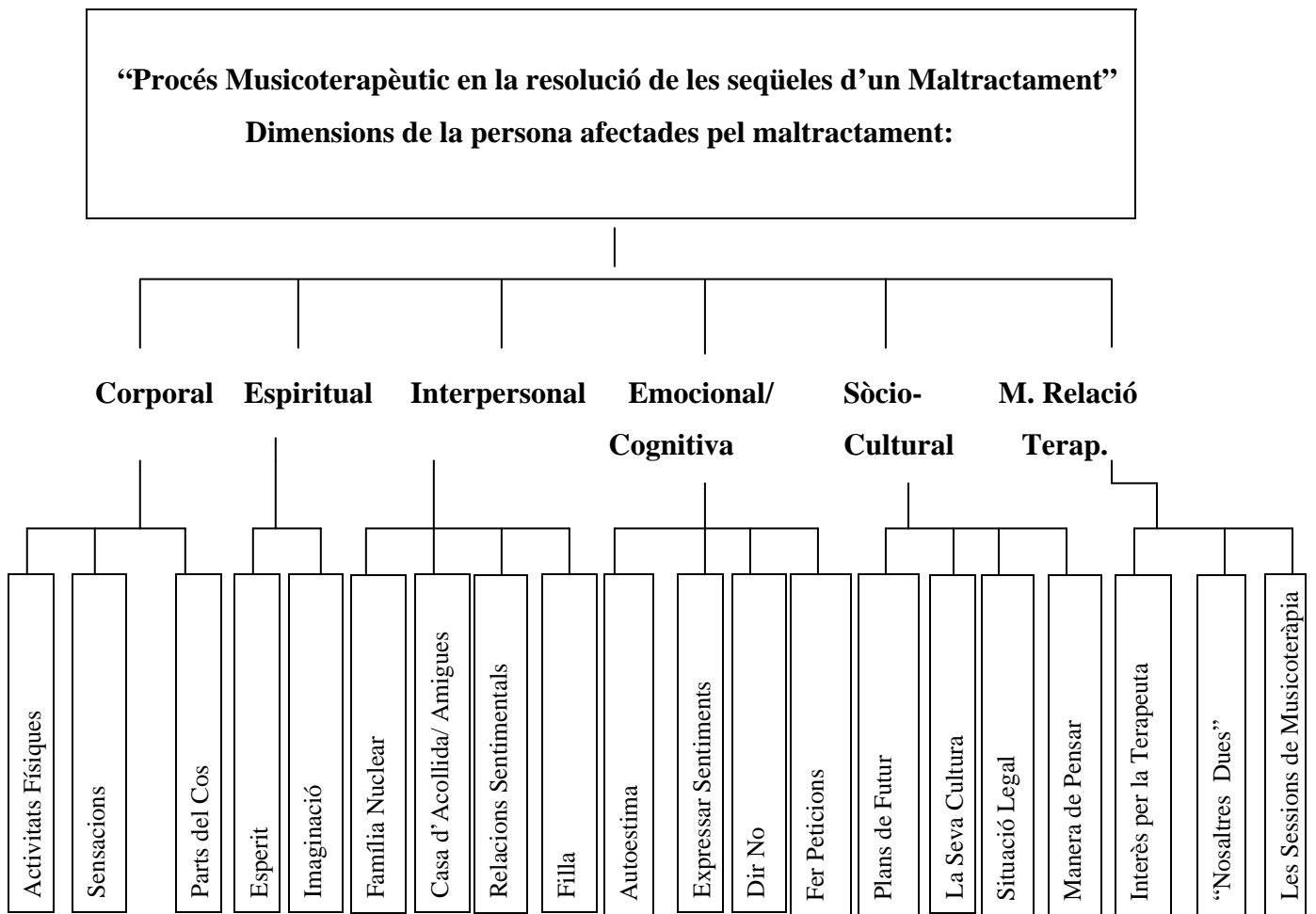

Figura 14 (B): *Mapa de l’anàlisi semàntica. Cas B.*

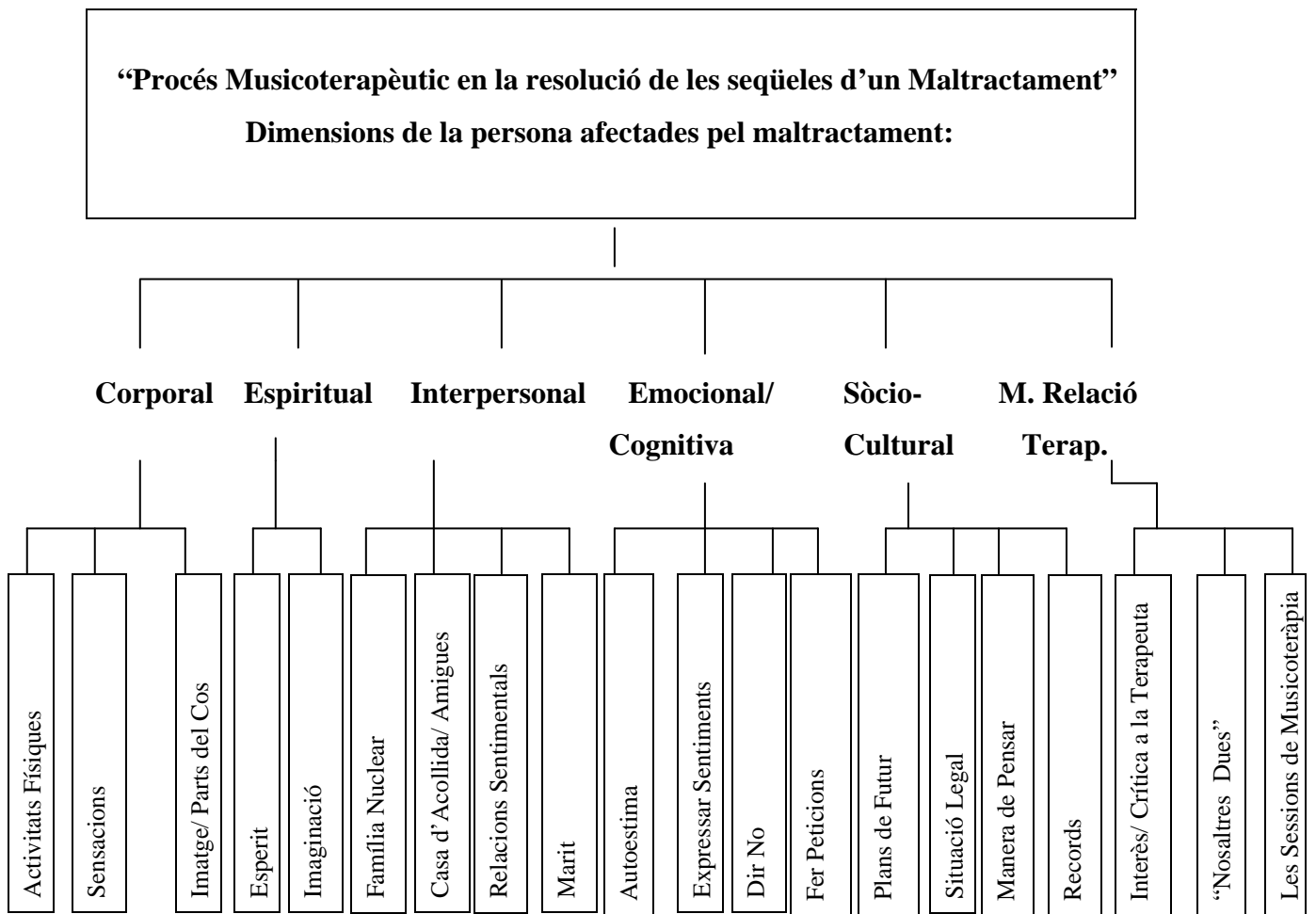

Figura 14 (C): Mapa de l’anàlisi semàntica. Cas C.

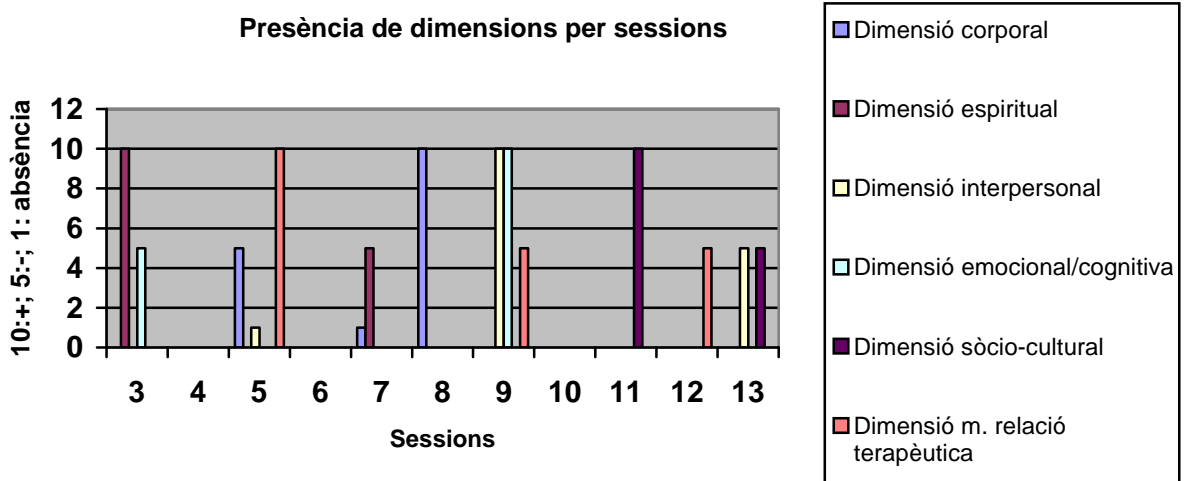

Figura 15 (A): Presència de les principals dimensions per sessions. Cas A.

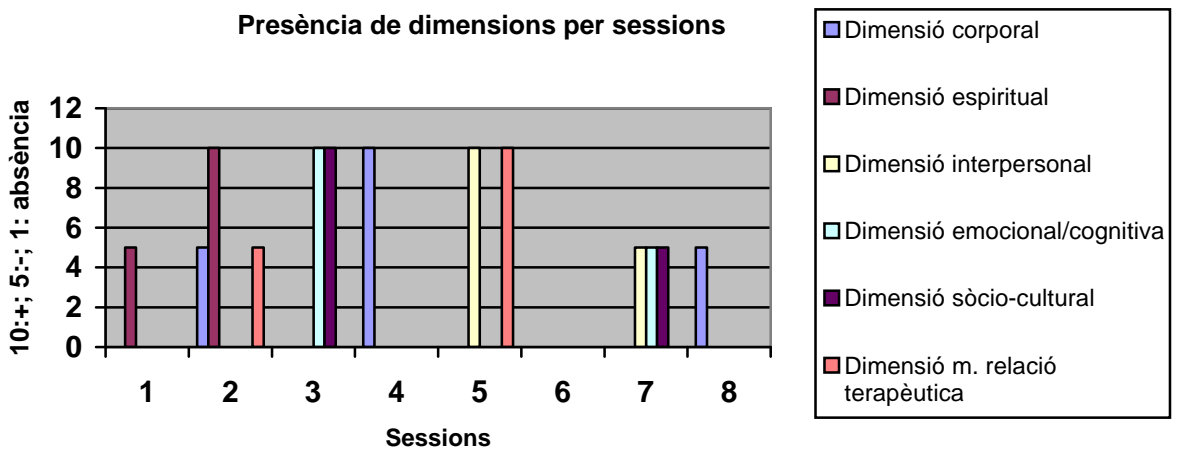

Figura 15 (B): Presència de les principals dimensions per sessions. Cas B.

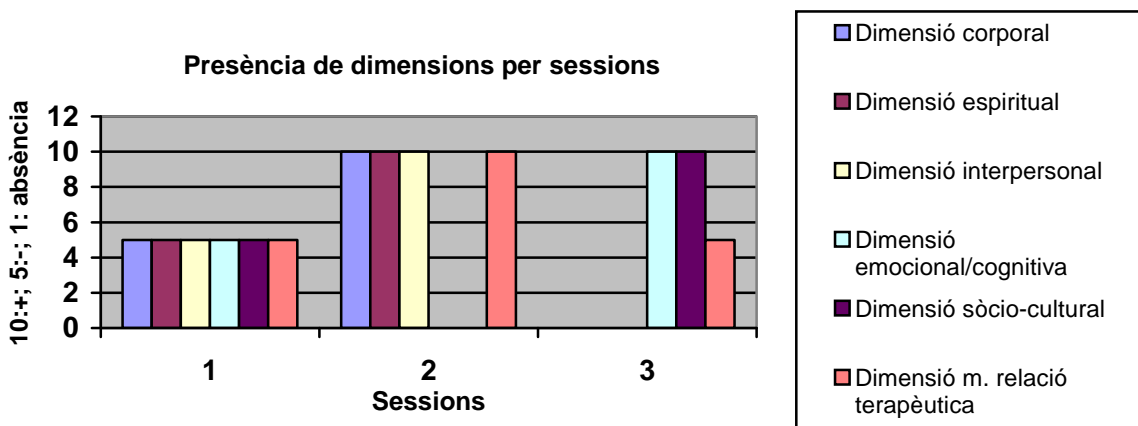

Figura 15 (C): Presència de les principals dimensions per sessions. Cas C.

CONTESTE DE 1 A 99 EN LAS CASILLAS CORRESPONDIENTES A CADA PREGUNTA

1	Hago bien los trabajos escolares (profesionales)	☐	☐
2	Hago fácilmente amigos	☐	☐
3	Tengo miedo de algunas cosas	☐	☐
4	Soy muy criticado en casa	☐	☐
5	Me cuido físicamente	☐	☐
6	Mis superiores (profesores) me consideran un buen trabajador	☐	☐
7	Soy una persona amigable	☐	☐
8	Muchas cosas me ponen nervioso	☐	☐
9	Me siento feliz en casa	☐	☐
10	Me buscan para realizar actividades deportivas	☐	☐
11	Trabajo mucho en clase (en el trabajo)	☐	☐
12	Es difícil para mí hacer amigos	☐	☐
13	Me asusto con facilidad	☐	☐
14	Mi familia está decepcionada de mí	☐	☐
15	Me considero elegante	☐	☐
16	Mis superiores (profesores) me estiman	☐	☐
17	Soy una persona alegre	☐	☐
18	Cuando los mayores me dicen algo me pongo muy nervioso	☐	☐
19	Mi familia me ayudaría en cualquier tipo de problemas	☐	☐
20	Me gusta como soy físicamente	☐	☐
21	Soy un buen trabajador (estudiante)	☐	☐
22	Me cuesta hablar con desconocidos	☐	☐
23	Me pongo nervioso cuando me pregunta el profesor (superior)	☐	☐
24	Mis padres me dan confianza	☐	☐
25	Soy bueno haciendo deporte	☐	☐
26	Mis profesores (superiores) me consideran inteligente y trabajador	☐	☐
27	Tengo muchos amigos	☐	☐
28	Me siento nervioso	☐	☐
29	Me siento querido por mis padres	☐	☐
30	Soy una persona atractiva	☐	☐

NO DESPEGUE ESTE EJEMPLAR O LA APLICACIÓN QUEDARÁ INVALIDADA

**POR FAVOR, COMPRUEBE QUE HA
CONTESTADO TODAS LAS PREGUNTAS**

Nombre y apellidos		Edad	Sexo
Centro		Fecha	

- A** No me identifico en absoluto; la mayoría de las veces no me ocurre o no lo haría.
B Más bien no tiene que ver conmigo, aunque alguna vez me ocurra.
C Me describe aproximadamente, aunque no siempre actúe o me sienta así.
D Muy de acuerdo y me sentiría o actuaría así en la mayoría de los casos.

ANOTE SUS RESPUESTAS RODEANDO LA LETRA DE LA ALTERNATIVA QUE MEJOR SE AJUSTE A SU MODO DE SER O DE ACTUAR.
 COMPRUEBE QUE RODEA LA LETRA EN LA MISMA LÍNEA DE LA FRASE QUE HA LEÍDO.

1	A veces evito hacer preguntas por miedo a parecer estúpido.	A B C D	1
2	Me cuesta telefonar a tiendas, oficinas, etc.	A B C D	2
3	Si al llegar a mi casa encuentro un defecto en algo que he comprado, voy a la tienda a devolverlo.	A B C D	3
4	Cuando en una tienda atienden antes a alguien que entró después que yo, me callo.	A B C D	4
5	Si un vendedor insiste en enseñarme un producto que no deseo en absoluto, paso un mal rato para decirle «No».	A B C D	5
6	A veces me resulta difícil pedir que me devuelvan algo que dejé prestado.	A B C D	6
7	Si en un restaurante no me traen la comida como la había pedido, llamo al camarero y pido que me la hagan de nuevo.	A B C D	7
8	A veces no sé qué decir a personas atractivas del sexo opuesto.	A B C D	8
9	Muchas veces cuando tengo que hacer un halago, no sé qué decir.	A B C D	9
10	Tiendo a guardar mis opiniones para mí mismo.	A B C D	10
11	A veces evito ciertas reuniones sociales por miedo a hacer o decir alguna tontería.	A B C D	11
12	Si estoy en el cine y alguien me molesta con su conversación, me da mucho apuro pedirle que se calle.	A B C D	12
13	Cuando algún amigo expresa una opinión con la que estoy muy en desacuerdo, prefiero callarme a manifestar abiertamente lo que yo pienso.	A B C D	13
14	Cuando tengo mucha prisa y me llama una amiga por teléfono, me cuesta mucho cortarla.	A B C D	14
15	Hay determinadas cosas que me disgusta prestar, pero si me las piden, no sé cómo negarme.	A B C D	15
16	Si salgo de una tienda y me doy cuenta de que me han dado mal la vuelta, regreso allí a pedir el cambio correcto.	A B C D	16
17	No me resulta fácil hacer un cumplido a alguien que me gusta.	A B C D	17
18	Si veo en una fiesta a una persona atractiva del sexo opuesto, tomo la iniciativa y me acerco a entablar conversación con ella.	A B C D	18
19	Me cuesta expresar mis sentimientos a los demás.	A B C D	19
20	Si tuviera que buscar trabajo, preferiría escribir cartas a tener que pasar por entrevistas personales.	A B C D	20
21	Soy incapaz de regatear o pedir descuento al comprar algo.	A B C D	21
22	Cuando un familiar cercano me molesta, prefiero ocultar mis sentimientos antes que expresar mi enfado.	A B C D	22
23	Nunca sé cómo «cortar» a un amigo que habla mucho.	A B C D	23
24	Cuando decido que no me apetece volver a salir con una persona, me cuesta mucho comunicarle mi decisión.	A B C D	24
25	Si un amigo al que he prestado cierta cantidad de dinero parece haberlo olvidado, se lo recuerdo.	A B C D	25
26	Me suele costar mucho pedir a un amigo que me haga un favor.	A B C D	26
27	Soy incapaz de pedir a alguien una cita.	A B C D	27
28	Me siento turbado o violento cuando alguien del sexo opuesto me dice que le gusta algo de mi físico.	A B C D	28
29	Me cuesta expresar mi opinión en grupos (en clase, en reuniones, etc.).	A B C D	29
30	Cuando alguien se me «cuela» en una fila, hago como si no me diera cuenta.	A B C D	30
31	Me cuesta mucho expresar agresividad o enfado hacia el otro sexo aunque tenga motivos justificados.	A B C D	31
32	Muchas veces prefiero ceder, callarme o «quitarme de en medio» para evitar problemas con otras personas.	A B C D	32
33	Hay veces que no sé negarme a salir con alguien que no me apetece pero que me llama varias veces.	A B C D	33

**COMPRUEBE QUE HA DADO UNA CONTESTACIÓN
 A CADA UNA DE LAS FRASES**

BREVE CET-DE (Alonso-Fernández, 1986)

Versión breve del Cuestionario Estructural para el diagnóstico, la clasificación y el seguimiento de la depresión

Edición 1989

Nombre y apellidos ..... Sexo .....
 Edad ..... Profesión ..... Fecha entrevista ..... H.^a clínica n.º .....
 Domicilio y teléfono ..... Entrevistador .....

PERFIL DEL DEPRESOGRAMA

Puntuación	DIMENSIONES				Puntuación Total / 4
	I - H. D.	II - An.	III - Disc.	IV - Ritm.	
16					
14					
12					
10					
Umbral depresivo					
8					
6					
4					
2					
0					

TIPO CLINICO DIMENSIONAL (1)

- TETRADIMENSIONAL
- TRIDIMENSIONAL
- BIDIMENSIONAL
- UNIDIMENSIONAL
- DIMENSION I
- DIMENSION II
- DIMENSION III
- DIMENSION IV

(1) Señalar con una cruz las casillas del tipo diagnosticado y de las dimensiones afectadas.

TABLA DE CRITERIOS DE EVALUACION

- 0: Ausencia del síntoma.
- 1: Síntoma dudoso.
- 2: Síntoma poco claro.
- 3: Síntoma ligero («mild», un poco) o esporádico (con una frecuencia de una o dos veces por semana).
- 4: Síntoma bien definido (medio, intenso o muy intenso).

(Se recomienda aplicar, sobre todo, las puntuaciones cero y cuatro).

ESTIMACION DE VALIDEZ DE LA ENTREVISTA

- 0: Falta de voluntad de colaboración u ocultación de los síntomas.
- 1: Falta de atención a las preguntas o exageración de los síntomas.
- 2: Nivel de colaboración habitual.

(Las entrevistas con cero y uno deben ser anuladas).

VEANSE INSTRUCCIONES COMPLETAS EN EL MANUAL

DIMENSION I (HUMOR DEPRESIVO)

Puntuación

- 1. ¿Nota falta de alegría? ... ..
- 2. ¿Se siente enfermo del cuerpo o está pendiente de cómo va su cuerpo? ... ..
- 3. ¿Se siente inferior a los demás? ... ..
- 4. ¿Cree que no vale la pena vivir? ... ..

Suma de las puntuaciones ... ..

DIMENSION II (ANERGIA)

- 5. ¿Se siente aburrido o desinteresado por todo? ... ..
- 6. ¿Le cuesta trabajo pensar? ... ..
- 7. ¿Ha disminuido su actividad habitual? ... ..
- 8. ¿Se siente agotado o se cansa enseguida? ... ..

Suma de las puntuaciones ... ..

DIMENSION III (DISCOMUNICACION)

- 9. ¿Está más sensible que antes? ... ..
- 10. ¿Habla menos con su familia o con sus amistades? ... ..
- 11. ¿Se siente enfadado o molesto con otras personas? ... ..
- 12. ¿Ha dejado de arreglarse o de vestirse como habitualmente? ... ..

Suma de las puntuaciones ... ..

DIMENSION IV (RITMOPATIA)

- 13. ¿Se despierta antes de lo habitual y ya no puede dormirse? ... ..
- 14. ¿Se encuentra peor por las mañanas? ... ..
- 15. ¿Ha perdido apetito o peso? ... ..
- 16. ¿Se le hacen los días muy largos? ... ..

Suma de las puntuaciones ... ..

OBSERVACIONES IMPORTANTES:

- 1.ª Se procurará efectuar una toma de contacto cordial con el entrevistado en un ambiente adecuado (silencioso y sin interrupciones) durante dos minutos, aprovechando este tiempo para identificarse ante él y exponerle el objeto de la entrevista como un estudio o revisión de su estado.
- 2.ª En el caso de que el entrevistado tuviera dificultades para entender el contenido de alguna cuestión, se ampliará esta exposición con la lectura de algunas expresiones del perfil semántico correspondiente, hasta obtener una comprensión suficiente.

ETD (Alonso - Fernández, 1990)

Escala Tetradsimensional para el Seguimiento de la Depresión

(TSD - Tetradsimensional Scale for Depression)

Nombre y apellidos ..... Sexo .....
 Edad ..... Profesión ..... Fecha entrevista ..... H.^a clínica n.º .....
 Domicilio y teléfono ..... Entrevistador .....

DEPRESOGRAMA ANALITICO (1)

Puntuación →	HUMOR DEPRESIVO				ANERGIA				DISCOMUNICACION				RITMOPATIA			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
4																
3																
2																
1																
0																

DEPRESOGRAMA DIMENSIONAL (1)

Puntuación →	HD	An	Disc.	Ritm.	Puntuación total / 4
16					
12					
8					
4					
0					

Véanse instrucciones completas en el Manual: Alonso-Fernández, F.: CET-DE (Cuestionario Estructural Tetradsimensional para la Depresión). Segunda edición, TEA, Madrid, 1989.

(1) Señalar con un punto o un aspa las puntuaciones correspondientes en cada casillero.

Autor: F. ALONSO-FERNANDEZ, con la colaboración de los doctores: Vilma Fonseca-Mendoza, Alicia Pelayo, Salvador Martínez y otros.

Copyright © 1990, by F. Alonso-Fernández y TEA Ediciones, S. A. - Todos los derechos reservados - Prohibida la reproducción total o parcial - Edita: TEA Ediciones, S. A.; Fray Bernardino de Sahagún, 24; 28036 Madrid - Imprime: Aguirre Campano, S. A.; Daganzo, 15 dpdo.; 28002 Madrid - Depósito legal: M. - 35.640 - 1989.

OBSERVACIONES IMPORTANTES

- 1.ª Se procurará efectuar una toma de contacto cordial con el entrevistado en un ambiente adecuado (silencioso y sin interrupciones) durante uno o dos minutos, aprovechando este tiempo para identificarse ante él y exponerle el objeto de la entrevista como un estudio o revisión de su estado.
- 2.ª En el caso de que el entrevistado tuviera dificultades para entender el contenido de alguna cuestión, se ampliará esta exposición con la lectura de algunas expresiones del perfil semántico correspondiente, hasta obtener una comprensión suficiente.
- 3.ª Las puntuaciones establecidas en cada ítem se atienen a la siguiente correspondencia general:
  - 0 = ausencia del síntoma
  - 1 = síntoma ligero
  - 2 = síntoma moderado
  - 3 = síntoma intenso
  - 4 = síntoma muy intenso

(Subrayar la calificación correcta en cada ítem)

DIMENSION I (HUMOR DEPRESIVO)

Item 1. ¿NOTA FALTA DE ALEGRIA?

0. Ausencia del síntoma.
1. Dificultad para sentir alegría en algunas ocasiones.
2. Pérdida de la capacidad de alegría alternando con momentos de alegría habitual.
3. Pérdida de la capacidad de alegría alternando con momentos de alegría superficial.
4. No siente nunca alegría.

Item 2. ¿SE SIENTE ENFERMO DEL CUERPO O ESTA PENDIENTE DE COMO VA SU CUERPO?

0. Ausencia del síntoma.
1. Preocupaciones o temores esporádicos por su salud corporal.
2. Preocupaciones o temores continuos por su salud corporal.
3. Sospecha de padecer una enfermedad corporal grave.
4. Convicción de tener una enfermedad corporal incurable o una destrucción de alguno de sus órganos.

Item 3. ¿SE SIENTE INFERIOR A LOS DEMAS?

0. Ausencia del síntoma.
1. Se siente inferior a los demás algunas veces.
2. Se siente inferior a los demás siempre.
3. No sólo se siente inferior, sino que se siente totalmente fracasado.
4. No sólo se siente inferior, sino que se odia o desprecia a sí mismo.

Item 4. ¿CREE QUE NO VALE LA PENA VIVIR?

0. Ausencia del síntoma.
1. En algunos momentos piensa que la vida no vale la pena.
2. Casi siempre piensa que la vida no vale la pena.
3. En algunos momentos piensa que lo mejor sería morir.
4. Casi siempre piensa que lo mejor sería morir.

SUMA DE LAS PUNTUACIONES HUMOR DEPRESIVO

--

DIMENSION II (ANERGIA)

Item 5. ¿SE SIENTE ABURRIDO O DESINTERESADO POR TODO?

0. Ausencia del síntoma.
1. Se siente aburrido o desinteresado por todo algunas veces.
2. Se siente aburrido o desinteresado por todo siempre.
3. No sólo se siente aburrido o desinteresado siempre, sino indiferente a muchas cosas.
4. No sólo se siente aburrido o desinteresado siempre, sino indiferente a todo.

Item 6. ¿LE CUESTA TRABAJO PENSAR?

0. Ausencia del síntoma.
1. Se siente lento para pensar algunas veces.
2. Se siente lento para pensar siempre.
3. Le cuesta trabajo encontrar ideas o temas.
4. Se siente vacío de ideas.

Item 7. ¿HA DISMINUIDO SU ACTIVIDAD HABITUAL?

0. Ausencia del síntoma.
1. No puede empezar o terminar algunas cosas.
2. No puede empezar o terminar casi nada.
3. Abandono de las actividades cotidianas.
4. No hace nada sin ayuda de otra persona.

Item 8. ¿SE SIENTE AGOTADO O SE CANSA ENSEGUIDA?

0. Ausencia del síntoma.
1. Se cansa enseguida algunas veces.
2. Se cansa enseguida siempre.
3. Se siente agotado continuamente.
4. Se siente totalmente abatido.

SUMA DE LAS PUNTUACIONES ANERGIA

--

DIMENSION III (DISCOMUNICACION)

Item 9. ¿ESTA MAS SENSIBLE QUE ANTES?

0. Ausencia del síntoma.
1. Se siente afectado por determinadas cuestiones durante poco tiempo.
2. Se siente afectado por muchas cosas durante poco tiempo.
3. Se siente afectado por algunas cosas durante mucho tiempo.
4. Se siente afectado por todo o está continuamente afectado.

Item 10. ¿HABLA MENOS CON SU FAMILIA O CON SUS AMISTADES?

0. Ausencia del síntoma.
1. Tiene menos ganas de hablar.
2. Habla menos que antes.
3. Sólo habla cuando se le dirige la palabra.
4. Muchas veces no contesta.

Item 11. ¿SE SIENTE ENFADADO O MOLESTO CON OTRAS PERSONAS?

0. Ausencia del síntoma.
1. Tiene sensación de enfado.
2. Está irritable con algunas personas.
3. Está irritable con todo el mundo.
4. Presenta comportamientos agresivos.

Item 12. ¿HA DEJADO DE ARREGLARSE O VESTIRSE COMO HABITUALMENTE?

0. Ausencia del síntoma.
1. Tiene menos interés por arreglarse que antes.
2. Pone menos cuidado en la ropa, el calzado o en la cosmética.
3. Descuida la higiene personal.
4. Abandona la higiene personal.

SUMA DE LAS PUNTUACIONES DISCOMUNICACION

DIMENSION IV (RITMOPATIA)

Item. 13. ¿SE DESPIERTA ANTES DE LO HABITUAL Y YA NO PUEDE DORMIRSE?

0. Ausencia del síntoma.
1. El despertar precoz se produce sólo algunos días (menos del 50 %) y con una anticipación de lo normal, inferior a hora y media.
2. El despertar precoz se produce sólo algunos días (menos del 50 %) y con una anticipación de lo normal igual o superior a hora y media.
3. El despertar precoz se produce con frecuencia (al menos la mitad de los días) y con una anticipación de lo normal inferior a hora y media.
4. El despertar precoz se produce con frecuencia (al menos la mitad de los días) y con una anticipación de lo normal igual o superior a hora y media.

Item. 14. ¿SE ENCUENTRA PEOR POR LAS MAÑANAS?

0. Ausencia del síntoma.
1. Algunos días, en algunos momentos.
2. Algunos días, toda la mañana.
3. Todos los días, en algunos momentos.
4. Todos los días, toda la mañana.

Item 15. ¿HA PERDIDO EL APETITO?

0. Ausencia del síntoma.
1. Disminución del apetito en algunas comidas, aunque conservando sus hábitos.
2. Disminución del apetito siempre, aunque conservando sus hábitos.
3. Reducción importante (por lo menos en un tercio) del volumen de alimentos habitual.
4. Rechazo de la alimentación, aunque sea esporádico, que puede vencerse o no con la estimulación.

Item 16. ¿SE LE HACEN LOS DIAS MUY LARGOS?

0. Ausencia del síntoma.
1. Algunos días durante algunos momentos.
2. Casi todos los días durante algunos momentos.
3. Casi todos los días continuamente o casi continuamente.
4. Lo anterior, más sensación de tiempo interminable o eterno en algunas ocasiones.

SUMA DE LAS PUNTUACIONES RITMOPATIA

PUNTUACION TOTAL EN LA ESCALA

QUIERO LLEGAR

♩ = 88

♩ = 56

♩ = 88

Em A E A

Musical staff with treble clef and key signature of two sharps (F# and C#). The staff contains a melody of quarter notes: F#4, A4, B4, C#5, D5, E5, D5, C#5, B4, A4, G#4, F#4. Above the staff are four guitar chord diagrams labeled Em, A, E, and A.

♩ = 56

A Em A

Musical staff with treble clef and key signature of two sharps (F# and C#). The staff contains a melody of quarter notes: F#4, A4, B4, C#5, D5, E5, D5, C#5, B4, A4, G#4, F#4. Above the staff are three guitar chord diagrams labeled A, Em, and A.

♩ = 88

D A Em A

Musical staff with treble clef and key signature of two sharps (F# and C#). The staff contains a melody of quarter notes: F#4, A4, B4, C#5, D5, E5, D5, C#5, B4, A4, G#4, F#4. Above the staff are four guitar chord diagrams labeled D, A, Em, and A.

Em A E A

Musical staff with treble clef and key signature of two sharps (F# and C#). The staff contains a melody of quarter notes: F#4, A4, B4, C#5, D5, E5, D5, C#5, B4, A4, G#4, F#4. Above the staff are four guitar chord diagrams labeled Em, A, E, and A.

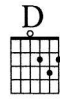
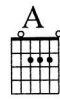

♩ = 56

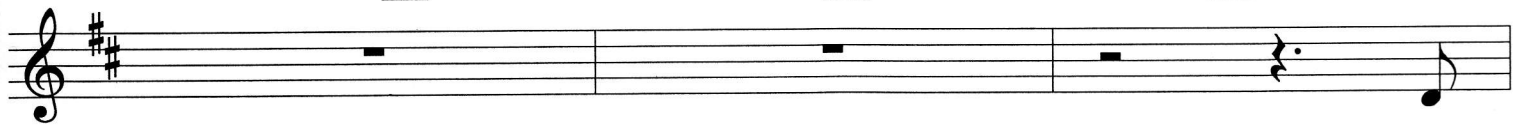

AMOR DE MADRE

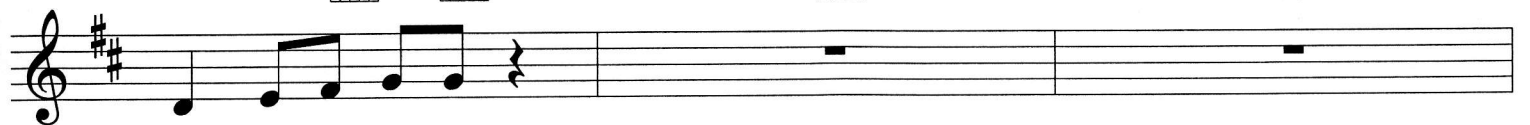
♩ = 80

♩ = 88

♩ = 92

G E A D A

Musical staff with treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), and a G-clef. Above the staff are five guitar chord diagrams labeled G, E, A, D, and A. The staff contains a whole rest, a whole rest, a dotted quarter note, and a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4.

E A E A D

Musical staff with treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), and a G-clef. Above the staff are five guitar chord diagrams labeled E, A, E, A, and D. The staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, followed by a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, and ends with a quarter rest.

$\text{♩} = 100$ G Em G

Musical staff with treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), and a G-clef. Above the staff are three guitar chord diagrams labeled G, Em, and G. The staff contains three whole rests.

E G Em

Musical staff with treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), and a G-clef. Above the staff are three guitar chord diagrams labeled E, G, and Em. The staff contains three whole rests.

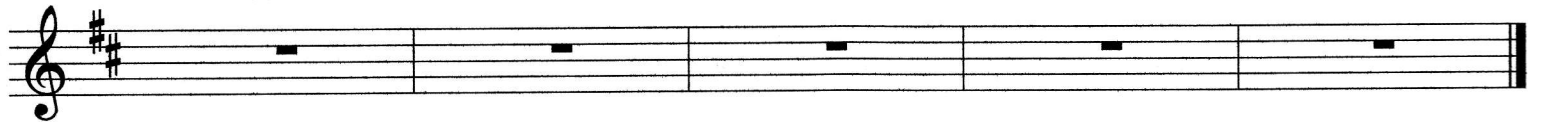
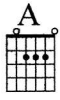
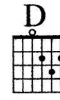
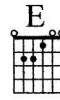
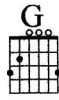
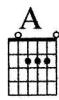
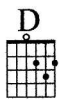
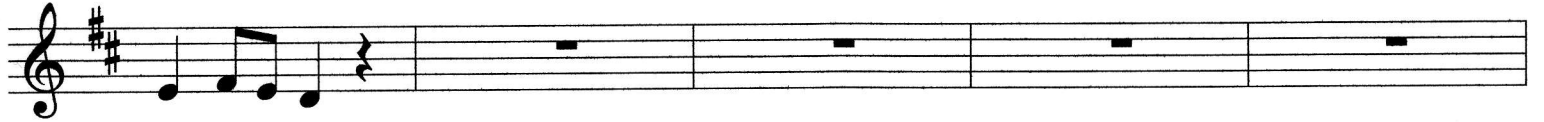
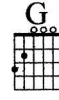
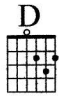
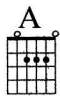
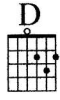
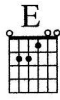
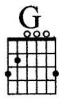
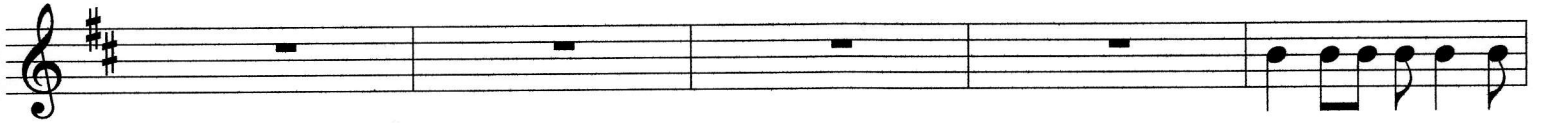
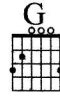
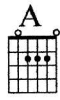
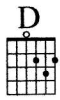
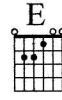
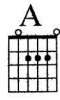
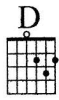
G E $\text{♩} = 80$ D A

Musical staff with treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), and a G-clef. Above the staff are four guitar chord diagrams labeled G, E, D, and A. The staff contains three whole rests.

MI VIDA COTIDIANA

♩ = 104

QUIERO LLEGAR (CAS A)

Quiero llegar
 A un lugar
 Ese lugar
 Está muy lejos
 Pero muy cerca
 Con la paciencia

*Tengo un sueño
 Terminar de estudiar y trabajar*

Ésta es la vida
 Pero es mi vida
 Y tengo que aguantar
 Para llegar
 A un lugar con la paciencia

*Tengo un sueño
 Terminar de estudiar y trabajar*

Quiero llegar
 A un lugar
 Ese lugar
 Está muy lejos
 Pero muy cerca
 Con la paciencia

Ésta es la vida
 Pero es mi vida
 Y tengo que aguantar
 Para llegar
 A un lugar con la paciencia

*Tengo un sueño
 Que quiero hacer realidad*

*Tengo un sueño
 Terminar de estudiar y trabajar*

(Abril 2004)

AMOR DE MADRE (CAS B)

Te echo de menos
 Con lágrimas estás
 En casa te espero
 Conmigo bailarás

Sufriendo estás
 Sonrisa me quitas
 Más cerca te quiero
 Contento me siento

Me escondo llorando
 Aprendo a luchar
 Soñando te veo
 Feliz que estás

(Febrer 2007)

MI VIDA COTIDIANA (CAS C)

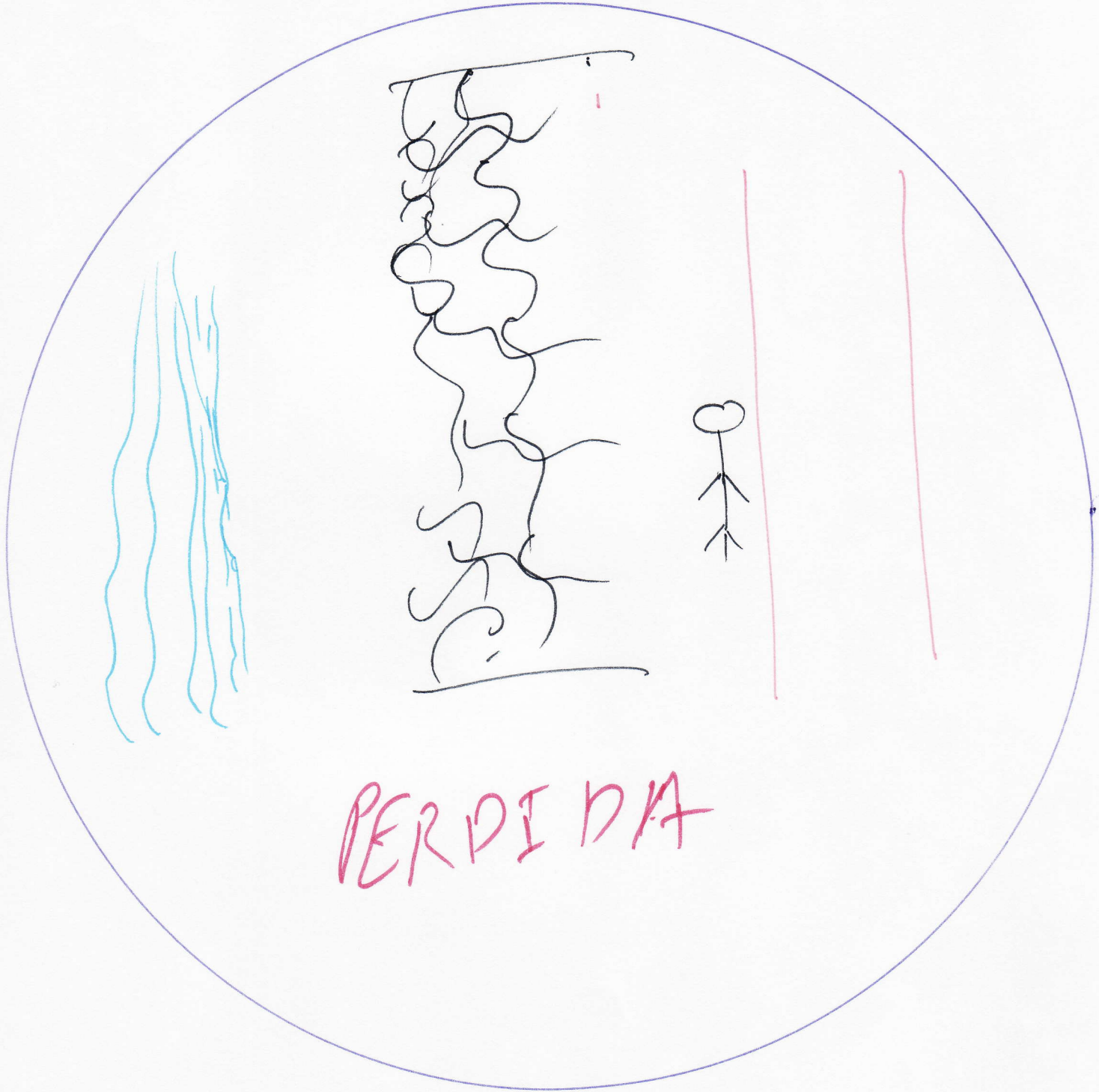
Tener una casa
 Que esté en la playa
 Estar tranquila
 Y hacer mi vida

Hago llamadas
 Y espero aquí
 Poder encontrar
 Dónde trabajar

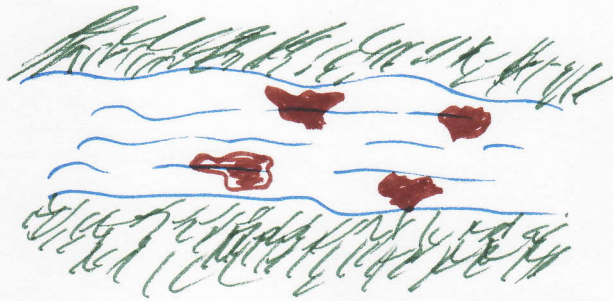
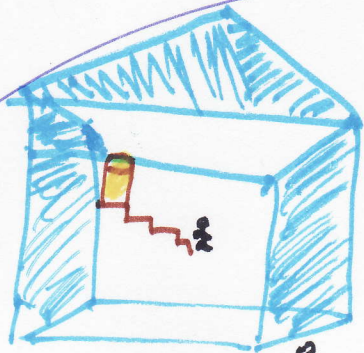
Espero encontrar
 Cómo encajar
 Estar con mi hija
 Y poder trabajar

(Febrer 2007)

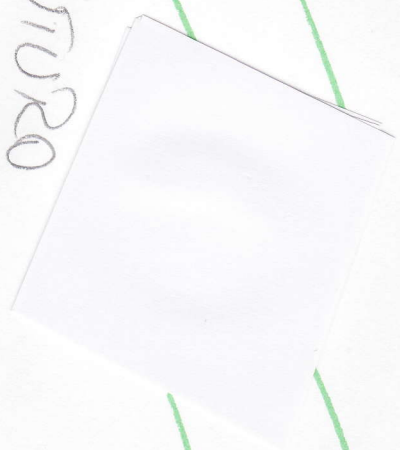

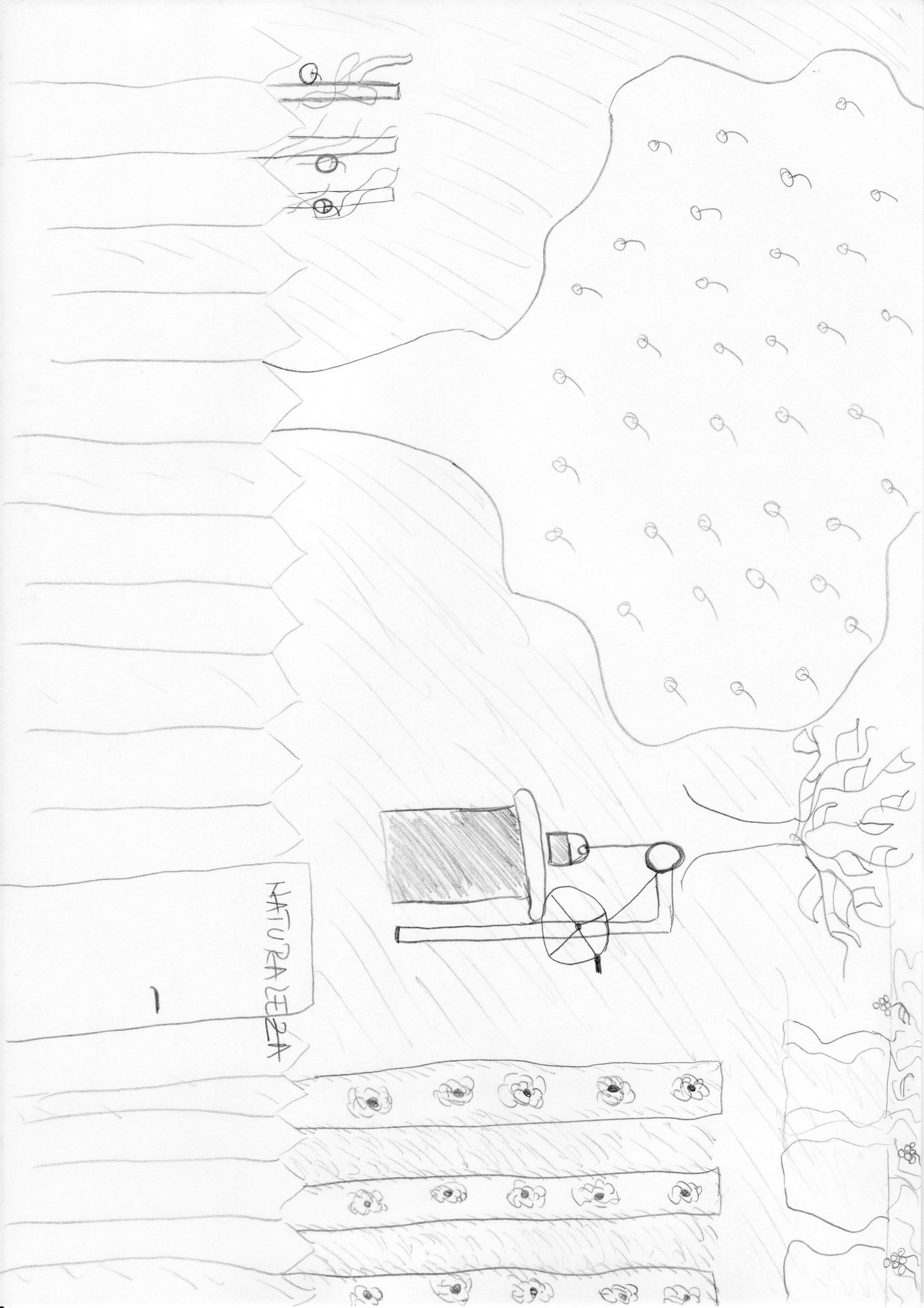
PERDIDA

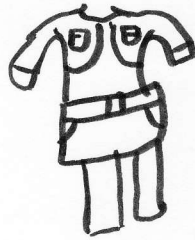
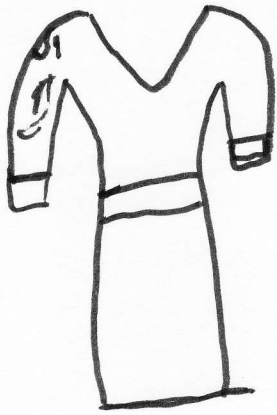
FELIZ, FUTURO

NATURALEZA

-

*1a sessió¹⁹ (CAS A)**10 març 2004, dimecres*1.- Presentació lliure: amb instruments *Orff*.

- Cadascú escull l'instrument que vol i com vol fer-ho
- En una segona volta poden dir alguna cosa que els agrada mentre toquen l'instrument, i
- En una tercera volta una altra que no els agradi

2.- Improvisació instrumental: comença la musicoterapeuta amb un fons rítmic (timbal...)

- Qui vulgui que s'incorpori
- S'hi van afegint els altres
- Han de seguir les indicacions de la musicoterapeuta: tempo, volum, ritme...

3.- Lideratge: qui vulgui pot intentar fer l'exercici anterior portant la pauta4.- Endevinar:

- Representar un sentiment amb ajuda de l'instrument: la resta l'hem d'endevinar

5.- Terminar: poden canviar d'instrument

- Acomiadament
- Explicar per què han escollit l'instrument que han triat (tant si l'han canviat com si no)

6.- Audició (*Adagio per a corda de Barber, 8'40''*)

- Comentaris

7.- Comentari final: impressions, suggeriments

---

¹⁹ La pacient del Cas A va rebre les sessions 1 i 2 de manera grupal, per això no s'han inclòs en l'anàlisi qualitativa d'aquest cas. Les S 1 i S 2 d'aquest protocol equivalen a la S 1 dels Casos B i C, que van rebre tota la intervenció individualment.

2ª sessió (CAS A)

12 març 2004, divendres

1.- Presentació lliure : amb instruments *Orff*

- Com se senten avui

2.- Representar: tocant amb l'instrument

- Com li diríem a algú que l'estimem
- Com li diríem a algú que no ens molesti

3.- Diàleg:

- Dues persones: una d'esquena a l'altra
- Comença una: l'altra l'ha de contestar, establint un diàleg
- Comentar: quina informació s'ha volgut establir

4.- Expressar amb la veu: en rotllana

- El que ens surti
- Els altres ho repetim

5.- Expressar amb el cos i la veu: en rotllana

- El que ens surti
- Els altres ho repetim

6.- Escrivim: quelcom que ens hagi agradat d'un company (música: *2n temps Concert per 2 violins en re m. de Bach, 7'25''*)

- Ho posem en comú
- Intentem escriure un poema o frase amb les paraules

3a sessió²⁰ (CAS A)

17 de març 2004, dimecres

1.- Audició:

- Imaginació guiada (nº 1) (15-18 min.) (18' 05'')²¹

- Enya, 2.39* · Notar el pes del cos, com si volgués enganxar-se a la cadira i els braços i les cames
  - Notar com pesen les parpelles
  - Respirar profundament, omplint els pulmons d'aire nou i d'energia i traient amb l'aire totes les preocupacions
  - Notar com es destensen el coll, els músculs de la cara, les espatlles, els braços, les cames, la cintura, els peus...
  - Notar un profund benestar, com feia temps que no us sentíeu. *FINAL*
- Arpa, 4.06* · Imagineu-vos arribant a un lloc molt il·luminat, a l'aire lliure, és un lloc alt, des del que es veu el mar al fons
  - L'aire és net, fresc i fa bona olor, us hi estireu una mica. *FINAL*
- Silenci* · Us aixequiu i comenceu a estirar-vos, mirant al voltant
- Bartok, 1.18* · *FINAL*
- Silenci* · Comenceu a caminar una estona per un prat amb herba, flors i per un camí, veieu una casa al fons. Us hi dirigiu
  - Camineu gaudint del paisatge, de les olors i de l'aire
- Noa, 4.27* · *FINAL*
- Silenci* · Arribeu a la porta de la casa i la obriu. Llavors hi entreu i hi trobeu coses conegudes. Us hi esteu una estona.
- Sting, 6.15* · Aleshores veieu una escala que puja i la pugeu
  - Un cop dalt trobeu diferents portes i en trieu una que no coneixíeu. La obriu i hi entreu
  - Ara us quedeu una estona en aquest nou lloc, explorant-lo...
- Dibuixar allò que han imaginat
- Comentari: dels dibuixos, del que han sentit amb la música, de com han sentit aquesta casa
- Paraula que defineixi l'experiència.

²⁰ La S 3 del Cas A va ser la primera que aquesta pacient va rebre sola. Aquesta sessió es correspon amb la S 2 dels casos B i C, correlació que continuarà per a la resta de sessions.

²¹ Música: Enya: *A day without rain*; Yanela Lojos: *Noches de Altafulla*; Béla Bartók: *Primera dansa romanesa*; Noa: *I Don't Know*; Sting: *The Book of my Life* (veure pp. 799-800 d'aquest Annex).

4a sessió (CAS A)

19 març de 2004, divendres

1.- Audició: feedback de sessions anteriors

- Comentaris, impressions i suggeriments per a les properes sessions

2.- Audició (sense lletra): d'una peça d'elles

- Escriure quelcom positiu que els faci recordar i/ o fer-ne un dibuix
- Comentaris de per què l'han escollit, què els fa sentir...
- Pregunta: escriure quelcom negatiu que vulguin oblidar (dibuix)
- Trencar el paper amb el negatiu

3.- Escriure una cançó:

- Pregunta: quelcom que els faria il·lusió aconseguir o fer
- Escriure tres passos previs per aconseguir-ho
- Posar-hi un títol
- Quina música se li podria posar: tipus, estil, autor... (escriure la lletra en altres sessions, o començar a pensar-la. Idea per a una imaginació guiada). Posar-hi un ritme.

4.- Pregunta:

- Impressions, suggeriments, els seus gustos musicals
- Apuntar durant la setmana: algun moment en què la música hagi estat important i/o començar a pensar en la lletra de la cançó

5a sessió (CAS A)

24 març de 2004, dimecres

- 1.- Presentació amb ritme: estructurat per la musicoterapeuta (palmes i doble cop a les cames)
  - Cadascuna diu quelcom de si mateixa

- 2.- Aportació d'idees: escriure una cançó i tocar la guitarra
  - Al llarg de la setmana
  - Sobre la cançó (o sobre el possible tema d'una cançó conjunta)
  - Aportació dels acords de la musicoterapeuta
  - Demanar més música gravada del seu gust
  - Comença a aprendre alguns acords amb la guitarra (*La cucaracha*, *Uno de enero*)

- 3.- Audició (sense lletra): per saber la seva opinió
  - *Sting: Desert Rose, 4'46''* (CD: *Brand New Day*)
  - *Bruce Springsteen: Worlds Apart, 6'00''* (CD: *The Rising*)

- 4.- Moviment: expressar amb el cos (*Música: Enya*)
  - Com se senten ara (*Enya: Evening falls, 3'46''*; CD: *A Box of Dreams: Stars*)
  - Com els agradaria sentir-se en un futur (*Enya: I Want Tomorrow, 4'00''*; CD: *A Box of Dreams: Oceans*)

* (La musicoterapeuta li deixa la guitarra).

6a sessió (CAS A)

31 de març 2004, dimecres

1.- Aportació de la musicoterapeuta i pregunta:

- Sobre les sessions
- Sobre els objectius

2.- Tocar la guitarra:

- Per escrit
- Lletres: *Uno de enero, La lluna, la pruna, La cucaracha*

3.- Audició (sense lletra): *Son de amores (3'53'')* (Andy y Lucas), triat per ella

- Comentaris
- Traducció

4.- Per a la propera sessió

- Omplir els buits de la cançó (cançó incompleta)
- Pensar en quelcom positiu propi, triar cançons per escoltar

* (La musicoterapeuta li deixa el reproductor de música).

7a sessió (CAS A)

2 d'abril 2004, divendres

1.- Tocar la guitarra

- Donar els fulls amb els dits ben posats (capsa del CD, carpeta, corregir Andy y...)
- Més cançons de guitarra (*El Rancho Grande, El noi de la mare, Santa Nit, Cumpleaños feliz, El Gegant del Pi, Sol, solet*)
- Cançó seva amb acords de guitarra posats
- Cançó 'Son de amores' (cançó incompleta: amb els acords) (possibles acords nous per aprendre)
- Cançons sabudes: repàs i rasgueig

2.- Escenificació

- Escriure en papers quelcom que li agradi d'ella mateixa
- Repartir-ho
- Escenificar amb ajuda d'instrument, cos i altres objectes de la sala
- Intentar endevinar-ho

3.- Qüestionari de seguiment: CET-DE

8a sessió (CAS A)

15 d'abril 2004, dijous

1.- Cançó incompleta

- Cançó *Son de amores* incompleta: amb les seves paraules

2.- Moviment i veu

- Representar el propi nom: amb el cos, la veu i l'espai
- Diàleg: amb moviment del cos i parlant

3.- Ballar

- *Música escollida per ella, (4'51'')*: la musicoterapeuta imita els seus moviments
- *The Book of my life, Sting, (6'15'')*: la musicoterapeuta imita els seus moviments i viceversa

4.- Representar:

- Un moment especialment feliç (poden ser més, i també no feliços)
- Posar-hi un títol: com si es tractés d'una cançó

5.- Comentaris

9a sessió (CAS A)

23 d'abril 2004, divendres

1.- Lletra d'audició: *Tengo que enamorarte (El Queco)* (triat per ella)2.- Escollir cançons3.- Activitat escollida per ella: Imaginació guiada (nº 2) (15'4'')²²*Dofins (3.09)*· Notar el pes del cos, com si volgués enganxar-se a la cadira*(Angels of...)*· Notar el pes del cap, de les parpelles, dels braços, i les cames.

- Respirar profundament, omplint els pulmons d'aire nou i net, notant com entra energia i surt tot el que us molesta
- Notar com es destensen el coll, els músculs de la cara, les espatlles, els braços, les cames, la cintura, els peus...
- Notar un profund benestar, com feia temps que no sentíeu. *FINAL*

Dofins(2.00)· Imagineu-vos que veniu de la casa on hi vàreu entrar i vàreu trobar*(Free Spirit)* una porta nova i penseu en el que això ha suposat per vosaltres. Us hi estireu una mica en un lloc molt agradable. *FINAL**Silenci* · Comenceu a pensar en el que us agradaria fer, en els vostres plans, mentre mireu al voltant.*Noa (3.38)* *FINAL**Vent (0.33)* · Comenceu a caminar una estona pel lloc i travesseu un camp molt extens.*Send your love (3.30)*· *FINAL**Silenci* · Veieu un jardí al fons i us hi encamineu. I hi veieu quelcom a dintre que us crida l'atenció i decidiu apropar-vos*Springsteen, (3.30)*

≈

- Dibuixar el que han imaginat
- Comentari: dels dibuixos, del que han sentit amb la música, de què han vist
- Paraula que defineixi l'experiència

3.- Escenificar:

- Parlar amb alguna persona amb qui els fes il·lusió fer-ho (fer-ho amb la musicoterapeuta).

²² Música: Angels of the Sea: *Angels of the Sea*; *Free Spirit*; Noa: *Cascading*; Ambient: *vent*; Sting: *Send your Love*; Bruce Springsteen: *Secret Garden* (veure pp. 799-800 d'aquest Annex).
L'ús de la 1a persona del plural està pensada per poder-la adaptar a la 1a persona del singular.

10a sessió (CAS A)

5 de maig 2004, dimecres

- 1.- Comentaris: sobre aquest temps enrera (en què no hem fet sessions)
- 2.- Audició (amb lletra): cançó *Tengo que enamorarte (El Queco)*
  - Comentaris
  - Fer un dibuix
  - Lletra incompleta
- 3.- Conversa instrumental: amb la persona que li feia il·lusió parlar
  - D'esquena o de cara: amb una intenció que ha d'endevinar la musicoterapeuta
- 4.- Pregunta: qualitats que admireu en les persones
  - Llistat amb les qualitats
  - Llistat amb les persones que les tinguin
  - Fer un dibuix amb cada qualitat o fer servir un instrument

11a sessió (CAS A)

7 de maig 2004, divendres

1.- Escollir: (activitat proposada per ella)

- Activitats per a l'últim dia
- Cançons de *Bisbal* per gravar-les la musicoterapeuta

2.- Escriure la seva cançó

- Possible tornada de la seva cançó: acabar-la de definir

3.- Caràtula d'un CD:

- Per cançons de la seva vida (passada, present i futura, pregunta: quina *carrera*)
- Per al CD: sobre la seva vida
- Fer un dibuix de la tapa (o contraportada): demana que la faci la musicoterapeuta

4.- Idees: per a l'última sessió

- Activitat que li fes il·lusió fer o repetir

5.- Escollir cançons:

- *Paco de Lucía* (CD: *Luzía*): tria de temes per gravar-los la musicoterapeuta
- *C.M.* (activitat proposada per ella): audició i proposta de gravació per la musicoterapeuta de tot el disc (s'ofereix la musicoterapeuta)

6.- Escriure:

- El seu nom i el de la musicoterapeuta, en el seu idioma

12a sessió (CAS A)

12 de maig 2004, dimecres

1.- Aportació:

- La musicoterapeuta li dóna la caràtula que li ha dibuixat i les lletres de les cançons triades la darrera sessió.

2.- Dansa estructurada*(Enya: The Wild Child, CD: A Day Without rain 3'45'')*

- A:
- 1· Ens agafem dels braços mentre donem un pas al front amb la cama dreta
  - 2· Baixem els braços mentre donem un pas enrere amb la cama esquerra
  - 3· Es repeteix
  - 4· Posem el peu dret a la dreta mentre ens posem la mà esquerra a la panxa
  - 5· Posem el peu esquerra a l'esquerra mentre ens posem la mà dreta a la panxa
  - 6· Es repeteix des del començament
  - 7· Donem 4 passes a la dreta
  - 8· Donem 4 passes a l'esquerra

-B: · Lliure (2 voltes)

-A: · Com la primera vegada

-B: · Lliure

-A: · *(Un altre tipus de música)*

· Punts 1, 2 i 3

· Punts 4 i 5

-B: · Lliure: més cops

3.- Ballar:

- Cançons de *Paco de Lucía*: 1,3,4 i 5 (CD: *Luzía*)
- *C.M.*

4.- Audició (amb lletra):

- *David Bisbal*: alguna de les cançons

5.- Pregunta:

- Coses per les quals estiguis agraïda
- Coses que agraeixis de les altres persones

6.- Cançó

- A dues veus: *Su Sa Se*

*13a sessió (CAS A)**14 de maig 2004, divendres*1.- Comentaris i aportació de la musicoterapeuta:

- Sobre les sessions i altres activitats relacionades

2.- Activitat escollida per ella: Imaginació guiada (nº 2)²³

- Imaginació guiada (17'48'')

Dofins (3.09)· Notar el pes del cos, com si volgués enganxar-se a la cadira

(Angels of...)· Notar el pes del cap, de les parpelles, dels braços, i les cames.

- Respirar profundament, omplint els pulmons d'aire nou i net, notant com entra energia i surt tot el que us molesta
- Notar com es destensen el coll, els músculs de la cara, les espatlles, els braços, les cames, la cintura, els peus...
- Notar un profund benestar, com feia temps que no sentíeu. *FINAL*

Dofins(2.00)· Imagineu-vos que veniu de la casa on hi vàreu entrar i vàreu trobar

(Free Spirit) una porta nova. Aneu caminant i arribeu a un lloc molt agradable, amb herba fresca que fa molt bona olor i un aire suau que ve del mar que hi ha a prop. Us hi estireu una mica, mentre penseu en aquella llum.

FINAL

Silenci

- Comenceu a pensar en el que us agradaria fer, en els vostres plans, mentre mireu al voltant, gaudint de la vista.

Noa (3.38) *FINAL*

Vent (0.33) · Seguiu pensant en les coses que us agradaria fer mentre comenceu a caminar una estona pel lloc i travesseu un camp molt extens on bufa un fort vent.

Silenci

- Ara el camí es fa més agradable, i seguieu caminant, pensant en els vostres plans.

Send your

love (3.30) · *FINAL*

Silenci

- Ara arribeu a una zona amb flors, un riu i algunes cases. Veieu un jardí al fons i us hi encamineu. Hi veieu quelcom a dintre que us crida l'atenció i decidiu apropar-vos amb curiositat.

---

²³ Música: veure S 9.

Springsteen, (3.30)

≈

- Dibuixar el que han imaginat
- Comentari: dels dibuixos, del que han sentit amb la música, de què han vist
- Paraula que defineixi l'experiència

3.- Poema final:

- A mode d'acomiadament: sobre les sessions de Musicoteràpia.

4.- Qüestionaris:

- EHS
- AF-5

1a Sessió (CAS B)

14 de febrer 2007, dimecres

1.- Pregunta: comentari dels tests

2.- Conversa instrumental: conversa amb ritme

- Escollir un instrument amb què ens identifiquem. Explicar per què
- Improvisació: comença la musicoterapeuta

3.- Moviment (*Enya: Evening Falls ,3'45''*; *CD: A Box of Dreams: Stars; I Want Tomorrow, 4'00''*; *CD: A Box of Dreams: Oceans*)

- Com se sent
- Com li agradaria sentir-se

4.- Escollir: cançons

5.- Audició: cançó aportada per ella

- Comentar-la

6.- Ballar: cançó aportada per ella

2a Sessió (CAS B)

14 de febrer 2007, dimecres

1.- Audició:

· Imaginació guiada (nº 1) (15-18 min.) (18' 05'') (veure 3a sessió del CAS A)

· Dibuixar el que ha imaginat

· Comentari: dels dibuixos, del que ha sentit amb la música, de com ha sentit aquesta casa

· Paraula que defineixi l'experiència

2.- Escriure una cançó: preparació

3.- Tocar la guitarra: preparació

3a Sessió (CAS B)

19 de febrer 2007, dilluns

1.- Representar/ moviment

- Qualitat pròpia
- Nom

2.- Escriure una cançó: frases, ritme, melodia

- Alguna cosa que li faci il·lusió aconseguir: tres passos o bé
- Proposta d'ella

3.- Imaginació guiada: comentari del dibuix

4.- Ballar: preparació

4a Sessió (CAS B)

26 de febrer 2007, dilluns

1.- Moviment: Sting: *Fragile*, 3'52''; CD: *Nothing Like The Sun*; *Why Should I Cry For You*, 4'42''; CD: *The Soul Cages*).

- La musicoterapeuta mou a la pacient (aquesta amb els ulls tancats)
- La pacient mou a la musicoterapeuta (aquesta amb els ulls tancats)
- Comentaris

2.- Escriure una cançó: acabar-la

- Música
- Títol
- Tornada
- Donar la lletra i cantar-la

3.- Tocar la guitarra (acord LA, MI: cançó *La lluna la pruna*; *Uno de enero*)

4.- Ballar: preparació

5.- Cançó incompleta: *Burbujas de amor* (Niña Pastori), preparació.

5a Sessió (CAS B)

7 de març 2007, dimecres

- 1.- Pregunta i aportació musicoterapeuta: sobre la seva mudança i CD gravat.
- 2.- Moviment (*R. Williams: Nan's song, 3'45''*, CD: *Escapology*)
  - Figures amb instruments
  - Musicoterapeuta i pacient
- 3.- Cançó incompleta: *Burbujas de amor*
- 4.- Ballar: preparació d'una coreografia d'ella, *Butterfly* (*M. Carey*) o ràpida.
- 5.- Audició: *Hijo de la luna* (*Mecano*)
  - Comentaris
- 6.- Tocar la guitarra
  - acord LA, MI: cançó *La lluna la pruna* (més llarga); *Uno de enero*; *El rancho grande*
  - acord RE: *La cucaracha*, *El gegant del pi*, *Sol solet*

* (La musicoterapeuta li deixa la guitarra).

6a Sessió (CAS B)

14 de març 2007, dimecres

1.- Comentar:

- Sessions que falten: fins a finals d'abril
- Calendari

2.- Representar un moment feliç (o més)

- La musicoterapeuta ho ha d'intentar endevinar

3.- Cançó incompleta: *Burbujas de amor*

- Cantar-la

4.- Tocar la guitarra

- acord LA, MI: cançó *La lluna la pruna* (més llarga); *Uno de enero*; *El rancho grande*
- acord RE: *La cucaracha*, *El gegant del pi*, *Sol solet*
- acord RE, LA MI: *El noi de la mare*, *Santa nit*, *Cumpleaños feliz* (amb mi m)

5.- Qüestionari CET-DE seguiment

7a Sessió (CAS B)

21 de març 2007, dimecres

1.- Comentar:

- Qüestionari de seguiment CET-DE
- Donar lletra de cançó *Burbujas de amor* amb les seves paraules (dibuix?)
- Explicar el seu cas per a la tesi

2.- Ballar: Dansa *Enya The Wild Child, 3'45''*; CD: *A Day Without rain*

3.- Tocar la guitarra

- Repàs cançons
- Acord RE, LA MI: *El noi de la mare, Santa nit, Cumpleaños feliz* (amb mi m)
- Cançó nostra

8a Sessió (CAS B)

23 de març 2007, dimecres

1.- Comentar/ pregunta:

- Dates properes sessions: dilluns?, horari?. Mudança.
- Carpeta
- Activitat últim dia

2.- Ballar: coreografies d'ella amb DVD. Preparació.

3.- Imaginació guiada (nº 2) (17'48'' min) (veure 9a sessió del CAS A)

- Dibuixar el que ha imaginat
- Comentari: dels dibuixos, del que ha sentit amb la música, de com ha sentit aquesta casa
- Paraula que defineixi l'experiència

1a Sessió (CAS C)

12 de febrer 2007, dilluns

1.- Pregunta: comentari dels tests

2.- Conversa instrumental: conversa amb ritme

- Escollir un instrument amb què ens identifiquem. Explicar per què
- Improvisació: comença la musicoterapeuta

2.- Moviment: (*Enya: Evening Falls, 3'45''*; *CD: A Box of Dreams: Stars; I Want Tomorrow, 4'00''*; *CD: A Box of Dreams: Oceans*)

- Com se sent
- Com li agradaria sentir-se

3.- Audició: *Gusanito: Niña, 3'18''*

- Comentar la lletra, cantar-la
- Omplir buits?

4.- Ballar: cançó aportada per ella

2a Sessió (CAS C)

12 de febrer 2007, dilluns

1.- Audició:

- Imaginació guiada (15- 18 min.) (18' 05'') (veure 2a sessió del CAS B)
- Dibuixar el que ha imaginat
- Comentari: dels dibuixos, del que ha sentit amb la música, de com ha sentit aquesta casa
- Paraula que defineixi l'experiència

2.- Escollir cançons: per a la imaginació guiada.

3a Sessió (CAS C)

21 de febrer 2007, dimecres

1.- Escenificar: una qualitat pròpia

- Comentaris

2.- Escriure una cançó: frases, ritme, melodia

- Alguna cosa que li faci il·lusió aconseguir: tres passos o bé
- Proposta d'ella

3.- Escolir cançons (per a la imaginació guiada de la 7a sessió)

- Dues cançons escollides per ella (*Contreras, Chandé*): emportar-me-les
- Explicar el guió de la musicoterapeuta:
  - Estàs descansant (*Arpa*)
  - Et lleves (*Azúcar Moreno*)
  - Surts a comprar un vestit per a tu i la teva filla (MÚSICA:)
  - Arribes a casa teva, t'esperen per celebrar el teu aniversari (MÚSICA: *El Arrebato?*)

4.- Tocar la guitarra: preparació

5.- Ballar: cançó escollida per ella.

HOJA DE SEGUIMIENTO

Fecha:

Categorías	Nº de veces				Duración *				Otras observaciones (volumen, tempo, instr.)			
	Per. A	Per. B	Per. C	Per. D	Per. A	Per. B	Per. C	Per. D	Per. A	Per. B	Per. C	Per. D
(ESTADO DE ÁNIMO) -Asistencia -Puntualidad *												
<u>Participar en actividades musicoterapéuticas:</u> (ESTADO DE ÁNIMO) 1- cantar, tararear, silbar 2- escuchar una audición en el grupo 3- tocar instrumentos 4- bailar 5- escenificar 6- dibujar	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Interacción no verbal: (AUTOESTIMA) -contacto ocular * -sonreír * -postura corporal -% total partic.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
(ASERTIVIDAD) -dar entradas (iniciar) -conseguir guiar al grupo*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<u>Interacción verbal:</u> (ASERTIVIDAD) -expresar opiniones * -interactuar con el grupo* -preguntar *	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
(EXPRESIÓN DE SENTIMIENTOS) -verbalmente * -actitud * -criticar (C)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

* : medir ordinalmente (nunca, raramente, alguna vez, bastante, mucho)

instr.: tipo de instrumento (cualit.)

Volumen, tempo: medir ordinalmente (bajo, medio, alto) (ESTADO DE ÁNIMO)

Todas las categorías: pueden medirse categóricamente

→ : con ayuda

*: medir ordinalmente (negativa, indiferente, neutra, positiva, muy positiva)

ÍNDEX DE MÚSIQUES

- Abigaíl: *Gitano* (CD: Una parte de mí, 2000)
- Andy y Lucas: *Son de Amores* (CD: En su salsa, 2004)
- Ashanti: *Only You* (CD, Concrete Rose, 2004)
- Azúcar Moreno: *Divina de la muerte* (CD: Azúcar Moreno Únicas, 2001)
- Bach, J.S.: *2n temps del Concert per a dos violins en re m.* (CD: David Oistrack, Starportrait, Vol. 1, 1993)
- Barber, S.: *Adagio per a corda* (CD: Baltimore Symphony Orchestra, David Zinman, director, 1992).
- Béla Bartók: *Primera dansa romanesa (Allegro moderato)* (CD: Seduction of violin, Jean Jacques Kantorow, violí i Jacques Rouvier, piano, 1991).
- Bruce Springsteen: *Secret Garden* (CD: Greatest Hits, 1995)
- Bruce Springsteen: *Worlds Apart* (CD: The Rising, 2002)
- Céline Dion: (CD: Falling into you, 1996)
- Céline Dion: *Titanic* (My heart will go on), (CD: Let's talk about love, 1997)
- Chandé: *Tú verás* (CD: Calle de los sueños, 2006)
- Cheb Mami (CD: Dellali, 2001)
- Dan Gibson: *Angels of the Sea* (CD: Angels of the Sea, 1995)
- Dan Gibson: *Free Spirit* (CD: Angels of the Sea, 1995)
- David Bisbal (CD: Corazón Latino, 2002)
- El arrebato: *Ojú lo que la quiero* (CD: Una cuartito pa mis cosas, 2006)
- El Queco: *Tengo que enamorarte* (CD: Tengo, 2003)
- Enya: *A day without rain* (CD: A Day Without Rain, 2000)
- Enya: *Evening falls* (CD: A Box of Dreams: Stars, 1998)

- Enya: *I Want Tomorrow* (CD: A Box of Dreams: Oceans, 1998)
- Enya: *Wild Child* (CD: A Day Without Rain, 2000)
- Gusanito: *Niña* (CD single: Niña, 2006)
- *La cucaracha*: canción popular
- Mariah Carey: *All I want for Christmas is you*, CD: Merry Christmas, 1994)
- Mariah Carey: *Butterfly* (CD: Butterfly, 1997)
- Mecano: *Hijo de la luna* (CD: Entre el cielo y el suelo, 1984)
- New Age: *Ambient* (CD: New Age: Ambient People, 2002)
- Niña Pastori: *Burbujas de amor* (CD: Joyas prestadas, 2006)
- Noa: *Cascading* (CD: Calling, 1996)
- Noa: *I Don't Know* (CD: Noa, 1994)
- Ojos de Brujo: *Silencio* (CD: Techarí, 2006)
- Paco de Lucía (CD: Luzía, 1998)
- Robbie Williams: *Nan's song* (CD: Escapology, 2003)
- Sergio Contreras: *Yo te siento* (CD: Sergio Contreras, 2007)
- Sergio Rivero: *Un lugar llamado esperanza* (CD: Quiero, 2005)
- Sting: *Desert Rose* (CD: Brand New Day, 1999)
- Sting, *Fragile* (CD: Nothing like the sun, 1987)
- Sting: *Send your Love* (CD: Sacred Love, 2003)
- Sting: *The Book of my Life* (CD: Sacred Love, 2003)
- Sting: *Why should I cry for you* (CD: The soul cages, 1991)
- Yanela Lojos: *Noches de Altafulla* (CD: Ángel Entonador, 2002)

M. Engràcia Querol i Rosell, responsable de la Unitat d'Actuacions en matèria de Violència Familiar autoritzo a la senyora Clara Parra Peñafiel l'accés a servei d'acolliment per a dones que pateixen violència de gènere a la comarca del Tarragonès, en el marc de la tesi doctoral *"l'aplicació de la musicoteràpia en el col·lectiu de les dones maltractades"*.

Només participaran aquelles dones que, un cop coneguts els objectius, disseny i procediment de la investigació manifestin expressament la seva voluntat de participar-hi. Serà també la pròpia dona la que facilitarà les seves dades personals i altres que puguin requerir-se per dur a terme la investigació.

En qualsevol cas, tant la selecció de les dones participants com el desenvolupament de les activitats pròpies de la investigació es durà a terme amb la supervisió de la directora de l'establiment residencial.

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Secretaria de Famílies i d'Infància

M. Engràcia Querol

Barcelona, 3 d'octubre de 2006

DOCUMENT DE CONSENTIMENT INFORMAT

1.- Objectius:

- Intervenció musicoterapèutica per millorar les variables emocionals: autoestima, depressió i assertivitat en dones víctimes de violència conjugal.
- Els resultats de la intervenció contribuiran a una investigació sobre els efectes de la Musicoteràpia en el col·lectiu de les dones maltractades.

2.- Procediment:

- 3 qüestionaris abans i després del tractament (10 min. cadascun) (un d'ells es repetirà en el transcurs del tractament).
- Gravació del so de les sessions.

3.- Condicions:

- 2 cops/ setmana.
- En el lloc acordat: casa d'acollida.
- 12 sessions d'1 h., més les preparatòries (pre test, explicatives...).
- La participació és voluntària i es pot interrompre si la participant així ho decideix.
- La identitat de la participant romandrà confidencial.

'Jo ..... havent estat informada de les condicions en què es portarà a terme la intervenció amb Musicoteràpia per la musicoterapeuta ..... em sotmeto a aquesta investigació i expreso el meu consentiment perquè es porti a terme segons l'acordat' .

.....de.....de 200.....

Signatura de la participant

Signatura de l'investigador

Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna

Universitat Ramon Llull

PROGRAMA DE DOCTORAT EN INVESTIGACIÓ
PSICOLÒGICA

TESI DOCTORAL

**L'APLICACIÓ DE LA MUSICOTERÀPIA
EN EL COL·LECTIU DE LES DONES MALTRACTADES:
DOS ESTUDIS DE CAS ÚNIC I UN EXEMPLE DE RETORN**

VOLUM II

Doctoranda: Clara Parra Peñafiel

Directora: Dra. Melissa Mercadal Coll

Barcelona, 2008

VOLUM I

ÍNDIX

Introducció	1
I PART TEÒRICA	
1.-Violència domèstica	17
1.1.- Definició de dona maltractada, característiques associades i tipus d'abús	19
1.2.- Incidència de la violència domèstica contra les dones	21
1.2.1.- A nivell mundial	21
1.2.2.- A l'Estat Espanyol	22
1.3.- Perfil simptomatològic, diagnòstic i relació entre els símptomes	23
1.3.1.- Perfil simptomatològic i diagnòstic	23
1.3.2.- Relació entre tipus d'abús i simptomatologia	24
1.3.3.- Correlació entre alguns dels símptomes	25
1.4.- Definicions de les variables de l'Estudi 1.....	26
1.4.1.- Autoestima i autoconcepte	26
1.4.2.- Depressió i estat d'ànim	28
1.4.3.- Assertivitat i habilitats socials: Tres concepcions	30
1.5.- Relacions trobades entre les tres variables en altres estudis	32
1.5.1.- Revisió de la literatura general	32
1.5.2.- Revisió des de l'àmbit de la Intel·ligència Emocional	35
2.- Musicoteràpia	39
2.1.- Definició de Musicoteràpia i alguns significats sobre el fet musical	41
2.2.- Música, fisiologia, cognició i emoció	43
2.2.1.- Efectes fisiològics de la música	43
2.2.2.- Efectes cognitius de la música	48
2.2.3.- Música i emoció: Estructures cerebrals relacionades amb la música i beneficis de la Musicoteràpia en l'àrea emocional de les persones	51

2.3.- Musicoteràpia i model holístic de la salut	58
2.3.1.- Emoció, cognició, fisiologia i conducta	58
2.3.2.- Relació entre música, emoció, cognició, fisiologia i conducta: Model holístic de la salut congruent amb la Psicologia Humanista	60
2.3.3.- Aportació des de la Musicoteràpia i la Psicologia Humanista per abordar globalment la persona	61
2.4.- Aplicació de la Musicoteràpia en les variables autoestima, depressió i assertivitat en col·lectius diferents al de les dones maltractades	63
2.4.1.- Aplicació de la Musicoteràpia en col·lectius diferents al de les dones maltractades.....	65
2.4.2.- Tècniques utilitzades	79
2.5.- Aplicació de la Musicoteràpia en el col·lectiu de les dones maltractades	81
2.5.1.- Cassity i Theobold (1990)	81
2.5.2.- Whipple i Lindsey (1999)	82
2.5.3.- Curtis (2000)	83
2.5.4.- Hernández-Ruiz (2005)	83
2.5.5.- Parra (2005c)	84
2.5.6.- Teague, Hahna i McKinney (2006).....	85

II PART EMPÍRICA

3.- Dos estudis de cas únic i un exemple de retorn: Aplicació de la Musicoteràpia a tres dones maltractades	91
3.1.- Metodologia	93
3.1.1.- Hermenèutica	93
3.1.2.- La complementarietat entre investigació de processos i de resultats: Psicologia Humanista, emocions i el cas de la Musicoteràpia	95
3.1.3.- Investigació qualitativa i Musicoteràpia: El mètode de la <i>Grounded Theory</i>	101

3.2.- Tema, hipòtesi i objectius	108
3.3.- Mètode	109
3.3.1.- Mostra	109
3.3.2.- Instruments	110
3.3.3.- Disseny	111
3.3.4.- Procediment	112
3.4.- Aspectes ètics	115
3.4.1.- Objectiu de la investigació doctoral	115
3.4.2.- Possibles problemes ètics	115
3.4.3.- Justificació de la licitud de la investigació doctoral	116
3.5.- Estudi 1: Resultats	117
3.6.- Estudi 2: Resultats	122
3.6.1.- Dimensions relacionades amb el maltractament	125
3.6.2.- Tècniques musicoterapèutiques segons les dimensions	379
3.7.- Discussió: Complementarietat de les dades quantitatives i qualitatives	385
4.- Conclusions i suggeriments de futur	399
5.- Bibliografia	443
6.- Annex	489
Taula 7 A, 8 A i 9 A. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas A	491
Taula 10 A, 11 A i 12 A. Full de registre per mesurar l'autoestima, l'estat d'ànim i l'assertivitat. Cas A	492
Figura 1 A, 2 A i 3 A. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas A	494
Taula 7 B, 8 B i 9 B. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas B	495
Taula 10 B, 11 B i 12 B. Full de registre per mesurar l'autoestima, l'estat d'ànim i l'assertivitat. Cas B	496
Figura 1 B, 2 B i 3 B. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas B	498
Taula 7 C, 8 C i 9 C. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas C	499

Taula 10 C, 11 C i 12 C. Full de registre per mesurar l'autoestima, l'estat d'ànim i l'assertivitat. Cas C	500
Figura 1 C, 2 C i 3 C. Resultats del qüestionari d'autoconcepte AF-5, depressió CET-DE i habilitats socials EHS. Cas C	502
Qüestionari AF-5	503
Qüestionari EHS	504
Qüestionari breu CET-DE	505
Escala tetradimensional per al seguiment de la depressió	507
Taules 13-23 A. Anàlisi semàntica de les sessions 3-13. Cas A	511
Taules 13-20 B. Anàlisi semàntica de les sessions 1-8. Cas B	615
Taules 13-15 C. Anàlisi semàntica de les sessions 1-3. Cas C	691
Figura 10 A, 11 A i 12 A. Torns de parla per sessió de la categoria "Autoestima", "Expressar sentiments" i "Fer peticions". Cas A	731
Figura 10 B, 11 B i 12 B. Torns de parla per sessió de la categoria "Autoestima", "Expressar sentiments" i "Fer peticions". Cas B	732
Figura 10 C, 11 C i 12 C. Torns de parla per sessió de la categoria "Autoestima", "Expressar sentiments" i "Fer peticions". Cas C	733
Taula 24 A, B i C. Jerarquia de categories segons el nombre de vegades que surten al llarg de les sessions	734
Taules 26-36 A. Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Cas A	737
Taules 26-33 B. Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Cas B	748
Taules 26-28 C. Categories segons la tècnica musicoterapèutica per sessió. Cas C	756
Taula 37 A, B i C. Nombre de vegades que surt una tècnica en cada dimensió la llarg de les sessions analitzades	759
Taules 38 A, B i C. Jerarquia de dimensions segons el nombre de vegades que apareixen al llarg de les sessions en funció de les tècniques	762
Taula 39. Jerarquia de tècniques de Musicoteràpia en funció del nombre de vegades que surten en cada categoria d'ordre superior, al llarg de les sessions	764

Taules 40 A, B i C. Procés musicoterapèutic en la resolució de les seqüeles d'un maltractament	765
Figura 14 A, B i C. Mapa de l'anàlisi semàntica	767
Figura 15 A, B i C. Presència de les principals dimensions per sessions	770
Partitures de les cançons dels casos A, B i C	771
Lletres de les cançons dels casos A, B i C	777
Dibuixos de les imaginacions guiades dels casos A, B i C	778
Protocol de les sessions	784
Full de seguiment	810
Índex de músiques	811
Carta d'autorització de la Generalitat	813
Document de consentiment informat	814
Taules al llarg del text	
Taula 1. Continguts d'aquesta tesi doctoral des de l'aspecte més general al més particular	5
Taula 2. Nivells d'anàlisi de paradigma constructivista (segons Guba i Lincoln, 1994)	6
Taula 3. Diversitat d'enfocaments del constructivisme (Villegas, 1992)	8
Taula 4. Autoestima, Depressió i Assertivitat: diferents àmbits d'estudi que justifiquen la seva inclusió en aquesta tesi doctoral	38
Taula 5. Àrees més avaluades i tractades en Musicoteràpia, dins l'àmbit de la salut mental (Cassity i Cassity, 1994)	79
Taula 6. Punts de congruència entre la Musicoteràpia, el nou paradigma i la investigació qualitativa (Amir, 1993b)	103
Taula 25. Fragments de text analitzats. Referències Discursives al Maltractament en Musicoteràpia (RDMM)	125
Figures al llarg del text	
Figura 4 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió corporal". Cas A	137
Figura 5 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió espiritual". Cas A	150

Figura 6 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió metacomunicació relació terapèutica". Cas A	161
Figura 7 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió interpersonal". Cas A	181
Figura 8 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió sòcio-cultural". Cas A	196
Figura 9 A. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió emocional/ cognitiva". Cas A	221
Figura 4 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió corporal". Cas B	234
Figura 5 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió espiritual". Cas B	244
Figura 6 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió metacomunicació relació terapèutica". Cas B	254
Figura 7 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió interpersonal". Cas B	263
Figura 8 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió sòcio-cultural". Cas B	277
Figura 9 B. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió emocional/ cognitiva". Cas B	299
Figura 4 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió corporal". Cas C	312
Figura 5 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió espiritual". Cas C	322
Figura 6 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió metacomunicació relació terapèutica". Cas C	330
Figura 7 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió interpersonal". Cas C	341
Figura 8 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió sòcio-cultural". Cas C	353
Figura 9 C. Mapa de l'anàlisi semàntica de la "Dimensió emocional/ cognitiva". Cas C	377
Figura 13 A, B i C. Tècniques més utilitzades en cada dimensió	382
Figura 16. Model conceptual de Musicoteràpia (Curtis, 2000)	395

VOLUM II

ÍNDEX

Introducció	815
-------------------	-----

TRANSCRIPCIÓ DE LES SESSIONS ANALITZADES

CAS A

1.- Tercera sessió	821
2.- Quarta sessió	835
3.- Cinquena sessió	865
4.- Sisena sessió	899
5.- Setena sessió	945
6.- Vuitena sessió	987
7.- Novena sessió	1013
8.- Desena sessió	1045
9.- Onzena sessió	1077
10.- Dotzena sessió	1119
11.- Tretzena sessió	1155

CAS B

12.- Primera sessió	1181
13.- Segona sessió	1207
14.- Tercera sessió	1221
15.- Quarta sessió	1245
16.- Cinquena sessió	1267
17.- Sisena sessió	1291
18.- Setena sessió	1311
19.- Vuitena sessió	1325

CAS C

20.- Primera sessió	1341
21.- Segona sessió	1373
22.- Tercera sessió	1395

INTRODUCCIÓ

Per portar a terme l'anàlisi qualitativa d'aquesta tesi doctoral, es van transcriure les verbalitzacions de les pacients i de la terapeuta al llarg de les intervencions, recollides de les gravacions en mini disc. En el cas A, del total de 13 sessions es van analitzar les compreses entre la S 3 i la S 13, per ser les que va rebre la pacient de manera individual. En el cas B, transcrivim les 8 sessions que es van aplicar a la pacient, abans d'abandonar la casa d'acollida per anar a viure a un pis pont. Per al cas C, mostrem les 3 sessions que va rebre la pacient, abans de retornar a casa seva. De manera orientativa, ens hem guiat pel protocol de transcripció de Mergenthaler, Gril, Ávila-Espada i Vidal (2003). En aquest cas s'han utilitzat alguns signes i nomenclatures que hem d'explicar abans:

- En els casos A i B, el castellà utilitzat per les pacients, immigrants, no és normatiu, per la qual cosa es troben gran quantitat d'errades ortogràfiques i d'expressió en la transcripció (sobretot per al cas A).
- Hem utilitzat les inicials corresponents al nom de la terapeuta (C) i a un pseudònim de les pacients (M, D i S). En la resta de casos en què intervenen altres persones al llarg de les sessions també hem utilitzat pseudònims, així com per fer referència a noms de llocs (dels seus països, per als casos A i B; noms de ciutats, de carrers i d'aspectes que identificarien els seus llocs d'origen i llocs de residència actual).
- Hem utilitzat les dues inicials alhora (p.e: M,C o C,M) per indicar els punts durant la conversa en què la terapeuta i les pacients coincideixen (sobretot, cantant).
- Hem utilitzat la cursiva en els llocs on les pacients i la terapeuta canten, per diferenciar-los dels moments en què només llegeixen o reciten la lletra d'una cançó.
- Hem indicat la durada de les intervencions musicals en minuts i segons.
- Hem transcrit les lletres de les audicions aportades per les pacients, tant en anglès com en castellà (però no les aportades per la pacient del cas A, que no corresponen a cap d'aquestes dues llengües). En cap cas no hem transcrit les lletres de les cançons aportades per la terapeuta.

- Hem inclòs, com a torn de parla, els moments en què les participants riuen o emeten algun so expressiu diferent a una paraula o frase.

TRANSCRIPCIÓ DE LES SESSIONS ANALITZADES

CAS A

M: Marta, paciente; **C:** Clara, terapeuta

3ª Sesión (17-3-2004, miércoles) (duración: 00:42:05)

- 1.C: oh, oh, vale. bueno, consiste en que te pongas cómoda, cierras los ojos
- 2.M: mh, mh
- 3.C: y te dejes llevar por una serie de músicas que te voy a poner
- 4.M: mh
- 5.C: y te iré diciendo cosas
- 6.M: ¿y siento como el otro día?
- 7.C: yo te iré, no, te iré diciendo yo una serie de cosas que tú te tienes que imaginar
- 8.M: mh, mh, mh, mh
- 9.C: para relajarte y luego, eh
- 10.M: ¡es como relajación!
- 11.C: sí
- 12.M: es el tema de la relajación
- 13.C: sí, pero haré que llegues a algún sitio y que veas cosas
- 14.M: vale
- 15.C: con una serie de músicas, espero que lo entiendas, no es, no es difícil
- 16.M: sí vale, pero ¿cuánto tiempo tarda esto?
- 17.C: unos diez minutos
- 18.M: ¡tengo miedo de dormirme! (ríe)
- 19.C: bueno vale, mejor, no, no creo que te duermas, vale, pues cuando quieras
- 20.M: ahora
- 21.C: muy bien
- (audición: Enya, A day without rain, 00:02:39).
- deja caer el peso del cuerpo, como si te pesara más de lo normal
- 22.M: sí
- 23.C: como si se quisiera mezclar con el sofá, nota el peso del cuerpo, bueno, esto son cosas que yo te voy a ir diciendo, con los ojos
- 24.M: vale ¿me siento cómoda?

25.C: sí, sí, todo lo más cómoda que quieras, notando como si el peso del cuerpo fuera mayor, con los ojos cerrados, como si los párpados pesaran más, pero cerrando los ojos, todo el rato así, dejándote llevar, ahora toma aire profundamente y lo expulsas

26.M: ¿cómo expulsas?

27.C: lo vuelves a echar, lo coges, notas cómo te llena los pulmones y como si te entrara más energía en el cuerpo, vuelves a echar el aire y con el aire que echas echas todo lo que te molesta, preocupaciones, problemas, todo lo que no quieres, relajas la frente, la cara, la boca, el cuello, los brazos, las manos, las piernas, los pies

(audición: Yanela Lojos, Noches de Altafulla, 00:04:06). ahora llegas a un sitio con mucha luz al aire libre, muy tranquilo, al fondo se ve el mar y corre un poco de viento muy suave, es un un aire que es huele como a flores, huele muy bien, entonces te tumbas en ese paisaje en una zona que hay hierba, una hierba que huele muy bien y te extiendes un buen rato, disfrutando

(silencio). ahora en el mismo lugar te empiezas a desperezar y a mirar alrededor, como despertándote

28.M: ¿me tengo que mover ahora?

29.C: no, estás en el mismo sitio, pero empiezas a mirar alrededor

(audición: Béla Bartók, Primera danza rumana, 00:01:18).

(silencio). ahora empiezas a caminar un poco por ese lugar, por la hierba, por las flores y ves un camino y al final de ese camino ves una casa y te empiezas a encaminar hacia esa casa, mientras disfrutas del paisaje

(audición: Noa, I don't know, 00:04:27).

(silencio). ahora llegas a la puerta de la casa y la abres, entonces entras y bueno, ves algunas cosas conocidas, las miras, estás un rato, entonces ves una escalera que sube, la subes y encuentras una puerta que no habías visto nunca y decides abrirla y entrar para ver qué hay dentro

(audición: Sting, The book of my life, 00:06:15)

(final de la audición) (p: 00:00:12)

ya está

- 30.M: ha estado muy bueno
- 31.C: ¿qué te ha parecido?
- 32.M: está bueno ¿tú no estabas sentada aquí?
- 33.C: pero hacía ruido cuando me levantaba y he cambiado de silla (ríe)
- 34.M: bueno
- 35.C: y así estaba más cerca del aparato
- 36.M: yo estaba durmiendo allí (ríe) y he venido para acabar de dormir
- 37.C: no hay tanta diferencia
- 38.M: pero está buena
- 39.C: ¿te ha ido bien?
- 40.M: sí, especialmente para mí porque ayer estaba muy nerviosa y no sé, a ver
- 41.C: ¿y has visto cosas?
- 42.M: sí, cuando me has dicho, (riendo) imagínate una puerta que nunca la has visto y digo ¿qué puerta tengo que imaginar? al final he imaginado una puerta de luz, con, toda es luz, de las, las de las películas ¿sabes? ¿sabes? es, no es, no es ¿cómo se llama ésta? madura, no hay, no hay no hay madera, no es hierro, no es nada
- 43.C: no es blanda o sea ¿es una puerta blanda con cortina? ¿no?
- 44.M: algo, algo (ríe) no puedes imagi, que no podía imaginar porque no puedes describirlo porque es, bueno te acuerdas, no, pero lo he pasado bien
- 45.C: bien, pero al final te has quedado en ese sitio, has abierto y te has quedado
- 46.M: pero, pero a pesar de esto a veces viene la los problemas, porque tú me has dicho olvídate de todos, echa todos los problemas, pero es difícil de echar
- 47.C: claro
- 48.M: a veces sí viene, a veces echas a veces vuelve
- 49.C: sí, es una manera de decir, bueno, cada vez que coges aire intentar coger cosas buenas
- 50.M: pero siempre cuando respiramos (respira) profundi, profundido
- 51.C: profundamente

- 52.M: profundamente, se, se, nos encontramos bien
- 53.C: sí, intentar coger pues con el oxígeno
- 54.M: sí
- 55.C: lo bueno, aire nuevo y entonces, al echar aire, el aire es, son las cosas que no necesitamos
- 56.M: pero, pero a veces de verdad, con
- 57.C,M: sí
- 58.M: es mejor de de, sí, cuando hacemos la relajación o la yoga o ésta, mira, en en misma misma manera
- 59.C: sí
- 60.M: al estirar, también, cuando hacemos la gimnasia y tenemos gimnasia cada viernes una hora, corres, haces muchos movimientos, pero al final cuando cuando faltan cin, cua, cinco minutos o así tú haces la re, tú tú descansas (espira), te te notas que tú echas toda la, te sientes que tú echas todo lo que
- 61.C: sí, como
- 62.M: descan, sí
- 63.C: como, renovar, ¿no?
- 64.M: sí
- 65.C: cambiar, bueno, pues yo ahora tenía pensado darte una hoja de papel para que dibujaras algo de lo que has visto, lo que más te ha gustado
- 66.M: ¡oy, no se dibujar yo!
- 67.C: si te apetece, si te apetece
- 68.M: no sé dibujar (ríe). (se levanta y se acerca, p: 00:00:22) ¿de todo? ¿de primero hasta el hasta el final?
- 69.C: no, no hace falta que sea todo, algo, puede ser
- 70.M: ¿casa por ejemplo?
- 71.C: puede ser lo que más te ha gustado
- 72.M: pero ¿redondo aquí?
- 73.C: sí, aquí dentro (p: 00:00:18) siéntate aquí mejor, Marta, aquí no te van a molestar las, los brazos
- 74.M: mh
- 75.C: ¿estás bien?

- 76.M: (murmura) (p: 00:00:06) la casa de nuestro sitio (p: 00:00:09) oy, ¿qué es esto? (unos rotuladores)
- 77.C: son dos puntas, una es más gorda que la otra
- 78.M: mh, mh
- 79.C: no los conocía yo
- 80.M: (p: 00:00:09) no recuerdo la casa cómo es, cómo se hace la casa (p: 00:00:15) no recuerdo la casa cómo
- (dibuja: 00:03:14) (ruido de trazos fuertes). bueno, ya está (ríe)
- 81.C: ¿me lo explicas tú?
- 82.M: vale. mira, donde estoy antes, estoy, estuve aquí, aquí estuve en principio, cerca del mar, esto con, con este color un poco flojito porque el cuan, cuando te ves el mar cerca un poqui es es un color más claro, pero cua, pero de luego, de, cuando lo ves ¿sabes? ¿cómo te explico? es
- 83.C: más
- 84.M: es más oscuro, más lejos, más oscuro
- 85.C: más oscuro
- 86.M: aquí son los eh, ahora pájaros así y luego he venido aquí he encontrado, esto son las escaleras, pero antes has dicho que cuando entro tengo que ver las cosas conocidas
- 87.C: mh, mh
- 88.M: la la única cosa que he imaginado, la mi, la mirror
- 89.C: espejo
- 90.M: espejo
- 91.C: mh, mh
- 92.M: es está así, un mirror con, mi un espejo con con cuadrado dorado, bueno, mi, ahora explico, porque no hay color dorado (ríe), con, con, no es, no es algo normal así cuadrado ¿sabes? algo que
- 93.C: sí
- 94.M: como le vemos en
- 95.C: sí, muy
- 96.M: sí, decorado
- 97.C: sí, muy rebuscado

- 98.M: he entrado en las escaleras y aquí hay la puerta que te he dicho, no es de de hierro, no es de nada, es como azul, es como, eh, luz, luz así
- 99.C: no hay puerta
- 100.M: es, es una puerta pero, no, algo, algo raro, luz, pero, luz, luz y no puedes entrar a antes de de abrir
- 101.C: mh
- 102.M: a algo algo que que no puedes verlo muy muy bien, muy, te te hace daño en tus ojos
- 103.C: claro, porque es muy
- 104.M: es como el sol
- 105.C: sí
- 106.M: es es el sol, sí, pones si como si coges algo
- 107.C: sí
- 108.M: un trocito de sol y le pones así, es así (con las manos)
- 109.C: sí
- 110.M: quiero decir
- 111.C: sí (ríe)
- 112.M: ya está, pero estaba esperando tú dices, (ríe) eh ya está
- 113.C: (ríe)
- 114.M: dices espe, esperar, de la o, bueno eh
- 115.C: de entrar
- 116.M: de entrar pero no he entrado
- 117.C: no has entrado, ¿no has querido?
- 118.M: porque no has dicho de entrar
- 119.C: sí
- 120.M: ya está
- 121.C: sí, sí que, sí que lo dije
- 122.M: ¿has dicho?
- 123.C: entrar, sí, pero igual no me oíste
- 124.M: pero estaba esperando, estaba imaginando bailando antes de entrar
- 125.C: (aclara la voz) sí, pues
- 126.M: porque la música había la música y estaba bailando antes de entrar, pero bueno

- 127.C: sí, pues sí que quería que entraras y que estuvieras dentro, al final la idea era que estuvieras dentro y ex exploraras lo que había
- 128.M: pero, no
- 129.C: no vas
- 130.M: creo que no voy a encontrar nada, (ríe) voy a encontrar luz, el mismo
- 131.C: vale
- 132.M: porque, eh, como dentro también hay hay el mismo, como la puerta, es como por ejemplo, si coges el sol aquí y le eh, le cuando sales tú vas a ver las el sol, las lor ray ¿cómo se?
- 133.C: rayos
- 134.M: que salen del sol de la puerta
- 135.C: mh, mh
- 136.M: y sí me voy a encontrar algo, luz, muy fuerte
- 137.C: sí
- 138.M: ¿crees que esto tiene relación con la esperanza? porque es ahora te explico qué
- 139.C: es muy fuerte sí
- 140.M: te explico, te he explicado que mi marido no quiere divorciar, eh, bueno sabes ahora tengo, tengo papeles permiso sin trabajo y no puedo trabajar, quiero estudiar, muchas cosas, ¿tú crees que esto tiene relación? yo no, yo yo soy muy pesimista
- 141.C: pues
- 142.M: pero, luz, por qué he imaginado luz, espejo
- 143.C: es una imagen muy fuerte, la de la puerta, porque lo más importante para mí del proceso de todo, a lo largo de todas las músicas es al final, porque es una cosa que tú llegas
- 144.M: sí
- 145.C: y es desconocida, entonces, cada persona ve una cosa diferente
- 146.M: sí, claro
- 147.C: uno piensa, bueno, qué fácil ¿no?, no, todo el mundo ve algo diferente
- 148.M: bueno, puedes pensar, por ej, imaginar, por ejemplo, encontrar algo alguien que yo estaba ena enamorada de él, por ejemplo
- 149.C: sí, sí, cualquier cosa

- 150.M: o dinero (ríe)
- 151.C: o algo oscuro
- 152.M: sí
- 153.C: feo, cosas muy diferentes
- 154.M: yo no, yo he visto algo, porque el mar, el mar me da la esperanza, siempre la lo novela las cosas, reno, ¿cómo? mover ahora
- 155.C: ¿renovar?
- 156.M: renueva las las olas
- 157.C: mh mh
- 158.M: siempre, ola va, ola viene, es como la vida, va y viene, los los días son así
- 159.C: sí, no ves el final del mar
- 160.M: si, si me has dicho, por ejemplo, imaginar una selva, puede ser el contrario, en la selva puedo puedo ser perdida, en una selva grande y hay animales
- 161.C: mh, mh
- 162.M: pero el mar es otra diferente, algo diferente
- 163.C: muy bien, em, ¿querrías coger algún instrumento?
- 164.M: no, ahora no
- 165.C: es como tú quieras
- 166.M: no, porque tengo que ir a buscar a la niña, ¿sabes?
- 167.C: vale
- 168.M: bueno, está, he pasado bien
- 169.C: sí, ya está
- 170.M: bueno, hoy es un poco, es es muy diferente de los dos días
- 171.C: sí
- 172.M: (cae la tapa de un rotulador) ¡oy!, ¿dónde está? (ríe)
- 173.C: ¿a qué hora te tienes que ir?
- 174.M: bueno, tengo que recoger y arreglar mi habitación primero, porque cuando vengo tengo estar aquí con todas, cuando vengo tengo que que hacer la cena, me tengo que ir a despedir a la estación, hacer cosas, ¿sabes? tenemos tortilla (ríe)
- 175.C: sí, sí

- 176.M: y siempre tengo costumbre de hacerla muy bien, entonces no quiero (ríe)
- 177.C: (ríe)
- 178.M: por eso ellas siempre me dan la la tortilla cada, cuando vienen me toca, me la dan
- 179.C: o sea, que les gusta cómo la haces
- 180.M: dicen
- 181.C: claro, si no, no, bueno, pues eso, quería que fuera hoy una sesión diferente, porque las dos primeras pues
- 182.M: sí
- 183.C: fueron muy, muy movidas, a lo mejor por eso
- 184.M: y mucho ruido
- 185.C: están cansadas, pero esto me me apetecía hacerlo, entonces, en el caso de que no hubieras querido dibujar, pues siempre puedes coger un instrumento o simplemente explicar o o decir una palabra, una palabra que que resuma todo
- 186.M: ¿ahora?
- 187.C: por ejemplo, si quieres
- 188.M: como te digo, esperanza, yo soy muy, muy pesimista, siempre, pero
- 189.C: por lo que sea
- 190.M: después de hoy lo que pasó, tengo, soy tengo esperanza, optimista, sí, es correcto, ¿cómo?, no lo sé, cómo puedo solucionar todos los problemas que tengo, no lo sé, pienso de estudiar, ahora estoy hablándote como a una amiga
- 191.C: mh, mh
- 192.M: pero pienso de estudiar, pero cómo puedo empezar, para buscar trabajo, necesito permiso de trabajo, claro, luego viene para buscar un piso, eso es eso es lejos ahora, (schh) el divorcio, mira ayer, lo pasé muy mal y me decía ya está, tienes que ir otra vez, déjalo, hasta él cuando me dice, él va a venir a ti otra vez para ir, ya está, ¿sabes? todas esas cosas son
- 193.C: mh
- 194.M: son complicadas, pero no hay ningún agujero ¿cómo se llama? agujero

- 195.C: mh, mh
- 196.M: ¡de esperanza!
- 197.C: pero tú lo ves
- 198.M: ha salido de
- 199.C: sí
- 200.M: es algo dentro
- 201.C: sí
- 202.M: quizás porque mi familia me quiere y me llaman y ya está, ¿no quiere?, pues ya está, da igual, tú sigues como quieras y ya está, tú sabes lo que es malo lo que es bueno, tenemos confianza de ti, eso, eso me, no tengo amigas aquí, no tengo, no tengo a nadie que es como allí, claro, pero, pero mi familia me ayuda, no me ayuda con dinero, claro, no no necesito dinero porque estoy comiendo viviendo, normal, tengo, tengo la beca, tengo bastante, pero, pero me ayudan más como me importa más, me ayudan ¿cómo se llama? psico psicológicamente
- 203.C: del ánimo
- 204.M: de corazón, del ánimo, sí, de momento (ríe)
- 205.C: yo creo que es lo más importante, tener ese apoyo
- 206.M: sí, ¿sabes la cultura de los de los b. o de los n. o no sé de los w., algunas, claro, pero la mayoría de de, respetan mucho a la familia, les gusta de de cuidar todos
- 207.C: estar unidos
- 208.M: sí, no es como aquella chica que llega a los dieciocho años va a buscar su piso con su novio o su amiga, allí un poco, hay diferente, pues siempre está, entonces no no puedo hacer algo que mi familia no acepta, si por ejemplo, no puedo, ellos dicen ya está, no tienes que vivir con él, paciencia no hay algo que se llama paciencia, con este chico ya está quitado, voy, no puedo perderme de mi familia y si por ejemplo ellos me obligan de hacer algo me me cuesta mucho y yo y todo, pero puedo decidir, pueden aceptar o pueden no, pero para hacer cosas, no voy a hacer esto y ya está, es difícil, puedo hacer, puedo hacer trampas, trampas, allí mismo puedo decir, mira me voy a mi a la casa de mi amiga y me voy al cine, pero de cosas

- 209.C: mh, mh
- 210.M: son cosas no tan serias, pero
- 211.C: en el fondo piensas como ellos, ¿no?
- 212.M: como ellos no, pero
- 213.C: pero quieres
- 214.M: ellos quieren todos estar de acuerdo
- 215.C: quieres estar con ellos
- 216.M: sí, todos estar de acuerdo, en una cosa, la cocina, me voy a hacer, me voy a hacer la tortilla, estáis de acuerdo, sí, no estáis de acuerdo, pues ya está. es como, no sé, si no tengo personalidad, no lo sé, pero
- 217.C: bueno, es que
- 218.M: es algo de la familia, ¿sabes?
- 219.C: sí
- 220.M: me gusta todo queda a la casa hablamos, tomamos el pelo y así, pero de vivir yo sola, escuchar la radio en mi en mi habitación, hacerlo en mi habitación, como hago aquí
- 221.C: mh, vale
- 222.M: bueno, pero a pesar de eso soy más fuerte que algunas porque cuando empiezan a, cuando pasan aquí, llevan aquí seis meses o siete y empiezan a llorar y quiero volver, quiero, pero todavía yo no, quizás porque aquí me me me acuerdo del aire familiar, quizás si vivo yo sola un, en un, en un piso puede, puedo, puedo ser triste
- 223.C: mh
- 224.M: pero aquí, quizás, pero antes, sí, contaba a una como a una hermana grande, la otra como a una madre, pero
- 225.C: le sacas la parte buena de estar aquí
- 226.M: sí, y como, cuando ya yo la otra ya habla con la otra, sabes, cosas, es como la familia, me recuerdo, pero ahora se empie, empie, empiezo a perder esto porque, con el tiempo te encuentras problemas con algunas, hablas con ellas, con ellas, luego, pero siempre recuerdas que ella de verdad no es mi familia porque
- 227.C: es una cosa de un tiempo, porque luego ya no seguiréis
- 228.M: sssí

- 229.C: juntas
- 230.M: bueno cosas, es difícil de de de explicar las cosas las cosas de la persona, pero
- 231.C: sí, pero yo creo que esa cosa que tú sientes que, como esa luz, eh, yo creo que es lo más importante
- 232.M: la salud
- 233.C: lo de la luz
- 234.M: ah, de la luz
- 235.C: lo que has visto en el dibujo, porque es algo parecido a la fe ¿no?, es algo que no ves pero
- 236.M: sí, muy lejos
- 237.C: pero, tú crees
- 238.M: que puedo llegar
- 239.C: sí
- 240.M: puedo llegar
- 241.C: nadie haría nada, si sólo hiciéramos lo que vemos
- 242.M: ya está
- 243.C: no, entonces es
- 244.M: y no veo
- 245.C: creer en algo
- 246.M: sí
- 247.C: es una sensación (p: 00:00:08)
- 248.M: bueno
- 249.C: ¿te ha gustado la música?
- 250.M: sí
- 251.C: ¿todas?
- 252.M: es diferente de cada parte, cada parte es diferente, sí ¿vas a guardarlo?
- 253.C: sí, claro, sí
- 254.M: bueno y tú luego qué haces, los otros días
- 255.C: haré cosas diferentes
- 256.M: ¿en otros sitios diferentes?
- 257.C: no, no, no, ahora mismo me dedico a esto solamente, lo que pasa es que con Rosa y Alberto ya, también me ofrecí a hacerlo

- 258.M: pero
- 259.C: pero no no a la vez con vosotras
- 260.M: mh, mh
- 261.C: porque considero que es mejor separar, vosotras tenéis otros problemas que ellos
- 262.M: sí
- 263.C: y ellos otros, diferentes, pero, bueno, hasta ahora parece que no les va bien o lo que sea, claro es les apetecía más hacerlo todos
- 264.M: están en el cole ¿no?
- 265.C: no, están aquí, pero quizá preferían hacerlo todos a la vez, yo creo que es mejor separados y de momento no he empezado con ellos, pero, me dedico a esto. pues el viernes vendré, si si traes
- 266.M: el viernes
- 267.C: sí
- 268.M: sí
- 269.C: yo siempre vengo viern miércoles y viernes
- 270.M: vale
- 271.C: entonces, claro, de viernes a miércoles hay muchos días y
- 272.M: jueves
- 273.C: o sea
- 274.M: ah, sábado, domingo, lunes y martes
- 275.C: me refiero a que después del viernes que es la, por ejemplo el viernes pasado, cuando acabamos la sesión, pasan muchos días hasta hoy y os olvidáis
- 276.M: sí
- 277.C: ¿verdad? os olvidáis, pero bueno
- 278.M: pero bueno no pasa nada, a las tres todas quedamos aquí casi menos las mujeres que trabajan
- 279.C: es que os acordéis y que os apetezca, porque tampoco es obligatorio, tenéis que hacerlo que os apetezca
- 280.M: ¿esto dónde lo pongo, a la habita a la?
- 281.C: me parece que estaba aquí
- 282.M: en el despacho, ¿aquí?

283.C: ¿esto qué es?

284.M: es un juego

4ª Sesión (19-3-2004, viernes) (duración: 00:52:33)

- 1.C: hola
- 2.M: hola, ¿se graba?
- 3.C: sí
- 4.M: ¿ahora? (ríe)
- 5.C: sí. voy a poner una canción, entonces si hubierais estado todas pues hubiera pensado cuál, pero como estás tú, pues es tu canción, la que me diste
- 6.M: sí (ríe)
- 7.C: ¿te parece bien?
- 8.M: sí
- 9.C: ¿sí? ¿te apetece?. es que tenía pensado eso, hoy poner una de vuestras canciones, entonces, bueno, luego que me expliques lo por qué la escogiste, hablar un poco sobre ella
- 10.M: mh, mh
- 11.C: ¿la ponemos?
- 12.M: mh, mh
- (audición: música de su cultura 4,51 min)
- (p: 00:00:30) ¿no tenemos una tema de bailar, un día y así bailo?
- 13.C: sí, puede ser ahora, si quieres (ríe)
- 14.M: no, ahora no. (p: 00:00:30). ¿ves cómo es diferente de la del de la occidental?
- 15.C: sí, sí, sí
- 16.M: ¿esto es oriental o occidental?
- 17.C: esto es occidental
- 18.M: occidental
- 19.C: sí, bueno, esto
- 20.M: de España
- 21.C: sí
- 22.M: (p: 00:02:46) sí que falta ¿no?
- 23.C: un poquito, es larga

- 24.M: es muy larga, pero ¿sabes?, no es una canción, me parece que son dos, pero del mismo
- 25.C: pero es que está mezclado
- 26.M: sí, sí, moderno e, e ¿sabes? ésta es clásica
- 27.C: sí
- 28.M: de una cantante muy antigua, egipcia, de Egipto, no sé si, hay dos que
(final de la audición)
- son muy muy egip, muy famosos de orientales, de egiptos, una mujer y un hombre, ésta se llama X ésta todos todos los de Z. lo conocen, porque ¿sabes?, antes no había tanto tantos cantantes e además, su voz es muy raro que la chica va a cantar e además su voz era muy característico, se dice, digo, eh, sus canciones son siempre tienen signi, signi, significado, bueno yo no yo no me interesaba tanto, siempre como las chicas me interesaba como David Bisbal, las últimas cosas y así, pero cuando cuando últimamente cuando la Ingrid cuando fue a a H. y trajo estos CD's y lo oía, sabía que es de ella pero la canción sin canción ahora, además han hicieron mo instrumentos modernos también
- 29.C: sí, es como, sí modernizado
- 30.M: sí ¿se nota o? no sé si
- 31.C: claro
- 32.M: para ti se nota
- 33.C: sí, a ver, la melodía es oriental y el ritmo es occidental
- 34.M: sí, para para el para, por ejemplo, quien no le gusta la música clásica antiguo
- 35.C: mh, mh
- 36.M: puede, por eso me gustan las dos ¿sabes?
- 37.C: sí, sí aquí también se hace
- 38.M: sssí
- 39.C: se cogen temas
- 40.M: sssí
- 41.C: clásicos
- 42.M: sí

- 43.C: y se les pone ritmo y si te gusta el tema, te gusta igual con ritmo también ¿no?
- 44.M: sí, eso
- 45.C: eh depende
- 46.M: además, además me gusta porque es es diferente, cada parte es poco diferente
- 47.C: mh, mh
- 48.M: por ejemplo el primero pone pocos instrumentos, poquito poquito y suben entran los otros instrumentos, me gusta, es como es como poquito a poco quiere decir o mejorar, tú vas a mejorar, así
- 49.C: mh, mh
- 50.M: todo al mismo tiempo no es no está bueno
- 51.C: salen esos instrumentos así: trr trr
- 52.M: sí, eso me gusta mucho, por eso el otro día yo yo me gusta elegir la, no sé cómo se llama
- 53.C: pandero
- 54.M: pandero
- 55.C: sí
- 56.M: pss, los orientales saben cómo usarlo, ¿lo ves?
- 57.C: ¿y es este instrumento?
- 58.M: es el de la de la Luna, ts, digo yo la Carmen
- 59.C: es, ah, vale, los bongos
- 60.M: sí
- 61.C: vale, pero esto es como muy rápido ¿no?, parece aquello (gesto de tocar)
- 62.M: no
- 63.C: ¿no, no es?
- 64.M: parece que
- 65.C: muy rápido
- 66.M: porque cuando veo la televisión muy raro, cuando usan esas cosas que son muy usadas mucho ese es mío que elegí, ese de la de la Carmen
- 67.C: mh

- 68.M: eso que tiene como mío pero tiene chin chin chin chin ¿sabes?
- 69.C: sí, la pandereta
- 70.M: sí, estos son mucho mucho
- 71.C: y ¿la has escogido por algo más?, ¿por alguna cosa especial?
- 72.M: no
- 73.C: porque te recuerda alguna
- 74.M: te te he dicho que no a mí no me gustaba oír tanto de L., pero quizás porque me da, me gustaba escuchar las cosas modernas, pero ahora me interesa de escucharlo sus sus can sus canciones, pero no no no encuentro aquí
- 75.C: mh, mh
- 76.M: así
- 77.C: vale. ¿y te sugiere alguna cosa esta música, oyéndola? ¿alguna idea que sea
- 78.M: de
- 79.C: especialmente positiva?
- 80.M: sí, como te he dicho, poquito a poco, se dice, pero ¿de pensar algo, imaginar algo por ejemplo, quieres decir?
- 81.C: sí, podría ser, pero ya me has dicho que no, algo que tenga que ver con tu vida, de tu
- 82.M: no
- 83.C: de tu pasado. o sea es esa idea de ir consiguiendo las cosas poquito a poco ¿no?
- 84.M: sssí
- 85.C: vale
- 86.M: es como al principio, si recuerdas, no sé cuántas veces tú oías esta música
- 87.C: no, no mucho, un par o tres
- 88.M: tres, tanto, es mucho
- 89.C: sí
- 90.M: bueno ¿te recuerdas? la primera vez
- 91.C: sí
- 92.M: poquito, poquito y luego

- 93.C: ¿quieres que la volvamos a poner?
- 94.M: sí, si quieres
- 95.C: ¿sí? y me lo cuentas
- (audición: música de su cultura, 1,38 min.)
- 96.M: ¿sabes esto qué es? es muy difícil esto, se llama ranón, es es así, es casi cuadrado
- 97.C: como una caja
- 98.M: sí y con muchos hilos
- 99.C: mh, mh
- 100.M: mucho, mucho, mucho, mucho casi treinta o así, mhhhh. treeinta es así, es muy difícil
- 101.C: como un arpa
- 102.M: tiene muchas, es como la
- 103.C: como la guitarra
- 104.M: la guit, pero pero con la guitarra con cinco me parece que tiene
- 105.C: seis
- 106.M: ¿seis? y la otra con treinta o algo así, pero es muy complicado, por eso ¿sabes? las cosas antiguas son invalorables
- 107.C: ¿conoces a Ravi Shankar, de la India? Ravi Shankar
- 108.M: de
- 109.C: de, de India
- 110.M: sí, sí
- 111.C: no no sé cómo se llama el instrumento que toca, pero se parece
- 112.M: ¿no es el de Ali Babá? no, a ver si recuerdo, ¿qué dices? pero aquí tengo ¿no?, ¿aquí no tengo?
- 113.C: sólo he grabado esta canción (p: 00:00:14) estos son violines
- 114.M: ¿de qué?
- 115.C: son instrumentos de cuerda, esto que suena
- 116.M: ¿me recuer?
- 117.C: de cuerda (p: 00:00:13)
- 118.M: sí, vale
- (final de la audición)

- 119.C: vale, pues quería eso, que me dijeras a ver qué te sugería y ya me lo has dicho y otra cosa para apuntar, puede ser que te lo haya sugerido la música o no, pero alguna cosa que quisieras olvidar, que te la haya recordado la música o que no, pero apúntalo
- 120.M: las cosas
- 121.C: una cosa
- 122.M: ¿de qué?
- 123.C: una cosa que, una sensación
- 124.M: ¿que he imaginado?
- 125.C: algo que, oyendo la música has has imaginado, algo bueno, eso de ir avanzando, pero, ¿qué cosa mala te querrías quitar de ella que te hayas acordado, por ejemplo, con esta música?
- 126.M: ah, yo he imaginado que he ido al baile y estaba bailando allí (ríe)
- 127.C: eso es bueno
- 128.M: (ríe)
- 129.C: pues, es igual, algo de lo que ahora mismo
- 130.M: pero de quitar, no sé, algo también que he imaginado que tengo que
- 131.C: puedes imaginarlo ahora
- 132.M: ah, ¡pues de divorciarme de mi marido! (ríe)
- 133.C: es válido igual, muy válido, vale, pues apúntalo. en grande
- 134.M: ah, el algo malo, la palabra
- 135.C: sí
- 136.M: no, ha de ser es una frase
- 137.C: sí
- 138.M: vale una palabra, ahora que me entiendes, entiendes el significado
- 139.C: sí, lo que tú quieras
- 140.M: (escribe 00:00:06)
- 141.C: vale, venga, ahora había pensado que rompieras el papel
- 142.M: ¿rompo? (ras) (ríe). (ras, cuatro veces p: 00:00:12) ¿más? (ríe), por, si lo sabía que lo iba a romper lo tenía que que dibujar la cara de mi marido, por lo menos (ríe)
- 143.C: pues puedes dibujarla también, es que como el miércoles
- 144.M: vale

- 145.C: ya te hice dibujar no te lo he pedido, pero puedes dibujar también, adelante
- 146.M: no sé dibujar su cara, por eso
- 147.C: puede ser parecida, cualquier cosa
- 148.M: (dibuja 00:00:33)
- 149.C: ¿quieres colores?
- 150.M: no, no hace falta, no, grac. ¿puedo romperlo?
- 151.C: sí, no hace falta que me la enseñes
- 152.M: no, pero es que gastamos papeles (ras 6 veces)
- 153.C: hay cosas más importantes
- 154.M: (ríe)
- 155.C: que el papel
- 156.M: ¡toma!
- 157.C: lo tiraré ¡eh!, no me lo guardo (ríe)
- 158.M: no, da igual
- 159.C: ¿te acuerdas el otro día que decías que tenías muchos planes?
- 160.M: sssí
- 161.C: muchas cosas que te apetecería hacer
- 162.M: sí
- 163.C: ¿quieres escoger una y la escribimos también?
- 164.M: (escribe, 00:00:11) estudiar
- 165.C: sí, entonces, se parece a lo que, a lo que has dicho que te gustaba de la música y es ir avanzando
- 166.M: ¿poco a poco?
- 167.C: poco a poco ¿no?, entonces ahora te pediría para conseguir esto ¿qué cosas crees tú que podrías hacer antes para llegar?
- 168.M: ¿a estudiar?
- 169.C: (aclara la voz) tres cosas, por lo menos
- 170.M: ¿para llegar a lo que quiero?
- 171.C: sí, tres pasos
- 172.M: a ver el plan es siempre ¿sabes por qué lo que me pone nerviosa? es que to, siempre cuando pongo un planning siempre sale al reve al revés (ríe)

- 173.C: bueno
- 174.M: por eso, cuando muchas veces ahora digo quiero una cosa tengo miedo porque lo digo mucho y lo pienso de mucho tiempo y tengo miedo de salir algo totalmente al revés
- 175.C: bueno
- 176.M: pero diré lo que pienso yo, es de es de por ejemplo puedo ir a la casa de mis hermanos y de quedar allí a la casa, puedo puedo estudiar el año que viene, pero pero de otra, eso de una parte y de otra parte, quiero la independencencia, porque allí tengo que poner h., segundo allí allí tenemos un montón de familia entonces no puedes tomar pelo, aquí no tengo relación con ningún chico pero, bueno a veces si pasa algo puedes tomar pelo y tú vas, pero allí todos son amigos de mis de mis hermanos de mi ex de mi familia y tengo miedo, no puedo, tengo que hacer cuidado mucho con
- 177.C: no estás libre, sí
- 178.M: me voy a sentir que soy, sentir que estoy controlada
- 179.C: mh, mh
- 180.M: e que a pesar que mis hermanos van a decir no no hables con nadie, si quiero, puedes, claro, ellos van a trabajar, puedo hacer muchas cosas, no iguales, pero yo en mi cabeza me voy a sentir, voy a sentir que soy controlada
- 181.C: mh, mh
- 182.M: bueno, la cosa que, entonces, ¿qué de qué quiero, de qué pienso? de que, de de acabar de estudiar ahora a a la parroquia porque dicen la la directora de del curso de que hay posibilidad luego ella va a encontrarme un trabajo y hay posibilidad de arreglar los papeles eso lo que me aconsejan aquí, la Elisa también
- 183.C: pues ya has dicho tres cosas ¿no?
- 184.M: ¡todavía estoy contando!
- 185.C: (ríe)
- 186.M: ahora voy a decir
- 187.C: sí, muy bien, luego lo apuntamos

- 188.M: sí, entonces yo digo de de primero tengo acabo aguantar hasta que cojo los papeles, eso el primero e trabajar e alquiler un piso y con piso pues puedo compartir un piso e así puedo, puedo ganar dinero, no sé, no sé que al compartir puede puedo pueden ayudarme a claro a a a pagar, eso va, no me voy a pagar tanto
- 189.C: mh, mh
- 190.M: el tercero así me voy a estudiar por la mañana o por la tarde algo así y así tendré los papeles, puedo, puedo no encontraré dicult dificultad, dificultad, dificultad de trabajar y al mismo tiempo estu estudiar, así, así, eso son las tres cosas
- 191.C: vale, ¿cuál era la primera?
- 192.M: de traba, de de acabar ahora
- 193.C: donde estás esto de la parroquia que me has dicho
- 194.M: sssí
- 195.C: ¿lo apuntamos? de abajo a arriba, porque ¿ves?
- 196.M: de abajo, vale
- 197.C: claro
- 198.M: como una escalera
- 199.C: sí, aquí lo primero
- 200.M: sí
- 201.C: lo segundo, lo tercero y esto sería lo cuarto
- 202.M: (escribe 00:00:13) subiendo
- 203.C: y estudiar lo que ahora estudias ¿no?
- 204.M: no, ahora estoy estudiando el castellano
- 205.C: te refieres a esto
- 206.M: esto, quiero
- 207.C: acabar de estudiar
- 208.M: acabar de estudiar aquí a la parroquia
- 209.C: mh, mh
- 210.M: trabajar (escribe 00:00:12) ¿alquilar o alquiler?
- 211.C: mh, alquilar
- 212.M: (escribe 00:00:15), ya está. acabar de estudiar, aquí, trabajar y alquilar y estudiar una carrera

- 213.C: ¿y lo de los papeles, dónde estaría?
- 214.M: aquí, porque cuando termino los papeles, bueno no lo he puesto
- 215.C: mh, mh
- 216.M: cuando acabe de estudiar
- 217.C: vale
- 218.M: me voy a encontrar, me voy a trabajar, eso que dice ella
- 219.C: vale
- 220.M: me va a encontrar, porque tú necesitas de trabajar
- 221.C: mh, mh
- 222.M: porque vives en la casa de acogida y porque no tienes un cargo familiar, esto
- 223.C: mh, mh
- 224.M: entonces, después de estudiar, ella va a buscar un traba
- 225.C: vale
- 226.M: lo que decide ella
- 227.C: vale, sí
- 228.M: porque tiene relación con R. ¿sabes?
- 229.C: sí
- 230.M: tiene, no sé si tú vas a R. o no
- 231.C: no, no
- 232.M: así
- 233.C: vale, bueno, entonces, es que mi idea en siguientes sesiones es que escribas una canción
- 234.M: mh, mh
- 235.C: para ti
- 236.M: mh, mh
- 237.C: entonces puede ser este tema, si quieres o puede ser otro, pero si quieres puede ser este tema
- 238.M: de, no te entiendo
- 239.C: esto
- 240.M: una canción
- 241.C: sí, (aclara la voz) escribir una canción sobre esto, si quieres
- 242.M: mh, mh, mh, mh

- 243.C: (aclara la voz), entonces ahora hemos hecho un poco el esquema
- 244.M: mh, mh
- 245.C: podemos buscar un título
- 246.M: mh, mh
- 247.C: puedes usar más hojas, ¿qué título le pondrías?
- 248.M: a ver si te entiendo, tienes que, quieres decir que podemos escribir un, ¿hacer un canción?
- 249.C: sí
- 250.M: ¿con esto?
- 251.C: pero poquito a poco ¡eh!, no hoy
- 252.M: primero una poema
- 253.C: ¡no hoy!, sí, mhh, ahora hemos hecho una especie de
- 254.M: yo escribe, yo escribía poemas, pero en mi idioma
- 255.C: bueno, se traduce
- 256.M: pero cuando me casé, ya está, la las ideas se fueron, normalmente tiene que ser el contrario, porque ya está, estoy enamorada, pero todo el contrario, no sé qué pasó, no lo sé, vamos a ver, en español, faltan muchas, me falta muchas vocabularios y
- 257.C: vale, yo, es que si supiera tu idioma
- 258.M: (ríe), no
- 259.C: además es muy bonito
- 260.M: ahora te en, sí
- 261.C: es muy bonito, pero claro
- 262.M: no sé, ahora no tengo idea qué tengo que escribir
- 263.C: no sé, bueno
- 264.M: en mi idioma mismo, ahora yo digo que escribía, tenía la gana de de escribir y esto
- 265.C: mh, mh, bueno, eso es a parte, lo del poema (aclara la voz), yo ahora, solamente lo que empezaría es a darle un título, sobre todo esto que hemos hablado ¿qué título le pondrías a esa canción?
- 266.M: paciencia
- 267.C: vale
- 268.M: o cuando o cuando quieres sí que puedes

- 269.C: la que prefieras
- 270.M: hombre, las cosas que son que son pequeñas sie, que son cortitas, siempre llevan, cosas signi, significados más, puedes, ¿cómo se dice? puedes nadar
- 271.C: sí
- 272.M: en su significado
- 273.C: sí
- 274.M: no sé si me entiendes, ¿no?
- 275.C: que reúne más
- 276.M: sssí
- 277.C: está más concentrada
- 278.M: sí, sí
- 279.C: más concentrado
- 280.M: sí
- 281.C: bueno, pues escoge la que quieras (p: 00:00:09). entonces poquito a poco vamos pensando, no hace falta que, que hoy le demos muchas más vueltas, pero sobre esto, yo también iré pensando, por ejemplo, lo que te hice el otro día
- 282.M: ¿de qué?
- 283.C: de estas músicas, ¿sabes? éstas, lo que hicimos el miércoles, pues yo puedo escoger música pensando en esto también
- 284.M: ¿puedo coger una música?
- 285.C: bueno, eso puedo hacerlo yo por mi cuenta, yo ahora lo que te pediría a ti es que qué música le pondrías
- 286.M: sabes que tengo problema para elegir música europea
- 287.C: vale, pero puedes un poco
- 288.M: (ríe)
- 289.C: cantar
- 290.M: (ríe) puedo elegir David Bisbal
- 291.C: (ríe)
- 292.M: bulari, bularía o algo así
- 293.C: no, nos la podemos inventar

- 294.M: a ver si tiene, la música ¿qué tipo de música tiene que tengo que elegir?, ¿que tiene relación con lo que de que he escrito aquí?
- 295.C: ¡la que tú quieras, es que es tu canción!, puedes incluso cantar algo que te sugiera
- 296.M: pero
- 297.C: para empezar por ejemplo si sería lenta, si sería rápida
- 298.M: dame la ¿tienes la esa el e CD?
- 299.C: no, te lo di, te lo di, esto es una copia
- 300.M: ah
- 301.C: aquí sólo tengo esa canción ¿quieres ir a por él?
- 302.M: no, pero la canción qué tengo que elegir ahora
- 303.C: es que más que una canción es un tipo de música porque la vamos a hacer entre las dos, la vamos a inventar
- 304.M: ¿cantaremos?
- 305.C: sí
- 306.M: ¡¿sí?!
- 307.C: claro, la inventaremos
- 308.M: pues no tengo idea, te doy te doy la elección, si tienes si tienes un disco con una canción
- 309.C: no, tiene que ser una música que no exista
- 310.M: mh, mh, entonces ¿cómo puedo elegirla?
- 311.C: vale, pues pensando qué ritmo te apetecería, por ejemplo, si rápido o lento
- 312.M: mhh, lento-rápido (ríe) ¿no hay?
- 313.C: ¿empezar como ésta? ¿empezar lento?
- 314.M: sí
- 315.C: ¿y terminar rápido?, vale, voy a apuntar, es que así en varias sesiones podemos ir haciéndolo, no la siguiente, dejaremos pasar días y luego lo seguimos haciendo y para al final poder tener una canción
- 316.M: sí
- 317.C: yo traeré una guitarra, sé tocar unos pocos acordes, no muchos, también tengo el un violín, toco el violín, a lo mejor es más fácil
- 318.M: violín así ¿es grande?

- 319.C: es esto
- 320.M: pero pequeño, el otro
- 321.C: sí
- 322.M: el grande
- 323.C: el violonchelo
- 324.M: ¿cómo se llama?
- 325.C: vio violonchelo
- 326.M: violonchelo
- 327.C: a ver
- 328.M: pero violín siempre lleva la la la tristeza ¿no?
- 329.C: no tiene por qué
- 330.M: de o de o a veces
- 331.C: bueno, para la melodía
- 332.M: pi pi pi (imita el sonido y el gesto del violín)
- 333.C: podemos buscarlo y si no pues con cantándola, con la voz
- 334.M: ¿con qué?
- 335.C: con la voz
- 336.M: (ríe)
- 337.C: (ríe), pero, bueno, puedes pensarlo, no hace falta que sea aquí, puedes pensarlo durante la semana
- 338.M: mh, mh
- 339.C: ¿pensamos un poco la letra?
- 340.M: ¿de qué?
- 341.C: de la canción
- 342.M: ¿de ésta?
- 343.C: sí
- 344.M: a ver, tú empiezas
- 345.C: ¿sí?
- 346.M: para coger una idea
- 347.C: paciencia ¿no?. (p: 00:00:08) pero es como es una canción tuya, entonces lo que yo diga tiene que ser pensando en ti
- 348.M: no, pero, igual, dame un ejemplo, por ejemplo
- 349.C: vale

- 350.M: no tengo ninguna idea ahora (p: 00:00:06)
- 351.C: por ejemplo, empezar 'quiero llegar'
- 352.M: ah ah, pero (ríe) molestar (ríe) no
- 353.C: 'quiero llegar a un lugar'
- 354.M: mh, mh, lejos
- 355.C: ¿te gusta este comienzo?
- 356.M: sí
- 357.C: las canciones eh, mhh, son como poemas ¿no? entonces
- 358.M: sí, claro antes te he dicho tenemos que escribir primero un poema (riu)
- 359.C: puede ser un poema, sí también puedes pensar largas frases, pero quizás es más fácil así, ¿no?, por trocitos
- 360.M: sí
- 361.C: 'quiero llegar a un lugar' y ese lugar pues eres tú la que lo ha de decir cuál es
- 362.M: ese lugar, es muy lejos
- 363.C: ese lugar (escribe 00:00:07)
- 364.M: ¿qué es lo contrario de lejos? ¿cerco?
- 365.C: cerca
- 366.M: ¿cerqui? ¿cerca? siempre dicho cerco
- 367.C: cerca, 'ese lugar'
- 368.M: 'es muy lejos, pero muy cerca con la pac, pero muy cerca con la paciencia'
- 369.C: (escribe) 'está muy lejos, pero', vamos a vamos a poner pero muy cerca, si quieres, para que rime, rime es para que quede bien 'está muy lejos pero muy cerca con la paciencia', ¿sí?
- 370.M: mh, mh
- 371.C: entonces, si quieres, sabes que a veces las canciones tienen
- 372.M: al al final un hilo
- 373.C: al sí, pero en medio tienen una cosa más diferente, todas las canciones, el Bisbal, pues empiezan de una manera y en medio tiene el estribillo
- 374.M: sí
- 375.C: bueno, pero 'Ave María' por ejemplo no

- 376.M: ¿quieres decir que es el primer que? ¿se llama refrain en francés, se se repeta luego?
- 377.C: sí
- 378.M: se tiene que repetir
- 379.C: sí, esto se podría repetir luego o con otras palabras, pero la parte de en medio podríamos buscar algo diferente, para cambiar la música, también y luego repetir aquí
- 380.M: lo mismo
- 381.C: quizás con otras palabras, pero
- 382.M: ¿cómo se llama ese primero que repeta? en francés no sé si se parece al catalán o no, refrain, refrain
- 383.C: sí, sí, estrofa, estrofa o refrán y lo de en medio pues se se dice estribillo en inglés no me acuerdo, chorus, chorus, me parece, bueno
- 384.M: ‘trabajar, estudiar, acabar de trabajar de estudiar’ (ríe)
- 385.C: vale
- 386.M: ‘tengo un sueño’. (canta) ‘tengooo’ una qué, ¿qué dice él?. (refiriéndose a El Queco) ‘tengooo’, ya está esa es la canción
- 387.C: ‘acabar de trabajar y estudiar’, ‘tengo’
- 388.M: no, quiere decir tengo un sueño de acabar de trabajar y estudiar
- 389.C: sí, ‘tengo un sueño, acabar de trabajar’
- 390.M: pero eso no es un poco, quien no entiende mi plan cómo es acabar de trabajar y estudiar
- 391.C: pero eso
- 392.M: acabar de estudiar y trabajar, normalmente
- 393.C: pero es tu canción, ¿no?
- 394.M: (ríe), sí, pero hay que terminar de estudiar trabajando, normalmente, ¿no?
- 395.C: tú ya sabes que
- 396.M: sí
- 397.C: que las canciones son muy raras y bueno
- 398.M: depende los casos, éste es mi caso
- 399.C: a ver, entonces has dicho ‘acabar de trabajar’
- 400.M: ‘y estudiar’

- 401.C: vale, 'trabajar y estudiar', (escribe 00:00:06). entonces esto puede ser la parte de en medio, 'tengo un sueño, acabar de trabajar y estudiar' ehh, ¿quieres decir algo más?
- 402.M: 'pero los' ¿cómo se llama? circumstance
- 403.C: 'pero hay circunstancias'
- 404.M: sí, que no pued, que no puede dejar
- 405.C: 'que no puedo dejar', entonces esto, a no ser ¿quieres decir más?
- 406.M: no
- 407.C: está bien
- 408.M: cuatro ¿no?, cuatro frases o más allí
- 409.C: bueno, a mí me han salido cinco
- 410.M: mh, mh
- 411.C: bueno o 'acabar de trabajar y estudiar' ponerlo en la misma 'pero hay circunstancias que no puedo dejar' (escribe). vale. entonces ahora vendría la parte del final, a no ser que quieras que sea más larga y volvemos a hacer una ¿no?, una estrofa, con las palabras y podemos acabar igual, con lo de en medio
- 412.M: ¿cómo, cómo?
- 413.C: hacemos otra estrofa con
- 414.M: el mismo que hice, que que hemos escrito antes
- 415.C: bueno, se puede parecer la música que sea la misma, pero puedes decir otras cosas, continuar diciendo. no sé si entenderás mi letra
- 416.M: ay (suspira) 'quiero llegar a un lugar, es ese lugar, es es muy lejos, está muy lejos, pero muy cerca con la paciencia', 'tengo un sueño, acabar de trabajar y estudiar, pero' ¿pero? 'las cosas
- 417.C: pero hay circunstancias
- 418.M: pero hay circunstancias que no puedo dejar'. mh, mh
- 419.C: entonces es hacer otra estrofa
- 420.M: ¿el misma de ésta?
- 421.C: que, que se parezca en ritmo: ta ta ta tá, ta ta ta tá
- 422.M: 'ésta es la vida'
- 423.C: siguiendo esto ¿verdad?, sería
- 424.M: ¿pero con erre?

- 425.C: no hace falta, 'ésta es la vida'
- 426.M: ah sí, esto vale, ¿ahora es tenemos que escribir esto?, esto, a ver
- 427.C: bueno
- 428.M: aquí
- 429.C: yo lo escribo, lo escribo ahora
- 430.M: así
- 431.C: sí
- 432.M: y luego seguimos, con otra, vale 'quiero llegar a un lugar, ese lugar es muy lejos, pero muy cerca, pero muy cerca con la paciencia' 'ésta es la vida, pero', (p: 00:00:06) pero ¿qué? pero ¿qué Clara? (ríe)
- 433.C: 'pero es mi vida'
- 434.M: muy vi
- 435.C: 'pero es mi vida'
- 436.M: ah
- 437.C: 'ésta es la vida pero es mi vida'
- 438.M: sí
- 439.C: ¿te gusta?
- 440.M: 'y tengo que aguantar'
- 441.C: 'pero es mi vida' (escribe)
- 442.M: 'y tengo que aguantar'
- 443.C: ¿sí? (escribe 00:00:10) 'pero es mi vida y tengo que aguantar' (en voz muy baja). aún podemos decir tres cosas más, porque he hecho tres líneas, podemos hacer tres más
- 444.M: 'vivo en la casa de acogida' (ríe)
- 445.C: para acabar, para acabar
- 446.M: y por eso es porque hemos escrito y la vida
- 447.C: mh, mh
- 448.M: ¿entiendes?
- 449.C: sí
- 450.M: vivo en la casa de acogida
- 451.C: ¡aaah! (ríen). piensa que es para acabar ya, algo que te apetezca mucho decir para acabar y que
- 452.M: ¿la última frase tengo que ahora?

- 453.C: sí, sí, son tres frases
- 454.M: pero has es has escrito tres
- 455.C: sí, faltan tres más, las tres que más quieras poner, para acabar la canción
- 456.M: 'ésta es la vida, eh esta es mi vida', eh ¿qué he qué he escrito yo?
- 457.C: 'ésta es la vida, pero es mi vida y tengo que aguantar'
- 458.M: sí y 'con la paciencia', no, no, (ríe) ¡qué difícil escribir una canción!
- 459.C: bueno, estamos acabando, porque luego lo del final
- 460.M: sí
- 461.C: será repetir lo de en medio, yo creo que ya está escrita, sólo habrá que buscar una música (aclara la voz) otro día. podemos buscar un ritmo también, para después
- 462.M: mh, mh, pues si me dejas la semana que viene puede puede puedo escribir más
- 463.C: ¿las dos líneas que faltan?
- 464.M: sí y puedo cambiar algo, no sé
- 465.C: vale vale y esto que te a ti no te lo he dado, esto es para para que escribas cosas
- 466.M: ¿para qué?
- 467.C: para que escribas cosas
- 468.M: mío
- 469.C: sí, o sea esta semana pues tenemos esta canción, pero otra semana pues habrá otras cosas o ideas que te vengan a la cabeza
- 470.M: sí
- 471.C: que tengan que ver con la música
- 472.M: y aquí tengo que escribir como cosas que me pasan
- 473.C: sí
- 474.M: o algo
- 475.C: sí
- 476.M: ay qué chulo
- 477.C: para que tengas hojas, porque he pensado
- 478.M: sí

- 479.C: vale, yo te digo, escribe letras para una canción que se te ocurran, pero a lo mejor no tienes papel, te lo doy
- 480.M: (aclara la voz) ah, ten tengo que tocar de escribir ahora antes de pedir algo
- 481.C: no, esto es para ti
- 482.M: vale
- 483.C: es para lo que quieras, pero que he pensado que si no tenías papel y yo te pido cosas
- 484.M: sí
- 485.C: pues te doy papel
- 486.M: sí
- 487.C: ¿no? no cuesta nada, se me ha ocurrido hoy hacerlo a última hora, corriendo
- 488.M: (ríe)
- 489.C: pero, así ya está. ¿quieres que busquemos un poco de ritmo, aunque sea con las palmas?
- 490.M: sí
- 491.C: para para esto que has escrito
- 492.M: ¿qué son las palmas, pero?
- 493.C: así (hace palmadas) o
- 494.M: ah, sí (ríe)
- 495.C: no me acuerdo de la letra, ¿cómo hace?
- 496.M: ¿qué letra?
- 497.C: ésta, para la canción
- 498.M: ‘quiero un lugar’
- 499.C: ‘quiero’
- 500.M: ‘quiero llegar’
- 501.C: sí, vamos a usarla (ríe)
- 502.M: (ríe)
- 503.C: (da palmadas en las piernas) sí, sería, bueno, no sé cómo la quieres decir, prefiero que empieces tú. ‘quiero llegar a un lugar’
- 504.M: (canta) ‘quiero llegar a un lugar ese lugar ese lugar’ (hace palmas).
(sigue cantando) ‘quiero llegar a un lugar esta, ese es muy lejos’

- 505.C: bueno, antes de (canta) *'quiero llegar a un lugar ese lugar'*
- 506.M: *'ese lugar'*
- 507.C: sí, *'ese lu'*
- 508.M: ah *'está muy lejos'* vale. (canta) *'quiero llegar a un lugar esta lugar'*
- 509.C: *'ese lugar'*
- 510.M: *'ese lugar está muy lejos'*
- 511.C: *'está muy lejos'*
- 512.M: *'pero muy cerca con la paciencia con la paciencia'* (ríe)
- 513.C: ¡vale, otra vez! a ver si le sacamos más
- 514.M: *'quiero llegar a un lugar esta lugar ese lugar está muy lejos, está muy lejos pero muy'* esto pero muy cerca un poco me molesta esta vuelta
- 515.C: sí, *'na na na na na un lugar ese lugar está muy lejos'* ¿has hecho eso?
- 516.M: mh, mh
- 517.C: *'ese lugar está muy lejos, pero muy cerca'*
- 518.M: *'con la paciencia'* es un poco muy lento
- 519.C: sí, es que son más largas estas frases
- 520.M: sí
- 521.C: *'quiero llegar a un lugar ese lugar está muy lejos'*
- 522.M: *'está muy lejos'* tiene, mira *'quiero llegar a un lugar ese lugar'* (palmas) *'está muy lejos'* ¿sabes? una cosa así
- 523.C: sí *'ese lugar'*
- (se va un momento Marta, p: 00:00:35)
- 524.M: ¿ves? una una
- 525.C: sí, aquí una parada ¿no?
- 526.M: sí
- 527.C: *'na na na na'*
- 528.M: *'quiero llegar a un lugar ese lugar'* (palmas), *'está muy lejos'* (palmas) *'pero muy cerca con la paciencia'* (palmas) ¿qué más?
- 529.C: vale
- 530.M: *'tengo un sueño'*
- 531.C: entonces ésta es la, e este es el trozo de en medio que ha de ser diferente, normalmente
- 532.M: sí

- 533.C: si no quieres no
- 534.M: sí, claro
- 535.C: entonces ah vale esto es lo que nos falta del final. entonces en principio, el final tendría que sonar igual que el que el, el final tiene que sonar como el principio *'ésta es la vida pero es'* parecido ¿eh?
- 536.M: mh, mh
- 537.C,M: *'pero es mi vida'*
- 538.M: si tengo que, que *'tengo que aguantar'*
- 539.C: y lo que continúes escribiendo que sea parecido, también puede variar, pero por lo menos que te ayude lo del principio
- 540.M: mira, *'tengo que aguantar para llegar'*
- 541.C: *'para llegar (aclara la voz) a un lugar'* ¿ese lugar?
- 542.M: sí, pero ¿no debe ser por ejemplo a al final también? *'con la paciencia'*
- 543.C: como quieras, claro
- 544.M: sí
- 545.C: para repetir
- 546.M: sí
- 547.C: lo que pasa es que
- 548.M: porque el título es la paciencia
549. C: sí, quitamos ese lugar
- 550.M: sí
- 551.C : y ponemos con la paciencia
- 552.M: *'para llegar a un lugar con la paciencia'* ahora sí
- 553.C: vale, bueno entonces que el principio
- 554.M: sí, lo mismo
- 555.C: lo que pienses te ayude a hacer el final
- 556.M: vale, *'esta es la vida, pero es mi vi pero es mi vida tengo que tengo que aguantar, para llegar a un a un lugar'* pero ay, a ver *'quiero llegar a un lugar ese lugar (palmas) es muy está muy lejos (palmas) pero muy pero muy cerca con la paciencia'* no, una parada en medio *'pero muy cerca (palmas) con la paciencia'* a ver, ahora *'quiero llegar*

- a un lugar ese lugar (palmas) está muy lejos (palmas) pero muy cerca (palmas) con la paciencia (palmas)* ¿sí, está bien? ¿te parece bien?
- 557.C: ¿te gusta? ¿te gusta a ti?
- 558.M: pero me me interesa tu tu tu opinión
- 559.C: sí, bueno, es que como yo me voy a llevar la grabación
- 560.M: ah
- 561.C: puedo empezar a buscar algo
- 562.M: sí, podemos mejorar
- 563.C: sí, con si tú quieres hacer esta melodía
- 564.M: mh, mh
- 565.C: yo puedo buscar unos acordes que le queden bien
- 566.M: mh, mh
- 567.C: (aclara la voz)
- 568.M: vale ¿y la y la segunda vez?
- 569.C: y el próximo día lo podemos, bueno el próximo u otro día, porque igual no te apetece el próximo día hacemos otra cosa. entonces lo de en medio tendría que ser mhh, diferente, o sea, no no ser 'ta ta ta ta ta ta ta ta ta'
- 570.M: mh, mh
- 571.C: si no, completamente diferente, algo que eh como en una canción pues cuando se baila o cuando es lo que te acuerdas siempre ¿no?
- 572.M: ¿sabes qué? me cuesta porque no oía música española
- 573.C: claro
- 574.M: es por eso
- 575.C: claro
- 576.M: porque tengo muchos modelos (ríe) en mi cabeza tengo
- 577.C: pero esos son los que sirven
- 578.M: ejemplos, (ríe) es de es muy raro para hacer una (hace palmadas)
- 579.C: es que ese principio a lo mejor no es el que tú harías, tú lo harías con otra música ¿no? ¿o ya te gusta así?
- 580.M: sí, me gusta con la guitarra
- 581.C: pero
- 582.M: ¡ah!

- 583.C: ¿tal como lo has hecho te gusta?
- 584.M: sí
- 585.C: ¿sí?, pues continuamos igual
- 586.M: vale, a ver
- 587.C: con lo que tú digas, no tiene que ser español ni nada, o sea la letra sí
- 588.M: sí, pero porque me he dicho que primero lento y luego rápido, pero sa aquí se parece que poco, a ver, bueno pasamos ahora, puedo con el tiempo, si si vienen *'tengo un sueño acabar'* ¿qué es?
- 589.C: *'acabar de trabajar'*
- 590.M: *'acabar de trabajar y estudiar, pero pero hay circunstancias que es'*
- 591.C: *'que no puedo dejar'*
- 592.M: *'que no puedo dejar'*, poco son me molestan ¿sabes? *'tengo un sueño, tengo sueño'* no *'tengo un sueño acabar de trabajar y estu'* si digo *'acabar de estudiar e trabajar'* mejor
- 593.C: ¿sí? (escribe 00:00:08). puede ser
- 594.M: acabar
- 595.C: este trozo de en medio si quieres puede ser más lento que éste
- 596.M: no ¿sí?
- 597.C: ¿no? porque éste es bastante movido *'ta ta ta ta ta ta ta ta'* ¿no? y si quieres que sea un poco
- 598.M: lo otro más cortito
- 599.C: o o más, más largo
- 600.M: no, igual, así, mira no ¿por qué no cambio acabar y digo acab acabo de trabajar? algo a un sino sinónimo de acabar pero más cortito porque *'acabar de estudiar y trabajar'* es un poco, *'acabo'* digo *'acabo'* por ejemplo
- 601.C: *'acabo de estudiar acabo de trabajar'*
- 602.M: *'tengo un sueño acabo de estudiar y trabajar pero hay circunstancias que no puedo dejar'* *'ésta es la vida, pero es mi vida, tengo que aguantar para llegar a un lugar (palmas) con la paciencia'*
- 603.C: vale
- 604.M: (sigue dando palmadas en las piernas)
- 605.C: bueno pues ya le buscaremos alguna gracia

- 606.M: siéntate
- 607.C: ¿sí? ¿no quieres que le demos más vueltas al trozo de en medio?
- 608.M: ¿más vueltas?
- 609.C: sí
- 610.M: como qué más vueltas, ¿ponemos más frases?
- 611.C: sí, a ver lo que has hecho, volver a a pensar si es lo que te gusta ¿te gusta lo que ha salido?
- 612.M: sí, bastante, ¡no cree que nos vamos a poner todo esto!
- 613.C: (ríe), bueno, pues te lo llevas y si piensas alguna melodía
- 614.M: sí
- 615.C: que ya ha salido algo
- 616.M: sí
- 617.C: pero bueno yo también lo miraré
- 618.M: (ríe). ¡no creo que vas a recordar!
- 619.C: sí, está grabado ahí
- 620.M: ay sí (ríe)
- 621.C: claro, es lo bueno, vale, pues ¿quieres hacer algo más?
- 622.M: no, todavía no. pero no se oye bien ¿no?
- 623.C: sí, sí
- 624.M: aunque hablábamos flojito
- 625.C: se oye muy bien
- 626.M: ¡ay no grabes! sí
- 627.C: ¿te molesta?
- 628.M: no
- 629.C: a estas alturas
- 630.M: no
- 631.C: que ya eres ya eres una cantante
- 632.M: no que luego cuando me voy a oír y digo ahora (ríe)
- 633.C: a mí cuando me oigo yo la voz digo ¡qué horror ésta es mi voz, por favor!, no me gusta nada. a nadie le gusta su voz
- 634.M: sí
- 635.C: a nadie
- 636.M: sí a mí tampoco, no lo sé quizás los cantantes, quién sabe

- 637.C: podría ser
- 638.M: están orgullosos ¿no?
- 639.C: ¿sí?, bueno, pues ya está, entonces bueno para durante la semana porque yo hasta el miércoles no vendré y la semana que viene mhh, yo el viernes no podré venir
- 640.M: ¿viernes o miércoles?
- 641.C: el miércoles sí, pero el viernes no
- 642.M: bueno, pero
- 643.C: es una excepción
- 644.M: mh, mh
- 645.C: entonces ahí está apuntado que iba a venir el jueves pero tampoco puedo venir
- 646.M: bueno el miércoles
- 647.C: sí
- 648.M: la semana que viene
- 649.C: yo el miércoles te diré si puedo, pero me parece que no podré, entonces el jueves el miércoles nos vemos y hacemos otras cosas, entonces había pensado eh bueno con el cuaderno que te he dado que vayas apuntando cosas aunque yo creo que con la canción hay bastante ¿no?. había pensado pues que apuntaras cosas relacionadas con la música, eh, como aquí la radio está puesta pues si has oído alguna canción que te guste, si
- 650.M: ¿alguna canción que me guste?
- 651.C: claro, hay pocas cosas que te gusten
- 652.M: mh, mh
- 653.C: de lo que oyes en la radio quizá
- 654.M: sí
- 655.C: pocas
- 656.M: ¿sabes? cuando te cuando teníamos la radio aquí oía música de ellas, pero todo es música de papi chulo, ¿sabes? David, te gusta pero con el tiempo se va
- 657.C: sí
- 658.M: no te queda en tu memoria

- 659.C: mh, mh, claro es que lo ideal es escoger la música que te gusta
- 660.M: hay hay una música que que que todas las mujeres de aquí le les gustaba mucho mucho ¿sabes? yo tenía el problema de la idioma, tenía esos del a '*son de amores, amores que ríen amores que amores que faltan*'
- 661.C: sí, vale
- 662.M: '*déjame llorar*'
- 663.C: ¿te gusta esta música?
- 664.M: sí, no la entiendo bien, ahora porque no la oigo no, yo ahora recuerdo solamente la solamente la música cómo se va y
- 665.C: sí, pero ¿ésta te gustaría?
- 666.M: sí
- 667.C: ¿te gustaría tener la letra?
- 668.M: sí
- 669.C: puedo, la puedo buscar, claro mi problema es que yo no sé b.
- 670.M: en en general solamente para mí pero tienes que que escuchar a veces la música porque es muy rica también.
- 671.C: sí
- 672.M: hay cosas muy muy difíciles de hacerlas
- 673.C: mh, yo traeré cosas, bueno, una cosa es lo que te hice el otro día que eran cosas que escogí yo que no sé si te fijaste había una, no sé si conoces a Noa
- 674.M: ¿a quién?
- 675.C: Noa
- 676.M: Noa
- 677.C: es una cantante, es es, no es occidental es es judía ella
- 678.M: ah
- 679.C: y la canción que te puse
- 680.M: se parece a tu idioma ¿no? un poco
- 681.C: yo diría que sí
- 682.M: los judíos a veces aparecen
- 683.C: mh, entonces es la la canción que te puse de una mujer, de voz de mujer es ella, canta muy bien y bueno

- 684.M: pero ¿es de Israel o de aquí?
- 685.C: es de allí pero ahora está en Estados Unidos o por lo menos viaja mucho, pero ella conserva sus raíces y luego lo último que te puse es un un cantante que a mí me gusta mucho pero que también usa cosas de Oriente al tocar al al hacer las canciones y yo no las escogí porque estuvieras sino porque a mí me gusta
- 686.M: mh, mh
- 687.C: entonces yo también puedo traer
- 688.M: sí
- 689.C: diferentes músicas y que así las conozcas
- 690.M: sí
- 691.C: y en castellano, para la letra, porque hay letras que están muy bien y comentarlas y todo eso si quieres ¿te parece bien?
- 692.M: sí
- 693.C: ¿el inglés lo entiendes?
- 694.M: un poco
- 695.C: un poco ¿lo del otro día lo entendías?
- 696.M: ¿de qué?
- 697.C: las canciones, aquellas que te puse cuando estabas en el sofá
- 698.M: muy raro, pues, si si me interesa puedo preguntar a la Ingrid
- 699.C: no
- 700.M: si si leo sí que puedo, si oigo las canciones sí, pero para oír es es diferente
- 701.C: mh, mh
- 702.M: porque allí en W. yo estudiaba english english british
- 703.C: sí
- 704.M: e aquí english bri english britany y le groie ella especialmente la Ingrid es de H. es de A.
- 705.C: mh, mh
- 706.M: por ejemplo, no sé si hablas inglés tú o poco o no pero mira, por ejemplo, bith, birthday
- 707.C: mh

- 708.M: cumpleaños, ella no no se dice así, no lo pronuncia, dice bathday, ¿ves? como
- 709.C: sí
- 710.M: es un ejemplo, pero muchas cosas
- 711.C: mh
- 712.M: por eso
- 713.C: sí
- 714.M: yo intento de ente, de comprenderla, pero no puedo, pero la chica que venía aquí para practicar es de era de de Estados Unidos y la entendía
- 715.C: mh, mh
- 716.M: porque eso es lo que estudiaba yo y la Rosa el mismo, aquí también estudiaban, estudian están estudiando the english british, me parece
- 717.C: mh, mh
- 718.M: no sé, es así, por eso por eso no entiendo lo que las canciones que ella se pone
- 719.C: aún así es un poco diferente el inglés británico que el americano
- 720.M: sí es es de es de A., de H. es más
- 721.C: mucho más, sí, es normal, es como aquí el castellano, hay diferentes acentos
- 722.M: mh, mh
- 723.C: y ya no te digo el catalán
- 724.M: mh,mh
- 725.C: es diferente, pues esta canción me has dicho 'son amores amores que van amores que vienen'
- 726.M: vale
- 727.C: es que oyes músicas pero no sabes de quién son
- 728.M: (ríe)
- 729.C: a mí también me pasa, tengo que preguntar
- 730.M: aquí puedes mirar si la conocen, ¿sabes?, puedes, puedes encontrarla en una mujer aquí, pues ya lo preguntaré
- 731.C: mh, vale
- 732.M: ¡ya está!
- 733.C: nos vemos el miércoles

734.M: sí

T: Tomás, hijo de una de las mujeres acogidas en la casa; **G:** Gloria, hermana del anterior; **I:** Ingrid, mujer acogida en la casa; **Tr:** trabajadora social

5ª Sesión (24-3-2004, miércoles) (duración: 01:01:56)

- 1.M: no tengo ninguna idea, he pensado pero no ha salido nada (ríe)
- 2.C: bueno yo he probado alguna cosa en la guitarra, si quieres te lo enseño después
- 3.M: sí
- 4.C: y no hace falta que avancemos mucho más, un trocito
(gritos de un niño que está en la sala)
- 5.T: ¡estoy aquí, estoy aquí!
- 6.C: solamente, si te parece, ¿te quieres sentar aquí?
(entra otra niña, hermana del anterior)
- 7.G: venga vamos al estudio
- 8.T: no quiero
- 9.C: vamos a empezar con un ritmo (palmas y dobles palmadas en las piernas)
- 10.M: mh mh
- 11.C: diciendo lo que queramos, empezaré yo
- 12.M: ¿algo concreto?
- 13.C: sí, sí, las dos. (a los niños) aneu a l'altra habitació si us plau?
- 14.T: (grita)
- 15.M: son un poco (ríe)
- 16.C: mh. sí, las dos a la vez (hacen el ritmo). hola me llamo Clara, esto lo digo yo y vengo a hacer musicoterapia y ahora tú lo que quieras
- 17.M: hola (ríe)
- 18.C: (ríe)
- 19.M: me llamo Marta y vengo (ríe) para participar en la musicoterapia
- 20.C: qué tal te ha ido esta semana (ríe)
- 21.M: (ríe) ha ido normal
- 22.C: ¿ni bien ni mal?
- 23.M: ni bien ni mal (ríe)

- 24.C: y la canción ¿igual?
- 25.M: (ríe) igual (ríe)
- 26.C: (ríe) ¿no hay novedades?
- 27.M: (ríe)
- 28.C: (ríe)
- 29.M: ¿perdona?
- 30.C: ¿no hay novedades?
- 31.M: novedades (ríe)
- 32.C: (ríe) ¿novedades?
- 33.M: no entiendo
- 34.C: ¿no has escrito?
- 35.M: no
- 36.C: pues te enseñaré los acordes que he buscado
- 37.M: ¿de qué?
- 38.C: de la canción
- 39.M: ¿sí?
- 40.C: ¿te parece bien?
- 41.M: bien sí
- 42.C: vale (ríe) (dejan de hacer el ritmo)
- 43.M: (ríe) yo no puedo concentrar
- 44.C: es es fácil, no es ¿no?
- 45.M: tampoco en en la ¿cómo se llama? en la bandera, no puedo concentrar,
tocar e cantar
- 46.C: el pandero
- 47.M: el pandero
- 48.C: (aclara la voz) ¿quieres coger tú otro ritmo?
- 49.M: (hace otro ritmo más complicado) no (ríe) ¿qué digo?
- 50.C: lo que quieras
- 51.M: ¿qué hora es?
- 52.C: las cuatro menos (ríe) veinticinco
- 53.M: (ríe) es que es complicada
- 54.C: ¡es más difícil éste sí! sí ¿sí? ¿probamos más? ¿quieres?
- 55.M: como quieras

- 56.C: ¿quieres seguir con éste o con otro? o puede ser (hace otra variación)
- 57.M: (ríe) (y todavía otra variación más difícil)
- 58.C: imposible imposible
- 59.M: (ríe) ya está ¿no?
- 60.C: ¿sí? ¿te enseñe los acordes?
- 61.M: mh mh
- 62.C: ¿te acuerdas de la melodía que hacías? *na na na na na na na na*
- 63.M: sí, sí recuerdo, ayer les canté a las mujeres
- 64.C: ¿ah sí?
- 65.M: sí
- 66.C: ¡no me lo has contado! ¡te lo tenías muy callado! (bromeando)
- 67.M: (ríe) ¿no tenía que decir nada?
- 68.C: bueno
- 69.M: cuando explico han olvidado
- 70.C: ¿les gustó?
- 71.M: un poquito, un trocito, sí
- 72.C: ¿sí?, me alegro. sólo he puesto unos acordes del principio, a ver qué te parecen, pero la parte de en medio no la he tocado, entonces te los enseñe y otro día ya seguiremos con otra cosa. no sé si es lo que tenías pensado (empieza a tocar la guitarra)
- 73.I: ¡oy qué envidia!
- 74.C: *nananana nananana nananana nananana*
- 75.M: eh Ingrid, ¡es mi canción! ¿eh?
- 76.C: *nanananana* (sigue probando el principio)
- 77.M: ¡yo me voy a grabar mi canción! ¿no lo sabías?
- 78.I: ¿esta canción?
- 79.M: sí
- 80.I: ¿cuál es, cómo se llama?
- 81.M: ‘Quiero llegar’
- 82.C: ‘Quiero llegar’
- 83.M: es mía ¿eh?
- 84.C: estos son los acordes ¿eh? *lalalala lalalala*
- 85.I: ¡qué envidia!

- 86.C: *lalalala lalalalala*
- 87.M: una una una
- 88.C: parada
- 89.M: parada sí (da una palmada)
- 90.C: sí, pero me parece, no sé si está aquí ¿lo tienes escrito? ¿lo puedes traer? a ver dónde está
- 91.M: a ver no sé dónde lo he puesto (va a la habitación a buscarla, p: 00:03:00)
- 92.C: (sigue tocando los acordes y cantando con la boca cerrada)
- 93.G: ¿has visto cómo se porta bien? no hace na (refiriéndose al hermano pequeño)
- 94.C: así me gusta
- 95.G: pero cuando dice no es no, no porque a él le gusta escuchar, pero siempre que vamos a los sitios, no habla, escucha y luego al final dice, ¡anda, me ha gustao esto no sé qué no sé cuántos!
- 96.C: eso está bien ¿te gusta la música?
- 97.G: (ríe)
- 98.C: ¿un poco?
- 99.G: (ríe)
- 100.C: ¿sí? ¿un poquito?
(cierra la puerta y sigue probando la canción pero con otro tipo de acompañamiento, p: 00:00:51)
- 101.G: ¿cómo es el título de la canción?
- 102.C: 'Quiero llegar' es de Marta
- 103.G: y ¿qué pasa va a sacar un disco?
- 104.C: no, solo una canción, entonces ella
- 105.G: podría sacar un disco ¿no?
- 106.C: pero con una canción sola, es poco
- 107.G: puede ir poniendo más
- 108.C: no, sólo escribiremos una
- 109.G: igual que el Marcos de Los Serrano, comenzó pon una y luego se empeñó y comenzaba por otra
- 110.C: mh

- 111.G: y toca súper bien y canta también
- 112.C: mh
- 113.G: ah ¿sabes qué? voy a ir ¿tú sabes ese programa de 'Menudas Estrellas'?
- 114.C: sí
- 115.G: y 'Euro Júnior'
- 116.C: sí
- 117.G: me han me van a coger
- 118.C: ¿qué dices? ¿sí?
- 119.G: voy a ir a la tele a bailar y a cantar
- 120.C: ¿ah sí? y ¿qué cantarás?
- 121.G: la de la de '*con el bum bum bum de mi corazón bajaré la luna por mi balcón*' la de David Bisbal ese disco que ha sacado nuevo de Bulería
- 122.C: mh mh
- 123.G: y luego cogemos de guitarra y tocaremos una canción, la canción de mujeres maltratadas
- 124.C: mh mh
- 125.G: de Andy y Lucas y la tocaré
- 126.C: muy bien (pasa los dedos por las cuerdas)
- 127.G: ¿eres compositora de canciones? no sé inventarme canciones (vuelve Marta)
- 128.C: lo podemos poner en el suelo
- 129.M: mh
- 130.C: yo sólo he cogido el el trozo del principio, entonces no me acuerdo las paradas dónde iban (empieza a tocar los acordes del principio) '*nanana*' eem '*nananana*'
- 131.M,C: *a un lugar ese lugar* (parada con palmadas en las piernas) *está muy lejos*
- 132.C: otra parada
- 133.M: *pero muy cerca*. si quieres lo cambiamos ¿eh?
- 134.C: *pero muy cerca*
- 135.M: si quieres lo cambiamos

- 136.C: no, pero quería saber si esto, el principio te gusta (se sigue acompañando)
- 137.M: dejamos probar ¿vale?
- 138.C: *nananana*
- 139.M: *quiero llegar a un lugar ese lugar* (parada con palmadas en las piernas)
- 140.C: (acompaña con la guitarra)
- 141.M: *está muy lejos* (parada con palmadas en las piernas)
- 142.C: (acompaña con la guitarra)
- 143.M: *pero muy cerca* (parada con palmadas en las piernas)
- 144.C: (acompaña con la guitarra)
- 145.M: *con la paciencia*
- 146.C: vale
- 147.M: pero tú tocas normal
- 148.C: sí, pero
- 149.M: ¿es así?
- 150.C: tengo que cambiar en el sitio bien, no lo estoy haciendo bien a ver (se acompaña con la guitarra) *nananananananana ese lugar*, sin parada ¿no? *ese lugar*
- 151.M: *está muy lejos* (ritmo con palmadas en las piernas)
- 152.C: *ese lugar está muy lejos*
- 153.M: (parada con palmadas en las piernas) *pero muy cerca* (ritmo con palmadas en las piernas)
- 154.M,C: *con la paciencia*
- 155.C: ¿te gusta? ¿te gusta?
- 156.M: *‘ésta es la vida’*
- 157.C: no mucho
- 158.M: un poco, una parada no pasa nada, pero luego hay dos paradas es un poco
- 159.G: un poco soso
- 160.C: es demasiado. la primera quizás, ¿sólo la primera?
- (siguen los dos niños en la sala)
- 161.M: vamos a quitar la primera, vamos a

- 162.C: vale
- 163.M: *'quiero llegar*
- 164.C: (acompaña con la guitarra)
- 165.M: *a un lugar ese lugar está muy lejos*
- 166.C: hacer aquí la parada ¿no?
- 167.M: sssí
- 168.C: *'está muy lejos'* tan tan ta ta ta
- 169.M: *pero muy cerca con la paciencia'*, si quitamos una parada
- 170.C: sólo ésta de aquí *nananana a un lugar ese lugar está muy lejos*
(parada con palmadas en las piernas) *pero muy cerca con la paciencia*
¿sí?
- 171.M: ¿crees?
- 172.C: ¿probamos?
- 173.M: sí
- 174.C: (toca los acordes)
- 175.C,M: *'quiero llegar a un lugar ese lugar está muy lejos pero muy cerca'*
- 176.C: *'pero muy cerca con la paciencia'*
- 177.M: no sé
- 178.C: tampoco
- 179.M: la primera es mejor
- 180.C: ¿más paradas? ¿en lugar de sólo ésta?
- 181.M: o quitamos una frase ¿no?
- 182.C: es demasiado largo
- 183.M: ¿mh?
- 184.C: es demasiado largo así. ¿lo ves demasiado largo? (toca los acordes)
'nananana a un lugar ese lugar está muy lejos' parada *'está muy lejos,*
pero muy cerca con la paciencia'
- 185.M: ¿qué quieres decir?
- 186.C: ¿lo hacemos así?
- 187.M: ¿otra vez?
- 188.G: ¿es tan corta?
- 189.C: no, es un trocito sólo (acompañándose de la guitarra) *'quiero llegar a*
un lugar ese lugar está muy lejos pero muy cerca con la paciencia'

- 190.M: entonces quitamos, ¿hemos quitado una parada?
- 191.C: sí, una e incluso dos me parece
- 192.M: para
- 193.C: sólo hacemos una
- 194.M: sí, una parada, vale
- 195.C: ¿cómo lo ves?
- 196.M: sí
- 197.C: ¿y te gustan estos acordes cómo suenan?
- 198.M: mmmh, cámbialo para ver
- 199.C: (toca los acordes) depende de cómo lo quieras cantar, porque yo, si quieres cambiar la melodía yo cambio los acordes (va tocando), pero más o menos me
- 200.M: ¿sabes qué? son un poco gordos ¿sabes qué quiero decir?
- 201.C: ¿la manera de tocar?
- 202.M: es un poco fuerte, eso gordo no es como (canta flojito)
- 203.C: ¿la manera de tocar?
- 204.M: sssí, nuestro voz es muy es muy finita
- 205.C: sí, sí
- 206.M: entonces con el con el cordo muy yo digo gordo
- 207.C: sí
- 208.M: no sé si explico estas cosas pero
- 209.C: (toca con garras)
- 210.M: es muy
- 211.C: sí muy fuerte
- 212.M: muy fuerte (ríe)
- 213.C: bueno, puede ser más flojo ¿no?
- 214.M: mh mh eso es
- 215.C: ¿pero el sonido te gusta? (toca) sonido quiero decir que podría ser (toca otros acordes) u otra cosa, pero he escogido estos
- 216.M: mh mh
- 217.C: *nanana nanananana*
- 218.M: y así subes y bajas
- 219.C: (prueba) *nanana nanananana*

- 220.M: (ríe)
- 221.C: ¿sí, eso te gusta?
- 222.M: ¿otra vez?
- 223.C: (toca con la mano derecha más rápida y variada)
- 224.M: sí ¿sabes qué? es como alguien que está corriendo
- 225.C: mh mh
- 226.M: ¿sí o no? es un poco rápido ¿no?
- 227.C: ¿te gusta así?
- 228.M: sí
- 229.C: (toca de esta manera)
- 230.M: (ríe) ‘*quiero llegar a un lugar*’ ¡ole! (ríe) tú no te gusta, no te gusta
- 231.C: sí, sí
(grita el niño)
y los acordes ¿te gustan?
- 232.M: mh mh
- 233.C: ¿seguro?
- 234.M: mh mh
- 235.C: (toca de la nueva manera) ¿quieres cantar?
- 236.M: ‘*quiero llegar*’ ¡ay mi voz!
- 237.C: ‘*quiero llegar*’
- 238.G: ‘*quiero llegar*’
- 239.M,C: ‘*quiero llegar a un lugar ese lugar*’
- 240.M: (hace el ritmo con las manos en las piernas) *está muy lejos*, no
- 241.C: eh
- 242.M: ¿dónde tengo que?
- 243.C: me parece que
- 244.M: ‘ese lugar está muy lejos’
- 245.C: sí
- 246.M: ¡ah vale! ‘*quiero llegar*’
- 247.C: ¿es muy alto? ¿es muy agudo? ‘*quiero llegar a un lugar*’ (se acompaña con la guitarra) ¿es un poco alto para ti?
- 248.M: mh mh no
- 249.C: ‘*quiero llegar*’

- 250.M: *‘quiero llegar a un lugar esta lugar está muy lejos’*
- 251.C: a ver ¿empezamos otra vez? *‘quiero*
- 252.M,C: *llegar a un lugar ese lugar está muy lejos pero muy cerca*
- 253.M: *con la paciencia*
- 254.C: *pero muy cerca con la paciencia*
- 255.M: *ésta es mi vida pero es mi vida’* (ríe) a ver este trocito de que *‘tengo un sueño*
- 256.C: sí
- 257.M: *terminar de estudiar y trabajar’*
- 258.C: bueno, yo aquí no he buscado nada
(voz fuerte del niño)
- 259.M: *‘pero hay circunstancias que no puedo dejar’*
- 260.C: de este trozo no he no he pensado nada ¿quieres que probemos el trozo del final con los mismos acordes?
- 261.G: (al hermano) ¡a que te echan!
- 262.M: ¿dónde la tercera?
- 263.C: sí, sería parecido al principio
- 264.M: sí vamos a ver a poner *‘ésta es mi vida’*
- 265.C,M: *‘ésta es mi vida pero es mi vida y’*
- 266.M: ¿qué es tengo que aguan tengo que aguantar?
- 267.C: sí
- 268.M: *‘ésta es la vida pero es mi’*
- 269.C: *‘ésta es la vida*
- 270.C,M: *pero es mi vida y tengo que aguantar*
- 271.C: *para*
- 272.M: *llegar’* no no tengo que parar aquí hasta las cuatro frases no tengo que parar, es como la otra ¿verdad?
- 273.C: sí
- 274.M: vale
- 275.C: lo que pasa es que es más larga esta tercera frase
- 276.M: a ver
- 277.C: *‘ésta es la vida*
- 278.C,M: *pero es mi vida y tengo que aguantar*

- 279.M: *para lle' otra vez*
- 280.T: ¡puta! (le grita a su hermana)
- 281.C,M: *'ésta es la vida pero es mi vida y tengo que aguantar* (siempre acompañadas a la guitarra por C.)
- 282.M: *para llegar'*
- 283.C: *'tengo que aguantar para llegar a un lugar*
- 284.M: *no para llegar* (parada con palmadas en las piernas) *a un lugar con la paciencia'*
- 285.C: vale, entonces sería, la parada sería aquí, me parece
- 286.T: ¡ahhhh!
- 287.C: ¿sí? ¿hacemos hasta ahí?
- 288.M: *'ésta es la vida*
- 289.C: (toca) *pero es mi vida y tengo que aguan'*
- 290.M: *'ésta es la vida*
- 291.C,M: *pero es mi vida y tengo que aguantar*
- 292.M: *para llegar*
- 293.C: *y tengo que aguantar*
- 294.M: *a un lugar con la paciencia'*
- 295.C: a ver (toca) *'ésta es la vida pero es mi vida y tengo que aguantar para llegar a un lugar con la paciencia'*
- 296.M: aquí has parado en la cuarta
- 297.C: sí, después de 'para llegar' para (toca)
- 298.M: ah
- 299.C: *'para llegar a un lugar*
- 300.M,C: *con la paciencia'* (p: 00:00:16)
- 301.G: Clara
- 302.C: ¿qué?
- 303.G: nada
- 304.M: nada
- 305.C: *'para llegar a un lugar con la paciencia'*
- 306.G: quiere que le anime que le ponga contento
- 307.M: ¿y tu madre?
- 308.D: yo no sé

- 309.M: su marido sabe que vive ahora
- 310.C: no sé
- 311.M: su marido
- 312.C: ah ah
- 313.M: eso de la Berta
- 314.G: ha llegao, ha picao aquí a la puerta de casa
- 315.C: adiós, vaya. me parece que ya tenemos este último trozo. mira. *‘ésta es la vida pero es mi vida y tengo que aguantar para llegar a un lugar con la paciencia’*
- 316.M,C: *para llegar a un lugar con la paciencia’*
- 317.D: pero tiene que ser un poco más larga ¿no?
- 318.C: ¿lo ves bien?
- 319.M: sí la
- 320.C: bueno, falta el trozo de en medio
- 321.M: (ríe)
- 322.C: pero
- 323.M: *‘tengooo un sueño’* (ríe)
- 324.C: es que para el trozo de en medio no he buscado nada entonces si quieres lo cantamos y ya ya me lo llevaré yo para buscar algo a ver qué puede quedar bien. pero hasta aquí, ¿estarías de acuerdo? cómo suena ¿te parece bien?
- 325.M: pssí
- 326.C: ¿sí?
- 327.M: pero no tengo ninguna otra idea ¿sabes? de
- 328.C: ya ya
- 329.M: te dije el otro día porque no oía la música y todavía no oigo porque no hay radio
- 330.C: ya, pero tiene que ser algo que te guste a tí, es una melodía que tú la sacaste, te salió a ti cantarla y yo la he cogido ¿te acuerdas el otro día que hacías *‘taratatataratata’* y entonces yo he buscado algo que le quede bien (p: 00:00:05)
- 331.M: mh mh, vale
- 332.C: (a los niños) tenéis que estar calladitos ¿eh?
- 333.D: ya

- 334.C: entonces el trozo de en medio ¿cómo lo harías?
- 335.M: *'tengo un sueño'* *'tengo un sueño'* creo que tiene que ser el mismo ritmo
- 336.C: no tiene por qué, puede cambiar todo lo que quieras, porque la primera, la primera y la última parte la haremos las hemos hecho iguales, entonces la de en medio puedes hacerla todo lo diferente que quieras (p: 00:00:06)
- 337.M: no tengo ninguna idea
- 338.C: yo tampoco (p: 00:00:08)
- 339.G: ¿tú dónde trabajas haciendo la música?
- 340.C: aquí
- 341.G: ¿y ya está?
- 342.C: estoy de prácticas (p: 00:00:06)
- 343.M: no tengo idea ahora (ríe)
- 344.C: sí, yo tampoco
- 345.M: pues quizás con el tiempo
- 346.C: sí, dejamos este trozo de en medio
- 347.M: sí
- 348.C: y ya lo retocaremos
- 349.M: y la voz ¿se grabó bien?
- 350.C: sí
- 351.M: porque hablamos flojito
- 352.C: sí, pero se graba muy bien, está muy cerca el micrófono
- 353.M: mh mh
- 354.C: vale pues. he traído un par de canciones que quería que oyeras a ver qué te parecen
- 355.M: quiero tocarla
- 356.C: ¿quieres tocar la guitarra?
- 357.M: (ríe)
- 358.C: ¿sí? adelante
- 359.M: mh a ver, primero ¿cómo tengo que coger? ¿así? por así no, ¿así?
- 360.C: sí, sí
- 361.M: no (toca)

- 362.C: a ver, sí, mejor que la cruces, entonces ¿ves?
- 363.M: ah ah ¿puedes enseñarme un trocito muy fácil muy fácil?
- 364.C: ¿enseñarte?
- 365.M: sí
- 366.C: puedo enseñarte alguna posición de dedos
- 367.M: sí
- 368.C: de esta canción
- 369.M: lleva seis
- 370.C: de tu canción
- 371.M: ¿dónde está?
- 372.C: mira, ahh
- 373.M: ¿el tercero?
- 374.C: a ver que me acuerde ¿eh?
- 375.M: (ríe)
- 376.C: (prueba)
- 377.M: ¿te molesto?
- 378.C: (prueba) vale, mira
- 379.M: el tercero
- 380.C: eh
- 381.M: ¿aquí?
- 382.C: aquí éste es el primer acorde, tienes que pisar
- 383.M: a ver en en el primer dedo en la tercera
- 384.C: sí primer
- 385.M: y el segundo en la primera, el tercero en la tercera ¿verdad? así
- 386.C: el primer dedo en la tercera, el segundo en la primera y el tercero
- 387.M: en la segunda, vale
- 388.C: sí y ahora si quieres tocar verás que suena
- 389.M: (prueba)
- 390.C: bueno, eso que he hecho yo es un poco rebuscado, pero
- 391.M: (prueba)
- 392.C: (ríe)
- 393.M: (prueba)
- 394.C: vale

- 395.M: no sé si sabes un trocito muy muy fácil para si un día cojo la guitarra puedo tocar algo que es ordenada ¿de qué tú sabes tocar? del piano puedo decir, si tenemos piano puedo decir de Beethoven o de algo ¿sabes? ‘de de de de de’ (cantando)
- 396.C: sí, ¿conoces la canción de ‘La cucaracha’?
- 397.M: pues de guitarra a mí me gusta oír, quizás lo oía pero no sé de quién
- 398.C: ‘la cucaracha la cucaracha
- 399.M: tenía un amigo
- 400.C: *ya no puede caminar*
- 401.M: sí
- 402.C: *porque no tiene porque le falta*’ a ver si me acuerdo
- 403.M: ¿es fácil?
- 404.C: ‘las dos patitas de atrás’ sí, sólo hay dos acordes (coge la guitarra)
- 405.M: ¿te quieres sentar?
- 406.C: no ‘*ya no puede caminar*
- 407.M: mira las tres siguientes
- 408.C: *porque le falta las dos patitas de atrás*’ es el que te he enseñado
- 409.M: y las tres siguientes
- 410.C: sí
- 411.M: pero pero tú tocas así
- 412.C: sí, ¿te gusta así? ‘nanananananana (acompañándose con la guitarra) nananananananananananananananaan’ ‘nanananananana’
- 413.M: ¿cuándo cambias esto el dedo?
- 414.C: *nanananananana*
- 415.M: primera, cántala cántala
- 416.C: ‘*la cucaracha la cucaracha ya no puede caminar porque no tiene porque le faltan las dos patitas de atrás*’
- 417.M: pero, sin cantar sin cantar, toca ahora para ver la diferencia, sin cantar
- 418.C: (toca)
- 419.M: ¿y la otra?
- 420.C: (toca)
- 421.M: ¿ésta es más finita?
- 422.C: no la mano siempre es la misma

- 423.M: no, la, quien oye
(ha entrado una de les treballadores socials y se sienta con el niño)
- 424.C: el acorde ¿te suena diferente? la voz,
'nanananananananaanananannaanananan' bueno, suena
diferente
- 425.M: sí
- 426.C: pero son los acordes de tu canción ¿eh también?
- 427.M: la tercera y la así
- 428.C: primera
- 429.M: a ver a así
- 430.C: sí
- 431.Tr: ssssssssssssh
- 432.C: entonces la mano derecha si quieres
- 433.M: mh, así me encuentro bien (pone los dedos y C. toca con la mano
derecha)
- 434.C: ¿sí?, vale
- 435.M,C: '*la cucaracha la cucaracha ya no puede caminar*'
- 436.M: (ríe)
- 437.C: '*caminar*'
- 438.M: (ríe) sí
- 439.C: '*caminar*'
- 440.M: (ríe)
- 441.C: '*porque no tiene porque le faltan las dos patitas de a*
- 442.M: (ríe)
- 443.C: *trás*'
- 444.M: ¡Dios mío!
- 445.C: (ríe)
- 446.M: pero cuesta ¿eh?
- 447.C: sí
- 448.M: cuesta de cambiar a ver a ver, sin tocar a ver, así
- 449.C: ese es el que hacemos el segundo ¿no?
- 450.M: sí
- 451.C: vale

- 452.M: y la otra así, si si quiero cambiar rápido me voy a hacer así así así
- 453.C: sí es más separado de aquí, el tercer dedo va aquí
- 454.M: ala, ¡pero cuesta para cambiar!
- 455.C: pero estos acordes
- 456.M: me voy a (ríe)
- 457.C: claro
- 458.M: déjame buscar el segundo, cuando voy a cantar delante de la gente
- 459.C: (ríe)
- 460.M: déjame buscar el segundo
- 461.C: ¡un momento!
- 462.Tr: (ríe)
- 463.C: (ríe)
- 464.M: *nananana* (toca con la mano derecha)
- 465.C: más despacio, para empezar puede ser simplemente así
- 466.M: (toca 00:00:16)
- 467.C: ¿conoces? no la conocerás, la canción del 'Uno de enero, dos de febrero', los acordes son más fáciles. (acompañándose con la guitarra) *'uno de enero dos de febrero tres de marzo cuatro de abril'*, es más fácil ésta
- 468.M: ¿a ver a ver?
- 469.C: *'uno de enero'* éste ya lo conoces *'uno de enero dos de febrero tres de marzo cuatro de abril cinco de mayo seis de junio siete de julio San Fermín a Pamplona hemos de ir con una media con una media a Pamplona hemos de ir con una media y un calcetín'* ésta es más fácil
- 470.Tr: ssssssssssssh
- 471.C: ¿quieres probar?
- 472.M: creo que me voy a dejar este tema de tocar a ver
- 473.C: sí estos son los que (p: 00:00:05)
- 474.M: *'uno de en'* ¿cuál es el primero? *'uno de ener*
- 475.C: *uno de en uno de enero*
- 476.M,C: *dos de febrero tres de marzo cuatro de abril*
- 477.C: *cuatro de a'*
- 478.M: ¿dónde dónde? dime dónde

- 479.C: hasta aquí
- 480.M: el cuatro
- 481.C: y estos
- 482.M: así los dos ¿a a ver?
- 483.C: aquí
- 484.M: vale, los dos aquí en medio
- 485.C: a ver si me acuerdo
- 486.M: pues nunca enseñaste a alguien ahora tú vas a acostumbrarte
- 487.C: (ríe)
- 488.M: ¿se ha ido?
- 489.C: ‘rarararararrararararrarar’ mira éste baja y estos suben, estás aquí
- 490.M: sí
- 491.C: éste baja
- 492.M: baja un fondo
- 493.C: y éstos
- 494.M: suben
- 495.C: más tarde
- 496.M: sí
- 497.C: más tarde (p: 00:00:07)
- (gritos del niño)
- 498.Tr: ssssssssh
- 499.M: ¿así?
- 500.C: eh
- 501.M: ¿no? el tres
- 502.C: ¿no era al revés?
- 503.M: ¿así?
- 504.C: sí
- 505.M: quizás descubrir algo (ríe) ‘uno de enero dos de febrero
- 506.C,M: uno de enero dos de febrero tres de marzo cuatro de a
- 507.M: bril’, a ver
- 508.C: sí
- 509.M: estaba alta ¿verdad?
- 510.C: sí

- 511.M: me voy a bajar
- 512.C: los dos
- 513.M: 'abril
- 514.C,M: *cinco de mayo seis de junio siete de julio San Fermín*' (siempre acompañando M. a la guitarra)
- 515.M: otra vez
(mucho ruido de los niños de fondo)
- 516.C,M: 'uno de enero dos de febrero tres de marzo cuatro de a
- 517.M: de a de a
- 518.C,M: uno de enero dos de febrero tres de marzo cuatro de de a
- 519.M: de abril (ríe)
- 520.C,M: *cinco de mayo seis de junio siete de julio San Fermín*' (repite con insistencia el último acorde, a modo de final) (ríen)
- 521.M: (ríe)
- 522.C: vale, éstas son fáciles
- 523.M: oy
- 524.C: ¿no?
- 525.M: sssí, pero es la primera vez, si me la dejas yo me voy a tocar
- 526.C: te la puedes llevar
- 527.M: sssí
- 528.C: sí la podría dejar aquí, lo que pasa es que
- 529.M: sss
- 530.C: pero te la puedo dejar
- 531.M: tú déjala aquí
- 532.C: en tu habitación
- 533.M: en el despacho
- 534.C: mh mh
- 535.M: y si yo veo que no hay nadie aquí puedo tocar
- 536.C: vale, o te la llevas a tu habitación
- 537.M: sí
- 538.C: ¿vale?
- 539.M: sí
- 540.C: y te dibujaré los dedos

- 541.M: sí
- 542.C: y te traeré canciones
- 543.M: ¿sabes el sexto así?
- 544.C: sí te traeré
- 545.M: sí
- 546.C: más canciones, vale. ¿quieres oír esas canciones que te he traído?
- 547.M: sí
- 548.C: es para que me des tu opinión, no es para hacer nada especial. es que (p: 00:00:07) de todas maneras me gustaría que me siguieras pasando canciones
- 549.M: ¿de quién?
- 550.C: tuyas
- 551.M: ¿mías?
- 552.C: sí, de CD's que tengas
- 553.M: ¿te han gustado?
- 554.C: para usarlas, claro
- 555.M: pero tú has oído la una
- 556.C: ya, pero ¿no tienes más, no tienes más (gritos del niño) CD's?
- 557.Tr: no cridis Tomás
- 558.M: sí tengo, pero ¿qué tipo? eso que te he dado tengo otras pero no me recuerdo ahora qué me gusta y qué no me gusta, hace tiempo que lo escuché, tú has oído una ¿no?
- 559.C: he oído una sí
- 560.M: ¿te ha gustado?
- 561.C: sí, es para usarlas contigo
- 562.Tr: has d'estar aquí calladet
- 563.M: diferentes
- 564.C: sí
- 565.M: diferentes que las otras porque tú no oías la música oriental
- 566.C: sí
- 567.M: si quieres yo llevaré este tuya
- 568.C: éste
- 569.M: ¿no?

- 570.C: sí
- 571.M: ¿grabadas?
- 572.C: esto es mío el original
- 573.M: ah, vale
- 574.C: a ver qué te parece
- 575.M: sí
- (gritos del niño)
- 576.Tr: sssssssssh
- 577.M: y la otra música ¿no has traído? el CD mío
- 578.C: no, porque sólo tengo esa, sólo tengo esa
- 579.M: pero ¿tú lo vas a traerlo no? los otros la música que te dejaron
- 580.C: ¿las de las demás?
- 581.M: mh
- 582.C: sí sí tengo pero yo me refiero a música que a ti te gusta
- 583.M: sí, digo si puedes llevar la música mía porque esa tiene radio y ahora puedo escuchar. pues ahora no funciona el CD hace poco se ha estropeado, pero ahora tiene radio, puedo escucharla
- 584.C: ¿éste de aquí?
- 585.M: no, este no el de la habitación
- 586.C: vale (p: 00:00:05)
- 587.M: deja la guitarra la Mónica puedes tocar tú (le dice a la trabajadora social)
- 588.Tr: quèèè?
- 589.C: le voy a dejar la guitarra para que
- 590.Tr: què bé
- 591.C: la toque ella. bueno, a ver qué te parece, me interesa mucho tu opinión
- 592.M: (ríe) porque siempre digo filosofías ¿no?
- (audición: Sting, Desert rose, 00:04:46)
- (p: 00:00:11) ¿es tuya?
- 593.C: sí
- 594.M: (p: 00:00:20) Cheb Mami ¿no?
- 595.C: ya (ríe)
- 596.M: Cheb Mami ¿sabes qué dice?

(se va la treballadora social)

(final de la audició)

¿dónde lo encontraste esta música? (ríe)

597.C: éste

598.M: hacía mucho tiempo que no lo oía

599.C: esto, bueno ahora me contarás tú, esto es un cantante

600.M: sssí

601.C: mi cantante preferido que es Sting

602.M: pero hay dos ¿no?

603.C: sí, entonces es una canción

604.M: primero en oriental, yo lo conozco es argelino

605.C: mh

606.M: pero el segundo ¿quién es?

607.C: es Sting

608.M: ¿Sting?

609.C: Sting

610.M: ¿se llama?

611.C: sí sí se llama así

612.M: él se llama así

613.C: es un cantante

614.M: ¿de qué idioma?

615.C: es inglés cantaba

616.M: cantaba en inglés pero encontraba que es

617.C: es inglés y el otro día, la última canción que te puse cuando acabó la imaginación aquello que estabas con los ojos cerrados

618.G: Tomás, Tomás

619.M: ¿quién? ah lo del cuando estábamos yo sola

620.C: sí

621.M: ¿estaba yo sola?

622.C: la última canción que te puse

623.M: mh mh

624.C: antes de entrar en la habitación también es de él

625.M: mh

- 626.C: pero sólo tiene estas dos así orientales, lo demás es muy occidental
- 627.M: sí sí
- 628.C: pero es es mi cantante favorito entonces yo bueno, te he querido traer esto
- 629.M: sí, en el aquel tiempo cuando me la pusiste yo bailaba me imaginaba que estaba bailando
- 630.C: cuando la imaginación
- 631.M: sí, pero baile ¿sabes? un poco, hay un tipo de baile ¿sabes? que bailas con así y giras y así, cosas así
- 632.C: mh
- 633.M: no es baile oriental no es baile de (ríe)
- 634.C: sí
- 635.M: de discoteca ni nada, es un baile como yoga
- 636.C: mh, pues la pondré ahora después, después de lo que te voy a poner
- 637.M: ah ah
- 638.C: y bailas, si quieres
- 639.M: (ríe)
- 640.C: ¿sí? es que tenía pensado ponerte algo para que te movieras
- 641.M: (ríe)
- 642.C: pero, si te gusta esa te pongo esa, lo que pasa es que no, creo que no la he traído, no, no la he traído. otro día la pongo
- 643.M: mh
- 644.C: para que bailes
- 645.M: mh mh, bueno
- 646.C: yo también bailaré
- 647.M: (ríe)
- 648.C: y ésta también quería que la oyeras (aclara la voz) ¿entendías el idioma?
- 649.M: ¿el español?
- 650.C: no, lo que cantaban ellos
- 651.M: en oriental sí, pero el otro no
- 652.C: ¿y qué decía?
- 653.M: decía que hace tiempo que estaba buscando a ti

- 654.C: (aclara la voz)
- 655.M: sí sabes que no cantaba tanto el otro era el que cantaba mucho
- 656.C: mh
- 657.M: mucho tiempo y así es argelino es un poco
- 658.C: ¿lo conoces?
- 659.M: sí
- 660.C: al cantante
- 661.M: es muy famoso, es muy famoso
- 662.C: y ¿conocías ya la canción?
- 663.M: bueno, tanto no, por eso este tipo de este tipo es un cantante su tipo de canción se llama rai e es como el hard el rock ¿sabes? cosas
- 664.C: mh
- 665.M: allí también hay este tipo se llama rai, no es clásico, pero la mayoría que lo oyen son chicos em e hay chicas también que lo oyen pero la mayoría la mayoría son chicos
- 666.C: mh
- 667.M: y siempre tú vas a oír Cheb como Cheb Hale que dice '*Aisha écoute moi*' ¿no?
- 668.C: mh mh
- 669.M: '*Aisha Aisha écoute moi*' es que cantaba Aisha cantaba en francés, todos empiezan a decir Cheb y luego dicen su nombre, cuando tú oyes un canción un cantante n. empieza con Cheb
- 670.C: mh
- 671.M: Cheb se llama joven joven, Cheb es tiene que cantar este tipo de rai
- 672.C: mh mh
- 673.M: pues entonces tengo que decir mis mis hermanos que lo oían tanto y entonces yo oía también
- 674.C: mh
- 675.M: por eso, pero las mujeres, las chicas oyen la música de oriental de eso de cómo el otro día que
- 676.C: más clásico
- 677.M: más clásica de bailar así esas cosas
- 678.C: sí

- 679.M: de Líbano de Egiptio
- 680.C: mh
- 681.M: Egipto y esto
- 682.C: sí, más más tradicional
- 683.M: sí, para que haces una idea
- 684.C: sí
- 685.M: puedes otro día ir a otra casa o algo
- 686.C: mh mh
- 687.M: por lo menos ahora lo sabes
- 688.C: sí y ¿siempre son mujeres?
- 689.M: ¿quién?
- 690.C: las que cantan
- 691.M: no
- 692.C: o hay chicos
- 693.M: hay chicos
- 694.C: también
- 695.M: hay chicos, puedes decir que las chicas les gusta más de oír cantantes chicos
- 696.C: mh mh
- 697.M: pero en esta tipo de rai los chicos, la mayoría
- 698.C: claro
- 699.M: son chicos
- 700.C: mh mh
- 701.M: hablaban de cosas tristes a veces
- 702.C: pues esa canción se titula 'Rosa del desierto'
- 703.M: ¿ésta?
- 704.C: sí
- 705.M: ¿Rosa de Rosa desierto?
- 706.C: 'Rosa del desierto'
- 707.M: desierto
- 708.C: desierto es lo que hay en África éste
- 709.M: ¡ah Sahara!
- 710.C: sí desierto sin agua

- 711.M: mh le Sahara
- 712.C: y viene a decir pues
- 713.M: en inglés
- 714.C: sí, bueno no me acuerdo (p: 00:00:06)
- 715.M: cosas
- 716.C: ‘sueño con’
- 717.M: hablaba de chica
- 718.C: no em tú decías que la letra lo que tú has entendido es que ‘te buscaba’
- 719.M: sí
- 720.C: algo así y en inglés la letra dice que ‘sueña con la lluvia’
- 721.M: mh mh
- 722.C: porque está en el desierto
- 723.M: sí estaba buscando a la lluvia
- 724.C: sí
- 725.M: ¿qué quiere decir?
- 726.C: sí
- 727.M: (ríe) ¡creí que estaba buscando a una chica!
- 728.C: bueno
- 729.M: sí
- 730.C: son símbolos
- 731.M: sí
- 732.C: son símbolos y no me acuerdo
- 733.M: entonces, bueno se van el mismo en oriental y la otra en inglés
- 734.C: yo creo que sí
- 735.M: casi
- 736.C: yo creo que es lo mismo
- 737.M: no es otro tema
- 738.C: no no no, y tenía la letra original no en inglés, había un trocito así que ¿me has dicho que era oriental? argelino
- 739.M: argelino
- 740.C: un trocito en el original pero lo perdí, lo dejé y lo perdí

- 741.M: tengo su canción en original, pero te di el otro día, pero no sé si va o no, porque me dijiste que algunas canciones
- 742.C: no
- 743.M: no iban
- 744.C: mh
- 745.M: bueno
- 746.C: bueno. ¿te pongo otra?
- 747.M: mh mh
- 748.C: ¿y me das tu opinión también? ¿tienes prisa?
- 749.M: no
- 750.C: ¿tienes que hacer la tortilla?
- 751.M: no, no me toca hoy mmh a las cinco me voy a buscar a la Sara, tengo tiempo

(audición: Springsteen, Worlds apart, 00:03:14)

- 752.C: ¿y ésta?
- 753.M: es muy fuerte
- 754.C: sí, es es un roquero, americano
- 755.M: ¿cómo se llama este tipo?
- 756.C: Springsteen, Bruce Springsteen
- 757.M: el tipo de la música
- 758.C: él hace rock
- 759.M: mh mh
- 760.C: entonces tiene ésta así un poquito oriental
- 761.M: ¡tran tran!
- 762.C: oriental, sí, el trozo de en medio es rock, pero es curioso porque en su último disco ha hecho esta canción así un poco
- 763.M: hippie
- 764.C: un poco oriental
- 765.M: misterio (ríe)
- 766.C: diferente
- 767.M: ¿antes cantaba normal? cantaba tranquilo ¿o cómo?
- 768.C: no él hace rock normal, pero no con temas orientales
- 769.M: ah

- 770.C: por ejemplo
- 771.M: ¿ves? todo la todo ahora mezclan los orientales
- 772.C: mh
- 773.M: mezclan con la música europea moderna
- 774.C: sí
- 775.M: para dejarla más moderna y los europeos mezclan con la música oriental
- 776.C: sí
- 777.M: ahora todo está
- 778.C: no está mal ¿no?
- 779.M: no al contrario, quien no le gusta la música europea puede tiene oportunidad o quien no sabe la música europea tiene oportunidad de escucharla con la música oriental ¿sabes?
- 780.C: sí
- 781.M: y quien no sabe también eso todos los de mi país saben las canciones europea pero hay que europeos que no saben la música de mi país cómo se toca
- 782.C: sí
- 783.M: pero es muy difícil ahí, la la bandera
- 784.C: mh mh
- 785.M: es muy difícil, si lo oíste el otro día cómo se toca y esto
- 786.C: sí
- 787.M: es una oportunidad para conocer
- 788.C: sí
- 789.M: para descubrir
- 790.C: sí, yo es como lo he conocido, porque no llega, puedes
- 791.M: sí
- 792.C: puedes buscar en Internet
- 793.M: pues aquí ¿sabes? (ríe) es crees que, yo he buscado mucho la música de mi país pero encontraba cosas muy, soy de allí mismo y no me gusta ¿cómo puede gustar? (ríe)
- 794.C: mh
- 795.M: eso es lo que te di el otro día es de la Blanca lo llevó

- 796.C: mh
- 797.M: ahora tengo otras pero no lo oigo ¿sabes?
- 798.C: no te gusta
- 799.M: no no no hay no hace falta de repetir otra vez (ríe)
- 800.C: sí, bueno, pues quería que lo oyeras para que me dieras tu opinión. es que estos dos cantantes se escuchan muchísimo, son muy famosos, entonces si hacen este tipo de música de vez en cuando quiere decir que mucha gente lo va a oír
- 801.M: mh mh
- 802.C: está bien
- 803.M: mh
- 804.C: entonces ¿te apetece que te ponga una cosa? es muy sencillo, es para que hagas un movimiento con el cuerpo
- 805.M: mh mh
- 806.C: según según te inspire, no hace falta ni que te muevas mucho, solamente una figura, por ejemplo
- 807.M: ¿para bailar quieres decir? (ríe)
- 808.C: una figura, puede ser una figura (p: 00:00:07) no la pondré entera, es el tipo de música que te puse el otro día para relajarte. (p: 00:00:10) te puedes levantar, si quieres
- 809.M: mh mh
- 810.C: entonces, bueno, yo lo que te pediría es que hagas algún movimiento con el cuerpo o alguna figura
- 811.M: ¿con el cuerpo?
- 812.C: una figura puede ser, yo qué se
- 813.M: lo que me apetece
- 814.C: así o cualquier cosa que te haga sentir según te encuentras ahora, igual que con los instrumentos, pues con el cuerpo. mmh, te puedes sentir así o así (hace figuras con el cuerpo)
- 815.M: sí
- 816.C: no lo sé
- 817.M: figura o puedes seguir
- 818.C: sí, pero verás que es muy lento

(audició: Enya, Evening falls, 00:02:27) (con movimiento de las dos)

819.M: (p: 00:00:12) un poquito la voz ¿no? (sube el volumen)

820.C: ponlo como quieras

821.M: para quitar la vergüenza (ríe)

822.C: (ríe) (p: 00:00:13)

823.M: muy lenta

824.C: es muy lenta es sólo para hacer algún movimiento.

825.M: ¿no se mueve un poco?

826.C: no no se mueve más

(baja el volumen)

(final de la audición y el movimiento)

no es discoteca ni nada de eso. entonces te iba a poner otra. en realidad es para que hagas los movimientos que te salgan, pero yo había pensado con ésta tal como estás ahora

827.M: mh mh

828.C: y con ésta pensar en cómo te gustaría estar en un futuro (p: 00:00:15)

(audición: Enya: I want tomorrow, 00:02:51) (con movimiento de las dos)

es parecida, pero cambia un poco

¿mh? (baja el volumen)

(final de la audición y el movimiento)

pues ya está. otro día

829.M: ¿no vendrás el viernes?

830.C: no y mañana tampoco

831.M: ¿tienes el miércoles y el viernes no?

832.C: sí, pero esta semana yo ya sabía que el viernes no podía venir

833.M: hoy sí es miércoles

834.C: y lo había puesto solamente vosotras el jueves, pero tampoco porque mañana voy a Z., para esto que estoy haciendo

835.M: ¿lo haces allí?

836.C: lo estoy haciendo aquí entonces allí pues tengo que explicar

837.M: mmh ¿sabes lo que pasa? es diferente si tú estás practicando con muchas mujeres ¿no? más que con una

838.C: para mí es

- 839.M: igual
- 840.C: perfecto
- 841.M: ¿es mejor?
- 842.C: a mí me parece bien todo, sobre todo si
- 843.M: quizás con una es más concentrada
- 844.C: lo importante es que la persona esté interesada
- 845.M: mh mh, también
- 846.C: hombre, para mí está clarísimo, es que unas prácticas las personas no han pedido hacerlas
- 847.M: mh mh
- 848.C: vosotras no habéis pedido hacerlas
- 849.M: pero tampoco no rechazan
- 850.C: no
- 851.M: ellas
- 852.C: no pero claro no es una cosa que les vaya bien o les interese es normal, es normal
- 853.M: vale, entonces el miércoles ¿es el último día?
- 854.C: no
- 855.M: ah vale
- 856.C: no lo que pasa es que
- 857.M: ¿cuántos cuánto tiempo?
- 858.C: hasta mayo
- 859.M: tres meses, vale
- 860.C: ¿te parece bien?
- 861.M: sí
- 862.C: ¿es mucho es poco? (ríe)
- 863.M: no ¿sabes qué? no es que sea poco o mucho sí, depende también
- 864.C: mh mh
- 865.M: tú dices depende de si no interesa a la persona también depende de si me aburro por ejemplo, dos veces hicimos dos veces los primeros días hicimos de tocar es poco
- 866.C: sí
- 867.M: si hacemos una tercera vez yo voy a decir me aburro

- 868.C: claro
- 869.M: pero cada vez ahora hacemos cosas nuevas, me apetece, me refiero si repites las cosas
- 870.C: sí
- 871.M: me voy a aburrir, eso
- 872.C: es normal. yo el segundo día a lo mejor fue un fallo repetir lo de los instrumentos porque vino, vino Fátima, entonces
- 873.M: ¿quién, dónde, cuándo?
- 874.C: el segundo día que nos reunimos
- 875.M: ah ah sí
- 876.C: vino Fátima
- 877.M: entonces teníamos que repetir
- 878.C: un poco lo hice por ella, pero claro ya no lo hago
- 879.M: tardábamos pero bueno, no pasa nada
- 880.C: no lo hago
- 881.M: por lo menos probó, sí
- 882.C: sí, pero lo repetí precisamente porque ella vino pero yo tengo que pensar ahora en que eres tú la que vienes
- 883.M: ahora si vienes otra no vas a repetir
- 884.C: no
- 885.M: todo del principio
- 886.C: claro, por supuesto, entonces yo ahora solamente pensaré en qué cosas hago contigo, la canción, pues
- 887.M: yo expliqué, expliqué ayer qué hice el otro día
- 888.C: mh
- 889.M: bueno intento que ellas, pero por ejemplo Fátima trabaja por la noche y tiene que descansar
- 890.C: es que es normal, es que cada una tiene sus problemas
- 891.M: sí
- 892.C: normal, entonces este viernes yo no sé si ellas querrán venir, si no vienen
- 893.M: ¿por qué lo has puesto de este color?
- 894.C: porque

- 895.M: ¡quizás a ti te gusta el color! ¿no? (ríe)
- 896.C: sí, no, porque una vez al mes me pidió Elisa que nos viéramos madres e hijos
- 897.M: ah sí
- 898.C: hacer una sesión madres e hijos, pero yo no sé si ellas van a querer, no creo que vengan, entonces nos vemos
- 899.M: me parece que los niños
- 900.C: sí
- 901.M: pero no creo que, a ti te interesa hacer prácticas con las mujeres ¿no?
- 902.C: claro
- 903.M: porque tu carrera no sé, no es con los niños
- 904.C: no
- 905.M: con las mujeres
- 906.Tr.: ja esteu? venia aquí per no molestar
- 907.C: no, estem aquí parlant d'això.
- 908.M: vale
- 909.C: no sé si lo querrán hacer
- 910.M: ya lo veremos
- 911.C: y si no yo me veo contigo este día
- 912.M: puedes si estoy
- 913.C: sí
- 914.M: no sé qué pasará
- 915.C: mh
- 916.M: pero bueno si también están los niños podemos llamarlos para un día
- 917.C: sí, pero si pasa como
- 918.M: yo creo que sí, por eso los niños no han ido al cole, no sé en este tiempo si hay o no
- 919.C: ya, sí sí es para madres e hijos, pero claro los niños solos no, tienen que estar las madres
- 920.M: sí
- 921.C: es mejor para ellos y para ellas, pero no creo que vengan
- 922.M: el día dos de abril
- 923.C: sí

- 924.M: no de venir de nada
- 925.C: no, yo vendré aquí el miércoles que viene contigo y seguimos con las cosas
- 926.M: vale ¿la guitarra tú vas a dejarla?
- 927.C: sí
- 928.M: vale (contenta)
- 929.C: ¿quieres? ah lo que pasa es que
- 930.M: tienes que llevarla
- 931.C: claro hay un problema si quiero mirar acordes y todo eso
- 932.M: ah, bueno si tú vas a ir a Z.
- 933.C: la dejo esta semana y luego me la llevo, porque el trozo central de la canción está parado, depende de cómo lo quieras tú cantar y yo no voy a buscarlo, prefiero que lo saques tú
- 934.M: ay
- 935.C: no, pero no con la guitarra, cantando ¿entiendes?
- 936.M: vale
- 937.C: con la guitarra yo lo hago si tú tienes una melodía
- 938.M: mh mh
- 939.C: como hicimos el otro día yo los acordes los he hecho porque porque había una melodía que tú cantabas (guarda la guitarra)

R: Rosa, hija de una de las mujeres acogidas en la casa; **B:** Berta, una de las mujeres acogidas en la casa

6ª Sesión (31-3-2004, miércoles) (duración: 01:01:53)

- 1.C: eee una de las cosas bueno era enseñarle lo que llevo hecho
2.M: el dibujo
3.C: a mi profesora, bueno, no lo que voy haciendo todas las sesiones
4.M: cosas
5.C: luego
6.M: la grabación
7.C: tus grabaciones, sí
8.M: y cómo ¿le gustó?
9.C: no me lo ha dicho
10.M: la música
11.C: dice que se oye muy bien
12.M: mh
13.C: le di la de cuando estabas tendida en el sofá
14.M: mh mh
15.C: que esa sesión me gusta mucho a mí y la siguiente cuando empezamos a escribir la canción
16.M: ah
17.C: ¿te acuerdas?
18.M: mh
19.C: esas dos, no no me ha dicho nada de momento
20.M: ahora no va a decir nada sí
21.C: seguro que le gusta y luego el sábado (aclara la voz) tenía una cosa muy muy
22.M: especial
23.C: importante
24.M: mh
25.C: sí, porque no lo había hecho nunca, en donde estudio y es que expliqué

- 26.M: mh
- 27.C: una serie de cosas que estoy estudiando sobre mujeres maltratadas
- 28.M: ¿es algo raro allí?
- 29.C: sí, es raro
- 30.M: normalmente las otras, tus compañeros ¿dónde van normalmente?
¿con los niños no con las mujeres?
- 31.C: sí y con gente mayores
- 32.M: con gente
- 33.C: y con adultos no, niños y con gente mayor
- 34.M: ah
- 35.C: entonces a mí me dieron
- 36.M: pero en sitios abiertos, no son como las casas de acogida, por ejemplo
- 37.C: en colegios, por ejemplo
- 38.M: ah
- 39.C: o en asilos, aquí en S. hay un asilo, allí donde
- 40.M: asilo de qué, qué es asilo
- 41.C: asilo de ancianos, gente mayor
- 42.M: ah
- 43.C: con problemas de memoria
- 44.M: ah
- 45.C: alzheimer
- 46.M: sí
- 47.C: entonces el el sábado ee, nos dieron un cuarto de hora a muchas
personas
- 48.M: mh mh
- 49.C: para que cada uno explicáramos
- 50.M: explica lo que
- 51.C: sí y no, yo no hablé de las sesiones, pero cosas que que he ido
buscando sobre mujeres maltratadas y
- 52.M: es algo más importante
- 53.C: cosas

- 54.M: porque la musicoterap ¿sabes qué? me parece el viernes no sé, antes de ayer había un programa de la que la los adultos bueno gente hijos que maltratan a sus padres (juega con el micrófono)
- 55.C: sí
- 56.M: y una una chica que tomaba droga y pastillas y esto
- 57.C: mh
- 58.M: e (aclara la voz) sabes que ellos no demuestran sus caras
- 59.C: mh mh
- 60.M: no enseñan sus caras
- 61.C: sí, está prohibido
- 62.M: entonces estaba explicando e dice ahora voy estoy haciendo musicoterapia
- 63.C: ¿sí?
- 64.M: voy a musicoterapia, ahora estoy estoy mejor
- 65.C: vaya
- 66.M: pues hay en aquello yo me recuerdo digo (ríe)
- 67.C: está bien
- 68.M: es es importante para educar la
- 69.C: sí, bueno
- 70.M: la persona
- 71.C: la sensibilidad em, yo es que, bueno, esto lo quería dejar para el final de la sesión, pero si quieres lo hablamos ahora
- 72.M: sí, como quieras
- 73.C: em, bueno, cosas que tú notes, alguna vez que hemos estado todas las mujeres
- 74.M: mh
- 75.C: ellas me preguntaban, bueno pero esta, esto más adelante ¿qué se nota y tal? como si estuvieran un poco
- 76.M: mh mh
- 77.C: a lo mejor con miedo ¿no?, entonces ahora que ya llevamos bastantes, pues no sé si tú notas que te sirve para algo
- 78.M: sí, ahora mira me gusta más
- 79.C: para alguna cosa

- 80.M: que antes sí
- 81.C: pero
- 82.M: en la reuni6n me preguntaron si te gusta si quieres seguir tú sola y digo dije sí
- 83.C: sí, pero mmm si hay alguna cosa
- 84.M: ¿que no me gusta cómo es?
- 85.C: concreta, no que sí, pero que tú notes que te va bien, pues que estás más
- 86.M: ah, más cómoda
- 87.C: algo ¿no? o que tienes más ganas de hacer algo o cualquier cosa, porque claro yo, todo esto intento
- 88.M: mh mh
- 89.C: que vaya por un sitio, pero a lo mejor no lo sé
- 90.M: sí ¿sabes qué? a a mí me gusta de no sé, me parece que tú acabarás en mayo ¿no?
- 91.C: sí
- 92.M: mh, si queda bien, si queda mejor si por ejemplo tú vas y me dejas recuerdo para mí, para si un día tenía musicoterapia ahora recuerdo qué cosa me voy a recordar, por ejemplo la guitarra, te tengo
- 93.C: mh mh
- 94.M: que aprender algo para tocar
- 95.C: sí
- 96.M: si un día yo veo alguien que está tocando ¡ah sí! puedo tocar ¡ah sí! porque yo estaba en
- 97.C: mh
- 98.M: estaba haciendo musicoterapia y a ¿sabes?
- 99.C: sí
- 100.M: algo que me deja recordar
- 101.C: sí
- 102.M: si no con el tiempo
- 103.C: sí
- 104.M: eso es claro, con el tiempo voy a olvidar
- 105.C: sí

- 106.M: voy a decir no no ha servido de nada, mira, no recuerdo en aquel tiempo sí ha servido
- 107.C: mh
- 108.M: estaba, me dejaba más relajada algo así
- 109.C: sí
- 110.M: pero ¿me entiendes lo que te quiero decir?
- 111.C: a eso me refiero
- 112.M: deja que
- 113.C: sí
- 114.M: algo que ts recuerdo de algo
- 115.C: sí, entonces a lo mejor, más adelante, sabrás
- 116.M: sí
- 117.C: ¿no? y alguna cosa que tú notes que te gustaría, porque yo a veces te pregunto cosas, por ejemplo, cuando hicimos la canción
- 118.M: mh
- 119.C: pues te pregunté algo que tú quisieras hacer
- 120.M: mh mh mi planning
- 121.C: esas son cosas que se me ocurren, pero tú a lo mejor tienes algo que te gustaría hacer o mejorar y yo te puedo ayudar, por ejemplo decir pues sí, me noto que a lo mejor me siento un poco con timidez, por decir algo ¿no?
- 122.M: mh mh
- 123.C: o me gustaría sentirme con más energía, no lo sé, algo que tú notes que a lo mejor sí que te vendría bien, porque yo yo hago cosas imaginándome que te pueden venir bien, pero a lo mejor tú, puedes decirme mejor
- 124.M: pues de momento no tengo idea, de momento no tengo
- 125.C: bueno
- 126.M: algo para decir, pero con el tiempo (ríe)
- 127.C: vale o que te apeteciera por ejemplo hablar, pues me gustaría hablar de mi marido porque yo también soy psicóloga ¿no?
- 128.M: sí sí
- 129.C: yo no te voy a hacer preguntas

- 130.M: no, te entiendo
- 131.C: pero tú todo lo que me quieras contar yo encantada, porque a veces es difícil imaginar qué puedes querer ¿no?
- 132.M: sí esto
- 133.C: pero mmh
- 134.M: de momento, bueno qué te digo, por ejemplo qué pasó hoy puedo decir las cosas que parece que son más cerca de que pasa, mmmh, (ríe) por ejemplo hoy soy un poquito nerviosa porque me mi tío me llamó hizo un negocio de locutorio con mi hermano en V., ahora dijo que me llamó para trabajar allí, dice de traer una persona que no conocemos es mejor de traer, porque ts dice que soy inteligente y esas cosas, bueno (toca el micrófono), además tú tú es mejor que otro y dije que no, ellos no aceptan que una chica, ¿sabes? es otra cultura de que la chica vive sola en otro sitio
- 135.C: si tú ahora volvieras allí mh
- 136.M: ellos se imaginan que un día me voy a ¡ay yo lo toco! (el micrófono) (ríe)
- 137.C: (ríe)
- 138.M: (toca el micrófono) ellos imaginan que ts que un día me voy estoy aquí de momento y luego volveré
- 139.C: vas a volver
- 140.M: con ellos
- 141.C: mh
- 142.M: yo digo, vale después, luego, pero en mi dentro
- 143.C: tú sabes que no
- 144.M: yo no quiero volver
- 145.C: mh
- 146.M: además del tema, él claro va a preguntarme ¿por qué no quieres trabajar ahora? me voy a decir y dije que mira, mi hermano no tiene un trabajo fijo e dos meses tres meses trabaja no sé, en campo en Ayuntamiento en un sitio y luego luego va a
- 147.C: no hay nada
- 148.M: acabará

- 149.C: mh
- 150.M: trabajo dónde va ¿dónde irá? irá al locutorio y claro va a echarme porque claro, es el hombre y yo soy la mujer eso es muy claro
- 151.C: mh
- 152.M: pero así, entonces, además no yo no tengo papeles, permiso de trabajo, mmh, si me voy a buscar no voy a encontrarlo más fácil, aquí por lo menos ahora un año que estoy estudiando, estoy sufriendo (ríe)
- 153.C: mh
- 154.M: me estoy esperando y encuentro trabajo pero no quería porque me aconsejan no, no tienes que dejar el curso porque es mejor de encontrar trabajo con nuestro ayuda con confianza más e
- 155.C: mh
- 156.M: es así ¿sabes? ellos saben que no tengo experiencia, por ejemplo si alguien una persona me pregunta ¿tienes experiencia? yo digo sí, de la limpieza por ejemplo, yo digo ay sí experiencia. yo sé limpiar
- 157.C: mh
- 158.M: pero, pero de verdad no tengo confianza, a mi casa aquí yo estoy limpiando, pero no en otra casa no sé, con otra manera qué quiero decir, por ejemplo, si, si esa la directora la responsable de R., por ejemplo una persona, mira ahora entro en un sitio
- 159.C: voy a cerrar la puerta
- 160.M: sí. (p: 00:00:11) lo que quiero decir que ella dice es mejor de quedar con nosotras para que porque hay una posibilidad de arreglar los papeles, por eso yo digo, ahora él me llama, cada vez cada vez, me da cómo digo, me da la presión
- 161.C: mh
- 162.M: de de aceptar de irme y sabes que si yo voy no tengo derecho de volver aquí a la casa ese derecho es así
- 163.C: él lo debe saber
- 164.M: pues
- 165.C: también ¿no?, bueno o
- 166.M: a él le da igual
- 167.C: es igual

- 168.M: ¿qué vas a hacer allí?
- 169.C: sí
- 170.M: un día tú vendrás ¿no?
- 171.C: mh
- 172.M: entonces ahora ¿tú por qué estás allí? ¿para buscar para trabajar? mira, hace tiempo que estás buscando, ahora que tienes y cerca de tu familia ¿qué quieres más?
- 173.C: mh sí
- 174.M: pero
- 175.C: no sabe que tú sabes más cosas
- 176.M: y digo yo digo yo quiero aprender además muchas cosas yo ahora yo sé más cosas mejor que antes además quiero así, lejos de la familia tú comprendes muchas cosas, sufres tú sola mejor que cada vez ay tú pides cosas a tu familia
- 177.C: mh
- 178.M: ppps
- 179.C: bueno y cuando escribíamos la canción ya me dijiste que te puede costar más más tiempo
- 180.M: sí
- 181.C: conseguir todo lo que quieres pero yo creo que merece mucho la pena porque aquí puedes conseguir muchas cosas
- 182.M: pero ¿cómo?
- 183.C: a lo mejor es más difícil, con el tiempo
- 184.M: por ejemplo, quiero estudiar, pero cómo
- 185.C: con el tiempo
- 186.M: psss
- 187.C: bueno, poquito a poco
- 188.M: hay gente, que dice tú vete a la asistente social del Ayuntamiento ahí pueden por ejemplo darte ayudarte darte una beca una ayuda, pero ahora me voy a cobrar la beca ayuda familiar del JH aquí a la casa me ayudan pero no sé dicen hay gente que dice no tengo el derecho porque no tengo permiso de trabajo, no puedo, pero
- 189.C: mh

- 190.M: bueno ellos me ayuda aceptaron, entonces si me voy ¿sabes? es poco complicado digo es mejor de quedar un año más hasta que cojo, un año claro que cambiarán muchas cosas
- 191.C: sí, pero, yo también creo que merece la pena
- 192.M: sí ¿no?
- 193.C: mh
- 194.M: ahora pps ts
- 195.C: y más con las cosas que te apetecería hacer y vale la pena mirar con años por delante cuando empiezas a hacer algo
- 196.M: tengo miedo si después de un año no sé quizá ahora tengo mucho mucho gana de tra de estudiar porque yo bueno era inteligente en el cole, ahora todavía tengo esta gana, pero tengo miedo de de (ríe)
- 197.C: que ya no que algún día no
- 198.M: sí
- 199.C: tengas las ganas
- 200.M: pues no lo sé
- 201.C: hay muchas maneras de estudiar, yo estudié psicología a distancia, no iba a la universidad, estudiaba en casa
- 202.M: mh mh
- 203.C: y hay unos exámenes
- 204.M: pero ¿puedes traba?
- 205.C: puedes trabajar a la vez sí
- 206.M: ¿cuántos años?
- 207.C: no hace falta que vayas. cinco, pero ahora son cuatro
- 208.M: pero la idioma tienes que dominarla muy muy bien
- 209.C: español
- 210.M: sí pero hay por ejemplo hay vocabularios que son tan difícil pero
- 211.C: bueno
- 212.M: con diccionario, claro
- 213.C: poquito a poco, pero me refiero que estamos en Cataluña y el catalán lo piden, pero yo estudié en castellano
- 214.M: ¿sí?

- 215.C: en una universidad a distancia, que es en castellano. hay cosas existen cosas
- 216.M: y es tu carrera ¿no?
- 217.C: sí
- 218.M: pero por ejemplo, ¿dónde puedes trabajar? todavía no está claro no, la musicoterapia es muy raro donde lo oímos
- 219.C: bueno, pero, por ejemplo aquí me han contratado
- 220.M: mh
- 221.C: para hacer un
- 222.M: ah
- 223.C: un servicio de emergencias con mujeres
- 224.M: mh ¿han contratado?
- 225.C: sí me han contratado
- 226.M: ¿aquí a la casa?
- 227.C: sí
- 228.M: pero mira ellas saben que la la gente no no intere (ríe)
- 229.C: no, fuera de la casa
- 230.M: ah
- 231.C: para mujeres, por ejemplo, cuando tú te fuiste de tu casa
- 232.M: ah ah
- 233.C: yo no sé tu caso
- 234.M: mh
- 235.C: pues la mujer va a la D., por ejemplo
- 236.M: ah ah
- 237.C: entonces en ese momento necesita a alguien que la escuche
- 238.M: sss
- 239.C: entonces me han contratado para hacer eso
- 240.M: ah como psicóloga ah
- 241.C: psicóloga
- 242.M: es un poco lejos de la música, sí
- 243.C: sí, a parte
- 244.M: como psicóloga sí
- 245.C: como psicóloga y con la música yo podría dar clases de música y

- 246.M: ssí
- 247.C: pero bueno es poco a poco
- 248.M: con el tiempo
- 249.C: es poco a poco, una cosa que te guste y que te haga ilusión
- 250.M: ts es que ¿sabes también? tú viniste en un tiempo que este grupo estaba buscando piso buscando trabajo buscando hay antes, cuando yo vine estaba todo tranquilo ¿sabes? no buscaban ni nada un tiempo que
- 251.C: estabais más a lo mejor
- 252.M: sí
- 253.C: más unidas
- 254.M: sí, pero mira, porque llevan tanto tiempo ahora cada una una está cogiendo sus ropas a la casa la otra está buscando piso
- 255.C: mh
- 256.M: la otra, la Blanca por ejemplo está trabajando, algo así
- 257.C: sí, yo también me he dado cuenta y no quiero hablar de mí porque no se trata de eso
- 258.M: sí, sí
- 259.C: ¿no? pero yo creo que es mejor persona por persona más que en grupo
- 260.M: sí, te concentras más
- 261.C: y por vosotras porque a mí me parece que a ellas no les apetece contar según qué cosas
- 262.M: ps, da igual
- 263.C: porque
- 264.M: sí, pero
- 265.C: a lo mejor a ti no te importa pero yo creo que
- 266.M: la otra sí
- 267.C: sí
- 268.M: son discretas
- 269.C: yo creo que sí, entonces, si yo algún día hiciera algo sería una después de la otra
- 270.M: hombre puedes hacer por ejemplo un día colectiva con grupo y los días que tienes no sé tu programa, depende
- 271.C: sssí o no o simplemente siempre una

- 272.M: mh
- 273.C: una sola, porque no tiene sentido hacer algo, además es una cosa que no es sólo una diversión, es para conseguir
- 274.M: mh mh
- 275.C: algo ¿no?, entonces a lo mejor las personas piensan que es más una diversión, pero es algo bastante serio y claro, vosotras ya tenéis una psicóloga
- 276.M: mh mh
- 277.C: ¿entiendes? esto son unas prácticas, no, es diferente
- 278.M: mh mh
- 279.C: entonces, bueno, pero no
- 280.M: no, tranquila
- 281.C: no es por mí
- 282.M: a ver ¿esto qué es?
- 283.C: esto son las canciones que el otro día te enseñé, hay una
- 284.M: *'uno de enero'* (ríe) *'dos de febrero tres de marzo cuatro de abril'*, pero a ver LA MI ésta
- 285.C: vale
- 286.M: ¿qué has puesto?
- 287.C: sí, esto es para que te cueste menos saber cómo se llama cada posición
- 288.M: ah
- 289.C: eee esta posición, la de los tres dedos así se llama LA
- 290.M: dos dedos siguientes
- 291.C: los tres dedos
- 292.M: así, siguientes
- 293.C: sí, me parece éste que es abajo
- 294.M: el abajo ah
- 295.C: sí, aquí te lo he dibujado
- 296.M: sí
- 297.C: ¿ves? está el primero abajo y luego los dos arriba. éste se llama LA
- 298.M: LA
- 299.C: y el MI era cambiando al de al lado, bajas una cuerda
- 300.M: ts el primero en la tercera

- 301.C: sí
- 302.M: el segundo el segundo en la en la primera si recuerdo yo
- 303.C: hola (saluda a una de las chicas de la casa que quiere hacer musicoterapia)
- 304.R: que hola que hoy no hago musicoterapia
- 305.C: bueno
- 306.R: tenemos que
- 307.C: vale
- 308.R: ¿vale?
- 309.C: vale yo vendré el viernes, no haré sesión de madres e hijos el viernes
- 310.R: ¿no?
- 311.C: no, no me parece que tenga mucho sentido, entonces vendré igual para hacer sesión con M. y y si vosotros queréis hacer
- 312.R: yo sí que puedo
- 313.C: yo haré siempre lo haré siempre así
- 314.R: vale
- 315.C: porque además es que ya no me preparo las sesiones para, de otra manera, o sea
- 316.R: vale
- 317.C: si vienes bien y si no yo estaré
- 318.R: vale, adiós
- 319.C: hasta luego
- 320.M: adiós ¿puedes cerrar la puerta Rosa?
- 321.R: sí
- 322.C: bueno
- 323.M: ésta, a ver yo traigo para para hacer (saca la guitarra de la funda)
- 324.C: sí
- 325.M: así explica mejor (p: 00:00:05)
- 326.C: sí, porque no sé yo esto si te lo he escrito bien (p: 00:00:07)
- 327.B: tengo que hacer el comedor
- 328.M: ¿mh?
- 329.B: tengo que hacer el comedor
- 330.M: ¿a quién le toca?

- 331.B: yo (p: 00:00:05)
- 332.C: bueno, no sé si lo he dibujado bien
- 333.M: a ver es así, yo recuerdo yo
- 334.C: sí, pero, vale
- 335.M: mh mh (p: 00:00:10)
- 336.C: no, no está bien dibujado (coge la guitarra) (dibuja los acordes, 00:00:18)
- 337.M: ¿has traído la cinta o quieres escucharla más?
- 338.C: ¿cuál?
- 339.M: el mía
- 340.C: tus canciones
- 341.M: sí
- 342.C: sí, ¿me la me la quieres dejar tú?
- 343.M: yo digo si has acabado no sé (ríe) o si quieres escucharla más
- 344.C: sí sí sí, claro, mh mh esto ya te lo traeré bien escrito, ya te lo traeré bien escrito, pero bueno si quieres probamos, mira aquí hay una canción muy fácil es en catalán, se llama 'La lluna i la pruna'
- 345.M: mh mh
- 346.C: y es con el acorde de LA y el de MI
- 347.M: a ver LA LA es es ésta LA
- 348.C: sí, pero en ésta
- 349.M: aquí
- 350.C: en esta parte de aquí (p: 00:00:05)
- 351.M: ¿más cerquitos?
- 352.C: todo en el mismo
- 353.M: ¿todo así? no
- 354.C: en el segundo
- 355.M: a ver, la primera aquí, la primera en el segundo
- 356.C: todo en el segundo
- 357.M: ¿así?
- 358.C: primero, el segundo aquí y el tercero aquí
- 359.M: ¿así? no, pero ¿éste dónde? aquí en la cuatro
- 360.C: sí

- 361.M: a ver déjame, el primero en el segundo y el segundo en el tercero el tercero en el cuatro, vale (prueba la guitarra) ¿así o así? así, ¿éste se llama MI?
- 362.C: ¿me dejas probar? (pone la mano izquierda en los trastes pero la guitarra la sigue teniendo M.), vale, el primero en la cuarta
- 363.M: y el segundo en la tercera
- 364.C: y el tercero en la segunda
- 365.M: e la segunda
- 366.C: todo así
- 367.M: en la segunda
- 368.C: en la misma, vale, entonces con esta mano puedes tocar mmh
- 369.M: así
- 370.C: por ejemplo así (con el pulgar), sí
- 371.M: ¿así?, pero ¿todos?
- 372.C: todas
- 373.M: ¿así?
- 374.C: sí
- 375.M: o no hace falta hasta cuando llego
- 376.C: hasta el final todas, sí
- 377.M: ¿ésta qué es 'La lluna la pruna'?
- 378.C: 'La lluna i la pruna' (cierra la puerta, 00:00:05)
- 379.M: ¿ésta cómo cómo se llama esa posición SI, MI?
- 380.C: LA, LA
- 381.M: a ver vale ¿cómo se dice?
- 382.C: 'la lluna (hace los acordes M.)
- 383.M,C: *la pruna vestida*
- 384.M: *de dol'*
- 385.C: vale, entonces, cuando aparece el 'dol'
- 386.M: sí
- 387.C: la palabra ésta, este dedo
- 388.M: aquí en la tercera
- 389.C: ha de bajar aquí
- 390.M: y la segunda

- 391.C: y estos
- 392.M: el cuatro
- 393.C: aquí
- 394.M: al revés quieres decir
- 395.C: creo recordar ¿eh?
- 396.M: un dos la tercera la cuatro y la quinta (toca una cuerda) a ver ahora desde ¿cómo estábamos? así
- 397.C: sí
- 398.M: ¿así?
- 399.C: así
- 400.M: abajo
- 401.C: sí
- 402.M: *'la lluna, la pruna'* (acompañándose de la guitarra)
- 403.C,M: *'la lluna la pruna vestida de*
- 404.M: *dol*
- 405.C: *de'*
- 406.M: no la cuatro
- 407.C: aquí
- 408.M: ¿así, así?
- 409.C: sí, sin pisar el hierro
- 410.M: así, a ver, espera, así, así, así, así, cuesta mucho para cambiar ¿eh? *'la lluna la pru*
- 411.C,M: *na vestida de*
- 412.M: *dol*
- 413.C: *de dol*
- 414.M,C: *son pare la crida sa mare no*
- 415.M: *vol*
- 416.C: *vol'*, pero te lo he dibujado mal, no tiene perdón ¿la volvemos a hacer?
- 417.M: sí
- 418.C: y entonces esta canción es igual, con el LA y el MI y no tiene más secreto
- 419.M: ¿cómo más secreto?

- 420.C: no hay
- 421.M: ¿cambia?
- 422.C: es así de fácil
- 423.M: ah
- 424.C: así de fácil LA y MI
- 425.M: más claro, muy claro, vale ¿hacemos
- 426.C: ¿otra vez?
- 427.M: uno de febrero? ‘uno de febrero’ también con el cuatro
- 428.C: sí, igual los mismos acordes
- 429.M: ‘*uno de enero*’
- 430.C: pero
- 431.M: aquí
- 432.C: todo en el mismo
- 433.M: así
- 434.C: eso es, todo en este segundo traste
- 435.M: en este hilo
- 436.C: sí, en este segundo traste, se llama, este trocito de aquí, se llama traste
- 437.M: ah, vale ‘*uno de e* (acompañándose con la guitarra)
- 438.C,M: *nero dos de febrero tres de marzo cuatro de abril*’
- 439.M: a ver así ¿voy a hacer así?
- 440.C: sí
- 441.M: es un poco
- 442.C: sí, está bien
- 443.M: no hay música diferente a ver vale ‘*uno de*
- 444.C,M: *enero dos de febrero tres de marzo cuatro de*
- 445.M: *abril*’ ¡mmmh!, sí
- 446.C: y éste acuérdate de que es en el primer traste
- 447.M: ¿el primer?
- 448.C: en el
- 449.M: ¿segundo?
- 450.C: en el primer trocito
- 451.M: ah
- 452.C: en éste

- 453.M: pero aquí tercero
- 454.C: eso es '*cuatro de abril* (M. toca los acordes)
- 455.M: no
- 456.M,C: *cinco de mayo*
- 457.C: *cuatro de abril*
- 458.M: vale
- 459.C,M: *cinco de mayo seis de junio siete de julio San Fermín a Pamplona
hemos de ir con una*
- 460.M: *media* (ríe)
- 461.C: *media*
- 462.M,C: *con una*
- 463.M: *me*
- 464.C,M: *media*
- 465.C: *media*
- 466.M: *a Pam'*
- 467.C: me parece que
- 468.M: sí
- 469.C: nos hemos subido demasiado ¿no?
- 470.M: ¿así?
- 471.C: eem éste es el que está arriba. '*media a* (M. tocando la guitarra)
Pamplona hemos de ir
- 472.M,C: *con una*
- 473.M: *media*
- 474.C: *media y un calce*
- 475.M: *tín*
- 476.C,M: *tín'* (repite el último acorde a modo de final, insistiendo)
- 477.M: (ríe)
- 478.C: muy bien, bueno, entonces a ver si te lo dibujo bien, a ver (dibuja,
00:00:06)
- 479.M: el primero dedo al cuarto ¿sí? el segundo al tercero y el tercero al al
segundo (p: 00:00:11)
- 480.C: esto es LA
- 481.M: vale, no hace falta

- 482.C: (sigue dibujando, 00:00:12)
- 483.M: la otra
- 484.C: y el MI
- 485.M: el MI
- 486.C: es
- 487.M: el primero en la en la tercera
- 488.C: en la tercera, pero del primer traste
- 489.M: las dos son del primer traste ¿no?
- 490.C: no cuando se hace el MI el primer dedo está en este traste
- 491.M: ah en éste
- 492.C: ¿ves? en este trozo
- 493.M: ¿y el segundo?
- 494.C: en
- 495.M: sí
- 496.C: en este traste
- 497.M: ¿aquí?
- 498.C: aquí, el primero y estos dos en el eso es
- 499.M: *'uno de enero dos de febrero tres de marzo cuatro de abril'*
(acompañándose con la guitarra pero sin cambiar de acorde) ¿tú sabes tocar una canción? (da golpecitos con los dedos en la madera de la guitarra)
- 500.C: ¿otra canción?
- 501.M: una canción que lleva muchos secretos (ríe)
- 502.C: ¿una canción más difícil?
- 503.M: (toca alguna corda)
- 504.C: ¿'La cucaracha'?
- 505.M: 'La cuca
- 506.C: sí, 'La cucaracha' tiene otro
- 507.M: así
- 508.C: otro acorde
- 509.M: 'La cucar' a ver yo recuerdo, así
- 510.C: aquí había que irse aquí

- 511.M: *'la cucaracha la cucaracha ya no puedo caminar* (acompañándose con la guitarra pero sin cambiar de acorde)
- 512.C: (ríe)
- 513.M: *ca mi nar'*
- 514.C: es el LA
- 515.M: así ¿no?
- 516.C: el primer dedo arriba
- 517.M: el primer dedo
- 518.C: aquí
- 519.M: pero en qué ¿en el cuarto?
- 520.C: en el segundo traste
- 521.M: pero en
- 522.C: en el
- 523.M: así
- 524.C: eso es en la cuarta cuerda
- 525.M: *'la cucaracha la cucaracha ya no puedo caminar* (acompañándose con la guitarra pero sin cambiar de acorde) *porque no*
- 526.M,C: *tiene porque le faltan*
- 527.M: *las*
- 528.M,C: *las dos patitas'*
- 529.C: de a
- 530.M: el RE ¿cómo es el RE?
- 531.C: vale el RE es el que has empezado a hacer
- 532.M: ésta
- 533.C: al principio
- 534.M: ah
- 535.C: sí
- 536.M: *'las dos patitas de atrás'* (sigue acompañándose con la guitarra)
- 537.C: vale
- 538.M: bueno
- 539.C: *'la cuca'* (aclara la voz)
- 540.M: otra vez
- 541.C: ¿empezamos?

- 542.M: así
- 543.C: sí
- 544.M: ahora es el RE
- 545.C: mh mh, es el primero que te enseñé, es más difícil que los otros
- 546.M: *'la cuca*
- 547.M,C: *racha la cucaracha*
- 548.M: *ya no puedo*
- 549.C: *ya no puede cami'* el primero arriba en el cuarto, así *'cami'*
- 550.M: sí
- 551.C: y todos así *'cami*
- 552.M,C: *nar, porque no tiene porque le faltan*
- 553.M: *las*
- 554.C: *las dos*
- 555.M,C: *patitas de a*
- 556.M: *trás* (ríe)
- 557.C: *tras'*
- 558.M: ahora que tengo el papel puedo decir que puedo
- 559.C: vale
- 560.M: practicar
- 561.C: vale, pues nos falta dibujar el RE (lo dibuja, 00:00:18)
- 562.M: (da golpecitos con los dedos en la madera de la guitarra) y si lo pongo aquí la voz ¿no será bien? (tocando un acorde) *'la cucaracha la cucaracha ya no puedo caminar'* ¡es un poco aburrido cuando trrr!, porque la gente no, ts, por ejemplo, si si estás tocando con alguien que no saben nada nada de la guitarra va a decir ¡qué aburrido! no hace música diferente
- 563.C: ya
- 564.M: así él no nota por ejemplo puedo tocar así (cambia la manera de tocar con la mano derecha) no sé, puedo por ejemplo mira ¿qué es la diferencia si yo hago? *'la cucaracha* (se acompaña con la guitarra) *ya no puede caminar'*
- 565.C: claro porque lo hago
- 566.M: (ríe)

- 567.C: no acompanya ¿no? no acompanya igual
- 568.M: yo no noto la diferencia
- 569.C: no notas la diferencia existe existe
- 570.M: pero, sí claro porque tú sabes más, claro que notas la diferencia y digo por ejemplo si es una persona que no sabe
- 571.C: yo creo que también
- 572.M: tú vas a sufrir para nada (ríe)
- 573.C: sí, sí que lo nota, es, cuando tú vas a un concierto te crees que las personas no
- 574.M: ¿no notan?
- 575.C: no lo notan y las personas notan muchas cosas
- 576.M: (toca las cuerdas)
- 577.C: ¿por qué unas canciones les gustan y otras no?
- 578.M: (da golpecitos con los dedos en la madera de la guitarra) (toca las cuerdas)
- 579.C: porque hay cosas que se notan
- 580.M: hay secretos, puedes decir me gusta pero no sé por qué
- 581.C: claro
- 582.M: no hay claro secretos
- 583.C: sí hay muchas cosas
- 584.M: (sigue tocando las cuerdas)
- 585.C: bueno, me parece que ha quedado mejor
- 586.M: la primera a ver la primera en la tercera el RE, la primera en la tercera mira, ésa es la primera
- 587.C: sí
- 588.M: y la tercera
- 589.C: mmmh
- 590.M: ¿sí o no?, mira, la primera, la segunda y la otra así ¿sí o no?, mira
- 591.C: sí
- 592.M: la primera en la tercera y la segunda en la primera y la tercera en la segunda, el tercer dedo, sí está aquí esto
- 593.C: mh, vale

- 594.M: (da golpecitos en la guitarra) entramos en el estudio ¿no? porque va a limpiar aquí
- 595.C: no, yo me quedaría
- 596.M: porque va a fregar
- 597.C: hay que cambiar todo, bueno, esto te lo escribiré mejor, ¿más o menos te aclaras con los acordes?
- 598.M: mh mh mh mh (p: 00:00:05)
- 599.C: ¿sí?, te he traído tu canción escrita
- 600.M: (suspira)
- 601.C: para que te la quedes, de momento, si la quieres ampliar
- 602.M: (ríe)
- 603.C: éste es el estribillo, lo podemos hacer más largo, si quieres
- 604.M: *'quiero llegar a un lugar ese lugar está muy lejos pero muy cerca con la paciencia tengo un sueño terminar de trab'* esa parte sssh
- 605.C: bueno, esta parte (ruido de un mueble que cambian de lugar) es la que falta
- 606.M: *'ésta es la vida pero es mi vida y tengo que aguantar para llegar a un lugar con la paciencia'* (p: 00:00:05)
- 607.C: a ver (ruido de fondo de arreglar la sala) (p: 00:00:18)
- 608.M: ¿tú ves al revés?
- 609.C: es que parece que es más fácil ¿no?
- 610.M: (bosteza)
- 611.C: aquí estaría la guitarra y aquí los dedos y éste y éste igual, lo he puesto al revés (ruido de sillas) (p: 00:00:14) ¿sí, se entiende?
- 612.M: pero me parece que la guitarra está por allí, la guitarra está por el otro lado
- 613.C: pero ¿ves? aquí está el primer dedo, el segundo y el tercero
- 614.M: (suena alguna cuerda) (p: 00:00:12)
- 615.C: tercero, (p: 00:00:14) uno (sigue dibujando, 00:00:11)
- 616.M: ¿tienes esta canción de *'La cucaracha'*? quiero escucharla así directamente
- 617.C: ¿la canto? ¿quieres que la cante?
- 618.M: sí, los ni ¿es para los niños no?

- 619.C: es una canción mejicana (se acompaña con la guitarra) *'la cucaracha la cucaracha* (ruido de sillas) *ya no puede caminar porque no tiene porque le faltan las dos patitas de atrás'*
- 620.M: (ríe) ¡cuesta para cambiar!
- 621.C: *'la cucaracha*
- 622.M: la, vale
- 623.C: *la cucaracha ya no puede caminar* (con otro ritmo)
- 624.M: ¡eh! ¡ahora por qué haces eso!
- 625.C: *porque no tiene porque le faltan las dos patitas de atrás'* (con otro acompañamiento en la mano derecha) (fuerte ruido de sillas). bueno, los acordes no te los estoy escribiendo bien, ninguna de las veces (fuerte ruido de sillas), entonces
- 626.M: está biennn
- 627.C: no
- 628.M: porque ¿tienes dos papeles?
- 629.C: sí he traído uno para mí (sigue dibujando) (fuerte ruido de sillas) (p: 00:00:12)
- 630.M: ¿es tu último año? (bosteza)
- 631.C: sí. (p: 00:00:20) pero a lo mejor te cuesta menos con la memoria, en lugar de verlo
- 632.M: sí
- 633.C: en lugar de verlo escrito ¿verdad?
- 634.M: no, bueno, de la RE yo recuerdo
- 635.C: ¿sí, y el LA también?
- 636.M: el LA las tres siguientes el primero en la cuatro, vale
- 637.C: y el MI, vale, de todas maneras te lo traeré bien escrito la próxima vez
- 638.M: ¿ahora qué haremos?
- 639.C: ay ahora he pensado hacer que escojas una de dos cosas que prefieras hacer
- 640.M: mía
- 641.C: a no ser que quieras seguir
- 642.M: (ríe)
- 643.C: tocando

- 644.M: para ¿empezamos?
- 645.C: sí
- 646.M: con la primera ¿vale? de LA a ver, primero tengo que practicar
(limpian delante de nosotras)
- 647.C: vale, vale, sin canción, sólo con la posición de LA
- 648.M,C: y MI
- 649.C: y tocando, no hace falta que hagas nada más
- 650.M: LA
- 651.C: vamos a tocar sólo el LA
- 652.M: LA es ésta
- 653.C: todo en el mismo
- 654.M: aquí
- 655.C: ahí
- 656.M: LA aquí
- 657.C: sí
- 658.M: sí MI es así
- 659.C: el primer dedo en el primer traste eso es ¿vale?
- 660.M: sí
- 661.C: éste ha de estar
- 662.M: aquí
- 663.C: aquí
- 664.M: ah
- 665.C: y estos dos en el segundo, en el segundo, este trozo cada trozo se
llama traste
- 666.M: sí sí
- 667.C: vale
- 668.M: vale, primero ahora con ésta
- 669.C: mh
- 670.M: *'uno de enero dos de febrero* (acompañando con la guitarra)
- 671.M,C: *uno de enero dos de febrero tres de marzo cuatro de a*
- 672.M: *bril*
- 673.C: el primero en así
- 674.M,C: *bril cinco de mayo seis de junio siete de julio San Fer*

- 675.M: *mín*
- 676.C: *mín* (con la afinación correcta)
- 677.M,C: *a Pamplona hemos de ir con una media con una*
- 678.M: *me*
- 679.M,C: *media a Pamplona hemos de ir con una*
- 680.M: *me me dia*
- 681.C: *media* (con la afinación correcta)
- 682.M,C: *y un calcetín'*
- 683.C: ¡muy bien!
- 684.M: (repite mucho el último acorde a modo de final)
- 685.C: muy bien, acuérdate que cuando es LA los tres están en el mismo traste
- 686.M: LA LA es éste a ver dónde está LA LA ¿ésta?
- 687.C: sí, los tres juntitos
- 688.M: y con MI una en la primera traste
- 689.C: eso es
- 690.M: la otra en el segundo
- 691.C: muy bien
- 692.M: 'La lluna la pruna'
- 693.C: sí
- 694.M: LA ésta es LA, a ver ésta es LA
- 695.C: sí
- 696.M: de abajo todo
- 697.C: mh
- 698.M: 'la luna
- 699.C: *la* (coge la afinación)
- 700.M,C: *lluna la pruna vestida de*
- 701.M: *dol*
- 702.M,C: *dol* (con la afinación correcta) *son pare la crida sa mare no*
- 703.M: *vol*
- 704.C: *vol'* (con la afinación correcta) ¡muy bien!
- 705.M: 'La cucaracha' la a ver la RE ¿es ésta? ésta, pero ¿todo en el primer traste?

- 706.C: muy bien, no el tercer dedo ahí
- 707.M: sí
- 708.C: muy bien
- 709.M: ¿y la RE y la LA? ¿cómo LA es ésta?
- 710.C: sí
- 711.M: ésta es la LA
- 712.C: sí
- 713.M: todo en el primer
- 714.C: en el segundo, como siempre y el RE lo único es que es entre el segundo y el tercero
- 715.M: ¿aquí?
- 716.C: este dedo
- 717.M: aquí
- 718.C: en el tercero sí
- 719.M: *'la cuca* (se acompaña con la guitarra)
- 720.M,C: *racha la cucaracha*
- 721.M: *ya no puede*
- 722.C: *ya no puede* (con la afinación correcta) *cami'*
- 723.M: ¿por qué es muy lenta?
- 724.C: es así, bueno
- 725.M: ah sí
- 726.C: vale, como quieras
- 727.M: ¿es así? yo no sé
- 728.C: sí,
- 729.M: por eso quiero escucharla
- 730.C: sí
- 731.M,C: *'la cucaracha la cucaracha ya no puede cami'*
- 732.C: *nar*
- 733.M,C: *porque no tiene porque le faltan las dos patitas de atrás'*
- 734.C: ¡muy bien!
- 735.M: ¿está bien?
- 736.C: ¡muy bien!
- 737.M: (ríe)

- 738.C: vale, pues ya las tienes
- 739.M: (ríe)
- 740.C: me sabe mal esto que queda muy feo, pero
- 741.M: da igualll
- 742.C: ya lo mejoraremos
- 743.M: vale
- 744.C: sí, no sé cómo lo hice, lo hice mal
- 745.M: ¿ahora qué hay?
- 746.C: ¿te la quieres quedar? ¿te quedas la guitarra?
- 747.M: sí
- 748.C: yo ya sacaré los acordes
- 749.M: ¡ahora puedes dejar la guitarra!
- 750.C: quédatela
- 751.M: porque antes no tenía un básico para
- 752.C: bueno, pero te hacía ilusión tenerla
- 753.M: especialmente con la fiesta, con las vacaciones
- 754.C: mh
- 755.M: bueno, el viernes tú vendrás
- 756.C: sí
- 757.M: (da golpecitos con los dedos en la madera de la guitarra)
- 758.C: yo vendré sí eeeem, tengo tres cosas
- 759.M: mh mh
- 760.C: que puedes escoger hacer, porque ahora normalmente ahora te lo preguntaré siempre
- 761.M: mh mh
- 762.C: hasta ahora yo lo llevaba pensado pero ahora te lo preguntaré, podemos, de segundo plato, podemos te he traído la canción de Andy y Lucas
- 763.M: ¿de qué?
- 764.C: eee 'Son de amores'
- 765.M: mh mh
- 766.C: la he traído escrita
- 767.M: mh mh

- 768.C: para escucharla
- 769.M: y
- 770.C: y luego
- 771.M: ¿para tocar no?
- 772.C: sí, es escucharla y luego he hecho, he preparado un ejercicio por si
- 773.M: mh mh
- 774.C: te apetece, esto es una cosa, si quieres
- 775.M: mh mh
- (ruido de limpiar de fondo)
- 776.C: otra cosa podría ser he traído la canción aquella que te gustaba oír que es un poco oriental
- 777.M: mh mh
- 778.C: para bailar, que el otro día no la tenía
- 779.M: mh mh
- 780.C: que decías que podías hacerla como yoga
- 781.M: ¿que estaba con el argelino? ¿con el argelino?
- 782.C: no
- 783.M: ¿otra?
- 784.C: aquella otra cuando estabas en el sofá
- 785.M: sí
- 786.C: la última
- 787.M: sí, mh mh
- 788.C: tú hacías como de yoga
- 789.M: mh mh
- 790.C: entonces había pensado que si la quieres bailar yo te imito
- 791.M: ¿dónde? (ríe)
- 792.C: tú haces lo que quieras
- 793.M: (da golpecitos con los dedos en la guitarra)
- 794.C: y yo hago lo que tú haces
- 795.M: ah (ríe)
- 796.C: yo te imito
- 797.M: (ríe)
- 798.C: ¿sabes qué es?

- 799.M: ah ah ah ah
- 800.C: tenemos esas dos cosas
- 801.M: mh
- 802.C: y si no hay otra tercera que puede ser que mmmh te pido que pienses en algo
- 803.M: mh mh
- 804.C: que te guste de ti
- 805.M: ¿cómo puede?
- 806.C: una cosa que te guste de ti, no hace falta que me la digas
- 807.M: no tengo ninguna idea ahora una cosa (ríe)
- 808.C: algo habrá
- 809.M: una cosa que me gusta de mí
- 810.C: sí
- 811.M: ¿un característico?
- 812.C: mh
- 813.M: por ejemplo, ¿tengo que decirlo ahora?
- 814.C: no
- 815.M: a ver, vale
- 816.C: vale, entonces, si tú quisieras tienes que intentar que yo lo adivine de alguna manera, por ejemplo actuando, como si fueras un actor
- 817.M: ¿quieres decir que tengo que demostrarla?
- 818.C: mh sí y yo lo tengo que adivinar
- 819.M: pero es un característico, no puedo, por ejemplo no lo sé
- 820.C: por ejemplo ¿sabes?
- 821.M: mh mh mh
- 822.C: si quieres te hago yo un ejemplo
- 823.M: ah
- 824.C: pero si lo entiendes
- 825.M: no
- 826.C: ¿sí?
- 827.M: pero un ejemplo, vale, dame un ejemplo
- 828.C: un ejemplo, pues alguien que puede decir yo tengo de bueno que soy generoso ¿sabes qué es generoso?

- 829.M: que da dinero que
- 830.C: que
- 831.M: no es
- 832.C: se preocupa por los demás
- 833.M: ah
- 834.C: pues sin hablar
- 835.B: (la mujer que limpia): no, ya está
- 836.C: por ejemplo ¡te vamos a ensuciar el suelo, Berta!
- 837.B: es igual
- 838.C: por ejemplo yo puedo hacer
- 839.B: ya que está
- 840.C: por ejemplo, empiezo ya (actúa repartiendo CD's)
- 841.M: mh mh
- 842.C: si estuviera Berta pues le daría a ella también, no sé, a lo mejor se entiende o no
- 843.M: mh mh
- (ruido de Berta)
- 844.C: yo lo intento y si no lo entiendes lo vuelvo a hacer de alguna manera
- 845.M: (suena alguna cuerda de la guitarra), pues a ver (suenan las cuerdas)
¿no puedo decir algo malo? por ejemplo digo soy mala me voy a romper las me voy a girar las sillas (ríe)
- 846.C: no, tiene que ser algo bueno
- 847.M: (suenan las cuerdas) ayyyy
- 848.C: ¿quieres que dejemos la guitarra?
- 849.M: sí
- 850.C: no tengo nada más pensado ¿te van bien estas tres cosas?
- 851.M: sí
- 852.C: ¿para escoger?
- 853.M: pero me parece que me gusta la primera elección
- 854.C: la primera lo de la canción
- 855.M: mh mh
- 856.C: vale, pues la escuchamos, es muy bonita y además de esta manera también al tener la letra

- 857.M: ¡ay! ‘Son de amores’
- 858.C: claro
- 859.M: que me gusta
- 860.C: claro, pues así la la puedes entender mejor
- 861.M: sí, me gustaba la música pero no entendía
- 862.C: sí, pues yo claro yo la había oído pero tampoco sabía bien qué decían y así se entiende muy bien
- 863.M: *‘perdona si pregunto por cómo te encuentras pero me han comentado que te han visto sola llorando por las calles en altas horas ay como las locas locas locas comentan que tu niño a ti te ha dejado que no existe consuelo para tanto llanto que sólo un amiga está a tu lado (con otra afinación)*
- 864.C: ¿la pongo ya?
- 865.M: *no llores más mi niña niña niña’*
- 866.C: ¿la pongo ya?
- 867.M: sí ¿tú vas a dejarla para mí? (ríe)
- (audición: Andy y Lucas, Son de amores, 00:03:53)
- 868.C: sí eso te quería también decir después
- 869.M: pero tienes otra, no tenemos CD
- 870.C: bueno
- 871.M: si dejas la radio (ríe)
- 872.C: luego hablamos sí
- 873.M: ay que me encanta (sigue la letra tarareando) *‘sola llorando por las calles en altas horas ay como las locas locas locas comentan que tu niño a ti te ha dejado que no existe consuelo para tanto llanto que sólo una amiga está a tu lado no llores más mi niña niña niña son de amores son de amores amores que matan, amores que ríen, amores que lloran, amores que amargan, son de amores, amores que engañan, amores que agobian, amores que juegan, amores que faltan, ay deja de llorar y piensa que algún día un niño te dará toda una fantasía, eso y mucho más porque tú no estás loca, loca, loca deja de llorar, y sécate esas lagrimillas de cristal’ me encanta ¿sabes? ‘seguro a rescatar toda esa fantasía, fantasía comentan que ya no te*

pones esa ropa que te favorecía y te hacía tan mona y que esas ilusiones que tenías antes se las tragó la luna, luna, luna tú crees que eres la sombra de tu propia sombra tú crees que eres la lluvia que chispea y agobia piensa que tú vales más que esta historia y no te veas sola, sola, sola y en tu corazón no hay calor ni frío es como un dolor o un escalofrío y hasta tu propia alma crees que es tu enemigo y eso que vive contigo, son de amores amores que matan, amores que ríen, amores que lloran, amores que amargan, son de amores, amores que engañan, amores que agobian, amores que juegan, amores que faltan, ay, deja de llorar y piensa que algún día un niño te dará toda una fantasía, eso y mucho más porque tú no estás loca, loca, loca deja de llorar, y sécate esas lagrimillas de cristal que el tiempo volverá seguro a rescatar toda esa fantasía, fantasía, deja de llorar y piensa que algún día un niño te dará'

en el verano ¿sabes? cuando teníamos el CD las mujeres todas lo ponían cuando hacían la comida ¿sabes? yo tenía el problema de la idioma

874.C: mh mh

875.M: aún, pero decían ese es de maltrato algunas que no querían escucharla pero la escuchaban a la escuchaban ahora yo entiendo

876.C: mh

877.M: ahora porque yo leo entiendo más

878.C: claro está muy bien tener la letra de las canciones ¿ves? esto de en medio es lo que se llama el estribillo

(final de la audición)

879.M: mh mh

880.C: que aquí es bastante largo pero

881.M: sí

882.C: es lo que siempre

883.M: pero

884.C: te acuerdas

885.M: cuando cantan dejan se queda rápido cortito

886.C: sí

- 887.M: cuando cantan
- 888.C: sí, porque es bonito ¿no?
- 889.M: sí
- 890.C: se hace corto
- 891.M: pero tocaba con la guitarra ¿no?
- 892.C: al principio es con guitarra sí, es muy bonito
- 893.M: ¿tú sabes tocarla con? ¿no tienes? para buscarlo ¿dónde puedes
- 894.C: lo puedo buscar
- 895.M: sí
- 896.C: sí, lo puedo buscar
- 897.M: en la Internet
- 898.C: y lo traigo sí y la cantas tú y yo la toco a ver si sé tocar los acordes
- 899.M: ¿tienes una idea por ejemplo si está tocando con el RE o con el LA o la MI
- 900.C: sí sí lo buscaré, la canción la he sacado de Internet, la busqué
- 901.M: ah
- 902.C: y entonces, sí, por eso la he traído ¿hay algo que no entiendas?
- 903.M: sí hay pero no te preocupes tengo diccionario
- 904.C: sí, pero yo te lo digo ahora
- 905.M: mmmh 'pero me han comentado llorando' a ver 'comentan que' consuelo, consuelo 'que no existe existe consuelo para tanto llanto' consuelo y llanto
- 906.C: consuelo es algo que te pueda tranquilizar
- 907.M: 'comentan que tu niño a ti te ha dejado'
- 908.C: sí
- 909.M: ¿quién ha dejado el niño?
- 910.C: es que niño es un
- 911.M: sí, es un niño
- 912.C: una expresión
- 913.M: ¿no?
- 914.C: no, en realidad es tu novio
- 915.M: ah
- 916.C: pero en Andalucía a veces dicen

- 917.M: tu niño
- 918.C: tu niño
- 919.M: ‘comentan que tu niño a ti te ha dejado’ ¡ah que te ha dejado!
- 920.C: abandonado sí
- 921.M: ‘que no existe consuelo para tanto’ ¿qué has dicho consuelo? ¿que deja tranqui?
- 922.C: sí, consuelo es cuando tú lloras pues yo hago así ¿no? (le da un golpecito en la espalda)
- 923.M: ¡ah! apoyo
- 924.C: eh sí
- 925.M: algo así
- 926.C: sí
- 927.M: ‘que no existe consuelo para tanto llanto’
- 928.C: llanto es lágrimas
- 929.M: ah ‘que sólo una amiga está a tu lado no llores más mi niña niña niña, son de amores mmmmh amores amargan’
- 930.C: amargan eeh, como el limón ese sabor
- 931.M: sí ah
- 932.C: el sabor del limón
- 933.M: ¿acido?
- 934.C: amargo
- 935.M: algo fuerte algo dura ¿no?
- 936.C: sí desagradable
- 937.M: mh mh te entiendo
- 938.C: amargo
- 939.M: ‘son de amores amores que engañan, agobian agobian’
- 940.C: agobian cuando alguien está demasiado encima tuyo y está siempre contigo
- 941.M: ¿está bien?
- 942.C: pero es pesado
- 943.M: ah ‘amores que juegan amores que faltan’, amores que faltan
- 944.C: que no están
- 945.M: ah, necesita amor quiere decir

- 946.C: sí, me falta ¿sabes?
- 947.M: sí yo sé qué significa falta pero en esta situación
- 948.C: amores que no están, amores que no están
- 949.M: ‘deja de llorar y piensa que algún día un niño te dará’
- 950.C: el niño
- 951.M: el niño ahora
- 952.C: otro niño
- 953.M: ¿es el novio el mismo?
- 954.C: otro
- 955.M: ah otro
- 956.C: otro, uno
- 957.M: ah un niño, sí
- 958.C: un niño
- 959.M: ‘toda una fantasía eso y mucho más porque tú no estás loca, deja de llorar y sécate esas lagrimillas de cristal que el tiempo volverá seguro a rescatar’
- 960.C: rescatar es volver a conseguir
- 961.M: ‘toda esa fantasía comentan que ya no te pones esa ropa’ ¿qué quiere decir? ahora está triste
- 962.C: sí
- 963.M: y no arregla bien y esto
- 964.C: sí, la ropa que te pones
- 965.M: ‘que te favorecía y te hacía tan mona’ ¿te queda bien contigo esta ropa? quiere decir algo así
- 966.C: sí, antes te ponías ropa que
- 967.M: le daba aliento le da coraje para seguir normal para vestir y todo
- 968.C: sí
- 969.M: ¿qué quiere decir?
- 970.C: pero ella antes se vestía de una manera que estaba más guapa
- 971.M: más arreglada y sí
- 972.C: porque se arreglaba más y ahora ya no
- 973.M: e ahora no
- 974.C: ¿ves?

- 975.M: aquí
- 976.C: ‘ya no te pones’
- 977.M: ah
- 978.C: ‘ya no te vistes con esa ropa’
- 979.M: ‘y que esas ilusiones que tenías antes se las tragó la luna, se las tragó la luna’ ‘tú crees que eres la sombra’
- 980.C: sombra, cuando
- 981.M: ‘de tu propia sombra’
- 982.C: la sombra es cuando te da el sol
- 983.M: ah ah
- 984.C: pues
- 985.M: ‘tú crees que eres la sombra de tu propia sombra’
- 986.C: sí
- 987.M: es un significado un poco complicado (ríe)
- 988.C: como si no fueras nada
- 989.M: tú crees que eres la lluvia que chispea y agobia ¿qué has dicho agobia?
- 990.C: agobia es algo que molesta mucho
- 991.M: ah que está cerca de ti mucho
- 992.C: sí
- 993.M: que es pesadito
- 994.C: mh, pesado
- 995.M: ‘tú crees que eres la lluvia que chispea y agobia’ chispea qué
- 996.C: que cae
- 997.M: ¿que no para?
- 998.C: sí todo el rato
- 999.M: ‘piensa que tú vales más que esta historia y no te veas sola, en tu corazón no hay calor no frío es como un dolor o un escalofrío’, escalofrío
- 1000.C: escalofrío (hace el gesto)
- 1001.M: es
- 1002.C: cuando tienes
- 1003.M: hielo es algo
- 1004.C: cuando tienes frío

- 1005.M: más muy frío
- 1006.C: sí, cuando tienes mucho frío tiemblas
- 1007.M: mh mh 'y hasta tu propia alma crees que es tu enemigo' enemigo
- 1008.C: no amigo
- 1009.M: sí el contrario
- 1010.C: mh
- 1011.M: 'y eso que vive contigo' ¿qué? no entiendo las
- 1012.C: sí
- 1013.M: las palabras he entendido pero el significado
- 1014.C: eh hasta es que incluso
- 1015.M: sí
- 1016.C: tu alma
- 1017.M: tu propia alma alma es que
- 1018.C: tú crees que tu alma
- 1019.M: ¿qué es alma? como por ejemplo soldados que tienen
- 1020.C: no
- 1021.M: esa el arma
- 1022.C: arma
- 1023.M: ah arma
- 1024.C: no alma es algo que está dentro como el espíritu
- 1025.M: ah sí sí
- 1026.C: algo muy interior
- 1027.M: sí sí hay en francés también
- 1028.C: mh
- 1029.M: 'y tu propia alma crees que es tu enemigo' ¿quiere decir que ella no tiene confianza de sí misma?
- 1030.C: sí, sí, claro
- 1031.M: 'e eso que vive contigo'
- 1032.C: mh
- 1033.M: es muy buena, pues la dejas conmigo, pero
- 1034.C: es muy bonita, sí
- 1035.M: la canción bueno

- 1036.C: entonces había pensado no sé si vamos a tener tiempo es que ya ha pasado una hora
- 1037.M: sí
- 1038.C: había pensado pero te lo puedes llevar si quieres
- 1039.M: la canción, ésta
- 1040.C: mmmh esto que te voy a dar
- 1041.M: esto de
- 1042.C: ¿te apetece?
- 1043.M: ¿es el misma? vale
- 1044.C: sí, a ver te explico ¿te apetece que hagamos algo más antes de que te vayas?
- 1045.M: ss, tengo que, bueno
- 1046.C: te tienes que ir
- 1047.M: tengo que estar vestida para ir a buscar la Sara, bueno cinco minutos no pasa nada, no
- 1048.C: vale, bueno es que entonces no da tiempo de hacer nada más
- 1049.M: sí
- 1050.C: el viernes hacemos
- 1051.M: mh mh
- 1052.C: lo que es que ¡hay muchas cosas por hacer!
- 1053.M: (ríe)
- 1054.C: no hay no hay tiempo
- 1055.M: tranquila
- 1056.C: pues entonces te lo quedas, si quieres, yo había pensado que lo hicieras aquí pero si quieres lo haces tú
- 1057.M: ¿escuchar y escribirla?
- 1058.C: es que es para que tú escribas la misma canción pero poniendo tus palabras
- 1059.M: ¿cómo mis palabras?
- 1060.C: las que tú quieras, como si fuera referido a ti
- 1061.M: escribirla con mi con mi
- 1062.C: con otras
- 1063.M: pero oigo la música y escribo, pero

- 1064.C: sí, mira
- 1065.M: ¿sabes? la música no puedo oírla (ríe)
- 1066.C: aquí dices 'perdona si pregunto por cómo te encuentras'
- 1067.M: mh mh
- 1068.C: pues aquí dice 'perdona si pregunto'
- 1069.M: ¡aaaaaah!, te he entendido
- 1070.C: imagínate
- 1071.M: creía que es el mismo que está escrito
- 1072.C: no
- 1073.M: ahora te he entendido
- 1074.C: imagínate que es una canción que tiene que ver contigo, con tu vida
- 1075.M: aaaah te entiendo
- 1076.C: entonces yo te digo 'perdona si pregunto'
- 1077.M: pero puede ser el tema de maltrato también o algo puede ser algo
- 1078.C: lo que a ti te apetezca
- 1079.M: mh mh te he entendido
- 1080.C: es muy larga pero no hace falta que la hagas toda
- 1081.M: (ríe)
- 1082.C: ¿te apetece hacerlo?
- 1083.M: sí sí
- 1084.C: lo digo porque a veces te digo de hacer cosas entre sesiones pero no sé si te apetece
- 1085.M: sí
- 1086.C: vale
- 1087.M: por la noche antes de dormir, bueno
- 1088.C: vale
- 1089.M: no hay ningún problema
- 1090.C: y entonces si quieres también escribes alguna cosa que te gusta de ti y el próximo día hacemos ese ejercicio que había pensado
- 1091.M: pero mira, por ejemplo aquí acaban con los mismos letras
- 1092.C: sí
- 1093.M: no lo sé si aquí lo puedo dominar (ríe)
- 1094.C: bueno, a tu manera, algo que tú veas que te apetecería decir

- 1095.M: mh mh mh
- 1096.C: como si estuvieras hablando con alguien o como si alguien estuviera hablando contigo algo que te apetezca a ti
- 1097.M: ssí, comentando sí, es como es el mismo manera casi el misma manera estoy hablando de alguien o de mí no lo sé
- 1098.C: sí, pero que tú que que tenga más que ver contigo, como si fuera tu canción
- 1099.M: te he entendido
- 1100.C: ¿sí? eeeh, vale, entonces otra cosa que te quería decir, el otro día no sé si me las canciones que tengo de ellas no sé si me dijiste que las quieres escuchar
- 1101.M: no de ellas no
- 1102.C: no, vale y luego otra cosa dos cosas, te dejo el aparato
- 1103.M: mh mh
- 1104.C: para tu habitación ¿sí?
- 1105.M: no tranquila, nadie lo puede tocar
- 1106.C: y entonces mmmh, ¿quieres que te haga? ¿quieres que te grabe canciones?
- 1107.M: pues a ver ésta me gusta mucho yo, pues quiero quiero grabarla e una de David Bisbal no no lo sé ts es que hace tiempo que no oigo y no sé, alguna de David Bisbal, juraría 'Bularía' no ¿qué estaba antes?
- 1108.C: 'Ave María'
- 1109.M: vale sí
- 1110.C: ¿sí?
- 1111.M: es muy divertida, pero sí, había otra pero, luego cuando recuerdo te digo
- 1112.C: ¿alguna de las que has oído aquí?
- 1113.M: sí, es que no recuerdo de David Bisbal, había una chica aquí que le encantaba David Bisbal e y lo oía mucho, todas las canciones de David Bisbal me gustan
- 1114.C: ¿sí?
- 1115.M: yo no recuerdo bien pero la su música y su manera me gusta yo

- 1116.C: vale, pues ya conseguiré algo y de mis músicas que te he puesto
¿quieres que te grabe alguna?
- 1117.M: ésta que te dije
- 1118.C: la que quieres bailar
- 1119.M: sí pero ¿bailamos el otro día, no?
- 1120.C: no, el otro día te puse unas muy lentas, muy lentas
- 1121.M: muy lentas, sí
- 1122.C: ésta es preciosa
- 1123.M: el mía también puedo bailar con el mía (ríe)
- 1124.C: sí
- 1125.M: pero muy muy lentas ¿sabes?
- 1126.C: sí
- 1127.M: de algo
- 1128.C: ¿quieres traerla? ¿quieres traer? el próximo día quiero, bueno tú
escoges, yo haré como hoy, traeré cosas pensadas y tú escoges
- 1129.M: mh mh
- 1130.C: ¿sí?
- 1131.M: te queda bien
- 1132.C: mh, ¿alguna más que te guste? por ejemplo aquella que te puse
'nanananananananananananananaan'
- 1133.M: ¿de quién ésta?
- 1134.C: que era un cantante y esta mujer
- 1135.M: mh mh
- 1136.C: 'nanananananananananana'
- 1137.M: mh mh
- 1138.C: la de la 'Rosa del desierto'
- 1139.M: ¡aaaaaaah de argelino que te dije! ¿no? sí
- 1140.C: sí
- 1141.M: sí sí
- 1142.C: ¿la quieres? (p: 00:00:05)
- 1143.M: yo tengo algunos pero cuando voy me voy a escucharlo y luego te diré
¿sabes? que yo he olvidao
- 1144.C: vale

- 1145.M: me voy a escucharlos y te daré
- 1146.C: vale
- 1147.M: para escucharlas
- 1148.C: pues las traes su quieres y y también, bueno te he pedido dos cosas, no hace falta que lo hagas si no tienes tiempo o no te apetece, esto, lo de que pienses algo que te guste de ti
- 1149.M: sí
- 1150.C: y y cosas que te gustaría hacer, o sea, yo pienso
- 1151.M: pues pero sabes
- 1152.C: yo me lo invento
- 1153.M: hasta el viernes es poco es un poco
- 1154.C: ya
- 1155.M: cortito tiempo pero
- 1156.C: tenemos más tiempo
- 1157.M: vale
- 1158.C: no hace falta que sea ahora, pero, por ejemplo, en las hojas que te di, cosas que a ti te apetecería hacer en las sesiones porque yo me las invento
- 1159.M: mh mh
- 1160.C: pero tú puedes decir a mí me gusta, me gustaría, no sé
- 1161.M: sss, es que no tengo idea pero
- 1162.C: algo que se te ocurre
- 1163.M: que te dije me gusta tocar para recordar de algo
- 1164.C: la guitarra
- 1165.M: sí
- 1166.C: pero a lo mejor
- 1167.M: cuesta ¿no? cuesta mucho ¿no?
- 1168.C: bueno, yo escogeré buscaré
- 1169.M: algo poco difícil, un poco fácil
- 1170.C: sí, te traeré más canciones, pero por ejemplo aquello que te hice del sofá
- 1171.M: mh mh
- 1172.C: no sé si te gustaría hacer otro

- 1173.M: sí me gusta sí
- 1174.C: porque estoy preparando algo y algo que se te ocurra por ejemplo pues algún baile, con alguna canción que te, que sea tuya
- 1175.M: probamos ésta que te dije el otro día para
- 1176.C: mh
- 1177.M: bailamos y luego
- 1178.C: vale
- 1179.M: con el tiempo vendrá otra (ríe)
- 1180.C: vale pues
- 1181.M: me voy a escuchar la música que tengo más la del mismo tipo ¿sabes?
- 1182.C: sí
- 1183.M: y luego
- 1184.C: vale
- 1185.M: supongo que la semana el viernes que viene te digo la música que me gusta escuchar que me gusta grabar esas cosas
- 1186.C: vale, no hay prisa
- 1187.M: vale ¿me has entendido? porque no hay (ríe)
- 1188.C: no hay prisa
- 1189.M: vale
- 1190.C: vale, pues yo aquí, tengo un montón de cosas que me han dejado
- 1191.M: ¿de las mujeres?
- 1192.C: bueno, es música tranquila, porque para hacerte esto del sofá no puede ser todo muy animado tiene que haber algo muy
- 1193.M: muy relajado
- 1194.C: muy tranquilo, sí
- 1195.M: ésta ésta ésta (arregla sus papeles, 00:00:05)
- 1196.C: bueno, entonces
- 1197.M: ¿pero cómo es? a ver para ¿cómo se funciona?
- 1198.C: te dejo, bueno aquí pone 'Divorcio' pero no hagas caso es la de Andy y Lucas, te la dejo ¿no?
- 1199.M: vale, como quieras
- 1200.C: ¿te la dejo puesta?
- 1201.M: ¿'Son de amores'? sí sí

- 1202.C: sí, está puesta, entonces lo tienes que enchufar y funciona dándole aquí
- 1203.M: pero, mira hay una sola
- 1204.C: sí, entonces en este CD sólo hay una canción
- 1205.M: mh mh
- 1206.C: que es ésta (p: 00:00:05) (enciende el aparato de música)
- 1207.M: vale ya está
- 1208.C: ya está y para parar aquí en stop, es muy fácil (paran el aparato)
- 1209.M: ah y a para, parar
- 1210.C: esto es radio yo no sé cómo funciona, si tú lo sabes la puedes usar y luego en CD's que hay más canciones, que es lo normal
- 1211.M: sí
- 1212.C: pues entonces (p: 00:00:07) ¿ves? aquí aparece el número de canciones
- 1213.M: sí
- 1214.C: oy ¿dos solas?
- 1215.M: aquí no, no
- 1216.C: es aquí ¿ves? una o dos, sólo hay dos canciones
- 1217.M: vale, pero tengo que tocar aquí
- 1218.C: sí
- 1219.M: éstas no
- 1220.C: no
- 1221.M: no
- 1222.C: sólo aquí, aquí para adelantar ¿ves? para adelante
- 1223.M: mh mh
- 1224.C: y para atrás
- 1225.M: ah, vale
- 1226.C: aquí stop
- 1227.M: para parar
- 1228.C: para parar
- 1229.M: para encender
- 1230.C: para encender
- 1231.M: no fun, no se oye

- 1232.C: sonido de pájaros
- 1233.M: ah, vale, apágalo
- 1234.C: aquí para adelantar, vale
- 1235.M: mh (p: 00:00:05)
- 1236.C: es que algo hemos tocado aquí (p: 00:00:18) vale ya está, lo paramos y si quieres adelantar, aquí
- 1237.M: pero no se oyen
- 1238.C: y el de abajo no porque es para hacer selecciones de cuáles quieres oír pero yo esto no lo he hecho nunca
- 1239.M: mh
- 1240.C: porque es nuevo esto, este aparato lo he usado aquí por primera vez
- 1241.M: vale
- 1242.C: entonces te dejo esto aquí
- 1243.M: me voy a cambiar de ropa y vengo
- 1244.C: vale, lo que haré el viernes
- 1245.M: ¿algo más? ¿ya está?
- 1246.C: no, ya está, lo que haré el viernes es mmmh, traes tú las cosas, éstas dos
- 1247.M: ¿las canciones? estos
- 1248.C: el aparato
- 1249.M: sí sí claro
- 1250.C: ¿sí?, porque normalmente está en el despacho y si te lo llevas tú pues yo espero que lo traigas tú ¿vale?
- 1251.M: sí, claro si estoy si estoy aquí claro que lo traeré (ríe)
- 1252.C: vale y la guitarra igual
- 1253.M: vale, me voy a cambiar y vengo ahora
- 1254.C: vale
- 1255.M: bueno si tú vas ahora, te vas ¿no?
- 1256.C: no, estoy recogiendo

I: Ingrid, mujer acogida en la casa; **B:** Berta, mujer acogida en la casa; **Tr:** trabajadora social

7ª Sesión (2-4-2004, viernes) (duración: 00:56:10)

- 1.M: ¿hoy es el último día para?
2.C: sí, porque
3.M: ¿sin los niños? (ríe) (p: 00:00:05)
(entra otra mujer)
4.C: (ríe), ya le he dicho que le haré a ella sesiones sola
5.M: ¿de qué?
(va probando la guitarra)
6.C: que le haré a ella sesiones sola, más adelante
7.I: cuando esté más tranquila
8.C: porque quiere hacer, quiere hacer musicoterapia
9.M: ¿ella también? ¿sí?
10.I: (habla con M. en francés)
11.M: sí pero tiene el tiempo, ¿ves?
12.C: mh, más adelante
13.M: bueno, si quieres quedar aquí
14.I: no, yo con ella también, cuando tú acabas (da golpecitos con los dedos en la guitarra, sonando un anillo)
15.C: más adelante
16.M: ¡si yo no voy a acabar! (prueba las cuerdas)
17.I: más adelante
18.C: más adelante. es que hablé con Mónica el otro día, (cierra la puerta) para venir en vacaciones
19.M: (prueba la guitarra) ¿Mónica? ¿qué Mónica?
20.C: sí con Mónica O.
21.M: ¿trabaja como asistente social?
22.C: sí y le pregunté que que si lo veía bien que yo viniera en vacaciones
23.M: ah
24.C: pero se ve que no cree que

- 25.M: es mejor que no
- 26.C: no cree que se pueda hacer
- 27.M: los niños
- 28.C: yo había pensado venir, (prueba la guitarra), pero va a ser, va a ser muy difícil
- 29.M: ts sssí
- 30.C: va a ser muy difícil
- 31.M: puedes cambiar los horarios, pero mí, da igual
- 32.C: e ir a tu habitación tampoco me parece bien, no, es un poco, un poco delicado (da golpecitos con los dedos en la guitarra)
- 33.M: (va probando la guitarra)
- 34.C: porque además allí no se pueden hacer movimientos, es un sitio pequeño
- 35.M: mh
- 36.C: ¿te parece mucho una semana, esperar?
- 37.M: (ríe)
- 38.C: (ríe)
- 39.M: no lo sé (va tocando las cuerdas)
- 40.C: bueno, yo te daré muchas cosas
- 41.M: mh, para, para pasar
- 42.C: sí, te daré cosas y
- 43.M: deberes (ríe)
- 44.C: sí, todo lo que el otro día te pedí y que es mucho, pues así ya lo puedes hacer
- 45.M: (va tocando las cuerdas)
- 46.C: tengo el disco de Bisbal
- 47.M: ah ah ah
- 48.C: lo he traído hoy pero, me lo grabaré para mí, no me ha dado tiempo y te lo daré, si acaso vengo un día y te lo
- 49.M: te lo volveré
- 50.C: no, no es para ti, yo
- 51.M: pero ahora
- 52.C: vengo aquí un día y te lo doy

- 53.M: ah, sí
- 54.C: estas vacaciones
- 55.M: sí
- 56.C: aunque yo no pueda hacer una sesión yo vendré un día y te doy el CD
- 57.M: mh mh
- 58.C: si quieres
- 59.M: (toca alguna cuerda)
- 60.C: vale, bueno, pues voy a cerrar allí
- 61.M: (sigue probando) oy, cuántas veces he estado escuchando ésta de la 'Son de amores' (ríe)
- 62.C: ¿sí?
- 63.M: más que veinte veces
- 64.C: muy bien
- 65.M: (va probando) la calle
- 66.C: claro, mira esto mmh, a lo mejor no lo usas, pero es para poner
- 67.M: sí sí sí
- 68.C: para leer. te he vuelto a traer las canciones limpias, estaban bien puestos los dedos
- 69.M: ssss
- 70.C: esto consiste (p: 00:00:05) se entiende ¿no? un dos tres
- 71.M: sí
- 72.C: sí, estaba bien puesto, pero yo el otro día no
- 73.M: hombre bien puesto tanto tanto no porque si es así uno encima del otro no son así
- 74.C: bueno
- 75.M: pero entiendo, claro
- 76.C: sí, sí, sí vale, la perfección
- 77.M: sí
- 78.C: es difícil eeh, pero bueno (va probando la guitarra) que la el dibujo se entiende cómo es
- 79.M: pero ¿sabes que he hecho a no recuerdo a quién mujer, estaba haciendo así dice que la (pulgar) por ejemplo 'La cucaracha' no es así
- 80.C: ah bueno, claro, sí

- 81.M: (habla con una paisana que acaba de entrar y sale un momento, 00:00:05)
no, dice de vigilar a su niño, pero no puedo, claro
- 82.C: ah, bueno, pero que está en su casa, yo no puedo decir nada
- 83.M: (va tocando)
- 84.C: si quiere entrar o lo que sea o quedarse que claro, claro que sí
- 85.M: es una nueva ahora, ha venido
- 86.C: mh, mh
- 87.M: pero no habla el español, es de mi país
- 88.C: mh
- 89.M: entonces yo le traducía cómo se estaba allá, (ríe) bueno
- 90.C: así ya sois dos
- 91.M: (ríe flojo)
- 92.C: sí, yo te he enseñado esta manera de tocar
- 93.M: mh mh
- 94.C: pero hay hay más
- 95.M: pero si
- 96.C: claro
- 97.M: pero así, por ejemplo, 'La cucaracha' (toca con el pulgar) no es 'la cucaracha'
- 98.C: claro
- 99.M: quiero escu, el otro día te dije e quiero escucharla cómo es porque, nunca la he oído aquí yo (va tocando las cuerdas)
- 100.C: mh, me la tendría que inventar
- 101.M: sss
- 102.C: claro, con la guitarra, con, yo hice aquello, por ejemplo así (toca con sordina)
- 103.M: mh
- 104.C: mh, me lo puedo inventar (va tocando), lo que yo te he enseñado para empezar, una cosa fácil
- 105.M: sí, esto, has has concentrado conmigo en esto, con los dedos
- 106.C: sí
- 107.M: ¿cómo se llama ésta? tas

- 108.C: los trastes
- 109.M: trastes, sí, bueno ¿qué hacemos ahora?
- 110.C: así se entiende bien ¿no?
- 111.M: sí, sí
- 112.C: el MI también
- 113.M: sí
- 114.C: y el RE, bueno, pues lo que quieras, si quieres insistir en éstas, te he traído más
- 115.M: ¿de qué? ¿canciones?
- 116.C: más canciones
- 117.M: a ver
- 118.C: no sé ésta si la conocerás
- 119.M: ‘El rancho grande’
- 120.C: *‘allá en el rancho grande allá donde vivía*
- 121.C,M: *había una rancherita que alegre me decía que alegre me decía te voy a hacer unos calzones como los que usa un ranchero te los comienzo de lana te los acabo de cuero’* (suena alguna cuerda que pulsa)
- 122.M: nunca
- 123.C: claro, es
- 124.M: ‘El noi de la mare’
- 125.C: sí, estas dos son catalanas y son son de Navidad
- 126.M: de catalán son rápidas, me gustan
- 127.C: ¿te gustan?
- 128.M: como de ‘la mare’
- 129.C: ‘La lluna i la pruna’ éstas son de Navidad, cuando hay, cuando hace frío
- 130.M: mh, mh
- 131.C: ¿sabes lo que es la Navidad?
- 132.M: mh, mh
- 133.C: se pone el árbol, pues son un poco así, son ts, cuando se celebra el nacimiento
- 134.M: de Jesucristo
- 135.C: o sea es otra religión, pero

- 136.M: ¡sí!
- 137.C: son canciones igual ¿no? y te las he traído
- 138.M: ¿celebrar, no?
- 139.C: sí (aclara la voz)
- 140.M: ¿cómo se dice?
- 141.C: ‘El noi de la mare’
- 142.M: pero cómo
- 143.C: ‘*què li darem*
- 144.C,M: *en el noi de la mare què li darem que li sàpiga bo panses i figues i nous i olives panses i figues i mel i mató’*
- 145.M: ‘*què li pin pin* (ríe)
- 146.C,M: *na na na’*
- 147.C: éstas dos son muy tranquilas porque son de Navidad
- 148.M: ‘Santa nit’ es
- 149.C: ésta también es muy muy tranquila ‘*santa*
- 150.C,M: *nit plàcida nit* (M. toca las cuerdas) *els pastors han sentit l'al.leluia que els àngels cantant en el món han estat escampant el Mesies és nat el Mesies és nat’*
- 151.C: bueno, para oírlas una sola vez y con el constipado que tengo, pero
- 152.M: pero tienes una voz bueno, muy
- 153.C: la tengo muy mal, estoy estos días un poco enferma, los acordes son los de siempre (da golpecitos en la madera de la guitarra con los nudillos de los dedos)
- 154.M: (va tocando las cuerdas rasgueando)
- 155.C: por eso los he escogido, porque los los puedes tocar muy bien. te he traído también tu canción con los acordes, todo esto es para
- 156.M: ¿sabes qué? quiero algo así tr tr (va tocando las cuerdas rasgueando)
no sé cómo se dice ten ten ten que que juegas con
- 157.C: sí, ¿quieres que te enseñe uno, quizá no tan complicado?
- 158.M: a ver
- 159.C: pero es
- 160.M: quiero oír
- 161.C: otro

- 162.M: siéntate, te doy silla
- 163.C: no hace falta, mira éste es el más fácil (pulgar), pero puedes hacer así (pulgar y rasgueo) por ejemplo
- 164.M: mh mh
- 165.C: porque luego, para hacer esto (garras, 00:00:05)
- 166.M: ¡ehhhh! (aplaude) esto sí me gusta
- 167.C: esto es más difícil, pero
- 168.M: a ver, flojito, ts, despacio, a ver
- 169.C: sí, con
- 170.M: con la quinta
- 171.C: es en la cuarta
- 172.M: no, en la quinta
- 173.C: pero claro para, para acorde cambia, que
- 174.M: ah
- 175.C: para cada acorde cambia, estos tres siempre así, en las tres (prueba la garra)
- 176.M: ah ah
- 177.C: y entonces (prueba)
- 178.M: ah una vez arriba una vez abajo
- 179.C: sí (toca un poco y afina, 00:00:17), pero de momento, si quieres empezar así (pulgar y rasgueo) es fácil (se la da)
- 180.M: ay
- 181.C: con las que quieras y las demás yo te las doy para que las vayas teniendo
- 182.M: (prueba las garras) uy ¡joder! (ríe)
- 183.C: sí, sí
- 184.M: pero
- 185.C: los dos a la vez
- 186.M: pss
- 187.C: bueno
- 188.M: (da golpecitos con los dedos en la madera)
- 189.C: ¿y el otro que es el rasgueo?
- 190.M: (prueba) no (prueba) no ¿así?

- 191.C: es uno
- 192.M: así
- 193.C: uno con el dedo gordo
- 194.M: (prueba, 00:00:05)
- 195.C: sí
- 196.M: (prueba, 00:00:05)
- 197.C: se pueden combinar las dos maneras
- 198.M: mh, mh
- 199.C: ¿sí? ésta es la tuya
- 200.M: 'quiero' ay ¿qué has hecho?
- 201.C: son todos los los acordes, los conoces, el único que no es éste
- 202.M: MI
- 203.C: pero es muy fácil
- 204.M: el tres en el tercero, el terce ¿así?
- 205.C: no, es como el MI
- 206.M: así, mira
- 207.C: no, como el MI
- 208.M: MI ¿es así?
- 209.C: ese es el RE
- 210.M: no, ah el MI es así (suena una cuerda) a ver así
- 211.C: en el primer traste el primer dedo
- 212.M: sí, así ¿primer traste?
- 213.C: sí, mira
- 214.M: pero mira es el es el cuatro, en el cuarto hilo, es el primer dedo
- 215.C: es que está, es que está escrito
- 216.M: ¿mal?
- 217.C: diferente del del otro
- 218.M: ¿no?
- 219.C: día, esto es como si tú lo vieras, como si tú lo vieras así, ésta es la primera cuerda, segunda, tercera
- 220.M: mira, aquí está la tercera
- 221.C: eso es
- 222.M: el primer dedo

- 223.C: vale, pero en el primer traste, en el primer traste
- 224.M: ah, ¿el primer traste?
- 225.C: vale, muy bien
- 226.M: así
- 227.C: y el segundo aquí
- 228.M: ¿el segundo dedo?
- 229.C: aquí
- 230.M: ¿a ver?
- 231.C: sí
- 232.M: (suspira)
- 233.C: está escrito diferente del otro día
- 234.M: pe, tengo que mirar por aquí
- 235.C: (ríe) no, no hace falta
- 236.M: pero mira esto es el cuatro hilo, uno, dos tres cuatro, el cuatro gordo
- 237.C: no, está dibujado diferente del otro día. la primera cuerda empieza por abajo (busca un bolígrafo, 00:00:10), tú estás aquí
- 238.M: mh, mh
- 239.C: ésta es la primera cuerda, es ésta
- 240.M: ¿ésta?
- 241.C: sí, primera, segunda, tercera
- 242.M: ah ¿no empezamos por abajo?, creí que ésta es la primera, la segunda
- 243.C: no, no es tú estás aquí
- 244.M: sí
- 245.C: y la la primera cuerda es la más finita
- 246.M: ah ah, vale
- 247.C: empezamos, ésta es la primera cuerda
- 248.M: entonces ¿ésta es la tercera?
- 249.C: sí
- 250.M: aquí
- 251.C: muy bien
- 252.M: y la segunda y la y la, a ver la tercera y la segunda, así
- 253.C: en el segundo traste, el segundo dedo aquí

- 254.M: el segundo dedo en la segunda, e en la ¿en la segunda? a ver un dos tres cuatro cinco, ¡joder! ¿así?
- 255.C: aquí, muy bien, aquí, en el segundo traste
- 256.M: yo veo al revés
- 257.C: porque hoy está dibujado diferente y el tercero
- 258.M: por abajo
- 259.C: así
- 260.M: ah ah
- 261.C: ¿se entiende?
- 262.M: sí
- 263.C: se entiende es para que, ts, como si tú estuvieras aquí ésta es tu cabeza y tú ves las cuerdas así
- 264.M: por encima
- 265.C: mh ¿te parece bien?
- 266.M: vale, mh, mh
- 267.C: bueno pues el este MI menor es igual pero sin este dedo
- 268.M: MI
- 269.C: sí
- 270.M: ¿dónde?
- 271.C: este MI
- 272.M: mh mh
- 273.C: es así, pero sin este dedo
- 274.M: ah así
- 275.C: ya está, es muy fácil
- 276.M: sí, vale, la tercera sí pongo MI ¿cómo se llama ésta? ¿MI también?
- 277.C: MI menor
- 278.M: ah MI menor, vale ahora aquí el RE, RE es RE es ésta ¿sí?
- 279.C: éste en el segundo, en el tercer traste
- 280.M: sí
- 281.C: éstos
- 282.M: ah
- 283.C: así, muy bien
- 284.M: *'quiero llegar* (mientras va tocando)

- 285.M,C: *a un lugar*
- 286.M: psss
- 287.M,C: *ese lugar*
- 288.M: psss, MI, MI (ríe) MI MI (ríe) así
- 289.C: sí, sin el primer dedo
- 290.M,C: *está muy lejos*
- 291.C: y en seguida el LA
- 292.M: *está muy lejos* pssss
- 293.C: *muy lejos'*
- 294.M: mmh, ¿cómo es? MI, he olvidado el MI cómo es es así, tercera, así
- 295.C: no hace falta el primero, no hace falta
- 296.M: pero pero no tengo espacio de cambiar MI MI menor
- 297.C: bueno, porque es una canción es una canción un poco más complicada, la hemos escrito nosotras (ríe)
- 298.M: ¿sí? (ríe)
- 299.C: claro, sólo que es un poco más rápida, pero los acordes son los de siempre
- 300.M: mh, mh
- 301.C: entonces si (M. va tocando con rasgueo) si te apetece probarlos
- 302.M: (toca)
- 303.C: no hay problema, todos los conoces, todos los conoces
- 304.M: *'pero muy cerca'* ssss, *'pero muy cerca con la pa pero con'* oy
- 305.C: *'pero muy cerca*
- 306.M: *con la con la'* oy sssh, pss, no puedo ¿eh? (ríe) (toca con rasgueo) *'con la paciencia'* *'tengo un sueño'* pssss (ríe)
- 307.C: vale, éste es el que tenemos que sacar, el trozo de en medio
- 308.M: sí
- 309.C: es lo que nos falta
- 310.M: las otras la echamos y ya está
- 311.C: ya lo sacaremos otro día, eh, he traído más canciones, pero yo creo que de momento está bien ¿no? o quieres ¿quieres que te las enseñe?
- 312.M: a ver, canciones

- 313.C: (aclara la voz) tengo que probar (p: 00:00:11) ¿conoces la canción de 'Cumpleaños feliz'?
- 314.M: no
- 315.C: *'cumpleaños*
- 316.M,C: *feliz* (M. va tocando las cuerdas con el pulgar) *cumpleaños feliz, te deseamos todos cumpleaños feliz'*
- 317.M: ¿ya está?
- 318.C: sí
- 319.M: oy eso lo conozco
- 320.C: ¿sí?
- 321.M: creí que hay un canción muy larga
- 322.C: es ésta canción, entonces voy a ver si quedan bien esos acordes y te los apunto
- 323.C,M. *'cumpleaños feliz cumpleaños feliz, te deseamos todos cumpleaños feliz'* (acompaña con la guitarra C.)
- 324.M: ¿no te no te cuesta cambiar el dedo?
- 325.C: no
- 326.M: pero
- 327.C: no
- 328.M: los primeros días sí
- 329.C: sí, hombre, claro, pues te apunto éstos los puedes hacer muy bien
- 330.M: (da golpecitos con los nudillos de los dedos en la madera)
- 331.C: lo apunto en lápiz
- 332.M: el RE ele, ves que ahora LA, ahora sé cuando toques yo sé que has hecho así y sé es RE has hecho así y es LA
- 333.C: claro
- 334.M: ahora yo ya sé es la diferencia si estás tocando con MI o con LA o con
- 335.C: mh
- 336.M: por lo menos
- 337.C: muy bien, pues por eso los he buscado, para que la puedas hacer
- 338.M: mh, mh
- 339.C: ésta también

- 340.M: pero todavía digo yo no yo no noto diferencia, por ejemplo una que hace así (toca las cuerdas) como otra que hace así
- 341.C: sí, ahora lo lo cantaré a ver si notas la diferencia
- 342.M: (va probando)
- 343.C: te canto el 'Cumpleaños feliz' con otros acordes '*cumplea*'
- 344.C,M: '*cumpleaños*' '*cumpleaños feliz cumple años fe* (toca con otros acordes)
- 345.M: (ríe) te cuesta
- 346.C: *liz, te deseamos todos* ¿te suena bien? '*todos cumpleaños feliz*'
- 347.M: sí, suena diferente, pero el mismo
- 348.C: sí, sí
- 349.M: no es como has hecho antes las dos así
- 350.C: sí, bueno, una cosa es la mano ésta, pero yo me refiero a cómo suenan
- 351.M: mh, mh
- 352.C: cómo suenan los acordes
- 353.M: mh, mh
- 354.C: es diferente
- 355.M: sí es diferente, pero
- 356.C: '*cumpleaños*' (se acompaña con la guitarra)
- 357.M: abajo
- 358.C: esto sí, vale sí, no, yo me, pensaba que me preguntabas por los acordes y claro, cambia
- 359.M: sí, cambia
- 360.C: según cómo los usas
- 361.M: cambia, ya lo sé, pero
- 362.C: éste
- 363.M: de abajo siempre
- 364.C: mh, bueno, de momento es lo que te enseñó
- 365.M: sí
- 366.C: poco a poco
- 367.M: (va tocando las cuerdas tipo garra, 00:00:07) '*sol solet*'
- 368.C: éstas sí que son de niños '*sol solet vine'm a veure*
- 369.C,M: *vine'm a veure sol solet vine'm a veure que tinc fred*'
- 370.M: '*el gegant del pi*'

- 371.C: *'el gegant*
- 372.C,M: *del pi ara balla ara balla el gegant del pi ara balla pel camí'*
- 373.M: si cuido un niño me voy a me voy a cantar a él eso, para para que porta bien conmigo (ríe)
- 374.C: sí
- 375.M: ¡hombre, en catalán! es
- 376.C: sí
- 377.M: es importante
- 378.C: seguro, son muy fáciles, son muy fáciles de cantar y ésta pues la puedes usar
- 379.M: pero tienes dos, una para ti
- 380.C: sí, ésta es para mí, es porque quería ver si sonaban bien
- 381.M: mh, mh
- 382.C: ¿te las quieres quedar todas?
- 383.M: mh, mh
- 384.C: ¿quieres probar alguna?
- 385.M: pero cuando
- 386.C: o
- 387.M: vale
- 388.C: ¿ahora?
- 389.M: ¡no! es que digo no me voy a recordar cuando tú vas no me voy a recordar
- 390.C: ¿de cómo hace?
- 391.M: sí (suenan las cuerdas)
- 392.C: ¿quieres que repasemos éstas?
- 393.M: esas yo recuerdo, sí
- 394.C: ¿sí?
- 395.M: pero, vale siéntate aquí
- 396.C: (cierra la puerta, 00:00:14) ¿te va mejor con la pierna?
- 397.M: *'uno de e (toca los acordes con el pulgar)*
- 398.C,M: *nero dos de febrero, tres de marzo cuatro de abril, cinco de mayo seis de junio siete de julio San Fermín a Pamplona hemos de ir con una*

*media con una media a Pamplona hemos de ir con una media y un cal
cetín'*

- 399.C: ¡muy bien!
- 400.M: ayer por la noche
- 401.C: ¡muy bien!
- 402.M: la otra
- 403.C,M: *'la lluna la pruna vestida de dol son pare la crida sa mare no vol'*
- 404.M: lo acabo un poco, pero bueno
- 405.C: ¿quieres que la volvamos a hacer?
- 406.M: ¿repiteamos?
- 407.C: ¿otra vez?
- 408.M: sí
- 409.C,M: *'la lluna la pruna vestida de dol son pare la crida sa mare no vol'*
- 410.C: ¡en catalán! (le comenta a una de las mujeres que está en la sala,
amiga de Marta)
- 411.M: 'La cucaracha'
- 412.I: ¿mh?
- 413.C: ¡en catalán canta!
- 414.I: ¿en catalán?
- 415.C: la Blanca, digo la la Marta, casi nada
- 416.M: *'la cucaracha,*
- 417.C: *la cucaracha*
- 418.M: *ya no puede caminar*
- 419.C: *ya no puede caminar'*
- 420.M: ah, vale, otra vez
- 421.C,M: *'la cucaracha, la cucaracha, ya no puede caminar
porque no tiene porque le faltan*
- 422.M: *las*
- 423.C: *las dos patitas de atrás'*
- 424.I: (ríe)
- 425.C: (ríe)
- 426.I: bueno, poquito a poco (ríe)
- 427.M,C: (ríen)

- 428.C: muy bien, vale
- 429.I: poquito a poco
- 430.M: ésta no recuerdo cómo canto
- 431.C: mh
- 432.M: pero ésta pppsssh
- 433.C: vale, pues
- 434.M: vale, 'Cumpleaños feliz' ya lo sé pero
- 435.C: pues nos la pasamos
- 436.M: 'Son soles' 'Sol solet'
- 437.I: bueno, yo me voy
- 438.M: (habla con I. antes de que se vaya) bueno, paso la Sara a
- 439.I: oui
- 440.M: vale, luego me voy a tomar algo
- 441.I: sí hay las patats
- 442.M: mh, mh
- 443.I: d'acord?
- 444.M: sí,
- 445.I: OK
- 446.M: o puedo comprar han sobrado cinco euros he dao te he dao
- 447.I: con cinco euros cómprale muchas chuches
- 448.M: chuche y patata en el mercadillo
- 459.I: sí, pero tiene patata aquí en la habitación
- 450.M: sssí, para para mañana si no salgo
- 451.I: lleva
- 452.M: bueno
- 453.I: lleva esto con ella
- 454.M: sí, sí
- 455.I: y compra
- 456.M: y bocadillo ¿qué crees de llevar? chocolate ayer no lo comió pps
- 457.I: pan y chocolate, pues queso y
- 458.M: tomate
- 459.I: tomate
- 460.M: ah vale

- 461.I: comment j'ai fait pour le matin
- 462.M: vale
- 463.I: adiós
- 464.M: 'Sol solet' ¿vale? ¿cómo se dice?
- 465.C: ¿a ver cómo suena?
- 466.M: sí
- 467.C: ¿sí? que ¿a ver cómo suena?
- 468.M: (toca los acordes)
- 469.C: 'cum cumple'
- 470.M: ¿ah ésta? vale
- 471.C,M: 'cumpleaños feliz cumpleaños feliz te deseamos
- 472.C: todos
- 473.M: cumpleaños
- 474.C,M: 'cumpleaños feliz' ¡muy bien!
- 475.M: (ríe)
- 476.C: el MI es muy fácil porque es como el MI
- 477.M: sí, pero, que, lo que encuentro problema de MI eee m ¿cuándo en qué letra tengo que quitar mi mi dedo? ¿sabes? MI es así
- 478.C: sí
- 479.M: ¿vale?
- 480.C: sí
- 481.M: y MI m es así
- 482.C: así
- 483.M: pero ¿cuándo cuándo todos? tú tienes en todos
- 484.C: en DO en DO
- 485.M: todos tengo que hacer DO mira
- 486.C: mmm
- 487.M: ¡DO! DO DO
- 488.C: 'te deseamos to (da una palmada) dos'
- 489.M: a ver
- 490.M,C: 'te deseamos to dos'
- 491.M: y quito uno
- 492.C: sí

- 493.M: quito cuando digo to
- 494.C: sí, lo que pasa es que venimos del RE no del MI
- 495.M: ¿cómo?
- 496.C: a ver si me explico. venimos de hacer el RE
- 497.M: mh, mh
- 498.C: *'cumpleaños fe*
- 499.M: así, así
- 500.C: *liz'* sí y directamente *'te desea*
- 501.M,C: *mos'*
- 502.M: ay he
- 503.C: sí
- 504.M: olvidado así
- 505.C: *'te*
- 506.M,C: *deseamos'*
- 507.C: sin el primer dedo, sin el primer dedo
- 508.M: pero MI tienes, sí que tienes
- 509.C: mmmh, es sólo
- 510.M: ¿no hace falta?
- 511.C: es sólo este MI
- 512.M: sí, en este MI, pero
- 513.C: en éste
- 514.M: pero mira es así ¿sí o no?
- 515.C: sin el primer dedo
- 516.M: a ver el primer MI e con m menor
- 517.C: eso es
- 518.M: entonces puedes ah, creía que tengo que hacer el MI
- 519.C: no
- 520.M: ya está e luego el menor e ya está
- 521.C: no no
- 522.M: pero no, cuando escribo es el MI
- 523.C: MI menor, sí
- 524.M: vale
- 525.C: todas las demás son mayor RE mayor, LA mayor

- 526.M: sí, sí
- 527.C: pero yo no lo pongo, cuando es menor
- 528.M: solamente
- 529.C: sin el primer dedo
- 530.M: vale menos mal
- 531.C: y entonces es más fácil
- 532.M: sí
- 533.C: *'te de*
- 534.M,C: *seamos* (acompaña M. con el pulgar)
- 535.C: *te de*
- 536.M,C: *seamos*
- 537.M: *todos*
- 538.C: *todos'*
- 539.M: con éste ¿no?
- 540.C: sí *'todos*
- 541.C,M: *cumple*
- 542.M: *años'* ay sí
- 543.C: *'años*
- 544.M,C: *feliz'*
- 545.C: muy bien
- 546.M: *'Sol solet'*
- (entra una mujer)
- 547.B: hola
- 548.C: hola. el MI ahora lo has hecho con el primer dedo es segundo y tercero
- 549.M: ésta
- 550.C: es segundo y tercero
- 551.M: ah es así
- 552.C: sí
- 553.M: por eso yo digo veo tercero y segundo
- 554.C: sí
- 555.M: pero el tercero arriba ¿no?
- 556.C: el segundo
- 557.M: porque yo veo ahora

- 558.C: sí, sí
- 559.M: es algo
- 560.C: es culpa mía que el otro
- 561.M: que
- 562.C: día me hice un lío. esto tú estás aquí, ésta es tu cabeza (dibuja)
- 563.M: mh, mh
- 564.C: ¿sí? y ésta es la cuerda de
- 565.M: ¿de arriba?
- 566.C: sí
- 567.M: entonces ésta es la segunda, tengo que poner segundo dedo
- 568.C: (aclara la voz) sí
- 569.M: ¿así?
- 570.C: el segundo
- 571.M: así
- 572.C: (aclara la voz) el segundo y el tercero abajo
- 573.M: el segundo arriba, ya, el segundo arriba
- 574.C: y el tercero abajo
- 575.M: ah, vale
- 576.C: ¿sí?
- 577.M: pero, vale sí
- 578.C: ¿sí? ahora siempre lo dibujaré así
- 579.M: sí
- 580.C: fue culpa mía el otro día
- 581.M: vale, no pasa nada 'Sol solet'
- 582.C: ¿quieres que la volvamos a hacer?
- 583.M: 'Sol solet'
- 584.C: ¿sí?
- 585.M: mh, yo no recuerdo cómo suena
- 586.C: vale, hacemos el RE que vea cómo suena
- 587.M: (toca el acorde)
- 588.C: 'sol' vale,
- 589.M,C: 'sol solet vine'm a veure vine'm a veure sol solet vine'm a veure que tinc fred'

- 590.C: muy bien ¿sí?
- 591.M: ‘El el gegant del pi’
- 592.C: ‘El gegant del pi’
- 593.M: ¿qué es ‘gegant del pi’?
- 594.C: un gigante
- 595.M: ah ¿qué es?
- 596.C: un gigante, una persona muy alta
- 597.M: ah ah gégant gégant en francés
- 598.C: sí
- 599.M: del pi pi ¿qué es?
- 600.C: un pino. ‘el gigante del pino’
- 601.M: vale. eh a ver ¿empezamos? (p: 00:00:05) ‘*el gegant*’
- 602.C: ‘*el el gegant*’ a ver
- 603.M: ‘*el gegant del pi*’
- 604.C,M: *ara balla*
- 605.C: *ara balla*
- 606.M: *balla*
- 607.C: *balla el*
- 608.C,M: *gegant del pi ara balla pel camí*’
- 609.M: (da golpecitos con los dedos en la guitarra)
- 610.C: mmmh, ésta no me suena muy bien. a ver si la he escrito
- 611.M: ¡ay mis dedos!
- 612.C: (toca los acordes) ‘*el gegant del pi ara balla ara balla*’ (prueba otros acordes, 00:00:05) ‘*el*’ no sé cómo cantarla (en una tesitura más alta) ‘*el gegant del pi ara balla ara balla el gegant del pi ara balla pel camí*’. es más alta. es que a veces cuesta encontrar cómo queda bien la voz.
- 613.M: ‘ara balla’ ¿ahora va?
- 614.C: ‘ara balla’ baila
- 615.M: ah baila
- 616.C: es un gigante que baila
- 617.M: mh, mh, bueno

- 618.C: mira ¿quieres que la probemos así más alta con la voz? *'el gegant del'*
- 619.M: tengo la voz fatal
- 620.M,C: *'el gegant del pi ara balla'* (ruido de sillas que mueve la mujer que ha entrado, para limpiar la sala)
- 621.M: pss
- 622.C,M: *'balla ara*
- 623.M: *balla*
- 624.C: *balla*
- 625.M,C: *el gegant del pi ara balla pel camí'*
- 626.C: muy bien
- 627.M: porque yo que veo, tengo que ver
- 628.C: muy bien, pues tienes muchas canciones ya
- 629.M: (da golpecitos con los dedos en la guitarra)
- 630.C: éstas
- 631.M: aah
- 632.C: ¿sí también? tienes muchas cosas.
- 633.M: cómo se (mucho ruido de fondo)
- 634.C: son muchas canciones nuevas para ti
- 635.M: mh, mh
- 636.C: poco a poco las puedes aprender ¿no?
- 637.M: bueno
- 638.C: ¿sí? ¿quieres que hagamos ésta?
- 639.M: sí, LA
- 640.C: ¿a ver el LA cómo suena?
- 641.M: (toca)
- 642.C: *'allá'*, vale
- 643.C,M: *'allá en el rancho grande allá donde vi'* (acompaña M. con el pulgar y los acordes)
- 644.M: pss, ¿así? no
- 645.C: el primero ha de bajar
- 646.M: así
- 647.C: eso es, puedes pensar en estos y entonces eso es *'vi*
- 648.C,M: *via había una rancherita que alegre me decía que alegre me decía*

- 649.M: *te voy a*
- 650.C,M: *te voy a hacer unos calzones como los que usa un rancho te los comienzo de lana te los acabo de cuero'*
- 651.C: ¡muy bien, muy bien!
- 652.M: (hace ruido con los dedos en la madera)
- 653.C: es que al ser un poco más lenta te da tiempo
- 654.M: sí
- 655.C: de ir poniendo, está muy bien. y el MI
- 656.M: ahora además mi mano ahora se acostumbran de subir o bajar un poco
- 657.C: sí
- 658.M: (hace ruido con los dedos en la madera)
- 659.C: y el MI creo que es más fácil si piensas sólo en los de arriba ¿no?
- 660.M: mh, mh
- 661.C: y luego el primero
- 662.M,C: baja
- 663.M: sí
- 664.C: y si no llega a tiempo pues ya ya lo pondrás
- 665.M: (hace ruido con un anillo en la madera) vale 'El noi de la mare'
- 666.C: ¿sí?
- 667.M: ¿qué es el noi?
- 668.C: el niño de la madre
- 669.M: ah
- 670.C: el niño Jesús
- 671.M: ah así (toca el acorde)
- 672.C,M: *'què li darem en el noi de la'*
- 673.M: ay no pss, repitamos
- 674.C,M: *'què li darem en el noi de la'*
- 675.M: psss psss
- 676.C,M: *'mare què li darem que li sàpiga'*
- 677.M: es que eso que que
- 678.C: sí, cuando vengas de hacer el RE
- 679.M.: a ver así ésta ésta ésta

- 680.C: muy bien e el primero ya lo tienes para hacer el MI, entonces lo pones aquí y subes estos dos ¿me explico? vienes del RE
- 681.M: sí
- 682.C: (prueba el acorde) para hacer el MI es eso es, muy bien
- 683.M: ¿sí?
- 684.C: sí. éste lo bajas (suenan las cuerdas que toca M.)
- 685.M: no es
- 686.C: sí es donde estaba, eso es
- 687.M: estaba, estaba aquí, a ver e así
- 688.C: sí, entonces corres
- 689.M: ¿aquí?
- 690.C: ah eso es muy bien
- 691.M: e ésta aquí
- 692.C: y éstos aquí
- 693.M: al mismo cordo
- 694.C: mmh el mismo
- 695.M: ¿por qué yo subo? (va tocando)
- 696.C: mh, bueno
- 697.M: ¿sí?
- 698.C: por el LA, porque estamos acostumbradas a hacer el LA
(fuerte ruido de fondo de la mujer que limpia)
- 699.M: vale
- 700.C: está muy bien eeh
- 701.M: 'què'
- 702.B: los pies (mientras friega el suelo)
- 703.C,M: 'què li darem en el noi de la
- 704.M: mare
- 705.C,M: mare, què li darem que li sàpiga
- 706.M: bo
- 707.C: bo
- 708.C,M: panses i figues i'
- 709.C: bajas el primero uno eso
(fuerte ruido de fondo)

- 710.C,M: *'nous i olives panses i figues i'*
- 711.C: bajas éste eso es
- 712.M,C: *'mel i mató'*
- 713.C: muy bien
- 714.M: (ríe)
- 715.C: es siempre igual, pero con esos truquillos
- 716.M: de MI
- 717.C: está muy bien, de RE a MI es
- 718.M: sí, sí
- 719.C: es muy es muy directo
- 720.M: *'Santa nit'*
- 721.C: vale
- 722.M: ¡la mayoría empiezan con LA!
- 723.C: sí
- 724.M: (prueba el acorde arpegiado)
- 725.C,M: *'san santa nit plàcida nit els pastors han sentit l'al.leluia que els àngels cantant en el món'*
- 726.M: ¿a ver?
- 727.C: el segundo *'món han es*
- 728.M,C: *tat escampant el Mesies és nat el Mesies és nat'*
- 729.C: muy bien
- 730.M: (da golpecitos con los dedos en la guitarra)
- 731.C: y los dedos ya van solos ellos
- 732.M: sí
- 733.C: porque van conociendo
- 734.M: se acostumbrarán, sí
- 735.C: mh, conocen la distancia y las cuerdas muy bien, pues yo te doy así con LA RE y MI
- 736.M: pero luego no recordaré
- 737.C: las canciones, pero ellas a lo mejor te pueden ayudar
- 738.M: sí
- 739.C: si quieren
- 740.M: sólo los niños sí

- 741.C: sí
- 742.M: pero, mira quieren tocar yo ayer era ayer yo aproveché por la noche cuando fui a la mi habitación
- 743.C: mh, mh y si no podemos hacer una cosa y es
- 744.M: bueno, puedo llamar a los niños a pssh a cantar sin sin sin música o
- 745.C: mmh, vale y si no es aprender el el orden de los acordes
- 746.M: mh, mh
- 747.C: y algo es algo
- 748.M: sss
- 749.C: algo tienes y luego cuando sabes la canción lo haces a la vez
- 750.M: sí, ahora, sí
- 751.C: porque el orden no siempre es el mismo
(fuerte ruido de fondo de la mujer que limpia)
- 752.M: sí, a pesar que yo no sé cómo suena pero yo toco
- 753.C: sí
- 754.M: tú cantas pero yo toco
- 755.C: sí, porque ¿ves? el orden no siempre es el mismo, aquí es de LA a RE, pero aquí es de LA a MI
- 756.M: eso de estudiar, en el cole hay música ¿verdad? ¿no?
- 757.C: ¿ellos? ¿los niños?
- 758.M: sí
- 759.C: sí, yo creo que sí
- 760.M: e
- 761.C: las canciones las tienen que conocer
- 762.M: ¿tú cuando estudiabas en el cole había música?
- 763.C: no
- 764.M: no
- 765.C: no, yo iba a un sitio
- 766.M: pregunto si estudian (da golpecitos con los dedos en la guitarra), vale (toca las cuerdas)
- 767.C: luego busqué la canción de de 'Son de amores', pero

- 768.M: *‘perdona si pregunto por cómo te encuentras’* (toca de fondo sin poner los dedos)
- 769.C: un trocito, no sé
- 770.M: *‘pero me han comentado que te han visto sola llorando por las calles en altas’*
- 771.C: vamos a ver si queda bien
- 772.M: ¿esto qué es?
- 773.C: e, lo he sacado de Internet
- 774.M: fiu, ole
- 775.C: sí, entonces por lo menos
- 776.M: SOL ¿cómo es SOL?
- 777.C: claro ésta la tendría que tocar yo (toca el acorde)
- 778.M: a ver, ah, vale
- 779.C: pero no creo que quede bien, porque no todo el mundo la hace bien
- 780.M: mmh
- 781.C: *‘cómo te encuentras pero me han comentado que te han visto andando por las calles en altas horas ay como las*
- 782.M,C: *locas locas locas, comentan que tu niño a ti te ha dejado que no existe consuelo para tanto llanto que sólo una amiga está a tu lado no llores más mi niña niña niña son de amores’*
- (habla la mujer que está limpiando y una de las trabajadoras sociales de la casa)
- no no queda bien, no quedan bien estos acordes
- 783.M: ¿por qué?
- 784.C: porque hay que, tengo otra versión, pero es más difícil, entonces he traído sólo ésta y como yo a ti no te lo
- 785.M: no siento
- 786.C: sí, bueno, es que esto es una página que la gente que quiere envía envía cosas
- 787.M: ah
- 788.C: entonces este chico ha escrito estos acordes y se lo dedica a una novia que tuvo
- 789.M: ¿es es el cantante?
- 790.C: no

- 791.M: ¿es para ti?
- 792.C: no es un chico que ha escrito como si yo envió también mis acordes
- 793.M: sssí
- 794.C: para que la gente los coja
- 795.M: ah
- 796.C: pero a mí me parece que no quedan bien ¿eh? *'son de amores amores que matan'* (va probando los acordes)
- 797.M: ¿pero va así recto?
- 798.C: sí, sí, pero el sonido no veo que no, quizá el comienzo sí *'perdona si pregunto por cómo te encuentras pero me han comentado que te han visto sola llorando por las calles en altas horas ay como las locas locas locas comentan que tu niño a ti te ha dejado que no existe consuelo para tanto llanto que sólo una amiga está a tu lado no llores más mi niña niña niña son de amores'*
- 799.M,C: *'pregunto por cómo te encuentras pero me han comentado que te han visto sola llorando por las calles en altas horas ay como las locas locas locas comentan que tu niño a ti te ha dejado que no existe consuelo para tanto llanto que sólo una amiga está a tu lado no llores más mi niña niña niña son de amores'*
- 800.C: ¿ves? ya no suena bien. podría buscar yo pero, bueno
- 801.M: ¿tú has buscado?
- 802.C: no no he buscado
- 803.M: ah
- 804.C: porque al no tener la guitarra es difícil
- 805.M: ah
- 806.C: no me lo no lo puedo hacer *'son de amores amores que matan'* sí esto sería otro. lo que podemos hacer con ésta es que yo la toco, porque hay acordes que no te he enseñado
- 807.M: mh, mh
- 808.C: *'son de amores amores que matan*
- 809.M,C: *amores que ríen amores que lloran amores que amargan, son de amores amores que engañan amores que agobian amores que juegan amores que faltan*
- 810.M: ay
- 811.M,C: *deja de llorar y piensa que algún día un niño te dará*
- 812.M: *toda esa fantasía eso y mucho más porque tú no estás loca loca loca*
- 813.M,C: *deja de llorar y*

- 842.M: en la tercera
- 843.C: el tercero en la primera
- 844.M: ¿el tercero qué? ¿el tercero dedo?
- 845.C: sí
- 846.M: en la tercera tasca
- 847.C: eh
- 848.M: ¿cómo se llama?
- 849.C: en el tercer traste
- 850.M: traste
- 851.C: mira, aquí (p: 00:00:05)
- 852.M: a ver no veo
- 853.C: a ver mmh mmh mmh (p: 00:00:06) el tercer dedo aquí
- 854.M: ah ya el tercer dedo abajo
- 855.C: sí
- 856.M: y el primero aquí, el segundo ¿así?
- 857.C: me parece que es así aquí, no
- 858.M: así
- 859.C: otra vez, el tercero aquí y el segundo
- 860.M: ah, vale ¿así? ¿sube?
- 861.C: sí
- 862.M: ¿así?
- 863.C: muy bien, sí
- 864.M: (prueba tocando, 00:00:08) qué ¡cómo suena! ps
- 865.C: sí porque, claro eh los dedos pueden chafar la cuerda es una posición que cuesta un poco
- 866.M: (toca el acorde)
- 867.C: *'na na na na na na na por como te encuentras pero*
- 868.M,C: *me han comentado que te han visto a solas llorando por las*
- 869.M: *calles en altas horas'*
- 870.C: el segundo y el tercero, eso es
- 871.M: (sigue tocando)
- 872.C: *'en altas horas ay como las'*
- (fuerte ruido de fondo)

- te voy a enseñar éste también
- 873.M: ¿cómo es?
- 874.C: ¿sí? bueno, te voy a dibujar éste (dibuja, 00:00:14) ¡vas a salir de aquí sabiendo más! (suena alguna cuerda de fondo por M.) (p: 00:00:09)
- 875.M: (ríe). mi amigo que está en W. que está estudiando en el Conservatoire
- 876.C: mh
- 877.M: es el cole de la música
- 878.C: sí, sí, donde fui yo
- 879.M: tenía dos dos dos guitarras una eléctrica y otra clásica
- 880.C: sí, sí
- 881.M: pero ¿sabes? tocaba cosas muy
- 882.C: muy bien
- 883.M: muy muy difíciles
- 884.C: claro, no
- 885.M: metálica ¿sabes Metálica? psss
- 886.C: mh, sí. no, yo la guitarra la sé tocar poco, para estas cosas. éste es SOL
- 887.M: y me enseñaba las cletve eso ¿cómo ese dibujo? ¿cómo se llama? no recuerdo ésta así el primer
- 888.C: la clave de sol
- 889.M: sí, algo así oy no recuerdo bien, así (dibuja) oy ¡no recuerdo!, no recuerdo
- 890.C: sí, la clave de sol
- 891.M: sí (ríe y chasquea los dedos)
- 892.C: (ríe)
- 893.M: esa es la empiezo que
- 894.C: la clave para saber el principio
- 895.M: mh mh
- 896.C: cómo se leen las notas
- 897.M: mh mh
- 898.C: éste es el SOL que venimos de hacer ¿sí?
- 899.M: SOL
- 900.C: ésta (toca el acorde)

- 901.M: vale
- 902.C: (lo toca), vale. entonces el DO es así (dibuja)
- 903.M: primero en el primer traste
- 904.C: sí (p: 00:00:17) ¿quieres probar a ver si te cuesta? vas a tener muchas cosas para hacer estas vacaciones
- 905.M: el primero aquí
- 906.C: en la segunda
- 907.M: espera, aquí
- 908.C: en la segunda
- 909.M: aquí en la segunda e ésta aquí
- 910.C: muy bien
- 911.M: e ésta aquí
- 912.C: sí
- 913.M: así, (prueba) ahora ésta el primero aquí y el segundo, esto aquí y esto el siguiente, ahora ¿qué hacemos?
- 914.C: mmmh ¿quieres que probemos la canción otra vez?
- 915.M: ¿'Quiero llegar'? ah ésta
- 916.C: ¿desde el principio?
- 917.M: SOL así
- 918.C: no, no, acuérdate el tercer dedo abajo
- 919.M: está aquí abajo
- 920.C: no, ese es el primero, tú estás aquí
- 921.M: ¿esto?
- 922.C: tú estás aquí
- 923.M: estoy aquí
- 924.C: sí estás aquí está tu cabeza
- 925.M: ¿el segundo el segundo el segundo es aquí?
- 926.C: no ésta es esta cuerda
- 927.M: ¿ésta?
- 928.C: sí, esta cuerda
- 929.M: ha que estar el primero, aquí
- 930.C: eso es, vale, ésta es la más gorda (dibuja)
- 931.M: así, mira así. mira

- 932.C: en el tercer traste
- 933.M: el segundo dedo
- 934.C: mh
- 935.M: en la en la primera ¿vale? este es el según ¿dónde está el segundo? ¿es ésta?
- 936.C: sí
- 937.M: y la primera
- 938.C: en la
- 939.M: en el tercer traste
- 940.C: eso es, vale
- 941.M: y la primera y la segunda ¿así?
- 942.C: no.
- 943.M: la ter
- 944.C: el tercer dedo aquí abajo
- 945.M: y la primera y la segunda ah, así
- 946.C: eso es, vale
- 947.M: pero oy
- 948.C: piensa que esta cuerda ésta de aquí se le llama la primera
- 949.M: ¿se llama la primera? (la pulsa en sordina)
- 950.C: mh, por es la más fina. ésta es la primera cuerda
- 951.M: sí ahora yo veo por aquí
- 952.C: y ésta
- 953.M: la segunda eso es la segunda aquí
- 954.C: eso es
- 955.M: ah
- 956.C: y ésta es la sexta cuerda, la última, la más gorda
- 957.M: vale, es ésta
- 958.C: mh
- 959.M: vale, ahora SOL *'perdona si pregunto por cómo te encuentras pero me han comentado que te han visto sola llorando por las calles en altas horas en altas horas ay ay como las locas locas locas'*
- 960.C: éste es nuevo
- 961.M: DO ¿cómo se? ¿a ver DO? a a ¿aquí? ¿aquí? aquí

- 962.C: muy bien
- 963.M: *'ay como las locas locas locas'* ¿qué más?
- 964.C: y como al principio
- 965.M: *'son'*
- 966.C: otra vez
- 967.M: otra vez cómo SOL es así es así, el segundo aquí
- 968.C: no
- 969.M: segundo
- 970.C: el tercer dedo abajo
- 971.M: el segundo dedo aquí
- 972.C: éste
- 973.M: ah
- 974.C: es el más difícil
- 975.M: el primero, el segundo aquí
- 976.C: eso es
- 977.M: el primero
- 978.C: yo empezaría por, sí. yo empezaría siempre por aquí
- 979.M: así
- 980.C: sí
- 981.M: así
- 982.C: sí, sí, yo empezaría siempre así
- 983.M: vale (sigue acompañándose con la guitarra) *'perdona si pregunto por cómo te encuentras pero me han comentado que te han visto sola llorando por las calles en altas horas*
- 984.C,M: *ay como las locas*
- 985.M: *lo lo*
- 986.C: *lo' sí 'lo*
- 987.M,C: *locas locas locas, comentan*
- 988.C: *que tu'*
- 989.M: ¿sí?
- 990.C,M: *'comentan que tu'*
- 991.M: ¿cómo? es que es lo más difícil, de verdad
- 992.C: bajar el tercero

- 993.M: ¿así?
- 994.C: aquí abajo
- 995.M: ah ah así
- 996.C: y el tercer dedo, eso es, muy muy bien, eso es
- 997.M,C: *'comentan que tu niño a ti te ha dejado que no existe*
- 998.C: *consuelo para*
- 999.C,M: *tanto llanto*
- 1000.C: *que sólo una ami'*
- 1001.M: psss ¿así?
- 1002.C: *'mi' ¿sí? 'miga está a tu*
- 1003.M,C: *lado, no llores más mi*
- 1004.M: *niña, niña, niña'*
- 1005.C: uno en cada ¿sí?
- 1006.Tr: déjalas a ellas que están haciendo (a Berta)
- 1007.C: (ríe) ¿vale?, sí y entonces
- 1008.Tr: cerraros ahí si no os vais a congelar
- 1009.M: hace hace calor
- 1010.C: sí
- (cierran la puerta con ruido)
- 1011.M: ¿tienes frío?
- 1012.C: yo había cerrado yo soy friolera sí
- 1013.M: psss hace calor
- 1014.C: un poquito cierro así un poquito
- 1015.M: SOL SOL LA, sí así SOL ¡así SOL! ¿verdad?
- 1016.C: mh, éste arriba
- 1017.M: el tercero abajo
- 1018.C: abajo y el segundo
- 1019.M: segundo
- 1020.M,C: arriba
- 1021.C: eso es
- 1022.M: vale, ts *'perdona si pregunto por cómo te encuentras*
- 1023.M,C: *pero me han comentado que te han visto sola llorando por las calles*
en altas horas ay como las'

- 1024.M: ¿dónde está? 'ay como
- 1025.M,C: las
- 1026.M: lo', así 'lo' ¿así no?
- 1027.C: no el segundo en la aquí ah ah 'ay como las
- 1028.M: locas locas locas' (sigue acompañándose con la guitarra) ¿repitamos o te aburres es aburrido? (ríe)
- 1029.C: no no no
- 1030.M: repitamos
- 1031.C: lo que tú quieras. qué te iba a decir, sí acuérdate el MI que es segundo y tercer dedo
- 1032.M: así sí
- 1033.C: mh
- 1034.M: MI segundo dedo
- 1035.C: el MI menor
- 1036.M: MI es ésta
- 1037.C: eso es
- 1038.M: ¿ésta? ¿no?
- 1039.M,C: sí
- 1040.M: así, así
- 1041.C: mh mh (p: 00:00:05) como el MI mayor
- 1042.M: el tercero arriba
- 1043.C: el segundo arriba y el tercero
- 1044.M: tercero así
- 1045.C: no
- 1046.M: así
- 1047.C: al revés
- 1048.M: ¡ah! el tercero arriba
- 1049.C: sí
- 1050.M: vale
- 1051.C: ¿vale?
- 1052.M: pss
- 1053.C: te he hecho un lío porque el otro día te lo dibujé al revés
- 1054.M: (ríe) me he acostumbrado

- 1055.M,C: sí
- 1056.C: lo siento
- 1057.M: ah ah
- 1058.C: pero es como
- 1059.M: acostumbraré luego
- 1060.C: así, es ver la guitarra tal como la ves tú
- 1061.M: vale
- 1062.C: encima
- 1063.M: empezamos SOL así, así así SOL ¿verdad?
- 1064.C: el segundo arriba del todo
- 1065.M: SOL. el segundo está aquí
- 1066.C: el el segundo aquí arriba, eso es
- 1067.M: a pesar que ésta es más cuesta más ésta no ¿eh?
- 1068.C: pues mira, mejor
- 1069.M: sí
- 1070.C: porque es así
- 1071.M: sí
- 1072.C: es así
- 1073.M: porque éste es alto
- 1074.C: sí
- 1075.M: cuando lo pongo aquí eso es bajito
- 1076.C: sí
- 1077.M: me cuesta
- 1078.C: sí, claro por eso se hace así, porque cuesta menos
- 1079.M: *'perdona si pregunto*
- 1080.M,C: *por cómo te encuentras pero me han comentado'*
- 1081.M: ah
- 1082.M,C: *'pero me han comen*
- 1083.C: *tado*
- 1084.M,C: *que te han visto sola llorando por las calles'*
- 1085.M: pps ay
- 1086.M,C: *'calles en altas horas ay como las lo'*

- 1087.C: uno en cada, uno en cada traste, repartidos, aquí éste, mira en esta cuerda y ésta en ésta, arriba
- 1088.M: a ver
- 1089.C: ¿entiendes?
- 1090.M: ¿el tercero aquí?
- 1091.C: eso es
- 1092.M: ¿así?
- 1093.C: un dedo en cada traste
- 1094.M: ah sí
- 1095.C: y cada vez más alto
- 1096.M: ah sí
- 1097.M,C: *'ay como las locas, locas, locas*
- 1098.C: *comentan que tu'*
- 1099.M: ps es así
- 1100.C: arriba, arriba, arriba eso es
- 1101.M: sssh
- 1102.C: eso es
- 1103.M: *'comentan (sigue acompañándose con la guitarra)*
- 1104.M,C: *que tu niño a ti te ha dejado que no existe consuelo para tanto llanto que sólo una'*
- 1105.M: ppps
- 1106.C: eso *'amiga*
- 1107.M,C: *está a tu lado no llores más mi ni*
- 1108.M: *niña, niña, niña'*
- 1109.C: uno en cada traste, repartidos
- 1110.M: sí
- 1111.C: éste ha de bajar y éste ha de subir
- 1112.M: éste aquí
- 1113.C: aquí abajo, eso es
- 1114.M: en la segunda
- 1115.C: y éste aquí arriba
- 1116.M: ah ¡ay mis dedos! (suspira sonriendo)

- 1117.C: repartidos, el MI menor todavía a veces no te digo nada, es solamente, no no es el primer dedo, es segundo y tercero, eso es
- 1118.M: y si hago el primero ¿qué pasa?
- 1119.C: no pasa nada pero como decías, cuesta más porque es más corto y si está arriba
- 1120.M: ya
- 1121.C: cuando es
- 1122.M: éste es más cerquito
- 1123.C: claro, si has de ir muy arriba éste es el que
- 1124.M: sí pero por
- 1125.C: cuesta menos
- 1126.M: ¿se nota? si por ejemplo he olvidado (toca con los otros dedos)
- 1127.C: no, pero creo que merece la pena porque es como para hacer el SOL ¿no? éste es el más largo
- 1128.M: mh, mh
- 1129.C: y aquí igual ¿sí? ¿te llevas todo esto?
- 1130.M: sí, sí (da golpecitos con los dedos en la guitarra)
- 1131.C: bueno
- 1132.M: pero no no es así y para cantar ¿no? (prueba las cuerdas con el pulgar)
- 1133.C: bueno, para aprender yo aprendí así todas
- 1134.M: primero claro, sí
- 1135.C: y luego ya, cuando estás más suelta
- 1136.M: puedes mejorar, mira todavía estoy tengo problemas de hacer (prueba las garras)
- 1137.C: claro, luego otra cosa Marta, para la guitarra la la pierna que va mejor doblar es ésta a ver sí, tal como lo haces, vale. mmmh, te doy esto para que lo guardes
- 1138.M: mh, mh
- 1139.C: estas canciones, vale y entonces todo aquello la canción aquella para rellenar ¿te acuerdas que te di?
- 1140.M: todavía no la he rellenado
- 1141.C: bueno, pero te lo quedas
- 1142.M: no me ha dado tiempo, sí

- 1143.C: vale. y aquello mmh ¿la cosa que te pedí que pensaras sobre ti?
- 1144.M: mh, mh
- 1145.C: ¿que te gusta, sobre ti?
- 1146.M: ¿un canción?
- 1147.C: ¿lo has pensado? no, una cualidad tuya, una característica, que te hice el ejemplo con alguien que es generoso y entonces, esto que tenías que escenificar
- 1148.M: sí, sí, sí
- 1149.C: ¿has pensado algo?
- 1150.M: ssh de generosa ¿sabes? mi problema en la casa todas lo observan que no digo no
- 1151.C: mh, bueno, pero piensa otra cosa que yo no tenga que que no me la digas
- 1152.M: de
- 1153.C: una otra característica y yo la intento adivinar de alguna manera
- 1154.M: ¿cómo puedes saber?
- 1155.C: ¿te parece bien? haciendo algo
- 1156.M: pero ¿no me voy a decir nada?
- 1157.C: no, yo lo tengo que adivinar, haciendo algo
- 1158.M: vale
- 1159.C: ¿te apetece?
- 1160.M: lo que salga
- 1161.C: ¿sí? pero lo has de pensar tú
- 1162.M: sí, he pensado por eso
- 1163.C: ¿ya?, vale pues
- 1164.M: ¿tengo?
- 1165.C: sí
- 1166.M: ¿tú vas a hacerlo?
- 1167.C: no, lo haces tú y yo lo miro (p: 00:00:06)
- 1168.M: aaah teatro ¿no? vamos a hacer teatro (ríe)
- 1169.C: sí
- 1170.M: (escenifica, 00:00:08)
- 1171.C: ¿cariñosa?

- 1172.M: (aplaude)
- 1173.C: (ríe) otra cosa
- 1174.M: (ríe) ¿mh?
- 1175.C: otra cosa más
- 1176.M: mmmh, no tengo idea, ¡no tengo idea! (resopla)
- 1177.C: algo habrá
- 1178.M: (escenifica)
- 1179.C: ordenada
- 1180.M: mh
- 1181.C: vale. ¿la canción nos da tiempo de hacerla la que te gusta?
- 1182.M: de
- 1183.C: ¿nos da tiempo de bailarla?
- 1184.M: ss
- 1185.C: ¿prefieres hacerla otra
- 1186.M: ¿cuánto tiempo cinco minutos?
- 1187.C: es que ¿sabes qué pasa? que hoy te quería hacer una cosa
- 1188.M: mh
- 1189.C: que debo hacer, te quería pasar un cuestionario
- 1190.M: mh, mh
- 1191.C: entonces me parece que que no va a dar tiempo de hacerlo todo
- 1192.M: vale (p: 00:00:08)
- 1193.C: y entonces, todas las cosas que quedan por hacer las hacemos a la vuelta de vacaciones ¿sí?
- 1194.M: ¿tengo que llenarlo? por ejemplo 'nota falta de alegría'
- 1195.C: sí, entonces yo antes te decía de 0 a 4 decir un número pero aquí viene explicado
- 1196.M: enton
- 1197.C: sí ¿ves? aquí viene explicado, entonces aquí dice

F: Fátima, mujer acogida en la casa

8ª Sesión (15-4-2004, jueves) (duración: 01:01:30)

- 1.M: ¿vas a grabar?
- 2.C: sí, como siempre
- 3.M: ¿que vamos a grabar?
- 4.C: siempre ¿no?
- 5.M: que ¿vamos a grabar? (ríe)
- 6.C: la la sesión, claro, no todo es tocar la guitarra (p: 00:00:05)
- 7.M: (chasquea los dedos)
- 8.C: pues me lo explicas tú, si quieres
- 9.M: ay, (ríe) ¿leo? o tú es mejor si lees tú
- 10.C: no, puedes leer tú, yo pongo aquí la la versión original
- 11.M: ¿voy a leerla normal o con canción?
- 12.C: no, si quieres te puedo recordar cómo era la original, aquí decía
'perdona si pregunto por cómo te encuentras'
- 13.M: pues, no sé, no sé aquí no tengo idea
- 14.C: porque ¿esto en realidad es alguien que te lo pregunta a ti?
- 15.M: mh, mh
- 16.C: ¿sí? o eres tú la que lo preguntas
- 17.M: yo pregunto
- 18.C: ¿sí? tú estás hablando con alguien
- 19.M: mh
- 20.C: ¿con quién?
- 21.M: con una chica
- 22.C: ah vale, bueno pues 'perdona si pregunto'
- 23.M: 'por cómo estás'
- 24.C: vale ¿pongo yo?
- 25.M: mh, mh (ríe), 'pero me han comentado que te han visto triste, llorando
por las calles en altas horas ay como las las tontas, tontas, tontas'
'comentan que tu niño a ti te ha dejado'
- 26.C: (ríe)

- 27.M: 'te ha abandonado que no existe consuelo para tanto llanto, que sólo una persona está a tu está a tu lado, no llores mi hija, hija, hija' 'son son de amores, amores que matan, amores que ríen amores que lloran amores que fallan, son de amores, amores que engañan, amores que agobian, amores que juegan, amores que faltan aaay' 'deja de llorar y piensa que algún día toda todo arreglará, toda una fantasía, eso y mucho más, porque tú no estás fea, fea, fea'
- 28.C: mh
- 29.M: 'deja de llorar y sécate esas lagrimillas de cristal que el tiempo volverá seguro a mejorar toda esa fantasía, fantasía' 'comentan que ya no te pones guapa, que te favorecía y te hacía tan guapa y que esas costumbres que tenías antes se las tragó la luna, luna, luna' 'tú crees que eres la culpable tú crees que eres la nube negra piensa que tú vales más que esta cosa y no te veas sola, sola, sola' 'en tu corazón no hay despecho ni odio, es como un dolor o un sufrimiento y hasta tu propia alma crees que es tu enemigo e eso que te deja tan triste' (ríe) ¡es es no hay nada que ver con la otra!
- 30.C: no
- 31.M: ¡la mía es mejor!
- 32.C: ¡bueno, claro!
- 33.M: (ríe)
- 34.C: de eso se trataba
- 35.M: pero las las letras
- 36.C: no, pero está muy bien, ¿y quién es ella?
- 37.M: es que, no sé, es al principio yo pensé que que la habían agobiado, que ella estaba con alguien pero no era de verdad o que ella encontró a su novio con otra
- 38.C: mh, mh
- 39.M: y le dejó
- 40.C: ella a él
- 41.M: sí (p: 00:00:06)
- 42.C: y ¿cómo te la imaginas a esta chica?

- 43.M: no él a ella, porque he dicho ‘comentan que tu niño a ti te ha abandonado’
- 44.C: sí, bueno
- 45.M: él a ella le dejó y él fue con otra
- 46.C: ella le dejó a él
- 47.M: él le dejó a ella
- 48.C: sí
- 49.M: y fue con otra
- 50.C: por eso, vale o sea que ts supongo que se fue antes con con otra persona y por eso se fue
- 51.M: bueno
- 52.C: podría ser o bueno, al revés también puede ser
- 53.M: ya está
- 54.C: ¿qué más? y ¿cómo es ella?
- 55.M: (ríe)
- 56.C: (ríe)
- 57.M: no la conozco (ríe) normal
- 58.C: ¿cómo te la imaginas?
- 59.M: natural, muy natural y la otra, claro, con con maquillaje exagerado y cree que es que es la mejor la perfecta
- 60.C: y ¿es joven esta chica?
- 61.M: mh, mh
- 62.C: y a lo mejor es la primera vez que ha estado con alguien así
- 63.M: puede, sí lo amaba mucho pero y cree que va a vivir con él toda la vida, pero mira qué pasó (p: 00:00:05)
- 64.C: que se equivocó
- 65.M: ella siempre ve que es la inferior, por eso he puesto fea
- 66.C: mh, (p: 00:00:09) si quieres ponemos la canción otra vez y nos imag
- 67.M: ¿cantamos?
- 68.C: sí y nos imaginamos esta letra
- 69.M: sí
- 70.C: ¿quieres? no sé si la tengo yo aquí ¿conoces tú la canción de ‘Son de amores’?

71.F: mh, cuando estaba Joana se oía mucho

72.M: ella no tie, tenía es suya la la ¿era suya?

73.F: mh

74.M: porque oíamos yo creía que es de la Sofía

75.F: mh (p: 00:00:07)

76.C: la oímos una vez y ya está (p: 00:00:19)

(audición: El Queco, Son de amores, 00:02:18)

‘perdona si pregunto por cómo te encuentras
pero me han comentado que te han visto sola
llorando por las calles en altas horas
ay como las locas, locas, locas

comentan que tu niño a ti te ha dejado
que no existe consuelo para tanto llanto
que sólo una amiga está a tu lado
no llores más mi niña, niña, niña’

‘*son de amores* (canta M. de fondo)
amores que matan, amores que ríen, amores que lloran
amores que amargan
son de amores, amores que engañan, amores que agobian,
amores que juegan, amores que faltan, ay

deja de llorar y piensa que algún día un niño te dará
toda una fantasía, eso y mucho más
porque tú no estás loca, loca, loca

deja de llorar, y sécate esas lagrimillas de cristal
que el tiempo volverá seguro a rescatar
toda esa fantasía, fantasía’

‘comentan que ya no te pones esa ropa
que te favorecía y te hacía tan mona
y que esas ilusiones que tenías antes
se las tragó la luna, luna, luna

tú crees que eres la sombra de tu propia sombra
tú crees que eres la lluvia que chispea y agobia
piensa que tú vales más que esta historia
y no te veas sola, sola, sola

y en tu corazón no hay calor ni frío
es como un dolor o un escalofrío
y hasta tu propia alma crees que es tu enemigo
y eso que vive contigo’

‘son de amores

*amores que matan, amores que ríen, amores que lloran
amores que amargan’*

¿lo dejamos aquí? ¿lo dejamos aquí?

77.M: mh, mh (C. cierra la puerta) (p: 00:00:16)

78.C: ¿te apetecía

79.M: mh

80.C: volverla a escuchar?

81.M: mh, mh

82.C: sí, estás muy cansada hoy

83.M: (resopla sonriendo)

84.C: bueno, pues dejamos la cuestión ésta. a ver mmmh ¿te apetece
moverte un poco?

85.M: ¿bailar? (ríe)

86.C: bueno, antes de bailar, moverte un poco, los brazos y eso

87.M: (ríe)

- 88.C: ¿sí?
- 89.M: para despertar ¿eh?
- 90.C: claro, claro
- 91.M: (ríe) (p: 00:00:05)
- 92.C: mira, eeh, por ahí, por ahí, mmmh (se estira)
- 93.M: (ríe)
- 94.C: a ver, yo voy a intentar, primero con un sonido ¿recuerdas aquella vez que nos reímos tanto? pensando en mi nombre, ¿cómo diría mi nombre con un sonido? yo me llamo Clara ¿no?, entonces podría decir 'ah ah'
- 95.M: 'ah ah ah'
- 96.C: por ejemplo, ¿cómo dirías el tuyo?
- 97.M: 'Marta' 'Marta'
- 98.C: 'Marta' y ahora, ¿cómo dibujarías tu nombre?
- 99.M: ¿dibujar?
- 100.C: sí, yo por ejemplo el mío (lo dibuja con los pies haciendo las letras en el suelo, 00:00:07), ya sé que no se entiende nada
- 101.M: mh
- 102.C: pero
- 103.M: (ahora lo dibuja ella, p: 00:00:17)
- 104.C: o así (con más movimiento, p: 00:00:06)
- 105.M: (ríe)
- 106.C: (ríe) (p: 00:00:10) y qué figura, sí
- 107.M: ¿mh?
- 108.C: puedes seguir
- 109.M: porque siempre escribo con la derecha (con los brazos)
- 110.C: y así es doble, es más grande, también podría ser
- 111.M: redonda (p: 00:00:21) ¿qué has escrito?
- 112.C: lo mismo, mi nombre (con todo el cuerpo, 00:00:08) ¿ya está?
- 113.M: un poco redondo pero pequeñito
- 114.C: pero te faltaba la a
- 115.M: para hacerlo grande (p: 00:00:10)

- 116.C: (ríe) la a siempre mmmh, es como si no la viera ¿no? llego a la r pero la a a lo mejor es que la ¿cómo la escribes?
- 117.M: es
- 118.C: ¿en castellano?
- 119.M: sí ¿mi nombre?
- 120.C: sí
- 121.M: es m a r t a, en castellano como en francés
- 122.C: sí ¿quieres escribirlo en tu idioma?
- 123.M: sí,
- 124.C: ¿mh? (p: 00:00:10)
- 125.M: es mi nombre
- 126.C: en tu idioma, sí, luego lo escribes en un papel
- 127.M: mh, mh
- 128.C: ¿y qué figura harías para tu nombre?
- 129.M: ¿cómo qué figura haría?
- 130.C: sí, yo por ejemplo, para el mío, haría una cosa así
- 131.M: no entiendo
- 132.C: ¿cómo te imaginas tu nombre? ¿qué te hace?
- 133.M: ¿qué imaginación me da?
- 134.C: ¿qué te sugiere? mh, mh ¿no?
- 135.M: normal, no
- 136.C: a ver qué me sugiere a mí tu nombre
- 137.M: ¿qué es esto?
- 138.C: la m
- 139.M: (ríe) vale una m grande lo de en medio pequeño y el final grande
- 140.C: ésta la parte de arriba ¿no?
- 141.M: mh, mh
- 142.C: y aquí está la parte de abajo
- 143.M: mh, mh
- 144.C: la m
- 145.M: vale
- 146.C: como si fuera un pato o un cisne
- 147.M: me voy a girar de todo

- 148.C: todo el nombre, pues toda la m
- 149.M: todo el nombre, m así, a aquí r aquí t aquí a aquí, otra vez voy a volver
m aquí, a aquí, r t y a (chasqueando la lengua)
- 150.C: muy bien
- 151.M: (ríe)
- 152.C: ¿tiene algún significado tu nombre?
- 153.M: ¿un significado?
- 154.C: en tu idioma
- 155.M: casi alegría
- 156.C: ¿alegría?
- 157.M: sí
- 158.C: alegría
- 159.M: sí porque Z. es la alegría y Marta es casi, más o menos
- 160.C: casi
- 161.M: sí y Z. es el nombre del verbo, entonces Marta es la la es un poco
pequeñito
- 162.C: mh, mh
- 163.M: de alegría
- 164.C: contento
- 165.M: bueno, así
- 166.C: no lo sabía, pues entonces cambia mmmh (p: 00:00:05)
- 167.M: mh, mh
- 168.C: así veo yo Marta
- 169.M: ¿qué es esto?
- 170.C: tu nombre
- 171.M: grande
- 172.C: bueno, alegría (respira a fondo)
- 173.M: (respira a fondo)
- 174.C: (p: 00:00:09) estoy con tu nombre ¿eh? todo el rato (se mueve por
todo el espacio haciendo sonido mmmmmmmmm, mmmmmmmmm
aarta, 00:00:10)
- 175.M: (ríe) cccccccccccclaa ra (p: 00:00:05) ¿qué más?
- 176.C: lo que quieras, mmm mmmm mmm mmmarta

- 208.C: y ella
- 209.M: mh, mh, bien ayer teníamos una cómo se dice, despe despedida
- 210.C: mh, mh
- 211.M: con la Carmen
- 212.C: es verdad, que se fue (p: 00:00:05)
- 213.M: sí, sí es verdad que se fue
- 214.C: (ríe)
- 215.M: ¿ya está?
- 216.C: ¿quieres bailar ahora? ¿aprovechamos?
- 217.M: ¿qué bailamos?
- 218.C: sí, tu canción, la de siempre
- 219.M: ah, el mío
- 220.C: ésta que estamos esperando hace tantos días
- 221.M: sí, pero con pañuelos sin pañuelo ¿da igual? vale, no, da igual, vale (p: 00:00:15)
- 222.C: ¿sí? (prepara la audición)
- 223.M: oy, traigo el pañuelo es mejor, para que me da más imaginación
- 224.C: porque ¿sólo tienes uno, no tienes dos?
- 225.M: tengo uno y
- 226.C: sólo tienes un pañuelo
- 227.M: no, tengo
- 228.C: ¿tienes más?
- 229.M: ¿quieres uno?
- 230.C: claro
- 231.M: vale
- 232.C: (ríe)
- 233.M: (va a buscar los pañuelos, 00:01:11)
espera no sé qué quieres ¿el pequeñito que no pesa mucho o éste?
- 234.C: escoge tú primero
- 235.M: no, éste
- 236.C: éste para mí, yo voy a hacer lo que hagas tú
- 237.M: (ríe) tú sabes un poco ¿no?
- 238.C: no

- 239.M: tampoco sabía yo, pero
- 240.C: a ver
- 241.M: si tengo la ¿pongo?
- 242.C: sí, está puesto, creo, espera (p: 00:00:05)
- 243.M: no ésta no es
- 244.C: ¿no es ésta?
- 245.M: si no tienes lo traigo yo esa que es oriental
- 246.C: la tuya
- 247.M: sí
- 248.C: sí, la que pusiste aquí
- 249.M: no sé si está puesta aquí, el otro día, si recuerdas, cuando te dije que me gusta porque poco a poco
- 250.C: sí, vale
- 251.M: si no tienes lo traigo yo
- 252.C: está, está, pero a lo mejor entonces yo me he confundido con ésta
- 253.M: ésta
- 254.C: sí, un momentito, a lo mejor yo me he confundí con la que te he puesto
- 255.M: mh, mh
- 256.C: porque me dijiste que te imaginabas haciendo un movimiento
- 257.M: ay sí, sí, pero ésta es oriental
- 258.C: tú prefieres ésta hoy
- 259.M: sí
- 260.C: ¿y la otra otro día?
- 261.M: vale, sí
- 262.C: ¿sí?, vale pues ya la volveré a traer
(audición y baile: música oriental, 00:05:51)
- 263.M: (p: 00:00:26) te enseñaré
- 264.C: (p: 00:00:48) (ríe)
- 265.M: (p: 00:02:06) (ríe)
- 266.C: (p: 00:00:56) (ríe)
- (final de la audición y baile)
- (p: 00:00:14) ¡se hace corta!

- 267.M: ¿cómo corta?
- 268.C: es verdad, ¡es corta!
- 269.M: ¿es corta?
- 270.C: sí, de lo larga que era
- 271.M: ¿por qué?
- 272.C: porque me ha parecido corta como me gustaba seguirte
- 273.M: (ríe)
- 274.C: yo te iba siguiendo
- 275.M: es difícil ¿no? de bailar
- 276.C: un poco difícil, sí
- 277.M: es que hoy soy no puedo mover bien
- 278.C: no, pero son movimientos que aquí no se hacen
- 279.M: (ríe) ya lo sé, pero con el vientre ahora soy estoy muy lenta hoy porque he comido ahora mismo
- 280.C: ya, sí, pero
- 281.M: (ríe)
- 282.C: es que essto
- 283.M: ¡pero me sigues bien!
- 284.C: bueno
- 285.M: me sigues bien (ríe)
- 286.C: hago lo que puedo
- 287.M: cuando lo enseñaba, es que no puedo
- 288.C: (ríe)
- 289.M: pero es que tú estás acostumbrada, ¡que no! ¿quieres quieres bailar? pues venga y la Carolina también
- 290.C: claro, es muy bonito
- 291.M: ya está
- 292.C: ¿y la otra? ¿quieres hacerla ahora?
- 293.M: sí
- 294.C: ¿sí? ¿estás lanzada?
- 295.M: sí
- 296.C: ¿estás?
- 297.M: pero mejor

- 298.C: ¿sí?
- 299.M: si sentamos así, fff, mh, mh sí
- 300.C: ¿hoy? va bien sí. es lo bueno de poder hacer diferentes cosas, porque con la guitarra también, un poquito de descanso va bien ¿no? descansar un poco
- 301.M: mh, mh, vale
- 302.C: me tengo que poner el pañuelo ¿no?
- 303.M: ¿en ésta? ésta no es oriental ¿no?
- 304.C: no, pero a lo mejor tú quieres, no sé qué dices
- 305.M: no lo sé
- 306.C: (ríe)
- 307.M: es occidental ¿no?
- 308.C: ya
- (audición y baile: Sting, The book of my life, 00:06:15)
- 309.M: si quieres pónitelo
- 310.C: no, yo te sigo a ti
- 311.M: (ríe)
- 312.C: (ríe) tú decides (p: 00:00:10) ¿no bailas?
- 313.M: pero hasta que no está clara
- 314.C: ah bueno (p: 00:00:17)
- (suena el móvil de Marta: lo para)
- 315.M: (p: 00:02:17) yo tengo que seguirte ahora en ésta ahora (cambio de tonalidad)
- (final de la audición y baile)
- (ríe)
- 316.C: muy bien ¿no?
- 317.M: sí (p: 00:00:07)
- 318.C: ¿te ha venido bien el bailar? (p: 00:00:05) hombre, son diferentes, pero un poquitín parecidas ¿sí?
- 319.M: (ríe)
- 320.C: ¿te quieres mover más?
- 321.M: sí

- 322.C: (ríe) es que yo ts no tenía pensado nada más para moverte a no ser que se te ocurra a ti algo, bueno, tengo una cosa, pero es sin música
- 323.M: ¿sin música?
- 324.C: sin música
- 325.M: ¿qué es?
- 326.C: bueno, una cosa que te quiero preguntar, (p: 00:00:05) ¿sí? ¿te la pregunto?
- 327.M: sí
- 328.C: una cosa algún recuerdo que tengas de tu vida especialmente feliz, no me lo digas ¿eh?
- 329.M: (respira) mh, mh
- 330.C: especialmente feliz
- 331.M: mh, mh, mh, mh
- 332.C: puede ser un momento o puede ser un una sensación, no hace falta que sea muy muy claro, puede ser un sentimiento, si es una situación también, entonces ¿te acuerdas el otro día que te pedí que representaras una cosa con una característica tuya para que yo adivinara?
- 333.M: mh, mh, mh mh
- 334.C: actuando, pues ahora igual
- 335.M: pero eso es un recuerdo ahora
- 336.C: mh
- 337.M: ya está
- 338.C: sí, entonces, si quieres lo representas y yo intento
- 339.M: ¿el recuerdo?
- 340.C: hacerme una idea, mh, me intento hacer una idea de qué puede ser, pero no me lo digas
- 341.M: a ver, ps, no sé si sabes, a ver intentaré luego de explicar si no entiendes
- 342.C: vale, por lo a ver qué percibo yo, a ver qué me llega
- 343.M: (representa, 00:00:14)
- 344.C: ¿estabas esperando los resultados de algo?
- 345.M: sí

- 346.C: (aclara la voz) ¿de algún examen?
- 347.M: de bachillerato, por esto te he dicho, no sé si aquí si hay o no, el bachillerato
- 348.C: sí
- 349.M: al final de no nos dan la la hoja de papel
- 350.C: sí
- 351.M: pero cuelgan los números, no sé aquí si se hace o no
- 352.C: sí
- 353.M: entonces yo estaba esperando el tiempo a qué hora lo colgarán, a qué hora, entonces al final vi mi número y ya está, estoy contenta (ríe)
- 354.C: vale, sí, sí
- 355.M: ¿aquí no lo hacen?
- 356.C: se podía adivinar, es que ya no me acuerdo muy bien, pero sí sí que se hacía
- 357.M: cuando tú estudiabas
- 358.C: de alguna manera o de otra siempre
- 359.M: ponen números o dan una hoja, porque la hoja al final te dan qué qué nota tienes
- 360.C: sí
- 361.M: si es la primera o no sé la última, pero la el principio ponen
- 362.C: sí, yo ya no me acuerdo pero de cualquier manera, cuando esperas un resultado siempre estás nervioso ¿no?
- 363.M: mh, mh
- 364.C: entonces pues, a veces el resultado es aparece tu nombre o lo que sea y tienes que esperar, tienes que esperar mucho tiempo, me acuerdo cuando estudiaba aquello que te conté que tardaban mucho tiempo, un mes un mes y medio después de hacer el examen entonces tenías que llamar por teléfono a un número y era lo pasabas muy mal, entonces cuando al
- 365.M: sí
- 366.C: al final sabías el resultado si había sido bueno
- 367.M: después de

- 368.C: era una sensació de increíble, sí, qué tontería ¿no? ¿quieres representar otro? (p: 00:00:05)
- 369.M: ¿feliz también?
- 370.C: no hace falta, mejor que lo sea, pero
- 371.M: triste, recuerdo
- 372.C: lo que tú quieras
- 373.M: era muy triste, que pasó conmigo
- 374.C: luego ya haremos otro contento, también
- 375.M: pues es que es que no puedo representarlo ¿sabes? de acos, estaba acostada era mi primera vez y él me dijo que no soy virgen ¿sabes? es muy es muy fuerte es como me acusa que he estado con otro, pero al final por eso no puedo representar, pero al final estaba y al final lloré, no reí ¿sabes? estaba contenta pero salieron las lágrimas de
- 376.C: mh
- 377.M: de alegría
- 378.C: sí
- 379.M: y no sé cómo se representa (ríe) (p: 00:00:12)
(suena su móvil)
ssh, no sé quién juega conmigo en el teléfono, el móvil, sssh,
(p: 00:00:05) (ríe) es igual, tampoco tengo ganas de hablar (ríe)
- 380.C: ¿y ahora algo que sea otra vez feliz?
- 381.M: (p: 00:00:08) es difícil, feliz, también un resultado
- 382.C: mh, bueno, pero no hace falta que me digas lo que es
- 383.M: es que es lo mismo, por eso
- 384.C: bueno, pues en lugar de representarlo puedes representar la emoción
- 385.M: ¿la emoción?
- 386.C: como hemos hecho antes con el nombre cómo cómo te sentías
(p: 00:00:11)
(vuelve a sonar el móvil de M.)
(ríe) y si fuera una canción ¿cómo llamarías a esa canción?
- 387.M: ¿qué canción?
- 388.C: pues la del momento feliz
- 389.M: es que este móvil tengo que apagarlo porque

- 390.C: (ríe)
- 391.M: que una chica que estudia conmigo ha dado mi número a un chi a su familia y ahora me llama hola quiero hablar contigo, si yo no quiero hablar con nadie ¿sabes?
- 392.C: ¿tú no los conoces a ellos?
- 393.M: no
- 394.C: (ríe) (p: 00:00:05)
- 395.M: ¿apago?
- 396.C: ¿qué título pondrías?
- 397.M: ¿cómo?
- 398.C: a esos momentos
- 399.M: ¿de qué?
- 400.C: si fuera una canción ¿cómo le llamarías a esa canción?
- 401.M: no entiendo qué canción, estábamos representando
- 402.C: sí
- 403.M: un sentimiento
- 404.C: sí, representando un momento feliz, para ti, qué título le pondrías si fuera una canción, una canción que hable sobre ese momento
- 405.M: ah, vale, triunfo
- 406.C: ¿las dos veces? ¿las dos veces?
- 407.M: ¿contenta y la triste o las dos veces contenta?
- 408.C: las dos veces contenta
- 409.M: sssí, o la pacien, no sé, es que en la primera paciencia, porque si estudias, para estudiar tienes que ser paciente mucho, que quedar por la noche mucho rato despierta y la segunda del visado también se necesita paciencia porque es la la suerte
- 410.C: mh, también podrían ser las dos palabras 'el triunfo de la paciencia'
- 411.M: ¿la suerte de la paciencia?
- 412.C: 'el triunfo de la paciencia'
- 413.M: 'el triunfo de la paciencia'
- 414.C: ¿no? ¿mh?
- 415.M: sí
- 416.C: que vayan juntas

- 417.M: sí y la segunda, esa que es triste también, porque cómo te explico, es una cultura muy difícil de, normalmente la chica después de, su marido tiene que ser el primero de su vida, por lo menos no tiene que acostar con nadie, entonces él me acusó, dice que no soy virgen, entonces dice que yo acostaba con alguien y yo nunca, si tenía un amigo puedes decir, pero yo nunca jamás, sólo pensaba de estudiar y ya está, pero él viene y dice no, entonces qué que otra persona puede matar porque dice que un día me violaron unos chicos amigos y mi madre creía que ellos me violaron a mí y mis hermanos decían no es una tontería, parece que ella está bien, entonces si voy a mi casa mi madre va a creer va a decir bueno va a creer eso es muy fuerte para mí, cuando tenía ocho, dieciocho años y muchos médicos decían no podemos ver podemos ver antes de acostar con ella, pero ahora después no podemos y él pensaba de matarme, porque es (ríe) muy muy muy fuerte, era muy fuerte, por eso de la paciencia y al final yo lloro rápido pero en aquel tiempo era muy paciente y yo decía a él vamos al médico y al final sí dijo el médico dijo que era virgen, mira esta herida
- 418.C: ¿y por qué te acusaba?
- 419.M: ¿él? porque vino, vino no digo borracho pero bebió cerveza y no salió sangre y dice que si no sale sangre no eres virgen es así, por eso yo, bueno eso
- 420.C: ya
- 421.M: recuerdo que no lo olvido, es algo de mí ¿sabes? la chica no tiene dos dos veces, no puede ser virgen dos tres veces, sólo una vez en su vida, por eso yo recuerdo
- 422.C: mh
- 423.M: creo que me voy a recordar toda mi vida, ya está
- 424.C: sí, no me habías nunca hablado de estas cosas
- 425.M: yo no me duele ahora
- 426.C: mh
- 427.M: porque ha pasado mucho tiempo, X años y medio, me da ilusión de decirlo porque era valiente e era muy inocente, si hay muchas chicas

que hacen relaciones, que acuestan e luego cuando se casan parece que ellas nunca hacían nada, eres mi primer amor e mira, para mí a mí me pasó el contrario, totalmente el contrario e eso me ayudó mucho para que él me da confianza salía, cuando quiero, hablo con quien quiero y cuando dice algo eh sabes quién soy yo ¿eh? ya está, esto al final me ayudó, pero me dejó complicada un poco, esos primeros meses

428.C: bueno, pero tú estabas segura de ti

429.M: sí, estaba segura, pero siempre

430.C: eso te daba tranquilidad

431.M: estaba segura pero siempre hay dudas, puedes quizá cuando era pequeña me caí o quizá alguien me violó, un amigo me dio algo y me dormí, pero si estoy bien, pero en mi conocimiento no estaba ni dormida ni nada yo ya lo sé que nunca nadie me tocó

432.C: mh

433.M: e él, cuando ve esto, cuando vio, antes de entrar al médico sabe que sí a lo mejor hay muchas chicas que tienen una novia allí e que no tenía sangre es que ah, bueno

434.C: si fuera la persona perfecta él ¿no?

435.M: ¿quién? ¿él?

436.C: claro, que eso sería, todo esto que me explicas sería muy bonito ¿no? si luego, pues

437.M: luego arrepintió

438.C: pero si luego todo, la relación fuera feliz ¿no? y durara mucho tiempo

439.M: sí ya entiendo, pero él acostaba conmigo mucho mucho mucho cada día cada día a los X años, imagínate ahora fíjate estoy estoy pequeñita

440.C: mh

441.M: bajita y delgada e él le daba igual en medio día, por la noche en medio día, por la noche, por la mañana sss, y yo, ts, para que lo dejo contento, para que cómo digo, para dejar la relación entre yo e él muy buena tengo que acostar con él y no tengo que gritar, no tengo que que decir ay me duele, ¿sabes?, muchas chicas sí, pero entonces, así, no lo sé él tiene problemas de relación sexual, él no sabe de

442.C: como de

- 443.M: le gusta acostar mucho mucho mucho
- 444.C: como una especie de adicción, igual que la gente que bebe o juega
- 445.M: ssí
- 446.C: hay gente que, bueno pues que tiene una especie de adicción ¿no?
- 447.M: sí
- 448.C: debía ser algo así
- 449.M: es muy fuerte, porque porque yo aguantaba tanto he aguantado demasiado, pero quién me dijo de salir de la casa, claro cada mujer, su marido maltrataba pero seguramente hay algo que deja de decir y ya está, nunca, no puedo más, cuando me caí el decía soy tu marido y si te pasa algo yo me voy a vender mi casa para ti me voy a sacrificar para ti tal y tal, pero pero una día, que me pasó, me dolía mucho aquí, ¿cómo se llama? la matriz
- 450.C: sí
- 451.M: e me dolía mucho e decía soy su mujer tengo que irme para hacer tengo que levantarme para hacer la comida eso es eso es, nadie me obliga pero ts yo tengo que decirlo, estoy convencida que tengo que hacerlo, pero cuando se acaba la comida tenemos ¿sabes? llevaba con él dos semanas y muchas cosas no sabía qué es y si e escribe en español hay cosas que están congeladas que tenemos, como por ejemplo las espinacas no recuerdo mucho, allí tenemos espinacas pero natural
- 452.C: mh
- 453.M: además no leía en español en castellano e preguntaba a él oy joder, oy joder, déjame en paz, estoy muy enferma, soy soy fatal hoy tienes que decir ya lo sé que tú haces tonterías, tú eres falso, te deseo cárcel ya está qué es esto, me insulta y me insulta a mi padre y ya está y él salió y yo llamé a sus hermanos vinieron, así creció el problema, pero, claro tú me dices
- 454.C: mh
- 455.M: tú me prometes si pasa, estás conmigo tanto tiempo, me prometes si pasa algo tú vas a hacer lo posible para mí y mira al final ahora que estoy, no puedo levantarme mismo, tienes que decir tú descánsate yo

me a hacer de todo, un día si, si tendremos niños tú vas a si estoy embarazada por ejemplo (ríe) me voy a decir ay me duele, me parece que me voy a dar a luz ¿ahora tú vas a decir déjame en paz?

456.C: mh

457.M: ya está

458.C: todavía va a ser peor ¿no?

459.M: ¿ahora?

460.C: no, si tuvieras hijos ¿no?

461.M: sí, sí

462.C: sería peor

463.M: él ha insultado a mi familia y yo digo bueno aguanto lo que me importa es conmigo si está bien, pero con mis hijos e él si ellos escuchan oyen que su padre insulta a mi madre ellos van a tener peor, van a insultar a nosotras mismos

464.C: mh

465.M: especialmente aquí, ¿sabes? hay tradiciones de una cultura a la otra e ésta, ts no van a coger ni ésta ni la otra, van a ir en un camino muy, van a ser perdidos (p: 00:00:05)

466.C: entonces, eeh aunque al principio sí que le querías, pero

467.M: ¿a él?

468.C: sí

469.M: es que algo, ts, lo conocí, a ver es un primo e es que él vivía en un pueblo en el campo viajaba aquí, venía él nació allí, pero vive aquí, lleva aquí once doce años y las chicas del campo sabes, no tiene ningún cura ni van al cole ni nada, entonces siempre le ven la gente de los inmigrantes son perfectos es muy abierto es no sé qué, ellos también aparentan que son muy buenos es que la mujer tiene derecho de hacer tal tal e visten sabes ponen perfume visten bien e con coche y tenemos casa tenemos coche no sé qué y las chicas allá así y cuando ellos oían que él va él quiere pedir mi mano ellos me decían, porque yo viajaba al al en el verano con mis padres para ver mis abuelos y las bodas y eso no encontramos y mis primas y todo e es muy bueno es muy bueno chico sabes que te arrepentirás si no lo casas con él e eso

me dije e cuando e tú ves muchas chicas celosas de ti ¿por qué? cuando tenía yo tenía quince años o dieciséis e así e después vino la casa e después un día vino a nuestra casa y nos abrieron estábamos K. y vino y mi hermano decía por eso me llevó a la Policía, por eso me llevó porque sabe que dice que él es el responsable de todo esto de que dice que es bien es va a dejarte allí estudiar, qué quieres más tú aquí tú vas a estudiar pero no tendrás futuro y no sé e hasta cuándo tú vas a vivir con tu familia ¿sabes? tú tú crees que mis amigos pueden casarte pero mira son guapísimos, son cariñosos, pero dónde está el dinero, para sabes me dio una una una imaginación de pobrecita de no sé qué ps no sé e dice dice si pasa algo soy el responsable y mira y cuando pasó muchas cosas él no habla pero mi hermano sí que hablaba sí que decía, mira es muy malo, si si si no salió el visado por eso te he dicho estaba contenta porque quería venir para ver cómo es porque hoy luego oí muchas cosas malas de él la, la, llevaba droga, no sé qué y fuma y fuma tanto el día de cuando el día de la boda él bebió ts entonces por eso quería venir para ver cómo es quiero ver, mis hermanos a lo mejor no llevan con él, pero lo que importa es yo e él, pero él, pero era peor que lo que decían y luego arrepiente

470.C: lo conocías muy poco

471.M: sí en teléfono, cuando cuando él vino y escribimos la fe de matrimonio no quería escribirla yo, mi hermano me dijo tú vas a hacer compromiso ¿cómo se llama?

472.C: sí

473.M: e delante de tu hermano no llorarás ¿vale? porque su visado salió para ir a trabajar allí él va a estudiar ¿cómo se dice? va va a fijar

474.C: mh mh

475.M: en todo, pero en después dos días mi mi madre me dijo, cuando sales del cole a las cuatro, vienes, vienes aquí, yo comprendí automáticamente automatiquement que me voy a hacer una fe de matrimonio, dice es que para el acto con el acto de matrimonio yo voy a puedo tramitar los papeles hacer una agrupación familiar y ya está eso es lo que hice, por eso hicimos el acta de matrimonio y después de

un año él hablaba en el teléfono cada semana ¿qué quieres? ¿qué qué? si necesitas algo y yo decía no y un día sí dije necesito dinero, es que no tengo dinero, en aquello comprendí que que no puedo, dinero no tengo que hablar, porque él no va a mandar dinero y ya está y yo hice yo tramité los papeles allí, después ellos en Navidad vinieron él y sus hermanos para hacer la boda y creí que ya está con el visado yo me voy a cogerla pero lo que pasa es que después la boda que él acostó conmigo fuimos al Consulado y dicen que está ¿cómo se dice? de denegada

476.C: mh

477.M: entonces tengo que quedar allí con sus padres y con su padre en el pueblo, pero pero mis mis padres son fuertes (ríe) y dicen que no una chica de la ciudad no puede ir allí y dicen vale, después un año y medio de sufrimiento otra vez tramito los papeles y salió muy rápido, un mes e ya, bueno y me vine aquí, dinero no, claro e la la gente allí, sssh no co no ts no comprenden, sí ah ¿no te manda dinero? oy pobrecita mira que estás muy delgada oy pobrecita psss, cosas

478.C: mh

479.M: por eso la esa mi paisana no sé si la viste o no

480.C: mh

481.M: siempre me habla me dice esta esta ropa me voy a comprarla, ts iré con con esta ropa a W. o este perfume, no sé qué y ella dice oye tú no no te oigo no hablas de W. tanto que ¿no quieres ir o o qué, no echas de menos a tu familia o qué? digo sí que me echo de menos pero he sufrido tanto allí y tú no, tú salías cuando quieras y puedes venir cuando quieres, yo allí con mis padres eran más eran más duros que él, porque estás casada no eres virgen ahora puede un chico puede acosarte violarte acostar contigo vendrás embarazada quedarás embarazada e no sé qué probablemente no tienes que entrar en ningún casa y no tienes allí ninguna amiga y eso era fatal

482.C: mh

- 483.M: claro, pero estudios sí que estudiaba, ellos me daban la coraje, ya está, ella no, ella salía ella iba a la peluquería aquí aquí aquí le daba igual, por eso digo cuando recuerdo me da miedo, ya está
- 484.C: ahora estás aquí
- 485.M: sí estoy aquí pero (ríe) pero el que ¿sabes por qué digo quiero estudiar? quiero estudiar, primero porque tengo ganas de estudiar, tengo muchas ganas porque era era era era inteligente, como se dice, pero además para decir, para demostrar, mira yo vine, muy muy débil, no hablaba no en castellano, no sabía de nada, pero mira ahora soy más fuerte que tú, quiero ser algo importante que él un día necesitará mi ayuda, pero para divorciar y casarme otra vez con otro peor o igual eso que me da miedo, pero ¿cómo puedo estudiar? eso es eso es más difícil ahora
- 486.C: tienes que ir a por Sara, me parece
- 487.M: no
- 488.C: ¿no?
- 489.M: es que su madre, su madre no me ha dicho nada pero trabaja por la mañana
- 490.C: ah, o sea que está aquí
- 491.M: sí, tengo que fregar el comedor
- 492.C: ¿tú?
- 493.M: mira que está sucio
- 494.C: mh, bueno ¿mañana te apetece lo del sofá o prefieres otra cosa?
- 495.M: viernes, toca a mí, me toca a mí comida ¿no? vale, vale
- 496.C: ¿te viene bien?
- 497.M: sí, es que no sé hemos hecho cambio pero, (p: 00:00:05) sí, me toca comida, (p: 00:00:05) no no me toca comida, no me toca nada (p: 00:00:16)
- 498.C: ¿sí? ¿te viene bien?
- 499.M: ¿sabes qué? es que una amiga me invitó
- 500.C: bueno
- 501.M: no sé si podré venir pronto o no
- 502.C: lo que tú me digas

- 503.M: ¿no es problema si no vienes mañana tú no?
- 504.C: no
- 505.M: es que hace tiempo que no como c. (ríe)
- 506.C: claro
- 507.M: y me ha invitado
- 508.C: vale, por eso te pregunto
- 509.M: creí que me tocaba a mí la comida pero no parece que no, ¿lo hacemos el miércoles que viene?
- 510.C: vale, sí, mañana te vas
- 511.M: vale
- 512.C: bien, vale
- 513.M: ya está
- 514.C: entonces ya me comentarás si quieres si quieres hacer alguna cosa con la guitarra de todo lo que di
- 515.M: sssí
- 516.C: hacer una cancioncilla de aquellas o porque te di muchas cosas, son demasiadas, pero así ya las tienes
- 517.M: sí
- 518.C: y y te haré lo del sofá, si quieres
- 519.M: el sofá
- 520.C: ¿sí?
- 521.M: sí
- 522.C: sí, bueno, es una de las cosas que tengo preparadas no hace falta que te lo haga la semana que viene
- 523.M: ¿ahora

F: Fátima, mujer acogida en la casa

9ª Sesión (23-4-2004, viernes) (duración: 01:12:16)

- 1.M: un taller en los árboles
- 2.C: sí, no, no lo sabía
- 3.M: no lo sabías
- 4.C: no
- 5.M: e el el curso hacemos manualidades de coser, como te expliqué el otro día
- 6.C: voy a quitar la tele (se levanta 00:00:06) ¿es por aquí?
- 7.M: sí, por allí, sí
- 8.C: mh (cierra la puerta fuerte) (p: 00:00:14) (ruido de obras de fondo)
- 9.M: e como te he dicho que hacemos allí manualidades coser e gimnasia, castellano, curso de castellano, ts entonces, e el hacemos manteles e cosas, cajas de de madera con lo pintas y todo e ahora se van a hacer un una exposición, Cruz Roja, la el curso de la dona y muchos otr muchos otros cosas
- 10.C: sí
- 11.M: en los árboles, arriba
- 12.C: mh, mh
- 13.M: e, cada una cada mujer allí ha escri, escribo, escribió lo lo que lo que cree que qué es el curso de la dona, cada una que escri, escri escribe una frase
- 14.C: mh, mh
- 15.M: por ejemplo dice para trabajar otra dice para hacer amistades yo escribí para aprender de convivir entre las, las culturas
- 16.C: mh, mh
- 17.M: otra, comidas, la otra, otro otro tipo de bailes, muchas cosas
- 18.C: cada una
- 19.M: otra idioma, muchas cosas
- 20.C: sí
- 21.M: escribe una po, ésa, ésa nuestra

- 22.C: ¿sí?
- 23.M: sí
- 24.C: ¿la canción?
- 25.M: sí
- 26.C: (ríe)
- 27.M: bueno
- 28.C: ¿la has puesto?
- 29.M: más cortita sí
- 30.C: mh
- 31.M: pero, sí
- 32.C: ah, muy bien
- 33.M: dicen muy muy, es muy es muy buena
- 34.C: ah, ¿y cuándo es la exposición? ¿se puede ir?
- 35.M: el sábado y domingo
- 36.C: ¿este sábado y domingo?
- 37.M: a parti a partir de la diez
- 38.C: (aclara la voz) de la mañana
- 39.M: ahí tú vas a ver si
- 40.C: mañana iré
- 41.M: tú vas a ver nuestras actividades
- 42.C: vale ¿todo el día?
- 43.M: dicen que sí
- 44.C: de diez hasta
- 45.M: de desde las diez hasta hasta la por la noche
- 46.C: vale, pues iré al medio día a ver si puedo ir, sí
- 47.M: (ríe) no, te digo
- 48.C: (ríe)
- 49.M: si no si lo ves y lo dices ay ¡no me ha dicho la Marta!
- 50.C: no, bueno, no pasa nada, pero me hará ilusión, sí, sí, muy bien
- 51.M: bueno, para coger idea qué hacemos allí
- 52.C: claro, ¿y es algo que haces durante todo el año? o se acaba ahora también
- 53.M: aún no se ha acabado, hasta el X de mayo

- 54.C: todo se acaba ahora
- 55.M: Elisa ahora me ha dicho el lunes hablaré con ella, para el tema del trabajo e
- 56.C: mh, a través de ahí
- 57.M: sí
- 58.C: te pueden encontrar algo
- 59.M: a veces se nota que no estoy contenta allí, porque hay como como siempre digo, quiero estudiar una carrera, cuando voy ahora al curso de informática ahora estoy más contenta, sí, sí, sí, ¡sí recuerdas el otro día cómo estaba!
- 60.C: sí, bueno, cansada
- 61.M: ahora no, sí
- 62.C: muy bien
- 63.M: claro que es otra gente, hay diferencia entre la p. e
- 64.C: mh
- 65.M: entre el instituto, tipo
- 66.C: sí, no sé
- 67.M: curso de informática, infor información, no sé, algo así y bueno, claro desde la no la diferencia notas la diferencia entre mujeres casadas cerradas e otras
- 68.C: ¡hola!
- 69.M: no
- 70.C: puedes entrar
(entra una mujer a comer)
- sí
- 71.M: e otras e otras que son tienen negocios y tienen sus cosas
- 72.C: esto en informática, es otro tipo de gente ¿no?
- 73.M: claro
- 74.C: porque ¿la gente que va a la p.?
- 75.M: son mujeres casadas
- 76.C: son éstas
- 77.M: la mayoría
- 78.C: diferentes

- 79.M: mis paisanas
- 80.C: (aclara la voz)
- 81.M: e además aparte de las mujeres, la la el sitio, la p., tienes que cerrar la puerta con la llave, no sé por qué quizá porque entran gente para pedir comida y tal e ps así, una una un sitio muy muy cerrado e allí allí tú ves, tú ves mmmh a lo mejor, bueno es es (ríe) no hace falta de de de cómo se dice, de decir ts lo que hay, por ejemplo las sillas que que dijera así, cosas que son, quizás son
- 82.C: mh
- 83.M: quizá, quizá ella no interesan pero a mí sí, porque noto la diferencia e la gente
- 84.C: es otro ambiente
- 85.M: cómo visten cómo ps, es otro mundo, claro
- 86.C: mh, mh, pues me alegro mucho, es que la informática aunque ahora no la uses pero es muy importante, porque hoy, hoy en día, mira, cualquier cosa que yo quiera hacer
- 87.M: no puedes escribir con la mano
- 88.C: lo hago en el ordenador, antes se usaba máquina para escribir
- 89.M: ahora no
- 90.C: pero y bueno, es muy útil y para escribir e-mails
- 91.M: sí
- 92.C: para buscar información
- 93.M: a ver ¿sabes e-mail? hay ts el otro día e encontré un un e-mail de un chico ts I. se llama, está escrito y ts no sé su nombre es P P 10 o así, dije, bueno me voy, quiero hacer contacto para con otros países, con él vamos a ver dónde vive y escribí que que en inglés que quiero hacer contacto con él si accept, si you accept, si aceptas
- 94.C: mh
- 95.M: y me envió un un otro e-mail pero con una idioma “o o g y” y pregunté una persona y dice que eso no es idioma eso dicen que tu que tu messenger es descodificado y tengo que abrirlo y no sé có, no sé como ¿tú no tienes idea?
- 96.C: no tengo, es a mí me duele la cabeza mucho

- 97.M: (ríe)
- 98.C: cuando hay algún problema hace poco se estropeó porque se llenó de virus
- 99.M: ah
- 100.C: hay una, existen antivirus
- 101.M: sí
- 102.C: pero a veces caducan y y mi ordenador pues
- 103.M: el virus ¿qué hace el virus? cómo sabes que
- 104.C: pues se estropea
- 105.M: otra idioma otra ¿no?
- 106.C: no puedes usar cosas
- 107.M: ah, se bloquea
- 108.C: se bloquea
- 109.M: sí, a veces se pasa
- 110.C: muy mal
- 111.M: e los números (da golpes en la mesa) mi e-mail es con G796, pongo un número que no sé poner
- 112.C: sí, pero ¿en ese lugar, donde tú aprendes?
- 113.M: en la biblioteca, no es la bibliote en la biblioteca
- 114.C: podría ser, no creo no creo que tenga
- 115.M: pero si, le curan, lo le quitan ts, ¿sabes cómo quitarlo o? no
- 116.C: no
- 117.M: si pasa por ejemplo no puedes tú tocas y no sale
- 118.C: bueno, allí puedes preguntar, en este sitio ¿no?
- 119.M: sí
- 120.C: si es sería diferente si es tuyo, entonces pues habría que ir a una tienda y preguntar, pero si es un ordenador de un sitio, ellos te pued
- 121.M: te pueden ayudar
- 122.C: ellos te pueden decir ¿no?
- 123.M: sí
- 124.C: cómo lo puedes, cómo se puede arreglar. bueno, luego hablaré con con Elisa, a ver lo del fin de semana, pero lo veo un poco complicado,

preguntar por ejemplo si hay alguna mañana que a lo mejor no no están los niños

125.M: ay por la mañana que

126.C: el fin de semana

127.M: que está más difícil que por la noche

128.C: (aclara la voz)

129.M: que salen a pasear

130.C: el fin de semana

131.M: sí, pero depende la semana

132.C: es difícil

133.M: la semana que pasan para ver los abuelos, hay semanas que

134.C: no se sabe, le puedo preguntar, puedo preguntar la semana que viene, pero en principio no vendría, porque claro

135.M: bueno, si si si no me voy te llamaré para venir

136.C: vale, yo en princ

137.M: si pasa otro otro si pasa algo

138.C: vale

139.M: no sé quizá la profesora no no vendrá o bueno, te avisaré

140.C: vale

141.M: ¿no?

142.C: vale, pero en principio dejamos esa semana así

143.M: sí

144.C: y entonces ya quedará sólo mayo, bueno emmm, no sé ¿qué tienes ganas de hacer? yo te iba a hacer la la imaginación, lo de la música del sofá

145.M: mh, mh

146.C: pero, no sé si te apetece

147.M: sí, pero

148.C: ¿sí? hola (saluda a otra mujer), he buscado más cosas, pero quizá

149.M: ¿esperamos a que salga Fátima?

150.C: bueno, ahora se lo comentaré, encontré la canción de El Queco

151.M: ¿a ver?

152.C: la he buscado

- 153.M: no quédate, ¡Fátima!
- 154.F: no que parece que ya se desocupó Elisa (sale de la habitación)
- 155.C: te la pondré, la semana que viene
- 156.M: a ver de Queco
- 157.C: mira ésta quédátela, que es tuya
- 158.M: ah
- 159.C: (aclara la voz), pero casi prefiero dejarlo para cuando vuelva, porque entonces, si ahora empezamos con esto, querrás
- 160.M: de ¿de la música?
- 161.C: claro, querrás más
- 162.M: esto ¿a ver? 'tengo una cosita que'
- 163.C: ¿quieres quedártela?
- 164.M: sí
- 165.C: ¿te la quedas?
- 166.M: sí
- 167.C: para la próxima vez, yo no
- 168.M: (lee la letra)
- 169.C: y las palabras que no entiendas, si quieres las subrayas
- 170.M: vale (va leyendo en voz baja)
- 171.C: y las las buscamos la próxima vez
- 172.M: *'y unas ganitas de contarte a lo que sabe (ríe) la buena suerte de sentir que estoy queriendo, tengo abierta al mundo una ventana de ilusiones con la esperanza de llenar los corazones'* (ríe)
- 173.C: muy bonita
- 174.M: que no recuerdo cómo se canta *'tengo un cuarto pequeño'* esto ¿de qué habla en principio? ¿de una mujer?
- 175.C: es bueno, el que canta habla de un amor que
- 176.M: mh
- 177.C: que perdió
- 178.M: ah
- 179.C: (aclara la voz) entonces el título dice *'Tengo que enamorarte'* tengo, quiere volverla a enamorar
- 180.M: sí

- 181.C: porque
- 182.M: pero él la ama
- 183.C: sí
- 184.M: y vuelve quiero volver a enamorar
- 185.C: sí
- 186.M: ¿más fuerte que antes?
- 187.C: porque no están juntos
- 188.M: la quiere
- 189.C: algo debió pasar
- 190.M: *'tengo que enamorarte como la primera'* cómo ¿cómo se dice?
- 191.C: como la primera
- 192.M: *'tengo'*
- 193.C: no me acuerdo
- 194.M: (ríe)
- 195.C: no me acuerdo cómo hace porque
- 196.M: *'que enamorarte como la primera vez'*
- 197.C: sólo la he oído un par de veces
- 198.M: *'y hasta ponerte la luna bajo los pies para que entiendas que nunca he dejado de quererte'* ¡qué larga!
- 199.C: sí, es he querido hacer la letra grande, luego al final se repite otra vez
- 200.M: ah
- 201.C: y y ya no lo he apuntado
- 202.M: *'tengo todo lo bueno y lo malo que te da el amor y a veces pienso que estaría solo mejor pero ya ves que no puedo vivir sin tenerte'* 'y si llueve abre tu paraguas tú sabes que siempre te llevaste el gato al agua'
- 203.C: es que
- 204.M: ¿cómo 'tú sabes que siempre te llevaste el gato al agua'?
- 205.C: son expresiones
- 206.M: sí, pero el gato porque al gato no le gusta el agua
- 207.C: sí, eso se utiliza cuando alguien consigue cosas difíciles
- 208.M: mh
- 209.C: tiene facilidad para conseguir cosas (aclara la voz)

- 210.M: ¿tiene dificultad, difícil?
- 211.C: no, facilidad para conseguir cosas
- 212.M: e él ha dicho que ella normalmente pone el gato al agua
- 213.C: sí
- 214.M: ¿cómo se pone el gato al agua?
- 215.C: pues es una expres
- 216.M: ¿él pide a ella cosas difíciles?
- 217.C: no, él le dice a ella que que ella siempre ha tenido facilidad para conseguir cosas, porque llevarse el gato al agua quiere decir eso
- 218.M: ‘y si bailas bajo un sol ardiente’ ¿qué es ardiente?
- 219.C: que quema, muy caliente
- 220.M: es es a qué refiere a que también que ¿no le importa? ¿no hace cuidado a sí misma? ¿cómo?
- 221.C: mmmh
- 222.M: algo así
- 223.C: sí, se debe referir a que ella pues se se expone a cosas
- 224.M: ‘tengo’
- 225.C: que no le da miedo, es una mujer valiente, parece
- 226.M: ‘las quemaduras con la luna más se sienten, tengo flores que nacen por amor del pensamiento y otras hierbas que rodean mis sentimientos mostrándome los sueños sin palabras, tengo sólo esta vida para vivirla como quiera y aunque me cuesta conseguirla a mi manera’ ¿a mi manera se dice? ¿o a mi manera, manera?
- 227.C: a mi manera, mi manera
- 228.M: ‘tengo enamorarte como la primera vez’ ah es lo mismo ‘si llueve abre tu paraguas’ El Queco
- 229.C: sí, es que la el título es ‘Tengo que enamorarte’ luego al
- 230.M: ah
- 231.C: he buscado más más versiones y y me he dado cuenta que se llamaba así. y Queco se llama El Queco
- 232.M: mh
- 233.C: yo no lo conocía ¿lo dejamos para la próxima vez?
- 234.M: sí

- 235.C: ¿sí? es que claro, si empezamos con una cosa fiu, se empieza a a llenar. mmmh necesitaré el
- 236.M: el
- 237.C: el reproductor
- 238.M: e con algunas ¿llevo alguna canción o tienes, ah para
- 239.C: ¿sabes qué me gustaría? como te haré una un CD con todas ¿te importa traerme las que tienes?
- 240.M: mh, mh
- 241.C: y y te voy haciendo un un CD con todas o es muy ¿o prefieres tenerlas estas semana?
- 242.M: espera que me lo llevaré
- 243.C: ¿sí?
- 244.M: y así
- 245.C: pues vale
- (M. va a buscar el aparato de música, 00:02:50)
- a ver ¿cómo lo podemos hacer? aquí estaba sólo la de 'Son de amores' me parece
- 246.M: mh, mh
- 247.C: éste es tuyo. y aquí me parece que había varias que te grabé, sí éstas
- 248.M: mh
- 249.C: vale, entonces lo que quiero es seguirte grabando
- 250.M: ah
- 251.C: en el mismo
- 252.M: sí
- 253.C: ¿sí?
- 254.M: sí, coges ésta
- 255.C: ¿te importa que me lo lleve?
- 256.M: sí
- 257.C: vale
- 258.M: y si puedes llevarme la la otra cinta que te quedaste que te que te di el otro día ese el mi mía, que está
- 259.C: la canción
- 260.M: sí

- 261.C: la quieres también
- 262.M: sí
- 263.C: ¿quieres?
- 264.M: sí, para escucharla
- 265.C: ¿quieres que te la ponga? ¿no la tienes tú? tú
- 266.M: no no sé si recuerdas o no
- 267.C: sss
- 268.M: el mío que te di el primer día
- 269.C: sí
- 270.M: cuando te di las cintas
- 271.C: sí, pero aquel a ver
- 272.M: está roja
- 273.C: ¿aquél que estaba roto?
- 274.M: no éste me lo volviste a mí
- 275.C: sí
- 276.M: la canción que que
- 277.C: la que bailamos
- 278.M: sí
- 279.C: éste te lo devolví
- 280.M: que te dije que sube poco a poco
- 281.C: sí, éste lo tienes tú, lo tienes
- 282.M: sí, pero no, no me daste, no me
- 283.C: ¿no te lo devolví?
- 284.M: no
- 285.C: no puede ser, seguro que sí
- 286.M: ¿sí?
- 287.C: yo lo que lo tengo es grabado
- 288.M: vale
- 289.C: alguna vez me has preguntado por él y ahora
- 290.M: vale
- 291.C: entiendo por qué
- 292.M: si me daste, vale
- 293.C: sí no, te lo devolví hace tiempo, mira a ver

- 294.M: vale
- 295.C: mira a ver si es verdad que lo tienes, bueno
- 296.M: es que
- 297.C: ¡no hace falta ahora!
- 298.M: es que tengo cuatro
- 299.C: mh, mh
- 300.M: me voy a preguntar a una amiga, porque
- 301.C: sí, no
- 302.M: bueno, me he equivocado
- 303.C: sí
- 304.M: vale si no lo tie, si no lo tienes, vale
- 305.C: que me lo diste con un papel y
- 306.M: sí
- 307.C: y yo lo guardé y enseguida te lo devolví, vale, pues te voy haciendo la recopilación, también he encontrado aquella que la de la mujer argelina
- 308.M: ¿la mujer?
- 309.C: sí aquella mujer argelina que canta y y este cantante en inglés canta a la vez
- 310.M: no es un mujer
- 311.C: una mujer
- 312.M: no es una mujer
- 313.C: no, la canción que yo te puse, una vez
- 314.M: ssí
- 315.C: que se llama 'Rosa del desierto'
- 316.M: sí, pero el problema es que no es una mujer, es un hombre que canta
- 317.C: sí y hay una mujer también a la vez ¿sí?
- 318.M: que hace 'ta ra ra ra ra ra' de Sáhara ¿no?
- 319.C: sí ¿te acuerdas?
- 320.M: si canta una mujer
- 321.C: canta un hombre y una mujer, aquella
- 322.M: la argelino es un hombre
- 323.C: aquella canción que te puse que se llama 'Rosa del desierto'

- 324.M: sí
- 325.C: ¿sí?
- 326.M: pero el el el argelino es un hombre
- 327.C: ¿sí?
- 328.M: el el el inglés también que canta es un hombre
- 329.C: sí
- 330.M: entonces ¿dónde está la mujer? (ríe)
- 331.C: ¿no había una mujer que cantaba?
- 332.M: no sé
- 333.C: que era muy conocida, decías tú
- 334.M: e es un es un hombre, argelino, se llama Cheb Mami que te he dicho
yo
- 335.C: ¿sí? (p: 00:00:05)
- 336.M: ¿es ésta?
- 337.C: sí, a ver, salimos de dudas, pongo un trocito solamente, quiere decir
que estoy confundida
- (audición: Sting, Desert rose, 00:00:17)
- 338.M: (p: 00:00:12) es un hombre
- 339.C: ¿es un hombre? vale
- 340.M: sí, tienes razón, si no lo conoces
- 341.C: ah
- 342.M: puedes decir, pero yo le yo tengo una canción suya
- 343.C: sí
- 344.M: que canta con una chica e canta él ts con un sí, canta en egipto pero es
un hombre (ríe)
- 345.C: vale
- 346.M: argelino
- 347.C: pues siempre pensé que era una mujer, vale, también te la quería poner
aquí, ¿la querías? ¿sí?
- 348.M: vale
- 349.C: si, yo te voy poniendo y la de El Queco
- 350.M: sí
- 351.C: para que lo tengas todo junto

- 352.M: sí
- 353.C: si te parece bien. bueno, pues, ¿sí? ¿te parece bien estirarte?
- 354.M: mh, mh
- 355.C: sí. (p: 00:00:05) y dejamos todo lo demás para la próxima vez, lo de la canción, todo lo demás, ¿sí?
- 356.M: sí
(colocan el sofá, 00:00:06)
- 357.C: vaya sorpresa, lo del hombre. (aclara la voz) (p: 00:00:25) vale ¿estás cómoda?
- 358.M: mh, mh
(audición: Angels of the sea, 00:03:09)
- 359.C : nota el peso del cuerpo, nota el peso del cuerpo, con los ojos cerrados, como si pesara más de lo normal, nota el peso de la cabeza, de los párpados, con los ojos cerrados, los brazos, nota el peso de las piernas y respira profundamente, cogiendo aire nuevo y limpio y nota cómo te llenas de energía y cómo al expulsar el aire salen todas las preocupaciones, nota cómo se relaja la frente, los músculos de la cara, los brazos, las piernas
(audición: Free Spirit, 00:02:00)
ahora imagínate que vienes de aquella casa donde estuviste y viste la puerta llena de luz y vienes paseando pensando en lo lo que ha significado para ti, encuentras un sitio muy agradable y te estiras a descansar
(se oye sonido de fondo en la calle, una taladradora)
(silencio) ahora mientras miras alrededor empiezas a hacer planes de lo que te apetecería hacer
(audición: Noa, Cascading, 00:03:38)
(silencio) ahora empiezas a caminar por ese lugar y ves que tienes que atravesar un campo muy largo, muy extenso
(audición: Viento, 00:00:33)
(audición: Sting, Send your love, 00:03:30)
(silencio) ahora ves un jardín al fondo y ves algo dentro del jardín que te llama la atención, entonces decides acercarte

(audició: Springsteen, Secret garden, 00:03:30)

(p: 00:00:16) ya está, M.

360.M: mh

361.C: ya está (ríe)

362.M: si haces un poco más yo voy a dormir (ríe)

363.C: sí bien (ríe) (p: 00:00:05) ¿qué tal?

364.M: muy bien

365.C: ¿sí?

366.M: pero era diferente del otro día

367.C: claro

368.M: porque habían diferentes músicas, varias músicas

369.C: mh, sí

370.M: además la otra tenía más imaginaciones

371.C: sí

372.M: la playa, luego he visto la la

373.C: (aclara la voz)

374.M: la casa, subir las escaleras

375.C: mh

376.M: en ésta no, las esca, la la puerta misma, un poco, ts no he ido a ningún sitio

377.C: ¿no?, bueno sólo sólo quería que te acordaras de que salieras de aquella casa

378.M: al final tenía que salir

379.C: sí, venías de la casa, venías paseando, esa era la intención

380.M: ah

381.C: de enlazarlo con aquella casa, salías, salías de la casa y entonces te ibas paseando por un sitio, descansabas, hacías planes y y atravesabas el campo

382.M: ah, yo me he estado esperando mucho rato

383.C: ¿sí?, bueno (ríe) (p: 00:00:05)

384.M: (ruido de las obras) es que oía esto

385.C: sí

386.M: creía que es de la que es de la radio o algo

- 387.C: estaba un poco
- 388.M: sí
- 389.C: no quería que estuviera muy alto, pero, sí, te debe haber molestado bastante ¿no?
- 390.M: mh, mh y ¿ahora qué hacemos?
- 391.C: bueno, no sé, al final
- 392.M: ¿tienes un planning o algo?
- 393.C: sí, bueno, que me explicaras
- 394.M: ¿de qué?
- 395.C: ¿qué has visto?
- 396.M: te he dicho, no no he visto nada más, sí que me ha gustado, ahora que estoy más rela muy relajada, pero el otro tenía más imaginaciones
- 397.C: sí
- 398.M: ahora por ejemplo si me das una hoja
- 399.C: mh
- 400.M: para dibujar no me voy a dibujar nada
- 401.C: a lo mejor cuando te te he pedido que te acordaras de que salías de la casa a lo mejor eso no lo has no has entendido que era así
- 402.M: al salir de la casa pero ¿a dónde?
- 403.C: a pasear
- 404.M: no me has dado nada para imaginar
- 405.C: sí ¿y cuando te he pedido que que pensaras en tus planes de a dónde querías ir?
- 406.M: ¿después de salir de la casa?
- 407.C: sí
- 408.M: así, andando sola
- 409.C: mh
- 410.M: yo sola
- 411.C: mh
- 412.M: que quieres decir que no había tanta gente y ya está, el monte, estoy perdida, claro, estoy perdida de verdad
- 413.C: y esta can, este momento en que te he dicho que atravesaras el campo, había como viento ¿sí?

- 414.M: no te he oído
- 415.C: ¿no? ha habido un momento que había viento y
- 416.M: ¿y estaba en la casa?
- 417.C: no, venías de descansar y entonces tenías que atravesar ese campo, era un campo muy grande
- 418.M: no te he oído, has hablado flojito
- 419.C: ¿y al final lo del jardín? ¿sí, eso sí?
- 420.M: bien
- 421.C: sí y ¿has estado
- 422.M: pero
- 423.C: dentro del jardín algo que te llamara la atención?
- 424.M: algo bla, algo verde así, como es jardín, algo verde
- 425.C: ¿no había nada más?
- 426.M: no, yo sola
- 427.C: sí
- 428.M: tenía que pensar, que imaginar mucha gente, no yo sola
- 429.C: y no
- 430.M: es como me siento, yo sola
- 431.C: pero dentro de ese jardín
- 432.M: soy sola
- 433.C: cuando te te he indicado que había algo que te llamaba la atención, entonces te he pedido que te acercaras al jardín ¿te acuerdas?
- 434.M: ¿acercaras?
- 435.C: sí acercarte, has visto un jardín al fondo y algo dentro que te llamaba la atención, es que claro, el idioma también
- 436.M: no te he oído
- 437.C: es difícil, un poco, entonces no sé qué era eso que que te ha llamado la atención, no se si has visto algo dentro del jardín
- 438.M: nada
- 439.C: sólo el jardín
- 440.M: paseando sola, nadie estaba conmigo
- 441.C: bueno, no era necesario que hubiera nadie, pero ¿no has pensado en ningún plan en nada especial? ¿y alguna sensación especial?

- 442.M: que no tengo ningún planning de dónde tengo que irme (se estira) es como he he pensado que ¿sabes esto que de los árboles, donde está allí? a mi lado allí el mar, pero la mar es como, es el mismo de los árboles, tú ves el mar pero no estás cerca de él como tú vas a la arena
- 443.C: mh
- 444.M: y al otro lado no hay nada y la gente no hay gente, es como si estoy sola, estoy andando ¿dónde? no sé
- 445.C: pero ¿era agradable como mínimo?
- 446.M: normal ni agradable ni, normal, sí
- 447.C: bueno ¿no quieres hacer un dibujo?
- 448.M: es que no, el otro día sabes que
- 449.C: sí
- 450.M: quería dibujar
- 451.C: bueno
- 452.M: tenía muchas cosas, ahora no tengo nada, (p: 00:00:05) puedo hacerlo, si quieres lo hago
- 453.C: sí
- 454.M: un mapa o así
- 455.C: es que no hace falta que sea algo que hayas visto, puede ser en qué lo resumirías, todo esto que me dices, algo, el conjunto de de lo que ha supuesto (p: 00:00:05)
- 456.M: no sé (ríe) (se levanta)
- 457.C: es que no te he querido dar demasiadas pautas esta vez
- 458.M: ¿cómo?
- 459.C: que no te he querido dar demasiadas indicaciones pero lo he querido hacer así a propósito
- 460.M: (bosteza)
- 461.C: no tienes por qué ver nada especial, ves o no ves.
(se sientan alrededor de la mesa, (p: 00:00:08)
también, bueno, como la otra vez, una palabra que lo defina, en general
(dibuja, 00:02:19)

- 462.M: (p: 00:00:23) ¿y tú por qué grabas todo esto? gastas, gastas las cintas (sonríe) ¿es tu trabajo?
- 463.C: sí
- 464.M: ¿hay cosas que se graban? digo yo, tú sabes más, pero, por ejemplo
- 465.C: sí
- 466.M: cuando grabamos una canción
- 467.C: mh
- 468.M: hacemos una música
- 469.C: sí, bueno, cuando acabe las prácticas te enseñaré todo lo que hecho
- 470.M: (ríe)
- 471.C: sí
- 472.M: a ver, no sé cómo, es co es como un muro, un, ts es como ese de los árboles ¿sabes?
- 473.C: sí
- 474.M: no sé cómo se dice
- 475.C: sí, como un una una reja
- 476.M: sí (p: 00:00:05)
- 477.C: una verja, mh, mh, sí
- 478.M: (sonríe) ya está, yo estoy aquí
- 479.C: bueno, a lo mejor te has imaginado en la reja
- 480.M: sí
- 481.C: me ha parecido ¿no?
- 482.M: en la reja y abajo hay el mar
- 483.C: mh, pero ¿algo parecido a lo que hay allí?
- 484.M: sí
- 485.C: ¿verdad?
- 486.M: sí
- 487.C: bueno, ya es mucho y y ¿cómo cómo resumirías, qué palabra usarías?
- 488.M: ¿palabra?
- 489.C: mh (p: 00:00:05)
- 490.M: perdida (escribe, 00:00:15)
- 491.C: vale ¿te han gustado las músicas?
- 492.M: sí, mira

- 493.C: ¿sí?
- 494.M: me he dormido (ríe)
- 495.C: ¿sí? (ríe) ¿eran?
- 496.M: (bosteza) ¿y para qué, qué? me parece que eran es más alta que la otra ¿no? ¿son iguales?
- 497.C: más, más, ¿a qué te refieres? ¿de volumen?
- 498.M: no de el tiempo
- 499.C: no, más o menos igual, ¿más larga quieres decir?
- 500.M: o quizá porque es, ts la otra era ¿varia?
- 501.C: sí
- 502.M: me da
- 503.C: sí
- 504.M: me hace, me da tensión más
- 505.C: mh
- 506.M: para
- 507.C: había más variedad
- 508.M: más más varía, sí
- 509.C: mh, bueno es que lo he querido hacer diferente
- 510.M: no
- 511.C: para hacerlo igual
- 512.M: (bosteza) (p: 00:00:05)
- 513.C: bueno, mmmh ahora había pensado hacer una cosa, (aclara la voz), sólo si te, si te hace gracia, mmh, no están los instrumentos, no sé si algún día los querrás volver a usar, los instrumentos de percusión, el pandero
- 514.M: ¿quieres llevar alguna?
- 515.C: bueno, algún día que puedo traer
- 516.M: sí
- 517.C: ¿sí? ¿te haría gracia? como los primeros días ya parece que
- 518.M: (ríe)
- 519.C: ya es hiciste
- 520.M: sssí
- 521.C: pero un día los puedo traer

- 522.M: vale
- 523.C: bueno, había pensado emmm, si habías visto algo dentro del jardín, pero ya me has dicho que no, aprovechar y hacer una cosa ahora, pero es igual, imagínate a alguna persona con la que quisieras hablar
- 524.M: mh, mh
- 525.C: que te hiciera ilusión, por lo que sea, porque la admires, porque le quieras decir algo, porque quieras alguna información
- 526.M: te entiendo ¿a alguna persona
- 527.C: sí
- 528.M: que quiero hablar con ella?
- 529.C: sí
- 530.M: quiero decir ¿hay algo?
- 531.C: sí, por lo que sea, yo haría de esa persona, entonces puedes aprovechar
- 532.M: ¿es decir algo?
- 533.C: sí
- 534.M: ¿lo que sea?
- 535.C: sí algo que que te hiciera mucha ilusión
- 536.M: puedo decir una per 'te echo de menos', ss
- 537.C: sí, pero qué persona es, si quieres me lo dices
- 538.M: mh
- 539.C: entonces yo intento, intento hablar contigo como si fuera esa persona
- 540.M: a ver cómo te explico, es una persona, es un hay es un chico y tiene un negocio es de W. y le conocí ¡un día! estaba trabajando la Ingrid y el novio y él conocía, le conocí así, en casualidad, al Ayuntamiento, él estaba esperando a su novia, su novia es gitana
- 541.C: ¿aquí?
- 542.M: sí en S. y ya está y hablamos, dice que él tiene, claro, la primera vez tiene que preguntar tú qué haces aquí, tú qué así, dice que él tiene negocio e e bueno yo también yo digo que estoy compartiendo piso con amigas e así e ya está, dice si puedo ayudarte, puedo hacer, si puedo arreglar tus papeles, te llamaré un día, después de una semana te llamaré, toma mi número toma mi número y ya y llámame, dije que no quiero, no puedo llamarte, porque estoy así, ¿no? quién, cómo

puedo saber si estás si es obligado, está obligado a darme tu teléfono porque tienes vergüenza de ¿me has entendido? no puedo llamar, tú tienes que llamarme para saber para quedar seguro que tú quieres ayudarme, si no yo no voy a obligarte oye, nos vamos, oye, no puedo

543.C: mh

544.M: bueno, dice vale dame tu número de teléfono yo di el mío y ya está olvidado porque ah es un chico, es un ts, yo no tengo confianza más de la gente porque hay muchas veces que encuentras ah dame tu número, qué va, te llamaré, pero no llaman

545.C: mh

546.M: después una semana, el día que dice él va a llamarme no llamó, dije ah ¿ves? es es igual

547.C: mh

548.M: ts, eso es lo que creía yo e el día siguiente sí que me llamó y me dijo mira te llamo para decir que no te he olvidado, pero pero ahora no puedo porque tengo algunos problemas y había Navidad ts ts, era el tiempo de Navidad y va y ya está, dije dije, bueno, es igual cómo estás, bien tal y tal y así, si si hablar conmigo después quince días, después una semana, des, así y dice que al final entendí que él tiene su novia es es celosa es muy celosa, la relación entre yo y él a aún no no hablamos del amor ni nada, hablamos de trabajo del de la vida, así, es muy es muy raro, porque los chicos, mis paisanos son ¿amigos? amigos, vale, quedan dos semanas tres semanas y luego hablan de quiero acostar contigo y te quiero no sé qué, pero él, él es de K., aquí no hay no no veo, aquí son de Q., son de, esos sitios del U. son entonces ts, poquito a poco, así di, cada vez dice ts, bueno, la semana que viene nos vamos a Justicia para hacer tal y tal, vale, para arreglarlos ¿vale? e cla, e después una semana dice ay, perdona es que no puedo porque tenía, tenía mi pa, no sé, tenía problema de la familia, otra vez ay, es que no puedo no sé qué y su novia dice que que es muy celosa y no le deja, ella que dice a él que no no tienes que ayudar a la chica ni nada y dice yo yo yo te he prometido yo te he prometido de ayudarte y además tú eres una chica muy respectiva y te

no sé, has entrado en mi corazón mucho e que quiero ayudarte y ya está, si necesito dinero o algo y dije no no no quiero nada, gracias, dice, ya te llamaré otra vez, otro día e quedó así un mes e e no llamó e yo llamé a él dice ay es que tengo trabajo y bueno ¿cómo estás? bien, bien, vale, otro, después otro mes no llamó y llamé últimamente, después una semana yo le di una bronca, dice, dije que una bronca muy fuerte (ríe) pero para, dije a él, si no quieres ayudarme tienes que decirlo desde el principio y dar déjame, déjame poner mi currículum en muchos sitios, porque no quiero ponerlos porque, decía ay no me voy a poner porque si me preguntan si tienes papeles me voy decir que no e entonces es mejor de quedar hasta que tramitan los papeles y así me voy a me voy a ponerlo tranquilamente y dije a él, bueno tienes trabajo ¿verdad? ¿estás contento? no has has ahora tienes más muchos dineros coges, recoges (ríe) ganas muchos dineros y dice sí, entonces ¿estás contento? dice no, dije bueno ¿ves?, no estás conten, mira yo ¿sabes? que no tengo ni trabajo ni dinero ni nada y a pesar a pesar de esto llamo a ti, a mi familia a mis amigas para para que sentir muy, muy, muy bien e dice sí tienes razón e ts, no sé no recuerdo bien, pero dije, bueno, si te llamo para decir que es la última vez que me llamas y borra mi número por favor, si no quieres hacer cosas no lo dices otra vez y ya está, tú el primer día me dijiste que eres eres eres de W. pero muy diferente, pero es de verdad es que eres eres el peor, no sé cómo salió esas cosas (ríe)

549.C: (ríe)

550.M: pero, pero después cuatro meses de cada vez cada vez cada vez te promete y tú esperas tú dices ay no, ya está, si no puedes no hace falta, pero él dice, no, no, es que te he dao una una palabra y quiero hacerla e que te interesa de trabajar, porque tengo muchos amigos, son jefes de restaurantes e esto, pero en verano puedo ayudarte, no, dije, no me dices y ya está, así me voy a, me voy a mi país y me me quedo allí y no, claro que no puedo volver, porque tengo problemas con mi marido y no me dejará volver y ya está, dice no, no te vayas, digo borra mi número, por favor, es muy respectivo, eso es, él tenía un un, compartía

un un company, una empresa allí, en W., con inglés, con gente, es que no no oigo bien lo que, no oye bien lo que explicaba, pero no no es como tiene un nivel de cultura muy alta, pero ya lo sé que él, él quiere ayudarme porque si no quiere va a hacer como los otros, te llamaré y no me llama y ya está y cada vez va a decir, pero él me llamaba el primero y si no me llamaba claro que me voy a decir, pero él me llamaba muchas veces y yo, porque no me no me llamaba ahora digo, bueno, le llamaré, quizá tiene una problema, o algo, pero última vez como te dije ya está dije a él borra mi número y ya está y dice no que no me voy a borrarlo y ya está tú eres muy respectiva e es que ts, me, no sé cómo te explico, es una chica muy joven y no tiene nadie aquí, vive compartiendo piso es muy difícil para ella ya está e me llamó, después le dije, dice te llamaré, dije, si no llamas borra mi número y ya está e después dos días me llamó y vino aquí y yo yo no quería ya, ts yo estaba comiendo, cuando fue a la habitación encontré una una llamada perdida, pero después dos minutos o así, él llamó e con dos minutos antes he querido decir pero tenía que llamar oye es que estaba comiendo, qué qué, pero yo no llamé, ya está y le dije así e después así, después una semana a ayer, yo envié un mensaje y dije que ¿que estás enfadado conmigo?, perdona, lo siento por el que te dije el otro día porque estaba porque necesitaba de sacar todo lo que molesta en mi cabeza que no te enfades e e ya está, tu hermana pesadita, tu hermanita pesadita (ríe) e e justo él me después, ts cuando recibe esta mensaje me llamó, dice he recibido este mensaje, eres muy muy cariñosa y perdona mucho, el otro día yo vení especialmente para verte pero tú no no cogiste el teléfono, dije que estaba enfadada y que no quería coger el número (ríe) e ya está ts ¿por qué te he por qué por qué he dicho te echo de menos? porque ah y dije a él, mira, soy soy una chica, soy una mujer que no tengo que no tiene ni papeles ni dinero ni idioma ni nadie y a pesar de eso no acepté de que nadie me obliga a hacer cosas y tú, que tienes toda la posibilidad de trabajar, tienes un trabajo muy muy bueno y eres muy joven, a pesar de eso aceptas de quedar con una persona que te que te manda tanto, no es

porque, o es porque la, no hablo, no es porque es española o gitana, es la personalidad, una que manda tanto, e no le deja hablar con con ninguna, conmigo por ejemplo, tiene que distingar entre la novios y la amistad e esto (ríe) y yo le vi e quería hablar con ella siendo la novia de mi paisano ts me gustaría acercarme de ella para para enseñarle cosas de la cultura si para que sintiera lo bien am ¿sabes? yo no lo yo no lo amo como un ts no quiero hacer una relación por ejemplo, cuando he contado a una amiga dice ah tú lo amas ah tú quieres hacer un relación con él, es que no, quiero hablar con él sss

551.C: pero a lo mejor él sí

552.M: ¿de qué?

553.C: a lo mejor él sí

554.M: ¿de amarlo?

555.C: ss, no, él a ti

556.M: no lo creo, porque él primero de decir, tú eres muy muy joven, él tiene treinta y uno él ts él es el tipo que quiere que la chica de que del misma edad, tendrá el mismo edad edad que él casi

557.C: bueno, pero

558.M: y no pien y no quiero pensar del amor ahora (ríe)

559.C: ya

560.M: pero es así, digo cómo lo veo se parece un poco de mi hermano, necesito de hablar con él

561.C: pero os habéis visto

562.M: como amigos

563.C: os habéis visto muy poco

564.M: un un día

565.C: sólo habéis hablado por teléfono

566.M: sí, ya está, es además yo veo que él necesita a mí, cuando le digo cosas él él me oye e digo, ayer yo dije a él, si te digo algo no te enfades e dice no, dije si te enfadas ya me da igual (ríe) es que tienes debes de tener una persona un característico, eres no sé, cosas que dije, pero si te ama es el amor es no sé no sé cómo qué dije a él pero que porque cuando habla no sé (ríe), pero daba consejos, dije, no sé,

soy soy más menor que tú, tú tienes que darme consejos y no sé si se enfada, dice no no me enfadaré contigo, no no y ya está y dije bueno, hasta luego, te dejo (p: 00:00:05)

567.C: bueno, él seguramente se siente solo también

568.M: ssí, puede ser, con con el trabajo, tanto trabajo siempre trabajando, además, ahora digo si si quiere, antes le decía a él, si quieres no hace él es que cuando le llamo dice es que tengo vergüenza de llamarte porque te prometí de ayudarte e ahora no puedo porque son cosas, tiene, tiene prestaciones que así, son dos obras que, son cada vez dice cosas un un trabajaba con él treinta persona y claro, tenía que sacar que quitar muchas personas porque ya están no tiene tanto trabajo y él tiene que pagarlos y quieren más otras veces dice que dos obras tiene que pagarlos, cosas

569.C: pero

570.M: dice, cuando te llame, quiero llamarte pero no puedo porque claro él cuando llama, hablamos, pero luego dice, vale espera, escúchame, la semana que viene nos vamos ¿vale? tú prepárate los papeles y tal y tal nos vamos, y digo, vale, ts, entonces, qué cómo te explico él dice, cuando quiero llamarme claro que que qué va a decir que es la el motivo que va a decir ah es que cómo estás tal tal tal e te llamo para decir que tenemos que ir, pero así, no no puede, pero yo digo a él, mira si quieres no llamarme más no hace falta de de si no quieres hacerlo a ayudarme, no pasa nada quedamos amigos y ya está, los papeles me voy a hacerlos hoy o mañana o da igual pero a mí a mí respecto mucho la amistad

571.C: es que a lo mejor el tipo de ayuda que tú querrías solamente es una amistad

572.M: ssí, a mí sí

573.C: además de

574.M: sí claro que necesito los papeles pero pero si, si si

575.C: pero los puedes conseguir

- 576.M: pero no puedo demostrar que, ya está, si no tienes papeles es como la mujer con el marido, ya está, si no tienes, te amaba antes porque tenías dinero pero ahora si no tienes no no me voy a quedar contigo
- 577.C: claro
- 578.M: es así, yo no
- 579.C: mh
- 580.M: si quiero, si puede ayudarme, vale está bien, es me ayudará mu, así, me ayudará mucho muchas cosa, así me voy a demostrar a mi a mi familia que mira, nadie me ayudó, yo yo busqué a alguien que que yo tramité los papeles yo sola, nadie de vosotros de mis hermanos ni nadie me ayudó, yo solita vivía allí aquí en S. y yo lo hice, yo solita entonces ahora sabéis que soy capaz de vivir sola, ahora déjame, me dejáis en paz, si no, después de un año sí que van a ¿qué estás haciendo ahí? no estás estudiando ni una carrera ni nada, es un curso e que no te ayudará en nada el verano, mira, pasó e no trabajaste en un trabajo bueno y qué, entonces vete a vivir con tus hermanos ahí tú vas a comer y vivir normal con tu familia, mejor que ahí no sabemos qué pasa a ti, eso ¿qué quiere decir? sí que me alegro, me alegría mu me alegré mucho si él me ayuda, pero si no me ayuda, bueno, por lo menos tengo, si digo por ejemplo, tengo amigo que tiene negocio tal y tal no es como si tengo amigo que está trabajando en campo ¿has entendido?
- 581.C: yo creo que es importante no mezclar una amistad con otro tipo de interés, porque si él te ha ofrecido su ayuda está muy bien, pero, bueno
- 582.M: aquí, con mis paisanos
- 583.C: es muy difícil, sí
- 584.M,C: muy difícil
- 585.M: de qué ¿de tramitar los papeles?
- 586.C: no, ofrecer
- 587.M: ¿de hacer amistades?
- 588.C: sí, ofrecer una ayuda y ser amigo también eso es un poco difícil

589.M: sí, ahora ha empezado a cambiar un poco digo mira no hace falta, no te preocupes, no te sufres, si no hay no pasa nada, dice que hay, ahora hay dificultad de cambiar hay un nuevo derecho y todo, digo, bueno, no pasa nada, así ayer me me llamó dice mucha gracias, él siempre dice, si necesitas dinero o algo me llamas, pero yo claro, no no puedo, como decía la Yolanda dice por lo menos es me es mejor de, el otro día yo decía a él me disgusta mucho mucho para decir borra mi número pero tenía que decirla, porque cuatro meses de cada vez cada vez te te da esperanza y al final nada (da golpes en la mesa) entonces, dime, no me dices que, dime la dime la verdad y ya está, quedamos así, no me voy a enfadar, bueno, me voy a enfadar un poco y bueno, pero mira, si me dices la verdad, será mejor, dice no, que no, que no me voy a borrar, porque un día le dije a un jefe que me llevó aquí a con su coche (ríe) era mi mi única vez entro a un con un coche, pero era con su novia, estaba con su novia y un su hermano el hermano de la novia, hombre, no sabía que es su novia, pero era con una chica, estaba con una chica y chico yo yo yo estaba andando con mi maleta y tiene ruedas molestaba él hablaba en el móvil y me vió así, me seguía así, yo dije, ah quizá yo molesto la calle, no hay ni ruido ni nada y me las ruedas hacen ruido, entonces yo llevé la maleta y dijo oye, perdona y no te no te he dicho nada, dije, no, es igual, perdóname, dice te llevaré, no no no gracias, yo estaba, yo andé así e ellos vinieron y la chica salió abrió, me abrió la puerta y dijo súbete, sss, no pude decir, no podía decir nada porque es una una chica estaba con ellos y además era eran muy cariñosos ts, son limpios, quiero decir (ríe) no son chicos como del de hippie o entonces ya está y me preguntaba y dice ah no ¿tú hablas francés? hablaba conmigo un poco de francés y tomábamos el pelo así dice pues dame tu número, qué va, era un chica muy joven e inteligente como tú, por eso digo no tengo confianza y dice ya te llamaré después quince días y yo llamé un día después una semana ah, después quince días yo llamé y llamaba a mis padres e dije, bueno, me voy a llamar a él, no pasa nada, era sá, fue sábado por la mañana, él dice llámame otro día, otro día e ya está y dije, no no no es igual,

perdona, es mi culpa, porque estaba, quizás estaba durmiendo e otros la semana siguiente yo fui a M., porque él tiene un restaurante en M. y lo llamé allí, estaba paseando con, fui con la Ingrid y dije ah mira, estoy aquí a M., por qué no llamamos a él yo llamé el domingo, dijo llámame un día laboral, yo estaba muy nerviosa y dije, escúchame, no voy a llamarte ni hoy, ni mañana ni pasado mañana y tú tampoco ¿vale? y dice vale (ríe, chasquea los dedos, ríe) y he cortao el teléfono, pero Ingrid dice que es mi culpa porque, porque un día laboral, claro que tengo que hablar con él, llamarlo un día laboral pero sábado y domingo es suyo (ríe) es un día suyo, pero, y ya está, por eso a yo estoy que él dice vale es el mismo, ese chico que te he dicho él también tiene que decir el mismo, pero no ha dicho, supongo que (ríe) le diré un día, pero bueno, por esto te he dicho que le echo de menos, necesito de hablar con él, de contar cosas e él, también, él también siento que él había de decir quiero hablar contigo un día, pero cosas de la ts, yo tenía una una experiencia con un chico el primer chico, aquí mismo (da golpes en la mesa) en S., porque nunca yo hice una relación con nadie, ni antes del matrimonio ni ni e decía necesitaba necesitaba un amigo que me protege que me aconseja cómo puedo tratar cómo puedo tratar a los inmigrantes que están aquí, son, porque son muy diferentes, si tú vas un día una vez a W. lo verás, lo notarás la gente, la diferencia e dice ya está, así dice, vale, aceptamos de quedar amigos un día, hoy, mañana, pasado mañana me llama poquito a poco entraba en los temas del amor, quiero casarte oh que no puedo porque estoy casada aún, dice, bueno, quedaré, quedaremos novios hasta que te divorcias, vale e quedaba con él así y un una semana después y luego me ofendía, decía es que para quedar contigo tienes que sacrificar e ¿cómo tienes que sacrificar? es que tienes que irme a la casa para demostrar que tú me me amas, si no me amas no puedo, no puedo aguantar no puedo quedar así, quién sabe después de divorcio tú te puedes ir con otro, yo no quería casarlo porque, casármelo porque, así, porque tengo miedo del matrimonio aún e así él demuestra que quiere acostar conmigo, me quiere para la cama y ya está y

- cuando dije que no puedo es cosa muy fuerte, para mí, dice ya está y no me lla, no me llamó otra vez, es así y él ts e luego e luego encontré que es muy es muy mentiroso, muy mentiroso, mentirísimo (ríe)
- 590.C: mentirosísimo
- 591.M: mentirosísimo, porque luego encontré una novia suya y que vivía con él ocho meses e quedó embarazada y fue a W. para quitarlo el bebé e él está casado y tiene dos hijos allí en W. con su con su madre y dije a él, dije no esta chica está enferma, no, yo te explicaré no tienes que pensar así y dije no, mira, si me llamas otra vez yo llamaré a la Policía, tú sabes muy bien que mi marido entró a mí por a la Policía por mi hermano también, es la úl, deseo que será la última vez, no sé, yo veo que soy muy cariñosa y no quejo tanto ni digo muchas cosas, digo, siempre digo sí, sí, sí, pero a veces salen cosas que digo ¿yo, yo decía esto?! (ríe)
- 592.C: pero una cosa no va reñida con la otra, uno puede ser cariñoso pero puede ser listo, tenemos, una una mujer ha de tener cuidado
- 593.M: sí
- 594.C: porque tenemos la de perder siempre, te puedes quedar embarazada, puedes coger el SIDA, mil cosas o quedarte, bueno, con heridas
- 595.M: sssí
- 596.C: del alma ¿no?
- 597.M: del corazón, sí
- 598.C: entonces yo creo que una mujer tiene todo el derecho a a tomarse su tiempo, a observar y a
- 599.M: decidir
- 600.C: y a decir que no también, por supuesto
- 601.M: no, a ve, a mí, me cuesta mucho, decir no
- 602.C: ¿no te cuesta?
- 603.M,C: cuesta
- 604.M: me cuesta
- 605.C: bueno, pero, pero verás que que estás ganando tiempo
- 606.M: digo
- 607.C: diciendo que no, porque estás viendo cosas y aprendiendo y

- 608.M: ahora sí
- 609.C: claro, se aprende mucho así, uno dice que no y luego dices, bueno, ¿tendría que haber dicho que no?, pero la vida avanza y y al final te das cuenta de que has hecho bien diciendo que no y luego viene otra
- 610.M: pero no así
- 611.C: otra oportunidad
- 612.M: no, así es poco fuerte
- 613.C: bueno
- 614.M: no, por ejemplo, dame tu número de no, antes yo decía, con los chicos sí, no tengo, no tenía ningún problema ¿no? ¿por qué? porque no quiero, porque no te quiero, ya está, enfades o no te enfades, me da igual, pero ahora me cuesta de decir no, puedo a veces si doy mi número falso un número falso (ríe) eso puede decir que soy lista pero, a veces a veces, porque, por ejemplo al, el sábado pasado fue al a la playa e allí encuentro un chico me parece que son como los funcionarios ¿sabes? que visten con gafas, con ropa así buena (ríe), habla francés, inglés, catalán, castellano, entonces tiene un nivel de cultura bastante buena, pero dice me das tu número de teléfono, dije, normalmente yo no doy mi número, pero te daré e mañana, ayer me llamó, me envió un mensaje, dice si quieres tomamos algo, si quieres tomar algo, dije a la Yolanda, mira, ahora no tengo nada para hacer ni tengo a la Sara no tengo faena ni nada, tengo tiempo para salir pero no me voy ¿por qué? porque no tengo, no me da la gana, no tengo la gana de salir con nadie y ya está yo he enviado un mensaje a él dice digo que dije que no puedo porque estoy muy ocupada esta semana, dice ¿en weekwend? dije que tampoco, no sé, puedo salir el sábado al to the beach, a la playa e perdona porque no tengo crédito más, para que no no doy más ¿ves que soy lista, no? (ríe) a veces
- 615.C: a veces
- 616.M: dice, te entiendo, bueno, en todos los casos estamos en contacto, te veo, see you y ya está, es como, lo que quiero decir, he dao he dao a veces, antes decía que no, no doy no voy a darte mi número, después

daba mi número fa, un número falso, ahora doy mi número pero cuando me llaman es que no se qué, es que no sé qué (ríe)

617.C: bueno, yo creo que hay una cosa dentro que te hace saber si sí o si no y tenemos que hacerle caso

10ª Sesión (5-5-2004, miércoles) (duración: 00:52:42)

- 1.C: sí, eso es muy muy importante
- 2.M: sí (ríe)
- 3.C: felicidades
- 4.M: ¡uuuh! (grita), pero me ha
- 5.C: muy bien
- 6.M: no es tan impor, a ver, sabes que necesito el divorcio, el mío
- 7.C: mh mh
- 8.M: eso es, pero eso es un un paso adelante para cogerlo, tengo que traducirlas ahora al, no sé si me voy a cogerlo enseguida o me voy a esperar otros días (toca unos crótalos)
- 9.C: sí
- 10.M: y ya está, me voy a traducirlo y a enviarlo a mi padre allí, para para empezar (toca los crótalos), por lo menos tendré un doc un documento, que con él puedo empezar, porque hace tiempo que mi padre está esperando, quería empezar pero no puede
- 11.C: es un paso antes para el divorcio
- 12.M: sí
- 13.C: es que él te ha dicho que sí
- 14.M: dice que allí, no sé dice que allí lo aceptan ahora, lo consideren porque antes decían no, es un derecho español, tenemos un derecho nuestro, además, es un separación pero queremos el divorcio (toca los crótalos)
- 15.C: mh
- 16.M: y los dos tienen que que aceptar si no aunque que él no no acepta pero aquí les da igual pero allí no
- 17.C: mh
- 18.M: aquí fuimos un día al Consulado para divorciar, pero la primera vez él sí que afirmó y la después quince días o así teníamos que llevar algunos papeles y yo un justificante que no estoy embarazada y él (toca los crótalos) un unos papeles del paro y afirmó que no quiere, ts y ya está y ssh, entonces la el único solución es de esperar la separación y bueno

- 19.C: bueno
- 20.M: y los los mossos se van a buscar a mí, en principio, dicen así
- 21.C: mh, mh, muy bien ¿lo has celebrado?
- 22.M: (ríe)
- 23.C: (ríe)
- 24.M: me voy a celebrar si cojo mi divorcio
- 25.C: bueno, a lo mejor es un poco más lento
- 26.M: sabes que no puedo volver, depende la suerte también ¿no? como la separación, hay mujeres que lo cogen después de un poco tiempo y hay mujeres que tar que tardan para cogerlo
- 27.C: mh
- 28.M: pero bueno
- 29.C: muy bien, me alegro, ¿te acuerdas que habíamos dicho de escuchar la canción del Queco?
- 30.M: mh, mh
- 31.C: ¿quieres oírla?
- 32.M: (sigue tocando los crócalos), pero no sé es que lo he dejado a ver
- 33.C: bueno, la tengo otra vez
- 34.M: ¿la tienes?
- 35.M,C: sí
- 36.C: te la vuelvo a dar, si quieres
- 37.M: no la he encontrado
- 38.C: ¿no no la tienes?
- 39.M: porque tenía que darme prisa y he puesto rápido la habitación de la Yolanda porque el mío estaba cerrado para coger la llave y todo
- 40.C: bueno
- 41.M: pero no he encontrado (ríe)
- 42.C: vale
- 43.M: Yolanda (habla con su paisana, 00:00:05)
- 44.C: y la informática qué tal
- 45.M: ya acabé el lunes
- 46.C: ¿te gustó?
- 47.M: pero después un año tienes que tú vas a coger el título

- 48.C: ¿sí? bueno
- 49.M: (ríe)
- 50.C: bueno, pero el curso ya está hecho
- 51.M: sí (habla con su compañera, 00:00:06)
- 52.C: pero ¿te ha gustado?
- 53.M: sí
- 54.C: ¿lo has visto interesante?
- 55.M: por lo menos ahora yo sé cómo escribo un documento
- 56.C: mh mh
- 57.M: y cómo lo guardo
- 58.C: sí
- 59.M: y luego lo adjunto con un foto
- 60.C: mh, es importante
- 61.M: mh, mh, adjunto mi foto con el en el e-mail
- 62.C: sí
- 63.M: si quiero enviarlo
- 64.C: muy bien ¿quieres oír ya la canción?
- 65.M: mh, mh (p: 00:00:11)
- 66.C: vale (p: 00:00:06)
- (audición: El Queco, Tengo que enamorarte, 00:03:55)
- 67.M: *'tengo una cosita que su peso en oro (sigue la letra cantando bajito)*
vale
y unas ganitas de contarte a lo que sabe
la buena suerte de sentir que estoy queriendo

tengo abierta al mundo una ventana de ilusiones
con la esperanza de llenar los corazones
de todo aquél que por amor vive sufriendo
(p: 00:00:29) puedes poner la voz más, pon la voz más
- 68.C: ¿más?
- 69.M: ponte la voz más, digo, si puedes
- 70.C: ¿más bajita?
- 71.M: no, más

72.C: ah vale

73.M: *tengo una cuarto pequeño con espacio y universo (canta M. de fondo)*

por donde vuela un corazón aventurero

buscando la primera luz del alba

tengo tu cuerpo rotando por la memoria

y es como un virus que a veces me sabe a gloria

y otras veces viene borrándome el alma

tengo que enamorarte como la primera vez

y hasta ponerte la luna bajo los pies

para que entiendas que nunca he dejao de quererte

tengo todo lo bueno y lo malo que da el amor

y a veces pienso que estaría solo mejor

pero ya ves que no puedo vivir sin tenerte

y si llueve abre tu paraguas

tú sabes que siempre te llevaste el gato al agua

y si bailas bajo un sol ardiente

ten cuidao, las quemaduras con la luna más se sienten

tengo flores que nacen por amor del pensamiento

y otras hierbas que rodean mi sentimiento

mostrándome los sueños sin palabras

(entra alguna persona de la casa)

tengo sólo esta vida pa vivirla como quiera

y aunque me cueste conseguirla a mi manera

me duele despertar sin tu mirada

*tengo que enamorarte como la primera vez
y hasta ponerte la luna bajo los pies
(sonríe a la persona que había entrado y ahora se va)*

*para que entiendas que nunca he dejao de quererte
tengo todo lo bueno y lo malo que da el amor
y a veces pienso que estaría solo mejor
pero ya ves que no puedo vivir sin tenerte*

*y si llueve abre tu paraguas
tú sabes que siempre te llevaste el gato al agua
y si bailas bajo un sol ardiente
ten cuidao, las quemaduras con la luna más se sienten'
(p: 00:03:07) me gusta mucho*

74.C: ¿sí?

75.M: pero, es muy diferente que la otra de 'Son de amores' la otra, aquí hay muchas frases, muchas muchas muchas

76.C: mh

77.M: en la otra, hay, no sé cómo te explico ¿cómo se dice estos?

78.C: ¿estrofas?

79.M: sí, ésta tiene muchas

80.C: mh

81.M: estrofas que no repitan

82.C: que no se repiten, sí

83.M: y la otra (cae una baqueta de un instrumento (p: 00:00:05)
aquí, más profundida es ts

84.C: mh

(final de la audición)

85.M: por ejemplo algunos dichos, por ejemplo que 'siempre te llevaste el gato al agua'

86.C: sí, que el otro día

87.M: 'y las quemaduras

88.C: sí

- 89.M: con la luna más se sienten' pero ¿por qué dice 'las quemaduras con la luna más se sienten'?
- 90.C: no sé si alguna vez has ido a la playa
- 91.M: mh, mh
- 92.C: y te has quemado o has cogido mucho calor
- 93.M: ¿he quemado con el sol?
- 94.C: sí
- 95.M: ah ah
- 96.C: ¿te ha pasado alguna vez?
- 97.M: ssí, hace tiem, bueno, puedo imaginarlo
- 98.C: y
- 99.M: la la piel se cambia y todo
- 100.C: sí
- 101.M: sí
- 102.C: entonces normalmente (aclara la voz) si si te has quemado no lo notas en el momento, lo notas al cabo de unas horas
- 103.M: luego
- 104.C: por la noche, sí
- 105.M: ¿normalmente es por la mañana?
- 106.C: bueno, al cabo, no en el mismo momento
- 107.M: ah
- 108.C: por ejemplo
- 109.M: pasa el tiempo
- 110.C: cuando pasa el tiempo
- 111.M: sí en todas muchas cosas se pasa así
- 112.C: sí
- 113.M: por ejemplo un accidente mismo, no sientes el dolor pero luego
- 114.C: sí
- 115.M: entra sí
- 116.C: mh, mh y bueno, si
- 117.M: pero ¿por qué le dice esto? él quiere 'tengo que enamorarte' pero ¿por qué dice eso? porque ¿ella no hace no da caso a él?

- 118.C: seguramente, seguramente, por lo que dice del gato al agua, yo es que no tengo la letra, sí, ¿te acuerdas el otro día que me preguntabas?
- 119.M: mh, mh
- 120.C: aquí él, de alguna manera
- 121.M: me dijiste que es ¿quiere decir que ella siempre elige las cosas más difíciles?
- 122.C: que las consigue
- 123.M: ¿a él?
- 124.C: ella consigue cosas difíciles
- 125.M: ah
- 126.C: entonces parece que él haya sufrido más que ella, seguramente ella se fue mm
- 127.M: mh, mh
- 128.C: por algún motivo, entonces él es el que
- 129.M: que sufre
- 130.C: el que está sufriendo, sí y entonces o a lo mejor también tuvo un fallo él, pero
- 131.M: mh, mh
- 132.C: él querría volver a enamorarla
- 133.M: ¿un 'sol ardiente'? es como ¿un sol muy mucho calor?
- 134.C: sí, muy caliente
- 135.M: ¿que quema?
- 136.C: sí
- 137.M: mh, mh 'por amor del pensamiento y otras hierbas que ordan que rodean mi sentimiento' ¿sabes? que quiero llevar el ordena diccionario pero ahora no puedo, no lo dejan a la casa porque lo llevaron a casa de la biblioteca y dicen que hay muchas mujeres que vienen y cogen
- 138.C: se lo quedan
- 139.M: y no y no
- 140.M,C: lo devuelven
- 141.M: y se van
- 142.C: ¿es un diccionario de X- castellano? es difícil de encontrar
- 143.M: ¿ahí? en la biblioteca sí que hay

- 144.C: sí, pero en las tiendas a lo mejor es difícil ¿no?
- 145.M: mh, mh, parece
- 146.C: un poco difícil, no tienes ahora diccionario
- 147.M: aquí no y aprendí sin diccionario (ríe), bueno
- 148.C: sí, pero no, yo te digo, lo de rodear
- 149.M: sí 'y otras hierbas que rodean'
- 150.C: rodear es
- 151.M: ¿alrededor?
- 152.C: sí
- 153.M: ¿redondas?
- 154.C: sí algo que, cuando tú abrazas a alguien le estás rodeando
- 155.M: ah 'mi sentimiento' ah te entiendo 'mostrándome, mostrándome los'
- 156.C: enseñándome, enseñándome
- 157.M: 'los sueños sin palabras' 'tengo sólo esta vida para vivirla como quiera y aunque me cueste conseguirla a mi manera me duele despertar sin tu mirada' 'tengo que enamorarte como la primera vez y hasta ponerte la luna bajo los pies para que entiendes que nunca he dejado de quererte' ¡es bonita!
- 158.C: es muy bonita, sí
- 159.M: (ríe)
- 160.C: (ríe)
- 161.M: ¿sabes? ts, es que es a pesar que yo no entiendo lo que dice pero sie cuando escucho esta canción me gusta
- 162.C: sí
- 163.M: 'tengo' solamente 'tengo' eso es lo que oigo pero
- 164.C: mh, ¿te acuerdas aquella vez que me decías que qué diferencia hay entre tocar de una manera y de otra si la gente
- 165.M: sí
- 166.C: no lo nota no?
- 167.M: sí, aquí también hay
- 168.C: sí, lo notas sí, claro porque es que aunque no entiendas la letra a mí me pasa con canciones
- 169.M: lo prefieres más que otras

- 170.C: sí
- 171.M: puede ser mi idioma para ti, por ejemplo
- 172.C: sí
- 173.M: escuchar mi idioma pero este te gusta más que la otra
- 174.C: sí, sí por, no sabes por qué, pero
- 175.M: el CD que tenía aquí me me lo dejó un amigo un paisano, pero son de ts antiguo, por ejemplo los cantantes de ahora, para los los jóvenes que quieren triunfar tienen que hacer un prueba y claro, tienen que hacerlo con estas canciones antiguos para ver
- 176.C: mh
- 177.M: sí ¿me has entendido? no van a a ver por ejemplo si un chico joven quiere hacer una prueba, a veces hacen unas programas para ver quién canta bien
- 178.C: mh
- 179.M: no va a cantar el David Bisbal o va a cantar la gente que son
- 180.C: sí, canciones
- 181.M: que valen mucho
- 182.C: conocidas
- 183.M: sí y difíciles
- 184.C: sí, bueno aquí en los concursos también, si has visto 'Operación Triunfo'
- 185.M: sí, te digo, por ejemplo
- 186.C: es lo mismo
- 187.M: aquí, sí, pero yo no sé, claro, es normal no sé, los cantantes antiguos
- 188.C: ¿no los conoces?
- 189.M: pero siempre lo cogemos
- 190.C: sí
- 191.M: la hace, cantamos sus canciones, no se mueren (ríe)
- 192.C: sí, sí, sí, aquí igual, luego se escriben nuevas, pero normalmente el concurso siempre es con canciones
- 193.M,C: antiguas
- 194.M: las guitarras, la guitarra también, la guitarra que tocáis, aprendéis
- 195.C: sí

- 196.M: las cosas en principio las cosas
- 197.C: conocidas, sí
- 198.M: sí, claro
- 199.C: en el Conservatorio, con todo. y he hecho lo mismo que con la otra,
pero no hace falta que lo hagas ahora
- 200.M: vale
- 201.C: y no hace falta
- 202.M: ahora puedo quedarme la canción ¿no?
- 203.C: sí
- 204.M: pues ya está, yo lo cojo
- 205.C: sí es que te he traído una selección
- 206.M: *'tengo una cosita que su peso en oro vale'*
- 207.C: te traigo esta selección de de canciones, todas las que hemos ido
oyendo
- 208.M: 'Send your love' El Queco 'Tengo que enamorarte' 'Desert rose' 'I
don't know' 'World' ¿sabes qué es ese 'Desert rose' ese de de las dos
no?
- 209.C: sí
- 210.M: tengo ahora su canción, todo toda la canción
- 211.C: ¿sí?
- 212.M: todas las canciones suyos ¡oy si lo oyes! (ríe)
- 213.C: (ríe), vale
- 214.M: 'I don't know' 'Worlds apart' 'The book of my life'
- 215.C: son cosas que hemos ido oyendo
- 216.M: 'Son de amores'
- 217.C: aquí, todas las conoces
- 218.M,C: mmmh
- 219.C: no sé qué te quería, sí el CD aquél que que no encontrabas, que
pensabas que lo tenía yo
- 220.M: mh
- 221.C: ¿lo has encontrado?
- 222.M: no he preguntao a la chica que tengo que puede
- 223.C: vale

- 224.M: pero bueno, si me lo daste ya está
- 225.C: sí, sí, me acuerdo que fue un día que te llamé a tu habitación, estabas durmiendo
- 226.M: mh, mh, puede ser
- 227.C: estabas, estabas echada la siesta, pues te lo quedas
- 228.M: vale
- 229.C: si añadimos alguna me lo vuelvo a llevar, pero como aquí está la de Queco
- 230.M: ¿hasta cuán hasta cuántas cuántas canciones puedes grabar?
- 231.C: muchas, el doble, el doble
- 232.M: vale
- 233.C: entonces, yo este CD como es regrabable, puedo irlo ampliando y cuando ya me vaya te lo pasaré a un CD normal, un CD definitivo
- 234.M: no te entiendo
- 235.C: las que las que vaya añadiendo
- 236.M: mh, mh
- 237.C: cuando ya tenga el CD completo
- 238.M: mh, mh
- 239.C: te lo te lo grabaré en un CD diferente para que te lo quedes, esto es para
- 240.M: pero ¿eso por qué? eso es un CD normal ¿no?
- 241.C: sssí, pero, por ejemplo, ese aparato sí que sí que los admite pero
- 242.M: pero algunos no
- 243.C: algunos no y tengo miedo que si consigues alguno
- 244.M: mh
- 245.C: que no lo puedas oír
- 246.M: mmh, a ver, ¿sabes? quiero grabar algunas canciones orientales para dejarlas a mí, en vez de pedir las cada vez
- 247.C: mh, mh
- 248.M: a a la gente, por ejemplo si quiero ¿sabes dónde se compran estos, más más baratos? quiero comprarme, bueno cuatro o cinco o así
- 249.C: me parece que estos son del F., pero está lejos, hay que ir a la carretera de M., no, no está cerca

- 250.M: ah, ¿aquí no hay?
- 251.C: en el G. a veces ¿sabes dónde está?
- 252.M: ¿cuánto vale? vacío dos euros
- 253.C: no es muy caro, suelen ser diez y a lo mejor eeh
- 254.M: claro es que no tengo ninguna idea cuánto
- 255.C: sí
- 256.M: de un euro hasta veinte
- 257.C: te puede salir cada uno por tres
- 258.M: ¿tres euros?
- 259.C: tres o dos, porque estos son más caros, pero los
- 260.M: ¿pero vacío?
- 261.C: los normales, es que estos son un poco más caros, los normales por un euro o así
- 262.M: pero como has dicho, que no pueden funcionar en algunos
- 263.C: éstos son los que no pueden funcionar
- 264.M: pero los normales
- 265.C: los normales sí
- 266.M: los otros sí, normal
- 267.C: son normales sí, pero no los puedes regrabar
- 268.M: no
- 269.C: ese es el problema
- 270.M: una vez, vale
- 271.C: pero los otros son muy baratos
- 272.M: mh (su paisana está hablando por el móvil con algún conocido de M. y ésta sale un momento, 00:02:15)
- 273.C: vale, pues si quieres te quedas la canción, voy a cerrar la puerta, (p: 00:00:14) ¿mh?, sí, ya está
- 274.M: sí
- 275.C: vale ¿quieres hacer algo más con la canción? ¿quieres hacer un dibujo?
- 276.M: mmmh, ¿dibujo?
- 277.C: sí

- 278.M: no sé, a ver ¿sabes qué? estoy un poco liada porque (ríe) tengo un tío, no sé le llamo tío, es una persona de ts mi familia e está con, ha hecho un negocio con mi hermano
- 279.C: en V.
- 280.M: sí eso y me llama cada vez me llama cada vez me llama me llama, quiero verte quiero verte y cuando pregunto a mi madre, mi madre dice no, no tienes que verlo, para evitar problemas, no tienes que ver a la familia e eso es lo que quiero yo porque siempre va a preguntarme y cómo vives y no sé qué dónde vives y tal y tal y tal y ahora hace hace una semana que me llama demasiado, hoy hoy ha llamado cinco, cinco veces, seis veces e la Yolanda me ha dicho si llama dámelo y yo le digo yo hablaré con él y le digo qué quieres de ella y ahora ha llamado, él se llama Carlos, como mi hermano y no sé ahora tengo duda dice que es el mismo que te llamó el otro día, mi hermano
- 281.C: mh
- 282.M: y ahora digo si tengo que llamarlo para quitar la duda (ríe)
- 283.C: (ríe)
- 284.M: solamente tengo
- 285.C: claro
- 286.M: que
- 287.C: no sé
- 288.M: ¿puedes esperar?
- 289.C: sí
- 290.M: solamente cinco minutos, para quedar tranquila, si no va a creer que yo salgo y no sé qué. no quiero escuchar bronca de nadie (ríe) vale, seguimos ahora
- 291.C: porque ¿tu hermano está con tu tío? ¿están juntos?
- 292.M: ts, es que, mi hermano vive en J. e y no sé cómo se llama, es un 266 o él deja 321
- 293.C: mh
- 294.M: de Z. 323 donde llama
- 295.C: mh mh

- 296.M: en V., cuando veo 321 sí lo llamo porque es cuando mi hermano llama del móvil y cuando veo 323 no llamo, no no respondo
- 297.C: ¿y ahora no has visto?
- 298.M: cuando cuando llamaban 323, pero lo que pasa que A. ts él vive en J. y ts está al lado, ts a ver si ésta es A. esto es Z., vive al final de A. y principio de Z.
- 299.C: mh mh
- 300.M: entonces puede mover, tengo duda
- 301.C: ya
- 302.M: pero va a creer que yo salgo ¿sabes? una chica que vive sola e va hace lo que quiera e
- 303.C: ya te volverá a llamar
- 304.M: va a pensar mal, por lo menos he llamado ahora para para decir que mira, estoy aquí (ríe) solamente no quiero, lo que pasa es que me va a decir ¿por qué no querías hablar? voy a decir no quería hablar con eso tío y va a decir ¿por qué? no quiero, para evitar problemas no puedo decir, porque el otro dice cosas que quiero verte yo pienso de ti es que
- 305.C: ¿sí?
- 306.M: son cosas, está casado y tiene niños en W., tiene hijos en W., hace diez años que no fue él, porque tenía problemas de los papeles, tenía y no sé, perdió, no lo sé esos cosas no puedo comentarlas con mi hermano, pero especialmente ahora porque tienen un negocio
- 307.C: mh, mh
- 308.M: los dos e
- 309.C: sí
- 310.M: han acabado de empezar
- 311.C: sí
- 312.M: ¿qué hago? no sé
- 313.C: eeh, nada (ríe)
- 314.M: es que no quería hablar contigo ¿por qué? porque creía que era el otro e ¿qué va a decir el otro? va a decir cada vez tú llamas a la chica
- 315.C: puedes estar en clase de informática
- 316.M: ah ah

- 317.C: o en una sessió de musicoterapia
- 318.M: (ríe) ellos no entienden la musicoterapia (ríe)
- 319.C: es igual, es normal
- 320.M: vale, vale
- 321.C: no sé si quieres hacer el dibujo
- 322.M: sí (chasquea los dedos), pero
- 323.C: (ríe)
- 324.M: ¿de qué? no sé
- 325.C: sobre la canción
- 326.M: es que te, aún no entiendo la canción bien
- 327.C: vale, pues seguimos
- 328.M: por eso a ver
- 329.C: aclarándola
- 330.M: ‘tengo una cosita que su peso en oro vale’ que vale más, que vale caro
- 331.C: que vale mucho, sí
- 332.M: ‘y unas ganitas de contarte a lo que sabe’ ¿lo que sabe quién?
- 333.C: esa cosita
- 334.M: ‘de contarte a lo que sabe’ la cosita
- 335.C: sí
- 336.M: ‘la buena suerte de sentir que estoy queriendo’ ¿la buena suerte que está queriendo? que está aman
- 337.C: sí
- 338.M: ¿enamorado?
- 339.C: sí, es que la cosita debe ser que está tiene buena suerte por estar queriendo
- 340.M: ‘tengo abierta al mundo una ventana de ilusiones con la esperanza de llenar los corazones’ de llenar ¿él él tiene esperanza de llenar de llenar los corazones?
- 341.C: sí
- 342.M: ‘de todo aquél que por amor vive sufriendo’ ‘de todo aquél que por amor’ ¿quién todo aquél?

(se oye ruido de vajilla y sillas que están ordenando)

- 343.C: de cualquier persona que esté sufriendo por amor él está tan él está muy enamorado, tiene mucho amor dentro
- 344.M: mh, mh
- 345.C: y y tiene tanto amor que que las ganas que tiene es de
- 346.M: mh, mh
- 347.C: de darlo
- 348.M: mh, mh
- 349.C: a cualquier persona que lo necesite
- 350.M: mh, mh 'tengo un cuarto pequeño con espacio y universo' ¿con espacio? ¿espacio?
- 351.C: sí
- 352.M: ¿ese que está fuera del mundo? estrell ¿dónde hay las estrellas y esto?
- 353.C: sí, espacio puede ser cualquier lugar
- 354.M: sí vale espacio
- 355.C: sí
- 356.M: pero también es
- 357.C: sí, yo creo que se refiere al espacio
- 358.M: el grande de las estrellas
- 359.C: mh
- 360.M: y todo
- 361.C: sí
- 362.M: y el universo
- 363.C: sí
- 364.M: 'por donde vuela' ¿vuela?
- 365.C: sí
- 366.M: ¿cuál es el verbo?
- 367.M,C: volar
- 368.M: 'por donde vuela un corazón aventurero' ¿cómo es? aventurero
- 369.C: sí, con ganas de aventura
- 370.M: 'buscando la primera luz del alba' ¿qué es l'alba?
- 371.C: la mañana, cuando amanece, cuando sale el sol
- 372.M: ¿mañana es l'alba?
- 373.C: sí

- 374.M: ¿cuándo sube el sol?
- 375.C: sí, cuando sale
- 376.M: sale 'tengo tu cuerpo rotando por la memoria' rotando
- 377.C: dando vueltas
- 378.M: 'y es como un virus que a veces me sabe a gloria' y es como un virus que a veces me sabe a gloria' 'y otras veces viene borrándome el alma' ¿qué és borrándome'?
- 379.C: pues
- 380.M: ah ah borrar, borrar
- 381.C: sí
- 382.M: es que yo veo 'borrándome' que es a lo mejor es un verbo 'borrándome' (ríe) 'tengo que enamorarte como la primera vez y hasta ponerte la luna bajo los pies para que entiendas que nunca he dejado de quererte' *'tengo todo lo bueno y lo malo que da el amor y a veces pienso que estaría solo mejor pero ya ves que no puedo vivir sin tenerte'* 'y si llueve abre', abre, ¿demasiado o mucho?
- 383.C: si llueve abre tu paraguas, abrirlo
- 384.M: ah 'si llueve abre'
- 385.C: sí
- 386.M: es que no sé, son cosas muy fáciles que yo pregunto
- 387.C: no, es normal
- 388.M: no, yo conozco estas cosas pero
- 389.C: es normal
- 390.M: no sigo ¿sabes? no sigo, abre
- 391.C: pero está bien está bien que si es una canción que te guste que te gusta
- 392.M: sí
- 393.C: sepas qué dice ¿no?
- 394.M: 'tú sabes que siempre te llevaste el gato al agua y si bailas bajo el sol ardiente, ten cuidado las quemaduras con la luna más se sienten' quiere decir que después del tiempo arrepentirás
- 395.C: sí
- 396.M: ahora empiezo a entender 'tengo flores que nacen por amor del pensamiento y otras hierbas que rodean mi sentimiento, mostrándome

los sueños sin palabras' *'tengo sólo esta vida para vivirla como'* no no es así *'tengo sólo esta vida para vivirla'*

397.C: luego la volvemos a poner

398.M: (ríe)

399.C: (ríe)

400.M: 'y aunque me cueste conseguirla a mi manera, me duele despertar sin tu mirada' 'tengo que enamorarte como la primera vez y hasta ponerte la luna bajo los pies' 'tengo todo lo bueno y lo malo que da el amor y a veces pienso que estaría solo mejor, pero ya ves que no puedo vivir sin tenerte' ohh qué que te gustan mis dibujos (ríe)

401.C: (ríe), si quieres ¿eh?, si no no

402.M: (habla con su paisana, 00:00:21) a ver

403.C: no te obligo, no te obligo a nada, si no quieres no ¿eh?

404.M: no tengo ninguna idea

405.C: si quieres la volvemos a poner y lo que se te ocurra

406.M: vale

407.C: ¿sí?

408.M: sí

409.C: mientras suena

410.M: (ríe) yo quiero hacer esto para verla

411.C: ¿sí?

412.M: (habla con su paisana, 00:00:13)

(audición: El Queco, Tengo que enamorarte, 00:01:32)

¿puede escuchar? (tararea)

*'tengo una cosita que su peso en oro vale
y unas ganitas de contarte a lo que sabe
la buena suerte de sentir que estoy queriendo*

tengo abierta al mundo una ventana de ilusiones (sigue la letra cantando bajito)

*con la esperanza de llenar los corazones
de todo aquél que por amor vive sufriendo*

*tengo una cuarto pequeño con espacio y universo
por donde vuela un corazón aventurero
buscando la primera luz del alba (sigue el ritmo dando golpes con un
rotulador)*

*tengo tu cuerpo rotando por la memoria
y es como un virus que a veces me sabe a gloria
y otras veces viene borrándome el alma*

*tengo que enamorarte como la primera vez
y hasta ponerte la luna bajo los pies
para que entiendas que nunca he dejao de quererte*

*tengo todo lo bueno y lo malo que da el amor
y a veces pienso que estaría solo mejor
pero ya ves que no puedo vivir sin tenerte
y si llueve abre tu paraguas
tú sabes que siempre te llevaste el gato al agua
y si bailas bajo un sol ardiente
ten cuidao, las quemaduras con la luna más se sienten
y si llueve'*

(llaman a su móvil y se pone, 00:00:15) (se va de la habitación)

me ha dicho que es, mi tío huía a Z. porque violó una chica, ¡no es mi tío!, yo le llamo mi tío porque no me gusta decir Carlos es no sé, no sé prefiero decirlo a mi hermano esta manera, ya está, además es grande, un poco grande (habla con su compañera, 00:00:05)

413.C: pero

414.M: él va a D., porque él trabajaba allí

415.C: pero ¿es tío o es un amigo?

416.M: no es mi tío, a ver, es un hombre de la familia

417.C: mh, mh

- 418.M: pero, no es no es mi tío no es mi primo no es nada, pero es un poco mayor, mayor, prefiero de no, prefiero de decirlo, a ver cuarenta años o así, prefiero de decir tío porque sensibilizarlo
- 419.C: mh, mh
- 420.M: que es un poco grande para mí e mira dice, por eso te aconsejo que no tienes que verlo, no es porque
- 421.C: ya, tu hermano ¿no?
- 422.M: te aconsejo que no lo ves (habla con su compañera, 00:00:19). pues ya está
- 423.C: la la tengo donde la habíamos parado (aclara la voz) a lo mejor la quieres oír desde el principio
- 424.M: no, no
- 425.C: ¿sí? (p: 00:02:10)
(continuación de la audición)
*‘y si llueve abre tu paraguas
tú sabes que siempre te llevaste el gato al agua
y si bailas bajo un sol ardiente
ten cuidao, las quemaduras con la luna más se sienten*
- 426.M: (sigue la letra cantando bajito y llevando el ritmo)
*tengo flores que nacen por amor del pensamiento
y otras hierbas que rodean mi sentimiento
mostrándome los sueños sin palabras*

*tengo sólo esta vida pa vivirla como quiera
y aunque me cueste conseguirla a mi manera
me duele despertar sin tu mirada*

*tengo que enamorarte como la primera vez
y hasta ponerte la luna bajo los pies
para que entiendas que nunca he dejao de quererte
tengo todo lo bueno y lo malo que da el amor
y a veces pienso que estaría solo mejor*

pero ya ves que no puedo vivir sin tenerte

y si llueve abre tu paraguas

tú sabes que siempre te llevaste el gato al agua

y si bailas bajo un sol ardiente

ten cuidao, las quemaduras con la luna más se sienten

y si llueve abre tu paraguas

tú sabes que siempre te llevaste el gato al agua'

427.C: no entiendes ¿no? (le pregunta a la amiga)

428.M: no, pero también no lo entendía yo

429.C: ya, más adelante (p: 00:00:22)

430.M: ¿está con la guitarra? ¿con la guitarra?

431.C: son guitarras eléctricas

432.M: es que es muy fuerte

433.C: sí

434.M: la otra no 'Son de amores'

435.C: sí. (p: 00:00:06) te traeré un día música de guitarra, música de guitarra, te gustará mucho.

(baja el volumen de la canción, 00:00:08)

bueno, no es obligado el dibujo ¿eh?

436.M: es es que no tengo ningún (ríe)

437.C: vale, pues entonces, nada. mmmh, había pensado hacer una cosa con instrumentos

438.M: mh, mh

439.C: ¿sí? ¿te viene bien?

440.M: ¿con ésta o con la bandera?

441.C: no

442.M: no tienes la bandera

443.C: no la tengo, es que tengo una amiga

444.M: ah

445.C: (aclara la voz) que es hija de Elena

446.M: ¿hija de Elena?

447.C: sí

- 448.M: Elena
- 449.C: sí y necesitaba unos instrumentos, entonces Elena cogió unos cuantos y estaba el pandero
- 450.M: ah ¿tú conoces a Elena hace tiempo?
- 451.C: no, hace muy poco
- 452.M: ¿antes de venir aquí?
- 453.C: no
- 454.M: ah
- 455.C: la he conocido al llegar
- 456.M: bueno, entonces
- 457.C: pero bueno, si entre estos que hay, no sé si te gusta alguno es para hacer, ¿te acuerdas aquella conversación que hicimos de espaldas, un día?
- 458.M: (coge los bongos y los toca un poco, 00:00:05) ¿qué a? ¡ah sí!
- 459.C: ¿de espaldas?
- 460.M: sí
- 461.C: ¿sí?
- 462.M: quiero hacer, lo hacemos
- 463.C: sí
- 464.M: ¿contigo?
- 465.C: sí
- 466.M: ah ah
- 467.C: ¿te viene bien?
- 468.M: como quieras
- 469.C: es que es para hacer a ver ¿te acuerdas el otro día que te pregunté con quién te haría ilusión hablar?
- 470.M: ¿qué?
- 471.C: ¿con quién te haría ilusión hablar? ¿te acuerdas que te lo pregunté?
- 472.M: ¿con quién me alegro?
- 473.C: con quién te hacía ilusión
- 474.M: con quién hablo
- 475.C: con quién querías hablar
- 476.M: ah

- 477.C: y me hablaste de este amigo tuyo
- 478.M: sí
- 479.C: ¿sí?
- 480.M: pero ya está olvidao, desde aquel día a ahora
- 481.C: no hace falta que sea él, puede ser otra persona (aclara la voz).
entonces, lo que te pediría ahora es que conversáramos con de manera
que pienses que yo soy alguien que te hiciera gracia, que te hiciera
ilusión
- 482.M: (empieza a probar los bongos) ¿como el otro día, alguien que
- 483.C: algo
- 484.M: me gustaría hablar con él y verlo y todo?
- 485.C: mh y yo soy, yo soy esa persona, entonces te intentaré contestar
- 486.M: vale
- 487.C: ¿sí?
- 488.M: (empieza a probar, 00:00:07) ¿quién empieza?
- 489.C: tú
- 490.M: ¿yo? ¡estaba esperando! (ríe)
- 491.C: (ríe)
- (empieza la conversación, M. a los bongos y C. con la caja china, 00:00:09)
- 492.M: ¿sin parar o paro?
- 493.C: como quieras
- 494.M: no quiero parar
- 495.C: ¿no?
- (tocan un poco, 00:00:05)
- 496.M: venga, tú ahora
- (conversación instrumental, 00:06:40)
- (fin de la conversación instrumental)
- ¡ah, he sacado lo que tenía! (ríe)
- 497.C: (ríe)
- 498.M: ¡¿sabes qué?!
- 499.C: (ríe)
- 500.M: ¡eso tiene un significado, primero estaba estaba, estaba!
- 501.C: (ríe)

- 502.M: pero ¿sabes qué? recuerdo a otro chico que me da estas cintas y cada vez
- 503.C: (ríe)
- 504.M: esa mi amiga me llamaba e él dice que vengo, vengo y no viene
- 505.C: mh
- 506.M: e el otro día qué pasó en D., ya está e él dice que no me voy a llamar nunca jamás porque no es para mí, porque siempre dice vengo vengo y no viene e y qué pasó, en el autobús no vino y a las nueve y media no vino ¿qué hacemos? no tenemos a nadie, el bebé llorando no tenía para comer y yo llamé a él y dice, sí sí ahora vengo, ahora vengo es que quería darme excusas y dije, mira escúchame, no me voy a decir sientas, digo de otra cosa, ¡ven!, en principio tú ayudas, dice oy es que, dije ah ¿no quieres venir? dice no no, qué va no puedo dejarte ahí, vengo ahora y vino y sabe que estoy enfadada con él mucho y no hablé con él, le he dicho gracias que me has llevado pero otra cosa no me voy a hablar contigo e ahora han pasado muchas cosas que yo oía y quería decirlo, comentarlo con que oí de otras chicas, cosas que no me gustaban, de llamar y cada vez dice que no y ah sí vengo, hola qué tal no sé qué, no dice que te quiero, porque somos amigos, pero dice demuestra que él que soy que valgo mucho para él, pero e ahora hacía
- 507.C: (ríe)
- 508.M: ¡yo soy la pequeña y él es el grande hacía así, así, no recuerdo qué hago (vuelve a tocar, 00:00:05) e él, mucho mucho él también
- 509.C: (ríe)
- 510.M: calló y yo decía muchas también y tú tal has hecho y tal y tal tal y al final (torna a tocar) luego yo decía una, él decía otra
- 511.C: (ríe)
- 512.M: y al final la última estábamos contenta es como ya está, ahora hemos sacado todo lo que teníamos, ahora estamos bien, nunca me voy a hacerlo más y tú también y ya está (toca)
- 513.C: por eso me he callado yo
- 514.M,C: (ríen)
- 515.C: porque

- 516.M: ¡pero son cosas sin que no sabía que me voy a pensar de esto!
- 517.C: (ríe)
- 518.M: muchas cosas
- 519.C: sí
- 520.M: ¡pero normalmente yo daba bronca mucho (toca) yo una palabra y él otra palabra, al final estamos contentos ya está, cada uno sacó lo que tenía y nunca va a volver a salir estas cosas!
- 521.C: sí
- 522.M: seguro es una cosa rara ¿no? (ríe)
- 523.C: ¡muy bien! pero si te va bien está muy bien
- 524.M: musicoterapia (ríe)
- 525.C: bueno, esto, nunca lo habías tocado, hoy lo has cogido porque no estaba el pandero
- 526.M: mh
- 527.C: mira
- 528.M: mh
- 529.C: te ha venido bien
- 530.M: (sigue tocando, 00:00:16), no sé, la otra estaba contenta (ríe)
- 531.C: pues otro día seguimos
- 532.M: (ríe) ¡tú callaste!
- 533.C: sí, bueno, al final ya vi que no iba conmigo
- 534.M: (ríe)
- 535.C: que no, yo te acompañaba (p: 00:00:05) ¿cuánto tiempo tienes hoy? lo digo porque
- 536.M: bueno, bueno, si quieres quedamos hasta menos veinte
- 537.C: mh, mh, pues hacemos una cosa rápida
- 538.M: tengo que hablar por teléfono y
- 539.C: porque te tengo que pasar aquella aquellas preguntas de siempre ¿te acuerdas? es que como hoy la sesión ha sido más corta
- 540.M: mh, mh
- 541.C: ¿te acuerdas aquellas preguntas?
- 542.M: mh, mh no sé
- 543.C: éstas, pero te las pasaré ahora después

- 544.M: a ver ¿ahora?
- 545.C: mh
- 546.M: ¿eso es lo que tienes o tienes?
- 547.C: quiero hacer una cosa antes
- 548.M: vale
- 549.C: si quieres, cortita es es
- 550.M: mh, mh
- 551.C: un poco para aclarar alguna idea, te quería preguntar
- 552.M: mh, mh
- 553.C: eeem ¿sabes qué es una cualidad? una cualidad, una característica
- 554.M: mh, mh
- 555.C: a veces te he preguntado a ti
- 556.M: mh, mh
- 557.C: cosas que te gustan de ti
- 558.M: mh mh
- 559.C: y me lo has dicho, pero ahora te iba a preguntar otra cosa, cosas que te gusten de las personas
- 560.M: mh, mh ¿de una persona o?
- 561.C: no
- 562.M: ¿de toda la gente?
- 563.C: cosas que te gusten, pueden ser de personas
- 564.M: es difícil
- 565.C: que conozcas o que no
- 566.M: la por ejemplo de mi familia, preocupar, preocupan
- 567.C: que se preocupan
- 568.M: me llaman y todo
- 569.C: mh mh esto sería tu familia
- 570.M: mh mh, mis amigos, ts sss aquí no tengo amigos
- 571.C: tienes alguna amiga, alguna vez me has dicho
- 572.M: ssss, sí que tengo, tengo los números de teléfono y si me encuentro ¡oy! damos abrazos oy hola qué tal ts hola qué tal y todo, pero para salir, tomar algo, para, esos no, para decir todos tus secretos y todo no
- 573.C: mh, bueno, pero aquí en la casa, con ella y con Ingrid

- 574.M: sss
- 575.C: quizá
- 576.M: estamos, normal, normal
- 577.C: ¿sí?
- 578.M: quiero comentarte una problema que ha surgido aquí a la casa ahora (ríe)
- 579.C: ¿quieres decirlo ahora?
- 580.M: es que ahora yo noto mucho hablan de sexo demasiada, unos vocabularios que son, ts con el tiempo y muchas veces que tú lo oyes un día sale, saldrán así, es como por ejemplo, joder, joder yo lo sabía porque es la primera palabra que mi marido me enseñó, pero no le decía, pero ahora, todos lo dicen joder joder joder
- 581.C: mh
- 582.M: ahora sale joder, el otro día hablaba con un chico y la Berta estaba hablando y he dicho ¡joder hija que estoy hablando!, él va a decir que soy una chica mal educada, son cosas que salen
- 583.C: mh
- 584.M: pero, bueno eso podemos evitarlo, pero cosas de sexo que hablan, chupar, no sé qué, ay que eres caliente, ahora no sé qué y cuando por ejemplo una come algo un hueso del carne amm que te gusta y no sé qué y con los chicos, tenemos una que tiene catorce años y otro que tiene doce, bueno hablo de mí, eso influye de mí, a mí
- 585.C: te molesta
- 586.M: sí
- 587.C: te, te duele
- 588.M: para salir, para para evitar me voy no puedo porque, necesito de vivir, aquí a la casa lo paso bien aquí, tomamos el pelo, hablamos mejor ts, mejor que antes, antes lo pasé muy mal con con algunas que me controlaban demasiado
- 589.C: mh
- 590.M: la ducha
- 591.C: sí
- 592.M: la limpieza de la ducha y no sé qué

- 593.C: algo sé
- 594.M: entonces, no sé qué no sé cómo puedo evitarlo e eso te digo influye porque no quiero pensar de hacerlo
- 595.C: bueno, porque te molesta, te molesta
- 596.M: por eso me molesta
- 597.C: mh mh
- 598.M: porque un día me voy a probar si dicen así, ts, no no me gusta decir esta palabra, voy a probarlo, porque, pero me voy a pensar de tener novio rápido y eso no está bien, porque así, ts estas cosas tienes que elegirlo y necesitan tiempo, porque es un es algo de toda la vida, es como
- 599.C: sí
- 600.M: qué pasó, que mi marido toda, mi amiga se casó, la otra no sé qué y mi prima entonces yo voy a casarme ah mira él vino, ha venido
- 601.C: sí
- 602.M.: vino a pedir mi mano me voy a cogerlo, es así, mira ahora por ejemplo si llama alguien ah la Marta tiene novio, la Marta tiene y la otra la Berta tiene novio, si yo comento, comentaba eso de mi amiga ah es tu novio hija ¿eh? qué dices es tu novio, no me enfado de estas cosas, no, tomamos el pelo, pero, pero ellas meten en tu cabeza que tú tienes que debes de tener novio y sexo, novio y sexo, eso que me molesta yo
- 603.C: porque tú piensas de otra manera mh
- 604.M: pienso como sabes, de mi futuro primero y cuando serás fuerte en aquel tiempo puedes pensar, puede venir quien, digo puedes decidir más, ahora yo no soy fuerte, por ejemplo, aquí te digo la realidad de chicos que hay ahora, mis paisanos yo digo, si si puedo hablar dicen por ejemplo ah ¿no tienes papeles? (habla con su paisana) pues dame tu número y te llamaré, te ayudaré no sé qué
- 605.C: me contaste, mh
- 606.M: ts, encuentra tu punto
- 607.C: débil
- 608.M: débil
- 609.C: mh, mh

- 610.M: débil, sí
- 611.C: sí
- 612.M: e así con el tiempo te llamará te llamará, cómo está es que ahora no he encontrado, es que no sé y poco a poco, entra de los sentimientos y así sigue hasta que pide la cama (juega con los instrumentos de la mesa). y eso influye, aún
- 613.C: mh, mh
- 614.M: sí, tenía esta relación con un chico y pidió la cama y dije que ya está no quiero más porque mi problema con mi marido era la cama, además sus ca sus característicos se aparecen mucho
- 615.C: mh mh
- 616.M: a eso de mi ex, él cree que es perfecto
- 617.C: mh
- 618.M: él quien dice esto él es el ¿el contrario de perfecto?
- 619.C: sí
- 620.M: inferior
- 621.C: sí
- 622.M: bueno, eso lo que quiero decir
- 623.C: bueno
- 624.M: hablan de sexo demasiado
- 625.C: pero
- 626.M: un día dos días no pasa nada pero cada día cada día cada día
- 627.C: esto que ves tú que necesitas hacerte más fuerte, esto que dices tú ahora ¿no? que en un futuro ser más fuerte
- 628.M: sí
- 629.C: poder decidir
- 630.M: sí
- 631.C: esto también forma parte, porque son personas que no
- 632.M: que sacan tus cosas
- 633.M,C: no piensas
- 634.C: como ellas, entonces, de alguna manera te has de fortalecer
- 635.M: si yo pienso me voy a sufrir
- 636.C: claro

- 637.M: si pienso me voy a sufrir
- 638.C: pero para defender tu manera de pensar
- 639.M: ¿qué hago?
- 640.C: es, fortaleza
- 641.M: yo hablo con ellas
- 642.C: mh
- 643.M: yo tomo el pelo con ellas, no demuestro que soy complicada, pero dentro siento que ts bueno una vez dos veces está bien pero cada vez demasiado con los niños que escuchan esto, con el tiempo no sé qué harán
- 644.C: mh
- 645.M: cuando la madre dice a la hija, no sé si eso es normal o no, porque yo soy nueva aquí, pero, por ejemplo cuando llama y la madre le contesta ah mi mami tienes novio, ah la mami tiene novio y la otra también sí te vi que te dio un beso
- 646.C: mh
- 647.M: no sé si es normal, pero influye
- 648.C: sí, pero por eso digo que hacerse fuerte también es esto
- 649.M: ¿cómo hace fuerte?
- 650.C: defendiendo la manera de pensar tuya
- 651.M: ¿para decirlo a ellas por ejemplo?
- 652.C: no, no hace falta, es una
- 653.M: para evitarlo, ¿qué hago?
- 654.C: no lo vas a poder evitar, es cuanto menos tiempo estés o o si
- 655.M: antes no estaban, las mujeres que estaban antes no, por eso a ver ¿sabes? que llevaba quince días con mi ex, con mi fa, bueno, en general, quince días y luego vine aquí, si yo veo esto desde el primer día me voy a decir es una cultura es su cultura, pero no, cuando vení las mujeres que hablan hablan de cosas normal, cosa de la vida, sí parece que hablaban de sexo pero fuerte tanto tan fuerte no e pero ahora no, ahora yo digo no eso es normal pero, para decirlo no puedo.
- 656.C: en un momento dado, si has de decir algo, pero lo mejor es evitarlo
- 657.M: ¿evitar de levantarme, por ejemplo?

- 658.C: o evitar estar en estas conversaciones, claro, si estás comiendo no lo puedes evitar, pero en una conversación por la tarde, por ejemplo, yo me iría
- 659.M: por ejemplo, cuando lava los platos te empuja e eeh no sé qué, mira mira mi hijo cómo tie, son cosas que tendría que comentar con la Elisa pero
- 660.C: mh
- 661.M: una vez, dos veces tres veces, te meten en tu cabeza que eso es lo que hay en la vida
- 662.C: mh, bueno por eso digo que es que lo de hacerse fuerte es poco, con cosas pequeñas y éstas también son, son importantes, es, bueno, es pensar diferente, la mayoría de la gente piensa así, pero hay personas que no, que pensamos diferente, pues bueno, es
- 663.M: parece que todas pensaban así, pero la la valiente que puede decirlo más fuerte no había, no estaba e ahora sí que está, entonces todo saca, ah mira hay una que dice ¿me has entendido?
- 664.C: sí
- 665.M: por ejemplo si hay un partido todas quieren ts el partido del Madrid, no sé cómo te explico, pero me has entendido
- 666.C: sí
- 667.M: todas toda no demuestra, pero ahora ya está una quien lo dice más fuerte y ya está, todas, todas ahora están contentas y lo dicen, ja ja ja y te toco y tú me tocas y no sé qué
- 668.C: bueno, así tú también conoces cómo son, eso también es importante. el próximo día seguimos con esto
- 669.M: mh (juega con un charles)
- 670.C: si quieres
- 671.M: vale
- 672.C: me sabe mal no tener más tiempo porque quería bueno, por ejemplo, la próxima sesión igual traigo la guitarra para para grabar la canción, la tuya
- 673.M: ¿de qué?
- 674.C: es que el trozo de en medio

- 675.M: ¿‘Quiero llegar’? (ríe)
- 676.C: sí, el trozo de en medio lo he
- 677.M: es ¿no es? (ríe)
- 678.C: lo he arreglado un poco
- 679.M: mh, mh
- 680.C: he buscado algún acorde, no he cambiado nada de la letra
- 681.M: no, pero las frases tienen que estar más
- 682.C: bueno, yo te traeré cómo lo he hecho a ver si te gusta y ya está, no hay que darle más vueltas, me parece, lo pensamos juntas
- 683.M: vale, a ver
- 684.C: es que esto, como es un poco largo y pesado
- 685.M: ¿por dónde? por aquí ‘nota falta de alegría’
- 686.C: es como la otra vez

11ª Sesión (7-5-2004, viernes) (duración: 01:11:57)

- 1.C: ten, es que me la llevé dos veces (una canción para completar)
- 2.M: ah
- 3.C: si la quieres rellenar si te hace gracia
- 4.M: ahora no pss aún es un poco complicado porque he de comprender muy bien, aún no recuerdo muchas
- 5.C: muchas expresiones
- 6.M: como el de 'Son de amores' es muy fácil
- 7.C: (aclara la voz) bueno, es un ejercicio
- 8.M: mh mh
- 9.C: y puedes hacer un trocito el que te acuerdes
- 10.M: mh mh
- 11.C: o el estribillo
- 12.M: ¿ahora o luego?
- 13.C: no, después he traído la guitarra para hacer la canción, para terminarla de hacer
- 14.M: mh mh
- 15.C: ¿lo ves bien? entonces te quería contar, el otro día mmmh ya te avisé que acabaremos enseguida
- 16.M: mh mh
- 17.C: seguramente en un par de sesiones más, ya está
- 18.M: la semana que viene
- 19.C: seguramente sí
- 20.M: haremos
- 21.C: sí
- 22.M: y ya será la última
- 23.C: yo creo que sí
- 24.M: vale
- 25.C: por cómo lo veo y luego el cuestionario, estos cuestionarios que te voy pasando
- 26.M: mh mh
- 27.C: pues un poco para ver qué tal y sí que podemos hacer más

- 28.M: mh mh
- 29.C: pero
- 30.M: pero las cosas importantes ya están
- 31.C: yo creo que sí, luego te enseñaré
- 32.M: sabes más tu programa
- 33.C: te enseñaría lo que hay, pero bueno, entonces tengo pensado hacer acabar la canción y para la última sesión te querría preguntar si tienes algunas cosas que prefieras hacer, para que sea una sesión un poco especial, alguna cosa que hayamos hecho que te guste especialmente, algún baile eeh, alguna cosa de todas las que hemos hecho que te guste más que otra o algo nuevo, para que sea algo que te apetezca
- 34.M: me gusta la relajación
- 35.C: ¿sí?
- 36.M: el baile sí, pero depende, depende los días (ríe)
- 37.C: sí
- 38.M: a veces tengo ganas de bailar y a veces no
- 39.C: mh, algo que te, bueno, al ser la última sesión, pues un poco como despedida, que sea algo especial, puede ser
- 40.M: baile claro, sí
- 41.C: puedes pensar la próxima
- 42.M: mh
- 43.C: el próximo día también
- 44.M: mh mh antes de marcharte quiero dártela esa canción de Da, grabada no sé, de darme una de David Bisbal
- 45.C: ¿sí?
- 46.M: que me gusta mucho
- 47.C: ¿sabes cuál es?
- 48.M: ssí, tengo que (ríe) es que no he recordao bien, pues que es la última vez ts
- 49.C: vale
- 50.M: vale
- 51.C: vale
- 52.M: traigo la radio

53.C: sí, trae el reproductor si quieres, el aparato también por si acaso

54.M: sí (lo va a buscar a su habitación, 00:00:21)

(audición : Bisbal, Miénteme, 00:01:00) (de fondo, mientras hablan)

(p: 00:00:07) una que que cantaba con una chica

55.C: mh con Chenoa

56.M: con Chenoa que

57.C: seguramente ¿ésta la quieres? ¿tienes la letra?

58.M: sí pero ¿cuál es?

59.C: ésta, un dúo con Chenoa

‘este amor que me corre por las venas
cada noche me desvela en esta inmensa soledad
es un amor que contamina y envenena
y que me hunde en esta pena
de quererte a mi pesar

y la verdad es que te quiero en el olvido
pero tu amor es como un vicio que ya no quiero dejar
y aunque sé que cada día me lastimas
y cada beso es una espina que se clava más y más, no

miénteme, condéname, encadéname, sedúceme
hazme tuyo hasta que muera de dolor’

60.M: ah ¿ah? ésta ésta, ésta me gusta mucho

61.C: ésta de este disco ¿no?

62.M: ¿es la número uno? pero aquí está Ave María

63.C: sí, vale

64.M: ¿pues es que está desordenado?

65.C: es que hay más

66.M: mh

67.C: (p: 00:00:07) lo debo tener en casa el mío ¿quieres que te traiga la
letra? ¿por eso lo dices?

68.M: sí

69.C: quieres la letra

70.M: sí ésta, a ver me parece que hay otra, no tienes ningún problema si puedes traer bastante ¿no?

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Ave María, 00:00:18) (mientras hablan)

‘ave María, cuándo serás mía

si me quisieras, todo te daría

ave María, cuándo serás mía

al mismo cielo yo te llevaría’

71.C: sí

72.M: es que

73.C: la letra, ésta también la quieres

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Dígale, 00:00:20)

‘no ha podido olvidar’

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Un amor que viene y va, 00:00:29)

‘cómo me gusta quererte’

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Fuiste mía, 00:00:20)

‘fui grabándome en tu piel’

74.M: empieza siempre es un poco

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Lloraré las penas, 00:00:37) (mientras hablan)

‘lloraré, ay lloraré

lloraré, lloraré las penas

mi corazón está en tus manos

porque todo te lo he dao

y entre tanto sufrimiento

porque se me ha maltratao

estoy muriéndome

por tus caricias y tus besos

desnudándome la piel’

(p: 00:00:09) si quieres, para no ser pesadita, no sé

75.C: ¿ésta también la quieres?

76.M: eso yo recuerdo en el verano la ponían mucho las mujeres que estaban aquí, ésta y 'Tengo que enamorarte' y 'Son de amores' si no ¿dónde puedo oírlos?

77.C: en la radio

78.M: sí, pero no ponen no ponían tanto la radio

79.C: eran de ellas, eran los CD's de ellas

80.M: sí

81.C: de momento me has dicho tres

82.M: mh mh

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Quiero perderme en tu cuerpo, 00:00:21)

(p: 00:00:05) ¿hay cuántas? ¿nueve?

83.C: hay más, aquí hay once pero había como dos o tres más

84.M: ¿ah sí? ¿aquí?

85.C: sí, me lo grabó una amiga y puso más

'quiero perderme en tu cuerpo como'

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Cómo será, 00:00:21)

'cómo será que no duermo si a mi lado no'

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Vuelvo ti, 00:01:12) (mientras hablan)

'hoy tras el abismo del tiempo

vuelven tantos recuerdos

imposibles de borrar

y yo tras el adiós de aquel día

conocí la agonía

de no estar refugiada en la luz de tu mirar

por el deseo que nunca terminó
por ese tiempo que fue para los dos
vuelvo a ti, muriendo por tu amor'

ésta es la que canta con Chenoa

86.M: ¿también?

87.C: aquí es la única que dice

88.M: que

89.C: con ella

90.M: ah, vale

91.C: ¿ésta la quieres también?

92.M: eso que hemos dicho, que hemos escrito la primera o hay otra

93.C: ésta

94.M: no, ésta es número nueve

95.C: claro, es que igual están desordenadas, bueno, yo la apunto

96.M: ¿es también con Chenoa?

97.C: es que igual no es el orden, tienes razón

98.M: sí

99.C: ¿ésta te gusta?

100.M: ¿con ella?

101.C: no sé, sí

102.M: sí, me gusta este tipo de decir y responder, (p: 00:00:09) sí, me gusta

103.C: sí, voy a ver cuál es es la número

104.M: nueve

105.C: sí, vale

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Por ti, 00:01:02)

'por ti soy un terco sin condición, por ti soy un loco sin elección por ti voy sellado
en tu corazón, embebido en tu desnudez hechizado de amor'

106.M: (p: 00:00:38) me parece que ésta es también junto con ella

107.C: no lo sé, sí, todas las que tú quieras, a mí no me cuesta nada hacerlo

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Por cuánto tiempo, 00:00:24)

'por cuánto tiempo más debemos

(final de la audició)

(audició: Bisbal, Corazón latino, 00:00:20)

‘corazón latino

dicen que en el amor

lo mejor está en el sur

que tiene magia y ritmo

que sabe a vino y ron’

108.M: (p: 00:00:05) ésta

109.C: ¿también? las de antes no ¿no?

110.M: no

(final de la audició)

(audició: Bisbal, Miénteme, 00:00:49)

‘y cómo decirte que hoy soy un tonto enamorado

de esa dulce boquita que de besos me ha llenado

y piensa quién eres tú y quién soy yo

y quién seríamos los dos

paseando juntos por toda la vida

miénteme, castígame

miénteme, suplícame

si sientes que un día no te echo de menos

oblígame pronto a’

(p: 00:00:15) ¿no te gusta este tipo?

111.C: sí, a ver no me las oigo en casa pero sí me gustan, yo creo que me gusta todo

112.M: (p: 00:00:13) son palabras muy fáciles ‘quién eres tú, quién soy yo, toda la vida’

113.C: (p: 00:00:05) ¿ésta la quieres?

114.M: sí, trece

(final de la audició)

(audició: Bisbal, Miénteme, 00:03:28) (mientras hablan)

'este amor que me corre por las venas
cada noche me desvela en esta inmensa soledad
es un amor que contamina y envenena
y que me hunde en esta pena
de quererte a mi pesar

y la verdad es que te quiero en el olvido
pero tu amor es como un vicio que ya no quiero dejar
y aunque sé que cada día me lastimas
y cada beso es una espina que se clava más y más, no

miénteme, condéname, encadéname, sedúceme
hazme tuyo hasta que muera de dolor
miénteme, castígame, enloquécame
entrégate al delirio, que esta noche estás conmigo,
que esta noche es para mí

cuéntale, que me amaste a mí primero
que ese amor es pasajero y no serás suyo jamás
y mírame, hoy te pido que regreses
que te quedes para siempre
que volvamos a empezar

y aunque sé, que te quiero en el olvido
que tu amor es como un vicio que ya no quiero dejar
la verdad es que sé que me lastimas
que tus besos son espinas pero me quiero entregar

miénteme, condéname, encadéname, sedúceme
hazme tuya hasta que muera de dolor
miénteme, castígame, enloquécame
entrégate al delirio, que esta noche estás conmigo
que esta noche es para mí

la verdad, te quiero en el olvido

pero tu amor es como un vicio que ya no quiero dejar

y aunque sé que cada día me lastimas

y cada beso es una espina que se clava más y más'

(p: 00:00:05) ya está el uno

115.C: vale, pues te traigo la letra de todas ¿no?

116.M: ¡ah! (ríe)

117.C: pero, claro, no va a dar tiempo de oírlas

118.M: aquí no ¿aquí?

119.C: claro

120.M: bueno le voy a pedir la radio a alguna

121.C: alguna, quiero decir que como no van a haber más muchas más sesiones

122.M: mh mh

123.C: no va a dar tiempo

124.M: ¿de qué?

125.C: de oírlas

126.M: te tra

127.C: yo te daré las letras

128.M: ¿me darás las letras? para un día

129.C: vale

130.M: no sé a lo mejor traerán un radio próxima, no sé

131.C: no es demasiado caro un aparato

132.M: ¿cómo es? ¿cuánto lo has comprado? ¿treinta y cinco? ¿cuarenta?

133.C: a mí me costó unas ochenta o así, pero es para CD's regrabables
aquello que te expliqué el otro día, pero si es para CD's normales

134.M: ah ah

135.C: por cuarenta euros o así lo puedes conseguir

136.M: eso que

137.C: por cuarenta seguro

138.M: ¿cómo se llama? ¿cómo le llamas tú? tas

139.C: ¿este aparato?

140.M: aparato sí

- 141.C: el aparato reproductor
- 142.M: ts pero esos que graban tienen ¿hay dos sitios de CD o hay?
- 143.C: no
- 144.M: ¿hay uno?
- 145.C: es como éste éste mismo sirve para CD's normales
- 146.M: mh mh
- 147.C: y regrabables, éste es un CD normal
- 148.M: por ejemplo tienes quiero grabar por ejemplo ésta este CD
- 149.C: sí
- 150.M: y tengo otro que es vacío
- 151.C: no aquí no puedes
- 152.M: pero los otros que graban ¿cómo son? ¿hay dos
- 153.C: no
- 154.M: donde pones el CD?
- 155.C: yo lo hago en el ordenador
- 156.M: ah
- 157.C: lo hago en el ordenador, si tienes algún sitio donde ir, algún ordenador que tenga grabadora
- 158.M: mh mh el conozco una amiga que tiene que tiene opera ay ¿cómo es? ¿no sé cómo se dice! el aparato
- 159.C: un aparato
- 160.M: aparato, es que aquí lo llamamos radio aquí a la casa
- 161.C: sí
- 162.M: y por eso, me cuesta decir eso aparato (ríe)
- 163.C: aparato (ríe), bueno, no sé
- 164.M: el otro día, dije no sé le llama Clara le llama algo y dicen no radio nooo le llama otra cosa
- 165.C: (ríe)
- 166.M: no (ríe)
- 167.C: no aparato
- 168.M: e, tiene cinco, tiene cinco pisos de CD's ¿conoces esos tipos?
- 169.C: no
- 170.M: o no es que, pon hay hay cinco plantas

- 171.C: sí, vale
- 172.M: cinco pisos
- 173.C: pero para oírse, solamente, pero
- 174.M: pero no grabas
- 175.C: no creo
- 176.M: no crees, entonces si quiero grabar ¿dónde se puede ir?
- 177.C: en un ordenador
- 178.M: pero aquí ¿dónde? en la biblioteca no si no es la biblioteca
- 179.C: claro, tiene que ser alguien que conozcas
- 180.M: mmmh
- 181.C: ¿quieres que te grabe yo algo antes de irme? o aunque me vaya yo vengo
- 182.M: me tengo que comprar CD's hoy intentaré de irme al G. para comprar los CD's, no sé dónde exactamente abajo o no sé dónde y no son muy caros me dijiste
- 183.C: sí sí dentro
- 184.M: pues allí sí, bueno la, bueno a lo mejor no hace falta que tú quedas aquí, puedo puedo dejarlos a ti
- 185.C: claro
- 186.M: y luego me grabas
- 187.C: sí
- 188.M: un día me lo traes
- 189.C: no estoy lejos
- 190.M: sí
- 191.C: vivo aquí, puedo venir más veces
- 192.M: bueno (ríe) sí, especialmente la música oriental sabes que aquí no hay ts
- 193.C: ya
- 194.M: y no quiero cada vez pido a la, un amigo que me da cada vez viene desde lejos aquí para dármelos (ríe) me da vergüenza
- 195.C: pues yo lo hago
- 196.M: vale, te lo agradezco
- (final de la audición)

197.C: sí, no hace falta que sea un solo día, pueden ser más

198.M: mh mh

199.C: no me importa

200.M: vale

201.C: no me cuesta nada

(audición: Bisbal, Ave María, 00:01:05) (mientras hablan)

‘ave María, cuándo serás mía

si me quisieras, todo te daría

ave María, cuándo serás mía

al mismo cielo yo te llevaría

dime tan sólo una palabra

que me devuelva la vida

y se me quede en el alma

porque sin ti no tengo nada

envuélveme con tus besos

y ya más nada te pido

y cuando yo te veo

no sé lo que siento

y cuando yo te tengo

me quemo por dentro

y más y más de ti’

(final de la audición)

202.M: vale

203.C: mmh

204.M: ¿ahora qué vas a hacer?

205.C: sí, ya me dirás qué te apetece hacer el último día

206.M: déjame pensar

207.C: ¿sí? te lo piensas, si quieres repetir algo o alguna cosa diferente,
alguna cosa que te haya gustado mucho

208.M: sí (ríe) eso del miércoles

- 209.C: ¿el miércoles pasado?
- 210.M: (ríe)
- 211.C: ¿lo de los bongos? también había pensado que podíamos escribir una pequeña poesía
- 212.M: mh mh
- 213.C: última, sin música, como, que la escribas tú, como despedida ¿sí?.
bueno yo te voy a decir un par de cosas
- 214.M: mh mh
- 215.C: a ver si nos da tiempo ¿cantamos la canción?
- 216.M: ¿de qué?
- 217.C: la tuya
- 218.M: ¿‘Tengo’?
- 219.C: sí ‘Quiero llegar’
- 220.M: ah
- 221.C: sólo te enseño lo que he pensado
- 222.M: ¿apago la radio?
- 223.C: sí (ríe)
- 224.M: apago
(final de la audición)
- 225.C: vale. (p: 00:00:05) siéntate aquí si quieres y lo ves. (p: 00:00:09) todo queda igual que la última vez
- 226.M: mh mh
- 227.C: lo único el esto de aquí en medio, bueno ahora cuando llegue te lo enseño ¿quieres cantar tú? (toca el primer acorde con la guitarra)
- 228.M: *‘quiero llegar*
- 229.C: *quiero llegar* (con la afinación correcta)
- 230.M: *a un lugar ese lugar’*
- 231.C: ¿empezamos? (acompaña con la guitarra)
- 232.M,C: *‘quiero llegar a un lugar ese lugar está muy lejos pero muy cerca con la paciencia’*
- 233.C: yo no hacía, me parece que aquí no hacíamos más parada, habíamos dicho de hacer esto así
- 234.M: mh mh vale

- 235.C: ¿te parece bien? ¿volvemos a empezar?
- 236.M: *'quiero*
- 237.M,C: *llegar a un lugar ese lugar está muy lejos pero muy cerca con la paciencia'*
- 238.C: entonces aquí hago *'tengo un sueño terminar de trabajar y estudiar'*
- 239.M: *'terminar de estudiar y trabajar'* ¿no?
- 240.C: *'terminar de'*
- 241.M: (ríe)
- 242.C: eh *'tengo un sueño terminar de*
- 243.M: *estudiar*
- 244.C: *estudiar y trabajar'* y entonces seguimos
- 245.M,C: *'ésta es la vida pero es mi vida y tengo que aguantar para llegar a un lugar con la paciencia'*
- 246.C: y ahora repetiría *'tengo*
- 247.M,C: *un sueño terminar de*
- 248.M: *traba*
- 249.C: *estudiar'*
- 250.M: estudiar y traba
- 251.C: ¿te gusta más *'terminar de'*?
- 252.M: lo lógico es de estudiar y luego trabajar (ríe) el lógico
- 253.C: bueno, pero si tú lo habías pensado así ¿quieres que lo cambiemos?
- 254.M: mh mh
- 255.C,M: *'terminar de estudiar y trabajar'* ¿cómo lo ves?
- 256.M: bien
- 257.C: ¿sí? ¿te convence?
- 258.M: pero es muy corta
- 259.C: bueno, entonces había pensado, hemos hecho esto y esto, esto y esto de aquí otra vez
- 260.M: ah ah
- 261.C: y he pensado volverla a hacer sin esto, verás, empezamos, repetimos
- 262.M,C: *'quiero llegar a un lugar ese lugar está muy lejos pero muy cerca con la paciencia'*
- 263.M: *'ésta*

- 264.M,C: *ésta es la vida pero es mi vida y tengo que aguantar para llegar a un lugar con la paciencia'*
- 265.C: y si quieres para acabar podemos volver a decir '*tengo un sueño*'
- 266.M: '*tengo que enamorarte como la primera vez*' (ríe)
- 267.C: (ríe) ahí ahí se te veía que te gustaba '*termin*' '*tengo un sueño terminar de estudiar y trabajar*'
- 268.M: '*tengo un sueño que lo quiero realizar terminar de estudiar y trabajar*', así por lo menos
- 269.C: para acabar
- 270.M: queda un poco más cer más
- 271.C: para acabar
- 272.M: un poco más grande, ss, alta
- 273.C: la última vez, por ejemplo, esto que hemos hecho todo seguido ¿lo ves bien la segunda vez?
- 274.M: mh mh
- 275.C: y para acabar ¿volvemos a decir esto un poco cambiado? '*tengo un sueño*'
- 276.M,C: *un sueño*
- 277.M: *tengo que real*', no sé, para realizar, algo realizar
- 278.C: '*tengo un sueño*'
- 279.M: ¿no?
- 280.C: no sé qué habías dicho antes
- 281.M: realizar es que, bueno, tengo un sueño tengo que lo realizar ¿no? ¿no es correcto?
- 282.C: mh
- 283.M: ¿de realizar?
- 284.C: sí (se acompaña todo el tiempo con la guitarra) '*tengo un sueño*'
- 285.M: pero es tanto tanto tanto tengo
- 286.C: *que quiero hacer realidad*'
- 287.M: reali reali realizar
- 288.C: sí, pero
- 289.M: ¿no está correcto?
- 290.C: podría decirse que quiero hacer realidad, también se puede decir, hacer algo realidad es una idea que

- 291.M: l gica
- 292.C: bueno, algo que t  piensas que luego pueda existir
- 293.M: mh mh
- 294.C: hacer que sea real
- 295.M: mh mh
- 296.C:  s ?
- 297.M: mh mh
- 298.C:  entonces acabaríamos así? *'tengo un sueño*
- 299.M,C: *que quiero hacer realidad*
- 300.M: *terminar*  no hace falta decirlo?
- 301.C:  otra vez?
- 302.M: *'terminar*
- 303.C: *terminar*
- 304.M: *de es*
- 305.C: *terminar de estudiar y trabajar* y así se acabaría  s ?  s ?  la canción?
- 306.M: sí, pero  no es lenta demasiado?
- 307.C: para acabar
- 308.M: ah
- 309.C: este trocito, bueno, es lento, pero así es diferente de lo demás, lo demás si quieres lo hacemos m s rápido, todavía
- 310.M: (bostezo) no lo s , eso tampoco
- 311.C: (escribe, 00:00:12) si fuera todo lento a lo mejor no quedaría bien, pero como lo demás, como lo demás es más rápido (escribe, 00:00:17),  quieres que empecemos?
- 312.M: mh mh
- 313.C: y  cambiar as algo más? m s  est  bien? (p: 00:00:05) vale  s , adelante? (acompañando con la guitarra)
- 314.M,C: *'quiero llegar a un lugar ese lugar está muy lejos pero muy cerca con la paciencia* *'tengo un sueño terminar de estudiar y trabajar*
- 315.M:  no has dicho la otra de hacer realidad?
- 316.C: para acabar o  quieres hacerlo siempre?
- 317.M: ah, sí bueno

- 318.C: ¿quieres decirlo siempre así?
- 319.M: pero no ya está
- 320.C: ¿sí?
- 321.M: déjalo
- 322.C: ¿y la última vez?
- 323.M: lo decimos de todo
- 324.C: ¿sí?
- 325.M: *'tengo un*
- 326.M,C: *sueño terminar de estudiar y trabajar ésta es la vida pero es mi vida y tengo que aguantar para llegar a un lugar con la paciencia' 'tengo un sueño terminar de estudiar y trabajar'*
- 327.C: y ahora todo seguido sin decir esto ¿lo ves bien? ¿empezamos?
- 328.M: a ver
- 329.C: *'quiero llegar a un lugar ese lugar está muy lejos pero muy cerca con la paciencia, ésta es la vida pero es mi vida y tengo que aguantar para llegar a un lugar con la paciencia'*
- 330.M: no sé las dos
- 331.M,C: *'tengo un sueño que quiero hacer realidad, tengo un sueño terminar de estudiar y trabajar'*
- 332.M: sí
- 333.C: ¿te parece bien?
- 334.M: mh mh
- 335.C: qué querías decirme antes que te he cortado
- 336.M: no no algo no me acuerdo, no creí porque no has dicho en el medio
- 337.C: sí
- 338.M: lo has dejado al final
- 339.C: sí
- 340.M: pero está bien
- 341.C: sí, porque esto es como un paréntesis, un paréntesis es algo dif, muy diferente, vale
- 342.M: (bosteza)
- 343.C: pues ya está, el último día otra de las cosas que se podría hacer si te hiciera ilusión es cantarla para alguien (sigue tocando flojo la guitarra)

- 344.M: (ríe)
- 345.C: (ríe) bueno yo te doy ideas
- 346.M: yo decía de hacerla en la fiesta tenemos allí, pero eso es muy
- 347.C: qué día
- 348.M: en X
- 349.C: el día X
- 350.M: tú no estarás para hacerla pero tú no estarás y bueno, ya está, haremos allí teatro
- 351.C: ¿aquí?
- 352.M: no
- 353.C: ¿en un sitio?
- 354.M: en H.
- 355.C: mh mh
- 356.M: (ríe) allí habrá mucha gente, de otros diferente, Elisa también parece que estará
- 357.C: mh
- 358.M: pero tú no estarás, claro
- 359.C: no
- 360.M: bueno, si vives allí puedes venir, pero tú vives en S.
- 361.C: vivo en S., no sé ese día si estaré, claro, te podría dar la canción para que la llevaras, con los acordes, yo te la puedo escribir muy bien con los acordes (va tocando algún acorde, flojo mientras habla)
- 362.M: (ríe)
- 363.C: volveré a escribirla
- 364.M: noooooo
- 365.C: ¿te gusta así?
- 366.M: no hace falta
- 367.C: ¿sí?, bueno, es que este trozo de en medio siempre decíamos que no nos gustaba
- 368.M: sí
- 369.C: pero yo creo que no está mal
- 370.M: pero no hemos dicho la última vez, hemos dicho ésta
- 371.C: sí

- 372.M: e ésta e ésta
- 373.C: sí
- 374.M: al final
- 375.C: al final
- 376.M: entonces hemos quitado esto
- 377.C: esto lo he dicho también, mira he dicho '*tengo un sueño que quiero hacer realidad, tengo un sueño terminar de estudiar y trabajar*'
- 378.M: sí, pero no hemos dicho en el medio, hemos pasado directamente a
- 379.C: sí, sí
- 380.M: a la segunda parte
- 381.C: sí, lo proponía yo para que fuera diferente
- 382.M: sí
- 383.C: ¿te gusta así?
- 384.M: sí
- 385.C: vale
- 386.M: bueno
- 387.C: ¿seguro?
- 388.M: ¡sí! (ríe)
- 389.C: (ríe), bueno, pues ya está
- 390.M: ¿y ahora?
- 391.C: ahora tengo otra cosa pensada, para preguntarte
- 392.M: (da golpecitos)
- 393.C: querría que me dieras ideas para hacer un CD sobre tu vida
- 394.M: ¿un CD?
- 395.C: sí
- 396.M: ¿cómo sobre mi vida?
- 397.C: sí, canciones sobre tu vida, sí, un CD está formado por canciones, diez, nueve
- 398.M: ah ah,
- 399.C: las que quieras, entonces, cada una tiene un título, pues el que las ha escrito sabrá por qué
- 400.M: ah
- 401.C: él sabrá

- 402.M: sí
- 403.C: yo no sé por qué les ha puesto ese título, entonces yo había pensado que escribiéramos un CD, no con la música, sólo los títulos un CD de tu vida
- 404.M: ah ¿quieres decir de cambiar?
- 405.C: como si tú
- 406.M: ¿pero las mismas canciones pero cambiamos los títulos?
- 407.C: sin música
- 408.M: no he entendido bien
- 409.C: sí, ahora mismo no existe la música, simplemente eem, escribir títulos, unos posibles títulos para unas canciones
- 410.M: ah
- 411.C: que
- 412.M: que no están
- 413.C: que no están, como hemos hecho con 'Quiero llegar'
- 414.M: mh mh
- 415.C: pues podemos poner 'Quiero llegar'
- 416.M: 'He arribat'
- 417.C: bueno, entonces podemos poner un título al CD, por ejemplo éste se llama 'Corazón latino', pues eso, entonces consistiría en escribir, por ejemplo tres, yo había pensado, tres títulos que tengan que ver con tu pasado (escribe)
- 418.M: ah ah
- 419.C: antes de ahora, tres títulos que tengan que ver con ahora
- 420.M: mh mh y otros con futuro
- 421.C: ssí y del futuro también te querría preguntar una cosa que no sé y me interesa mucho saber
- 422.M: 'Quiero llegar' ¿de qué?
- 423.C: luego te la pregunto
- 424.M: eso 'Quiero llegar' (ríe) 'Estoy llegando' 'Ya he llegado'
- 425.C: muy bien, entonces tenemos que poner títulos de canciones
- 426.M: mh
- 427.C: ¿y el título del CD? ¿se te ocurre ahora? o lo ponemos más tarde

- 428.M: ¿del CD?
- 429.C: sí
- 430.M: ¿de qué CD?
- 431.C: el
- 432.M: de éste
- 433.C: sí, el tuyo
- 434.M: ¿de 'Quiero llegar'? ah eso que lleva 'Tengo' e ¿selección mío? ¿ese que me daste?
- 435.C: no,
- 436.M: ¿qué CD?
- 437.C: bueno, vamos a empezar punto por punto. ponemos títulos a canciones para ti
- 438.M: (ríe)
- 439.C: esto sería tu pasado (p: 00:00:12)
- 440.M: no tengo idea
- 441.C: cuando estabas en W., cuando eras pequeña, algún momento feliz, estas cosas que hemos hecho aquí, que te he pedido, que te acordabas de cuando habías aprobado un examen
- 442.M: puedo decir por ejemplo 'Ayer'
- 443.C: 'Ayer' (escribe) ¿sin más?
- 444.M: 'Ayer contigo' (p: 00:00:05) o 'Contigo ayer' es el mismo
- 445.C: como te guste más
- 446.M: 'Ayer contigo' (p: 00:00:09) ¿'La juventud'?
- 447.C: (escribe, 00:00:09)
- 448.M: son difíciles ¿eh? (ríe) ¡es un ejercicio muy difícil!
- 449.C: esto es tu pasado (p: 00:00:06)
- 450.M: no tengo idea (p: 00:00:05) (ríe) (p: 00:00:05) 'Nuestra casa' (p: 00:00:06)
- 451.C: (escribe) esto el pasado
- 452.M: mh mh
- 453.C: ahora estamos aquí, ahora (p: 00:00:05)
- 454.M: 'Hoy' (ríe)
- 455.C: 'Hoy' ¿sí? ¿sí?

- 456.M: mh mh (p: 00:00:05) 'El tiempo' 'La vida' (p: 00:00:06)
- 457.C: (escribe) y ahora
- 458.M: futuro (p: 00:00:11) 'La' no sé cómo se llama en español (p: 00:00:05)
- 459.C: ¿en francés?
- 460.M: tampoco, por ejem, a ver, por ejemplo, a ver cómo te explico, ahora mismo no sé cómo se dice (ríe) pero es muy buena, es como he aguantado y mira ahora he llegado y la sociedad y todo pero es como he dicho que me voy a llegar ellos dicen que no pero, mira, he llegado
- 461.C: ¿resistir?
- 462.M: puede mm, puede ser, puede ser
- 463.C: en inglés no sabes tampoco la palabra
- 464.M: se ha ido, lo sabía en inglés y en francés, pero se ha ido
- 465.C: es resistir como cuando estás aguantando un peso
- 466.M: sí sí sé qué es resistir
- 467.C: ¿te va bien esta palabra?
- 468.M: un poco más fuerte que resistir
- 469.C: mh
- 470.M: pero bueno, puedes escribirla, por lo menos es un poco más cerquita
- 471.C: mh, voy a seguir pensando, (p: 00:00:08) claro aguantar también es parecido
- 472.M: no ¿me has entendido?
- 473.C: sí
- 474.M: ¿has entendido la idea?
- 475.C: sí, estoy buscando la palabra
- 476.M: si por ejemplo dice tú eres muy pequeña no puedes hacer esas cosas esas cosas son más fuertes, por ejemplo, la sociedad también no te dan caso, no te comprenden, no intentan de comprenderte, todo, mira, a pesar de eso tú llegas tú dices yo me voy a ponemos me voy a resistir y me voy a llegar y lo veréis y mira, al final llegas
- 477.C: ¿puede ser un reto?
- 478.M: ¿un reto?
- 479.C: un reto

- 480.M: yo no sé qué es, pero bueno, ahora he explicado bien a ti, puede ser esto
- 481.C: sí, un reto, es hay veces que te dicen
- 482.M: puede ser a veces bueno y a veces malo
- 483.C: sí, pero es algo que en principio tú piensas que a lo mejor puede que no lo consigas
- 484.M: mh mh
- 485.C: como los deportistas
- 486.M: pero luego sí
- 487.C: un reto ¿no? algo alto
- 488.M: pero con la gente, puedes hacerlo con la gente, te ¡ya lo verás! no sé es algo así
- 489.C: ¿un desafío? ¿un desafío?
- 490.M: puede ser, son cosas, bueno, lo que me importa es que has entendido la idea
- 491.C: es un desafío, sí, que nadie, seguramente nadie te apoya, pero tú estás convencida
- 492.M: mh mh
- 493.C: o te pueden hacer comentarios
- 494.M: desatío
- 495.C: desafío
- 496.M: desafío, vale
- 497.C: también es reto (p: 00:00:17)
- 498.M: no sé (p: 00:00:13)
- 499.C: bueno, esto sería el punto de partida y esto, bueno, esto quizá es donde estás ahora, pero puedes imaginar dos pasos más que estén bien
- 500.M: la ¿'El triunfo'?
- 501.C: ¿ponemos 'El triunfo' al final?
- 502.M: vale
- 503.C: ¿o lo ponemos en medio?
- 504.M: como quieras (suspira)
- 505.C: como quieras tú
- 506.M: es que no creo el final no creo que saldrá algo más (ríe)

- 507.C: (ríe), claro, es que el triunfo es lo máximo, lo ponemos al final
- 508.M: puede ser el contrario de triunfo
- 509.C: mh
- 510.M: ¿qué es el contrario?
- 511.C: el fracaso
- 512.M: ¿el fracaso?
- 513.C: sí
- 514.M: el fracar
- 515.C: fracasar
- 516.M: fracasar, las dos porque no sabes es un futuro, es algo que no se sabe, nadie lo sabe qué puede ser qué puede pasar
- 517.C: bueno
- 518.M: si tú vas a triunfar o
- 519.C: pues si quieres no ponemos nada de eso (p: 00:00:09)
- 520.M: 'Rescatar'
- 521.C: ¿aquí? (escribe, 00:00:05)
- 522.M: 'Curar' quiere decir que el tiempo es el que deja a la gente cura y olvida el que cura los corazones que olvidas las cosas que pasan, tú dices nunca me voy a olvidarlo, pero con el tiempo lo olvidas, ya está
- 523.C: vale, ¿le ponemos el título al CD? el CD de Marta
- 524.M: (ríe)
- 525.C: de Bisbal mira (escribe)
- 526.M: David Bisbal
- 527.C: CD de Marta y aquí está el título del CD
- 528.M: el título qué debe que ser 'Corazón latino' por ejemplo la más la más chula, la más
- 529.C: puede ser el título de una o puede ser otro diferente (p: 00:00:09)
- 530.M: 'El tiempo'
- 531.C: (escribe, 00:00:13), pero ahora sí querría que hicieras un dibujo de la tapa
- 532.M: vale (p: 00:00:18)

- 533.C: bueno, yo te lo propongo, el otro día no lo hiciste porque no te apetecía o no tenías ideas, pero si hoy no tienes tampoco tienes por qué hacerlo (ríe)
- 534.M: es verdad, aún no tengo idea, pero no sé
- 535.C: pero algo puede salir con todas éstas
- 536.M: (dibuja, 00:01:40) un día bueno, un día malo, tengo algunas contradicciones
- 537.C: bueno, en eso consiste la vida, nunca es siempre de día, siempre es de día y de noche
- 538.M: sí y también un día de lluvia, mucho mucho lluvia e otro día es muy clara y hace sol
- 539.C: ¿esto lo pondrías?
- 540.M: es lo que tengo, esta semana especialmente
- 541.C: mh mh
- 542.M: bueno este mes, se puede decir, un día ayer yo me morí de risa y hoy estoy seria y no sé qué pasa
- 543.C: mh mh ¿lo pondrías en la tapa este dibujo o detrás?
- 544.M: detrás
- 545.C: vale ¿y en la tapa?
- 546.M: en la tapa normal (ríe)
- 547.C: (ríe)
- 548.M: no nada, selección de Marta y ya está
- 549.C: no, pero tenemos que hacer alguna cosa chula en la tapa (p: 00:00:05)
- 550.M: la tapa lo dejo a ti, tú lo pones como regalo, si sabes dibujar ¿sabes dibujar no?
- 551.C: sí
- 552.M: pues ya está
- 553.C: pero prefiero que me des tú la idea
- 554.M: nooo, eso lo dejo a ti para quedar un recuerdo de ti
- 555.C: pero entonces es un CD que no tiene canciones, no va a sonar
- 556.M: (ríe)
- 557.C: ¿quieres que sea el? a ver qué puedo hacer, vale el de la selección
- 558.M: mh mh

- 559.C: ¿sí? yo hago un dibujo
- 560.M: mh
- 561.C: en la tapa
- 562.M: vale (p: 00:00:05)
- 563.C: sí, lo que te quería preguntar, nunca me acuerdo cuando dices de estudiar en un futuro, que te haría mucha ilusión
- 564.M: mh mh
- 565.C: estudiar una carrera
- 566.M: mh mh
- 567.C: cuál
- 568.M: pensaba de hacer ésta de traductora
- 569.C: mh mh
- 570.M: pero ahora estoy harta de porque ahora traducto, bueno sin cobrar pero a muchas amigas y toda la casa mismo, pero veo que me voy a a aburrirme
- 571.C: ¿sí?
- 572.M: eh
- 573.C: ¿siempre lo habías pensado? ¿al pensar en una carrera siempre pensabas en ésta?
- 574.M: sí, cuando venía aquí sí, porque el, cómo decir, la primera persona que yo vi de W., a parte de mi familia es un traductor, porque llevaba quince días y cuando me llevaron a la Policía y allí él que me tradujo
- 575.C: mh
- 576.M: y así entró la idea, mira, me da ilusión un día quizá mi marido viene para necesitar mi ayuda y todo
- 577.C: mh
- 578.M: son, bueno, cosas y dice que cobramos bien y además es un trabajo respectivo e
- 579.C: sí
- 580.M: no, no cuesta, solamente hablar
- 581.C: sí

- 582.M: pero ahora no, ahora digo que necesito algo que me deja que me deja acabar de trabajar en W. mismo, claro no me voy a vivir aquí toda mi vida
- 583.C: mh mh
- 584.M: un tiempo me voy a volver, si tengo un buen si puedo hacer un negocio puedo ir allí y vengo aquí a visitas así tendré más amigas y amigos y todo, no hace falta de pagarme un hotel (ríe)
- 585.C: mh
- 586.M: y así
- 587.C: mh
- 588.M: ellos vienen y yo voy y así, pero es un, pero veo que es muy muy difícil, bueno
- 589.C: sería, sí
- 590.M: ahora pienso de hacer informática
- 591.C: ah ah (ríe)
- 592.M: es cosa que no sé, que funciona en todos los sitios
- 593.C: mh
- 594.M: aunque es larga, cinco años o así
- 595.C: mh
- 596.M: pero además cuando pienso pienso en serio de estudiar allí me voy a encontrar muchas muchas cosas para hacer
- 597.C: con la informática
- 598.M: con, ahora digo informática, pero cuando preguntas cuando no sé, te dan un libro de (ríe) no sé cómo se llama, de carreras allí tú
- 599.C: mh mh
- 600.M: allí verás las, puedes elegir
- 601.C: mh
- 602.M: hay no solamente, no hay solamente la informática y traducción, me refiero, hay muchas cosas que no lo conocemos ahora
- 603.C: ya
- 604.M: no lo conozco
- 605.C: ¿pero lo estudiarías aquí? en España
- 606.M: sí, sí, cojo un título y

- 607.C: mh mh
- 608.M: que me deja trabajar allí, claro trabajaré si cojo un título aquí trabajaré allí en una empresa, muy bien, tenemos casa no me voy a alquilar e cojo coche de mi padre o bueno compro un coche mío
- 609.C: muy bien
- 610.M: y estoy aquí y estoy allí, cuando quiero, como quiera, pero es un sueño (ríe)
- 611.C: no, pero es que tenía curiosidad
- 612.M: porque me parece que eso es un buen, por lo menos ya sé qué quiero
- 613.C: sí, es que eso es lo que yo quería saber, porque está bien decir que quieres estudiar pero poco a poco concretar ¿no? qué cosa
- 614.M: mh
- 615.C: y y bueno, ver cómo lo puedes poner en práctica y sobre todo que te guste
- 616.M: pero ahora mi problema muy grande es de los papeles, si no tengo, es la llave de empezar
- 617.C: pero está este curso de castellano antes
- 618.M: ¿dónde?
- 619.C: aquí
- 620.M: el curso de la
- 621.C: el que estás haciendo ¿no?
- 622.M: ¿ahora?
- 623.M,C: sí
- 624.C: bueno
- 625.M: sí, dicen que va a encontrarme, va a buscar a mí trabajo, más que todas, pero, no sé
- 626.C: ¿cuándo se acaba el curso este año?
- 627.M: el X
- 628.C: bueno
- 629.M: de mayo
- 630.C: todo es esperar
- 631.M: sí
- 632.C: todo se consigue esperando

- 633.M: me voy a llevar agua y vengo
- 634.C: vale
- 635.M: tengo sed (va a la cocina, 00:00:21)
- 636.C: bueno, pues si acaso, esto no tenía pensado hacerlo hoy
- 637.M: ah ah
- 638.C: pero te voy a poner unas canciones ¿esto te lo llevas?
- 639.M: sí (bosteza)
- 640.C: y lo vamos acabando
- 641.M: mh mh
- 642.C: el próximo día. te voy a poner unas canciones (p: 00:00:05) ¿te acuerdas el otro día que te decía que te traería un, música de guitarra?, entonces, si te gusta te la grabo también, te lo puedo grabar entero
- 643.M: mh, vale
- 644.C: te lo quedas y de esa manera me llevo el, tu CD
- 645.M: ¿de David Bisbal?
- 646.C: no, el otro, el de la selección y ya te lo traigo definitivo
- 647.M: ah ah
- 648.C: si acaso me lo llevo hoy
- 649.M: vale
- 650.C: y te lo traigo el próximo día grabado definitivo ¿lo pongo aquí? ¿qué te parece?
- 651.M: sí (p: 00:00:09)
- 652.C: esto se podría decir que es de lo mejor si no lo mejor que existe ahora mismo en guitarra guitarra clásica
(audición: Paco de Lucía, Río de la miel, 00:05:08)
(final de la audición)
¿qué te parece? ¿te gusta?
- 653.M: mh mh
- 654.C: (p: 00:00:09) bueno, he escogido unas cuantas para que las oigas, pero te puedo grabar todo el CD si te gusta (p: 00:00:06)
(audición: Paco de Lucía, Luzía, 00:01:14)
- 655.M: (p: 00:01:01) un poco ésta un poco
- 656.C: ésta un poco

657.M: la otra sí

658.C: la primera. a ver ésta si te gusta

(final de la audición)

(audición: Paco de Lucía, Me regalé, 00:00:35)

659.M: la cuatro ésta, sí ésta me gusta

660.C: ¿te gusta? (p: 00:00:25) ¿pongo otro trozo de otra?

(final de la audición)

(audición: Paco de Lucía, Calle munición, 00:00:54)

661.M: (p: 00:00:48) el cuatro, el cuatro

662.C: ésta no te gusta

663.M: el cuatro que me gusta

(final de la audición)

(audición: Paco de Lucía, Me regalé, 00:00:20)

664.C: la primera ¿la primera que te he puesto tampoco? sólo la cuatro.

(p: 00:00:06) ésta, ¿miramos más?

665.M: sí

(final de la audición)

(audición: Paco de Lucía, Manteca colorá, 00:01:06)

666.C: (p: 00:00:58) ¿te gusta ésta?

667.M: un poco

(final de la audición)

(audición: Paco de Lucía, El chorruelo, 00:00:56)

668.C: (p: 00:00:10) se parecen mucho entre ellas, son parecidas

669.M: se parecen qué

670.C: entre ellas

671.M: ah sí

672.C: ¿has visto entonces un espectáculo con guitarra?

673.M: sí

674.C: bailan

675.M: en V., no lo hacen

676.C: no, en algún sitio que sea andaluz

677.M: mh mh

678.C: en algún casal y a lo mejor en verano, si viene alguien

- 679.M: mh
- 680.C: algún guitarrista, algún espectáculo. ¿te grabo la cuatro sola?
- 681.M: sí
- 682.C: solamente.
(quita la audición)
y la primera no
- 683.M: no, no
- 684.C: vale, pues ya está. (p: 00:00:05) pues así ya tienes una canción de él
- 685.M: ¿te daré el CD?
- 686.C: vale sí y el próximo día te lo traeré ya definitivo
- 687.M: vale
- 688.C: e intentaré hacer un dibujo (ríe)
- 689.M: (va a buscar el CD y trae un CD suyo) Cheb Mami que canta ese de 'Rose del desert'
- 690.C: sí
- 691.M: pues aquí tengo su CD, todas
- 692.C: pues me lo grabaré, si no te importa
- 693.M: ¿quieres grabarlo?, ¿qué quieres hacer? pero ¿sabes? tiene tiene canciones que son
- 694.C: ¿me vas a poner?
- 695.M: eso quiero grabarlo yo ¿puedes grabar una conmigo?
(audición: Cheb Mami, Le rai c'est chic, 00:01:32) (volumen muy alto, han de hablar con la voz muy alta)
- 696.C: entero, (p: 00:00:06) te lo grabo entero
- 697.M: ¿esto? ¿cómo entero?
- 698.C: ¿te grabo todo el CD para ti?
- 699.M: ¿puedes?
- 700.C: sí
- 701.M: sí es que no quiero ser pesadita ya te he dicho que quiero comprar, vale sí
- 702.C: aprovéchate
- 703.M: sí, esto, intentaré hoy de buscar al G. deseo de encontrar porque quiero comprar muchos, seis o siete

- 704.C: ya
- 705.M: es una oportunidad que no puedo encontrarla otra vez, no
- 706.C: sí
- 707.M: contigo y con el chico, porque pienso de dejar una distancia porque cada vez hola oye otro día oye
- 708.C: a mí no me importa hacerlo, yo aunque no venga sigo estando en contacto con la casa
- 709.M: mh
- 710.C: ellas me conocen
- 711.M: ssss
- 712.C: entonces si quieres decirme algo se lo dices a Elisa
- 713.M: ¿tú crees?
- 714.C: sí
- 715.M: no sé es que cuando acabes terminarás tu trabajo y ya está y
- 716.C: pero yo seguiré en contacto con ellas
- 717.M: sí
- 718.C: con ese trabajo
- 719.M: de qué
- 720.C: que hago
- 721.M: ¿de la musicoterapia?
- 722.C: no
- 723.M: ¿otro trabajo?
- 724.C: con las mujeres que salen de sus casas
- 725.M: voy a bajar, pongo otra para que escuches más

(final de la audición)

(audición: Cheb Mami, Khalouni, 00:00:54) (volumen más bajo)

- ¿qué has dicho?
- 726.C: cuando hay mujeres que salen de sus casas
- 727.M: mh mh
- 728.C: y van a la D.
- 729.M: sí
- 730.C: me llaman a veces
- 731.M: ¿para qué?

- 732.C: para
- 733.M: como psicóloga
- 734.C: sí, para apoyarlas
- 735.M: eso no pasó conmigo
- 736.C: bueno
- 737.M: pero a lo mejor casos graves ¿no?
- 738.C: me llaman muy pocas veces
- 739.M: sí
- 740.C: pero entonces yo estoy en contacto con ellas por eso
- 741.M: pero así, ¿estás en contacto con la D. más que en la casa?
- 742.C: pero digamos que
- 743.M: vale vale
- 744.C: formamos parte del mismo equipo
- 745.M: mh mh, vale
- 746.C: sí, no
- 747.M: bueno
- 748.C: además yo yo me ofrezco
- 749.M: entonces no solamente esto, tu trabajo no es cerrado
- 750.C: no, a ver yo considero que lo que hemos hecho está muy bien
- 751.M: mh mh
- 752.C: y es
- 753.M: (ríe)
- 754.C: y ya sé que
- 755.M: se necesita paciencia
- 756.C: no

(final de la audición)

(audición: Cheb Mami: Viens Habibi, 00:03:48)

yo he disfrutado mucho y creo que hemos conseguido muchas cosas,
pero creo que seguir más tiempo ya sería otra cosa, pues

- 757.M: mh mh
- 758.C: como una amistad por ejemplo
- 759.M: sí

- 760.C: es diferente, pero yo ahora mismo cosas que he ido pensando y que te he ido preguntando yo creo que ya
- 761.M: ya me conoces ahora (ríe)
- 762.C: creo que a ti un poco sí que te puede haber venido bien para clarificar algo
- 763.M: calificar
- 764.C: clarificar, aclarar
- 765.M: ah sí hay cosas que están claras ahora y cosas como el tema de la amistad es muy difícil para encontrar una amistad si cambio, pero qué hace ¿qué vas a hacer? ¿quedar así con el miedo?
- 766.C: no
- 767.M: tienes que probar
- 768.C: claro
- 769.M: enfades y olvides enfades, esto no, esto no esto sí
- 770.C: es la única manera
- 771.M: sí
- 772.C: equivocándote
- 773.M: con el tiempo puedes justificar
- 774.C: sí, nadie te puede
- 775.M: por ejemplo este característico me pasó con el otro o con mi ex y entonces, no, sí
- 776.C: sí, nadie te puede aconsejar, eso eres tú
- 777.M: mh
- 778.C: y la intuición, la intuición
- 779.M: ¿la intuición?
- 780.C: intuición lo que tú
- 781.M: sientes
- 782.C: sí. (p: 00:00:19) bueno, ¿tienes la caja también?
- 783.M: suya
- 784.C: la tuya
- 785.M: ¿de ésta? no. a ver qué llevo aquí, eso no quieres llevarlo porque
- 786.C: no
- 787.M: para cogerlas

- 788.C: creo que lo tengo, lo tengo en casa
- 789.M: vale
- 790.C: tengo mucho trabajo
- 791.M: eso es de la Ingrid, eso es oriental (p: 00:01:03)
- 792.C: a ver, entonces lo que haré es poner éstas
(final de la audición)
- 793.M: mh mh
- 794.C: estos títulos también te los pondré dentro y te haré un dibujo para aquí
- 795.M: vale (ríe)
- 796.C: me haces trabajar mucho
(audición: Cheb Mami, Madanite, 00:01:31)
y aquí detrás
- 797.M: el dibujo mío pero tú vas a ponerlo con un orden a así, con la mano
¿no?
- 798.C: sí, aquí (p: 00:00:06)
- 799.M: déjalo detrás, fuera
- 800.C: ¿detrás?
- 801.M: no, sí
- 802.C: sí, lo pongo ¿no lo quieres?
- 803.M: ¡sí! (un poco enfadada) te he dicho, déjalo así, no sé detrás o fuera,
detrás es de dentro ¿no? déjalo dentro, para que
- 804.C: ¿no quieres verlo?
- 805.M: sí quiero verlo cómo es detrás ¿no?
- 806.C: sí
- 807.M: pues te he dicho déjalo detrás (ríe)
- 808.C: delante ya te haré yo algo
- 809.M: y bueno un día si no lo quiero puedo ponerlo delante e el otro detrás y
así
- 810.C: sí
- 811.M: puedo cambiar
- 812.C: sí
- 813.M: mh
- 814.C: y de aquí sólo una

- 815.M: cuatro, cuatro
(entra una mujer con su bebé) hola
- 816.C: hola. y éste te lo grabo entero
- 817.M: mh, a ver ¿a ti también quieres grabarlo, algunas?
- 818.C: sí igual me grabaré alguna, sí
- 819.M: hay algunas músicas que son buenas
- 820.C: porque sólo tengo una, me parece
- 821.M: sí, además él cantaba un poco rato
(final de la audición)
(audición: Cheb Mami, Rim Lachoua, 00:00:20)
(el bebé grita)
- 822.C: (p: 00:00:16) ¿Marta, te llevas la guitarra?
(final de la audición)
¿te apetece?
(audición: Cheb Mami, Ana Oualache, 00:02:48)
- 823.M: ¿la guitarra? no creo que porque es muy difícil de
- 824.C: bueno, pero una semanita
- 825.M: sí
- 826.C: te hace ilusión
- 827.M: (da besos al bebé, 00:00:06)
- 828.C: y vas pensando lo que quieres hacer el último día ¿has pensado algo?
- 829.M: ¡déjame pensar luego! ¿o quieres ahora?
- 830.C: bueno me habías dicho lo de estas cosas que te pongo
- 831.M: ¿de qué?
- 832.C: estas audiciones del sofá
- 833.M: de relajación
- 834.C: sí, pero tendría que ser diferente
- 835.M: no, el misma el misma
- 836.C: ¿cuál?
- 837.M: cuando me dormí mucho (ríe)
- 838.C: ¿la primera? ¿la segunda?
- 839.M: la la última sí
- 840.C: ¿sí ésta? ¿te gustó?

- 841.M: te dije que me dormí demasiado
- 842.C: sí, pero bueno, vale te la volveré a hacer porque no la oías muy bien, lo que yo te decía
- 843.M: sí, vale
- 844.C: ¿quieres que te la vuelva a hacer? vale. entonces la próxima sesión, te explico lo que tengo pensado, haremos un baile que te enseñaré yo, muy fácil
- 845.M: ¿de qué tipo?
- 846.C: muy fácil es para bailar juntas
- 847.M: mh mh
- 848.C: cogidas de la mano
- 849.M: vale ¿sabes bailar sevillana o no?
- 850.C: no (ríe)
- 851.M: el otro día fui a la feria y quería aprender oooooh
- 852.C: es difícil, es muy difícil podemos podemos intentar, podemos poner alguna de éstas
- 853.M: aaaaaah (da besos al bebé)
- 854.C: y podemos hacer eso el que que yo tengo pensado y si quieres bailamos algo de aquí
- 855.M: ¿ahora?
- 856.C: el próximo día
- 857.M: vale
- 858.C: ¿sí? y de la canción, si piensas algún trocito, ésta del Queco
- 859.M: mh mh, intentaré escribir
- 860.C: y me parece que ya está, bueno, te haré alguna preguntilla alguna preguntilla que tengo pensada y ya está
- 861.M: (da besos al bebé) vale
- 862.C: una pregunta y ya está. (p: 00:00:19) si quieres escribimos una poesía el último día ¿sí, juntas?
- 863.M: sí, si escribo voy a decirla allí en la fiesta
- 864.C: vale
- 865.M: pero luego es un poco difícil
- 866.C: no, si esta canción, tu canción la escribimos en un día

- 867.M: sí
- 868.C: sí, tengo una idea de lo que hayas sentido en la imaginación
- 869.M: mh mh
- 870.C: en la audición
- 871.M: mh mh
- 872.C: escribimos una poesía
- 873.M: vale (p: 00:00:06) ¿llevas esto no?
- 874.C: mh
- (quita la música)
- 875.M: (p: 00:00:06) canta en francés también ‘Ma vie deux fois’ mi vida dos veces
- 876.C: mh
- 877.M: ‘Haoulou’, ‘Machi Chaba’, no es no es joven, ‘Mamazareh’, es algo ‘Zarartou’, ‘Tzazae’, son cosas no son palabras
- 878.C: no tienen significado
- 879.M: no ‘Ana Oualache’ es el que cantaba yo ¿‘Yo por qué yo’?
- 880.C: mh
- 881.M: ‘Yahamami’, mami, ‘Rim Lachoua’ es nada ‘Madanite’, ‘No creía’ ‘Viens Habibi’ eso, ‘Vienes’ es parece en castellano porque
- 882.C: sí, sí
- 883.M: ‘Habibi’ ¿sabes? es mi amor
- 884.C: mh
- 885.M: ‘Khalouni’, ‘Déjame’ ‘La rai c’est chic’ es en francés la rai es chic, porque este tipo de canciones se llama rai
- 886.C: mh
- 887.M: que cantan muchos jóvenes Cheb, te he explicado
- 888.C: sí, sí, me explicaste
- 889.M: todos los cantantes que son de rai empiezan con Cheb son de rai
- 890.C: mh mh
- 891.M: la mayoría son de Argelia, pero hay de W. también, pero éste es argelino, es muy famoso
- 892.C: muy bien, pues te pondré los títulos así, en la tapa
- 893.M: sí

- 894.C: ya está
- 895.M: vale
- 896.C: ah sí, te quería pedir una cosa que me hicieras, poner mi nombre
- 897.M: mh
- 898.C: escrito en tu idioma, ¿te acuerdas aquel día que?
- 899.M: (ríe) ¡te apetece te intereza!
- 900.C: bueno, me hace ilusión
- 901.M: ¿me dejas un momento? ¿sí? (al bebé) (p: 00:00:12)
- 902.C: es que así, si vamos preparando el final en lugar de que sea el último día de golpe
- 903.M: mh mh
- 904.C: yo también necesito mi tiempo, si no es un poco duro
- 905.M: ¿de qué?
- 906.C: así, tan
- 907.M: sí
- 908.C: es es
- 909.M: de cortar
- 910.C: es difícil
- 911.M: Clara
- 912.C: un rotulador
- 913.M: no, es igual
- 914.C: ¿te va bien así?
- 915.M: (escribe, 00:00:09) Clara ¿te llamas Clara y ya está?
- 916.C: sí, ya está
- 917.M: ¿quieres tu tu apellido?
- 918.C: no
- 919.M: no hace falta
- 920.C: quiero tu nombre
- 921.M: ¿aquí?
- 922.C: en otra
- 923.M: (escribe, 00:00:11)
- 924.C: ¡qué difícil es!
- 925.M: no, tanto no

- 926.C: ¿si esto lo haces un poco más inclinado?
- 927.M: eso yo quería escribirlo así, a ver, escribo aquí ¿aquí?, por ejemplo es así, pero yo quiero hacer decoraciones yo hago
- 928.C: ah ah
- 929.M: estoy exagerando
- 930.C: puedes hacerlo
- 931.M: por eso la escritura de W. es muy rica ¿sabes?
- 932.C: mh
- 933.M: puedes jugar con las letras y ésta
- 934.C: en castellano también
- 935.M: ¿sí?
- 936.C: mh
- 937.M: sí, es así, por ejemplo y tu nombre Clara puedo mira qué he escrito aquí así, puedo escribir así, (p: 00:00:05) jugando, pero la que está recta es la que es para
- 938.C: ah
- 939.M: cuando estudiamos
- 940.C: mh
- 941.M: escribimos en, bueno es en el cole escribimos así normal
- 942.C: sí
- 943.M: tú vas a salir pensando que
- 944.C: aquí igual
- 945.M: sí, igual
- 946.C: aquí cuando nos enseñan castellano igual
- 947.M: sí
- 948.C: muy
- 949.M: normal
- 950.C: sí ¿y es difícil para ti?
- 951.M: ¿el castellano? no porque el francés, yo ya sé las letras en francés e inglés
- 952.C: mh ¿y cuando aprendiste lo primero diferente fue el inglés?
- 953.M: cuando tenía nueve años el francés
- 954.C: claro, eras pequeña y no te costaba, pero si lo hubieras hecho ahora

- 955.M: sí
- 956.C: es difícil
- 957.M: ahora en el curso las mujeres aprenden a escribir en castellano, las
letras en latín, se puede decir
- 958.C: sí
- 959.M: les cuesta
- 960.C: bueno, pues tengo mucho trabajo (ríe)
- 961.M: ¡tú lo que buscabas! (ríe)
- 962.C: sí, ten esto para ti
- 963.M: bueno me lo llevo ahora, la última vez
- 964.C: el último día

Tr: treballadora social

12ª Sesió (12-5-2004, miércoles) (duración: 00:59:13)

- 1.M: ¿cuál? selección ¿qué es?
2.C: notas musicales
3.M: ah
4.C: ¿te gusta?
5.M: de Marta, sí. qué disco, pone tu nombre
6.C: sí, he firmado, ahora te lo enseño
7.M: ah eso
8.C: sí
9.M: bonito, ésa es Marta, con el pelo rizado (mirando el dibujo)
10.C: sí
11.M: ¿eh? ¡no soy tan fea! ¿eh? (ríe)
12.C: yo he puesto lo que
13.M: sí
14.C: lo que más te gusta
15.M: sí
16.C: el pandero, luego
17.M: eso eso es la ¿dónde está el pandero?
18.C: aquí
19.M: ¡eso!
20.C: es un poco más
21.M: se se parece como una una barra de pan (ríe)
22.C: (ríe) bueno
23.M: ¿e eso?
24.C: esto son
25.M: pan
26.C: no lo del otro día, no, la los bongos
27.M: ¡ah!
28.C: por eso
29.M: pero son un poco

- 30.C: oh
- 31.M: distin
- 32.C: bueno
- 33.M: lejos
- 34.C: hago lo que puedo (ríe)
- 35.M: sí y la guitarra
- 36.C: hago lo que puedo
- 37.M: 'Wild child', ¿éste qué es?
- 38.C: bueno, esto es una cosa que te voy a poner hoy
- 39.M: ah ah, todos están aquí (mirando el dibujo)
- 40.C: un poco
- 41.M: todos están aquí
- 42.C: sí
- 43.M: ¿dónde está el que tenía? 'La cucaracha' tú la has puesto, 'Desert rose'
- 44.C: sí
- 45.M: 'Tengo que enamorarte' 'Secret garden' ¿esto qué esto estaba?
- 46.C: esto sí
- 47.M: 'Send your love'
- 48.C: no no ésta es nueva
- 49.M: ah
- 50.C: ésta es de la segunda imaginación, de lo del sofá
- 51.M: ah
- 52.C: te lo puesto y ésta también
- 53.M: ah, 'Cascading'
- 54.C: te la he puesto
- 55.M: 'The book of my life' también es una música ¿no? ésta
- 56.C: sí, éstas son las de bailar
- 57.M: esta es ¿Noa?
- 58.C: sí, de la primera imaginación
- 59.M: 'Son de amores' 'Worlds apart' 'Me regalé'
- 60.C: ésta también te la pondré
- 61.M: Paco de Lucía ¿que me gusta ésta?
- 62.C: la número cuatro de aquí

- 63.M: ah 'Wild child' 'Wild child'
- 64.C: ésta es una que te voy a poner hoy
- 65.M: vale ¿qué más? a ver
- 66.C: ¿qué más? bueno, esto, me costó un poco grabártelo, pero al final
- 67.M: ¿sí?
- 68.C: está está acabado
- 69.M: ¿fue difícil para grabar?
- 70.C: un poco
- 71.M: ¿por qué?
- 72.C: la primera no, no quería, pero bueno
- 73.M: ¿sí? ¿puede pasar esto?
- 74.C: a veces pasa sí
- 75.M: ¿por qué? porque la marca del CD
- 76.C: o porque a lo mejor está un poco rayada ¿ves?
- 77.M: pss
- 78.C: a veces están un poco rayados y saltan
- 79.M: mhhh
- 80.C: pero ya está
- 81.M: vaya
- 82.C: yo también me lo he grabado porque me gusta
- 83.M: 'Cheb Mami' ¿tú te has grabado también?
- 84.C: yo también me lo he grabado
- 85.M: ¿te han gustado las canciones?
- 86.C: sí, sí, me gustan
- 87.M: bien
- 88.C: me gustan mucho
- 89.M: vale
- 90.C: ¿qué más te quería decir?, sí, tengo que asegurarme de un sitio de dos sitios donde graban CD's, me parece que por 1 euro
- 91.M: he comprado
- 92.C: ¿tienes?
- 93.M: a ver, 10 con 6 euros 20
- 94.C: ¡muy bien!

- 95.M: me ha dicho Carolina que son que valen caro
- 96.C: muy bien, pero 10 euros
- 97.M: en el G.
- 98.C: 10 euros 10
- 99.M: 10 CD's
- 100.C: 10 CD's por 6 euros es menos de 1
- 101.M: es lo que
- 102.C: menos de un euro, está muy bien
- 103.M: bueno, que quizás la marca no es tan buena pero hay una que vale uno que vale 5 euros
- 104.C: uno solo
- 105.M: virgen sí, pero claro que pueden decir dicen eso es especial es para los profesionales
- 106.C: mh, no, no hace falta, yo mira, a veces me equivoco o no sale bien, entonces lo tiro y no me sabe mal, está muy bien. hay dos sitios
- 107.M: mh
- 108.C: pero me tengo que asegurar, el viernes te lo diré, donde tú puedes ir con tu CD
- 109.M: mh, mh
- 110.C: y puedes hacer una copia y por un euro
- 111.M: ¿grabar?
- 112.C: sí grabar, ¿te acuerdas que el otro día me preguntabas?
- 113.M: ¿dónde?
- 114.C: me tengo que asegurar, pero
- 115.M: vale
- 116.C: en la Plaza O.
- 117.M: ah ah
- 118.C: a esa altura
- 119.M: ah ah
- 120.C: hay dos sitios, ya te diré exactamente dónde
- 121.M: vale
- 122.C : porque, bueno, para que lo sepas
- 123.M: mh, mh

- 124.C: tú me encargas
- 125.M: la Carolina también
- 126.C: cosas
- 127.M: dice que tiene un ordenador que graba
- 128.C: pues
- 129.M: le he dejado tres
- 130.C: ¿sí?
- 131.M: para para ver
- 132.C: pues sí, seguro que sí. más cosas, mhh
- 133.M: pues
- 134.C,M: las canciones
- 135.C: sí, es que quiero el, no va a poder ser el viernes, la semana que viene vendré
- 136.M: mh mh
- 137.C: aunque no haga sesión y te daré todo lo que hemos hecho, todas las canciones, lo de los acordes, mhh, tus dibujos
- 138.M: mh, mh
- 139.C: y te lo pondré en un cuaderno ¿te parece bien?
- 140.M: ¿cuaderno?
- 141.C: bueno, lo encuadernaré, en un libro
- 142.M: ah ah
- 143.C: para que lo tengas, que no se te pierdan
- 144.M: sí
- 145.C: las hojas y pondré tu dibujo éste lo pondré en la tapa
- 146.M: ¡mh!
- 147.C: pequeñito, ya lo tengo pensado. el otro no sé si lo quieres, el que pusi ponías perdida
- 148.M: sí
- 149.C: también lo quieres y y las frases que hemos escrito
- 150.M: ¿eso tú no lo das a tu profesora?
- 151.C: también, pero con más cosas
- 152.M: sí, entonces, primero tienes que darlas a tu profesora luego puedes volverlas

- 153.C: yo hago varias copias
- 154.M: pero es mejor de de coges los originales ¿no?
- 155.C: yo los originales me los quedo y hago copias, hago copias de todo
- 156.M: ah
- 157.C: entonces, menos el dibujo, este dibujo es el original
- 158.M: sí, pero eso además tú lo pusiste
- 159.C: sí pero yo esto no lo voy a dar, esto es para
- 160.M: sí
- 161.C: yo no lo voy a incluir en en los trabajos y aquí están las canciones, entonces si quieres te las quedas ya, yo de todas maneras te las pondré en ese libro
- 162.M: mh, mh
- 163.C: éstas son las canciones de David Bisbal
- 164.M: ‘Miénteme’ miénteme ¿quiere decir que me dice mentira?
- 165.C: que me que me mientas
- 166.M: que me dice mentira
- 167.C: mhh, es es una orden, si yo te digo a ti
- 168.M: mh, mh
- 169.C: miénteme
- 170.M: ah, vale, te entiendo
- 171.C: quiero que me mientas
- 172.M: ‘este amor que me corre por las venas cada noche me desvela en esta inme inmensa soledad’ ¿qué es desvela?
- 173.C: me quita el sueño
- 174.M: ‘cada noche me desvela en esta inme inmensa soledad’ a ver si luego lo, lo, a ver, los orden para que no lo pierda, eso des el número uno
- 175.C: ¿te digo lo que había pensado hacer
- 176.M: mh, mh
- 177.C: a ver si te parece bien? había pensado bailar
- 178.M: mh, mh
- 179.C: aquel baile que te dije, es una tontería de baile, pero bueno, con esta canción
- 180.M: ¿cuál es?

- 181.C: con esta canción que
- 182.M: ah que me dijiste
- 183.C: sí es muy sencilla
- 184.M: ‘Ave María’
- 185.C: empezaba así, empezar con el baile y luego si tú quieres bailar algo más de Cheb Mami
- 186.M: mh, mh
- 187.C: o de Paco de Lucía aprovechamos
- 188.M: vale, primero voy a escuchar ésta que no
- 189.C: primero bailamos ésta y luego había pensado que si querías escoges la que quieras y la la leemos con la música, como
- 190.M: ¿de esto?
- 191.C: sí
- 192.M: ¿de David Bisbal?
- 193.C: sí, la que tú prefieras, ¿sí?
- 194.M: mh, mh (p: 00:00:07)
- 195.C: éste es el orden, es el mismo que el tuyo
- 196.M: mh, mh, ‘Miénteme’ hay dos
- 197.C: sí, se llaman igual las tuve que buscar en Internet y se llaman igual pero cambia un poco
- 198.M: ah ah, a ver, ¿en el mismo, en el mismo CD?
- 199.C: sí, bueno, es que la primera no es del CD, es esta amiga que grabó un par
- 200.M: pero también se llama se llama ‘Miénteme’
- 201.C: sí, no son no son de este CD ‘Corazón latino’, son son de otro, entonces, las puso al principio
- 202.M: vale
- 203.C: y al final
- 204.M: ah ¿traigo el aparato?
- 205.C: mh, mh, vale
- 206.M: pues dímelo porque he acabado de venir
- 207.C: vale, sí. (se va a buscar el aparato de música). y y después de este cuaderno que te dé, cuando ya tenga todo acabado

- 208.M: mh, mh
- 209.C: lo que a ver, gráficas que he hecho y todo eso, pues ya vendré un día y te lo enseño (mueven los muebles, 00:00:15). te enseño antes los pasos, antes de la música, (p: 00:00:07) sí de pie, te enseño
- 210.M: primero, vale
- 211.C: te enseño, te enseño el baile
- 212.M: ¿pongo?
- 213.C: no, antes de que de que suene la música. es con la mano aquí. entonces, empezamos con la pierna derecha, sería así, así (ríe) y así y ahora hacemos una reverencia y otra vez, eeh con la izquierda, eso es, lo mismo (p: 00:00:05) y ahora hacemos una reverencia y ahora cuatro pasos hacia allí (p: 00:00:05) y cuatro hacia allá, (p: 00:00:05) vale ¿sí? ¿probamos? y luego hacemos variaciones si quieres
- (audición: Enya, Wild child, 00:03:45)
- (p: 00:00:12) dos veces, eso es (p: 00:00:18). y ahora cuatro pasos (p: 00:00:14) y ahora en este trozo que viene podemos hacer lo que queramos. (p: 00:00:47) y ahora si quieres los pasos los das hacia allí, otra vez juntas.
- (final de la audición y el baile)
- ya está.
- 214.M: (p: 00:00:06) es muy buena
- 215.C: entonces bueno, mmh, no sé, ¿si te quieres inventar tú un baile con esta música?
- 216.M: no
- 217.C: vale, ¿ponemos otras?
- 218.M: mh, mh
- 219.C: ¿quieres poner? ¿qué te apetecería?
- 220.M: bueno, buscamos
- 221.C: para buscarla
- 222.M: buscamos
- 223.C: ¿sí?, pero ahí no está Cheb Mami
- 224.M: ¿cuál es?
- 225.C: la las que

- 226.M: ah
- 227.C: hemos
- 228.M: ah 'Rose del desert'
- 229.C: ¿qué es? ¿y la de Paco de Lucía? ¿la de la guitarra?
- 230.M: ¿qué número? (p: 00:00:06)
- (audición: Paco de Lucía, Me regalé, 00:04:38) (dan palmadas y bailan)
- 231.C: (p: 00:00:43) olé (ríe) (p: 00:00:12) olé mi niña.
es muy larga, ya está bien
- (final de la audición y el baile)
- 232.M: ¿falta mucho?
- 233.C: un par de minutos. sí, sí, ¿alguna más? (aclara la voz) ¿tuya? ¿lo has puesto tú así? (el micrófono)
- 234.M: ¿cuál es?
- 235.C: ehmm ¿quieres alguna de éstas? ¡hoy es tu día! hoy y el viernes
- 236.M: de no, no recuerdo bien estos temas
- 237.C: a ver aquí
- 238.M: a ver de Cheb Mami, pero a ver tengo que que escucharlas para ver, a ver cuando escuchas ¿puedes distinguir entre la la que está grabada y la
- 239.C: no
- 240.M: la original?
- 241.C: no, por eso son buenas grabaciones
- 242.M: ¿quién son buenas grabaciones?
- 243.C: no se nota
- 244.M: ¿la grabación?
- 245.C: claro
- 246.M: pero sola para saber solamente quién, por ejemplo, a ver, si está, si hay un bolígrafo, a ver, por ejemplo, cómo te explico, si yo quiero por ejemplo venderlas
- 247.C: mh
- 248.M: ¿me has entendido?, eh eh hay bolígrafos que que se escribe aquí
- 249.C: sí
- 250.M: ¿o no? ¿sí?
- 251.C: sí, este rotulador

- 252.M: ¿el mismo? pero aquí, es un poco diferente
- 253.C: sí
- 254.M: con la máquina
- 255.C: es diferente, sí
- 256.M: la gente, quiero decir, por ejemplo la gente que graban
- 257.C: sí
- 258.M: e que que vende muchos CD's
- 259.C: mh, mh
- 260.M: ¿puede ser que uno que está original los resto son grabados?
- 261.C: sí
- 262.M: pero ¿cómo lo escriben y todo? por ejemplo, a ver, si ésta por ejemplo ¿tú no estás segura si está grabada o no?
- 263.C: mhh, normalmente sí, o sea éste es original otra cosa es que te vendan te vendan una cosa así, entonces ya se nota que es grabado, si tú compras
- 264.M: pero ese es el ori original
- 265.C: sí
- 266.M: se ha de escribir con la máquina
- 267.C: sí
- 268.M: entonces no es fácil para escribirla así
- 269.C: no
- 270.M: po a, alguien que tiene tienda y quiere venderlas aquí, sabes que es difícil aquí para encontrar CD's
- 271.C: sí, sí, bueno, pero eh están los que venden en la calle
- 272.M: mh, mh
- 273.C: y venden CD's así grabados, claro es pirata y te pueden multar
- 274.M: es ilegal
- 275.C: mh. y yo alguna vez he comprado y al final llegas a casa y a lo mejor no se oye bien, es lástima
- 276.M: mh
- 277.C: a veces lo he comprado y
- 278.M: sí, si
- 279.C: sin mal, sin mala intención, pero no se oye bien (p: 00:00:11)

(audició: Cheb Mami, Le rai c'est chic, 00:03:08) (bailan)

280.M: (ruido con los zapatos al dar la vuelta) (canta con la boca cerrada)

281.C: (p: 00:01:29) ¡uau! (ríe)

(p: 00:01:22) cuando quieras paramos ¿eh? (ríe)

282.M: vale

283.C: ¿estás ya?

284.M: ayer, no podía respirar, por mi corazón

285.C: ¿sí?

(final de la audición)

286.M: ¡oh!

287.C: no me digas ¿sí?

288.M: sí, me dolía, pero bueno, dice que son nervios, no hay más, nada más

289.C: a veces pasa

290.M: a ver dónde estarán los papeles, ah lo he perdido, ah sí, ah están aquí,
dice que está bien

291.C: ¿te hicieron una prueba?

292.M: ya está ¡ahora tienes frío!

293.C: bueno, porque sudo enseguida

294.M: uh

295.C: bueno, pues ¿quieres que oigamos alguna cosa de de Bisbal?

296.M: vale, a ver

297.C: también tenía preparada una canción, pero a ver si si da tiempo, si no,
no, que cantáramos tú y yo

298.M: ¿dónde está que cantaba con la Chenoa?

299.C: ésta creo que es

300.M: 'Vuelvo a ti'

301.C: sí

302.M: ¿qué número es?, no sé

303.C: me parece que era la nueve

304.M: no sé qué número es

305.C: la nueve

306.M: ¿la nueve?, a ver

307.C: mh

- 308.M: ¿dónde está el CD?
- 309.C: ya lo pongo yo
- 310.M: ¿es éste? es éste
- 311.C: sí
- 312.M: ah, ¿tienes allí?
- 313.C: sí
- 314.M: ‘Vuelvo a ti’, pues ponte éste
- 315.C: mh. bueno, así hemos bailado un poco de cada
- 316.M: mh, mh. era más rápida yo ahora no, hace tiempo que no he bailado
- 317.C: ¿te costaba?
- 318.M: mh, mh
- 319.C: me parece que es ésta
- (audición: Bisbal, Vuelvo a ti, 00:03:24)
- 320.M: (p: 00:00:05) ¿qué es el abismo?
- 321.C: eh, a veces, si estás en una montaña muy alta, lo que hay debajo
- 322.M: vale
- 323.C: es un vacío
- 324.M: (p: 00:00:08) (canta muy bajito) *‘hoy tras el abismo del tiempo vuelven tantos recuerdos imposibles de borrar y yo tras el adiós de aquél día conocí la agonía de no estar refugiada en la luz de tu mirar por el deseo que nunca terminó, por ese tiempo que fue para los dos vuelvo a ti muriendo por tu amor, por la ilusión que palpita entre tú y yo por la inocencia perdida en el rencor vuelvo a ti muriendo por tu amor, muriendo por tu amor. miro hacia atrás en silencio todos esos momentos que ya nunca volverán y yo tras la ilusión de tenerte sé que no quiero perderte una vez más porque sin ti estoy viviendo en soledad. por el deseo que nunca terminó, por ese tiempo que fue para los dos vuelvo a ti muriendo por tu amor, por la ilusión que palpita entre tú y yo por la inocencia perdida en el rencor vuelvo a ti muriendo por tu amor, a pesar de estar muriendo en soledad hoy decido regresar’*

(p: 00:02:48) es un poco silencio hay otra hay otra con Chenoa que era era un poco más activa ¿no?

325.C: mh, a lo mejor no es con Chenoa y es ésta de 'Miénteme'

326.M: ¿es ésta? a ver quién quién can ¿cuál es que cantaba con la

327.C: con una chica

328.M: con ella también por ejemplo

329.C: no sé si es ella

330.M: ah no

331.C: claro

332.M: es con una chica

333.C: con una chica sí

334.M: ¿quién es?

335.C: yo creo que es esto

336.M: 'Miénteme'

337.C: sí, la primera

338.M: ¿no sabes quién es?

339.C: sí, no está aquí, pero es la primera de todas, ¿la prefieres?

(final de la audición)

(audición: Bisbal, Miénteme, 00:03:28)

¿sí?

340.M: vale. (p: 00:00:07) me parece que es ésta

341.C: sí ¿no?

342.M: mh, mh, (p: 00:00:06) ¡ésa! '(...) *venas cada noche me desvela en esta inmensa soledad es un amor que contamina y envenena y que me hunde en esta pena de quererte a mi pesar y la verdad es que te quiero en el olvido pero tu amor es como un vicio que ya no quiero dejar y aunque sé que cada día me lastimas y cada beso es una espina que se clava más y más oh, miénteme, condéname, encadéname, sedúceme hazme tuya hasta que muera de dolor, miénteme, castígame, enloquéceme, entrégate al delirio que esta noche estás conmigo que esta noche es para mí, cuéntale que me amaste a mí primero que ese amor es pasajero y que no serás suyo jamás y mírame hoy te pido que regreses que te quedas para siempre que volvamos a empezar y*

aunque sé que te quiero en el olvido que tu amor es como un vicio que ya no quiero dejar la verdad es que sé que me lastimas y tus besos son espinas pero me quiero entregar, miénteme, condéname, encadéname, sedúceme hazme tuya hasta que muera de dolor, miénteme, castígame, enloquéeme, entrégate al delirio que esta noche estás conmigo y la verdad te quiero en el olvido que tu amor es como un vicio que ya no quiero dejar y aunque sé que cada día me lastimas y cada beso es una espina que se clava más y más miénteme, condéname, encadéname, sedúceme hazme tuya hasta que muera de dolor, hasta que muera de dolor, miénteme, castígame, enloquéeme, entrégate al delirio que esta noche estás conmigo, miénteme, condéname, encadéname, sedúceme hazme tuya hasta que muera de dolor, hasta que muera de dolor, miénteme, castígame, enloquéeme, entrégate al delirio que esta noche estás conmigo miénteme, condéname, encadéname, sedúceme hazme tuya y miénteme, castígame, que esta noche estás conmigo que esta noche es para mí, no no'

(final de la audición)

muy buena (p: 00:00:07) ¿qué es 'encadéname'?

343.C: cadenas

344.M: encadena

345.C: atar con cadenas

346.M: ¿con un cordo?

347.C: con ca

348.M: no

349.C: algo para que no te escapes

350.M: para que no, para que no mueva

351.C: sí

352.M: ssí

353.C: es que es una letra muy muy original

354.M: a ver, por ejemplo, si coges cor cordón y lo pones

355.C: mh, mh

356.M: es como enca estás encan encadenando

357.C: mh mh

- 358.M: e ¿'sudúcame'?
- 359.C: sedúcame, lo que haces para que alguien te quiera, decir que eres muy guapa
- 360.M: mh, mh
- 361.C: y que te quiero mucho
- 362.M: dices cosas muy bonitas
- 363.C: sí
- 364.M: 'hazme tuyo, tuyo, hazme tuyo hasta que muera de dolor' (ríe)
- 365.C: sí
- 366.M: ¡qué palabras! (ríe)
- 367.C: (ríe) sí, ¡es una letra!
- 368.M: 'miénteme, castígame, enloquéceme'
- 369.C: vuélveme loco
- 370.M: ¡ah! enloquer, de loco, enloquecer ¡qué palabrot! ¡palabras!
- 371.C: enloquecer
- 372.M: son palabras que ts, no no lo oigo aquí, 'delirio, entrégate al delirio, al delirio'
- 373.C: (ríe) a la locura, delirio es locura, lo mismo
- 374.M: 'que a esta noche está está que esta noche es para mí, cuéntale que me amaste a mí primero que ese amor es pasajero', ¿pasaje? ¿qué es?
- 375.C: sí, algo que no dura
- 376.M: ah, que pasa
- 377.C: mh
- 378.M: 'que ese amor es pasajero y no serás suyo jamás' ¿cómo no serás suyo jamás? ¿suyo, de alguien?
- 379.C: sí, yo creo que es que
- 380.M: es como decir a ella no vuelvo, no es para él o tú no eres para él
- 381.C: sí, hay dos
- 382.M: 'mírame'
- 383.C: hay dos relaciones
- 384.M: mh, mh
- 385.C: ellos dos y hay alguien más
- 386.M: sí 'y mírame hoy te pido que regreses' eh que ¿vuelves?

- 387.C: mh, mh
- 388.M: 'que te quedes para siempre'
- 389.C: quiere ser una relación que existió y entonces uno de ellos está pidiéndole que vuelva
- 390.M: mh mh, 'que te quedes para siempre que volva que volvamos a empezar' ¿que volvemos?
- 391.C: mh, mh
- 392.M: ah, que volvamos
- 393.C: otra vez
- 394.M: 'e aunque sé que te quiero en el olvido que tu amor es como un vicio' ¿qué es vicio?
- 395.C: un vicio, como beber, jugar
- 396.M: 'que ya no quiero dejar, la verdad es que sé que me lastimas que tus besos son espinas' ¿espinas?
- 397.C: espinas, lo que tienen las rosas, algo que se clava y hace daño
- 398.M: ah, esos que
- 399.C: espinas
- 400.M: pinchan
- 401.C: mh
- 402.M: es que (p: 00:00:07) ¿solamente son de las flores
- 403.C: mh
- 404.M: o son del todo en general? o él dice de las flores porque
- 405.C: sí
- 406.M: flor es muy bonita pero hay al, no todas las cositas bonitas son bonitas perfectamente
- 407.C: y ya está, sí, sí, suele ser de la naturaleza, espinas
- 408.M: 'vicio' ¿qué te has dicho vicio?
- 409.C: vicio es como jugar, beber, es algo negativo, algo ¿sabes a lo que me refiero?
- 410.M: es positivo ¿no?
- 411.C: mhh, pero
- 412.M: jugar y beber
- 413.C: no

- 414.M: disfrutar, ah
- 415.C: no, en el sentido de que no puedes dejar de hacerlo
- 416.M: ah
- 417.C: una adicción
- 418.M: enganchado de hacerlo
- 419.C: mh, una adicción
- 420.M: mhhhh, 'pero me quiero entregar, entre entregar'
- 421.C: me quiero dar
- 422.M: ¿entregar es dar?
- 423.C: sí, darme a mí mismo
- 424.M: 'que tus besos son espinas pero no me pero me quiero, pero me quiero entregar'
- 425.C: entregar
- 426.M: pero me quiero dar
- 427.C: sí, a ti
- 428.M: él quiere darlos
- 429.C: aunque
- 430.M: 'que tus besos son espinas'
- 431.C: sí
- 432.M: 'pero me quiero entregar'
- 433.C: entregar
- 434.M: 'entregar', pero quiero dar
- 435.C: mh
- 436.M: quiero quiero coger
- 437.C: me quiero dar, cuando te entregas a alguien es cuando te das
- 438.M: mh, mh
- 439.C: y
- 440.M: vale, 'miénteme, condéname, encadé, encadéname'
- 441.C: lo de las cadenas
- 442.M: su 'sedúceme'
- 443.C: seducir es todo lo que haces para al que alguien te quiera y a veces no es muy
- 444.M: sacrificar, no

- 445.C: no, decir cosas bonitas
- 446.M: dices cosas bonitas
- 447.C: sí y a veces no siempre sin cin sincero
- 448.M: ah ah
- 449.C: a veces no siempre es sincero porque todo es maravilloso, entonces ahí hay un poco ts, cuando hay una seducción a veces al final queda poco que sea verdad
- 450.M: mh, mh
- 451.C: es
- 452.M: a ver, siempre escuchamos eres muy guapa, eres muy guapa oy qué ropa pero siempre con hasta ahora hasta que yo no sé cuál es la el día que estoy más guapa que el día que es normal
- 453.C: sí
- 454.M: ‘miénteme, castígame, enloqué enloquécame’, el verbo es enlo enlo
- 455.C: volver loco
- 456.M: ¿enloquezar?
- 457.C: mh, mh
- 458.M: ¿enloquezar?
- 459.C: enloquecer, sí
- 460.M: enloquecer
- 461.C: cuando a alguien lo vuelves loco
- 462.M: ¿sabes qué? en el curso si hacen estas canciones y le escriben nos vamos a aprender rápido, porque sabes las canciones que está más es la manera en allí en W. cuando hacemos en en la en la a ver, en la hora del del francés, porque sabes que la mayoría no no no interesa y la más la más tonta de en francés qué hacían los profesores ponían traían CD's de Céline Dion
- 463.C: mh
- 464.M: que son fáciles
- 465.C: sí
- 466.M: y le escriben y claro de de Chab Hale ¿conoces a Chab Hale?
- 467.C: no
- 468.M: que dice ‘Aisha Aisha écutte moi’

- 469.C: tú me lo has cantado alguna vez
- 470.M: que es como Cheb Mami
- 471.C: mh
- 472.M: eh, bueno, decía e, eso es lo poní, lo escribíamos y lo poníamos poníamos en los libros
- 473.C: mh
- 474.M: y claro así preguntas algunas ¿qué es? ah que me gusta esta canción pero quiero comprenderla
- 475.C: claro, sí
- 476.M: y ahora así comprendes muchas cosas, pero eso es lo que creo, en inglés también aquí hay en los cursos de inglés que hay quien lo hace
- 477.C: mh
- 478.M: por ejemplo 'Titanic' 'every night in my dreams' eso lo conocían desde de de de de estudiarla ¿sabes? el inglés allí lo estudiamos poco un poco tarde
- 479.C: mh, mh
- 480.M: no es como el francés, pero lo mucha gente que lo conocía entonces sabían muchas palabras
- 481.C: yo aprendí el inglés así, con canciones, con los Beatles
- 482.M: español mismo hay sa vivo aquí, muchas palabras la oigo pero como éstas de verdad oigo algunas palabrotas que ne que son dese indeseadas (ríe)
- 483.C: sí
- 484.M: ¿es correcto esto?
- 485.C: sí, indeseables
- 486.M: sí, entonces, eso es un muy bueno
- 487.C: es muy bueno, si te gustan
- 488.M: enloquecer
- 489.C: es la mejor manera
- 490.M: mh, mh, pero no sé, a ver, por por ejemplo, para sacarlos de la de la Internet, yo voy a la biblioteca
- 491.C: mh, mh
- 492.M: ¿sabes? ¿no tienes idea cómo?

- 493.C: sí, hay una direcció, bueno, la direcció es 'Átame. org'
- 494.M: ¿escribes?
- 495.C: sí
- 496.M: aquí, aquí
- 497.C: (escribe, 00:00:10) es de donde yo las saco
- 498.M: ¿ya está, 'Átame.org'? doble v ¿no?
- 499.C: mh, bueno, sí, todo lo que se pone antes, no te sé decir, lo que lo que se pone las tres dobles v
- 500.M: mh mh, punto
- 501.C: también
- 502.M: vale
- 503.C: también te pongo
- 504.M: ¿e eso sa qué sale?
- 505.C: salen canciones españolas, entonces tú escribes el autor, pero
- 506.M: el cantante
- 507.C: el cantante, sí, también puedes poner el título, pero si tú pones 'David Bisbal'
- 508.M: solam
- 509.C: te saldrán
- 510.M: salen
- 511.M,C: todas
- 512.M: sus canciones tuyas
- 513.C: sí, entonces sale la letra y los acordes ¿ves?
- 514.M: ah
- 515.C: yo la letra la saqué oyéndolas, pero había alguna que dudaba porque hay alguna palabra que no se entiende muy bien y entonces lo miré aquí, saqué las letras
- 516.M: ¿y para quitar los cordes?
- 517.C: los acordes
- 518.M: los acordes
- 519.C: no, vienen, es la gracia
- 520.M: a ver, aquí lo has sacado
- 521.C: porque lo he hecho escuchando

- 522.M: ¿escrito?
- 523.C: sí, lo he, lo he yo iba escuchando y entonces escribía la letra
- 524.M: (ríe) ¡oy qué faena!
- 525.C: no
- 526.M: ¡tú estás buscando la faena!
- 527.C: no, es muy agradable, me gusta, de todas maneras hay que hacerlo, porque aquí a veces no están muy bien
- 528.M: ¿qué es 'contamina'? si sabes explicar, si no
- 529.C: sí, las aguas pueden ir limpias o contaminadas
- 530.M: las aguas
- 531.C: por ejemplo
- 532.M: las e sí
- 533.C: contaminadas
- 534.M: por ejemplo hay un valle que lleva que hay tiene agua contaminada
- 535.C: sí
- 536.M: y no se bebe
- 537.C: ah ah, eso es
- 538.M: 'envenena'
- 539.C: veneno, el veneno mata
- 540.M: mata
- 541.C: sí
- 542.M: ¿qué es?
- 543.C: mhh
- 544.M: ¿animal? no
- 545.C: es u es una sustancia que si te la tomas te mueres
- 546.M: ¿insectos?
- 547.C: no, puede ser eh
- 548.M: ¿tóxic?
- 549.C: sí, un tóxico, si tomas lejía te mueres
- 550.M: 'este amor que me corre co por las venas, cada noche me desvela'
- 551.C: me quita el sueño (p: 00:00:05)
- 552.M: 'en esta inmensa'
- 553.C: muy grande

- 554.M: ¿inmensa es muy grande?
- 555.C: muy grande, sí (p: 00:00:06)
- 556.M: 'soledad', sol
- 557.C: mh, de estar solo
- 558.M: ¿no es del sol?
- 559.C: no
- 560.M: ¿estar solo?
- 561.C: estar solo
- 562.M: estar solo (escribe). a ver si entiendo 'este amor que me corre por las venas, cada noche me quita el sueño en este muy ¿en este gran grande'? a ver no lo entiendo bien
- 563.C: en esta soledad en esta soledad tan grande
- 564.M: ah en esta soledad tan grande, quita el sueño es cada noche ¿qué qui?
- 565.C,M: el amor
- 566.M: el amor
- 567.C: sí
- 568.M: 'cada noche quita el sueño'
- 569.C: me quita el sueño me quita el sueño estando solo
- 570.M: mh, 'ese amor que contamina y envenena e que me hunde'
- 571.C: sí, hundir es estar cada vez más
- 572.M: ah, profundo
- 573.C: más sí, más bajo
- 574.M: a ver, por ejemplo el bar el barco hunde
- 575.C: mh, es eso
- 576.M: 'en esta pena de quererte a mi pesar' ¿pesa? ¿pesa?
- 577.C: a mi pesar es a pesar de no querer
- 578.M: ah, a mi pesar
- 579.C: aunque no quiera
- 580.M: 'de quererte a mi pesar', de qué
- 581.C: sí
- 582.M: ¿a mi pesar de qué?
- 583.C: sí, a pesar de a pesar de no querer
- 584.M: ¿quién no quiere?

- 585.C: quien canta
- 586.M: ¿a pesar que no quiere qué?
- 587.C: quererle, él mhhh de quererle
- 588.M: (ríe) ¡él quiere a la chica!
- 589.C: sí pero
- 590.M: ‘de quererte a mi pesar y aunque me hunde’
- 591.C: sí
- 592.M: ‘en esta pena de quererte a mi pesar’ ah es como a pesar que que es como contamina e envenena
- 593.C: claro
- 594.M: te quiero
- 595.C: sí, no lo puede evitar
- 596.M: ‘y la verdad es que te quiero en el olvido pero tu amor es como un vicio’ ¿qué has dicho vicio? jugar y beber y todo, que ya no quiero dejar ah, ahora te entiendo qué es
- 597.C: es una adicción
- 598.M: te entiendo
- 599.C: como fumar
- 600.M: y drogadisto y
- 601.C: sí
- 602.M: es es un vicio
- 603.C: mh, mh
- 604.M: tengo vicio
- 605.C: un vicio
- 606.M: ¿el verbo? ¿viciar?
- 607.C: sí
- 608.M: qué palabras ‘e aunque sé que cada día me lastimas y cada beso es una espina que se clava más y más, miénteme, condéname, condéname, sedu, bueno, sedúceme, hazme tuyo hasta que muera de dolor, miénteme, castígame, enloquécame, entrégate al delirio’
- 609.C: a la locura
- 610.M: ‘locura’, el cura
- 611.C: estar loco

- 612.M: locura es
- 613.C: locura
- 614.M: locu es ¿se escribe así locura?
- 615.C: sí, es perder la cabeza
- 616.M: volver loco
- 617.C: mh
- 618.M: delirio, volver loco, (escribe) 'entregar', entregar has dicho es como dar
- 619.C: mh
- 620.M: 'entrégate al delirio que esta noche estás conmigo, que esta noche es para mí, cuéntale a a la otra persona'
- 621.C: sí
- 622.M: 'que me amaste a mí primero, que ese amor es pasajero', se va a pasar
- 623.C: el de la otra persona
- 624.M: para él sí
- 625.C: que es es corto
- 626.M: 'y no será suyo jamás y mírame hoy te pido que regreses, que te pides, que te quedes para siempre, que volvamos a em a empezar e aunque sé que te quiero en el olvido mh, mh, la verdad te quiero en el olvido pero tu amor es como un vicio que ya no quiero dejar'
- (interrumpe Ingrid: 00:00:18)
- no sé no tengo idea si la Sara, si su madre tiene fiesta o no porque si no tiene fiesta no hace falta de irme poco pronto
- 627.C: puntual
- 628.M: 'la verdad te quiero en el olvido pero tu amor es como un vicio que ya no quiero dejar y aunque sé que cada día me lastimas y cada beso es una espina que se, bueno', ¿todo esto?
- 629.C: se repite
- 630.M: sí, sí y esto ta a ver e aunque sé ésta esta e ésta
- 631.C: mh
- 632.M: es un poco diferente de ¡del nuestra canción!, pero mira

- 633.C: nuestra canción la he vuelto a escribir también entera porque sí que puedo escribir sólo el trocito pero si algún día la tienes que cantar pues que te acuerdes cómo era exactamente
- 634.M: sí
- 635.C: y la voy a poner (aclara la voz dos veces), aunque no sepas leer música lo voy a poner en un pentagrama también
- 636.M: sí que es el
- 637.C: ¿querrás?
- 638.M: solo para recordar
- 639.C: sí lo pondré para que alguien si la quiere
- 640.M: si un día tendré (ríe) de la guitarra (ríe)
- 641.C: sí
- 642.M: oy
- 643.C: todo todo
- 644.M: no me lo creo
- 645.C: me tengo que hacer unas chuletas ¿sabes qué es una chuleta?, bueno, es igual, me tengo que apuntar todo
- 646.M: ¿por qué?
- 647.C: para no dejarme nada
- 648.M: ah, bueno tú sabes la casa
- 649.C: sí, pero quiero que esté todo en el mismo cuaderno
- 650.M: ah
- 651.C: (aclara la voz) y no decir ah
- 652.M: un libro ¿es como un libro?
- 653.C: bueno
- 654.M: no es como aquél lo que me daste el el ma el naranja
- 655.C: no, es es todo cogido así, con unas anillas
- 656.M: mh, mh
- 657.C: o algo
- 658.M: mh, mh, mh
- 659.C: para que no se pueda perder
- 660.M: sí,
- 661.C: (aclara la voz)

- 662.M: (p: 00:00:06) e la lluvia
- 663.C: y he puesto otra más porque decías que a lo mejor lo querías cambiar
- 664.M: mh, mh
- 665.C: ahí detrás, (p: 00:00:09) pues si te cansas de la lluvia
- 666.M: (ríe)
- 667.C: he puesto ésta también
- 668.M: ¿de la casa?
- 669.C: sí
- 670.M: pero no recuerdo eso ¿por qué lo puse?
- 671.C: la primera imaginación la de la casa con la con la
- 672.M: el sol
- 673.C: puerta, con la puerta llena de luz
- 674.M: de sol
- 675.C: ¿te acuerdas?
- 676.M: la era muy optimista
- 677.C: mh, mh
- 678.M: pero ahora soy pesimista
- 679.C: bueno, pero ese dibujo
- 680.M: el mar
- 681.C: ese dibujo, es importante
- 682.M: Mónica (entra una trabajadora social)
- 683.C: (ríe)
- 684.M: ¿la Blanca tiene fiesta hoy no?
- 685.Tr: sí
- 686.M: ah entonces no hace de falta de buscar a Sara
- 687.Tr: no ha dicho nada, supongo que no
- 688.M: ¿pero tiene fiesta?
- 689.Tr: sí, sí
- 690.M: vale
- 691.Tr: sssí
- 692.M: bien

- 693.C: (ríe), bueno, ya te he puesto todas las cosas mmmh, te iba a hacer un a pedir una pequeña lista de esas que te pido yo a veces ¿o quieres que oigamos más canciones? (aclara la voz)
- 694.M: a ver
- 695.C: unas preguntitas, bueno, luego te diré otra cosa. hacer una pequeña lista de de cosas por las que estés agradecida
- 696.M: ¿de qué de de la musicoterapia mismo?
- 697.C: no, no
- 698.M: de en general
- 699.C: en general
- 700.M: ¿la la cosa que me gusta?
- 701.C: cosas por las que darías gracias, en tu vida
- 702.M: no no entiendo bien
- 703.C: por ejemplo yo podría decir, pues mira, doy gracias
- 704.M: ¿a alguien?
- 705.C: a algo, doy gracias porque haya días con sol
- 706.M: ¿un característico?
- 707.C: algo por lo que tú estés agradecida, porque haya personas
- 708.M: no sé
- 709.C: que a veces mmmh me sonríen, por ejemplo, puede ser cualquier cosa que, por la que que tú estés agradecida
- 710.M: pues doy digo una un característico de la paciencia, porque si no tengo, no he tenido paciencia
- 711.C: tuya
- 712.M: no he podido venir aquí, no la el visado no puede salir a mí
- 713.C: entonces es tu paciencia por la que
- 714.M: mh, mh
- 715.C: estás agradecida
- 716.M: porque todos me daban la presión mis padres, mis hermanos me daban la presión de divorciarlo y no quería y mis hermanos vinieron aquí porque no llevan tanto tantos años solamente dos años después de que de de casarme y fue lo vieron mi mi marido cómo es, mi ex cómo es cómo es e me aconsejaban de divorciarlo, yo no quería porque no

aceptaba un calle donde nació y donde estudiaba y allí me casé y allí porque porque impidieron de darme el visado la primera vez e otra me quedé allí después de casamiento, me voy a divorciar es algo que me da me da pena e era muy paciente y siempre mi padre me lo me no lo puedo decir me amenazaba, pero me decía, me decía, si no si tú vas a vivir con él no no eres mi mi hija, a veces me decía y yo le decía si si es así cuando me divorcia me voy a salir a la calle como las otras que venden las que venden sus carnes y yo no yo le decía pero para que darlo

717.C: para provocarlo

718.M: miedo e él tenía miedo así se callaba a veces pero eso es una parte, pero además él me daba presión siempre pide a tus padres, tú tienes dinero tu padre tiene dinero pídelo dinero, quiero dinero, cada vez y cada vez y lloraba y si si cuando contaba eso a mis amigas allí decían no podemos aguantar todo esto e además ellos no sabían que que él me violenciaba, no sé cómo se dice violenciaba, me acostaba conmigo con

719.C: sí

720.M: con fuerza

721.C: mh

722.M: qué cómo se dice ¿violenciar no?

723.C: hombre podría ser violar, pero es

724.M: violar

725.C: demasiado fuerte, violentar

726.M: ¿violentar?

727.C: sí o agredir

728.M: es que acostaba conmigo demasiado, detrás de dentro de todo

729.C: agredir

730.M: e y y muchas cosas, muchas pero me maltrataba físicamente (da golpes en la mesa con un bolígrafo) más que psicológicamente más que físicamente, físicamente solamente últimamente y allí cuando mis e mi hermano lo (deja de dar golpes) supo vino a trae a llevarme a traerme a la Policía, porque otras cosas no podía, no se ven es el

maltratamiento físico, psicológicamente es más es más fuerte que lo hacen los los hombres inteligentes que no se ve y dicen ¡ah es una tontería que tú cuentas estas cosas! son, no sé pero ella qué siente más y bueno, digo si no tenía paciencia no puedo venir, así seguía con él allí, con políticamente, vivía con con su padre en en en pueblo, no hay no había ni agua ni nada y me traía aguas como con las con los cubos

731.C: mh

732.M: me ponía ropa suyas y mi madre siempre me daba la bronca porque tú eres moderna tú naciste allí en K., por qué pones esta ropa tan tan tradicional, no queda, no queda conmigo, porque soy delgadita e e no puedo mover, muchas cosas y no no tenía ropa tan, ropa, no estaba preparada de ponerla e y él me daba bronca su mi suegro me daba bronca él me maltrataba a mi tía misma e luego dice perdona él es así ti tiene algunos tipos de bronca de que son demasiado pesaditos y toda la gente ahí lo conocen así y bueno digo con la paciencia sí todos decían si no eres paciente no puedes hacer nada, pero mira, con la paciencia sí que seguí, seguí, seguí hasta que un día me dijo ya está te tramité los papeles a ti ahora veremos qué va a pasar, si no divorciamos, siempre estaba amenazada con el divorcio, siempre, siempre e después de un mes salieron, bueno pasaron también cuando vino ya está dije bueno ahora me voy a olvidar de todo lo que hacía ahora me voy a vivir con él, normal como no pasa nada, que estaba en W. y en W. con mi familia y todo ahora me voy vivir con él una una nueva página, pero lo que pasa que fuimos a N. yo y él a una casa de su hermano estábamos solos, primer día estaba bien pero luego me maltrataba también psicológicamente, siempre me amenazaba, me voy a dejarte aquí cojo los papeles y yo voy, te dejo aquí además yo no quería quedarme embarazada y tenía miedo porque no quiero y ya está, no estoy preparada de ser una madre además ya lo sé que yo entiendo bien que cuando vendré aquí me voy a encontrar el problema de la idioma ta tanto tanto no creía porque él no me daba en la ima imaginación que era problema la idioma es algo difícil, no, todo se solucionará, todo, si necesitas algo me llamas me lo preguntas y ya

está, pero bueno en quiero decir tengo primero tengo que acostumbrarme con con el aire de aquí y luego puedo tener niño, pero él no aceptaba e además no e no era responsable conmigo mismo, ¿cómo puede ser responsable con su hijo? y por entonces eso que me dejaba tomar pastillas sin que él sabe pero pastillas tenía que tomarlas antes de en un tiempo, sabes de en principio de la regla (da golpes en la mesa con el bolígrafo)

733.C: mh, sí

734.M: pero, pero él vino de repente e e después dos semanas de la regla, no podía coger tomarlos porque la la farmacia la farmacia me aconsejaron de no hace fal

735.C: mh, mh

736.M: porque si no eso influye a mi salud, entonces cogí algunas que suben e tengo que ponerlas algunas que que se deshacen e tengo que ponerles ponerles los quince minutos antes de empezar e eso, claro, tienes que estar en de acuerdo con el con el marido, con la pareja, si no y lo ponía entraba a la ducha y lo ponía e cada vez, cada vez, con yo corro riesgo porque si si lo conoce se va a darme e e ante él cuando vino me di y le y le dije que compré la préservatif

737.C: mh, mh

738.M: preservativo ¿sabes? que es mi marido y tengo derecho de de probar todo lo que todo lo que veo o todo lo que todo lo que oigo, tengo derecho de probarlo con él e él e e e ya está se ha acabao ahora ahora tengo derecho de ha salido el visado me voy con él entonces tengo que decirlo todos los secretos y no tengo que tapar nada, pero cuando le dije el primer día cuando vino cuando le dije me dio una una tarta, no sé cómo se

739.C: una bofetada, una bofetada

740.M: bofetada

741.C: mh

742.M: es que la tarte en francés y bueno

743.C: (ríe)

744.M: y dice y ya está eso fue el primer día que me pegó (da golpes con el bolígrafo) el primer día cuando vino, el primer día, primera vez cuando me pegó digo, mis, mis, estábamos en la terraza e entre la terraza y el piso donde vive mi madre cuatro pisos toda toda es nuestra casa pero tenemos dos pisos vacíos para la gente que si vienen, bueno, para mi hermano si está casado, para bueno e ellos lo oyeron, pero no queri no podían hacer nada si no quejo puedo tenían miedo podía decir es mi marido y soy libre hace lo que quiere a mí, pero yo no quejaba es e bueno, pero cuando cuando vino mi padre de trabajo y vio en un aire muy muy triste y vio a mi madre como es llorando y todo y lo y lo comentó y él vino y yo estaba acostando con él e él subió, venga fuera de mi casa, tú eres un un bueno le insultaba demasiado a mi padre y el otro también decía sí, vale tu hija es como una basura e no sé qué no sé qué, pues todo a a pesar de esto pedía perdón e todo eso yo acepté de volver con él para que solamente quería ver cómo es aquí, a lo mejor es muy cambia a lo mejor no lleva con mi familia, muchas muchas parejas, muchos maridos que no llevan con la familia del con sus suegros, con la familia de la mujer pero lo que me importa mi vida e luego pero cuando vení, vi todo todo totalmente era peor que que allí, por lo menos allí no no pagaba nada para comer, hacía él hacía política, pero cuando vino aquí él era responsable tenía que pagar de todo e encontró todo tenía que pagar la luz, después en vacaciones él claro encuentras muchas cosas muchas facturas que te esperan, además, encima no hay no tenía trabajo y e antes de antes de ir a W. él tenía problemas con sus hermanos y mis hermanos porque pidió dinero cuando volvió no tiene no tiene nada e no sé son secretos entre los chicos pero lo que quiero decir que hizo muy mal con ellos, no tiene no puede volver, no puede pedir ayuda de ellos, ellos pueden mis hermanos pueden vivir con conmigo a la casa soy su hermana, puedo hacer, podemos hacer cambio yo hago la faena de la casa y ellos pueden pagar comer como hacían antes con él, pero la suerte es así, él solamente pedía ¿tus hermanos no te dan dinero? ¿no te dan? es to todo el día eres muy paciente, ahora no creo que soy paciente porque

creo que que si me caso otra vez no puedo aceptar todo esto porque ahora mis ojos están abiertos, ahora yo veo, antes no veía cómo es cómo es la vida, creía que ah los hombres son así, se van a mejorar e bueno, me pegó pero luego pidió pidió perdón e se arrepintió y se puso a llorar ay pobrecito me ama solamente que es nervioso, pero ahora no, por eso tengo miedo de casarme otra vez (ríe) pero digo muchas veces digo la paciencia no es fácil para decir así sale la paciencia, así sale esta palabra (ríe)

745.C: y cosas de otras personas que no sean tú, que no seas tú, cosas que te gusten

746.M: ¿de otras personas?

747.C: sí, bueno el otro día hablabas de que tu familia se preocupa por ti, pero puede, pueden ser otras cosas, gente que tú conozcas y cosas que te gusten de de personas, puede ser también algún personaje de alguna película o de algún libro, alguna cualidad que te guste

748.M: no sé, (p: 00:00:07) puedo decir la persona tiene un característico un poco fuerte, a mí me cuesta decir no, pero lo que pasa ahora lo digo y no sé cuándo lo digo y digo en algunas veces que no a algunas por ejemplo a algunas gente que no merecen de decir no pero ya está ahora no decía no ahora aprendí a decir no pero no no sé a quién y cuándo, digo no y ya está (ríe). hay gente que piden ahora mi ayuda de traducir pero digo no (da un golpe en la mesa con el bolígrafo) y cuando van y digo bueno quiero demostrar que tengo una pers, un característica, pero al final me arrepiento digo ¿por qué he dicho no? (p: 00:00:06)

749.C: ¿y otras cosas que te guste de la gente? ¿de alguien? (p: 00:00:05)

750.M: ¿del momento? no, que me gusta (p: 00:00:08) la un característico fuerte si puedo decir, (da golpes en la mesa con el bolígrafo) si quiere algo se va a se va a hacerlo sin, no sé cómo decirlo

751.C: sí, tener voluntad, a lo mejor es

752.M: por ejemplo, el otro día encontré un chica española pero está casada con un hombre de W. y po y se pone h. y estaba di estaba comentando es un poco fuerte, decía que no me voy a dejar e dije sí es que lo quité

porque, para encontrar trabajo dice no, nunca lo puedes pensar así, es no sé la palabra que el otro día tenía problema con la misma palabra es como decir yo me voy a hacerlo querían quitar sus hijos es que a ver cómo es es más que valiente, puede decir, puede, puede puede parar delante de todo todo el mundo si quiere algo se va a hacerlo y ya está, no es cabezona

753.C: mh, mh

754.M: no no digo cabezona

755.C: bueno, tener decisión

756.M: por ejemplo, si tú amas a alguien y toda tu familia, tus amigos y todo dicen no, no es bueno, no tienes que que vivir con él y tú dices, yo me voy a hacer yo me voy a vivir con ello, con él y ya y se ha acabado

757.C: mh, mh

758.M: es una palabra que me gusta mucho

759.C: ¿coraje?

760.M: no, más que, coraje es valiente

761.C: mh

762.M: otra más (ríe), bueno, puedes decir también coraje

763.C: mh

764.M: es que coraje solamente yo pongo en la imaginación ts que a a los soldados los luchadores (ríe)

765.C: mh

766.M: ya está

767.C: bueno, es no sé si quieres cantar una canción antes de irnos

(entra una mujer y vuelve a salir)

(p: 00:00:16) (coge el LA del diapasón) mh, mh mh

768.M: esto qué es su

769.C: sí

770.M: es su sa se

771.C: es es una canción muy fácil 'su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se'. esto es lo que tendría (golpe fuerte de puerta de la otra mujer) lo que tendrías que cantar tú, yo haré unas variaciones, a ver si la

- 772.M: mh, mh
- 773.C: podemos aprender juntas 'su sa se' ¿juntas?
- 774.M,C: 'su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa si se'.
- 775.C: ¿otra vez?
- 776.M,C: 'su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa si se'. (a dos voces)
'su sa se su sa se' vale, entonces tú tienes que hacer
- 777.M: 'su sa se su sa se su sa se'
- 778.M,C: 'su sa se' (a dos voces)
- 779.C: tú todo el rato tienes que hacerlo igual 'su sa se su sa se su sa se'
- 780.M,C: 'su sa se su sa se su sa si se'
- 781.M: 'su sa si se'
- 782.C: sí
- 783.M: 'su sa se su sa se'
- 784.M,C: 'su sa se su sa se su sa se su sa si se' (a dos voces) 'su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa si se'. 'su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa si se'. 'su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa se su sa si se'.
- 785.C: (ríe) es que cuesta un poco, porque tú haces todo el rato lo mismo y a veces cuesta mantenerlo porque yo hago cosas diferentes, ya está
- 786.M: (ríe)
- 787.C: esta cancioncilla, bueno, entonces el viernes ¿quieres que hagamos la la imaginación guiada, lo del sofá? ¿te sigue apeteciendo hacer?
- 788.M: ¿de qué?
- 789.C: la segunda, aquella, lo del sofá, la segunda que hicimos,
- 790.M: mh, mh
- 791.C: que decías que te gustaba
- 792.M: mh mh
- 793.C: ¿sí? y escribimos un poema de despedida y ya está
- 794.M: a ver, ¿viernes entonces será el último?
- 795.C: sí
- 796.M: vale
- 797.C: y te haré dos cuestionarios uno el de siempre los dos del principio, aquellos estos dos

- 798.M: mh, mh
- 799.C: otra vez, supongo que habrá tiempo hasta las cinco menos algo o así.
(p: 00:00:09) ¿te sigues quedando la guitarra y el aparato? y ya me lo darás cuando venga el la semana que viene a darte el cuaderno
- 800.M: mh, mh
- 801.C: si acaso quedamos un día, el miércoles, si quieres
- 802.M: ¿el miércoles que viene?
- 803.C: por ejemplo
- 804.M: ¿cuánto quedaremos?
- 805.C: a la misma hora si quieres y yo te doy el cuaderno y me llevo me llevo
- 806.M,C: el aparato y
- 807.M: todo
- 808.C: y la guitarra
- 809.M: y la guitarra
- 810.C: sí, puede ser el viernes también, si prefieres tener más días
- 811.M: ¿de qué?
- 812.C: el viernes que viene en lugar del miércoles
- 813.M: a ver, no te he entendido
- 814.C: para tener más días el aparato
- 815.M: ah, no, bueno
- 816.C: ¿es igual?
- 817.M: ya he cogido bastante días (ríe)
- 818.C: no, es que , en fin, no sé si has mirado, no sé si has mirado
- 819.M: no sé, he he ido el otro día
- 820.C: los precios
- 821.M: al G. pero he encontrado sesenta sesenta y más
- 822.C: mh
- 823.M: no hay menos
- 824.C: vale
- 825.M: no sé dónde lo cogiste
- 826.C: sí, en el en en F., pero es que hay que ir
- 827.M: ¿dónde está el F.?
- 828.C: está en la carretera de M. hay que ir en

- 829.M: ¿el L. no?
- 830.C: en autobús
- 831.M: sí
- 832.M,C: el L.
- 833.C: eso es, antes se llamaba F.
- 834.M: ah, no hay autobuses hasta allí
- 835.C: sí, hay autobuses
- 836.M: ¿sí?
- 837.C: sí, ya te miraré más sitios, hay más sitios pero, por ejemplo en esta calle
- 838.M: (da golpes en la mesa con las manos con un ritmo) mh, mh
- 839.C: hay un sitio que se llama 'C., ¿C?' hay unas galerías
- 840.M: ¿aquí mismo?
- 841.C: sí
- 842.M: ahí iba yo pero
- 843.C: ¿has mirado?
- 844.M: precios no no veo de verdad no le no lo vi 35, creo que me voy a L., es mejor
- 845.C: vale, me aseguraré antes del viernes, para que no vayas
- 846.M: mh, mh
- 847.C: para nada

13ª Sesión (14-5-2004, viernes) (duración: 01:04:41)

- 1.M: (tararea, 00:00:05)
- 2.C: sí, es que te he traído más cosas, mmmh te he traído una propaganda de un sitio, es eh, está en la calle B., no sé si
- 3.M: ¿qué es? ¿para grabar?
- 4.C: sí, 40 euros
- 5.M: ah ésta
- 6.C: y luego está éste que es
- 7.M: también
- 8.C: no es radio
- 9.M: ¿no es radio?
- 10.C: no
- 11.M: ¿no hay radio?
- 12.C: es con auriculares
- 13.M: ah, eso no
- 14.C: es, pero vale lo mismo
- 15.M: mh, mh ¿pero por qué vale el mismo?
- 16.C: bueno, estos suelen ser más caros
- 17.M: pues es un CD y ya está
- 18.C: sí
- 19.M: donde hay donde pone CD
- 20.C: sí
- 21.M: de más pequeño no ts aquí ¿tú escuchas tú sola o con la gente?
- 22.C: sí, sí, sí
- 23.M: aquí no
- 24.C: lo que pasa es que esto te lo puedes llevar si viajas mucho, por ejemplo, es más manejable y debe ser la marca también, por eso te la cobran es más conocida
- 25.M: ¿calle B.?
- 26.C: sí, al final ¿sabes cuál es?
- 27.M: B, ¿donde hay R.?
- 28.C: no, em

- 29.M: bueno, he pasado es que paso allí, paso yo por el co por el autobús
- 30.C: sí
- 31.M: y dicen B.
- 32.C: mh, mh
- 33.M: propera parada B. pero no doy caso (tararea)
- 34.C: ¿sabes la Fuente de N.?
- 35.M: es que puedo verla pero
- 36.C: a ver esto es la Y (dibuja) aquí hay una fuente
- 37.M: ah
- 38.C: ¿sí?
- 39.M: ¿la la última? ¿no es?
- 40.C: no
- 41.M: no es de Plaza O.
- 42.C: no
- 43.M: la otra, vale, vale
- 44.C: la anterior ésta
- 45.M: sí, sí, aquí e aquí, para para el autobús
- 46.C: bueno, pues aquí hay una calle, esta calle se llama B.
- 47.M: ah donde pa hay una parada de autobús 5 y 6
- 48.C: seguramente
- 49.M: entonces es allí
- 50.C: y una de las calles que cortan es C.
- 51.M: mh, mh
- 52.C: que es donde está R.
- 53.M: ah ah
- 54.C: aquí está R.
- 55.M: mh, mh
- 56.C: pues todavía más, más hacia allí
- 57.M: ah ah
- 58.C: al final de la calle
- 59.M: ah sí
- 60.C: me parece que está
- 61.M: mh, mh, vale

- 62.C: es de hace una semana o así pero bueno tampoco y del F. sí que he mirado, pero son más caros por lo menos en la propaganda a lo mejor llegas allí y es más hay más modelos, pero a mí la propaganda que me ha llegado son más caros 60 o algo así
- 63.M: ¿cómo la propaganda?
- 64.C: como esto, esto llega a las casas, te llega al buzón y hay algún modelo, pero a lo mejor vas a la tienda y hay todavía más
- 65.M: mh, mh
- 66.C: entonces del F. me ha llegado una propaganda pero lo que viene es más caro que esto
- 67.M: mh
- 68.C: entonces yo no sé si hay más barato,
- 69.M: mh
- 70.C: también se puede llamar por teléfono, pero bueno
- 71.M: sí
- 72.C: o o si te apetece ir es una excursión el L. se llama
- 73.M: sí, pero te he entendido (ríe)
- 74.C: vale, porque yo no fui quien lo vio que eran baratos, pero me lo comentaron que sí
- 75.M: vale
- 76.C: que eran más baratos que en el G.
- 77.M: bueno
- 78.C: quédatelo
- 79.M: vale, gracias
- 80.C: y eh para grabar CDs, aunque Carolina se ofreció
- 81.M: sí
- 82.C: pero creo que es mejor que lo haga ella si hay alguien de aquí
- 83.M: bueno pero pero cada vez cada vez
- 84.C: bueno
- 85.M: es un poco pesado pero bueno, ya está tenía 5 más y lo y lo di y ya está

- 86.C: yo creo que no no importa no tiene por qué importar, hay dos sitios mmh, pero no me han sabido decir qué cuestan, un más de un euro, seguramente
- 87.M: bueno
- 88.C: uno o dos. entonces, uno de los sitios también está está en esta calle en C., es una copistería que se llama A.
- 89.M: ¿y dónde allí también venden cintas CD's o no?
- 90.C: no, es para grabar
- 91.M: y ya está, ¿especialmente para grabar?
- 92.C: no, es una un sitio de hacer fotocopias
- 93.M: ¿fotocopias de papeles?
- 94.C: sí, sólo de fotocopias y hay una máquina que graba CD's está en esta calle C.
- 95.M: mh, mh, vale
- 96.C: y luego hay otra que aquí ya no no me cabe
- 97.M: detrás
- 98.C: en esta calle, en esta calle de aquí, cerca de Pla de Plaza O., en un quiosco, aquí (dibuja)
- 99.M: mh, mh
- 100.C: son unas máquinas que hay en estas tiendas, no es que sea la tienda, es una máquina que han puesto
- 101.M: mh, mh
- 102.C: y puede estar en cualquier sitio, entonces en estos dos
- 103.M: vale
- 104.C: es donde lo he encontrado
- 105.M: mh mh, bueno, gracias
- 106.M,C (ríen)
- 107.C: bueno, hoy he estado en una unas jornadas de violencia y mujeres unas jornadas es un sitio donde se reúne gente
- 108.M: ¿como una charla?
- 109.C: para hablar, sí, gente que sabe
- 110.M: como
- 111.C: cosas que quieren decir y es hoy y mañana, he estado esta mañana

- 112.M: y tú tú par
- 113.C: no
- 114.M: o ves
- 115.C: no sólo escuchando
- 116.M: ah ves
- 117.C: pero, bien, es interesante
- 118.M: no sé por qué ayer también lo hicieron en un
- 119.C: sí
- 120.M: hicieron una programa
- 121.C: mh, mh
- 122.M: sobre la violencia doméstica
- 123.C: sí
- 124.M: violencia de género
- 125.C: sí
- 126.M: pero no sé están interesados ¿no?
- 127.C: claro, sí
- 128.M: estos días
- 129.C: sí, es es continuo, es continuo, bueno, pues como cuando quieras ah,
necesito el aparato
- 130.M: el aparato está allí, en la cocina
- 131.C: mh, mh
- (lo va a buscar, 00:00:18)
- 132.M: a ver si quiero borrar estos los escritos porque he escrito con
permanente
- 133.C: mh
- 134.M: si quiero borrar ¿se borra o no?
- 135.C : no creo
- 136.M: ¿no? es que es que un poco el aspecto es tan
- 137.C: no te gusta
- 138.M: (ríe)
- 139.C: queda bonito
- 140.M: ¿sí?
- 141.C: sí

- 142.M: no sé, la Yolanda me ha dicho que no es es un poco feo porque
¿sabes? a veces yo pierdo lo las hojas
- 143.C: sí
- 144.M: donde pongo
- 145.C: mh, mh
- 146.M: y no sé de cuál es de qué qué música lleva
- 147.C: mh
- 148.M: entonces es he dicho mejor escribirla aquí
- 149.C: bueno, pero si son tuyos
- 150.M: siiii, siiii
- 151.C: puedes hacer con ellos lo que quieras
- 152.M: pero, me me importa la las opiniones de los de la
- 153.C: ya
- 154.M: de lo del resto
- 155.C: bueno, yo a veces le pongo alcohol, pero no queda bien, alguna vez te
di uno, alguna vez te di un CD que lo había borrado
- 156.M: mh, mh
- 157.C: con alcohol y se nota, queda, queda la marca
- 158.M: ¿y si y si sale abajo? ¿puede borrar no?
- 159.C: ¿aquí?
- 160.M: sí
- 161.C: si se
- 162.M: ¿no? ¿no influye?
- 163.C: es mejor aquí sólo
- 164.M: si sale, digo por ejemplo si has puesto el se ha se ha ido por aquí el
alcohol ¿no? ¿no influye el alcohol?
- 165.C: mmh, solamente tiene que estar por esta parte, no que no toque lo de
abajo
- 166.M: pero no me has entendido por ejemplo
- 167.C: no
- 168.M: si tú estás limpiando e él
- 169.C: mh

- 170.M: ha bajado así el alcohol, has puesto el alcohol e él ha bajado (un poco enfadada)
- 171.C: bueno intento que no porque lo hago con un algodón
- 172.M: y si y sí ¿qué va a pasar? (cae el CD por la mesa)
- 173.C: no pasa nada
- 174.M: se va
- 175.C: porque enseguida se seca, pero es mejor no
- 176.M: (tararea, 00:00:05)
- 177.C: voy a quitar la tele
- 178.M: (tararea, 00:00:12)
- 179.C: (aclara la voz)
- 180.M: (chasquea los dedos)
- 181.C: y en este sitio en estas jornadas había una chica (aclara la voz)
- 182.M: mh, mh
- 183.C: bueno, ha habido dos cosas muy bonitas (aclara la voz) además de de las personas que hablaban que salen a una mesa y cuentan pues que si los papeles y todo
- 184.M: sus experiencias
- 185.C: sí, todo muy escrito (aclara la voz), había una mujer que tenía una exposición de cuadros cuadros, pinturas
- 186.M: mh, mh
- 187.C: de mujeres pero con agresiones
- 188.M: mh, mh
- 189.C: y y trozos de noticias de periódico
- 190.M: mh, mh
- 191.C: pegadas
- 192.M: sí
- 193.C: en el cuadro y era bonito y además em, mientras hablaban en la sala ha salido un chico de pronto muy agresivo y y se ha acercado a una de las chicas que había allí en el
- 194.M: todo hablando
- 195.C: que estaba en la mesa
- 196.M: en la mesa redonda

- 197.C: sí y se ha acercado a ella bueno y todo el mundo nos hemos puesto muy nerviosos y era teatro
- 198.M: ah
- 199.C: era teatro
- 200.M: ah ah
- 201.C: pero hasta que nos hemos dado cuenta
- 202.M: y ¿qué ha ido?
- 203.C: sí
- 204.M: ¿que ha hecho?
- 205.C: pues, la ha insultado
- 206.M: ¡a la chica!
- 207.C: sí
- 208.M: ¿por qué?
- 209.C: pero era era teatro, era tea era de mentira
- 210.M: ¿cómo era teatro? ¡¡¿sí ?!!
- 211.C: (tose) era preparado, era preparado, pero muy bien, muy bien hecho
- 212.M: qué listos
- 213.C: era una obra de teatro y
- 214.M: para asustar a la gente
- 215.C: sí sí, pero nos hemos asustado, porque ha salido del público este chico
- 216.M: ¿y qué ha dicho?
- 217.C: bueno
- 218.M: ¿y tú qué crees?
- 219.C: sí sí
- 220.M: qué ¿quién eres tú?
- 221.C: sí como si fueran vinieran de discutir, pero ¿quién te has creído que eres? yo qué sé, sin mí no eres nadie
- 222.M: e e la chica también no se no se no se ha reído
- 223.C: qué va, qué va qué va
- 224.M: y también lo ha hecho
- 225.C: muy bien, lo ha hecho muy bien
- 226.M: (ríe)
- 227.C: pero yo al final lloraba y todo de de la tensión

- 228.M: quién ¿ella?
- 229.C: yo
- 230.M: ¿tú?
- 231.C: sí, porque, claro sss
- 232.M: e la e la y ¿y los otros?
- 233.C: no
- 234.M: no
- 235.C: bueno, yo porque mira
- 236.M: tú eres la más sensible
- 237.C: soy así, ¡bah! depende del día
- 238.M,C: (ríen)
- 239.C: pero ha estado muy bien, no sé si tengo aquí algo para enseñarte, no sé (busca, 00:00:07) mh, mh, no, no me lo he traído. bueno es igual (muy bajito) vale, pues, cuando quieras
- 240.M: ¿de qué?
- 241.C: cuando quieras te tumbas
- 242.M: ahora
- 243.C: sí (p: 00:00:06)
- 244.M: ¿quién ha preparado este sofá? ¿tú?
- 245.C: no estaba así, estaba así preparado (cierra la puerta, p: 00:00:15).
¿estás cómoda?
- 246.M: mh, mh (p: 00:00:26)
- 247.C: vale (p: 00:00:08)
- (cae la grabadora)
- 248.M: uf
- 249.C: bueno, al ser el último día pasan cosas (lo coloca bien de nuevo, 00:00:24). ¿preparada?
- 250.M: mh, mh (p: 00:00:08)
- (audición: Angels of the sea, 00:03:09)
- 251.C: nota el peso del cuerpo, como si pesara más de lo normal, como si se quisiera fundir con el sofá, nota el peso de la cabeza, de los párpados, de los brazos, de las piernas, respira profundamente y nota cómo cómo te entra aire nuevo y limpio, te llena de energía. cada vez que

expulsas el aire, expulsas la cosas que te molestan, nota cómo se relaja la frente, los músculos de la cara, de la boca, los hombros, las piernas, la cintura, los pies, te sientes muy bien.

(silencio) ahora imagínate que sales de aquella casa donde viste tanta luz, en aquella puerta y vas caminando, por un paseo y llegas a un sitio muy agradable (entra una de las hijas de una de las mujeres dando un golpe a la puerta al cerrarla) en ese sitio hay hierba fresca, verde que huele muy bien y cerca está el mar, entonces decides tumbarte un rato, mientras piensas en aquella luz

(audición: Free spirit, 00:02:00)

(00:00:50) (entra una de las mujeres)

(silencio) ahora, mientras miras alrededor empiezas a pensar en cosas que te gustaría hacer, en tus planes y vas mirando alrededor y vas disfrutando de lo que ves.

(audición: Noa, Cascading, 00:03:38)

(00:01:26) (entra otra vez la mujer y come en una de las mesas)

(silencio) ahora, mientras sigues pensando en tus planes, las cosas que te gustaría hacer empiezas a caminar un rato por el lugar y tienes que atravesar un campo muy grande, con mucho viento

(audición: Viento, 00:00:33)

(silencio) ahora el camino se hace más agradable tú sigues avanzando y sigues pensando en tus planes y en las cosas que te gustaría hacer

(audición: Sting, Send your love, 00:03:30)

(00:02:25) (se va la mujer que había entrado antes, hablando con su hija, que había entrado antes que ella)

(silencio) ahora llegas

252.M: (ríe mientras abre los ojos y se empieza a levantar)

253.C: todavía no se ha acabado

254.M: (ríe)

255.C: todavía sigue un ratito, sigue un poco más

256.M: sh

- 257.C: ahora llegas a una zona muy amplia con flores por donde pasa un río y hay algunas casas, entonces ves un jardín al fondo con algo dentro, algo que te llama la atención y entonces decides acercarte a ver qué es
- 258.M: ¿dónde está, dónde está esto que me llama la atención?
- 259.C: dentro del jardín
- (audición: Springsteen, Secret garden, 00:03:30)
- (00:01:27) (se va la hija de la mujer que se había ido antes)
- (final de la audición)
- ahora sí que está
- 260.M: mh, ah
- 261.C: ¿creías que se acababa antes? (ríe) ¿creías que se acababa antes? es que hoy te las he puesto enteras
- 262.M: ¿mh?
- 263.C: hoy te las he puesto enteras
- 264.M: ¿quién?
- 265.C: las canciones, el otro día las las cortaba un poco antes
- 266.M: mh, mh, ahora está más larga ¿no?
- 267.C: un poquito
- 268.M: ¿has puesto un poco más, has vuelto a ponerlas?
- 269.C: no, son las mismas pero las he dejado hasta el final, en lugar de
- 270.M: ah
- 271.C: el otro día las cortaba un poco antes, bajaba el volumen antes de que se acabara, así las oyes, bueno, ya las conoces, las tienes grabadas
- 272.M: ¡oh sí! ¿puedo hacer otra?
- 273.C: (ríe) (aclara la voz). pero me has de contar qué cosas has visto
(p: 00:00:05)
- 274.M: he salido de la casa, he ido, la la la más importante, la la otra cosa que llama la atención del jardín es un caja como las antiguas cajas donde ponen las joyerías, como ésta he encontrado, pero no aún no la he abierto, eso eso es lo más importante y el resto, viento, bueno, mucho viento y esto
- 275.C: ¿y tus planes?
- 276.M: no tenía planes, tenía pero un poco, marido por un lado, un marido

- 277.C: ¿nuevo?, ¿nuevo?
- 278.M: un marido, sí
- 279.C: mh, mh
- 280.M: y lo que en la imagen del todo no
- 281.C: mh, mh,
- 282.M: un marido e un trabajo e un niños, una, bueno, una familia y niño y trabajo y una vida, bueno, tranquila (ríe)
- 283.C: mh, mh (ríe). pues es la misma del otro día, es lo mismo
- 284.M: sí
- 285.C: lo he lo he detallado un poquito más
- 286.M: no, hoy está bien
- 287.C: te he dicho unas poquitas cosas más. entonces lo del final es como un cofre, se llama cofre aquí que dentro hay joyas
- 288.M: mh, mh
- 289.C: pero estaba cerrado ¿no?
- 290.M: no sé si si hay dentro joyas o no
- 291.C: mh, mh, pero
- 292.M: pero es
- 293.C: es para lo que se usa
- 294.M: sí, bueno, es que imaginación es y cada vez mi mano subía sola no sé mi ma mi pie subía sola estaba haciéndome así y
- 295.C: (ríe). pues yo estaba un poco enfadada porque han entrado
- 296.M: sí ya alguien ha entrado la Berta
- 297.C: sí, Berta y dejaba la puerta abierta, luego estaba aquí en la mesa y
- 298.M: eso molesta
- 299.C: yo no quería que estuviera
- 300.M: sí, pero
- 301.C: porque no no tú no la ves pero la oyes
- 302.M: la oía, sabía que alguien hay
- 303.C: mh, mh, entonces no es, no es lo mismo, no, no me puedo quejar
- 304.M: está bien

- 305.C: sí, está bien, bueno yo en en tu selección no he puesto todas la cosas, las las del agua y el viento, todo eso no lo he puesto en tu grabación, en tu CD
- 306.M: no
- 307.C: no hace falta ¿no?
- 308.M: pero la ¿la misma canción es?
- 309.C: sí
- 310.M: ¿esto tengo yo?
- 311.C: las canciones largas sí, las canciones largas sí pero el agua y todo eso no
- 312.M: no
- 313.C: no sé si lo querías
- 314.M: a mí sí que me que me gustaba para porque da más imaginación
- 315.C: ¿quieres que te grabe la imaginación entera? ¿sí? ¿me vuelvo a llevar el CD y te lo traigo el miércoles? (ríe)
- 316.M: ¡tú te buscas mucha faena! (ríe)
- 317.C: no, busco que te quedes satisfecha
- 318.M: ¿fecha?
- 319.C: satisfecha
- 320.M: sí, sí
- 321.C: claro entonces si queda si quedan cosas que que
(entra Yolanda que le pregunta alguna cosa)
querías y no te las quedas y y yo te las puedo dar
- 322.M: sí, es que no no me voy a encontrarla en ningún sitio, las canciones sí, quiero algo más diferente de la música
- 323.C: mh
- 324.M: y de todo
- 325.C: bueno, pues me llevo el CD te lo grabo otra vez y si quieres te grabo el orden este
- 326.M: mh, mh
- 327.C: para que lo tengas ¿sí?
- 328.M: no te entiendo ¿la la misma canción tú vas a borrarla y poner la otra?
- 329.C: con el agua, este mismo orden de canciones

- 330.M: mh mh a tú ¿tú puedes cambiar?
- 331.C: sí, lo intentaré (cierran la puerta con ruido)
- 332.M: no no hace falta
- 333.C: ¿no quieres el agua? o pongo el agua
- 334.M: sí, con el mismo orden, no hace falta de
- 335.C: sí
- 336.M: cambiar
- 337.C: con el mismo orden, vale pues me llevo y la la primera que te hice
¿también la quieres? que había músicas de arpa y
- 338.M: ¿pájaros?
- 339.C: mmh, era un arpa, este instrumento con cuerdas, muy tranquilo
- 340.M: no
- 341.C: ¿no lo quieres?
- 342.M: no hace falta
- 343.C: pues entonces te te grabo esto
- 344.M: vale
- 345.C: ¿sí?
- 346.M: cuando sales te lo traigo
- 347.C: ¿cómo?
- 348.M: cuando sales te lo traigo
- 349.C: vale
- 350.M: mmmh (ríe)
- 351.C: (riu) y así te la pones las veces que quieras
- 352.M: bueno hoy no me voy a llevar, no hace falta
(se levantan y se dirigen a la mesa, 00:00:17)
- 353.C: bueno, ya sabes que siempre te pregunto si tienes algún dibujo, pero
ha de ser que que quieras (p: 00:00:14) y así te lo pondré en el
cuaderno.
- 354.M: (ríe). (coge los rotuladores)
- 355.C: (p: 00:00:13) sabes que tienen dos puntas ¿no?
- 356.M: mh
- 357.C: una es más gorda que la otra

- 358.M: sí, sí (dibuja, 00:00:57) me he equivocado ¿me das otra? (sigue dibujando, 00:06:26)
- 359.C: mh, mh
- 360.M: he puesto las escaleras de fuera de la casa (p: 00:00:31)
(entra la mujer de antes a buscar a su hija, discuten un poco)
(tararea lo mismo que al principio de la sesión, 00:00:21)
(siguen discutiendo la madre y su hija)
(tararea, 00:00:46)
(p: 00:00:11) mejor que tú no seguro que no sé dibujar (ríe)
- 361.C: (p: 00:00:05) diferente (ríe)
- 362.M: (ríe) pero bueno, uno menos mal que antes porque antes no tenía ningún sabor, ningún gusto (tararea)
- 363.C: ¿te has ido perfeccionando con los días?
- 364.M: mh (sigue dibujando, 00:00:17) (tararea, 00:00:24). (p: 00:00:54) tss.
(suspira) (p: 00:01:25) (tararea). (acaba de dibujar)
- 365.C: (ríe) ¿quieres ponerle una palabra, como siempre? bueno, no hace falta que la escribas
- 366.M: no, no tengo
- 367.C: no lo resumirías en en nada en ¿no? esto que me has dicho de los planes ¿no? esas
- 368.M: planes, es que
- 369.C: esas cosas
- 370.M: no he puesto es que del de la familia y del trabajo todo no tengo no puedo po escribirlo
- 371.C: bueno pero
- 372.M: no puedo
- 373.C: sería en lo que vas pensando
- 374.M: ¿como un dibujo?
- 375.C: (aclara la voz) no, para resumir lo que ha lo que has visto o lo más importante. me acuerdo que la primera era 'esperanza' y la segunda te sentías perdida
- 376.M: mh, mh
- 377.C: y en ésta, pues no sé si si hay algo que que podrías destacar

- (p: 00:00:06)
- 378.M: (abren la puerta de golpe) es que ahora no pienso, sale lo que sale ahora
- 379.C: mh, mh
- 380.M: ya está pues mis papeles ni ni nada de esto es como estoy en un, no sé qué pasa conmigo (ríe) hoy estos dos días pero, (cierran la puerta)
(p: 00:00:05) al menos aparte de esperanza e e paciencia y todo, pero espera, esperar, podría decir esperar
- 381.C: no hace falta que lo pongas si no quieres
- 382.M: es muy bonito así ¿no? (ríe)
- 383.C: sí (ríen)
- 384.M: eso no tengo que decirlo yo pero bueno
- 385.C: es bonito
- 386.M: yo creo que he mejorado
- 387.C: es muy bonito y esto ¿qué es?
- 388.M: piedras
- 389.C: ah ah
- 390.M: para pasar
- 391.C: mh, mh
- 392.M: pero no he pasado por ahí, he pasado por aquí, ts no quería ponerlo ni aquí ni allí ni aquí, porque no sé de qué lado he he pasado, pero cuando me has dicho río
- 393.C: mh
- 394.M: eso es el río las hierbas e e
- 395.C: has dado un salto
- 396.M: claro tiene que estar aquí piedras para ir, pero me has dicho jardín y ya está he he he ido al jardín directamente
- 397.C: mh, mh
- 398.M: y volando
- 399.C: sí
- 400.M: no sé no sé cómo ts he vuelto ¿cómo se dice? uff
- 401.C: sí
- 402.M: voler

- 403.C: pero el jardín podía estar aquí
- 404.M: mh
- 405.C: o aquí, pero tú has querido que estuviera
- 406.M: mh, mh
- 407.C: al otro lado, eso también es importante
- 408.M: (tararea, 00:00:05)
- 409.C: ¿quieres que escribamos una poesía?
- 410.M: mh, mh
- 411.C: de despedida
- 412.M: mh, mh (p: 00:00:05)
- 413.C: no sé cómo, pero bueno, algo saldrá (p: 00:00:14)
- 414.M: (ríe)
- 415.C: (ríe)
- 416.M: venga, de qué, con qué empezamos
- 417.C: todo lo que quieras poner como último día, lo que tú quieras
- 418.M: ¡yo no me esperes! (ríe)
- 419.C: (ríe), yo también tengo mucha paciencia (p: 00:00:44). ¿no? bueno lo hacemos como la otra vez, cogemos palabras de este tiempo, vamos a hablar de la musicoterapia
- 420.M: mh, mh
- 421.C: porque es lo que se acaba, de marzo a ahora, pues cosas que quieras destacar, dos o tres y luego ya las embelleceremos (p: 00:00:05)
- 422.M: (suspira)
- 423.C: (ríe)
- 424.M: es difícil
- 425.C: ¿sí? bueno (p: 00:00:08)
- 426.M: no me mires pero no tengo ninguna idea (ríe)
- 427.C: bueno, pues cómo te lo has pasado en las sesiones, empecemos por ahí, puede ser cualquier
- 428.M: bien
- 429.C: pues bien ¿ves? (escribe)
- 430.M: diver, más divertida, muy divertida, (p: 00:00:11) diferentes cosas
- 431.C: variedad

- 432.M: variadas, sí
- 433.C: (escribe, 00:00:16) ¿y antes de empezar qué pensabas que sería?
- 434.M: enseñar música, hacer música
- 435.C: aprender
- 436.M: mh, mh
- 437.C: bueno, hacer música, pensabas que era eso ¿no?
- 438.M: mh, mh
- 439.C: y ¿es lo que ha sido?
- 440.M: mmmh
- 441.C: ¿es lo que esperabas?
- 442.M: en la guit, bueno, hice la guitarra
- 443.C: mh, mh
- 444.M: sssí, no, qué voy a decir, en algunas
- 445.C: mh, mh
- 446.M: que escribimos, porque, bueno pensaba que es para para enseñar, para aprender música
- 447.C: mh, mh
- 448.M: pero sí que he aprendido cómo puedo tocar, qué es la mi, qué es la
- 449.C: sí
- 450.M: ts, los acordes, pero en en todos las sesiones no
- 451.C: no
- 452.M: y tú misma (ríe) escribe
- 453.C: (ríe)
- 454.M: (ríe) lo que puedes
- 455.C: (ríe) hacer música y otras cosas (p: 00:00:06) y ahora que se acaba ¿qué sientes?
- 456.M: uuuuuuh (como si llorara) (ríe), (p: 00:00:06) bien
- 457.C: (escribe, 00:00:17) ¿sí? ¿bien? (p: 00:00:05)
- 458.M: mh, mh
- 459.C: y algo que te haya quedado más que otras cosas, bueno, ya sé que la guitarra, pero una sensación
- 460.M: que me sirve
- 461.C: sí, al una sensación que te

- 462.M: eill
- 463.C: que te haya quedado
- 464.M: la relajación
- 465.C: (escribe)
- 466.M: hasta que, a pesar ts en principio, cuando hacía la relajación me molestaba mucho cuando entra alguien pero ahora sí sí que entro pero bueno me molesta pero menos mal, no he no he abierto mis ojos para ver quién es o qué qué está mira está riendo o está
- 467.C: mh, mh
- 468.M: ahora algo más concentro más e la segunda las las palabras de los canta canciones, así aprendo algunas palabras que no lo decimos
- 469.C: mh
- 470.M: no lo muy raro cuando lo oigo además son muy importantes
(p: 00:00:07) e la radio
- 471.C: (ríe)
- 472.M: (ríe)
- 473.C: el poderla tener ¿no?
- 474.M: (ríe)
- 475.C: (p: 00:00:05) bueno, vamos a ver si podemos hacer algo aquí. podemos empezar con lo que pensabas que era antes de empezar, antes de empezar pe pensabas que era aprender ¿no?
- 476.M: mh, mh
- 477.C: pues ¿cómo podemos poner esto? (p: 00:00:05)
- 478.M: ‘dicen que teníamos musicoteràpia, que haremos o que haremos
(p: 00:00:05) pensaba que es un que es un
- 479.C: que sería
- 480.M: que sería
- 481.C: hacer música’
- 482.M: sí
- 483.C: entonces esto es lo que ha sido
- 484.M: sí e ‘hacer música pero, pero (p: 00:00:06) música y nada más, hacer música y nada más’ (p: 00:00:06) mmmh (p: 00:00:06) su a un instrumento que acaba con k, por ejemplo ‘piano, tambor e

- 485.C: armónica, sí, ¿seguimos así, ‘piano tambor’?
- 486.M: sí
- 487.C: ah (ríe)
- 488.M: (p: 00:00:07) y a otra que acaba con as
- 489.C: maracas
- 490.M: ¿qué es maracas?
- 491.C: esto que hace ruido tststs tststs
- 492.M: sí
- 493.C: ¿aquí, también?
- 494.M: dos otras más, piano tambor e armónica bandera e e
- 495.C: pa pandero
- 496.M: pandero e eso que has dicho
- 497.C: maracas ¿la pongo aquí ya?
- 498.M: maracas, sí
- 499.C: pandero
- 500.M: ‘pero fue totalmente con’, no no es totalmente contrario, ‘pero fue algo muy divertida (p: 00:00:08) en esta casa de acogida’ (ríe)
- 501.C: ¡uah! (ríe) (sigue escribiendo)
(entra G., una de las hijas de Berta)
- 502.M: (p: 00:00:16) movida ¿hay algo que sea que es correcta movida?
- 503.C: mh
- 504.M: que mue, que mueve mucho
- 505.C: sí
- 506.M: es variedad de movida ¿no? ¿no es correc no?
- 507.C: ‘en esta casa de ac, pero algo muy diver’, (p: 00:00:06) a ver es que aquí faltaría un verbo, pero ha sido
- 508.M: ah, mejor que fue
- 509.C: o o fue
- 510.M: no, no, no sé yo digo pero
- 511.C: sí
- 512.M: tú me tienes que corregir
- 513.C: sí
- 514.M: las faltas de ortografía

- 515.C: 'pero ha sido', puede ser, puede ser ha sido
- 516.M: mh, mh
- 517.C: porque fue parece que haga mucho tiempo, 'pero ha sido algo muy divertido en esta casa de acogida' mmmh, no sé qué
- 518.M: 'bien, bien, bien' (ríe) (p: 00:00:05)
- 519.C: ¿tres veces bien? (escribe)
- 520.M: sss, y luego si no nos gusta lo quitamos
- 521.C: o podemos poner 'bien dos puntos, variedad y otras cosas' (ríe)
- 522.M: bueno, mh, mh
- 523.C: ¿sí? (escribe, 00:00:13)
- 524.M: relajación, otras cosas tenemos que explicar, relajación, tocar guitarra y bailar y bailes
- 525.C: mh (escribe, 00:00:12)
- 526.M: sí, qué ¿qué has escrito?
- 527.C: sí, 'relajación, tocar la guitarra y bailar'
- 528.M: (suspira) (p: 00:00:06) ¿qué más?
- 529.C: 'palabras de canciones y escuchar la radio'
- 530.M,C: (ríen)
- 531.C: 'en mi habitación'
- 532.M: sí, (p: 00:00:06) con más libertad, ts, porque es mía no voy pedir a a alguien que me deje que me deje a mí ¡eso lo digo, no lo escribes! (ríe)
- 533.C: no, 'palabras de canciones y oír la radio en mi habitación'
- 534.M: mh
- 535.C: es larga
- 536.M: ¿ves?
- 537.C: 'dicen que haremos musi, decían que haríamos' ¿te parece bien que cambie el tiempo? porque dicen es como si lo dicen ahora y esto hace tiempo
- 538.M: mh, mh
- 539.C: 'que haríamos musicoterapia, pensaba que sería hacer música y nada más, piano, tambor y armónica, pandero y maracas, pero ha sido
- 540.M: muy di muy'

- 541.C: ¿y si decimos? ‘pero ha sido a’
- 542.M: ¿qué es esto? ¿ha sido qué?
- 543.C: ‘muy divertido’ po pones
- 544.M: está bien ¿no?
- 545.C: ¿sí?
- 546.M: ‘ha sido muy divertido’
- 547.C: vale pero ha sido, ‘pero ha sido muy divertido en esta casa de acogida’
- 548.M: ¿no es
- 549.C: ¿no?
- 550.M: ‘ha sido muy divertida’?
- 551.C: sí, pero es que entonces ‘divertida’
- 552.M: ¿qué es ‘divertido’? a ver primero ¿qué es el ‘divertido’?
- 553.C: esto
- 554.M: ah la musico
- 555.C: vale la musicoterapia, vale
- 556.M: la
- 557.C: tienes razón, ¡muy bien! (ríe) ‘pero ha sido muy divertida en esta casa de acogida’
- 558.M: bien
- 559.C: ‘bien, variedad y otras cosas, relajación, tocar la guitarra y bailar, palabras de canciones’
- 560.M: ¿decimos, no puedes decir bailas?
- 561.C: ¿y bailes?
- 562.M: y bailes, claro porque tiene muchas cosas y bailes
- 563.C: bailes, sin a, es con e
- 564.M: no sé cómo se escribe ¿bailes o bailas? ¿bailes?
- 565.C: baila, bailes, porque bailas es
- 566.M: eh sí bueno, ese que es más fuerte (cierran fuerte la puerta)
- 567.C: vale ‘y bailes
- 568.M: y bailes
- 569.C: palabras de canciones y oír la radio en mi habitación, ¡después de la sesión!’

- 570.M: sí (ríe) ¿ves? ¡cuando quie cuando quieres escribimos un poema ven aquí y lo haremos yo y tú en dos minutos!
- 571.C: es que hay que hacer un guión primero, para saber de qué porque así de golpe, bueno, pues yo lo la escribiré y te la pondré en el cuaderno ¿sí?
- 572.M: lo traerás un día (bosteza)
- 573.C: quiero traer
- 574.M: bueno, cuando puedas
- 575.C: sí, el miércoles quiero traer otra vez esto, otra vez el CD y todas las cosas y la la canción escrita con notas
- 576.M: mh mh
- 577.C: que esto lo estoy intentando hacer, la tengo que que sacar, ya he hecho la tapa del del cuaderno, ya la verás, te iba a preguntar tu color favorito, pero ya lo he hecho
- 578.M: ¿el qué?
- 579.C: ¿no tienes? ¿tienes color favorito?
- 580.M: no ¿qué color has hecho?
- 581.C: he puesto este azul
- 582.M: ah ah
- 583.C: para tu nombre y aquí he puesto musicoterapia
- 584.M: mh, mh
- 585.C: con este color
- 586.M: mh, mh
- 587.C: y en medio el el dibujo, primero
- 588.M: y la y la hoja ¿de qué con qué color?
- 589.C: blanco
- 590.M: blanco
- 591.C: mh, sí podía haber quedado bien de otro color pero ya está hecho
- 592.M: (sigue tarareando)
- 593.C: traigo estas cosas
- 594.M: ¿esto qué es?
- 595.C: esto es lo que hicimos la primera vez, antes de empezar (ríe)
- 596.M: (tararea, 00:00:05)

597.C: ¿empezamos? ¿quieres que empecemos por éste?

598.M: ¿lo llenamos?

599.C: sí, esto ya lo voy a apagar

600.M: creo que hace falta ahora ¿no? porque

CAS B

D: Dora, paciente; **C:** Clara, terapeuta; **A:** Ana, mujer acogida en la casa; **M:** María, hija de Dora

1ª Sesión (7-2-2007, miércoles) (duración: 01:01:05)

- 1.C: bueno, yo creo que ya está. vale, esto ya, esto va por su cuenta
- 2.D: (ríe)
- 3.C: lo voy a poner aquí. esto es verano ya, ¿eh? puro. (p: 00:00:30). mira. (p: 00:00:05). éste es el primero que hiciste, que era de la autoestima. en el momento de hacerlo no creo que te lo explicara que era de autoestima
- 4.D: sí, sí
- 5.C: ¿sí?, vale, pero bueno, más o menos se deduce, por las preguntas. entonces la gracia de este cuestionario es que mide diferentes tipos de autoestima, no sólo de una, son diferentes. entonces, bueno, la que ha salido más alta es la autoestima física, que era el tipo de preguntas de si estás de acuerdo con tu aspecto físico
- 6.D: mh, mh
- 7.C: si te gustan las cosas de deporte, sobre todo pues eso, tenían que ver con 'me cuido físicamente', 'me considero elegante', cosas de ese estilo. éste te ha salido alto. luego vamos bajando, la autoestima familiar está ahí a la mitad un poquito más (en el gráfico), que es todo lo que tú consideras que te apoya tu familia, tus padres sobre todo. había preguntas por ahí mezcladas, 'soy muy criticado en casa', pues tú seguramente dijiste que no. 'me siento feliz en casa', quizás también aquí, pero bueno, era más bien la cosa el apoyo que tú sientes en relación a tu familia, sobre todo. éste es un poquito más bajo pero, bueno, está ahí. el siguiente que ya es bajo es la autoestima emocional, todo lo que tiene que ver con tus sentimientos. 'me siento' 'muchas cosas me ponen nervioso', 'tengo miedo de algunas cosas', 'me asusto con facilidad', tiene que ver con las emociones. éste está bajo. un poco más bajo todavía la autoestima social, 'hago fácilmente amigos', 'soy una persona amigable', 'es difícil para mí hacer amigos', ese tipo de

cosas. esto es lo que tú consideras. igual otra persona desde fuera no piensa lo mismo que tú, pero para eso es un cuestionario que rellenas

8.D: mh, mh

9.C: con tu manera de hacerlo. y el que todavía es un poquito más bajo es el académico laboral. tiene que ver con lo que tú haces. tu profesión, tus labores, aunque sea a lo que te dediques, hay gente que trabaja en casa. eso ya es un trabajo. éste te ha salido todavía un poco más bajo

10.D: mh

11.C: yo te digo lo que ha salido, a lo mejor no estás de acuerdo, porque yo también me puedo haber equivocado, pero bueno, no es demasiado complicado de hacer. entonces, a mí me gusta hacer este esquema para que se vea un poco mejor. bueno. éste es éste (mirando el esquema). luego, aquél que era, bueno, a Sonia le resultó un poco más complicado porque las preguntas eran, a veces te lo preguntaban al revés y tal

12.D: ya (alto)

13.C: vale. a mí me hubiera costado hacerlo, porque según cómo te pilla. éste medía las habilidades sociales, que es lo que yo os decía la asertividad, que es defender tus derechos

14.D: sí

15.C: hacer peticiones, decir que algo no te gusta y todo eso. y éste también me gusta porque, ¿ves? hay diferentes clases. hola (a alguien que entra). diferentes tipos. entonces, el que te ha salido más alto, y aún así está por debajo de la mitad, es el de 'iniciar interacciones positivas con el otro sexo', es establecer relaciones, relacionarte con el otro sexo. éste te ha salido el más alto, no quiere decir nada, eso está ahí, pues

16.D: ya (tono más bajo)

17.C: ya está. tampoco te ha salido noventa y cinco, o sea, dentro de todo lo demás es lo que más alto. el siguiente, dentro de lo bajo sería una dimensión que se llama 'autoexpresión en situaciones sociales', dar tu opinión en, por ejemplo en una reunión, 'a veces evito hacer preguntas por miedo a parecer estúpido', de este estilo. 'me cuesta telefonar a

tiendas', bueno, 'autoexpresión en situaciones sociales'. dos que han puntuado igual, también bajo es 'defender tus derechos como consumidor', cuando te dan el cambio mal, por ejemplo, decir, pues me habéis dado el cambio mal y 'expresar enfado o disconformidad', cuando no estás de acuerdo con algo. estos dos te han salido igual, bajito. pero bueno, al mismo nivel. y hay dos que también han salido iguales, los más bajos que son 'decir no' y 'hacer peticiones'. todo esto son tipos de asertividad, que yo digo, que es defender lo que tú quieres, tu punto de vista. cuando algo no te gusta pues, decirlo

18.D: ya

19.C: ¿verdad?

20.D: sí

21.C: (tose). esto está así. los cuestionarios no son infalibles, a veces no están maravillosamente hechos, otras veces, uno al contestar, pues ese día te pilla de una manera o de otra. yo misma igual me haría un lío porque querría decir una cosa y digo la otra, pero bueno

22.D: sí, a veces

23.C: más o menos, si tú ves que más o menos estás de acuerdo. y éste es el que medía el estado de ánimo, la depresión en concreto. y salen cosas, salen cosas. aquí se mide al revés, lo que es alto es que es depresión y lo que es bajo es que no hay. y aquí es al revés, lo que es alto es que

24.D: está bien

25.C: puntúa alto en la autoestima o en la asertividad. aquí es al revés. entonces lo que más alto tienes en depresión es lo que medía el, la energía que tú me preguntaste qué era anergia. esto es lo que puntúa más bajo en este caso ¿no?, lo de si te sientes cansada, em, lo de si te cuesta trabajo pensar. ésto sería una de las facetas de la depresión. no mide sólo una cosa sino varias. luego la siguiente no tan alta es la 'discomunicación', pues la manera de relacionarte con las compañeras, quizás. luego sigue la 'ritmopatía', que eran preguntas del tipo si te despiertas muy pronto y te cuesta volverte a dormir, si se te hacen los días muy largos, esas cosas. y luego, o sea, ahora estoy yendo del más bajo, el que ha puntuado más, bajo, que es el de aquí

arriba, al que está no tan bajo que es el 'humor depresivo' éste es el que está casi no. que sería pues bueno, tu manera de ver las cosas. sí estas preguntas ¿no?, 'te sientes enfermo', 'te sientes inferior', esto lo puntuaste que no. ¿vale?. entonces ésta es la puntuación final y aparece aquí, ésta es la puntuación final y aparece aquí. y aquí, bueno, aquí no la he puesto. pero bueno, esto es lo que ha salido ¿lo ves que se ajusta?

26.D: sí

27.C: podría ser que yo me haya equivocado también ¿eh?. pero a Sonia también se lo quise enseñar para que viera qué había salido y dijo, vale, sí, estoy de acuerdo, porque yo tampoco os conozco

28.D: ya (ríe)

29.C: prácticamente. entonces, bueno. yo esto lo tengo aquí, lo guardo y luego, a lo largo de las sesiones te volveré a pasar uno

30.D: vale

31.C: que es éste. a la mitad. y al final volveré a pasar los tres. pero bueno, esto es una de las cosas que yo miro, sobre todo lo que me interesa es lo que vaya escuchando, o sea, esto no es cien por cien para mí. me gusta más, pues lo que oigo en la grabación y lo que hablamos aquí

32.D: ya (ríe)

33.C: y esas cosas, porque si no, es un poquito. hay gente que sólo usa cuestionarios, y habla, quizás aquí en la casa es lo que hacéis, pero yo esto lo hago a parte, no me pongo de acuerdo con los psicólogos ni nada. esto lo hago yo por mi cuenta. bueno, pues ya está. o sea, yo lo de los cuestionarios lo dejo ya, ya no te voy a hablar más de eso ¿eh?. ahora yo voy a lo mío. (p: 00:00:05). tengo unas cosas (empieza a sacar instrumentos de una bolsa), pero, a ver, esto es lo que yo traje el otro día. hola (a otra mujer)

34.A: no sabía que estabais aquí

35.C: nada. y esto es lo que traigo. otro día traeré algo más, unos bongos que tengo, pero yo creo que para empezar es suficiente. entonces

36.D: (toca las maracas, 00:00:07)

37.C: sí

- 38.D: ¿y esto? (coge el tone block)
- 39.C: puedes tocarlos como quieras ¿eh?, pero en realidad
- 40.D: son
- 41.C: en realidad se toca con esto, golpeando y verás que cambia un poco según dónde lo golpeas verás que cambia
- 42.D: ¿en las puntas o (00:00:05)?
- 43.C: es (toca)
- 44.D: ah, ay (ríe)
- 45.C: ¿ves que hay un poco de diferencia? (toca, 00:00:03)
- 46.D: (prueba, 00:00:04)
- 47.A: está la niña llorando
(Dora sale de la sala)
- 48.D:
(vuelve)
es que ha estado mala estos días y por eso no está en la guardería
- 49.C: bueno. le va a encantar esto. hola (a la niña)
- 50.D: (p: 00:00:09). eh (coge a la niña en brazos), vale
- 51.C: consiste, es una especie de juego
(la niña llora un poco)
en que escojas un instrumento, el que tú crees que más te representa, con imaginación ¿eh?, por el sonido, por la forma
- 52.D: pero ¿esto?
- 53.C: porque te haga gracia
- 54.D: esto es para, para
- 55.C: pero puedes tocarlos como tú quieras. yo lo único que te pido ahora es que escojas alguno porque tú veas que te representa de alguna manera
- 56.D: (ríe)
- 57.C: sí, con mucha imaginación. yo también cogeré uno.
- 58.D: esto. (coge las maracas, 00:00:05)
- 59.C: vale. ¿me cuentas por qué los has escogido?
- 60.D: no sé, porque el sonido me gusta más (toca, 00:00:09)
- 61.C: mh

- 62.D: y, y no sé, supongo que yo busco más ¿sabes?, mhhh una música que pueda bailar porque hay tipos de música que son solamente para escuchar
- 63.C: mh
- 64.D: entonces no sé, supongo que los sonidos son más
- 65.C: ¿más rítmico a lo mejor?
- 66.D: sí
- 67.C: vale
- 68.D: a lo mejor no sé, porque, es que de esto, como no sé usarlo y esto sí que lo he visto, entonces tampoco no sé cómo va (toca, 00:00:10)
- 69.C: vale
- 70.D: y qué músicas
- 71.C: mh
- 72.D: saca
- 73.C: también lo puedes experimentar, si te apetece
- 74.D: (toca, 00:00:03)
- 75.C: pero bueno, has cogido las maracas
- 76.D: sí
- 77.C: vale. y yo he cogido éste, que suelo cogerlo siempre porque me hace gracia rascarlo (toca) y además no solamente se puede rascar sino que también se puede golpear (toca, 00:00:19). me hace gracia por eso. entonces lo que te iba a proponer es que hagamos un dúo con los ritmos
- 78.D: (ríe)
- 79.C: em, por ser el primer día voy a empezar yo
- 80.D: ¡ah!
- 81.C: ¿vale?, y tú me sigues
- 82.D: a ver si si puedo (ríe) (prueba, 00:00:06)
- 83.C: esto lo había parado antes que te has ido (la grabadora). empiezo yo ¿vale?, entonces me sigues como tú consideres que
- 84.D: (ríe)
- 85.C: tampoco somos tantos (empieza a tocar, 00:00:10)
- 86.D,C: (entra con las maracas, 00:01:22) (ríe) (ríe más fuerte)

- 87.C: (tocando), no hace falta que hagas lo mismo ¿eh?
- 88.D: ah, vale ¡ah!
- 89.C: (tocando) ahora te sigo yo a ti
- 90.D: (ríe), ¡pues me tiemblan las manos ahora!
- 91.A: Dora, diles que me he ido, que no hay nadie por aquí, ¿vale?, hasta luego
- 92.D: vale (paran de tocar)
- 93.C: ¿sí? ¿está bien? ¿podemos seguir?
- 94.D: (ríe)
- 95.C: ¿podemos seguir?
- 96.D: ¡sí!
- 97.C: vale. mhh. lo de decirte que yo te seguía, en medio
- 98.D: ssssss
- 99.C: esto ha sido sin pensarlo, ¿eh?, porque he visto que se podía hacer. pero ahora sí que te quería pedir que empezaras tú, y entonces yo te sigo. otra cosa es que tú haces lo que quieres
- 100.D: ¡ahhh!
- 101.C: puedes ir variando de tempo, puedes hacerlo más rápido, más lento, más fuerte, más flojo, como tú quieras, y yo me intentaré adaptar
- 102.D: vale
- 103.C: puedes coger otro, si quieres
- 104.D: no es que, por eso te digo, con otro, no, no sé, me veo yo más
- 105.C: vale
- 106.D: esto sí que no sé tocarlo, lo he escuchao, pero no sé tocarlo
- 107.C: bueno, pero estamos experimentando, no vamos a grabar para un disco
- 108.D: mira ves ahora me ha entrao en la cabeza la canción y entonces me da por (canta, 00:00:03)
- 109.C,D: (tocan, 00:00:42)
- 110.D: (canta y toca) (ríe). ¡me pierdo!
- 111.C: ¡muy bien!
- 112.D: ¡no sé lo que ha salido pero! (ríe)
- 113.C: (ríen juntas), ¡pero íbamos como si fuéramos la misma persona!
- 114.D: (ríe)

- 115.C: una cosa muy, muy curiosa. ¿quieres probar otro?
- 116.D: esto, aunque nunca lo he usao. supongo que se va así ¿no? (los crótalos)
- 117.C: sí. es que puedes tocarlos como quieras
- 118.D: pero no sé si, si lo voy a poder hacer
- 119.C: tú prueba, yo te diré
- 120.D: vale
- 121.C: más alternativas
- 122.D: ¿éste y éste? (se refiere a los dedos)
- 123.C: pueden ser esos dos, pero si quieres pueden ser dos dedos separados, te costará menos
- 124.D: (prueba, 00:00:10), es que cuesta
- 125.C: sí. ¿te enseñó otra manera que yo no sabía y me dijeron, es que esto también se puede tocar así (toca los dos bordes entre sí, 00:00:15). ¿te das cuenta cómo cambia?, porque uno tiende a hacerlo así, como los platillos de las orquestas, ¿no?, pero
- 126.D: como los, como los
- 127.C: ¿campanitas?
- 128.D: ¿sabes? de eso que se cuelga de las puerta y cuando abres empieza uhh, con el viento
- 129.C: sí, fíjate, qué cosas. tócalo como quieras
- 130.D: me parece a mí, cuando haces con los dedos es diferente de si se hace así también (golpea, 00:00:07)
- 131.C: claro
- 132.D: vale
- 133.C: ¿y por qué lo has cogido?
- 134.D: porque no sé, también muchas veces he visto y, y, y también quería probarlo, a ver lo que. porque lo he visto al, al ¿flamenco? ¿el flamenco? (toca, 00:00:03)
- 135.C: ah bueno
- 136.D: ¿cuál es el ritmo de?
- 137.C: ¡son castañuelas!
- 138.D: que lo hace

- 139.C: sí
- 140.D: bueno más lo vi en la película
- 141.C: ¿no serán las castañuelas?
- 142.D: sí
- 143.C: en Andalucía, en las sevillanas
- 144.D: sí (prueba, 00:00:06).
- 145.C: vale. no es exactamente igual, pero bueno
- 146.D: ay, esto no, toma, esto (dirigiéndose a su hija)
- 147.C: empieza tú y te sigo ¿eh?
- 148.D: (ríe) (toca, 00:00:05)
- 149.C: haremos un trío (refiriéndose a la hija)
- 150.D,C: (tocan, 00:00:41) (ríen)
- 151.C: ¿ya está?
- 152.D: no, es que no sé qué más sacar
- 153.C: (ríe) lo que quieras
- 154.D: (ríe) no sé
- 155.C: ¿ya está?
- 156.D: (ríe) sí
- 157.C: (ríe) vale, muy bien. bueno, em ¿quieres probar algo más?
- 158.D: no
- 159.C: bueno. eh, te voy a enseñar lo que he traído ahora. hoy no será excesivamente larga la sesión porque, al estar con los cuestionarios y tal, y dijimos que era una hora, pues, es una hora. bueno, yo he traído ahora unas cosas que quiero que hagas con este pañuelo, si quieres ¿eh?, yo te lo propongo. consiste en que expreses con el cuerpo, primero cómo te sientes ahora, hoy ¿vale?. entonces yo te traigo el pañuelo por si lo quieres hacer con el pañuelo, entonces piensas en él y lo mueves
- (la hija sigue tocando algún instrumento)
- pero si no quieres pañuelo no hace falta que lo uses
- 160.D: vale
- 161.C: yo te acompañaré. cogeré mi bufanda.
- (golpe de fondo, de la hija)

- 162.D: shh, deja esto aquí (dirigiéndose a la hija)
- 163.C: entonces, la música la traigo yo, puede que te guste o que no, pero bueno, de vez en cuando yo también traeré alguna cosilla. (prepara el CD, 00:00:07). te tendrás que levantar
- 164.D: así, aquí (a la niña)
- 165.C: (p: 00:00:07). hará de público
- 166.D: (ríe)
- 167.C: pensábamos que éramos solamente tú y yo. bueno, pondré un trozo (prepara el CD, 00:00:07)
- (audición: Enya, Evening falls, 00:02:26) (con movimiento de las dos)
- 168.D: ¿puedo hacer así?
- 169.C: puedes pensar en el pañuelo
- 170.D: vale (la niña ríe y hace sonidos con la boca) (ríe)
- 171.C: es que es muy lenta. pongo sólo un poco. te iba a poner otra (final de la audición y el movimiento)
- 172.D: vale
- 173.C: es del mismo estilo, un poco diferente, para que intentes expresar, igual que ahora te pedí que expresaras cómo te sientes ahora, con ésta te pido que intentes expresar cómo te gustaría sentirte en un futuro
- 174.D: vale
- 175.C: (prepara el CD: 00:00:15)
- (audición: Enya, I want tomorrow, 00:02:27)
- (la niña ríe, y hace sonidos con la boca) (con movimiento de las dos)
- (final de la audición y el movimiento)
- 176.D: espera que traigo, shhh María
- 177.C: ya está esto
- 178.D: ¿el qué?
- 179.C: esto que hemos hecho. ahora seguimos
- 180.D: ¡ah, vale!
- 181.C,D: sí.
- 182.C: (p: 00:00:17). bueno, a lo mejor quieres decirme algo de qué te ha parecido

- 183.D: bien, sí, la música está bien, pero esa este tipo de música lo escucho más en otro
- 184.C: mh
- 185.D: otros tiempos, a lo mejor más cuando estoy en la habitación, cuando estoy de sentimientos diferente
- 186.C: mh, bueno, es una cosa neutra que yo traigo y no tiene nada que ver con, con lo que tú me has traído
- 187.D: ¡que me gusta, sí, me gusta!
- 188.C: bien
- 189.D: lo que pasa es que por eso te digo, a mí este tipo de música lo escucho en otros tiempos
- 190.C: vale. ¿te ha gustado lo que te he pedido en cada una de las dos músicas? lo que
- 191.D: sí, sí
- 192.D,C: mh
- 193.C: y
- 194.D: bien
- 195.C: y ¿te ha gustado el tipo de música cuando ha cambiado un poquito?
- 196.D: sí
- 197.C: ¿lo has visto más adecuado?
- 198.D: también
- 199.C: vale, bueno
- 200.D: también
- 201.C: yo te pedí el otro día algo para escuchar
- 202.D: sí
- 203.C: vale, pues eso es lo que, o sea, yo a partir de ahora ya no traigo, no traigo más
- 204.D: shhh (a la niña), eh, también he traído unas películas ¿vale? que son, yo soy de B. pero las películas son de India
- 205.C: sí
- 206.D: porque me encanta las, las, las canciones, tanto las canciones como la, la, los bailes
- 207.C: sí

- 208.D: ¿sabes?
- 209.C: sí
- 210.D: y si eso traigo el DVD porque
- 211.C: ¿la música sola no la tienes sin imagen?
- 212.D: no, solamente está en imagen
- 213.C: ya
- 214.D: solamente. tengo un CD de música, lo que pasa es que como es eh con de las películas
- 215.C: sí
- 216.D: canciones de las películas no se puede
- 217.C: sí
- 218.D: he intentao meterlo pero no
- 219.C: no se oye
- 220.D: no
- 221.C: sólo música. lo que puedo hacer, bueno, algo podremos oír ahora ¿no? no todo es imagen
- 222.D: no
- 223.C: tienes CDs también
- 224.D: esto, esto es sólo de India, que me gusta
- 225.C: de películas
- 226.D: pero también tengo CDs de B., tanto de B. como de aquí
- 227.C: vale. la cosa es que pusieras una canción que tú quisieras escuchar por algún motivo, y en todo caso yo podría apuntarme algo para bajar de internet
- 228.D: vale
- 229.C: aunque igual es difícil, pero bueno. me puedo apuntar el título y el autor o la película y a lo mejor encuentro algo y lo puedo bajar. lo que me gustaría es que me explicaras por qué la vas a poner o si quieres me lo explicas después, me explicas el porqué
- 230.D: vale

(audición: Niña Pastori, Burbujas de amor, 00:03:35)

‘Tengo un corazón

¿sabes?

231.C: sí
mutilado de esperanza y de razón
Tengo un corazón
que madruga donde quiera

Ese corazón
se desnuda de impaciencia ante tu voz
Pobre corazón
que no atrapa su cordura

Quisiera ser un pez
para tocar mi nariz en tu pecera
y hacer burbujas de amor por donde quiera
pasar la noche en vela mojado en ti
Un pez
para bordar de corales tu cintura
y hacer siluetas de amor bajo la luna
Oh, saciar esta locura mojado en ti

Canta corazón
con un ancla imprescindible de ilusión
Sueña corazón
no te nubles de amargura

Que este corazón
se desnuda de impaciencia ante tu voz
Pobre corazón
que no atrapa su cordura

Quisiera ser un pez
para tocar mi nariz en tu pecera
y hacer burbujas de amor por donde quiera
pasar la noche en vela mojado en ti

Un pez
 para bordar de corales tu cintura
 y hacer siluetas de amor bajo la luna
 Oh, saciar esta locura mojado en ti

Una noche para hundirnos
 hasta el fin
 Cara a cara, beso a beso
 y vivir
 por siempre mojado en ti

Quisiera ser un pez
 para tocar mi nariz en tu pecera
 y hacer burbujas de amor por donde quiera
 pasar la noche en vela mojado en ti
 Un pez
 para bordar de corales tu cintura
 y hacer siluetas de amor bajo la luna
 Oh, saciar esta locura mojado en ti

Un pez
 para bordar de corales tu cintura
 y hacer siluetas de amor bajo la luna
 Oh, saciar esta locura mojado en ti'

(final de la audición)

sí

232.D: (p: 00:00:05). ¿por qué la he escogido? porque me gustan los sonidos
 y, y, y las palabras que pone y también esos ritmos de baile también
 me gusta

(la niña balbucea de fondo)

233.C: ¿te recuerda alguna cosa en especial? el porqué la hayas traído

234.D: no, de recordarme no

235.C: te gusta de qué habla

- 236.D: sí, yo qué sé, a lo mejor también me gustaría
- 237.C: mh
- 238.D: lo que dice la canción
- 239.C: a lo mejor también, tampoco es una cosa tan rara de conseguir, a lo mejor en algún momento también lo has sentido
- 240.D: a lo mejor ¿sabes? pero como está la situación ahora y, y, y ¿sabes? de cada persona cómo es, pues en, yo pienso que, que, que a lo mejor me gustaría que pase, digo, o yo qué sé
- 241.C: ¿conoces a la cantante?
- 242.D: mhhh
- 243.C: Niña Pastori
- 244.D: sí, no. pero de conocerla no
- 245.C: ¿no has oído más cosas?
- 246.D: no
- 247.C: esta canción no es de ella, es de Juan Luis Guerra
- 248.D: sí, me
- 249.C: un cantante
- 250.D: he escuchao, pero no
- 251.C: y éste es un disco con canciones de diferentes músicos y lo ha hecho a su manera y una es ésta. ehh, si quieres alguna canción que yo pueda conseguir, yo la busco, traigo la letra y te pido alguna cosa, como
- 252.D: cambiarla
- 253.C: sí, cambiar la letra ¿sí?, quiero decir que ésta misma, ésta misma no hay ningún problema, yo la puedo encontrar o la puedo transcribir ¿sí?. a lo mejor tienes alguna otra que te hiciera ilusión, aunque no esté aquí, para otros días
- 254.D: que no esté ahí
- 255.C: o bueno, ahora mismo si quieres pones otra, pero a lo mejor te hace ilusión alguna y yo la puedo conseguir y la traigo, y luego te las grabo, pero bueno, podemos escuchar otra
- 256.D: estoy buscando el CD, pero no (busca uno, 00:00:30). ésta también me gusta. y más me gusta las, las palabras que saca

(audición: Sergio Rivero, Un lugar llamado esperanza, 00:03:44)

‘Tras cada invierno sombrío por ley de la vida llueve en primavera, tras cada sueño vencido canta victoria la voz del amor, nunca pierdas la fe cuando vengan las dudas, piensa que con vivir ya eres parte de la aventura.

Y entre el ayer y el mañana lo que importa es el hoy,
entre quien fuiste y serás lo esencial es el que soy,
entre el infierno y el cielo hay siempre un punto intermedio,
entre el nacer y el morir un libro en blanco de sueños,
que tú con tus actos lo vas escribiendo.

Busca entre la tristeza la luz que brilla dentro de tu alma, rompe con las tinieblas que tras las nubes aún calienta el sol. Hay tanto que vivir y te lo estás perdiendo, sin miedo y con valor pon tu sonrisa a los contratiempos.

Y entre el ayer y el mañana lo que importa es el hoy,
entre quien fuiste y serás lo esencial es el que soy,
entre el infierno y el cielo hay siempre un punto intermedio,
entre el nacer y el morir un libro en blanco de sueños,
que tú con tus actos lo vas escribiendo
que tú con tus actos lo vas escribiendo

Y entre el ayer y el mañana lo que importa es el hoy,
entre quien fuiste y serás lo esencial es el que soy,
entre el infierno y el cielo hay siempre un punto intermedio,
entre el nacer y el morir un libro en blanco de sueños,
que tú con tus actos lo vas escribiendo

Detrás de cada amargura hay un lugar llamado esperanza,
tras cada noche sin luna brilla un lucero llamado ilusión,
nunca pierdas la fe cuando vengan las dudas,
piensa que con vivir ya eres parte de la aventura.

Y entre el ayer y el mañana lo que importa es el hoy,

entre quien fuiste y serás lo esencial es el que soy,
entre el infierno y el cielo hay siempre punto intermedio,
entre el nacer y el morir un libro en blanco de sueños,
que tú con tus actos lo vas escribiendo
que tú con tus actos lo vas escribiendo

Y entre el ayer y el mañana lo que importa es el hoy,
entre quien fuiste y serás lo esencial es el que soy,
entre el infierno y el cielo hay siempre punto intermedio,
entre el nacer y el morir un libro en blanco de sueños,
que tú con tus actos lo vas escribiendo
lo vas escribiendo, un libro de sueños,
tú con tus actos lo vas escribiendo'

(final de la audición)

257.C: mh

258.D: ésta más la cogí por las palabras

259.C: mh.

(entra una niña y vuelve a salir, 00:00:17).

yo no la conocía esta canción, no sé ni de quién es

260.D: de Sergio Rivero, eh

261.C: sí

262.D: hace dos años

263.C: sí

264.D: que ganó la operación triunfo

265.C: sí

266.D: y es el primer CD me parece que él ha sacao

267.C: la conoces de hace tiempo esta canción

268.D: sí. pero la primera vez que escuché este CD, mh, pasé de esta canción,
y ya después no sé, se me pasó, no sabía el número y digo va, escucho
todas y, y escuché las palabras, pero pasó mucho tiempo de que, del
día que compré el CD y después entendí también las palabras

269.C: mh

270.D: más

- 271.C: ¿y cuándo la has descubierto más o menos?
- 272.D: fff, la compré ¿cuándo?, el año pasao en febrero o así. y la escuché más, o sea, la, empezó a gustarme en septiembre, octubre o así (ríe)
- 273.C: a lo mejor sí que la habías, bueno, esto que pasas por encima y ni siquiera la escuchas ¿no?
- 274.D: sí
- 275.C: vas pasando porque igual es muy rápida y no la quieres oír
- 276.D: sí, sí
- 277.C: algo así ¿no?
- 278.D: sí, sí, muchas veces pasa
- 279.C: sí, yo también. a mí también me pasa eso, que entonces la descubres y dices, bueno, quizás es que no estabas antes
- 280.D: sí
- 281.C: para la canción ¿no?. qué más
- 282.D: ¿de canciones?
- 283.C: qué más. si me quieres decir algo más de la canción
- 284.D: ¿de la canción? mhh, fff. a veces, cuando, cuando, cuando estoy mal la escucho. y sí, a veces me da ánimo
- 285.C: ¿la otra?, ¿la otra la escuchas en algún momento?
- 286.D: ¿la otra?. la verdad es que escucho más ésta que la otra, y la otra, la escucho no sé, para decirte los momentos cómo me siento, no sé, no sé
- 287.C: mh
- 288.D: exactamente decirte
- 289.C: bueno, pero ahora estás más, te apetece más ésta
- 290.D: sí
- 291.C: vale. si tienes alguna canción que aquí no está y quisieras tener, porque, claro yo pensaba, si es música de tu país o lo que sea yo no la voy a conseguir, pero si quieres oír algo que yo puedo conseguir, yo me lo apunto
- 292.D: también te dije la primera vez que has venido la de eh, 'Niño de la luna'

- 293.C: sí. no me acuerdo. lo hablé con Sonia y me dijo que no, que no era ella y yo la bajé, lo que pasa es que he bajado una versión un poco diferente, no sé, no sé cuál querrás tú
- 294.D: he dicho que ahí no se toca (a la niña)
- 295.C: la puedo traer, ¿quieres?
- 296.D: sí, sí
- 297.C: vale. te traeré la letra
- 298.D: y qué más
- 299.C: ‘Hijo la luna’ se llama. la tengo aquí pero ya la, ya la pondré otro día
- 300.D: (p: 00:00:05). es que tampoco no escucho música, lo que escucho yo, por eso tengo los CDs. yo lo que escucho más, si veo por la tele el Sergio Rivero, eh, ahora no me viene. mira, también me gusta la Céline Dion
- 301.C: mh
- 302.D: y tuve un DC y lo he perdido. con la, las música más vieja de ella, la de antes, segundo disco o así, más o menos
- 303.C: ¿cómo? ¿sabes el título?
- 304.D: no, no, que también se sacó del Titanic
- 305.C: sí
- 306.D: más o menos esa época, sí
- 307.C: ay, hola bonita (a la niña)
- 308.D: la quién. mira también tengo muchos discos de del Michael Jackson
- 309.C: mh, los vamos poniendo
- 310.D: tengo muchos discos porque estuve bailando en C. y hay canciones que me, que me gustan. y estos dos son canciones de más o menos cuando empezó él su carrera
- 311.C: bueno
- 312.D: o sea, la tengo. la de M, la de Mariah Carey también me gusta sus CDs de antes, ehh, quién más
- 313.C: ¿te es igual la canción, el título? (apuntando)
- 314.D: sí, me es igual
- 315.C: puedo traer alguna, cualquiera

- 316.D: me gusta. mira, tengo ésta, pero ésta es más o menos el penúltimo CD, y tuve, también tuve un CD de hace mucho tiempo
- 317.C: mh
- 318.D: y lo perdí
- 319.C: pero podrías poner alguna de éstas o prefieres que sea más antigua
- 320.D: más antigua también
- 321.C: bueno, pues ya intentaré. de todas maneras la próxima que traiga, si quieres es 'Hijo de la luna'
- 322.D: sí
- 323.C: ¿ésta te parece bien?. pues la bajé, la tengo por aquí, pero es una versión que igual no es la que tú quieres
- 324.D: me parece que, porque también he visto que han empezao ahora a, a sacarlo, el 'Hijo de la luna'
- 325.C: sí
- 326.D: pero no he escuchao la versión
- 327.C: traeré un par de versiones. de todas maneras, yo ahora te explico, para el próximo día lo que haremos. ahora, todavía te pediré una cosa más ¿eh?. el próximo día lo que tengo pensado es hacer la imaginación guiada en el sofá
- 328.D: vale
- 329.C: ¿sí? ¿te parece bien?
- 330.D: sí
- 331.C: espero que no te duermas
- 332.D: no (ríe)
- 333.C: entonces será, será todo el rato eso. luego te preguntaré pues por lo que te has imaginado. y la siguiente sesión me gustaría que empezáramos a escribir una canción. o sea que hasta dos sesiones después de ésta no te volveré a traer una canción. pero bueno, yo me lo preparo
- 334.D: vale
- 335.C: ¿vale?. vale. pues, lo que habíamos quedado es en que pusieras algo para bailar ¿verdad?, de tu estilo
- 336.D: ¿de mi estilo?

- 337.C: sí. algo que tú quieras bailar. entonces una de dos, o lo bailas tú sola o lo bailamos las dos. pero vamos, igual es algo que tú tienes muy preparado y yo te puedo mirar
- 338.D: para bailar no sé, a ver. mh, más, para explicarte mejor. la música que tengo yo de mi país es más, mh, estilo de lo D. ¿vale?
- 339.C: mh
- 340.D: o sea, se baila, mh, no sé cómo decirte
- 341.C: ¿es más folclórica?
- 342.D: sí
- 343.C: mh
- 344.D: y, pero ahora, ya te digo, lo que, lo que me ha gustao, porque también desde hace mucho tiempo, en B. también se daba, son las canciones y los bailes de, de India, y sí, son unos bailes que a mí me encantan
- 345.C: y los sabes bailar. bueno, más que yo seguro, y me podrás enseñar
- 346.D: no sé. y de otra cosa
- 347.C: eh, yo lo dejo a tu gusto. por eso os pido eso, música a vuestro gusto, porque, claro, yo pongo algo, pero el resto es importante que sea
- 348.D: (ríe), ya
- 349.C: del gusto de cada una, claro
- 350.D: pues lo tengo que poner a la tele
- 351.C: ¿no puede ser alguna otra cosa?
- 352.D: mhhh
- 353.C: que pueda estar al nivel
- 354.D: al nivel
- 355.C: al nivel de que te gusta tanto como lo del DVD. lo digo por ganar tiempo
- 356.D: ya. (pone un CD, 00:00:20). ésta es extranjera. ni de mi país, ni de aquí (ríe). es más de, es la primera canción
- 357.C: vale
- 358.D: no sé si va a ser
- (audición, 00:00:30)
- no. me he equivocado
- (final de la audición)

(p: 00:00:05)

ésta no. es la primera canción

359.C: ¿sabes el número?

360.D: sí, sí, sí, pero no sé cuál decirte. (p: 00:00:05). a ver

361.C: ¿sí? ¿la ponemos?

362.D: (prueba, 00:00:10)

(audición y baile: Ashanti, Only you, 00:03:10)

es ésta. ¡me da vergüenza! (ríe)

363.C: ¡lo que haga falta!

'Oh I cant wait to get next to you

Oh I just can't leave you alone

Boy you got me doing things that I would never do

And I cant stop the way I'm feelin' if I wanted to

I'm crazy bout the way you that you could make me say your name

And if I couldn't have you I would probably go insane cause...

Only u can make me feel (only you can me make me feel)

And only u can take me there (only u can take me there)

And only u can make me feel (only you only you can make me feel)

And only u can take me there (only you can take me there)

Oh I can't wait to get next to you

Oh I just can't leave you alone

Boy you stay inside my mind ain't no denyin' that

And only you could do them things that got me comin' back

Gotta be the realest thing that I have ever felt

And I'll do what I gotta do to keep you to myself cause..

Only u can make me feel (only you can me make me feel)

And only u can take me there (only u can take me there)

And only u can make me feel (only you can make me feel)

And only u can take me there (only you can take me there)

Crazy

Bout the way you (make me) feel

I just gotta have u

Here and I

Wanna let u

Know

I wont ever let u

Go

Only u can make me feel (only u can me make me feel)

And only u can take me there (only u can take me there)

And only u can make me feel (u can make me feel)

And only u can take me there (only you can take me there)

Oh I can't wait to get next to you

Oh I just can't leave you alone...'

(final de la audició y baile)

¿sí? ¿quieres alguna otra? ¿quieres bailar otra?

te hubiera apetecido una de estilo indio

364.D: sí

365.C: no tienes nada en CD

366.D: no

367.C: todo es en DVD. pues hacemos una cosa, para el próximo, o sea la próxima vez

368.D: si eso, la próxima vez te traigo el DVD portátil

369.C: mh

370.D: que es más pequeñito y

371.C: vale

372.D: no sé

373.C: vale. o lo preparamos antes, para que esté ya

374.D: vale

375.C: ya hecho. y si tú quieres, yo no sé lo que bailabas o dejabas de bailar, en tu, cuando bailabas ¿no?, pero puedes preparar algo, si quieres

- 376.D: vale
- 377.C: para que yo lo vea, y me lo enseñas
- 378.D: vale
- 379.C: ¿vale?. si hay algún paso o alguna coreografía
- 380.D: que voy a hacer una coreografía
- 381.C: que yo pueda aprender ¿mh?
- 382.D: vale
- 383.C: la veo y me la enseñas, eh con el tipo de música que tú escojas, que no sé cuál es
- 384.D: vale. te voy a hacer de India, mejor
- 385.C: ¿sí?
- 386.D: sí
- 387.C: vale, como tú quieras. bueno, pues yo creo que de momento, para ser el primer día
- 388.D: vale
- 389.C: ¿te parece bien?
- 390.D: sí, sí
- 391.C: bueno, yo ya me he apuntado estos autores. mira te voy a poner la de 'Hijo de la luna' que bajé
- 392.D: que no, shh (a la niña)
- 393.C: bueno, antes de ponértela. ¿me querías comentar algo de esta canción que has puesto para bailar? el porqué la has escogido
- 394.D: la verdad es que no, ésta la he escogido solamente por, por, por el ritmo que tiene. por otra cosa no, ¿sabes?, para decir, yo qué se, me recuerda o porque el inglés también lo entiendo. no, simplemente me gusta el ritmo
- 395.C: vale
- 396.D: que tiene
- 397.C: es suficiente. te pongo un momentito
- 398.D: eh, eh, María, María (a la niña)
- 399.C: (p: 00:00:09). a ver si ésta te serviría
(audición: Ana Torroja, Hijo de la luna, 00:00:20)
'Tonto el que no entienda

- 400.D: es como mejicano
- 401.C: sí, es otra versión.
cuenta una leyenda
que una hembra gitana'
te buscaré la otra. yo cuando la oí también me pareció que no era. (p: 00:00:06). vale,
pues ya está. ¿quieres hacer algún comentario final?
- 402.D: que me he sentido bien.
- 403.C: bueno, me alegro
- 404.D: de, de, con las piezas de cantar y, cuando hicimos el dúo
- 405.C: sí, sí
- 406.D: y. y bien
- 407.C: ¿lo de moverte te gusta también? ¿lo de los pañuelos?
- 408.D: sí, la, sí
- 409.C: a mí me gusta mucho hacer movimiento
- 410.D: sí, ha estado bien
- 411.C: siempre voy a meter alguna cosita. el próxima día no sé, pero, siendo
de una manera o de otra siempre me gustará que, o bailemos o que
hagamos algo con
- 412.D: sí
- 413.C: igual te pido que representes algo, alguna cosa con la imaginación. eso
sí que lo haré. y bueno, pues yo intentaré hacer lo mismo que tú ¿no?,
a no ser que traigas un baile, por ejemplo, y yo lo pueda ver, porque
me parece que es muy bonito de ver ¿no?
- 414.D: sí
- 415.C: si tú tienes algo. yo verlo y en todo caso, pues lo aprendo.
- 416.D: vale (ríe)
- 417.C: si hay que traer, a lo mejor se baila con pañuelos ¿no?
- 418.D: sí
- 419.C: pues he de traer algo más ¿tú tienes pañuelos?
- 420.D: no
- 421.C: pues traeré otro, traemos dos y
- 422.D: vale
- 423.C: si hay que hacer algo especial. vale, pues esto

A: Ana, mujer acogida en la casa. **M:** Merche, cuidadora. **R:** Rocío, mujer acogida en la casa.

2ª Sesión (14-2-2007, miércoles) (duración: 00:50:00)

- 1.C: ¿qué tal?
- 2.D: bien. ¿venimos aquí?
- 3.C: sí
- 4.D: pero sólo hoy
- 5.C: sí, sí. yo prefiero estar en el salón
- 6.D: sí. es mejor
- 7.C: pero hoy es una excepción. aquí es donde íbamos a hacer las sesiones al principio. ¿te acuerdas?
- 8.D: sí, sí. aquí juegan los niños
- 9.C: sí. es que hoy están haciendo reunión
- 10.D: la reunión de los miércoles
- 11.C: mh, sí
- 12.D: está bien aquí
- 13.C: bueno. tampoco nos vamos a mover mucho hoy
- 14.D: ah, vale
- 15.C: te haré la imaginación guiada. ¿te acuerdas que te lo comenté?
- 16.D: sí, sí
- 17.C: hoy será un poco diferente al otro día. más tranquilo.
- 18.D: para dormir
- 19.C: bueno ¡espero que no te duermas!
- 20.D: (ríe)
- 21.C: (prepara el micrófono para la grabación y la silla donde se sentará), (p: 00:00:07). bueno, pues ya tengo toda la parafernalia preparada. (p: 00:00:05). espero que estemos tranquilas. así que cuando quieras, puedes estirarte
- 22.D: sí. ¿dónde me pongo?
- 23.C: puedes estirarte. a ver si podemos encontrar alguna manta para que estés más cómoda

24.D: es igual, con esto me irá bien (estira una manta fina en el suelo y se coloca estirada encima)

(suena ruido de obras de fondo de la calle)

25.C: (p: 00:00:07). ¡la otra vez que estuve en la casa, hace tres años, también hacían obras en la calle, como ahora!

26.D: qué mala suerte

27.C: sí. luego se oye en la grabación. bueno, espero que no te moleste mucho

28.D: a ver

29.C: (sigue preparando lo que necesita para la grabación). pues cuando te venga bien. te iré poniendo una serie de músicas que se irán enlazando y te pediré que te vayas imaginando una serie de cosas. espero que te guste. ¿sí?. ¿te parece bien?

30.D: sí, vale

(abre la puerta una de las mujeres de la casa y la vuelve a cerrar)

31.A: perdón, perdón

32.C: nada

33.A: adiós

34.D: adiós

35.C: (p: 00:00:06). bueno, pues puedes cerrar los ojos, si te parece bien

(audición: Enya, A day without rain, 00:02:39)

deja caer el peso del cuerpo, como si te pesara más de lo normal, como si se quisiera mezclar con el suelo. nota el peso del cuerpo y déjalo caer. nota cómo pesan los párpados y respira profundamente. respira profundamente, llenando los pulmones de aire nuevo y de energía, y cuando expulsas el aire, nota cómo expulsas todas las preocupaciones. siente cómo se destensa el cuello, los músculos de la cara, los hombros, los brazos, las piernas, la cintura, los pies. notas un profundo bienestar, como hacía tiempo que no lo sentías

(audición: Yanela Lojos, Noches de Altafulla, 00:04:06)

ahora imagina que llegas a un lugar muy iluminado, al aire libre. es un lugar muy tranquilo desde el que se ve el mar. también corre un poco de aire muy suave. es un aire fresco y limpio que huele a flores, huele

muy bien. entonces decides descansar en este paisaje, en una zona donde hay hierba, una hierba que huele muy bien. te estiras un rato para disfrutar de lo que te rodea

(silencio) ahora, en el mismo sitio, te empiezas a estirar, te desperezas, mirando alrededor, como despertándote

(audición: Béla Bartók, Primera danza rumana, 00:01:18)

(silencio) ahora empiezas a caminar un rato por este lugar, por la hierba, por las flores, y de pronto ves un camino. te fijas que al final del camino hay una casa y te empiezas a acercar, mientras sigues disfrutando del paisaje y del aire

(audición: Noa, I don't know, 00:03:01)

(silencio) llegas a la puerta de la casa y la abres. entonces entras y en el recibidor encuentras cosas conocidas y algunas nuevas. las miras y sigues moviéndote un rato por esta entrada. entonces ves una escalera que sube y la subes. una vez arriba ves que hay diferentes puertas y escoges una que no conoces. entonces decides abrirla y entrar a ver qué hay dentro y te quedas en la habitación, explorándola

(audición: Sting: The book of my life, 00:06:15)

(final de la audición)

ya está. (p: 00:00:08). qué tal

36.D: ¡oy!. (se estira, 00:00:06). está bien

37.C: ¿estás bien?

38.D: (p: 00:00:07). sí. muy relajada (se estira)

39.C: ¿te ha venido bien?

40.D: sí, sí. a ver, bueno (se sigue estirando, 00:00:05), pero ¡me duele la espalda!

41.C: bueno, claro. es que la posición no era la más cómoda, precisamente

42.D: no, pero bien

43.C: otro día lo haremos en un sofá

44.D: ¡suerte de la manta!

45.C: ¿te quieres sentar o prefieres quedarte ahí?

46.D: no, me siento en la silla

47.C: vale. (p: 00:00:06). ¿has visto cosas?

- 48.D: sí, antes de que me dijeras las cosas ya me las imaginaba.
- 49.C: ¿sí?
- 50.D: sí, cuando has dicho, deja el peso del cuerpo
- 51.C: sí
- 52.D: ya me imaginaba que estaba en un sitio al aire libre
- 53.C: ¡pero eso está muy bien!. es, es muy bonito que pase. es muy curioso.
y ¿qué cosas has visto? ¿recuerdas algo?
- 54.D: mh, a ver, me me he imaginado mi pueblo
- 55.C: sí
- 56.D: y me he imaginado la hierba, ¿cómo te explico?, un poco mo, mojada
en la base
- 57.C: sí
- 58.D: mh. sí y era, era en verano
- 59.C: vale. esto, al principio, ¿no?
- 60.D: sí, sí, cuando estaba estirada
- 61.C: vale. ¿y después?, ¿cuando el camino?
- 62.D: mh, después, mh, sí, cuando he cogido el camino en seguida he visto
la casa
- 63.C: sí. ¿era una casa conocida?
- 64.D: no, no
- 65.C: ¿mh?
- 66.D: era una casa de madera
- 67.C: sí
- 68.D: de campo. de mi pueblo
- 69.C: en tu pueblo
- 70.D: son así
- 71.C: como las de tu pueblo
- 72.D: sí, mh, sí, sí. en mi pueblo son, ¿sabes?
- 73.C: mh
- 74.D: son así
- 75.C: ¡ah!, qué bonitas
- 76.D: sí
- 77.C: aquí no hay tanta costumbre

- 78.D: mh
- 79.C: bueno, y el camino
- 80.D: sí
- 81.C: ¿has visto el camino?
- 82.D: sí
- 83.C: ¿has visto de dónde venía?. ¿has visto si venía de algún sitio el camino?
- 84.D: (p: 00:00:05). salía del bosque
- 85.C: bien. no aparecía de repente
- 86.D: sí
- 87.C: y ¿has entrado en la casa cuando te lo he pedido?
- 88.D: mh. sí, sí
- 89.C: mh. has entrado
- 90.D: he, he entrado
- 91.C: ¿y cuando te he dicho que eran cosas nuevas
- 92.D: sí
- 93.C: y también conocidas?
- 94.D: mh, no. no he visto cosas conocidas
- 95.C: mh. eran nuevas
- 96.D: sí, todo eran cosas nuevas
- 97.C: mh. entonces has subido las escaleras
- 98.D: sí
- 99.C: y ¿has llegado a entrar en la habitación nueva?
- 100.D: sí
- 101.C: ¿has visto algo?
- 102.D: sí. a ver. he entrado en una habitación con libros
- 103.C: sí
- 104.D: mh
- 105.C: ¿y has hecho alguna cosa?
- 106.D: mh, no. (p: 00:00:06). sólo, he mirado. los he estado mirando
- 107.C: mh
- 108.D: he estado mirando
- 109.C: los libros

- 110.D: sí
- 111.C: ¿has hecho algo más?
- 112.D: no. he, he estado mirando todo lo que había.
- 113.C: sí
- 114.D: he mirado las, las estanterías, una cama
- 115.C: sí, pero no la conocías
- 116.D: mh. no. no la había visto nunca
- 117.C: (p: 00:00:05). y las músicas, ¿te han gustado?
(abre la puerta una de las cuidadoras de la casa. vuelve a cerrar la puerta)
- 118.M: ¡ah, perdó, perdó!. ¡no sabia que hi havia algú!, ¡no ho sabia!
- 119.C: tranquil·la. no passa res
- 120.M: vale. adéu
- 121.C: (p: 00:00:05). las músicas, estábamos hablando de las músicas
- 122.D: sí
- 123.C: ¿qué te han parecido?
- 124.D: sí, han estado bien
- 125.C: mh
- 126.D: me han gustado
- 127.C: ¿hay alguna que te haya gustado en especial?
- 128.D: (p: 00:00:06). la, la última
- 129.C: sí
- 130.D: mh, la última me ha relajado mucho
- 131.C: ¿y hay alguna que te haya gustado menos?
- 132.D: mh (p: 00:00:07). la que menos, la, la tercera
- 133.C: mh
- 134.D: creo que era la tercera
- 135.C: la del piano y el violín
- 136.D: sí, ¿sabes?, a ver, sí, no sé. era muy fuerte
- 137.C: sí, la de Béla Bartók. quizás por el contraste con la anterior
- 138.D: mh, era agresiva, sí
- 139.C: bueno. no tienen por qué gustarte todas. ¿alguna más?. ¿te ha gustado alguna otra en especial?
- 140.D: (p: 00:00:05). la canción de la chica, ésa ¿sabes?

- 141.C: sí
- 142.D: ésa. la
- 143.C: mh
- 144.D: me ha gustado mucho
- 145.C: es de una cantante que se llama Noa. a mí también me gusta mucho.
(00:00:07). bueno.
- (saca los rotuladores, 00:00:08). te he traído unos rotuladores
- 146.D: ¡oy!
- 147.C: por si quieres dibujar algo de lo que has imaginado
- 148.D: ¡uy!, ¡no dibujo desde el colegio! (ríe)
- 149.C: bueno
- 150.D: (ríe)
- 151.C: no hace falta que sea extraordinario. puede ser lo que más te haya gustado o lo que recuerdes mejor. sólo si quieres y te apetece
- 152.D: (ríe). a ver. lo intentaré
- (dibuja, 00:03:00)
- 153.C: es la casa de campo (mirando el dibujo)
- 154.D: mh, sí
- 155.C: es lo que más te ha gustado
- 156.D: sí
- (dibuja, 00:05:00)
- 157.C: puedes usar los rotuladores, si quieres
- 158.D: mh. lo haré primero a lápiz. me, me gusta a lápiz, más
- (dibuja, 00:07:00)
- 159.C: ¿y el fondo?
- 160.D: sólo, a ver, para decirte, había campo. a ver, hierba. aunque lo pinte de este color, mh. pero sólo había hierba al, alrededor, nada más
- (sigue dibujando)
- 161.C: mh. ¿y el cielo?, ¿era de día?
- 162.D: mh. esto es un poco, ¿cómo lo hago?, un poco de cielo. lo pintaré un poco
- (sigue dibujando)
- 163.C: ¡el sol!

- 164.D: mh, sí. éste, y el sol. también estaba el sol. así, con este amarillo fuerte
- 165.C: ¿es de día, al mediodía?
- 166.D: sí, sí. mh, a ver. es esto, con, con el cielo claro. así, con este azul, claro. y luego el sol arriba
- 167.C: arriba del todo
- 168.D: mh. sí del todo
- (sigue dibujando mientras habla)
- 169.C: ¿y esto?, ¿qué es esto?
- 170.D: son, son como balcones, ¿sabes?
- 171.C: sí
- 172.D: para, ¿cómo te explico?, para asomarse
- 173.C: mh, sí. pero no hay puertas ni ventanas, sólo aquí, una
- 174.D: sí, sí, es, bueno, es una ter, terraza, de esas, para sentarse
- 175.C: sí
- 176.D: para sentarse afuera
- 177.C: ¡ah, vale, vale!
- 178.D: bueno, es que, claro, no me ha salido muy, muy bien.
- 179.C: ¡está muy bien!. es que no lo entendía
- 180.D: (ríe). pero es una terr, una terraza
- 181.C: sí
- 182.D: así
- 183.C: ya. aquí habría un poco de suelo, y unas sillas, unos asientos, a lo mejor, para sentarse
- 184.D: sí, a ver. bueno, el suelo iría por aquí, pero yo he, yo no lo he hecho
- 185.C: bien. bueno. muy bien. ¿y las ventanas?. ¿qué habitaciones son las ventanas? (siempre mirando el dibujo)
- 186.D: ésta, ésta es el comedor
- 187.C: mh
- 188.D: aquí abajo, a ver, para decirte, el más grande. por eso te he dibujao aquí las dos ventanas. éstas dos
- 189.C: sí
- 190.D: las az, las azules. ¿sabes?
- 191.C: sí, sí

- 192.D: en el piso de abajo, esto. todo es el salón, el comedor
- 193.C: vale, vale. ¿y las demás?. ¿las ventanas del primer piso?
- 194.D: esta ventana es de una habitación, la de color naranja. la otra, la li, la
- 195.C: la de color violeta
- 196.D: sí
- 197.C: o lila
- 198.D: ah, ya. sí eso, lila
- 199.C: se puede decir violeta o lila. también parece fucsia
- 200.D: sí, mejor. bueno. la ventana de color fucsia, ésa es de otra habitación, y la azul, de otra más
- 201.C: sí
- 202.D: es la habitación de al lado
- 203.C: muy bien. y ¿por qué de colores?
- 204.D: porque me gustan los colores
- 205.C: pero, ¿por qué las ventanas son de colores?. no lo entiendo muy bien
- 206.D: por, por las ¿sabes?, ¿cómo te explico?. son cortinas. sí, cortinas de colores. por eso son de colores
- 207.C: ¡ah, vale!, ¡bueno!. son muy bonitas, claro. claro, ahora lo entiendo. entonces la luz pasa de diferente color en cada habitación ¿no?. es muy bonito
- 208.D: y sí, y por eso
- 209.C: muy bien, muy bien. (sigue mirando el dibujo, 00:00:06). ¿y esto?. ¿qué esto de arriba?
- 210.D: esto es, otra, mh, otra terr, terraza
- 211.C: ¡ah, vale!, desde arriba
- 212.D: sí, sí. para mirar desde ahí. para decirte
- 213.C: sí
- 214.D: como la de abajo, pero desde arriba
(termina de dibujar)
- 215.C: ¡vale, vale!. (p: 00:00:05). bueno. ¿podrías ponerle una palabra a dibujo?
- 216.D: ¿una palabra?

- 217.C: sí. una palabra que resuma la experiencia. la sensación que hayas tenido con lo que has imaginado. con todo en general. puede ser una palabra o una frase, si quieres
- 218.D: (p: 00:00:09). vale
- 219.C: ¿la tienes?. no me la digas. ¿la puedes escribir?, ¿quieres?
- 220.D: (escribe, 00:00:20)
- 221.C: mh. ¿por separado?, con coma
- 222.D: sí. no junto.
- 223.C: ah
- 224.D: no
- 225.C: ¿por qué no junto?. ¿piensas que son dos cosas diferentes?
- 226.D: sí, porque me he sentido, me he sentido feliz ¿sabes?. me he imaginado feliz todo el tiempo
- 227.C: me alegro
- 228.D: (ríe). sí. y, y, también he pensado en el, en el futuro
- 229.C: me alegro. mh. vale. y la casa ¿es lo más importante de lo que has visto?. ¿eso importante para ti la casa?
- 230.D: sí, creo que, bueno, así me gustaría que fuera mi casa. así me la imagino
- 231.C: ¡con esas cortinas!
- 232.D: sí (ríe). ¡con esas cortinas!
- 233.C: bueno, vale. y ¿no había nadie más?, ¿no te has encontrado con nadie, tampoco en la casa?
- 234.D: no, no. sólo estaba, sólo estaba yo. no he visto a nadie. no he imaginado a nadie en ningún momento
- 235.C: bien. y ¿estabas cómoda sola?
- 236.D: sí, sí. ¿sabes?, no, no me ha molestado estar sola. estaba bien, ¿cómo decirte?. estaba bien todo el tiempo
- (vuelve a abrir la puerta otra de las mujeres de la casa. la vuelve a cerrar y se va)
- 237.R: ¡ah, hola!, lo siento
- 238.C: no pasa nada. estamos aquí
- 239.R: vale, vale. perdonad
- 240.D: adiós

- 241.C: (p: 00:00:06). vale. y la habitación que has visto, ¿cuál es de todas?
- 242.D: es ésta la de las cortinas azules
- 243.C: ¡ah!. vale. ¿y qué era esa habitación?
- 244.D: era un dor, un dormitorio. ¿sabes?. me he imaginao que entraba en un dormitorio
- 245.C: ¿tuyo?
- 246.D: no, no era mía. el dormitorio de una persona. pero era de otro, ¿sabes?. no sé de quién era. ¿cómo decirte?. pero no era mío
- 247.C: no había cosas tuyas
- 248.D: mh. no, no. no había nada mío. era como si, a ver. te digo, era una ha, era, como una habitación nueva
- 249.C: sí. ¿de una sola persona?. ¿era una cama de una sola persona?
- 250.D: sí, sí. de una sola persona
- 251.C: bueno. (p: 00:00:07). ¿y qué más? ¿qué había en la habitación?
- 252.D: he estado mirando libros
- 253.C: sí, ¿de unas estanterías?
- 254.D: sí. había varias estanterías y me he estado fijando en los libros que había
- 255.C: mh. ¿te has fijado en alguno?
- 256.D: mh, sí
- 257.C: ¿eran de algún estilo especial?. ¿sabes de qué trataban?
- 258.D: sí, bueno. me he fijado en un libro de una autora que conozco
- 259.C: mh
- 260.D: escribe cuentos, ¿sabes?
- 261.C: ¿para niños?
- 262.D: no, no. escribe, no escribe. escribe cuentos, historias cortas
- 263.C: ¡ah, vale!. sí, relatos, relatos que también pueden ser para adultos. ¿no?
- 264.D: sí. no eran para niños
- 265.C: ¿y recuerdas de qué iba?
- 266.D: el nombre de la escritora no, no lo recuerdo. pero, a ver, la conozco. ¿sabes?. conozco sus cuentos. he, he leído, allí en mi país, he leído, se lee mucho

- 267.C: bueno
- 268.D: si eso, ya te lo diré
- 269.C: bueno, tranquila. no pasa nada. y las historias ¿recuerdas el contenido, de qué van?
- 270.D: sí, suelen ser historias de amor. la he leído en mi país. es muy conocida allí
- 271.C: bueno, ya me lo dirás si te acuerdas
- 272.D: si, vale
- 273.C: bueno. pues vale. otro día ya te haré otra imaginación guiada, antes de terminar todas las sesiones, ¿te parece bien?
- 274.D: sí, bien
- 275.C: no será igual. será con otras músicas y te haré imaginar otras cosas, ¿sí?
- 276.D: vale
- 277.C: esto será en la sesión octava o así. pero antes de eso, el próximo día, te explico
- 278.D: la semana que viene
- 279.C: sí. el próximo día me gustaría que empezáramos a escribir una canción
- 280.D: ¡una canción!
- 281.C: sí ¿te acuerdas que os lo comenté antes de empezar?. ¿en la primera reunión que tuvimos todas?
- 282.D: sí, sí (ríe)
- 283.C: bueno, ya. la haremos juntas
- 284.D: ¡sí, porque yo!, ¡yo no he escrito nunca una canción! (ríe)
- 285.C: bueno, ¡de eso se trata, de eso se trata! (ríe)
- 286.D: ¡vale!. ¿qué canción?
- 287.C: lo que te propongo es escribir un canción nueva
- 288.D: mh, mh
- 289.C: y, para el próximo día, que pienses en un tema, sobre qué te gustaría que tratara la canción ¿sí?. ¿lo entiendes?
- 290.D: una canción nueva
- 291.C: sí.
- 292.D: vale

- 293.C: puedes pensar tú en un tema y yo en otro
- 294.D: vale
- 295.C: y el próximo día los podemos comparar
- 296.D: sí
- 297.C: y entonces puedes escoger el tema que más te guste. ¿te parece bien?
- 298.D: vale. tengo que pensar en un tema
- 299.C: sí. en un tema que te interese. algo sobre lo que te gustaría hablar. y a partir de ahí poder escribir una letra para una canción
- 300.D: vale
- 301.C: se trata de escribir frases
- 302.D: sí, ¡ah, ya!
- 303.C: eso, frases que tengan un ritmo
- 304.D: ¡vale, vale!
- 305.C: y luego, al final, poder ponerle una melodía
- 306.D: vale
- 307.C: ¿tocas algún instrumento?
- 308.D: no
- 309.C: ¿y algo de música?. ¿has hecho alguna cosa que tenga que ver con la música alguna vez?
- 310.D: no. bueno, mh, mi hermana. mi, mi hermana tenía un amigo que tocaba la guitarra, ¡la tocaba muy bien!
- 311.C: sí
- 312.D: pero nada más. yo, lo único, ya te dije, como te he dicho, he hecho lo del, lo del baile
- 313.C: ¡te parece poco! (ríe)
- 314.D: sí, bueno (ríe)
- 315.C: ¡tú dirás!
- 316.D: sí. pero no sé las notas ni tampoco leerlo
- 317.C: bueno, no es necesario. yo te ayudo
- 318.D: vale
- 319.C: mh. otra de las cosas que me gustaría que hiciéramos, más adelante. es tocar la guitarra. ¿querrás tocarla?
- 320.D: sí, vale

- 321.C: un poco. algún acorde para poder acompañar un par de canciones, ¿sí?, ¿te parece bien?
- 322.D: ¡sí, bien!
- 323.C: vale. (empieza a recoger, 00:00:05). bueno. antes de que te vayas hoy. ¿quieres firmar el dibujo?, que se sepa quién lo ha hecho
- 324.D: vale (firma)
- 325.C: bueno, pues por hoy esto es todo
- 326.D: vale
- 327.C: iré recogiendo
- (van recogiendo la sala, 00:00:18)
- ¿sabes que hoy es el día de los enamorados?
- 328.D: ¿ah sí?
- 329.C: sí. bueno, en Cataluña se celebra en abril
- 330.D: ah, ya
- 331.C: pero en el resto de España se suele celebrar hoy
- 332.D: no lo sabía
- 333.C: ¿lo celebráis en tu país?
- 334.D: no, no se hace nada especial, para decirte. ahora, últimamente, con la con influencia de otros países, algunas veces. pero antes no
- 335.C: bueno, ya se sabe. se trata de comprar más ese día
- 336.D: (ríe)
- 337.C: aquí, en Cataluña, se regala un libro y una flor
- 338.D: ah, sí, eso sí he visto aquí
- 339.C: pero eso será en abril. todavía falta
- 340.D: sí. el año pasao lo vi
- 341.C: (se queda recogiendo, 00:03:00). bueno, nos vemos el miércoles que viene, si no hay nada
- 342.D: sí vale
- 343.C: si hubiera algún problema, se lo puedes decir a Mónica, para que me avise. ¿te parece bien?
- 344.D: bien, sí. si no hay nada
- 345.C: hasta el miércoles
- 346.D: vale. hasta el miércoles

Esther: mujer acogida en la casa.

3ª Sesión (19-2-2007, lunes) (duración: 01:01:15)

- 1.C: bueno. la idea de hoy. hasta aquí, más o menos, hacemos cosas parecidas tú y ella pero bueno, cambia, cambia un poco. mh, yo lo que había pensado es empezar a escribir la canción, como te dije, pero antes, me gustaría que pensaras en una cualidad tuya, alguna cualidad tuya, no me digas cuál
- 2.D: ¡una cualidad!
- 3.C: sí, una cosa que tú, de la que te sientas especialmente contenta u orgullosa
- 4.D: vale
- 5.C: una cosa tuya y lo intentes representar de alguna manera, a ver si yo sé de qué se trata
- 6.D: vale
- 7.C: ¿sí?, vale, pues cuando tú quieras. (se levanta Dora) representarlo, como si fueras un actor
- 8.D: ya. espérate que me lo piense
- 9.C: sí, lo que tú quieras, igual hasta te pido otra luego
- 10.D: (p: 00:00:19). no sé qué representarte (ríe). (p: 00:00:05). no me viene nada en la cabeza ahora
- 11.C: (p: 00:00:08). y la cualidad ¿la tienes?, ¿sabes cuál es? ¿sabes cuál es la cualidad?
- 12.D: (p: 00:00:08). no
- 13.C: ¿hago yo una mía?
- 14.D: sí, mejor
- 15.C: ¿sí?
- 16.D: a ver si me da una idea
- 17.C: sí, voy a hacer una (representa, 00:00:09)
- 18.D: vale
- 19.C: ¿qué puede ser?
- 20.D: mhh, una persona cariñosa

- 21.C: sí, aunque no lo sea, yo me lo considero
- 22.D: ya
- 23.C: voy a hacer otra. es algo que yo también me considero, aunque unas veces lo sea más que otras ¿eh? (representa, 00:00:30). ¿sí?
- 24.D: una persona limpia, ordenada
- 25.C: sí, más bien ordenada. limpia, normal. hay personas más obsesivas
- 26.D: sí, pero hay personas que si no llevan su limpieza tampoco no hacen esto
- 27.C: bueno. hay personas muy obsesionadas con la limpieza. que siempre limpian la casa o que se duchan dos veces al día. no, no especialmente, porque es tiempo también
- 28.D: ya
- 29.C: pues eso soy yo
- 30.D: vale. (p: 00:00:06). ¿que me gusta a mí que me represente?
- 31.C: no
- 32.D: o simplemente
- 33.C: una cualidad que tú creas que tienes. yo creo que tengo esas. (p: 00:00:05). también creo que tengo otras ¿eh?, pero
- 34.D: todo el mundo tiene más
- 35.C: sí
- 36.D: más de una
- 37.C: sí. también tenemos malas, pero yo te pido una buena, para que tú te enorgullezcas
- 38.D: (se levanta, p: 00:00:37)
- 39.C: puedes coger cosas
- 40.D: ya, pero, no es, no, con cosas no (ríe)
- 41.C: bueno
- 42.D: sí que lo tengo en la cabeza. em
(representa, 00:00:22)
- 43.C: ¿observadora?, ¿exactamente es observadora?
- 44.D: sí
- 45.C: ¿sí?
- 46.D: y, más pensativa

- 47.C: vale, bueno. si no acierto, yo insisto, no hace falta que me lo digas
- 48.D: ah, vale
- 49.C: de momento ¿eh?
- 50.D: vale
- 51.C: era más bien pensativa
- 52.D: sí ¿sabes?
- 53.C: más que observadora
- 54.D: más de, ¿cómo te digo?, de perderse, mh ¿sabes? de, de
- 55.C: meditar
- 56.D: sí
- 57.C: mh, sería un poco
- 58.D: y hay a veces personas, bueno, yo porque, yo si voy al, al, a la playa, por ejemplo, para decirte, mh, no sé, no, es que en la playa se me quita todas las cosas, todos los problemas, y, y es que quisiera pensar pero es que no, como si no me deja
- 59.C: ah, pero eso está muy bien ¿no?
- 60.D: sí sí, siempre me ha pasao
- 61.C: muy bien
- 62.D: y sí, en la playa me relajó mucho
- 63.C: sí
- 64.D: de, de, no sé de pasear con los pies en el agua
- 65.C: sí
- 66.D: y, y ir paseando y mirar el agua, el azul y todo eso
- 67.C: sí
- 68.D: sí, el cielo y
- 69.C: mh
- 70.D: que haga un sol así
- 71.C: sí, a mí también me encanta
- 72.D: ¿sí?
- 73.C: sí, vale ¿otra? ¿puede ser?
- 74.D: (representa, 00:00:23)
- 75.C: ¿creativa?
- 76.D: sí

- 77.C: ¿exactamente creativa?
- 78.D: sí, porque fui, fui coreo, bueno
- 79.C: sí
- 80.D: he hecho coreografías
- 81.C: sí
- 82.D: y sí, me, me gusta crear, de pensar, de, de imaginarme
- 83.C: mh, mh, vale. mh, voy a aprovechar para hacer más cosas. ¿quieres hacer otra cualidad? (p: 00:00:04). tienes bastante, vale
- 84.D: mh
- 85.C: em. te voy a proponer otra, otra cosa, ya que a ti te gusta imaginar. ¿cómo representarías tu nombre? ¿sí?, yo voy a representar el mío
- 86.D: vale
- 87.C: más o menos. ¿sabes cuál es mi nombre?
- 88.D: sí
- 89.C: y sabes qué significa ¿no?
- 90.D: la significación no
- 91.C: ¿no?, ahora te lo digo
- 92.D: y el mío tampoco
- 93.C: bueno, el mío la tiene (representa, 00:00:07). para que lo veas lo que hago es esto. sabes cómo me llamo ¿no?
- 94.D: sí
- 95.C: ¿cómo?
- 96.D: em, (ríe), siempre me confundo porque tienes dos, me confundo entre dos nombres. mh ¿Clara?
- 97.C: sí
- 98.D: vale
- 99.C: esto ¿sabes qué es?
- 100.D: no
- 101.C: es la C
- 102.D: ah, vale
- 103.C: bueno. Clara es un adjetivo, un día claro, una ropa clara, tu blusa es clara
- 104.D: sí, es que yo me confundo con Carla

- 105.C: vale. pues Carla no tiene, simplemente viene de Carlos, es el femenino de Carlos. pero Clara es
- 106.D: Clara
- 107.C: pues una cosa clara
- 108.D: vale, blanco
- 109.C: un día claro, una
- 110.D: una ropa clara
- 111.C: una ropa clara, también si haces una sopa no muy espesa
- 112.D: sí
- 113.C: quiere decir que está clara. y sobre todo, pues eso, que sea luminoso también ¿no?, entonces, pues yo lo suelo representar así
- 114.D: el cielo
- 115.C: como algo que cojo de arriba y bueno, pues la C, también es una letra que se abre y a mí me gusta, no me gustan las cosas cerradas
- 116.D: cerradas
- 117.C: si no, dar, darlas. yo lo hago de esa manera
- 118.D: pues es el mío no he pensao nunca de, ni mh, ni he mirao de una significación, ni
- 119.C: bueno, pues lo que te haga sentir
- 120.D: uf
- 121.C: es tu nombre especial
- 122.D: es que ¿sabes? es más o menos de, de lo único que puedo pensar del nombre es que hace, hace parte de las, de las notas musicales
- 123.C: vale
- 124.D: porque yo, a ver, no me llamo Sonia, me llamo Dora
- 125.C: mh
- 126.D: entonces viene do, re, mi, fa, sol, la, si
- 127.C: yo también lo he aprendido difícilmente, porque ya sabes que te llamaba Sonia. bueno, como tú quieras
- 128.D: pero
- 129.C: pero me gustaría que lo hicieras con, con, bueno, como tú quieras. también has bailado antes, puede ser un baile
- 130.D: ya, pero representarlo

- 131.C: mh
- 132.D: no sé en qué forma lo, lo pudiera representar ¿sabes? porque, vale, yo bailo, una canción ¿sabes?, más melódica, más triste, también la re, la, la bailo de una manera más alegre, la bailo de otra manera más cómica, ¿sabes?
- 133.C: mh, mh
- 134.D: pero nunca he pensao en mi nombre, y, no sé cómo pudiera representártelo
- 135.C: bueno, pues mira, hoy es un día especial
- 136.D: no sé (ríe)
- 137.C: porque nadie te va a poder decir cómo. es el tuyo. además, puede haber otra persona que se llame igual y que lo haga de otra manera, claro, cada uno.
- 138.D: (p: 00:00:10). uff. (p: 00:00:16). ¿representar el nombre o representar cómo, cómo?
- 139.C: lo que tú quieras, luego ya lo hablaremos, esto es a tu gusto
- 140.D: (representa, 00:00:19).
- 141.C: sí, ¿quieres explicármelo?
- 142.D: eh, la, lo que hice del principio fue como una escalera. a lo mejor no se ha visto bien, pero
- 143.C: sí
- 144.D: una escalera, como si representa una persona luchadora. em, cuando, cuando he llegado al final, mh representé como, mh una persona libre, o sea, no, no cerrada en ella misma, mh, libre que signi, lo que he representado o sea, divertida, no, no soy cerrada y, y, o sea una persona, normal
- 145.C: mh
- 146.D: y el otro, mh, ¿cómo decirte?, (p: 00:00:06). melódica, ¿sabes? cuando hice así como los árboles cuando les da el viento
- 147.C: sí
- 148.D: pues
- 149.C: mh, sí es un poco parecido a lo de, lo que sientes en el mar, quizá
- 150.D: sí

- 151.C: que me decías antes ¿no? de sentir que formas parte a lo mejor ¿no?, de todo eso. que es una sensación muy buena. bueno, pues hoy estoy haciendo más de lo que pensaba
- 152.D: (ríe)
- 153.C: mi idea era, era escribir la canción hoy ¿te acuerdas que te pedí que pensaras algún tema?
- 154.D: ¿alguna canción o?
- 155.C: escribir una letra, una letra para una canción tuya, sobre un tema tuyo
- 156.D: o sea, componer también los sonidos
- 157.C: bueno, los sonidos, una vez tengamos la letra
- 158.D: vale
- 159.C: a ver qué te gustaría ponerle, a lo mejor te imaginas alguna melodía. pero me gustaría empezar con la letra.
- 160.D: con la a
- 161.C: con la letra de la canción ¿sabes qué quiere decir?, qué vas a decir en la canción ¿vale?. y para eso hace falta tener un tema
- 162.D: vale
- 163.C: sobre qué te gustaría escribirla
- 164.D: mh, vale
- 165.C: ¿sí? ¿has pensado algo?
- 166.D: no
- 167.C: pues puedes pensar ahora. hoy te estoy haciendo pensar
- 168.D: (ríe)
- 169.C: ya que te gusta
- 170.D: (ríe)
- 171.C: (p: 00:00:10).
(suena un móvil)
no sé quién es
- 172.D: em. (p: 00:00:06). en los, en los padres, que sería la canción de los padres. o sea, que represente más
- 173.C: te gustaría hablar de tus padres
- 174.D: sí

- 175.C: ah, vale. ¿quieres ponerle el título ya?, pero iría por ahí, ése sería el tema
- 176.D: sí
- 177.C: bueno
- 178.D: sí, ponerle el título no, porque ahora no me viene a la cabeza y voy a saber (ríe)
- 179.C: claro, bueno, ese sería el tema
- 180.D: sí
- 181.C: los tuyos
- 182.D: mh, los míos no, sino en general
- 183.C: vale
- 184.D: bueno, pero claro, al saber, mh, cada uno tiene su familia, entonces hablan
- 185.C: sí
- 186.D: pues
- 187.C: vale, hablarías también de los tuyos
- 188.D: sí
- 189.C: (apunta, 00:00:07). vale, ¿qué te gustaría decir?
- 190.D: no sé, de los sentimientos, de ¿sabes?, como también tengo este caso de decir, de la paciencia que tienen con los hijos
- 191.C: mh
- 192.D: yo tengo una hermana que es diferente a mí, mh, claro, han tenido más problemas con cada una, mh, y claro
- 193.C: claro, estás hablando, ya no solamente de tus padres sino de que tú eres madre
- 194.D: sí
- 195.C: también ¿no?. yo, cuando me has dicho los padres he pensado en los tuyos ¿tú estabas pensando?
- 196.D: no, por eso
- 197.C: en la paternidad
- 198.D: sí
- 199.C: vale (escribe, 00:00:07). mh, ¿por qué quieres empezar, por hablar de los padres en general o, o de tu caso?

- 200.D: sí
- 201.C: quieres empezar por tu caso
- 202.D: al principio sí
- 203.C: ¿quieres empezar por tu caso o por en general?
- 204.D: no, por, por los padres.
- 205.C: en general, vale
- 206.D: no, no, no
- 207.C: sí
- 208.D: como si fuera, o sea, como, claro, al, al hacer yo la canción
- 209.C: sí
- 210.D: entonces, mh, significa al principio de hablar de, de mis padres
- 211.C: sí
- 212.D: de lo que mh
- 213.C: mh
- 214.D: y todo eso, pues sería al principio los míos, y después en general
- 215.C: vale
- 216.D: digo yo que sería
- 217.C: vale. (escribe). luego en general y luego en particular, claro, propios ya es particular, pero particular ya serías tú quizás
- 218.D: sí
- 219.C: ¿y ahí entrarías en los sentimientos o de los sentimientos también vas a hablar cuando hables de tus padres? es posible para los tuyos y para ti, quizás, ¿no?
- 220.D: claro, también sería en general
- 221.C: vale
- 222.D: digo yo, porque no sé, hay muchos casos de padres que
- 223.C: vale. entonces tenemos tus padres, padres en general y tú como madre
- 224.D: sí
- 225.C: y en cada una de esas, de esas ideas vas a hablar de los sentimientos
- 226.D: sí
- 227.C: de los sentimientos pues, en cada caso, eso sería o ¿quieres decir algo más en cada caso? ¿sentimientos y algo más? o eso es lo que, tenemos

- bastante, porque podemos hacer tres estrofas, una para los tuyos, otra para general y otra tú. tres estrofas. y el estribillo
- 228.D: mh, mh
- 229.C: puede ser, los sent, puede ser, claro, porque tú ya vas a hablar de los sentimientos ¿qué te gustaría que fuera el estribillo?, porque el estribillo se repetiría, estaría bien que se repitiera
- 230.D: ya. eh, pff, como si fuera, no sé, ánimos o
- 231.C: algo que te sirva para todos
- 232.D: sí
- 233.C: sentimientos generales, podrían ser ¿no?
- 234.D: sí
- 235.C: (escribe, 00:00:09). ¿por dónde quieres empezar?, tenemos, cada estrofa es: tus padres, en general
- 236.D: mh, mh
- 237.C: y tú. y en cada una de estas partes tú vas a hablar de sentimientos
- 238.D: sí
- 239.C: sí. y luego tenemos dos estribillos, pueden ser, que serán sentimientos en general
- 240.D: en general
- 241.C: ¿vale? lo tenemos así ordenado
- 242.D: vale
- 243.C: ¿te va bien? yo
- 244.D: sí
- 245.C: te intento seguir, no quiero ser yo la que lo hace. yo solamente apunto ¿sí?. si en algo no estás de acuerdo me lo dices
- 246.D: vale
- 247.C: yo hago de ordenador. como si estuvieras delante del ordenador
- 248.D: ah (ríe)
- 249.C: yo soy, yo soy la que escribe. (p: 00:00:05). ¿por dónde quieres empezar?. la primera frase
- 250.D: ¿hacerla hoy?
- 251.C: sí, hoy, sí, sí, hoy era la idea
- 252.D: (ríe). no sé, hoy no sé si me va a venir, hoy bien todo

- 253.C: bueno, un trozo
- 254.D: porque así, ¿sabes?, si la hago sola pues, mh, si no me gusta, lo borro
o
- 255.C: ya
- 256.D: o la rima o
- 257.C: ya, bueno. yo lo que quiero es empezar con una frase del sitio que tú
quieras y escribir aunque sea una estrofa. y yo te voy diciendo, yo te
voy ayudando a encontrar el ritmo. no es necesario escribir una
novela, son frases cortas
- 258.D: ya
- 259.C: (p: 00:00:05). ¿o quieres escribir tú, un poco?, ¿quieres pensártelo
mejor?
- 260.D: mejor
- 261.C: ¿sí? (le da la hoja)
- 262.D: porque así si
- 263.C: (p: 00:00:11). el esquema lo sabes ¿no?
- 264.D: sí
- 265.C: vale. (p: 00:00:40). podemos poner una palabra para cada una de las
categorías. como hicimos el otro día con el dibujo, que yo te pedí qué
palabra le pondrías, y pusiste dos. ¿qué palabra, qué palabra pondrías
para cada? para empezar con algo y a partir de ahí. (p: 00:00:12). una
palabra para lo que es la paternidad, para lo que son tus padres, otra
para la paternidad en general y otra tú como madre
- 266.D: (p: 00:00:05). uff
- 267.C: una sola palabra
- 268.D: (p: 00:00:54). mh. estoy pensando ¿sabes? también en componer en
todo eso lo que puedo meter, entonces, por eso estoy pensando en una
palabra
- 269.C: no te preocupes, me interesa más la idea y a partir de ahí sacamos,
porque entiendo que tampoco es una lengua de toda la vida, el
castellano
- 270.D: ¡no, si ahora sé más castellano que mi idioma! (ríe)

- 271.C: ¿sí?, ¿sí?, bueno, pues entonces saldrá algo muy bonito. una palabra y a partir de ahí una idea de cada una de las partes, porque para algo son diferentes
- 272.D: los padres propios ponía la palabra, mh, la echar de menos
- 273.C: (escribe)
- 274.D: los padres en general, mh, (p: 00:00:16). pondría la, (p: 00:00:10). la palabra sonrisa. y en particular (p: 00:00:10). em, (p: 00:00:05). luchar
- 275.C: (escribe, 00:00:15). vale. (p: 00:00:07). ¿se te ocurre una primera frase con alguna de estas tres ideas? en lugar de una sola palabra una pequeñita explicación (p: 00:00:15). ¿sabes lo que quiero decir?
- 276.D: sí
- 277.C: por ejemplo, a mí en luchar se me ocurre ‘fuerzas para luchar’, por decir algo, por decir algo. y tenemos eso, y a partir de ahí, ta ta ta ta ta ta, ta ta ta ta ta ta, ta ta ta ta ta ta, y ya tenemos la estrofa y no es necesario nada más, ni usar verbos ni nada de eso, ‘fuerzas para luchar’ ta ra ta ra ta ta y ya se te irán, ya te irán viniendo más cosas, pero no hace falta que sea ‘fuerzas’ ¿eh?
- 278.D: ya
- 279.C: con sonrisa, otra pequeña frase, mh, era paternidad en general eh, ‘me imagino una sonrisa’, porque en realidad es lo que estamos haciendo imaginar ¿no? y echar de menos pues ‘cuánto te echo de menos’, pero bueno.
- 280.D: (p: 00:00:05). mh
- 281.C: (p: 00:00:13). ¿me dices otra palabra para tu maternidad, además de ‘luchar’?
- 282.D: (p: 00:00:06). pf, pf. (p: 00:00:11). mh, (p: 00:00:19). feliz
- 283.C: ¿otra?
- 284.D: (p: 00:00:12). llorar
- 285.C: ¿y la última?
- 286.D: (p: 00:00:08). mh, (p: 00:00:21). soñar
- 287.C: vale ¿quieres hacer alguna frase con alguna de ellas?
- 288.D: mh
- 289.C: cortita ¿eh?

- 290.D: (p: 00:00:06). a lo mejor voy a, mh o sea feliz pongo la última, soñar, mh ¿sabes?
- 291.C: sí
- 292.D: no, pero de momento ¿sabes?
- 293.C: vale, vale bien
- 294.D: mh
- 295.C: sólo necesito una frase y a partir de ahí todo caminará
- 296.D: em
- 297.C: porque esa frase me dará ritmo
- 298.D: llorando me escondo o me escondo
- 299.C: me escondo llorando tiene más ritmo ¿no?
- 300.D: sí
- 301.C: (p: 00:00:06). vale, pues van a tener que tener este tiempo verbal de ¿sabes qué quiero decir? andando, soñando
- 302.D: ya
- 303.C: ¿verdad?
- 304.D: ya, sí, ya lo sé
- 305.C: ¿te va bien?
- 306.D: rimando, sí
- 307.C: ¿sí?, vale 'me escondo llorando'
- 308.D: mh
- 309.C: luchando, soñando, 'me escondo llorando, me tal soñando, me cual luchando'
- 310.D: hacemos dos, o sea
- 311.C: pueden ser dos sí
- 312.D: ¿sabes? hacemos dos con al final o, y las demás dos en
- 313.C: vale, porque feliz lo tenemos más difícil
- 314.D: ya
- 315.C: puede ser luchando y llorando y feliz y soñar con otra. 'me escondo llorando, me tal luchando' u otra cosa
- 316.D: mh
- 317.C: (p: 00:00:15). *ta ta ta* luchando
- 318.D: ensayar

- 319.C: ¿ensayo luchando?
- 320.D: (p: 00:00:06). mh, es que estaba pensando en 'aprendo a luchar', pero claro
- 321.C: vale, pues lo hacemos con soñar. 'aprendo a luchar, ta ta ta ta ta, ta ta ta soñar'
- 322.D: (p: 00:00:09). 'soñando te veo feliz que estás'
- 323.C: vamos a, vamos a ver
- 324.D: que sería 'me escondo llorando, aprendo a luchar'
- 325.C: 'soñando te veo feliz que estás'
- 326.D: ¿no?
- 327.C: yo no voy a decir nada
- 328.D: (ríe), ¡no sé!
- 329.C: ¡que para eso es tuya! ¿has dicho primero 'me escondo llorando, aprendo a luchar'?
- 330.D: 'me escondo llorando, aprendo a luchar'
- 331.C: (escribe, 00:00:05). el ordenador es más fácil, más rápido 'soñando te veo feliz que estás', yo prefiero que seas tú la que, fíjate
- 332.D: sí
- 333.C: yo nunca lo hubiera hecho así, muy bien. o sea, me gusta, bien, mucho
- 334.D: fff
- 335.C: vale ¿seguimos?, a esto no hace falta darle más vueltas. las canciones mejores son muy sencillas. no son sinfonías ni ¿sabes?, ni novelas ¿seguimos con otra de las?
- 336.D: mh
- 337.C: necesito tres ideas más, a no ser que quieras hablar todo el rato de 'sonrisa'
- 338.D: no
- 339.C: vale
- 340.D: mh. (p: 00:00:12). 'contento', (p: 00:00:06). 'asercarse', (p: 00:00:12). a ver, (p: 00:00:37). y (p: 00:00:21). 'sufriendo' y ahora, (p: 00:00:06). mh (p: 00:00:13). 'sufriendo te veo', (p: 00:00:11). mh
- 341.C: (p: 00:00:20). a lo mejor acercarse estás hablando de

- 342.D: ‘sufriendo te veo, ass’, ay ¿cómo era? (p: 00:00:12). se me ha, se me ha olvidao, me ha venido una cosa pero
- 343.C: te he interrumpido
- 344.D: con esta palabra se me ha pasao
- 345.C: bueno. es que acercarse no te estás refiriendo a nadie, no estás diciendo acércate, por ejemplo o acer, es, es como abstracto, sin embargo aquí estás hablándole a alguien
- 346.D: no
- 347.C: ¿verdad?
- 348.D: me refería como si yo qué sé, mh, los padres ¿vale? de, al ver a su hijo de nuevo ¿vale?
- 349.C: sí
- 350.D: yo qué sé, por ejemplo hay muchos casos que han pasao de las familias extranjeras (baja la voz)
- 351.C: sí
- 352.D: ¿vale? y, ¿sabes?, al ver a su hijo, más eso me refiero, pero claro, sí, se puede entender de, de, de mí, que esté hablando de mí, pero no
- 353.C: mh, bueno, es igual. a lo que me refiero es que tú estás ahora hablándole a alguien aquí ‘sufriendo te veo’ ¿sí?, y ‘contento’ también podría ser algo, a alguien que estás viendo, pero ‘acercarse’, (p: 00:00:07). no es ‘acercarte’
- 354.D: no, sí, muchas veces, a ver, pongo las palabras pero a lo mejor de esa palabra la modelo
- 355.C: sí
- 356.D: y la pongo de otra manera
- 357.C: a eso me refiero, que quizás no es la que
- 358.D: ‘sufriendo’
- 359.C: la que más le va con esto. puede ser ‘cerca’, ‘más cerca’, acercarse es estar más cerca
- 360.D: (p: 00:00:13). uf. (p: 00:00:40). ‘sufriendo te veo, acércate, te quiero, contento me haces, sonrisa me das’
- 361.C: (apunta). ¿acercarse te quiero has dicho?
- 362.D: ‘acércate’

- 363.C: acércate
- 364.D: 'te quiero, contento me haces, sonrisa me das'
- 365.C: vale. lo único que aquí nos va a molestar el 'acércate te quiero'
- 366.D: ya, por eso estaba pensando
- 367.C: ¿y más cerca te quiero?, no es exactamente lo que quieres decir y ¿te quiero más cerca? ¿cómo lo ves?
- 368.D: (p: 00:00:09). ya, pero después dices 'sufriendo te veo, te quiero', cómo
- 369.C: todo puede ser 'más cerca te quiero, sufriendo te veo'
- 370.D: pero, pero claro, dices 'más cerca te quiero, sufriendo te veo, contento me haces, sonrisa me das'
- 371.C: todo puede ser
- 372.D: pero pasas de sufrimiento, a, como si, o sea, al principio dices 'sufriendo te veo' y después 'contento me haces', claro, después se, te preguntas ¿por qué te hace contento si lo ves sufriendo?
- 373.C: ya, bueno, porque lo tienes más cerca. ahora las podemos ordenar
- 374.D: 'sufriendo te veo, más cerca te quiero, contento me haces, sonrisa me das', también
- 375.C: ¿pongo más cerca te quiero?
- 376.D: sí
- 377.C: no es ninguna mentira ¿no?. en realidad, acercarte es que te acerques, que estés más cerca. ¿quieres que las ordenemos?, quizás sería al revés, empezando por aquí. (p: 00:00:08). de 'sufrir'
- 378.D: mira, mh, a ver, por poner una idea ¿vale? 'sufriendo estás, sonrisa me quitas', eh, una idea, 'más cerca te quiero, contento
- 379.C: me haces'
- 380.D: espera 'más cerca te quiero, contento estoy', para rimar con el
- 381.C: vale ¿en qué orden? (escribiendo)
- 382.D: o sea 'sufriendo te' oy, 'sufriendo estás, sonrisa me quitas', ahora sería uno, dos
- 383.C: sí
- 384.D: tres y cuatro
- 385.C: vale. (escribe, 00:00:06). ¿esto ya lo quitamos, 'sonrisa me das'?

- 386.D: no, eh, 'sufriendo te veo'
- 387.C: sí
- 388.D: no, eh, 'sufriendo estás'
- 389.C: 'sufriendo estás'. vale, te gusta lo último ¿no? 'sufriendo estás, sonrisa me quitas'
- 390.D: mh, mh
- 391.C: o sea que esto lo quitamos
- 392.D: mh, 'más serca te quiero, contento estoy', mh
- 393.C: (escribe y borra, 00:00:19)
- 394.D: 'más cerca te quiero', (p: 00:00:17). esto no está bien aquí (p: 00:00:05). 'contento estoy'
- 395.C: ¿'contento estaré'?
- 396.D: no rima
- 397.C: bueno, si te fijas aquí, a ver, 'contento me siento'
- 398.D: sí, mejor
- 399.C: ¿seguimos?
- 400.D: ¡a ver si tenemos más ideas! (ríe)
- 401.C: ¡te estoy apretando!
- 402.D: (p: 00:00:21). 'echar de menos', 'lágrimas', (p: 00:00:06). 'a casa', (p: 00:00:05). 'conmigo'. 'te echo de menos', eh, 'lágrimas' ¿no, pusimos?
- 403.C: sí (escribe)
- 404.D: 'con lágrimas estoy', (p: 00:00:58). 'a casa te espero'
- 405.C: (escribe, 00:00:24). en realidad es 'en casa', en castellano, en catalán se dice 'a casa'
- 406.D: 'en casa', sí
- 407.C: ¿te parece bien en casa?, es un poco de lío el catalán y el castellano, son cosas diferentes
- 408.D: ¡ya! (ríe)
- 409.C: hay palabras que se escriben, caballo se escribe en castellano con b y en catalán con b baja y al final no se escribe bien nada, un desastre. (p: 00:00:49). ya está hecha ¿eh?, fíjate
- 410.D: ya, falta el, el

- 411.C: el estribillo, pero puede ser, puede ser el mismo las dos veces. será aquí y aquí
- 412.D: ya
- 413.C: un par de frases. (p: 00:00:19). ¿quieres que acabe así?
- 414.D: (p: 00:00:11). 'con lágrimas estás', mejor
- 415.C: (escribe, 00:00:12). ¿quieres que acabe así esta palabra, como ésta?
- 416.D: sí. ¿tienes alguna idea?
- 417.C: sí, pero, bueno, podría ser en futuro, por ejemplo andarás o estarás, aunque aquí sea estás. (p: 00:00:12). cualquier cosa que puede, puede ser en futuro, conmigo cantarás, conmigo ¿o prefieres que sea también?
- 418.D: (p: 00:00:05). 'conmigo estarás', no, porque sería demasiao pos, pos, posesivo, la palabra
- 419.C: conmigo andarás, conmigo cantarás, reirás
- 420.D: mh, (p: 00:00:22). bailarás mejor
- 421.C: mira (borra, 00:00:06). vale, pues ¿aquellos sentimientos que habías dicho que sirven para todo?, aquí no hace falta que sean frases si no quieres, pueden ser un par de palabras
- 422.D: uff (ríe)
- 423.C: más y ya está, y miramos a ver cómo te gustaría que fuera la melodía. y como se va a, va a quedar grabado si Dios quiere y la tecnología
- 424.D: sí (ríe)
- 425.C: yo me lo escucharé con atención y le pondré unos acordes
- 426.D: em
- 427.C: si es que quieres añadir algo más, si no, hay estribillos que
- 428.D: pss
- 429.C: no dicen
- 430.D: de momento ¡es que no me viene más en la cabeza!
- 431.C: (ríe)
- 432.D: si eso esta semana me lo pensaré y si hay alguna cosa lo
- 433.C: lo ponemos
- 434.D: lo ponemos

- 435.C: vale, pero que no hace falta que sean más ideas. puede ser una palabra de aquí, repetida
- 436.D: ya
- 437.C: puede ser incluso la primera que has puesto cada vez. no me acuerdo aquí cuál has puesto primero, 'luchar'. (p: 00:00:09). pero me gusta que lo hagas a tu manera ¿sí? ¿lo dejamos? en el pensamiento
- 438.D: sí, mejor
- 439.C: vale. pero, bueno, ahora sí que me gustaría que, si te viene alguna melodía. lo podemos leer, a ver cómo suena leído, el ritmo ¿no?. ¿lo leemos juntas?
- (Dora sale a echar el cerrojo de la puerta porque una compañera se lo ha pedido, 00:00:28)
- ¿lo hacemos juntas? ¿lo leemos? ¿o quieres leerlo?
- 440.D: sí
- 441.C: ¿lo entiendes?
- 442.D: lo entiendo, sí (ríe)
- 443.C: es una letra un poco rara, digo, mi escritura es un poco rara, lo traeré en ordenador ¿empezamos?
- 444.C,D: 'te echo de menos, con lágrimas estás, en casa te espero, conmigo bailarás', 'sufriendo estás, sonrisa me quitas, más cerca te quiero, contento me siento', 'me escondo llorando, aprendo a luchar, soñando te veo, feliz que estás'
- 445.C: eh, ¿estás?, ¿es correcto?
- 446.D: sí
- 447.C: bueno. ¿sí?, ¿volvemos a, a leerlo? ¿se te ocurre alguna cantilena?
- 448.D: (ríe) no
- 449.C: aunque sea una canción que exista
- 450.D: no, ¡no me viene nada a la cabeza! (ríe)
- 451.C: 'te echo de menos, con lágrimas estás (ríe), en casa te espero conmigo bailarás' (cantando). y puede ser, una vez hecha, puede ser siempre igual la melodía
- 452.D: mh, mh, la

- 453.C: para cada una de las estrofas. entonces estaría esa melodía y la del estribillo
- 454.D: vale
- 455.C: ¿vale?
- 456.D: sí, estaría bien
- 457.C: ¿sí?, ¿te gusta esto que he hecho? *'te echo de menos, con lágrimas estás (ríe), en casa te espero conmigo bailarás'* (cantando).
- 458.D: vale
- 459.C: ¿sí?, bueno, así está hecha mitad y mitad
- 460.D: (ríe)
- 461.C: tú y yo. ¿el, el título?
- 462.D: sería, supongo que como estaría aquí, ¿no? digo yo
- 463.C: estos, estos son los estribillos
- 464.D: ya
- 465.C: sí. bueno, la idea que tú
- 466.D: ¿cómo?
- 467.C: la idea que se te ocurra que engloba todo, como el dibujo del otro día
- 468.D: (p: 00:00:14). no sé. mh (piensa, 00:01:06). no sé.
- 469.C: bueno, ya me lo dirás. no pasa nada, que hoy te he apretado, te he apretado mucho. bueno, pues yo esto lo pasaré a limpio, si la letra me das el visto bueno, yo la paso a limpio, la traigo, le ponemos el título, el estribillo, igual ya le pongo yo alguna melodía, algún acorde que vea que pueda quedar bien
- 470.D: vale
- 471.C: y le ponemos alguna, alguna cosa. y si no pues *la, la, la*
- 472.D: (ríe)
- 473.C: hay muchas canciones con la, la, la. mh, vale, pues el próximo día traigo la guitarra
- 474.D: vale
- 475.C: y si te animas y quieres aprender un poco ésa es otra de las cosas que me, bueno, yo te pregunté y tenía pensado
- 476.D: vale

- 477.C: que si querías, pues lo haremos. entonces, como, mh, no he traído la letra de las 'Burbujas de amor', ¿qué versión traigo, la de Niña Pastori que es la que pusiste?
- 478.D: sí
- 479.C: mejor que la otra ¿no?
- 480.D: sí, sí
- 481.C: vale. y ¿te gusta esta idea que te he dado de hacer tú una, un poco de versión?. yo le quitaré unas palabras
- 482.D: (ríe). vale
- 483.C: bueno, más que nada porque fue una canción que tú trajiste, yo, no sé. si tienes alguna otra que quisieras traer, sí la del 'Hijo de la luna', vale, ésa ya te la traeré. te la puedo traer el próximo día, bueno, si no hay cosas imprevistas yo lo llevo bien ordenado todo
- 484.D: vale
- 485.C: pero a veces pasan estas cosas. eh, un par de cosas del dibujo que hiciste. ¿te acuerdas que te pregunté por aquellas vallas que habían en la fachada
- 486.D: mh
- 487.C: que tú decías que eran como balcones?
- 488.D: mh, mh
- 489.C: y yo decía, bueno pero, aquí sólo hay una ventana y en la otra parte no había ventana
- 490.D: mh, mh
- 491.C: tú decías, pero es que es para, ¿para sentarse era?
- 492.D: sí, como si fuera una pequeña te, terraza
- 493.C: vale
- 494.D: pero ¿sabes?, en mh
- 495.C: como una terraza, vale. y luego, la habitación en la que entraste dijiste que no era, no era de nadie, no era tuya
- 496.D: mh, mh
- 497.C: ni de nadie conocido, bueno. mh, en realidad ya hemos acabado, yo te diría si quieres poner alguna música, para acabar y bailar, pero no tienes aquí los CDs

- 498.D: y tampoco no está abierto
- 499.C: aunque fuera aquí, alguna cosa
- 500.D: no tengo
- 501.C: bueno
- 502.D: la que me gusta ¿sabes?
- 503.C: vale
- 504.D: más
- 505.C: em, el próximo día, si acaso, que será, no este miércoles sino el otro, puedes pensar, puedes pensar en una canción
- 506.D: vale
- 507.C: que tú decías que querías hacer algo
- 508.D: sí
- 509.C: un poco
- 510.D: una coreografía
- 511.C: una un poco así, ¿sí?, ¿querrás prepararlo?
- 512.D: sí
- 513.C: que no sea sin avisarte, decir, pues vale, la semana que viene será, que tú tengas tiempo
- 514.D: vale
- 515.C: de hacerlo
- 516.D: sí, porque aquí me va un poco difícil para hacerlo
- 517.C: ¿a qué te refieres?, la coreografía
- 518.D: porque, para, para ensayar y todo esto, sí
- 519.C: ya, bueno, pero algún ratito encontrarás
- 520.D: ya
- 521.C: aunque sea allí dentro ¿no?
- 522.D: no, en la habitación
- 523.C: no, vale, bueno, y yo haré de público
- 524.D: (ríe)
- 525.C: ¿vale?, mh, entonces eso, acabaremos la canción, yo te traeré lo que haga con los acordes, te traeré la canción ésta de, de las burbujas, te lo daré, te daré la letra incompleta para que la llenes, un trocito, no hace falta entera y hacemos lo de la, hacemos lo de la coreografía, ¿vale?

526.D: vale

527.C: (p: 00:00:07). bueno

4ª Sesión (26-2-2007, lunes) (duración: 00:53:26)

- 1.C: vale, esto va para delante. bueno, pues te voy a proponer hacer una cosa, con los ojos cerrados, te lo iba a hacer solamente a ti, pero
- 2.D: (suena la radio) se ha puesto la radio
- 3.C: ah, vale, pensaba que sonaba la grabación (apaga la radio). pero te voy a proponer que me lo hagas tú también a mí, es un juego con los ojos cerrados, en pareja, y que una guíe a la otra. entonces, en lugar de hacértelo yo solamente a ti, que ya sé que no me vas a decir que no
- 4.D: (ríe)
- 5.C: que te va a parecer bien, pero bueno, me lo haces a mí también, y así estamos a la par ¿sí? ¿te parece bien?
- 6.D: vale
- 7.C: entonces, yo, yo escojo mi canción, si quieres escoges tú la tuya, para después
- 8.D: vale
- 9.C: de las tuyas, en lugar de una mía. para estar segura de que te gusta (pone el CD, 00:00:05). voy a comprobar esto (la grabación, 00:00:19). vale, yo voy a cerrar los ojos, me pondré aquí, en medio de la sala
- 10.D: vale
- 11.C: y, y tú me vas moviendo. si quieres que vaya andando, voy andando, si, lo que tú quieras, los brazos, em, lo que sea.
- (entra una mujer de la casa a colocar vasos y platos)
- mh, ¿vale?, lo que a ti te apetezca, lo que te sugiera esa música que yo he escogido para mí lo vas haciendo y me mueves por la sala, o no, lo que tú quieras ¿vale?, yo tendré los ojos cerrados. ¿sí?, ¿lo entiendes?
- 12.D: sí, pero, no sé, de, de escuchar la música y, y, o no sé cómo hacer
(gran ruido de fondo)
- 13.C: yo me pongo en tus manos ¿vale?, si no no lo haría
- 14.D: vale
- 15.C: y luego lo haré, te lo haré yo a ti
- (audición: Sting, Fragile, 00:02:45)

(movimiento: Dora mueve a Clara)

16.D: ¿es toda la canción así o cambia el ritmo?

17.C: ahora cambia

(nos piden que bajemos el volumen)

18.D: vale ¿está bien así?

(00:02:00). ¿tenemos que hacerla entera?

19.C: no, puedes apagarla cuando quieras

20.D: ¡vale!, es que no sé qué más hacer

21.C: vale, pues ahora

(final de la audición y el movimiento)

22.D: pero yo canción, no tengo así, no

23.C: una que a ti te apetezca. también la puedo escoger yo, pero a lo mejor tienes algo

24.D: vale, mejor

25.C: ¿sí?

26.D: que no, como no sabía lo de hoy, pues

27.C: bueno, pero a lo mejor te, te acuerdas de alguna que te haga gracia

28.D: no sé

29.C: si no, yo te pongo una y si te gusta, bien, y si no me lo dices

30.D: vale

31.C: la pondré antes, y luego me cuentas a ver qué te ha parecido, una y la otra

32.D: no, si la canción me gusta

33.C: sí, bueno. la actividad en sí. (pone el CD, 00:00:06). te hago hacer cada cosa ¿eh?

34.D: (ríe). no muy fuerte que están haciendo la reunión (en voz baja)

35.C: es verdad. ya, ya hacen bastante que se van allí. vale, a ver si te gusta esto

(audición: Sting, Why should I cry for you, 00:02:45)

no las pongo muy rápidas ¿eh?. ¿te gusta esto?

36.D: sí.

(movimiento: Clara mueve a Dora)

¿ya está?

- 37.C: sólo un trocito. bueno
(final de la audición y el movimiento)
a lo mejor quieres decirme algo de qué te ha parecido
- 38.D: bien, tienes una sensación, no sé. por una parte te relajas, por otra parte es, mh, una sensación como, no sabes, mh, como si, una persona ciega, que no sabes dónde ir, no sabes, mh, te viene el pensamiento de ¡a ver si me voy a chocar con algo! o que te vas a caer, mh, todas estas cosas
- 39.C: mh. sí, pero bueno, hay alguien que guía ¿no?
- 40.D: ya, pero
- 41.C: sí, ¿y, cuando lo has hecho, cuando eras tú la que guiabas?, ¿qué te ha gustado más?
- 42.D: mh, no sé
- 43.C: ¿guiar o ser guiada?
- 44.D: ser guiada
- 45.C: vale, pero como tú antes ya has guiado, sabes lo que es dirigir y
- 46.D: ya, pero claro, no sé. mh, al ser guiada pues te sientes, te, te relaja, entonces no sé, a lo mejor es una sensación
- 47.C: mh
- 48.D: diferente
- 49.C: ya. pero a lo que me refiero es que como tú has guiado y has, has querido dar una sensación, cuando a mí me guiabas ¿no?, al ser tú la que te movías, la segunda vez, aunque pienses que te vas a topar, pero sabes que alguien está pensando en que, en que no te des ningún golpe ¿no?
- 50.D: ya
- 51.C: porque eso tú ya lo has hecho antes ¿sabes lo que quiero decir?
- 52.D: ya, ya, ya, pero no sé, es una cosa con los ojos abiertos y otra cosa con los ojos cerrados
- 53.C: vale
- 54.D: y otra cosa es guiar y otra cosa es ser guiado. es una diferencia grande
- 55.C: bueno. em, pues éstas son las canciones que yo he escogido. te iba a enseñar la canción del otro día. la he pasado al ordenador (busca la

- canción, 00:00:05). he puesto una con tu nombre, por si te la quieres quedar
- 56.D: vale
- 57.C: lo digo porque yo tu nombre no lo voy a usar nunca, pero si te la quieres quedar, esto es lo que salió (00:00:18). ¿sí?, la recuerdas ¿no?, yo había dicho de hacer (canta) *'te echo de menos, con lágrimas estás, en casa te espero conmigo bailarás'*, una cosa así. *'sufriendo estás, sonrisa me quitas, más cerca te quiero, contento me siento'*. he usado siempre esa melodía. y luego en el estribillo he puesto unos acordes, a ver si te parece tan bien. eh, faltaría el título y si quisieras poner algo más, pero si no, ésta es la canción. ¿quieres ponerle un título?
- 58.D: (p: 00:00:11). 'amor de madre', aunque no sé, pero es lo único que me viene a la cabeza
- 59.C: vale (escribe, 00:00:15). bueno, te voy a enseñar cómo está la cosa (coge la guitarra, 00:00:25). a ver si te parece bien, ¿eh? y, también me gustaría que la cantaras conmigo
- 60.D: vale
- 61.C: *'te echo'* (canta y toca). éste es el primer acorde. *'te echo de menos, con lágrimas estás, en casa te espero, conmigo bailarás'*. ¿te gusta cómo queda?
- 62.D: sí
- 63.C: y el estribillo, como no hemos puesto nada, aunque estamos a tiempo, pero yo (toca). ése es el estribillo (canta y toca) *'ta, ra ra ra ra, sufriendo estás, sonrisa me quitas, más cerca te quiero, contento me siento'* (estribillo). *'me escondo llorando, aprendo a luchar, soñando te veo, feliz que estás'* (estribillo).
- 64.D: bien
- 65.C: no sé qué te parece. el estribillo es por hacer, por rellenarlo, porque no, no teníamos letra ni nada, y, eso es lo que hay ¿la quieres cantar conmigo?, es tuya la canción
- 66.D,C: *'te echo de menos, con lágrimas estás, en casa te espero, conmigo bailarás'*
- 67.C: ¿te gusta esta melodía?

- 68.D: sí
- 69.C: ¿la harías de otra manera?, ¿te va bien así?
- 70.D: ¡sí, está bien!
- 71.C: puedes, puedes cambiar lo que quieras
- 72.D: ésta la 'contento me siento' no sé, no
- 73.C: la letra
- 74.D: no hace poco, no hace rima con 'más cer, más cerca te quiero'
- 75.C: a mí no me molesta ¿eh?. no me molesta nada
- 76.D: pues la dejamos así
- 77.C: sí
- 78.D: y como tengo la hoja, pues, mh, ya si pienso en una cosa, pues
- 79.C: vale. ¿y la melodía?
- 80.D: sí, está bien
- 81.C: vale, si quieres cambiar alguna cosa que quede diferente. ¿lo volvemos a hacer?
- 82.D,C: *'te echo de menos, con lágrimas estás, en casa te espero, conmigo bailarás'* (estribillo) *'sufriendo estás, sonrisa me quitas, más cerca te quiero, contento me siento'* (estribillo). *'me escondo llorando, aprendo a luchar, soñando te veo,*
- 83.C: *feliz que estás'* (estribillo).
- 84.D: mira me gustaría, ésta, que empezarla más lenta, y al llegar más, a la última
- 85.C: sí
- 86.D: de
- 87.C: ir acelerando
- 88.D: sí
- 89.C: vale. o sea, eh, el estribillo que es muy rápido
- 90.D: sí
- 91.C: que cada vez se vaya acercando, las estrofas que se vayan acercando más a ese ritmo ¿no?
- 92.D: sí
- 93.C: vamos a ver. ¿empezamos?

- 94.D,C: *'te echo de menos, con lágrimas estás, en casa te espero, conmigo bailarás'* (estribillo)
- 95.C: ¿quieres que este estribillo sea tan rápido o lo hacemos lento, también?
- 96.D: no, no, está bien
- 97.C: (toca el estribillo)
- 98.D,C: *'sufriendo estás, sonrisa me quitas, más cerca te quiero, contento me siento'* (estribillo). *'me escondo llorando, aprendo a luchar, soñando te veo, feliz que estás'* (estribillo).
- 99.C: ¿te gusta así?
- 100.D: sí
- 101.C: ésta un poquito más rápida todavía, quizás ¿no?, es que me ha venido de sopetón, a ver *'me escondo llorando, aprendo a luchar, soñando te veo, feliz que estás'* (estribillo).
- 102.D: sí
- 103.C: vale. y este final ¿te gusta así de largo, que lo haga dos veces? (toca el estribillo). no acaba aquí, lo repito (toca) y lento. como si no hubiera pasado nada ¿sí?, ¿va bien?
- 104.D: sí
- 105.C: bueno, si se te ocurre algo, tienes la hoja
- 106.D: sí
- 107.C: yo intentaré conseguir la manera de grabarlo en el CD que te dé al final, a ver si consigo la manera de, de pasar de la cinta a un CD, de alguna manera
- 108.D: vale
- 109.C: puedo conseguirlo, y así la tienes, porque si no se va
- 110.D: ya (ríe)
- 111.C: yo la he tenido que escribir en, en papel con notas para acordarme de cómo era. de un día para otro sí te acuerdas, pero si pasa un mes a mí se me olvida. bueno, em, te había dicho que si querías tocar la guitarra ¿te acuerdas?
- 112.D: vale
- 113.C: (ríe)

- 114.D: aunque no lo sé, pero
- 115.C: bueno, de eso se trata. la guitarra española ¿la has tocado alguna vez?, ¿la has tenido alguna vez en las manos?
- 116.D: (toca), no
- 117.C: ¿se toca en tu país?
- 118.D: sí
- 119.C: ¿aparece por allí?
- 120.D: tuve un, una expareja de mi hermana
- 121.C: sí, sí
- 122.D: ¡que canta el chico, uf!
- 123.C: y tocaba la guitarra
- 124.D: sí
- 125.C: ésta. es, es muy típica de aquí
- 126.D: ya
- 127.C: pero no quiere decir que se toque solamente aquí. mira
- 128.D: lo que pasa es que no sé
- 129.C: sí
- 130.D: mh, poner los dedos chiquititos
- 131.C: no
- 132.D: ¿no?
- 133.C: no, si fueras, fueras un niño. a ver. mh, pon esta pierna encima de la otra
- 134.D: ¿así?
- 135.C: cruzada, claro. apártate más la silla, esto es para que estés más, para que estés más cómoda, vale. em, mira aquí hay un dibujo que he hecho, que es viendo, en realidad esto es desde arriba (un dibujo con la posición de los dedos), ¿sí?, esto sería, tal como está. entonces, en esta segunda franja, ésta de aquí, hay una posición que es, el primer dedo en la tercera cuerda, aquí arriba
- 136.D: ah, vale
- 137.C: vale, el segundo aquí y el tercero aquí, pero todo en ésta
- 138.D: vale
- 139.C: en ésta

- 140.D: esta parte
- 141.C: sí, ¿entiendes el dibujo?
- 142.D: sí
- 143.C: esto te lo daré. es ésta tercera, baja uno, baja otro y te quedas aquí en la penúltima, que es ésta
- 144.D: (prueba, 00:00:05)
- 145.C: ¿a ver cómo suena?, puedes hacerlo con los dedos
- 146.D: (prueba, 00:00:07)
- 147.C: ése es uno de los acordes de la canción. vuelve a hacerlo con los dedos, así suave
- 148.D: (prueba, 00:00:05)
- 149.C: vale, si lo haces aquí sonará más
- 150.D: (prueba) ¿así?
- 151.C: sí
- 152.D: ¿por qué? porque está
- 153.C: bueno, es una cosa física, suena más aquí, resuena más, al estar el agujero y haber más tensión, vale. ésa es una posición
- 154.D: ¡uf! (ríe)
- 155.C: bueno, sí al principio. yo estos días hacía mucho que no la cogía y me salieron unos pequeños callos, pero luego se van. ¿la sabes volver a poner?
- 156.D: éste aquí y éste aquí
- 157.C: vale, vuelve a ponerla, vale. entonces, desde ésta, baja uno aquí, eso es, ya está
- 158.D: (prueba) a ver
- 159.C: a ver
- 160.D: ¡me has escrito mi nombre ahí!
- 161.C: ¿dónde?
- 162.D: *ta ta ta*
- 163.C: ah sí
- 164.D: (ríe)
- 165.C: a ver que esté bien enseñado (prueba en la guitarra, 00:00:08). vale, tienes que bajar uno y subir dos

- 166.D: o sea viene tres, esto y después eso
- 167.C: sí, pero hoy te enseñaré sólo dos para cantar alguna canción. éste, ¿vale?
- 168.D: (prueba). ¿no son los dos o?
- 169.C: primero el de arriba y éste abajo. dos cuerdas más, ésta
- 170.D: ah, vale
- 171.C: mh, mh
- 172.D: ése está aquí porque éste se queda aquí ¿verdad?
- 173.C: sólo estos dos, éste está libre ¿me dejas?
- 174.D: ¡ah, vale!
- 175.C: ahí está
- 176.D: vale
- 177.C: ¿vale?, ¿vuelves a hacer ésta?
- 178.D: (prueba, 00:00:05)
- 179.C: otra vez y ahora bajas éste otra vez
- 180.D: (prueba, 00:00:05)
- 181.C: mh, mh
- 182.D: (prueba)
- 183.C: otra vez el LA, LA es el primero
- 184.D: (prueba)
- 185.C: vale. para cambiar a MI, que es el segundo acorde, baja, no bajas todo a la vez, creo que te irá mejor, vuelve a poner el primero, el acorde de LA. el, el primero que te he enseñado
- 186.D: ah
- 187.C: se llama LA, éste. y ahora para hacer el siguiente éstos no los muevas, mueve sólo éste y estos dos súbelos, eso es
- 188.D: (prueba)
- 189.C: vale
- 190.D: (prueba)
- 191.C: creo que es más fácil
- 192.D: (prueba, 00:00:07)
- 193.C: bien apretado éste, vale
- 194.D: uf

- 195.C: sí, es, te duele ¿te duelen los dedos?
- 196.D: no, no, pero mh, mh, te equivocas ¿sabes?
- 197.C: ya
- 198.D: y, no sé, al tener mucha fuerza, y ¿aquí hay algún sonido? (señala la parte alta del traste)
- 199.C: sí
- 200.D: ¿desde aquí?
- 201.C: sí, sí. yo no soy guitarrista, por eso. yo sé tocar muy poco. (p: 00:00:05). o sea que secretos muy pocos conozco. pero bueno, para cantar alguna canción y para sacar algo, sacar alguna canción me defiende. ¿quieres que lo volvamos a hacer y te enseñe una canción catalana?
- 202.D: (ríe fuerte)
- 203.C: es una canción para niños
- 204.D: (prueba, 00:00:06)
- 205.C: vale, ahora haz. éste se llama LA, haz varios, dos o tres acordes
- 206.D: de LA y MI
- 207.C: sí, vamos a hacer dos o tres de cada
- 208.D: (prueba)
- 209.C: tres, no uno Dora
- 210.D: ah, vale
- 211.C: con el dedo gordo, tres veces
- 212.D: (prueba, 00:00:11)
- 213.C: otra vez el LA
- 214.D: (prueba, 00:00:24)
- 215.C: vale. pues hay una canción que se llama 'La lluna, la pruna'
- 216.D: ay (ríe)
- 217.C: ¿la conoces?
- 218.D: ¡no!
- 219.C: es de niños. es ésta de aquí, que es con estos dos acordes (canta y toca la guitarra) '*la lluna, la pruna, vestida de dol, son pare la crida, sa mare no vol*'. está a tu alcance ¿no?, ¿verdad que sí? (ríe)
- 220.D: (ríe)

- 221.C: yo canto, yo puedo hacer de cantante, no hace falta que lo hagas tú
- 222.D: vale, eh, cómo, a ver cómo es, 'la luna, la pruna', en, en LA
- 223.C: sí
- 224.D: 'de dol' se, se cambia de, a MI, vale
- 225.C: sí. entonces son seis veces el LA, verás, '*la lluna, la pruna vestida*',
espera, voy a contar (con Dora a la guitarra). '*la lluna, la pruna,
vestida de dol, son pare la crida, sa mare no*
- 226.D: (ríe muy fuerte)
- 227.C: *vol'*, sí, y es volver al principio
- 228.D: sí, a ver
- 229.C: ¿vale?
- 230.D: es que no sé, de, o sea
- 231.C: '*la lluna, la pruna, vestida de dol, son pare la crida* (con Dora a la
guitarra)
- 232.D: ay, demasiado fuerte
- 233.C: *la crida, sa mare no vol'* (con Dora a la guitarra). muy bien, además,
aunque no te diga las veces, tú ya notas cuándo has de que cambiar.
¿la volvemos a hacer la canción?, ¿estás cómoda?
- 234.D: ¡es que así no lo veo! (ríe)
- 235.C: bueno, más adelante lo harás por el tacto. ¿vamos para allá?. empiezo
yo arriba. '*la lluna, la pruna, vestida de dol, son pare la crida, sa mare
no vol'* (con Dora a la guitarra). ¡muy bien!
- 236.D: (ríe)
- 237.C: muy bien
- 238.D: ¡me confundo y apreto estos dos y pero éste no lo apreto, entonces por
eso!
- 239.C: ¡hombre!, es que es el primer día
- 240.D: ¡oy!
- 241.C: está muy bien. el próximo día, si veo a Sonia, como le tengo que
enseñar la canción a ella me voy a llevar la guitarra. pero si acaso os la
puedo dejar una semana, si a ella le enseñó un poco, igual os la dejo
aquí
- 242.D: mh, mh

- 243.C: para tenerla un poco más. ¿te enseñe otra canción, con los dos acordes?
- 244.D: del LA y del, vale
- 245.C: del LA y del MI, sí, he traído más. creo que hay algún villancico, ¿sabes? villancicos de
- 246.D: sí, de Navidad
- 247.C: de Navidad. pero no los he traído
- 248.D: ¿el LA?
- 249.C: el LA. ésta empieza con el LA también. y éste es el MI
- 250.D: ah, vale
- 251.C: vale. *'uno de enero, dos de febrero'* (con Dora a la guitarra).
- 252.D: ¿sí?
- 253.C: sí, todo el rato, ya te avisaré *'uno de enero, dos de febrero, tres de marzo, cuatro de a'* (con Dora a la guitarra).
- 254.D: de, vale, de
- 255.C: *bril, cinco de mayo, seis de junio, siete de julio San Fermín'*; (con Dora a la guitarra). ¿te quedas ahí ya? *'a Pamplona hemos de ir, con una'*, aquí hay que cambiar *'con una*
- 256.D: ¿con una?
- 257.C: *'con una media, con una'* (con Dora a la guitarra). y aquí hay que cambiar otra vez. vale
- 258.D: a ver
- 259.C: mh. siguiendo la canción hay unas partes donde hay que cambiar el acorde. pero bueno ahora estamos haciéndola por encima
- 260.D: espera que me ponga a tu lado y así lo puedo ver
- 261.C: es mucho pedir. es mucho pedir tocarla perfecta la primera vez (le coloca bien los dedos)
- 262.D: ¿así?
- 263.C: vale. *'uno de enero, dos de febrero, tres de marzo, cuatro de abril, cinco de mayo, seis de junio, siete de julio San Fermín'* (con Dora a la guitarra). muy bien *'a Pamplona hemos de ir, con una media, con una media, a Pamplona hemos de ir, con una*
- 264.D: ¡ah!

- 265.C: *media y un calcetín*. ¡muy bien!, ¡bravísimo!
- 266.D: ¡me duelen las manos y no sé dónde poner! (ríe)
- 267.C: pero al ser dos, bueno, ésta es un poquito más complicada porque es más rápida
- 268.D: ya
- 269.C: pero mira, ya tienes dos canciones ¿sí?. ¿quieres que la hagamos otra vez las dos y ya lo dejamos?
- 270.D: vale
- 271.C: otro día si acaso te enseñe otro acorde. ¿cuál hacemos?, ¿hacemos 'La lluna, la pruna' primero?
- 272.D: vale
- 273.C: vale. *'la lluna, la pruna vestida de dol, son pare la crida, sa mare no vol'* (con Dora a la guitarra). muy bien. si acaso traeré la letra, que es más larga y la cantamos ¿sí? *'uno de enero, dos de febrero, tres de marzo, cuatro de abril, cinco de mayo, seis de junio, siete de julio San Fermín, a Pamplona hemos de ir, con una media, con una media'*
- 274.D: (ríe)
- 275.C: muy bien. *'a Pamplona hemos de ir, con una media y un calcetín'*. muy bien. ¿ves que están muy cerca los acordes? y llega un momento que no tendrás ni que mirar, por el tacto
- 276.D: ya
- 277.C: un dedo, subir dos, la guitarra estaría muy bien que te la quedaras, pero bueno
- 278.D: ¡se rompe la cabeza de tanto girar! (ríe)
- 279.C: sí, sí, los primeros días duele un poco todo
- 280.D: habían personas que cantaban también así ¡madre mía!, no sé, pero es que uf
- 281.C: sí, bueno. debe ser algún tipo de, otra cosa
- 282.D: sí, sí
- 283.C: los orientales. yo he visto también guitarras tocadas así, tienes razón, como con un
- 284.D: liso
- 285.C: cristal

- 286.D: ¡sí, sí, sí!
- 287.C: plástico y hacen yiiiiii, un sonido muy, muy original. pues lo dicho, em, traeré la letra más larga
- 288.D: (prueba la guitarra de fondo, 00:00:19)
- 289.C: vale
- 290.D: ¿esto se lo pones tú?
- 291.C: ¿las cuerdas?, sí, pero solamente las he puesto una vez, no sé si sabría otra vez. hay libros que lo explican y, y manuales para lo de los acordes. la guitarra básica es, es asequible, se puede tocar
- 292.D: (prueba)
- 293.C: luego, claro, ya se complica. y luego están los flamencos, que hacen cosas muy complicadas
- 294.D: ¡oy! (se queja del dolor de dedos)
- 295.C: (ríe). bueno, ¿querrás aprender más acordes?, ¿sí?, ¿querrás aprender más acordes otro día?
- 296.D: ¡sí!
- 297.C: vale. mh, bueno, a ver cómo estaba la cosa. lo de la coreografía, el no haberla preparado, pero puedes hacer algo, si quieres, si quieres
- 298.D: pero es que no he preparao la canción
- 299.C: bueno, puede ser otra, otra canción otro día, más preparada. yo, todo lo que quieras bailar. quiero decir, que no va a ser un baile solamente, todas las cosas que quieras bailar, para eso estamos. ¿tienes alguna cosa que te apetezca?
- 300.D: no sé
- 301.C: yo he traído. a ver. la canción de 'Burbujas de amor'. ¿te acuerdas que te?
- 302.D: sí
- 303.C: que te comenté que te la traería. he sacado la letra. la letra ya la conoces, pero yo he traído esta letra incompleta, por si quieres hacer una especie de juego, a tu manera
- 304.D: (mira la canción, 00:00:05). vale
- 305.C: cambiando palabras. yo he quitado algunas. a lo mejor tú quitarías otras, no quiere decir que lo tengas que hacer exacto, como yo lo he

puesto aquí. a lo mejor quieres cambiar otra. si quieres hacemos un trozo ahora. (p: 00:00:06). luego he encontrado de Mariah Carey, he bajado una canción muy conocida de ella de hace años que es 'Butterfly', 'Butterfly', de Mariah Carey

306.D: ¡ah vale!

307.C: ¿te acuerdas que me?

308.D: sí, sí, sí, sí

309.C: que decías que querías

310.D: sí

311.C: oír algo del principio. he bajado ésta solamente. quería bajar otra pero no, no lo he conseguido, no me han dejado

312.D: sí, la 'Butterfly' sí la conozco

313.C: ¿ésta te iría bien? lo que pasa es que muy lenta. bueno, un día la pongo y si quieres haces alguna cosa

314.D: vale

315.C: con la canción. ¿vale? y también he bajado 'Titanic' que me decías, de Céline Dion

316.D: sí

317.C: ésas dos. y, y también 'Hijo de la luna'. lo que pasa es que ésta no la tengo, no sé por qué. ésta no la tengo, la letra, me refiero, grabada. (la busca, 00:00:10), no la he grabado. bueno, pues la grabaré. vale, si se te ocurre algo con éstas dos, la de Mariah Carey y la de 'Titanic', te lo dejo a tu gusto

318.D: ¿a qué te refieres?

319.C: algún tipo de baile, alguna

320.D: vale

321.C: alguna cosa, porque hoy podría haberlo puesto para lo de los ojos cerrados, por ejemplo

322.D: no la, no las tienes aquí

323.C: sí

324.D: es para escucharlas

325.C: sí

326.D: y para la semana que viene ¿sabes?, hacer, si puedo hacer

- 327.C: alguna cosa
- 328.D: sí. ¿ésta me la dejas a mí?
- 329.C: sí
- 330.D: vale
- 331.C: a ver. (p: 00:00:09). lo malo de éste, ¿tú tienes aparato para oír música?
- 332.D: sí
- 333.C: ¿un walkman?
- 334.D: sí
- 335.C: lo malo de este CD es que es regrabable, que lo uso precisamente por, para ahora grabo esto, ahora grabo lo otro, para ir cambiando, pero te la puedo dar, te la puedo grabar
- 336.D: sí
- 337.C: lo que pasa es que la semana que viene. quiero decir igual tu aparato igual no acepta regrabables. yo tengo uno que no, tienen que ser
- 338.D: tengo dos y el DVD portátil
- 339.C: bueno, yo te las, te las grabaré. (p: 00:00:06). a ver (pone un DC, 00:00:06)

(audición: Mariah Carey, Butterfly, 00:03:53)

claro, yo no sé qué tipo de música bailas, exactamente y qué, si esto se te adapta

- 340.D: yo, menos flamenco o rock o (ríe), ¡yo bailo de todo!
- 341.C: y si esto es lo que te apetece bailar, porque son dos canciones lentas

'When you love someone so deeply
They become your life
It's easy to succumb to overwhelming fears inside
Blindly I imaged I could

Keep you under glass

- 342.D: (tararea un poco)

Now I understand to hold you
I must open my hands
And watch you rise

Spread your wings and prepare to fly
For you have become a butterfly
Fly abandonedly into the sun
If you should return to me
We truly were meant to be
So spread your wings and fly
Butterfly

I have learned that beauty
Has to flourish in the light
Wild horses run unbridled
Or their spirit dies
You have given me the courage
To be all that I can
And I truly feel your heart will
Lead you back to me when you're
Ready to land

Spread your wings and prepare to fly
For you have become a butterfly
Fly abandonedly into the sun
If you should return to me
We truly were meant to be
So spread your wings and fly
Butterfly

I can't pretend these tears
Aren't overflowing steadily
I can't prevent this hurt from
Almost overtaking me
But will stand and say goodbye
For you'll never be mine
Until you know the way it feels to fly

Spread your wings and prepare to fly
 For you have become a butterfly
 Fly abandonedly into the sun
 If you should return to me
 We truly were meant to be
 So spread your wings and fly
 Butterfly

Spread your wings and prepare to fly
 For you have become a butterfly
 Fly abandonedly'

¿y la de 'Titanic'?

343.C: ¿la quieres oír ahora?
 'into the sun'

344.D: es para coger
 'If you should return to me'

345.C: una o la otra

346.D: sí

347.C: pueden ser las dos

(final de la audición)

de aquí a que acabemos.

(audición: Céline Dion, Titanic, 00:04:35)

me refiero a que habrá tiempo de hacer

348.D: es que la, la película me ha encantao, ¡madre mía

349.C: (ríe)

350.D: cuando tenía la cinta en C., la miraba!.

'Every night in my dreams

I see you. I feel you

That is how I know you go on

Far across the distance

And spaces between us

You have come to show you go on
 Near, far
 (entra una de las mujeres de la casa y vuelve a salir)
 wherever you are
 I believe that the heart does go on
 Once more you open the door
 And you're here in my heart
 And my heart will go on and on
 (una mujer le pide a Dora que le guarde una llave)

Love can touch us one time
 And last for a lifetime
 And never let go till we're one

Love was when I loved you
 One true time I hold to
 In my life we'll always go on

Near, far
 wherever you are
 I believe that the heart does go on'

(p: 00:02:23). ésta tiene el final, más, más ¿sabes?, más con ritmo.
 pero el principio es muy largo. digo que mejor será la otra

'Once more you open the door'

351.C: como quieras, y si no, es que aquí no hay segundos, pero se podría
 escoger el momento. a lo mejor desde la mitad.

'And you're here in my heart
 And my heart will go on and on'

no sé lo que dura esta canción

352.D: dura, cinco o seis minutos dura

353.C: te podría poner desde la mitad

354.D: no, no, si eso mejor será la otra

355.C: (00:00:07). vale. ¿quieres hacer algo con esta canción?

356.D: ¿ésta?

357.C: sí

358.D: no, es la otra sí

'You're here, there's nothing I fear

And I know that my heart will go on

We'll stay forever this way

You are safe in my heart

And my heart will go on and on'

359.C: con la otra, me refiero

360.D: sí

361.C: quieres hacer algo. ¿además de lo que ya querías hacer, una coreografía que querías preparar? ¿serían dos cosas diferentes?

362.D: sí. ésta que sería más, más lenta, más, y la otra diferente

363.C: vale

364.D: ritmo diferente

365.C: vale

366.D: y la coreografía y todo

367.C: bien. no hace falta que sea el mismo día

368.D: vale

369.C: un día y otro. yo el miércoles vendré. no sé si Sonia va a estar

370.D: (ríe)

371.C: pero eso no quiere decir que a ti te vaya bien. lo digo porque si no es este miércoles es el lunes o el miércoles

372.D: vale

373.C: mejor para ti ¿no? esperar

374.D: sí

375.C: vale. precisamente me dijisteis eso que os iba bien una vez, no dos.

bueno, no creo que sea mucho más larga que la otra. yo pensaba que era más todavía. se acaba aquí.

(final de la audición)

376.D: ya, pero, mh, mh, no sé

377.C: vale. vale. pues la que tú quieras

378.D: el 'Butterfly'

- 379.C: la rápida, la rápida y el 'Butterfly', la que tú quieras traes el próximo día
- 380.D: vale
- 381.C: no hay problema. mh, lo de las burbujas ¿te va bien ese ejercicio, hacerlo?
- 382.D: sí
- 383.C: ¿te va bien? ¿quieres hacerlo tú aparte o quieres que hagamos aquí algo?
- 384.D: ¡uf!, no sé (mira la letra de la canción)
- 385.C: (p: 00:00:12). no hace falta que se haga toda la canción porque igual es demasiado. (p: 00:00:13). además puedes escoger la estrofa que tú quieras, a lo mejor todo es excesivo, la que tú te inspire más. sí, pero ya lo harás por tu cuenta, si quieres
- 386.D: (mira la letra, 00:00:18). ¡uf!
- 387.C: (p: 00:00:05). es laborioso. pero si te fijas, aquí he quitado 'corazón', y luego siempre lo quito. o sea, que esta palabra sería la que se repetiría, después ¿no?
- 388.D: ya
- 389.C: pero a lo mejor no quieres cambiar 'corazón', que ya te va bien. ¿sabes lo que quiero decir?, que sea algo que a ti te vaya bien hacerlo, y que te guste
- 390.D: yo lo intento
- 391.C: y no hace falta que sea entera, que te, que te aporte algo, si no, no, no hay ninguna necesidad de hacerlo. como si lo quieres hacer con otra. yo he traído ésta porque era la que hemos escuchado así un poco tranquilamente. yo, cuando traiga la de 'Hijo de la luna' traeré la letra y lo traeré así también
- 392.D: vale
- 393.C: y entonces te voy dando cosas para que las tengas ¿sí?
- 394.D: vale
- 395.C: y, y vas haciendo o haces aquí un trozo, lo que sea. bueno, pues, pues ya está por hoy
- 396.D: ¡ay! (se estira)

397.C: hemos hecho muchas cosas

398.D: ¿sí?

399.C: sí, la guitarra, la canción

400.D: y escuchar

401.C: la canción ya está hecha. sí, y escuchar. esto lo voy a parar con calma

María: hija de Dora

5ª Sesión (7-3-2007, miércoles) (duración: 00:57:27)

- 1.C: bueno, sí, lo que te quería preguntar de, de cuándo te vas
- 2.D: el diez, diez. supongo, a ver, normalmente el día diez
- 3.C: de abril
- 4.D: pero si, sí, si tengo mh, algún problema con el piso o con la mudanza, hasta que coja todas mis cosas
- 5.C: aquí
- 6.D: que tengo bastantes, pues me dan unos días más, o una semana o dos. o sea, es. bueno, depende
- 7.C: vale. ¿aquí en S.?
- 8.D: sí
- 9.C: bueno. yo, es más que nada para acabar, para llegar hasta el final. entonces, llevamos un mes, llevamos una tercera parte. nos faltaría este mes y el que viene
- 10.D: ya
- 11.C: entonces esa es la cosa ¿no?. son, pues eso, semanales, sesiones semanales. entonces ahora estamos en la quinta, la, un poco más de un tercio. la semana que viene ya te pasaré un test del de la mitad y estaríamos en la mitad
- 12.D: vale (da golpecitos en el pandero)
- 13.C: entonces, yo he calculado que a finales de abril. de cualquier manera, si tú te fueras, pues, seguimos viendo aquí, por ejemplo o al final acelerarlo y hacerlo dos veces a la semana. yo lo digo por terminar las doce, para que no quede en el aire
- 14.D: vale
- 15.C: porque con lo de Sonia, bueno, pues fue así ¿no?. fueron tres y ya está, y
- 16.D: pero ¿ya se ha ido?
- 17.C: sí. también era, son, es previsible que pase con personas que acaban de llegar. es diferente tú que llevas mucho más tiempo, y ya estás

- 18.D: ya
- 19.C: ¿no?, es diferente. entonces, bueno, a mí me gustaría poder llegar hasta el final contigo y, y coger tu, tu caso
- 20.D: vale
- 21.C: yo esto se lo he propuesto a la persona que me lo dirige y no me ha contestado nada, seguramente está de acuerdo. pero yo, tal como lo veo, pues eso, creo que sería interesante, coger el tuyo y el de la otra chica, que sois, tenéis la misma edad y las dos sois de fuera de aquí. y bueno. bueno, ya te lo he contado esto
- 22.D: vale (ríe)
- 23.C: ¿vale?, un poquito de protagonismo. es importante que lo sepas
- 24.D: ya
- 25.C: entonces eso, si, si te tienes que ir pues me lo cuentas y, y lo intentamos
- 26.D: sí
- 27.C: hacer de alguna manera
- 28.D: yo el día diez termino ¿vale? el tiempo que tenía aquí. entonces, bueno, ya empiezo a, a buscar una cosa, claro, pero hasta que encuentre, a lo mejor no encuentro hasta el día diez o encuentro el día diez y hasta que hago la mudanza y todo eso, claro
- 29.C: mh
- 30.D: pues va a pasar una semana o dos
- 31.C: vale. de todas maneras lo hablaré con Mónica y en el caso de que no estés y a ti te interese, porque eso es lo más importante, que puedas seguir viniendo ¿no?
- 32.D: (tose)
- 33.C: bueno. mh, yo luego te dejaré los CDs que te grabé al final. te he grabado un disco. bueno, te lo explico ahora. es, es éste, el disco de Céline Dion 'Falling into you', no sé si era de color verde, no sé si es el que tú tenías, no lo sé. es uno que tenía en casa, entonces es
- 34.D: ¡oy!, ¡esto me encanta!
- 35.C: vale. es que
- 36.D: em, cuando era de Navidad aquí se, se ha puesto en Santa S.

- 37.C: ¿sí?
- 38.D: se ha puesto una, afue, abajo abajo de todo. exactamente en la primera entrada, mirabas al, al arriba
- 39.C: sí
- 40.D: y bueno, a ver, enseñaba de Santa S. pero claro, al venir el año nuevo ponía esta canción
- 41.C: ¿ésta primera?
- 42.D: no, la segunda
- 43.C: vale. a mí me gusta mucho y, y no la tenía, entonces también te la he querido bajar. te explico cómo lo he, por qué lo he hecho así. éste, el disco éste suelto es el de, es éste entero
- 44.D: vale
- 45.C: entonces hay una canción que estaba rayada y como no quería que quedara rayada, pues la bajé sola. y entonces esto te lo he grabado aquí, en éste, que hay muy poquitas. y eso, le he llamado Mariah Carey, pero es una mezcla. entonces hay, está Hijo de la luna' también
- 46.D: vale
- 47.C: éstas dos, ésta para que no quedara aquí, la de 'Titanic', por si no la tienes y la quieres tener y al final, pues de Mariah Carey sólo hay tres, pero bueno
- 48.D: sí, sí
- 49.C: a lo mejor querías más, pero
- 50.D: no
- 51.C: te he traído esto
- 52.D: normalmente está bien
- 53.C: yo creo que de aquí al final podemos sacar cosas.
(saluda a una de las mujeres de la casa)
no sé al final si tienes
- 54.D: ésta la sé. ésta no
- 55.C: esto es para que te lo quedes ¿eh?
- 56.D: ¡ah, vale!

- 57.C: esto es tuyo, sí, y esto también. como no lo puedo poner aquí, te lo doy en esa hoja. (p: 00:00:06). entonces no sé lo que habíamos dicho de que bailaras, no sé si tienes algo pensado
- 58.D: es que ahora como están en la reunión
- 59.C: ¿tienes algo allí, para lo de la música, que no haga ruido?
- 60.D: no, es de, de, también del DVD
- 61.C: ya. bueno
- 62.D: la semana que viene no van a tener reunión. se hace una semana sí una semana no
- 63.C: bueno
- 64.D: esta reunión que se hace
- 65.C: bueno, vale. de todas maneras
- 66.D: si no te importa
- 67.C: puede ser otra
- 68.D: haces ¿sabes? es que por eso te preparé una canción que es una, un CD de un DVD
- 69.C: mh, vale. bueno. mh, ¿no quieres hacer una? no ahora, ¿eh?, al final. bueno, luego lo hablamos
- 70.D: vale
- 71.C: esto es tuyo, esto también. eh, yo te explico lo que había pensado para, para empezar.
- 72.D: (p: 00:00:09). no puedes ir ahí, cariño (a la hija).
(una de las mujeres de la casa lleva a la niña a su habitación, para dormir).
- 73.C: em, que cogieras uno, el que tú quieras, y ahora te explico para qué.
(cierra la puerta, 00:00:21).
- vale. la cosa es que yo voy a poner una cancioncilla, de fondo y la cosa consiste en que yo también me moveré contigo, a lo largo de la sala e iré avisando, yo avisaré con el instrumento que coja, haré algún, lo haré más fuerte o lo que sea, avisaré, que se note y en cada aviso, las dos tendremos que inventarnos una figura con el instrumento que hayamos cogido. un objeto, por ejemplo, si yo cojo esto, pues un objeto puede ser esto (hace una figura) o (hace otra), con mucha imaginación ¿eh?, o un colgante

- 74.D: ¡pirata! (ríe)
- 75.C: o así. lo que se te ocurra con el instrumento. si quieres ése, con ése, y si no, con otro. entonces yo iré avisando. a ver, qué puedo coger yo. voy a coger este. avisaré ¿vale? (toca la rasqueta). fuerte (toca la rasqueta) porque mientras tanto yo no tocaré, me iré moviendo contigo
- 76.D: está llorando la niña
- 77.C: ¿cómo?
- 78.D: está llorando la niña
- (sale de la sala a ver a la niña y vuelve, 00:00:47)
- voy a ir mirando de vez en cuando ¿vale?. para, es que como fuimos dos, dos día fuera, pues acabamos de venir, y por eso no está en la guardería
- 79.C: hay muchos niños hoy
- 80.D: sí
- 81.C: bueno
- 82.D: es que se ve que ha venido otra madre
- 83.C: sí
- 84.D: la de
- 85.C: hay muchas personas, he visto
- 86.D: sí, bastante
- 87.C: mucho ambiente. bueno
- 88.D: ¡bueno!
- 89.C: ¿lo entiendes esto?
- 90.D: sí
- 91.C: es como un juego
- 92.D: vale
- 93.C: y cada vez, toque que yo dé pues, pues esto, inventarnos alguna cosa
- 94.D: vale
- 95.C: con el instrumento. la canción es muy tranquila
- 96.D: yo sólo cojo esto
- 97.C: sí
- 98.D: o cojo

- 99.C: puedes tocarlo, puedes tocarlo si quieres
- 100.D: vale
- 101.C: o con la mano. pero la cosa es que cuando yo te avise es cuestión de tener una cosa pensada (busca la canción, 00:00:08).
- (audición y movimiento: Robbie Williams, Nan's song, 00:03:52)
- (p: 00:00:05). es ésta
- te puedes mover
- (toca fuerte)
- 102.D: (ríe)
- 103.C: (toca fuerte)
- 104.D: (ríe)
- 105.C: (toca fuerte)
- 106.D: ah, vale
- 107.C: un poco grande. ¿y lo tuyo?
- 108.D: es la luna
- 109.C: hubo un eclipse el otro día. ¿lo viste?
- 110.D: ¿ah sí?, no
- 111.C: sí, se veía muy bien
- 112.D: pues lo sabía. sí, lo sé porque nació una niña el otro día, por la noche
- 113.C: (toca fuerte)
- 114.D: (ríe)
- 115.C: (toca fuerte)
- 116.D: (ríe)
- eso sí que no lo sé
- 117.C: un hueso
- (final de la audición y movimiento)
- ¿qué era lo tuyo?, ¿quieres hacer más?
- 118.D: un colgante, de esos que, bueno. ¿hacemos más?
- 119.C: ¿quieres hacer más?
- 120.D: uf, ideas me quedan pocas, de esto
- 121.C: yo lo que te, no para hoy, lo que te iba a pedir otro día, a ver. em, si te lo quieres preparar, a mí ya me va bien, me parece bien, pero también, a lo mejor te digo cosas para el momento, ¿vale?

- 122.D: ¿sabes que me has dado?
- 123.C: de tus músicas
- 124.D: vale. para que no me olvide, me has dado la hoja con el
- 125.C: sí
- 126.D: la letra de, de 'Burbujas de amor'
- 127.C: sí, sí
- 128.D: que la tenía que completar
- 129.C: sí. bueno, yo no. esto no es ningún examen
- 130.D: no, ya. no, si te lo digo. es que no sé, mh, a lo mejor al saber que, que viene 'corazón'
- 131.C: sí
- 132.D: es que no me viene la palabra ¿sabes? porque
- 133.C: mh
- 134.D: como has dicho tú, si, si ya pongo una palabra
- 135.C: mh
- 136.D: ahí ya tengo para todas
- 137.C: bueno, puedes, eso si quieres ahorrar, si no pones una palabra diferente cada vez. es un ejercicio
- 138.D: vale
- 139.C: como tú quieras. bueno, eso por una parte, si quieres lo haces tranquilamente, si no aquí hacemos aquí un trozo. por eso te digo que lo del baile, igual. que te lo quieres preparar muy bien, yo encantada. que quieres que improvisemos, pues ponemos algo hoy para acabar, una de las que te gustan y la semana que viene tú bailas lo que
- 140.D: tengo dos canciones
- 141.C: vale
- 142.D: que va a venir una detrás de otra
- 143.C: preparadas
- 144.D: sí
- 145.C: la primera será la semana que viene
- 146.D: una, una, no. es la, bueno yo estaba pensando en las dos en el mismo tiempo ¿vale?. una va a ser lenta y otra más, más, más ritmo
- 147.C: la semana que viene, quieres que sea, porque es en el DVD

- 148.D: sí
- 149.C: vale, bueno. pero eso
- 150.D: es un CD ¿vale? que, que tiene videoclips
- 151.C: sí
- 152.D: ¿vale? y no, no puedo, no lo puedo leer aquí
- 153.C: vale, vale. pero eso no quiere decir que si hoy ponemos una canción no la quieras bailar, tú y yo
- 154.D: sí
- 155.C: ¿vale? para hacer ¿sí?, ¿para acabar?
- 156.D: sí
- 157.C: vale, bueno. otra cosa que te quería decir. el día que representaste tu nombre, ¿te acuerdas que te pedí que lo escenificaras y me lo explicaste un poco?
- 158.D: no me acuerdo qué hice y
(entra una mujer de la casa y vuelve a salir)
- 159.C: no pasa nada. em. usaste unas escaleras y luego
- 160.D: ¡ah, vale!
- 161.C: el mi, el re y el la, todo eso, bueno. em, de todas las músicas que tú tienes a lo mejor hay alguna que le quedaría bien ¿sabes cuál?, ¿quieres pensar en cuál le quedaría bien? una música de las que tú conoces o del disco que te acabo de dar, que tú veas que le encaja
- 162.D: que representa mi nombre
- 163.C: sí, que le encajaría y que pudieras hacer un trocito. como si fuera una pequeña representación con, con música, esto también te lo doy para que
- 164.D: vale
- 165.C: ¿sí?. si ahora ya la tienes, por eso te digo, que si es ahora, ahora y si no, yo esto te lo, te lo deajo caer
- 166.D: o sea, voy a buscar una canción para el nombre
- 167.C: sí
- 168.D: y te lo voy a representar
- 169.C: sí, si ya sabes qué canción puedes hacerlo ahora
- 170.D: uf. no sé

- 171.C: ¿se te ocurre cuál podría encajar? ¿quieres pensarlo?
- 172.D: mejor ¿no?
- 173.C: ¿sí?, vale. bueno. em, yo he traído la canción de
(avisan a Dora de que la niña está llorando, 00:01:13)
(sale Dora a ver a la niña)
- 174.D: dime
- 175.C: te he traído la canción de Mecano
- 176.D: ¡ah, vale!
- 177.C: por si la querías oír ¿sí?
- 178.D: vale
- 179.C: lo de las burbujas ahí está. que bien, bien, que no, pues también
- 180.D: no, la tengo colgada en el, en el panel
- 181.C: yo son cosas que te doy, si, si te, si se te ocurre llenarla, y si no, pues nada. ¿quieres oírla?
- 182.D: sí
- 183.C: era una de las que me habías dicho hace tiempo, entonces, pues ya me dirás
- 184.D: vaya, para no sé. es que, claro, al cantar tan rápido muchas veces no, no entiendes palabras
- 185.C: eso es lo bueno de las letras
- 186.D: pero al, pero al escuchar, mh, no es que no, es que no le coges, no le encuentras ritmo o rima, para decir
- 187.C: ¿hablas de ésta?
- 188.D: sí
- 189.C: bueno, pero solamente es para que tengas la letra. no es para hacer nada
- 190.D: ya
- 191.C: y también es para entenderla mejor, porque yo misma, ahora teniendo la letra he podido saber bien el significado. me imagino que
(llora la niña)
- 192.D: otra vez
- 193.C: bueno, porque sabe que no estás. te llamará Ana
(audición: Mecano, Hijo de la luna, 00:04:28)

(00:00:08). es en directo

‘Tonto el que no entienda
cuenta una leyenda
que una hembra gitana
conjuró a la luna hasta el amanecer
llorando pedía
al llegar el día
desposar a un calé
tendrás a tu hombre piel morena
desde el cielo habló la luna llena
pero a cambio quiero
el hijo primero
que le engendres a él
que quien su hijo inmola
para no estar sola
poco le iba a querer

luna quieres ser madre
y no encuentras querer
que te haga mujer
dime luna de plata
qué pretendes hacer
con un niño de piel
hijo de la luna

de padre canela nació un niño
blanco como el lomo de un armiño
con los ojos grises
en vez de aceituna
niño albino de luna
maldita su estampa
este hijo es de un payo
y yo no me lo callo

luna quieres ser madre

y no encuentras querer

194.D: (ríe con la letra)

(00:02:13, paran la audición)

(sale Dora de la sala a ver a la hija y vuelve con ella, 00:01:10)

195.C: ¡es que ya eran muchos días sin vernos!

196.D: (ríe). aquí, así

197.C: ¡claro, así es otra cosa, hombre! (ríe)

198.D: (ríe)

199.C: (ríe). ¡ay, qué pilla!, bueno, ¿sigo?

200.D: sí

201.C: estaba en el estribillo, creo

(sigue la audición)

‘que te haga mujer

dime luna de plata

qué pretendes hacer

con un niño de piel

hijo de la luna

gitano al creerse deshonrado

se fue a su mujer cuchillo en mano

¿de quién es el hijo?

me has engañao fijo

y de muerte la hirió’

(la niña da golpes)

‘luego se hizo al monte

con el niño en brazos

y allí lo abandonó

202.D: ¡te lo!

luna quieres ser madre

y no encuentras querer

que te haga mujer
dime luna de plata
qué pretendes hacer
con un niño de piel
hijo de la luna

uff. no se puede (a la niña)

y las noches que haya luna llena
será porque el niño esté de buenas
(sigue dando golpes)
y si el niño llora
menguará la luna
para hacerle una cuna
y si el niño llora
menguará la luna
para hacerle una cuna'
(sigue dando golpes)
(fin de la audición)

shhh (a la niña). (p: 00:00:05). está muy guapa.

203.C: ¿conocías de qué iba la canción? ¿entendías la letra?

204.D: no, si hace mucho tiempo que no. la escuché en B. la primera vez,
pero claro, en ese tiempo tampoco entendía mucha cosa y habla tan
rápido que, que si no estás leyendo no

205.C: yo misma

206.D: no te puedes dar cuenta de algunas palabras

207.C: mh

208.D: esto sí que no lo entiendo 'desposar a una, un cale, un calé'

209.C: un calé. es la historia de, de una gitana y un gitano. que es, los gitanos
es como otra raza

210.D: sí

211.C: aquí en España, y bueno

212.D: ya, sí, en B. también hay

- 213.C: entonces, los que no son gitanos son payos y yo diría que también calés. entonces, un calé es una persona blanca. (p: 00:00:05). porque la ilusión de ella era ésa, casarse, desposarse. desposar es casarse
- 214.D: ahá
- 215.C: es lo mismo. desposar a un calé es casarse con un, con un blanco
- 216.D: (p: 00:00:12). y al final mata a la madre y al niño lo abandona en la, las montañas
- 217.C: claro, porque en realidad ella, él es gitano y el hijo que tiene es blanco
- 218.D: pero no que le engañó, sino que
- 219.C: claro, era el deseo que ella pidió. entonces ese hijo nació blanco, y sí que le concedieron el deseo, la luna
- 220.D: pero el hombre era de piel morena
- 221.C: el marido sospechó
(la niña da golpes)
- 222.D: shh (a la niña). muy guapa
- 223.C: ¿hace mucho que la habías oído?
- 224.D: si te digo, la primera vez la escuché en B. y aquí, en la radio, a lo mejor estaba haciendo comida y la daban por la radio
- 225.C: (p: 00:00:05). bueno. pues yo te he traído las canciones del otro día
- 226.D: vale
- 227.C: para seguir ¿sí?
- 228.D: sí
- 229.C: ¿te parece?. esto le va a gustar a María
(va a por la guitarra, 00:00:18)
- 230.D: a ver si me acuerdo del LA
- 231.C: (p: 00:00:06). bueno, he vuelto a traer la hoja
- 232.D: (coge la guitarra, 00:00:14). ésta así
- 233.C: (p: 00:00:05). en realidad es con el primero. el único que, eso. el único que se queda fuera es el meñique, el pequeño. vale
- 234.D: después era ¿así?
- 235.C: sí
- 236.D: o
- 237.C: sí. y estos dos suben ahí

- 238.D: así
- 239.C: sí
- 240.D: (prueba)
- 241.C: vale
- 242.D: (prueba, 00:00:06). éste se escucha más
- 243.C: bueno. porque está suelta. no está, no tienes el dedo puesto encima
- 244.D: (prueba, 00:00:07)
- 245.C: muy bien. vale. ¿vuelves a hacer? el primero de todos, éste se llama
LA
- 246.D: (prueba)
- 247.C: ¿haces tres veces cada uno? eso
- 248.D: (prueba, 00:00:06)
- 249.C: vale ¿otra vez?
- 250.D: (prueba, 00:00:09)
- 251.C: todas las cuerdas. eso, vale. ¿cantamos la de ‘Uno de enero’? ¿o
prefieres, empezamos por ‘La lluna, la pruna’?
- 252.D: vale
- 253.C: *‘la lluna, la pruna vestida de dol, son pare la crida, sa mare no* (con
Dora a la guitarra)
- 254.D: ay
- 255.C: *vol’*. muy bien. le está gustando a María. ¿la cantamos otra vez?.
vamos a hacer la letra un poco más larga. *‘la lluna’* sí, es más larga la
letra. ¿seguimos con ‘La lluna, la pruna’?
- 256.D: vale
- 257.C: *‘la lluna, la pruna el sol mariner*
- 258.D: ah, vale
- 259.C: sí
- 260.D: es que tienes
- 261.C: es lo mismo. bueno
- 262.D: o sea al final con mh, con MI
- 263.C: voy cambiando la letra. sí, sí
- 264.D: ah, vale

- 265.C: hacemos otra vez esto y luego yo cambiaré la letra para que no sea tan monótono
- 266.D: vale
- 267.C: ¿vale?. ¿empezamos por ésta? *‘la lluna, la pruna vestida de dol, son pare la crida, sa mare no vol, la lluna, la pruna el sol mariner son pare la crida sa mare també, minyones boniques deseu els coixins, son pare l’assota davant els fadrins’* (con Dora a la guitarra). muy bien, muy bien. la he hecho tres veces, una letra muy larga ¿vale?
- 268.D: vale
- 269.C: ¿quieres que hagamos la de ‘Uno de enero’?, esto es en plan repaso ya. si te la quedas, tú harás lo que
- 270.D: vale
- 271.C: lo que te apetezca
- 272.D: a ver si me acuerdo, que ésta era más rápida ¿no?
- 273.C: ehh. bueno, sí
- 274.D: *‘uno de enero, dos de febrero, tres de marzo cuatro de abril’* (y tocando la guitarra)
- 275.C,D: *‘cinco de mayo, seis de junio, siete de julio San Fermín a Pamplona hemos de ir, con una media, con una media, a Pamplona hemos de ir, con una media y un calcetín’* (con Dora a la guitarra)
- (la niña balbucea de fondo)
- 276.D: (ríe)
- 277.C: muy bien. aquí lo único este LA tenemos que esperar un poquito más
- 278.D: ah, ¿la de San Fermín?
- 279.C: la de San Fermín, sí. hay que, justo cuando el MI, al final del todo. es lo difícil de esta canción, que es como, el cambio es más rápido
- 280.D: ya
- 281.C: ¿la volvemos a hacer?
- 282.D: vale
- 283.C,D: ¿quieres cantar tú también? *‘uno de enero, dos de febrero, tres de marzo cuatro de abril,*

(la niña da palmadas de fondo)

cinco de mayo, seis de junio, siete de julio San Fermín a Pamplona hemos de ir, con una media, con una media, a Pamplona hemos de ir, con una media y un calcetín'

284.D: me he equivocado

285.C: muy bien, es lo difícil de esta canción ¿no?, que tiene esos cambios así. hay otra, que también usa estos dos. a ver, no sé si. claro, son canciones entre castellanas y catalanas. pero bueno, son muy conocidas. ¿te hacen daño los dedos?

286.D: mh, ¡sí,! ¿sabes?, aquí, cuando cambias

287.C: ésta también usa el LA y el MI, sí. '*allá en el rancho grande allá donde vivía*'. no sé si la conoces, bueno, es como mejicana. ¿a ver? '*allá en el rancho grande, allá donde vivía, había una rancherita que alegre me decía, que alegre me decía, te voy a hacer unos calzones*' (con Dora a la guitarra)

288.D: era el MI

289.C: sí, el primero está un poco pronto

290.D: ah, vale

(la niña grita de fondo)

291.C: '*zones, como los que usa un ranchero, te los comienzo de*'

292.D: ¡ay!, no entiendo la, la, el ritmo, de la canción

293.C: vale, voy a hacerla yo antes, porque es muy nueva. a ver. '*allá en el rancho grande, allá donde vivía, había una rancherita que alegre me decía, que alegre me decía*', es que claro, es un poco como hablada, esta canción '*te voy a hacer unos calzones como los que usa un ranchero, te los comienzo de lana te los acabo de cuero*'. no la habías oído nunca.

(la niña balbucea de fondo)

294.D: ¡hostia!

(llueve muy fuerte)

295.C: sí, es un día original

296.D: (ríe)

297.C: a lo mejor llueve por, ¿sabes el dicho de que llueve porque canta uno muy mal?

- 298.D: (ríe fuerte)
- 299.C: ¿se usa en B. esto?, dice, dice ¡no cantes más que va a llover!, pues ya lo ves. aquí se dice. es una canción así, un poquito. pues eso
(la niña grita)
no es necesario que sea, que el ritmo sea perfecto
- 300.D: ya
- 301.C: ¿te parece bien?. además la voz es como muy baja. bueno, mira, es lo que tiene. ¿vamos para allá? *'allá en el rancho grande, allá donde vivía'* (con Dora a la guitarra)
- 302.D: ah ¿te tengo que esperar? es que vivía. yo no me espero al LA también ¿sabes?
- 303.C: (ríe)
- 304.D: y por eso que, me, me paro, porque estoy esperando la segunda que empiece
- 305.C: bueno, tú puedes seguir tocando tu MI y yo me cuelgo. claro, esto ya es un nivel alto, musical
- 306.D: vale
- 307.C: ¿sabes?. venga. *'allá en el rancho grande, allá donde vivía había una rancherita que alegre me decía,*
(la niña grita de fondo)
que alegre me decía te voy a hacer unos calzones como los que usa un ranchero, te los comienzo de lana te los acabo de cuero'(con Dora a la guitarra). muy bien, vale. la gracia de cuando tocan dos personas o una canta y la otra toca, y esto es que ¿sabes?, una sigue a la otra
- 308.D: ya
- 309.C: y se van esperando. bueno, éstas son las que hay con los acordes que conoces. y te iba a enseñar uno más si tú quieres ¿quieres?
- 310.D: sí
- 311.C: bueno. pues éste, el de RE
- 312.D: (ríe)
- 313.C: ¿'La cucaracha' tampoco la conoces?
- 314.D: sí, ésa la conozco

315.C: vale. pues yo creo que el ranchero es más o menos del mismo país. es, yo creo que es mejicana. el acorde está, está dibujado. esto es así (le enseña el dibujo)

316.D: ya, sí, ya, ya

317.C: como si, ya va bien ¿vale?. pues es esto.

(la niña golpea de fondo)

ahora lo haremos varias veces, pero voy a cantarla antes '*la cucaracha, la cucaracha, ya no puede caminar, porque no tiene porque le faltan las dos patitas de atrás*, (rectificando la afinación) *las dos patitas de atrás*' (acompañándose a la guitarra). vale. puede ser más o menos lenta o rápida ¿eh?. '*la cucaracha, la cucaracha, ya no puede caminar, porque no tiene porque le faltan las dos patitas de atrás*' ¿vale?. de momento vamos a hacer el de RE

(la niña da palmadas)

318.D: (coloca los dedos, 00:00:05)

319.C: muy bien, muy bien. vale. sobre todo que pises bien la cuerda, a pesar de tener uñas, con los dedos

(la niña grita)

muy bien. no te molesta, ¿no?

320.D: shhh

321.C: un poquito

(grita la niña)

322.D: sí, es que

323.C: los doblas

324.D: ya. es que estaba intentando a ver si puedo encontrar alguna posición más

325.C: bueno, quizás desde éste ¿no? ¿no?

326.D: sí

327.C: ¿tocas, a ver?

328.D: (prueba)

329.C: no hace falta que la cantemos todavía. podemos hacer los acordes hoy, a ver cómo suena. y luego los enlazamos con los demás

330.D: (prueba, 00:00:06)

- 331.C: vale, intenta tocar también hasta la última ¿ves que suena un poquito rara? ¿a ver?
- 332.D: uf ¡duele! ¿eh?
- 333.C: ¿sí?
- 334.D: ¿ves? ¡para que veas que apreto! (ríe)
- 335.C: sí, bueno, no hace falta que sea mucho. mira, se pone un poco así
- 336.D: ya
- 337.C: pones tú la mano y yo pongo aquí
- 338.D: (prueba, 00:00:05). ¡ah!, pero ¿tiene que sonar así?
- 339.C: no
- 340.D: vale
- 341.C: eso es que hay algún
- 342.D: es que. ¡ay!
- 343.C: sí, claro. yo por eso las corto las uñas, corto las uñas
- 344.D: uf
- 345.C: porque el dedo no queda. tú estás pisando pero, pero la uña es la que te impide llegar abajo ¿no?
- 346.D: ya
- 347.C: pero bueno
- 348.D: es que también tengo las. mira (enseña los dedos curvos)
- 349.C: bueno
- 350.D: ¿sabes? entonces, no sé, no puedo
- 351.C: yo creo que es más bien la uña
- 352.D: ¡y mira que las tengo cortas ahora! ¿eh?
- 353.C: ¿probamos aquí?
- 354.D: pero mira, si la apreto
- 355.C: bueno, más que apretar mucho es que no se estorben los dedos entre sí
- 356.D: (prueba)
- 357.C: eso es
- 358.D: pero se escucha más o menos igual
- 359.C: muy bien, ahora está bien
- (la niña grita)
- la cosa es que queden arqueados, para que no, éste no. perdón

- 360.D: pss (a la niña). (ríe)
- 361.C: para que éste no tape al de abajo
- 362.D: ¡no se puede!, ¿vale? (a la niña)
- 363.C: ¿vale?. solamente es eso. que queden un poco arqueados para no, no molestar. éste sobre todo
- 364.D: (prueba)
- 365.C: ¿hacia abajo?
- 366.D: (prueba). ¡ah!
- 367.C: al ser un acorde nuevo es más pesado
- 368.D: ¡no, es que yo tengo así de, de la gimnasia, por eso! (prueba, 00:00:07)
- 369.C: ¡muy bien!, ¿ves que suena limpio?, que cada dedo tenga su cuerda. vale. vamos a hacer tres, bueno, descansamos un poco
- 370.D: es que parece que me, me entra en la piel ¿sabes? y, y, y duele
- 371.C: bueno, esto cuando seas veterana
- 372.D: ya
- 373.C: antes de que te vayas
(grita la niña)
- 374.D: (prueba, 00:00:08)
- 375.C: muy bien
- 376.D: que te digo yo que tienes que dormir. uy (a la niña)
- 377.C: vale. mh ¿hacemos tres RE y lo enlazamos con el LA?
- 378.D: (prueba, 00:00:11)
- 379.C: muy bien. ¿tres LA?
- 380.D: (prueba)
- 381.C: vale ¿otra vez tres RE?
- 382.D: (prueba, 00:00:08). se escucha mal
- 383.C: bueno
- 384.D: (prueba, 00:00:10).
(la niña da golpes)
- 385.C: ¿y si le damos una maraca?
- 386.D: es que se, es que me da miedo que no la tire y la, la haga pedazos aquí
(grita la niña)
(prueba)

- 387.C: muy bien
- 388.D: (prueba, 00:00:13)
- 389.C: muy bien
- 390.D: (prueba, 00:00:09). vale
- 391.C: ¿sí?. ¿mas lento? dos, tres cuatro. ¿terminas con el RE?
- 392.D: (prueba, 00:00:20).
(grita la niña)
shhh
- 393.C: no pasa nada. ¿probamos 'La cucaracha'?
- 394.D: ¡vamos!
- (la niña sigue gritando)
- 395.C: solamente con el LA una vez. *'la cucaracha, la cucaracha* (con Cora a la guitarra)
- 396.D: ¿mucho más?
- 397.C: bueno, tú misma ya lo irás depurando esto. normalmente es este dedo. *'la cucaracha, la cucaracha ya no puede caminar, porque no tiene porque le faltan las dos patitas de atrás'* (con Cora a la guitarra). vale, muy bien
- 398.D: ¡qué me hago yo contigo! (a la niña)
- 399.C: (p: 00:00:07). ¿sí? ¿es difícil?
- 400.D: el RE sí
- 401.C: bueno. pero son los acordes que te voy a enseñar, me parece. y con estos tres puedes tocar un montón de canciones
- 402.D: ¡¿sí?!
- 403.C: sí. a ver, la nuestra los tiene, estos tres. sí, sí, sí. estos tres. así es que, si quieres, bueno, yo te doy estas canciones. hoy podemos hacer 'La cucaracha', podemos intentar hacer otra, si tú quieres, y si no el próximo día. o hasta que tú quieras ¿eh?
- 404.D: vale
- 405.C: y yo tengo pensado, el día antes de acabar, volver a cantar la canción y grabarla bien
- 406.D: vale

407.C: a ver si puedo luego pasarla y todo eso. entonces para ese día, si acaso, podemos ensayar antes un poquito, con los acordes, para que los pruebes. a ver, de momento solamente salen estos dos, luego, si acaso el próximo día tocamos alguna que salgan los tres

(grita la niña)

408.D: ¿sabes?, si estoy así no veo dónde poner la mano (prueba, 00:00:05)

409.C: que no se te escurra. ¿hacemos cuatro? ¿como al principio?

410.D: vale. (prueba, 00:00:13)

411.C: muy bien. vale. ¿cantamos 'La cucaracha' otra vez? '*la cucaracha, la cucaracha ya no puede caminar, porque no tiene porque le faltan las dos patitas de atrás*' (con Dora a la guitarra). muy bien

(la niña grita)

412.D: uf

413.C: a ver. mh ¿conoces, cononces 'El gegant del pi'?

414.D: no

415.C: es una canción para niños, con RE y con LA, también

416.D: vale

417.C: ¿probamos?. solamente RE

418.D: ¿ésta? brrrrrrrr (con la niña)

419.C: '*el gegant, el gegant del pi ara balla ara balla, el gegant del pi, ara balla pel camí*' (se acompaña de la guitarra). es una canción de niños catalana

420.D: vale, me parece que la sé porque la cantó una, la cocinera

(la niña grita)

421.C: '*el gegant del pi ara balla, ara balla, el gegant del pi, ara balla pel ca*' (con Dora a la guitarra)

422.D: ayyy (ríe)

423.C: *mí*'. ésta es más complicada porque hay más cambios

424.D: ¡sí, y es, como es chiquitita, pues claro, se tiene que hacer inmediatamente los cambios!

425.C: sí, pero bueno, ahora ya la conoces si tú la quieres tocar sola ¿la hacemos otra vez?

426.D: vale

- 427.C: 'el gegant del pi ara balla, ara balla,
(entra una de las mujeres de la casa al salón)
el gegant del pi, ara balla pel camí' (con Dora a la guitarra). vale. los cambios
siempre vienen subrayados
- 428.D: sí, ya
- 429.C: bueno. mh, pues si acaso te las quedas
- 430.D: vale
- 431.C: y las haces
- 432.D: eh
- 433.C: si quieres, si tú quieres. así las tienes. mira, te voy a enseñar las que
hemos hecho
- 434.D: (va probando la guitarra, 00:00:11)
- 435.C: y el próximo día, si tú quieres, o los siguientes, podemos juntar los
tres
- 436.D: vale
- 437.C: el RE, el LA. el RE, el LA y el MI. y hay uno, que es MI menor, que
es muy fácil. es parecido al MI, pero solamente los dos dedos de arriba
- 438.D: ¡ah, vale!
- 439.C: ¿a ver?
- 440.D: o sea, estos
- 441.C: el, el MI, éste es el LA. ¿y el acorde de MI?
- 442.D: ¡ah!, sólo estos
- 443.C: estos. sí. ¿toca el LA a ver?
- 444.D: (prueba)
- 445.C: ¿ves que es un poco más?
- 446.D: claro
- 447.C: un poco más gris. vale, pues te las doy
- 448.D: vale
- 449.C: mh. estos dos, primero
- 450.D: vale
- 451.C: para cuando lo hagamos
- 452.D: (prueba la guitarra, 00:00:34)
(la mujer que ha entrado da besos a María)

- 453.C: ¿quieres que busque alguna otra canción para escuchar, que quieras tener la letra?. alguna canción que conozcas y que te pueda buscar
- 454.D: shh (a la niña) ¡qué nena!. ¡no empujes!. no sé. además de. yo ya me lo pensaré. ¿sabes?, si. pero, no, no sé
- 455.C: ¿con las de Céline Dion y Mariah Carey tienes bastante?
- 456.D: sí, sí. si me acuerdo de al. alguien de cantante y de canción, te lo digo
- 457.C: bueno
- 458.D: ¿vale?
- 459.C: vale
- (da golpes la niña)
- 460.D: pero no pegues, que te lo quito (a la niña)
- 461.C: pues si acaso lo dejamos ya, porque si Ana va a
- 462.D: vale
- 463.C: a fregar
- 464.D: y, y, shhh
- (da golpes la niña)
- 465.C: bueno, es el ritmo de fondo. es normal. te dejo la guitarra, te la puedes quedar tú
- 466.D: vale
- 467.C: en tu habitación, si quieres
- 468.D: vale
- 469.C: y las canciones. y bueno, el próximo día, si lo del DVD funciona, es lo que haremos al final
- 470.D: sí, de funcionar, si no
- 471.C: ¿vale?
- 472.D: y a ver
- 473.C: y te pasaré uno de los cuestionarios
- 474.D: vale
- 475.C: muy cortito
- 476.D: (p: 00:00:06). eh, voy a dejar esto, ¿vale?
- 477.C: vale, vale

6ª Sesión (14-3-2007, miércoles) (duración: 01:02:13)

- 1.C: ¿está bien?. (p: 00:00:05). otro día si acaso oímos otro trozo, que quieras de las grabaciones. mira, a ver (mirando el calendario), hoy es día catorce, y tú me dijiste que te vas el día diez
- 2.D: sí, más o menos, sí
- 3.C: bueno. faltan seis sesiones, para que todo, dentro de lo que estaba planeado. entonces, claro, si son una por semana son seis semanas y aunque te vayas un poco más tarde igual es demasiado. yo lo que había pensado, si a ti te parece bien, es hacer las que faltan en tres semanas, pero de esa manera tendrían que repetirse dos cada semana
- 4.D: mh, mh
- 5.C: que lo que falta es terminar la canción, te haré otra imaginación guiada, traeré los bongos y una especie de ejercicio para escribir un CD, que ya te explicaré. entonces son seis sesiones que, claro, tú, tú misma. yo lo que propongo es eso. entonces, sería, por ejemplo, dos aquí o el lunes, entonces sería siete, ocho, nueve, diez, once, doce y acabaríamos la semana antes, que, por cierto, es vacaciones.
- 6.D: mh, mh
- 7.C: luego, este lunes resulta que es fiesta aquí y estarán los niños, seguramente
- 8.D: sí
- 9.C: yo te lo planteo. que a ti te parece bien coger el lunes y el miércoles, bien. que el miércoles y el viernes, también. que no te parece bien. yo es la solución que veo, para que no quede
- 10.D: vale
- 11.C: en el aire. entonces, hoy es la seis, que es día catorce. ¿qué te parece? ¿esperamos una semana o quieres que venga ya este viernes?
- 12.D: mejor la semana que viene
- 13.C: vale. entonces ¿sería miércoles y viernes por ejemplo?
- 14.D: sí
- 15.C: ya que el lunes es fiesta. y la siguiente lo podemos, nos podemos poner de acuerdo y a lo mejor prefieres el lunes en vez del viernes

- 16.D: lunes vamos a tener reunión
- 17.C: pues
- 18.D: pues mejor lunes y viernes
- 19.C: si prefieres miércoles y viernes
- 20.D: miércoles y viernes
- 21.C: vale. entonces sería, siete, ocho, nueve, diez y faltarían dos, y ya las sacaríamos de por aquí ¿te parece?
- 22.D: vale
- 23.C: bueno, es para asegurarnos que no quede, que sería una pena que quede en el aire. hoy al final de la sesión te pasaré un cuestionario
- 24.D: vale
- 25.C: es uno repetido pero un poquito con algunas preguntas más detalladas. te lo quedas y si quieres te lo apuntas
- 26.D: vale
- 27.C: a ver si tengo un boli o mejor un rotulador. ten. yo te lo planteo como solución porque yo no te había preguntado, pero igual llega el día diez, me dices que te vas y estamos por la sesión ocho ¿no? y todavía faltarían cuatro
- 28.D: (apunta)
- 29.C: entonces aquí ya lo preguntaré, porque resulta que a partir del treinta y uno es vacaciones hasta el día nueve, pero yo lo puedo plantear y por ejemplo venir lunes y miércoles, y bueno, ya lo hablaré con ellos
- 30.D: vale
- 31.C: porque lo del día diez sigue en pie. me decías que igual, depende de como vaya la cosa igual se atrasa
- 32.D: sí, a lo, sí, a lo mejor con la, hasta que haga todo también la mudanza, pues, yo qué sé, a lo mejor se, se adelanta, se atrasan diez días o
- 33.C: bueno. yo intentaré a ver si puedo venir la semana de vacaciones y si no la siguiente, pues bueno, dos días más, entonces siete, ocho, nueve, diez, once, doce
- 34.D: pero seguro que es después del diez
- 35.C: vale
- 36.D: la salida

- 37.C: bueno
- 38.D: no es el día diez
- 39.C: vale. pues, incluso si esta semana se quedara suelta, por las vacaciones, podríamos hacer
- 40.D: claro
- 41.C: la siguiente, por ejemplo, miércoles y viernes. yo de todas maneras lo hablaré con Mónica, a ver lo de la salida, pero bueno, si tú me lo dices a mí ya me es suficiente
- 42.D: vale
- 43.C: ¿vale?, bueno. yo también me lo voy a apuntar (apunta, 00:00:10). vale. bueno, pues vamos haciendo cosas. eh ¿qué tal la guitarra?
- 44.D: bien
- 45.C: ¿te gusta?
- 46.D: sí
- 47.C: ¿sí? ¿has hecho alguna cosilla? ¿alguna canción?
- 48.D: no. he, he, he practica más las notas
- 49.C: vale. si acaso después podemos empezar a hacer ya tres acordes, el de RE, el de LA y el de MI, seguidos, en alguna canción. y como la nuestra también tiene esos tres, que también la he traído, pues, poderla tocar también, que la puedas tocar tú y la cantamos juntas. y antes de acabar, pues la grabaré. eh ¿la canción de las burbujas? ¿qué tal?, yo la tengo aquí, si acaso
- 50.D: yo también la tengo en la habitación
- 51.C: si acaso te apetece podemos hacer un poquito
- 52.D: vale
- 53.C: y a lo mejor hay alguna palabra que no entiendes y también quieres que
- 54.D: no, pero no
- 55.C: ¿está bien?
- 56.D: no me vienen ideas (ríe)
- 57.C: bueno. ya, ya intentaremos sacar algo. yo te iba a proponer, para empezar, estas cosas que te pido que representes y que yo adivine, a ver qué te parece. mh, un momento de tu vida especialmente feliz que

yo pueda adivinar en qué consiste, si tú lo representas, si estás bien de la espalda y eso. si te puedes mover bien. que lo puedas escenificar de alguna manera

58.D: mh ¿un momento feliz?

59.C: sí, especialmente

60.D: uff. no sé (ríe). (p: 00:00:10). no sé (ríe). (p: 00:00:27).

(se levanta)

61.C: no me lo digas ¿eh?

62.D: (ríe). ¡pero es que no lo sé!

63.C: desde ahora hacia atrás

64.D: no

65.C: no hace falta que sea extraordinariamente feliz. un momento bonito

66.D: (p: 00:00:05). uff (ríe). (p: 00:00:52). no sé. no me viene nada a la cabeza. tampoco no me viene para recordar

67.C: ¿te vienen otros? ¿otros te vienen, en lugar de algo?

68.D: sí

69.C: bueno, pues lo que tú quieras representar, a ver si yo lo adivino

70.D: (p: 00:00:06). pero ¿de qué?

71.C: lo que te venga. si un momento especialmente feliz no te viene, cualquier otro de tu vida

72.D: (p: 00:00:35). (tose). (p: 00:00: 05). no sé. (p: 00:00:32). ¡ay, no lo sé, no! (ríe)

73.C: a lo mejor de hace una semana o hace un mes. no hace falta que sea de hace años

74.D: pero no sé, estoy pensando y ¿sabes?, se me pone la mente en blanco o no sé ¿cómo decirte?, no. tampoco no puedo recordar o, no sé, de, de momentos felices

75.C: bueno, no hace falta que sea feliz, feliz. (p: 00:00:07). cuando bailabas, de cuando eras pequeña

76.D: pero ¿cómo interpretártelo?

77.C: tú, ¿te acuerdas aquel día que te pedí que representaras una cualidad tuya para que yo la adivinara?

78.D: sí

- 79.C: ¿te acuerdas?
- 80.D: sí
- 81.C: pues algo parecido, una, una especie de, un poquito de teatro. voy a hacer algo, voy a hacer yo algo, a ver (representa tarareando y aplaudiendo, 00:00:44)
- 82.D: cumpleaños
- 83.C: sí, que fue hace diez días o así, el mío
- 84.D: ¿sí?
- 85.C: sí
- 86.D: (ríe)
- 87.C: lo celebré con mis sobrinas y bien, me lo pasé muy bien
- 88.D: (p: 00:00:22). uff (se levanta). a ver, no sé si me va a salir bien, pero eh.
(representa, 00:00:26)
- 89.C: un examen
- 90.D: sí
- 91.C: ¿de qué era?
- 92.D: de, de pasar de un colegio, para decirte, de una profesión a otra
- 93.C: ¿a cuál?
- 94.D: a informática
- 95.C: ¿y qué habías hecho antes? era una especie de terminar una carrera, unos estudios y escoger
- 96.D: no, eh. el colegio era diferente. terminabas los ochos clases y pasabas un examen. mh, dependía de la nota que ibas a, a, a
- 97.C: ¿sacar?
- 98.D: sacar, pues tenías una profesión y no saqué la que quería yo
- 99.C: ¿cuál era?
- 100.D: entonces, mh, no sé, no. es que no sé la palabra, para traducirte
- 101.C: ya
- 102.D: era más de construcción, más de, o sea, no era para una chica. en un taller, para decir
- 103.C: mh

- 104.D: entonces, después de un año, no, después de dos años, mh, subí al examen, aprobé y pasé a informática
- 105.C: en lugar de la otra
- 106.D: sí
- 107.C: ¿y solamente había un opción para cada nota, tú no lo podías escoger, ya te lo daban directamente?
- 108.D: sí
- 109.C: y ¿empezaste con informática? ¿empezaste?
- 110.D: sí
- 111.C: ¿y lo acabaste?
- 112.D: no
- 113.C: bueno. ¿haces otro?
- 114.D: (ríe). (p: 00:00:07). otro, otro. (p: 00:01:25). uff.
(representa, 00:00:41)
¡no lo he expresao bien!
- 115.C: sí, ¿el fin de año?
- 116.D: sí
- 117.C: ¿este fin de año?
- 118.D: sí
- 119.C: ¿aquí en S.?
- 120.D: sí
- 121.C: ¿dónde lo celebraste?
- 122.D: en una casa, en la casa de una amiga que vive aquí en S. después fuimos a la discoteca, bien
- 123.C: ¿pediste algunos deseos?
- 124.D: no. ¡porque no me, tampoco no me comí todas las uvas!, no, no tengo yo la costumbre y no suelo, ni de cumpleaños tampoco no suelo poner deseos
- 125.C: ¿qué es lo que hacéis en B. en fin de año?
- 126.D: mh, salimos todos a las doce menos cinco o así sale todo el mundo a la calle con cohetes, con champán y todo eso y, y si. los media hora o así que estamos en la calle lo celebramos ahí y está muy bien
- 127.C: ¿y tomáis, no tomáis uvas?

- 128.D: no
- 129.C: no tomáis nada
- 130.D: no es como aquí a las doce te pones delante de la tele y con las cuatro campanadas
- 131.C: (ríe)
- 132.D: y después no sé qué, no
- 133.C: sí, hay muchos nervios para que salga perfecto. no, siempre sale bien. yo lo que hago es que las pepitas de las uvas las saco antes, lo preparo y hay gente que incluso les quita la piel a las uvas, para que te cueste menos. no, no tiene mucha importancia. y lo de lo deseos, no, tampoco es que se pidan deseos, pero al ver un año por delante ¿no?, parece que
- 134.D: empezar con, ya
- 135.C: lo veas ¿no?. veas algo y, bueno, están, tienes todos esos días por hacer. bueno. eh, vale. ¿quieres que le demos un poquito de vueltas a la canción?
- 136.D: vale
- 137.C: hacemos un trozo. tómatelo como un juego. cojo ésta porque es la que tú me dijiste. luego si quieres la volvemos a poner y la cantamos ¿vale?. eh, a tu modo. yo te dije que era por ahorrar, si pones aquí esta palabra, pues parece que la puedas repetir, pero no tienes por qué. puedes hacerlo como tú quieras. ¿sabes qué es mutilado?
- 138.D: sí
- 139.C: a lo mejor no, no queda bien esta palabra aquí, puedes poner otra. pero ¿de qué te gustaría estar hablando?. puede ser femenino también ¿eh?. (p: 00:01:07). ¿quieres tener la letra original?
- 140.D: no, si ya la sé
- 141.C: vale
- 142.D: pero, no sé
- 143.C: ¿de qué te gustaría hablar?
- 144.D: ¿mh?
- 145.C: ¿de qué te gustaría hablar?
- 146.D: no lo sé

- 147.C: (p: 00:00:06). o si quieres, en lugar de al principio cogemos la, el estribillo.
- 148.D: (p: 00:00:51). pero mira ¿ves? mh, aquí le tienes que poner una palabra corta
- 149.C: sí
- 150.D: porque larga no
- 151.C: bueno. no hace falta que la cantemos después. puede ser una canción escrita y luego cantamos ésta. si quieres poner una palabra más larga, la pones. es pedir demasiado, que sea exacto, como el original. esto es para ti. (p: 00:00:11). en el original es una sola sílaba, pero pueden ser dos, perfectamente *ta ta ra ra ra ra ta*, en lugar de *ta ra ra ra ra ta* (tararea). *ta ta ra ra ra ra ta, ra ra ra ra ra ra ra ra ra ra ra ra*
- 152.D: ‘burbujas de’, aquí sí que no, no sé la palabra que sería (ríe). (se estira, 00:00:14). es que ‘burbujas’
- 153.C: sí
- 154.D: tiene que ser relacionao con la primera palabra
- 155.C: o no, o no. a mí se me ocurre ya una cosa, aquí ¿eh?. tú puedes no ser un pez y hacer burbujas. ¿conoces un juego que es con una pajita y, y jabón y haces burbujas?. no es necesario que sea muy coherente. son cosas que a ti te gustaría poner porque concuerdan más contigo que con esta canción
- 156.D: uf, no sé
- 157.C: ¿en lugar de un pez?
- 158.D: (p: 00:00:05). (ríe), es que no sé, no sé. también, también estaba muchas veces en la
- 159.C: es un juego
- 160.D: la estaba mirando y no sé. (p: 00:00:20). no sé
- 161.C: otro animal que no sea un pez
- 162.D: sí ya, pues esto estaba pensando, pero no me
- 163.C: ¿cuáles te gustan?. yo te ayudo a encontrar el nombre
- 164.D: la mariposa, eh
- 165.C: *quisiera ser una mariposa* (apunta, 00:00:05). *para tocar mi nariz en tu*

- 166.D: (ríe)
- 167.C: una parte del cuerpo que a ti te guste. (p: 00:00:08). también depende de a quién se la estés cantando. yo aquí no me meto ¿no?. pero a quien se la estés cantando, ¿dónde te gustaría tocar con la nariz?
- 168.D: la cara
- 169.C: *para tocar mi nariz en tu cara, y hacer burbujas de*
- 170.D: (p: 00:00:05). de
- 171.C: es
- 172.D: (ríe)
- 173.C: no es, no es algo que exista y que puedas ver. es, es como la poesía, tú te puedes imaginar lo que quieras
- 174.D: (p: 00:00:17). pf, pf, pf
- 175.C: el que canta, lo que le sale es hacer burbujas de amor, que es lo que él siente. bueno. lo que tú sientes por la persona, o, no tiene por qué ser persona, puede ser cualquier otra cosa, yo no lo sé. lo que te haga sentir a quien tú le dedicas la canción. de eso saldrían las burbujas. ‘burbujas de...’, del sentimiento tuyo hacia, hacia quien tú cantas. a lo mejor no es amor lo que sientes, es otra cosa. (p: 00:00:07). y no hace falta que peguen ¿eh? las sílabas
- 176.D: (p: 00:00:16). ‘esperanza’
- 177.C: (escribe). vale. bueno. mh, ¿quieres que sigamos por aquí?. por ejemplo, ‘saciar esta’, si tú lo que sientes es esperanza por a quien cantas ¿qué es lo que tienes que saciar? ¿qué es lo que tienes que llenar?. (p: 00:00:07). a lo mejor
- 178.D: mh
- 179.C: ¿la misma esperanza?
- 180.D: (p: 00:00:05). ‘ilu, ilusión’
- 181.C: vale (apunta). entonces, el pez ese decía ‘mojado en ti’. tú eres una mariposa
- 182.D: (p: 00:00:12). mh. claro, el pez está mojado
- 183.C: sí
- 184.D: y la mariposa vuela

- 185.C: sí, pero, bueno. puede volar o se puede posar también. se puede colocar en un sitio ¿cómo te imaginas tú a quien cantas? ¿volando alrededor? ¿quieta?
- 186.D: volando, mejor
- 187.C: ‘volando’ (apunta, 00:00:06). eh, una mariposa. ¿sí? (apunta). ‘para bordar de...’
- 188.D: (p: 00:00:10). uf
- 189.C: el pez hablaba de corales, que es lo que hay debajo del mar. la mariposa
- 190.D: las flo, las flores
- 191.C: (apunta). te va bien flores ¿te gusta? ‘y hacer siluetas...’. aquí hablaba otra vez de amor, porque es, amor es lo que el que canta siente. tú estabas hablando de esperanza ¿quieres poner igual esperanza?, ¿quieres poner otra cosa?
- 192.D: sí
- 193.C: (apunta, 00:00:08). vale ¿quieres que sigamos? ¿seguimos hablando de mariposa?
- 194.D: sí
- 195.C: (apunta). un ancla sabes qué es
- 196.D: ¿ancla?
- 197.C: sí. lo que usan los barcos para quedarse quietos
- 198.D: ¡ah, vale!
- 199.C: en un sitio
- 200.D: vale. (p: 00:00:06). pero ¿no tenía otra palabra?
- 201.C: mh, es un ancla, aquí
- 202.D: no, me refiero no en la canción, sino, mh, en general
- 203.C: no, se llama ancla. se llama ancla. (p: 00:00:08). entonces el ancla es una cosa que te fija a un sitio. ¿y qué es lo que a ti te gustaría que te fijara a un sitio?. (p: 00:00:08). el de la canción habla de, es todo imaginado. son, son emociones, aquí él habla de ilusión. la ilusión es lo que a él le mantiene cantando. es lo que a él le hace cantar. y a ti ¿qué te haría cantar?
- 204.D: ¿mh?

- 205.C: el ancla, es todo como muy abstracto. el ancla es algo que te fija a un sitio y el que ha escrito la canción aquí ha puesto ilusión. la ilusión es lo que a él le hace cantar. ‘canta corazón con un ancla imprescindible de ilusión’. la ilusión es lo que le hace cantar. ¿qué le haría cantar a la mariposa, en tu caso?
- 206.D: (p: 00:00:14). (suspira). (p: 00:00:23). no sé
- 207.C: ¿qué sentimiento te hace a ti cantar?
- 208.D: mh
- 209.C: cuando te sientes ¿cómo?
- 210.D: (p: 00:00:35). pff. ¡ves cómo es difícil!
- 211.C: bueno, depende. un sentimiento que, que tú tengas cuando cantas
- 212.D: que no sea ilusión
- 213.C: puede ser ilusión, puede coincidir. no tiene por qué ser diferente
- 214.D: es que, claro, esperanza ya lo hemos puesto dos veces
- 215.C: ¡pero si a ti es la esperanza lo que te hace cantar!, la canción es tuya
- 216.D: pues
- 217.C: te va bien (apunta). ésta es la suerte, que tú pones lo que quieres. y aquí le pides que no se nuble de algo que le impida cantar. algo que no sea esperanza. (p: 00:00:08). aquí era amargura
- 218.D: mh
- 219.C: (p: 00:00:07). algo que no quieres estar. de una manera que no tú quieres estar, porque si estás de esa manera no cantas (p: 00:00:24).
- 220.D: recuerdos
- 221.C: ‘de recuerdos’ (apunta). no felices precisamente ¿no?. vale ¿seguimos hablando de la mariposa? ‘que esta mariposa, se desnuda de impaciencia ante...’, a quien tú le estés cantando, que no hace falta que me lo digas
- 222.D: que sea otra vez ‘cara’
- 223.C: ¿cómo?
- 224.D: aquí pone ‘voz’
- 225.C: sí
- 226.D: nosotras pusimos aquí ‘cara’

- 227.C: ¿te gusta 'cara'? (apunta), pero puede ser otra cosa ¿eh?. porque de hecho, aquí era tu cintura. pero tú es ante la cara, ante lo que estás impaciente, de esa persona. de esa a, a quien tú le cantes, es la cara lo que a ti te, lo que tú quieres ver. es la cara (p: 00:00:15). ¿la cara es lo que más te gusta?
- 228.D: sí
- 229.C: vale. y, y claro, está tan impaciente la mariposa que no 'atrapa', aquí habla de 'cordura'. 'cordura' es lo contrario de locura. quiere decir que está tan impaciente que no, que, que no está cuerda, que se le va la cabeza ¿no?. por eso aquí dice que no, que no está cuerda, que no atrapa su cordura. ¿qué es lo que tú no 'atraparías' si no ves la cara? ¿cómo se sentiría esa mariposa de estar tan impaciente?. (p: 00:00:12). 'atrapa' es que no
- 230.D: ya
- 231.C: que no consigue tener ¿no?. (p: 00:00:13). este pez lo que, lo que se siente es como loco. y entonces 'cordura' es lo contrario de 'locura'. pero la mariposa, igual no es locura lo que siente, es otra cosa
- 232.D: mh
- 233.C: y entonces pierdes algo, tu tranquilidad, lo que sea ¿no?. 'que no atrapa su...' ese estado que tú tienes normal lo pierdes cuando quieres ver la cara, de, de la, del ser a quien estés cantando
- 234.D: o sea, tiene que ser el contrario de la palabra
- 235.C: sí. ya te lo busco yo, pero. (p: 00:00:19). su estado normal, un estado que a ti te guste tener, es lo que pierdes cuando te pones impaciente
- 236.D: (p: 00:00:11). no sé
- 237.C: (p: 00:00:11). cómo sueles, cómo sueles estar tú normalmente, que te guste
- 238.D: tranquila
- 239.C: 'que no atrapa su tranquilidad', porque es lo que pierdes, te pones intranquila. ¿pegaría?, ¿te va bien así?. bueno ¿quieres hacer algo más?. mira, esto es lo mismo 'que no atrapa tal'. ¿quieres que hagamos el principio y acabamos? ¿'tengo una mariposa'?. 'tengo una mariposa', si te gusta 'mutilada', bien, si no ponemos otra cosa. puede

- ser algo bueno ¿eh?, no hace falta que sea, que le falte algo. puede ser 'tengo una mariposa llena' de dos cosas. (p: 00:00:10). ¿quieres que pongamos que está llena?
- 240.D: sí
- 241.C: ¿en lugar de mutilada? es más bonito. ¿de qué cosas?, ¿de qué dos cosas está llena esa mariposa?
- 242.D: 'color', 'vida y color', mejor
- 243.C: (apunta). *'tengo una mariposa...em, llena de vida y de color, tengo una mariposa que, ta ra ra donde quiera'*. ¿qué hace esa mariposa?
- 244.D: que vuela
- 245.C: (apunta y canta) *'esa mariposa se desnuda de impaciencia ante tu cara, pobre mariposa que no atrapa su tranquilidad'*, ¿va bien? *'quisiera ser una mariposa para tocar mi nariz en tu cara y hacer burbujas de esperanza por donde quiera, pasar la noche en vela'*, esto no lo hemos puesto *'ta ra ra ni i i una mariposa'*. (p: 00:00:08). pasa la noche despierta. ¿dónde te gustaría estar? cerca de esa, si es una persona, o lo que, yo no lo sé qué es, pero ¿dónde te gustaría estar?
- 246.D: (p: 00:00:06). mh
- 247.C: es como un cuento, esto. bueno, aquí le has tocado la cara. pero, para pasar toda la noche, toda la noche despierta ¿dónde te gustaría allí estar colocada?
- 248.D: no sé, al lado del corazón
- 249.C: vale. em, (canta) *'quisiera ser una mariposa, para tocar mi nariz en tu cara y hacer burbujas de esperanza por donde quiera, pasar la noche en vela junto a tu corazón'* (apunta). ¿sí? *'una mariposa'* ¿sí?, ¿te gusta?
- 250.D: sí
- 251.C: *'para bordar de flores tu cintura y hacer siluetas de esperanza bajo la luna, saciar esta ilusión volando en ti'*, *'canta mariposa, con un ancla imprescindible de esperanza, sueña mariposa, no te nubles de recuerdos'*, *'que esta mariposa se desnuda de impaciencia ante tu cara, pobre mariposa que no atrapa su tranquilidad'*, *'quisiera ser una mariposa'*, (afinando mejor) *'quisiera ser una mariposa'*. esto ya

no lo he escrito aquí. y aquí ya se acaba, que no me acuerdo, esto no me acuerdo cómo es. no me acuerdo cómo canta, pero ya cambia. como quieras. si esto quieres que lo escribamos, bien y si no, se acaba ¿vale?

252.D: mh. sí, mejor

253.C: ¿te parece bien? ¿quieres que la escuchemos la canción y la cantamos?. cantamos la que, la que tú quieras, podemos cantar ésta, si quieres

254.D: (ríe)

255.C: ¿sí o no?

256.D: vale

257.C: esto me lo voy a llevar, pero te, te lo traeré. haré una fotocopia y te lo daré. ¿la querrás?. no es, a ver, es un poco de poner fantasía, ya sé que otra lengua, pero conoces un montón de palabras (pone la canción, 00:00:14). (canta) *'tengo una mariposa llena de vida y de color, tengo una mariposa que vuela donde quiera', 'esa mariposa se desnuda de impaciencia ante tu cara, pobre mariposa que no atrapa su tranquilidad', 'quisiera ser una mariposa para tocar mi nariz en tu cara y hacer burbujas de esperanza por donde quiera, pasar la noche en vela junto a tu corazón, una mariposa para bordar de flores tu cintura y hacer siluetas de esperanza bajo la luna, saciar esta ilusión volando en ti', 'canta mariposa, con un ancla imprescindible de esperanza, sueña mariposa, no te nubles de recuerdos', 'que esta mariposa se desnuda de impaciencia ante tu cara, pobre mariposa que no atrapa su tranquilidad', 'quisiera ser una mariposa para tocar mi nariz en tu cara y hacer burbujas de esperanza por donde quiera, pasar la noche en vela junto a tu corazón, una mariposa para bordar de flores tu cintura y hacer siluetas de esperanza bajo la luna, saciar esta ilusión volando en ti'.*

'Una noche para hundirnos

hasta el fin.

Cara a cara, beso a beso

y vivir
por siempre mojado en ti

Quisiera ser un pez
para tocar mi nariz en tu pecera,
y hacer burbujas de amor por donde quiera
pasar la noche en vela mojado en ti.
Un pez,
para bordar de corales tu cintura,
y hacer siluetas de amor bajo la luna.
Oh, saciar esta locura mojado en ti

Un pez,
para bordarte de corales tu cintura,
y hacer siluetas de amor bajo la luna.
Saciar esta locura mojado en ti'

¿qué tal? ¿te gusta esta versión? ¿la tuya?

258.D: (ríe), sí
(final de la audición)

259.C: hombre, yo iba mal con ella, pero, bueno. si fuera otra versión puede ser perfectamente. eso, quien la escribe la, la hace a su manera ¿sí?, ¿te parece bien? ¿quieres decir alguna cosilla de esta letra en comparación con ésta?

260.D: ya. sí, eso que se repite mucho la, la 'mariposa'

261.C: sí. em (mira la letra, 00:00:07), vale, porque aquí, hemos, ella habla de 'corazón' y de 'pez' y aquí hablamos de 'mariposa' todo el rato ¿no?. pero, bueno. (p: 00:00:05). ¿podría ser otra cosa?. en realidad aquí, es donde hemos puesto 'mariposa', '*quisiera ser una mariposa*', eh, '*canta mariposa*', vale, en realidad tendrían que ser otras cosas aquí. en 'canta', en 'tengo'

262.D: mira, en vez de 'corazón'

263.C: sí

- 264.D: se podía también poner las ‘alas’ de la mariposa, ‘mutiladas de’, no sé, de
- 265.C: ‘tengo unas alas’, ¿dejamos ‘mutiladas’?
- 266.D: sí
- 267.C: ‘mutiladas’(borra y apunta)
- 268.D: de vida no. (p: 00:00:09). mh, de yo qué sé. ‘de viento’, de
- 269.C: ‘de viento y de’
- 270.D: (p: 00:00:05). y de
- 271.C: ‘color’ puede ser. mutiladas en realidad es algo que les falta
- 272.D: ya
- 273.C: a las alas. a lo mejor les falta un poco de color, porque no está. no está del todo primaveral. y aquí sigues hablando de las alas ¿no?
- 274.D: sí
- 275.C: puede ser que vuelan donde quieran
- 276.D: ya
- 277.C: ¿no?
- 278.D: aquí, sss, a ver (coge la hoja con la letra, 00:00:26), y aquí igual
- 279.C: ‘que estas alas’
- 280.D: sí. aquí no porque ya no, y no va. ‘canta alas’, pero abajo sí
- 281.C: (borra, 00:00:05). bueno, en realidad estás hablando también del corazón ¿no?, pero de, de la mariposa, pero de sus alas, como aquí. y aquí igual ‘esas alas’ (borra) ‘se desnudan de impaciencia ante tu cara’ ¿verdad?
- 282.D: sí
- 283.C: (sigue borrando y escribiendo). ‘pobres alas, que no atrapan su tranquilidad’ ¿está bien así?
- 284.D: mh, mh.
- 285.C: vale. ¿vas a querer cantarla?. a ver, ¡yo no tengo muy buena voz tampoco!
- 286.D: (ríe), ¡y yo menos!
- 287.C: pero, bueno. a lo mejor te hace gracia. (se aclara la voz). ¿vamos para allá? (p: 00:00:05). ¿sí?, ¡si no me dices que sí!
- 288.D: a ver

- 289.C: (ríe), no me aventuro. (pone la canción de fondo)
- 290.D,C: *'tengo unas alas mutiladas de viento y de color, tengo unas alas que vuelan donde quieran, esas alas se desnudan de impaciencia ante tu cara, pobres alas que no atrapan su tranquilidad', 'quisiera ser una mariposa para tocar mi nariz en tu cara y hacer burbujas de esperanza por donde quiera, pasar la noche en vela junto a tu corazón, una mariposa para bordar de flores tu cintura y hacer siluetas de esperanza bajo la luna, oh, saciar esta ilusión volando en ti',*
'canta mariposa, con un ancla imprescindible de esperanza, sueña mariposa, no te nubles de recuerdos', 'que estas alas se desnudan de impaciencia ante tu cara, pobres alas que no atrapan su tranquilidad', 'quisiera ser una mariposa para tocar mi nariz en tu cara y hacer burbujas de esperanza por donde quiera, pasar la noche en vela junto a tu corazón, una mariposa para bordar de flores tu cintura y hacer siluetas de esperanza bajo la luna, oh, saciar esta ilusión volando en ti', 'una noche para unirnos hasta el fin, cara a cara beso a beso y vivir por siempre mojado en ti'
- 'Quisiera ser un pez
 para tocar mi nariz en tu pecera,
 y hacer burbujas de amor por donde quiera
 pasar la noche en vela mojado en ti'*
- 291.C: ¿sí? ¿va bien así?. esto ¿lo quieres rellenar?
 ¿te ha venido una inspiración?.
- (final de la audición)
- (p: 00:00:07). a tu gusto totalmente
- 292.D: mh
- 293.C: para que esté acabada y ya sea tu canción y cuando la oigas la puedas cantar. hoy no va a dar tiempo de hacer nada más, pero bueno, como tenemos días, ¡no demasiados! ¿eh?, porque esto ya va hacia, esto es la recta final.
- 294.D: (p: 00:00:10). el pez se hunde, la mariposa vuela
- 295.C: mh, mh

- 296.D: (p: 00:00:16). aquí es 'volando en ti' porque en el, en el estribillo es
- 297.C: mh, mh
- 298.D: 'mojado en ti' y aquí pone 'volando'
- 299.C: ¿te gusta repetirlo?
- 300.D: sí
- 301.C: vale (apunta, 00:00:08). ¿quieres hacer como el pez? ¿quieres hundirte, o sea caer?. a lo mejor quieres hacer otra cosa. no tiene que ser lo mismo
- 302.D: (p: 00:00:08). sí
- 303.C: ¿para caernos?
- 304.D: sí
- 305.C: (apunta), puede ser cualquier otra cosa ¿eh?. ¿hasta dónde?
- 306.D: (ríe)
- 307.C: (ríe)
- 308.D: ¡hasta el fin!
- 309.C: ¿ves?, si esto lo vamos a acabar rápido. 'cara a cara'
- 310.D: 'cara a cara' y no sé qué más (ríe)
- 311.C: si son palabras más largas yo las hago, las hago encajar
- 312.D: no sé, no sé. (p: 00:00:26). no sé
- 313.C: a mí si se me ocurre, pero, claro, no es mía
- 314.D: ¿y cuál sería?
- 315.C: claro, no es una mariposa
- 316.D: ah
- 317.C: pero, en poesía, sabes que uno puede decir lo que le dé la gana, ¿no?. la mariposa, mira 'hacer, hace burbujas', una mariposa ¿desde cuándo? pues desde que, desde que tú quieres. aquí igual. estamos hablando de una mariposa, pero en realidad eres tú, entonces eres tú la que escoges lo que querrías aquí.
- 318.D: (p: 00:00:09). pues, uff. no sé. (p: 00:00:10). en vez de 'beso a beso', mh, 'darte un beso'
- 319.C: (apunta, 00:00:09). ya está. yo había pensado 'abrazo'. 'cara a cara', 'abrazo a abrazo', pero no es mía. entonces, yo esto lo volveré a escribir y tus palabras las pondré de otra manera, de otro color, por

ejemplo. lo grabaré, para que, para que te la quedes. mh, no creo que podamos hacer más de estas canciones, porque ya ves

320.D: (ríe). vale

321.C: es laborioso. pero si tuvieras una que te guste mucho de aquí a que acabemos, me lo dices y yo la traigo

322.D: vale

323.C: siempre te, siempre te lo pregunto. pero, bueno. no hace falta que la hagamos, la escuchamos y tú me cuentas tus cosas. pero así, mira. bueno, em, la guitarra ya lo haremos el próximo día, si quieres ¿vale?. hacemos las canciones, si quieres te vas mirando los acordes. ¿te, te resulta gracioso?

324.D: sí

325.C: ¿te divierte? y reunimos esos tres, hacemos alguna canción y la tuya, a ver la, si tú la puedes tocar y yo la canto.

326.D: vale

327.C: o la cantas tú también a la vez. em, vale, entonces y a partir de ahí, ya, haré lo, te haré otra imaginación guiada y, y todas esas cosas que te he contado de los bongos y tal. y cuando me digas, bailas. que tú quieras, si no, no. y podemos bailar cualquier otra cosa de tus canciones o de las que te grabé de Céline Dion y todo eso, podemos hacer alguna cosa

328.D: vale

329.C: yo esto o voy a parar y te voy a dar, si te parece bien, esto, que no se me olvide (le pasa el cuestionario para el seguimiento de la depresión).

7ª Sesión (21-3-2007, miércoles) (duración: 00:31:27)

- 1.C: hola. ¿puedes cerrar la puerta?
(sale de la sala un niño de la casa)
- 2.D: espera que va a venir la chica con vasos
- 3.C: ¿sí?. vale. ¿la cierras luego tú? (a una de las mujeres de la casa). venga. (p: 00:00:22). a ver. (p: 00:00:17). éste es el primero (le enseña el cuestionario para medir la depresión)
- 4.D: sí
- 5.C: no sé si te acuerdas. eran cuatro dimensiones. entonces todas estaban por encima del ocho, que es el umbral de depresión. y todavía, todo estaba por encima, lo cual quiere decir que había depresión. y lo que más, la anergia, que es como la energía. es lo que estaba más alto, que quiere decir, pues, lo que más puntuó. pero todo estaba por encima. entonces lo del otro día, la figura es parecida pero está abajo todo. (le enseña el cuestionario para el seguimiento de la depresión, 00:00:22). ¿te fijas que es parecida?
- 6.D: vale
- 7.C: pero el ocho está aquí. entonces, bueno, tú me preguntabas lo del cero. ausencia de síntoma es que lo que te están preguntando es que no, tú respondes que no. eso, eso era así ¿no?
- 8.D: sí
- 9.C: o sea, estás de acuerdo. eh ¿'se siente aburrido'? no. ausencia de síntoma. mh, '¿habla menos con su familia'? no, no hablo menos, ausencia de síntoma. esto era, estás de acuerdo con eso ¿no?
- 10.D: sí
- 11.C: y bueno. lo que sigue puntuando más bajo sigue siendo lo de la energía, pero vamos, no llega a ocho
- 12.D: vale
- 13.C: ¿sí? ¿estás de acuerdo con esto?
- 14.D: mh, mh

- 15.C: pero, a ver, no he contado los puntos, pero si aquí había nueve, y aquí ahora hay tres. son seis puntos menos. aquí había quince y aquí ahora hay seis
- 16.D: el doble
- 17.C: y ha pasado poco más de un mes. a ver, no es, no es por lo que hagamos en las sesiones, exclusivamente, seguro, sino, bueno, supongo que todo lo que, el resto de cosas que van pasando por tu vida y los cambios
- 18.D: sí
- 19.C: esto lo, lo reconoces
- 20.D: sííí. sí
- 21.C: estás de acuerdo ¿no?. vale ¿lo ves bien? ¿te parece bien?. eh, al final de la última, si Dios quiere, te lo volveré a pasar éste y los otros dos
- 22.D: vale
- 23.C: como te conté al principio de los tiempos
- 24.D: vale
- 25.C: ¿sí?. ¿parece que hace mucho tiempo que empezamos?. ¿te parece que hace tiempo? ¿se te ha hecho?
- 26.D: sí
- 27.C: ¿sí?. a veces parece. no es, hace un mes, simplemente, pero sí, sí que han pasado cosas. mh, te he traído. esta cosa es tuya. la letra del otro día. ¿vale?. eh, qué más. te acuerdas que te comenté que, bueno, lo de acabar tu caso a mí me interesa porque estaba pensando coger el tuyo y el que ya traía
- 28.D: mh, mh
- 29.C: que te enseñé. y entonces lo, eso se lo propuse a la persona que me lo lleva, que es una, es una mujer. y bien, lo ve bien. entonces eso quiere decir que yo después de que acabe contigo ya lo dejaré, ya dejaré de venir aquí
- 30.D: vale
- 31.C: con tu caso. porque, entre otras razones, pues, claro, yo puedo empezar con alguien y ese alguien no, no seguir en la casa o se puede ir o

- 32.D: ya, ya
- 33.C: o que lo interrumpa. y bueno, que lo sepas. como eres la protagonista
- 34.D: vale
- 35.C: pues creo que era importante decírtelo. eh, el próximo día te haré una imaginación guiada, el viernes
- 36.D: vale
- 37.C: tanto si es aquí como en la pequeñita, te haré otra. y hoy, depende de lo que tú quieras hacer, si la guitarra, el, el baile que, eso cuando tú quieras y si no quieres, no pasa nada. pero yo hoy querría ponerte un, una música para bailar conmigo. una coreografía mía, muy tonta
- 38.D: (ríe)
- 39.C: que te voy a enseñar. (comprueba la grabación). vale. todo en orden. es una, es una coreografía muy tonta, pero bueno. te la voy a enseñar antes
- 40.D: vale
- 41.C: si quieres
- 42.D: a ver si se me puede
- 43.C: conmigo, las dos
- 44.D: ¡no, pero me, me queda más, me queda más mirando!. siempre me ha pasado, digo que siempre me ha pasado igual
- 45.C: bueno, pero es muy tonta. yo, yo pienso que lo podemos hacer así. (le enseña la coreografía). empieza con la pierna derecha hacia delante, dos veces. y ahora hacemos una especie de reverencia hacia la derecha, otra a la izquierda y otra muy grande. y otra vez. dos veces. se repiten las reverencias y la grande. y ahora, esto yo lo suelo hacer en grupo, con un grupo, pero al ser dos, vamos a hacer, a dar cuatro pasos hacia allí, empezamos con la derecha. una, dos, tres, cuatro y damos media vuelta y otra vez. uno, dos, tres y cuatro. esto será lento. al hacerlo en grupo lo hacemos en círculo
- 46.D: vale
- 47.C: pero esto es lo que hay. y ahora viene un estribillo en el que podemos hacer lo que queramos, es libre
- 48.D: vale

- 49.C: y cuando vuelva otra vez el tema, lo volveremos a hacer
50.D: otra vez
51.C: ¿vale?
52.D: vale. dos veces
53.C: dos veces, otra vez lo mismo, las reverencias y luego se repite
54.D: vale
55.C: yo ya te lo iré recordando
56.D: vale
57.C: se hace libre y es eso lo que hay. como verás (prepara el CD, 00:00:07).

(audición: Enya, Wild child, 00:03:13).

(bailan la coreografía las dos)

ahora los cuatro pasos. esto es lento ¿eh?. y ahora libre.

cuatro pasos. otra vez. (siguen bailando).

como al principio. media vuelta.

58.D: sí

59.C: y ahora libre. un poco más largo. como al principio. y ahora libre hasta el final

(final de la audición y baile)

ya está. ¿qué tal?

60.D: bien

61.C: ¿qué te ha parecido?

62.D: bien

63.C: ¿te ha gustado?

64.D: muy interesante la canción

65.C: (ríe) ¿qué es lo que te ha parecido?

66.D: mh, no sé, la canción ya te digo. a ver no es mi, mi tipo, pero bien

67.C: ¿por la letra? ¿has entendido la letra?

68.D: no he estado atenta

69.C: la forma, el estribillo, la

70.D: sí, el estribi, o sea, el estribillo estaba muy bien. muy, parecía, no sé, tranquilidad, por una parte, y libertad por otra. la sentía yo

- 71.C: se titula 'El niño salvaje' esta canción. no sé bien qué dice, solamente sé
- 72.D: sólo entendí, mh, 'otro', mh, 'otro día', como si dijera 'otro día más'
- 73.C: sí. bueno, yo ahora no recuerdo la letra, pero el título es ése. mh, es muy fácil la coreografía, como verás. muy sencilla
- 74.D: sí
- 75.C: bueno. a ver. eh ¿quieres que repasemos las canciones?
- 76.D: sí
- 77.C: ¿las de la guitarra?
- 78.D: sí
- 79.C: he traído la tuya también, para empezarla a mirar. lo que podemos hacer es, lo que tú quieras ¿eh?, pero había canciones con los tres acordes, el de LA, el de MI y el de RE, que creo que no habíamos hecho ninguna y entonces la tuya, que la he traído para dártela, le he puesto los acordes
- 80.D: vale
- 81.C: y si te fijas es RE, LA y MI. o sea, que no tiene ningún secreto
- 82.D: vale
- 83.C: ¿sí? ¿quieres que miremos?, lo que tú me digas
- 84.D: miremos antes estas canciones y después la mía
- 85.C: ¿hacemos un repaso?
- 86.D: sí
- 87.C: hoy, como será una sesión corta, hacemos un poquito. (saca la guitarra de la funda, 00:00:06). (prueba la guitarra). hacía frío ahora en la calle
- 88.D: sí. ¿que empieza a llover? no
- 89.C: no. (p: 00:00:06). bueno, las he traído yo, pero tú las tienes en tu habitación ¿no?
- 90.D: sí
- 91.C: ¿cuál quieres cantar?
- 92.D: la primera que cantamos
- 93.C: ¿la de 'La lluna, la pruna'?
- 94.D: sí
- 95.C: la haré un poco más larga, con más letras ¿vale?

- 96.D: vale. (prueba la guitarra). no sé si me va a salir el
- 97.C: el RE. de momento, no va a salir. en ésta no va a salir
- 98.D: (prueba la guitarra, 00:00:09).
- 99.C: ¿sí?, estás haciendo el MI ahora, ¿no?
- 100.D: sí (prueba)
- 101.C: vale ¿y el LA?
- 102.D: (prueba)
- 103.C: a ver ¿otra vez?
- 104.D: uy, el. el MI era así (prueba, 00:00:05).
- 105.C: mh. el primer dedo está aquí, en la tercera cuerda. el primer dedo. eso es
- 106.D: a ver. ¡ah, vale! (prueba). no me sale el RE
- 107.C: bueno, cuanto más claras estén las, las posiciones de los dedos, mejor. la uña mucho no te ayuda, pero bueno
- 108.D: (prueba)
- 109.C: como más arqueados estén, más libres las dejas. pero yo no me voy a meter en tu carrera como concertista
- 110.D: (ríe)
- 111.C: que empieza ahora. ¿quieres que hagamos LA y MI, solamente?
- 112.D: sí. (prueba, 00:00:11). no se escucha bien ¿verdad o?
- 113.C: ¿a ver? (coge la guitarra y prueba, 00:00:07). yo tengo las uñas cortas (prueba, 00:00:05). y aquí tampoco tengo. (toca). puedes hacerlo con uñas igual, pero intenta que quede clara la, la posición, el pisar las cuerdas
- 114.D: (coge la guitarra, 00:00:09). ¡no me gusta cómo se escucha!
- 115.C: bueno.
- 116.D: (toca)
- 117.C: ¿hasta el final?
- 118.D: (toca, 00:00:06).
- 119.C: bueno es importante que pases el dedo por todas las cuerdas, porque así verás
- 120.D: pero no
- 121.C: así verás

- 122.D: no me gusta cómo se escucha (toca)
- 123.C: muy bien. ¿lo oyes bien ahora?
- 124.D: un poquito mejor (toca)
- 125.C: ¡ah, ah!
- 126.D: (toca, 00:00:06).
- 127.C: muy bien.
- 128.D: (ríe)
- 129.C: cuando eso, los dedos son muy listos y cuando suena bien ya buscan cómo han estado colocados antes. ¿quieres seguir? ¿quieres insistir?
- 130.D: (prueba, 00:00:08).
- 131.C: ¿todas las cuerdas? ¿éstas de aquí también?
- 132.D: (prueba, 00:00:09).
- 133.C: vale
- 134.D: estoy pisando ésta así
- 135.C: sí.
- 136.D: (toca)
- 137.C: intenta, al ser seis cuerdas y sólo hay tres pisadas, las demás tienen que estar libres
- 138.D: vale (prueba, 00:00:08).
- 139.C: mira, ésta la estás tapando
- 140.D: (prueba, 00:00:07).
- 141.C: ¿sí?
- 142.D: claro, ¡es que ahora tengo las uñas más grandes, pues me va más difícil!
- 143.C: bueno, eso es, eso es una decisión personal, que las, las quieras tener así
- 144.D: (prueba, 00:00:14).
- 145.C: yo te estoy enseñando cuatro tonterías
- 146.D: (prueba). mh
- 147.C: muy bien. ¿sí?
- 148.D: (prueba)
- 149.C: esto es el oído el que te dirá si está bien
- 150.D: mh. sí, ahora sí. ¿ves?. la última la estoy tapando

- 151.C: bueno
- 152.D: con el, es que ¿ves? ¿se me curvan!
- 153.C: ¡claro!, ¡es lógico!
- 154.D: porque es que también tengo las manos muy
- 155.C: bueno
- 156.D: de la gimnasia, de hacer saltos y todo eso se me han
- 157.C: sí. pero bueno, yo creo que es más bien la uña, porque claro, yo te quiero tocar la cara y tengo una uña, la yema llegará después que la uña, ¿no?
- 158.D: ya, pero ¿sabes?, cuando haces así, ya, por eso
- 159.C: un poco de todo ¿no?
- 160.D: mira, apreto aquí y no, no ¿sabes? donde te viene la cuerda
- 161.C: ya
- 162.D: y no sé
- 163.C: bueno, entonces en lugar de, de que sea todo el dedo, intenta que sea sólo la falange, que se llama esto
- 164.D: vale
- 165.C: en lugar de todo el dedo, esto, la falange, ésta (ríe). ¿quieres que cantemos ésta?
- 166.D: sí
- 167.C: ¿'La lluna, la pruna'?. y luego, como no va a dar tiempo, podemos mezclar los tres acordes y hacemos un poco de ésta
- 168.D: (prueba)
- 169.C: si quieres
- 170.D: (prueba)
- 171.C: ¿sí?
- 172.D: sí
- 173.C: bueno. y, y otros días, si no hay problemas de hora, pues insistimos. ¿vale?
- 174.D: (prueba)
- 175.C: *'la lluna la pruna vestida de dol, son pare la crida, sa mare no vol, la lluna, la pruna, el sol mariner, son pare la crida, sa mare també'* (con Dora a la guitarra)

- 176.D: no me gusta cómo se escucha el RE
- 177.C: el LA
- 178.D: éste es LA
- 179.C: sí
- 180.D: el RE
- 181.C: el MI
- 182.D: el MI. mh, mh
- 183.C: ¿quieres probar? ¿suelto?
- 184.D: (prueba) ¡ahora me sale!
- 185.C: bueno. lo importante es que, eh, yo canto, tú tocas y vamos conjuntadas. ¿que luego lo quieres mejorar y perfeccionar?. pues, si quieres, lo estudias un poco
- 186.D: vale
- 187.C: pero bueno. lo, lo bonito es que podamos hacer un dúo ¿sí?. ¿quieres tocar otra con el?, ¿mezclamos el RE y? ¡venga! *‘uno de enero, dos de febrero, tres de marzo, cuatro de abril, cinco de mayo, seis de junio, siete de julio San Fermín, a Pamplona hemos de ir, con una media, con una mee’* (con Dora a la guitarra)
- 188.D: ¡ay, sí!
- 189.C: *‘dia a Pamplona hemos de ir, con una media y un calcetín’* (con Dora a la guitarra). ¡muy bien!, ¡muy bien!, ¡y sonaba muy bien, además!
- 190.D: (ríe)
- 191.C: y los cambios en el sitio. porque, claro al, al hacer acordes sueltos, pues, uno va haciendo, sobre la marcha ¿no?
- 192.D: ya
- 193.C: pero claro, aquí han de caer en un sitio
- 194.D: sí
- 195.C: está muy bien eso. ¿qué más?
- 196.D: (p: 00:00:06). ¡vamos a cantar ‘La cucarracha’!
- 197.C: ¡venga!
- 198.D: ¡a ver!
- 199.C: (ríe)
- 200.D: ¡empezamos!. oy, no, el RE era así, y así

- 201.C: eso. ¿a ver? ¿dame el LA?
- 202.D: (toca)
- 203.C: vale. *'la cucaracha, la cucaracha, ya no puede caminar, porque no tiene, porque le faltan las dos patitas de atrás'* (con Dora a la guitarra)
- 204.D: ¡aaaay! (ríe fuerte)
- 205.C: *atrás'* (ríe fuerte).
- 206.D: ¡ya me!
- 207.C: ¡a mí me da la risa!
- 208.D: ¡y a mí!
- 209.C: ¡la canción ésta!. em, es que no lo habíamos ensayado. sí, eso es.
- 210.D: (prueba).
- 211.C: sí
- 212.D: no me gusta, a ver, vale, la última vez
- 213.C: cómo suena
- 214.D: ¡solamente me falta la uña! (ríe fuerte)
- 215.C: piensa que es para tres semanas, luego ya, a lo mejor acabas teniendo una guitarra tú
- 216.D: ¡claro!, igual me hago, ¡canto por aquí y canto por allá!
- 217.C: (ríe)
- 218.D: ¡y ya de bailar me dejo!
- 219.C: ¡y te quitas las uñas!, se puede hacer todo ¿eh?
- 220.D: ya
- 221.C: no, no es incompatible. ¿quieres ensayar un poco el RE?
- 222.D: uff (ríe)
- 223.C: ¡ahí está!
- 224.D: (prueba)
- 225.C: bueno, aunque no suene bien. pero que al poner la posición te acuerdes de cuál es
- 226.D: (prueba)
- 227.C: muy bien. ¿lo conjugas con el LA, lo unes con el LA?
- 228.D: (prueba)
- 229.C: ¿y a ahora el RE?
- 230.D: ¿otra vez el RE?

- 231.C: sí
- 232.D: ¡ah, vale!, había entendido
- 233.C: ahí está la duda
- 234.D: (prueba)
- 235.C: bien. otra vez LA
- 236.D: (prueba)
- 237.C: vale. ¿sí? ¿la cantamos?
- 238.D: (p: 00:00:05). es que me va así, no sé, muy difícil con
- 239.C: porque está cerquita todo
- 240.D: con los dedos, sí ¿sabes?
- 241.C: éste lo pasa mal porque es largo. bueno ¿a ver?
- 242.D: (prueba)
- 243.C: *'la cucaracha, la cucaracha, ya no puede caminar, porque no tiene, porque le faltan las dos patitas de atrás'* (con Dora a la guitarra)
- 244.D: (ríe)
- 245.C: vale, está bien
- 246.D: (ríe)
- 247.C: muy bien.
- 248.D: (ríe)
- 249.C: sí. es que claro, mientras vas haciendo el LA, un montón de rato, intenta acordarte de cómo viene luego el RE, porque es a traición
- 250.D: ya
- 251.C: ahí, ¡pam!. mh. te voy a enseñar una nueva, con LA, RE y MI. ¿quieres combinar LA, RE y MI?
- 252.D: sí (ríe)
- 253.C: bueno. te vas a tener que ir enseguida
- 254.D: sí, dentro de cinco minutos.
- 255.C: *'què li darem en el noi de la mare, què li darem que li sàpiga bo, panses i figues i nous i olives, panses i figues i mel i mató', 'què li darem en el noi'*. a ver, *'què li darem en el noi de la mare, què li darem que...'*. cuando estás en el RE. (canta y se acompaña con la guitarra)
- 256.D: ya

- 257.C: mira qué fácil el MI (prueba). *'què li darem en el noi'*. esto es como en 'La cucaracha', que hemos hecho antes ¿no? *'en el noi de la mare, què li darem que li sàpiga bo...'*. ¿quieres hacer estos tres?
- 258.D: ¡ay!
- 259.C: *'què li darem en el ...'* (con Dora a la guitarra)
- 260.D: ¡ay! *'noi'*
- 261.C: no hace falta que cante
- 262.D: ¿ya va el RE?
- 263.C: sí
- 264.D: (prueba, 00:00:05).
- 265.C: muy bien. ¿lo hacemos más lentos?. más, primero el LA
- 266.D: (prueba, 00:00:05).
- 267.C: tres, cuatro
- 268.D: ¡ay, ay, ay!. (prueba)
- 269.C: tres, cuatro y ése se queda
- 270.D: (prueba)
- 271.C: dos, tres, cuatro. otra vez LA
- 272.D: (va tocando)
- 273.C: un, dos, tres, cuatro. un, dos, tres, cuatro
- 274.D: uy, estaba
- 275.C: y ése donde estaba
- 276.D: estaba pensando en los dedos (ríe)
- 277.C: vale
- 278.D: que, que, ¿sabes? tiene, el grande, claro. ¡el grande se tiene que poner en una posición, el pobre!, y éste tan chiquitito se tiene que alargar
- 279.C: sí
- 280.D: ¿sabes?
- 281.C: para hacer el MI
- 282.D: claro. me viene muy difícil y me duelen los dedos
- 283.C: bueno
- 284.D: (va tocando los acordes)
- 285.C: dos, tres, cuatro
- 286.D: ¡uy, que no veo! (va tocando los acordes)

- 287.C: vale. ¿vuelves a hacer LA, desde el LA?. ¿hacemos esta combinación?
lento, cuatro veces
- 288.D: (toca)
- 289.C: un, dos, tres, cuatro. un, dos, tres, cuatro. muy bien. dos, tres, cuatro.
vale, pues ésa es la combinación. esto creo que lo tienes, que te lo di.
lo debes tener en tu habitación, estas canciones. ¿sí?. lo que pasa es
que no te he dado ninguna carpeta. ¿te lo vuelvo a dar otra vez?
- 290.D: éste sí que lo tengo
- 291.C: sí
- 292.D: pero de éste, mh, la verdad es que no me acuerdo. ¿cuál es?
- 293.C: ‘El rancho grande’. ¿y ésta?
- 294.D: ésta sí
- 295.C: vale. pues te la doy. yo creo que sí, pero quédatela
- 296.D: ¡no, si eso voy ahora!
- 297.C: ¿sí?, no
- 298.D: ¡que están!
- 299.C: no, que estamos, estamos fatal de tiempo.
- 300.D: cuando, cuando coja la chaqueta te lo digo
- 301.C: bueno. te lo quedas
- 302.D: y, y éste
- 303.C: y sí. bueno, esto es para ti
- 304.D: vale
- 305.C: y aquí, si quieres lo vas ensayando ¿vale?
- 306.D: a ver, ¿cómo era?. (prueba la guitarra)
- 307.C: un, dos, tres, cuatro
- 308.D: (va tocando)
- 309.C: un, dos, tres, cuatro
- 310.D: (va tocando)
- 311.C: un, dos, tres, cuatro
- 312.D: (va tocando)
- 313.C: un, dos, tres, cuatro
- 314.D: uy ¿qué venía? el MI
- 315.C: sí

- 316.D: (va tocando, 00:00:05). ¡uy, me coge!, que van dos ¿no?
- 317.C: sí
- 318.D: van LA, y LA y RE
- 319.C: ya lo haremos cantando. pero yo, yo de ti lo estudiaría así lento
- 320.D: vale
- 321.C: la, la combinación de los acordes, porque si te fijas es diferente de aquí. aquí nos salía de una manera que el DI iba fácil. pero aquí es otra, ¿sí? ¿lo querrás hacer?
- 322.D: vale
- 323.C: para, para el viernes, no. para la semana que viene, cuando podamos vernos
- 324.D: vale
- 325.C: (guarda la guitarra). va a ser un fin de, de intervención, o como quieras llamarlo con, con mucha emoción. por lo de los días y todo eso. pero bueno
- 326.D: ¡vale!
- 327.C: son menos diez
- 328.D: me voy, que cojo la chaqueta. eso es mío
- 329.C: sí, llévatelo esto
- 330.D: y eso
- 331.C: y esto.
- 332.D: vale
- 333.C: si acaso ya te daré una, una carpeta
- 334.D: vale. bueno. eh, ¡hasta el viernes!
- 335.C: ¡hasta el viernes!

8ª Sesión (23-3-2007, viernes) (duración: 50:29:00)

- 1.C: mh
- 2.D: pues no lo sé ¿sabes?, también de subir de la estación de tren y todo eso. no sé cómo van los trenes. hay días, a lo mejor, que hay retraso y todo eso
- 3.C: ya. yo lo único que veo es, por ejemplo, dejar esta semana libre para tus traslados, tu primera semana de trabajo y no, quitar agobios
- 4.D: ya
- 5.C: porque si aún encima yo voy a ser una cosa extra, no tiene gracia. y en todo caso, pues nos vemos a partir de esta semana (mirando el calendario)
- 6.D: vale
- 7.C: lo que pasa es que, claro, es ir a tu casa, es una cosa que tú me has de decir que no te
- 8.D: no, que a mi casa no es.
- 9.C: una casa puente
- 10.D: es un piso puente
- 11.C: es un piso puente
- 12.D: y eso no depende de mí
- 13.C: ¿hay más personas?
- 14.D: no, me refiero que eso no depende de mí. eso depende de la Mónica
- 15.C: bueno, ella, el otro día que se lo, se lo expliqué lo que nos faltaba me dijo que, que sí
- 16.D: vale
- 17.C: que esa era la, la opción. entonces el problema de esta semana es que son vacaciones y hubiéramos tenido aquí problemas, esta semana de abril (mirando el calendario)
- 18.D: ya
- 19.C: y si tú me dices pues, puedes venir, yo a la hora que tú me digas. hasta que acabe contigo yo estoy, estoy disponible
- 20.D: vale
- 21.C: luego ya volveré a mis quehaceres

- 22.D: uff, a ver. lo único que podemos hacer de, a ver la semana que viene de, de a ver cómo puedo hacer cómo voy a tener el horario de trabajar y después pues decirte alguna cosa
- 23.C: vale. dejamos esta semana, me dices algo. eh, claro, no sé si has de ser tú o ha de ser Mónica quien me lo diga
- 24.D: ella tiene tu teléfono
- 25.C: ya. pero tú sabes exactamente cómo te va a ir bien
- 26.D: no. me refiero por eso, yo decirle a ella y ella contártelo a ti, porque como no tengo el teléfono ella te va a avisar
- 27.C: ya
- 28.D: yo se lo voy a decir. digo, mira llama a la, a la Clara y dile que esta semana no puedo, esta semana sí que puedo. que te va a decir ella
- 29.C: ya. podemos hacer eso o me puedes llamar tú. a mí no me importa
- 30.D: vale, no
- 31.C: ¿vale?
- 32.D: si a mí me da igual. pero te digo, te tengo que pedir el número de teléfono
- 33.C: sí, claro que sí. para eso estamos. ¿te lo doy ya?. te lo apuntas en, vale. te doy dos. el de casa es el ..... (apunta en el móvil, 00:00:24). ¿sí?
- 34.D: sí.
- 35.C: vale.
- 36.D: estoy esperando el otro
- 37.C: el móvil .....
- 38.D: (p: 00:00:05). ya está
- 39.C: ¿vale?. si no me llamas tú, yo ya me pongo en contacto con Mónica. pero me parece que es más directo
- 40.D: sí, sí
- 41.C: ¿vale?. y ya me dices tú lo que sea.
- (saludan a una de las mujeres de la casa que entra en la sal y vuelve a salir)
- vale. de esa manera ya pensaremos para la última sesión, si te hace ilusión hacer algo especial. el baile, no lo sé. una cosa especial para acabar

- 42.D: sí, porque es que es, estos días tuve la, las entrevista de trabajo
- 43.C: sí, bueno, uf
- 44.D: piso
- 45.C: que
- 46.D: mira, tengo las, todas las cartas fuera
- 47.C: sí, yo aún encima, ahí, que no, que no quiero ser una carga
- 48.D: (ríe)
- 49.C: pero bueno, si a ti te hiciera ilusión, podría ser una manera
- 50.D: no, si hacértelo te lo voy a hacer, ya te digo
- 51.C: sería una manera
- 52.D: hasta que terminamos te lo voy a hacer
- 53.C: bueno. más que a mí, pues, porque estaría bonito
- 54.D: ya
- 55.C: como tú quieras. entonces, tú me lo dices. a ver, el próximo día, que no será la semana que viene, que será ya en abril, traeré los bongos para hacer una cosa especial con lo bongos. otra, otra sesión haré una actividad, pues de escribir un, un CD inventado, que ya te explicaré cómo es. y las dos últimas, pues bueno, acabar tu canción con la guitarra, que la puedas tocar tú y, y algo para el último día, que tú quieras.
- 56.D: vale
- 57.C: puede ser el baile, puede ser, en estas cuatro sesiones que faltan, el baile puede ser el día que tú quieras
- 58.D: vale
- 59.C: si lo quieres hacer y, pues tú me lo dices. hoy, hoy va a ser o va a ser el próximo. lo que tú quieras. ¿vale?
- 60.D: ¿el baile?
- 61.C: cuando tú te encuentres preparada o que quieras pues lo hacemos. no hace falta que sea un día exacto que me digas
- 62.D: vale
- 63.C: ¿no?, el día que tú veas
- 64.D: vale

- 65.C: lo haces. y si quieres repetir algo que te haya gustado. eh, alguna imaginación, em, alguna cosa especial, pues me lo dices y también lo hacemos
- 66.D: vale
- 67.C: ¿vale?. bueno. eh. he traído una imaginación guiada para hacerte ¿sí?. otro día ya te, ya te haré algunas preguntas de lo del cuestionario, como el otro día fue tan corto. para hablar un poquito
- 68.D: ya
- 69.C: de qué te parece lo del progreso éste que aparece. bueno, no sé. me gustaría conocer tu opinión
- 70.D: vale
- 71.C: ¿vale?. pero bueno, ya lo haremos el próximo día. ¿quieres que acerquemos aquello?
- 72.D: sí. espera, que cierro la puerta, bueno
- 73.C: el que tú veas. ¿éste bajito?
- 74.D: sí, porque se le, se le han rotos los (mueven el sofá entre las dos, 00:00:09). ¿más para allá?
- 75.C: un poco. (mueven el sofá, 00:00:05). vale
- 76.D: vale. voy a mirar a la niña un poco (sale de la sala y vuelve, 00:00:31). ¡ay!
- 77.C: tiene la varicela
- 78.D: sí
- 79.C: sí, me lo ha dicho Elena
- 80.D: sí, es que tuvo dos niños aquí, dos hermanos, hace una semana y pico y también tuvieron casos en la guardería
- 81.C: sí, son rachas.
- 82.D: lo han cogido
- 83.C: cuando lo coge uno lo cogen los demás. bueno. ¿sí? ¿te parece bien la cosa?
- 84.D: ¡sí!
- 85.C: (p: 00:00:05). parecerá que estás en un barco (se batan las contraventanas)
- 86.D: shh

- 87.C: ¿te molesta el ruido? (va a cerrarlas, 00:00:35)
- 88.D: ¿tengo que cerrar los ojos?
- 89.C: sí
- 90.D: ¡ay que no duerma!
- 91.C: (ríe). espero que no
- 92.D: es que ¿sabes?, después de comida
- 93.C: ya, ya, bueno, como la otra vez
- 94.D: y el sol que entra
- 95.C: (tose)
- 96.D: ¿sabes?
- 97.C: sí
- 98.D: y, y el calor que te, te, te agobia
- 99.C: bueno, la otra vez, la otra vez no te dormiste
- 100.D: ya
- 101.C: ¿te acuerdas?. vale. voy para allá

(audición: Angels of the sea, 00:02:07)

nota el peso del cuerpo, como si te pesara más de lo normal, como la otra vez, como si se quisiera fundir con el sofá. nota el peso de la cabeza, de los párpados, de los brazos, de las piernas. y respira profundamente. nota cómo te entra aire nuevo y limpio que te llena de energía. y cada vez que expulsas el aire nota cómo expulsas las cosas que te molestan. siente cómo se relaja la frente, los músculos de la cara, de la boca, los hombros, las piernas, la cintura, los pies. y sigue respirando

(silencio) ahora imagínate que sales de aquella casa donde estuviste la primera vez. la casa que imaginaste e imagina que vas caminando por un paseo y llegas a un sitio muy agradable. es un sitio con hierba fresca, muy verde, que huele muy bien, con flores y cerca está el mar. entonces decides tumbarte un rato, mientras piensas en lo que viste en aquella casa.

(audición: Free spirit, 00:01:49)

(silencio) ahora, mientras miras alrededor, empiezas a pensar en cosas que te gustaría hacer, en tus planes y vas mirando alrededor, y vas disfrutando de lo que ves

(audición: Noa, Cascading, 00:02:54)

(silencio) ahora, mientras sigues pensando en tus planes, en las cosas que te gustaría hacer, empiezas a caminar un rato, por ese lugar, y entonces ves que tienes que atravesar un campo muy grande, con mucho viento

(audición: Viento, 00:00:29)

(silencio) ahora el camino se hace más agradable, tú sigues avanzando y sigues pensando en tus planes, en las cosas que te gustaría hacer en un futuro

(audición: Sting, Send your love, 00:03:46)

(silencio) ahora, por fin, llegas a una zona muy amplia, donde hay muchas flores y por donde pasa un río y hay algunas casas. te acercas y entonces ves un jardín al fondo, con algo dentro. algo que te llama la atención, entonces decides acercarte un poco más, a ver qué es

(audición: Springsteen, Secret garden, 00:03:45)

(final de la audición)

ya está

102.D: (p: 00:00:05). oy

103.C: ¿has estado cómoda, dentro de lo que cabe?

104.D: ¡sí! (ríe)

105.C: ¿más que la otra vez?

106.D: (p: 00:00:06). uff (se sienta). ¡me duele el cuello, aquí!

107.C: sí. ¿qué tal?

108.D: bien, pero he estado para dormirme (ríe)

109.C: ya, ya. ya sé que es arriesgado. pero ya no te voy a hacer ninguna más ¿eh?

110.D: (p: 00:00:07). te relaja, pero ya te digo. por una parte te ¡uf!

111.C: (p: 00:00:08). ¿no las tenías, no las tenías todas contigo de no dormirte?

112.D: (ríe)

113.C: (ríe)

- 114.D: pero, fue más. la otra, no sé. ésta no. ¿cómo te explico?, eh, era para llevarme de sueño ¿vale?. la otra sí que, mh, mh, ponía más, o sea, me relajaba más, mh, me imaginaba muchas más cosas. ésta no
- 115.C: quizás era muy lenta. era un poco lenta o. yo te pedía que te imaginaras tus planes y era más abstracto, no era una cosa que se pudiera ver. era una cosa tuya.
- 116.D: no sé
- 117.C: tus planes y, eh, cosas que te hicieran ilusión. y entonces al final sí que te hago llegar a un sitio, al final ¿no? y te hago entrar. ¿allí has visto algo?. y el sitio ¿cómo era?
- 118.D: mh. yo me he imaginado, ¿cómo te explico?. todo como si fuera un bosque y ahí que me has dicho de las casas
- 119.C: mh. ¿sí?
- 120.D: me he imaginao unas tres o cuatro, para decirte, así
- 121.C: sí
- 122.D: no más
- 123.C: ¿y un jardín que te he dicho que había?
- 124.D: el jardín, mh, ¿cómo te explico?. me lo he imaginao con árboles de frutas ¿sabes?, con, como era la casa de mi abuelo que plantaba los tomates, que estaba todo así para arriba, que había un árbol supergrande que, que incluso daba más o menos así
- 125.C: vale, o sea que en jardín había esto
- 126.D: una sombra
- 127.C: unos árboles, con frutas
- 128.D: sí
- 129.C: y todo eso y ¿era primavera, era verano?
- 130.D: primavera
- 131.C: con las frutas. vale ¿y algo que te llamaba la atención? ¿que te he dicho que había algo que te llamaba la atención? ¿has visto?. has visto este jardín
- 132.D: claro, al ver esto, mh, más o, ¿cómo te explico?, te daba como si, la impresión de, porque me he imaginao más o menos el jardín como mis abuelos

- 133.C: vale
- 134.D: y claro, te, te da, no sé, cosa. dices
- 135.C: ya lo conoces. vale, vale. o sea, que has visto un jardín que ya te sonaba. eso es lo que te preguntaba. vale ¿y cuando te pedía que pensaras en tus proyectos y en tus planes para el futuro? que eso es lo que supongo que lo hacía lento ¿no?, porque yo te pedía eso, que ibas andando, pero bueno
- 136.D: pensando
- 137.C: uno a veces va andando y ¿no?
- 138.D: ya, sí. estaba pensando en mis planes, sí. pero esto ya lo sé, ya los sé, los planes
- 139.C: vale
- 140.D: porque son los mismos
- 141.C: bien, pues a eso me refiero. no hace falta que sea algo fuera de tu vida normal
- 142.D: no
- 143.C: a eso me refiero. lo que estás ahora
- 144.D: sí
- 145.C: que si la casa
- 146.D: sí
- 147.C: que si te vas. vale. a eso me refería. muy bien. eh, he traído hojas como la otra vez. no sé si estás muy inspirada
- 148.D: ¿de hacer el?
- 149.C: de hacer un dibujo. de lo que te haya gustado. espera que te he traído. bueno, ya, ya sé que te gusta el lápiz
- 150.D: sí (ríe)
- 151.C: he traído rotuladores (saca los rotuladores, 00:00:10)
- 152.D: (dibuja, 00:01:16).
¡parece! (ríe).
mh. (p: 00:00:22). no sé cómo hacértela, la forma, porque
- 153.C: ¿qué es?
- 154.D: es que no me acuerdo. son las (p: 00:00:10). em, la madera ésa que se pone para los tomates

- 155.C: sí
- 156.D: para que no
- 157.C: mh, mh
- 158.D: para que sea estable y
- 159.C: sí
- 160.D: y, se ponga así las hojas
- 161.C: mh
- 162.D: para decirte así
(dibuja, 00:00:42).
pfff
- 163.C: (tose)
- 164.D: (dibuja, 00:03:50).
(termina de dibujar)
- 165.C: ¿sí? ¿satisfecha? ¿no lo quieres pintar?
- 166.D: no
- 167.C: de colores
- 168.D: (p: 00:00:05). a mí me gusta más con el lápiz
- 169.C: ah, y no lo quieres colorear, como la otra vez. ¿me lo explicas?
- 170.D: éste es una, como si rodea ¿sabes? un jardín
- 171.C: una valla, una verja, sí
- 172.D: esto son la del tomate. no te he dibujao flores porque ya es tarde y pierdo tiempo, perdemos tiempo
- 173.C: bueno
- 174.D: aquí son flores. aquí ¿sabes?, la ¿cómo se llama?, la que se hace en la ensalada
- 175.C: lechuga
- 176.D: eso. estos son
- 177.C: ahhhh, vale, vale, sí, sí, sí
- 178.D: ¿sabes? que se hacen como si fuera así, medio agujero
- 179.C: sí
- 180.D: y se cultiva así, pues
- 181.C: sí
- 182.D: después se pone agua

- 183.C: sí, sí
- 184.D: ¿vale?, y así puse hierba por
- 185.C: ah, vale, vale
- 186.D: que se hace
- 187.C: sí, mh. es que no entendía
- 188.D: todo limpio
- 189.C: no sabía si es que eran maderas que subían. esto no lo entendía. ya, ya
- 190.D: esto son ramos de eso que suben para arriba de uva ¿ves? te he dibujado las uvas aquí. esto, sí, es un árbol que tiene fruta
- 191.C: ¿cerezas?
- 192.D: sí. y éste, éste porque en mi casa de mi abuelo muchas veces había árboles que se secaban, no sé por qué
- 193.C: mh
- 194.D: no sé, por si eran viejos y se secaban. por eso te lo he hecho así, sólo con las ramas
- 195.C: ahhh
- 196.D: y las
- 197.C: las uvas no las entiendo muy bien. ¿esto son macetas?
- 198.D: no. es el
- 199.C: ¿la otra parte de la verja?
- 200.D: a ver, ¿cómo te explico?. mi abuelo hacía. ponía hierro ¿vale?
- 201.C: sí
- 202.D: arriba. y, y, ¿cómo se llama?, el ramo ese de la uva que está abajo sin, y después empieza todo con
- 203.C: sí, la parra
- 204.D: sí
- 205.C: sí
- 206.D: entonces, para decirte así. esto está sostenido para arriba, lo, las uvas y todo para arriba. esto está más en la, que empieza en la tierra, sube para arriba y esto que no tiene la hoja
- 207.C: entonces esto es la, esto es la tierra
- 208.D: sí

- 209.C: vale. o sea, que son como vides, viñas, son como viñas, la planta de la uva
- 210.D: ¿cómo son viñas?
- 211.C: viñas. son estas plantas donde, de donde sale la uva
- 212.D: sí
- 213.C: es esto. son estas plantas, quizás ¿no?
- 214.D: sí
- 215.C: y esto también está plantado
- 216.D: sí
- 217.C: vale. muy bien. muy bonito. y ¿por qué la casa de tu abuelo?
- 218.D: porque son los únicos abuelos que tengo. porque los de parte de mi madre han muerto y no los conocí. y tampoco nunca, bueno, he ido a su casa pero no estaban vivos. y porque allí yo iba cada verano, cada vacaciones de verano iba allí y lo pasé, lo pasaba bien. lo que sí no podía, no pude hacer un, una. a ver. no sé si (dibuja, 00:01:38).
- 219.C: un pozo
- 220.D: sí
- 221.C: no le falta de nada a este jardín. ¿le pones un título como la otra vez?
(termina de dibujar)
- 222.D: (ríe). (escribe, 00:00:26).
- 223.C: vale. em, las músicas ¿qué te han parecido?
- 224.D: bien. lo que no entendí, lo que has dicho antes cuando has puesto el viento
- 225.C: sí
- 226.D: no he entendido qué has dicho porque
- 227.C: sí
- 228.D: se ha abierto una puerta, y, y
- 229.C: vale. pues que tenías que atravesar un campo con mucho viento
- 230.D: ah. vale
- 231.C: solamente eso
- 232.D: vale
- 233.C: ¿y las que has oído?
- 234.D: bien.

- 235.C: ¿te han gustado?
- 236.D: sí
- 237.C: yo al final, em, te recopilaré todo lo que has ido haciendo, haré, haré una fotocopia de tus dibujos
- 238.D: vale
- 239.C: de las canciones, todo eso y te lo, te lo daré encuadernado
- 240.D: vale
- 241.C: y las canciones, si tú quisieras, las puedo grabar, éstas
- 242.D: vale
- 243.C: si te hace ilusión. grabo las de las dos imaginaciones guiadas y el baile que hicimos el otro día, cuando lo de los instrumentos de hacer figuras, todo eso
- 244.D: vale
- 245.C: ¿querrás tenerlo?, ahí está. yo te pondré el título
- 246.D: vale
- 247.C: y, pues es música que ahí tienes. vale, pues. yo te he hecho pensar en que al principio venías de la casa primera, de la primera imaginación. ¿te acordabas de ella?
- 248.D: sí
- 249.C: ¿lo has podido enlazar?
- 250.D: sí, sí, sí. eso sí
- 251.C: ¿lo has podido enlazar con luego?
- 252.D: con el cami, camino que ¿sabes?
- 253.C: sí
- 254.D: que te hice en el dibujo. sí
- 255.C: ¿has vuelto por el mismo camino o has seguido?
- 256.D: sí, sí, sí
- 257.C: ¿sí?. y entonces, todo esto no estaba demasiado lejos. has tenido que andar un poco, pero claro, has, has llegado andando
- 258.D: ya, pero no
- 259.C: no era complicado
- 260.D: no

- 261.C: vale. bueno, pues, pues ya está. ¿qué te iba a decir?. em, te voy a dar otra vez el calendario. te voy a poner esto en azul
- 262.D: vale
- 263.C: esta semana para, para que te acuerdes. (p: 00:00:10). lo voy a poner en amarillo. (p: 00:00:09). esta semana que te estoy pintando es la Semana Santa
- 264.D: ya
- 265.C: que aquí es vacaciones. y que yo no hubiera podido venir a la casa. entonces ésta es la semana que yo espero noticias tuyas. también las, me las puedes dar aquí ¿eh?
- 266.D: sí
- 267.C: pero cuando sepas algo. y de esta manera, pues esto no
- 268.D: vale
- 269.C: ¿vale?. quedaría aquí y yo me adapto a ti (en el calendario). es posible que no trabajes alguno de esos días porque es, es fiesta el viernes. y el jueves posiblemente tampoco. pero bueno. y sería sacar de aquí un par de días y de la semana siguiente otros dos
- 270.D: vale
- 271.C: y ya estaría. ¿vale?
- 272.D: mhh
- 273.C: bueno. tanto para ti como para mí ha sido, pues eso, adaptarnos a lo que va saliendo
- 274.D: ya (ríe)
- 275.C: te lo quedas
- 276.D: ah, vale
- 277.C: me llevo. sí. me llevo el dibujo y, y ya me dirás algo.
- 278.D: vale
- 279.C: no sé si tenía algo más que. ah sí, otra cosa. la guitarra, quédatela
- 280.D: vale
- 281.C: aunque es un trasto más para el, para el traslado, pero bueno
- 282.D: no sí
- 283.C: te la quedas y
- 284.D: eso me lo puedo llevar lo último ¿sabes?

- 285.C: vale
- 286.D: y además tiene para llevar atrás
- 287.C: sí. pero de esa manera, pues
- 288.D: ya
- 289.C: hasta el final, sigues con ella
- 290.D: vale
- 291.C: si quieres, ¿vale?. y otra cosa más, las canciones famosas que ibas a usar para el DVD. yo no sé si en la casa puente habrá DVD. no sé si
- 292.D: sí
- 293.C: ¿sí?. ¿habrá?
- 294.D: sí hay. lo que pasa es que es para las que viven allí
(vuelven a colocar el sofá en su sitio, entre las dos)
- 295.C: vale, pero. el día que nos veamos en la otra, que no sé si va a haber
- 296.D: sí, hay de la otra chica
- 297.C: ¿sí?. vale. porque si no yo podría intentar grabarlo como un CD normal, pero claro, me lo tendría que llevar
- 298.D: ya
- 299.C: bueno, yo espero a que me digas algo y vemos cómo está el panorama.
¿vale?
- 300.D: vale. bueno
- 301.C: casi nada, de cambios
- 302.D: si nos vemos la semana que viene, bien. yo te digo algo y mejor
- 303.C: bueno
- 304.D: y, si no, pues
- 305.C: lo que tú me digas
- 306.D: vale
- 307.C: yo estas tres semanas que quedan estaré, estaré pendiente
- 308.D: vale, vale.
- 309.C: de ti. ¿vale?. que vaya bien
- 310.D: vale. gracias
- 311.C: hasta luego

CAS C

S: Sonia, paciente; **C:** Clara, terapeuta

1ª Sesió (5-2-2007, lunes) (duración: 00:56:07)

- 1.C: vale. (p:00:00:07). de esto ya me olvido. va haciendo (cierra la puerta, p: 00:00:05). bueno, te enseñó lo del otro día (p: 00:00:10). he traído la canción de 'Gusanito' también
- 2.S: mh
- 3.C: escrita. no veas. (p:00:00:42). a ver ¿te acuerdas que te pasé tres cuestionarios?
- 4.S: sí
- 5.C: ¿no? éste que fue el primero, éste que fue aquél un poco pesao y el otro
- 6.S: mh
- 7.C: vale. bueno, pues el primero, que era éste, éste era para medir la autoestima
- 8.S: mh
- 9.C: entonces había diferentes tipos. no sólo una, pero mezcladas.
- 10.S: mh, mh
- 11.C: entonces, hay. cada tipo te ha salido de una manera. hay una que te ha salido muy alta
- 12.S: mh
- 13.C: que es la autoestima familiar, cuando te preguntaban por tu familia. que si te sientes apoyada, que si tus padres creen que te quieren y todo eso ¿no?
- 14.S: sí
- 15.C: esto te ha salido, yo no sé si lo máximo, lo máximo no, pero muy alta
- 16.S: noventa y cinco
- 17.C: sí. ves, esto sería la mitad
- 18.S: mh
- 19.C: la mitad de
- 20.S: sí, sí
- 21.C: ésta la que más alta

- 22.S: mh
- 23.C: después de ésta, la social, que sería la que tiene que ver con tu relación con los demás
- 24.S: mh
- 25.C: de amistades. todo eso
- 26.S: ya
- 27.C: ésa no
- 28.S: ah, sí
- 29.C: a ver, no tan alto
- 30.S: ya
- 31.C: pero bueno setenta
- 32.S: setenta
- 33.C: sí. y la física, que es otro tipo de autoestima es cuando te preguntaban eh, pues si eres atractiva, por ejemplo, si tú lo crees
- 34.S: (ríe)
- 35.C: esto es lo que uno cree ¿eh? o lo del deporte, o me gusta cómo soy físicamente. una cosa es lo que piensen los demás y otra cosa es lo que tú dices
- 36.S: ya, ya, lo que yo pienso de mí
- 37.C: lo haces tú ¿no?, claro. y ésa también te salió bastante alta
- 38.S: mh
- 39.C: éstas son las tres que más. y luego hay una que salió un poquito más baja, pero no demasiado, que es la de, la autoestima de tu manera de trabajar, del trabajo
- 40.S: sí, sí
- 41.C: que yo te dije que es tu trabajo, pues lo que tú hagas
- 42.S: mh, mh
- 43.C: el trabajo de casa o fuera de casa. y ésta también. pero bueno, no tanto como
- 44.S: como ésa de la familia
- 45.C: como la familiar. éstas, pues bueno
- 46.S: mh
- 47.C: entre cincuenta y setenta. y la que sí, la más bajita de todas

- 48.S: mh
- 49.C: la emocional, que yo no sé, si coincide que es lo que yo quiero trabajar, porque a eso he venido ¿no? un poquito
- 50.S: la emocional ¿cómo?
- 51.C: la emocional, pues eh, tus sentimientos. a ver. mh
- 52.S: mis sentimientos pero hacia qué
- 53.C: por ejemplo, ‘muchas cosas me ponen nervioso’
- 54.S: sí
- 55.C: seguramente
- 56.S: sí
- 57.C: sería ésta ‘tengo miedo de algunas cosas’
- 58.S: sí
- 59.C: eh, ‘me pongo nervioso cuando me pregunta’, claro están mezcladas ¿eh?
- 60.S: sí, sí
- 61.C: aquí está puesto, la doce, mh, emocional, la trece ‘me asusto con facilidad’, mh, ‘me siento nervioso’, las cosas de los sentimientos
- 62.S: mh
- 63.C: ésta es la que ha salido más bajita
- 64.S: mh
- 65.C: bueno, yo te lo digo, porque es una cosa tuya
- 66.S: ya
- 67.C: lo he mirado yo pero habla de ti
- 68.S: mh
- 69.C: luego ésta
- 70.S: mh, mh
- 71.C: ésta era aquella un poco más pesada. esto tenía que ver con lo de la asertividad que es como lo de las habilidades sociales
- 72.S: sí
- 73.C: pero más bien defender tus derechos, decir que no
- 74.S: mh
- 75.C: todo eso. y aquí miden bastantes cosas. diferentes
- 76.S: mh

- 77.C: no sólo una. como aquí
- 78.S: mh
- 79.C: hay diferentes tipos y aquí también te ha salido una lo máximo que es 'hacer peticiones'. en ésta a todo dijiste lo máximo, o sea que
- 80.S: ¿cómo 'hacer peticiones'? a lo mejor
- 81.C: em, a ver. cinco, la seis 'a veces me resulta difícil pedir que me devuelvan algo que dejé prestado'
- 82.S: a mí no
- 83.C: no te cuesta. vale. pues en ésta, todas las preguntas que hacían te preguntaban si tú pedirías algo
- 84.S: así
- 85.C: tú siempre has dicho que sí, que tú lo pedirías. que no te cuesta
- 86.S: no
- 87.C: no te cuesta pedir algo que
- 88.S: ¡pero si es mío!
- 89.C: sí, claro
- 90.S: (ríe)
- 91.C: pero bueno, no todo el mundo
- 92.S: ya
- 93.C: lo hace ¿no?. eh, por ejemplo, la siete 'si en un restaurante no me traen la comida como la había pedido llamo al camarero y pido que me la hagan de nuevo'. tú también
- 94.S: claro
- 95.C: pues todo lo que era de este estilo tú lo dijiste lo máximo. o sea que
- 96.S: sí
- 97.C: en ese sentido
- 98.S: yo siempre
- 99.C: tú siempre. pero vamos
- 100.S: (ríe)
- 101.C: no puede ser más. muy alto
- 102.S: sí, en un café, a lo mejor tienen la manía de ponerlo en tazas y a mí en tazas no me gusta bebérmelo
- 103.C: sí

- 104.S: a mí me gusta en vaso
- 105.C: sí, y a lo mejor lo has dicho
- 106.S: y a lo mejor a veces me se ha olvidao decirlo, porque pienso que me lo van a poner en vaso y si me lo ponen en taza yo voy y les digo, oye
- 107.C: sí
- 108.S: por favor ¿me lo puedes cambiar en vaso?
- 109.C: vale
- 110.S: ¡yo no me corto en decírselo!
- 111.C: pues eso
- 112.S: y a lo mejor estoy con alguien y me dice pues ya no lo cambies
- 113.C: sí
- 114.S: ¿no lo voy a cambiar? si a mí no me gusta en taza, ¿por qué me lo voy a tomar en taza? (ríe)
- 115.C: yo tengo una amiga que es así
- 116.S: (ríe)
- 117.C: y una vez me pasó a mí que me pusieron
- 118.S: ssí
- 119.C: una infusión y había una marca de pintalabios en la taza y yo, pues no soy tan así ¿no?. y ella se quejó, se quejó en lugar de mí
- 120.S: (ríe)
- 121.C: lo hizo ella
- 122.S: no, si es que yo, a lo mejor hay alguien que a lo mejor también la de esto y si no se queja él o ella yo voy
- 123.C: sí, sí
- 124.S: y me quejo (ríe)
- 125.C: pues ya está. bueno
- 126.S: sí, sí
- 127.C: entonces lo gracioso de estos cuestionarios es que, claro, no sólo miden esto, sino que hay más
- 128.S: mh
- 129.C: otro que te salió muy alto es ‘decir no’, ‘decir no’, mh
- 130.S: según en qué

- 131.C: 'si un vendedor insiste en enseñarme un producto que no deseo en absoluto paso un mal rato para decirle no'. según esto
- 132.S: ah, pues no
- 133.C: pues no, tú le dices que no
- 134.S: si no me gusta es que no
- 135.C: vale. tú le dices que no
- 136.S: claro
- 137.C: pues en ese estilo
- 138.S: es ese estilo sí
- 139.C: éste te ha salido muy alto siempre
- 140.S: mh
- 141.C: o sea, por encima de
- 142.S: sí
- 143.C: del setenta y cinco por ciento, muy alto
- 144.S: mh
- 145.C: otro que también. 'defender tus derechos como consumidora'. pues es más o menos lo mismo. (p: 00:00:05). 'si al llegar a mi casa encuentro un defecto en algo que he comprado voy a la tienda a devolverlo'
- 146.S: sí
- 147.C: esto también
- 148.S: mh
- 149.C: ¿vale?. o sea, esto también te ha salido muy alto. no hay una sola pregunta, hay varias
- 150.S: no, ya, ya
- 151.C: vale
- 152.S: mh
- 153.C: entonces las ponen mezcladas y luego la gracia es que yo voy contando
- 154.S: sí
- 155.C: y, claro, no hay trampa ni cartón
- 156.S: mh

- 157.C: está ahí todo puesto. ésas muy altas. y ahora las bajas hay una. bueno, la global, ésta no cuenta. una que ya es baja es 'mostrarte enfadada'. mh, ahora no recuerdo exactamente cómo es pero 'mostrar enfado'
- 158.S: ¿mostrar enfado?
- 159.C: si tú tienes que mostrar enfado, trece, 'cuando algún amigo expresa una opinión con la que estoy muy en desacuerdo prefiero callarme a manifestar abiertamente lo que yo pienso'
- 160.S: según, si yo veo que
- 161.C: claro
- 162.S: a lo mejor es una cosa que yo veo que se va a enfadar mucho
- 163.C: te sabe mal
- 164.S: o que le va a saber muy mal muy mal entonces
- 165.C: sí
- 166.S: me lo callo
- 167.C: mh, mh
- 168.S: y evito la discusión
- 169.C: mh
- 170.S: o enfadarme yo o lo que sea. pero si no, no
- 171.C: sí. pero bueno
- 172.S: eso según en qué ocasiones
- 173.C: sí
- 174.S: mh
- 175.C: pues ésta, mh, bueno hay más
- 176.S: sí
- 177.C: no hay demasiadas pero alguna otra. ésta te ha salido un poco baja. porque claro, son amigos, familiares. 'cuando un familiar cercano me molesta prefiero ocultar mis sentimientos antes que expresar mi enfado', claro
- 178.S: sí
- 179.C: es más delicado que un vendedor
- 180.S: ¡hombre claro! (ríe)
- 181.C: pues vale. ésta sí que te ha salido más bajita
- 182.S: mh

- 183.C: más baja todavía. ‘autoexpresión en situaciones sociales’, creo recordar que es. esto, mh ‘a veces evito hacer preguntas por miedo a parecer estúpido’
- 184.S: pues a veces sí (ríe)
- 185.C: vale. en situación social, en situaciones sociales que a lo mejor no conoces a la gente ¿no?
- 186.S: mh
- 187.C: pues expresar tu opinión
- 188.S: sí, hay a veces que no digo nada (ríe)
- 189.C: claro, es que bueno, hay veces que está uno más seguro si has pagado una cosa o estás en un restaurante que si estás en una reunión
- 190.S: sí
- 191.C: o algo así. pero bueno
- 192.S: yo escucho y oigo lo que dicen. pero, a ver si me dicen pues habla
- 193.C: sí
- 194.S: ya como me cuesta un poco
- 195.C: sí
- 196.S: y no
- 197.C: sí
- 198.S: y no sé qué decir
- 199.C: es más delicado. bueno, pues éstas dos son las que han salido bajas. y hay la que más baja que todas pero yo, cuando os hablé de la otra mujer que hice aquél estudio
- 200.S: mh
- 201.C: éste le salió muy bajo. y yo no lo interpreto negativamente especialmente que es ‘iniciar relaciones con el otro sexo’. éste te ha salido el más bajo de todos. entonces, claro, yo lo interpreto pues estáis aquí en una casa por algo ¿no?
- 202.S: claro
- 203.C: cada una por lo que ella sabrá. entonces pues, que esto salga bajo a lo mejor hasta es positivo ¿no? porque si uno tiene mucha facilidad para entablar relaciones pues todavía te buscas más problemas según cómo. bueno

- 204.S: es que a mí me cuesta
- 205.C: ésta la que es más bajita
- 206.S: y que yo creo que ni ahora ni aunque pasen años yo no creo que
- 207.C: bueno
- 208.S: no lo sé, pero yo creo que no
- 209.C: bueno
- 210.S: que nadie puede decir que no ¿no?
- 211.C: sí
- 212.S: pero no sabes lo que va a pasar. pero yo, yo creo que no
- 213.C: quizás es algo que también se aprende
- 214.S: sí
- 215.C: y, y luego bueno, pues, observar y
- 216.S: sí
- 217.C: y en este campo yo creo que es bueno a veces observar más que otra cosa ¿no?
- 218.S: sí
- 219.C: bueno. esto es lo que ha salido por aquí. yo te lo cuento.
- 220.S: mh
- 221.C: porque creo que es interesante para ti
- 222.S: no, sí, sí
- 223.C: ¿verdad?
- 224.S: sí que es interesante
- 225.C: porque claro. yo no sé la psicóloga que tenéis, pues ella os pasará sus cosas. yo esto lo hago, independiente
- 226.S: mh, mh
- 227.C: de la casa, de los demás psicólogos. esto lo hago yo
- 228.S: ya
- 229.C: con el permiso de Mónica y de las personas que me han dado el permiso
- 230.S: mh, mh
- 231.C: pero no, no hablo con los psicólogos
- 232.S: sí

- 233.C: éste que te pasé que fue el último éste medía el estado de ánimo que es algo que yo también os comenté que quería con la musicoterapia, es algo que también me gusta pensar en mejorar ¿no?
- 234.S: mh, mh
- 235.C: y esto te ha salido, no te ha salido depresión
- 236.S: ¿no?
- 237.C: no. todo por debajo. o sea, esto
- 238.S: es que yo no me noto.
- 239.C: al revés
- 240.S: es que yo. a ver. la primera vez, porque ésta es la segunda vez que
- 241.C: que vienes a un
- 242.S: no. a ver, la primera vez yo me fui a casa de mis padres y lo dejé. ¿vale?. pero ahí sí que cogí depresión y estaba muy mal muy mal. no quería ni salir a la calle. nada. y estaba muy mal, sí que tenía depresión. pero yo esta vez yo me veo con más fuerza y yo me veo que no cojo ni depresión ni
- 243.C: porque ya sabes lo que has hecho
- 244.S: sí
- 245.C: la primera vez ¿cuánto tiempo hace?
- 246.S: hace por lo menos tres años o así
- 247.C: vale
- 248.S: unos dos años y algo
- 249.C: vale. entonces ahora ya sabes
- 250.S: mh
- 251.C: por qué lo has hecho y como ya pasaste antes por lo que pasaste
- 252.S: sí, llevo muchos años así y
- 253.C: a lo mejor aquí salen cosas pero esto
- 254.S: y por eso a lo mejor también yo me quedé en casa de mis padres y eso pero, claro, a los dos meses o tres meses volví otra vez con él y fue a lo mejor por eso
- 255.C: mh, sí
- 256.S: porque recaí a lo mejor en la depresión, a lo mejor todavía tenía a la niña más pequeña

- 257.C: mh, sí, que estabas
- 258.S: y a lo mejor que todavía que no sabía lo que
- 259.C: sí
- 260.S: lo que bien quería
- 261.C: mh
- 262.S: o que bien lo que había hecho. pero ahora sí
- 263.C: sí
- 264.S: ahora sí que estoy segura
- 265.C: es la manera de saberlo
- 266.S: mh, mh
- 267.C: pasar antes
- 268.S: sí
- 269.C: y aquí también hay varios tipos, no mide sólo una cosa
- 270.S: mh
- 271.C: por eso me gustan estos cuestionarios porque miden diferentes cosas
- 272.S: mh
- 273.C: entonces, el humor es el estado de ánimo. el 'humor depresivo', esto, pues a todo dijiste que cero. o sea, esto no hay nada de depresión en este sentido
- 274.S: mh
- 275.C: la 'anergia', que sería más bien la energía que tú notas, que sea baja o, pues bueno, si te cuesta trabajo pensar y tal, un poco más
- 276.S: mh
- 277.C: pero no
- 278.S: no tanto
- 279.C: no, o sea. si en la depresión sale bajo quiere decir que no hay
- 280.S: vale
- 281.C: al revés que aquí
- 282.S: es al revés, vale. vale
- 283.C: sí. aquí lo alto es positivo y aquí lo alto quiere decir que hay
- 284.S: mh
- 285.C: depresión. y lo único que ha puntuado un poco más alto es la 'discomunicación' que es la falta de comunicación

- 286.S: sí, un poco
- 287.C: con tus compañeras o lo que sea ¿no?
- 288.S: un poco
- 289.C: también se entiende
- 290.S: mh
- 291.S,C: mh
- 292.C: pero tampoco llega
- 293.S: no
- 294.C: y lo ultimo que es la 'ritmopatía', preguntas como 'si te despiertas antes y ya no te puedes dormir'
- 295.S: sí
- 296.C: 'si piensas que los días son muy largos'
- 297.S: sí
- 298.C: un poco. pero tampoco. o sea, nada ha puntuado
- 299.S: mh, mh
- 300.C: como depresión
- 301.S: mh
- 302.C: pero bueno
- 303.S: bueno
- 304.C: son, a ver, los cuestionarios tampoco son infalibles. porque a veces, bueno, a lo mejor yo contesto este cuestionario, se me va la cabeza y lo hago mal, también ¿no?
- 305.S: no, ya
- 306.C: es un poco
- 307.S: no, pero eso, yo creo que es
- 308.C: te ves un poco identificada
- 309.S: sí
- 310.C: vale, pues a mí también me va bien saberlo
- 311.S: en los tres, sí
- 312.C: me va bien saberlo porque así me quedo más tranquila
- 313.S: sí porque eso
- 314.C: también me puedo haber equivocado
- 315.S: eso de la depresión, me ha esto y yo sé que en la primera vez sí

- 316.C: ¿te lo midieron quizás?
- 317.S: sí que lo cogí, la depresión porque estaba muy mal. no quería salir, no tenía ganas de nada, no tenía ánimos de nada, nomás lloraba, estaba en la casa, pero
- 318.C: sí, el estado de ánimo es lo que te hace estar un poco optimista
- 319.S: sí, encerrada en mí. y a lo mejor, yo qué sé, mi madre y mi padre me decían algo y yo ya me enfadaba. lo que sea, estaba, como, no sé. y ahora ya no
- 320.C: sí
- 321.S: ahora no. ahora tengo ganas de salir, arreglarme y estar por mí y por mi hija
- 322.C: sí
- 323.S: mh
- 324.C: recuerdo una pregunta que te hicieron de si te arreglabas menos. y tú decías, no, me arreglo más
- 325.S: ¡pues es que me arreglo más ahora!, sí (ríe)
- 326.C: pues eso
- 327.S: y además a mi me gusta arreglarme (ríe)
- 328.C: ¡ben fet!. bueno, pues, pues eso. así yo ya, que yo también me puedo equivocar pero veo que está bien
- 329.S: sí
- 330.C: entonces, yo he traído aquí unos instrumentos
- 331.S: mh
- 332.C: voy a ver cómo va esto, que yo, mientras se vaya grabando, porque si no, las cosas que hablo contigo, luego (mira la grabación)
- 333.S: ¡sí, luego! (ríe)
- 334.C: ¡no sirven para nada!. vale. he traído esto. tengo más en casa, pero bueno, he pensado que mira, tampoco hacía falta echar la casa por la ventana
- 335.S: (ríe)
- 336.C: entonces, yo, lo que te propongo es una especie como de juego. que escojas un instrumento. imaginación al poder. con el que tú te puedas identificar hoy

- 337.S: ¡uf! (ríe)
- 338.C: ya me dirás ¿no?.
- 339.S: sí
- 340.C: pues por el sonido por la forma. pruébalos si quieres. también está éste
- 341.S: identificarme
- 342.C: por cualquier motivo. entonces ésa es la gracia
- 343.S: es que no sé
- 344.C: el que más rabia te dé
- 345.S: (ríe)
- 346.C: el que más gracioso te parezca
- 347.S: eso es el tambor ¿no? ¿de aquí?
- 348.C: en realidad es para aquí
- 349.S: ¡ah!
- 350.C: pero lo puedes utilizar como quieras. para el tambor puedes utilizar las
manos
- 351.S: las manos, sí
- 352.C: hay un palo
- 353.S: ssí
- 354.C: pero no lo he traído
- 355.S: sí. vale
- 356.C: puedes coger más de uno ¿eh?. también
- 357.S: y esto ¿qué es?
- 358.C: esto es para aquí
- 359.S: es que este instrumento es como (ríe)
- 360.C: ¡claro!
- 361.S: como
- 362.C: ¡claro!, será la primera vez
- 363.S: y esto ¿cómo se hace? ¿así?
- 364.C: puedes tocarlo como quieras, pero prueba aquí y aquí y verás que
suena diferente
- 365.S: (toca el tone block)
- 366.C: ¿verdad?
- 367.S: sí (toca)

- 368.C: ¡ah, mira!
- 369.S: y es verdad
- 370.C: ah, pues no sabía que sonara tan
- 371.S: (ríe), tan diferente ¿no?
- 372.C: sí
- 373.S: y esto es para esto ¿no?
- 374.C: sí
- 375.S: (toca la rasqueta). ¡esto raspa!. y esto las maracas (toca)
- 376.C: estos sí que son graciosos
- 377.S: (toca los crócalos)
- 378.C: sí, pero verás.
- 379.S: (toca por los bordes)
- 380.C: mh
- 381.S: (ríe)
- 382.C: yo la primera vez que los toqué lo hice así, como si fueran grandes, pero mira (toca)
- 383.S: sí, se hace. (toca las claves y el pandero, 00:00:08). me gusta más el tambor (ríe)
- 384.C: vale. puedes coger uno y luego si quieres
- 385.S: bueno
- 386.C: coges otro
- 387.S: vale
- 388.C: ¿vale?
- 389.S: de momento el tambor
- 390.C: vale. y yo cojo éste. suelo cogerlo
- 391.S: (ríe)
- 392.C: pues mira, no sé por qué. porque me hace gracia. a ti no te gustaba lo de rascar
- 393.S: mh
- 394.C: pero a mí sí que me hace gracia. (toca). no sé si es porque
- 395.S: (ríe fuerte)
- 396.C: no sé. también se puede (percute)
- 397.S: sí

- 398.C: (percute). no lo sé pero me hace gracia. y ¿por qué te hace gracia a ti el tuyo?
- 399.S: no sé
- 400.C: tócalo un poco y me lo dices
- 401.S: (toca, 00:00:06). no sé. a mí siempre me ha gustao más. no sé, más así
- 402.C: más grande a lo mejor
- 403.S: no. no, porque me da igual que sea grande o pequeño
- 404.C: ¿más suave el sonido?, que no sea tan
- 405.S: (prueba). no. es más fuerte
- 406.C: ¿sí?
- 407.S: (prueba). ¿a ver? (coge las claves). éste es más
- 408.C: a eso me refiero que es como más ¿más amable?
- 409.S: sí. (prueba)
- 410.C: ¿sí?. ¿será por eso?
- 411.S: será por eso. ¡es que no lo sé! (ríe)
- 412.C: (ríe)
- 413.S: ¡cómo yo nunca! (ríe)
- 414.C: bueno
- 415.S: he tocao ni na, pero
- 416.C: ¡hoy que os he presentado!, a lo mejor descubres por qué ¿o no?. ¡bueno!. entonces voy a empezar yo y hago un ritmo y tú me sigues
- 417.S: ¡uy, yo de ritmo es como que poco! ¿eh? (ríe)
- 418.C: empiezo yo ¿eh?, empiezo yo. y tú me sigues
- 419.S: yo te sigo
- 420.C: sí. a lo mejor hago alguna variante. a lo mejor lo hago más flojo o más lento y tú te intentas adaptar
- 421.S: eso ¡intento! (ríe)
- 422.C: sí, luego lo haré al revés ¿eh?. luego empezarás tú (empieza, 00:00:06). cuando quieras entras
- 423.S: (toca, 00:00:04). no (sigue, 00:00:20). (ríe). ¿te he seguido?, ¡así, así, pero! (ríe)
- 424.C: puedes hacer lo que quieras ¿eh? (toca)
- 425.S: (toca)

- 426.C: no hace falta que hagas lo mismo ¿eh?
- 427.S: es que si no
- 428.C: vale. empieza tú ahora
- 429.S: ¿yo?
- 430.C: sí
- 431.S: a ver (empieza, 00:00:08)
- 432.C: (le sigue, 00:00:20)
- 433.S: ¡un poco! (ríe)
- 434.C: ¡no, bien, bien!. yo te sigo. otra vez
- 435.S: ¿otra vez?
- 436.C: sí
- 437.S: a ver. (empieza). no. (toca)
- 438.C: (le sigue, 00:00:35)
- 439.S: ¡no sé!
- 440.C: ¡vale, vale!
- 441.S: (ríe)
- 442.C: ¿quieres coger otro?. ¿te gusta ése?
- 443.S: bueno. a ver (uf). (p: 00:00:06). voy a coger éste
- 444.C: yo voy a coger éste. ¿por qué lo has escogido?
- 445.S: ¡por probar!
- 446.C: (ríe)
- 447.S: a ver. porque nunca, eso se toca así ¿no?
- 448.C: sí, pero vamos. puedes hacerlo como quieras, no hay
- 449.S: ya
- 450.C: un examen de esto, ni nada
- 451.S: (ríe). ¡pa mí que no aprobaría! (ríe)
- 452.C: no se enseña en ningún sitio a tocar eso. ¿empiezas tú?
- 453.S: ¿qué empiece yo?
- 454.C: sí
- 455.S: (empieza con los crótales)
- 456.C: (toca las claves, 00:00:29). ¿me sigues tú ahora?
- 457.S: vale
- 458.C: (sigue tocando)

- 459.S: (le sigue, 00:01:16) (ríe) (ríe) (ríe)
- 460.C: ¿sí?, ¿ya está?. bueno. ¿algo más? ¿quieres tocar algo más?. (p: 00:00:07). en casa tengo una pandereta, unos bongos y unos cascabeles. los puedo traer. los bongos son muy grandes
- 461.S: sí, son esos que (hace el gesto)
- 462.C: sí. vale, pues los traeré
- 463.S: sí
- 464.C: es que hoy era un poco pesado ¿sí?, ¿está bien para ser el primer día?
- 465.S: sí, (ríe)
- 466.C: hay más cosas ¿eh?. he traído una músicas. no van a ser de tu estilo, seguramente, pero bueno. me refiero que no es 'Gusanito'
- 467.S: ya
- 468.C: eh. es también, bueno, tómatelo como un juego. mira, he traído este pañuelo y esto consiste en que, con la música que yo te voy a ir poniendo
- 469.S: mh
- 470.C: intentes, intentes mostrar cómo te sientes hoy con esta música. es una música muy lenta y tal ¿eh?. he traído el pañuelo porque, bueno, parece que puedes pensar en moverlo (se mueve). en lugar de no haber pañuelo, que entonces te mueves tú sola, pues piensa en mover el pañuelo. entonces, pues haces dibujos
- 471.S: como siguiendo la música
- 472.C: sí. haces dibujos con él. yo no he traído para mí, pero te puedo acompañar sin el pañuelo o lo cojo contigo, lo que sea y haces lo que quieras con él ¿vale? ¿a que es chulo?. es de una chica que hice sesiones con ella, también. hizo varios
- 473.S: mh
- 474.C: bueno, pues ¿sí? ¿te parece bien?
- 475.S: sí (ríe)
- 476.C: fíjate. no, si no te parece bien algo me lo dices ¿eh?. yo te propongo cosas (pone el CD). espero que funcione
- 477.S: no, sí, sí funciona
- 478.C: vale. em, vale. el volumen

479.S: la voz

480.C: sí.

(audició: Enya, Evening falls, 00:03:28).

esto va bien para dormir. cuando quieras

481.S: ¡qué lento! (ríe)

482.C: sí. cuando quieras. ¡luego ya pondremos a ‘Gusanito’!

483.S: (ríe)

484.C: (ríe)

(final de la audició)

vale. y ahora he traído otra. es del mismo estilo, pero no es igual. ésta sería para que también intentes expresar, no lo que sientes ahora sino lo que te gustaría sentir, en un futuro. también con tus reviriveltas

485.S: cómo me gustaría sentirme en futuro, ¡no lo sé! (ríe)

486.C: bueno. imaginación. para eso lo hacemos. (prepara el CD, p: 00:00:06). lo que tú, lo que tú quisieras

487.S: con el pañuelo también ¿no?

488.C: sí, si quieres, sí

(audició: Enya, I want tomorrow, 00:02:01).

(final de la audició)

(p: 00:00:06). bueno. ¿qué tal?

489.S: (ríe)

490.C: ¿qué te ha parecido?

491.S: (ríe). bien

492.C: ¿sí?. ¿te ha gustado la música por lo menos?. ya sé que no es de tu estilo

493.S: no es mi estilo pero bueno, pa, está bien

494.C: ¿cuál te ha gustado más? ¿la primera o la segunda?

495.S: la segunda

496.C: ¿cómo la has encontrado?

497.S: mh, a ver, es que no sé cómo. a ver, nunca he escuchado

498.C: hay diferencias. sí, es igual

499.S: hay mucha diferencia

- 500.C: sí. ¿cómo la has visto en comparación con la primera?, de diferente, ¿qué has visto?, bueno ¿qué has oído?
- 501.S: no sé. (ríe). no sé cómo decirte (ríe)
- 502.C: más alegre a lo mejor
- 503.S: sí
- 504.C: más rápida
- 505.S: sí, un poco más alegre y más suelta más
- 506.C: mh
- 507.S: sí, la otra como parece más
- 508.C: mh
- 509.S: no sé. más tristonera, más lenta
- 510.C: más quieta quizás también
- 511.S: sí
- 512.C: y la idea que yo te he dado para cada una, ¿crees que queda bien?
- 513.S: sí
- 514.C: ¿te ha venido bien pensar en eso?, ¿quizás por eso también la has notado más suelta?
- 515.S: sí, sí, mh
- 516.C: la segunda. también era la segunda vez que lo hacías ¿no?. lo del pañuelo ¿te ha gustado?
- 517.S: sí
- 518.C: bueno
- 519.S: (ríe)
- 520.C: vale. mh, otro día ya haremos más cosas. yo intentaré que sean diferentes cada vez
- 521.S: vale
- 522.C: para que no te aburras. el próximo día, bueno, ahora pondré la canción de 'Gusanito' y dará tiempo de muy poco más
- 523.S: vale
- 524.C: el próximo día, es el lunes que viene, si todo queda en pie
- 525.S: sí, si no hay nada previsto
- 526.C: sí, yo te haré la imaginación guiada, que es estar tumbada
- 527.S: mh

- 528.C: te pondré unas músicas. entonces intentaré que sea en uno de aquellos sofás. los acercaremos
- 529.S: mh, mh
- 530.C: acercaremos uno de esos y yo te iré diciendo cosas
- 531.S: vale
- 532.C: músicas diferentes, pero bueno, que yo creo que ayudan a lo que yo te pediré. y si te duermes pues mira
- 533.S: (ríe) ¡hago una siesta!
- 534.C: ¡algo es algo!, sí. em
- 535.S: no, no creo que me duerma
- 536.C: bueno
- 537.S: ¡quién sabe, a lo mejor! (ríe)
- 538.C: a la mujer aquella que te cuento
- 539.S: se durmió (ríe)
- 540.C: alguna vez, no sé si se durmió, pero casi
- 541.S: al menos se relajó bastante
- 542.C: sí, sí, te traspones.
- 543.S: sí
- 544.C: te relajas.
- 545.S: (bosteza). ahora me está entrando
- 546.C: bueno, em. también he bajado una canción de 'El arrebató', la de 'Te quiero más que ojú' o 'La quiero más que ojú'. ¿te parece bien ésa?
- 547.S: sí, ésa misma
- 548.C: mh, ya te preguntaré cuál quieres para la próxima vez que te traiga una
- 549.S: vale
- 550.C: ya te lo preguntaré. la letra es ésta
- 551.S: la del 'Gusanito'
- 552.C: sí
- 553.S: (p: 00:00:06). ¿y la tengo que cantar?
- 554.C: ¡no, no hace falta!
- 555.S: (ríe)
- 556.C: la escuchamos
- 557.S: vale

558.C: a ver qué dice
(audición: Gusanito, Niña, 00:03:16)

‘Vente conmigo niña
Dime lo que yo quiero
Dime cosas bonitas
Luego dame veneno y es que

Vente conmigo niña
Dame lo que yo quiero
Dame tus cariñitos
Que por ellos yo me muero

Solo sin ti no podría vivir
Sólo por ti yo podría morir

Niña te voy a morder la boca
Hasta que te vuelvas loca
Me encanta bailar y vacilar, escucha niña
Te voy a morder la boca
Te voy a quemar la ropa
Entrégate y a gozar gozar
Escucha niña’

es ésta ¿verdad?

559.S: (sigue tarareando). sí. nunca la había escuchao

560.C: es que claro, podía no ser

561.S: no, sí, sí que es. es el mismo ritmo y todo

‘(Instrumental) Niña

Vente conmigo niña
Mírame con deseo
Clávame tu mirada
Con tus ojitos negros y es que
Vente conmigo niña

Quiero sentir tu cuerpo
Quiero que me provoques
Y fundirnos como fuego

Niña te voy a morder la boca
Hasta que te vuelvas loca
Me encanta bailar y vacilar, escucha niña
Te voy a morder la boca
Te voy a quemar la ropa
Entrégate y a gozar gozar
Escucha niña

Escucha niña

Niña de mi vida
Qué es lo que me has dado
Que me has convertido
En un tonto enamorado
Niña de mi vida
Por qué me has robado
Lo que yo tenía
Acercándote a mi lado'

(final de la audición)

562.C: ¿qué tal?

563.S: sí

564.C: la letra ¿la conocías?

565.S: no

566.C: ¿te habías fijado en la letra?

567.S: la he estao siguiendo

568.C: la he sacado por oído y ha habido algún trozo que me ha costado un poco. esto del final no lo entendía muy bien, pero, bueno. em,

- cuéntame algo de, pues eso, de por qué te gusta, lo del ritmo que me decías cuando la oíste
- 569.S: será por el ritmo (ríe). no sé
- 570.C: ¿y lo que cuenta?
- 571.S: (p: 00:00:14). a ver. no sé
- 572.C: ¿te gusta por la letra también?
- 573.S: algo
- 574.C: ¿qué trozo te gusta más?
- 575.S: ¿qué trozo? (p: 00:00:33). no sé, porque más o menos todos son parecidos
- 576.C: mh, sí
- 577.S: (p: 00:00:09)
- 578.C: pero se supone que la canta un chico ¿no?
- 579.S: sí
- 580.C: a una chica
- 581.S: mh. (p: 00:00:05). es que los trozos son como parecidos y no sé qué trozo más me gusta
- 582.C: pero te gusta la idea de que sea una persona que canta, se la dedica a su enamorada ¿no?
- 583.S: pues sí
- 584.C: vale
- 585.S: sí que me gusta. porque pocos lo hacen (ríe)
- 586.C: bueno, ésa es la diferencia entre las canciones que escriben hombres y mujeres
- 587.S: mh, mh
- 588.C: y es bonito eso, encontrar canciones que han escrito hombres
- 589.S: o a lo mejor, o a lo mejor hay algún hombre que a lo mejor le cuesta más expresar
- 590.C: sí
- 591.S: y lo expresa de otra manera
- 592.C: puede ser, pero los que escriben canciones normalmente cuentan cosas bonitas
- 593.S,C: mh

- 594.S: sí
- 595.C: éste, 'El arrebato'
- 596.S: sí
- 597.C: la canción que he bajado. Alejandro Sanz, ahora tú la que pongas
- 598.S: éste también me gusta mucho, también, lo compré el otro día y me gustan las canciones
- 599.C: ¿después del viernes? el viernes ya la tenías me parece
- 600.S: me parece que sí
- 601.C: ¿verdad que sí?, que tenías dos
- 602.S: me parece que sí, sí
- 603.C: si quieres que algún día traiga alguna para poner la letra, aunque, bueno, si tú la conoces no hace falta
- 604.S: no, no me la conozco porque también es la primera vez que la escucho. ésta y ésta son la primera vez que la escucho. a ver, ésta la había escuchado de él pero otras canciones no las había escuchado
- 605.C: ¿quién es él?
- 606.S: el Sergio Contreras
- 607.C: sí
- 608.S: (ríe)
- 609.C: sí, si he oído algo es de casualidad
- 610.S: y éste es 'Chandé'
- 611.C: de éste nunca, vamos, por el nombre
- 612.S: 'Calle de los sueños'
- 613.C: mh. ¿y hay alguna que quieras escuchar especialmente, que otro día traigamos?
- 614.S: a mí la que me gusta mucho, que la he escuchao, la de 'Tú verás'
- 615.C: (escribe). vale, pues la puedo escribir para otro día
- 616.S: de 'Chandé'
- 617.C,S: vale
- 618.C: y entonces me dices por qué te gusta y todo eso. y ¿ésta querrás que sea la próxima vez? ¿más que las de 'Azúcar Moreno' y eso?, traigo ésta ¿verdad?
- 619.S: sí

- 620.C: vale. no será el próximo día ni el otro, seguramente
- 621.S: la de 'Azúcar Moreno' ¿no la podemos escuchar?, ahora, en un ratito
- 622.C: ¿la quieres ahora?
- 623.S: sí
- 624.C: ¿sí?
- 625.S: sí, escucharla un ratito
- 626.C: vale, lo que no he traído es la letra
- 627.S: bueno, da igual
- 628.C: vale
- 629.S: escucharla
- 630.C: sí, claro que sí
- 631.S: es que ésa me gustaba lo que hace mucho, mucho tiempo que no
- 632.C: vale
- 633.S: la escucho
- 634.C: em (prepara el CD, p: 00:00:05)

(audición: Azúcar Moreno, Divina de la muerte, 00:02:57)

espero que sea ésta

'Hoy me he levantado, con el pie derecho.

Me lavo la cara, me miro al espejo.

No me mientas más, cuéntame el secreto:

¿quién es la más fashion, de todo este cuento?

Sombra de Chanel, y rimel de Shisheido,

lápiz de labios rojo Kanebo, gafas de Gucci, bolso de Prada,

y vestidito Dolce & Gabbana.

Te lo juro por Louis Vuitton,

que contra la depresión, quema la Visa, vive deprisa.

Ésta es la solución. Yo soy una chica con suerte, y estoy divina de la muerte.

Yo soy una chica con suerte, y estoy divina de la muerte.

Yo soy una chica con suerte, y estoy divina de la muerte. Yo soy una chica con suerte, y estoy divina de la muerte.

Hoy me he levantado, de guapo subido.

Llama a John Galliano, que me haga un vestido. Zapatos de Dior,

medias de Moschino, y para esta noche, quiero un Valentino.

Joyas de Cartier, y botas de Versace.

Traje de Armani, negro azabache.

Bolso de Fendi, perfume Escada, y de Cavelli enamorada.

Te lo juro por Louis Vuitton, que contra la depresión, quema la Visa, vive deprisa.

Ésta es la solución. Yo soy una chica con suerte y estoy divina de la muerte.

Yo soy una chica con suerte, y estoy divina de la muerte.

Yo soy una chica con suerte, y estoy divina de la muerte.

Te lo juro por Louis Vuitton, que contra'

(final de la audición)

se nos está acabando el tiempo ¿sabes?

635.S: sí (ríe)

636.C: bueno. si quieres la podemos poner otro día

637.S: vale

638.C: ¿la querías oír? ¿te hacía gracia?

639.S: sí, hacía mucho que no la escuchaba

640.C: ¿por la letra?

641.S: sí

642.C: eh. ¿quieres comentar algo de la canción ésa o de ésta? ¿alguna cosita más?, ¿te ha hecho gracia oírla?

643.S: ¡sí! (ríe)

644.C: de ella y de la otra. lo que querías oír. si te acordabas de qué hablaba. yo no sabía de qué hablaba. empiezan a hablar de marcas y de Chanel y de y del rimel

645.S: sí, porque. se ve que se trata de, a lo mejor una que tiene depresión

646.C: mh

647.S: y cantan esta canción pa, a lo mejor pa animar

648.C: mh, mh

649.S: que, a lo mejor no, que no caigas en la depresión. que te vistas, que salgas, así

650.C: te arregles

651.S: sí

652.C: vale. mh, bueno. podríamos haber bailado cualquiera de las dos, pero

- 653.S: (ríe) ¡sí!
- 654.C: ¿quieres poner tú alguna cosa tuya, para acabar?, y así seremos muy puntuales
- 655.S: vamos a escuchar ésta
- 656.C: lo que tú quieras. para bailarla es
- 657.S: ah ¿para bailarla?
- 658.C: ¿sí?
- 659.S: bueno (ríe)
- 660.C: ¿no?
- 661.S: no, sí, sí, se intentará
- 662.C: no quieres. venga, yo también ¿eh?
- 663.S: vale
- 664.C: (p: 00:00:05). em, te había atraído una cosa de 'Gusanito', pero bueno, sólo si quieres. era una especie de ejercicio
- 665.S: mh
- 666.C: para que rellenaras tú
- 667.S: lo que yo quisiera poner
- 668.C: sí, a tu gusto
- 669.S: vale
- 670.C: pero no aquí. no va a dar tiempo. te lo doy
- 671.S: vale. me lo das y ya el próximo de esto te lo doy ¿no?
- 672.C: sí, si. si da tiempo, el próximo día y si no, tú lo tienes
- 673.S: mh
- 674.C: y cuando tengamos un ratito me lo cuentas
- 675.S: vale
- 676.C: ¿vale?
- 677.S: vale
- 678.C: y tú haces tu cosa
- 679.S: vale
- 680.C: que no quieres cambiar esta palabra y quieres cambiar ésta, pues lo haces
- 681.S: vale
- 682.C: yo lo he hecho un poco, es una idea que te doy

683.S: vale. ¿la pongo?

684.C: sí. me dices qué es y porqué te gusta. me cuentas

685.S: a ver (ríe)

686.C: ¿sí? ¿me lo cuentas ahora? (prepara el CD, p: 00:00:07). ¿de cuál de los dos es?

687.S: sí, de 'Chandé'

688.C: mh

689.S: la cuatro. a ver

(audición: Chandé, Tú verás, 00:03:20)

(bailan y acompañan con palmas)

'Y aquí sigo intentando ver

La luz que se ha perdido en mi corazón

No encuentro la salida, vivo en la rutina, vivo con temor

Yo no sé por qué

Yo no entiendo cómo tú no sé

Que todo fuera un sueño y todo terminó

(...) Cosas de la vida, cosas del amor,

No tengo tu querer

Solito me he quedao, sin ti yo me he quedao

Llorando por las noches y por el día aquí pasao

Solito me quedé, yo sigo enamorao

Pero la vida sigue y este cuento se ha acabao

¡esto no se baila así!, es otro estilo (mientras siguen bailando)

Tú verás, tú verás lo que haces

Aunque me busques no me encontrarás

Tú verás, tú verás lo que haces

Te arrepentirás, te arrepentirás

Tú verás, tú verás lo que haces

Aunque me busques no me encontrarás

Tú verás, tú verás lo que haces

Te arrepentirás, te arrepentirás

Ya no tengo nada que perder
Tus besos me engañaban cada amanecer
Sabrás que ya no quiero vivir como antes dando mi querer
Contigo terminé
Me pregunto qué será de ti
Si ya te habrás vencido con otro amor
No encontrarás a nadie que a ti te comprenda
Como lo hice yo y al final pá qué

Solito me he quedao, sin ti yo me he quedao
Llorando por las noches y por el día aquí pasao
Solito me quedé, yo sigo enamorao
Pero la vida sigue y este cuento se ha acabao

Tú verás, tú verás lo que haces
Aunque me busques no me encontrarás
Tú verás, tú verás lo que haces
Te arrepentirás, te arrepentirás

Tú verás, tú verás lo que haces
Aunque me busques no me encontrarás
Tú verás, tú verás lo que haces
Te arrepentirás, te arrepentirás

Solito me he quedao, sin ti yo me he quedao
Llorando por las noches y por el día aquí pasao
Solito me quedé, yo sigo enamorao
Pero la vida sigue y este cuento se ha acabao

Tú verás, tú verás lo que haces
Aunque me busques no me encontrarás
Tú verás, tú verás lo que haces

Te arrepentirás, te arrepentirás
Tú verás, tú verás lo que haces
Aunque me busques no me encontrarás
Tú verás, tú verás lo que haces
Te arrepentirás, te arrepentirás

Tú verás, tú verás lo que haces
Aunque me busques no me encontrarás
Tú verás, tú verás lo que haces
Te arrepentirás, te arrepentirás

Tú verás, tú verás lo que haces
Aunque me busques no me encontrarás
Tú verás, tú verás'
(final de la audición y baile)

- 690.C: (aplaude). bueno. hoy ha sido así, un poco así inesperado.
691.S: sí (ríe)
692.C: si te quieres preparar alguna cosa a tu gusto, me lo enseñas. algún bailecito, me lo enseñas y yo lo aprendo también
693.S: vale
694.C: a tu gusto
695.S: (ríe)
696.C: yo siempre improviso. pero si tú te quieres preparar algo y lo bailas, yo lo veo y luego lo bailamos las dos, lo haces ¿sí?
697.S: vale
698.C: por eso siempre te voy a pedir alguna canción para bailar
699.S: ¡de momento sólo tengo estos dos discos! (ríe)
700.C: el próximo día. bueno
701.S: (ríe)
702.C: pero me puedes decir algo y yo te lo busco. el próximo día, de momento será diferente. porque sólo dará tiempo para lo de la relajación
703.S: vale

- 704.C: si te parece bien
- 705.S: vale. gracias
- 706.C: eh. ya está ¿eh? ya hemos acabado
- 707.S: sí,
- 708.C: ¿bien? ¿todo bien?
- 709.S: sí, todo bien
- 710.C: ¿te ha parecido bien?
- 711.S: sí
- 712.C: bueno, yo me vas diciendo cosas que quieras oír y yo te las traigo

2ª Sesión (12-2-2007, lunes) (duración: 01:02:23)

- 1.C: bueno. (p: 00:00:11). vale, pues ya está preparado. si quieres cierras los ojos, será más fácil.
- 2.S: sí, y me duermo, más si cierro los ojos. ya estoy ya que no
- 3.C: intentaremos que no te duermas
- 4.S: es que no he dormío muy bien
- 5.C: te iré hablando ¿vale?
- 6.S: sí, aunque me hables, yo me duermo, ¡a mí! (ríe)
- 7.C: (ríe). ¡lo tienes claro!
- 8.S: es que contra más me hablas más sueño me entra (ríe)
- 9.C: pues lo haré un poquito más corto. haré trozos más cortos. ¿vale?. venga (p: 00:00:05).

(audición: Enya, A day without rain, 00:02:39)

¿cierras los ojos? (p: 00:00:10).

deja caer el peso del cuerpo, como si pesara más de lo normal. la idea es que te relajes. deja caer el peso del cuerpo, como si se quisiera mezclar con el sofá, como si pesara más de lo normal. nota cómo te pesan los párpados y respira profundamente. nota cómo se llenan los pulmones de aire, de un aire nuevo y limpio. nota cómo te llenas de energía y cómo expulsas el aire y con este aire que expulsas sientes que echas todo lo que te molesta, tus problemas, tus preocupaciones, vuelve a respirar fuerte. expulsas el aire. siente cómo se destensa el cuello, los músculos de la cara, los hombros, los brazos, las piernas, la cintura, los pies y sigues respirando profundamente y expulsando el aire con todo lo que no quieres. cada vez que expulsas el aire echas todo lo que no quieres y sigues respirando. (p: 00:00:19).

¿te duermes Sonia?. sigo ¿eh?

(audición: Yanela Lojos, Noches de Altafulla, 00:04:06)

ahora imagina que llegas a un lugar muy iluminado

- 10.S: ¿qué?

- 11.C: muy iluminado, con mucha luz, al aire libre. es muy iluminado. como éste pero es al aire libre. es un lugar en lo alto, muy tranquilo y al fondo se ve el mar ¿ves el mar?
- 12.S: no veo nada
- 13.C: es un monte y corre aire
- 14.S: ya te he dicho que yo no tengo nada de imaginación
- 15.C: te voy lo contando. es como, a lo mejor has visto alguna película y te lo puede recordar o alguna vez has estado en un sitio, en el campo
- 16.S: sí que he estado alguna vez en la montaña
- 17.C: pues ahí
- 18.S: pero no me quiero recordar de esa vez
- 19.C: ¿no?. bueno. pues alguna excursión que hayas hecho o que quieras hacer o ir a la playa de aquí. un sitio que te guste. corre el aire, imagínate un aire que corre, suave. es un aire limpio y fresco de la primavera y hay unas flores que también te llega el olor. huele muy bien. entonces decides echarte un ratito, en ese sitio. es un lugar donde hay hierba y huele muy bien esta hierba. te estiras un rato y disfrutas
- 20.S: uff
- 21.C: (p: 00:01:15). ¿quieres otro cojín? ¿quieres otro cojín?
- 22.S: (p: 00:00:14). ¿y esto pa qué es pa relajarte?
- 23.C: bueno, yo sigo contándote cosas. sí, para imaginarte, sobre todo
- 24.S: pues a mí, ni me relajo ni me imagino
- 25.C: bueno
- 26.S: a mí no me hace ná
- (silencio)
- 27.C: estás en el mismo sitio de antes ¿te acuerdas que te había pedido que te estiraras?
- 28.S: mh
- 29.C: vale. ahora empiezas a caminar un rato por ese sitio, te empiezas a estirar, a desperezar y a mirar alrededor. acuérdate que es un sitio verde donde corre el aire y miras el paisaje
- (audición: Béla Bartók, Primera danza rumana, 00:01:18)
- 30.S: (p: 00:00:33). a mí no me hace ná

31.C: (p: 00:00:20). ¿no cierras los ojos?

32.S: es que no me relajo ni nada

(silencio)

33.C: bueno. vale. te estabas despertando en ese sitio que te habías tumbado que era verde, con hierba, que corría el aire ¿sí?, te he puesto esta música. vale. ahora empiezas a caminar un rato por esa hierba y ves un camino ¿sí?, al final del camino hay una casa. esto es una casa que tú quieras imaginar y la ves al fondo y de pronto te llama la curiosidad y dices, pues me voy a acercar a ver cómo es esa casa ¿vale?, y vas caminando por ese camino y mientras caminas yo te pongo esta música

(audición: Noa, I don't know, 00:03:01)

pero imagínate que te estás acercando a la casa, por el camino. me hubiera dormido yo también (ríe).

34.S: (p: 00:02:10). me duele la cabeza

35.C: (p: 00:00:07). ¿quieres que acabemos con la que sigue?. queda una canción sólo ¿sí?

36.S: es que me duele mucho la cabeza y yo no me relajo ni nada

(silencio)

37.C: bueno. es que claro, la idea era al principio que te relajaras y a lo mejor te ha dado miedo dormirte y estabas así un poquito a la expectativa. queda una canción solamente, es llegar a la casa, entrar en la casa y la última canción ¿sí?

(p: 00:00:14). la cosa era que estabas en el camino y habías visto una casa al fondo, con esta música que yo te he puesto. vale. entonces llegas a la casa, a la puerta, la abres y entras y es una casa que hay algunas cosas que son conocidas, pero la mayoría son nuevas, son desconocidas. estás un ratito por allí, miras la entrada y de pronto ves unas escaleras que suben. las vas subiendo

(audición: Sting, The book of my life, 00:06:15)

vas subiendo las escaleras y cuando llegas arriba hay varias puertas, dos o tres y tú decides abrir una de ellas. la que tú quieras, la que tú

escoges la abres ¿mh?. entonces la abres y miras a ver qué es lo que hay dentro ¿vale?. sólo tú sabes lo que hay dentro.

(final de la audición) (p: 00:00:04)

ya está, Sonia. Sonia, ya está. al final sí que te has descansado

38.S: ¿mh?

39.C: al final te has relajado

40.S: estoy mareá

41.C: un poquito. bueno. se ha acabado

42.S: me dolía la cabeza también

43.C: se ha acabado. bueno. ¿te quieres quedar ahí?

44.S: no

45.C: bueno

46.S: prefiero levantarme (tose)

47.C: (p: 00:00:06). te entiendo ¿eh? yo también he estado unos días

48.S: es que ayer

49.C: cuéntame

50.S: ayer no dormí muy bien

51.C: mh

52.S: tengo un poco de sueño y estoy cansada

53.C: yo, si lo llego a saber o preparo otra cosa o, bueno. pero, muy desagradable no ha sido ¿no? ¿se ha podido aguantar?. he traído lápices de color. bueno, yo entiendo que, eso, no sabes ni qué música te voy a poner y yo aquí, lo entiendo ¿eh?. ¿al final has podido imaginarte un poquito algo? ¿un camino, la casa, una puerta?

54.S: no

55.C: ¿nada?. ¿la música te ha gustado, por lo menos?

56.S: no mucho

57.C: ¿cuál te ha gustado más?

58.S: es que no me ha gustado ninguna de las músicas

59.C: ya, bueno. al hacerlo yo es lo que tiene. podría hacer otra con músicas tuyas. podría hacerlo. las lentas serían lentas igualmente, pero por ejemplo, las animadillas podrían ser de tu estilo. ¿te gustaría?. podría hacerlo. por ejemplo, a ver, en lugar de esta última, alguna de las que

te gusta de 'Chandé', que, por cierto he buscado y sólo he encontrado la que lleva el título del disco. sólo he encontrado 'Calle de sueños'. no he encontrado la que tú me decías de 'Tú verás'

60.S: 'Chandé' lo tengo

61.C: sí, pero bueno, no me lo voy a llevar

62.S: vale

63.C: he buscado y, y bueno, la que tú decías no la he encontrado. pero, también te lo puedo pedir y saco alguna canción de las que te gustan y hago una cosita así ¿te parece?. a mí me parece bien que no te guste esto. me parece bien, porque no está a tu estilo. bueno, de todas maneras, qué más, de esto que has oído. ¿cuál es la que menos te ha gustado?

64.S: es que tampoco, como me he quedao ahí

65.C: ya. bueno, yo no te he dejado mucho ¿eh?, que te he estado ahí, pinchando y te iba preguntando, si estabas dormida (ríe)

66.S: en el sitio me he quedao y ya ni he escuchao ni la música ni nada

67.C: bueno. también era esa idea que, si te has relajado, oye, algo es algo, que no me hayas pegao cuatro tortas

68.S: ¡no, no me he ralajao, lo que me he quedao durmiendo!

69.C: ¡bueno!, si uno se duerme buena señal ¿no?, que has dejado así, ¡que el mundo se arregle solo!. algo es algo. así, las cosas que yo te he ido pidiendo, nada, no te ha apetecido imaginarte un campo ni nada

70.S: no, no es que no me apeteciera, es que yo no, a mí no me sale. no sé, pss, a mí no me sale imaginarme cosas así por así

71.C: no. aunque sea una cosa conocida. una playa, la playa de S.

72.S: tampoco. pues si no he ido

73.C: no te apetece. y un sitio que conozcas, no querías. el campo ése

74.S: ¿qué?

75.C: un campo que tú decías que conoces que no te apetecía acordarte de ese campo

76.S: ya, pero por mucho que quiera tampoco me voy a. que no tengo yo imaginación, no

- 77.C: ¿y ahora se te ocurre algún sitio que sí que te imaginarías?. si yo te hago otra lista de canciones, y te pido algún sitio que te pudieras imaginar ¿se te ocurre algún sitio?
- 78.S: no
- 79.C: o sea que igual mejor no hacerlo porque no, no te va a venir nada
- 80.S: no
- 81.C: o en calle, en la Y. ¿sí?, un sitio que tú te acuerdes y que sea bonito para ti
- 82.S: no sé
- 83.C: de eso se trata. (p: 00:00:09) ¿sabes?, no hace falta que sea un sitio desconocido. aquí cerca de S. hay una montaña que se llama, bueno, no me acuerdo cómo de llama, está cerca de D., que es muy alto, y se ve todo el campo de S. y yo, con esto que voy diciendo me imagino ese sitio. me imagino ese sitio, no sé por qué, pero igual otro día me imaginaría otro, en la playa. por eso te digo, que igual tú has estado en algún otro sitio y te apetece imaginártelo
- 84.S: pero no son sitios para imaginar. son normales
- 85.C: bueno
- 86.S: pero no me vienen a la cabeza
- 87.C: ¿y una casa agradable, cuando eras pequeña? ¿con tus abuelos?
- 88.S: pero si yo no conocí a mis abuelos
- 89.C: alguna excursión en el colegio
- 90.S: (ríe) ¡si no me acuerdo ya!, hace muchos años
- 91.C: alguna cosa
- 92.S: si es que no me acuerdo
- 93.C: no te viene. unas vacaciones
- 94.S: si nunca he ido de vacaciones
- 95.C: cuando eras chiquitita
- 96.S: tampoco
- 97.C: ¿y en el cole? ¿la fiesta del árbol?!, ¿plantar árboles?
- 98.S: nunca he ido a esa fiesta
- 99.C: ¿no? ¿y una obra de teatro?
- 100.S: ¡tampoco!

- 101.C: ¿y cantar en Navidad?
- 102.S: tampoco
- 103.C: y, ¿y la fiesta de Navidad, en casa con el árbol? ¿alguna cosa?
- 104.S: es que nosotros cuando Navidad tampoco la hemos fetejao así mucho. un poco comer y ya está
- 105.C: bueno
- 106.S: lo normal. como un día de cada día. tampoco lo hemos hecho con tanta gente. como tampoco tengo aquí a la familia. tengo a mi padre y a mi madre en G. pero cuando yo los veía tampoco, ellos tampoco tenían familia aquí ni nada y no
- 107.C: mh, eran ellos
- 108.S: mis abuelos tampoco ya no están
- 109.C: vale. entonces si yo te pido acordarte de alguna cosa especialmente bonita de todo
- 110.S: no sé
- 111.C: de todo, hasta hoy
- 112.S: no sé
- 113.C: una cosa aunque sea pequeña, una película, un libro
- 114.S: ¿una cosa bonita?
- 115.C: una cosa bonita
- 116.S: el nacimiento de mi hija
- 117.C: pues ahí lo tienes
- 118.S: mh
- 119.C: ¡casi nada!
- 120.S: es más bonito que nada
- 121.C: pues mira, ¡ahí lo tienes!. bueno, pues eso es lo que, no es un paisaje ni nada de eso pero es una cosa
- 122.S: es más que un paisaje
- 123.C: pues vamos a hacer una cosa. de las músicas que me has ido diciendo, que si 'Azúcar Moreno', que si el 'Gusanito' que escuchamos el otro día
- 124.S: mh
- 125.C: el 'Chandé'

- 126.S: mh
- 127.C: el Contreras que tienes, también, que no pusimos. dime unas cuantas que te gusten de verdad, yo las recopiló y te monto otra cosa. algo diferente que te pueda gustar y que ahora lo intentamos
- 128.S: ¿de las que te dije?
- 129.C: sí. de éstas o de otras. yo te lo busco a tu gusto. para acertar y no pegar patinazo
- 130.S: o de otras. no sé ahora
- 131.C: (p: 00:00:15). yo tenía apuntado, bueno de 'Azúcar Moreno' bajé la del otro día que estuvimos escuchando aquí, la de 'Divina de la muerte'. y del 'Arrebato' bajé la de 'Ojú cómo la quiero', no sé si es el título exacto pero también la he bajado. tengo esas dos. em, la del 'Gusanito' también la bajé. y de 'Chandé' me lo tendrías que dejar tú. o si no yo bajar alguna, alguna, pero la de 'Tú verás' no la he encontrado'. he encontrado sólo la que se titula 'Calle de sueños', que es el título del disco
- 132.S: es el título del disco pero está ésa, la de 'Tú verás'
- 133.C: sí. pero yo he buscado 'Tú verás' y ésa no viene, esto que buscas en Internet
- 134.S: en Internet. pues ya está
- 135.C: el kazza y todo eso
- 136.S: pero si el disco es el 'Sueño'
- 137.C: 'Calle de sueños'
- 138.S: la calle de mis sueños
- 139.C: sí. yo he encontrado la canción que se llama así
- 140.S: pues entonces sale
- 141.C: sí
- 142.S: lo que es, mh, todo el disco. todas las canciones
- 143.C: yo he encontrado los títulos, pero no he encontrado esta canción para bajarla. no no está, no la he encontrado
- 144.S: ah, bueno
- 145.C: ¿se te ocurre alguna más que te guste y yo la busco?
- 146.S: (p: 00:00:09). no sé

147.C: ¿éstas te gustan? o ¿otra de 'Azúcar Moreno'?, aunque no te acuerdes del título, ya sabes que me dices alguna palabra y busco por ahí

148.S: (p: 00:00:11). no sé

149.C: algo que hayas escuchado últimamente

150.S: (p: 00:00:50). ahora no me acuerdo qué he escuchado. bueno, no es que no me acuerde, es que no me viene nada de lo que. no sé

151.C: bueno, pues cogemos éstas, si te parece

152.S: el del 'Arrebato' ¿cuála es?

153.C: la de 'Ojú lo que la quiero'. creo que la tengo por aquí. ¿te gusta ésa?

154.S: no sé, es que ahora no me acuerdo bien cuála es

155.C: a ver si la tengo. (p: 00:00:14). yo también he estado con dolor de cabeza y todavía me dura. o sea que, te entiendo. (busca la canción, 00:00:34).

(audición: El arrebató, Ojú lo que la quiero, 00:00:32)

'Por ella yo daría una vuelta al universo

Por ella robaría al viento su canción

¿sí?

156.S: ¿eh?

Por ella la violencia se muere y nace un beso

157.C: ¿te gusta?

158.S: mh

Ella ha empapado del miel mi corazón

Por ella cambiaría el sentido de la lluvia

Por ella mi locura se vuelve libertad

159.C: la quito. vale

Por ella entendería aquello que no entiendo'

(final de la audición)

vamos a pensar una cosa. escojo ésa ¿qué más? 'Divina de la muerte'

¿te parece bien? que la oímos el otro día

160.S: ya

161.C: no excesivamente. y ¿la de 'Gusanito'?. ¿te acuerdas que te di la letra?

162.S: no, ya. o alguna de Sergio Contreras

163.C: vale. ¿sabes cuál? ¿sabes el título?

- 164.S: no, no me sé los títulos
- 165.C: las tienes tú
- 166.S: mh
- 167.C: es que me sabe mal llevármelas. si te tengo que hacer alguna cosa así. eh, hacemos una cosa, para el próximo día, de 'Chandé' y de Contreras, escoges un par de cada, de cada uno
- 168.S: vale
- 169.C: para hacer alguna cosa así. a tu gusto. y para que sea del todo a tu gusto ¿qué te gustaría que te dijera?
- 170.S: no sé
- 171.C: claro. ¡hombre!, esto lo he traído, pues mira. (p: 00:00:06). no digo a mi gusto pero, claro, no es al tuyo. entonces, alguna cosa que yo te pudiera ir diciendo y que a ti no te costara imaginarlo. y que te gustara imaginártelo. alguna cosa
- 172.S: pues el nacimiento de mi hija
- 173.C: volver a acordarte, volver a acordarte
- 174.S: no, yo me acuerdo siempre, siempre me acuerdo
- 175.C: ¿y cómo lo hacemos esto?. (p: 00:00:05). ¿una fiesta de cumpleaños, por ejemplo?. se llama Ana
- 176.S: sí
- 177.C: algo que te apetezca, alguna cosa. pero me la dices tú. algo vuestro, alguna cosa tú y ella. o alguna celebración, ¡aquí mismo!, ¡no hace falta irse al monte!
- 178.S: no, ya. es que aquí, es mañana cuando se celebra el cumpleaños de ella
- 179.C: ¡ah, es verdad, es verdad!, tienes razón
- 180.S: aquí todavía no se ha celebrado nada
- 181.C: fíjate. bueno
- 182.S: y lo que tengo yo en mente, de celebraciones y fiestas, siempre han sido allí, con su padre
- 183.C: mh, bueno, pues mira
- 184.S: siempre sale él
- 185.C: bueno, o sea que mañana es muy importante ¿no?

- 186.S: ¿qué?
- 187.C: que mañana es un día bueno
- 188.S: sí
- 189.C: bonito. ¡pues qué poco original he sido!, ¡porque si ya se va a hacer mañana!. ¿por qué no hacemos una cosa, cuando lo hagamos?, que te acuerdes de ese día. del día de ayer ¿lo hacemos así? y yo te pongo las musiquitas. como será. me gustaría dejar unos días pasar, no hacértelo otra vez el próximo día porque me vas a mandar a la
- 190.S: (ríe)
- 191.C: a la porra. entonces de aquí a unos días, en el caso de que
- 192.S: es que yo me canso muy pronto
- 193.C: bueno. no, pero yo entiendo
- 194.S: sí
- 195.C: yo, me pones así tumbada
- 196.S: como que me agobio un poco
- 197.C: a las tres, bueno. em, de aquí a unos días, si la cosa sigue animada y tal, yo te lo vuelvo a hacer con las canciones que tú escojas, ‘El arrebató’ y las que tú me digas de Contreras y de ‘Chandé’.
- 198.S: vale
- 199.C: una de cada. y luego te pongo alguna lentita, para que te relajés. si es que te ha gustado alguna
- 200.S: mi gusto, ya te he dicho, a mí no me han gustao, ¡pero durmiendo me he quedao!
- 201.C: sí
- 202.S: (ríe)
- 203.C: a ver, ¿te ha gustado?, ya. ay, no es ésta. te he puesto una cosa que era con arpa. un arpa es esta cosa que tiene cuerdas
- 204.S: ya, ya
- 205.C: ¿verdad?, que es como muy soñador. (busca la canción, 00:00:14). a ver si te la puedo volver a incluir. yo lo que quiero es acertar (busca la canción, 00:00:16).
- (audición: Yanela Lojos, Noches de Altafulla, 00:00:21)
- ésta es la del arpa. es para dormirse, lo entiendo ¿eh?

¿prefieres otra cosa?

206.S: me da igual, está bien

207.C: vale

(final de la audición)

(p: 00:00:05). y (p: 00:00:08). ¿y ésta?, también te la he puesto ¿eh?

(audición: Enya, A day without rain, 00:00:31)

ésta era la primera. o la otra sola. si son demasiadas pongo una.

208.S: con una ya me vale

209.C: ¿te pongo la otra, mejor?

210.S: sí

(final de la audición)

211.C: (apunta, 00:00:15). vale, pues te lo haré con cuatro canciones, tres tuyas y ésa

212.S: vale

213.C: ¿vale?. y (p: 00:00:11). ¿qué hacemos? ¿otra fiesta de cumpleaños? ¿la tuya?

214.S: ¿la mía? yo no he hecho nunca fiesta de cumpleaños

215.C: ¿hacemos la tuya en lugar de la de Ana?

216.S: ¡pero si yo nunca he celebrado fiesta de cumpleaños!

217.C: ¡mira!, ¡razón de más!, ¡claro que sí!. ¡si le hacemos una fiesta a Ana no te la vamos a hacer a ti! y si no la has hecho nunca

218.S: sí, pero hasta que se haga, de aquí a V.

219.C: bueno, ¡pues así se prepara, así se prepara!

220.S: no voy a acordarme, entonces. (ríe). de la niña sí, ¡pero de la mía!

221.C: a ver qué te. ¿sí?, ¿qué te gustaría, qué te gustaría que te regalaran y que hicieran? y ¿qué música traer y a lo mejor un pastel o algo?

222.S: bueno

223.C: ¿qué te parece? ¿en qué cae?, lo que pasa es igual yo ya no vengo

224.S: el K. de V

225.C: bueno, pero yo me puedo acordar. si yo sé que te apetece y lo tengo. ¿te gustaría eso o no te gusta mucho?

226.S: a mí lo mío me da igual. nunca he tenido yo, cuando he pedido algo

227.C: ¿no te haría gracia? ¿no te haría ilusión?

- 228.S: ya no
- 229.C: ¿y si yo te hiciera un regalo?
- 230.S: no sé
- 231.C: ¿te haría? ¿te gustaría o no?
- 232.S: ¡hombre, claro
- 233.C: ¿sí?
- 234.S: que sí!
- 235.C: bueno
- 236.S: pero, no sé
- 237.C: vale. y unas sorpresas ¿mh? unas sorpresas, qué te gustaría. ¿qué te gustaría?. a lo mejor te gustan las flores, te gusta un libro o una camiseta, yo no sé
- 238.S: no
- 239.C: esto te lo pediré. ¿quieres que te lo pida esto para imaginar? ¿te parece?. ¿se te ocurre otra cosa que te haga más gracia?. ¿esto te va bien? ¿sí? ¿o un viaje? o un viaje tú y Ana
- 240.S: el viaje único que he hecho es venir aquí
- 241.C: bueno
- 242.S: de una hora (ríe)
- 243.C: pues otro que te gustara más a donde tú escojas. ¡mira por dónde!. ¡a lo mejor te haría ilusión ir a, que no digo que lo vayas a hacer, pero yo tampoco he estado en Nueva York y a lo mejor me haría gracia!
- 244.S: ¿y cómo me imagino que yo voy a Nueva York? (ríe)
- 245.C: pues como si fuera una película
- 246.S: ¡si yo nunca he estado en Nueva York, y yo no sé cómo es!
- 247.C: pues Nueva York, mira, lo he dicho yo por decir algo, pero igual a ti te gusta otra cosa
- 248.S: si yo no conozco ni otro país
- 249.C: aunque sea de aquí. de aquí al lado, ir a O.
- 250.S: ¡si tampoco no lo conozco! (ríe).
- 251.C: em
- 252.S: yo pa mí que de las cuatro paredes de mi casa nunca he salido
- 253.C: un jardín

- 254.S: no sé, no. es ahora cuando estoy viendo un poco la luz
- 255.C: bueno, pues eso es lo que yo te estoy ahí. ¡que me estoy poniendo de un pesado que no se me puede aguantar!. ¿un viajecito, un paseíto?. dime unas cuantas cosas que te harían gracia
- 256.S: (p: 00:00:05). no sé
- 257.C: tu fiesta, tu fiesta de cumpleaños. a mí me haría ilusión hacerte un regalito. a mí me haría ilusión. entonces yo tengo que saber cuáles son tus gustos. ¡a lo mejor te gusta el color verde y yo pienso que es el rosa! ¿sabes?. ¿qué color te gusta?
- 258.S: pues no lo sé yo
- 259.C: ¿el grosella? ¿qué color te gusta?
- 260.S: no sé
- 261.C: ¿el rosa?
- 262.S: no, no sé mi preferido.
- 263.C: mh
- 264.S: no sé (suspira). (p: 00:00:27).
- 265.C: una cosa para Ana y otra para ti. un vestido para cada una, del color que os guste a cada una. ¿qué te parecería eso?. ¿te gustaría?
- 266.S: ¿qué?
- 267.C: ¿te gustaría un vestido tú y Ana así parecido cada una? ¿la parejita?. (p: 00:00:05). imagínate que hay una tienda que venden vestidos de tu talla y de la talla de Ana, de todos los colores, de todas las clases, largos, cortos, de tirantes, de cuello redondo, de verano, de invierno, a cuadros, a rayas, a flores y tú escoges uno para cada una
- 268.S: ¿iguales?
- 269.C: yo no conozco el gusto de Ana a lo mejor a ella le gusta otra cosa que a ti. ¿cómo lo escogerías para cada una?
- 270.S: ¿para cada una?
- 271.C: (p: 00:00:10). para ir bien chulas ¿eh?, para ir a una fiestecilla. (p: 00:00:05). piensa en verano, por ejemplo
- 272.S: a lo mejor que es verano ¿no?
- 273.C: mejor para tu cumpleaños, sí
- 274.S: (p: 00:00:11). pues, (p: 00:00:09). no sé. vestirme yo así, de tirantes

- 275.C: ¿esto para ti? ¿sí? ¿para ti? (escribe, 00:00:08). ¿largo? ¿hasta aquí?
- 276.S: no. hasta por aquí
- 277.C: ¿hasta la rodilla o más corto?
- 278.S: no, por debajo
- 279.C: un poquito por debajo, por debajo de la rodilla. ¿de qué tejido?
- 280.S: (ríe). no sé
- 281.C: (ríe), acrílico. de estos que son como sintético o más bien algodón
- 282.S: no
- 283.C: como
- 284.S: hay unos que son de una tela muy fina, así de verano
- 285.C: sí, ¿como lino? se arruga mucho, no sé si es lino. un algodón que se arruga mucho pero que es muy, eh, muy suave y con mucha caída ¿es esto?
- 286.S: no. esa tela que se cae así y se nota la caída
- 287.C: ¿la seda?
- 288.S: no, seda no
- 289.C: ¿tergal?
- 290.S: no sé cómo se llama la tela pero no es tela ni de ésta ni. una tela muy fina, muy fina, un poquito suave
- 291.C: mh
- 292.S: que hay vestidos que a lo mejor son
- 293.C: de dos capas
- 294.S: mh, a ver, hay de tirantes y hay otros así que hacen de pico, así
- 295.C: mh
- 296.S: los de pico están muy bonitos
- 297.C: ¿me lo podrías dibujar?
- 298.S: ¡yo qué sé, no sé dibujar muy bien! (ríe). (p: 00:00:06). que no sé dibujar yo muy bien ¿eh?
- 299.C: bueno, un vestido
- 300.S: (p: 00:00:05). no, en una tienda he visto un vestido muy bonito que es más o menos para el tiempo, sí, es, bueno, es de, es de media manga, de pirata, así, pero estaba muy bonito (dibuja)
- 301.C: éste sería para ti ¿verdad?

- 302.S: ése estaba muy bonito. y para ella no sé, ¡porque de esos de pequeña no he visto! (ríe). a ver (dibuja, 00:01:06). mh. esto así de pico. mh. esto así de media manga, ahora así
- 303.C: y con caída, que no se ciñe. no son de estos, como esta tela que se te pega al cuerpo
- 304.S: no, no, no, no
- 305.C: sino que cae ¿no?
- 306.S: va
- 307.C: ¿sí?
- 308.S: queda pegao al cuerpo, sí. lo que yo aquí lo dibujo así porque no sé
- 309.C: claro
- 310.S: pero queda pegao al cuerpo. y lleva un cinturón aquí muy grande, así muy bonito, negro
- 311.C: sí
- 312.S: bueno. no es así recto, es de otra manera
- 313.C: mh
- 314.S: el cinturón, pero no sé
- 315.C: vale
- 316.S: y llevaba, era blanco y negro, pero no eran flores, era, yo qué sé, cosas, yo qué sé
- 317.C: como un estampado
- 318.S: sí, como estampados en blanco y en negro
- 319.C: mh, mh
- 320.S: muy bonito el vestido
- 321.C: ¿y el de Ana?
- 322.S: no sé (ríe). (p: 00:00:11). un vestido. mh, no sé, (p: 00:00:08). es que vestidos, nunca, así vestidos enteros nunca le he puesto. le he puesto falda (dibuja, 00:01:28).
- 323.C: mh, una cosita que te hiciera gracia que llevara
- 324.S: no. a mí, de esas faldas que son tejanas, pero cortitas
- 325.C: mh, con un poco de vuelo, ¿así como con flecos?
- 326.S: no, no, no, sin vuelo, rectas
- 327.C: mh

- 328.S: son cortitas
- 329.C: sí
- 330.S: y debajo, unas mallas, de ésas que se ponen con mallas
- 331.C: mh
- 332.S: de ésas cortitas
- 333.C: sí
- 334.S: y a lo mejor un suéter que quede pues, bien, no sé, según el color de la
- 335.C: mh. bueno, lo bonito es que puedes combinarlo con diferentes
- 336.S: mh
- 337.C: jerseys
- 338.S: a lo mejor, yo qué sé. el jersey puede ser. o de cuello o así, según también el tiempo
- 339.C: mh
- 340.S: si es ahora pues puede ser de cuello así, como el mío
- 341.C: mh
- 342.S: que no hace mucho frío. y como la falda es tejana, la falda es tejana, encima del suéter, que no sea tampoco muy, ni muy fino ni muy gordito, de esas chaquetas tejanas, así, cortitas. ¡esto no es un vestido!
- 343.C: sí
- 344.S: ¡esto es un traje entero! (ríe)
- 345.C: sí, bueno. un conjunto
- 346.S: sí, un conjunto, pero
- 347.C: pero que otro día coges la misma falda y la puedes poner con otra cosa
- 348.S: mh
- 349.C: es muy chulo. que el vestido lo que tiene es que siempre es entero
- 350.S: ya
- 351.C: de una pieza, pero también te hace ilusión. muy bien. y eso sería para tu fiesta ¿podría ser?
- 352.S: sí
- (termina de dibujar)
- 353.C: ¿y qué te gustaría que hubiera en la fiesta? ¿qué te gustaría que te regalaran?. ¡el vestido ya no se cuenta!, ¿eh?
- 354.S: (ríe). no sé

- 355.C: ¿qué te gusta?
- 356.S: (ríe). de gustar me gustan muchas cosas, pero
- 357.C: bueno. ¡un par de cosillas!
- 358.S: no sé
- 359.C: asequible, que no sea, que no sea una casa
- 360.S: (ríe). en la montaña, o en la playa
- 361.C: una casa para comprar, que entonces ¡me pones en un aprieto!
- 362.S: puede ser. es que me gustan muchas cosas (suspira, 00:00:14). no sé
- 363.C: ¿unos pendientes?
- 364.S: ¿qué?
- 365.C: ¿unos pendientes a juego? ¿con el vestido?
- 366.S: me gustan mucho los pendientes a mí (ríe)
- 367.C: vale, claro. unos pendientes, pueden ser blancos, pueden ser negros, pueden ser blancos y negros
- 368.S: bueno, sí
- 369.C: ¿redondos o cuadrados?
- 370.S: los redondos
- 371.C: ¿largos?, mh. ¿te gustarían mitad y mitad?
- 372.S: o de aro o así
- 373.C: ¿negro y blanco para hacer juego con el vestido?
- 374.S: mh, mh
- 375.C: ¿y un pañuelo?
- 376.S: no me gusta llevar pañuelo
- 377.C: bueno, ¿y para el pelo alguna cosa?
- 378.S: para el pelo yo siempre llevo una cinta de estas negras
- 379.C: sí
- 380.S: y si me lo rizo
- 381.C: sí
- 382.S: y si me lo dejo liso suelto o a lo mejor me hago como ahora así
- 383.C: sí
- 384.S: o si no, me lo aliso más con el secador y me lo dejo suelto
- 385.C: vale. no querrías un clip de estos
- 386.S: con el pelo no

- 387.C: especiales, en forma de lazo, cualquier cosa. no haría falta
- 388.S: no, porque yo no
- 389.C: ¿los zapatos? ¿con el vestido?
- 390.S: pues como es el vestido se tendrían que poner unos zapatos, no sé, negros. los zapatos negros
- 391.C: vale. ¿te gustan las flores, las plantas?
- 392.S: sí
- 393.C: ¿qué flores?
- 394.S: a mí me gustan de esas que caen que es que ahora no me acuerdo cómo se llaman. que se cuelgan y van creciendo y van cayendo para abajo
- 395.C: ¿flor, es flor? ¿o es planta?
- 396.S: no, es planta
- 397.C: una enredadera
- 398.S: sí, me parece que
- 399.C: una enredadera normal y corriente
- 400.S: sí, pero llevaba otro nombre, pero
- 401.C: ¿un potus? ¿un potus?
- 402.S: sí, me parece que sí
- 403.C: que tiene las hojas así (la dibuja)
- 404.S: sí
- 405.C: vale
- 406.S: potus
- 407.C: y flores ¿te gusta alguna especial?
- 408.S: la rosa, que nunca me han regalado ninguna, pero bueno
- 409.C: ¿de qué color?
- 410.S: como no me han regalado ninguna no, pero bueno
- 411.C: ¿de qué color?
- 412.S: roja
- 413.C: (apunta, 00:00:05). bueno, pues igual monto alguna cosita. como esto ya te lo has imaginado, si yo te lo pido será más fácil ¿sí?
- 414.S: mh
- 415.C: yo te monto las músicas. eh, de aquí a unos días. el próximo día

- 416.S: ¿yo no sé si me acordaré! ¿eh?
- 417.C: bueno, yo intentaré que sí
- 418.S: (ríe)
- 419.C: te diré, si lo hemos hablado. y ¿dónde te gustaría que fuera la fiesta de cumpleaños?
- 420.S: ¿la fiesta de cumpleaños?
- 421.C: tuya ¿eh?
- 422.S: ¿la mía?
- 423.C: sí
- 424.S: a ver. el V. de K. yo creo que todavía. no sé si estaré todavía aquí o ya estaré haciendo mi vida
- 425.C: bueno, pues, puedes imaginar
- 426.S: no sé. pues. (p: 00:00:14). bueno, pues yo me imagino que ya tendré yo mi casa, con mi hija, y estarán mis padres y mis hermanos
- 427.C: vale. pues yo la casa te la daré a tu gusto. a lo mejor tú sí que te la puedes pensar como a ti te gustaría que fuera. que luego sea o no, eso ya
- 428.S: ya, ya
- 429.C: pero no será la casa del campo y todo eso que yo te he dado para imaginar
- 430.S: mh, mh
- 431.C: y así será a tu gusto ¿sí?. y lo que no podremos cambiar es la hora, que será igual de mala
- 432.S: (ríe)
- 433.C: para mí también ¿eh?. y además aquí dentro, que esto es como una sauna. pero bueno, lo organizaré así. y el próximo día, si te acuerdas, escogemos dos canciones
- 434.S: vale
- 435.C: una de cada uno de ellos
- 436.S: mh
- 437.C: ¿qué más te iba a decir?. pues nada, que el próximo día te tiraré un poquito más del hilo, que ya sabes que yo me pongo muy pesada, para escribir una canción. entonces te

- 438.S: ¡uy, pues ahí sí que me vas a tener que sacar pero mucho, mucho porque, uf!
- 439.C: ¡claro!, pero ésa es la cosa. es que si no, pues no tendría gracia. pues te preguntaré cosas de este estilo
- 440.S: mh
- 441.C: alguna cosa que te guste. un tema para escribir una canción e iremos escribiendo frases que peguen, que rimen
- 442.S: ya, ya
- 443.C: y si le sacamos una tonadilla, pues yo ya le meteré unos acordes con la guitarra
- 444.S: lo que falta una cosa
- 445.C: ahora ya te has animado
- 446.S: sí
- 447.C: ya puestos ¿verdad?
- 448.S: el pastel
- 449.C: yo, el día que te haga imaginar esto
- 450.S: mh
- 451.C: como tú ya tienes las cosas, yo no te diré exactamente cómo será el pastel ni el vestido, pero
- 452.S: ya, me lo tengo que imaginármelo yo
- 453.C: pero tú ya podrás, tú ya podrás, esto mismo que me vas a decir ahora
- 454.S: mh
- 455.C: señal de que tú quieres de una manera ¿no? que sea el pastel. eso es lo que yo quiero, que aunque no lo veas, te lo imagines. ¡endavant, dime!
- 456.S: pues el pastel, a ver. el pastel tampoco muy grande, normalito. así, para las personas que estemos y un, que ponga, a lo mejor ¡felicidades Sonia!
- 457.C: (apunta)
- 458.S: y con las velas de los años que cumpla
- 459.C: (apunta el número)
- 460.S: (dice el número)
- 461.C: ¿quieres que sea de algún sabor?

- 462.S: ¿de algún sabor?. a mí me gusta mucho el chocolate. es que yo soy muy, muy golosa, a mí me gusta el dulce
- 463.C: ¡hombre, claro!
- 464.S: pero también me gusta mucho así de, como de mermelada de fresa, también
- 465.C: puede ser de las dos cosas y que ¡felicidades Sonia! venga en chocolate
- 466.S: mh
- 467.C: con la esto que se hace de dibujar ¿no?
- 468.S: mh
- 469.C: y la nata ¿te gusta?
- 470.S: sí
- 471.C: ¿podemos ponerle un poco para rematar? (ríe)
- 472.S: también, sí
- 473.C: (ríe)
- 474.S: un poco de nata, un poco de todo (ríe)
- 475.C: vale
- 476.S: ¡en el pastel!
- 477.C: bueno. yo en V. si todo va bien, seguramente ya no estaré o si estoy será con otras mujeres
- 478.S: ya
- 479.C: pero bueno, estaré un poquito al tanto de la cosa. bueno, pues ya está ¿sí?
- 480.S: vale
- 481.C: al final hemos sacado ahí

3ª Sesió (21-2-2007, miércoles) (duración: 00:58:48)

- 1.C: cogí un disgusto, pero bueno. otro dirá que vaya tontería. a ver. ¿nos ponemos un poquito más para allá? (p: 00:00:08). ¿me quieres comentar algo de lo del concierto que has oído? ¿te ha gustado?. se oye, ¿te lo imaginabas parecido a como?
- 2.S: sí (se le oye fuerte la respiración)
- 3.C: o te gusta más así, como si fuera una cosa importante
- 4.S: no
- 5.C: como si fuera un disco
- 6.S: no, igual
- 7.C: más o menos igual. (p: 00:00:06). es que voy a (prepara la grabación: 00:00:07). vale. bueno. la última vez que nos vimos me parece que te comenté que quería que escribiéramos una canción juntas. lo que pasa es que antes de eso me gustaría pedirte una especie de, como de juego, también. que pensaras una cualidad tuya, algo que a ti te guste de ti, no me digas qué es. lo piensas
- 8.S: tampoco lo sé
- 9.C: bueno, piensa un poquito. y lo intentes representar de alguna manera, a ver si yo lo adivino. (p: 00:00:05). ¿vale?. si quieres. si te lo quieres pensar y hago yo algo mío, empiezo yo.
- 10.S: (p: 00:00:05). ¿algo que me guste de mí?
- 11.C: sí y no me lo digas ¿eh?. (p: 00:00:17). ¿lo tienes?. ¿hago yo lo mío?. ¿hago yo una especie de ejemplo?
- 12.S: no, si no hace falta. si yo entiendo lo que
- 13.C: vale, bueno. por si querías ver algo antes. (p: 00:00:20). algo de lo que estés orgullosa.
- 14.S: (p: 00:00:08). ya
- 15.C: ¿sí?. vale. ¿lo puedes representar como si fuera un juego?
- 16.S: ¿mh?
- 17.C: haciéndolo
- 18.S: ¡pues si no se puede!, lo que he pensado, no. ¿cómo se va a representar?

- 19.C: ahí está. como no sé lo que es. por eso te decía de hacer yo un. hago yo uno mío, así, para empezar. ¿sí?. y piensas a ver si lo tuyo se puede hacer también. ¿lo hacemos?. y a ver si sabes qué es, ¿eh? (representa, (p: 00:00:12). en lugar de decirlo lo hago. ¿qué puede ser?
- 20.S: (p: 00:00:12). pero que has pensado algo tuyo
- 21.C: sí, algo mío. he hecho algo mío para romper el hielo
- 22.S: (p: 00:00:07). ¿amiga?. bueno, no va por ahí
- 23.C: sí. mh, a ver, sigue intentándolo
- 24.S: mh. (p: 00:00:05). cariñosa
- 25.C: mh, sí. podría ser amiga pero he pensado cariñosa. y lo intento hacer así a ver si se entiende. pues lo mismo tú. no hace falta que sea. lo que tú has pensado a ver cómo yo lo puedo ver. (p: 00:00:09). si quieres coger alguna cosa
- 26.S: si es que no
- 27.C: eh. si has de andar, si has de coger alguna. lo que tú quieras. sólo tú sabes qué es, yo tengo que adivinarlo
- 28.S: ya, pero es que. lo que yo he pensado no, yo no creo que se pueda hacer
- 29.C: imagínate cuándo, cuándo lo haces tú y que alguien pudiera verlo y dijera, ¡ah, Sonia es así!. (p: 00:00:08). ¿hago otra cosa mía?
- 30.S: (p: 00:00:05). no sé cómo voy a hacerlo
- 31.C: por probar, mira. estamos tú y yo
- 32.S: no, ya, ya lo sé
- 33.C: y ni siquiera va a salir ahí grabado. es un juego como otro cualquiera
- 34.S: (p: 00:00:13). estoy pensando cómo hacerlo
- 35.C: no hace falta que sea perfectísimo
- 36.S: no, no, ya
- 37.C: (p: 00:00:08). y aunque no tengas aquí las cosas, por ejemplo, por decir algo, eres buena cocinera. aquí no hay cocina ni hay nada, pero bueno, yo puedo entender si haces así (gesticula) y haces así y luego
- 38.S: no, ya, ya
- 39.C: ¿vale?. como cuando jugábamos de pequeñas
- 40.S: (ríe)

- 41.C: no hay nada pero te lo inventas
- 42.S: sí
- 43.C: e imaginación al poder
- 44.S: (p: 00:00:13). yo qué sé. lo voy a hacer de esa manera porque es que no veo cuál es
- 45.C: a ello
- 46.S: que no sé si lo vas a adivinar
- 47.C: ¡vamos para allá!
- 48.S: (ríe). no sé si lo vas a adivinar (se levanta). no sé si lo vas a adivinar
- 49.C: lo intentaré
- 50.S: (representa, 00:00:21)
- 51.C: te conozco un poquitín y creo que sé lo que es
- 52.S: es que no sé
- 53.C: te conozco de un par de díitas
- 54.S: es que no sé si
- 55.C: creo que es 'buena madre'. ¿no has ido a buscar a tu hija?
- 56.S: sí, pero no
- 57.C: se parece pero no es
- 58.S: sí
- 59.C: como cuando me has dicho antes amistad y no era exactamente
- 60.S: sí, sí
- 61.C: pero va por ahí ¿verdad?. era tu hija
- 62.S: sí
- 63.C: es lo bueno de conocerte un poquitín. 'que te preocupas', ¿'puntual'?
(p: 00:00:05). has ido al colegio ¿verdad?
- 64.S: sí
- 65.C: y las has traído
- 66.S: sí
- 67.C: antes te has arreglado, has cogido el bolso
- 68.S: sí
- 69.C: y luego la has traído. 'cuidadosa', 'atenta'
- 70.S: es algo que tú me has dicho que he hecho pero me he sentido
- 71.C: algo, sí

- 72.S: no sé
- 73.C: orgullosa, sí. ¿no es ninguna de estas palabras?
- 74.S: no
- 75.C: y no es que te sientas buena madre. una madre orgullosa
- 76.S: a ver. no va por ahí
- 77.C: mh
- 78.S: pero bueno, ¡yo sí que me siento una madre orgullosa! (ríe)
- 79.C: vale
- 80.S: pero no, no es eso
- 81.C: es otra cosa
- 82.S: sí
- 83.C: ¿tampoco es ‘cariñosa’?
- 84.S: no
- 85.C: pero tiene que ver con tu hija. ¿‘protectora’? ¿que la proteges?
- 86.S: ¡sí, mucho!, pero no es
- 87.C: tampoco
- 88.S: no es eso
- 89.C: ya ves que yo, mira, ¡hago lo que puedo! ¿eh?
- 90.S: es que ya te he dicho que lo que yo he pensado
- 91.C: sí, sí
- 92.S: de una cosa que me siento orgullosa
- 93.C: sí
- 94.S: es que ¡yo no sé si lo vas a adivinar! (ríe)
- 95.C: em. ¿ésa es la única manera de hacerlo?
- 96.S: es que no he visto otra
- 97.C: no se te ocurre otra
- 98.S: es que no sé cómo
- 99.C: y es como un día. hoy mismo. como lo que has hecho hoy ¿no?
- 100.S: un día cualquiera
- 101.C: tal cual
- 102.S: sí
- 103.C: (p: 00:00:06). ¿‘tranquila’?
- 104.S: no

- 105.C: (p: 00:00:07). ¿tiene que ver con ser madre? ¿o también lo eres en otras cosas?
- 106.S: ¡lo soy en muchas cosas! (ríe)
- 107.C: en todas las cosas, en muchas más
- 108.S: claro
- 109.C: pero sobre todo cuando haces esto ¿no?
- 110.S: sí
- 111.C: de ir a buscarla
- 112.S: sí. pero es que no suelo ir a buscarla. es que a lo mejor no
- 113.C: puedes hacerlo de otra manera
- 114.S: es que no sé
- 115.C: (p: 00:00:19). ‘hacendosa’
- 116.S: ¿eh?
- 117.C: ‘hacendosa’
- 118.S: no
- 119.C: que te gusta hacer cosas. ‘ordenada’. (p: 00:00:06). ¿se te ocurre otra manera de hacerlo? ¿me das alguna pista?
- 120.S: ¡darte alguna pista! (ríe)
- 121.C: ¡alguna pista, decir, caliente o frío!
- 122.S: (ríe), mejor
- 123.C: sí. ¿siempre has sido así?. siempre has tenido esa cualidad
- 124.S: (p: 00:00:04). no. una vez sólo
- 125.C: ¿una vez sólo?
- 126.S: y para siempre
- 127.C: ¿cuando tuviste a tu hija?. (p: 00:00:07). ¡tanto no te conozco!
- 128.S: (ríe)
- 129.C: ¡me pides demasiado!
- 130.S: (ríe). es algo de lo que me he sentido orgullosa
- 131.C: ¿salvar?. ¿salvar algo?, ¿puede ser salvar?
- 132.S: no. salvar, bueno
- 133.C: ¿por ahí? ¿parecido?
- 134.S: por ahí, ssí
- 135.C: ¿rescatar?

- 136.S: ;no, rescatar, no creo! (ríe)
- 137.C: (ríe). pero salvar de algún peligro
- 138.S: sí
- 139.C: y una palabra mejor para eso ¿no?. no es exactamente así. mh, pero se parece ¿no?
- 140.S: sí
- 141.C: va por ahí. bueno. ¿lo das por bueno? ¿o quieres que siga intentándolo?
- 142.S: ¿qué has dicho? ¿escapar de algún peligro?
- 143.C: salvar
- 144.S: salvar
- 145.C: salvar. has ido a
- 146.S: a cogerla
- 147.C: sí, la has traído. claro, yo no he visto que hubiera peligro ¿no?. pero
- 148.S: no, ya
- 149.C: pero has dicho que lo has hecho una sola vez
- 150.S: porque estaba yo sola con la niña
- 151.C: mh, mh. sí, yo creo que es salvar
- 152.S: ssí, es que exactamente, salvar
- 153.C: bueno, ya
- 154.S: sí, pero no, no es
- 155.C: (p: 00:00:05). ¿'refugiar'?
- 156.S: (p: 00:00:04). no
- 157.C: ¿me das una pista más?
- 158.S: (ríe)
- 159.C: (ríe). lo mío es
- 160.S: ay, tenía una pensada, tenía una pensada y me se ha ido
- 161.C: ¡lo mío es una tontería!
- 162.S: ¡me se ha ido!. a ver. hemos dicho que te he dicho que es una cosa que, que me siento orgullosa
- 163.C: que la has hecho una vez
- 164.S: sí
- 165.C: sólo una vez

- 166.S: que la he hecho una vez
- 167.C: mh, mh. (p: 00:00:05). sí, bueno. yo pienso que es eso
- 168.S: (ríe)
- 169.C: porque claro, traerla al mundo, podría ser, pero
- 170.S: a ver
- 171.C: no es lo que he visto
- 172.S: no
- 173.C: no es lo que he visto
- 174.S: no, no
- 175.C: y también sé que te sientes orgullosa de eso. (p: 00:00:10). necesito más pistas
- 176.S: ¡que si te doy más pistas ya te lo digo! (ríe)
- 177.C: y ¿puedes hacer alguna cosita diferente, además de eso?
- 178.S: no sé, cómo hacerlo más
- 179.C: yo ya sabes que siempre te pincho, ahí
- 180.S: (p: 00:00:07). ¿cómo lo hago yo?. (p: 00:00:04). es que no sé
- 181.C: (p: 00:00:05). ¿no tendrá algo que ver con el cumpleaños?
- 182.S: no
- 183.C: del otro día
- 184.S: no. (p: 00:00:05). ¡no nos vamos a quedar así todo el día! ¿eh? (ríe)
- 185.C: ¡sí, ya, bueno!. ¡yo, me rindo!
- 186.S: ¿te rindes?
- 187.C: sí, creo que es algo entre salvar y
- 188.S: sssí. más o menos pero no es exactamente
- 189.C: y bueno
- 190.S: salvar
- 191.C: ¡no doy más de sí, Sonia!
- 192.S: mh. lo que yo había pensado de mí que
- 193.C: mh
- 194.S: de una cosa que he hecho orgullosa es 'irme, con mi hija'
- 195.C: vale, vale. sí señor
- 196.S: y claro, yo no
- 197.C: mh

- 198.S: no sabía cómo volver a expresarlo
- 199.C: sí
- 200.S: y lo he hecho
- 201.C: sí, sí, sí, vale. muy bien. o sea, que más que una cosa que has hecho tú para ella, las dos
- 202.S: sí
- 203.C: habéis hecho. tú y ella
- 204.S: sí
- 205.C: vale. muy bien. ¿quieres hacer otra?
- 206.S: (ríe fuerte)
- 207.C: si quieres ¿eh?. yo te lo he preguntado. si no quieres, seguimos con más cosas
- 208.S: ¡es que mis cosas son muy difíciles y no lo vas a adivinar nunca! (ríe)
- 209.C: ¡bueno, pero lo intento!
- 210.S: (p: 00:00:05). es que no sé
- 211.C: además, son tuyas. yo ahí, mira
- 212.S: ya. (p: 00:00:08). es que no sé. (p: 00:00:04). ¡ay! (ríe). no. es que tampoco anoche he dormido muy bien, bueno, no he dormido. ¡no he dormido nada!
- 213.C: ya. llevas unas cuantas noches así
- 214.S: más o menos. sí
- 215.C: ¿estás preocupada?
- 216.S: ¿eh?
- 217.C: ¿estás un poco preocupada, te duele la cabeza, a lo mejor?
- 218.S: sí, a veces me da
- 219.C: o un poco de gripe
- 220.S: no, gripe no, no tengo. a veces me dan dolores de cabeza, pero a lo mejor es
- 221.C: ¿te tomas alguna cosa?. a mí a veces me pasa y ayer, por ejemplo me tuve que tomar algo, un ibuprofeno
- 222.S: no, no me tomo nada
- 223.C: para la cabeza. y digo bueno, pues
- 224.S: y después a veces no me viene, tengo, yo qué sé

- 225.C: sí, que te cuesta pensar
- 226.S: a lo mejor muchas cosas metidas en la cabeza y ya me cuesta
- 227.C: bueno
- 228.S: pensar y, yo qué sé
- 229.C: bueno
- 230.S: en otras cosas
- 231.C: mh
- 232.S: y eso
- 233.C: bueno, pero, total lo que te pido son cosas que sólo tú sabes y es como una especie de juego
- 234.S: no, ya
- 235.C: pero bueno
- 236.S: es que no me apetece mucho (ríe)
- 237.C: lo dejamos ahí. vale. ha habido suficiente
- 238.S: sí
- 239.C: lo que me gustaría saber sobre qué te gustaría escribir una canción. qué tema, sobre qué tema. en lugar de decírtelo yo. una canción tuya, que vamos a escribir
- 240.S: ¡si yo no tengo ninguna canción!
- 241.C: pero para escribirla y yo te ayudo
- 242.S: ¡pero si yo no me la sé!
- 243.C: desde cero. ¿mh?. em. tú me dices una idea sobre algo que te gustaría escribir una canción. yo te iré haciendo mis preguntillas
- 244.S: (ríe). ya lo sé, ¡pero si yo no soy compositora, yo no sé!. ni cómo
- 245.C: ni yo tampoco. tómalo como un juego
- 246.S: no, ya, pero
- 247.C: que ya sabes que siempre te lo propongo así
- 248.S: es que no sé cómo lo voy a hacer
- 249.C: y haremos unas cuantas frasecillas, pero de cosas que a ti te guste contar. yo no las voy a poner a mi manera. entonces, un poco, entre las dos las vamos ordenando. y a partir de ahí, si se te ocurre una melodía la ponemos y si no ya la pondré yo con la guitarra. no hoy, lo haré en casa. pero sobre todo me interesa sobre qué te haría ilusión

- 250.S: si es que no sé
- 251.C: una cosa que te haga ilusión. será una canción que te quedarás tú. será sobre tus cosas, sobre tu, sobre ti. entonces quiero que sea algo que tú escojas. no te lo voy a decir yo, '¡sí, vamos a escribir sobre la primavera'!. no. vamos a escribir sobre lo que tú me digas
- 252.S: (p: 00:00:16). no sé
- 253.C: una canción que habla de 'pam'
- 254.S: (p: 00:00:10). una canción que hable de algo
- 255.C: que además hablará de cosas tuyas. no existirá ninguna igual
- 256.S: no ya
- 257.C: eso será seguro
- 258.S: ¿de cosas mías?
- 259.C: alguna cosa que te guste, que con el tiempo, que tú la tendrás dirás, mira, me gusta tener esta canción, porque, bueno, porque son cosas mías
- 260.S: (p: 00:00:05). es que (p: 00:00:20). a mí lo que me viene a la cabeza, pero no, pero prefiero no
- 261.C: (p: 00:00:07). algo que sea agradable para ti
- 262.S: ¿agradable?. yo qué sé. pa mí que ya. yo qué sé. sí, puedo hablar de algunas cosas agradables, pero no
- 263.C: vamos para allá
- 264.S: (suspira). no sé. (p: 00:00:12). es que mi cabeza está en otro lado y no
- 265.C: ya. bueno
- 266.S: no puedo
- 267.C: mh, alguna cosa que te haga
- 268.S: es que no puedo
- 269.C: que te hiciera ilusión conseguir, del tipo que sea. una casa. ¿te acuerdas el otro día, que te estuve ahí?, puse el vestido, el cumpleaños. ¿te acuerdas de todo aquello?. puede ser eso. el día que te vayas de aquí
- 270.S: uf, el día que me vaya de aquí ¡no sé adónde voy a ir!, uf
- 271.C: pues

- 272.S: porque estoy buscando trabajo ahora y yo qué sé. con el horario de la niña y todo
- 273.C: pues, poquito a poco
- 274.S: uf
- 275.C: podemos ir poniendo. em
- 276.S: (p: 00:00:06). sí, a mí me da ilusión tener una casa
- 277.C: vale. pues venga, tener una casa (escribe, 00:00:04). entonces, hasta que esto ocurra, estas cosas que me estabas diciendo, el trabajo ¿no?, para
- 278.S: sí, bueno. he empezado hoy
- 279.C: bueno
- 280.S: a enviar el currículum
- 281.C: bueno, pues. el camino es ése ¿no?. tener un trabajo antes
- 282.S: hombre claro, porque si no la casa no la tienes
- 283.C: claro
- 284.S: y aunque tenga el trabajo me parece que tampoco voy a tener la casa
- 285.C: bueno. (escribe, 00:00:04). y otra cosa que también estabas diciendo. algo de tu hija, del colegio. algo que tiene que ver con esto
- 286.S: los horarios
- 287.C: los horarios (apunta, 00:00:05). vale. bueno
- 288.S: ¡va a ser un poco aburrida esta canción para mí! (ríe)
- 289.C: bueno, pero es tuya. es, yo le pondré una música a ver si te gusta ¿sí?. mira. tenemos la primera palabra de cada estrofa y sobre estas palabras escribimos un par más y ya la tenemos. tenemos tres estrofas. entonces, sobre la casa, pues cómo te gustaría que fuera la casa. tener una casa
- 290.S: mh, mh
- 291.S,C: mh
- 292.C: ¿dónde te gustaría?
- 293.S: uf, ¿dónde?
- 294.C: o tranquila, luminosa, grande, pequeña, cómo
- 295.S: ¡pues si te digo!. la que a mí. bueno, la que siempre
- 296.C: claro que sí

- 297.S: ¡he soñado! (ríe), porque sólo
- 298.C: ahí
- 299.S: una casa en la playa
- 300.C: tener una casa que esté en la playa. esto, rima, quiero decir, ‘tener una casa que esté en la playa’. más o menos pega ¿no? (escribe)
- 301.S: sí
- 302.C: bien. ‘tener una casa que esté en la playa’. alguna cosilla más. que sea
- 303.S: (p: 00:00:06) ‘y poder estar tranquila’
- 304.C: ‘poder descansar’. para que
- 305.S: bueno
- 306.C: que esté en la playa. poder. porque ‘poder estar tranquila’
- 307.S: estar
- 308.C: es muy largo. ‘tener una casa que esté en la playa’.
- 309.S: y
- 310.C: ‘estar tranquila’
- 311.S: ‘estar tranquila’
- 312.C: ¿te gusta así?
- 313.S: sí
- 314.C: (escribe). alguna cosita más
- 315.S: (p: 00:00:07). ‘y hacer mi vida’
- 316.C: (escribe, 00:00:05). vale. el trabajo ¿has empezado hoy?
- 317.S: sí
- 318.C: el trabajo
- 319.S: no, no estoy
- 320.C: estás en ello
- 321.S: sí. ¡he empezado a mandar el currículum!
- 322.C: bueno. muy bien
- 323.S: ¡no estoy trabajando! (ríe)
- 324.C: vale
- 325.S: ¡ojalá! (ríe)
- 326.C: bueno. em, vamos a hablar del trabajo. aunque no sepas qué trabajo es, pero, este trabajo te va a ayudar a conseguir lo que quieres. vamos a hablar del trabajo

- 327.S: (p: 00:00:05). pues esto es más. es un poco más difícil
- 328.C: o hoy. (borra). a ver. ¿qué has hecho hoy con lo del trabajo. enviar
- 329.S: enviar
- 330.C: ‘envío currículum’ (apunta, 00:00:04). es un poco feo
- 331.S: sí
- 332.C: ‘envío mi historia’
- 333.S: mi historia
- 334.C: ‘envío mi experiencia’, ‘envío’, mh, ‘busco trabajo’
- 335.S: ¡parece un anuncio! (ríe)
- 336.C: (ríe)
- 337.S: ¡parece un anuncio!, ¡busco trabajo! (ríe)
- 338.C: ¡si no me gusta lo del currículum ni lo del anuncio! (ríe)
- 339.S: ¡a mí tampoco! (ríe)
- 340.C: em. ‘envío’
- 341.S: ‘envío mi referencia’
- 342.C: ¿y envío unas cartas?. hago unos trabajos. aunque no sean cartas, igual son llamadas, pero, es que ‘referencias’ es largo. o bueno ‘envío referencias’
- 343.S: o ‘hago’ o mejor que envío, que queda un poco feo ‘hago llamadas’ ¿no?
- 344.C: vale (escribe, 00:00:04). ‘hago llamadas’, puedes ‘envío cartas’
- 345.S: ‘hago llamadas’. (p: 00:00:10). ‘hago llamadas y espero hasta que’, ‘espero’
- 346.C: (escribe). ‘y espero aquí’
- 347.S: ‘espero aquí’
- 348.C: ¿qué esperas?
- 349.S: ‘espero aquí a poder trabajar’ ¿no?
- 350.C: ‘hago llamadas, espero aquí’
- 351.S: ‘a poder encon’
- 352.C: ‘a poder encontrar’ (escribe, 00:00:04) . ‘dónde trabajar’, ¿te va bien?
- 353.S: ‘dónde trabajar’, sí, está bien. ‘dónde trabajar’
- 354.C: (escribe). vale. ahora éste es el párrafo de tu hija, de los horarios. (borra, 00:00:06). ¿qué te inquieta de los horarios?

- 355.S: (p: 00:00:04). uf
- 356.C: que no te
- 357.S: que no me combine
- 358.C: no te rompa, sí. (p: 00:00:09). claro, en realidad todavía no sabes. mh
- 359.S: ‘dónde trabajar y espero buscar un trabajo’
- 360.C: lo del trabajo lo hemos acabado ya. ‘hago llamadas’, ¿verdad?
- 361.S: ya, pero es que como se relaciona todo
- 362.C: sí
- 363.S: la palabra horarios puede ir un poco más
- 364.C: sí, para que rime lo demás
- 365.S: claro
- 366.C: mh. con los horarios
- 367.S: a ver (p: 00:00:18)
- 368.C: ¿del colegio?
- 369.S: no. como que no queda. ¡no me gusta mi canción! (ríe)
- 370.C: ¡bueno!, es la letra. hay canciones que lees la letra y dices, yo esta canción no la oiré en mi vida
- 371.S: (ríe)
- 372.C: pero luego oyes la canción que me pusiste de ‘Chandé’ o tal, igual lees la letra y dices, tampoco es para tanto, pero, mhh
- 373.S: ya
- 374.C: bueno, pues
- 375.S: a ver
- 376.C: hoy es lo más aburrido. (p: 00:00:07). lo que quieres es que te encajen los horarios
- 377.S: sí
- 378.C: que todo se te amolde
- 379.S: sí
- 380.C: (p: 00:00:08). ‘tengo una duda de los horarios’
- 381.S: no, es. yo creo que sería mejor ‘espero encontrar’
- 382.C: ¿aquí, ya?
- 383.S: sí. ‘espero encontrar, espero encontrar’, no, tam, espera. ‘espero encontrar’

- 384.C: (p: 00:00:09). 'cómo encajar'
- 385.S: 'espero encontrar cómo encajar para yo poder'
- 386.C: (escribe). ¿encajar hemos dicho?
- 387.S: sí. 'encajar'. a ver
- 388.C, S: 'espero encontrar cómo encajar'
- 389.S: 'para yo poder, (p: 00:00:05) para yo poder', (p: 00:00:15) 'para yo poder'. es que pega (ríe)
- 390.C: a ver
- 391.S: 'para yo poder trabajar', no, porque ése no
- 392.C: sí, claro. el de trabajar ya lo hemos hecho
- 393.S: a ver. 'espero, espero' (p: 00:00:09) 'para poder', no. a ver
- 394.C: 'cómo encajar'
- 395.S: 'cómo encajar'. mh
- 396.C: (p: 00:00:07). 'cuidar de mi hija y poder trabajar'
- 397.S: 'esperar encontrar con', a ver, ¿a ver?
- 398.C: 'espero encontrar'
- 399.S: ¡espera!, 'espero encontrar cómo encajar estar con mi hija
- 400.C: vale
- 401.S: (p: 00:00:04). y poder trabajar'
- 402.C: vale. bueno. el estribillo, si quieres, lo dejamos, ya pondré yo música sola. ¿se te ocurre alguna melodía?
- 403.S: (ríe). no, no lo sé
- 404.C: ¿alguna cosa que te guste?. ¿alguna canción que recuerdes de las que te gustan?
- 405.S: pero no me sé ninguna yo
- 406.C: alguna de estas canciones que oyes
- 407.S: ya, pero
- 408.C: que yo no conozco
- 409.S: no. las he escuchado muy poco. y no me las sé las melodías ni nada
- 410.C: bueno. buscaré yo algo a ver si te gusta
- 411.S: mh
- 412.C: si no te gusta me lo dices y lo seguimos arreglando
- 413.S: vale

- 414.C: ahora no lo haré. lo haré en casa. ¿qué título querrás?
- 415.S: (p: 00:00:12). para mí que esto, como trata de la casa, el trabajo y mi hija, se podría poner. (p: 00:00:08). yo estoy pensando en uno pero no sé si. a lo mejor queda bien
- 416.C: es tuya, es tuya la canción. a quien no le guste
- 417.S: no ya ¡a mi que me importa! (ríe)
- 418.C: ¡que se vaya a otro lado! (ríe)
- 419.S: ¡a mí no me importa si no le gusta a alguien! (ríe)
- 420.C: ¡o sea, que ya me dirás! (ríe)
- 421.S: yo creo que sí que queda bien el título que he pensado
- 422.C: ¿cuál?
- 423.S: ‘mi vida cotidiana’, ¿no?
- 424.C: sí, claro que sí. (escribe). la señora autora, ¡cualquiera le dice algo!
- 425.S: (ríe)
- 426.C: vale. bueno, pues esto yo me lo llevo y ya haré alguna cosa. no sé si voy a acertar ¿eh? porque mi gusto y el tuyo no son iguales
- 427.S: ¡no es el mismo! (ríe)
- 428.C: pero haré lo que pueda. a ver, mh. ¿tienes la canción de ‘Gusanito’ que te di incompleta?, no la has completado
- 429.S: no, no he podido
- 430.C: no has podido. y, va a ser demasiado hoy si te pido que lo hagas. ¿querrás para el lunes? ¿querrás traerla para el lunes?
- 431.S: vale
- 432.C: em. bueno, yo lo que te quería ahora decir, hoy va a ser así, un poco tranquilo. lo que había pensado para lo que te haré relajada, otro día, intentando que no te duermas y que sea de tu interés. he pensado, a ver qué te parece, poner una música, la más tranquila imaginando que tú estás descansando, antes de levantarte. y me parece que te pregunté si la del arpa te gustaba y más o menos dijiste que
- 433.S: sí, a lo mejor
- 434.C: se podía aguantar
- 435.S: sí (ríe)
- 436.C: bueno

- 437.S: más o menos (ríe)
- 438.C: se podía aguantar
- 439.S: (ríe)
- 440.C: vale. entonces he pensado, tú lo que no te gusta me lo dices, porque como te lo voy a hacer
- 441.S: vale
- 442.C: en lugar de decírmelo entonces, así ya lo voy preparando
- 443.S: bueno
- 444.C: ésta no me has dicho que la querías oír pero yo había pensado, mientras te levantas, yo mientras haces cada cosa te pondré una música diferente para que tú te puedas imaginar. mientras te levantas había pensado poner la de 'Azúcar moreno' de 'Divina de la muerte' porque como dice que hoy me he levantado con el pie derecho y que
- 445.S: sí
- 446.C: no se me puede aguantar, que en fin
- 447.S: sí
- 448.C: que estoy que, vamos que no se me puede aguantar. había pensado poner ésa, pero por eso te lo pregunto, a ver qué te parece. yo te voy explicando ¿sí?
- 449.S: no, a lo mejor me pega, porque hay a veces que no me se puede aguantar
- 450.C: en realidad, bueno, aguantar de lo, de que ojú ¿no?. mh, de bien, a eso me refiero. como además también me la dijiste tú
- 451.S: mh
- 452.C: pues más o menos no me invento nada. entonces los dos escenarios siguientes serían, a ver qué te parece, todo esto es lo que estuvimos hablando aquel día. que es un cumpleaños, me parece que el tuyo
- 453.S: sí
- 454.C: entonces, después de que te arreglas de maravilla te vas a comprar, te vas a comprar un vestido, para ti y para tu hija, entonces, no sé si te gusta esa idea
- 455.S: sí, a mí me gusta comprar (ríe)
- 456.C: vale, como más o menos

- 457.S: pero ahora no, porque no se puede
- 458.C: bueno. como estuvimos hablando de lo de los vestidos y tal
- 459.S: sí
- 460.C: bueno, pues yo lo he puesto aquí, a ver si te gusta, pero me falta la música. ¿qué música te gustaría oír mientras te imaginas que vas a comprar?. la tienda ya no sé cuál es ¿eh?, ni la calle
- 461.S: ¡ni yo tampoco! (ríe)
- 462.C: eso ya. no sé si es la calle ésa de allí, eso ya te lo dejo a ti. si es el G., si es el L. o la Y. eso ya te lo dejo a ti
- 463.S: ¡yo tampoco me sé la calle! (ríe)
- 464.C: por aquí, por Z. un sitio
- 465.S: no. por aquí. ¿no?
- 466.C: vale, vale. entonces tenía dos que tú me habías dicho, la de 'Chandé', de 'Tú verás'
- 467.S: mh
- 468.C: y me habías hablado de otra de Contreras
- 469.S: sí
- 470.C: pero de Contreras me parece que no he oído nada que tú me hayas puesto. si he oído no es aquí. entonces me falta esa canción. una canción que te guste, tú te vas a comprar y alguna canción que a ti te motive yendo a comprar, que tú te veas comprando y digas ¡esta música me pega!, porque me
- 471.S: ay no sé
- 472.C: me da alegría. o lo que sea. es que como yo no las conozco. el lunes me dijiste que tenías dos canciones que habías escogido ¿te acuerdas?
- 473.S: sí, pero una de ellas prefiero no
- 474.C: vale
- 475.S: me recuerda un poco
- 476.C: es lo que pasa
- 477.S: sí
- 478.C: cuando pasan los días que las cosas cambian
- 479.S: ya, ya
- 480.C: bueno. pues me falta ahí una

- 481.S: y la otra, a ver. la he escuchado y me gustó. pero luego se oía mucho ruido y no la escuché tampoco muy bien. tampoco sé lo que
- 482.C: pero las tienes ¿son de tus CDs?
- 483.S: no, no, no, no las tengo
- 484.C: ah, vale, vale
- 485.S: la escuché en la tele
- 486.C: y no sabes el título
- 487.S: eh, yo sé que es de 'Ojos de brujo', eh, me parece que es ¿'soli, solitario'?
- 488.C: bueno
- 489.S: o 'solitaria'
- 490.C: vale
- 491.S: algo así, me parece
- 492.C: mh
- 493.S: y la quería escuchar pero, claro, empezaron a venir ya los niños
- 494.C: ya
- 495.S: y todos
- 496.C: y no la empezaste a oír
- 497.S: y no, ya no
- 498.C: bueno. la puedo traer y la escuchamos a ver si pega
- 499.S: vale
- 500.C: y si no una que te dé más, que ya la conozcas y te apetezca. esto es como una
- 501.S: ya
- 502.C: una pequeña historieta tuya también
- 503.S: sí
- 504.C: ésta queda ahí en el aire. y lo último que he pensado, después de que compras el vestido
- 505.S: sí
- 506.C: tuyo y para Ana es que vas a tu casa, nueva
- 507.S: sí
- 508.C: y te esperan tus padres para celebrar tu cumpleaños
- 509.S: mh

- 510.C: ¿te acuerdas que hablamos esto?
- 511.S: sí, sí
- 512.C: igual te digo alguna cosilla de esas que me dijiste que si el pastel es de esa manera
- 513.S: (ríe)
- 514.C: que si te regalan una planta, eh los pendientes, bueno, todas esas cosas que te yo pregunté
- 515.S: sí, sí
- 516.C: que las tengo por ahí guardadas
- 517.S: mh
- 518.C: y la música, pues yo no sé si quedaría bien la de 'El arrebató' la de 'Ojú lo que la quiero'
- 519.S: puede ser
- 520.C: puede
- 521.S: ¡sí, ésa misma!
- 522.C: vale. yo esto, a ver, parece que me lo haya inventado yo pero esto lo he sacado todo de ti ¿eh?
- 523.S: no, sí, sí
- 524.C: y entonces me falta ésta. la canción de cuando vas a comprar. no hace falta que me lo digas ahora pero, una canción que
- 525.S: que se la relacione como
- 526.C: bonita
- 527.S: bonita que
- 528.C: que tú
- 529.S: voy a comprar
- 530.C: tú vas a comprar y, aunque no vayas con cascos por la calle, pero que tú dijeras, mira
- 531.S: ¡o en la tienda misma,
- 532.C: eso
- 533.S: que la escuche, que hay muchas veces que en las tiendas
- 534.C: ahí
- 535.S: ponen música!
- 536.C: sí

- 537.S: no sé
- 538.C: una canción bonita. porque, igual ésta como no la hemos escuchado y a lo mejor
- 539.S: a lo mejor no es
- 540.C: vete a saber si es triste o lo que sea, pues. yo no te digo que no
- 541.S: no sé. es que tampoco la escuché
- 542.C: bueno
- 543.S: así muy bien
- 544.C: yo la buscaré
- 545.S: y quería escucharla, pero claro, más fuerte ya no se podía poner la tele
- 546.C: y radio
- 547.S: y tampoco se podía decir ¡callaros niños!
- 548.C: ya
- 549.S: ¡porque tampoco se callan! (ríe)
- 550.C: ya, los niños es que son niños
- 551.S: o ¡iros de aquí! (ríe)
- 552.C: ya. radio no tienes
- 553.S: no
- 554.C: bueno. mh, pues bueno, una. puede ser de Contreras o de 'Chandé' mismo, la de 'Tú verás' o todo eso. una de su disco
- 555.S: (p: 00:00:04). es que, me acuerdo de la de 'Tú verás', pero las otras como desde que me la compré la he escuchado una o dos veces, ya no me la he puesto más. es que ya no me la he puesto más. no sé ahora
- 556.C: (p: 00:00:09). bueno, si quieres lo pensamos para el próximo día
- 557.S: sí
- 558.C: una de las tuyas. yo traeré la de 'Ojos de brujo' y el 'Gusanito' la podemos, la podemos rellenar. vale. otra cosa, esto ya lo iré haciendo. cuando tenga esta canción las grabaré y ya me lo prepararé
- 559.S: (tose)
- 560.C: eh. no sé qué te iba a decir ahora. ah, sí, si te haría ilusión tocar la guitarra
- 561.S: ¡yo no sé!
- 562.C: por eso

- 563.S: (ríe)
- 564.C: aprender un poquito
- 565.S: sí que me gustaría
- 566.C: vale. muy poco ¿eh?
- 567.S: no, ya, porque ¡no sé nada! (ríe)
- 568.C: vale, el próximo día, cuando la traiga
- 569.S: yo me he fijado cómo la han tocado y eso
- 570.C: mh
- 571.S: pero no sé yo
- 572.C: yo te enseñaría un par de posiciones para tocar dos tonterías
- 573.S: mh, mh
- 574.C: ‘La cucaracha’ y ‘Uno de enero, dos de febrero’
- 575.S: (ríe)
- 576.C: pero un par de posiciones, si quieres, si te hace ilusión. vale
- 577.S: vale
- 578.C: pues el próximo día es lo que haremos. te traeré la música. lo que pasa es que bueno, la canción de ‘Gusanito’ se lleva su tiempo y si a ti no te va bien hacerlo en otro rato y hoy me parece que ya es demasiado, hacerlo ahora
- 579.S: sí
- 580.C: ya sé que te machaco mucho la cabeza. bueno. ¿quieres poner una canción para acabar, tuya?, aunque no lo hayas pensado, y bailamos
- 581.S: ¿una de las mías?
- 582.C: ya hace días que no bailamos
- 583.S: (ríe)
- 584.C: y así
- 585.S: bueno sí, yo el sábado. salimos el sábado
- 586.C: mh
- 587.S: y nos fuimos a bailar (ríe)
- 588.C: bueno
- 589.S: no tenía muchas ganas, pero bueno
- 590.C: bailaste ¿no?
- 591.S: un poco

- 592.C: a mí me gusta mucho
- 593.S: a mí también me gusta, pero a veces es que tengo
- 594.C: depende del ambiente quizá
- 595.S: no, estaba bien. pero hay a veces que la música no era. bueno, en uno de, que nos metimos, que fuimos al J. más o menos estaba bien, pero yo qué sé
- 596.C: ya, es que era carnaval
- 597.S: sí
- 598.C: era música muy. debía ser música, siempre la misma, igual ponen 'El chocolatero' y esas cosas
- 599.S: sí
- 600.C: las que todo el mundo espera
- 601.S: no, también ponen salsa, pero ponen también un poco como mezclado de rumba, pero no es
- 602.C: ¿te gusta?
- 603.S: sí
- 604.C: a mí me gusta
- 605.S: hay alguna que está bien
- 606.C: sí
- 607.S: mezclado de salsa rumba, a lo mejor
- 608.C: sí, sí
- 609.S: que está mezclado
- 610.C: sí, a mí me gusta eso
- 611.S: sí
- 612.C: que no sea sólo salsa porque parece que sólo es de los
- 613.S: sí, sí
- 614.C: de Sudamérica ¿no?
- 615.S: mh
- 616.C: hacen ahí como un flamenquillo
- 617.S: sí, sí. a mí, a mí me gusta eso
- 618.C: a mí también
- 619.S: así

- 620.C: ¿tienes más canciones que quieras que te busque?. cuando acabemos, el día que acabemos, yo te haré un CD y te grabaré todo esto. entonces, puedes aprovechar
- 621.S: es que claro, yo voy escuchando, porque
- 622.C: mh
- 623.S: como no tengo nada pues
- 624.C: pero
- 625.S: a lo mejor me pongo la tele en el eso que salen las canciones
- 626.C: sí
- 627.S: y la que veo que, aunque no la escuche, me quedo con el nombre
- 628.C: vale, sí. eso es lo que a mí me hace falta. ¿tienes alguna otra que yo pueda buscar?
- 629.S: es que tengo una, pero claro
- 630.C: ésa es la que decías que no
- 631.S: ssí, es que
- 632.C: no te apetece mucho
- 633.S: (suspira)
- 634.C: de todas maneras
- 635.S: y ésa la he escuchado muchas veces, es de una película también que, que tenía allí en casa. y la escuchaba mucho y me ponía mucho la película (ríe) porque me gustaba
- 636.C: ¿cuál es?
- 637.S: la de 'Gitano'. ¿no la has escuchado?
- 638.C: no la he visto
- 639.S: no la has visto ¿ni la canción tampoco no la has escuchado?
- 640.C: no sé
- 641.S: es que ahora no sé cómo se llama, la que, como la que canta que. sale el, el bailarín éste, Joaquín
- 642.C: Cortés
- 643.S: el Joaquín Cortés
- 644.C: mh
- 645.S: haciendo la película y todo
- 646.C: bueno, no tienes la canción y no sabes si te apetecería mucho oírla

- 647.S: la he escuchado muchas veces
- 648.C: sí
- 649.S: y ya más o menos yo
- 650.C: sí
- 651.S: me sé eso y es que siempre me ha gustado esa canción
- 652.C: mh
- 653.S: pero claro. mh, uf
- 654.C: pero igual es la ocasión
- 655.S: como que me
- 656.C: como, si tú me lo quieres contar, yo te escucho. otra cosa es que no te apetezca remover ¿no?. pero, yo la puedo buscar y me la guardo. que sí, bien, que no, también. ¿alguna más?
- 657.S: (tose). (p: 00:00:04). es que ahora mismo, no sé. es que como voy escuchando
- 658.C: bueno, pues
- 659.S: ¡tampoco me se quedan muchas en la cabeza! (ríe)
- 660.C: ya, ya. no, si a mí me pasa igual. pues si, si vas recopilando algo y te lo quieres apuntar me lo das después
- 661.S: vale
- 662.C: ¿quieres que bailemos algo?
- 663.S: bueno
- 664.C: a tu gusto. ¿sí?
- 665.S: voy a buscar
- 666.C: sí
- 667.S: los CDs
- 668.C: porque yo no tengo
- (Sonia sale de la sala a buscar los CDs, 00:00:54).
- ¿cómo quieres que sea tu canción de movida?. ¿un poquito, un poquito movidilla?
- 669.S: movidita, sí, porque así
- 670.C: vale, para los acordes. bueno, yo buscaré algo y a partir de ahí si tú la quieres más rápida o menos. ¡aquí hay una lata de piña!
- 671.S: ¿eh?

- 672.C: ahí hay una lata de piña, ahí debajo
- 673.S: ¡ah, no, ya, porque está roto eso!
- 674.C: ¡ah!
- 675.S: para que no se caiga y se aguante (ríe)
- 676.C: ah, vale. (p: 00:00:11). en el caso de que quisieras poner alguna de éstas aquí, en esto que te he pedido de ir a comprar la ropa
- 677.S: ¡sí, es lo que estoy mirando yo ahora!
- 678.C: vale
- 679.S: a ver si. (p: 00:00:08). es que tampoco no me acuerdo porque las he escuchado
- 680.C: bueno. como todavía voy a tardar, esto te lo haré de aquí a unas semanas, puede ser alguna que hayas oído aquí y que quieras repetir, que te haya gustado
- 681.S: (p: 00:00:15). es que no sé
- 682.C: claro, es que al haber sólo este aparato ¿verdad?
- 683.S: ssí
- 684.C: si tú quieres oír algo es un poco complicado
- 685.S: cojo ésta, tendría que tenerla de otro color (sigue mirando, 00:00:18). (pone un CD). (tose)
- (audición: Sergio Contreras, Yo te siento, 00:02:44)
- 686.C: (p: 00:00:05). ¿sabes que 'Chandé', ese disco es novísimo? ¿que cuando tú me lo dijiste todavía ni había salido?
- 687.S: ya, porque como lo compré, estos discos son pirata
- 688.C: sí, sí. pero
- 689.S: bueno, es pirata
- 690.C: mh, mh
- 691.S: lo sacan antes
- 692.C: sí
- 693.S: de haberlo puesto en los sitios
- 'Aunque no te vea yo
- Te siento
- Yo te quiero

694.C: por eso te digo que yo lo busqué y vamos, no encontré nada

695.S: mh. *'que yo te vea yo te siento'*. (ríe). (bailan, 00:02:24).

'Aunque no te vea

Yo te siento

Yo te quiero

Déjame mirar a través de ti

Déjame entender por qué me toco a mí

Y ahora ni puedo ni contemplarte

Y ahora ni puedo ni contemplarte

Déjame olvidar a través de ti

¡esto no se baila así! (mientras bailan)

Lo que me rodea

Lo que hay después de ti

Una caricia tuya una canción

Y mis ojillos sueñan con tu voz

De esta oscuridad que me atrapa

De esta oscuridad que me invade

No me dejes solo en la oscuridad

No me dejes solo niña, a dónde vas

Aunque no te vea yo te siento

Yo te siento

Yo te quiero

Aunque no te vea yo te siento

Yo te siento

Yo te quiero

Gracias por tu aliento

Yo te llevo dentro

¿se ha acabado ya?

Deja, deja,

Déjame mirar a través de ti
Los amaneceres y el atardecer
Que tú me expliques el color que tiene
Y tu olor hasta ti me lleve
Déjame mirar a través de ti
Lo inmenso del mar y tu vuelta a casa
Una caricia tuya puso Dios
Pa que me alumbraras el corazón
Que sin ti el tiempo pasa
Y contigo llora mi barca
Junto a ti yo soy feliz
Todo va bien si te tengo aquí

Aunque no te vea yo te siento
Yo te siento
Yo te quiero
Aunque no te vea yo te siento
Yo te siento
Yo te quiero'

(final de la audición)

- 696.C: yo lo que no quiero es que hagas nada que no quieras.
697.S: es que no
698.C: vale
699.S: es que llevo unos días que me siento más. no sé
700.C: ¿con las sesiones?
701.S: no, no, no
702.C: ¿es con las sesiones?
703.S: con las sesiones no, es. no
704.C: alguna cosilla que ha pasado, a lo mejor en la casa
705.S: no, no ha pasado nada. pero me siento más como desanimada de hacer cosas
706.C: es que cuando yo llegué llevabas muy poco en la casa
707.S: mh

- 708.C: muy poquito. y claro, es
- 709.S: (tose)
- 710.C: como todo de golpe
- 711.S: mh
- 712.C: bueno. yo, yo voy haciendo las cositas, que no te apetece, me lo dices.
yo lo que quiero es que sea a tu gusto. y si es más corto es más corto.
lo que sea
- 713.S: no, ya
- 714.C: ¿sí?
- 715.S: pero es que aunque sea a mi gusto hay a veces que no
- 716.C: que no estás, que no te apetece
- 717.S: con el ánimo ese de
- 718.C: bueno. yo el próximo día traeré la canción. a ver qué te parece. y qué
más. y bueno, iremos haciendo, iremos haciendo cosas. te haré la
imaginación esa y más juegos de esos que yo te hago hacer. te haré
hacer algún dibujo más. pero siempre cosas relacionadas contigo. y
algo que a lo mejor te viene bien a ti, en lugar de, de hacer un juego o
esto. a lo mejor me quieres hablar. entonces yo te escucho. (p:
00:00:04). porque eso también lo escoges tú ¿no?. yo propongo cosas,
pero bueno. puede llegar un momento que digas, a ver, yo en lugar de
poner esta canción te voy a contar lo que sea, porque para eso estoy
también
- 719.S: (tose)
- 720.C: yo lo dejo ahí caer. y lo que a ti te parezca bien. ¿vale?. pero yo
entiendo eso, que yo llegué y que acababas, tú llevabas muy poquito
- 721.S: sí
- 722.C: y ahora es cuando te vendrá un poco todo
- 723.S: sí
- 724.C: todas las cosas. bueno, poquito a poco. y lo del trabajo, el trabajo es
muy importante, que se vayan echando cables y que te digan algo
enseguida. poco a poco. y luego Ana que ya está en el colegio
- 725.S: (tose). no, ya
- 726.C: eso es muy bueno

- 727.S: bueno
- 728.C: bueno. tú aprovéchate, si ves que te viene bien hacer otra cosa conmigo lo haces. y si te parece que no quieres hacerlo pues me lo dices
- 729.S: vale
- 730.C: yo lo que no quiero es que te sientas incómoda
- 731.S: vale (ríe)
- 732.C: ¡pues ya está!. eh, vendré el lunes otra vez. si hubiera algo, pues se lo dices a Mónica de todas maneras yo vengo. si a ti no te va bien está siempre Dora
- 733.S: vale. (tose)
- 734.C: y te traeré la de los 'Ojos de brujo' y la de 'Gitano' también la buscaré. no creo que tenga problema la canción
- 735.S: no, hace mucho tiempo que está esa canción ¿no?
- 736.C: sí
- 737.S: es antigua. a ver qué hora es
- 738.C: yo me acuerdo la chica con la que hice la primera vez que estuve aquí, hace tres años y, bueno, a veces hacíamos alguna cosita, igual pues lo de representar una cualidad, a lo mejor. y luego ella se ponía a hablar de cosas que le habían pasado o de, pues eso, de que cada uno tiene sus cosas. por eso te digo que
- 739.S: ya
- 740.C: tú misma ¿eh, Sonia?
- 741.S: ya. a mí no me apetece hablar de cosas que me han pasado
- 742.C: prefieres que no
- 743.S: no, prefiero que no
- 744.C: pues libertad total
- 745.S: porque contra más hablo más me acuerdo y no quiero
- 746.C: bueno, pues
- 747.S: lo que quiero yo es sacármelo del todo de mi cabeza
- 748.C: vale, por eso yo intento, pues eso, pensar en cuando salgas de aquí y algunas cosas que tú quieras conseguir, que te hagan ilusión
- 749.S: ya

750.C: no te voy a hacer preguntas que tú no, no te apetezca

